ܒܝܬ ܡܪܕܘܬܐ

ܕܟܢܫܐ ܡܠܦܢܐ ܐܒܪܗܡ ܢܘܪܐ ܐܘܪܗܝܐ

Ex Libris

Beth Mardutho Library

The Malphono Abrohom Nuro Collection

- D 412 -

ܦܘܼܫܵܩ ܡܸܠܹ̈ܐ

ܦܵܪܣܵܝܵܐ - ܐܵܬܘܿܪܵܝܵܐ

ܒܝܲܕ

ܘܸܠܝܲܡ ܣܲܪܡܲܣ

فرهنگ جامع فارسی = آشوری

تالیف

مهندس ویلیام سرمس

جلد اول

ا - چ - ژ

چاپخانه سازمان فرهنگی جوانان آشوری

صندوق پستی ۳۰۷۳ تهران ـ ایران

ܛܒܝܥܐ ܒܡܛܒܥܬܐ

ܕܣܝܥܬܐ ܣܦܪܝܬܐ ܕܥܠܝܡܐ̈ ܐܬܘܪܝܐ

ܨܢܕܘܩ ܕܦܘܣܬܐ 3073 ܬܗܪܢ ـ ܐܝܪܢ

Printed By Assyrian Youth Cultural Society Press

Tehran , Iran.

P. O. Box N. 3073

ܡܩܘܪܒܢܐ ܗܘܝܢ ܠܒܪ̈ܬܐ ܦܫܝܛܝ

ܠܐܘܡܬ̈ܐ

ܕܡܕܢܚ ܐܬܘܪܝܐ ܘܥܒܪܝ

ܡܢ ܦܪܘܦܣܘܪ̈ܐ ܕܐܘܪܡܝ ܘܣܩܘܡܣܐ ܕܫܠܡܐ.

ܘܠܡܘܠܕܢ̈ܐ

ܕܠܫܢܐ ܕܕܝܢܐ ܐܬܘܪܝܐ

ܦܠܝܛ ܦܘܪܡܘܣ

ܦܐܪ̈ܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܬܘܬܐ :

1 . - ܟܬܒܐ ܕܗܘܐ ܠܘܩܒܠ
2 . - ܐܟܕܝ ܕܐܬܠܬܢܝܬܐ

ܦܐܪ̈ܐ ܡܕܝ̈ܢܐ ܠܡܕܒܪܢܘܬܐ :

1 . - ܕܐܦܐܦܫ ܟܢܫܐ ܕܒܬܐ ,
(ܟܕܘܠܢܝܐ رمان)
2 . - ܐܘܡܬܘܬܐ - ܡܘܫܚܬܢܝܬܐ
شعر سازی .
3 . - ܦܘܠܚܐ ܡܕܝ̈ܢܐ ܕܐܬܠܬܫܢܝܐ -
ܐܬܘܪܝܐ (ܐܡܬܐ ܕܘܪܡܝ̈ܐ)
4 . - ܕܦܝܫܡ ܕܐܬܠܬܢܝܬܐ

ܡܩܘܕܡܬܐ

ܒܟܬܒܐ ܗܢܝܐ ܡܢ ܩܕܡ ܐܢܝܐ ܕܓܡܥܠܝ ܒܫܘܬܦܘܬܐ ܕܒܢܝ ܐܘܡܬܢ ܕܐܬܘܪ، ܘܡܫܬܐܣܬ ܗܘܐ ܒܟܠܝܡܬܐ، ܠܗܕ ܦܘܠܚܢܐ ܡܠܝܐ ܦܘܫܐ ܐܬܘܪܝܬܐ. ܟܠܕܘܟܐ ܐܝܟ ܕܡܟܐ ܠܝ ܩܠܝܠ، ܝܕܥܘܢ، ܠܐܦ ܫܘܬܦܘܬܐ. ܒܐܦܐ ܫܡܥܝ ܓܒܐ ܠܝ ܟܬܒܐ ܕܡܠܟܐ ܠܫܢܐ ܦܘܫܐ ܝܠܗ ܡܝܬܐ ܠܐܬܘܪܝܐ ܡܕܢܚܝܐ ܕܐܦ ܠܫܢܐ، ܕܡܬܟܬܒܝ، ܩܠܗܝ ܘܡܬܦܠܚܝ ܠܫܒܩܐ ܡܢ ܠܡܠܝܐ ܕܠܫܢܐ ܝܡܝܐ.

ܐܦܐ ܦܘܠܚܢܐ ܡܠܝܐ ܦܝܫܐ ܝܠܗ ܟܬܒܐ ܥܠܠ ܗܘ ܕܡܬܠܟܫܬܐ - ܐܬܘܪܝܬܐ ܕܦܠܝܚܐ ܐܝܟ ܥܠܘܗܝ ܘܐܦܐ ܡܢ ܫܡܫܬܦܘܢ ܟܬܒܐ. ܡܢܗ ܐܝܢܐ ܦܘܠܚܢܐ ܡܠܝܐ ܦܝܫܐ ܥܠܐ ܟܬܒܐ ܐܬܘܪܝܬ ܥܠܠ ܕܘܢܝ ܡܠܝܐ ܕܠܫܢܐ ܫܦܝܪܐ، ܡܢܐ ܥܠܡܐ، ܕܡܢܫܐ ܡܦܠܚܐ ܩܢܝ ܟܘܡܬܐ ܐܦܘ ܠܟܘܢܢܐ ܕܝܗ ܡܕܡܢܝܐ ܐܝܟ ܠܐܦܐ ܫܡܥܝ ܡܫܟܐ. ܐܝܢ ܕܓܒܐ ܗܘܝܐ ܒܟܬܒܝ ܕܡܠܟܐ ܠܫܢܐ ܦܘܫܐ ܐܦ ܓܒܐ ܗܘܝܐ ܒܫܘܪܝ ܕܗܘܢܝ ܫܢܐ ܫܢܝܐ ܠܠܫܢܢ ܥܡܝܢܐ. ܒܗܕ ܐܦܐ ܒܟܠܟܐ ܐܝܟ ܡܢ ܕܟܠܗ ܩܕܡܝ ܕܟܠܐ ܦܪܣܝ ܠܟܬܒܐ ܒܫܘܪܝܬܐ ܒܗܕ ܣܒܪܬܐ ܫܢܝܐ ܫܢܝܐ ܕܝܕ ܡܫܟܚܝ ܒܐܦܐ ܕܥܒܕܝ. ܠܫܢܢ ܗܘܕܥܐ ܬܘܪܥܐ ܥܠܗ ܘܡܬܗܢܝܐ ܠܒܢܐ! ܐܝܟܢ ܡܫܟܚܐ ܥܠܗ ܒܫܢܝܐ ܘܡܠܬܐ ܥܠܗ ܒܡܠܝܐ ܕܠܫܢܐ ܢܘܟܪܝܐ ܕܡܘܕܥܐ ܥܠܐ ܠܗܘܢܠܗܘܢ. ܒܗܘܢ ܐܦܐ ܦܘܠܚܢ - ܡܠܝܐ ܦܝܫ ܠܐܬܘܪܝܐ ܡܕܢܚܝܐ ܕܠܫܢܐ ܦܘܫܐ ܠܡܫܬܚܠܦܐ ܠܫܢܢ ܕܗܘܢ ܥܠܐ ܥܠܠ ܗܘ ܡܫܬܚܠܦܬܐ ܕܟܠܗܝ ܒܫܢܝܐ ܒܡܬܠܟܫܬܐ ܐܝܟ ܕܡܫܬܡܫܬܐ ܕܗܘܢܝܐ ܘܫܢܝܐ ܒܠܫܢܐ ܗܘܕܥܐ ܕܡܫܬܘܕܥܘܢ ܥܠܐ، ܕܡܢ ܫܢܝܐ ܕܫܢܝܐ ܕܘܕܥܐ ܘܗܘܠܦܐ ܘܡܘܕܥܢܐ ܕܡܠܝܐ ܠܡܕܢܚܐ ܕܫܢܝܐ ܕܗܘܝܐ ܕܠܫܢܢ ܦܘܫܐ ܥܡ ܥܠܬܗ.

ܓܒܐ ܠܫܢܐ ܕܒܘܢܝܐ ܥܡ ܒܟܠܟܐ ܕܟܠܐ ܗܘܢ ܡܘܕܥܢܐ ܫܢܝܐ ܡܢ ܠܫܢܐ ܐܚܪܢܐ. ܗܕܟܐ ܐܦ ܠܫܢܐ ܕܝܢܝ ܒܕ ܗܘܝܐ ܠܡܫܬܘܕܥܐ ܒܟܠܗ ܐܢܫܐ ܕܗܘܢܐ ܗܘܝܘܬܐ ܘܠܡܫܡܫܐ ܟܠܐ ܡܢ ܐܢܝ ܡܠܝܐ ܡܘܕܥܢܐ ܒܟܬܒܐ ܥܠܐ ܕܡܫܬܡܫܬܐ ܥܒܕܬܐ ܐܦ ܕܝ ܒܕ ܗܘܠܟܐ ܕܐ ܡܠܝܐ ܦܪܣܝ ܡܫܬܚܠܦܬܐ ܕܠܫܢܐ ܗܘܕܥܐ.

ܫܢܐ ܒܡܬܠܟܫܬܐ ܐܝܬܝܬܐ ܕܠܫܢܢ ܗܘܕܥܐ ܗܘܝܬܐ ܥܠܗ ܕܦܝܫܐ ܥܠܗ ܗܘܡܢܐ ܘܡܫܬܐܣܬ، ܒܟܬܒܐ ܘܐܝܢܐ ܕܒܢܝ ܐܘܡܬܢ. ܠܐ ܐܝܟܢ ܒܟܠ ܫܢܐ ܡܢ ܐܢܐ: ܐܘܡܬܢ، ܐܬܘܪܝ، ܐܪܡܝܬܐ، ܒܘܪܝ، ܟܢܫܐ، ܕܘܡܢܘܬܐ، ܡܕܝ - ܒܗܝܕܘܬ، ܗܘܕܝܘܬ، ܐܝܘܠܐ، ܟܠܕܘܝ . . . . . ܐܝܟ ܠܗ ܠܫܢܐ ܕܟܠܗ ܐܝܟܐ ܐܦ ܥܡܘܪܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܕܐܘܪܡܝ، ܕܗܟܡܐ، ܕܡܘܨܠ، ܘܡܘܕܝܢܬܐ ܗܘܝܐ ܥܠܐ ܠܐܦܐ ܒܡܠܟܐ ܕܠܫܢܐ ܕܡܫܬܡܫܐ ܫܢܝܬܐ ܕܫܢܝܐ. ܐܦ ܕܝ ܒܡܢܘܬܐ ܕܠܫܢܐ ܫܢܐ ܥܠܗ ܒܟܠܗ ܐܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܝܟܐ ܐܝܟ ܗܘܝܐ ܘܡܫܬܚܠܦܐ ܗܘܢܐ ܥܠܐ ܐܢܝ ܫܡܫܬܐ

ܒܝܕ ܡܗܘܡܢܝܬܐ ܕܠܫܢܢ. ܒܢܝܐ ܐܬܘܪܝܐ ܘܐܝܪܢܝܐ ܡܫܘܕܥܝܬܐ ܚܝܐ ܕܟܐ ܡܢ ܓܢܒܐ ܘܡܚܡ ܘܒܢܝܐ ܐܘܪܡܝ ܡܕܠܝܘܗܝ ܚܝܐ ܠܫܢܢ ܡܢ ܐܪܒܥܐ ܬܘܪܥܝܐ. ܒܒܠܚ ܐܗܐ ܠܐ ܚܠܗ ܟܐ ܡܬܗܘܓܝܢܘܬܐ ܕܠܫܢܢ ܫܘܒܚܐ ܕܦܪܬܐ ܘܚܘܠܬܐ ܒܬܗܦܝܬܐ ܡܗܝܪܐ ܟܐ ܫܩܠ، ܐܝܟ ܬܘܡܐ: ܠܐܝܟ ܠܫܢܐ ܩܦܝܬܐ ܗܕ ܐܢܝ ܠܫܢܢ ܒܬܐܝܬܐ.

ܡܕܝ ܠܐܘܡܬܐ ܐܦܪܘ ܡܕܒܪܢܘܗܝ ܥܠܗ ܒܒܝܠܐ ܘܐܝܬ ܠܝ ܗܒܝ ܕܐܗܐ ܦܘܪܫ ܡܠܝܬܐ ܕܝ ܡܟܐ ܗܝܕ ܠܒܢܝ ܐܘܡܬܝ ܕܐܘܟܝ ܒܝܗ ܗܐ ܡܬܚܫܒܢܘܬܐ ܠܒܝܬܐ ܝܠܗܝܐ.

ܦܠܚܬܐ ܗܝ ܡܢ ܩܪܝܬܝ ܕܟܠ ܒܢܝ ܦܠܘܚܐ ܩܘܪܝܬܐ ܐܝܢ ܚܠܝܬܐ ܕܟܐ ܚܕܐ ܢܣܒܐ ܢܬܝܬܘܬܐ ܒܠܫܢܢ ܢܬܝܬܘܬܐ ܕܢܦܠܬܐ ܥܠܗ ܒܠܘܗ ܠܬܐܕܥܘܬܐ ܘܠܦܘܫܐ ܕܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ. ܟܐ ܩܪܝܐ ܡܫܒܚܢܘܬܐ ܕܐܠܦܢܘܬܐ ܥܠܗ ܕܝܕܥܬܐ ܕܟܠ ܐܝܟ ܐܝܒܟܐ (ܒܒܘܢ ܡܢ ܐܝܒܟܐ ܡܫܘܕܥܝܬܐ) ܦܢܝ ܡܫܟܚܢܐ ܒܠܫܢܐ ܢܬܝܬܘܬܐ ܐܝܢ ܟܐ ܗܘ ܐܝܟܟܐ ܐܝܟ ܐܝܟܟܐ ܥܠܗ ܡܫܘܠܡܬܐ ܡܢ ܗܠܟܬܐ ܐܝܢ ܦܪܢܣܝܬܐ ܕܡܦܠܫܬܘܗܝ. ܐܝܬܐ ܐܝܢ ܟܬܒ ܗܠܝܢܘܬܐ ܢܬܝܬܘܬܐ ܒܬܪܘܢ ܠܫܢܐ، ܐܬܘܪܝܐ ܘܦܪܣܝܐ، ܩܪܝܬܝ ܡܒܚܝܢܘܬܐ ܡܢ ܒܟܝܢ ܩܘܪܝܐ ܘܒܘܓܪܐ ܒܐܗܐ ܗܘܢܝ ܢܬܒܢܢܐ ܕܝܢܬܝ ܕܝܢ ܗܘܝܢ ܐܝܢ ܡܬܡܠܝ ܗܬܝ ܠܒܘܗܬܝ ܕܡܟܝܢ ܒܐܢܫܘܬܐ ܬܦܢܝܬܐ ܬܗܘܝܢ ܐܝܟ ܦܘܪܫ ܡܠܝܬܐ ܒܗܝ ܠܡܝܬܐ ܘܠܬܝܬܐ.

ܟܘ ܒܢܝܐ ܐܘܡܬܝ ܐܝܬ ܗܘܘ ܐܝܢܕܝܐ ܒܗܝ ܡܗܝܪܐ ܡܢܝ ܒܐܗܐ ܝܘܠܦܢܐ ܐܢܐ ܦܫܬܐ ܗܝ ܕܐܡܪܝ ܕܟܐ ܫܦܢܝ ܠܦܘܠܚܢܝ. ܒܘܬ ܗܕܐ ܕܘ ܗܝ ܐܢܐ، ܗܘ ܒܗܝ ܡܣܝܟܐ، ܗܘܐ ܠܝ ܡܬܦܪܢܣܐ ܒܐܗܐ ܐܘܪܚܐ ܢܬܫܐ. ܐܢܐ ܒܒܝܠܐ ܦܬܫܐ ܥܠܗ ܠܒܠܚ ܐܝܟ ܕܟܠܐ ܩܝܡܬ ܒܝܗ ܘܟܢܫܬܐ ܕܡܝܢܬܐ ܥܠܗ ܘܫܒܚܬܐ ܠܟܢܝܬܐ ܦܠܛܝܬܐ. ܒܒܘܢ ܒܠܚ ܐܝܟ ܡܬܐܝܐ ܟܘܦܗ ܠܒܕܘܪܟܐ ܐܝܬܐ ܘܒܕܝܐ ܒܦܕܪܘܗ ܠܐܝܟܐ ܡܘܠܒܢܐ.

ܦܠܚܬܐ ܗܝ ܡܢ ܒܠܚ ܐܝܟ ܒܢܝܐ ܐܘܡܬܝ ܘܦܪܢܣܬ ܡܢ ܢܠܢܡܝܬܐ ܠܗܘܬܢܝ ܘܟܠܗܐ ܥܠܗ ܐܢܗ ܫܪܡܝ ܕܟܐ ܡܣܦܠܝ ܡܢ ܡܠܟܘܗ ܘܟܠܝܬܐ ܒܝܗ. ܢܒܠ ܡܫܬܡܫܠܢܘܬܝ ܠܠܫܢܐ ܥܠܗ ܦܘܪܫܢܐ ܕܢܘܦܠܝ ܘܡܡܠܝ ܕܐܡܬܚܡܕ ܒܢܝܐ!

ܐܝܢ ܡܟܐ ܠܝ ܦܠܚܝܢ ܠܒܘܗܢܝ (ܐܒܟܝܐ) ܕܐܗܐ ܫܪܡܝ ܡܒܘܠܝܐ ܗܝ ܕܝܗܒܢ ܠܦܠܚܐ ܠܦܘܪܫ ܡܠܝܬܐ ܢܬܝܬܘܬܐ - ܐܬܘܪܝܐ ܕܝܠܗ ܡܘܬܒܢ ܟܘܪܐ ܒܗܝ ܠܡܝܬܐ ܘܠܬܝܬܐ ܡܢ ܐܗܐ، ܗܐ ܡܬܐܝܬܐ ܕܟܠܝ ܒܢܝܐ ܐܘܡܬܝ، ܕܐܝܬܝ ܘܠܒܢ ܡܢ ܐܝܬܝ.

ܘܠܝܡ ܫܡܘܫ

ܡܘܒܠ ܓܝܒܘܬܐ

ܐܢܐ ܐܢܐ ܟܬܘܒܐ ܕܗܘܠܟܐ ܐܝܟ ܕܫܡܝܫܐ ܘܩܘܪܒܐ ܡܢܝܐ ܢܘܗܪܐ ܠܩܘܕܡܐ :

1 - ܫܝܡܬܐ ܕܟܝܢܐ ܫܘܒܚܐ (ܣܘܓܝܬܐ) . . . . . ܕܡܠܦܢܐ ܐܒܪܗܡ ܝܘܪܘ
2 - ܩܘܪܝ ܡܬܠܠܐ " " "
3 - ܠܦܫܝܩܘܢ ܐܬܘܪܝܬܐ ܟܬܒܢܝܬܐ . . . . . . ܕܡܠܦܢܐ ܐܟܣܘܢ ܝܘܚܢܢ ܡܪܕܝܢܐ
4 - ܩܘܪܝ ܡܬܠܠܐ ܐܬܘܪܝܬܐ - ܫܘܒܚܐ . . . . . ܕܡܠܦܢܐ ܐܘܣܦ ܒܝܬ ܡܠܝܬܐ
5 - ܫܡܗܐ ܕܐܘܟܠܝ ܡܢܗܘܢ ܓܒܝܢܐ . . . . . . ܒܝܕ ܦܘܠ ܓܒܪܝܐ
6 - " " " ܦܘܪܫܐ . . . . . . ܒܝܕ ܢܐܝ ܒܢܘܫ
7 - ܒܝܬܢܝܐ ܒܝܡܢܝܬܐ ܕܠܠܡܕܝ . . . . . . ܕܪܒܢܐ ܐܠܝܫܥ
8 - " " " . . . . . ܕܪܝܫܐ ܒܝܬ ܪܝܫܐ
9 - ܐܘܪܝܬܐ
10 - ܠܦܫܝܩܘܢ ܐܟܬܒܐ -- ܦܪܢܣܝܐ . . . . . . ܕܟܝ ، ܒ ، ܓܠܘ
11 - " ܦܪܫܐ -- ܐܬܘܪܝܬܐ . . . . . . ܕܫܘܠܡܝܬ ܫܡܝܪ
12 - " ܦܪܢܣܝܐ -- ܦܪܫܐ . . . . . . ܫܡܝܪ ܬܒܟܐ
13 - " ܫܘܪܝܐ ܢܓܝܒܐ ܐܬܘܪܝܬܐ . . . . . . ܕܢܚܐ ܫܡܝܬ

ܢܘܗܪܐ : ܠܦܫܝܩܘܢ ܕܢܚܐ ܫܡܝܬ ܓܒܝܢܐ ܒܝܕ ܒܪܢܫܐ ܡܬܝܕܥܬܐ ܡܬܦܠܚܐ ܠܘܝܬܐ ܐܝܟ ܒܝܘܡ ܒܝܪܬܐ ܐܬܘܪܝܬܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ܚܕ ܚܕ ܡܢ ܚܕܐ ܗܘܢܐ ܠܡܬܒܪܬܐ ܘܡܝܢܐ ܐܝܟ ܕܒܡܬܝܢ ܠܟܐ ܒܫܘܪܝܬܐ ܕ 90% ܕܦܘܩܕܢ ܡܠܝܐ ܕܝܢ ܒܝܕܒܪܐ ܐܗܘܐ ܝܬܝܪ ܗܘ ܕܟܬܒܐ ܕܐܘܪܐ ܡܬܝܕܥܬܐ .

ܡܕܘܣ ܒܪܘܫܐ

ܒܝܬ ܦܘܪܣܐ ܕܒܕ ܡܥܕܣܝ ܦܘܠܚܢܐ، ܝܘܠܦܢܐ ܘܬܫܥܝܬܐ ܡܢ ܫܘܠܚܢܐ ܝܘܠܦܢܐ ܕܐܘܪܐ ܕܦܪܚܐ ܡܥܠܝܐ ܘܐܝܟܐ ܐܝܬܐ ܡܕܘܟܝܢ :

1 ـ ܦܘܠܚܢܐ ܕܡܕܝܢ ܐܠܦܟܐ ܐܘܪܘ ܒܠܝܐ .

2 . ܦܘܠܚܢܐ ܕܦܪܚܬܐ ܕܠܗܒܡܫܒܘܢܐ ܕܗܘܠܝܐ ܐܝܟ ܒܒܢܝ ܒܝܕ ܒܬܘܒܢܝ .

3 ـ ܦܘܠܚܢܐ ܕܠܒܝ ܡܢ ܟܐ ܠܡܚܒܘܬܝ ܒܠܝܬܐ ܫܒܝܬܐ ܢܬܝܬܐ

4 ـ ܦܘܠܚܢܐ ܕܠܒܝ ܡܢ ܟܐ ܠܡܚܒܘܬܝ ܒܠܝܬܐ ܦܪܫܐ

5 ـ ܝܒܝܢܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ ܒܥܘܕܠܬܐ ܕܦܫܛܐ ܡܢ ܐܪܫܬܐ ܢܥܫܬܐ

6 ـ ܝܘܠܦܢܐ ܕܡܬܒܒܠܬܐ

ܗܐ ܒܟܝ ܐܝܬ ܒܬܟܠܬܐ ܐܝܟ ܡܫܟܚܬܐ ܘܐܝܬ ܠܝ ܗܒܝ ܕܐܘܝ ܝܕܥ ܡܕܝܢ
ܠܐ ܗܘܐ ܦܘܠܚܐ ܐܢܫܘܬܐ ܘܡܬܕܒܪܢܐ ܐܝܟ ܡܫܟܚܢܐ

ܡܘܕܥܢܐ

ܗܐ ܦܪܨܘܦܘܬܐ ܘܡܫܘܚܠܦܘܬܐ ܨܘܪܬܐ ܕܐܬܘܬܐ ܘܦܫܝܛܐ ܡܟܝܢܬܐ

1 ---- ܐܬܘܬܐ آ ܒܡܘܬܒܐ ܘܡܫܚܠܦܘܬܐ ܕܐܬܘܬܐ ܘܫܡܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܫܡܐ ܒܬܪ ܕܐ - ܐܠܐ ܘܡܚܝܕܘܬܐ ܕܐܬܘܬܐ ܒܬܪ ܐ ܐܡܝ : آدم ܐܝܬ ܒܗ آسيا ܕܐܝܬ ܐܠܐ ايستاده ܝܠܗ ܒܗܘ .

2 ---- ܐܬܘܬܐ آ ܒܬܪ ܘܐܦ . ܐܬܘܬܐ ܐ ܒܬܪ ܘܐܟܡܐ ܘܒܝܘܡܐ . ܐܬܘܬܐ ى ܒܬܪ ܝ ܐܢ ܘܐܟܡܐ ܐܒܪܐ . ܐܡܝ . اسب ܐܣܒ . اجرا ܐܓܪܐ . خريد ܚܪܝܕ

3 ---- ܐܬܐ ق ܘܫܡܐ ܐܝܟ ܗܘ ܐܡܝ ܓ غ ܒܬܪ ܘܦܫܛܗ ܡܟܝܢܬܐ ܕܗܘܠܡܐ ܗܝܡܢ .

4 ---- ܦܠܛܢܝܬܐ ܕܐܬܘܬܐ ܩܘܫܝܐ ܘܫܡܐ ܐܢܐ ܡܘܬܒܬܐ ، ܕܠܐܢܝܬ ، ܠܐܬܐ ܐܬܘܬܐ ܕܠܫܢܐ ܘܠܐ ܒܢܘܟܪܝܐ .

ܘܦܠܛܢܐ ܕܡܟܝܢܬܐ ܢܗܘܦܝܐ ܘܦܠܛܢܐ ܐܝܟ ܗܘ ܒܡܚܐ ܡܘܕܥܢܐ ܠܘܦܠܛܢܐ « ܕܟܬܒܐ ܦܫܝܛܐ ܠܐܬܘܬܐ » ܡܢ ܫܠܠܐ ܕܘܒܪܐ ܐܝܟ ܗܘ ܒܝܠܕܐ « ܗܘܦܐ » ܘܗܘܒܪܐ ܐܝܟ ܦܬܘܒܝܐ« ܕܘܫܐ ܕܟܬܒܐ » . . .	5 ---

6 ---- ܕܘܗܝܐ ܠܐܬܐ ܐܬܘܬܐ : ܒܪ ، ܒܢ ، ܒܘܬܐ ، ܒܝܬܐ ، ܐܬܐ ، ܐܡܢ ، ܡܕܒܚܐ ، ܐܝܢܐ ، ܗܘܡܐ ، ܠܒܘܟ ܟܘܟ . . .

ܐ ---- ܒܪ ܘܠܐ ܒܢ ܒܝܠܝܬ ܒܐܘܪܐ ܐܬܘܬܐ ܒܠܬ ܣܒܪܐ ܡܢܝܘܬܐ ܫܢܬܐ ܐܝܟ ܘܠܐܘܬܐ ܐܢܝ ܠܬ ܠܗ ܐܘܪܐ ܕܠܝܘܬܐ . ܒܒܘܬ ܡܢ ܐܘܪܐ ، ܐܬܘܬܐ ܒܪ ܐܬܐ ܠܝܗ ܕܝܠܬܒ ܘܐܬ ܕܡܣܒܪܐ ܐܢܐ ܕܠܬܝܐ ܐܝܟ ܗܘ ܠܐܝܠܘܬܐ ܒܐܘܪܐ ܐܘܟܝܐ : ܒܪ ܐܒܝܢ ، ܒܪ ܐܘܠܝܢ ، ܗ . ܒ ܟܠܝܢ ܕܐܒܝܢ ܟܠܝܢ ܕܐܘܠܝܢ . ܒܡܝܠܝܬܐ ܐܝܟ ܒ ܕܟܠܝܢ ܘܒܠܬ ܕܐܒܝܢ ، ܕܐܘܠܝܢ ܘܠܘܦܝܐ ܐܝܟ ܐܬܘܬܐ ܒܪ .

ܒ ---- ܒܘܬ ܘܠܐ ܒܝܬ -- ܒܝܠܝܬ ܐܬܘܬܐ ܒܘܬ ܒܐܘܪܐ ܐܝܟ ܗܘ ܡܢ ܒܘܬܝܘܬܐ ܘܠܐ ܡܢܝܐ ܦܝܬ ܠܐܬܐ ܒܝܬ ܕܐܝܟ ܠܕܝܘܬܐ ܕܐܬܘܬܐ ܒܝܬܐ ، ܒܝܬܐ ܐܡܝ ܒܝܬ ܠܒܪܐ ܗ . ܒ ܠܒܪܐ ܒܝܬܐ .

ܓ ---- ܐܢ ܘܠܐ ܐܬܐ -- ܒܝܠܝܬ ܐܬܐ ܢܘܟܪܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܡܕܘܢܝܘܬܐ . ܐܡܝ : ܐܬܐ ܡܕܢܚܐ ! : ܐܬܐ ܡܘܬܐ ܠܡܐ ܒܝܬܐ ܐܝܟ ! ܒܪ ܐܢ ܢܘܟܪܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܡܕܘܢܝ ܐܝܢ ܒܪܟܬܐ ܒܡܘܒܝܠܘܗܝ ܐܝܟ ܡܢ ܠܝܫܢܐ ܒܟܘܦܐ ܕܐܬܘܬܐ ܐܘܟܝܬ ܕܟܬܒܐ ܠܐܬܝܗ.

ܕ ---- ܡܕܒܚܐ ، ܐܬܘܬܐ ܐܝܟ ܗܘ ܠܘܒܕܢܐ بدل ܠܐܬܐ : ܡܢ ܠܒܐ ܐܝܢ ܡܢ ܠܒܐ ، ܒܟܘܦܐ ، ܒܘܒܕܐ ܐܢ ܒܘܒܕܐ . . .

ܗ ---- ܩܘܝܐ ، ܚܒܒܐ ܥܠܗ ܡܬܠܚܡܬܐ ܠܬܠܬܝܢ ، ܥܠ ܗܕܐ . ܗܠܝܢ ܐܢܫܐ . . .

ܘ ---- ܩܘܡܐ ، ܚܕܘܬܐ ܟܠܗ ܚܒܒܐ ܐܝܟ ܐܝܢܐ ܡܢܝܢܐ ܕܝ ܐܝܟܐ ܡܬܚܫܒܐ ܡܢ باور ؟
ܢܛܠܬܢ ܚܒܒܐ ܟܠܗ , ܐܚܘܢܐ ܕܡܫܝܚܐ شك ܘܡܨܒܝܢܐ ܐܝܟ ܗܕܐ . ܟܠܗ
ܐܢܫܝܢ ، ܟܠܗ ܠܐ ܐܢܫܝܢ ، ܟܠܗ ܐܒܝܢ ، ܟܠܗ ܠܐ ܐܒܝܢ . . .

7 ---- ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܟܕ ܩܘܝܐ ܡܫܪܪܐ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܫܠܝܛܘܬܐ ܐܝܟ ܟܕ
ܫ (ܫܡܐ) ܐܝܟ ܚܕܒܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܡܬܒܪܢܘܬܐ ܟܕ ܚܘܝܐ ܕ ܫܡ ܐܝܟ
ܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ، ܗ . ܕ ܡܢ ܠܒܐ : ܐܡܪܝܢ ، ܐܚܠܝܢ , ܫܘܡܗܐ ܩܘܝ
ܠܫܘܬܦܘܬܐ ܚܕܒܬܐ ܫ ܐܝܟ ܐܡܪܝܢ , ܐܚܠܝܢ ܐܘ ܐܝܢܐ ܠܡܫܡܫܢܘܬܐ ܩܠܗ
ܕܫܡܝܐ ܗ . ܕ ܐܝܟ ܘܟܘܪ ܡܕܝܢܬܐ ܩܠܗ .

8 ---- ܗܘܠܟܐ ܕܚܒܒܐ ܕܚܕܟܐ ܥܡ ܗܘܠܟܐ ܡܬܦܠܓܐ ܟܕܚܕܐ (ܗܘ ܕܝܢ ܐܝܟ
ܠܡܬܘܠܝܐ) ܦܝܫܬܐ ܩܢܐ ܫܘܝܐ ܥܡ ܫܒܝܠܐ . ܐܝܟ : ܗܘܦܬܐ --- ܗܘܦܬܐ .
ܦܪܘܠܐ -- ܦܪܘܠܐ . ܦܪܘܟܐ , ܦܪܘܟܐ - ܫܘܟܐ - ܫܘܟܐ , ܝܘܡܐ - ܝܘܡܐ ،
ܐܘܡܬܐ ܐܬܘܡܬܐ ܘܐܘܟܐ . . .

9 ---- ܠܐ ܩܘܝ ܡܫܬܠܡܢܐ ܦܘܪܫܘܢܐ ܒܝܬ ܫܠܝܛܘܬܐ ܕܚܕܟܐ ܠܠܫܢܢܐ
ܘܡܫܬܡܫܢܐ ܐܝܟ : ܐܢܫܐ ܗܘܢܢܐ ، ܠܫܢܢܐ ، ܒܝܬܐ ܗܘܢܢܬܐ - ܠܫܢܢܬܐ ،
ܐܢܫܬܐ ܗܘܢܝܬܐ ܠܫܢܝܐ ܒܝܬܝܬܐ ܗܘܢܝܬܐ ܠܫܢܝܐ . ܟܕ ܗܘܐ ܕܒܝܬܝܬܐ ܗܘܢܢܝܬܐ
ܠܫܢܢܝܬܐ ܐܝܟ ܟܠܗܝܢ ܦܘܠܚܢܐ ܫܘܬܦܐ . ܐܘ ܐܢܐ ܕܫܠܝܛܘܬܐ ܠܐ
ܫܒܝܠܐ ܡܬܢܢܢܐ ܠܢܬܐ ܟܠܗܝܢ ܦܘܠܚܢܐ .

10 ---- ܚܕܟܐ ܕܠܗ ܡܫܬܡܫܢܬܐ ( ) ܦܝܫܬܐ ܩܢܐ ܫܘܝܐ ܗܘ ܡܦܪܫܢܘܬܐ ܐܝܟ ܘܠܐ
ܩܢܐ ܗܘ ܡܬܦܠܓܐ ܘܟܠܐ ܡܢܝܢ ܚܕܟܐ ܩܢܐ ܠܘܒܕܢܐ ܕܠܐ ܫܘܐ ܦܘܪܫܢܐ
ܠܠܫ . ܕܠܢܫܬ , ܠܗ ܦܘܪܫܢ ܠܐ ܩܘܝ ܦܝܫܐ ܦܘܠܚܢܐ ܕܡܢܝܢ ܗܘܝܢ
ܟܘܪ ܡܬܦܪܫܢܐ .

11 --- ܟܠܐ ܠܗܘ ܦܘܪܫܢܐ ܕܚܕ ܚܕܟܐ ܦܠܚܢܐ ܕܗܘܢܐ ܩܠܗ ܟܚܕܡܢܐ ܡܠܬܐ ܦܟܝܪܐ
ܗܘ ܦܘܪܫܢܐ ܡܬܡܢܐ ܗܘ ܟܘܪ ܗܘܦܟܐ ܩܠܗ ܘܐܢܫ ܐܝܬܝܐ ܕܟ ܗܘܦܟܬܐ
ܩܢܐ ܕܗܘ ܚܕܟܐ ܗ . ܕ ܠܐ ܡܢܝ . ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܗܘ ܗܘ ܗܘܦܟܐ ܟܦܬܠܡܬܐ
ܦܟܝܪܐ .

12 --- ܟܠܐ ܡܢ ܡܠܬܐ ܐܬܘܬܝܐ ܕܝܡܬܐ ܩܢܐ ܠܐܢܫ ܕܦܠܚܢܐ ܘܦܫܝܛܬ ܠܐܢܫ
ܕܝܬܘ ܡܢ ܠܫܢܐ ܐܪܟܢܐ . ܠܐ ܦܫܬܐ ܫܟܝܚܬܐ ܕܡܠܬܐ ܩܢܐ ܡܬܦܝܝܬܐ ܠܠܐ
ܗܘܡܬܐ ܠܗܘܟܐ ܡܠܢܐ ܕܠܫܢ ܩܢܐ , ܡܬܦܠܝܐ ܟܫܡ ܘܩܠܝܠܐ ܟܐܪܟܢܐ .

13 ---- ܡܠܬܐ ܕܝܘܟܢܐ ܠܐ ܩܘܝ ܫܘܬܦ ܟܠܗܝܢ ܒܝܬܝܘܬܐ ܫܟܝܚܬ ܩܘܝ ܠܘܒܕܢܐ
ܐܡ ܡܫܬܟܚܢܐ ܟܕܚܕܐ ܕܡܬܦܪܫܢܘܬܐ ܘܫܘܡܗܐ ܩܘܝ ܚܕܟܡܐ ܡܢ ܐܢܫ ܡܬܦܠܓܝܬܐ
ܟܕ ܐܬܘܬܝܐ ܕܠܫܢܐ ، ܕܫܘܬܦܐ ܘܐܬܠܡܘܕ .

14 ---- ܟܠ ܐܝܟܐ ܕܣܡܝܟܐ ܗܘܝ ܐܠܦܝܬܐ ܗܘܝܐ ܗܘܝ ܦܘܫܩܢܐ ܗܘ ܡܦܘܫܩܢܝܬܐ
ܕܡܢܝܢܐ ܡܢܝܢܝܬܐ ܡܢ ܟܠܐ ܚܕܬܐ ܘܡܢܝܢܘܬܐ ܡܢܢ ܦܘܫ ܗܢ ܡܘܬܒܐ ܗܘܝ
ܒܡܘܬܒܝܬܐ ܡܢ ܒܬܪܐ ܕܒܘܟܪܐ ܕܠܝܠܬܐ ܠܝܗ ܡܬܚܡܬܐ ܠܟܠܐ، ܒܟܠ
ܡܬܘܚܬܐ ܟܠ ܚܕ ܡܢܝܢܐ ܡܢܝܢܘܬܐ ܠܝܗ ܒܟܠܗ ܗܘܟܢܐ ܘܐܝܟܢܐ ܦܬܓܡܐ :

15 ---- ܐܝܬܐ ܕܡܢܝܢܐ ܗܘܝ ܡܦܘܫܩܢܐ ܗܘܝ ܠܡܘܟܠܐ « ܐܬܦܥܠ » ܕܡܦܘܫܩܢܐ
ܘܡܦܘܫܩܢܐ ܠܝܗ ܠܡܬܦܥܠܢܐ . ܐܢܐ ܒܡܘܟܠܐ ܗܠ ܐܝܬܐ ܕܦܥܠܐ ܗܘܢܐ ܡܢܢ
ܗܘܝܢܐ ܒܟܠܢܐ ܫܘܪܝܐ ، ܐܝܟ : ܫܩܠܐ ܐܫܬܩܠܬ ܡܬܫܩܠܐ ܐܬܠ ܡܢܫܐ :
ܡܢ ܟܠܐ ܕܫܩܠܐ ܐܫܬܩܠܬ ܒܐ ܦܥܠ ܡܢܫܐ ܐܬܠ ܡܢܫܐ . ܐܘ ܐܬܠܐ ܡܢܝܘ -
ܝܘܠܐ ܘܡܢܝܢܐ ܡܢ ܡܢܐ ܡܢܝܢܐ ܡܢ ܟܠܐ ܒܟܠ ܦܥܠ ܡܢܐ ܡܢܝܢܐ . ܡܠܬܐ
ܡܢܘܬܐ ܠܝܗ ܒܡܬܚܡܢܐ ܒܟܠܬܐ . ܡܢܢ ܟܠܐ ܒܟܠ ܦܥܠ ܡܢܝܢܐ ܒܟܠܬܐ .
ܡܢ ܡܢܐ ، ܡܢ ܡܢܝܢܐ ܗ . ܒ ܒܐ ܦܥܠܐ ܡܢܝܬܐ ، ܡܢܝܬܐ . . . .

16 ---- ܐܬܘܪܝܬܐ ܡܬܚܡܬܐ ܒ (ܒܝܬ) ܒܡܘܫܚܬܐ ܕܡܠܬܐ ܕܡܬܟܠܬܐ ܠܟܠܗ ܒܡܘܫܚܬܐ
ܫܘܚܠܦܐ ܐܝܟ ܡܫܬܟܠܢܐ ، ܡܫܬܟܠܢܐ ، ܡܫܬܟܠܢܘܬܐ ܡܢ ܟܠܐ ܕ ܡܫܬܟܠܢܐ ، ܦܥܠܐ ،
ܦܘܫܩܐ ܘܒܟܠ (ܡܘܬܒܐ) ܕܡܬܒܝܢܐ ܘܡܬܟܠܬܐ ܠܝܬܐ ܠܡܬܦܬܚܘ ܡܢ ܡܢܝܢܐ
(ܒܐ ܦܥܠܐ ܡܢܝܬܐ) ܕܡܬܒܝܢܐ ܘܡܢܝܢܐ ܐܝܬܝܐ ܕܟܠ ܡܠܬܐ . ܐܝܟ ܡܫܬܟܠܢܐ
ܡܫܬܟܠ (ܦܥܠܐ ܡܫܬܟܠ) ܡܫܬܟܠܢܘܬܐ ، ܡܫܬܟܠܢܐ ، ܡܫܬܟܠܢܐ (ܡܫܬܟܠܢܐ)
ܡܫܬܟܠܢܘܬܐ ܘܡܢܝܢܐ .

17 ---- ܡܠܬܐ ܦܘܫܩܐ ܕܡܬܘܪܓܡܐ ܡܢܐ ܒܝ، ا س ت ܐܝܟ استفسار، استكبار استكتاب استشمام
ܘܡܢܝܢܐ ܡܠܬܐ ܡܢܐ ܡܢ ܚܕ ܒܡܘܟܠܐ ܕܡܠܬܐ ܕܗܘ ܒܟܠܢܐ ܦܘܫܩܐ ܡܬܒܝܢܐ
ܚܕܐ ܠܝܗ ܦܥܠܐ ܡܦܘܫܩܢܐ ، ܗܕܐ ܐܘ ܒܕ ܫܘܟܠܐ ܒܟܠܢܐ ܕܝܢ ؛
ܕܫܘܚܠܦܐ ܠܘܬܐ ܡܢܐ ܕܡܬܟܠܐ ܠܝܗ ܡܢ ܡܠܟܐ . ܒܟܠ ܐܢܐ ܡܬܦܥܠܐ ܗܘܝ
ܕܗܘܝܢ ܗܠܝܢ ܠܗܘ ܫܘܟܠܐ ܗܘ ܒܡܘܟܠܐ ܡܘܬܒܐ ܕܡܬܟܠܐ ܗܘܝ ܡܬܒܝܢ
ܘܡܬܦܥܠܢܝܬܐ ܠܟܠܗ ܕܟܠ ܗܘܝܢ ܡܠܬܐ ܠܡܬܒܝܢܬ ܠܟܠܗ .

18 ---- ܒܡܢܐ ܕܐܢܐ ܫܘܡܗ ܡܬܬܒܘܥܝܢ ܗܘܝ « ܒܘܪܟ ܡܠܬܐ » ܘܟܠܐ ܒܘܪܟ
ܡܠܬܐ ܡܢ ܗܢ ܕܡܣܬܒܪܐ ܗܘܝ ܒܒܘܪܟ ܡܠܬܐ ܚܕ ܠܡܬܚܡܘ ܠܝܗ -
(ܚܕܐ ܒܘܪܟܐ) ܡܬܒܪܐ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܚܕ ܟܠܢܐ ، ܘܒܘܪܟ ܒܣܝܡܐ ܕܡܬܟܠܬܐ
ܐܝܟ ܒܘܪܟ ܡܠܬܐ ܕܡܬܐ ܬܘܡܬܐ ܐܘܬܘ ، ܕܐܫܬܐ ܦܥܠܐ ܫܘܡܗܐ ܒܕ
ܦܘܪܫ ܡܠܬܐ ܠܡܬܚܡܘ ، ܠܝܗ ܡܬܒܪܐ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܚܕ ܟܠܢܐ ܦܘܪܫܢܐ
ܠܚܕ ܟܠܢܐ ܐܝܬܝܐ ܐܝܟ ܦܘܪܫ ܡܠܬܐ ܕܫܘܠܡܐ ܫܢܝܢ (ܦܘܫܩܐ -
ܕܡܬܚܡܢܐ) ܕܫܠܡ ܫܘܡܗܐ (ܦܘܫܩܐ ܐܬܘܪܝܐ) .

ا

ا - [illegible] -

[illegible] آ = ا ا = [illegible]

آب - [illegible]

[illegible]

- خوردن [illegible] . - دادن [illegible] . [illegible] آبیاری . - شدن [illegible] . - کردن [illegible] . - کشیدن [illegible] . - تاختن [illegible] شاشیدن . - زیرکاه [illegible] . - انبار [illegible] شهر . - باز ، ورز [illegible] . - بازی ، ورزی [illegible] . - پاش [illegible] . - پاشی [illegible] . - پز [illegible] . - بینی [illegible] . - دهن [illegible] ، [illegible] لعاب ، [illegible] ریق ، [illegible] تف ، [illegible] براق . - تنی [illegible] . - جو [illegible] - جوش [illegible] . - نبات [illegible] .

- دار [illegible] ، [illegible] - دوغ [illegible] ، [illegible] دوغ - راه ، رو [illegible] آب گذر ، [illegible] پلخنگ ، [illegible] کاریز ، [illegible] مجرا . - غوره [illegible] غوره [illegible] . - کند ، راهه [illegible] سیل . - گذر [illegible] . - گوشت [illegible] . - گون [illegible] رنگ [illegible] . - نشاط [illegible] .

آباد - [illegible]

[illegible] مسکون . [illegible] .

- کردن [illegible]

آبادانی - [illegible]

[illegible] حال [illegible]

ܕܘܟܬܐ ܕܟܐ ܗܘܐ ܠܡܪܐ ܒܝܬܗ

آبادی ـ ـ ܒܝܐ

ܬܝܒܘܬܐ : ܕܘܟܬܐ ܕܐܝܬ ܒܝܗ ܬܝܒܘܬ̈ܐ ، ܥܡܘܪܐ ، ܐܝܟ : ܡܬܐ ، ܡܕܝܢܬܐ ، ܐܬܪܐ .

آبان ـ ܐܒܐܢ

ܝܪܚܐ ܬܡܝܢܝܐ ܕܫܢܬܐ ܐܝܪܐܢܝܬܐ .

آبچین ـ ـ ܐܒ ܟܝܢ

ܝܪܒܐ حوله ، ܕܡܢܓܒܝܢ ܗܘ ܒܝܗ ܡܝܐ ܦܬܐ ܕܒܪ̈ܢܫܐ ܒܬܪ ܣܚܝܬܐ .

آبخورد ـ ـ ܚܘܪܕ ـ آبشخور

ܚܠܩܐ ، سرنوشت ، قسمت ܐܘ ܡܟܬܒܬܐ ، ܕܘܟܬܐ ܕܟܬܝܬܐ .

آبدانك ـ ـ ܒܐܢܟ

ܫܠܦܬܐ ، ܫܠܦܘܚܬܐ مثانه ، ܟܝܣܬܐ ܕܫܘܟܘܪܬܐ ܡܢ ܟܘܦܐ شاشدان .

آبدزدك ـ ـ ܕܘܙܕܟ

ܙܡܘܪܐ ، ܡܫܘܦܝܐ ܡܢ ܡܫܘܦܝܬܐ حقنه ، ܡܐܢܐ ܕܒܝܗ ܬܫܟܝ ܡܝܢܐ ܠܘ ܕܚܘܫܐ ܕܐܢܫܐ ܟܕܝܗܐ .

آبدست ـ ـ ܕܣܬ

ܟܢܫܬܐ ، ܫܠܠܬܐ ܕܝܕ̈ܐ ܘܐܩܠܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܨܠܘܬܐ ، ܟܠܚܬܐ ܕܡܫܬܡܫܝܢ ، ܟܠܚܬܐ ܕܡܫܬܚܠܦܝܢ ܫܠܠܬܐ ܕܓܠܓܠܐ ܡܢ ܐܩܠܬܐ ܕܬܠܡܝܕ̈ܐ ܟܬܪ ܚܟܡܐ ܡܝܣܪ ܟܘܫܡܬܐ ܕܡܫܬܟܠܠܐ ܕܐܢܫܐ . خانه – ܒܝܬ ܗܢܝܐܐ ܒܝܬ ܡܫܬܢܝܚܢܐ مستراح ، ܒܝܬ ܙܒܝܠܐ بيت التخليه بيت الخلا .

آبرو ـ ـ ܐܒܪܘ

ܟܝܒܘܬܐ ، ܝܩܝܪܘܬ ܕܦܪܨܘܦܐ ، ܡܝܩܪܘܬܐ .
با – ܟܝܒܐܝܬ . بی – ܠܐ ܟܝܒܐ ، ܠܐ ܕܟܝܒܐ ، ܙܠܝܠܐ ذلیل .

آبروت کردن ـ ـ ܐܒܪܘܬ ـ آبرود

ܡܠܟܐ ، ܡܠܝܠܐ ܗ . ܒ ܟܠܝܠܬܐ ، ܕܡܠܟܬܐ ܕܓܦܐ ، ܓܦܐ ܕܦܪܚܬܐ (پرهای پرنده‌ها) ܕܡܫܬܡܠܝܢ ܠܘ ܡܢܢܐ .

آبرومند ـ ـ ܡܝܩܪ

ܟܝܒܐ ، ܝܩܝܪܐ ، ܡܪܐ ܕܒܗܬܬܐ حیا . ܟܪܝܬܐ ܟܝܒܘܬܐ ܐܝܩܪܐ ܐܝܟ ܕܒܝܬܘܗ .
آبرومندانه ܟܝܒܐܝܬ .

آبرومندی ـ ـ ܡܝܩܪܐ

ܡܝܩܪܘܬܐ ، ܟܝܒܘܬܐ آبرو . ܐܗܐ ܐܪܙܐ ܡܪܐ ܕܟܝܒܘܬܐ ܐܝܬܗ ܘܡܝܩܪܘܬܗ ܡܝܩܪܗܘܬܐ ܐܝܟ ܟܐܗܐ ܟܝܢܬܐ .

آبسالان ـ ـ ܐܒܣܐܠܐܢ ابسال

ܓܢܬܐ باغ .

آبستن ـ ـ ܐܒܣܬܢ

ܒܛܢܬܐ ، ܒܛܢܐ باردار

آبستنی ـ ـ ܒܛܢܐ

ܒܛܢܘܬܐ

آبسته ـ ـ ܒܛܢܗ

ܡܠܟܐ ، ܕܘܟܬܐ ܕܟܝܬ ܗܘܐ ܝܠܕܐ جنين ܕܒܪܢܫܐ ܕܝܠܘܕܐ ، ܟܘܦܐ ܕܝܠܕܐ زهدان ، بچه‌دان . ܐܘ ܪܚܡܐ رحم .

آبسته ـ ـ ܐܒܣܬܗ

ܠܟܝܦܐ ܡܢ ܟܝܦܐ ، ܝܩܝܪܐ ܟܝܒܬܐ .

آبشار - ܐܵܒܫܵܪ
ܫܲܪܫܘܪܵܐ

آبکار - ܒܵܪ
ܡܫܲܒܪܵܐ ، ܦܲܠܵܚܵܐ ܕܡܲܝܵܐ ، ܐܲܝܟ ܦܠܵܚ ܕܡܲܝܵܐ .

آبکاری - ܒܵܪܘܼ
ܡܫܲܒܪܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ، ܦܠܵܚܘܼܬܵܐ ܕܡܲܝܵܐ .

آبکشی - ܟܲܫܝܼ
ܡܘܼܨܝܵܢܵܐ ، ܨܘܼܠܵܠܵܐ

آبکی - ܐܵܒܟܝܼ
ܡܲܝܵܢܵܐ آبناك . آبگین

آبگردان - ܐܵܒܓܲܪܕܵܢ
ܡܲܓܪܵܦܵܐ ، ܡܲܓܪܘܼܦܝܼܬܵܐ ملاقه ، ܟܲܦܟܝܼܪܵܐ .

آبگینه - ܓܝܼܢܵܗ
ܙܓܘܼܓܝܼܬܵܐ شیشه ܐܵܘ ܡܚܙܝܼܬܵܐ ܝܢ ܢܘܼܪܵܐ آینه

آبلوج - ܠܘܼܓ
آبلوج ܫܲܟܲܪ ܚܘܼܪܵܐ

آبله - ܠܸܗ
ܒܠܘܼܥܝܼܬܵܐ ، ܒܠܘܼܥܝܼܬܵܐ ܚܘܼܪܬܵܐ ܝܢ ܚܘܼܪܬܵܐ ܕܡܲܚܡܲܬ ܐܲܝܟ ܒܝܬ ܐܲܟܵܬܵܐ جدری . - دار ܡܵܪܵܐ ܐܵܘ ܡܚܘܼܝܵܐ ܒܲܚ ܒܠܘܼܥܝܼܬܵܐ نفاخ ، ܡܲܚ ܒܘܼܠܥܝܼܬܵܐ طاول . - کوب ܡܕܲܩܕܩܵܢܵܐ - کوبی ܕܲܩܕܲܩܬܵܐ - کوبیدن ܕܲܩܕܘܼܩܹܐ ܐܵܘ ܡܚܵܝܵܐ ܒܲܚܪܲܬ ܥܲܠ ܡܚܘܼܝܵܢܵܐ ܕܒܠܘܼܥܝܼܬܵܐ ، ܕܲܡܚܵܝܵܐ ܘܡܲܚܝܵܐ ܕܚܲܠܡܵܐ . - مرغان ܒܠܘܼܥ ܕܡܲܝܵܐ .

آبنوس - ܒܢܘܼܣ
ܐܵܒܢܘܼܣ ، ܩܲܝܣܵܐ ܐܘܼܟܵܡܵܐ ، ܡܲܝܵܐ ܘܫܘܼܡܵܐ

ܝܢ ܐܘܼܟܵܡܵܐ . - کار ܐܵܒܢܘܼܣܵܐ ، ܐܘܼܟܵܡܵܐ ܕܲܚܫܵܐ
ܩܲܝܣܵܐ ܕܐܵܒܢܘܼܣ . - کاری ܐܵܒܢܘܼܣܘܼܬܵܐ
ܘܥܒܵܕܘܼܬܵܐ ܕܐܵܒܢܘܼܣܵܐ .

آبنوسی - ܣܝܼ
ܐܵܒܢܘܼܣܵܝܵܐ ، ܐܲܝܟ ܝܢ ܐܵܒܢܘܼܣ ، ܕܓܘܼܢ ܟܹ
ܕܲܒܪܵܐ ܝܢ ܓܘܼܢܵܐ رنگ ܕܐܵܒܢܘܼܣ

آبی - ܐܵܒܝܼ
(1) ܡܲܝܵܢܵܐ ، ܕܡܲܝܵܐ . سگ - ܟܲܠܒܵܐ ܕܡܲܝܵܐ
ܝܢ ܟܠܒܵܐ . (2) ܡܲܝܵܢܵܐ آبکی (3) ܙܲܪ...
ܝܢ ܡܲܝܵܐ ، ܕܓܘܼܢ ܟܹܐ ܓܘܼܢܵܐ رنگ ܙܲܪ...
ܓܘܼܢܵܐ ܕܫܡܲܝܵܐ ازرق - آسمانی ܣܘܼܡܵܩܵܐ ...
ܣܘܼܡܵܩܵܐ .

آبیار - ܐܵܒܝܵܪ
ܡܲܫܩܝܵܢܵܐ ، ܡܲܫܩܝܵܢܵܐ ܕܲܚܩܠܵܬܵܐ ، ܕܓܲܢܵܬܵܐ

آبیاری - ܪܝܼ
ܡܲܫܩܝܵܢܘܼܬܵܐ . - کردن ܡܲܫܩܘܼܝܹܐ ، ܡܲܫܩܝܵܐ
ܓܲܢܵܬܵܐ . - شده کرده ܡܲܫܩܝܵܐ ، ܡܫܲܩܝܵܐ

آتش - ܐܵܬܲܫ
ܢܘܼܪܵܐ . - گرفتن ܢܘܼܪܵܐ ، ܢܘܼܪܵܐ ܢܘܼܪܵܐ ...
ܢܘܼܪܵܐ . - کردن ܚܟܝܼܪܵܐ - کشتن ، خاموش
کردن نشاندن ܕܥܵܟܵܐ ، ܡܕܲܥܟܝܵܐ ܝܢ ܡܕܲܥܟܵܢܵܐ
- افروز ، انداز ، کار ܫܲܓܘܼܪܵܐ - افروزه ، زن...
ܫܲܓܪܵܐ ܐܵܘ ܡܲܓܪܵܢܵܐ ... ܕ . ...
ܘܡܲܚܪܘܼܬܵܐ ܕܡܵܚܹܐ ܢܘܼܪܵܐ سنگ‌چقماق - انگیز
ܡܲܫܓܪܵܢܵܐ ، ܡܲܚܪܵܢܵܐ ܕܢܘܼܪܵܐ ، ܡܲܫܓܪܵܢܵܐ .
- انگیزی ܡܲܫܓܪܵܢܘܼܬܵܐ . - پاره ܓܡܘܼܪܬܵܐ
جمره ܓܡܘܼܪܬܵܐ جرقه ܐܵܘ ܚܲܠܚܘܼܠܵܐ ، ܩܲܠܩܵܠܵܐ
- پرست ܣܓܸܕ ܢܘܼܪܵܐ . - پرستی ܣܓܝܼܕܘܼܬ ܢܘܼܪܵܐ .
- تاب ܫܲܚܢܵܐ ، ܡܲܚܡܲܡ ܢܘܼܪܵܐ - خانه ، گاه ، کد...
ܒܝܬ ܢܘܼܪܵܐ ، ܡܲܚܡܵܐ ܕܢܘܼܪܵܐ . - دان ܟܘܼܪܵܐ ...

ܡܢܩܠܐ ܕܡܚܡܝܢ ܠܟܘܗ ܠܡܘܟܠܐ منقل . ـ سوزی ܝܘܩܕܐ ، ܡܘܚܪܒܘܬܐ . ـ فشان ܢܘܪܐ ܝܘܩܕܐ . کوه ـ فشان ܛܘܪܐ ܢܘܪܐ ܝܘܩܕܐ ـ گیر ܡܬܚܫܢܐ ...اشه ܒܚܫܒܢܐ ܡܢ ܚܝܠܐ ܕܝܘܩܕܐ . ܐܦ ܡܬܚܪܟܢܐ ܡܬܢܩܠܘܒܢܐ ܘ ܕ ܕܒܐ ܡܚܐ ܕܒܗ ܝܘܩܕܐ ܒܦܠܚܘܬܐ آسانی . ܚܫܚܐ ܡܠܘܐܐ ماده ܕܒܗ ܡܬܚܪܟܢܐ ܘܡܬܢܩܠܘܒܢܐ اشتعال شدنی ، ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܠܐ ܡܬܚܪܟܢܘܬܐ ܘܠܐ ܡܬܢܩܠܘܒܢܘܬܐ ܠܗ . ـ نشان ܕܥܘܒܕܐ ܡܛܘܡܝܬܐ ܡܙܝܙ ܝܘܩܕܐ . ـ نشانی ܕܥܘܒܕܘܬܐ ، ܝܕܥܘܬ ܕܝܐ ܡܢ ܦܠܚܘܬܐ ܕܝܠܗ ܝܘܩܕܐ

آتشك ـ ـ ܐܬܫܟ

ܟܘܝܬܐ قرحه ، ܝܘܡܐ ܕܒܗ ܠܘܗ ܡܘܟܠܐ آماس‌ریم‌دار .

آتشی ـ ܐܬܫܝܐ ـ اتشین

(1) ܝܘܩܕܢܝܐ ، ܡܢ ܟܝܢܐ ܕܝܘܩܕܐ ܡܟܠܝܬܐ ܕܟܝܬܐ ܐܢܐ ܡܢܝܐ ܝܘܩܕܢܝܐ . (2) ܝܘܩܕܢܝܐ ، ܐܝܟ ܝܘܩܕܐ ، ܡܢ ܓܘܢܐ ܕܝܘܩܕܐ آذرگون (3) ܚܡܝܡܐ آتش‌مزاج

آتی ـ ـ ܐܬܝܐ

ܗܘ ܕܐܬܐ ، ܥܬܝܕ . ܚܠܦ ܕܥܬܝܕ ܠܥܠܡܐ آتیه .

آتیه ـ ـ ܥܬܝܕ

ܥܬܝܕ در ـ نزدیك ܕܥܬܝܕ ܗܘܝܐ

آثار ـ ـ ܐܬܐܪ

(1) ܥܘܒܕܐ ، ܥܘܩܒܐ ܕܐܢܫܐ . (2) ܫܪܟܢܐ ، ܗܝܕܐ باقی ، ܗܘ ܕܦܫ ܡܢ ܡܝܬܐ ܟܠܗ ܥܘܢܝܐ ܫܪܟܢܐ ܕܓܘܫܡܐ ܕܩܕܝܫܐ بقایای جسدمقدسین ܗܝܟܠܐ ܕܩܕܝܫܐ ܗܝܕܐ ܕܐܝܬ ܒܗܘܢ ܐܝܢܐ ܠܥܘܗܕܢܐ ܕܩܕܝܫܐ .

(3) ܫܘܡܗܐ ، ܕܡܬܒܪܝܢ ܫܘܘܕܥܐ : ܫܘܡܗܐ ܕܡܠܫܢܐ ܕܒܪܐ ܐܢܫܐ ، ܡܬܟܢܫܢܝܬܐ ܐܝܟܐ ܕܫܘܕܥܘܬܐ ܐܦܘܕܝܬܐ .

آجر ـ ـ ܐܓܘܪ

ܐܓܘܪܐ ، ܠܒܢܬܐ ܕܡܬܠܝܬܐ ܒܝܘܩܕܐ ـ پز ܟܘܪܐ ، ܒܝܬ ܟܘܪܐ ܕܠܒܢܐ ـ پزی ܟܘܪܘܬܐ ، ܫܘܬܐܣܐ ܕܟܘܪܐ ـ فرش ܦܪܝܣܘܬܐ ܕܐܓܘܪܐ ، ܕܒܝܬܐ ܘܫܩܝܦܘܬܐ ܕܐܓܘܪܐ ܡܢ ܠܒܢܐ ܕܡܬܠܝܬܐ ، کوره ـ پزی ܝܘܩܕܐ ܕܠܒܢܐ .

آجری ـ ـ ܓܪ

ܐܓܘܪܝܐ ، ܠܒܢܝܐ ، ܫܘܩܠܐ ܡܢ ܐܓܘܪܐ ، ܡܢ ܠܒܢܐ . ساختمان ـ ܒܢܝܢܐ ܐܓܘܪܝܐ ، ܠܒܢܝܐ

آجل ـ ـ ܐܓܝܠ

ܫܪܪܐ ، ܐܫܪܪܐ ، ܗܟܢ ܠܐ ܐܫܪܐ . ܕܥܬܝܕ . اجلاً ܕܥܬܝܕ ، ܒܚܕ ܕܥܬܝܕ . ܐܚܪܝܬ .

آجیدن ـ ـ ܐܓܝܕܢ

ܡܓܘܕܐ . ܐܦ ܚܝܛܐ ܗܘ ܠܟܝܬ ، ܚܝܛܐ ܕܓܘܡܕܬܐ گل‌دوزی

آجیده ـ ـ ܓܝܕ

ܡܓܘܕܐ ܐܦ ܚܝܛܐ ܗܘ ܠܟܝܬ ، ܕܓܘܡܕܬܐ گل‌دوزی‌شده

آجیل ـ ـ ܠ

ܦܐܪܐ ، ܦܐܪܐ ܝܒܝܫܐ خشك‌بار ܐܝܟ : ܓܘܙܐ ، ܒܕܝܐ ، ܙܒܝܒܐ کشمش

آچار ـ ـ ܐܚܐܪ

ܡܦܬܚܐ ، ܐܘܪܢܐ ܕܡܦܬܚ ܐܘܪܢܐ . ܡܐܢܐ ܕܐܘܡܢܘܬܐ اسباب‌صنعتی

آخ ـ ـ ܐܟܚ

ܐܟܚ ! ܓܥܬܐ ܡܢ ܟܐܒܐ . ـ واوخ ܐܘܝܐ

ܠܦܝܬܐ . ـ واوخ کردن ܡܦܘܝܚܐ ܠܦܬܐ ܠܝܬܐ ܠܦܝܬܐ

آخال ـ ܐܟܼܵܠ ـ اشغال

ܡܟܼܵܠܐ، ܟܠ ܡܕܡ ܕܠܐ ܚܫܚܐ .
ܙܒܠܐ، ܡܕܡ ܕܡܫܬܪܐ ܡܢ ܡܐܟܠܐ دم جاروئی . ܩܠܩܠܬܐ . ܩܘܡܬܐ فضله ܪܝܫܐ زباله

آختن ـ ܐܟܼܬܸܢ

ܡܫܘܠܦܐ، ܠܦܬܐ ܫܠܦܐ ܡܢ ܬܠܝܬܐ غلاف

آخته ـ ܫܠܝܦ

ܡܫܘܠܦܐ . ܫܠܦܐ ܡܫܠܦܐ شمشیر آخته ܠܦܬܐ ܡܢ ܬܠܝܬܐ .

آخر ـ ܐܟܼܪ

ܐܚܪܢܐ . قیمت ـ ܛܝܡܐ ܐܚܪܢܐ

آخر ـ ܐܟܼܸܪ

ܚܪܬܐ، ܣܘܦܐ . ܘܩܘܛܐ . ـ سال ܚܪܬܐ ، ܘܩܘܛܐ ܕܫܢܬܐ . ـ کار ܐܚܪܝܬ . ـ سر ܒܚܪܬܐ . الی ـ ܠܚܪܬܐ بلاخره ܐܚܪܬ ، ܒܚܪܬܐ ܕܟܠ . اواخر ܐܚܪܝܬ، ܚܪܝܬܐ

آخرت ـ ܪܬ

ܥܠܡܐ ܕܐܬܐ، ܚܪܬܐ ܕܥܠܡܐ ܕܩܝܡܬܐ عاقبت .

آخری ـ ܪܝ

ܗܘ ܐܚܪܝܐ . ـ از همه بهتر بود ܗܘ ܐܚܪܝܐ ܡܢ ܟܠ ܛܒ ܗܘܐ، ܒܨܝܪ ܦܘܫ ܗܘܐ .

آخرين ـ ܪܝܢ

ܗܘ ܒܨܝܪ ܐܚܪܝܐ، ܐܚܪܝܐ ܕܟܠܗ، ܐܚܪܝܐ آخری .

آخور ـ ܐܟܼܘܪ

ܐܘܪܝܐ ܐܝܟ ܐܘܪܝܐ، ܕܘܟܬܐ ܕܡܬܬܐ ܕܣܘܣܐ ܒܩܪܐ علیق ܕܚܝܘܬܐ ܠܒܗܝܡܐ بهیمه .

آداب ـ ܐܕܒ

ܛܟܣܐ، ܛܘܟܣܐ، ܕܘܒܪܐ، ܘܥܝܕܐ ܕܘܒܪܐ ܐܕܒܐ، ܕܕܘܒܪܐ، ܕܛܟܣܐ ـ معاشرت ܛܟܣܐ ܫܘܬܦܘܬܐ، ܕܫܘܬܦܘܬܐ .

آداش ـ ܐܕܫ

ܒܪ ܫܡܐ، ܚܕ ܡܢ ܬܪܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܚܕ ܫܡܐ .

آدم ـ ܐܕܡ

1 ـ ܐܕܡ، ܫܡܐ ܕܐܕܡ ܩܕܡܝܐ ܕܒܪܝܐ ܐܢܫܐ .
(2) ܐܢܫܐ، ܒܪܢܫܐ . بنی ـ ܒܪܢܫܘܬܐ، ܒܢܝ̈ ܐܕܡ . ـ خوار ܐܟܠ ܐܢܫܐ . ـ کش ܩܛܠ ܐܢܫܐ ܐܘ ܩܛܘܠܐ، ܩܛܠܬܐ . ـ کشی ܩܛܠܘܬܐ، ܩܛܠܐ . ـ وار ܐܢܫܐܝܬ، ܐܝܟ ܐܢܫܐ، ܐܝܟ ܐܢܫܐ .

آدمك ـ ܕܡ

ܐܢܫܘܢܐ، ܐܢܫܐ ܙܥܘܪܐ، ܨܠܡܐ ܕܦܬܟܪܐ . ܐܘ ܨܒܬܐ، ܒܒܬܐ ܕܥܝܢܐ حدقه .

آدمی ـ ܡܝ

ܐܢܫܝܐ، ܒܪܢܫܐ . ܟܘܠܗ ܐܢܫܐ ܕܝܠܢܝܐ ܐܢܫܝܬܐ .

آدمیت ـ ܝܬ

ܒܪܢܫܘܬܐ، ܐܢܫܘܬܐ، ܟܝܢܐ ܐܢܫܝܐ . ܐܘ ܐܢܫܘܬܐ ܒܡܫܡܠܝܐ معنی ܛܒܘܬ ܝܘܒܠܐ خوش رفتاری، ܚܢܝܢܘܬܐ مهربانی، ܡܪܚܡܢܘܬܐ ܐܢܫܘܬܐ .

آدمیزاد ـ ܙܐܕ

ܒܪܢܫܐ، ܝܠܝܕܐ ܡܢ ܐܢܫܐ .

آدینه - ܥܪܘܒܬܐ

ܥܪܘܒܬܐ ، ܝܘܡܐ ܕܫܬܐ ܡܢ ܫܒܥܐ ܫܒܘܥܬܐ .

آذر - ܐܕܪ

(1) ܝܪܚܐ ܬܫܝܥܝܐ ܕܫܢܬܐ ܦܪܣܝܬܐ ܝܢ آذار .

(2) ܢܘܪܐ آتش - پرست ، پرستی ܣܓܕܐ آتش‌پرست . - گون ܢܘܪܢܝܐ ، ܐܝܟ ܓܘܢܐ ܕܢܘܪܐ .

آذرین - - ܝܢ

ܢܘܪܢܝܐ . ܕܐܝܬ ܒܝܗ ܢܘܪܐ ، ܡܢ ܕܡܝܐ ܕܢܘܪܐ ، ܫܠܗܒܝܬܐ ܕܢܘܪܐ .

آذرخش - - ܒܪܩܐ

ܒܪܩܐ . ܒܪܩܘܬܐ

آذرنگ - ܐܕܪܢܓ

ܢܘܕܢܝܐ ، ܕܘܘܚܝܐ محنت ܒܝܫܘܬܐ بدبختی ، ܒܝܫܘܬܐ شقاوت

آذوقه - ܐܕܘܩܗ

ܙܘܕܐ ، ܡܙܘܕܢܘܬܐ سورسات ܝܢ ܙܘܘܕܐ ܗ . ܕ . ܣܝܒܪܬܐ ܕܙܘܕܐ

آراء - ܐܪܐ

ܬܪܥܝܬܐ ܕ رأی ܗ . ܕ . ܣܘܓܐܐ . ܣܝܬܐ ، ܕܥܬܐ . اکثریت - ܣܘܓܐܘܬܐ ܕܩܠܐ .

آراستگی - - ܓܝ

ܡܨܒܬܘܬܐ ، ܛܘܟܣܘܬܐ نظم ، ترتیب ܝܢ ܡܨܒܬܘܬܐ پیراستگی

آراستن - - ܝܢ

ܨܒܬܐ ܡܢ ܨܒܘܬܐ ، ܫܦܪܐ ܡܢ ܫܘܦܪܐ . ܝܢ ܨܒܬܐ ، ܛܟܣܐ ، ܨܒܬܐ پیراستن ، زینت کردن , ܡܨܩܠܐ صیقل دادن .

آراسته - ܨܒܝܬܐ

ܡܨܒܬܐ ܡܢ ܨܒܬܐ ، ܫܦܝܪܐ ܡܢ ܫܘܦܪܐ ، ܡܨܒܬܐ پیراسته ، مزین

آرام - ܐܪܐܡ

ܫܠܝܐ ، ܫܠܝܬܐ ܡܢ ܫܠܝܐ ساکت ܫܠܝܐ ساکن . - شدن ܫܠܝܐ , ܫܠܐ آرمیدن . - گرفتن ܫܠܝܐ . - بگیر ܫܠܝ . - کردن ܡܫܠܝܐ ، ܫܠܝܐ ، ܫܠܝܐ ܡܢ ܡܫܠܝܐ ، ܢܘܚܐ آرامیدن . - ده ܡܫܠܝܢܐ ، ܡܢܝܚܢܐ . ܡܢ ܡܢܝܚܢܐ . بی - ܡܫܘܓܫܐ ، مشوش .

آرامش - - ܓܝ

ܢܘܚܐ ، ܫܠܝܘܬܐ , ܫܠܝܐ .

آرامگاه - - ܓܝܗ

ܒܝܬ ܢܘܚܐ ، ܕܘܟܬܐ ܕܢܝܚܘܬܐ ، ܩܒܪܐ .

آرامی - - ܓܝ

ܫܠܝܘܬܐ ، ܫܝܢܘܬܐ ، ܫܠܝܘܬܐ ، ܫܠܝܐ ، بی - ܡܫܘܓܫܘܬܐ . تشویش

ܗܒܠ ܫܠܝܘܬܐ ܠܝ ܡܪܝܐ !
ܠܗܘܢ ܕܒܚܝ ܫܘܒܚܐ :
ܫܠܡ ܗܘ ܣܘܟܠ ܚܝܝܐ ،
ܢܘܚܐ ܡܢ ܠܗܘ ܠܝ!

آرایش - - ܓܝ

ܨܘܒܬܐ ، ܛܘܟܣܘܬܐ ܡܢ ܡܛܟܣܢܘܬܐ ܗ . ܕ . ܨܒܘܬܐ ، ܫܘܦܪܐ ، ܝܢ ܨܒܬܐ تزیین , ܨܒܬܐ ، ܨܒܬܐ . - دادن ܨܒܬܐ ، ܛܟܣܐ ، ܨܒܬܐ آراستن . ܝܢ ܨܒܬܐ ܗ . ܕ . ܨܒܬܐ ܡܢ ܨܘܒܬܐ

ܕܓܪܥܐ ܘܓܪܘܥܐ ܒܡܣܦܪܐ قیچی ܘܡܓܙܬܐ ܝܢ
ܡܓܠܚܬܐ استره ، تیغ .

آرایشگاه — — ܓܐܗ

ܒܝܬ ܙܘܓܪܬܐ ܘܓܪܘܥܬܐ ܒܝܬ ܣܦܪܐ دلاک خانه .

آرایشگر — — ܓܪ

ܣܦܪܐ . ܣܦܪܐ ܕܪܝܫܐ ، ܣܦܪܐ دلاک .

آراینده — — ܐܪܐܝܢܕܗ

ܡܨܒܬܢܐ مزین ܐܝܟ ܡܨܒܬܢܐ ܕܟܠܬܐ
ܘܓܢܝܬܐ ، ܡܕܘܓܢܐ ، ܣܦܪܐ .

آرد — — ܐܪܕ

ܩܡܚܐ . — کردن ܛܚܢܐ . — بیز ܡܢܚܠܬܐ
ܝܢ ܡܚܠܬܐ .

آردی — — ܕܝ

ܩܡܚܢܐ . ܕܩܡܚܐ . ܩܡܚܢܝܬܐ ، ܝܢ ܕܡܢܐ
ܕܩܡܚܐ ، ܕܒܩܡܚܐ ܕܩܡܚܐ .

آرزو — — ܐܪܙܘ

ܪܓܝܓܘܬܐ ، ܪܓܬܐ ، ܚܫܚܬܐ ܚܝܠܢܝܬܐ
ܕܠܒܐ . ܠܒܒܘܬܐ ، ܪܓܝܓܘܬܐ ܠܡܕܒܪ
ܣܘܝܘܬܐ ، ܣܘܟܝܐ اشتیاق .
ܠܒܒܘܬܐ ܠܝܘܠܦܢܐ ، ܣܘܝܘܬܐ ܒܚܝܬܐ
ܕܝܕ ܦܪܨܘܦܐ ، ܣܘܟܝܐ ܒܫܦܝܘܬܐ ܒܝܘܡܐ

ܠܝܘܡܐ ܓܠܝܐ ܢܬܐ
ܟܐ ܒܥܘܢ ܠܒܒܘܬܐ ܚܝܬܐ
ܠܚܕܘܬܐ ܣܓܝ ܟܠܗ ܐܝܕܬܐ
ܠܒܝ ܡܠܝܐ ܡܣܘܟܝܐ !

— بردن ، کردن ܣܒܪܐ ، ܠܗܘܐ ، ܣܟܝܐ ،
ܣܟܝܐ .

ܐܝܟ ܒܚܕܐ ܕܢܛܪ ܠܓܒܢܐ
ܒܣܟܝܐ ܣܓܝ ܕܟܠ ܒܟܢܐ

ܗܐ ܠܒܝ ܡܚܘܒܘܟ ܡܠܝܐ
ܟܐ ܒܥܘܢ ܠܗ ܕܟܐ ܕܘܟܬܐ !

ܢܝܚܐ ܗ . ܕ مرتع ، چرا . ܕܘܟܬܐ تسکین
— مند ܡܢܝܚܐ ، ܠܗܘܐ ܫܝܢܐ ، ܫܝܢܐ :

ܒܥܝܠ ܠܡܢܝܚܘܬܐ ܡܢܝܚܬܐ
ܕܗܘ ܠܒܝ ܫܝܢܐ ܠܡܢܝܚܬܐ
ܒܕܘܟܘܟ ܐܝܟ ܚܕܐ ܡܢܝܚܬܐ
ܟܠܐ ܠܒܘܟ ܡܢܝܚ ܠܗܘ ܢܘܚܐ !

ܡܢܝܚܘܬܐ استدعاء ܢܘܚܐ آرامش
— مندانه ܡܢܝܚܐܝܬ ، ܠܗܘܝܐܝܬ ، ܫܝܢܐܝܬ ،
ܫܠܝܐܝܬ
— مندی ܡܢܝܚܘܬܐ ، ܠܗܘܝܘܬܐ ܫܝܢܘܬܐ
ܫܠܝܘܬܐ

آرش — ܐܪܫ

ܡܫܘܕܥܘܬܐ ، ܫܘܥܠܐ معنی

آرمان — ܐܪܡܐܢ آرمه

ܡܦܪܬܐ ، ܪܓܝܓܐ ، ܚܠܡܬܐ ܕܠܒܐ ܕܚܕܐ
ܚܒܝܬܐ ܒܚܝܠܬܐ . ܐܝܟ : ܚܠܡܘܬܐ ،
ܡܬܒܨܪܘܬܐ . . .

آرنج — — ܐܪܢܓ

ܦܪܟܐ ܝܢ ܫܘܦܪܘܠܬܐ . ܐܪܒܬܐ ܐܡܬܐ
ܝܢ ܐܡܬܐ ارج .

آرواره — — ܐܪܘܐܪܗ

ܠܘܥܐ ، ܠܘܥܝܬܐ ܝܢ ܠܘܥܝܬܐ ، ܦܟܐ فك
ܠܘܥܝܬܐ ، ܦܟܐ ، ܟܟܐ ܕܦܘܡܐ .

آروغ — — ܐܪܘܓ

ܓܥܝܬܐ . — زدن ܓܥܝܐ آروغیدن

آروند — ܐܪܘܢܕ

ܓܢܝܘܬܐ ، ܒܥܫܝܢܘܬܐ شوکت ، ܒܘܒܫܐ
شکوه ܙܘܗܪܐ کوکبه ، ܡܙܗܝܪܘܬܐ حشمت

آره ـ آری ـ ܐܵܪܹܗ ـ ܐܵܪܝܼ
ܗܹܐ ، ܗܵܕܟ݂ܵܐ , ܗܵܕܵܐ

آز ـ ܐܵܙ
ܪܸܓ݂ܬܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܚܲܡܝܼܡܘܼܬ݂ܵܐ حرص ܠܲܥܒܘܼܬ݂ܵܐ پرخوری . ولع .

آزاد ـ ܐܵܙܵܕ
(ا) ܚܐܪܵܐ (2) ܡܚܲܪܪܵܐ ، ܒܢܲܝ ܚܐܪܵܐ (3) ܫܲܪܝܵܐ , ܫܒܝܼܩܵܐ ܚܐܪܵܐ ، ܘܦܠܝܼܛܵܐ ܡܢ ܡܫܲܐܠܵܢܘܼܬ݂ܵܐ مسؤلیت (4) ܚܐܪܘܼܬ݂ܵܢܵܝܵܐ ܡܢ ܥܲܒܕܘܼܬ݂ܵܐ ، ܐܲܝܟ ܒܲܪ ܚܐܪܹܐ (ܒܲܪ ܚܐܪܹܐ ܕܝܠܹܗ) ـ شدن ܦܨܵܐ ، ܗܘܵܐ ܚܐܪܵܐ ـ کردن ܚܲܪܪܹܐ ܥܒܵܕܵܐ ܚܐܪܵܐ ـ سازی ܡܚܲܪܪܘܼܬ݂ܵܐ اعتاق ـ مرد ܫܲܪܝܵܐ ، ܓܲܒܪܵܐ ܛܘܼܗܡܵܢܵܐ نجیب والانژاد ـ نامه ܫܪܘܼܪܵܐ ، ܫܪܵܪܵܐ ، ܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ ܕܫܘܼܪܵܪܵܐ ، ܗܘܼ ܕܝܗܵܒ݂ܵܐ ܚܐܪܘܼܬ݂ܵܐ ܠܥܲܒܕܵܐ ـ غلام ، بنده

آزادانه ـ ܒܵܐܢܵܝܗ
ܚܐܪܵܐܝܼܬ݂ ، ܚܐܪܘܼܬ݂ܵܢܵܐܝܼܬ݂ ، ܦܫܝܼܛܵܐܝܼܬ݂

آزادگی ـ ـ ܒܝܼܠܹܐ
ܡܚܲܪܪܘܼܬ݂ܵܐ برائت

آزاده ـ ـ ܒܵܝܗ
ܒܲܪ ܚܐܪܹܐ ، ܗܘܝܼܵܐ ܚܐܪܵܐ ܡܢ ܝܠܝܼܕܗ ܡܢ ܚܝܼܠܗ ، ܐܵܢ ܥܒܝܼܕܵܐ

آزادی ـ ـ ܒܝܼܵܐ
ܚܐܪܘܼܬ݂ܵܐ ، ܩܝܵܡܘܼܬ݂ ܒܢܲܦܫܵܐ استقلال ـ خواه ܚܐܪܵܢܵܐ ، ܪܵܚܡܵܐ ܕܚܐܪܘܼܬ݂ܵܐ

آزار ـ ܐܵܙܵܪ
(1) ܐܲܒܵܢܵܐ (2) ܡܲܥܩܵܢܘܼܬ݂ܵܐ اذیت ایذاء (3) ܬܘܼܟܠܵܐ زیان , ܚܘܼܣܪܵܢܵܐ ضرر (4) ܫܘܼܚܠܵܦܵܐ صدمه (5) ܚܘܼܫܵܒ݂ܵܐ خسارت (6) ܡܫܲܢܲܩܘܼܬ݂ܵܐ آسیب . ܐܵܦ ܫܘܼܢܵܩܵܐ شکنجه ܕܫܘܼܢܵܩܵܐ ، ܟܐܒܵܐ ، ܐܲܟܝܼܒ݂ܵܐ رنج ܟܪܝܼܗܘܼܬ݂ܵܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܵܦ ܫܘܼܢܵܩܵܐ عذاب ܗ . ܕ ܟܪܝܼܗܘܼܬ݂ܵܐ ܟܪܝܼܗܘܼܬ݂ܵܐ ܒܟܹܐܒ݂ܹܐ ܕܢܲܦܫܵܐ ܕܓܘܼܫܡܵܐ ، ܕܬܘܼܟܠܵܐ ܘܕܠܘܼܚܵܡܵܐ .
با ـ ܡܒܲܐܫܵܢܵܐܝܼܬ݂ ، ܡܫܲܢܩܵܢܵܐܝܼܬ݂ . . .
بی ـ ܠܵܐ ܡܒܲܐܫܵܢܵܐ ، ܠܵܐ ܡܲܥܩܵܢܵܐ ، ܠܵܐ ܡܲܫܢܩܵܢܵܐ ܗ . ܕ . ܡܥܝܼܩܵܐ ، ܒܥܝܼܩܵܐ . ܠܵܐ ܡܲܛܪܲܦܵܢܵܐ ܕܚܘܼܣܪܵܢܵܐ ، ܕܬܘܼܟܠܵܐ ، ܕܚܘܼܫܵܒ݂ܵܐ ܠܐܝܼܕܵܐ . ܐܝܬ ܐܵܦ ܠܵܐ ܡܫܲܢܲܩܵܢܵܐ ، ܠܵܐ ܡܫܲܢܩܵܢܵܐ ܗ ܕ . ܚܘܼܫܵܒ݂ܵܐ ، ܠܵܐ ܟܪܝܼܗܘܼܬ݂ܵܐ . ܠܵܐ ܟܪܝܼܗܘܼܬ݂ܵܐ ܕܐܝܼܕܵܐ .
ـ دادن ، کردن ܡܢ آزردن ܠܟܹܐܒ݂ܵܐ , ܡܲܥܝܩܘܼܬ݂ܵܐ ܡܲܥܩܘܼܢܹܐ ، ܠܟܹܐܒ݂ܹܐ ، ܐܲܟܝܼܒ݂ܹܐ ܫܘܼܢܵܩܵܐ ، ܫܢܵܩܘܼܢܹܐ ، ܡܲܚܒܘܼܫܹܐ ، ܚܲܒܘܼܫܹܐ ܐܵܦ ܥܲܩܘܼܩܹܐ , ܥܩܘܼܩܹܐ ܥܲܩܘܼܩܹܐ ـ ده رسان ܡܒܲܐܫܵܢܵܐ ، ܡܲܥܩܵܢܵܐ ܡܫܲܢܩܵܢܵܐ ܡܚܲܫܒܵܢܵܐ , ܡܒܲܐܫܵܢܵܐ ܐܵܦ ܡܲܟܐܒ݂ܵܢܵܐ ، ܡܲܥܩܵܢܵܐ , ܡܥܲܩܵܢܵܐ .

آزارمند ـ ـ ܪܫܝܼܥܵܐ
ܡܟܐܒ݂ܵܐ ، ܟܪܝܼܗܵܐ بیمار

آزارنده ـ ـ ܪܵܥܵܝܗ
ܡܲܟܐܒ݂ܵܢܵܐ ، ܬܘܼܟܠܵܢܵܐ زیانکار ܡܲܥܩܵܢܵܐ موذی ܐܵܦ ܡܫܲܢܩܵܢܵܐ ، ܡܟܐܒ݂ܵܢܵܐ ، ܡܥܲܩܵܢܵܐ شکنجه ، اشکنجه , اشکلک‌دهنده .

آزردگی ـ ܐܵܙܘܼܪܕܝܼܠܹܐ
ܡܟܝܼܒ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܥܝܼܩܘܼܬ݂ܵܐ , ܡܫܲܢܩܘܼܬ݂ܵܐ

آزرده ـ ـ ܒܵܝܗ
ܡܟܐܒ݂ܵܐ , ܡܥܝܼܩܵܐ ، ܡܫܲܢܩܵܐ .

آزرم ـ ܐܵܙܘܼܪܡ
ܒܲܗܬ݂ܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܟܸܣܦܘܼܬ݂ܵܐ خجالت ܚܘܼܡܵܪܵܐ

شرم ، [illegible] عفت ، [illegible] عصمت ،
[illegible] ، [illegible] اکرام , حرمت ،
[illegible] حیا ، [illegible]
[illegible]

بی — [illegible] . بی آزرمی [illegible] .

آزرمیدن — — [illegible]

[illegible]

آزغ — [illegible]

[illegible]

آزمان — [illegible]

[illegible] اسف ، [illegible] پشیمانی ، [illegible] توبه [illegible] , — خوردن [illegible] .

آزمایش — — [illegible] آزمون

[illegible] تدقیق ([illegible]) [illegible] تجزیه ، [illegible] امتحان [illegible] — تجربه , [illegible] وسوسه ([illegible]) [illegible] — کردن [illegible] — گاه [illegible] .

آزمند — [illegible]

[illegible] حریص [illegible] ولوع

آزمندی — [illegible] آز

[illegible] — حرص ، ولع ، آز

آزمودگی — [illegible]

[illegible]

آزموده — — [illegible]

[illegible] ورزیده , [illegible] مجرب [illegible] .

آژند — [illegible]

[illegible] خاکرس [illegible] شفته ، [illegible] ملاط .

آژنگ — — [illegible]

[illegible] انجخ [illegible] .

آژیر — [illegible]

[illegible] ماهر ، [illegible] متقی ، [illegible] پاکدامن .

آژینه — — [illegible]

[illegible]

آس — ܐܵܣܵܐ

(1) ܦܼܲܝܬܵܐ ܡܼܢ ܐܝܼܠܵܢܵܐ ܐܵܘ ܫܲܓܪܬܵܐ — کردن ܫܲܓܪܵܐ ، ܐܲܡܣܝܼܢܵܐ .

(2) ܐܵܣܵܐ ، ܐܝܼܠܵܢܵܐ ܡܼܢ ܐܝܼܠܵܢܹ̈ܐ ܐܵܣܝܼܢܵܐ ܡܝܼܠܵܢܵܐ همیشه‌سبز . ܘܛܲܪܦܹ̈ܐ ܕܝܼܡܝܵܢܹ̈ܐ ܫܘܼܦܵܐ ܘܗܵܘܡܵܢܹ̈ܐ ܕܗܝܼܡ ܦܵܝܫܵܐ خوشبو . ܐܵܘ ܫܡܵܐ ܕܐܝܼܠܵܢܵܐ ܟܘܼܡܝܵܐ .

آساره — ܐܵܣܵܪܝܼܣ

ܣܘܼܪܓܵܕܵܐ ، ܣܘܼܪܓܵܕܵܢܵܐ ، ܡܲܣܓܕܵܢܵܐ ܡܵܪܝܵܢܵܐ

آسال — — ܠ

ܦܲܪܫܘܼܡܵܐ ܡܼܢ ܦܪܵܫܘܼܡܵܐ ، ܕܘܼܟܬܵܐ پی ܦܲܕܬܵܐ شالده .

آسان — — ܢ

ܕܠܵܐ ، ܘܲܣܝܵܩܵܐ سهل . — کردن ܡܠܘܼܝܹܐ ، ܘܲܣܝܵܩܵܐ آسانیدن

آسانی — — ܝܵܐ

ܕܠܵܝܘܼܬܵܐ ، ܘܲܣܝܘܼܡܘܼܬܵܐ سهولت

آسایش — — ܝܫ

ܢܘܼܚܵܐ ، ܢܝܼܚܘܼܬܵܐ ، ܢܘܼܚܵܐ آرامش ܫܲܝܢܘܼܬܵܐ آرامی ܫܠܲܝܘܼܬܵܐ ،

ܡܫܲܝܢܘܼܬܵܐ . — خاطر ܫܲܝܢܘܼܬ ܗܵܘܢܵܐ .
— دادن ܡܲܢܝܘܼܚܹܐ ܡܲܫܠܘܼܝܹܐ . — گاه ܒܲܝܬ ܡܲܢܝܚܵܢܘܼܬܵܐ ، ܒܲܝܬ ܣܘܼܠܵܡܵܐ موسسه صححی ܡܼܢ ساناتوریوم ܐܵܘ ܒܲܝܬ ܠܘܼܚܵܐ مامن .

آسیا — ܐܵܣܝܵܐ

ܦܘܼܬܵܐ ܡܼܢ ܦܘܼܬܵܐ

آستان — — ܬܵܐ، آستانه

ܐܸܣܟܘܼܦܬܵܐ ܡܼܢ ܐܸܣܟܘܼܦܬܵܐ . ܐܵܘ ܡܘܼܬܒܵܐ ، ܠܡܘܼܬܒܵܐ دوگاه ، ܠܩܘܼܕܡ حضور ܠܩܵܡ .

پیش ܩܘܼܕܡܘܼܬܵܐ ܡܩܲܕܫܬܵܐ ܕܡܲܠܟܘܼܬܵܐ در آستان مقدس ملوکانه ،

— بوس ܢܫܵܩܵܐ ܐܸܣܟܘܼܦܬܵܐ ܕ . ܟ . ܩܝܵܡܵܐ ܩܘܼܕܵܡ ܠܩܘܼܕܵܡ ܫܲܠܝܼܛܵܐ ܡܼܢ ܥܘܼܡܪܵܢܵܐ .

آستار — — ܬܵܪܵܐ

ܐܸܦܝܘܼܬܵܐ . — دوز ܡܚܲܝܛܵܢܵܐ ܕܐܸܦܝܘܼܬܵܐ .
— دوزی ܚܝܵܛܬܵܐ ܐܸܦܝܘܼܬܵܐ

آستین — — ܬܝܼܢ

ܟܘܼܡܬܵܐ ܡܼܢ ܓܘܼܠܵܐ . ܐܝܼܬ ܠܹܗ ܐܵܘ ܟܘܼܡܝܵܐ ܟܘܼܡܬܵܐ ܐܝܼܕܵܢܵܐ ܘܐܝܼܕܵܐ ، ܟܘܼܡܬܵܐ ܘܲܡܥܲܦܬܵܐ ܠܓܠܵܝܬܵܐ ܕܐܝܼܕ ܟܘܼܡܝܵܐ ܫܠܘܼܚܝܼܬܵܐ ܕܓܲܪܒܵܐ ܕܡܲܩܕܝܼܫܬܵܐ ܕܡܘܼܟܪܵܢܵܐ .

آستینه — — ܢܵܐ

ܒܝܼܥܬܵܐ ܡܼܢ ܦܪܲܚܬܵܐ تخم‌مرغ

آسریس — — ܪܝܼܣ

ܡܲܪܩܒܵܐ ܡܼܢ ܦܝܼܠ ܡܲܪܩܒܵܐ ؛ ܟܘܼܡܬܵܐ ܕܦܲܪܙܠܵܐ ܬܚܘܼܬ ܦܲܪܩܵܐ ، ܘܲܡܥܲܩܠܵܢ ܕܗܘܼܡܵܢܹ̈ܐ .

آسمان — — ܡܵܢ

ܫܡܲܝܵܐ ؛ ܩܲܒܬܵܐ فلک

— خراش ܡܫܲܩܠܵܐ ܫܡܲܝܵܐ ܟ . ܕ . ܒܲܝܬܵܐ ܪܵܡܵܐ ܡܵܪܵܐ ܕܡܲܪܒܝܼܬܵܐ ܡܫܲܩܠܬܵܐ (ܡܲܪܒܝܼܬܵܐ ܪܵܡܬܵܐ)
— درخش ܒܲܪܩܵܐ — جونی ܣܘܼܪܓܵܕܵܐ ، ܩܵܠܵܐ ܡܲܢܝܵܢܵܐ — دره ܢܘܼܗܪܵܐ ܕܫܡܲܝܵܐ ، ܢܘܼܗܪܵܐ ܕܫܠܵܡܵܐ ، ܢܘܼܗܪܵܐ ܕܫܲܪܒܹ̈ܐ ، ܫܡܲܝܵܐ ܣܵܡܝܵܢܵܐ ܗܘܼ ܚܲܕ ܕܡܲܢܘܼܬܵܐ ܕܓܲܢܬܵܐ ܕܡܲܕܒܪܵܢܹ̈ܐ ܡܘܼܬܒܵܐ ܠܫܡܲܝܵܐ ܕܡܲܪܡܵܐ ܡܼܢ ܕܡܘܼܬܵܐ . — قرقره ܓܲܢܬܵܐ ، ܓܲܦܬܵܐ ، ܡܲܢܡܘܼܬܵܐ

آسمانه — — ܢܵܐ

ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ܕܫܡܲܝܵܐ ، ܐܲܦܬܵܐ ، ܩܲܒܘܼܪܵܐ .

آسمانی — — ܝܐ

(1) ܫܡܝܢܐ: ܒܫܡܝܐ: ܠܘܫܡܐ ܫܡܝܢܝܐ

ܗ. ܒ. ܟܘܟܒܐ.

(2) ܫܡܝܢܝܐ. ܐܠܗܝܐ. ܥܘܕܪܐ ܫܡܝܢܝܐ

تایید آسمانی، ܦܪܢܣܬܐ ܐܠܗܝܬܐ

(3) ܙܪܩܐ ܐܝܟ ܡܝܐ، ܓܘܢܐ ܕܫܡܝܐ.

آبی — ܣܦܝܠܘܢܐ. سنگ — ܟܘܟܒܐ ܡܠܟܐ

ܡܢ ܟܐܦܐ

آسودگی — ܐܣܘܕܓܝ

ܡܢܝܚܘܬܐ، ܢܝܚܐ، ܫܠܝܘܬܐ — خاطر

ܕܢܝܚܘܬ ܪܥܝܢܐ

آسودن — — ܕܢ

ܢܝܚܐ، ܡܬܢܝܚܐ ܐܘ ܫܠܝܐ، ܫܠܝܢܐ،

ܡܫܠܝܢܐ

آسوده — — ܕܗ

ܢܝܚܐ، ܫܠܝܐ، ܡܢܝܚܐ راحت.

ܒܐܕܘܗܝ ܢܝܚܗ دردش — شد.

— خاطر ܢܝܚ ܪܥܝܢܐ، ܫܠܝܢ ܪܥܝܢܐ،

— کردن ܡܫܠܝܢܐ، ܢܝܚܐ

آسوری — — ܪܝܐ

ܐܬܘܪܝܐ آشوری

آسه — ܐܣܗ

ܦܪܢܐ ܐܘ ܫܘܒܐ، ܚܕܐ ܝܚܒܘܬܐ ܕܝܗܘܕܘ

ܐܪܥ ܠܐܣܝܘܬܐ

آسی — ܐܣܝܐ

ܚܪܢܝܬܐ، ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܬܪܬܝܢ ܐܢܬܘܬܐ

ܕܐܢܫܐ ܒܚܕ ܙܒܢܐ ܕܫܠܝܛ ܐܢܬܘܬܐ با

اجازه پولیگامی.

آسیا — ܐܣܝܐ.

ܪܚܝܐ ܡܢ ܐܪܚܝܐ آس. ܐܘ ܒܝܬܐ ܕܪܚܝܐ.

— بادی ܪܚܝܐ ܕܪܘܚܐ. — کردن ܛܚܢܐ

آسیا —

ܐܣܝܐ، ܚܕܐ ܡܢ ܚܡܫ ܡܢܘܬܐ ܕܥܠܡܐ

ܡܢ ܕܐܪܒܥܬܐ ܡܢ ܕܘܢܝܐ دنیا

آسیائی — — ܝܝܐ آسیایی

ܐܣܝܝܐ، ܕܐܣܝܐ

آسیاب — ܐܣܝܐܒ

ܪܚܝܐ، ܕܡܝܐ. — کردن ܛܚܢܐ

آسیابان — — ܒܐܢ

ܪܚܝܐ ܛܚܢܐ.

آسیب — ܐܣܝܒ

ܡܙܝܩܢܘܬܐ، ܚܘܣܪܢܐ زیان ܚܘܒܠܐ ضرر،

ܣܘܦܐ صدمه، ܚܘܣܪܢܐ خسارت — زدن

رساندن ܡܙܝܩܢܐ. ܢܟܝܬܐ، ܡܚܒܠܢܐ،

ܚܒܠܐ، ܚܘܣܪܐ ܡܢ ܚܘܣܪܢܐ، — رسان

ܡܙܝܩܢܐ. ܢܟܘܝܐ، ܚܒܠܢܐ...

آسیمه — — ܡܗ

ܡܬܕܡܪܐ، ܬܗܝܪܐ متحیر، ܡܬܡܗܐ مبهوت

ܬܘܝܪܐ حیران.

آش — ܐܫ

ܒܘܫܠܐ، ܡܐܟܘܠܬܐ ܡܒܫܠܬܐ ܘܡܒܫܠܬܐ

ܕܚܣܪܐ ܘܠܐ ܚܣܪܐ، ܘܪܒܬܐ ܕܠܐ ܚܣܪܐ

آشامنده — ܐܫܐܡܢܕܗ

ܫܬܝܐ، ܫܬܝܢܐ

آشامیدن — ܡܐܕܢ

ܫܬܝܐ. ܚܡܪܐ ܣܘܪܝܐ ܦܪܣܝܐ ܚܕܐ

ܡܫܬܝܢܐ خوردن، آب خوردن

آشامیدنی — — ܡܐܕܢܝ

ܡܫܬܝܢܬܐ، ܕܗܘ ܫܬܝܐ.

ܐܘ ܫܬܝܬܐ. غیر — ܠܐ ܡܫܬܝܢܬܐ ܐܝܬܐ

ܡܙܝܢܐ ܠܐ ܡܫܬܟܚܝܢܐ ܡܢܐ ܥܡ ܠܐ ܡܬܐ ܡܫܬܟܚܝܢܐ .

آشپز — ܛܒܚܐ

ܡܒܫܠܢܐ ، ܛܒܚܐ طباخ . — خانه ܒܝܬ ܡܒܫܠܢܐ ، ܒܝܬ ܛܒܚܐ ܥܡ ܒܝܬ ܡܒܫܠܢܘܬܐ . مطبخ

آشپزی — — ܝܐ

ܡܒܫܠܢܘܬܐ ، ܛܒܚܘܬܐ طباخی

آشتی — ܫܝܢܐ

ܫܝܢܘܬܐ (ܫܠܡܘܬܐ) . ܗܘ ܕܡܫܝܢ ܥܡ ܡܫܝܢܢܘܬܐ مصالحه . — دادن

ܫܝܢܐ (ܫܠܡܐ) . — کردن ܫܝܢܐ

صلح دادن ، ܡܫܝܢܐ ܫܝܢܐ — دادنی

ܥܡ قابل آشتی ܡܫܝܢܢܐ — دهنده ܡܫܝܢܢܐ

ܡܫܝܢܐ ܗܘܐ ܠܗ ܫܝܢܐ ܡܫܝܢܢܐ .

آشغال — — ܙܒܠܐ آشخال

ܙܒܠܐ ، ܡܙܒܠܐ آخال . ܩܠܩܠܬܐ ، ܙܒܠܐ زباله

آشفتگی — ܫܓܝܫܘܬܐ

ܫܓܝܫܘܬܐ ، ܡܫܓܫܢܘܬܐ تشویش ܕܠܘܚܝܐ اضطراب ܡܫܓܫܘܬܐ بهت . ܗܘ ܡܫܓܫܢܘܬܐ ܗ . ܕ . ܕܫܓܝܫܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܥܡ ܕܠܘܚܝܐ ܪܘܚܐ .

آشفتن — — ܫܓܫ

ܕܫܓܫ ، ܕܠܘܚ . ܫܓܫ . ܗܘ ܫܓܝܫܐ ܥܡ ܕܫܓܫ ܕܪܘܚܐ

آشفته — — ܫܓܝܫ

ܫܓܝܫܐ ، ܡܫܓܫܢܐ ؛ مشوش . بی آرام . ܕܠܘܚܝܐ مضطرب ܡܫܓܫܐ ، ܡܬܡܗܐ مبهوت ܗܘ ܡܫܓܫܢܐ ܗ . ܕ ܕܫܓܝܫܐ ܥܡ ܡܫܓܫܢܐ ܕܪܘܚܐ . — حال ܫܓܝܫܐ — خاطر ܫܓܝܫ ܕܥܐܢܐ — مو ܫܥܪܐ ܫܓܝܫܐ ܥܡ ܕܫܓܫܢܐ .

— روز ܝܘܡܐ ܫܓܝܫܐ ܕܫܓܫܘܬܐ ܠܒܘܫܐ .

ܚܙܝܬ ܠܚܒܪܐ ، ܡܫܓܫܢܐ ، ܫܓܝܫܐ

ܗܘ ܕܠܒܐ ܕܫܓܝܫܐ ܗܘܐ ܕܡܬܬܙܝܥ

ܡܢ ܕܪܘܚܐ !

ܕܫܓܝܫܐ ܗܘܐ ܫܓܝܫܘܬܐ ܕܪܚܡܐ

ܗܘ ܡܫܓܫܢܐ ، ܕܠܝܬܐ ܘܡܫܓܫܢܐ

ܗܘ ܫܓܝܫܐ !

دوستی دیدم دل آشفته ، آشفته حال می‌رفت لرزان از دست عشق . مو آشفته آن بیچاره ، آشفته خاطر آن آشفته روز

آشکار — ܓܠܝܐ

ܡܚܘܝܐ : ܓܠܝܐ هویدا ، ܓܠܝܬܐ علنی — شدن ܡܚܘܝܐ ، ܓܠܝܐ ، ܓܠܐ . — کردن ܡܚܘܐ ، ܓܠܐ ، ܡܓܠܝܢܐ ، ܓܠܝܐ ، ܡܓܠܝܢܐ .

آشکاراً ܡܚܘܝܢܐܝܬ ܓܠܝܐܝܬ . . .

آشنا — ܝܕܘܥܐ

(1) ܝܕܘܥܐ ، ܚܒܪܐ رفیق ، دوست ، ܡܝܕܥܐ

(2) ܡܝܕܥܐ ܥܡ ܡܥܕܐ معتاد ، ܡܝܕܥܐ ܠܟܠ

(3) ܡܕܝܢܐ بلد ، وارد .

— شدن ܡܝܕܥ ، ܕܢܥܐ ، ܝܕܘܥܐ ، ܥܡ ܡܝܕܥܐ — کردن ܡܝܕܥܢܐ ، ܡܝܕܥܐ .

آشنائی — — ܝܐ آشنایی

(1) ܝܕܘܥܘܬܐ ، ܚܒܪܘܬܐ . (2) ܡܝܕܥܘܬܐ عادت (3) ܡܕܝܢܘܬܐ بلدیت .

ܠܝܬ ܠܝ ܗܘ ܡܝܕܥܢܘܬܐ ، ܡܝܕܥܢܘܬܐ شناسائی . ܠܝܬ ܠܝ ܡܕܝܢܘܬܐ ܒܗܕܐ ܥܒܕܐ با این کار آشنائی ندارم .

آشوب — ܫܓܘܫܝܐ

ܫܓܘܫܝܐ ، ܕܠܘܚܝܐ ، اغتشاش . ܫܓܫܐ شورش . ܕܠܘܚܝܐ اضطراب .

— انکیز ܬܓܘܫܬܐ ، ܕܠܘܚܐ ܡܙܝܥܢܐ
ܫܓܓܬܐ . — طلب ܬܒܥܬܐ
— گاه ܕܘܟ ܫܓܘܫܝܐ ، ܕܘܟ ܕܘܪܐ؛ ܕܘܟ
ܕܠܘܚܐ . — ناك ܡܫܓܫܢܐ ، ܡܙܝܥܢܐ
ܬܓܘܫܬܐ ، ܫܓܘܫܝܬܐ .

آشوبی — — ܝܐ
ܡܫܓܫܢܐ ، ܫܓܘܫܝܐ ، ܫܓܓܢܐ

آشور — — ܪ
ܐܬܘܪ ، ܕܘܟ ܡܬܡܘܪܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ، ܢܝܢܘܐ
ܗܘܬ ܫܘܠܛܢܐ ܕܐܬܘܪܝܐ !

آشوردن — — ܪܕܢ
ܚܒܛܐ . ܡܕܘܕܐ ܚܘܒ : آمیختن

آشوری — — ܪܝ
ܐܬܘܪܝܐ آسوری ܫܡܐ ܕܐܡܬܐ ܡܢ ܥܘܡܡܐ
ܕܐܝܬ ܕܝܐ ܢܝܢܘܐ ܗܘܐ ܕܟܝܢܐ ܢܘܩܕܐ
ܢܬܠܐ ܫܘܒܐ ܕܢܘܩܕܐ ܕܟܝܠܐ ܘܩܪܬ
ܘܦܝܫܐ ܗܘܐ ܫܡܝܐ ܐܬܘܪܝܐ ، ܡܬܠܝܐ
ܘܡܪܝܐ ، ܒܫܡܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܫܘܪܝܐ
(ܐܫܘܪܝܬܐ)

آشیان — ܫܪܫܐ آشیانه
(1) ܩܢܐ (2) ܡܟܠܝܐ ܕܦܪܚܬܐ آسمانه
ܡܠܐ ܡܢ ܐܒܝܐ . ܐܫܠܘܛܐ .
(3) ܡܬܡܘܪܐ . ܡܫܟܢܐ مکان .
— بستن ܡܫܘܚܐ . ܒܢܝܐ ܩܢܐ . ܝܫܒܐ
ܡܢ ܒܫܡܝܐ تراك کوه . ܛܘܪܐ ܡܫܡܢܐ
ܒܐܠܝܐ . — بندی ܡܫܢܘܬܐ . بی — ܕܠܐ
ܩܢܐ ، ܕܠܐ ܦܪܚܬܐ ، ܕܠܐ ܡܬܡܘܪܐ
ܘܡܫܟܢܐ .

آغا — ܐܓܐ
ܡܪܘܬܐ ، ܢܘܒܠܐ خواجه ، ܗܘ ܕܦܫܬܐ
ܠܗ ܫܡܠܬܐ ܩܝܡ ܠܒܢܘܬܗ ܡܢ ܐܘܪܚ-
ܗܘܬܗ ܒܒܒ ܣܘܪܣܐ اخته ܒܠܝܬܐ ܩܪܣܐ
ܐܗܐ ܡܢܟܪܐ ܦܫܬܐ ܡܠܗ ܚܘܫܬܐ : ܢܣܝܟ
ܝܘܒܠܢܬܐ ܕܡܢܟܪܐ آقا ܗ . ܒ ܡܫܘܪܐ ܘܦܫܬܐ
ܠܗ ܡܘܦܠܫܐ ܢܣܝܟ ܒܘܩܕܐ ܕܐܢܫܐ
ܠܝܫܝܢܐ ܢܣܝܟ : مهین آغا ܗ . ܒ ܡܫܟܢܬܐ
ܡܠܟܐ .
— باشی ܪܝܫ ܡܫܪܫܐ ، ܪܝܫ ܢܘܒܠܐ .

آغار — ܐܓܐܪ
ܠܒܫܐ ، ܠܫܐ خمیر کرده . ܡܫܪܫܐ
خیسانده ܡܪܛܒܐ مرطوب

آغاردن — — ܪܕܢ آغاریدن
ܠܫܐ ، ܠܫܢܐ ، ܡܪܛܒܐ ، ܡܪܛܘܒܐ

آغاز — — ܙ
ܪܫܝܬܐ ، ܫܘܪܝܐ ابتداء ܐܘ ܩܕܡ ، ܡܪܝܬܐ ،
ܪܫܢܐ . — کردن ، آغازیدن ܫܪܝܐ .
— گر ܡܫܪܝܢܐ ، ܗܘ ܕܫܪܐ .

آغازنده — — ܙܢܕܗ
ܫܪܝܢܐ ، ܬܫܘܪܐ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܫܪܐ ܗ . ܒ .
ܫܪܝܐ ܠܗܘܐ . ܐܘ ܒܘܩܐ لقب ܪܝܫܐ .

آغالیدن — — ܠܝܕܢ
ܠܪܓܐ ، ܫܠܗܒܝܐ ، ܫܓܘܫܝܐ .

آغشتگی — ܐܓܫܬܓܝܐ .
ܡܛܘܫܬܐ ، ܛܡܘܫܬܐ لوث ܐܘ ܡܛܢܦܘܬܐ
ܡܛܠܠܘܬܐ غلطیدگی ܗ . ܒ . ܛܠܫܬܐ ،
ܛܡܫܬܐ ، ܐܘ ܛܒܥܘܬܐ اندودگی .

آغشتن — — ܫܬܢ
ܛܡܘܫܐ ، ܛܠܘܫܐ ، ܦܠܘܫܐ ؛ ܛܪܛܘܫܐ
ܗ . ܒ ܛܪܘܫܐ ، ܛܡܘܫܐ ܐܘ ܛܢܦܐ .

آغشته — — ܡܫܚܐ

ܡܛܘܫܐ، ܛܡܫܐ، ܡܛܡܫܐ، ܡܦܠܦܠܐ ܐܝܟ ܛܝܢܐ . — بخون ܡܛܘܫܐ، ܡܦܠܦܠܐ ܒܕܡܐ ܗ . ܒ . ܛܘܫܐ، ܛܘܫܝܐ ܒܕܡܐ .

آغل — ܐܓܝܠܐ

ܡܕܘܪܝܬܐ شبغار . ܕܘܪܬܐ ܡܕܡܚܬܐ ܕܐ ܚܝܘܬܐ ܘܡܛܪܬܐ ܒܥܝܪܐ بهیمه ،

آغند — ܐܓܢܕ

ܡܛܡܫܐ، ܡܠܝܐ، ܡܡܠܝܐ

آغندن — — ܕܢ

ܡܠܝܐ، ܡܠܘܝܐ، ܡܡܠܝܐ تپاندن

آغنده — — ܕܗ

ܡܠܝܐ، ܡܡܠܝܐ

آغوز — ܐܓܘܙ — ܛܘܙ

ܚܠܒܐ، ܚܡܝܐ فله ܗ . ܒ . ܚܠܒܐ ܩܕܡܝܐ ܕܬܘܪܬܐ ܡܢ ܒܬܪ ܕܝܠܕܐ ܡܢ ܚܕ ܥܕ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܡܢ ܒܬܪ ܝܠܕܐ .

آغوش — ܐܓܘܫ

ܥܘܒܐ، ܚܕܢܐ ܡܢ ܚܠܒܐ بر ، حضن ، ܚܕܢܐ حجر ، صدر .

آغوشیدن — — ܝܕܢ

ܚܒܩܐ، ܥܒܩܐ، ܥܘܒܐ ܠܗ ܚܒܩܐ

آفت — ܐܦܬ

ܛܘܪܦܐ، ܡܚܘܬܐ بلا، بلیه . ܒܝܫ ܓܕܐ فلاکت ، آکف ، ܒܝܫ ܓܕܐ بد بختی .
ܐܘܠܐ ܒܝܫܐ فاجعه . — زده ܛܘܪܦܐ ، ܒܝܫ ܓܕܐ . آفات ܛܘܪܦܐ . . .

آفتاب — ܐܦܬܐܒ

ܫܡܫܐ . — پرست ܣܓܕ ܫܡܫܐ ، ܣܓܝܕ ܫܡܫܐ : ܐܢ ܕܣܓܕ ܠܫܡܫܐ (ܡܓܘܫܝܐ)
— پرستی ܣܓܕܬܐ ܫܡܫܐ . — رو ܫܡܫܢܐ خانه — رو ܒܝܬܐ ܫܡܫܢܐ . — زردی ، غروب ܥܪܒܐ ܗ . ܒ . ܡܥܪܒܐ ܕܫܡܫܐ .
— گیر ܕܒܝܫܐ چتر — نما ܡܚܘܐ ܕܫܥܬܐ ساعت آفتابی . — زدگی ܡܚܘܬܐ ܕܫܡܫܐ
— گرفتگی ܫܡܫܐ ܗ . ܒ . ܚܫܘܟܝܬܐ ܕܫܡܫܐ

آفتابی — — ܝܐ

ܫܡܫܢܐ، ܡܢ ܕܫܡܫܐ، ܫܡܫܢܝܐ، ܡܢ ܓܘܢܐ رنگ ܕܫܡܫܐ .

آفریدگار — ܐܦܪܝܕܓܐܪ

ܒܪܘܝܐ، ܒܪܝܐ ܟܠ، ܕܟܘܠܗ ܒܪܝܐ آفریننده .

آفریدن — — ܕܢ

ܒܪܝܐ، ܡܒܪܘܝܐ

آفریده — — ܕܗ

ܒܪܝܐ ܡܢ ܒܪܘܝܐ، ܐܝܟ ܟܝܢܘܬܐ . ܐܘ ܟܝܢܐ، ܒܪܝܬܐ .

آفرین — —

ܫܒܚܐ ! ܚܐܘ ! ܫܒܘܚ ܠܝܗ !
— گفتن ܫܒܘܚܐ، ܡܫܒܚܐ . — برخدا ܫܘܒܚܐ ܠܐܠܗܐ .

آفرینش — — ܢܫ

ܒܪܝܬܐ، ܒܪܝܬܐ . ܐܘ ܟܝܢܘܬܐ ܗ . ܒ ܟܠ ܡܕܡ ܒܪܝܐ .

آفریننده — — ܒܪܘܝܐ

ܡܒܪܝܢܐ . ܡܒܪܝܢܐ ، ܒܪܘܝܐ .

آفند — ܐܦܘܢܕ

(1) ܬܟܬܘܫܐ ، ܡܬܟܬܫܢܐ (2) ܚܪܝܢܐ مجادله . ܬܟܬܘܫܬܐ مشاجره ܬܓܪܐ ܘܐ ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ خصومت ، دشمنی .

آفنداك — — ܒܪܝܟ

ܡܒܪܟ ܡܪܝ

آفندیدن — — ܒܪܐ

ܒܪܐ ، ܬܟܬܫ ، ܬܟܬܫܐ ، ܡܬܟܬܫܐ ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ .

آقا — ܐܓܐ

ܡܪܝܐ ، ܡܪܐ

آقائی — — ܓܢܐ آقایی

ܡܪܘܬܐ ، ܐܢܫܘܬܐ آدمیت ܒܗܘܢܐ معنی ܬܒܘܬ ܓܢܝܐ خوش رفتاری ܒܓܘܬ ܢܦܫܐ ، ܦܐܝܘܬ ܐܢܫܐ .

آك — ܐܟ

ܡܘܡܐ لك ، لكه . ܒܘܨܪܐ نقص نقيصه ܚܘܒܐ شايبه ، ܥܒܐ عيب ، قصور

آكج — ܐܟܓ آكنج

ܟܘܠܐ ، ܓܢܒܬܐ قلاب

آكف — ܐܟܦ

ܒܝܫܘܬܐ آسیب ܚܘܒܠܐ آفت ܡܚܐ ܘܒܠܐ فلاکت .

آكل — ܐܟܠ

ܢܟܠܐ ، ܢܟܠܐ

آکله — — ܐܟܠܗ

ܢܟܘܠܝܬܐ ، ܚܘܒܠܬܐ شقاقلوس . ܚܘܫܒܐ ܢܟܘܠܐ ܒܓܘܫܡܐ .

آکنده — ܐܟܢܕܗ

ܡܠܝܐ ܡܢ ܡܠܝܐ ، ܣܘܪ : آخور

آگاه — ܐܓܐܗ

(1) ܡܘܕܥܐ ، ܣܒܪܐ ، ܡܕܥܐ ܕܝܕܥܐ .
(2) ܡܘܕܥܐ آشنا ، ܥܝܪܐ بیدار . — شدن ܣܒܪܐ ، ܝܕܥ — کردن ܡܘܕܥܐ ، ܡܘܕܥܢܐ آگاهانیدن

آگاهی — — ܢܝ

ܡܘܕܥܢܘܬܐ ، ܝܕܥܬܐ ، ܡܣܬܟܠܬܐ آگهی .

آگن — ܐܓܢ

ܡܠܐ ، ܟܠ ܡܕܡܐ ماده ܕܒܝܗ ܡܠܝܢ ܡܢ ܡܕܡܐ ܡܕܒܪ ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ : ܡܠܘܝܬܐ پر ܕܟܠ ܚܫܒܐ (ܣܘܢܝܐ) ܡܠܟܝܬܐ ܕܡܠܝܐ ܘܓܘܫܡܐ ܡܢ ܩܢܐ ܕܡܘܠܝܐ ܕܡܠܝܐ . ܣܘܪ بوغلمه

آگنج — — ܓܢ

ܡܫܝܚܘܬܐ ܡܢ ܡܫܚܐ . ܐܝܟ ܟܠ ܡܕܡܐ ܘܡܠܝܐ ܒܡܠܐ آگن ،

آگندن — — ܒܢ

ܡܠܐ ، ܡܠܝܐ آغندن ، ܡܠܐ تپاندن

آگنده — — ܒܢܗ

ܡܠܝܐ ، ܡܠܝܐ آغنده ، ܘܡܠܐ — پر ܡܠܝܐ ، ܘܡܠܐ ܡܠܝܐ ܡܢ ܡܠܘܝܬܐ

آگهی — ܐܓܗܝ

ܝܕܥܐ ، ܡܣܬܟܠܬܐ ، ܡܘܕܥܢܘܬܐ آگاهی .

آل - ܐܵܠ

ܪ̈ܒܝܬܐ، ܫܘܠܛܢܐ ܕܫܘܝܢ ܥܡ ܒܝܬܐ ܕܐܒܐ، ܬܘ̈ܠܕܬܐ ܘܫܪܒܬܐ ܕܐܢܫܐ. ܒܝܬܐ، ܫܪܒܬܐ. — داود ܒܝܬܐ، ܫܪܒܬܐ ܕܕܘܝܕ.

آلا - ܐܵܠܵܐ

ܚܘܼܪܵܐ ܚܘܪܐ، ܣܘܡܩܐ، ܚܘܪܡܙܐ.

آلاس - - ܣ

ܦܚܡܐ فحم، ܨܘܒܥܐ انگشت، ܥܒܕܐ ܕܩܝܣܐ ܦܠܓܘ ܩܝܣܐ، ܕܒܥܪܐ ذغال

آلاله - - ܠܗ

ܘܪܕܐ، ܘܪܕܐ ܕܚܩܠܐ ܝܢ ܫܘܫܢܐ خشخاش، ܘܪ̈ܕܐ آلالكان

آلاو - - ܘ

ܢܘܪܐ، ܫܠܗܒܝܬܐ (ܫܠܗ) ܫܠܗܒܝܬܐ شعله ܫܠܗܒܝܬܐ سعير.

آلایش - - ܝܫ

ܛܢܦܘܬܐ، ܛܘܡܐܬܐ ملوث

آلت - ܐܵܠܵܬ

ܡܐܢܐ، ܡܐܢ̈ܐ اسباب، ܐܝܟ ܛܐܟܠܬܐ آلت دیگران شده ܡܐܢܐ ܕܐܚܪ̈ܢܐ ܕܡܫܬܡܫܝܢ. — مرد ܓܒܪܐ، ܡܐܢܐ ܡܫܬܡܫܢܐ ܕܐܚܪ̈ܢܐ. آلات ܡܐܢ̈ܐ ܡܐܢ̈ܐ.

آلش - ܐܵܠܵܫ

ܫܘܚܠܦܐ ܚܘܠܦܐ، ܚܠܦ ܚܕܐ

آلنگ - ܐܵܠܵܢܓ

ܫܘܪܐ، ܚܘܣܢܐ ܕܫܘܪܐ سنگر بندی سور. ܫܘܪܐ سور ܫܘܪܐ ܝܢ ܫܘܪܐ بارو

آلو - ܐܵܠܘ

ܫܢܐ، ܚܘܒܫܐ ܘ. ܕ. ܐܠܘܒܐ ܕܚܫܘܟܐ — بالو ܓܘܢܐ ܐܘܟܡܬܐ ܘܚܘܒܫܐ گیلاس سیاه.

آلوچه - - ܓܗ

ܫܢܝܬܐ، ܐܠܘܒܐ

آلودگی - - ܓܝ

ܛܢܦܘܬܐ، ܡܛܢܦܘܬܐ ملوث بودن

آلودن - - ܕܢ

ܛܢܦܐ، ܛܘܢܦܐ ملوث کردن

آلوده - - ܕܗ

ܡܛܢܦܐ، ܡܛܢܦܐ ملوث

آماج - ܐܵܡܵܓ

ܢܝܫܐ، ܡܢܝܫܢܐ ܕܓܐܪܐ ܓܝܪܐ. — گاه ܕܘܟܬܐ ܕܢܝܫܐ، ܕܘܟܬܐ ܕܓܪܫ ܠܗ ܢܝܫܐ ܕܓܐܪܐ.

آمادگی - - ܓܝ

ܥܬܝܕܘܬܐ، ܡܛܝܒܘܬܐ هیه.
ܡܛܝܒܘܬܐ (ܦܝܫܘܬܐ). ܠܥܝܕܘܬܐ ܠܥܝܕܘܬܐ در خوردگی ܫܘܝܘܬܐ سزاوری ܦܐܝܘܬܐ مناسبت.

آمادن - - ܕܢ

ܥܬܝܕܐ، ܛܝܒܐ حاضر شدن ܛܝܒܐ تدارك دیدن، ܛܝܒܐ تجهیز کردن.

آماده - - ܕܗ

ܥܬܝܕܐ، ܡܛܝܒܐ مهیا ܡܛܝܒܐ حاضر — کار ܥܬܝܕܐ ܠܥܒܕܐ. — سفر ܡܛܝܒܐ، ܥܬܝܕܐ ܠܐܘܪܚܐ. — شدن ܥܬܝܕܐ. — کردن

ܟܬܒܘܬܐ، ܡܢܘܬܐ، ܙܘܘܓܐ، ܙܘܓܐ،
ܫܘܘܬܐ.

ܢܘܟܪܐ: ܕܟܝܬܐ ܡܘܬܐ ܕܟܬܒܐ ܕܝܠ
ܡܢܘܬܐ ܠܟܬܒܐ ܥܠܡ، ܡܢܝܢܐ ܕܟܠ
ܡܢܝܢܐ ܘ. ܕ. ܡܘܬܐ، ܡܢܝܢܐ ܕܟܬܒܐ
ܘܟܬܒܐ ܥܠܡ ܕܟܬܒܐ ܕܝܠܗ.

آمار – – ܐ

ܡܢܝܢ ܟܬܒܐ، ܡܢܝܢܘܬܐ ܕܟܬܒܐ ܕܝܠܗ
(ܣܛܛܝܣܛܝܩܐ). ܡܢܝܢܘܬܐ، ܚܘܫܒܢܐ.

آماس – – ܣ

ܢܦܚܐ، ܕܢܦܚܐ نفخ ܕܢܦܚܬܐ ورم ܘܢܦܚܬܐ
تورم – ܘܪܡܘܬܐ.

آماسانیدن – – ܡܢܦܚܢ

ܡܢܦܚܢܐ

آماسیدن – – ܢܦܚ

ܘܪܡܐ، ܢܦܚܐ ܕܢܦܚܬܐ ܝܢ ܢܦܚܬܐ، ܕܢܦܚܬܐ.
ܢܦܚܬܐ ܘ. ܕ. ܢܦܚܐ ܕܢܦܚܬܐ اورام.

آماسیده – – ܢܦܝܚ

ܘܪܡܐ ܝܢ ܘܪܡܐ، ܢܦܚܐ ܕܢܦܚܬܐ، ܕܢܦܚܬܐ.
ܡܢܦܚܬܐ، ܢܦܚܐ ܕܢܦܚܬܐ.

آمد – – ܐܬܐ

ܡܐܬܝܬܐ، ܡܐܬܝܬܐ ܝܢ ܐܬܝܬܐ. ܡܬܘܕܝܬܐ
ܢܦܩܐ ܕܟܬܒܐ ܡܕܝܢܬܐ ܝܢ: آمد ورفت
ܡܐܬܝܬܐ ܡܐܙܠܬܐ ܝܢ ܐܬܝܬܐ ܐܙܠܬܐ. باهم –
ورفت دارند ܐܬܐܘܢ ܐܬܝܬܐ، ܐܙܠܬܐ
ܡܬܘܕܝܬܐ ܝܢ ܟܠ ܚܕܕܐ.

آمدن – – ܐܬܐ

ܐܬܝܬܐ، ܡܠܒܫܐ ܐܢ ܠܟܘܢ. این لباس بشما

نمایید ܐܢ ܠܒܫܐ ܐܢ ܠܟܘܢ ܟܠܒܘܫܐ.
بحال – ܐܬܝܬܐ ܠܚܝܐ بدست – ܡܢܝܢܐ؛
ܕܟܬܒܐ ܕܠܫܢܐ. بزبان – ܐܬܝܬܐ ܠܠܫܢܐ.
بکار – ܚܫܚܐ. ܗܘ: ܡܘܬܪܢܐ مفید.
بوجود – ܗܘܐ، ܗܘܝܐ، ܡܢܐ ܐܬܚܙܝܬܐ پدید
– ܡܬܚܙܝܐ. در – ܥܠܠ

آمدنگاه – – ܡܐܬܝܬܐ

ܕܘܟ ܡܐܬܐ؛ ܕܘܟܬܐ ܕܡܐܬܝܬܐ.

آمدنی – – ܐܬܝܐ

ܐܬܝܬܐ؛ ܡܫܟܚܬܐ ܝܢ ܡܟܢܫܬܐ – نیست
ܐܢ ܠܝܬ ܐܬܝܬܐ.

آمده – – ܐܬܝܐ

ܐܬܝܐ؛ ܡܛܝܐ ܝܢ ܡܛܝܐ

آمر – ܦܩܘܕܐ

ܦܩܘܕܐ، ܡܦܩܕܢܐ، ܐܘ ܦܩܕܐ، ܦܘܩܕܐ

آمرانه – – ܦܩܘܕܐܝܬ

ܦܩܘܕܬܐ

آمرزش – ܫܘܒܩܢܐ.

ܫܘܒܩܢܐ، ܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܐ عفو، ܘܚܘܣܢܐ،
بخشایش. ܫܒܩܐ ܡܢ ܚܛܗܐ گذشت. –
گناهان ܫܘܒܩܢ ܚܛܗܐ – طلبیدن ܒܥܝܐ
ܕܚܘܣܢܐ. ܡܚܣܝܢܘܬܐ

آمرزنده – آمرزنگار – ܫܒܘܩܐ – ܫܒܘܩܐ

ܡܚܣܢܢܐ. ܫܒܘܩܐ ܕܚܛܗܐ، ܚܘܣܢܐ
ܕܚܛܗܐ القاب ܠܐܠܗܐ.

آمرزندگی – – ܫܒܘܩܘܬܐ

ܡܚܣܢܢܘܬܐ، ܫܒܘܩܘܬܐ ܕܚܘܣܢܐ

آمرزیدگی — — ܚܘܣܝܢܐ

ܡܚܘܣܝܢܘܬܐ، ܫܒܩܢܘܬܐ حالت ܕܗܘ ܕܫܒܝܩܐ ܕܚܛܗܐ .

آمرزیدن — — ܚܣܐ

ܚܘܣܝܐ، ܫܒܩܐ ܡܢ ܚܛܝܬܐ، ܣܒܪܬܐ ܫܘܒܩܢܐ، ܚܘܣܝܐ .

آمرزیدنی — — ܚܣܝܐ

ܡܚܘܣܝܢܐ؛ ܫܒܝܩܐ؛ ܚܘܣܝܐ ܠܚܘܣܝܢܐ

آمرزیده — — ܚܣܝܐ

ܡܚܘܣܝܐ؛ ܕܚܛܝܐ .

آمن — — ܐܡܝܢ

ܫܠܝܐ، ܕܚܝܠܐ ܡܢ ܣܘܟܢܐ خطر . ܡܫܬܐܝܐ ܡܢ ܕܘܟܝܢܐ . ܐܘܪܚܐ ܫܠܡܬܐ ܕܠܝܬ ܒܗ ܣܘܟܢܐ .

آمنا — ܐܡܝܢܐܝܬ

ܫܠܝܐܝܬ، ܠܐܘܪܚܐܝܬ ܗ . ܕ . ܡܢ ܣܘܟܢܐ، ܫܠܡܐ؛ ܫܠܡܐܝܬ

آمنه — — ܐܡܢܗ

ܡܫܬܠܡܢܘܬܐ ܕܡܢܝܢܐ ܡܢ ܣܘܟܠܐܝܬܐ ܕܩܝܣܐ بسته چوب شکسته .

آموختگی — — ܐܘܠܦܢܐ

ܡܬܝܠܦܢܘܬܐ؛ ܡܝܠܦܢܘܬܐ ܐܘ ܐܢܫܐ ܕܝܬ ܠܗ ܡܬܝܠܦܢܘܬܐ ܠܝܠܦܐ ܡܢ ܠܗܢܐ ܡܠܦܢܘܬܐ .

آموختن — — ܝܠܦ

ܝܠܦܐ، ܡܠܦܐ آموزیدن ، آموزانیدن یاد گرفتن . یاد دادن ܡܠܦܢܐ ܡܠܦܝܢܗ ܩܡܬ

ܡܢܝ؟ معلم ترا چه آموخت ܝܠܦܠܝ ܡܢܗ ܚܘܫܒܢܐ حساب از او آموختم .

آموخته — — ܝܠܝܦܐ

ܝܠܝܦܐ، ܡܠܦܐ، ܡܝܠܦܐ، ܡܠܦܢܐ؛ ܡܥܝܕܐ معتاد . رام . ܝܠܦܐ ܡܠܦܐ، ܝܠܦܐ ܡܠܦܐ ܠܗܝܕܐ ܗ . ܕ . ܡܝܠܦܐ، ܡܘܠܦܐ ܩܐ ܡܝܕܐ .

آمودگی — ܐܡܘܕܝܢܐ

ܡܛܝܒܘܬܐ ܐܘ ܡܛܝܒܘܬܐ آمادگی

آمودن — — ܛܝܒ

ܡܛܝܒܐ ܐܘ ܡܛܝܒܐ، ܡܬܛܝܒܐ آمادن

آموده — — ܛܝܒܐ

ܡܛܝܒܐ ܐܘ ܡܛܝܒܐ آماده

آموزش — — ܝܠܦ

ܡܠܦܢܘܬܐ، ܡܠܦܢܘܬܐ ܐܘ ܝܘܠܦܢܐ — گاه ܝܡܐ ܝܘܠܦܢܐ، ܝܡܐ ܕܡܠܦܢܐ، ܡܠܦܢܘܬܐ .

آموزگار — — ܝܠܘܦ

ܡܠܦܢܐ، ܡܢܝ ܐܘ ܡܠܦܢܐ، ܝܫܘܥ ܡܠܦܢܐ — گاری ܡܢܝܘܬܐ، ܐܡܢܐ، ܥܘܒܕܐ ܕܡܢܝ ܝܕܥܬܐ ܕܡܠܦܢܐ .

آموزنده — — ܝܠܦܢ

ܗܘ ܕܝܠܦ، ܗܘ ܕܡܠܦ آموزگار

آموسنی — — ܣܝܐ

ܐܣܐ ܣܘܣܝ : آسی

آمیختگی — ܐܡܝܟܝܢܐ

ܚܠܝܛܘܬܐ، ܡܚܠܛܘܬܐ

آمیختن — — ܚܠܛ

ܚܠܛܐ (ܚܠܛܐ) ܩܐ ܚܠܝܛܐ ܗ . ܕ . ܡܚܠܛܝܢܐ

(2) ... (3) ...

با اشخاص بد آمیخت ...

...

ܠܘܬܐ : ...

اختلاط کردن ... عادی

... معنی ...

آمیخته — —

...

آمیزاندن — ... آمیزانیدن

...

ܠܘܬܐ : ... آمیختن ... آمیزاسدن

آمیزش — —

(1) ...

(2) ... رابطه جنسی، مقارنت، ...

مجامعت ...

...

— دادن ... — کردن

...

آمیزشی — —

...

آمیزگار — —

...

آمیزنده — —

...

آمیغ — ...

...

آمین — ...

...

آن — ...

... ضمیر اشاره.

...

آنها ، آنان ...

... جاندار ...

بی جان ... آنها ...

آنان ... آنها برادران من هستند

... آنها کتابهای من هستند.

— جا . آنجا ... — چنان ...

... چنان . — چه . ...

... آنچه داشت فروخت ...

...

— گاه گه ...

بعد از ، ... سپس . با آنکه ...

... — همه ...

آن — ܐܵܢ.

ܥܸܕܵܢܵܐ، ܫܥܲܬܵܐ ܙܥܘܿܪܬܵܐ ܙܒܼܢܵܐ. در این — ܒܗܵܕܵܐ ܥܸܕܵܢܵܐ. — بآن هم ܥܸܕܵܢܵܐ ܠܥܸܕܵܢܵܐ. در — واحد ܒܥܸܕܵܢܵܐ، ܒܚܕܵܐ ܥܸܕܵܢܵܐ. آناً ܕܩܝܼܩܵܐܝܼܬ. ܐܲܢܫܵܝܵܐܝܼܬ ܗ. ܕ. ܗܘܵܐ ܢܲܦܝܼܫܵܐ، ܕܟܹܐ ܡܲܢܫܸܡܬܵܐ (ܢܲܦܫܵܐ) ܕܐܝܼܬܠܹܗ ܐܲܝܟ ܚܕܵܐ ܥܸܕܵܢܵܐ ܕܙܒܼܢܵܐ ܠܗܵܠܵܐ ܙܒܼܢܵܐ ܒܡܢ ܙܲܒܼܢܵܐ ܡܢ ܥܸܕܵܢܵܐ

آنی — ܐܵܢܵܝܵܐ

ܥܸܕܵܢܵܝܵܐ، ܥܸܕܵܢܵܝܵܐ، ܕܩܝܼܩܵܝܵܐ لحظه‌ای، فوری، ܡܫܲܪܝܵܐ ناگهان.

آنیت — — ܬܵܐ

ܕܩܝܼܩܵܝܘܼܬܵܐ، ܡܫܲܪܝܘܼܬܵܐ، ܐܲܢܫܵܝܘܼܬܵܐ.

آوار — — ܐܵܘܵܪ

ܕܸܒܸܩ، ܡܘܼܣܵܟܵܐ. — این سقف زیاد است ܕܸܒܸܩ ܗܵܕܵܐ ܡܵܛܠܠܵܐ ܕܵܗܒܵܐ ܟܠܗ.
ܐܝܼܢ ܓܵܒܝܵܐ، ܫܲܒܵܐ، ܕܦܘܼܠܬܵܐ ܕܓܲܒܼܪܵܐ ܡܢ ܓܲܒܼܪܵܐ ܕܓܠܘܼܬܵܐ (ܓܠܘܼܬܵܐ). دو نفر زیر — مانند ܐܲܝܟ ܓܲܒܼܪܵܐ ܕܒܝܬܘܼܢ ܐܲܝܟ ܓܲܒܼܪܵܐ، ܐܲܝܟ ܫܲܒܵܐ.
ܕܐ ܐܘܼܡܬ݂ܵܐ ܐܝܼܢ ܫܸܠܡ ܕܐܲܝܟ!
ܕܐܝܼܬܘܼܢ ܗܵܘܝܢ ܫܲܒܵܐ!

آوارگی — — ܓܵܐ

ܦܲܪܘܼܩܘܼܬܵܐ، ܕܥܵܪܝܘܼܬܵܐ سرگـردانـی ܕܦܘܼܢܵܝܘܼܬܵܐ ولگردی

آواره — — ܕܵܐ

ܦܲܪܘܼܩܵܐ، ܥܵܪܘܼܩܵܐ، ܕܐܸܫܬܵܐ.
ܦܲܪܘܼܩܵܐ ܕܐܝܼܬ ܠܗ ܐܝܼܢ ܦܠܵܚܵܐ معنی ܕܒܲܪܘܼܫܝܵܐ

ܗ. ܕ. ܫܵܒܘܿܩܵܐ ܘܲܦܠܵܓܵܐ ܕܝܼܠܵܝܬܵܐ ܐܝܼܢ ܠܒܲܪܘܼܩܵܐ. — شدن ܦܲܪܩܵܐ، ܥܵܪܩܵܐ، ܥܵܪܘܿܩܵܐ، ܘܲܗܘܵܐ — کردن ܦܲܪܘܿܩܹܐ، ܥܵܪܘܿܩܹܐ، ܥܪܵܩܹܐ.

آواز — — ،

(1) ܩܵܠܵܐ، ܩܵܠܘܼܬܵܐ ندا (2) ܡܲܙܡܘܼܪܬܵܐ آهنگ، ܙܡܲܪܬܵܐ سرور، ܙܡܝܼܪܬܵܐ. — دادن ܩܵܠܵܐ، ܡܲܩܹܐ آوازیدن — خواندن ܙܡܵܪܵܐ

آوازه — — ܙܗ

ܡܫܲܡܥܘܼܬܵܐ، ܫܘܼܡܥܵܐ معروفیت ܐܝܼܢ ܫܸܡܵܐ ܐܝܼܢ ܒܫܡܘܼܥܬܵܐ خبر، شایعه ܫܸܡܵܐ ܗ. ܕ. ܫܲܒܵܐ ܫܒܝܼܬܵܐ، ܒܫܡܘܼܥܬܵܐ ܗ. ܕ. ܫܲܒܵܐ ܟܘܼܠܵܢܵܐ ܟܠܗܘܢ ܘܡܸܫܬܲܡܥܵܐ ܐܝܼܢ ܡܸܬܪܲܥܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܢܵܫܵܐ، ܠܝ ܕܫܡܲܥܬܵܐ ܠܝ ܓܵܠܝܵܐ. — خوان ܙܡܵܪܵܐ، ܙܡܵܪܬܵܐ.

آوازی — — ܝܐ

ܡܙܡܘܼܪܵܝܵܐ، ܩܵܠܵܝܵܐ، ܡܢ ܕܩܵܠܵܐ ܕܙܡܝܼܪܬܵܐ ܕܡܲܙܡܘܼܪܬܵܐ سروری آهنگی.

آورد — — ܐܵܘܪܕ

ܩܪܵܒܵܐ، ܓܲܪܵܐ جنگ ܩܪܵܒܵܐ.
— گاه ܕܘܼܟܬܵܐ ܕܩܪܵܒܵܐ، ܕܘܼܟ ܓܲܪܵܐ. هم — ܒܲܪܩܪܵܒܵܐ حریف رقیب. دشمن ܒܲܪܕܒܵܒܵܐ

آوردن — — ܕܸܢ

ܐܝܼܬܘܼܝܹܐ. ܐܝܼܢ ܡܲܝܬܘܼܝܹܐ، ܡܵܛܘܼܝܹܐ

آورده — — ܕܗ

ܡܝܼܬܝܵܐ. ܐܝܼܢ ܡܲܝܬܝܵܐ، ܡܘܼܛܝܵܐ
— اند ܕܐ ܐܲܡܪܝܼ، ܐܲܡܪܝܼ ܐܢܵܫܵܐ، ܕܐܝܼܬܘܼܬܵܐ ܐܝܼܬܗ ܡܘܼܬܝܵܘܼܬܵܐ.

آورسر — — ܦܫܪ

ܪܘܫܡ ܕܝܠܐ ، ܪܘܫܡܐ ܕܝܠܗ̇ ܗ. ܕ. ܦܠܛܐ ܕܦܪܣܝܐ

آورنده — — ܡܝܬܝܢܗ

ܡܝܬܝܢܐ ، ܐܘ ܥܠܬܐ سبب

آوريدن — — ܐܝܬܝ

ܡܛܐ ، ܡܝܬܐ .

آويختگى — — ܬܠܝܘܬܐ

ܡܬܠܝܘܬܐ ، ܙܩܝܦܘܬܐ حالت ܕܡܬܠܝ ܬܠܝܐ ܡܢ ܙܩܝܦܐ آونگان

آويختن — — ܬܠܐ

ܬܠܝܐ ، ܡܬܠܝܐ آويزان كردن

آويخته — — ܬܠܐ

ܬܠܝܐ ܡܢ ܬܠܝܐ ، ܙܩܝܦܐ آويزان

آويز — ܬܠܝܘ

ܩܕܫܬܐ ، ܩܕܫܐ ܡܢ ܩܕܫܬܐ . ܐܘ ܟܠ ܡܬܠܝ ܬܠܝܐ ، ܙܩܝܦܐ .

آويزان — — ܬܠܐ

ܙܩܝܦܐ ، ܬܠܝܐ آويخته ، آونگان

آويزاندن — — ܬܠܐ آويزانيدن

ܡܬܠܝܢܐ

آه — ܐܗ

ܐܚ ، ܐܢܚܬܐ ناله . — كشيدن

ܐܢܚܐ ، ܐܢܚܢܐ ܐܢܚܐ آخ . — كش ܐܢܚܢܐ ܡܐܢܚܢܐ .

آهار — ܐܗܪ

ܥܡܪܐ ܕܫܛܐ نشاسته . ܐܘ ܡܬܡܝ ܙܩܝܦܬܐ ܗ. ܕ. ܡܬܡܢܝܢܐ ܕܙܩܝܦܬܐ رخت . — زنى

ܡܥܡܪ ܙܩܝܦܬܐ ܠܥܡܪܐ : ܐܝܟ ܕܥܡܪܝ ܥܡܪܐ ܥܡܪܐ ܒܥܡܪ ܡܥܡܪܐ ܡܢ ܐܦܐ ܗܘ ܥܡܪܐ ܙܥܘܪܬܐ .

آهستگى — ܐܗܣܬܓܝ

ܢܝܚܘܬܐ . ܒܫܦܝܪܐ ܡܢ ܕܪܡܘܬܐ ܕܡܬܟܢܫܬܐ ܐܘ ܡܬܡܢܝܘܬܐ يطوء ، تأنى ، ܡܬܡܝܘܬܐ ܕܡܠܐ ، ܒܠܝܘܬܐ . با — ܒܠܝܬܐܝܬ ، ܢܝܚܐܝܬ ، ܡܬܡܝܢܐܝܬ .

آهسته — — ܐܗܣܬܗ

ܢܝܚܐ ، ܡܬܡܝܢܐ بطى ، ܡܬܡܝܢܐ . برو — ܦܘܫ ܢܝܚܐ . صداى — ܩܠܐ ܡܬܡܝܢܐ ܒܫܡܝܐ . ܐܘ ܢܝܚܐܝܬ ، ܒܠܝܬܐܝܬ ، ܡܬܡܝܢܐܝܬ — آهسته ܢܝܚܐ ، ܢܝܚܐ .

آهك — ܐܗܟ

ܟܠܫܐ . سنگ — ܟܐܦܐ ܕܟܠܫܐ . — آب نديده ܟܠܫܐ ܚܝܐ . — آب ديده ܟܠܫܐ ܡܝܬܐ . — پز ܟܠܫܐ . — پزى ܟܠܫܘܬܐ .

آهكى — — ܟܐ

ܟܠܫܢܐ

آهمند — ܐܗܡܢܕ

ܟܕܒܐ ، ܟܕܒܢܐ دروغگو ، ܐܝܟ ܟܕܒܐ

آهن — ܐܗܢ

ܦܪܙܠܐ ܡܢ ܦܪܙܠܐ . — گر ، ساز ܩܝܢܝܐ ܡܥܒܕܢܐ ܕܦܪܙܠܐ — گرى سازى ܩܝܢܘܬܐ — خام ܟܐܦܐ سنگ آهن . — پوش ܡܟܣܝܐ ܕܦܪܙܠܐ . — ساى ܫܘܦܝܢܐ ܕܩܝܢܝܐ . — جان ܟܡܣܐ ، ܡܛܥܢܐ باركش . — ربا ܩܝܦܐ ܦܪܙܠܐ ܡܢ ܡܓܢܛܝܣ . — دل ܩܫܐ ܠܒܐ ، ܠܒܐ ܕܦܪܙܠܐ . — دلى ܩܫܝܘܬ ܠܒܐ .

– آلات ܡܐܢܐ̈ ܕܦܪܙܠܐ . راه – ܐܘܪܚܐ ܕܦܪܙܠܐ .

آهنخا – – ܫܐܢܟ آهنخای

ܬܘܘܪܐ' ܟܘܡܬܐ چموش . ܣܘܣܝܐ ܝܢ ܣܘܣܬܐ ܬܘܘܪܐ ܝܢ ܟܘܡܬܐ اسب آهنخا

آهنگ – ܐܗܢܓ

(1) ܩܝܠܬܐ ، ܙܡܪܬܐ آواز
(2) ܐܘܝܘܬܐ ܝܢ ܡܫܬܘܐܝܘܬܐ ܗ . ܕ . ܫܬܡܘܬܐ ܚܕܐ ܥܡ ܐܚܪܢܐ هم آهنگی
(3) ܐܘܝܘܬ ܩܠܐ̈ توافق اصوات .
(4) ܚܘܝܕܐ اتحاد . – ساختن ܡܫܚܘܝܕܐ ܠܡܘܣܝܩܝ

آهنگی – – ܓܝܐ

ܩܝܠܬܢܝܐ ' ܡܙܡܪܢܝܐ آوازی .

ܡܢ ܟܠܢܐ ܕܩܝܠܬܐ ، ܕܙܡܝܪܬܐ ، ܐܝܟ ܡܘܣܝܩܝܐ . بی – ܦܠܝܓܘܬ ܩܠܐ̈ ، ܦܠܝܓܘܬܐ .

آهنی – ܐܗܢܝ

ܦܪܙܠܢܝܐ ܝܢ ܦܪܙܠܝܐ ، ܥܒܝܕܐ ܡܢ ܦܪܙܠܐ ، ܦܪܙܠܢܝܐ ܝܢ ܦܪܙܠܢܝܐ ܡܢ ܟܠܢܐ ܕܦܪܙܠܐ ، ܐܝܟ ܦܪܙܠܐ . ܚܫܠܬܐ ܦܪܙܠܝܬܐ ، ܩܛܝܐ ܦܪܙܠܢܝܐ ܗ . ܕ . ܩܫܝܐ ܐܝܟ ܦܪܙܠܐ .

آهو – ܐܗܘ

ܛܒܝܐ ' ܛܒܝܬܐ آهو ماده ، ܐܝܠܐ گوزن ܐܝܠܬܐ گوزن ماده ، ܓܘܙܠܐ غزال ܓܘܙܠܬܐ غزاله . – بره ܓܘܙܠܐ ܗ . ܕ . ܐܠܦܐ ܕܛܒܝܐ ' ܕܐܝܠܐ ܘܓܘܙܠܐ . – دل ܕܚܘܠܬܢܐ ܘܡܕܚܠܬܢܐ خایف، جبان . ܙܕܘܥܬܐ ترسو ܐܝܟ ܛܒܝܐ . – دلی ܕܚܘܠܬܢܘܬܐ ، ܡܕܚܠܬܢܘܬܐ

آهویی – – ܝܐ

ܛܒܝܢܝܐ ، ܐܝܠܢܝܐ ܕܡܢܝܐ ܠܛܒܝܐ ، ܠܐܝܠܐ .

آهیانه – ܐܗܝܐܢܝܗ

ܓܪܡܐ ܕܩܪܩܦܬܐ

آیت – ܐܝܬ

ܚܘܝܐ ' ܣܘܟܠܐ ܕܟܬܒܐ ، ܦܬܓܡܐ ܐܘ ܕܣܘܪܐ آیه . ܐܦ ܢܝܫܐ علامت . ܬܕܡܘܪܬܐ معجزه . اعجوبه . آیات ܚܘܝܐ̈ ' ܢܝܫܐ̈ . ܬܕܡܘܪ̈ܬܐ

آیش – ܐܝܫ

ܫܒܝܩܐ ܝܢ ܫܒܝܩܐ ، ܐܪܥܐ ܫܒܝܩܬܐ ، ܐܪܥܐ ܦܠܚܬܐ ܠܐ ܙܪܝܥܬܐ باسرم .

آینده – ܐܝܢܕܗ

ܐܬܝܐ ، ܐܬܝܢܐ ، ܗܘ ܕܐܬܐ' ܕܒܬܪ . زمان – ܙܒܢܐ ܕܒܬܪ

آینه – ܐܝܢܗ

ܡܚܙܝܬܐ ܝܢ ܡܪܐܝܐ . – ساز ܡܚܙܝܢܐ ܕܡܚܙܝ̈ܬܐ ܕܡܪܐܝܐ . – وار ܡܚܙܝܬܢܝܐ ، ܐܝܟ ܡܚܙܝܬܐ ، ܐܝܟ ܡܪܐܝܐ ، ܡܕܪܕܪܢܝܬ . – ای ܡܚܙܝܬܢܘܬܐ ' ܡܪܐܝܢܘܬܐ ، ܡܫܘܚܐ ' ܣܘܡܟܐ ܕܡܪܐܝܐ .

آیین – ܐܝܝܢ آئین

ܥܝܕܐ ، ܥܘܢܕܐ' ܥܒܕܐ عادت ܢܡܘܣܐ قانون . ܬܘܕܝܬܐ دین . ܥܝܕܐ ܕܥܕܬܐ ' ܥܘܕܐ ܕܐܪܐ ، ܠܒ̈ܫܐ ܕܡܠܟܐ ، ܢܡܘܣܐ ܪܘܚܢܝܐ ، ܕܝܬܝܩܐ ' ܬܘܕܝܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ . ܐܦ ܙܝܢܐ ، ܨܘܒܬܐ زیور ' ܨܒܬܐ ، ܨܘܒܬܐ زینت .

اب – ܐܒ

ܡܝܐ ، ܡܝܐ .

ابا — ܐܵ ܒܵܐ

ܒܘܼܫܵܠܵܐ ܥܡ ܫܘܼܦ

اباء — ܐܹ ܒܵܐ

ܡܣܲܪܒܵܢܘܼܬܵܐ . — کردن ܡܣܲܪܒܘܼܢܹܐ . از رفتن — کرد ܡܘܼܣܪܒܸܢ ܡܢ ܐܵܙܵܠܵܐ . ܐܵܦ ܟܠܝܼܬܵܐ امتناع ، ܟܵܐ ܡܒܲܠܗܵܬܵܐ استنکاف .

ابابیل — ܐܵ ܒܵܐ ܒܝܼܠ

ܐܲܒܵܐ ܕܫܘܼܒܵܩܬܵܐ ܡܵܪܵܐ ܕܕܘܼܢܒܵܐ (ܛܘܼܦܪܵܐ) ܢܸܓܵܐ . پرستو ، چلچله دم دراز

اباحت — ܐܹ ܒܵܐ ܚܲܬ

ܡܫܲܦܫܘܼܬܵܐ . ܚܸܪܘܼܬܵܐ ܕܦܘܼܩܕܵܢܵܐ اجازه ܐܵܦ ܒܵܠܬܵܐ ܕܐܲܢܵܫܵܐ . ܐܵܦ ܚܹܐܪܘܼܬ ܥܲܠܡܵܢܵܐ آزادی فکر .

ابارة — — ܪܲܬ

ܡܘܼܒܵܕܘܼܬܵܐ ، ܛܘܼܠܵܩܵܐ

اباعن جد — ܐܲܒ ܥܲܢ ܓܲܕ

ܡܢ ܫܲܪܒܬܵܐ ܠܫܲܪܒܬܵܐ، ܡܢ ܐܲܒܵܐ ܠܒܪܘܼܢܵܐ

اباق — ܐܹ ܒܵܩ

ܥܲܒܕܵܐ ܥܒܝܼܕܵܐ برمال . ܥܵܒܹܕܵܐ ܗܘܼ ܕܥܒܸܕ ܥܲܒܕܵܐ بنده ، غلام

ابانت — — ܢܲܬ ابانة

ܡܓܲܠܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܓܠܝܼܬܵܐ ܐܵܦ ܓܠܝܵܢܘܼܬܵܐ صافی

ابت — ܐܲܒܲܬ

ܒܲܗܝܼܪܘܼܬܵܐ ، ܡܒܲܗܪܘܼܬܵܐ .

ܐܵܦ ܒܗܵܪܵܐ باحور ܒܵܘܪܵܐ باحوراء ܗ . ܒ . ܚܘܼܡܵܬܵܐ ܕܩܝܛܵܐ ܚܡܝܼܡܬܵܐ .

ابتار — ܐܸܒ ܬܵܪ

ܦܣܵܩܵܐ ܕܕܘܼܢܒܵܐ . ܡܦܲܣܩܵܢܘܼܬܵܐ ، ܦܣܝܼܩܵܐ ܡܦܲܣܩܵܢܘܼܬܵܐ ܡܢ ܕܘܼܢܒܵܐ دم ܕܦܣܝܼܩܵܐ

ابتداء — ܐܸܒ ܬܸ ܕܵܐ

ܫܘܼܪܵܝܵܐ . — کردن ܫܲܪܘܼܝܹܐ . ابتداء ܒܫܘܼܪܵܝܵܐ . ܒܪܹܫܝܼܬ در — امر

ابتداع — —

ܒܘܼܪܵܝܵܐ . — کردن ܒܪܵܝܹܐ ، ܫܲܪܘܼܝܹܐ ܚܲܕܬܵܐ ܡܵܐ ܕܠܹܐ ܡܫܘܼܚܠܸܦܬܵܐ .

ابتدائی — — ܕܵܝܝܼ ابتدایی

ܕܫܘܼܪܵܝܵܐ ، ܡܫܲܪܝܵܢܵܐ ، ܫܲܪܘܼܝܵܐ تازه کار

ابتر — ܐܲܒ ܬܲܪ

ܦܣܝܼܩ ܕܘܼܢܒܵܐ . سگ — ܟܲܠܒܵܐ ܦܣܝܼܩ ܕܘܼܢܒܵܐ ܗ . ܒ . ܡܵܪܵܐ ܕܕܘܼܢܒܵܐ ܦܣܝܼܩܵܐ ، ܥܲܩܪܵܐ ܐܵܦ ܠܲܝܬ ܝܲܠܕܵܐ محروم از اولاد ، ܠܲܝܬ ܡܲܥܲܠܝܘܼܬܵܐ بی فضائل

ابتسام — ܐܸܒ ܬܸ ܣܵܡ

ܒܚܵܟܵܐ ، ܓܚܟܵܢܘܼܬܵܐ ܕܦܝܼܡܵܐ ، ܓܚܟܬܵܐ ܒܠܵܐ ܩܵܠܵܐ . ܡܢ ܡܸܠܬܵܐ ܒܚܘܼܫܵܒܵܐ ܡܘܼܦܠܚܢܘܼܬܵܐ ܕܐܲܢܵܫܘܼܬܵܐ ܕܥܸܕܵܢܵܐ

ابتکار — — ܟܵܪ

ܡܫܲܪܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܦܬܵܚܬܵܐ ܥܡ ܩܲܕܡܵܝܘܼܬܵܐ ܡܫܲܪܝܵܢܬܵܐ ܒܟܠ ܚܲܕ ܫܘܼܠܵܚܵܐ . قوه — ܚܲܝܠܵܐ ܡܫܲܪܝܵܢܵܐ . — کردن ܒܪܵܝܹܐ ܥܡ ܡܫܲܪܘܼܝܹܐ .

ابتلاء — — ܠܵܐ

ܡܒܲܨܪܘܼܬܵܐ ܗ . ܒ . ܡܲܚܠܝܘܼܬܵܐ ܠܘܼܩܒܲܠ ܡܸܢܕܝܼ ܘܟܠܵܐ ܫܲܒܩܬܵܐ ܡܚܲܝܠܹܗ . — بسردرد ܡܒܲܨܪܘܼܬܵܐ ܠܡܲܪܥܵܐ ܕܪܹܫܵܐ

ابتلاع — — ܠܵܥ

ܒܠܵܥܵܐ ، ܒܠܵܥܬܵܐ .

ابتناء - - [illegible]

[illegible] ـ کردن [illegible] .

ابتهاج - - [illegible]

[illegible] شادی . [illegible] بهجد ، خرسندی .

ابتهال - - [illegible]

[illegible] التماس [illegible] استغاله ، [illegible] تضرع :

[illegible] در خواست [illegible] .

ابتیاع - [illegible]

[illegible] . ـ کردن [illegible] خریدن .

ابجد - [illegible]

[illegible] . ـ خوان [illegible] .

ابد - [illegible]

[illegible] ابدیت . [illegible] سرمد ـ مدت [illegible] ابدی [illegible] . تا ـ [illegible] تا ـ الاباد [illegible] ابداً [illegible] .

ابداع - [illegible]

[illegible] ابتداع ' [illegible] ابتداء ـ کردن [illegible] .

ابدال - - [illegible]

[illegible] .

ابدام - [illegible]

[illegible] . ابدان [illegible]

ابدی - [illegible]

[illegible] ازلی . [illegible] .

ابدیت - - [illegible]

[illegible] ازلیت

ابر - [illegible]

(1) [illegible]

(2) [illegible] . ماده دریایی سبک وپرمنافذ.

ـ ناك [illegible]

ابراء - [illegible]

[illegible] آزاد . [illegible] اعتاق [illegible] مسئولیت . ـ کردن [illegible] . ـ ذمه [illegible] . ـ نامه [illegible] آزاد نامه [illegible] غلام ' بنده [illegible] .

ابرار - [illegible]

[illegible] .

ابراز - [illegible]

[illegible] .

ـ سر [illegible] .

ـ کردن [illegible] .

ܓܠܠܐ ܢܠܘܦ ܕܟܐ ܠܘܬܪܐ
ܠܚܝܬܐ ܕܚܘܒܐ ·
ܟܐ ܦܪܘܫ ܠܐܝܬܝܐ، ܒܓܘܠܐ ܐܪܙܐ
ܠܐܪܙܐ ܕܓܠܒܐ

ابرام — — ܒܪܡ

ܓܪܬܐ، ܠܦܪܘܩܬܐ انضجار ܗ · ܕ · ܫܓܓܪܬܐ ܕܐܢܫܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܡܕܝܗ ܚܕ ܡܕܝܢܐ ܟܠܐ ܒܝܕܢܐ ܘܕܟܐ ܒܟܠܝܬܐ · ܐܦ ܒܘܪܟܐ تصديق. — كردن ܓܪܘܪܐ ܐܦܐ ܫܘܪܪܐ · با — ܠܦܪܐܝܬ ·

ابردست — ܐܒܪ ܕܣܬ

ܒܦܠ ܐܝܕܐ ܚܡ ܐܝܕܘܗܝ ܦܬܘܚܬܐ ·

ابرش — ܐܒ ܪܫ

ܫܒܘܫܐ، ܕܐܝܬ ܒܗ ܓܘܢܐ ܐܕܘܡܝܐ ܘܚܘܪܐ، ܐܘܪܓܐ ابلق · ܦܚܡܬܐ پيسه · ܡܦܬܓܐ الوان ·

ابرص — — ܒܪܨ

ܒܪܨܐ، ܕܐܝܬ ܒܗ ܒܪܨܘܬܐ برص، ܓܪܒܐ پيس دار ·

ابركاكيا — ܐܒܪ ܒܐܪ ܬܐܟ

ܬܘܟܐ ܕܓܘܓܐ تار عنكبوت

ابرنجن — ܐܒ ܪܢܓܢ ابرنجين

ܚܘܠܐ، ܫܒܠܬܐ ܕܕܪܥܐ دست ابرنجن ܐܦ ܚܠܐ، ܫܒܠܬܐ ܕܕܪܥܐ ܘܚܠܟܐ پاى ابرنجن، ܫܡܝܬܐ ܡܦܘܠܝܬܐ ܒܚܕ ܝܡܝܢܐ ·

ابرو — ܐܒ ܪܘ

ܓܒܝܢܐ، ܓܒܝܢܐ ابروان ܘܟܐ ܓܒܝܢܐ · ܐܦ ܚܕܐ ܡܢ ܡܠܝܬܐ ܚܟܡ ܡܫܝܢܐ ܒܦܡܪ —
ܡܬܐ ܒܚܕ ܫܘܓܪܬܐ ܚܘܦܐ ܕܐܡܬܐ، ܢܝܡ: ܓܒܝܢܐ ܡܢ ܓܒܐ ܕܓܒܝܢܐ، ܓܒܝܢܐ ܒܕܘܟܬ ܓܠܝܐ، ܣܓܝܐܐ ܢܘܡ ܣܒܝܪܬܐ ܒܕܘܟܬ ܒܣܒܪܐ، ܫܝܚܐ ܡܢ ܓܒܐ ܕܡܬܚܐ ܘܫܒܪܐ... ܫܘܝ ܒܘܪܐ ܓܘ بالش. — كن ܡܓܠܓ ܓܒܝܢܐ، ܡܐܪܐ ܕܒܝܗ ܡܓܠܓܐ ܢܡ ܬܓܠܐ ܓܒܝܢܐ ·

ابرى — ܐܒ ܪܐ

ܫܚܒܐ ابر ناك ܫܘܝ : ابر

ابريشم — — ܫܡ، ܒܘܫܡ

ܚܘܒܫܐ، ܝܐܪܩܐ ܗ · ܕ (ܒܪܫܝܡ)

ابريشمى — — ܫܡܝܐ ابرشمين

ܚܘܒܫܢܐ، ܝܐܪܩܢܐ، ܡܢ ܒܢܝܐ ܕܚܘܒܫܐ، ܕܡܢܝܐ ܫܓܠܗ

ابريق — ܝܒ ܪܝܓ

ܫܓܒܘܓܐ، ܡܐܢܐ ܕܡܝܐ ܘܒܓܠܗ ܫܒܝܩܐ ܘܡܐܐ ܕܚܬܐ ܢܡ ܢܣܩܘܐ

ابزار — ܐܒ ܙܐܪ

ܡܕܒܘܢܝܬܐ ادويه، ܒܠ ܡܕܒܪ ܕܢܗܓܠ ܓܡܬܐ ܙܘܕܢܐ ܠܡܐܒܘܠܬܐ ܢܝܡ: ܡܠܚܐ، ܦܠܦܠܐ، ܟܡܘܢܐ زيره...

ابسار — — ܣܐܪ

ܠܫܢܐ، ܡܠܫܒܬܐ سنگ فسان ܟܐܦܐ ܕܫܚܠܦܐ ܒܐܢ ܦܫܢܐܬܐ ܢܡ ܣܒܝܢܬܐ ܡܓܠܐ داس. ܫܠܘܦܝܬܐ تيغ · ܠܝܛܫ ܐܦ ܡܚܪܒܐ سنگ تيز كن، ܦܣܬܐ سياره ܟܐܦܐ ܕܫܝܫܛܐ ·

ابط — ܝܒܛ

ܒܫܬܐ ܢܡ ܒܚܦܬܐ، ܓܘܐ ܕܕܪܥܐ ܢܝ ܕܕܪܥܐ زير بغل · ܛܚܦܛ ܫܚܝܐ · ܫܡܠܐ ܕܛܚܘ ܛܚܦܛ ܒܫܚܘ ܢܡ ܒܚܦܬܗ ·

ابطاء – ܐܲܒ݂ܛܵܐ.

ܕܘܟܵܟܵܐ ، ܥܘܟܵܒܵܐ: تأخیر ܥܘܟܵܒܵܐ تعویق ܡܲܘܚܲܪܬܵܐ پس انداختن ܡܲܚܪܘܬܵܐ تأنی. ܘܢܵܐ درنگ.

ابطال – – ܠ.

ܡܒܲܛܠܘܼܬܵܐ ، ܒܘܼܛܵܠܵܐ تبطیل ، ܒܘܼܛܵܠܵܐ ܦܘܼܫܵܩܵܐ مسخ. – کردن ܒܲܛܘܼܠܹܐ ، ܦܫܘܼܩܹܐ.

ابطی – ܐܲܒ݂ܛܝܼ

ܥܒ݂ܵܕܵܐ ܕܥܘܼܒ݂ܵܕܵܐ ، ܒܥܘܒܵܕܵܐ ، ܒܗܘܼܝ ܗܵܘܵܐ . ܥܘܼܒܵܕܵܐ ܥܒ݂ܵܕܵܐ ورم ابطی.

ابعاد – ܐܲܒ݂ܥܵܕ

ܕܘܼܟܵܟܵܐ ، ܦܪܵܫܘܼܬܵܐ ܕܘܼܫܵܐ ܕܫܡܵܐ ܕܫܵܡܵܐ. ܡܲܪܚܩܘܼܬܵܐ ، ܥܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ بیگانه کردن ܕܲܪܚܵܩܬܵܐ ܠܘܼܚܵܩܵܐ ، ܦܪܵܫܬܵܐ ܠܪܘܼܚܵܩܵܐ ܠܘܚܵܩܵܬܵܐ.

ابقاء – – ܩܵܐ

ܡܘܼܩܵܡܵܐ ، ܢܛܵܪܬܵܐ نگهداری ، ܢܛܵܪܬܵܐ حفظ ، ܡܵܐ ܡܘܩܵܡܵܐ ܕܕܘܼܟܬܹܗ برای ابقاء مقام خود ܗ . ܕ . ܡܵܐ ܢܛܵܪܬܵܐ ، ܡܵܐ ܢܛܵܪܬܵܐ ܕܕܘܼܟܬܹܗ ܕܪܘܼܚܵܩܹܗ . – کردن ܡܘܩܸܡ ، ܡܩܘܼܝܵܡܵܐ ، ܢܛܘܼܪܹܐ ، ܢܛܵܪܵܐ.

آبکم – ܐܲܒ݂ ܟܲܡ

ܠܫܵܢܵܐ ܟܡܝܼܪܵܐ گنگ ܚܪܵܫܵܐ بی‌زبان ܦܘܼܡܵܐ لال ܚܪܵܫܵܐ اخرس.

ابلاغ – ܐܲܒ݂ ܠܵܓ݂

ܡܫܲܕܪܬܵܐ ، ܡܫܲܕܪܬܵܐ ، ܡܫܲܕܪܘܼܬܵܐ – کردن ܡܫܲܕܘܼܪܹܐ ، ܡܫܲܕܪܹܐ ، ܡܫܲܕܪܘܼܢܹܐ.

ابلاغیه – – ܓ݂ܝܼܗ

ܡܫܲܕܪܬܵܐ ܕܡܲܕܥܵܢܘܼܬܵܐ ، ܝܘܼܕܵܥܵܐ.

ابلق – ܐܲܒ݂ܠܲܩ

ܙܘܼܓܵܐ ، ܒܵܠܩܵܐ ، ܡܒܲܩܒܩܵܐ ابرش. ܓܵܢܵܐ ܕܝܬ ܡܲܥܒܕܵܢܵܐ ܕܗܘ ܕܐܝܬܵܐ خال ܐܘܪܟܵܢܵܐ ܘܣܘܼܡܵܩܵܐ ܘܡܵܐܟܘܼܡܵܐ . ܡܒܲܩܒܩܵܐ الوان ܡܵܐ ܓܘܢܵܢܹܐ رنگارنگ. ܕܝܢ ܡܒܲܩܒܩܵܐ ܙܘܼܓܵܐ ܡܵܐ ܡܘܼܩܵܐ ܕܡ ܡܘܼܩܵܐ ܘܡܒܲܩܒܩܵܐ ܡܵܐ ܚܘܵܪܵܐ ܘܟܘܼܡܵܐ.

ابلوک – – ܠܘܼܟ

ܡܘܼܪܟܵܢܵܐ ، ܢܦܝܼܚܵܐ ܕܢܝܼܢܹܐ دورو ، ܡܪܵܐ ܕܦܲܪܨܘܼܦܹܐ ܬܪܹܝܢ.

ابله – – ܠܗ

ܕܡܵܐ ، ܦܲܟܵܟܵܐ عبی ، کودن ، ܣܲܟ݂ܠܵܐ سفیه ، ܦܲܟܵܟܵܐ احمق ܐܝܼܢܵܐ ܕܗܘ ܕܲܒ݂ܕܵܬܵܐ ܒܡܲܘܕܥܵܢܘܼܬܵܐ معانی ܕܡܸܠܹܐ ܚܲܒܵܐ ܕܡܹܐܢܹܐ ܐܢܵܐ ܡܘܕܥܝܵܢܵܐ ܚܲܕ ܒܬܘܼܪܵܐ ܕܗܘ ܠܐ ܝܵܕܵܥ . ܐܝܬ ܠܗ ܐܘܼܦ ܦܲܟܵܟܵܐ ، ܦܲܟܵܟܘܼܬܵܐ ، ܕܡܵܐ ، ܣܲܟܠܵܐ ...

ابلهانه – – ܗܵܐܢܵܗ

ܕܡܵܐܝܼܬ ، ܦܲܟܵܟܵܐܝܼܬ ، ܣܲܟܠܵܐܝܼܬ ، ܦܲܟܵܟܵܐܝܼܬ

ابلهی – – ܗܝܼ

ܕܘܼܡܝܘܼܬܵܐ ، ܦܲܟܵܟܘܼܬܵܐ ، ܣܲܟܠܘܼܬܵܐ ، ܦܲܟܵܟܘܼܬܵܐ

ابلیس – ܐܲܒ݂ܠܝܼܣ

ܫܹܐܕܵܐ ، ܕܹܝܘܵܐ دیو ، ܣܵܛܵܢܵܐ شیطان

ابلیسانه – – ܣܵܐܢܵܗ

ܫܹܐܕܵܢܵܐܝܼܬ ، ܐܲܝܟ ܫܹܐܕܵܐ ، ܕܹܝܘܵܢܵܐܝܼܬ ، ܣܵܛܵܢܵܐܝܼܬ.

ابلیسی – – ܣܝܼ

ܫܹܐܕܵܢܵܝܵܐ ، ܣܵܛܵܢܵܝܵܐ . مجادله – ܚܪܵܝܢܵܐ ܫܹܐܕܵܢܵܝܵܐ.

ابن – ܒܪܐ

ܒܪܐ ، ܒܪܘܢܐ .

ابناء – ܒܢܝ̈ܐ

ܒܢ̈ܝܐ ، ܒܢܘܝ̈ܐ ، ܝܠܕ̈ܐ ܡܢ ܐܒ̈ܗܐ . – جهان

ܒܢ̈ܝ ܥܠܡܐ ، ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ . – زمان ܒܢ̈ܝ

ܙܒܢܐ ܐܝܟ ܕܒܢ̈ܝ ܩܡ ܚܕ ܙܒܢܐ ܚܕ ܕܪܐ .

ܐܚܪܢ̈ܐ ܕܚܝܘ ܥܡ ܡܢܫܐ ܘܐܚܪܢ ܐܚܪܢܘܬܐ

ܕܝܠܗܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܚܕ ܒܢ̈ܝ ܙܒܢܐ هم زمان

ܡܢ ܚܕ ܥܠܡܐ ܚܕ ܙܒܢܐ ܗܘܐ ܕܚܕܐ

ܚܕܘܬܐ . – عصر ܒܢ̈ܝ ܕܪܐ ܚܕ ܐܘ بنى .

ابنه – ܐܘܒܢܗ

ܚܘܒܐ ܕܝܒܫܘܬܐ ، ܕܝܠܗ ܐܘ ܗܘܦܘܟܝܐ

ܫܒܘܒܘܬܐ ܗ . ܕ . ܦܘܢܕܐ ܕܝܒܫܘܬܐ .

ابنة – ܒܪܬܐ بنت

ܒܪܬܐ ، ܒܢ̈ܬܐ بنات

ابوان – ܐܒܗ̈ܐ

ܐܒܗ̈ܐ ، ܐܒܐ ܘܐܡܐ ܡܢ ܝܠܕܐ . ܐܘ ابوين

ابوت – ܐܒܗܘܬܐ

ܐܒܗܘܬܐ ، ܐܒܘܬܐ ܡܢ ابو ܐܒܐ .

ابهام – ܐܒܗܡ

ܡܛܥܝܢܘܬܐ ، ܘܥܒܝܕܘܬܐ ، ܘܠܝܬ ܦܘܫܩܐ

ܡܦܩܦܩܢܘܬܐ اشتباك . ܕܥܢܝܢܘܬܐ ترديد

ܘܬܗܪܐ ܕܠܐ ܘܦܘܫܩܐ شك ، ܠܐ ܘܦܫܩܐ تردد .

ابهام – ܐܒܗܡ

ܨܒܥܐ . ܘܒܝܬܐ . ܨܒܥܐ ܪܒܬܐ ܘܥܒܝܕܘܬܐ

ܕܝܕܐ ܘܐܨܒܥܐ ܡܢ ܕܝܕܐ .

ابهت – ܐܘܒܗܬ

ܓܢܒܪܘܬܐ ܐܒܝܪܘܬܐ آروند . ܫܘܒܚܐ شكوه .

ܫܘܒܚܘܬܐ شوكت .

ابهر – ܐܒܗܪ

ܫܪܝܢܐ ܕܪܒܐ ܕܡܢ ܠܒܐ ܡܢ ܫܪܝܢܐ وداج ܡܢ

ܘܪܝܕܐ ܪܒܐ شاهرك .

ابهل – – ܗܘܠ

ܗܒܠܐ ، ܡܢ ܐܝܠܢܐ ܕܝܠܟܐ ܘܕܘܪܐ ܕܚܕܘܬܐ

ܐܝܟ ܐܪܙܘܬܐ

ابيز – ܐܒܝܙ

ܕܝܢܘܪܘܬܐ ، ܒܠܨܘܨܐ جرقه ، ܒܠܨܘܨܝܬܐ

شراره .

ابيص – ܐܒܝܨ

ܚܘܪܐ ܡܢ ܚܘܪܐ ، ܚܘܪܬܐ . ܡܚܘܪܢܐ

ܡܘܪܩܢܘܬܐ ܕܝܒܫܐ ܡܪܕܝܬܐ ، ܡܢ :

بحر – ܝܡܐ ܚܘܪܐ . نژاد – ܫܘܪܫܐ ܚܘܪܐ .

اپرا – ܐܘܦܪܐ

ܙܘܡܪܐ .

اپرخيده – ܐܦܪܟܝܕܗ

ܓܠܝܐ ، ܚܘܝܐ ، ܓܠܝܢܐ هويدا ܡܚܘܝܐ آشكار

ܓܠܝܐ علنى .

اتباع – ܐܬܒܐܥ

ܡܫܬܥܒܕܢܘܬܐ ܗ . ܕ . ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ،

ܡܫܬܡܫܢܘܬܐ ܠܐܝܕܝܐ . حرف شنوى ، فرمان

بردارى . ܐܘ ܕܡܫܘܬܐ انقياد ، ܡܫܡܥܬܐ

اطاعت .

اتحاد – – ܐܬܚܕ

ܚܘܝܕܐ ، ܐܚܝܕܘܬܐ اتفاق ، ܐܘ ܡܚܝܕܘܬܐ

ايتلاف ، ܡܬܚܕܐ . – كردن ܡܚܘܝܕܐ ، ܡܬܚܝܕܐ

ܡܬܚܕܐ .

اتحادی — — [illegible]
[illegible]

اتحادیه — — [illegible]
[illegible] ، [illegible] د اتحادی . [illegible]

اتحاف — — [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، ارمغان ، دشت ، [illegible] هبه موهوبه [illegible] تحفه ...

اتخاذ — — [illegible]
[illegible] احتیار . [illegible] انتخاب [illegible] التقاط — کردن [illegible]

اتر — — [illegible]
[illegible] هوای رقیق . [illegible] اتری .

اترج — [illegible]
[illegible]

اتساع — [illegible]
[illegible] انفساح [illegible] اتساع هوا از گرمی . قابل — [illegible] قابلیت — [illegible]

اتصاف — — [illegible]
[illegible] صفت [illegible] حالت یکی دارای صفات حمیده .

اتصال — — [illegible]
[illegible]

[illegible] گره زنی
— دادن [illegible] دهنده [illegible] ....

اتصالا — — [illegible]
[illegible]

اتصالی — — [illegible]
[illegible]

اتفاق — — [illegible]
(1) [illegible]
(2) [illegible] اتحاد . [illegible] ایتلاف
(3) [illegible] یاری [illegible]
(4) [illegible] عارضه ، [illegible] واقعه [illegible] .
بی — [illegible] بی اتفاقی [illegible] با — [illegible] باتفاق [illegible] باتفـاق آراء [illegible] .
— تدافعی [illegible] — تهاجمی [illegible]

اتفاقاً — — [illegible]
(1) [illegible] عارضاً [illegible] (2) [illegible] — او را ملاقات میکنم [illegible] — او را در راه دیدم [illegible] (3) [illegible]

ܐܬܦܩܬܐ ܕܝܘ . ܕܠܐ ܐܘܡܢܝܐ ܡܛܝܒܘܬܐ ܕܦܝܫܐ
ܐܘܪܚܐ . اتفاقات ܐܬܦܩܬܐ ، ܚܒܪܘܬܐ ،
ܗܘܡܢܝܐ ، ܫܘܝܘܬܐ .

اتفاقی — — ܦܐܝܐ

ܐܬܦܩܢܝܐ ، ܚܒܪܢܝܐ ، ܗܘܡܢܝܐ

اتقاء — — ܕܚܠ

ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ ܡܢ ܕܚܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘ . ܕ . ܕܚܠܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ، ܚܫܝܘܬܐ ، ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܚܠܬܐ تقوى ، ܡܢܛܪܢܘܬܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܥܒܕܐ فضیلت .

اتقان — — ܫܪܪ

ܡܫܪܪܘܬܐ ، ܡܫܬܪܪܘܬܐ خاطر جمعی .

اتکاء — — ܬܟܠ

ܬܘܟܠܢܐ ، ܬܟܝܠܘܬܐ ܥܠ . ܬܘܟܠܐ تکیه .
— بنفس ܬܘܟܠܐ ܕܢܦܫܐ . باتکاء ܒܬܘܟܠܢܐ باتکاء امضای شما این کار راکردم ܒܬܘܟܠܢܐ ܥܠ ܚܬܝܡܘܬܐ ܕܘܟܘܢ ܥܒܕܠܝ ܐܗܐ ܦܘܠܚܢܐ .

اتکال — — ܬܟܠ

ܡܬܬܟܠܢܘܬܐ ، ܬܟܝܠܘܬܐ ܥܠ ܐܠܗܐ ، ܥܠ ܬܘܟܠܢܐ . ܡܬܬܟܠܢܐ تکلان ܬܟܠܐ توکل

اتلاف — ܐܬ ܠܦ

ܡܘܒܕܢܐ ، ܐܒܕܢܐ فقدان ، ܚܘܪܒܐ ویرانی ܚܘܪܒܢܐ خرابی . — وقت ܡܘܒܕܢܘܬܐ ܕܙܒܢܐ . — نفوس ܚܘܪܒܐ ܕܢܦܫܬܐ . ܐܒܕܢܐ ܕܙܒܢܐ ܫܠܡܐ ܠܐܒܕܢܐ ܠܗ . — کردن ܡܘܒܕܢܐ ، ܡܚܪܒܢܐ ، ܚܘܪܒܐ

اتمام — ܐܬ ܬܡܡ

ܫܘܡܠܝܐ ، ܫܠܡܘܬܐ ، ܫܘܡܠܝܘܬܐ ܕܫܘܡܠܝܐ ܠܫܘܡܠܝܐ (ܫܠܡܘܬܐ ܕܫܘܡܠܝܐ ܘܫܘܡܠܝܐ ܕܫܘܡܠܝܐ) . ܡܫܘܡܠܝܐ انجام . به — رسیدن ܫܠܡܐ به — رساندن ܡܫܠܡܢܐ .

اتهام — ܐܬ ܗܡܡ

ܡܫܘܕܥܢܐ ، ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ، ܡܫܘܕܥܢܐ ، ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܡܢ ܐܢܫܐ ܘܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܡܫܘܕܥܢܐ ܕܫܘܕܥܐ .
— نا به ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܡܫܘܕܥܢܝܬܐ .

اتهاماً — — ܡܢ

ܡܫܘܕܥܢܝܐܝܬ ، ܒܫܘܕܥܐ ܕܡܫܘܕܥܢܐ .

اتهامی — — ܡܢ

ܡܫܘܕܥܢܐ ، ܕܝܢܐ ܥܠ ܡܫܘܕܥܢܐ .

اثاث — ܐ ܬܬ

ܒܝܬܝܘܬܐ ، ܡܐܢܐ ܕܒܝܬܐ اشیاء خانه . اثاثیه ، اثاث البیت ، ܡܐܢܐ مالو منال منقول ܓܢܣܐ اجناس .

اثبات — ܐܬ ܬܒܬ

ܫܪܪܐ ، ܡܫܪܪܢܘܬܐ ، ܫܘܪܪܐ برهان ܬܚܘܝܬܐ تصدیق . — کردن ܫܪܪܐ ، ܡܫܪܪܢܐ ܡܚܘܝܢܐ . — کننده ܡܚܘܝܢܐ ، ܡܫܪܪܢܐ برهانی قابل — ܡܬܫܪܪܢܐ ܡܬܚܘܝܢܐ قابلیت — ܡܬܫܪܪܢܘܬܐ ، ܡܬܚܘܝܢܘܬܐ .

اثر — ܐܬܪ

(1) ܡܬܥܒܕܢܘܬܐ ܡܢ ܥܒܕܐ . (2) ܦܐܪܐ نتیجه (3) ܪܘܫܡܐ ، ܫܘܩܐ ܕܐܬܪܐ اثرپا . (4) ܕܘܟܪܢܐ رسم . (5) ܐܬܐ نشان (6) ܥܒܕܐ (7) ܥܘܡܪܐ ܫܪܝܐ آثار . ܐܬܪܐ ܡܬܥܒܕܢܘܬܐ ܕܥܒܕܐ ܗܘܢܝܐ ܕܐܢܫܐ ܫܒܝܩܐ ܕܐܢܫܐ ܫܒܝܩܘܢ ܕܥܒܕܝܗ ܥܘܒܕܐ ، گریه وزاری — ندارند ܕܡܥܐ ܡܫܪܝܢܘܬܐ ܠܐܬܪܘܢ ܦܐܪܐ . — پذیر ܡܬܥܒܕܢܐ . ܐܢܫ ܫܪܝܐ

ܡܫܬܒܚܢܐ ܕܒܛܝܠܘܬܐ ܡܢ ܕܡܫܬܡܥܝܢ . بی ـ ܒܛܠܐ ܡܬܒܛܠܢܐ، ܒܛܠܐ ܡܬܒܛܠ، ܒܛܠܐ ܘܒܛܝܠܐ، ܣܪܝܩܐ بیهوده ، ایهه . ܦܫܝܛܐ توخالی .

اثر ـ ܐܬܪܐ ـ ܐܬܪܐ .

ܪܘܫܡܐ، ܫܘܡܠܝܐ ؛ ܪܘܫܡܐ ܕܡܚܘܬܐ ܡܢ ܦܠܓܐ اثر زخم .

اثم ـ ܚܛܗܐ

ܚܛܝܬܐ . ܚܛܗ̈ܐ آثام .

اثناء ـ ܐܬܢܐ

ܡܨܥܬܐ، ܓܘ ܦܠܓܐ، ܡܢܬܐ ܓܘܝܬܐ ܕܡܕܡ قسمت داخلی (ܓܘܝܐ) ܓܘ ܡܨܥܬܐ، ܡܨܥܬܐ ܕܒܝܬܐ درایـن ـ ܒܗ ܡܨܥܬܐ، ܒܗ ܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗ آن ، در ـ راه ܓܘ ܦܠܓܐ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܐܘܪܚܐ، ܒܐܘܪܚܐ .

اثيم ـ ܐܬܝܡ

ܚܛܝܐ، ܡܚܛܝܢܐ ܕܚܛܝܬܐ .

اجابت ـ ܐܓܒܬ

ܩܒܠܬܐ، ܫܡܥܬܐ ܕܒܥܘܬܐ، ܠܒܥܘܬܐ ܕܥܝܕܝܐ، ܩܒܠܬܐ ܕܒܥܬܐ ܕܒܥܝܐ ܡܬܩܒܠܢܝܬ ܡܒܥܝܐ، ܡܩܒܠܬܐ ـ کردن ܩܒܠܬܐ، ܫܡܥܐ، ܩܒܠܐ ܒܥܬܐ ܡܢܬܠܐ

ܩܒܠ ܠܗ ܕܐܢܐ ܡܬܩܒܠܢܐ ܕܐܢܫ ܒܥܘܬܗ ܦܠܚܐ ܩܒܠܬܐ ܕܒܥܝܬܐ ܩܒܠܬܐ ܠܗ، ܐܝܟ ܡܢ ܕܒܥܘܬ ܫܡܥܬܐ! ܚܛܝܬܐ ܠܝܬ ܡܩܒܠܐ ܩܒܠܬ ܠܚܛܝܐܐ ܡܒܥܝܐ ܠܗ ܠܐ ܒܥܘܬ ܦܠܚܬ ܡܢ ܩܒܠܝܗ!

اجاره ـ ܐܓܪܗ

ܐܓܪܐ ܟܪܝܐ، ܡܐܓܪܢܘܬܐ . ـ دادن ܡܐܓܪܝܢܐ، ܝܗܒܐ ܕܡܐܓܪܢܘܬܐ . ـ دهنده ܡܐܓܪܢܐ موجر .

ـ دار ، نشین ܡܐܓܪܐ مستاجر . ـ داری ܡܐܓܪܢܘܬܐ مستاجری . ـ ای ܡܐܓܪܢܝܐ . ܒܝܬܐ ܕܝܗܒܐ ܒܡܐܓܪܢܘܬܐ (ܒܟܪܝܐ) . خانه ـ ای ܒܝܬܐ ܡܐܓܪܢܝܐ .

اجازه ـ ـ ܐܓܙܗ

ܦܣܩܐ، ܡܦܣܩܢܘܬܐ جواز
ـ نامه ܡܦܣܩܢܘܬܐ ܐܓܪܬܐ ܡܦܣܩܢܝܬܐ، ܗ . ܒ ܐܦܣܩܬܐ ܕܦܣܩܐ . با ـ ܦܣܝܩܐܝܬ، ܦܣܝܩܐ . بی ـ ܒܠܐ ܦܣܩܐ ، ܘܠܐ ܦܣܩܝܬ . ـ دادن ܝܗܒܐ ܦܣܩܐ ، ܡܦܣܩܐ . ـ خواستن ܒܥܝܐ ܦܣܩܐ . ـ گرفتن ܢܣܒܐ ܦܣܩܐ .

اجاق ـ ܐܓܩ

ܬܢܘܪܐ، ܓܘ ܒܝܬܐ .

اجامر ـ ܐܓܡܪ

ܐܓܡܪܐ ، ܢܐܓܡܪܐ ܐܢܫܐ ܕܐܓܡܪܐ طبقه پست مردم .

اجبار ـ ܐܓܒܪ

ܐܠܨܐ، ܐܠܨܢܐ، ܡܐܠܨܢܐ اضطرار، ܐܢܝܩܘܬܐ ضرورت . ܡܐܠܨܢܘܬܐ اجباراً ܐܠܨܢܐܝܬ، ܐܠܨܢܝܬ، ܡܐܠܨܢܝܬ، ܡܐܠܨܢܐܝܬ ܗ . ܒ ܐܠܨܐ ܕܐܠܨܢܐ اراده .

اجباری ـ ـ ܝ

ܐܠܨܢܝܐ، ܡܐܠܨܢܝܐ، ܡܐܠܨܢܝܐ اضطراری . ܐܢܝܩܝܐ ضروری .

اجتباء ـ ܐܓܬܒܐ

ܓܒܝܬܐ، ܓܒܝܐ، ܓܒܝܬܐ انتخاب، ܓܒܝܐ، ܓܒܝܬܐ اختیار، ܢܣܒܐ اتخاذ ܠܩܛܐ التقاط .

اجتراء ـ ـ ܪܐ

ܡܪܚܘܬܐ جرأت ܚܝܠܬܢܘܬܐ شهامت ܠܒܝܒܘܬܐ دلاوری .

اجتماع – – ܟܢܫܐ

(1) ܕܘܟܪܢܐ، ܟܢܘܫܝܐ، ܟܢܫܐ جمعيت ܚܒܘܫܝܐ هيئت ܐܘ ܟܘܢܫܝܐ انجمن (2) ܡܘܙܓܐ، ܕܘܟܪܢܐ ܘ . ܟ ܟܢܘܫܝܐ – كردن ܡܘܙܓܐ، ܕܟܢܫܐ ܟܢܘܫܝܐ. اجتماعاً ܕܘܟܪܢܐܝܬ، ܒܟܢܘܫܝܐ گروهى ܟܘܢܫܝܐ

اجتماعى – – ܝܐ

ܟܘܢܫܝܐ، ܟܢܘܫܝܐ ܐܘ ܕܟܢܫܐ ܕ ܒܟܢܫܐ . ܘ . ܕ ܥܡܐ ܕܥܡܐ گروه . ܥܡ ܕܥܡ ܟܢܫܐ هم نژاد

اجتناب – – ܢܝܕ

ܥܒܘܪܐ، ܥܒܘܪܐ تجنب ܥܒܘܪܐ ܟܢܐ ܡܢ ܥܒܘܪܐ، ܥܒܘܪܐ احتراز . ܥܒܘܪܐ ܡܢ ܕܥܒܘܪܐ اجتناب از بدى ܥܒܘܪܐ ܟܕܘܪ ܡܢ ܟܘܢܫܝܐ ܥܡ ܕܒܝܫܐ، از معاشرت بابدان – كن، ܘ . ܕ ܥܒܘܪ ܡܢ ܟܘܢܫܝܐ ܕܒܝܫܐ . – كردن ܥܒܘܪܐ ܥܒܘܪ ܡܢ .

اجتناء – – ܢܝܕ

ܩܛܦܐ، ܡܩܛܦܢܐ چيدن . ܩܛܦܐ ܕܦܐܪܐ ܡܢ ܐܝܠܢܐ، ܡܩܛܦܢܐ ܕܦܐܪܐ ميوه . ܩܛܦ ܡܩܛܦܢܐ ܠܦܐܪܐ ܒܙܒܢܐ .

اجحاف – – ܥܘܠ

ܕܥܘܠܐ، ܕܥܘܠܐ ظلم، ܕܥܘܠܐ ܕܒܝܫܐ ܘܕܥܘܠܐ ܥܠܝܗ ܟܪܝܬܐ ܥܠܘ ܥܒܕ ܢܐܫ . – كردن ܕܥܘܠܐ، ܥܘܠܐ .

اجداد – – ܐܒܐ

ܐܒܗܬܐ، ܐܒܗܐ ܕܐܒܗܐ . ܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܐܒܗܐ ܕܥܡܐ ܠܥܡܐ ܩܕܡܝܐ ܘܐܒܗܬܐ ܠܥܠ ܡܢ ܥܡܐ .

اجدادى – – ܝܐ

ܕܐܒܗܬܐ، ܥܬܝܩܐ حديثى . ܕܥܬܝܩܐ ܘܥܘܠ ܩܕܡܝܐ ܥܬܝܩܐ ܡܥܬܝܩܐ ܥܡܐ ܕܥܘܠܡܐ ܕܐܒܗܬܐ .

اجر – ܐܓܪܐ - ܐܓܪ

ܘܦܘܪܥܢܐ پاداشت، ܓܘܡܠܐ جزاء .

اجرا – ܐܓܪܐ

(1) ܥܒܘܕܘܬܐ، ܥܒܕܐ . ܥܒܕܐ ܕܥܒܕ ܥܒܘܕܐ؛ (2) ܡܫܡܠܝܘܬܐ، ܫܘܠܡܐ، ܫܘܠܡܐ انجام (3) ܕܥܒܕܐ، ܡܢ ܥܒܕܐ ܥܒܕܐ . – قانون ܕܥܒܕܐ ܢܡܘܣܐ، ܕܢܡܘܣܐ، ܡܢ ܥܒܕܐ ܥܒܕܘܢ . – دادن ܥܒܘܕܐ، ܥܒܕܐ، ܫܘܠܡܐ .

اجرائى – – ܝܐ

ܥܒܘܕܐ، ܥܒܕܢܝܐ، ܡܫܡܠܝܢܐ. قوة – ܚܝܠܐ ܥܒܘܕܐ، ܥܒܕܢܝܐ، ܚܝܠܐ ܡܫܡܠܝܢܐ .

اجرت – – ܐܓܪܬܐ

ܐܓܪܐ، ܫܟܪ مزد . ܡܢ ܕܥܒܕܐ ܘܐܓܪܐ ܐܓܪܐ ܘܗܝ . بى – ܕܠܐ ܐܓܪܐ، ܡܓܢ مجاناً، مفت . – دهند . ܐܓܘܪܐ .

اجل – ܐܓܠ

ܡܘܬܐ، ܡܘܬܐ، ܥܕܢܐ ܕܡ ܫܥܬܐ ܕܡܘܬܐ . اجلش رسيده بود ܡܘܬܐ ܕܡܛܝܐ ܕܥܕܢܗ ܗܘܐ . – مهلتش نداد ܡܘܬܐ ܠܐ ܫܒܩܗ ܠܥܒܕܐ، ܠܐ ܫܒܩܗ ܐܓܠܐ، ܕܡܘܬܐ . – مقدر ܡܘܬܐ ܕܡܬܚܡܐ، ܐܘ ܡܬܚܡܐ، ܘܡܬܚܡܐ، ܠܟܠ ܡܘܬܐ ܐܝܬ ܥܕܢܐ ܡܘܬܐ . ܘ . ܕ ܐܝܬ ܡܬܚܡܐ، ܐܝܬ ܥܕܢܐ ܘܡܬܚܡܐ .

اجلاء – ܐܸܓ݂ ܠܵܐ

ܡܲܓ̰ܠܵܝܘܼܬܵܐ ، ܛܪܵܕܬܵܐ ، ܦܘܼܠܵܛܵܐ طرد ܚܙܝ : جلا .

اجلاس – – ܠܵܣ

ܡܬܲܒܬܵܐ ܐܵܘ ܡܘܼܬܒܵܐ جلسه ܡܬܲܒܬܵܐ ܠܐܢܵܫܵܐ ܕܢܵܦܩܵܐ .

اجلاسی – – ܣܝܼ

ܡܘܼܬܒܵܢܵܝܵܐ ، ܡܘܼܬܒܵܢܵܝܬܵܐ اجلاسیه

اجلال – ܐܸܓ݂ ܠܵܠ

ܐܝܼܩܵܪܵܐ ، ܐܲܝܩܘܼܪܬܵܐ تجمل . ܝܲܩܝܼܪܵܐ . احترام ܐܵܘ ܐܝܼܩܵܪܵܐ . ܕ [illegible] ܐܝܼܩܵܪܵܐ .

اجله – ܐܸܓ݂ ܠܸܠ ܠܹܗ

ܪܵܘܪ̈ܒܹܐ ، ܡܥܲܠܵܝܹܐ علیا . ܪܵܘܪ̈ܒܹܐ . ܒܗܲܘ – [illegible] ܐܝܼܬܵܘܗܝ ܚܲܕ ܡܢ ܪܵܘܪ̈ܒܹܐ ܕܟܵܬܘܿܒܘܼܬܵܐ [illegible] از اجله نویسندگان عصر خود بود .

اجماع – ܐܸܓ݂ ܡܵܥ

ܟܘܼܢܵܫܵܐ ، ܡܟܲܢܫܵܐ (ܟܢܘܼܫܬܵܐ ، ܟܢܘܼܫܬܵܐ) ܐܵܘ ܓܲܡܵܥܵܐ . – کردن ܡܟܲܢܫܵܐ ܡܢ ܟܢܘܼܫܝܵܐ ، باجماع ܒܓܲܡܵܥܵܐ ، ܐܙܲܠ ܚܕܵܕܹܐ . باجماع رفتند پیش او ܒܓܲܡܵܥܵܐ ܡܢ ܚܕܵܕܹܐ ܐܙܸܠܘܿܢ ܠܓܸܒܹܗ . اجماعاً ܓܲܡܵܥܵܐܝܼܬ باجماع .

اجمل – ܐܸܓ݂ ܡܵܠ

ܦܫܝܼܛܵܐ ، ܡܟܲܢܫܵܐ ، ܦܫܝܼܛܵܐ ، ܡܦܲܫܛܵܐ ، ܟܲܪܝܵܐ مختصر ، ملخص ، کوتاه .

اجمالا – – ܠܵܢ

ܦܫܝܼܛܵܐܝܼܬ ، ܦܫܝܼܛܵܐܝܼܬ ، ܡܦܲܫܛܵܐܝܼܬ ܟܲܪܝܵܐܝܼܬ .

اجمالی – – ܠܝܼ

ܦܫܝܼܛܵܐ ، ܡܦܲܫܛܵܐ ، ܟܲܪܝܵܐ .

اجناس – ܐܲܓ݂ ܢܵܣ

ܓܸܢܣܵܝܬܵܐ ، ܡܸܢܝܵܢܹܐ اشیاء ܡܲܢܕܥܵܝܬܵܐ متاع ܐܵܘ ܓܸܢܣܹܐ ، ܐܸܢܫܹܐ انواع ܚܙܝ جنس .

اجنبی – ܐܲܓ݂ ܢܲ ܒܝܼ

ܐܲܓ݂ܢܵܝܵܐ ، ܢܘܼܟ݂ܪܵܝܵܐ . اجانب ܐܲܓ݂ܢܵܝܹܐ ، ܢܘܼܟ݂ܪܵܝܹܐ ، ممالک اجنبیه ܐܲܬܪ̈ܘܵܬܵܐ ܐܲܓ݂ܢܵܝܹܐ ، ܢܘܼܟ݂ܪܵܝܹܐ .

اجنبیت – – ܒܝܼ ܝܲܬ

ܐܲܓ݂ܢܵܝܘܼܬܵܐ ، ܢܘܼܟ݂ܪܵܝܘܼܬܵܐ .

اجوف – ܐܲܓ݂ ܘܲܦ

ܣܦܝܼܩܵܐ ، ܡܸܢܕܝܼ ܒܓܵܘܹܗ ، ܒܣܘܼܡܵܩܵܐ توخالی ، پوک .

اجیر – ܐܲ ܓܝܼܪ

ܐܲܓ݂ܝܼܪܵܐ ، ܕܒܲܝܬܵܐ ܒܐܲܓ݂ܪܵܐ ، ܒܟܲܣܦܵܐ . ܐܵܘ ܗܿܘ ܕܦܵܠܸܚ ܐܲܟ݂ܝܼ ܩܵܐ ܝܘܡܵܐ . ܦܵܠܚܵܢܵܐ ܕܝܵܘܡܵܐ ، ܦܵܠܘܿܚܵܐ .

اجیرانه – – ܪܵܐ ܢܹܗ

ܐܲܓ݂ܝܼܪܵܐܝܼܬ ܐܵܘ ܦܵܠܘܿܚܵܐܝܼܬ .

اجیری – – ܪܝܼ

ܐܲܓ݂ܝܼܪܘܼܬܵܐ . ܚܲܕ ܦܘܼܪܣܵܐ ܒܡܲܟܣܘܼܬܵܐ ܩܵܐ ܡܦܘܼܪܥܵܢܘܼܬܵܐ ܕܐܲܓ݂ܪܵܐ ܡܸܢܝܵܢܹܐ اجر ، اجرت ، اجرت دهنده ، اجیر ، اجیری .

ܐܲܓ݂ܝܼܪܵܐ ܗܵܘܝܵܐ ܟܠܵܐ ܐܲܓ݂ܪܵܐ
ܒܟܲܠܝܘܼܬܵܐ ܕܝܘܼܡܵܢܵܐ ܘܦܘܼ ܩܲܛܹܗ
ܗܵܐ ܐܲܓ݂ܝܼܪܵܐ ܚܵܫܹܒ ܝܵܘܡܵܐ
ܕܝܵܘܡܵܐ ܦܠܵܚܘܼܗ ܥܲܠ ܦܬܵܘܗ!
ܡܘܼܕܝܼ ܚܝܼܒܘܼܬܵܐ ܗܵܘܝܵܐ ܗܿܘ ܥܲܒܕܵܐ

ܐܸܢ ܐܲܓܝܼܪܘܼܬܵܐ ܗܘܵܐ ܗܵܘܹܐ
ܠܐܲܓܝܼܪܘܼܬܵܐ ܝܵܗܘܿܒܵܐ ܗܘܵܐ ܗܵܘܹܐ
ܗܵܘܓܝܼܪܘܼܬܵܐ ܠܹܐ ܗܘܵܐ ܗܵܘܹܐ!
اجیری بود بی اجرت در باغ که آفریدی برایش .
یااجرت دهندهٔ بی‌مدد. بستی در آن برویش ! چـه
گناهی کرده بود ؟ تو دادی باو خواء را مـحتاج
اجیری تو بود ، گذاشتی در آن مار را !

احاطه – ܐܲܚܵܛܵܐ .

(1) ܣܘܼܟܵܠܵܐ ، ܝܼܕܲܥܬܵܐ ، ܣܘܼܟܵܠܵܐ ܥܲܡܝܼܩܵܐ ܒܥܘܼܡܩܵܐ احـاطه ارك بـااسواد

(2) ܚܘܼܕܵܪܵܐ ، ܚܘܼܕܵܪܬܵܐ حصار . ܚܘܼܕܵܪܵܐ ܕܡܲܕܝܼܢܬܵܐ ܥܲܠ ܒܥܸܠܕܒܵܒܹ̈ܐ دشمن .

(3) ܡܲܥܪܝܼܦܘܼܬܵܐ ، ܝܼܕܲܥܬܵܐ ܘܡܲܥܪܝܼܦܘܼܬܵܐ ܥܲܡܝܼܩܬܵܐ . آشنایی ، بلدیت و شناسایی عمیق .
ܐܝܼܬ ܠܹܗ ܡܲܥܪܝܼܦܘܼܬܵܐ ܥܲܡܝܼܩܬܵܐ ܒܐܵܗܵܐ ܝܼܕܲܥܬܵܐ بر این علم احـاطه دارد . – کردن
ܡܲܚܕܪܵܐ ، ܚܵܕܲܪ .

احاله – ܐܲܚܵܠܵܐ .

ܫܘܼܠܵܡ ܐܲܚܹܪ تحویل ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ . احـاله این کاربدیگری خوب نیست ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ܗܵܢܵܐ ܫܘܼܠܵܡܵܐ ܠܐܲܚܹܪܵܢܵܐ ܠܵܐ ܛܵܒ ܠܹܗ . ܡܚܝܼܠܘܼܬܵܐ – بمحـال ܡܚܝܼܠܘܼܬܵܐ ܠܚܝܼܠܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܠܵܐ ܕܡܸܬܥܒܸܕ ܠܚܝܼܠܵܐ محـال . ܦܫܝܼܛܘܼܬܵܐ .

احتباس – ܐܲܚܬܸܒܵܣ .

ܚܒܝܼܫܘܼܬܵܐ ، ܟܠܝܼܬܵܐ ܠܗ ܒܸܬ ܚܒܝܼܫܵܐ حبس . ܐܲܦ ܡܲܬܢܝܼܬܵܐ ܟܠܝܼܬܵܐ ܒܠܵܐ ܙܘܼܥܵܐ بی حرکت .
– بـول ܡܲܝܵܐ ܡܢ ܫܘܼܠܵܡ ܟܠܝܼܬܵܐ ܗ . ܕ . ܟܠܝܼܬܵܐ ܒܠܵܐ ܙܘܼܥܵܐ ܕܡܲܝܵܐ ܕܟܘܼܠܝܵܬܵܐ ادرار ܡܢ ܫܲܠܵܦܘܼܬܵܐ مثانـه .

احتجاج – – ܐܲܚܬܸܓܵܓ .

ܕܪܵܫܵܐ ، ܕܪܵܫܬܵܐ ، ܡܲܚܘܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܟܣܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܟܣܵܢܘܼܬܵܐ ܕܝܼܠܵܢܵܐ حجت . – کردن ܕܪܵܫܵܐ ، ܡܟܲܣܹܐ .

احتجام – – ܐܲܚܬܸܓܵܡ

ܕܡܵܠܘܼܬܵܐ ، ܡܲܦܩܬܵܐ ܕܕܡܵܐ ܡܢ ܓܘܼܫܡܵܐ حجام ܡܢ ܕܡܵܐ ܕܓܘܼܫܡܵܐ .

احتذار – – ܙܗܝܼܪ

ܙܗܝܼܪܵܐ ، ܡܙܲܗܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܥܲܠܡܵܐ ، ܗܘܵܐ ܙܗܝܼܪ هوشیار . ܣܘܼ. حذر .

احتراز – ܙܗܝܼܪ

ܙܘܼܗܵܪܵܐ ، ܣܘܼܬܵܪܵܐ اجتناب . ܙܗܝܼܪ احتذار . – کردن ܙܗܝܼܪ ܡܢ ، ܣܬܲܪ ، ܙܗܝܼܪ ، ܣܬܲܪܬܵܐ ܕܢܲܦܫܵܐ ، ܡܙܲܗܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܥܲܠܡܵܐ .

احتراق – – ܝܩܝܼܕ

ܝܘܼܩܕܵܢܵܐ ، ܝܩܝܼܕܘܼܬܵܐ سوخت ، احـراق .
قابل – ܡܬܝܲܩܕܵܢܵܐ ، ܡܬܝܲܩܕܵܢܵܝܵܐ سوختنی .
ܡܬܝܲܩܕܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܬܝܲܩܕܵܢܵܝܘܼܬܵܐ قابلیت احتراق . ܣܘܼ. ؛ حریق .

احترام – – ܐܝܼܩܵܪ

ܐܝܼܩܵܪܵܐ . – کردن ، گزاردن ܡܝܲܩܪܵܢܘܼܬܵܐ . با – ܡܝܲܩܪܵܢܵܐܝܼܬ ، ܡܝܲܩܪܵܢܘܼܬܵܐ احتراماً . بی – ܠܵܐ ܐܝܼܩܵܪܵܐ ، ܒܠܵܐ ܐܝܼܩܵܪ ، ܡܨܲܥܪܵܢܵܐ بـی احـترامی ܒܨܘܼܥܪܵܐ ، ܡܨܲܥܪܵܢܘܼܬܵܐ . – گزار ܡܝܲܩܪܵܢܵܐ ، ܡܝܲܩܪܵܢܵܐ ܕܐܝܼܩܵܪܵܐ .

احتساب – – ܚܫܵܒ

ܚܘܼܫܵܒܵܐ ، ܚܫܝܼܒܘܼܬܵܐ ، ܡܚܲܫܒܵܢܘܼܬܵܐ ܣܘܼ. حساب

احتشام – – ܚܫܵܡ

ܝܼܩܵܪܵܐ ، ܝܲܩܝܼܪܘܼܬܵܐ کوکبه ܡܝܲܩܪܵܢܘܼܬܵܐ حشمت .

ܒܘܓܫܐ ܘܩܢܝܘܬܐ آروند .

احتضار — — ܢܐܪ

ܐܓܘܢܐ ܕܡܘܬܐ ܗ. ܕ. ܩܪܒ ܓܢܐ ، ܩܘܪܒܐ ܠܡܘܬܐ . ܐܦ ܫܥܬܐ ܕܓܢܐ ܗܝ ܡܒܝܢܬܐ ܩܪܒ ܐܢܫܐ ‘ حضور .

احتقار — — ܓܐܪ

ܒܘܣܪܐ ‘ ܡܒܣܪܢܘܬܐ ܫܝܛܘܬܐ . ܗܘ ܕܒܣܪ ܠܩܪܝܬܐ ܕܓܒܠܘܗܝ ܒܕ ܩܕܠ ܒܘܣܪܐ ܡܢ ܦܪܨܘܦܗ . ܒܣܘ ‘ ܒܪܘܢܐ ܕܓܒܠܐ ܐܝܣܝܘ ‘ ܒܣܝܪܐ ܝܠܗ ܒܘܝܪܘܬܐ ارشدیت .

احتقان — — ܓܐܢ

ܫܓܝܫܘܬܐ ܕܕܡܐ ܒܝܕ ܡܣܦܩܢܐ ܡܢ ܡܣܩܬܐ حقنه . (ܠܚܕܪܬܐ ܕܝܣܦܘܪ) .

احتكاك — — ܚܐܟ

ܚܟܟܐ ، ܚܟܟܘܬܐ ، ܒܪܫܬܐ ܓܫܝܫܬܐ مالش . ܘܘܪܓܐ ، ܦܪܕܟܐ اصطكاك . ܚܟܟܐ ܕܐܝܕܐ ܡܢ ܡܘܪܓܐ ܡܢ ܚܡܝܡܘܬܐ . ܘܘܪܓܐ ܝܠܗ ܡܘܠܕ ܒܝܘܬܐ . اصطكاك توليد حرارت‌ميكند .

احتلام — — ܟܐܡ

ܚܠܡܐ ‘ ܚܙܝܬܐ ܒܠܠܝܐ ‘ ܚܠܡܐ حلم ܐܦ ܠܡܚܬܐ ܒܚܠܡܐ ܘܠܚܡܘܬܐ ܕܙܪܥܐ ܕܡܕܡܕܡܐ آب نشاط ܗ. ܕ. ܒܪܙܪܥܐ ܕܝܒܪܐ .

احتمال — — ܡܐܠ

ܡܣܬܒܪܢܘܬܐ ‘ ܚܫܒܬܐ ܕܐܝܬ ܡܕܡ ܕܠܐ ܚܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܐܝܬܝܬܐ ܒܘܬ ܕܝܗ . ܡܣܬܒܪ ܢܘܬܐ ، ܡܕܝܢܘܬܐ امكان ‘ ܡܣܬܒܪܢܘܬܐ بودنی ‘ ܚܫܒܬܐ خيال .

ܐܝܬ ܡܣܬܒܪܢܘܬܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܒܒܝܬܐ . احتمال دارد خانه نباشد . ܡܣܬܒܪ ܢܝܬܐ ܠܟܘ ، ܡܣܬܒܪܢܝܬܐ ܠܟܘ ܕܠܐ ܗܘܐ ܒܒܝܬܐ .

اطبا — سرطان ميدهند ܐܣܝܐ ܒܣܪܛܘܢ ܝܗܒܝ ܡܬܐ ܥܩܪܬܐ ܡܢ ܒܘܣܡܐ ܒܝܬܐ .

احتمالا — — ܡܐܠܐ

ܡܣܬܒܪܢܝܬ ‘ ܡܣܬܒܪ ܢܝܬ .

احتمالی — — ܝܐ

ܡܣܬܒܪܐ ، ܕܐܝܬ ܒܚܫܒܬܐ ܢܗܘܐ .

احتواء — — ܘܐܠ

ܚܘܝܐ ، ܒܘܠܬܐ ܓܘ ‘ ܚܘܒܬܐ ‘ ܚܘܝܐ محتوی .

احتياج — ܝܗ ܝܐܓ

ܣܘܢܩܢܐ ، ܣܢܝܩܘܬܐ حاجت — داشتن ܣܘܢܩܐ ܗܘܐ ܣܢܝܩܐ از روی — ܡܢ ܣܢܝܩܘܬܐ . احتياجات ܣܘܢܩܢܐ ، ܣܢܝܩܘܬܐ . احتياجات ضروری ܣܘܢܩܢܐ ܡܢ ܣܢܝܩܘܬܐ ܐܠܨܝܐ .

احتياط — — ܝܐܛ

ܙܗܝܪܘܬܐ ، ܥܝܪܘܬܐ هوشياری ܡܙܕܗܪܢܘܬܐ ܕܟܠܐ . — كردن ܗܘܐ ܙܗܝܪܐ ، ܡܙܕܗܪܐ ܟܠܐ ، ܗܘܐ ܥܝܪܐ . — كار ܥܒܕ ܟܠܐ ، ܙܗܝܪܐ ، ܥܝܪܐ هوشيار . — كاری ܥܒܕ ܟܠܐ ، ܡܙܕܗܪܬܐ ܕܟܠܐ . ܙܗܝܪܘܬܐ ، ܥܝܪܘܬܐ . با — ܙܗܝܪܐ ‘ ܙܗܝܪܐܝܬ . بی — ܠܐ ܙܗܝܪܐ ، ܦܟܝܪܐ . بی احتياطی ܠܐ ܙܗܝܪܘܬܐ ، ܦܟܝܪܘܬܐ .

احد — ܐ ܗܕ

ܚܕ ، ܟܠ ܚܕ ‘ ܐܢܫܐ ، ܦܪܨܘܦܐ . ܐܦ ܠܐ ܚܕ . احدی در خانه نيست ܐܦ ܚܕ ܠܝܬ ܓܘ ܒܝܬܐ . ܠܝܬ ܐܢܫܐ ܓܘ ܒܝܬܐ .

احداث — ܝܗ ܕܐܫ

ܡܒܪܝܢܘܬܐ ‘ ܒܪܝܬܐ آفرينش ، ܡܗܘܝܢܘܬܐ

ايجاد . ܡܘܠܕܢܘܬܐ تولید ܒܪܝܬܐ . ܡܗܘܝ- ܢܘܬܐ ܗܘ ܠܝܬ ܡܢ ܡܗܝܡܢܘܬܐ ابتکار . ܫܘܬܐܣܐ ܝܢ ܫܘܬܐܣܬܐ تأسیس . — کردن ܡܚܕܬܝܢ ، ܒܪܝܐ ، ܡܗܘܝܢܐ ، ܫܬܐܣܝܐ . — جنگل ܡܚܕ ܬܪܘܬ ܩܪܒܐ . ܡܪܝܐ ܡܗܘܝܢܗ ܠܥܠܡܐ ܡܢ ܠܝܬܘܬܐ خدا دنیا را احداث کرد از هیچ ، از نابودی . — کننده . ܡܚܕܬܢܐ ، ܡܒܕܪܢܐ ، ܡܗܘܝܢܐ ، ܡܘܠܕܢܐ ، ܥܒܘܕܐ ܕܠܝܬܘܬܐ ، ܫܬܐܣܢܐ .

احدوثه — ܚܘܪ ܕܘ ܫܥܝܐ

ܫܘܥܝܬܐ ، ܫܘܥܝܐ حکایت ܝܢ ܚܒܪܐ خبر .

احدیت — ܝܗ ܝܚܝܕܝܐ

ܚܕܝܘܬܐ ، ܚܕܢܝܘܬܐ . ܚܕܝܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ، ܚܕܝܘܬܐ ܕܬܠܝܬܝܘܬܐ احدیت در عمل . ܚܕܢܝܘܬܐ ܕܟܝܢܐ ܐܠܗܝܐ ܝܢ ܚܕܢܝܘܬ ܟܝܢܐ ܐܠܗܝܐ .

احراز — ܝܗ ܕܪܐ

ܢܛܪܐ ، ܢܛܘܪܐ ، ܡܚܝܠܬܐ ܠܡܩܡ ، ܝܢ ܡܚܝܠܬܐ ، ܢܛܪܐ . ܣܘܟ حرز . — کردن ܢܛܪܐ ، ܡܚܝܠܐ ܠܡܩܡ . ܝܢ ܚܡܝܢ ، ܢܛܪܐ . مقام ارجمندی — کرد ܢܛܪܐ ܠܗ ܕܪܓܐ ܚܡܝܢܐ ، ܗ . ܕ ܕܪܓܐ ܥܠܝܐ ܡܘܩܝܪܐ ܠܡܩܡ . مقام خود را نتوانست — کند ܠܐ ܡܨܝ ܠܗ ܢܛܪ ܝܢ ܚܡܝܢ ܠܪܘܪܒܘܬܗ ܝܢ ܠܝܩܪܘܬܗ .

احراق — ܝܩܕܐ

ܝܩܕܢܘܬܐ ، ܡܘܩܕܢܘܬܐ احتراق .

احرام — ܚܪܡ

ܚܓܐ ܕܟܢܫܐ ܝܢ ܫܒܝܐ ܕܝܕܥܐ ܬܝܪܐ ܙܘܪܐ ، زاير ، زوار ܝܢ ܡܥܡܘܕܐ ، حاج ، حاجی . ܠܒܘܫܐ

ܡܚܫܒܬܐ ܕܚܝܘܬܐ .

احزان — — ܚܙܢ

ܡܥܩܢܘܬܐ ، ܡܥܩܢܘܬܐ ܕܟܐܒܐ ، ܠܒܐ ܬܒܝܪܐ ܬܒܝܪܐ (ܠܒܐ) ܣܘܟ حزن .

احساس — — ܚܣܣ

(1) ܪܓܫܬܐ ، ܡܪܓܫܢܘܬܐ ، ܡܚܫܒܢܘܬܐ ܡܢܕܥܐ محزونیت (2) ܦܘܪܫܢܐ ܝܢ ܦܗܡܢܘܬܐ فهم . — کردن ܪܓܫܐ ، ܦܪܫܐ ، ܦܗܡܝܢ . — کردم که مایل نیست برود ܪܓܫܠܝ ܝܢ ܦܗܡܠܝ ܕܠܐ ܪܓܝܐ ܐܙܠ .

احساستی — — ܚܣܣܝܐ

ܪܓܫܢܐ ، ܪܓܝܫܬܢܐ ، ܚܫܝܫܐ ܗ . ܕ ܡܪܓܫܢܐ ܠܦܘܪܫܢܐ ܡܢܕܥ .

احسان — — ܚܣܢ

ܡܛܝܒܘܬܐ ، ܛܝܒܘܬܐ ، ܛܒܘܬܐ نیکی ، خوبی . ܚܣܝܕܘܬܐ لطف . — کردن ܡܛܝܒܝܢ ، ܥܒܕܐ ܛܝܒܘܬܐ ، ܛܒܘܬܐ ، ܐܝܢܘܬܐ . با — ܡܛܝܒܢܐ ، ܡܛܝܒܢܝܬ ، ܚܣܝܕܐܝܬ .

احسن — ܝܗ ܚܣܢ

ܡܝܬܪܐ ، ܝܬܝܪܐ ، ܛܒ ܡܢ بهتر . ܒܛܒ ܛܒܐ . بوجه — ܒܛܒܐ ܝܬܝܪ ܡܝܬܪܐ ، ܒܛܒ ܛܒܐ . تبدیل باحسن ܫܘܚܠܦܐ ܠܡܝܬܪܐ .

احسنت — — ܚܣܢܬ

ܝܐܝܘ ، ܛܒܘ ، ܫܦܝܪ ܥܒܕܬ !

احسنتا — — ܚܣܢܬܐ

ܝܪܬܘܬܐ ، ܝܪܬܘܬܐ میراث ܝܪܬܢܐ وراثت .

احصاء — ܝܘ ܚܘܫܒܐ

ܚܘܫܒܢܐ، ܡܢܝܢܘܬܐ، ܡܢܝܢܐ احتساب .

احصائیه — — ܚܫܒܢܝܬܐ

ܡܢܝܢ ܚܫܒܐ، ܡܢܝܢܐ ܕܚܫܒܐ آمار (ܣܛܛܝܣ-ܛܝܩܐ) . — نویس ܡܟܝܢ ܚܫܒܐ ܘ . ܕ . ܡܢܝܢܐ ܕܚܫܒܐ .

احصان — — ١

(1) ܢܛܘܪܘܬܐ، ܚܡܝܢܘܬܐ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܕܘܡܝܢܐ ܕܫܘܩܐ .(2)ܡܚܣܢܘܬܐ ܘ . ܕ . ܚܡܝܢܘܬܐ ܡܢ حصن ܚܣܢܐ، ܡܕܝܢܬܐ ܐܘ ܩܘܪܝܐ ܕܚܝܠܐ ܕܩܘܪܝܐ

احضار — ܝܘ ܩܪܝܐ

ܩܪܝܐ، ܩܪܝܬܐ ܠܡܩܕܡ حضور ܩܘܕܡܝܬܐ ܩܪܝܬܐ ܠܡܝܬܝܐ ܡܙܡܢܢܘܬܐ ܠܡܩܕܡ، ܠܡܩܪܒܐ . دعوت برای حضور .

احضاریه — ܩܪ ܝܐ

ܡܙܡܢܢܝܬܐ دعوت کننده ܡܙܡܢܢܝܬܐ ܠܡܩܪܒܐ، ܠܡܝܬܝܐ . ورقه — ܐܓܪܬܐ ܡܙܡܢܢܝܬܐ ، ܐܓܪܬܐ ܡܙܡܢܢܝܬܐ ܠܡܝܬܝܐ .

احقاق — ܝܘ ܫܪܪܐ

ܫܪܪܐ، ܫܪܪܬܐ . — کردن ܫܪܪܐ . — حق کردن ܡܫܪܪܐ ܫܪܪܘܬܐ .

احکام — — ܚܘܝܡܐ

ܚܘܝܡܬܐ، ܡܚܘܝܡܬܐ، ܡܫܪܪܐ ܚܝܠܐ محکم .

احلاف — — ܡܘܡܬܐ

ܡܘܡܬܐ، ܝܡܝܢܬܐ ܡܘܡܬܐ حلف، ܡܘܡܬܐ .

احلاء — ܚܠܝܐ

ܚܠܝܐ، ܡܚܠܝܢܘܬܐ، ܡܚܠܝܬܐ، ܡܚܠܝܢܐ ܚܠܝܐ حلو

احلیل — — ܚܠܝܐ

ܢܩܒܐ ܕܚܠܒܐ سوراخ حلمه ܢܩܒܐ ܕܚܕܝܐ ܡܢ ܕܚܕܝܐ، سوراخ ثدی ܕܚܕܝܐ پستان ، ممه . ܐܘ ܢܩܒܐ ܕܚܙܘܪܐ ܕܡܫܬܝܢܐ ܡܢ ܕܘܡܝܐ کیر .

احمر — ܝܘ ܣܡܩܐ

ܣܡܩܐ ܡܢ ܣܘܡܩܐ، بحر — ܝܡܐ ܣܘܡܩܐ، دریاچه — ܝܡܬܐ ܣܘܡܩܬܐ .

احمرار — ܝܘ ܡܣܡܩܢܐ

ܣܡܩܐ، ܗܘܐ ܣܘܡܩܐ ܐܘ ܣܘܡܩܘܬܐ ܡܢ ܣܘܡܩܘܬܐ .

احمق — ܝܘ ܫܛܝܐ

ܫܛܝܐ، ܣܟܠܐ عبی ، ܫܛܝܐ سفیه، ܒܨܝܪܐ .

احمقانه — — ܫܛܝܐ ܢܝܬ

ܫܛܝܐܝܬ، ܣܟܠܐܝܬ، ܫܛܝܐܝܬ ، ܒܨܝܪܐܝܬ .

احمقی — — ܫܛܝܐ

ܫܛܝܘܬܐ، ܣܟܠܘܬܐ، ܫܛܝܘܬܐ .

احول — ܝܘ ܥܘܝܠܐ

ܥܘܝܠܐ ، ܡܥܘܝܠܐ لوچ ، ܕܚܙܐ ܬܪܝܢ ܚܕ ܚܝܘܬܐ ܚܕ ܚܝܘܬܐ، ܥܝܢܐ .

احیاء — ܝܘ ܚܝܝܐ

ܡܚܝܝܢܘܬܐ، ܡܚܝܢܬܐ، ܚܝܬܢܘܬܐ ܕܚܝܝܐ ܚܕܬܐ . ܡܢ ܡܚܝܝܢܘܬܐ، ܡܩܝܡܢܘܬܐ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ نشور . ܡܘܠܕܐ ܡܢ ܕܪܫ تولد جدید . ܐܘ ܚܝܘܬܐ ܘ . ܕ . ܡܚܝܝܢܘܬܐ ܕܚܝܝܐ ܕܒܬܪ ܡܘܬܐ . — کردن ܡܚܝܝܐ، ܢܚܝܐ، ܡܚܝܢܘܬܐ ܕܡܘܬܐ . ܡܚܝܝܢܘܬܐ ܕܢܦܫܬܐ ܕܝܢܐ .

احیاناً — ܝܘ ܐܝܟ ܙܒܢ

ܙܒܢܢܝܬ، ܟܠ ܙܒܢܐ، ܡܢ ܙܒܢܐ ܠܙܒܢܐ .

اخ – ܐܲܚ

ܐܲܚܵܐ، ܐܲܚܘܿܢܵܐ. اخوان ܐܲܚܹ̈ܐ، ܐܲܚܘܿܢܘܼܬܵܐ ܝܲܢ ܐܲܚܢܵܝܹ̈ܐ، ܚܒܝܼܒܹ̈ܐ.

اخافه – ܐܲܚܵܐܦܹܗ

ܕܘܼܚܵܠܵܐ، ܕܘܼܚܵܠܬܵܐ (ܐܲܠܵܗܬܵܐ ܕܕܸܚܠܵܐ)

اخبار – ܐܲܚܒܵܪ

ܡܚܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܲܕܟܪܵܢܘܼܬܵܐ اخطار. – کردن ܡܚܲܒܘܿܪܹܐ، ܡܲܕܟܘܿܪܹܐ.

اخبار – ܐܲܚܒܵܪ

ܚܒܲܪ̈ܐ، ܫܡܲܥܝܵܬܵܐ، ܬܲܫܥܝܵܬܹ̈ܐ. – نویس ܡܲܟܬܒܵܢ ܚܒܲܪ̈ܐ، ܗܘܿ ܕܟܵܬܹܒ ܚܒܲܪ̈ܐ ܒܥܸܕܬܵܐ.

اخباريه – ܐܲܚܒܵܪܝܹܗ

ܡܫܲܘܕܥܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܚܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ نامه اخباری ܐܸܓܪܬܵܐ ܡܫܲܘܕܥܵܢܝܬܵܐ، ܐܸܓܪܬܵܐ ܡܚܲܒܪܵܢܝܬܵܐ. جمله اخباری ܦܸܬܓܵܡܵܐ ܡܫܲܘܕܥܵܢܵܐ، ܡܚܲܒܪܵܢܵܐ.

اخت – ܐܘܿܚܬ

ܚܵܬܵܐ. ܝܲܢ ܚܲܕ ܡܸܢ ܬܪܹܝܢ ܡܸܠܹ̈ܐ ܕܐܝܼܬܹܝܗܹܝܢ ܒܚܲܕ ܩܸܢܘܿܢܵܐ. با هم – هستند ܚܵܬܘܵܬܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܗ. ܕ. ܕܡܸܬܩܲܪܝܵܢ ܚܲܕ ܠܗܵܘ ܐܚܹܪܢܵܐ. اخوات ܚܵܬܘܵܬܵܐ.

اختبار – ܐܲܚܬܹܒܵܪ

ܒܘܿܚܵܢܵܐ، ܢܸܣܝܵܢܵܐ تجربه، ܝܕܲܥܬܵܐ ܕܝܵܕܲܥ ܡܸܢܕܝܼ ܒܢܘܿܣܵܝܵܐ عمل.

اختتام – – ܬܵܡ

ܫܘܼܠܵܡܵܐ، ܫܘܼܠܵܡܬܵܐ، ܓܡܘܼܪܵܐ، ܓܡܵܪܬܵܐ اکمال (ܓܡܵܪܬܵܐ، ܡܫܲܡܠܝܘܼܬܵܐ).

اختر – ܐܲܚܬܲܪ

ܟܘܿܟܒܵܐ ܝܲܢ ܦܘܼܪܡܲܐ فال. ܓܲܕܵܐ بخت.

-شناس ܡܫܲܠܠܵܢ ܟܘܿܟܒܹ̈ܐ، ܬܲܟܬܵܐ ܕܟܘܿܟܒܹ̈ܐ، ܐܲܣܛܪܘܿܢܘܿܡܝܼܵܐ. ܝܲܢ ܦܘܼܪܡܲܐ. ܬܟܬܵܐ ܕܝܵܠܹܦ ܒܹܗ ܓܲܕܵܐ ܒܟܘܿܟܒܹ̈ܐ، ܐܲܣܛܪܘܿܠܘܿܓܝܼܵܐ. – شناسی – ܡܫܲܠܠܘܼܬ ܟܘܿܟܒܹ̈ܐ. ܝܕܲܥܬܵܐ ܕܟܘܿܟܒܹ̈ܐ، ܐܲܣܛܪܘܿܢܘܿܡܝܼܵܐ ܝܲܢ ܦܘܼܪܡܲܢܘܼܬܵܐ، ܝܕܲܥܬܵܐ ܕܝܵܠܹܦ ܒܹܗ ܟܘܿܟ- ܒܹ̈ܐ، ܐܲܣܛܪܘܿܠܘܿܓܝܼܵܐ. بد – ܒܝܼܫ ܓܲܕܵܐ. – ضمير ܢܘܼܗܪܵܐ، ܒܘܼܝܵܢܵܐ، ܗܘܼܢܵܐ.

اختراع – ܐܲܚܬܸܪܵܥ

ܒܪܲܚܬܵܐ، ܡܒܲܚܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܡܸܕܸܡ ܚܕܲܬܵܐ، ܡܗܘܵܝܘܼܬܵܐ ايجاد ܒܪܝܼܬܵܐ خلق. – کردن ܒܪܵܐ، ܡܗܘܹܝܵܐ، ܒܪܵܝܵܐ.

اختری – ܐܲܚܬܲܪܝܼ

ܟܘܿܟܒܵܝܵܐ. ܕܟܘܿܟܒܵܐ. ܝܲܢ ܦܘܼܪܡܲܐ.

اختزاع – ܐܲܚܬܸܙܵܥ

ܡܦܲܣܩܘܼܬܵܐ، ܦܣܵܩܵܐ ܚܙܝܼ خزع ܝܲܢ ܦܣܲܩܬܵܐ.

اختصار – – ܨܵܪ

ܟܪܝܼܬܵܐ، ܩܨܵܨܬܵܐ، ܡܟܲܪܝܘܼܬܵܐ، ܦܣܵܩܬܵܐ ايجاز، تخليص. – کردن ܟܲܪܝܵܐ، ܦܣܵܩܵܐ، ܩܨܵܨܵܐ، ܡܟܲܪܝܵܐ.

اختصاراً – – ܨܵܪܵܐ

ܟܪܝܼܬܵܐܝܼܬ، ܦܣܝܼܩܵܐܝܼܬ، ܩܦܝܼܣܵܐܝܼܬ، ܟܪܝܼܝܵܐܝܼܬ، ܦܣܝܼܩܵܐܝܼܬ اجمالا.

اختصاری – – ܨܵܪܝܼ

ܡܟܲܪܝܵܢܵܐ، ܦܣܝܼܩܵܝܵܐ اجمالی.

اختصاص – – ܨܵܨ

ܝܚܝܼܕܵܝܘܼܬܵܐ، ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ امتياز، ܡܝܲܚܕܘܼܬܵܐ ܠܚܲܕ ܓܲܒܵܐ ܝܲܢ ܚܲܕ ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ܡܸܢ ܒܲܝܢܵܐ ܡܚܲ-

ܚܫܚܬܐ . ـ داشتن ܗܘܝܐ . ـ دادن ܝܗܒܘܢܐ، ܘܕܪܐ، ܡܫܚܠܦܢܐ . ܡܕܡܬܐ ܝܗܒܘܢܐ ܗܡܣܬܡܟ ܐܝܟ ܕܒܐܝܓܐ ܐܝܟ ܠܗܘ ܗܘܝܠܐ معنى ܗܘ ܕܘܟ ܕܥܪܐ ܠܐܗܐ ܕܟܪܐ ܘܦܬܟܬܐ ܐܝܟ ܡܘܦܠܚܬܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܢܠܘܚ .

اختصاصاً ـ ـ ܚܨܨ

ܗܝܠܢܝܬ، ܘܕܝܠܢܝܬ .

اختصاصى ـ ـ ܚܨܝܨܐ

ܗܝܠܢܝܐ، ܘܕܝܠܢܝܐ ܐܘ ܕܝܠܢܝܐ . نشان ـ ܢܝܫܢܐ ܡܢ ܢܝܫܢܐ ܕܝܠܢܝܐ .

اختفاء ـ ـ ܛܫܐ

ܡܛܫܝܢܘܬܐ، ܛܫܝܘܬܐ ܚܙܝ خفاء .

اختلاج ـ ـ ܛܪܦ

ܛܪܦܬܐ، ܦܪܦܪܬܐ، ܪܦܪܦܐ رفرف . ـ جفن ܛܪܦܬܐ ܕܥܝܢܐ . ـ چشم ܛܪܦܬܐ ܡܢ ܪܦܪܦܐ ܕܥܝܢܐ، ܦܪܦܪܬܐ ܕܥܝܢܐ .

اختلاس ـ ـ ܓܠܣ

ܓܢܒܘܬܐ، ܘܓܠܣܬܐ ܕܡܕܡ ܠܡܓܢܒ ܕܠܐ ܝܕܥ ܕܡܪܐ ܘܒܚܪܫܘܬܐ حيله . ـ كردن ܓܢܒܐ

اختلاط ـ ـ ܚܠܛ

ܚܘܠܛܢܐ، ܚܒܘܫܝܐ، ܡܫܘܬܦܘܬܐ، ܚܙܝ آميزش . ـ جنسين ܚܘܠܛܢܐ ܕܓܢܣܐ، ܐܘ ܙܘܘܓܐ ܗ . ܕ ܕܟܪܐ ܕܢܩܒܬܐ . ـ كردن ܚܠܛܐ، ܚܒܫܐ ܫܘܬܦܐ ܚܙܝ آميختن ܐܘ ܙܘܘܓܐ، (ܕܟܪܐ ܘܢܩܒܬܐ) . ܡܕܡܐ ܙܘܘܓܐ ܘܚܒܝܫܐ ܐܝܟ ܡܘܦܠܚܬܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܢܠܘܚ ܐܘ ܚܒܝܫܬܐ ܕܡܫܠܡܢܐ، ܗܦܟܐ ܕܥܝܢܐ ܚܙܝ شوخى .

اختلاط ـ ـ ܚܠܛ

ܫܠܛܢܝܬ ܐܘ ܙܘܘܓܝܬ (ܒܐܘܪܚܐ ܕܢܩܒܬܐ) .

اختلاف ـ ـ ܚܠܦ

(1) ܦܘܪܫܐ، ܦܘܪܫܢܐ، ܦܪܫܢܐ، ܡܦܪܫܢܘܬܐ تفاوت ، فرق ، تباين .

(2) ܦܘܠܓܐ، ܠܐ ܐܘܝܘܬܐ، ܚܪܝܢܐ عدم اتفاق ، ناسازى ، ܬܟܫܐ شقاق . ـ اين دوتا باهم چيست؟ ܡܘܕ ܦܘܪܫܢܐ ܐܝܬ ܒܝܢ ܬܪܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ؟ ـ آراء ، عقيده ܦܠܝܓܝܢ ܬܪܥܝܬܐ، ܦܠܝܓܝܢ ܡܪܥܝܢܘܬܐ .

اختلال ـ ـ ܚܠܠ

ܒܘܠܒܠܐ، ܕܘܒܪܐ اخلال ܫܓܝܫܘܬܐ . ـ زبان ܒܘܠܒܠܐ ܕܠܫܢܐ، ܒܘܠܒܠܐ ܕܡܠܘܠܐ ܕܠܫܢܐ . ـ مشاعر ܕܪܓܫܐ ܕܚܘܫܐ . ـ حواس ܫܓܝܫܘܬ ܗܘܢܐ، ܫܓܝܫܘܬ ܪܥܝܢܐ .

اختناق ـ ـ ܚܢܩ

ܚܢܩܬܐ . ܚܢܩܬܐ . ܡܢ ܐܢܩܬܐ ܚܢܩܐ ܕܢܦܫܐ، ܒܚܢܩܬܐ ܘܒܠܘܥܬܐ ܡܢ ܓܪܡܐ . ـ رحم ܚܢܩܬܐ ܕܒܛܢܐ ܡܢ ܕܡܪܒܥܢܐ .

اخته ـ ܐܣܛܗ

ܡܣܪܣܐ . ܗܘ ܕܦܣܝܩܐ ܐܝܟ ܒܝܠܬܐ ܡܢܗ ܒܪܘܚܗ ܡܢ ܐܘܪܟܗ ܟܕ ܗܘܐ ܣܪܝܣܐ اخصاء ܕܦܣܩܗ ܡܢ ܚܠܨܗ خايه . ـ كردن ܣܪܣܐ . ـ شدن ܣܪܝܣܐ . اسب ـ ܣܘܣܝܐ ܡܢ ܣܘܣܐ ܡܣܪܣܐ .

اختيار ـ ܓܒܝܬܐ

ܓܒܝܘܬܐ، ܚܐܪܘܬܐ، ܨܒܝܢܐ ܕܪܥܝܢܐ ܘܓܒܝܬܐ، ܓܘܒܝܐ انتخاب ܙܕܩܐ حق . ـ داريد ܐܝܬ ܠܘܟ ܓܒܝܘܬܐ . ـ داشتن ܫܠܛܐ ܚܐܪܘܬܐ،

ܒܫܘܠܛܢܘܬܐ . ـ كردن ܫܠܛܐ ، ܘܨܒܐ .
ـ نامه ܐܓܪܬܐ ܕܫܘܠܛܢܐ .

اختیاری ـ ـ ܨܒ

ܡܨܒܝܢܐ ، ܨܒܝܢܝܐ ارادی .

اخذ ـ ܐܚܕ

(1) ܢܣܝܒܘܬܐ ، ܫܩܝܠܘܬܐ ، ܓܒܝܬܐ ܝܢ ܫܩܠܬܐ . ـ ماليات ܓܒܝܬ ܡܕܐܬܐ
(2) ܚܛܘܦܐ اختلاس (3) ܡܩܒܠܬܐ .
ـ كردن ܢܣܒ ، ܫܩܠ ، ܚܛܦ ، ܡܩܒܠ

اخراج ܐܦܩ

ܡܦܩܢܘܬܐ ، ܦܠܛܬܐ ، ܛܪܕܬܐ ܬܪܟܬܐ طرد . ܬܪܟܐ اخراج بلد . ـ كردن ܡܦܩ ܦܠܛ بيرون كردن . ܛܪܕ راندن . ܬܪܟ اخراج بلد كردن . ـ كننده ܡܦܩܢܐ

اخروی ـ ܐܚܪܝܐ

ܕܥܠܡܐ ܕܐܬܐ ، ܕܥܠܡܐ ܐܚܪܢܐ ، ܕܒܬܪ ܡܘܬܐ .

اخری ـ ـ ܐܚܪ

ܐܚܪܝܐ ، ܚܪܝܐ ܚܪܝܬܐ ܝܢ ܫܘܠܡܐ ܕܡܕܡ ܕܐܬܐ ܒܬܪ . ܚܪܝܬܐ ، ܬܟܠܬܐ ܫܘܠܡܐ ܕܡܕܡ ܕܒܬܪ ܟܠ ܦܘܪܫܐ ܝܢ ܕܘܟܬܐ ܕܟܠܗ ܐܢܫܝܢ .

اخشیج ـ ܐܣܛܘܟ

(1) ܐܣܛܘܟܣܐ (2) ܝܣܘܕܐ اخشيجان ܐܣܛܘܟܣܐ ، ܐܪܒܥܐ ܐܣܛܘܟܣܐ ، ܝܣܘܕܐ

اخصاء ـ ܡܣܪܣ

ܡܣܪܣܘܬܐ ، ܡܥܒܕ ܡܣܪܣܐ اخته كردن ܡܣܪܣ اخته .

اخضر ـ ܐܚܕ

ܝܘܪܩܐ ، ܝܪܘܩܐ سبز ܝܪܘܩܘܬܐ تيره رنگ .

اخطار ـ ܐܦܛܪ

ܡܙܗܪܢܘܬܐ ، ܡܘܕܥܢܘܬܐ اخبار ، ܙܘܗܪܐ احتذار .
ـ كردن ܡܙܗܪ ، ܡܘܕܥ ، ܡܥܝܪ ، ܙܗܝܪ ، ܥܝܪ هوشيار .

اخطاریه ـ ـ ܐܦܛܪܝܗ

ܡܙܗܪܢܘܬܐ ، ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܕܥܠܝܗ ، ܙܘܗܪܐ .

اخفاء ـ ܐܟܣܝ

ܟܣܝܐ ، ܛܘܫܝܐ ، ܛܫܝܬܐ

اخفش ـ ܐܟܦܫ

ܥܘܪܐ ، ܚܫܝܟܐ . ܕܡܬܚܙܐ ܗܘ ܕܒܠܠܝܐ ܠܐ ܚܙܐ ܒܝܘܡܐ روز كور .

اخکوک ـ ܐܟܘܟ

ܦܐܪܐ (ܚܠܡܐ) ܦܐܪܐ ܠܐ ܡܒܫܠܐ ميوه نرسيده .
ܐܦ ܚܡܪܐ ܠܐ ܡܒܫܠܬܐ .

اخگر ـ ܐܚܓܪ

ܓܡܘܪܬܐ جمره ، سينجر ، ܐܦ ܓܡܪܐ ، ܓܡܘܪܐ جرقه ، ܙܠܝܩܬܐ ܕܢܘܪܐ شراره ، ܘܓܡܘܪܝܬܐ ايز .

اخلاص ـ ܐܟܠܨ

ܫܪܝܪܘܬܐ ، ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܝܢ ܡܬܡܟܟܢܘܬܐ .
ـ مند ܫܪܝܪܐ ، ܡܗܝܡܢܐ ܝܢ ܡܬܡܟܟܢܐ .
ـ مندی ܫܪܝܪܘܬܐ ، ܡܬܡܟܟܢܘܬܐ .
اخلاصمندانه ܫܪܝܪܐܝܬ ، ܡܬܡܟܟܢܐܝܬ .

اخلاط – ܐܚܠܛ

ܚܘܠܛܐ، ܚܠܝܛܘܬܐ، ܚܘܠܛܢܐ اختلاط.

اخلاق – ܐܚܠܩ

ܐܝܬܝܩܘܢ ܝܢ ܥܝܕܘܬ ܕܘܒܪܐ، ܥܝܕܐ ܛܒܐ رسوم، عادات نيك، ܐܘ ܡܪܕܘܬܐ ܛܒܬܐ ادب نيك، ܕܘܒܪܐ رفتار، ܡܝܬܪܘܬܐ فضائل. علم – ܐܝܬܝܩܘܢ. بد – ܒܝܫܬܐ ܕܘܒܪܐ، ܡܪܪܐ ܕܘܒܪܐ ܒܝܫܐ، خوش –، با – ܛܘܝܒܬܐ ܕܘܒܪܐ. اخلاقاً ܐܝܬܝܩܘܢܐܝܬ.

اخلاقی – – ܝܐ

ܐܝܬܝܩܘܢܝܐ. نمايش – ܚܙܘܝܐ ܐܝܬܝܩܘܢܝܐ.

اخلال – ܐܚܠܠ

ܕܘܟܐ، ܚܒܠܬܐ ܡܚܒܠܢܘܬܐ، ܒܘܠܒܠܐ اختلال ܐܘ ܚܘܣܪܢܐ خسران، خسارت ܐܘ ܡܚܣܪܢܘܬܐ، ܡܡܠܘܝܐ ܚܘܣܪܢܐ ܠܐܝܢܝܐ.

اخم – ܐܚܡ اخمه

ܩܘܪܡܛܐ، ܚܘܠܡܐ، ܩܪܒܠܬܐ ܕܦܘܪܐ، ܒܝܒܘܬ ܐܦܝܐ.

اخمو – ܐܚܡܘ اخمه‌رو

ܚܘܠܡܢܐ، ܦܘܪܢܐ، ܒܝܫ ܐܦܝܐ.

اخنس – ܐܚܢܣ

ܦܪܡܐ، ܣܪܝܡܐ، ܦܛܝܫܐ، ܦܛܝܫܐ افطس ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܚܝܪܐ ܝܢ ܐܢܚܝܪܐ ܦܬܝܐ ܘܛܠܝܚܐ.

اخوت – ܐܚܘܘܬ

ܐܚܘܬܐ، ܐܚܘܢܘܬܐ

اخير – ܐܚܝܪ

ܐܚܪܝܐ، ܐܝܕܬܐ، ܚܪܬܝܐ تازه کار در سنوات – ܒܫܢܝܐ ܐܚܪܝܐ. – لذکر ܠܘܝܕܐ ܒܝܕܥܬܐ. اخيراً ܐܚܪܝܐܝܬ، ܝܕܝܥܐܝܬ، ܛܪܝܐܝܬ ܗ. ܕ. ܛܠܐ ܪܚܐ ܝܘܡܐ.

ادا – ܐܕܐ

ܡܠܘܝܬܐ، ܡܕܡܝܢܬܐ ܐܘ ܡܝܡܣܘܬܐ ܗ. ܕ. ܡܕܡܝܢܬܐ ܕܐܝܠܢܐ ܒܦܫܛܐ ܕܗܡܙܡܢܘܬܐ ܘܡܠܠܐ ܝܢ ܠܘܬܝܐ. – درآوردن ܡܠܘܝܐ

اداء – ܐܕܥܐ

(1) ܦܘܪܥܢܐ؛ ܦܪܥܬܐ. – قرض ܦܪܥܬܐ ܕܚܘܒܬܐ ܝܢ ܕܝܢܐ، (2) ܫܘܠܡܢܐ اجرا، ܓܘܡܪܢܐ اتمام، ܡܘܠܝܐ ايقاء، ܠܡܘܠܝܐ تکامل. – وظيفه ܡܘܠܝܐ، ܓܘܡܪܢܐ، ܠܡܘܠܝܐ ܕܬܠܝܬܐ، ܡܘܠܐ ܬܠܝܬܐ. (3) ܡܠܬܐ – سخن ܡܠܬܐ ܕܝܒܪܐ، ܕܦܬܓܡܐ. (4) ܪܬܡܐ، ܪܬܡܬܐ حرف خ را نميتواند اداء کند ܠܐ ܠܗ ܡܨܐ ܪܬܡ ܠܐܘܬܐ خ. – کردن ܦܪܥܐ؛ ܡܠܝܐ؛ ܠܡܪܐ. ܐܡܘܝܐ، ܪܬܡܐ.

ادات – ܐܕܐܬ

ܡܐܢܐ، ܡܐܢܐ ܚܘܒ ادوات. ܐܢܐ ܝܒܠܐ ܦܝܫܐ ܡܢܗ ܒܘܒ ܡܘܦܩܢܐ ܓܘܢܐ ܡܛܝܒܢܐ ܕܝܗ ادوات.

ادارقی – – ܪܩܝܐ

ܠܘܪܓܠ ܝܢ ܠܘܪܐ ܕܦܪܓܬܐ ܗ. ܕ. ܠܘܪܐ ܕܡܝܪ ܡܪܕܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ.

اداره – ܐܕܐܪܗ

(1) ܒܝܬ ܦܘܪܣܐ. – راه آهن ܒܝܬ ܦܘܪܣܐ ܕܐܘܪܚܐ ܕܦܪܙܠܐ ܝܢ ܦܪܙܠܐ. (2) ܡܦܪܢܣܢܘܬܐ، ܡܕܒܪܢܘܬܐ رياست.

— کردن ܦܪܘܥܐ، ܡܦܪܘܥܐ، ܦܘܪܥܢܐ.
— کننده ܡܦܪܥܢܐ.

اداری — — ܝܐ

ܕܘܒܪܢܝܐ.

اداك — ܐܕܐܟ

ܓܙܪܬܐ.

ادامه — ܐܕܐܡܗ

(1) ܕܘܡܫܐ، ܩܝܘܡܬܐ ܒܕܘܡܝܐ، ܐܡܝܢܘܬܐ ܢܓܝܪܘܬܐ ܕܚܝܐ، ܠܐ ܦܣܩܬܐ ܕܢܝܚܐ. ܡܘܪܟ ܟܢܘܬܐ اطاله ܡܘܪܟܬܐ. برای — شغل خودم ܗܘ ܕܡܫܐ ܠܫܘܠܛܢܝ. — دادن ܕܡܫܐ، ܦܫܘܛܐ. ܗܘܐ ܢܓܝܪܐ، ܡܘܪܟܐ.

ܕܘܟܪܢܐ: ܠܐ ܩܪܝܢ ܚܠܝܦܐ ܕܡܫܐ" ܘܕܪܫܬܐ ܐܝܟ "ܡܫܪܐ" ܡܫܪܝܬܐ کره کردن

ادب — ܐܕܒ

(1) ܡܪܕܘܬܐ، ܐܕܒ ܢܕܒܝܘܬܐ ܘܕܘܟܪܢܐ ܡܠܦܢܐ (2) ܡܪܕܝܬܐ تربیت (3) ܣܦܪܝܘܬܐ ادیت. با — ܡܪܐ ܕܡܪܕܘܬܐ ܐܝܟ ܡܪܕܝܐ ܐܘ ܪܕܝܐ. بی — ܕܠܐ ܡܪܕܘܬܐ، ܕܠܐ ܡܪܕܝܬܐ ܐܝܟ ܢܟܠܐ، ܣܦܪܐ. اهل — ܣܦܪܐ، ܐܢܫܐ ܣܦܪܐ ادیب. — ستان، ادبستان ܒܝܬ ܡܪܕܘܬܐ.

ادبار — ܐܕܒܐܪ

ܒܝܫܘܬܐ، ܒܝܫ ܓܕܘܬܐ بدبختی، بداقبالی.

ادبی — ܐܕܒܝ

ܣܦܪܝܐ. انجمن — ܟܢܫܬܐ ܣܦܪܝܬܐ، ܟܢܘܫܝܐ ܣܦܪܝܐ.

ادبیات — — ܝܐܬ

ܣܦܪܝܘܬܐ.

ادخال — ܐܕܚܐܠ

ܡܥܠܢܘܬܐ، ܡܥܠܬܐ ܠܗ. — نمودن ܡܥܠܢܐ، ܡܥܠܢܐ ܠܗ ܐܘ ܥܠܠܐ، ܥܠܠ ܝܬܐ ܝܐ ܡܢ ܥܡܝܐ ܠܐܘܐ ܣܘܟܠܐ معنی. ܐܝܟ ܥܠܠܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܒܡܪܟܒܬܐ: ܗ. ܕ ܡܥܠܢܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܒܡܪܟܒܬܐ.

ادرار — — ܪܐܪ

ܫܬܝܢܘܬܐ، ܫܝܢܐ بول ܓܘܪܐ شاش ܐܘ ܫܬܢܬܐ ܐܝܟ ܓܪܫܬܐ. — کردن ܫܬܢܐ، ܓܪܫܐ. شاشیدن.

ادراك — — ܪܐܟ

ܡܣܬܟܠܢܘܬܐ، ܡܣܬܟܠܘܬܐ ܐܘ ܦܪܝܫܘܬܐ ܒܡܕܝܢ ܒܗܘܢܐ ܘܒܝܕܥܬܐ ܐܝܟ: ܡܣܬܟܠܢܘ ܬܐ ܕܠܘܩܕܐ ܒܠܒ ܕܓܫܐ ܓܫܘܫܬܐ ܐܝܟ ܚܘܫܬܐ. — کردن، درك کردن ܡܣܬܟܠܐ، ܦܪܘܫܐ. با — ܡܣܬܟܠܢܐ، ܦܪܘܫܢܐ. بی — ܠܐ ܡܣܬܟܠܢܐ، ܕܠܐ ܦܪܝܫܘܬܐ، ܣܟܠܐ، ܕܠܝܬ ܗܘܢܐ. بی ادراکی ܠܐ ܡܣܬܟܠܢܘܬܐ، ܕܠܝܬ ܗܘܢܐ، ܣܟܠܘܬܐ.

ܕܘܟܪܢܐ: ܐܗܐ ܡܠܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܘ. ܒܦܘܫܩܐ ܓܘܢܐ، ܣܘܟܠܐ معنی ܕܡܛܝܢܐ وصال، وصول ܘܡܛܝܬܐ ܠܘܬ رسیدن. ܐܝܟ: ܡܣܬܟܠܢܘܬܐ ܕܛܠܝܐ ܠܡܫܘܬܐ ܕܓܒܪܘܬܐ ܗ. ܕ ܡܛܝܢܐ ܐܝܟ ܡܛܝܬܐ ܕܛܠܝܐ ܠܡܫܘܬܐ ܕܓܒܪܘܬܐ ادراك یا وصال یا وصول بچه باوج بلوغی.

ادرام – ܐܕܪܡ

ܐܘܪܚܬܐ، ܡܫܝܚܐ (ܣܘܠܩܐ) ܠܥܠܝܬܐ ܘܦܘܪܫܢܬܐ ܗ. ܕ. ܣܠܝܩܘܬܐ ܘܦܘܪܫܢܘܬܐ. ܐܝܬܐ ܐܦ ܫܘܩܐ، ܡܫܠܠܬܐ درفش.

ادرنگ – – ܕܪܢܓ

ܥܩܝܪܘܬܐ، ܚܢܝܩܘܬܐ غصه، ܟܪܝܐ غم. ܐܦ ܓܘܠܫܐ آفت، ܚܘܪܒܐ خرابی.

ادعاء – ܝܕܥ ܥܠܠ

(1) ܛܠܠܒܬܐ ديگر ادائی بر من ندارد ܐܝܬܘܢ ܟܠܗ ܠܗ ܛܠܠܒܬܐ ܡܢܝ. (2) ܣܒܒܬܐ ܠܒܗ ܟܬܪܐ ܣܒܒܬܐ ܠܟܬܪܐ، ܠܦܘܪܐ. ادائی عقل میکند ܒܣܒܒܐ ܠܗ ܠܒܗ ܟܠܗ ܕܗܘܢܐ ܚܠܗ ܐܝܟ ܒܣܒܒܘܢ ܠܗ ܟܠܗ ܗܘܢܐ (3) ܛܠܠܒܘܢ ܕܝܢܐ، ܛܠܠܒܬܐ ܐܝܟ ܡܛܠܒܬܐ ܠܕܝܢܐ. با – ܫܥܒܕܐ ܠܒܗ ܟܠܗ. – نامه ܡܥܝܠܬܐ، ܐܓܪܬܐ ܕܥܘܕܪܐ اتهام نامه.

ادمن – ܐܕܡܢ

ܡܘܡܢ ܥܠܝܬܐ ܗ. ܕ. ܡܘܡܢ ܐܓܪܐ، ܐܝܟ ܡܠܘܐܐ ܕܝܠܗ ܟܥܝܡܐ.

ادوات – ܐܕܘܬ

ܡܫܚܠܦܢܐ ܕ ادات. ܗ. ܕ. ܥܨܝܬܐ، ܡܐܢܝܬܐ اسباب. ܦܘܕܐ افزار. آلات. – الضرب ܥܨܝܬܐ، ܡܕܘܩܝܬܐ ܐܝܟ ܡܐܢܝܬܐ ܡܕܘܩܝܬܐ ܗ. ܕ. ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܐܢܝܬܐ مو ܐܝܟ ܐܬܐܐ نه ܕܒܐ ܬܦܠܝ ܠܦܘܬܐ نبصان ܐܝܟܢ ܕܡܚܝ ܠܟܠܬ. ܐܝܟ: ܡܐܫܘܐ چنگ، ܟܢܪ ܘܡܙܡܪܐ. – النفخ ܥܨܝܬܐ ܐܝܟ ܡܐܢܝܬܐ ܕܢܦܚܐ ܐܝܟ: ܫܘܦܘܪܐ شيپور ܐܝܟ ܒܪܬܐ، ܐܘܒܒܐ نی ܘܡܙܡܪܐ...

ادويه – ܐܕܘܝܗ

(1) ܣܡܡܢܝܬܐ، ܡܫܚܠܦܢܐ ܕܣܡܐ دوا. (2) ܡܕܒܪܢܝܬܐ ابزار، ܟܠ ܡܕܒܪ ܕܗܘܝܠ ܛܥܡܐ ܘܒܣܡܐ ܠܡܐܟܘܠܬܐ ܐܝܟ: ܡܠܚܐ، ܦܠܦܠܐ، ܟܡܘܢܐ زيره ܘܡܙܡܪܐ... – زدن ܡܕܒܪܐ – فروش ܙܒܢ ܡܕܒܪܢܝܬܐ.

ادهان – ܐܕܗܢ

ܕܗܢܐ، ܡܫܚܐ ܥܒܘܗܐ دهن. ܐܦ ܥܒܘܪܬܐ، ܡܫܚܬܐ ܕܡܫܝܚܝܬܐ.

ادهم – ܐܕܗܡ

ܐܘܟܡܐ ܐܝܟ ܐܕܘܡܐ، ܐܕܘܡܢܐ ܐܦ ܥܘܡܐ ܐܝܟ ܥܘܡܐ ܐܕܘܡܢܐ.

اديب – ܐܕܝܒ

ܗܘܢܐ، ܬܪܒܝܬܐ، ܡܪܕܘܬܐ، ܡܪܕܘܬܢܝܬܐ اديبه. ܗܘܢܐ، ܬܪܒܝܬܐ، ܡܪܕܝܐ ادبا.

اديبانه – – ܐܕܝܒܢܗ

ܥܘܢܝܬ ܐܦ ܥܘܢܢܐ، ܥܘܢܢܝܐ ܠܟܬܒܐ ܦܪܫܐ ܐܝܟ ܐܝܟܢܐ ܘܐܝܟ ܐܝܟ ܡܘܦܫܐ ܐܝܟ ܐܝܟ ܡܠܝܠܘ ܗܘ ܟܠ ܡܦܫܛܐ بی جان ܐܝܟ: انشایی ادیبانه ܥܘܠܟܐ ܥܘܢܢܝܐ.

اديم – ܐܕܝܡ

ܓܠܕܐ ܕܡܘܪܩܘܐ، ܡܥܪܐ ܕܓܘܙ ܡܘܡܛܐ ܕܐܬܐ ܕܡܘܪܩܘܐ.

اذا – اذی – ܐܙܐ

ܚܘܒܐ، ܐܠܝܨܘܬܐ، ܝܩܝܪܐ آزار ܥܘܩܒܐ. ܐܝܟ ܚܘܒܐ ܘܐܝܟ ܠܗ ܡܘܦܫܐ ܕܐܬܘܪܝܐ ܕܐܠܡܘܒ.

اذابت — ܐܕܐܒܬ اذابه

ܕܘܒܟܐ ، ܕܘܒܪܐ ، ܦܫܪܬܐ ܒܢܘܪܐ ، ܘܒܡܝ̈ܐ .

اذاقت — ܛܥܡܬ اذاقه

ܡܛܥܡܢܘܬܐ ، ܡܛܥܡܢܘ̈ܬܐ ، ܝܗܒܬܐ ܛܥܡܐ ܠܛܥܡܬܐ .

اذان — ܐܕܐܢ آذان

ܩܪܝܬܐ ܠܨܠܘܬܐ ܒܝܕ موذن ܝܢ ܡܥܠܢ̈ܐ ܠܨܠܘܬܐ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܡܢ ܪܫ ܡܘܢ̈ܐ ܝܢ ܡܫܒܚܬܐ ܢܘܗܪܐ ܘܡܢܪܬܐ مناره .

اذخار — ܐܕܚܐܪ

ܡܘܩܕܐ ، ܐܘܨܪܢܘܬܐ ܘܡܚܣܢܘܬܐ ܒܓܘ ܡܚܣܢ̈ܐ انبار غله ܝܢ ܐܘܨܪܐ انبار مال التجاره . ܫܪܫ : ذخر ، ذخیره .

اذعان — ܐܕܥܐܢ

ܡܘܕܝܢܘܬܐ ، ܡܘܕܥܢܘܬܐ ، ܩܒܠܢܘܬܐ ، ܦܠܓܘܬܐ ܕܛܥܝܐ . باشتباه خود — دارم ܡܘܕܘܝܐ ܐܢܐ ܒܛܥܝܘܬܝ ܝܢ ܩܒܘܠܐ ܝܘܢ ، ܒܦܠܓܘܬܐ ܝܘܢ ܠܛܥܝܬܐ ܕܠܢܦܫܝ ܝܘܢ . — كردن ، داشتن ܡܘܕܘܝܐ ، ܩܒܘܠܐ ، ܦܠܓܘܬܐ ܠܛܥܝܬܐ .

اذفر — ܐܕܦܪ

ܙܗܪܐ ، ܡܪܝܪܐ ܕܪܝܚܐ ܚܪܝܦܐ ܘܡܦܘܚܢܝܬܐ ܗܦܟܐ . ܫܪܫ ذفره .

اذكار — ܐܕܟܐܪ

ܡܕܟܪܢܘܬܐ . ܕܘܟܪܐ ، ܡܕܟܪܬܐ . ܫܪܫ ذكر .

اذلال — ܐܕܠܐܠ

ܙܘܠܠܐ ، ܡܨܥܪܢܘܬܐ ܕܡܨܥܪܝܢ ܙܠܝܠܐ ذلیل ܡܡܟܟܐ ܗ . ܕ ܡܨܥܪܢܐ ، ܡܨܥܪܢܐ ܕܐܢܫܐ . — كردن ܙܠܘܠܐ .

اذن — ܐܕܢ

ܦܣܣܐ اجازه . — دادن ܡܦܣܣܐ ، ܝܗܒܐ ܦܣܣܐ .

اذن — ܐܕܢ — ܐܕܢܐ

ܐܕܢܐ ܝܢ ܫܡܥܬܐ . ܐܕܢܐ ܕܠܘܩ ܕܚܡܪܐ . — لفار ܐܕܢܐ ܕܥܘܩܒܪܐ ܝܢ ܥܘܩܒܪܐ ، ܚܕܐ ܡܢ ܥܣܒܐ ܝܢ ܥܣܒܐ عشب آذان ܐܕܢ̈ܐ ، ܬܠܬܝܬܐ .

اذیت — ܐܕܝܬ

ܡܨܥܪܢܘܬܐ ، ܥܩܬܐ ܝܢ ܥܘܕܪܢܐ اذا، عذاب . ܐܕܝܬܐ آزار ܢܘܟܪܐ اسیب ܣܘܟܦܐ صدمه . — كردن ܡܨܥܪܐ ، ܥܩܘܬܐ ܝܢ ܥܩܘܬܐ . بی — ܠܐ ܡܨܥܪܢܐ .

ارابه — ܐܪܐܒܗ

ܥܓܠܬܐ ، ܥܓܠܬܐ ܕܡܪܟܒܬܐ ܕܡܠܘܐ ، ܘܡܫܘܚܬܐ .

ارادت — ܐܪܐܕܬ

(1) ܪܚܡܬܐ ، ܪܚܡܬܐ میل (2) ܢܚܡܘܬܐ ، ܫܪܝܪܘܬܐ ܕܠܒܐ ܥܡ ܐܝܕܐ ܕܚܒܪܐ ܡܫܘܚܩܐ . (3) ܫܪܝܪܘܬܐ اخلاص ܡܗܝܡܢܘܬܐ بارادت ܡܗܝܡܢܐܝܬ ، ܡܗܝܡܢܐܝܬ ܫܪܝܪܐܝܬ ، ܢܚܡܐܝܬ ܐܘ ܨܒܝܢܐܝܬ با اراده . — مند ܢܚܡܢܐ ، ܫܪܝܪܐ ، ܡܗܝܡܢܐ . ارادتمند شما ܕܝܠܟ ܫܪܝܪܐܝܬ . — مندی ܢܚܡܘܬܐ ، ܫܪܝܪܘܬܐ ، ܡܗܝܡܢܘܬܐ اخلاص .

اراده — ܪܝܗ

ܨܒܝܢܐ ، ܚܫܒܐ ܕܢܦܫܐ ܕܒܝܗ ܐܢܫܐ ܥܒܝܕ

ܒܡܪܕܝܬܗ ܠܡܥܒܕܐ ܡܕܡ. قوة – ܚܝܠܐ ܕܨܒܝܢܐ باراده ܨܒܝܢܐܝܬ. بی – ܕܠܐ ܨܒܝܢܐ.

ارادی – – ܝܐ

ܨܒܝܢܝܐ، ܕܠܐ ܡܥܠܨܢܘܬܐ ܕܚܝܠܐ، ܒܨܒܝܢ ܢܦܫܐ (ܒܚܐܪܘܬܐ ܡܠܝܐ) ܚܐܪܐܝܬ آزادانه.

اراقه – – ܩܝܗ

ܫܘܦܟܐ، ܢܫܦܟܬܐ، ܒܘܫܦܟܐ سفك

ارائه – – ܐܝܗ

ܡܚܘܝܢܘܬܐ، ܡܚܘܝܬܐ، ܡܥܒܪܬܐ. – طريق ܡܚܘܝܢܘܬܐ ܕܐܘܪܚܐ ܗ. ܕ. ܡܚܘܝܬܐ ܕܐܘܪܚܐ، ܗܕܝܬܐ راهنمایی. – دادن ܡܚܘܝܘܬܐ، ܡܩܪܒܬܐ ܐܘ ܦܘܪܫܢܐ عرض بيان.

ارباب – ܐܪܒܐܒ

(1) ܡܪܘܬܐ، ܡܪܐ، ܒܥܠܐ ܗ. ܕ. ܡܪܐ ܕܡܕܡ مالك. (2) ܪܒܐ، ܡܫܠܛܢܐ، ܐܠܗܐ. ܚܘܒ رب. – بصيرت ܡܪܐ ܕܚܙܝܬܐ ܢܗܝܪܬܐ ܐܘ ܢܗܝܪܐ ܚܙܝܬܐ. – دانش ܡܪܐ ܕܝܕܥܬܐ، ܝܕܘܥܬܐ ܗ. ܕ. ܢܗܝܪܐ. – سخن ܦܨܝܚ ܡܡܠܠܐ. – صنعت ܐܘܡܢܐ، ܡܪܐ ܕܐܘܡܢܘܬܐ، ܐܘܡܢܐ. – هنر ܐܘܡܢܐ، ܡܪܐ ܕܐܘܡܢܐ ܒܥܒܕܐ. ܐܘܡܢܐ. ܐܘ ܐܝܟ ܦܫܝܛ ܐܝܬܐ ܕ رب ܗ. ܕ. ܪܒܘܬܐ، ܡܪܘܬܐ، ܪܒܢܐ، ܡܫܠܛܢܐ، ܠܘܪܒܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܪܘܪܒܢܐ اشراف

اربابی – – ܒܝܐ

ܡܪܘܬܢܝܐ، ܕܡܪܐ. سهم – ܦܣܩܐ ܡܪܘܬܢܝܐ.

ܐܘ ܡܪܘܬܐ، ܒܥܠܘܬܐ، ܡܫܠܛܢܘܬܐ، ܪܒܘܬܐ.

اربع – ܐܪܒܥ

ܐܪܒܥܐ. ܡܢܝܢܐ ܡܢ ܒܬܪ ܬܠܬܐ. ܐܪܒܥܐ ܐܣܛܘܟܣܐ، ܐܪܒܥ ܟܝܢܐ. عناصر اربعه ܐܪܒܥܐ ܐܣܛܘܟܣܐ ܗ. ܕ. ܟܝܢܐ، ܢܘܪܐ، ܐܐܪ، ܡܝܐ، ܐܪܥܐ.

اربعين – – ܥܝܢ

ܐܪܒܥܝܢ، ܐܪܒܥܐ ܥܣܪ̈ܐ ܝܘܡܬܐ. ܐܘ ܥܕܢܐ ܕܐܪܒܥܝܢ ܕܥܘܗܕܢܐ ܕܡܝܬܐ ܗܘܝܐ ܒܬܪ ܡܘܬܐ ܕܡܝܬܐ.

اربو – ܐܪܒܘ

ܫܡܐ ܕܚܕ ܫܡܘܢܐ، ܦܐܪܐ ܟلابی امرود. – دار ܐܝܠܢܐ ܕܫܡܘܢܐ.

اربيان – ܐܪܒܝܐܢ

ܫܡܐ ܕܢܘܢܐ.

اربيه – ܐܪܒܝܗ اربيه

ܐܪܒܘܬܐ، ܚܨܐ ܕܚܨܐ ܕܚܘܪܬܐ كمرگاه. ܚܙܐ ܕܚܨܐ كش ران ܘܫܒܐ ܚܘܫܐ ܕܚܨܐ.

ارتا – ܐܪܬܐ

ܐܪܥܐ. ܐܪܥܐ زمين، ܐܪܥܐ ܚܪܒܬܐ ساهره ܐܪܥܐ حشكى.

ارتباط – ܐܪܬܒܐܛ

(1) ܐܣܝܪܘܬܐ، ܐܣܘܪܐ رابطه، (2) ܐܚܝܕܘܬܐ، ܐܚܝܕܘܬ ܚܕܐ نسبت (3) ܐܚܝܕܘܬܐ، ܩܪܝܒܘܬܐ.

بی – ܒܠܐ ܐܣܪܐ ، ܒܠܐ ܐܣܘܪܐ . ܗ . ܕ .
ܡܒܪܒܪܐ . با – ܝܡܒܪܐ ، ܡܒܝܢܐ .

ارتجاء – ܪܐ ܓ ܓܐܠ

ܬܘܟܠܬܐ ، ܦܪܦܠܬܐ ܐܦ ܣܘܟܠ ܣܒܪܐ رجاء

ارتجاع – –

ܡܦܠܚܢܘܬܐ ܗ . ܕ ܡܡܠܠܐ ܡܢ ܣܘܟܠܐ
عمل ܠܘܩܒܠ ضد ܕܐܝܬܝܐ ܘܦܢܝܢܘܬ
ܠܘܩܒܠ ܬܘܩܦܐ ܘܡܦܢܝܬܐ ܬܘܩܦܐ .

ارتجاعی – ܓܐ ܥܐ

ܡܦܠܚܢܐ .

ارتجال – – ܓܐܠ

ܠܐ ܡܛܝܒܘܬܐ ، ܠܐ ܡܛܝܒܘܬܐ بديهه
ܡܢ ܫܘܝܘܬ ܛܘܒܐ ، ܫܘܝܘܬ ܠܘܩܒܐ
ܗ . ܕ ܒܠܐ ܛܝܒܘܬܐ ܕܠܐ ܐܝܟ : ܛܡܘܪܬܐ
ܡܢ ܣܘܟܠܐ ܒܠܐ ܛܝܒܘܬܐ .

ارتجالا – – ܓܐܠܡ

ܠܐ ܡܛܝܒܢܝܬ ، ܠܐ ܡܛܝܒܢܝܬ .
بالبداهه . ܡܘܟܪܗ ܠܐ ܡܛܝܒܢܝܬ ܗܘ
ܗܠܡ ܫܝܬܐ ܡܢ ܣܒܝܬܐ .

ارتحال – – ܗܐܠ

ܫܘܢܝܐ ، ܫܘܢܝܐ ، ܐܙܠܬܐ ، ܘܥܒܪܬܐ ܡܢ ،
ܥܠܡܐ . ܐܦ ܫܘܢܝܐ ܡܢ ܚܝܐ ܥܠܝܬܐ
ܡܢ ܥܠܡܐ دنيا ، ܡܘܬܐ .

ارتداد – – ܕܐܕ

ܕܦܢܝܬܐ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ، ܡܢ ܟܠܝܢܘܬܐ ܡܢ
ܗܝܡܢܘܬܐ ، ܡܣܟܝܢܘܬܐ انحراف از دين ،
ترك مذهب . ܕܦܢܬܐ .

ارتداع – – ܕܐܥ

ܟܠܝܐ ، ܟܠܝܬܐ ، ܗܦܘܟܝܐ ܠܚܣܕܐ

ܗ . ܕ . ܕܐܢܬܐ ܠܟܡܪܐ . ܐܠܝܨܐ ܕܝܡܬܐ
ܟܠܦܝ ܡܢ ܬܫܠܝ ܟܠ ܡܫܘܝܬܐ .
ܗ . ܕ ܐܠܝܨܐ ܕܝܡܬܐ ܕܐ ܕܗܒܝ ܠܟܡܪܐ
ܡܢ ܡܫܝ ܠܬܘܪܐ .

ارتزاق – – ܪܐܩ

ܪܘܩܐ ، ܡܢܝܬܐ ܕܚܝܡܐ ܬܘܡܬܐ . ܡܢܝܬܐ
ܕܪܘܩܐ رزق . ܬܘܪܣܝܬܐ اعاشه ، ܡܙܘܢܐ مؤنت .

ارتسام – – ܣܐܡ

ܡܬܪܫܡܢܘܬܐ، ܡܬܪܫܡܘܬ ܐܦܝܐ، ܘܪܫܡܬܐ
ܕܠܒܐ ܒܪܘܫܡܐ رسم .

ارتش – ܐܪ ܬܫ

ܚܝܠܐ ، ܚܝܠܘܬܐ قشون ، ܓܘܫܐ ܦܠܚܐ
ܕܡܕܒܪܝܐ ܡܢ ܦܠܚܐ .

ارتشاء – ܪܐ ܓ ܫܐܠ

ܡܫܚܕܘܬܐ ، ܡܩܒܠܬܐ ܕܫܘܚܕܐ ܡܢ ܐܚܘܬܐ
رشوه . – كردن ܫܚܕܐ ارتشاء ܡܫܚܕܢܝܬ
ܫܚܕܢܝܬ .

ارتشاف – – ܫܐܦ

ܡܨܘܬܐ ܡܢ ܕܩܫ ، ܡܨܘܨܬܐ رشف .

ارتضاع – – ܪܐܥ

ܡܝܢܩܐ ، ܡܝܢܩܬܐ ، ܝܢܩܬܐ ܗ . ܕ .
ܡܝܢܩܬܐ مكيدن . – كردن ܡܝܢܩܐ ، ܝܢܩܐ ،
ܡܝܢܩܐ . ܣܘܝ : رضاع .

ارتعاش – – ܥܐܫ

ܪܬܝܬܘܬܐ ، ܪܥܠܬܐ رعش ܪܥܠܬܐ لرزش
. – صوت ܪܥܠܬܐ ܕܩܠܐ ، ܪܥܠܬܐ ܕܩܠܐ ،
ܡܪܬܝܬܐ ܕܩܠܐ رعشه .

ارتفاع — — ܪܘܡܐ

ܪܘܡܘܬܐ . ܪܘܡܐ . ܡܫܘܚܬܐ اندازه ܕܓܘܒܗܐ ܡܢ ܡܢ ܠܬܚܬ ܠܪܘܡܐ ܠܪܝܫܗ . ܐܘ ܪܡܘܬܐ ܝܢ ܪܘܡܬܐ تپه ܣܘܒ رفع .

ارتفاعی — — ܪܡܝܐ

ܪܘܡܢܐ . ܐܘ ܙܩܘܦܝܐ عمودی .

ارتقاء — — ܣܠܩܐ

ܡܫܬܘܫܛܘܬܐ ، ܡܣܩܬܐ ܒܕܘܓܠܐ ، ܪܡܘܬܐ . — رتبه ܡܫܬܘܫܛܘܬܐ ܒܕܪܓܐ ، ܒܕܓܬܐ . — جستن ܫܘܒܗܐ ، ܡܫܬܘܩܐ .

ارتکاب — — ܥܒܕ

ܥܒܕܐ . ܥܒܕܘܬܐ اجرا — جنایت ܥܒܕܐ ܒܝܫܬܐ ܣܘܒ ترکیب .

ارتماس — — ܡܫܚ

ܛܡܫܬܐ .

ارتهان — — ܡܫܟܢ

ܡܫܬܥܒܕܢܘܬܐ ، ܡܫܟܢܬܐ ܐܝܟ ܥܪܒܘܢܐ رهن رهينه .

ارتیاب — — ܦܩܦ

ܦܘܩܦܐ ، ܠܘܩܠܬܐ ܒܦܘܩܦܐ شك ، ریب ܕܘܠܒܬܐ تردید، تردد . ܒܦܘܠܓ ܕܗܢܐ ارتیاباً ܡܦܩܦܩܢܝܬ .

ارتیاح — — ܢܝܚ

ܢܝܚܐ ، ܚܕܘܐ ، ܠܘܩܠܐ ܒܚܕܘܬܐ . ܐܘ ܚܕܘܬܐ خوشحالی ، شادی ܪܘܙܐ ابتهاج .

ارث — ܝܪܬ

ܝܪܬܘܬܐ ، ܝܪܬܘܬܐ . — بردن ܝܪܬܝܢ بارث گذاشتن ܡܘܪܬܝܢ بارث ܝܪܬܘܬܐ . ܝܢ ܡܘܪܬܐ ܢܝܫܐ ارثاً . — بر ܝܪܬܐ . — دهنده ܡܘܪܬܢܐ .

ارثی — ܝܪܬܝܐ

ܝܪܬܘܬܢܝܐ ܕܝܪܬܘܬܐ ܐܘ ܡܘܪܬܢܝܐ موروثی .

ارج — ܐܪܓ

ܛܝܡܐ ، ܫܘܝܘܬܐ لیاقت ، ܫܘܝܘܬܐ شایستگی ܦܪܣܐ .

ܡܥܗܕܢܐ : ܠܐ ܦܪܫ ܫܠܝܛܐ " ܫܘܝܘܬܐ " شایستگی ܥܡ ܫܘܝܘܬܐ برابری .

ارج — ܐ ܪܓ

ܠܘܡܒܕܐ . ܐܡܬܐ ܝܢ ܐܡܬܐ ارش ، آرین ܗ . ܕ ܡܫܘܚܬܐ ܡܢ ܐܨܒܥܐ ܠܪܝܫܐ ܠܐܝܕܐ ܕܟܬܦܐ . ܐܘ ܐܨܒܥܐ ܝܢ ܡܘܪܟܘܒܬܐ آرنج .

ارجاع — ܝܪܓܥ

(1) ܡܬܦܢܝܬܐ ܠܒܬܪܐ ، ܡܕܥܪܬܐ

(2) ܡܕܥܪܬܐ ܠܐܝܕܝܐ ، ܫܘܠܡܬܐ احاله ܫܘܠܛܢܐ اختصاص . ܣܘܒ رجع ، رجوع — شغل بکسی ܫܘܠܡܬܐ ܕܥܒܕܐ ܠܚܕ . کار مهمی باو ارجاع شد ܥܒܕܐ ܐܝܠܢܐ ܫܠܡܗ ܫܘܠܡܐ ܠܗܘܢ .

ارجاف — — ܪܦ

ܥܡܘܠܬܐ ܕܓܠܬܐ شایعه دروغ ؛ اراجیف ܥܡܘܠܬܐ ܕܓܠܬܐ .

ارجمند — ܐܪܓܡܢܕ

ܛܝܡܢܐ ، ܫܘܝܐ شایسته . ܓܒܝܐ برگزیده ، ܝܩܝܪܐ . مقام — ܕܪܓܐ ܓܒܝܐ . دوست — ܪܚܡܐ ܝܩܝܪܐ .

ارجمندی — — ܝܐ

ܐܝܩܪܐ، ܓܒܝܒܘܬܐ، ܙܕܝܩܘܬܐ، ܫܘܝܘܬܐ. برگزیدگی، شایستگی.

ارخالق — ܐܪ ܚܐܠܘܩ

ܣܘܪܛܐ، ܟܘܬܝܢܐ ܩܕܡܝܐ ܕܟܘܬܝܢܬܐ ܐܪܝܟܐ ܘܦܬܝܐ.

ارخاء — ܐܪ ܚܐܐ

ܪܦܝܘܬܐ، ܪܦܝܬܐ سستی ܟܪܣܐ سلی ܐܦ ܟܪܣܐ ܪܗܛܐ شکم روش.

ارد — ܐܪܕ

ܩܡܚܐ ܕܚܛܐ ܘܫܥܪܐ ܕܟܠ ܙܪܥܐ ܕܐܝܠܢܐ.

ارد — ܐܪܕ

ܪܘܓܙܐ، ܚܡܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ.

اردج — ܐܪ ܕܓ

ܒܪܘܬܐ، ܐܝܠܢܐ ܕܐܡܝܢܘܬ ܝܪܩܐ سروکوهی. ܫܒܝܢܐ ابهل.

اردشاهی — ܐܪ ܕܝ ܫܐ ܗܝ

ܟܢܓܪܐ، ܥܣܒܬܐ گیاه ܡܬܐܟܠܢܝܬܐ ܡܢ ܓܢܣܐ ܕܟܠܟܐ. ܟܘܪܐ انگنار.

اردك — ܐܘܪ ܕܟ

ܒܛܐ، ܦܪܚܬܐ ܡܝܢܝܬܐ بط، مرغابی.

اردن — ܕܘܢ

ܢܗܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ.

اردنك — — ܕܢܟ

ܕܘܓܫܬܐ لگد ܦܠܛܐ ܝܥܬܐ ܕܐܢܫܐ ܟܦܕ

ܟܘܪܕܐ.

اردو — — ܕܘ

ܡܫܪܝܬܐ. ܕܘܟܬܐ ܕܫܪܝ ܒܗܘܢ ܦܠܚܐ سربازان ܡܢ ܐܪܡܝܐ ܐܝܟ ܕܝܢ اردوگا ܘܐܦ ܚܝܠܐ ارتش.

اردیبهشت — — ܕܝ ܒܝ ܗܫܬ

ܝܪܚܐ ܬܪܝܢܐ ܕܫܢܬܐ ܦܪܣܝܬܐ.

ارز — ܐܪܙ

ܠܐܝܩܪܐ ارج ܛܝܡܐ، ܐܦ ܙܘܙܐ ܕܘܒܪܐ.

— یاب ܗܘܝ ܠܐܝܩܪܐ ܡܫܚܠܦܢܐ ܕܠܐܝܩܪܐ.

— یابی ܗܘܝܐ ܠܐܝܩܪܐ، ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ ܕܠܐܝܩܪܐ

ارز — — ܐܪܙ

ܐܪܙܐ، ܐܝܠܢܐ ܪܡܐ ܘܦܫܝܛܐ، ܘܐܡܝܢܘܬ ܝܪܩܐ همیشه سبز.

ارز — ܐܘܪܘܙ

ܪܘܙܐ ܡܢ ܪܘܙܐ.

ارزاق — ܐܪ ܙܐܩ

ܪܘܙܩ، ܡܬܬܠܐܢܝܬ ܕܪܘܙܩܐ رزق. ܐܦ ܙܘܕܐ ܙܘܘܕܐ آزوقه

ارزان — ܐܪ ܙܐܢ

ܡܠܝܠ ܠܐܝܩܪܐ، ܙܥܘܪ ܠܐܝܩܪܐ (ܐܪܙܐܢ)

— شدن ܗܘܐ ܡܠܝܠ ܠܐܝܩܪܐ، ܐܪܙܘܢܐ.

— کردن ܥܒܕܐ ܡܠܝܠ ܠܐܝܩܪܐ، ܐܪܙܘܢܐ.

ارزانی — — ܢܝ

ܡܠܝܠܘܬ ܠܐܝܩܪܐ، ܐܪܙܘܢܘܬܐ — جنس دلالت بربدی آن نمیکند ܡܠܝܠܘܬ ܠܐܝܩܪܐ ܕܚܝܐ ܕܘܒܪܐ ܠܐ ܡܚܘܐ ܝܕܥܬܐ ܕܒܝܫܘܬܗ

ارزش – ܐܪܙܫ

ܛܝܡܐ، ܚܫܝܚܘܬܐ، ܦܪܕܐ

ارزن – ܐܪܙܢ

ܕܘܚܢܐ ܝܢ ܓܘܣܢܐ .

ارزنده – – ܕܝܗ

ܡܝܬܪܐ، ܚܫܝܚܐ

ارزندگی – – ܕܓܝ

ܡܝܬܪܘܬܐ، ܚܫܝܚܘܬܐ .

ارزنی – ܐܪܙܢܝ

ܕܘܚܢܢܐ، ܓܘܢܢܐ ܕܕܘܡܝܐ ܕܕܘܚܢܐ، ܡܢ ܕܡܘܬܐ ܕܓܘܢܐ

ارزنین – – ܢܝܢ

ܓܘܢܐ ܕܕܘܚܢܐ

ارزه – ܐܪܙܗ

ܫܝܥܐ، ܛܝܢܐ ܚܘܝܪܐ ܕܓܒܠܐ کاگل

ارزیدن – ܐܪܙܝܕܢ

ܚܫܚܐ، ܗܘܐ ܚܫܝܚܐ، ܦܪܕܐ . این فرهنگ چند می‌ارزد ܟܡܐ ܐܝܬܗ ܛܝܡܐ ܕܗܕܐ ܟܘܢܫܐ ܡܠܝܐ ؟ ܟܡܐ ܝܠܗ ܫܘܝܐ، ܟܡܐ ܝܠܗ ܦܪܕ .

ارزیز – – ܙ

ܥܘܦܪܐ ܐܒܪܐ، ܐܒܪܐ ܗ . ܕ . ܡܘܪܡܘܬܐ سرب

ارژن – ܐܪܙܢ

ܠܘܙܐ ܕܒܪܐ لوز وحشی

ارس – ܐܪܣ

ܓܡܠܐ، ܦܪܫܐ ܕܓܡܠܐ .

ارس – ܐܪܣ

ܐܝܟܐ ܕܣܒܝܬܐ ابهل ܓܘܦܢܐ عرعر

ارساء – ܐܪܣܐܐ

ܪܣܝܐ، ܪܣܝܘܬܐ، ܡܪܣܝܢܘܬܐ ܗ . ܕ . ܡܣܩܝܘܬܐ ܕܐܠܦܐ ܝܢ ܐܡܝܢ ܥܡܕ ܡܪܣܐ ܝܢ ܐܘ ܡܝܢܐ لنگر . مرساة .

ارسال – – ܠ

ܫܕܪܐ، ܫܠܘܚܐ ܗ . ܕ . ܫܕܪܬܐ – نامه ܫܕܪܬܐ ܝܢ ܫܕܪܬܐ ܕܐܓܪܬܐ . – کردن داشتن ܫܕܪܐ، ܫܕܘܪܐ

ارسالی – – ܠܝ

ܫܠܝܚܐ، ܡܫܕܪܐ، ܫܘܕܪܐ، ܗܘ ܫܕܘܪܐ .

ارسانیقون – ܐܪܣܐܢܝܩܘܢ

ܙܪܢܝܟܐ ܝܢ ܙܪܢܝܟܐ زرنیخ , ܫܡܐ ܥܡܐ .

ارسلان – ܐܪܣܠܐܢ

ܐܪܝܐ ܐܘ ܫܡܐ ܕܓܒܪܐ

ارسن – ܐܪܣܢ

ܟܘܫܝܬܐ، ܡܘܠܕܐ

ارسی – ܐܘܪܣܝܐ

ܡܣܢܐ کفش ܦܠܓܘ ܟܪܒܘܠܐ نیم‌چکمه

ارش – ܐܪܫ

ܛܝܡܐ ܕܕܡܐ .

ارش – ܐܪܫ

ܐܡܐ ܝܢ ܐܡܬܐ، ܓܘܪܡܝܕܐ ارج

ارشاء — ܐܪ ܫܐܐ

ܫܘܚܕܐ · ܝܗܒܬ ܫܘܚܕܐ ܡܢ ܫܘܚܕܘܬܐ رشوه

ارشاد — — ܕ

ܡܘܕܥܢܘܬܐ ، ܡܠܦܢܘܬܐ ، ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܕܐܘܪܚܐ ، ܕܛܝܒܘܬܐ ، ܗܘܕܝܐ — كردن ܡܘܕܥܢܐ ، ܡܠܦܢܐ ، ܡܫܘܕܥܢܐ ܐܘܪܚܐ ، ܛܝܒܘܬܐ · ܐܦ ܝܗܒܬ ܡܠܟܐ نصيحت

ارشد — ܐܪ ܫܕ

ܪܒܐ · پسر — ܒܪܐ ܪܒܐ ، ܒܘܟܪܐ ܡܕܡܢܐ ،

ارشدى — — ܕܝ ارشديت

ܪܒܘܬܐ ، حق‌ارشديت ܙܕܩܐ ܕܪܒܘܬܐ

ارشيا — ܐܪ ܫܝܐ ܟܐܢ

ܟܘܪܣܝܐ عرش ܡܠܟܘܬܐ ، ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܐ ܟܠܘܗܝ ܡܠܟܐ · ܦܠܛܘܪܝܢ اريكه ؛ اورنگ

ارصاد — ܐܪ ܨܐܕ

ܡܨܦܝܢܘܬܐ ، ܣܟܘܬܐ ، ܢܛܘܪܬܐ استبصار · ܢܛܘܪܬܐ ܒܚܝܠܬܐ ܡܬܚܫܒܢܐ ܘܙܗܝܪܐܝܬ باحدت‌واحتياط ܕܝܢܐ ، ܡܨܝܕܢܘܬܐ ܗ · ܕ · ܣܟܘܬܐ ܘܢܛܘܪܬܐ ܘܙܗܝܪܐܝܬ ܕܟܘܟܒܐ ·

ارض — ܐܪܙ

ܐܪܥܐ ، ܬܒܝܠ ، ܐܬܪܐ · كره — ܟܘܪܬܐ ، ܓܘܫܡܐ ܕܐܪܥܐ ، ܓܘܫܡܐ ܐܪܥܢܝܐ · اراضى ܐܪܥܬܐ ، ܬܒܝܠܬܐ ܡܢ ܬܒܝܠܬܐ ، ܡܕܝܢܬܐ ·

ارضاء — ܐܪ ܙܐܐ

ܡܫܦܝܢܘܬܐ ، ܡܦܝܣܢܘܬܐ ܕܪܥܝܢܐ · — كردن ܡܫܦܝܢܐ ، ܡܦܝܣܐ ܪܥܝܢܐ ·

ارضاء — ܐܪ ܙܐܐ

ܡܬܦܝܣܢܘܬܐ ، ܡܬܪܥܝܢܘܬܐ ، ܡܬܡܨܝܢܘܬܐ · — كردن ܡܬܦܝܣܢܐ ، ܡܬܪܥܝܢܐ ، ܡܬܡܨܝܢܐ ·

ارضى — ܐܪ ܙܝ

ܐܪܥܢܝܐ ، ܐܪܥܢܝܬܐ ، ܐܪܥܢܝܐ حيوانات — ܚܝܘܬܐ ܐܪܥܢܝܬܐ ·

ارطميساء — ܐܪ ܛܝ ܡܝܐ ܣܐܐ

ܒܘܪܙܐ ، ܓܘܪܙܐ برنجاسف ܥܣܒܐ گياهان ܒܣܡܐ اعشاب ܥܛܘܪܝܬܐ معطر ، ܗܝ ܡܕܡܝܢܐ ܒܐܝܠܢܐ ܘܗܝ ܐܝܠܢܐ ܕܚܝܘܬܐ ܡܢ ܕܒܪܐ وحشى ·

ارطى — ܐܪ ܛܝ

ܚܠܦܐ ، ܐܝܠܢܐ ܕܚܝܠܐ ܕܫܩܝܐ ܡܢ ܡܝܐ ܕܡܬܐ · ܚܠܦܐ صفصاف ·

ارعاف — ܐܪ ܥܐܦ

ܡܕܡܕܡܢܘܬܐ ، ܕܡܕܡܬܐ

ارغاب — ܐܪ ܓܐܒ ارغا

ܪܓܝܒܐ ، ܚܫܩܐ ، ܪܓܬܐ ، ܡܪܓܝܢܐ ܕܡܢܬܐ · ܚܫܝܩܬܐ ·

ارغوان — ܐܪ ܓܘܐܢ

ܐܪܓܘܢܐ ، ܓܘܢܐ ܣܘܡܩܐ ܡܢ ܣܘܡܩܐ ܡܘܦܩܐ ܦܪܦܝܪܐ ܕܡܠܟܝܬܐ · ܠܒܘܫܐ ܠܒܫ ܐܪܓܘܢܐ ܗ · ܕ · ܠܒܘܫܐ ܡܢ ܡܠܟܝܬܐ ، ܐܦ ܐܝܠܢܐ ܝܕܝܥܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܦܐܪܐ · — تن ܐܪܓܘܢ ܡܢ ܐܪܓܘܢ مريخ ، باقو ܟܘܟܒܐ ܡܢ ܟܘܟܒܐ ܕܐܪܓܘܢܐ ܡܪܝܚ ·

ارغوانى — — ܢܝ

ܐܪܓܘܢܝܐ ܡܢ ܓܘܢܐ ܕܐܪܓܘܢܐ ·

ارغیدن — ܐܲܪܓ݂ܝܼܕܲܢ

ܓܪܘܼܓ݂ܵܐ ، ܗܘܵܐ ܓܪܝܼܓ݂ܵܐ ارغیده ، ܐܲܦ ܡܪܘܼܓ݂ܵܐ پرخاش کردن ، ܒܪܵܓ݂ܵܐ .

ارغیده — — ܓ݂ܝܼܗ

ܓܪܝܼܓ݂ܵܐ ، ܡܠܝܵܐ ܡܢ ܪܘܼܓ݂ܙܵܐ عضب ܒܪܓ݂ܵܐ .

ارفاق — ܐܲܪܦܵܩ

ܚܘܼܒܵܐ ، ܡܫܘܼܚܠܦܘܼܬܵܐ ، ܡܒܲܣܡܵܢܘܼܬܵܐ ، ܦܝܵܠܘܼܬܵܐ ܒܥܒܵܐ ܣܓܝܼܐܘܼܬܵܐ ܕܐܢܵܫܵܐ . ܐܦ ܥܘܼܕܪܵܢܵܐ اعانت ، ܦܪܵܩܘܼܬܵܐ . ܒܥܵܡܵܐ ܒܚܘܼܒܵܐ ܓܠܵܐ ܒܘܼܪܟܵܐ . ܝܗܒܵܐ ܒܝܕܵܐ ܫܘܼܚܠܵܦܘܼܬܵܐ ܡܢ ܝܘܼܒܵܠܵܐ ܡܢ ܐܘܼܪܚܵܐ .

ارفاقاً — — ܐܝܼܬ

ܫܘܼܚܠܵܦܵܐܝܼܬ ܐܦ ܒܐܘܼܪܚܵܐ ܕܦܪܵܩܘܼܬܵܐ ܡܢ ܡܒܲܣܡܵܢܵܐܝܼܬ .

ارفاقی — — ܝܵܐ

ܚܘܼܒܵܢܵܐ ، ܡܒܲܣܡܵܢܵܐ ، ܕܥܠ ܓܠܵܐ ܚܘܼܒܵܐ ܓܠܵܐ ܥܘܼܕܪܵܢܵܐ

ارفاه — — ܗ

ܡܒܲܣܡܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܦܵܠܘܼܬܵܐ ܕܡܫܝܼܢܵܐ ܕܚܝܵܝ̈ܵܐ ܠܐܢܵܫܵܐ ܘܠܒܝܬܵܐ .

ارفع — ܐܲܪܦܲܥ

ܠܥܸܠ ܡܢ ܟܠ ، ܡܢ ܟܠܵܐ ܡܢ ܟܠ .

ارقه — ܐܲܪܩܲܗ ارغه

(1) ܢܵܒܵܠܵܐ ، ܐܘܼܡܢܵܐ . ܒܗܘܼܢܵܢܵܐ ܚܪܝܼܦܵܐ (2) ܢܵܒܵܠܵܐ ، ܒܗܘܼܢܵܢܵܐ ܒܝܼܫܵܐ معنی نیک . ܗ . ܕ . ܒܢܒܵܠܵܐ ناقلا ، ܚܪܵܫܵܐ حیله گر

ارگ — ܐܲܪܓ

ܐܪܓܵܐ ، ܚܨܢܵܐ حصن ܫܘܼܪܵܐ حصار ܐܦ ܒܝܬܵܐ قاخ

ارمانیدن — ܐܲܪܡܵܢܝܼܕܲܢ

ܗܘܼܢܵܐ ، ܚܘܼܫܵܒܵܐ ، ܒܥܘܼܬܵܐ ، ܘܚܘܼܫܵܒܵܐ ܕܠܒܵܐ ܕܡܲܕܥܵܐ ܘܡܲܕܥܵܢܘܼܬܵܐ وجدان

ارمجی — ܐܲܪܡܸܓ݂ܝܼ

ܩܘܼܦܕܵܐ ، ܩܘܼܦܕܵܐ قنفد ، ܩܘܼܦܕܵܐ ولدل . ܚܝܘܼܬܵܐ ܡܵܪܵܐ ܩܸܛܪ̈ܵܐ ܡܪܵܘܬܵܐ ܕܩܘܼܦܕܵܐ ܒܩܘܼܦܪܵܐ خارپشت .

ارمد — ܐܲܪܡܲܕ

ܪܡܘܼܕܵܐ ، ܗܘܵܐ ܪܡܝܼܕܵܐ رمد ܒܥܲܝܢܵܐ

ارمغان — — ܓ݂ܵܢ

ܕܫܢܵܐ ، ܡܘܼܗܒܬܵܐ هبه ، موهوبه ، ܩܘܼܪܒܵܢܵܐ تقدیمی ، هدیه ، ܕܘܼܪܵܢܵܐ تحفه ܐܦ ܕܲܫܢܵܐ

ارمل — — ܠ

ܐܲܪܡܠܵܐ بیوه‌مرد ܐܲܪܡܲܠܬܵܐ ارمله ، بیوه‌زن . ارامل ܐܲܪܡܠܹܐ ، ܐܲܪܡܠܵܬܵܐ .

اروین — ܐܲܪܘܝܼܢ

ܢܸܣܝܘܼܢܵܐ ، ܒܘܼܚܵܢܵܐ آزمایش ، ܢܸܣܝܵܢܵܐ تجربه ܒܘܼܚܵܢܵܐ تجزیه ، ܢܸܣܝܘܼܢܵܐ امتحان ܒܘܼܚܵܢܵܐ اختبار .

اره — ܐܲܪܗ

ܡܲܣܘܼܪܵܐ ܡܢ ܢܦܪܵܬܵܐ . — کردن ، کشیدن ܢܣܵܪܵܐ . — کش ܢܵܣܘܿܪܵܐ . — کشی ܢܣܵܪܬܵܐ ܢܣܵܪܵܐ . — مانند ܐܲܝܟ ܡܲܣܘܼܪܵܐ . خاک — ܢܣܵܪܬܵܐ ، ܩܸܣܡܵܐ ܕܢܣܵܪܵܐ ܡܢ ܡܕܡܵܐ . ܢܣܵܪܵܐ . — ماهی ܢܣܵܪܬܵܐ . — زبان ܐܸܠܵܐ ܡܠܵܐ

اریب — ܐܪܝܒ

ܥܪܝܡܐ، ܦܥܪܝܡܐ حکیم ܦܗܝܡܐ فطن

اریب — ܐܘ ܪܝܒ

ܥܩܝܡܐ، ܦܥܩܝܡܐ، ܦܬܝܠܐ، ܦܥܝܠܐ کج، خم، بطور — ܥܩܝܡܐܝܬ

اریز — ܐܪܝܙ

ܦܪܝܫܘܬܐ، ܦܠܘܟܐ ܡܩܠܒܐ ܡܢܦܠܢܟܐ، شبنم یخ زده. ܐܦ ܦܪܝܫܬܐ سرماریزه ܦܠܟܐ ܕܩܝܡܐ ܠܡ ܡܠܚܐ.

اریسا — — ܦܐܪܣ

ܐܦܪܫܘܬܐ، ܐܦܪܫܬܐ بردی. ریشه — ܫܘܡܐ ܕܐܦܪܫܘܬܐ.

اریکه — — ܟܪܗ

ܬܪܘܢܘܣ، ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܐ ܕܫܘܠܛܢ. ܫܠܘܗܝ ܡܠܟܐ ܠܡ ܫܠܝܛܐ سلطان. ܫܘܪܝܐ ارشیا، عرش. — نشین ܝܬܒܐ ܥܠ ܬܪܘܢܘܣ.

ܗ. ܕ. ܡܠܟܐ، ܫܠܝܛܐ.

از — ܐܙ

مِن، ܡܢ. — سر مِن ܪܝܫܐ، مِن ܕܪܝܫ. — بر مِن ܠܒܐ. — آنجا مِن ܬܡܢ. — اینجا مِن ܠܐܟܐ لم ܠܟܐ. — کجا مِن ܐܝܟܐ — آن‌پس بیعد ܗܘܐ مِن، ܗܘܐ مِن ܗܝܕܟ. — این‌پس، بیعد مِن ܗܕܐ ܦܠܓܐ ܗ. ܕ. مِن ܐܕܝܐ ܠܩܕܡܐ. — آن‌جمله ܡܢܗ ܠܡܕܡ. — توی ܡܢܘ. — اینجهت ܡܢܗ ܐܗܐ. — برای‌چه ܡܢܗ ܡܘܕܝ. — برای آنکه ܡܢܗ ܗܕܐ، ܡܛܠ

ازاء — ܐܙܐܐ

ܚܠܦܐ، ܚܠܦ، مِن ܩܕܡ، ܒܩܘܒܠܐ، ܒܡܘܩܒܠ ܠܡ ܒܡܘܩܒܠܘܬܐ درازاء.

ازار — ܐܙܐܪ

ܦܪܙܠܐ، ܡܦܪܙܠܝܬܐ.

ازاره — — ܟܪܗ

ܐܣܛܘܢܐ، ܐܣܛܘܢܐ ܕܣܛܘܢܐ، ܟܘܦܐ پی‌دیوار ستون

ازاله — — ܟܝܗ ازالت

ܒܛܠܘܬܐ، ܫܡܛܘܬܐ، ܒܘܛܠܐ تبطیل — بکارت ܡܦܣܠܘܬܐ، ܒܘܛܠܐ ܒܬܘܠܘܬܐ ܕܒܬܘܠܘܬܐ

ازدحام — ܐܙܕܚܐܡ

ܚܒܫܐ، ܕܚܩܐ ܕܐܢܫܐ ܚܒܝܫܐ (ܚܒܝܫܐ) ܕܚܩܬܐ. ܐܦ ܚܒܫܐ، ܚܒܫܘܬܐ ܚܒܝܫܘܬܐ ܕܚܩܬܐ. — کردن ܚܒܫܐ.

ازدواج — — ܙܘܓ

ܙܘܘܓܐ، ܚܘܬܢܐ ܢܡܘܣܐ ܕܡܫܟܢܐ ܘܐܢܬܘܬܐ ܠܡ ܡܫܟܢܘܬܐ. ܡܫܟܢܘܬܐ تأهل ܐܦ ܡܙܘܓܢܘܬܐ ܗ. ܕ. ܡܫܟܢܘܬܐ ܕܙܘܓܐ زوج. — کردن ܙܘܘܓܐ، ܡܫܟܢ

ازدواجی — — ܙܘܓܝܐ

ܙܘܘܓܝܐ ܠܡ ܡܙܘܙܘܓܝܬܐ

ازدیاد — — ܐܙܕܝܕ

ܪܒܝܘܬܐ، ܡܪܒܝܢܘܬܐ، ܝܬܝܪܘܬܐ، ܡܙܝܕܘܬܐ

ازرق — ܐܙ ܪܩ

ܙܪܩܐ، ܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ.

ازگیل — ܐܙ ܓܝܠ

ܦܫܛܘܬܐ، ܡܫܦܝܠܐ ܠܡ ܙܥܪܘܪܐ زعرور ܐܦ

ܐܝܠܢܐ درختغبیراء ، ܐܝܠܢܐ ܡܕܪܐ ܕܡܠܘܝܬܐ ܫܡܘܢܝܬܐ

ازل – ܐܙܠ

ܡܢܥܠܡ ، ܕܠܝܬ ܠܗ ܫܘܪܝܐ . از – ܡܢ ܥܠܡ ، ܡܢ ܝܘܡܐ ܩܕܡܝܐ ازروزازل ، اول

ازلی – – ܝܐ

ܡܢܥܠܡܝܐ ، ܕܠܝܬ ܠܗ ܫܘܪܝܐ

ازلیت – – ܝܘܬܐ

ܡܢܥܠܡܝܘܬܐ

ازهار – ܙܗܪ

ܦܪܚܐ ، ܦܪܚܬܐ

ازیب – ܐܙܝܒ

ܪܘܚܐ ܕܬܝܡܢ ܡܕܢܚܐ بادجنوب خاور .

اژدر – ܐܙܕܪ

ܬܢܝܢܐ – مار ܚܘܝܐ ܪܒܐ ܘܒܝܫܐ . – ها . اژدها ܬܢܝܢܐ ܚܕ ܡܢ ܡܠܘܫܐ منطقه‌البروج .

اژیر – ܐܙܝܪ

ܡܫܘܚܠܦܐ ، ܙܗܝܪܐ ، ܥܝܪܐ

اس – ܐܣ

ܫܬܐܣܬܐ بی ܐܣ ܐܣܛܘܟܣܐ

اساس – ܐܣܣ

ܫܬܐܣܬܐ ، ܫܬܐܣܬܐ ، ܐܣܛܘܟܣܐ ، ܝܣܘܕܐ جوهر ، ذات . با – ܫܬܐܣܝܐ ، ܫܬܐܣܝܐ اساسی ܐܣܛܘܟܣܝܐ . قانون‌اساسی ܢܡܘܣܐ ܫܬܐܣܝܐ . بی – ܕܠܐ ܫܬܐܣܬܐ . اساساً

ܫܬܐܣܝܐܝܬ ، ܐܣܛܘܟܣܝܐܝܬ ، ܝܣܘܕܝܐܝܬ .

اساله – ܐܣܠܗ

ܡܪܕܝܬܐ ، ܫܦܝܟܘܬܐ (اراقه) ܫܦܘܟܝܐ سفك

اسائه – – ܐܘܬܐ

ܒܝܫܘܬܐ ، ܒܝܫܘܬܐ بدرفتاری

اسب – ܐܣܒ اسپ

ܣܘܣܝܐ ، ܣܘܣܬܐ . – آبی ܣܘܣܝܐ ܕܢܗܪܐ . – سوار ܪܟܘܒܐ . – سواری ܪܟܘܒܘܬܐ . – دوانی ܪܗܛܘܬܐ ܕܣܘܣܘܬܐ ܒܪܗܛܐ ܘ . ܪ . ܪܗܛܐ ܕܣܘܣܘܬܐ .

اسباب – ܐܣܒܒ

(1) ܥܠܬܐ ، ܡܥܠܠܢܘܬܐ ܝܚܝ سبب
(2) ܡܐܢܐ ܝܚܝ ادوات (3) ܙܝܢܐ ܝܚܝ افزار

اسبق – ܐܣܒܩ

ܩܕܡܝܐ ، ܡܢ ܩܕܡ ܚܕ ܙܒܢܐ ، ܩܫܝܫܐ .

اسپخول – ܐܣ ܦ ܚܘܠ

ܡܠܘܫܬܐ ، ܙܪܥܐ ܕܝܢ ܙܪܥܐ ܕܡܠܝܐ .

اسپرز – ܐܣܦܪܙ

ܛܚܠܐ ܝܚܝ طحال

اسپرس – ܐܣ ܦܪܣ اسپرز

ܡܪܥܝܬܐ ، ܕܫܒܬܐ ܕܚܝܘܬܐ ܥܣܒܐ ܕܚܝܘܬܐ ܕܡܫܚܘܬܐ ، ܥܣܒܐ ܕܚܝܘܬܐ ܕܡܫܚܘܬܐ .

اسپرس – ܐܣ ܦ ܪܣ

ܪܟܝܟܐ ، ܪܟܝܟܐ ܪܟܝܟܐ نرم ، ܡܪܟܟܢܘܬܐ

ܕܒܠܝܒܐ دابه

اسپرغم – ܐܣܦܪܓܡ

ܦܪܦܚܐ ، ܦܪܚܐ ܕܒܣܡܐ گل گیاه‌معطر

اسپرگ – – ܪܓ

ܥܠܦܐ ܕܡܢ ܨܒܥܐ علف‌مرزصباع

اسپناخ – ܐܣܦܢܐܚ اسپناج

ܚܘܝܕ ܛܒܘܚܐ ܝܢ ܐܣܦܢܐܚ

اسپند – ܐܣܦܢܕ

ܥܝܢܐ ܕܒܫܐ ، ܚܕܐ ܓܢܣܝܬܐ

سپندان – – ܕܐܢ

ܚܪܕܠܐ ܕܒܪܝܬܐ

اسپید – ܐܣܦܝܕ

ܚܘܪܐ ܝܢ ܚܘܪܐ سفید

اسپیدار – – ܕܐܪ

ܕܘܠܒܐ ܚܘܪܐ ، ܐܝܠܢܐ ܕܡܬܪܘܒܐ ܒܝܬܐ ܢܘܠܝ ܓܪܡܘܢܐ

اسپیدکار – – ܟܐܪ

ܩܠܝܚ ܐܢܝܐ ، ܡܩܝܢ ܐܢܝܐ حلبی‌ساز

اسپیل – ܐܣܦܝܠ

ܓܢܒܐ ܕܣܘܣܘܬܐ

است – ܐܣܬ

(1) ܡܠܠܬܐ ܗܘܐ . ܦܪܝܫܘܬܐ ܡܠܝܬܐ : ܐܝܬܘ ، ܐܝܬܘ , ܐܝܬܘ ܗܘܐ .

(2) ܡܠܠܬܐ ܐܝܬ است ܗܘܢܐ ܒܐ ܚܫܒܘܢ ܠܝ هست . هواسرداست ܐܐܪ ܩܪܝܪܐ ܝܠܗ . خداهست ܐܠܗܐ ܐܝܬ

استاد – ܐܘܣܬܐܕ

(1) ܪܒܝ ، ܪܒܢܐ ، ܡܠܦܢܐ (2) ܚܟܝܡܐ خبیر ، ܡܗܝܪܐ ماهر (3) ܐܘܡܢܐ ، ܡܪܐ ܕܐܘܡܢܘܬܐ صنعت‌کار استادان , اساتید ܪ̈ܒܢܐ ܡܠܦ̈ܢܐ ܐܘܡ̈ܢܐ

استادانن – ܐܣܬܐܕܢ ܕܢ

ܡܣܘܡܐ ، ܡܠܘܝܐ ܠܐܣܬܐ

استادی – ܐܘܣܬܐܕܝܐ

ܚܟܝܡܘܬܐ ، ܡܗܝܪܘܬܐ ܚܘܝ استاد

استان – – ܬܐܢ

ܦܘܪܢܣܐ ، ܐܝܟ ܦܠܚܘܬܐ ܕܐܘܚܕܢܐ ܐܝܟ ܦܘܪܢܣܐ ܕܚܘܪܝܫܬܐ ، ܕܡܠܘܟܫܬܐ . – دار ܦܘܪܢܣܐ , ܡܕܒܪܢܐ ܕܚܕܐ ܦܘܪܢܣܐ – داری ܦܘܪܢܣܘܬܐ ، ܕܓܠܐ ، ܥܘܒܕܐ ܝܢ ܓܘܒܬܐ ܕܚܕ ܦܘܪܢܣܐ .

استبداد – ܐܣܬܒܕܐܕ

ܫܘܠܛܢܘܬܐ ، ܫܠܝܛܘܬ ܩܢܘܡܐ

استبدادی – – ܕܝ

ܫܘܠܛܢܝܐ . حکومت – ܫܘܠܛܢܐ ܫܘܠܛܢܝܐ ، ܡܠܟܐ ، ܫܠܝܛ ܩܢܘܡܐ .

استبراء – – ܪܐ

ܕܘܟܝܐ ، ܕܟܝܘܬܐ

استبرق — ܐܝܣܬܒܪܩ   استبرك

ܦܬܘܬܐ ، ܠܒܘܫܐ ܘܦܪܕܐ ܡܢ ܡܘܒܬܐ ܐܘ ܚܪܝܪܐ ابريشم ܘܡܙܝܓܐ ܒܓܠܕܐ ܕܕܗܒܐ زربافت ، زرى

استبصار — ܐܝܣܬܒܨܐܪ

ܚܙܝܬܐ ، ܦܪܫܬܐ ܐܘ ܒܚܢܬܐ

استبعاد — — ܒܥܕ

ܠܐ ܡܗܝܡܢܘܬܐ ، ܠܐ ܐܡܝܢܬܐ ܠܗܘܝܐ , ܠܐ ܡܬܩܒܠܢܘܬܐ ܗ . ܒ . ܒܥܝܕܐ ܠܗܘܝܐ . ܐܝܢܝ ܠܐ ܡܗܝܡܢܘܬܐ ، ܠܐ ܡܬܩܒܠܢܘܬܐ ܕܗܘܝܐ ܒܚܫܒܐ ܕܒܥܝܢ ܐܠܗ ܒܦܘܠܓܐ شك ܒܘܩ ܒܪܝܟܘܣܗ .

استبقاء — — ܟܠܐ

ܡܘܟܠܐ ، ܡܟܝܢܘܬܐ ܒܩܘܒܠܬܐ ، ܗܘܝܢܘܬܐ ܡܟܝܢܬܐ ܒܝܘܗ ، ܒܘܟܠܐ اداعه ܣܘܒ بقاء

استتار — ܐܝܣܬܬܐܪ

ܡܛܫܝܘܬܐ , ܛܫܝܬܐ ܕܠܐ ܡܢ ܥܝܢܐ خطر ܛܫܝܬܐ ܕܡܠܒܝ

استثناء — ܐܝܣܬܣܢܐ

ܒܠܘܝܐ — كردن ܒܠܘܝ با — ܒܦܘܪܫ ܡܢ بلا — ܒܠܐ ܦܘܪܫ استثناء . بى — ܕܠܐ ܒܠܘܝܐ

استثناعى — — ܥܝܐ

ܒܠܝܘܐ اين‌يك‌مورد — است ܐܗܐ ܚܕ ܓܘܢܐ ܗܠܝܢ ܒܠܝܘܐ . ܒܠܘܝܐ .

استجابت — ܐܝܣܬܓܐܒܬ

ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ، ܡܫ ܩܒܠܢܘܬܐ . وقت — دعا . ܨܠܘܬܐ ܕܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܕܨܠܘܬܐ ܗ . ܒ . ܨܠܘܬܐ ܕܒܝܘܗ ܩܒܝܠܬܐ ܦܝܫܐ ܒܡܩܒܠܢܘܬܐ ܨܠܘܬܐ ܕܐܢܫܐ .

استجاره — — ܓܪܗ

ܕܥܝܢܬܐ ܒܐܓܪܐ ، ܐܓܪ ܓܝܪܬܐ اجاره

استجازه — — ܙܝܗ

ܫܐܠܬܐ ܕܦܣܣܐ اجازه . — كردن ܫܐܠܐ ܦܣܣܐ

استحاضه — — ܐܝܣܬܚܐܙܗ

ܛܡܘܬ ܕܡܐ , ܕܡܐ ܒܫܢܬܐ ܘܠܐ ܒܙܒܢܗ . حيض زياد وبى موقع ܣܘܒ حيض

استحاله — — ܠܝܗ

ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ ، ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ تبدل . — كردن ܫܚܠܘܦܐ ، ܫܚܠܘܦܐ — رديه ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ ܠܒܝܫܬܐ ܗ . ܒ . ܡܬܝܒܘܬܐ — عضلات ܡܬܝܒܘܬ ܥܨܒܐ .

استحداث — ܐܝܣܬܚܕܐܬ

ܡܫ ܚܕܬܘܬܐ ، ܡܫ ܚܕܬܢܘܬܐ ܚܕܬܘܬܐ ܕܡܠܒܝ ܚܕܬܐ ܡܫ ܚܕܬܘܬܐ . ܡܫܚܕܬ — ܢܘܬܐ ܕܥܝܕܐ عادات ܚܕܬܬܐ ܒܐ ܡܥܡܠܐ ܒܩܘܪܒܐ ܕܡܬܘܩܢܘܬܐ ܠܒܢܝ ܟܠ ܕܪܐ ܕܠܘܝ ܥܠܡܐ . ܣܘܒ حداثت — كردن ܚܕܬܐ ܒܪܝܐ .

استحسان — — ܫܢ

ܡܫܒܚܢܘܬܐ , ܫܘܒܚܬܐ ܕܡܫܒܚܐ ܕܫܦܝܪܐ . ܐܘ ܚܣܕܐ، ܡܫܒܚܢܘܬܐ تصويب ܒܘܪܟܐ تصديق

استحصال — — ܚܨܠ

ܡܛܝܢܘܬܐ ، ܡܛܝܬܐ ، ܡܛܬܝܬܐ ܠܐܝܕܐ .
ܠܩܒܠܐ . ܥܪܒ حصول

استحصان — — ܚܨܢ

ܡܬܚܣܢܘܬܐ ܘܡܬܚܣܢܝܬ ܡܬܚܣܢܘܬܐ
ܒܝܬܐ حصن ܠܦܠܛܬܐ ܕܓܒܪܐ ܒܚܣܢܐ پناه گا
ܥܪܒ تحصين ، حصن .

استحضار — — ܙܡܢ

ܡܙܡܢܘܬܐ ، ܙܘܗܪܐ اختذار ، ܡܙܗܪܢܘܬܐ
اخبار ، ܡܙܡܢܐ ، — حاصل كردم ܡܙܡܢܝ
ܡܙܡܢܢܘܬܐ ܦܝܫܬܐ ܡܙܡܢܝܬܐ ܗܘܝ ،
ܦܫܠܝ ܡܘܚܕܬܐ ، ܡܘܚܠܝ ܡܙܡܢܐ . ܐܦ
ܡܛܝܬܐ ܠܡܩܕܡ ܥܪܒ احضار

استحقار — — ܨܥܪ

ܡܨܥܪܢܘܬܐ ، ܒܨܥܪܐ احتقار ܡܨܥܪܢܘܬܐ
ܥܪܒ حقارت ، تحقير با — ܡܨܥܪܢܝܬ .

استحقاق — — ܙܕܩ

ܙܕܝܩܘܬܐ ، ܫܘܝܘܬܐ شايستگى ܐܦ ܙܕܩܐ
حق . — اين رتبه را دارد ܐܝܬ ܠܗ ܙܕܝܩܘܬܐ
ܗܝ ܐܝܟ ܕܪܓܐ . — داشتن ܙܕܩܐ ، ܗܘܐ
ܙܕܝܩܐ ، ܫܘܝܐ .

استحكام — — ܚܝܠ

ܡܚܝܠܢܘܬܐ ، ܡܫܪܪܢܘܬܐ ، ܬܩܝܦܘܬܐ
محكمى ܐܦ ܡܚܣܢܢܘܬܐ تحصين . ܟܠ
ܡܚܝܠܢܘܬܐ ܕܫܘܪܐ . ܬܩܝܦܘܬܐ ܕܫܘܥܐ
صخور .

استحكامات — — ܚܝܠܘܬ

ܡܚܣܢܘܬܐ . ܐܘܦ ܕܫܘܪܐ ܡܚܣܢܬܐ حصين
ܚܣܢܐ حصون

استحلاف — — ܟܘܦ

ܡܘܡܝܬܐ ، ܠܡܒܥܐ ܕܡܘܡܐ ܐܢܫܐ . ܡܘܡܬܐ
ܕܡܘܡܝܬܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ ، ܥܪܒ احلاف ،
حلف تحليف

استحلال — — ܫܪܐ

ܡܫܪܝܘܬܐ ، ܫܒܩܬܐ ܕܡܫܪܝ ܫܪܝܐ حلال
— كردن ܡܫܪܝܐ ، ܠܡܫܪܐ ܫܪܝܐ

استحمام — — ܚܡܡ

ܡܣܚܝܘܬܐ ، ܫܚܠܠܬܐ ܕܓܒܪܐ ܒܡܝܐ ܡܣܚܝܢܘܬܐ
حمام — كردن ܣܚܝܐ .

استحياء — — ܚܝܐ

(1) ܒܗܬܬܐ ، ܒܗܬܬܐ ܡܢ ܦܪܘܨܘܬܐ
حياء . (2) ܡܚܝܢܘܬܐ ، ܡܚܝܢܘܬܐ
احياء . ܥܪܒ حيا ، احياء

استخاره — ܦܣܩ ܦܐܠ

ܦܣܩܬܐ ، ܦܐܠܐ ܕܦܣܩܐ ܦܐܠܐ فال نيك
ܒܦܘܫܩܐ ܕܡܐ ܕܒܥܐ ܐܢܫܐ ، ܦܘܫܩܐ
ܕܒܢ ܡܛܝܬܐ ܠܗ ܒܟܬܒܐ ܐܘ ܒܦܘܩܕܐ ܕܦܐܠܐ

استخبار — ܫܐܠ ܚܒܪ

ܚܒܪܐ ، ܚܒܪܬܐ ، ܫܐܠܬܐ ܫܐܠ ، — كردن
ܚܒܪܐ ، ܫܘܐܠܐ ܫܐܠ

استخدام — — ܦܠܚ

ܡܦܠܚܢܘܬܐ ، ܡܦܠܚܬܐ ، ܦܘܠܚܢܐ
ܕܦܠܚܢܐ ، ܒܦܘܠܚܢܐ ، ܒܦܘܠܚܢܐ . — كردن
ܡܦܠܚܢܐ ، ܦܘܠܚܢܐ ، ܒܦܘܠܚܢܐ ، ܒܦܘܠܚܢܐ
ܒܫܡܫܬܐ خدمت

استخدامی — — ܕܐܡܝܐ
ܡܫܡܫܢܝܐ

استخر — ܐܣ ܬܚܪ
ܡܥܝܢܬܐ ، ܦܝܣܩܝܢܐ حوض

استخراج — ܐܣ ܬܟܪܐܓ̰
ܡܘܦܩܬܐ ، ܦܠܛܬܐ ܡܢ ܠܗ ، ܡܦܠܛܢܘܬܐ اخراج . — معدن ܡܘܦܩܬܐ ܕܡܥܕܢܐ — کردن ܡܦܠܛܐ ، ܡܦܠܛܝܐ اخراج کردن ܦܠܛܐ بیرون کردن .

استخفاف — — ܩܐܦ
ܒܘܣܪܐ ، ܒܣܪܐ خفت . ܡܒܣܪܢܘܬܐ استحقار ، ܒܣܝܪܘܬܐ .

استخلاص — — ܠܐܨ
ܡܚܘܠܨܘܬܐ ، ܡܦܨܝܢܘܬܐ نجات یافتگی — کردن ܚܘܠܨܐ ، ܦܨܝܐ

استخلاف — — ܠܐܦ
ܫܘܡܗܐ ܚܠܘܦܐ ، ܡܫܡܗܢܘܬ ܚܠܘܦܐ تعیین جانشین نام بردگی جاه نشین . ܘܙܝܪܘܬܐ ܕܚܠܘܦܐ .

استخوان — ܐܣܬ ܚܘ ܐܢ
ܓܪܡܐ ، ܐܦ ܓܪܡܐ ܕܡܢ ܓܘܠܐ خستو ، هسته ܕܥܢܒܐ دانه‌انگور — بندی ܓܪܡܘܡܝܬܐ قفسه عظام ܐܦ ܥܛܡܘܡܐ استخوان‌های خشك و بی گوشت انسان یا حیوانات مرده . — خوار ، ربا ܩܢܐ , ܝܥܩܐ ܓܪܡܐ .

استخوانی — — ܚܐ ܢܝ
(1) ܓܪܡܢܝܐ ، ܕܓܪܡܐ (2) ܓܪܡܢܢܐ ܝܡ

ܓܪܡܐ ، ܡܢ ܓܝܪܐ ܕܓܪܡܐ (3) ܓܪܡܢܐ ، ܕܐܝܬ ܠܗ ܓܪܡܐ , ܓܪܡܐ ܓܪܘܡܐ .

استدامه — ܐܣ ܬܕܐ ܡܗ
ܡܬܡܕܢܘܬܐ ، ܡܩܘܝܢܐ ، ܓܛܝܪܘܬܐ ܚܕܐ ܩܘܝܘܬܐ ܐܡܝܢܐ . ܡܩܘܝܢܐ ܣܘܝ ادامه .

استدراج — ܐܣ ܬܕ ܪܐܓ̰
ܡܬܕܪܓܢܘܬܐ ، ܣܠܩܬܐ ܕܕܪ̈ܓܐ ، ܓܛܝܪܘܬܐ ܚܕܐ ܣܠܩܬܐ ܕܕܪ̈ܓܐ ، ܡܢ ܕܪܓܐ ܠܕܪܓܐ ܣܘܝ تدریج .

استدراك — — ܕܪܐܟ
ܡܬܕܪܟܢܘܬܐ ، ܡܕܪܟܢܘܬܐ ، ܓܛܝܪܘܬܐ ܚܕܐ ܦܪܫܘܬܐ ܣܘܝ ادراك ، درك .

استدعاء — — ܥܐ
(1) ܒܥܘܬܐ ، ܦܝܣܬܐ درخواست‌خواهش (2) ܨܒܝܢܘܬܐ تمنی (3) ܥܠܬܐ عریضه ܐܦ ܕܝܩܐ ܡܢ ܡܬܟܦܢܘܬܐ تضرع ، ܡܬܚܢܢܘܬܐ استغاثه ܨܠܘܬܐ دعا — کردن ܒܥܝܐ ، ܦܝܣܐ ، ܨܠܝܐ .

ܒܥܘܬܐ : — ܦܘܫܩܐ ܕܡܠܐ ܨܠܘܬܐ ، ܠܡܬܟܦܢܘܬܐ ، ܠܡܬܚܢܢܘܬܐ ܘܠܨܠܘܬܐ : ܨܠܘܬܐ ، ܒܥܘܬܐ ܕܐܢܫܐ ܚܕܐ ܠܗܘ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ . ܡܬܟܦܢܘܬܐ ، ܒܥܘܬܐ ܕܡܚܝܠܘܬܐ ܚܕܐ ܕܒܥܐ ܡܚܝܠܐ ܡܢ ܚܝܠܬܢܐ . ܡܬܚܢܢܘܬܐ ، ܒܥܘܬܐ ܕܒܚܝܠܐ ܚܕܐ ܡܢ ܐܘܠܨܢܐ ܕܐܠܗܐ ، ܨܠܘܬܐ ܒܥܘܬܐ ܚܕܐ ܕܡܚܝܠܘܬܐ ܕܢܦܫܐ ܡܢ ܓܘܕܦܐ ܡܢ ܝܨܪ̈ܐ وساوس .

استدقاق — — ܕܩܵܩ

ܒܘܼܩܵܪܵܐ ، ܒܨܵܪܵܐ ܕܩܝܼܩܵܐ استقصاء دقيق .
ܚܘܼܦܵܫܵܐ ܚܬܝܼܬܵܐ تفحص . — كردن ܒܩܵܪܵܐ ،
ܒܨܵܪܵܐ ܕܩܝܼܩܵܐܝܼܬ ، ܗܘܵܐ ܕܩܝܼܩܵܐ ܒܡܸܠܬܹܗ .

استدلال — — ܕܠܵܠ

ܡܲܚܘܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܒܘܼܪܗܵܢܵܐ اقامه دليل ، اقامه برهان

استدلالى — — ܕܠܵܠܵܝ

ܡܲܚܘܝܵܢܵܐ ، ܒܪܵܫܵܐ ܥܲܠ ܡܲܚܘܝܵܢܘܼܬܵܐ ܗܘܼܦܵܟ݂ܵܐ ،
ܥܲܠ ܒܘܼܪܗܵܢܹܐ ܡܠܝܼܠܵܐ منطق .

استدن — ܐܸܣܛܵܕܸܢ

(1) ܥܡܘܼܕܵܐ ، ܩܘܼܝܵܡܵܐ ܡܢ ܡܸܠܬܵܐ ستان
(2) ܩܵܝܡܵܐ ܥܲܠ ܪܸܓ݂ܠܹܐ ܠܥܸܠܵܐ ܡܢ استادن .

استر — ܐܸܣܛܸܪ

(1) ܟܘܼܕܢܵܝܵܐ ، ܟܘܼܕܢܵܐ بغل ܗ . ܕ . ܡܘܼܠܕܵܬܵܐ
ܕܟܘܼܕܢܵܝܵܐ قاطر . — بان ܟܘܼܕܢܵܝܵܐ ، ܪܵܥܝܵܐ
ܕܟܘܼܕܢܵܝܘܼܬܵܐ ܘܡܘܼܫܵܩܵܬܵܐ قاطرچى . (2) ܐܘ
ܟܘܼܟ݂ܒܵܐ ستاره

استراحت — ܐܸܣܛܪܵܚܸܬ

ܢܝܵܚܘܼܬܵܐ . — كردن ܢܝܵܚܵܐ .

استراق — — ܪܵܩ

ܓܢܵܒܬܵܐ ، ܓܢܵܒܘܼܬܵܐ — كردن ܓܢܵܒܵܐ . ܣܘܼܟ݂ܵܐ
سرقت ، دزدى . — سمع كردن ܨܘܼܬܵܬܵܐ ܕܓܢܵܒܘܼܬܵܐ
ܕܐܸܕܢܵܐ مخفيانه ܠܡܫܲܡܥܘܼܬܵܐ ܕܐܲܚܪ̈ܢܹܐ .

استراك — — ܪܵܟ

ܐܸܣܛܘܼܪܲܟܵܐ ܡܢ ܫܠܵܚܬܵܐ ، ܡܲܥܨܪܵܐ ،
ܕܘܼܟܬܵܐ ܕܫܘܼܚܬܵܐ انكم يا صمغ چرب .

استرجاع — — ܪܓ݂ܥ

ܫܩܵܠܬܵܐ ܘܦܢܵܝܵܐ ܕܡܸܕܸܡ ܗ . ܕ . ܫܩܵܠܬܵܐ
ܕܝܗܝܼܒܬܵܐ ܩܲܕܡܵܝܬܵܐ ܕܡܸܕܸܡ ، ܥܘܼܠܬܵܐ ܠܩܲܕܡܵܐ .

استرحام — — ܪܚܡ

(1) ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ (2) ܪܘܼܚܡܬܵܐ (3) ܫܩܵܠܬܵܐ
ܕܪܲܚܡܹܐ شفقت ، ܒܥܘܼܬܵܐ ܡܢ ܒܥܘܼܬܵܐ التماس
(4) ܡܲܬܲܚܢܘܼܢܘܼܬܵܐ استغاثه .

استرحاما — — ܪܚܡܵܢ

ܡܒܲܥܘܼܬܵܢܵܝܬ ، ܡܲܬܲܚܢܵܢܵܝܬ

استرخا — — ܪܟ݂ܵܐ

ܪܵܟ݂ܒܵܐ ܫܡܘܼܬܵܐ ܣܘܼܟ݂ܵܐ ارسانيقون

استرخاء — — ܪܟ݂ܵܐ

ܡܪܲܦܝܘܼܬܵܐ شلى ، ܡܲܦܲܫܠܘܼܬܵܐ سستى . ܐܘ
ܡܲܫܟܒܘܼܬܵܐ ، ܥܘܼܛܠܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܦܲܫܠܢܘܼܬ
ܗܲܕܵܡܹܐ ، ܚܸܪܵܐ ܕܦܠܸܓ݂ܵܐ فلج .

استرخاص — — ܪܟ݂ܵܨ

ܫܩܵܠܬܵܐ ܘܦܣܵܣܵܐ ܣܘܼܟ݂ܵܐ رخصت ، استجازه .

استرداد — — ܪܕܵܕ

ܡܦܢܵܝܢܘܼܬܵܐ ، ܕܘܼܪܵܪܵܐ ، ܡܕܝܼܢܬܵܐ ܕܡܸܕܸܡ
ܠܕܘܼܟܬܹܗ ، ܠܡܵܪܹܗ . ܡܦܢܵܝܢܘܼܬܵܐ ܕܓܠܝܼܙܹܐ
كم راه ܠܕܝܼܪܬܵܐ . ܕܘܼܪܵܪܵܐ ܕܡܸܕܸܡ ܠܡܵܪܘܼܗܝ
ܩܲܕܡܵܝܵܐ .

استرزاق — — ܪܙܵܩ

ܡܲܬܒܥܵܢܘܼܬܵܐ ، ܒܥܵܝܬܵܐ ܠܣܝܒܪܵܐ ܠܩܘܼܡܵܐ
ܕܝܵܘܡܵܐ روزى ، ܠܣܢܝܼܩܘܼܬܵܐ ܕܣܘܼܢܩܵܢܵܐ احتياج .

استرضاء — — ܪܨܵܐ

ܡܲܬܦܲܣܩܢܘܼܬܵܐ ، ܡܣܲܒܥܵܢܘܼܬܵܐ اشباع

ܛܠܝܬܐ ܠܒܢ̈ܝܐ ܕܝܗܝ . برای ـ خاطر ایشان
ܗܝ ܡܫܬܒܩܢܘܬܐ ، ܗܝ ܡܫܒܩܢܘܬܐ
ܕܚܛ̈ܗܘܗܝ ، ܗܝ ܠܚܛܗ̈ܘܗܝ ܕܝܗܝ .

استرنك ـ ܐܣܛܪܢܓ استرنج

ܝܒܪ̈ܘܚܐ ܢܝܬܐ ، ܚܕܐ ܓܢܒܬܐ ܡܕܐ ܕܫܪܘܪܐ ܦܬܝܐ ܘܫܦܝܪܐ ܒܫܢܬܐ ܘܒܫܝܚܐ ، ܡܘܦܝܠܝܬܐ ܒܥܘܬܐ ܕܢܘܕܐ مهد قدیم ܒܚܪܫܘܬܐ ساحری .

استرون ـ ܐܣܛܪܘܢ

ܠܥܩܪܬܐ عاقر ܗܝ ܕܠܐ ܝܠܕܐ نازا ܐܦ ܥܘܩܪܬܐ ܐܦ ܥܩܪܬܐ استر ܐܘ ܡܥܩܪܢܝܬܐ عقیمه ، ستاغ .

استره ـ ܐܣܬܘܪܗ

ܡܓܪܥܢܬܐ ، ܡܕܢܚܬܐ تیغ دلاکی .

استسقاء ـ ܐܣܬܣܩܐ

ܛܒܥܐ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܐ ، ܒܘܪܗܢܐ ܡܢ ܡܫܬܝܐ ܕܡܫܬܝܐ ܡܝ̈ܐ ܠܘܚܡܝܬ بی‌نهایت ܐܘ ܛܠܒܬܐ ܕܒܥܝܬܐ .

استسقی ـ ـ ܫܩܐ ܢܝܐ

ܛܒܥܢ̈ܐ ، ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܣܝܘܬܐ ܡܢ ܝܫܘܥ ܠܡܫܬܝܐ ܕܛܒܥܢ̈ܐ . ܐܘ ܒܒܝܬ ܡܝ̈ܐ ܗ . ܕ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܗܐ ܡܫܬܝܐ استسقاء گرفته .

استسلام ـ ـ ܫܠܡ

ܡܫܬܠܡܢܘܬܐ ، ܡܫܠܡܢܘܬܐ ، ܫܠܡܬܐ ، ܡܫܠܡܬܐ تسلیم . ܐܘ ܡܫܬܥܒܕܢܘܬܐ اتباع .

استشاره ـ ܐܣܬܫܐܪܗ

ܡܬܡܠܟܢܘܬܐ ، ܡܫܒܐ ܡܢ ܫܘܠܬܐ ܕܡܠܟܐ نصیحت ܡܢ ܐܚܪ̈ܢܐ . ـ کردن ܠܫܐܠܐ ܡܠܟܐ ، ܫܘܠܐ ، ܛܠܒܐ ܡܠܟܐ .

استشفاع ـ ـ ܫܦܥ

ܡܬܡܨܥܝܢܘܬܐ ، ܛܠܒܬܐ ܕܡܨܥܝܢܘܬܐ شفاقت .

استشمام ـ ـ ܡܚܡ

ܡܡܚܬܐ ، ܗܝܚܘܬܐ استنشاق . ـ کـرـدن ܡܡܚܝܐ ، ܗܡܡܐ .

استشهاد ـ ـ ܣܗܕ

ܡܬܣܗܕܢܘܬܐ ، ܩܪܝܬܐ ܗܝ ܫܘܠܬܐ ܕܣܗܕܘܬܐ ܡܢ ܐܚܪ̈ܢܐ . استشهاداً ܡܬܣܗܕܢܐܝܬ .

استشهار ـ ـ ܣܗܪ

ܛܠܝܬܐ ܕܚܕ ܡܫܡܗܘܬܐ شهرت .

استصحاب ـ ܐܣܬ ܨܚܒ

ܛܠܝܬܐ ܕܚܕ ܫܘܬܦܘܬܐ ܥܡ ܐܚܪ̈ܢܐ ܡܬܠܘܝܢܘܬܐ .

استصواب ـ ـ ܨܘܒ

ܡܫܬܒܚܢܘܬܐ ، ܡܫܒܚܬܐ ، ܪܒܝܬܐ تصویب ܐܘ ܡܬܡܠܟܢܘܬܐ استشاره . ـ کرن ܡܫܘܠܐ ، ܛܠܒܬܐ ܕܡܠܟܐ .

استطاعت ـ ܐܣܬ ܛܐܥܬ

ܡܫܟܚܢܘܬܐ ، ܚܝܠܐ ، ܡܨܝܢܘܬܐ . ـ خریدن خانه ندارم ܠܝܬ ܠܝ ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܕܙܒܢܬܐ ܒܝܬܐ . ܠܝܬ ܠܝ ܡܨܝܢܘܬܐ .... ܕܙܒܢܢ ܒܝܬܐ ، ܠܝܬ ܠܗ ܚܝܠܐ ܕܙܒܢ ܒܝܬܐ .

استطلاع — ܐܸܣ. ܛܸܛ ܠܵܐܥ

ܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ . ܝܕܥܬܐ ܕܫܘܕܥܢܘܬܐ اطلاع .

استطلس — ܐܸܣ. ܛܲܛ ܠܲܣ

ܟܘܦܪܐ ܚܘܦܪܐ ، ܟܘܦܪܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ، ܩܝܪܐ قير . ܙܦܬܐ زفت ܐܘ قفراليهود ، اسقلطس .

استظهار — ܐܸܣ. ܛܸܙ ܗܵܪ

ܬܟܝܠܘܬ ܠܒܐ ، ܬܘܟܠܐ توكل ܬܘܟܠܢܐ تكلان ܡܣܡܟܢܘܬܐ پشت گرمی . ܥܘܕܪܢܐ کمك . ܐܘ ܬܟܝܠܬܐ ܥܠ ܥܘܕܪܢܐ .

استعاره — ܐܸܣ. ܬܸܥ ܐܵܪ ܪܹܗ

ܒܘܫܐܠ ܫܘܐܠܐ ، ܒܘܫܐܠ ܥܒܪܐ مجاز ܐܘ ܒܐܝܠܘܬܐ ، ܡܫܬܥܠܢܘܬܐ ، ܥܒܝܪܘܬܐ . بطريق — مجاز . ܡܫܬܥܠܢܝܬ . ܥܡܝܠܗ ܠܐܗܐ ܒܘܫܐܠܐ ܡܫܬܥܠܢܝܬ .

استعانت — — ܐܵܥ ܢܲܬ

ܡܥܕܪܢܘܬܐ ، ܒܥܝܬܐ ܕܥܘܕܪܐ اعانه ܒܥܝܬܐ ܥܠ ܐܢܫܐ يارى ܒܥܘܢ... ܡܢܗ ܥܘܕܪܐ از او — كنيد . — كردن ܡܥܕܪܐ ، ܒܥܝܐ ܥܘܕܪܢܐ .

استعباد — — ܥܒܵܕ

ܫܘܥܒܕܐ ، ܡܫܥܒܕܢܘܬܐ ، ܥܒܕܘܬܐ ܡܢ ܒܥܝܬܐ ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܕܥܒܕܘܬܐ عبوديت .

استعجال — — ܥܓܵܠ

ܡܥܓܠܢܘܬܐ ، ܥܘܓܠܐ عجله تعجيل . ܡܥܓܠܢܘܬܐ شتاب . ܥܓܘܠ ܠܐ عجله کن بيا . ܡܥܓܠܢ ܠܐ شتاب کن بيا . ܒܥܝܬܐ ܡܢ ܐܢܫܐ

ܕܡܥܠܝ .

استعداد — — ܕܵܐܕ

ܛܒܥܐ . ܡܘܗܒܬܐ ܕܟܝܢܐ ܘܪܘܚܢܝܬܐ ܕܡܝܬܪܬܐ ܘܦܪܝܫܐ موهوبه يا عطيه طبيعى و معنوى صفات پسنديده مختلف . ܐܘ ܐܝܬܘܬܐ قريعه ، ذوق . — موسيقى ܛܒܥܐ ܕܡܘܣܝܩܝ . ܕܐܝܬ ܠܗ ܠܗ ܐܝܬܘܬܐ ܠܡܠܦܢܐ ، ܠܡܕܪܫܬܐ . با — ܡܐܪܐ ܕܛܒܥܐ ، ܐܝܬܢܐ ، ܛܒܥܢܐ . بى — ܕܠܐ ܛܒܥܐ .

استعدادى — — ܕܵܐ ܕܝܼ

ܛܒܥܢܐ ، ܐܝܬܢܐ . بى — ܠܐ ܝܕܥܬܐ ܐܝܬܘܬܐ ܠܐ ܝܕܥܬܐ ܛܒܥܐ .

استعذار — — ܙܵܪ

ܡܦܩ ܒܥܘܬܐ اعتذار ܒܥܝܬܐ ܕܫܘܒܩܢܐ عذر ، ܕܡܚܝܠܘܬܐ پوزش .

استعطاف — — ܛܵܐܦ

ܒܘܝܐܐ ، ܒܥܝܬܐ ܕܪܚܡܐ . ܐܘ ܒܥܝܬܐ ܕܪܚܡܬܐ ܡܢ ܕܠ ܘܡܩܒܠܢܐ عطوفت .

استعفاء — — ܦܵܐ

ܡܦܨܝܢܘܬܐ ، ܡܦܨܝܬܐ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܐܝܕܐ ܡܢ ܒܘܝܠܐ ، ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ܡܢ ܥܒܕܬܐ . ܐܘ ܡܒܥܝܐ ܡܚܪܪܢܘܬܐ ܡܢ ܚܘܝܠ ܠܐܗܐ ܫܘܐܠܐ معنى . — دادن ܡܦܨܝܐ ܐܝܕܐ ، ܒܥܝܐ ܐܝܕܐ .

استعفاف — — ܦܵܐܦ

(1) ܡܢܟܦܘܬܐ ܗ . ܕ . ܗܘܐ ܢܟܦܐ ، ܗܘܐ ܡܪܐ ܕܢܟܦܘܬܐ عفت .

(2) ܡܢ ܚܣܝܢܘܬܐ ، ܚܣܝܢܬܐ ܕܠܐ ܡܢ ܚܫܚܬܐ ܠܐ ܡܫܬܚܠܦܬܐ ممنوع ، ناپسنديده .

استعلاء — — ܥܠܠ

ܡܬܥܠܝܢܘܬܐ، ܪܡܘܬܐ ܠܥܠ . . . .
ܦܠܚܬܐ ܕܗܘܐ ܡܬܥܠܝܐ، ܕܗܘܐ ܥܠܝܘܬܐ علاء

استعلاج — — ܥܠܓ

ܡܬܐܣܝܢܘܬܐ، ܦܠܚܬܐ ܕܗܘܐ ܡܐܣܝܢܘܬܐ
شفاه. علاج. ܕܗܘܐ ܚܘܠܡܢܐ سلامتی.

استعلام — — ܥܠܡ

ܡܬܡܘܕܥܢܘܬܐ اسطلاء ܦܠܚܬܐ ܕܗܘܐ ܝܕܥܬܐ
ܕܡܕܡ، ܐܘ ܡܬܦܣܩܢܘܬܐ استشهاد. —
کردن ܦܠܚܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܒܥܠܐ ܫܘܕܥܘܬܐ.

استعمار — — ܥܡܪ

ܥܡܪܢܘܬܐ، ܡܥܡܪܢܘܬܐ ܕܐܪܥܐ، ܡܫܝܕܬܐ
ܘܫܠܛܬܐ ܕܥܡܘܪܘܗ. — کردن ܡܥܡܘܪܐ.

استعماری — — ܥܡ ܪܝ

ܕܒܬܐ ܠܝܠ ܡܥܡܪܢܘܬܐ.

استعمال — — ܥܡܠ

ܚܘܫܚܐ، ܡܦܠܚܢܘܬܐ — خارجی ܚܘܫܚܐ
ܒܪܝܐ. — کردن ܡܚܫܚܘܬܐ، ܡܦܠܚܘܬܐ. قابل
— ܡܬܚܫܚܢܐ. قابلیت — ܡܬܚܫܚܢܘܬܐ.

استغاثه — — ܓܐ ܬܝܗ

ܦܝܣܐ، ܒܥܘܬܐ، ܘܩܝܥܬܐ ܒܩܠܐ
— کردن ܒܥܘܬܐ، ܦܠܚܐ ܚܢܢܐ شفقت.

استغراق — ܝܫ ܬܓ ܪܩ

ܡܛܒܥܢܘܬܐ، ܚܘܒܐ ܒܡܝܐ.

استغفار — — ܓܦܪ

ܦܠܚܬܐ ܕܚܘܣܝܐ غفران، بخشایش.

استغفر الله — ܝܫ ܬܓ ܦܪ ܐܠ ܐܠܠ

ܡܪܝܐ ܦܝܣܠܝ ܠܝ! ܐܘ ܚܘܣ ܠܝ! ܡܪܝܐ
ܠܐ ܥܒܕ!.

استفاده — ܝܫ ܬܦ ܦܐ ܕܗ

ܢܘܦܠܬܐ ܐܘ ܚܘܫܚܐ استعمال — کردن
ܠܩܛܐ ܡܢ ܒܗܠܐ، ܡܢܬܐ ܢܘܦܠܬܐ. بلا —
ܕܠܐ ܢܘܦܠܝ، ܕܠܐ ܢܘܦܠܬܐ.

استفاضه — — ܦܝܗ

ܡܬܪܬܚܘܬܐ، ܒܘܪܬܚܬܐ وفور ܐܘ
ܡܬܦܪܬܚܢܘܬܐ، ܗܘܐ ܡܬܪܬܚܐ. وافر.

استفتاح — ܝܫ ܬܦ ܬܐܗ

ܡܦܬܚܬܐ، ܢܘܦܠܐ افتتاح، ܘܬܚܬܐ ܦܬܝܚܬܐ.

استفراغ — — ܦܪܓ

ܠܘܩܝܐ، ܓܩܝܬܐ. — کردن ܓܩܐ، ܓܩܝܐ.

استفسار — — ܦܣܪ

ܡܦܣܪܢܘܬܐ، ܦܘܫܪܐ، ܦܠܚܬܐ ܕܠܘܗܪܐ
تفسیر. — کردن ܦܫܘܪܐ ܦܠܚܐ ܠܘܗܪܐ.

استفهام — — ܗܐܡ

ܡܬܒܐܠܢܘܬܐ، ܒܘܐܠܐ سئوال ܦܘܪܫܬܐ. ܐܘ
ܦܠܚܬܐ ܗܐ ܦܗܡܬܐ فهم — کردن ܡܐܘܠܐ،
ܦܫܘܪܐ ܦܠܚܘܝܐ ܕܗܘܐ ܦܗܡܬܐ ܕܡܕܡ،
علامت — ܠܘܩܐ ܡܢ ܘܘܫܡܐ ܕܒܘܐܠܐ،
ܕܡܬܒܐܠܢܘܬܐ، ܠܘܩܐ ܒܘܐܠܐ. استفهاماً
ܡܬܒܐܠܢܝܬ.

استفهامی — — ܡܝܐ

(١) ܡܬܒܐܠܢܐ، ܗܘ ܕܡܬܒܐܠ، ܦܘܪܫܢܐ

(2) ܒܘܼܪܟܬܐ، ܕܐܝܬ ܒܝܗ ܒܘܪܟܐ.
جمله – ܦܬܓܡܐ ܒܘܪܟܬܐ.

استقامت – ܐܣܬܩܐܡܬ

ܚܘܡܫܢܐ، ܚܝܠܬܐ، ܩܢܝܬܐ ܩܘܝܡ. ܡܩܝܡܢܘܬܐ طاقت، ܡܫܬܐܬܘܬܐ ثبات.
– كردن ܩܝܡܐ ܩܘܝܡ، ܡܚܡܫܢܐ.
با – ܡܚܡܚܫܢܐ، ܡܫܬܐܬܐ ثابت.

استقبال – ܐܣܬܩܒܐܠ

ܡܩܒܠܢܘܬܐ، ܐܙܠܬܐ ܠܐܘܪܚܐ، ملاقات ܐܙܠܬܐ ܩܘܝܡ ܐܢܫܐ ܩܐ ܡܩܒܠܬܗ ܒܚܕܝܐ. ܩܘܒܠܐ پذيرائى ܐܙܠܚ ܠܐܘܪܚܗ بروم باستقبال او. – كردن ܡܩܘܒܠܐ. ܐܙܠܐ ܩܘܝܡ ܐܢܫܐ ܒܐܬܐ. ܡܩܘܒܠܐ ܒܚܕܝܐ.

استقرار –

ܡܫܪܪܘܬܐ. ܒܕܢܐ ܡܫܬܪܪܘܬܐ برقرارى، ܫܘܩܢܐ قرار.
ܐܘ ܡܩܪܪܢܘܬܐ. ܐܘ ܡܒܢܝܢܘܬܐ اسكان.

استقراض – – ܩܪܙ

ܡܫܬܐܘܙܦܢܘܬܐ، ܡܙܝܦܢܘܬܐ، ܒܩܠܬܐ ܒܝܙܦܐ قرض ܫܩܠ ܒܪܒܝܬܐ.

استقراضى – – ܩܪܙܝ

ܡܫܬܐܘܙܦܢܐ، ܕܝܗ ܗܘܝܐ ܒܩܠܐ ܒܝܙܦܐ، ܕܝܗ ܗܘܝܐ ܡܙܝܦܢܐ. بانك – ܒܝܬܐ ܡܫܬܐܘܙܦܢܬܐ ܐܘ ܒܝܬܐ ܡܘܙܦܢܬܐ ܗ. ܕ ܡܗܝܒܢܬܐ ܒܝܙܦܐ، ܕܪܒܝܬܐ.

استقصاء – – ܐܣܬܩܨ

ܒܨܝܬܐ، ܒܘܩܝܐ ܡܒܚܢܢܐ تفحص. – كردن ܒܨܝܐ.

استقلال – – ܩܠܠ

ܚܐܪܘܬ ܕܢܫܐ، ܡܪܘܬ ܢܦܫܐ، ܩܐ ܕܩܠܬܐ ܠܡܪܕܘܬܐ. استقلالا ܚܐܪܐܝܬ ܕܢܫܝܗ، ܕܚܐܪܘܬ ܕܢܫܐ، ܕܡܪܘܬ ܢܦܫܐ.

استقلالى – – ܩܠܠܝ

ܚܐܪܘܬ ܕܢܫܐ، ܕܝܢܐ ܚܐܪܐ ܚܐܪܘܬ ܕܢܫܐ، ܡܪܘܬܢܝܐ اختيارى.

استكبار – ܐܣܬܟܒܐܪ

ܡܫܬܥܠܝܢܘܬܐ، ܒܘܪܡܐ كبر، ܡܫܬܒܗܪܢܘܬܐ تكبر ܚܘܬܪܐ غرور ܚܬܪ تكبر.

استكتاب – – ܟܬܒ

ܡܟܬܒܢܘܬܐ، ܟܬܝܒܘܬܐ ܒܝܕ ܐܢܫܐ.
– كردن ܡܟܬܒܢܐ.

استكراه – – ܟܪܗ

ܟܪܝܗܘܬܐ، ܟܪܝܗܘܬܐ اكراه ܟܪܝܗܘܬܐ كراهت.

استكساب – – ܟܣܒ

ܩܢܝܢܐ، ܩܢܝܬܐ. ܡܩܢܝܢܐ ܠܢܦܫܐ.

استكشاف – – ܟܫܦ

ܡܫܬܟܫܦܢܘܬܐ، ܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ، ܓܠܝܢܐ ܗܘ ܡܟܫܦܢܐ، ܗܘ ܒܝܕܥܬܐ. – نمودن ܡܟܫܦܢܐ، ܒܝܕܥܐ ܒܫܘܠܐ معنى ܕܓܠܝܢܐ ܗܘ ܡܟܫܦܢܐ، ܓܠܝܢܐ ܠܝܕܥܐ.

استكشافى – – ܟܫܦܝ

ܡܫܬܟܫܦܢܐ، ܡܫܬܘܕܥܢܐ، ܕܝܗ ܗܘܝܐ ܦܬܚܐ ܡܟܫܦܢܐ، ܕܝܗ ܐܬܝܐ ܠܡܟܫܦܢܐ، ܠܝܕܥܐ.
اراضى – ܐܪܥܬܐ ܡܫܬܟܫܦܢܝܬܐ، ܡܫܬܘܕܥܢܝܬܐ.

استكمال — — ܟܡܵܠ

ܡܫܲܟܡܠܵܢܘܼܬܵܐ، ܫܘܼܟܠܵܠܵܐ ܕܟܠܝ ܒܘܼܟ݂ܪܵܐ ܡܢ ܟܠܵܐ، ܫܲܟܠܵܠܵܐ ܫܪܵܪ ܫܡܝܼܢܘܼܬܵܐ كامليت .

استلزام — ܐܸܣ ܬܸܠ ܙܵܡ

ܡܫܲܠܡܵܢܘܼܬܵܐ، ܦܠܚܵܢܘܼܬܵܐ ܒܡܫܝܼܡܘܼܬܵܐ ܥܠܵܠ . ܩܝܵܡ ܥܒܝܼܕܵܐ ܡܫܝܼܡܵܐ .

استلقاء — — ܩܵܐ

ܕܦܠܬܵܐ ܡܢ ܡܸܫܬܵܐ ܥܠ ܚܨܵܐ .

استماع — ܐܸܣ ܬܸ ܡܵܐ

ܫܡܵܥܵܐ، ܫܡܵܥܬܵܐ . ܨܘܼܬܵܐ ܡܢ ܕܐܘܼܢܵܐ ܕܗܵܘ ܗܵܐ ܫܡܵܥܬܵܐ، ܐܵܦ ܫܡܵܥܵܐ ܡܢ ܫܡܘܼܥܬܵܐ شايعه . — كردن ܫܡܵܥܵܐ، ܨܘܼܬܵܐ . براى — نطق او ܗܵܐ ܫܡܵܥܬܵܐ ܕܡܡܲܠܠܘܼܗܝ ܡܢ ܠܒܘܼܪܘܼܬܘܼܗܝ .

استمالت — — ܡܵܐ ܠܵܬ

ܡܲܠܒܒܵܢܘܼܬܵܐ، ܚܘܼܒܠܵܬܵܐ ܕܠܸܒܵܐ ܘܚܸܠܵܐ ܘܦܝܵܣܵܐ ܕܠܸܒܵܐ ܒܣܝܼܡܵܐ ܐܵܦ ܫܲܠܝܼܘܼܬܵܐ ܕܠܸܒܵܐ . ܠܘܼܒܵܒܵܐ تشويق . — كردن ܠܲܒܒܘܼܝܹܐ، ܫܲܠܘܼܝܹܐ ܕܠܸܒܵܐ .

استمداد — ܐܸܣ ܬܸܡ ܕܵܕ

ܡܥܲܕܪܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܫܲܥܕܪܵܢܘܼܬܵܐ استعانت، ܫܲܠܡܵܐ ܒܥܘܼܕܪܵܢܵܐ ܡܢ ܚܲܕ ܚܒܼܪܵܐ مدد، امداد ܥܘܼܕܪܵܢܵܐ اعانه ܥܘܼܕܪܵܢܘܼܬܵܐ كمك .

استمرار — — ܪܵܪ

ܐܡܝܼܢܘܼܬܵܐ، ܟܠ ܐܵܒܼܕܘܼܬܵܐ ܡܢ ܟܠ ܦܲܠܚܘܼܬܵܐ . ܡܦܲܣܩܵܢܘܼܬܵܐ ܕܟܠ ܝܘܡܵܐ . استمراراً ܐܡܝܼܢܵܐܝܼܬ ܐܵܦ ܡܫܲܩܠܵܢܵܐܝܼܬ متصاعداً .

استمرارى — — ܪܵܐ ܪܝܼ

ܐܡܝܼܢܵܐ ܐܵܦ ܡܫܲܩܠܵܢܵܐ متصاعد

استمزاج — — ܙܵܓ̰

ܦܲܪܨܘܼܦܵܐ ܕܡܙܘܼܓ݂ܵܐ ܦܓ݂ܪܵܐ ܕܐܢܵܫܵܐ ܒܫܘܼܠܵܛܵܐ ܥܠ ܚܘܼܠܡܵܢܵܐ سلامتى ܕܐܢܵܫܵܐ . ܡܘܼܙܵܓ݂ܵܐ، ܡܘܼܙܵܓ݂ ܦܓ݂ܪܵܐ، ܡܘܼܙܵܓ݂ ܩܕܵܡܵܐ ܚܝܼܚܝ مزاج ܐܵܦ ܫܲܠܡܘܼܬܵܐ ܕܩܕܵܡܵܐ ܕܐܢܵܫܵܐ .

استمناء — — ܢܵܐ

ܦܪܵܫܬܵܐ ܡܢ ܦܲܩܚܬܵܐ ܕܙܪܥܵܐ ܕܡܫܡܫܢܵܐ آب نشاط . ܦܪܘܼܫܘܼܬ ܙܪܥܵܐ . ܢܝܼܚܵܐ انزال .

استمهال — — ܗܵܠ

ܫܠܵܚܬܵܐ ܕܙܲܒܼܢܵܐ مهلت، ܕܘܼܓ݂ܪܵܐ فرصت ܕܝܘܼܠܵܐ مجال ܡܲܬܘܼܚܵܬܵܐ تأخير . ܫܠܵܚܬܵܐ ܕܝܵܘܡܵܐ ܗܵܐ ܠܡܲܫܬܐ ܡܢ ܡܲܫܡܫܵܢܘܼܬܵܐ ܕܚܲܕܵܐ ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ وظيفه، تكليف ܕܝܵܗܒܼ ܫܘܼܠܵܛܵܐ . ܗܵܘܝܵܐ ܙܲܒܼܢܵܐ ܕܦܠܵܚܵܐ ܠܝܘܵܡܵܐ ܡܢ ܠܵܝܵܕܝ . — كردن ܫܠܵܚܵܐ ܙܲܒܼܢܵܐ .

استمهالى — — ܗܵܐ ܠܝܼ

ܙܲܒܼܢܵܝܵܐ . ܡܲܫܡܲܥܢܵܝܵܐ . معاملات — ܡܵܐܙܲܒܼܢܝܵܬܵܐ ܙܲܒܼܢܵܝܵܬܵܐ .

استناد — ܐܸܣ ܬܸ ܢܵܕ

ܡܣܲܡܟܵܢܘܼܬܵܐ، ܣܡܵܟܵܐ ܐܵܦ ܣܘܼܡܟܵܐ، ܣܢܝܼܕܘܼܬܵܐ ܥܠ . — بقول ديگران ܡܣܲܡܟܵܢܘܼܬܵܐ ܒܡܠܵܠܵܐ ܕܐܢܵܫܵܐ .

استنباط — ܐܸܣ ܬܸܢ ܒܵܛ

ܚܠܵܨܬܵܐ، ܦܠܵܛܵܐ ܦܠܵܛܬܵܐ، ܡܫܲܚܠܬܵܐ ܠܝܵܕܵܥ ܘܡܝܵܕܵܥ نتيجه . ܗܘܼܒܵܠܵܐ ܚܕܵܠܐ، ܗܘܼܒܵܠܵܐ

ܘܪܚܩܠܝ ܡܢ ܫܘܬܦܘܬܗܘܢ. از صحبت او اینطور ـ کردم .

استنبه ـ ـ ܟܝܗ

ܢܟܐ ܡܢ ܟܒܘܫܐ کابوس ، ܚܠܡܐ ܡܙܘܥܢܐ ܘܡܚܠܝܢܐ ،

استنتاج ـ ܦܫ ܡܢ ܐܬܐ

ܫܩܠܬܐ ܕܦܐܪܐ نتیجه ܡܢ ܚܕ ܫܘܠܡܐ . ܡܚܬܡܬܘܬܐ ، ܚܬܡܬܐ ܕܫܘܡܠܝܐ انجام ܘܚܪܬܐ آخر ܠܡܠܠܝ .

استنجاء ـ ـ ܦܐܠ

ܚܠܠܬܐ ܕܦܬܐ ܡܢ ܚܪܐ ܣܐܝܬܐ .

استنساب ـ ـ ܫܐܠ

ܡܫܬܐܠܢܘܬܐ ، ܗܘܐ ܕܐ ܫܘܠܡܐ ܫܐܠܬܐ ܚܪܐ ܫܘܠܡܐ نژاد .

استنساخ ـ ـ ܫܐܚ

ܡܦܫܩܘܬܐ ، ܠܟܬܒܬܐ ܡܢ ܫܩܠܬܐ ܕܚܕ ܡܠܘܝ ܡܟܬܒ ܦܐܬܐ ܕܚܕ ܐܝܓܪܬܐ ، ܡܙܘܕܘܬܐ ܕܠܘܚܐ نسخه ܕܦܬܟܪܐ سواد .
ـ کردن ܡܦܫܩܢܐ ܡܢ ܐܦܫܩܢܐ ، ܦܠܘܚܐ ܕܠܘܚܐ ، ܦܬܟܪܐ .

استنشاق ـ ـ ܫܐܩ

ܡܫܘܫܘܬܐ ، ܠܒܒܬܐ ܕܢܫܡܐ نفس ܕܢܚܝܪܐ ، ܡܡܚܬܐ استشمام . ـ کردن ܫܡܡ ، ܡܡܚܝܐ .

استنطاق ـ ـ ܛܐܩ

ܘܒܩܝ ܒܘܩܪܐ ، ܡܒܩܪܢܘܬܐ استفهام ܬܪܘܨܝܘܬܐ ، ܦܬܓܡܐ ܕܒܝܬܐ ، ܫܪܝܪܬܐ ܗܐ ܕܒܝܬܐ .

استنطاقی ـ ـ ܛܐܩܝܐ

ܡܒܩܪܢܐ . ܗܘ ܕܦܩܕ ܦܠܚܬܐ ܡܢܝܗ ܘܒܩܝ ܒܘܩܪܐ . ܐܘ ܕܝܢܐ ܕܠܝ ܦܬܓܡܐ ܘܫܪܝܪܘܬܐ ܕܒܝܬܐ .

استنکاف ـ ـ ܟܐܦ

ܡܣܪܒܢܘܬܐ ، ܟܐ ܡܦܠܚܬܐ . ـ کردن ܡܣܪܒܢܐ ܟܐ ܡܦܠܚܐ . از پرداخت مالیات ـ کردیاورزید ܡܣܪܒܠܗ ܡܢ ܦܪܥܬܐ ܕܡܕܐܬܐ .

استواء ـ ܦܫ ܡܢ ܫܘܐ

ܫܘܝܘܬܐ ، ܦܫܝܛܘܬܐ ܡܢ ܕܡܟܝܟܬܐ ܕܗܘ ܟܝܠܐ ܠܟܡ ܚܕ ܐܝܕܢܐ . خط ـ ܦܫܝܛܐ ܕܫܘܝܘܬܐ .

استوار ـ ܐܦܫ ܡܢ ܫܘܐܪ

(1) ܚܠܝܡܐ ، ܚܠܝܡܐ قرص ܦܠܝܛܐ جامد، محکم ܡܫܪܪܐ ، ܡܬܩܢܐ با استقامت ܡܩܝܡܐ برقرار . ܐܘ ܡܗܝܡܢܐ ܡܢ ܡܗܝܡܢܐ ، ܫܪܝܪܐ .
ـ نامه ܐܓܪܬܐ ܡܫܪܪܬܐ . اعتماد نامه ܡܗܝܡܢܘܬܐ اعتبار نامه ܚܘܝ اعتماد، اعتبار .

استواری ـ ـ ܫܘܐܪܝ

ܚܝܠܢܘܬܐ . ܦܠܝܛܘܬܐ ، ܡܫܪܪܘܬܐ ܡܬܩܢܢܘܬܐ ܐܘ ܡܗܝܡܢܘܬܐ . ܫܪܝܪܘܬܐ .

استوانه ـ ـ ܫܘܐܢܗ

ܐܣܛܘܢܐ ܡܢ ܣܛܘܢܐ ، ܥܡܘܕܐ عمود ܐܘ ܡܕܪܘܢܐ اسطوانه .

استودان ـ ܐܦܫ ܡܢ ܕܐܢ

ܒܝܬ ܓܘܪܐ . ܘܡܬܩܢܬ ܕܓܪܡܐ ܕܡܝܬܐ

ܡܢ ܕܪܘܪܒܘܬܐ .

استوى — ܐܣܛ ܐܘܝܐ ـ ܐܘܝܢ

ܦܩܪܬܐ ، ܦܩܪܐ فقار، ܚܘܠܝܐ ܚܨܐ مهره پشت .

استه — ܐܣ ܗܬܗ هسته

ܓܠܠܐ ، ܓܪܘܡܐ خستو ، ܡܚܬܐ مغز استه ܐܝܟ ܐܘ ܓܡܠܘܢܐ ، ܓܠܠܐ ܕܓܘܙܐ ، ܦܪܕܬܐ ، ܓܠܠܐ ܕܪܘܡܢܐ انار ، ܡܢܢܐ ، ܠܒܐ ܕܓܘܙܐ مغز گردو .

استهداء — ܝܣ ܗܝ ܕܐܠ

ܡܥܒܪܢܘܬܐ ، ܫܐܠܬܐ ܕܗܘܕܝܐ هدايت ، ܕܡܕܒܪܢܘܬܐ راهنمايى ܗ . ܕ . ܡܫܘܚܬܐ ܕܐܘܪܚܐ ، ܕܫܒܝܠܐ .

استهزاء — — ܙܐܠ

ܗܠܠܐ ، ܡܗܠܠܬܐ ، ܡܓܚܟܢܘܬܐ ، ܓܘܚܟܐ سخره، سخريه . ܡܒܙܚܢܘܬܐ . — كردن ܡܗܘܝܐ ܠܐ ، ܒܙܚܐ . با — ܡܗܠܠܝܢ ، ܡܒܙܚܝܢ .

استهلاك — — ܠܐܟ

ܡܗܘܒܕܢܘܬܐ ܫܘܝ هلاك ، هلاكت ، اهلاك .

استهيدن — ܝܣ ܗܝ ܐܗ ܕܢ

ܕܥܬܐ ، ܙܠܬܐ ، ܡܡܪܘܩܐ .

استيجاب — ܝܣ ܗܝ ܓܐܒ

ܡܫܘܚܬܐ ، ܠܘܩܒܐ ايجاب ܐܘ ܫܘܝܘܬܐ لياقت .

استيجار — — ܓܐܪ

ܐܓܪܢܘܬܐ ܒܐܓܪܐ ܫܘܝ اجاره .

استيجارى — — ܓܐ ܪܝ

ܡܬܐܓܪܢܐ ، ܕܝܢܐ ܡܓܪܐ ܦܪܥ ܕܥܒܕܐ ܕܐܓܪܐ .

استيذان — — ܙܐܢ

ܡܬܦܣܣܢܘܬܐ ، ܫܐܠܬܐ ܕܦܘܣܐ ، ܕܦܘܣܢܘܬܐ اجازه ܫܘܝ اذن .

استيصال — — ܨܐܠ استئصال

(1) ܥܩܪܬܐ ، ܥܩܪܬܐ ܡܢ ܥܩܪܐ ريشه ، (2) ܓܘܪܥܐ ܗ . ܕ . ܡܣܟܢܘܬܐ ܓܘܪܥܐ فقر .

استيضاح — — ܙܐܚ

ܬܐܘܠܘܬܐ ، ܒܩܪܬܐ ، ܫܐܠܬܐ ܕܘܒܕܐ ، ܕܡܘܕܥܢܘܬܐ . استيضاحاً ܬܐܘܠܐܝܬ .

استيفاء — — ܦܐܠ

ܫܐܠܬܐ ܕܡܘܠܝܐ ܡܘܠܝܢܐ ايفاء قول ܫܘܝ ايفاء .

استيلاء — — ܠܐܠ

ܡܫܠܛܢܘܬܐ ، ܗܝܡܢܘܬܐ ܥܠ ، ܐܢܫܐ ، ܥܠܘܒܘܬܐ ، ܚܘܣܢܐ معنى ܡܬܚܝܠܢܘܬܐ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ . ܐܘ ܡܫܬܒܕܢܘܬܐ ، ܡܢ ܕܡܘܬܐ ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܕܫܥܒܘܕܘܬܐ ، ܫܘܝ استعياد . — يافتن ܫܠܛܐ ، ܫܠܝܛܐ ، ܡܫܥܒܕܝܢ . ܐܬܘܪܝܐ ܗܘܐ ܠܗ ܠܗܘܢ ܡܫܠܛܢܘܬܐ ܥܠ ܐܪܡܝܐ ܗܘ ܕܡܐ ܘܫܥܒܕܘܗܝ ܥܠ ܥܡܡܐ ܣܓܝܐܐ . ܡܢ ܒܬܪ ܡܫܥܒܕܘܗܝ ، ܠܥܡܡܐ ܫܩܠܘ ܐܠܗܘܬܐ ܥܠܝܗܘܢ ܡܢ ܕܝܢܐ .

استيناس — — ܢܐܣ

ܡܬܬܢܣܢܘܬܐ ، ܚܣܝܢܘܬܐ ، ܝܕܥܢܘܬܐ .

ܐܘ ܡܡܟܟܘܬܐ رام کردن .

استیناف — — ܬܐܦ استئناف

ܕܘܟܬܐ، ܚܠܬܐ . — کردن ܚܠܘܦܐ ܡܚܠܘܦܐ، ܡܕܢܬܐ ܠܕܝܢܐ . ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܚܠܦ ܕܝܠ ܐܢܫܐ ܘܡܢ ܐܢܫܐ . استینافاً ܚܠܬܝܗ، ܕܘܟܬܝܗ .

استینافی — — ܬܐܦܝܐ

ܕܘܟܬܐ . محکمه — ܕܝܢܐ ܕܘܟܬܢܐ .

اسد — ܐܣܕ

ܐܪܝܐ . ܐܘ ܚܕ ܡܢ ܡܠܘܫܐ منطقه البروج ܐܘ ܐܪܒܥܐ ܕܚܡܫܐ ܕܝܪܚܐ ܕܬܡܘܙ ܘܚܕܐ ܡܢܬܐ ܕܐܒܐ مرداد .

اسر — ܐܣܘܪ

ܐܣܝܪܘܬܐ . ܐܘ ܥܨܝܪܘܬܐ ܕܡ ܡܣܩܘܩ ܦܝܬܪܘܬܐ احتباس بول

اسراف — ܐܣܪܐܦ

ܦܪܝܘܬܐ، ܐܣܘܛܘܬܐ، ܒܙܒܙܘܬܐ ܕܡܕܒܕܝܢ ܚܦܝܛܘܬܐ ܕܟܠ ܚܘܕܪܬܐ — آمیز ܦܪܝܫܐ، ܐܣܘܛܐ — کردن ܦܪܝܫܐ، ܗܘܐ ܦܪܝܫܐ، ܐܣܘܛܐ .

اسرافیل — — ܣܪܦ

ܡܠܐܟܐ ܕܡܘܬܐ ܗܘ ܕܡܚܝܐ ܒܩܪܢܐ ܒܝܘܡܐ ܕܩܝܡܬܐ ܐܘ ܣܪܦܐ ܗ . ܕ . ܚܕ ܡܢ ܫܒܥܐ ܕܡܠܐܟܐ ܫܠܝܚܐ ܡܩܪܝܐ .

اسطقس — ܐܣܛܘܩܣ

ܐܣܛܘܩܣܐ، ܣܛܘܩܣܐ

اسطوانه — — ܩܘܢܝܗ اسطوان

ܐܣܛܘܢܐ، ܣܛܘܢܐ ܐܘ ܥܡܘܕܐ عمود ܐܘ

ܡܕܒܪܢܐ . بام غلطان اساطین ܐܣܛܘܢܐ .

اسطوخودوس — ܐܣܛܘܟܘܕܘܣ

ܡܪܥܐ، ܓܠܐ ܕܡ ܣܛܘܟܐ عشب ܕܡܣܡܢܐ .

اسطوره — — ܫܝܗ اسطیر

ܦܠܐܬܐ، ܡܬܠܐ مثل ܬܫܥܝܬܐ داستان ܥܘܕܝܬܐ احدوثه ܫܘܥܝܬܐ حکایت اساطیر ܦܠܐܬܐ، ܬܫܥܝܬܐ، ܥܘܕܝܬܐ .

اسعاد — ܐܣܥܕ

ܣܘܥܪܢܐ، ܡܣܥܕܢܘܬܐ ܐܘ ܡܥܕܪܢܘܬܐ . ܡܥܕܪܢܘܬܐ ܕܡܣܥܝܢܘܬܐ ܘܥܘܕܪܐ .

اسغر — ܐܣܛܓܪ

ܚܕ ܐܕܫܐ ܕܚܝܘܬܐ ارمجی ܩܘܦܕܐ دلدل، ܩܘܦܕܐ قنفد .

اسف — ܐܣܦ

ܥܩܬܐ، ܦܫܡܢܘܬܐ، ܟܪܝܐ — آور ܕܡ اسفناک ܡܥܩܢܐ ܡܚܪܢܐ ܕܥܩܬܐ .

اسفا — ܐܣܦܐ

ܡܘܫܟܢ واسفا ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܟܪܝܐ ، ܟܪܝܐ ܠܝ ܕܟܕ ܐܡܪܝܢ ܡܘܫܟܢ ، ܡܘܫܟܢܘܢ ، ܡܘܫܟܢܗ .

اسفراج — ܐܣܦܪܓ

ܡܪܓܢܘܢ ، ܝܪܩܘܬܐ ܡܬܐܟܠܢܘܬܐ خوردنی

اسفرزه — ܐܣܦܪܙܗ

ܩܘܠܘܪܐ، ܚܕܐ ܬܪܝܢܘܬܐ گیاه ܕܝܘܚܢܐ ܡܪܝܡ، ܠܦܘܬܟܝܐ .

اسفرود — — ܕܘܪܕ

ܛܝܪܐ، ܦܪܚܬܐ ܕܡܫܬܐ ܠܒܘܬܐ. ܟܐ ܦܪܚܐ ܡܕܒܪܝܬܐ ܐܘ قطا

اسقناج — ܐܣ ܦܝ ܢܐܓ

ܐܘܪܐ ܦܪܘܓ. ܡܢ ܐܣܦܢܓ. — رومی ܐܘܪܐ ܦܪܘܓܐ ܕܦܘܪܐ.

اسفنج — ܐܣ ܦܘܢܓ

ܐܣܦܘܢܓܐ، ܗܘܓܐ ماده ܡܬܚܙܝܢܬܐ ܡܠܝܠܬܐ ܘܦܠܝܫܐ ܚܕܘܪܐ ܗ. ܕ. ܡܕܝܢܬܐ ܕܟܐܪܝܬܐ ܦܪܝܐ. پرسوداخ.

اسفنجی — — ܦܓܐ

ܐܣܦܘܢܓܝܐ، ܒܕܘܡܝܐ ܕܐܣܦܘܢܓܐ ܡܢ ܟܝܢܗ.

اسفند — ܐܣ ܦܢܕ

(1) ܐܣܦܢܕܐ ܡܢ ܟܪܘܣܬܐ، ܘܝܘܩܢܐ ܕܥܒܕܐ سداب کوهی (2) ܝܪܚܐ ܕܫܘܒܥܣܪ ܡܢ ܫܢܬܐ ܫܡܫܝܬܐ ܦܪܣܝܬܐ.

اسفیداب — ܐܣ ܦܝܕ ܐܒ اسفیداج

ܐܣܦܝܕܐ. ܓܨܐ ܕܡܚܘܪܝ ܒܝܬ ܐܣܛܐ ܕܒܬܐ گچ برای سفید کردن دیوارهای خانه‌ها.

اسقاء — ܐܣ ܩܐܐ

ܡܫܩܝܢܘܬܐ، ܡܫܩܝܬܐ، ܡܫܬܝܬܐ.
— کردن ܡܫܩܝܐ، ܡܫܩܝܐ ܡܝܐ ܠܚܝܘܬܐ.
ܟܐ ܡܫܩܝܢ ܠܡܫܩܝܢܐ ܡܫܩܝܐ، ܡܫܩܝܢܘܬܐ ܕܐܪܥܐ.

اسقاط — — ܛ

ܡܦܠܬܐ، ܡܦܠܢܬܐ، ܡܚܣܪܢܘܬܐ.
— جنین ܡܚܣܪܢܘܬ ܥܘܠܐ، ܫܩܠܬܐ ܕܥܘܠܐ
جنین ܡܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܡܦܠܬܐ ܕܡܚܠܡܢܘܬܐ، ܡܚܣܪܢܘܬ ܥܘܠܐ. ܡܦܠܬܐ ܕܥܘܠܐ.
— کردن ܡܚܣܪܝܢ ܐܘ ܫܩܠܐ، ܡܦܠܘܝܐ.

اسقربوط — ܐܣ ܩܪ ܒܘܛ

ܐܣܩܘܪܒܘܛ، ܡܪܥܐ ܕܡܬܝܠܕ ܠܓܪܡܐ ܕܒܝܬ ܡܚܣܝܪ ܚܘܠܡܢܐ ܕܒܣܪܐ.

اسقف — ܐܣ ܩܘܦ

ܐܦܝܣܩܘܦܐ، ܪܝܫ ܟܗܢܐ ܡܕܡܪܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܪܒ ܡܕܝܢܬܐ اساقفه ܐܦܝܣܩܘܦܐ.

اسقلطس — ܐܣ ܩܠ ܛܘܣ

ܛܘܦܣܐ ܕܐܘܪܚܐ. ܥܝܢ استطلس.

اسکات — ܐܣ ܟܐܬ

ܡܫܬܩܢܘܬܐ، ܡܫܠܝܢܬܐ، ܡܢܝܚܢܘܬܐ، ܡܫܬܩܢܬܐ ܥܝܢ تسکین، ساکت . . .
— کردن ܡܫܬܩܐ، ܡܫܠܝܐ. — درد ܡܫܬܩܢܘܬ ܟܐܒܐ.

اسکان — — ܢ

ܡܫܪܝܢܘܬܐ، ܐܬܪܐ ܕܡܫܪܝܢܐ مسکن ܕܒܘܬܐ ܟܕܢܝܐ.

اسکرک — ܐܣ ܟ ܪܟ

ܙܘܩܬܐ فواق، ܥܝܢ سکسکه، هکهک.

اسکله — — ܠܗ

ܐܠܦܐ، ܠܡܝܢܐ بندر، ܣܦܝܢܐ ܡܢ ܡܪܟܒܐ ܕܝܡܐ ܡܢ ܕܝܡܐ ܐܬܝܐ ܟܐ ܦܘܠܐ ܣܦܝܢܬܐ ܘܡܕܝܢܐ ܡܢ ܠܡܝܢܐ.

اسکنج – ܐܸܣ ܟܲܢܓ
ܐܸܣܟܵܐ ܡܲܚܢܵܐ نفس گندیده .

اسکنك – ܐܸܣ ܟܲ ܢܸܟ اسکنه
ܡܲܩܕܵܐ ، ܡܲܬܢܵܐ ܕܢܲܓܵܪܵܐ ܕܒܝܗ ܦܵܬܚܝܼ ܚܘܼܪ̈ܝܵܐ ܘܡܲܬܚܝܼ ܐܸܩܵܢܵܐ . اسکنه‌ای ܡܲܩܕܵܢܵܐ ܒܡܘܼܟܵܢܵܐ ܕܡܲܩܕܵܐ .

اسلام – ܐܸܣ ܠܵܡ
ܡܫܲܠܡܘܼܬܵܐ ، ܫܘܼܠܵܡܵܐ ܕܡܫܲܠܡܝܼ ܐܝܼܬ ܡܫܲܠܡܢܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܠܡܵܢܘܼܬܵܐ ܕܟܠܵܐ ܠܨܒܝܵܢܵܐ اراده ܕܐܲܠܵܗܵܐ .

اسلامی – – ܡܝܼ
ܡܫܲܠܡܵܢܵܝܵܐ ، ܕܫܘܼܠܵܡܵܐ ܕܡܫܲܠܡܝܼ ܐܝܼܬ ܡܫܲܠܡܵܢܵܐ احکام اسلامی ܕܘܼܢܵܝܹ̈ܐ ܡܫܲܠܡܵܢܵܝܹ̈ܐ .

اسلامیت – – ܡܝܼ ܝܲܬ
ܡܫܲܠܡܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܠܡܘܼܬܵܐ اسلام .

اسلحه – ܐܸܣ ܠܲ ܚܹܗ
ܙܲܝܢܹ̈ܐ ، ܡܵܐܢܹ̈ܐ ܕܩܪܵܒܵܐ ، ܕܘܼܟܵܢܵܐ . – خانه ܒܹܝܬ ܙܲܝܢܹ̈ܐ . – دار . ܡܙܲܝܢܵܐ ، ܠܒܝܼܫ ܙܲܝܢܵܐ – داری ܡܙܲܝܢܘܼܬܵܐ ، ܠܒܝܼܫܘܼܬ ܙܲܝܢܵܐ . ܫܩܘܼܠ سلاح .

اسلوب – ܐܘܼܣ ܠܘܼܒ
ܐܘܼܪܚܵܐ ، ܕܘܼܒܵܪܵܐ راه ، طریقه ، ܟܬܵܒܵܐ ܐܝܼܬ ܩܘܼܒܵܠܵܐ انشاء ܗ . ܕ . ܐܘܼܪܚܵܐ ܕܟܬܵܒܘܼܬܵܐ ܕܟܵܬܘܿܒܵܐ نویسنده . – دار ܡܟܲܬܒܵܢܵܐ با اسلوب

اسم – ܐܸ ܣܡ
ܫܡܵܐ . اسامی ، اسماء ܫܡܵܗܹ̈ܐ ، ܫܡܵܗܹ̈ܐ . – گذاردن ܫܡܵܗܵܐ ، ܣܵܡܵܐ ܫܡܵܐ ܘܟܘܼܢܵܝܹ̈ܐ ܠܡܲܟܢܝܼ ܘܠܐܲܩܪܵܝܵܐ ، ܡܫܲܡܗܵܢܵܐ ܫܡܵܐ . – بردن ܠܐܲܕܟܵܪܘܼܬܵܐ ، ܡܕܲܟܪܵܢܵܐ ܫܡܵܐ . – درکردن ܦܲܪܣܘܼܬܵܐ ܫܡܵܐ ، ܗܘܿ ܡܫܲܡܗܵܢܵܐ . اسماً ܫܡܵܗܵܐܝܼܬ . – اشاره ܫܡܵܐ ܡܚܲܘܝܵܢܵܐ . – ذات ܫܡܵܐ ܕܟܝܵܢܵܐ ، ܡܩܲܘܝܵܢܵܐ – جامد ܫܡܵܐ ܓܫܝܼܡܵܐ – جمع ܫܡܵܐ ܕܣܘܼܓܵܐܐ ܐܝܼܬ ܡܟܲܢܫܵܢܵܐ . – جنس ܫܡܵܐ ܕܓܸܢܣܵܐ ܐܝܼܬ ܐܕܫܵܐ – حالت ܐܝܼܟ ܡܲܟܵܢܵܐ – خاص ܫܡܵܐ ܕܝܼܠܵܝܵܐ ، ܡܕܲܪܓܵܐ ܕܚܕ ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ܐܝܼܬ ܡܘܼܕܥܵܢܵܐ اسم علم – زمان ܐܝܼܟ ܡܲܟܵܢܵܐ ܕܙܲܒܢܵܐ . – علم ܫܡܵܐ ܕܚܕ ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ، ܡܘܼܕܥܵܢܵܐ . – عام ܫܡܵܐ ܓܵܘܵܢܵܝܵܐ ܐܝܼܬ ܕܟܠܵܢܵܐ . – عین ܫܡܵܐ ܓܘܼܫܡܵܢܵܐ ܐܝܼܬ ܓܫܝܼܡܵܐ . – فعل ܐܝܼܬ ܗܘܼܦܵܟܵܐ ܐܝܼܬ ܡܲܟܵܢܵܐ . – مشتق ܫܡܵܐ ܕܢܓܝܼܕܵܐ ܐܝܼܬ ܢܒܘܿܥܵܐ – مصدر ܐܘܼܢܵܐ ܠܐ ܡܒܘܼܥܵܐ – مصغر ܫܡܵܐ ܙܥܘܿܪܵܐ ܐܝܼܬ ܫܡܵܐ ܙܥܘܿܪܵܝܵܐ اسم تصغیر . – مکان ܐܝܼܟ ܡܲܟܵܢܵܐ ܕܐܝܼܬܘܼܬܵܐ – لموصوف ܡܫܲܡܗܵܢܵܐ .

اسمار – ܐܲܣ ܡܵܪ
ܐܲܣܵܐ ، ܐܝܼܟ ܐܸܟܠܵܐ .

اسماء – ܐܸܣ ܡܵܐ
ܡܫܲܡܗܵܢܘܼܬܵܐ .

اسمر – ܐܲܣ ܡܲܪ
ܟܘܼܫܵܝܵܐ ، ܓܘܼܢܵܐ ܩܘܼܡܵܐ ܐܘܼܟܵܡܵܐ ، ܩܘܼܡܵܐ ܒܫܘܼܡܵܐ . (ܐܲܣܡܲܪ) .

اسمی – ܐܸܣ ܡܝܼ
ܫܡܵܗܵܝܵܐ ܐܘ ܡܫܲܡܗܵܢܵܐ ܐܝܼܬ ܡܫܲܡܗܵܐ .

اسناد – ܐܸܣ ܢܵܕ
ܡܣܲܡܟܵܢܘܼܬܵܐ ، ܣܘܼܡܵܟܵܐ ܕܡܲܠܬܵܐ ܥܲܡ : ܡܫܝܼܚܘܼܬܵܐ ܡܣܲܡܟܵܢܵܐ ܠܐܲܠܵܗܵܐ ، ܡܫܝܼܚܘܼܬܵܐ

ܠܩܘܕܫܐ . تقدس اسناد میشود بخدا و بدی بشیطان .
– کردن ܡܣܢܕܘܬܐ .
ܣܘܟܠܐ ܐܚܪܢܐ معنی دیگر ܕܡܣܢܕܘܬܐ ܝܗܒ متهم کردن .

اسنادی – – ܝܐ

ܕܡܣܢܕܐ ، ܕܣܡܟܐ ، ܠܐ ܠܩܘܒܠܐ .

اسنان – – ١

ܒܢܝܫܐ ܗ . ܕ . ܕܟܠ ܒܢܝܢܫܐ ܡܢ ܚܝܘܬܐ ܒܠܘܚܕܗ ܕܠܫܢܐ ، ܕܐܢܫܘܬܐ حیوان .

اسود – ܐܣܘܕ

ܐܘܩܝܢܘܣ ܡܢ ܐܣܘܕܐ . بحر – ܝܡܐ ܐܣܘܕܐ .
بول – ܡܝܐ ܣܘܡܩܐ ܐܣܘܕܐ .

اسوداد – ܝܣܘ ܕܕ

ܡܬܚܫܟܢܘܬܐ ، ܚܘܟܡܐ ܐܣܘܕܐ ، ܒܣܘܡܐ .

اسهال – ܐܣܗܠ

ܒܕܡܐ ܕܟܝܠܐ ܡܢ ܕܝܠܐ ܕܟܪܣܐ ܡܢ ܒܥܠܝܐ ܡܫܬܪܝܢܐ ، ܫܘܠܫܠܐ . – خونی ܕܕܡܐ
ܗ . ܕ . ܕܝܠܐ ܕܟܪܣܐ ܕܡܐ .

اسهالی – – ܗܝܐ

ܕܒܥܐ ܟܪܣܐ ، ܡܫܪܝܢܐ .

اسیر – ܐ ܣܝܪ

ܫܒܝܐ ، ܐܣܝܪܐ سبی ܐܘ ܡܫܒܝܢܐ ، ܫܒܝܬܐ ܫܒܝܐ . – شدن ܫܒܐ ، ܗܘܐ ܫܒܝܐ .
– کردن ܫܒܘܝܐ ، ܫܒܝܐ ܫܒܐ ، ܐܣܝܪܐ .
ܫܒܝܐ . – عشق ܡܫܒܝܢܐ ܕܚܘܒܐ . اسیرانه

ܫܒܝܬܐ ، ܫܒܝܘܬܐ . اسراء ܫܒܝܐ ، ܫܒܝܐ . سبایا .

اسیری – – ܝܐ

ܫܒܝܘܬܐ ، ܐܣܝܪܘܬܐ .

اش – ܐܫ

ܚܕܐ ܡܢ ܐܬܘܬܐ ضمیرملکی ܕܩܢܝܢܐ ܗܘ ܒܠܫܢܐ ܚܕܢܝܐ : ܕܝܗ ، ܕܝܗ . خانهاش ܒܝܬܗ ܕܝܗ ، ܒܝܬܗܘܢ ، ܒܝܬܐ ܕܝܗ ، ܒܝܬܗ .

اشاره – ܐܫܪܗ

ܪܡܙܐ ، ܢܘܩܕܐ ، ܘܚܕܐ ܕܝܗ ܐܢܬܐ ܡܫܘܚܬܐ ܡܢ ܡܫܘܚܬܐ ܡܕܝܢܝܐ . ܢܘܩܙܐ ، ܠܟܘܬܐ ܙܘܥܐ . ܕܟܠ ܚܕ ܢܘܩܕܐ ܕܟܠܐ ܡܟܐ .
ܐܘ ܡܫܘܚܬܐ ܡܫܘܚܬܐ . ܢܘܩܙܐ ܢܘܩܕܐ ܡܢܝܢܐ ܕܢܝܚܐ ، ܠܟܘܬܐ ܢܘܩܕܐ ܕܡܫܚܠܦܐ ܡܢ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ، ܙܘܥܐ ܢܘܩܕܐ ܕܡܫܚܠܦܐ ܪܡܙܐ ܢܘܩܕܐ ܕܢܝܚܐ ، ܕܡܫܚܠܦܐ . – کردن ܪܡܙܐ ، ܢܘܩܕܐ ، ܕܢܩܙ ، ܠܟܘܬܐ – کننده ܪܡܙܐ ، ܠܟܘܬܐ ܐܘ ܪܡܙܢܐ . ܪܡܙܬܐ ܗ . ܕ . ܕܪܡܙܐ ܕܪܡܙܐ ܕܡܪܡܙܢܐ ܕܡܚܘܝܢܐ . اسم – ܫܡܐ ܡܚܘܝܢܐ .
صفت – ܫܘܡܗܐ ܡܚܘܝܢܐ ضمیر – ܚܠܦ ܫܡܐ ܡܚܘܝܢܐ .

اشاعت – – ܟܫ اشاعه

ܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ ، ܘܟܪܘܙܘܬܐ ܕܫܘܥܝܬܐ خبر ܘܟܪܘܙܘܬܐ ܐܘ ܟܪܘܙܘܬܐ ܗ . ܕ . ܟܠܝܬܐ ܕܡܬܝܕܥܐ ܡܫܬܪܝܢܐ ܘܡܬܦܫܛܢܐ ، ܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ ܕܫܘܥܝܬܐ ܢܦܩܬܐ ܕܡܘܕܥܢܘܬܐ . ܘܟܪܘܙܘܬܐ ܕܫܘܥܝܬܐ ܕܢܦܩܐ . ܘܟܪܘܙܘܬܐ ܕܫܘܥܝܐ ، ܕܫܘܥܝܬܐ

ܒܝܫܘܬܐ شرم گاه . — کردن ܡܒܗܬܢܐ ܡܟܦܢܐ ܒܢܫܐ ، ܡܟܠܡܐ .

اشباع — ܐܝܬ ܣܒܥ

ܡܣܒܥܢܘܬܐ ، ܡܣܒܥܢܘܬܐ ܐܘ ܣܒܥܢܘܬܐ ، ܣܒܥܐ ، ܣܒܥܘܬܐ ܐܘ ܣܒܥܐ ، ܣܒܥܘܬܐ شبع ، سیری . — کردن ܡܣܒܥܢܐ ، ܣܒܥܢܐ . قابل — ܡܣܬܒܥܢܐ . قابلیت — ܡܣܬܒܥܢܘܬܐ .

اشبیل — ܐܫܒܝܠ اشبل

ܒܝܥܐ ، ܒܝܥܐ ܕܢܘܢܐ ܕܢܘܢܐ ܐܘܟܡܐ ، ܒܝܥܐ ܕܢܘܢܐ خاویار .

اشپوختن — ܐܝܬ ܦܘܚ

ܡܦܘܚܐ ، ܢܦܘܚܐ ، ܢܦܚܐ .

اشتالنگ — ܐܝܬ ܬܠܢܓ

ܥܩܒܐ ܕܥܩܒܐ ، ܩܘܪܬܐ ܕܪܓܠܐ قوزك ، ܐܘ ܩܘܪܬܐ ܕܪܓܠܐ ، ܩܘܪܬܐ بجول ، بجل .

اشتباه — ܐܝܬ ܫܒܗ

ܛܥܝܐ ، ܛܥܝܘܬܐ سهو ، ܛܥܝܘܬܐ ܕܝܕܥܬܐ غلط ، ܛܥܝܐ ܕܝܕܥܬܐ ، ܛܥܝܘܬܐ ܕܡܫܒܚܬܐ ، ܕܡܫܒܚܬܐ . — کردن ܛܥܐ ، ܛܥܝܬܐ ܕܝܕܥܬܐ ، ܛܥܝܬܐ . اشتباهاً ܛܥܝܐܝܬ ܛܥܝܐܝܬ ، ܛܥܝܐܝܬ ، ܒܛܥܝܘܬܐ .

اشتباهی — — ܫܒܗ

ܛܥܝܐ ، ܕܛܥܝܐ .

اشتداد — — ܫܕܕ

ܚܝܠܬܢܘܬܐ ، ܚܝܠܬܢܘܬܐ قدرت . — مرض ܚܝܠܬܢܘܬܐ ܕܟܘܪܗܢܐ ، ܒܟܘܪܗܢܐ ، ܚܝܠܬܢܘܬܐ

ܕܟܘܪܗܢܐ ܕܡܫܬܪܝܢܐ ، ܚܝܠܬܢܘܬܐ ܕܝ ܡܫܬܪܝܢܘܬܐ ܕܟܘܪܗܢܐ .

اشتر — ܐܫܬܪ ܓܡܠ

ܓܡܠܐ شتر .

اشتراء — ܐܝܬ ܫܪܐ

ܙܒܢܐ ، ܙܒܢܘܬܐ ابتیاع .

اشتراك — — ܫܪܟ

ܡܫܘܬܦܘܬܐ ، ܫܘܬܦܘܬܐ ، ܫܘܬܦܘܬܐ ܐܘ ܡܫܘܬܦܘܬܐ ܗ . ܕ . ܗܘ ܫܘܬܦܐ شریك ܒܡܕܡ . — کردن ܫܘܬܦܐ . اشتراکاً ܡܫܘܬܦܐܝܬ .

اشتراکی — — ܫܪܟ

ܫܘܬܦܐܝܐ ، ܕܫܘܬܦܐ ، ܫܘܬܦܘܬܐ ، ܕܡܫܘܬܦܘܬܐ .

اشتعال — — ܫܥܠ

ܡܫܬܠܗܒܢܘܬܐ ، ܡܫܬܠܗܒܢܘܬܐ التهاب . ܝܢ ܐܡܬܝ ܡܫܬܠܗܒܢܘܬܐ ܕܢܘܪܐ ، ܕܢܘܪܐ ، ܕܝܩܕܐ . — کردن یا یافتن ܫܠܗܒܐ ، ܫܠܗܒܝܬܐ شعله آلاو .

اشتغال — — ܫܓܠ

ܥܒܕܢܘܬܐ ، ܥܒܕܢܘܬܐ ، ܥܒܕܢܐ . — بکار ܥܒܕܢܘܬܐ ܒܥܒܕܐ . — ورزیدن ܥܒܕܐ ، ܥܒܕܐ ، ܒܥܒܕܐ بکارهای مختلف — ورزید ܥܒܕܐ ܒܥܒܕܐ ܒܥܒܕܐ ܡܫܚܠܦܐ .

اشتقاق — — ܫܩܩ

ܡܫܬܩܠܢܘܬܐ ، ܡܫܬܩܠܢܘܬܐ ، ܡܫܬܩܠܢܘܬܐ ܕܡܠܬܐ ܡܢ ܡܠܬܐ ، ܡܫܬܩܠܐ ܡܢ ܡܠܬܐ ܝܢ ܡܫܬܩܠܢܐ

ܝܕܥܬܐ ܡܕܥܢܘܬܐ. علم – ܡܕܥܢܘܬ ܒܥܝܐ.
– يافتن ܕܒܥܝܐ. اشتقاقاً ܝܕܥܢܐܝܬ، ܡܕܥܢܐܝܬ

اشتقاقی – – ܝܕܥܢܝܐ

ܝܕܘܥܢܝܐ، ܝܕܥܢܝܐ

اشتکاک – – ܫܟܟ

ܡܬܦܠܓܢܘܬܐ ܚܙܝ شك، شكاك، مشكوك

اشتلم – ܐܦܣ ܟ ܠܘܡ

ܐܠܝܨܘܬܐ، ܩܛܝܪܐ اضطرار، ܛܠܘܡܝܐ ظلم. – كردن ܛܠܡܐ، ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܐܠܝܨܘܬܐ ܕ ܩܛܝܪܐ.

اشتهاء – – ܗܘܐ

ܪܓܝܓܐ، ܪܓܝܓܘܬܐ. – آور ܡܪܓܓܢܐ

اشتهار – – ܗܐܪ

ܛܒܝܒܘܬܐ، ܡܛܒܒܢܘܬܐ انگشت‌نمایی. ܡܫܡܗܘܬܐ شهرت ܐܦ ܟܡܘܢܘܬܐ شاعيه. ܟܠܝܬܐ ܕܝܠܗ ܠܝܬ ܦܘܪܫܢܐ ܒܝܢ ܡܛܒܒܢܘܬܐ ܘܛܒܝܒܘܬܐ. ܡܛܒܒܢܐ ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܦܪܝܫܐ ܡܢܗ ܒܝܫܬܐ ܒܝܫܘܬܐ ܘܛܒܝܒܐ ܒܛܒܬܐ. – بدزدی ܡܛܒܒܢܘܬܐ ܒܓܢܒܘܬܐ. بيشردوستی ܛܒܝܒܘܬܐ ܒܦܫܝܛܘܬ ܐܢܫܘܬܐ – دارد ܦܝܫܬܐ ܐܝܠܗ ܒܡܦܝܠܬܐ.

– اشتیاق – – ܪܐܓ

ܣܘܚܬܐ، ܪܓܝܓܬܐ آرزو، ܠܗܝܩܘܬܐ ذوق ܗ. ܕ. ܒܟܬܐ ܫܝܟܠܬܐ.

اشرار – ܐܒ ܫܪܪ

ܡܫܬܪܝܢܐ ܝܢ ܡܫܬܪܝܢܐ، ܫܠܘܝܬܐ شورش‌طلبان، ܦܬܢܝܐ. ܦܬܢܝܐ فتنه‌طلبان.

اشراف – – ܫܪܦ

ܪܘܫܢܝܐ، ܝܩܝܪܐ ܕܥܡܐ جماعت ܡܫܠܛܢܐ اعالی، ܡܝܬܪܐ. ܐܢܝܢ ܕܐܝܠܢ ܒܪܫܐ، ܒܡܝܬܪܘܬܐ.

اشرافی – – ܫܪܝ

ܪܘܫܢܝܐ

اشرافیت – – ܫܪܝܬ

ܪܘܫܢܘܬܐ، ܝܩܪܘܬܐ، ܡܫܠܛܢܘܬܐ. ܐܦ ܐܬܪܐ ܕ ܝܩܪܘܬܐ مقام ܕܪܘܫܢܝܐ.

اشراق – ܐܟ ܫܪܩ

ܕܢܚܐ، ܙܠܓܐ، ܡܕܢܚܐ، ܢܘܗܪܐ ܡܢܗܪܢܘܬܐ، ܕܢܚܐ ܕܙܠܓܐ.

اشراقی – – ܫܪܩ

ܡܕܢܚܝܐ، ܕܐܝܠܗ ܡܢ ܦܢܝܬܐ ܕܡܕܢܚܐ شرق.

اشعار – ܐܟ ܫܥܪ

ܫܥܪܬܐ، ܡܫܥܪܬܐ، ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܒܦܘܪܝܢܐ. – داشتن ܫܥܪܝܐ ܡܘܕܥܢܐ. ܡܫܠܬܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܘܫܚܠܦܬ ܒܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܥܡ ܐܢܝܢ ܕܒܥܝ ܠܘܩܐ ܒܥܒܪܐ، ܒܪܫܐ.

اشعاع – ܐܟ ܫܥܠ

ܡܙܗܪܘܬܐ، ܡܙܠܓܢܘܬܐ شعشعه ܡܙܠܓܢܘܬܐ تشعشع.

اشغال – ܐܟ ܫܓܠ

ܟܘܠܟܐ، ܟܠܟܠܬܐ. ܐܦ ܕܟܒܫܬܐ ܕܒܘܕܐ ܟܒܫܬܐ ܠܗ. – كردن ܫܠܘܛܝܐ. ܐܦ ܟܒܫܐ ܠܗ ܡܢ ܟܒܫܐ.

اشغالی — — ܠܹܐ

ܡܫܲܓ݂ܠܵܢܵܐ ܐܵܘ ܡܫܲܓ݂ܠܵܢܝܼܬ݂ܵܐ . ܒܝܼܐ ܡܲܪܹܐ ܦܝܼܫ ܫܓ݂ܝܼܠܵܐ ، ܫܓ݂ܝܼܠܬ݂ܵܐ .

اشفاق — — ܦܵܝܸܫ

ܚܘܼܢܵܢܵܐ ، ܚܢܵܢܘܼܬ݂ܵܐ , ܚܵܢܘܿܢܬ݂ܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ܐܵܘ ܚܢܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ܒܫܘܼܢܵܝܵܐ معنی ܕܫܘܼܢܵܦܵܝܵܬ݂ܵܐ . — انگیز ܚܢܵܢܵܝܵܐ ܫܘܼܢܵܦܵܝܵܐ .

اشك — ܐܸܫܟ

ܕܸܡܥܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܕܸܡܥܹܐ . — ریختن ܫܦܘܼܟ݂ܹܐ ܕܸܡܥܹܐ . — شادی ܕܸܡܥܹܐ ܕܚܲܕܘܼܬ݂ܵܐ — خونین ܕܸܡܥܹܐ ܕܕܸܡܵܐ . — آلود ܕܸܡܥܵܢܵܐ . چشمان اشك آلود ܥܲܝܢܹܐ ܕܸܡܥܵܢܹܐ ܐܵܘ اشكبار . — ریزی ܡܕܲܡܥܵܢܘܼܬ݂ܵܐ .

اشكال — ܐܸܫܟܵܠ

ܥܲܣܩܘܼܬ݂ܵܐ , اشكالات ܥܲܣܩܘܵܬ݂ܵܐ . — تراشیدن ܥܲܣܩܘܼܝܹܐ ، ܡܥܲܣܩܘܼܝܹܐ ܥܲܣܩܘܵܬ݂ܵܐ . — تراش ܡܥܲܣܩܵܢܵܐ — تراشی ܡܥܲܣܩܵܢܘܼܬ݂ܵܐ .

اشكلك — ܐܸܫܟܸܠܟ

ܫܘܼܢܵܩܵܐ , ܫܘܼܢܵܩܵܐ اشكنجه ܫܵܐ ܠܫܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ܕܢܵܫܵܐ ܡܸܢ ܐܝܼܕܵܐ ، ܓ݂ܝܼܓ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ܫܘܼܚܵܩܵܐ ܕܫܘܼܢܵܩܹܐ .

اشكنجه — ܐܸܫܟܲܢܓܹܗ

ܫܘܼܢܵܩܵܐ ، ܫܘܼܢܵܩܵܐ اعذاب — كردن ܫܲܢܘܼܩܹܐ ، ܫܲܢܘܼܩܹܐ ܠܲܢܓܘܼܝܹܐ .

اشكو — ܐܸܫܟܘܿ   اشكوب

ܡܲܕܪܲܓ݂ܵܐ ، ܐܲܟ݂ܫܵܐ ܕܫܵܢܘܼܬ݂ܵܐ مرتبه .

اشكوخیدن — ܐܸܫܟܘܿܟ݂ܝܼܕܲܢ

ܬܲܠܩܘܼܝܹܐ ܡܸܢ ܬܲܩܠܘܼܝܹܐ .

اشم — ܐܲܫܡ

ܠܘܼܒܵܒ݂ܵܐ ، ܚܕܵܐ ܡܝܼܢܵܐ ܕܣܘܼܬ݂ܵܐ .

اشمئزاز — ܐܸܫܡܸܐܙܵܙ

ܫܘܼܒܵܩܵܐ , ܫܢܵܝܘܼܬ݂ܵܐ .

اشنان — ܐܘܼܫܢܵܢ

ܐܘܼܥܵܠܵܐ ܡܸܢ ܐܲܚܠܵܐ , ܥܸܣܒܵܐ عشب ܡܲܥܒܲܕܢܵܢܵܐ ܒܕܘܼܓ݂ܠܵܐ عشب‌اسقاط كننده جنین . ܒܝܼܐ ܫܲܒܸܒ ܕܡܲܥܒܲܕܵܐ ܕܥܘܼܠܵܠܵܐ ܡܸܢ ܐܲܚܵܐ ܥܸܣܒܵܐ ܫܘܼܥܵܐ ܡܵܢܵܐ ܡܸܢ ܚܲܣܵܐ ܡܵܢܵܐ ܗܵܐ ܡܲܥܒܲܕܢܘܼܬ݂ܵܐ ܡܸܢ ܗܵܐ ܡܥܲܒܕܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ܒܕܘܼܓ݂ܠܵܐ . — دارو ܚܲܒܵܐ ܥܸܣܒܵܐ ܦܘܼܫܵܐ ܚܸܫܟܵܐ ، ܚܸܫܘܿܟ݂ܹܐ ܚܲܫܝܼܟ݂ܵܐ .

اشنوشه — ܐܸܫܢܘܿܫܹܗ

ܥܘܼܛܵܫܵܐ ، ܥܛܵܫܘܼܬ݂ܵܐ ، ܥܘܼܛܵܫܬ݂ܵܐ .

اشنه — ܐܘܼܫܢܹܗ

ܬܲܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܫܥܝܼܢܘܼܬ݂ܵܐ ܕܟܹܐ ܦܵܪܹܝܵܐ ܒܝܼܐ ܫܲܓ݂ܪܵܐ ܠܟܹܐܦܹܐ ܕܐܝܼܠܵܢܹܐ ܘܟܲܠ ܫܘܼܪܵܐ صخره . ܒܝܼܐ ܫܲܒܸܒ ܕܡܲܥܠܘܼܝܹܗ ܓ݂ܘܼܦܸܒ ܚܠܵܘܗ ܗܵܐ ܓ݂ܲܠܠܵܐ ܡܸܢ ܚܲܫܵܐ ܕܡܲܦܘܼܠܘܼܬ݂ܵܐ صرع .

اشهاد — ܐܸܫܗܵܕ

ܣܵܗܕܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܲܟܬܲܒ݂ܬ݂ܵܐ ܠܲܣܗܵܕܹܐ ܡܸܢ ܠܲܢܟ݂ܪܵܝܵܐ ܐܢܵܫ ܣܵܗܕܵܐ . ܐܵܘ ܒܟܵܬ݂ܒ݂ܵܐ ܡܸܢ ܡܲܟܬܲܒ݂ܵܐ ܣܵܗܕܘܼܬ݂ܵܐ ܡܸܢ ܐܢܵܫܵܐ .

اشهب — ܐܲܫܗܲܒ

ܚܘܵܪܵܢܵܐ ، ܚܘܵܪܵܐ ܕܣܘܼܡܵܩܵܐ ، ܕܲܩܘܼܩܵܐ . ܟܲܪܟܵܐ ܗ . ܕ . ܚܲܒܝܼܒܵܐ ܒܐܘܼܪܚܵܐ ܘܚܲܩܠܵܐ .

اشهد — ܐܲܫܗܲܕ

ܒܡܵܪܝܵܐ ܟܹܐܢ ܠܣܵܗܕܘܼܬ݂ܵܐ . — بالله ܐܲܠܵܗܵܐ ܣܵܗܕܹܐ !

اصابت – ܐܸܨܵܐܒܲܬ

(1) ܚܠܝܡܘܼܬܐ ، ܠܘܼܠܝܼܬܐ . – قرعه ܚܠܝܡܘܼܬ ܦܸܬܵܐ ، ܠܘܼܠܝܼܬܐ ܕܦܸܬܵܐ

(2) ܐܲܦܫܬܐ ، ܢܘܼܩܡܬܐ ܡܢ ܟܘܼܪܗܢܐ ، ܕܟܐ ܗܕܝܬܐ . – مرض ܐܘܼܦܫܐ ܡܕܝܢܐ . ܐܲܦܫܠܗ ܒܠܘܼܗܝ ܡܘܬܐ .

(3) ܕܡܝܬܐ ، ܡܛܝܬܐ ܒܠܐ – تير بهدف ܕܡܝܬܐ ܝܢ ܡܛܝܬܐ ܕܓܐܪܐ ܠܢܝܫܐ . – كردن ܠܘܼܠܐ ، ܐܦܫܐ ܕܡܝܐ ، ܡܛܝܢܐ .

اصالت – – ܠܬ

ܡܛܥܡܘܼܬܐ ، ܝܡܝܢܘܼܬ ܓܢܫܐ ܝܘܝܢܘܼܬ ܛܘܗܡܐ اصليت ܐܘ ܡܝܬܬܘܼܬܐ , ܝܬܝܬܘܼܬܐ ܐܘ ܟܢܫܐ ܕܢܡܘܣܐ . ܒܠܡܕܢܝܐ قانون مدنى ܡܟܝܢܬܐ ܡܢܘܡܬܐ ܗ . ܕ . ܐܢܫܐ ܟܠܝܗ ܕܗܘܼ ܠܝܗ ܘܠܐ ܐܢܝ ܝܕ ܛܣܢܘܦܐ . اصالة ܦܪܐܘܦܝܬ ܡܢܘܡܝܢܬ .

اصبع – ܐܸܨܒܲܥ ، ܐܘܨ ܒܘܥ

ܨܒܥܐ . اصابع ، اصابيع ܨܒܥܬܐ ܨܒܥܬܐ . ܨܒܥܐ ، ܨܒܥܬܐ .

اصدار – ܐܸܨܕܵܪ

ܢܘܦܩܐ ، ܦܠܛܬܐ ، ܡܦܩܢܘܼܬܐ – حكم ܢܘܦܩ ܕܝܢܐ .

اصداق – – ܨܕ

ܘܡܗܪܐ ، ܫܘܕܐ ܝܗܒܐ ܣܘܝ صداق .

اصرار – ܐܸܨܪܵܪ

ܡܬܚܦܛܢܘܼܬܐ ، ܐܢܫܐ ܕܡܟܠܐ ܝܗܒܐ ܡܛܠܝܐ ، ܠܘܬܐ ابرام . با – ܐܚܦܛܝܬ . – آميز ܐܚܦܛܐ – كردن ܐܚܦܛܐ .

اصطبل – ܐܸܨܛܲܒܠ

ܐܸܨܛܲܒܠܐ ، ܐܘܼܪܝܐ ، ܦܬܐ .

اصطفاء – ܐܸܨ ܛܸ ܦܵܐ

ܓܘܒܝܐ ، ܓܒܝܬܐ انتخاب .

اصطكاك – – ܛܟܐܟ

(1) ܦܘܪܟܐ ، ܦܪܟܬܐ .

(2) ܩܪܩܫܐ ، ܕܡܝܬܐ ܚܕܕܐ ܕܬܢ ܚܕ ܡܢ ܚܕܕܐ ܒܩܝܡ ܡܕܡܝܬܐ ܕܫܕܝܬܐ .

(3) ܠܟܝܦܘܬܐ ، ܟܬܦܬܐ ܕܫܕܝܬܐ . ܠܟܝܦܘܬܐ ܕܟܬܝܬܐ ܝܢ ܟܐܦܬܐ ܕܐ ܡܘܠܕܐ ܦܪܡܐ . ܣܘܝ برماس .

اصطلاح – – ܠܐܚ

ܡܠܡܘܬܐ ، ܡܫܬܥܠܐ ܗ . ܕ ܟܠܡܐ ܘܦܬܓܡܐ . – طبى ܡܫܬܥܠܐ ܐܣܝܘܬܐ ، ܕܐܣܝܘܬܐ ܗ . ܕ ܟܠܡܐ ܘܦܬܓܡܐ ܕܐܣܝܘܬܐ . اصطلاحاً ܡܠܡܘܬܢܝܬ .

اصطلاحى – – ܠܐܚܝ

ܡܠܡܘܬܢܝܐ ، ܡܫܬܥܠܢܝܐ ، ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܫܬܡܘܬܐ ܝܢ ܝܘܚܕܢܘܬܐ ܠܝܕ ܟܠܡܐ ܘܦܬܓܡܐ .

اصعاد – ܐܸܨܥܵܕ

ܡܣܠܩܢܘܼܬܐ ، ܣܘܠܩܐ صعود ، ܣܠܩܬܐ ، ܪܡܘܬܐ ، ܥܠܝܬܐ .

اصغاء – ܐܸܨܓܵܐ

ܨܘܬܘܬܐ , ܨܢܬܐ ، ܫܡܥܬܐ ܠܡܠܬܐ ، ܐܕܢܐ ܕܡܬܐ ܠܠܐ . براى – نطق او ܗܘ ܨܘܬܘܬܐ ܠܡܡܠܠܘܗܝ . ܗܘ ܫܡܥܬܐ

[illegible] – کردن [illegible] ، [illegible] .

اصفر – [illegible]

[illegible] زرد [illegible] بحر – [illegible] . حمای – [illegible] تب زرد .

اصل – [illegible]

(1) [illegible] ریشه [illegible] منبع .
(2) [illegible] آغاز ابتداء – [illegible] نسجه اصل (4) [illegible] (5) [illegible] اساس .
– فعل [illegible] از – مجم [illegible] . گفتارش – ندارد [illegible] . [illegible] اصیل . اصلاً [illegible] ابدا بی – [illegible] . – زاده [illegible] .

اصلاح – [illegible]

(1) [illegible] . [illegible] اصلاح اغلاط [illegible] اصلاح اخلاقی – [illegible] تصحیح (2) [illegible] (3) [illegible] (4) [illegible] آرایش .
– کردن [illegible] . – پذیر [illegible] . اصلاحات [illegible] .

اصلاحی – [illegible]

[illegible] تصحیح کننده .

اصلی – [illegible]

[illegible] اصیل .

اصلیت – [illegible]

[illegible] .

اصم – [illegible]

[illegible] کر .

اصول – [illegible]

[illegible] ج اصل . [illegible] . – وفروع [illegible] . [illegible] : [illegible] . [illegible] معنی [illegible] طور ، طرز .

اصولی – [illegible]

[illegible] اصولاً [illegible] .

اصیل – [illegible]

[illegible] اصیل زاده . اسب – [illegible] .

اضاعه – [illegible]

[illegible] خرابی [illegible] . – وقت [illegible]

ܡܫܠܡܬܐ ܡܢ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܦܢܐ .

اضافه — — ܦܝܫܗ

ܡܙܝܕܢܘܬܐ ، ܡܩܘܪܒܢܘܬܐ الحاق . ܡܙܝܕܢܬܐ ܐܚܪܝ . — حرف آخر كلمه ܡܩܘܪܒܢܘܬܐ ܡܢ ܡܙܝܕܢܘܬܐ ܕܡܠܬܐ ܠܡܠܬܐ ܕܦܪܨܘܦܐ . ܐܘ ܬܘܣܦܬܐ ܗ . ܕ . ܐܚܪܬܐ ܕܟܬܒܐ ملحق الكتاب ܐܘ ܙܘܕܐܢܐ ، ܡܕܝܕܝ ܙܘܕܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ . حالت — ܙܢܐ ܡܢ ܙܢܐ ܕܡܬܚܡܢܘܬܐ ، ܠܬܘܦܝ ܡܠܠܐ ܕܝܢ ܐܡܝܢ ܡܠܘܬܢܘܬܐ ܗ . ܕ . ܡܙܝܕܢܘܬܐ ܕܫܡܐ ܠܫܡܐ ܐܚܪܢܐ ܠܝܕ ܐܝܬܘܬܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܠܓܘܡܐ ܦܣܝܩܐ ܐܝܟ : ܒܬܝܐ (ܕ) ܐܘܫܥ . ܐܝܬܐ (ܕ) ܐܠܗܐ . ܩܠܝܕ ܫܡܐ ܡܢ ܩܠܝܕܐ (ܕ) ܫܡܐ (ܠܓܘܡܐ ܦܣܝܩܐ) . — كردن ܥܒܕܐ ܡܙܝܕܢܐ . — شدن ܙܝܕܐ .

اضافى — — ܦܝܫܐ

ܙܘܕܢܐ ، ܡܩܘܪܒܐ ملحق ܡܙܝܕܐ ܡܬܚܒܪܐ ܥܡ .

اضحى — ܐܘ ܗܐ

ܡܘܦܩܬܐ ܕܥܐܕܐ ܡܕܒܚܐ عيداضحى ܥܐܕܐ ܕܕܒܚܐ .

اضطراب — ܐܘ ܛ ܪܐܒ

ܕܠܘܚܐ ، ܕܠܚܘܬܐ ، ܫܓܘܫܝܐ — خاطر ܕܠܘܚܐ ܕܗܘܢܐ ، ܕܪܥܝܢܐ ܗ . ܕ . ܫܘܓܗܐ

اضطرار — — ܪܐܪ

ܐܠܨܐ ، ܐܘ ܐܠܝܨܘܬܐ اجبار ܣܢܝܩܘܬܐ ܣܢܝܩܘܬܐ احتياج ، ܟܪܝܗܘܬܐ ، فاقه ، فقر ، اضطراراً ܐܠܝܨܐܝܬ ، ܣܢܝܩܐܝܬ ܟܪܝܗܐܝܬ .

اضطرارى — — ܪܐ ܪܝ

ܐܠܝܨܐ ، ܐܠܝܨܝܐ ، ܣܢܝܩܝܐ .

اضعاف — ܐܘ ܥܐܦ

ܥܘܦܦܐ ، ܥܘܦܦܬܐ ܕܡܕܡ ܥܦܝܦܐ ضعف . ܐܘ ܡܙܝܕܢܬܐ . ܐܘ ܥܘܦܦܬܐ ܕܡܣܝܒܐ ضعيف .

اضلاع — ܐܘ ܠܐܥ

ܐܠܥܐ ، ܓܪܡܐ ܕܓܢܒܐ ܘܐܚܪܢܐ ܐܠܥܐ ܕܐܝܕܐ قفسه — قصيه ܐܠܥܬܐ ܕܐܝܕܐ . — معدومه يا كاذبه ܐܠܥܐ ܐܠܥܬܐ — متموجه يا آزاد ܐܠܥܬܐ ܡܬܘܥܬܐ . ܐܘ ܫܠܝܚܐ ، ܐܠܥܬܐ ، ܐܘܪܚܐ . كثيرالاضلاح ܣܓܝ ܐܠܥܐ .

اضلال — ܐܘ ܠܐܠ

ܛܘܥܝܐ ، ܡܛܥܝܢܘܬܐ ، ܦܠܛܬܐ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܬܪܝܨܬܐ ، ܡܛܠܝܬܐ .

اضمار — ܐܘ ܡܐܪ

ܛܘܫܝܐ ، ܛܫܝܬܐ .

اضمحلال — ܐܘ ܡܚܐ ܠܐܠ

ܣܘܦܐ ، ܣܘܦܬܐ ، ܡܒܛܠܬܐ . ܣܘܦܐ ܕܐܘܪܚܐ ܕܡܠܟܘܬܐ . ܐܘ ܡܬܦܪܣܢܘܬܐ ܐܝܟ ܡܬܦܪܣܢܘܬܐ ܕܝܘܡܐ ܗ . ܕ . ܠܒܠܬܗ ܣܘܦܗ .

اطاحه — ܐܛ ܬܐ ܚܗ

ܡܚܪܒܢܐ ، ܡܘܒܕܢܘܬܐ ابارة ، ܐܒܕܢܬܐ .

اطاعت — ܐܛ ܬܐ ܥܬ

ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ، ܕܫܡܥܬܐ ܕܘܢܬܐ ، ܫܡܥܬܐ . — كردن ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ .

اطاق – ܐܘ ܛܵܐܩ

ܛܵܘܵܐ . – پذیرائی ܒܹܝܬ ܡܩܲܒܠܵܢܹ̈ܐ . – تجارت
ܒܹܝܬ ܬܲܐܓܵܪܘܼܬܵܐ .

اطاله – ܐܸ ܛܵܐ ܠܗ

ܡܘܼܪܵܟܘܼܬܵܐ ، ܡܘܼܪܵܟܬܵܐ . ܐܝܟ ܡܛܲܫܝܵܐ
ܡܛܲܫܝܬܵܐ ܐܢܝ ܡܛܲܫܝܵܐ ܕܠܫܵܢܵܐ ܐܝܟ ܢܘܼܪܵܐ
– لسان ، زبان ܡܘܼܪܵܟܘܼܬ ܠܫܵܢܵܐ ،
ܡܘܼܪܵܟܬܵܐ ܕܠܫܵܢܵܐ . زبان درازی .

اطام – ܐܸ ܛܵܐܡ

ܥܡܪܬܵܐ ، ܚܒܘܼܫܝܵܐ ܚܒܘܼܫܝܘܼܬܵܐ ، ܣܘܼܪ
اختباس بدل .

اطراح – ܐܸܛ ܪܵܗ

ܪܡܝܵܐ ، ܪܡܝܬܵܐ ، ܫܡܝܛܘܼܬܵܐ .

اطراف – ܐܛ ܪܵܦ

(1) ܓܒܹ̈ܐ ܡܢ ܓܒܹ̈ܐ . از همه – ܡܢ ܟܠ
ܓܒܹ̈ܐ ، ܓܒܹ̈ܐ . (2) ܣܒܵܒܹ̈ܐ ، ܠܣܒܵܒܹ̈ܐ
– شهر ܠܣܒܵܒܹ̈ܐ ܡܕܝܼܢܬܵܐ ܗ . ܕ . ܕܘܼܟܝܵܬܵܐ
ܩܘܼܪܒܵܐ ܠܡܕܝܼܢܬܵܐ ، ܠܣܛܪܘܼܬܗ .
(3) ܦܢܝܵܬܹ̈ܐ – علیه ܦܢܝܵܬܹ̈ܐ ܥܸܠܵܝܹ̈ܐ – سافله
ܦܢܝܵܬܹ̈ܐ ܬܲܚܬܵܝܹ̈ܐ .

اطروش – ܐܛܪܘܼܫ ܪܘܼܫ

ܕܘܼܟܵܐ اسم ܓܵܪܵܐ کر .

اطعام – ܐܸܛ ܥܵܐܡ

ܡܘܼܟܠܘܼܬܵܐ ، ܡܘܼܟܠܬܵܐ ، ܐܝܟ ܡܘܼܟܠܵܢܘܼܬܵܐ
ܡܘܼܟܠܵܢܬܵܐ .

اطفاء – ܐܸܛ ܦܵܐ

ܕܘܼܥܵܟܵܐ ، ܡܕܲܥܟܵܢܬܵܐ ، ܡܥܲܟܵܢܘܼܬܵܐ – کردن
ܡܕܲܥܟܵܢܵܐ ، ܡܥܲܟܵܢܘܼܬܵܐ قابل – ܡܬܡܲܥܟܵܢܵܐ
(ܡܬܥܲܟܵܢܝܬ) ܡܬܡܲܥܟܵܢܵܐ (ܡܬܥܲܟܵܢܝܬ) .

اطفائی – – ܝܵܐ

ܡܕܲܥܟܵܢܵܐ ، ܡܥܲܟܵܢܵܐ ، اطفائیه ܡܕܲܥܟܵܢܝܼܬܵܐ
ܡܥܲܟܵܢܝܼܬܵܐ . اداره – ܒܹܝܬ ܕܘܼܥܵܟܵܐ .
ماشین اطفائیه ܡܕܲܥܟܵܢܝܼܬܵܐ ܝܢ ܡܥܲܟܵܢܵܐ
ܡܕܲܥܟܵܢܝܼܬܵܐ .

اطلاع – ܐܸܛ ܛܠܵܐܥ

(1) ܡܲܫܟܲܚܬܵܐ ، ܡܘܼܕܥܘܼܬܵܐ ، ܡܲܠܦܵܢܬܵܐ
آگاهی . (2) ܚܒܵܪܵܐ خبر ، ܝܕܵܥܬܵܐ ، ܝܕܝܼܥܬܵܐ
ܝܕܝܼܥܬܵܐ . (3) ܝܕܝܼܥܬܵܐ ܝܘܼܠܦܵܢܵܐ . باو
– دادندکه برادرش آمده ܡܘܼܕܥܝܼܠܗ ، ܕܐܵܚܘܼܗ
ܕܐܵܬܹܐ ܝܠܹܗ . – شما در این کار ناقص
است ܝܕܥܬܘܼܟܼܘܿܢ ܒܗܵܕܐ ܥܒܵܕܵܐ ܚܣܝܼܪܬܵܐ
ܝܠܹܗ . با – ܥܡ ܝܕܥܬܵܐ ، ܡܘܼܕܥܵܐ آگاه – نامه
ܐܸܓܪܬܵܐ ܡܘܼܕܥܵܢܝܼܬܵܐ ܗ . ܕ . ܡܘܼܕܥܵܢܝܼܬܵܐ
ܕܐܸܓܪܵܐ . بی – ܕܠܵܐ ܝܕܥܬܵܐ ، ܕܠܵܐ ܝܕܝܼܥܬܵܐ ،
اطلاعاً ܡܘܼܕܥܵܢܵܐܝܼܬ ، ܒܘܼܪܵܫܵܐ ܕܡܲܠܦܵܢܬܵܐ ،
ܕܡܲܫܟܲܚܬܵܐ .

اطلاعت – – ܥܵܬ

ܚܒܵܪܹ̈ܐ ، ܝܕܥܵܬܹ̈ܐ ܝܕܝܼܥܵܬܹ̈ܐ . ܐܝܟ ܝܕܝܼܥܬܵܐ ܝܘܼܠܦܵܢܵܐ
اداره – ܒܹܝܬ ܟܢܘܼܫ ܚܒܵܪܹ̈ܐ .

اطلس – ܐܛ ܠܲܣ

ܛܲܠܝܼܢܵܐ . ܐܝܟ ܐܪܓܵܢܵܐ ܕܥܒܝܼܕܵܐ ܡܢ ܕܡܫܝܼܩܵܐ
ابریشم .

اطلسی – – ܣܝ

ܛܲܠܝܼܢܵܝܵܐ ، ܕܘܼܡܝܵܐ ܡܢ ܛܲܠܝܼܢܵܐ . ܒܕܘܼܡܝܵܐ
ܕܛܲܠܝܼܢܵܐ اطلس نما ܠܒܘܼܫܹ̈ܐ ܛܲܠܝܼܢܵܝܹ̈ܐ البسه
اطلسی .

اطماع — ܛܡܥ

ܡܫܪܓܘܬܐ، ܚܘܫܒܢܐ ܠܡܫܪܓܘܬܐ تحريك بطمع. — كردن ܡܫܪܓܐ، ܡܥܒܪ ܪܓܬܐ.

اطمينان — ܛܡܢ

ܗܝܡܢܘܬܐ. ܬܘܟܠܢܐ ܠܐܠܗܐ، ܬܘܟܠܢܘܬܐ، ܬܘܟܠܢܐ اتكال، تكلان. ܡܬܬܟܠܢܘܬܐ اعتماد، ܬܘܟܠܢܐ اتكاه. — كردن ܬܟܠܐ، ܬܘܟܠܐ — دادن ܘܬܘܟܠܐ، ܡܦܝܣܐ ܡܦܝܣܢܘܬܐ قانع كردن.

اطناب — ܛܢܒ

ܡܛܘܠܢܘܬܐ، ܐܪܝܟܘܬ ܡܠܬܐ. ܐܘܪܟܐ ܕܡܠܬܐ ܗ. ܕ. ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܡܠܐ، ܐܪܟܐ ܡܠܬܐ ܒܡܠܐ.

اطوار — ܛܘܪ

ܙܢܝܐ، ܥܒܕܐ، ܕܘܒܪܐ — پسنديده ܙܢܝܐ ܕܘܒܪܐ ܫܦܝܪܐ — ناپسنديده ܙܢܝܐ ܕܘܒܪܐ ܒܝܫܐ ܐܘ ܥܒܕܝܐ قابل ملامت، خوش — ܛܘܒ ܙܢܝܐ، ܛܘܒ ܕܘܒܪܐ.

اطهار — ܛܗܪ

ܕܘܟܝܐ، ܕܟܝܘܬܐ.

اظفر — ܛܦܪ

ܛܦܪ ܐܪܝܟܐ، ܕܛܦܪܘܗܝ ܐܪܝܟܐ. ناخن‌دراز.

اظهار — ܓܗܪ

(1) ܡܠܬܐ، ܗܘ ܡܐ ܕܐܡܪ ܡܢܫܐ ܠܫܢܐ (2) ܓܠܝܢܘܬܐ، ܡܬܚܘܝܢܐ، ܓܠܝܘܬܐ (3) ܡܚܘܝܢܘܬܐ، ܦܠܚܘܬܐ، ܡܘܕܥܢܘܬܐ اظهارات، ܡܠܐ، ܡܬܚܘܝܢܐ. اظهارات ناصحيح ܡܠܐ، ܡܬܚܘܝܢܐ ܕܓܠܐ، ܠܐ ܫܪܝܪܐ — محبت

ܡܚܘܝܢܘܬܐ ܕܚܘܒܐ، ܦܠܚܘܬܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ܕܒܪܚܡܬܐ ܒܦܘܡܐ. — كردن ܡܚܘܝܢܐ، ܓܠܝܐ، ܡܚܘܝܢܐ ܦܠܚܐ ܡܘܕܥܢܐ.

اعاده — ܥܘܕ ܥܕܐ

(1) ܕܘܒܪܐ، ܦܘܢܝܐ، ܡܦܢܝܢܘܬܐ ܠܕܘܟܬܐ (2) ܬܢܝܢܐ، ܬܢܝܬܐ (3) ܕܘܟܪܢܐ ܡܦܢܝܢܘܬܐ ܠܕܘܟܬܐ ܐܚܪܬܐ ܕܦܝܫܐ ܦܘܢܝܐ اعاده كلام، ܕܦܢܝܐ ܐܓܪܐ اعاده مزد. ܕܦܢܝܐ ܕܝܢܐ اعاده احكام — كردن ܬܢܐ. ܦܢܝܐ ܬܢܐ، ܕܟܪܐ.

اعاره — ܥܝܪ

ܡܘܙܦܢܘܬܐ، ܡܬܒܥܠܢܘܬܐ ܕܡܠܘܐܐ ܒܙܕܩܐ قرضه. ܒܙܦܬܐ.

اعاشه — ܥܝܫ

ܣܘܪܚܐ، ܡܣܪܚܢܘܬܐ. — كردن ܡܣܪܚܐ.

اعانه — ܥܘܢ اعانت

ܥܘܕܪܢܐ، ܡܥܕܪܢܘܬܐ مساعدت، ܡܥܕܪܐ يارى، ܥܘܕܪܢܐ كمك — كردن ܥܕܪܐ، ܡܥܕܪܐ، ܥܘܕܪܐ.

اعتاق — ܥܬܩ

ܡܚܪܪܢܘܬܐ، ܡܦܘܠܚܢܘܬܐ ܒܚܐܪܘܬܐ آزادى ܫܘܒܩܐ ابراء. ܡܚܪܪܢܘܬܐ ܒܝܕ ܥܒܕܐ ܡܪܝܐ ܠܗ ܒܚܐܪܘܬܐ ܘܫܘܒܩܐ ܡܢ ܥܒܕܘܬܐ ܠܗ ܠܡܚܪܪܢܘܬܐ ܒܥܒܕܐ ܒܥܒܕܘܬܗ ܡܚܪܪ ܥܒܕܐ.

اعتبار — ܥܒܪ

(1) ܡܥܪܘܬܐ، ܡܚܫܒܢܘܬܐ.
(2) ܗܝܡܢܘܬܐ اطمينان، ܬܘܟܠܢܘܬܐ اعتماد
(3 ܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ . — يك تاجر

[illegible] بی — [illegible] نامه [illegible] اعتبارات [illegible] اعتماد .

اعتباری — — ܥܒܪܝ

[illegible] .

اعتداء — — ܥܕܐ

[illegible] بدکاری [illegible] .

اعتدال — — ܥܕܠ

[illegible] معتدل [illegible] — شب و روز [illegible] — خریفی [illegible] — ربیعی [illegible] با — [illegible] — کار [illegible] معتدل ، اعتدالی .

اعتذار — — ܥܕܪ

[illegible] پناه [illegible] تبرئه نفس ، [illegible] استعذار .

اعتراض — — ܥܪܨ

[illegible] ضدیت . [illegible] اعتراضی باین کار ندارم [illegible] — کردن [illegible] .

اعتراف — — ܥܪܦ

[illegible] اقرار بگناهان [illegible] — نمودن [illegible] .

اعتزاز — — ܥܙܙ

[illegible] اشتهار [illegible] براعت .

اعتزال — — ܥܙܠ

[illegible] تجادل [illegible] عزلت .

اعتزالی — — ܥܙܠܝ

[illegible] . اعتزالا [illegible] .

اعتساف — — ܥܣܦ

[illegible] احجاف . [illegible] .

اعتصاب — — ܥܨܒ

[illegible] یاغی گری ، [illegible] — کارگران [illegible] .

اعتصام — — ܥܨܡ

[illegible] اجتناب ، تجنب [illegible] .

اعتضاد — — ܥܙܕ

[illegible] اعانه [illegible] مساعدت .

اعتقاد — — ܥܩܕ

[illegible]

– بخدا ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ با – ܡܗܝܡܢܐ ، ܗܝܡܢܢܐ , ܡܗܝܡܢܢܝܬ بی – ܠܐܡܗܝܡܢܐ ، ܟܐ ܗܝܡܢܢܐ ، ܚܪܘܦܐ ، ܟܦܘܪܐ . – نامه ܡܗܝܡܢܝܬܐ . – کردن ، آوردن ܗܝܡܢܐ .

اعتكاف – – ܕܝܪܐ

ܡܬܝܚܕܘܬܐ ܒܕܝ ܫܟܝܢܘܬܐ گوشه نشینی برای عبادت . ܐܝܟ ܡܫܝܚܝܐ ܢܘܟܪܝܐ ، ܚܘܒܐ : معتكف

اعتلاء – – ܥܠܐ

ܡܥܠܝܢܘܬܐ ، ܡܬܡܥܠܝܢܘܬܐ , ܠܘܥܠܝܐ اعلاء

اعتماد – – ܬܟܠ

ܬܘܟܠܢܘܬܐ ، ܬܘܟܠܢܐ تكلان ، ܬܘܟܠܐ اتكاه ، ܡܬܬܟܠܢܘܬܐ اتكال . ܗܘܡܢܘܬܐ ܕܝܢ ܒܐܢܫܘܬܐ ܥܠܝ ، ܬܘܟܠܬܐ ܥܠܝ . – کردن ܬܘܟܠܐ ، ܬܟܝܠܐ ، ܬܘܟܠܐ . بدروغگو نمیتوان – کرد ܠܝܬ ܬܘܟܠܢܘܬܐ ܕܟܕܒܐ ܥܠ ܕܝܠܗ ܗܘܝܐ ܬܟܝܠܐ ܕܟܕܒܐ ܐܝܟ ܟܐ ܬܘܟܠܐ ܥܠ ܢܦܫܗ ܗܝܡܢܘܬܗ . – بنفس ܬܘܟܠܢܘܬܐ ܕܢܦܫܐ ܬܟܝܠܘܬܐ ܢܦܫܐ . عدم – ܠܐܬܘܟܠܢܘܬܐ . طرف – ܡܬܬܟܠܢܐ قابل اعتماد . – نامه ܐܓܪܬܐ ܬܘܟܠܢܝܬܐ . ܠܘܗܕܐ – ܚܕ ܦܘܫܩܐ ܕܡܫܘܚܬܐ شعر ܗܘ ܡܫܘܚܬܐ ܠܡܘܠܝܐ معانی ܕܟܠܝ ܚܕܕܐ : ܬܟܝܠܘܬܐ ، ܬܟܝܠܘܬܐ ، ܗܝܡܢܘܬܐ ܘܬܘܟܠܢܘܬܐ .

ܕܒܟܝܣܐ ܣܦܝܩܬܐ ܠܝܬ ܬܘܟܠܢܘܬܐ
ܟܐ ܠܓܒ ܐܚܪܢܐ ، ܟܐ ܠܓܒܝ ܠܕܝ
ܕܒܟܝܣܐ ܣܦܝܩܬܐ ، ܡܘܢ ܬܟܝܠܘܬܐ
ܡܪܝܐ ܕܠܝܗ , ܚܙܝ ܠܟܬܦܝ !

ܕܐܬܬܘܗ ܕܒܟܝܣܐ ، ܚܕ ܬܟܝܠ ܙܘܙܐ ܕܟܘܝܢܝ ܗܘܐ ܠܗܝܡܢܘܬܝ ܘܟܝܠܘܬܐ ܣܓܝܐܐ ܕܠܝܬ ܠܡܘܠܝ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܬܘܟܠܢܘܬܝ !

بکیسه خـالـیام نیست اعتبار نـه نزد دیگران نـه نـزد من بیك کیسه خـالی چه اطمینان . خدا خودش بشانم بـرسد . در ته سوراخش گر بود پولی ، بالا میرفت اعتقادم به آسانی . بدون نازی بالا میرفت اعتمادم !

اعتناء – – ܨܝܬ

ܨܘܬܐ ، ܨܘܬܐ ، ܨܝܬܐ ܕܨܝܬܐ استماع – کردن ܨܘܬܐ . بی – ܕܠܐ ܨܘܬܐ ، ܡܫܡܛܢܐ اهمال کار .

اعتناق – – ܥܢܩ

ܚܒܩܐ ، ܓܦܦܬܐ ܠܘ ܚܒܩܐ ، ܚܒܘܩܝܬܐ ܕܐܕܪܐ ܒܦܠܓܐ ܕܚܕ ܗܘ ܐܝܕܪܐ ܠܘܬܗ آغوشیدن .

اعتياد – – ܥܝܕ

ܡܥܝܕܢܘܬܐ ، ܥܝܕܐ ܕܝܥܕܐ عادت – بکشیدن تریاق ܡܥܝܕܢܘܬܐ ܠܐܦܝܘܢ ܕܫܬܝܐ ܚܡܪܐ ܕܡܪܘܝܢܐ – بمشروب ܡܥܝܕܢܘܬܐ ܠܫܬܝܐ ܗ . ܕ . ܥܝܕܐ ܡܥܝܕܢܘܬܐ .

اعجاز – ܥܓܙ

(1) ܬܕܡܘܪܬܐ ، ܥܒܕܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܚܝܠܐ ܕܐܢܫܘܬܐ ܡܘܫܚܬܐ ܕܟܝܢܐ . معجزه . (2) ܡܫܬܟܚܢܘܬܐ ، ܥܓܙܐ ܕܐܢܫܐ ܚܠܝܫܐ عاجز . معجزات ܬܕܡܪ̈ܬܐ .

اعجوبه – ܐܥܓܘ ܒܗ

ܬܡܝܗܐ ، ܬܘܕܡܪܬܐ ܕܬܡܗܐ ، ܕܬܡܝܗܐ شگفت اعاجیب ܬܡܝ̈ܗܐ .

اعداد — ܐܥܕܐܕ

ܡܢܝܢܬܐ ، ܡܚܫܒܢܘܬܐ ܐܘ ܡܘܬܒܪܐ ܡܢ ܦܪܫܬܐ .

اعدام — ܐܥܕܐܡ

ܦܣܩ ܪܝܫܐ ، ܦܣܩܬܐ ܝܐ ܦܣܩܬܐ ܕܪܝܫܐ ܕܡܚܝܒܐ جانی ܡܢ ܫܘܠ ܛܪܕ ܕܝܢܐ قضا ܕܦܘܩܕܢܐ ܕܪܝܫܐ . ܩܛܠܐ ، ܡܡܝܬܢܘܬܐ . ܐܘ ܡܠܝܐܝܬܘܬܐ ، ܡܥܒܕܢܘܬܐ افناء .
— نمودن ܦܣܩܐ ܪܝܫܐ ، ܩܛܠܐ ، ܡܡܝܬܐ ܡܢ ܡܡܝܬܐ ܐܘ ܦܘܕܩܢܐ .

اعذاب — ܐܥܕܐܒ

ܠܘܛܬܐ ، ܬܘܪܒܐ ، ܡܥܝܩܢܐ . ܬܘܢܝܐ اشكنجه . ܡܥܝܩܢܐ . ܒ . ܠܛܐܢܐ ܦܛܪܘܢܝܬܐ .

اعراج — ܥܪܓ

ܡܚܓܪܢܘܬܐ . ܠܓܪܐ ܚܓܝܪܐ اعرج ܡܚܓܝܣܢܘܬܐ ، ܠܓܪܐ ܚܓܝܣܐ لنگ، چلاق ܟܘܫܠܐ ܣܘܝ اعرج .

اعراض — ܥܪܙ

ܣܡܐ ܢܝܚܐ ، ܟܐܒܐ ܕܩܝܬܐ ܡܢ ܐܢܫܐ ، ܟܐܒܐ ܡܢ ܠܒܘܫܐ ، ܡܫܟܚܬܐ ، ܝܠܡܘܬܐ .

اعراف — ܥܪܦ

ܡܚܕܐ ، ܫܘܪܐ ديوار ܒܝܬ ܡܢ ܓܢܬܐ ܘܓܗܢܐ . ܕܘܟܐ ܡܢܚܬܝܢܬܐ .

اعرج — ܐܥ ܪܓ

ܚܓܝܪܐ ، ܚܓܝܣܐ ، ܟܘܫܠܐ ، ܕܓܠܝܐ ܕܝܬܝܪ ܢܝܚ ܟܘܪܚܢܐ ܕܪܓܠܐ ܚܓܝܣܐ ܕܪܓܠܐ

ܡܢ ܝܡܠܝܐ . ܚܓܝܪܐ ܕܝܠܗ̇ ܕܝܢܐ ܘܥܒܕܐ ، ܚܓܝܪܐ ܒܠܒܐ ܚܝܠܐ ܡܚܓܪܢܘܬܐ ܡܫܪܓܬܐ فلج عاجز كننده .

اعشار — — ܥܫܪ

ܥܣܪܘܢܐ ، ܥܘܣܪܐ ، ܗ . ܒ . ܡܢܘܬܐ ܡܢ ܥܣܪܐ ܣܘܝ عشر .

اعشاری — — ܪܐ

ܥܣܝܪܝܐ .

اعطاء — ܐܥ ܛܐܐ

ܡܘܗܒܬܐ ، ܕܫܢܬܐ ، ܡܩܪܒܘܬܐ اتحاف
— كردن ܡܘܗܒܐ ، ܕܫܢܐ ، ܩܪܘܒܐ .

اعظام — — ܙܐܡ

ܓܪܡܐ ، ܓܪܡܬܐ ܕܓܘܫܡܐ ، ܓܘܫܡܐ .

اعقاب — — ܩܐܒ

(1) ܥܩܒܐ ܣܘܝ عقب (2) ܙܪܥܝܬܐ ، ܫܪܒܬܐ ، ܬܘܠܕܬܐ ܕܒܝܬ ܡܢ ܫܡܐ ܕܐܒܐ . ܙܪܥܝܬܐ سلاله ، ܙܪܥܝܬܐ ܕܒܝܬ .

اعلاء — ܐܥ ܠܐܐ

ܥܠܝܐ ، ܓܪܡܬܐ ܠܥܠ ، ܡܥܠܝܢܘܬܐ اعتلاء ܓܪܡܐ اعظام .

اعلام — — ܠܐܡ

ܡܘܕܥܢܘܬܐ ، ܡܫܕܪܢܘܬܐ اشاعت ܡܘܕܥܢܐ ابناء . ܡܠܬܐ ܐܘ ܣܘܟܠܐ ، ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܗ . ܒ . ܡܘܕܥܐ ܠܐ ܝܕܝܥ ، ܡܚܘܝܢܐ ، ܡܚܘܝܢܬܐ . ܡܕܥܬܐ .

اعلاميه — — ܡܝܐ ܝܗ

ܡܘܕܥܢܝܬܐ ، ܬܚܘܝܬܐ ܕܡܠܬܐ خبر .

اعلان — — ٫

ܡܚܒܪܢܘܬܐ ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ، ܒܘܚܪܐ تبصره . ܐܦ ܡܫܬܕܥܢܘܬܐ اعلام . — چنگ ܡܫܬܕܥܢܘܬ ܩܪܒܐ .

اعلی — ܐܥܠܝ

ܥܠܝ ܪܡܐ، ܥܠܝܐ عالی . ܐܦ ܡܥܠܝܐ ܛܒ ܒܘܒܐ ܕܐܝܩܪܐ، ܡܥܠܝܘܬܐ علیا ܡܥܠܝܐ اعالی . ܠܥܠܐ، ܠܡܝܩܪܐ ܘܡܥܠܝܐ ܥܠܡ .

اعمال — ܐܥܡܐܠ

ܡܥܒܕܢܘܬܐ، ܥܒܕܘܬܐ ܕܒܝܕ ܐܝܕܝܐ . — کردن ܡܥܒܕܢܐ .

اعمی — ܐܥܡܝ

ܣܡܝܐ، ܛܘܡܐ ܐܦ ܛܦܫܐ احمق — عمیان ܣܡܝܐ، ܛܘܡܝܐ، ܛܦܫܐ .

اعناد — ܐܥܢܐܕ

ܥܢܕܢܘܬܐ، ܒܥܠܝܘܬܐ ܣܢܐܐ، ܩܘܡܬ ܩܪܒܐ .

اعوج — ܐܥܘܓ

ܡܥܘܩܡܐ، ܡܥܘܩܡܐ معوج، ܥܩܡܬܐ پیچاپیچ، ܟܦܝܦܐ متحنی . ܟܦܝܦܐ، ܟܦܝܦܐ .

اعوجاج — ܐܥܘܓܐܓ

ܡܥܘܩܡܘܬܐ، ܡܥܘܩܡܘܬܐ، ܥܩܡܘܬܐ، ܟܦܝܦܘܬܐ انحناء .

اعور — ܐܥܘܪ

ܥܘܝܪܐ، ܗܘ ܕܚܕܐ ܒܥܝܢܐ ܥܘܝܪܐ . ضمیمه — ܡܥܝܢܐ ܥܘܝܪܐ، ܡܥܝܢܐ ܕܥܝܪܐ ورم ضمیمه — ܓܘܢܐ ܕܡܥܝܢܐ ܥܘܝܪܐ ܢܦܩܬ ܥܘܝܪ ܓܠܝܐ

کم دل، ܠܘܒܐ ܙܥܘܪܐ کم فهم . ܩܠܝܠ ܗܘܢܐ ܠܘܒܐܝܘܬܐ بن بست .

اعیان — ܐܥܝܐܢ

ܪܘܪܒܐ، ܪܒܐ، ܫܪܪܐ ارکان ܕܐܝܬܐ . ܐܦ ܒܫܪܪܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܐܡܪ: ܕܐܝܬܐ ܗܘܐ ܕܐܝܬܝܗ ܗ . ܕ . ܐܢܫܐ ܗܘܐ ܫܒܝܐ، ܡܬܬܪܐ، ܫܪܪܐ ܕܐܝܬܝܗ . مجلس — ܡܘܬܒܐ ܕܪܘܪܒܐ .

اعیانی — — ܝܐ

ܪܘܪܒܢܝܐ، ܫܪܪܢܝܐ، ܚܝܝܢܝܐ زندگی — ܚܝܐ ܚܝܝܢܝܐ .

اغتسال — ܐܓܬܣܐܠ

ܡܣܚܝܘܬܐ، ܡܫܝܓܘܬܐ، ܡܚܠܠܘܬܐ ܚܘܦܝ غسل .

اغتشاش — — ܫܐܫ

ܫܓܘܫܝܐ، ܡܫܓܫܢܘܬܐ، ܫܓܘܫܝܐ آشوب ܡܪܘܕܘܬܐ یاغی گری، ܡܣܪܒܢܘܬܐ عصیان — کردن ܡܫܓܘܫܐ، ܡܪܕܐ، ܡܪܘܕܐ .

اغتمام — — ܡܐܡ

ܥܡܝܡܘܬܐ، ܥܡܝܡܘܬ ܢܦܫܐ، ܚܘܫܒܐ اخم .

اغتنام — — ܢܐܡ

ܡܚܠܛܢܘܬܐ، ܒܙܬܐ غارت، تاراج .

اغذاء — ܐܓܕܐ

ܡܘܬܪܢܘܬܐ، ܡܬܪܣܢܘܬܐ، ܬܘܪܣܐ ܡܬܪܣܢܘܬܐ غذاء، ܦܪܢܣܬܐ .

اغراء — — ܪܐ

ܡܛܥܝܢܘܬܐ، ܛܥܝܝܘܬܐ، ܚܘܦܫܬܐ اغواء .

اغراق — — ܓܪܩ

ܡܘܒܠܬܐ ، ܡܘܒܠܬܐ ܒܡܫܢܝܐ ܐܘ... ܒܥܝܢܐ ܒܪܒܐ ، ܡܝܘܬܐ ܕܝܢܐ ، ܚܘܕܐ . — كو ܒܥܝܢܐ ܒܪܒܐ ، ܡܝܘܬܐ ܕܝܢܐ ، ܚܘܕܐ .

اغشاء — — ܫܥܐ

ܠܘܒܫܐ ، ܠܒܘܫܬܐ لف ، ܟܣܝܬܐ ܐܘ ܒܘܥܝܬܐ ، ܟܣܝܬܐ .

اغضاب — — ܪܓܙ

ܡܪܓܙܢܘܬܐ ، ܡܪܓܙܢܝܬܐ ܕܡܘܬܢܐ غضب ܕܐܢܫܐ . ܚܡܬܐ ، ܒܘܡܬܐ غيظ .

اغفال — — ܦܥܐ

ܡܛܥܝܢܘܬܐ ، ܛܥܝܬܐ ، ܚܘܒܬܐ اغواء ܦܘܕܐ اغلاط . — كردن ܡܛܥܝܘܬܐ ، ܛܥܝܢܐ ، ܫܘܚܠܦܐ ، ܦܘܕܐ .

اغلاط — — ܛܥܝ

ܦܘܕܐ ، ܛܥܝܬܐ ܠܐ ܦܘܕܐ اشتباه ؛ ܡܛܥܝܢܘܬܐ ܝܢ ܡܫܬܥܝܢܘܬܐ ، ܛܥܝܬܐ ܠܐ ܫܪܝܪܬܐ غلط . ܡܛܥܝܢܘܬܐ .

اغلاف — — ܥܛܦ

ܡܥܛܦܬܐ ܕܟܣܝܐ ܠܐ ܡܥܛܦܬܐ غلاف .

اغلب — ܝܬܝܪ ܝܬܝܪ

ܣܓܝܐܐ ، ܒܙܒܢܐ ܙܒܢܐ ، ܝܬܝܪ ܒܙܒܢܐ ܗ . ܕ . ܒܝܕ ܣܓܝܐܐ ܙܒܢܐ . اغلب اوقات بیشتر اوقات .

اغلف — — ܥܪܠ

ܥܘܪܠܐ ، ܠܐ ܓܙܝܪܐ ، ܗܘ ܕܠܐ ܓܙܝܪ ܒܣܒܪܐ ܥܘܪܠܘܬܗ . ܥܘܪܠܘܬܐ ܗ . ܕ .

ܡܣܟܢܐ ܝܢ ܓܠܕܐ ܕܥܪܠܐ ܕܓܘܫܡܐ ܝܢ ܡܟܣܝܬܐ ܥܘܪܠܬܐ ختنه گاه ، غلفه ، قلفه .

اغلوطه — ܝܬܝܪ ܛܥܝܬܐ

ܐܝܟ ܒܘܝܢܐ ܝܢ ܟܬܒܐ ܡܛܥܝܢܝܬܐ ܗ . ܕ . ܡܛܥܝܢܝܬܐ ܝܢ ܡܫܬܥܝܢܝܬܐ .

اغماء — ܡܢ ܗܘܢܐ

ܥܘܠܦܐ ، ܡܬܥܠܦܢܘܬܐ ، ܒܠܝܠܘܬܐ غش .

اغماز — — ܡܙܚ

ܡܫܡܙܚܢܘܬܐ ، ܡܙܚܬܐ ملامت (ܒܡܙܚܬܐ - ܚܘܣܪܢܐ) . ܗܘ ܡܫܡܙܚܢܐ غماز .

اغماض — — ܡܙ

ܡܫܡܙܢܘܬܐ ، ܕܡܙܘ ܒܥܝܢܐ غمض عين ܒܥܝܢܐ ܕܡܫܬܒܩܐ ܕܚܘܒܐ مهربانی بخشنده ܝܢ ܒܡܫܒܩܬܐ ܕܚܘܒܐ .

اغمام — — ܡܥܡ

ܡܬܥܡܡܢܘܬܐ ، ܗܘ ܒܥܝܢܐ غمين ܒܟܪܝܘܬܐ ܕܥܩܬܐ اغتمام ܐܘ... ܡܥܩܢܘܬܐ ، ܥܩܬܐ ܒܥܝܢܐ .

اغنيه — — ܝܢ ܙܡܪ

ܙܡܪܬܐ ، ܩܠܐ ܙܡܪܬܐ ، ܩܠܐ آواز ܡܙܡܪܬܐ آهنگ . اغانی ܙܡܝܪܬܐ . . . .

اغواء — — ܛܥܐ

ܫܘܚܠܦܬܐ ، ܛܥܝܬܐ . ܡܛܥܝܢܘܬܐ ܠܚܘܒܐ ܠܒܝܫܬܐ ، ܡܛܥܝܢܘܬܐ اغراء ܢܣܝܘܢܐ وسوسه . — كردن ܫܘܚܠܦܬܐ ܛܥܝܢܐ فريفتن . . — كننده ܡܛܥܝܢܐ ، ܡܢܣܝܢܐ ، ܡܢܟܠܢܐ ، ܚܒܠܢܐ ܕܐ ܦܝܠܐ ، ܡܚܒܠܢܐ .

اغور — ܐܘܓܘܪ اوغور

ܒܣܝܡܐ، ܡܙܠܐ اختر، فال. — بخير ܒܣܝܡܘ ܛܒܐ!

افاده — ܐܦܐܕܗ افادت

(أ) ܡܠܦܢܘܬܐ، ܦܐܝܕܐ، ܡܘܬܪܬܐ

(2) ܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ، ܡܫܡܥܢܘܬܐ ܕܡܫܬܡܥܢܐ

(3) ܡܦܪܫܢܘܬܐ، ܡܒܝܢܘܬܐ فيس.

— كردن ܡܘܕܥܐ، ܦܪܫܬܐ، ܡܠܦܬܐ، ܡܦܪܫܢܘܬܐ، ܫܘܐ، ܫܘܕܥܐ ܡܫܬܘܕܥܢܐ . . .

با — ܡܦܪܫܢܐ، ܫܘܕܥܐ.

افاضه — — ܦܝܫ افاضت

ܡܫܦܥܢܘܬܐ، ܝܗܒܐ. ܐܘ ܦܝܫܐ ܡܗܝܢܬܐ، ܡܠܝܬܐ ܡܢ ܛܘܒܐ. — كردن ܡܫܦܥܢܐ.

افاقه — ܐܦܐܩܗ

ܡܬܚܠܡܢܘܬܐ، ܚܠܡܬܐ ܕܫܘܚܠܡܐ سلامتى ܒܚܘܠܡܢܐ. ܚܠܡܬܐ ܡܢ ܡܪܥܐ. ܡܬܚܠܡܢܘܬܐ بهبودى.

افت — ܐܘܦܬ

ܢܦܠܬܐ.

افتادگى — — ܡܟܝܟܘܬܐ

ܢܝܚܘܬܐ، ܡܟܝܟܘܬܐ، ܐܘ ܢܦܝܠܘܬܐ.

افتادن — — ܢܦܠ

ܢܦܠܐ، ܢܦܠܬܐ ܡܢ ܥܠܝܐ. بهزمين — ܢܦܠܐ ܠܐܪܥܐ. اتفاق — ܢܦܠܬܐ، ܓܕܫܐ. بدنبال — ܒܬܪܐ ܡܢ ܢܦܠܐ ܒܬܪ.

افتاده — — ܢܦܝܠ

ܢܦܝܠܐ ܡܢ ܢܦܠܐ، ܡܟܝܟܐ ܐܘ ܡܣܟܢܐ

ܡܢ ܡܣܟܢܐ. افتادگان ܢܦܝܠܐ.

افتانيدن — — ܐܦܠ

ܡܦܘܠܐ.

افتتاح — ܐܦܬܬܐܚ

(1) ܦܬܚܐ، ܦܬܝܚܘܬܐ (2) ܫܘܪܝܐ، ܡܢ ܫܘܪܝܐ. — مدرسه ܫܘܪܝܐ، ܦܬܝܚܘܬܐ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܡܢ ܡܕܪܫܬܐ. — سال ܫܘܪܝܐ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܫܢܬܐ. مراسم — ܛܟܣܐ ܕܫܘܪܝܐ — كردن ܦܬܚܐ. ܡܫܪܝܐ ܫܘܪܝܐ.

افتتاحى — — ܦܬܚܝܐ

ܕܫܘܪܝܐ، نطق — ܡܡܠܠܐ ܕܫܘܪܝܐ.

افتخار — — ܫܘܒܗܪ

ܫܘܒܗܪܐ، ܫܒܗܪܢܘܬܐ، ܫܘܒܚܐ ܫܘܒܗܪܐ فخر.

— كردن ܫܒܗܪܐ، ܫܘܒܗܪܐ ܐܘ ܡܫܬܒܗܪܢܐ.

بافتخار ܠܫܘܒܗܪܐ ܕ. . . افتخاراً ܡܫܒܗܪܢܝܬ ܐܘ ܡܓܢܢܝܬ مجاناً ܓܢܐ ܘܡܓܢܢܐ. ܡܢ ܫܘܒܗܪܐ ܢܫܒܚ. با — ܡܫܒܗܪܐ، ܡܫܬܒܗܪܐ. ܡܫܒܗܪܢܝܬ.

افتخارى — — ܫܘܒܗܪܝܐ

ܕܫܘܒܗܪܐ، ܡܫܒܗܪܐ ܐܘ ܡܓܢܢܐ مجانى خدمت — ܬܫܡܫܬܐ ܕܫܘܒܗܪܐ، ܡܓܢܢܬܐ.

افتراء — — ܕܓܠܘܬܐ

ܦܘܬܓܡܐ، ܕܓܠܘܬܐ بهتان ܕܓܠܘܬܐ اسعايه — كردن ܦܪܣܝܐ ܕܓܠܘܬܐ. — آميز ܡܕܓܠܢܐ ܕܓܠܘܬܐ.

افتراق — — ܦܪܫ

ܦܘܪܫܢܘܬܐ، ܦܪܫܬܐ ܕܡܢ ܚܕܕܐ.

افتضاح — — ܦܨܚ

ܚܣܕܐ، ܟܠܝܡܘܬܐ ننگ، ܒܘܪܬܐ ܥܡ ܒܘܫܬܐ رسوايی ܒܗܬܘܬܐ خجالت. — آور ܡܚܣܕܢܐ، ܒܗܬܢܐ.

افتقاد — — ܦܩܕ

ܡܦܬܩܕܢܘܬܐ، ܦܩܝܕܘܬܐ ܒܬܪ ܡܕܡ ܦܩܝܕܐ ܕܦܬܩܕܐ تفقد.

افتقار — — ܦܩܪ

ܟ݂ܘܪܒܐ، ܟ݂ܘܪܒܢܐ فقر، ܟ݂ܘܪܒܐ فاقه، ܟ݂ܪܝܒܘܬܐ فقيرى، ܡܣܟܝܢܘܬܐ مسكنت ܟܘܪܬܐ.

افتكار — — ܦܟܪ

ܚܫܒܢܘܬܐ ܚܝܘܬ فكر.

افتكاك — — ܦܟܟ

ܦܪܩܘܬܐ، ܦܠܛܘܬܐ، ܦܘܪܩܢܐ، ܚܘܪܪܐ ܚܝܘܬ فكاك.

افتمون — — ܦܬܡܘܢ افتيمون

ܓܘܢܐ ܕܓܪܡ، ܚܕ ܥܣܒܐ ܕܟܠܐ، ܟܫܘܬܐ كشوث.

افحاش — — ܦܝ ܦܚܫ

ܟ݂ܘܫܢܐ، ܟ݂ܘܫܟܐ، ܚܛܝܬܐ ܕܡܠܐ ܕܫܚܝܬܐ ܘܫܘܫܠܬܐ ܚܝܘܬ فحش.

افحام — — ܦܚܡ

ܫܘܬܩܐ، ܡܫܬܩܢܘܬܐ.

افدیدن — ܐܘܦ ܕܝܕ ܕܢ

ܦܩܕܐ (ܫܠܝܡܘܬܐ). ܗܐ ܡܟܪܟܐ ܒܦܩܕܐ ܗܘܢ

ܒܫܘܠܛܢܐ ܕܝܠܝܦܘܬܟ افعال حكمت تو.

افراخ — ܦܝ ܦܪܚ

ܠܘܦܚܐ، ܠܦܚܐ، ܦܠܚܘܬܐ ܕܝܠܕܐ.

افراختگی — ܐܦ ܦܪܚ ܬ ܓܝ

ܡܬܪܡܪܡܢܘܬܐ، ܪܡܘܬܐ ܒܐܝܩܪܐ ܘܫܘܒܚܐ.

افراختن — — ܬܢ

ܪܡܪܡܐ، ܡܪܝܡܐ ܒܫܘܒܚܐ ܘܡܘܬܪܐ ܐܦ ܡܪܝܡܐ، ܡܥܠܝܐ افراشتن.

افراخته — — ܬܗ

ܡܪܘܪܡܐ، ܡܪܘܡܐ ܒܐܝܩܪܐ ܘܫܒܝܚܐ. ܡܥܠܝܐ بديخ. ܡܪܡܪܡܐ برين، سنى.

افراز — ܦܝ ܦܪܙ

ܦܠܓܘܬܐ، ܦܪܫܘܬܐ. — ملك بين برادران ܦܠܓܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܒܝܢܬ ܐܚܘܢܘܬܐ — كردن ܦܠܓܝܐ، ܦܪܫܐ.

افراشتگی — ܐܦ ܦܪܫ ܬ ܓܝ

ܡܥܠܝܘܬܐ، ܡܬܪܡܪܡܢܘܬܐ افراختگى.

افراشتن — — ܬܢ

ܡܪܝܡܐ، ܡܥܠܝܐ ܐܦ ܪܡܪܡܐ افراختن.

افراشته — — ܬܗ

ܡܪܘܡܐ، ܡܥܘܠܝܐ، ܡܪܡܪܡܐ برين، ܡܪܘܪܡܐ افراخته. پرچم نيمه — ܐܬܐ ܦܠܓܗ ܡܪܘܡܬܐ

افراط — ܦܝ ܦܪܛ

ܠܐ ܡܫܘܚܠܦܘܬܐ، ܠܒܪ ܡܢ ܫܘܚܐ (ܬܘܒܐ

ܡܢ ܟܝܠܐ) ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܘܚܬܐ (ܙܘܕܐ ܡܢ ܟܝܠܐ، ܡܢ ܐܝܕܐ) ܣܘܓܐܐ وفور ܡܣܓܝܐܘܬܐ زیادی . — کار ܟܐ ܡܣܓܝܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܐܝܬܠܗ ܡܐܢܐ ܠܒܪ ܡܢ ܟܝܠܐ . بیرون از اندازه .

افراغ — — ܦܪܐܓ

ܣܘܦܐ، ܫܦܟܬܐ، ܬܘܟܬܐ ܐܝܟ ܢܬܟܬܐ ܗ. ܕ. ܦܘܣܬܐ ܕܡܥܕܢܐ معدن ܒܓ ܕܦܫܬܐ ܕܡܥܕܢܐ ܘܫܒܟܐ ܒܐܛܘܦܣܐ قالب .

افراه — ܐܝܟ ܦܪܐܗ

ܡܫܒܘܚܬܐ ܒܓ ܬܫܒܘܚܬܐ ܗܐ ܢܬܝܒܐ، ܫܒܝܚܐ .

افرند — — ܦܪܢܕ

ܣܘܦܪܐ، ܫܘܦܪܬܐ . ܐܝܟ ܓܘܐܝܘܬܐ .

افرندیدن — — ܢܐ ܕܢ

ܫܘܦܪܝܐ، ܨܒܘܬܐ پیراستن . ܫܦܘܪܐ .

افروختگی — ܐܝܟ ܦܪܘܚܬܓܝܐ

ܡܣܬܠܩܢܘܬܐ، ܣܠܝܩܘܬܐ، ܠܗܝܬܐ .

افروختن — — ܬܢ

ܣܠܩܐ، ܡܠܗܘܒܐ، ܡܕܘܝܐ ܠܘܩܐ افروزیدن ܝܐ ܐܡܪܝܢ ܐܝܟ ܣܠܩܐ ܒܢܘܪܐ، ܒܫܠܗܒܐ، ܒܝܡܬܐ .

افروخته — — ܬܗ

ܣܠܝܩܐ، ܡܘܠܗܒܐ، ܠܒܝܒܐ .

افروزنده — ܐܝܟ ܦܪܘܙܢܕܗ

ܡܣܠܩܢܐ، ܡܠܗܒܢܐ، ܡܠܒܒܢܐ .

افروزه — — ܙܗ

ܦܬܝܠܐ، ܘܫܝܠܬܐ ܕܫܪܓܐ فتیله .

افروزیدن — افورانیدن

ܚܙܝ افروختن .

افره — ܐܝܟ ܦܪܗ

ܘܪܟܬܐ .

افرهنج — ܐܝܟ ܦ ܗܢܓ

ܦܫܘܬܐ کشوت . ܚܙܝ ܓܠܐ ܚܙܝ افتمون .

افزار — ܐܝܟ ܙܐܪ

ܡܐܢܐ، ܡܐܢܐ اسباب ܣܝܦܐ آلت ادات .
— مند ܐܘܡܢܐ .

افزایش — — ܝܫ

ܐܘܣܦܬܐ، ܝܬܝܪܘܬܐ ܡܣܓܝܢܘܬܐ .

افزاینده — — ܝܢ ܕܗ

ܡܘܣܦܢܐ، ܡܣܓܝܢܢܐ، ܡܙܝܕܢܐ .

افزاییدن — — ܝܐ ܕܢ

ܣܓܝܐ، ܡܣܓܘܝܐ . ܝܬܝܪܐ، ܡܙܘܝܕܐ .

افزودن — ܐܝܟ ܙܘܕܢ

ܡܣܓܘܝܐ، ܡܙܘܝܕܐ، ܡܘܣܘܦܐ .

افزوده — — ܕܗ

ܡܣܓܝܐ، ܡܙܘܝܕܐ، ܝܬܝܪܐ ܡܘܣܦܐ ملحق . — کردن ܡܣܓܘܝܐ، ܡܙܘܝܕܐ — شدن ܣܓܝܐ، ܝܬܝܪܐ .

افزون — ܐܝܟ ܙܘܢ

ܡܣܓܝܐ، ܡܙܘܝܕܐ افزوده، ܦܪܝܫܐ، ܡܣܓܝܐܘܬܐ .

افزونی — — ܝܐ

ܦܪܝܫܘܬܐ فراوانی، ܣܘܓܐܐ وفور .

افساد — ܐܼܦ ܣܵܕ

ܚܘܼܪܒܵܢܵܐ ، ܡܚܲܪܒܵܢܘܼܬܵܐ ܕܝܼܠܵܕܵܐ تولید فساد .
ܚܘܼܪܒܵܐ ܕܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ، ܕܚܘܼܪܒܵܢܵܐ .

افسار — ܐܼܦ ܣܵܪ

ܦܣܵܪܵܐ ، ܦܘܼܪܢܝܼܣܘܼܬܵܐ جلو ، زمام ܦܣܵܪܵܐ خطام .

افسان — ܣܵܢ

ܦܣܵܢܵܐ ، ܡܫܲܢܝܵܢܵܐ سنگ فسان .

افسانه — ܢܵܗ

ܡܲܬܠܘܼܬܵܐ ، ܡܲܬܠܵܐ مثل تمثيل ܬܘܼܢܵܝܵܐ حكايت
ܕܫܘܼܥܝܵܬܵܐ اسطوره، ܫܘܼܥܝܵܬܵܐ احدوثه، ܬܘܼܢܵܝܵܐ
داستان . — پرداز ساز، گو ܡܬܲܢܝܵܢܵܐ — گویی
ܡܬܲܢܝܵܢܘܼܬܵܐ .

افسر — ܐܼܦ ܣܲܪ

ܬܵܓܵܐ ، ܟܠܝܼܠܵܐ ، ܐܘ ܟܠܝܼܠܵܐ .

افسردگی — ܐܼܦ ܣܲܪ ܕܹܓܝܼ

ܡܩܲܪܪܘܼܬܵܐ ، ܡܩܲܪܪܘܼܬܵܐ يأس ، مأيوسی ܐܘ
ܡܓܲܠܕܘܼܬܵܐ يخ‌بستگی . — دل ܡܩܲܪܪܵܐ
ܠܸܒܵܐ . — خاطر ܡܩܲܪܪܵܐ ܪܥܝܵܢܵܐ — مهر
ܡܩܲܪܪܵܐ ܚܘܼܒܵܐ .

افسردن — ܕܲܢ

ܩܪܵܪܵܐ، ܡܩܲܪܪܵܐ ܕܠܸܒܵܐ ܡܩܲܪܪܵܐ ܕܪܥܝܵܢܵܐ ܐܘ ܓܠܵܕܵܐ،
يخ بستن .

افسرده — ܕܹܗ

ܡܩܲܪܪܵܐ . — دل ܡܩܲܪܪܵܐ ܠܸܒܵܐ . — خاطر
ܡܩܲܪܪܵܐ ܪܥܝܵܢܵܐ . — مهر ܡܩܲܪܪܵܐ ܚܘܼܒܵܐ ، ܐܘ
ܓܠܝܼܕܵܐ ، ܡܓܲܠܕܵܢܵܐ يخ بسته .

افسوس — ܐܼܦ ܣܘܿܣ

ܡܘܼܚܵܝܵܐ ، ܚܲܝܦ ܚܘܼܝ اسفا ܐܘ ܡܬܘܿܒܘܼܬܵܐ،
ܬܘܵܒܘܼܬܵܐ اسف، ܬܘܵܒܘܼܬܵܐ آزمان ܦܫܝܼܡܵܢܘܼܬܵܐ پشیمانی
— خوردن ܬܘܵܒܵܐ ، ܘܲܬܘܵܒܵܐ .

افسون — ܣܘܿܢ

ܪܩܵܝܵܐ، ܚܲܪܫܵܐ سحرجادو، ܪܩܝܘܼܬܵܐ راق — كردن
ܐܲܪܩܵܐ ، ܚܲܪܫܵܐ، ܚܲܪܫܵܝܵܐ — خوان، ساز، گر
ܐܲܪܩܵܝܵܐ، ܚܲܪܫܵܢܵܐ ساحر ، ܪܵܩܘܿܝܵܐ راقی . — گری
ܐܲܪܩܵܝܘܼܬܵܐ ܚܲܪܫܵܢܘܼܬܵܐ ، ܪܩܵܝܘܼܬܵܐ .

افشاء — ܐܼܦ ܫܵܐ

ܓܠܵܝܵܐ ، ܓܠܵܝܘܼܬܵܐ . — راز ܓܠܵܝܘܼܬܵܐ ܕܐܵܪܵܙܵܐ ܐܘ
ܓܠܵܝܵܐ ، ܡܫܲܘܕܥܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܡܫܲܘܕܥܵܢܘܼܬܵܐ
ܕܓܠܵܝܵܐ ܐܝܟ ܓܠܵܝܵܐ ܝܘܼܕܥܵܢܵܐ ܠܲܓܠܵܝܘܼܬܵܐ.
— نمودن ܓܠܵܝܵܐ .

افشاندن — ܐܼܦ ܫܵܢ ܕܲܢ افشانیدن

ܕܪܵܝܵܐ ، ܕܪܵܝܵܐ بذرافشاندن ، ܙܪܵܥܵܐ باد دادن
ܙܪܵܩܵܐ پاشیدن . ܒܲܕܘܼܪܵܐ ܒܕܘܼܪܵܐ .

افشانده — ܕܹܗ

ܕܪܹܐ، ܕܪܵܩܵܐ، ܕܪܝܼܵܐ، ܙܪܝܼܩܵܐ . ܒܕܝܼܪܵܐ ،
ܕܪܝܼܩܵܐ .

افشردگی — ܐܼܦ ܫܲܪ ܕܹܓܝܼ

ܡܥܲܨܪܘܼܬܵܐ ، ܡܥܲܨܪܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܡܥܲܨܪܵܢܘܼܬܵܐ
حالت ܕܡܥܲܨܪܵܐ . ܥܨܝܼܪܵܐ ܐܝܟ ܡܥܲܨܪܵܐ .

افشردن — ܕܲܢ افشاردن

ܥܨܵܪܵܐ عصر ، ܡܥܲܨܪܵܐ ، ܥܨܵܪܵܐ ܕܥܸܢܒܹܐ .

افشرگر — ܓܲܪ

ܥܵܨܘܿܪܵܐ، ܥܨܵܪܵܐ عصار . ܐܘ ܥܨܵܪܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ

ܡܲܥܨܪܵܐ ܡ̣ܢ ܡܲܥܨܪܵܢܹ̈ܐ ܗ̇ܝ ܕܒܹܝܬ ܚܲܡܪܵܐ ܡ̣ܢ ܡܲܥܨܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܥܸܢܒܹ̈ܐ، ܙܝܼܬܵܐ .... ܢܲܚܸܬ ܗ̇ܘ ܡܲܥܨܪܵܐ ܗ . ܕ . ܕܡܲܥܨܪܵܐ ܕܥܸܢܒܹ̈ܐ ܒܹܝܬ ܥܸܨܵܪܬܵܐ، ܙܝܼܬܵܐ .... عصار خانه .

افشره — ܐܲܦ ܫܸܪܵܐ

ܥܨܵܪܬܵܐ عصیر ܡܲܥܨܘܼܪܵܐ ܫܸܟ݂ܠܵܐ ماده سيال ܕܡܸܬܥܨܲܪ ܡ̣ܢ ܡܲܥܨܪܵܢܹ̈ܐ ܡ̣ܢ ܦܹܐܪܹ̈ܐ عصاری ܦܹܐܪܹ̈ܐ شيره ܦܹܐܪܹ̈ܐ ܕܥܸܢܒܹ̈ܐ ميوجات (ܥܸܨܪܵܐ) .

افشنگ — ܐܲܦ ܫܲܢܓ افشنك

ܛܲܠܵܐ، ܛܲܠܠܵܐ شبنم .

افشون — — ܫܘܿܢ افشان

ܨܸܒ݂ܥܵܐ، ܨܸܒ݂ܥܵܢܵܐ انگشته .

افضل — — ܙܲܠ

ܝܲܬܝܼܪܵܐ ܗ . ܕ . ܫܲܦܝܼܪ ܝܲܬܝܼܪ، ܫܲܦܝܼܪ ܝܲܬܝܼܪܵܐ ܡܲܥܠܝܵܐ، ܝܲܩܝܼܪܵܐ، ܥܸܠܵܝܵܐ . اين از آن ـ است ܗ̇ܘ ܝܲܬܝܼܪ ܡܸܢܹܗ ܡ̣ܢ ܗ̇ܘ ܐ̱ܚܪܹܢܵܐ .

افضليت — — ܠܝܼܬ

ܝܲܬܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܝܲܩܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܥܸܠܵܝܘܼܬܵܐ .

افطار — ܐܝܼܦ ܛܵܪ

ܫܪܵܝܬܵܐ ܕܨܘܿܡܵܐ

افطارى — — ܪܝܼ

ܡܸܬܥܲܠܩܵܢܵܐ ܠܫܪܵܝܬܵܐ ܕܨܘܿܡܵܐ .

افطس — ܐܲܦ ܛܲܣ

ܦܲܛܝܵܐ، ܦܲܛܝܵܐ، ܦܲܛܵܐ، ܚܲܛܡܵܐ اخنس ܗ . ܕ . ܦܲܛܝܼܬ ܢܚܝܼܪܵܐ (ܦܲܛܝܼܬܵܐ) .

افعل — ܐܝܼܦ ܥܲܠ

ܫܸܡ ܡ̣ܢ ܫܡܵܗܹ̈ܐ ܕܡܲܘܕܥܵܢܘܼܬܵܐ ܠܝܲܬܝܼܪܘܼܬܵܐ ܕܫܡܵܗܹ̈ܐ ܫܡܵܗܵܝܹ̈ܐ . ܒܐܵܗܵܐ ܫܡܵܐ ܐܵܦ ܠܵܐ ܡܸܬܚܲܫܚܲܚ ܒܦܘܼܬܵܓ݂ܵܐ ܕܲܫܡܵܗܵܐ ܠܡܲܘܕܥܵܢܘܼܬܵܐ ܡܲܥܒܪܵܢܘܼܬܵܐ فعل متعدى ܫܸܡ ܕܡܸܬܥܲܒ݂ܕܵܐ ܡܸܢܹܗ ܐܵܦ ܥܒ݂ܵܕܵܐ ܒܦܘܼܬܵܓ݂ܵܐ ܕܡܲܥܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܥܲܠ ܐܵܦ ܥܲܒ݂ܕܵܐ ܡܲܥܒܲܪܬܵܐ كردن، نمودن .

افعى — ܐܲܦ ܥܝܼ

ܚܘܝܵܐ، ܫܸܡ ܐܝܼܬ ܥܸܠ ܚܘܝܵܐ ܚܲܪܝܼܦܵܐ . — مجلجل ܚܘܝܵܐ ܕܩܵܠܵܐ ܡ̣ܢ ܚܘܝܹ̈ܐ ܐܲܟ݂ܣܢܵܝܵܐ ܗ . ܕ . ܐܲܠܦܵܥܹ̈ܐ .

افغان — ܐܲܦ ܓ݂ܵܢ فغان

ܓܥܵܬܵܐ ܡ̣ܢ ܓܥܵܬܵܐ، ܣܲܘܕܵܬܵܐ ناله، ܢܘܼܚܵܬܵܐ انين . — كردن ܓܥܵܐ ܣܲܘܕܵܐ .

افق — ܐܘܼ ܦܘܼܩ — ܐܘܼܦܩܹܐ

ܐܘܼܦܩܵܐ ܡ̣ܢ ܐܘܼܦܩܹ̈ܐ، ܣܵܘܦܵܐ ܕܫܡܲܝܵܐ ܠܡܲܚܙܝܼܬܵܐ ܡܸܬܚܲܙܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ ܡ̣ܢ ܗ̇ܘ ܟܠ ܡܸܬܚܲܙܝܵܢܘܼܬܵܐ . ܣܘܼܪܵܛܵܐ خط — ܐܘܼܦܩܵܐ . افقاً ܐܘܼܦܩܵܝܵܐܝܼܬ ܡܸܫܬܲܘܝܵܐܝܼܬ .

افقار — ܐܝܼܦ ܩܵܪ

ܡܲܣܟܸܢܘܼܬܵܐ، ܡܸܣܟܸܢܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ . ܠܡܲܣܟܸܢܵܐ ܡܲܣܟܸܢ، ܡܸܣܟܸܢ . ܡܘܼܣܟܵܢܵܐ .

افقى — ܐܘܼ ܦܘܼ ܩܝܼ

ܐܘܼܦܩܵܝܵܐ، ܡܫܲܘܝܵܐ ܫܦܝܼܥܵܐ . خط — ܣܘܼܪܵܛܵܐ ܡܫܲܘܝܵܐ، ܣܘܼܪܵܛܵܐ ܫܦܝܼܥܵܐ .

افكندگی — ܐܲܦ ܟܲܢ ܕܝܼ ܓܝܼ

ܢܦܝܼܠܘܼܬܵܐ، ܡܦܲܠܘܼܬܵܐ افتادگی ܗ̇ܘ ܕܡܘܼܟܵܟ݂ܘܼܬܵܐ ܡܡܲܟܟ݂ܘܼܬܵܐ پستی .

افكندن — — ܕ̈ܓ

(1) ܫܡܛܐ ، ܕܫܛܐ ، ܫܘܕܝܐ (2) ܡܫܕܘܕܝܐ (3) ܡܫܕܘܕܐ (4) ܡܫܕܝ ܕܘܪܐ ، ܛܘܠܐ ܡܢ . طرحی — ܫܡܛܐ ܒܟܐܦܐ . سنگی درچاه — ܫܡܛܐ ܕܫܛܐ ، ܫܘܕܝܐ ܒܐܦܐ ܠܒܐܫܐ سربزير — ܡܫܕܘܕܐ ܒܫܐ . ܫܡܛܐ ܠܟܦܫܐ ܡܢ ܚܡܠܬܐ ، ܛܘܠܐ ܡܢ ، ܡܫܕܝ ܕܘܪܐ ܠܟܦܫܐ . . . .

افكنده — — ܕ̈ܓܗ

ܢܦܝܠܐ ، ܠܘܝܠܐ افتاده ، ܫܡܛܐ ، ܡܫܘܝܠܐ ܐܘ ܕܘܟܐ ، ܠܝܠܐ پست .

افگار — ܐܦ ܟܐܪ

ܡܫܚܢܐ ، ܡܕܘܟܐ ، ܕܫܕܝܢܐ . ܐܘ ܡܚܘܠܐ ، ܠܫܐ . دل — ܠܫܐ ܡܫܚܢܐ ܗ . ܕ ܕܡܕܝܢܐ .

افكانه — ܐܦ ܟܐܢܗ

ܚܡܠܐ ، ܠܘܝܠܐ جنين ܕܠܝܠܐ ܡܢ ܡܫܠܠܐ ܩܕܡ ܙܒܢܗ ܠܝܠܐ سقط .

افلاح — ܐܦ ܠܐܚ

ܡܫܟܚܘܬܐ ، ܡܨܠܚܘܬܐ ، ܛܘܒܬܐ .

افلاس — ܐܦ ܠܐܣ

ܣܘܠܩܐ ، ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ، ܕܚܘܫܒܐ ܡܢ ܣܘܦܐ . ܐܘ ܢ ܫܕܘܬܐ ܚܣܝܪܘܬܐ ܡܣܟܢܘܬܐ ܟܘܪܗܐ فقر ، فقا ، ܚܫܟܐ ܣܘܠܩܐ ܠܝܬ ܠܗ ܐܘ ܗܘܦܟܐ معنی ܕ قحط ܟܢ ܣܘܠܩܐ ܕܝܐܢܐ ، ܕܝܠܟܝܬܐ قحط ميوجات .

افلاك — — ܟܐ

ܪܩܝܥܐ ، ܫܡܝܐ ، ܣܘܕܪܐ ܪܩܝܥܝܐ ، ܚܘܕܪ فلك . — شناس ܡܫܟܠܠܐ ، ܫܘܕܥܐ ܦܠܟܐܘܡܛܝܐ اختر شناس .

افلاكی — — ܟܝ

ܪܩܝܥܝܐ ، ܫܡܝܢܐ . ܐܘ ܟܘܟܒܐ اختر ، ܦܠܢܝܬܐ اختر سياره . ܐܘ ܫܪܝܪܐ ܕܐܣܛܪܘܢܘܡܝܐ ܪܩܝܥܝܐ .

افلج — ܐܦ ܠܓ　　افليج

ܡܫܪܝܐ ، ܪܘܝܐ فالج ܡܫܪܫܐ شل .

افناء — ܐܦ ܢܐ

ܡܫܬܘܕܥܘܬܐ ، ܦܢܝܬܐ ܡܬܚܢܢܘܬܐ اعلام (ܡܬܚܡܘܬܐ انعدام) ܡܚܪܒܘܬܐ — كردن ܦܘܕܝܐ ، ܡܬܚܡܝܐ ، ܡܚܪܒܝܐ ، ܦܕܝܐ .

افندره — ܐܦ ܢܕ ܪܗ

ܡܫܟܠܐ ܣܝܦ داس .

افواه — ܐܦ ܘܐܗ

ܦܘܡܐ ، ܫܦܝܢܬܐ ܕ فم ܦܘܡܐ . ܐܘ ܪܡܙܢܘܬܐ شايعه ، افواهاً ܦܘܡܐܝܬ ، ܦܘܡ ܠܦܘܡ ، ܡܢ ܦܘܡܐ ܠܦܘܡܐ ، ܒܪܡܙܢܘܬܐ .

افواهی — — ܗܝ

ܪܡܙܢܝܐ ، ܡܢ ܪܡܙܐ ، ܐܝܟ ܪܡܙܢܘܬܐ ، ܐܝܟ ܦܠܛܘܬܐ ܦܘܡܐܝܬ . . .

افهام — ܐܦ ܗܐܡ

ܡܦܪܫܢܘܬܐ ، ܡܦܗܡܢܘܬܐ .

اقاقيا — ܐܩ ܐܩ ܝܐ

ܚܪܘܒܐ ، ܚܪܘܒܐ خرنوب .

اقاله — — ܠܗ

ܡܒܛܠܢܘܬܐ ، ܒܛܠܘܬܐ . تبطيل ،

اقامت — ܐܵܩܵܐ ܡܲܬ

ܫܪܵܝܘܼܬܵܐ ، ܥܡܵܪܵܐ ، ܡܥܲܡܪܵܐ ܘܡܲܬܒܵܐ ܒܝܘܼܬܵܐ ، ܝܵܬܒܵܐ سکونت ܐܘ ܡܬܥܲܡܪܵܢܘܼܬܵܐ سکنی ܘܡܲܥܡܪܵܐ مسکن — کردن ܥܡܵܪܵܐ ، ܡܲܬܒܵܐ ܡܲܬܒܵܐ ܒܝܘܼܡܵܐ . — موقتی ܥܡܘܼܪܵܐ ܙܒܢܵܝܵܐ .

اقامتگاه — — ܓܵܗ

ܡܥܡܪܵܐ ، ܡܲܬܒܵܐ ، ܒܲܝܬ ܡܥܲܡܪܵܐ ܒܲܝܬ ـ ܡܲܬܒܵܐ ، ܡܲܬܒܵܐ مسکن .

اقامه — ܐܵܩܵܐ ܡܹܗ

ܡܩܝܡܘܼܬܵܐ ، ܡܩܲܡܬܵܐ ، ܡܩܲܝܡܬܵܐ ܠܩܘܼܡܵܐ . — شهود ܡܩܲܡܬܵܐ ܕܣܵܗܕܹܐ — کردن ܡܩܝܡܹܐ .

اقبال — ܐܵܩ ܒܵܠ

ܣܝܲܥܵܐ ، ܓܲܕܵܐ بخت . — مند ܡܵܪܵܐ ܕܣܝܲܥܵܐ ، ܓܲܕܵܢܵܐ خوش اقبال ، خوش بخت — مندی ܓܲܕܵܢܘܼܬܵܐ .

اقتباس — ܐܵܩ ܬܸ ܒܵܣ

ܡܢܲܣܒܵܐ ، ܢܣܝܼܒܘܼܬܵܐ . ܡܵܢܣܲܒܬܵܐ ܠܝܘܼܠܦܵܢܵܐ ، ܡܲܠܦܵܢܘܼܬܵܐ . — دانش ادب و مقام ܢܣܝܼܒܬܵܐ ܕܝܘܼܠܦܵܢܵܐ ، ܕܡܲܪܕܘܼܬܵܐ ܘܕܓܵܪܵܐ ـ ܝܲܩܝܼܪܘܼܬܵܐ . اینرا از کجا — نموده ایداید ܡܢܲܣܒܝܼܬܘܿܢ ܗܵܕܵܐ ܐܝܟܵܐ ܡܸܢ ؟

اقتداء — ܐܵܩ ܬܸ ܕܵܐ

ܡܲܕܢܲܒܪܘܼܬܵܐ ، ܡܲܕܢܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ . ܐܸܬܐܵܠܵܐ ܒܵܬܲܪ ܐܘܼܪܚܵܐ ܕܐܢܵܫܵܐ ܕܐܝܬ ܠܹܗ ܡܲܕܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܢܵܫܵܐ ܐܲܚܪܹܢܵܐ . — کردن ܡܲܕܢܒܹܪ ، ܡܲܕܢܒܪܝܵܐ .

اقتدار — — ܕܵܐܪ

ܚܲܝܠܵܐ ، ܫܘܼܠܛܵܢܵܐ قدرت ܡܫܲܠܛܘܼܬܵܐ . ܐܘ ܡܲܫܠܛܵܢܘܼܬܵܐ ، ܩܘܼܕܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܠܛܵܢܘܼܬܵܐ .
صاحب — ܚܲܝܠܬܢܵܐ ، ܡܵܪܵܐ ܕܚܲܝܠܵܐ ، ܡܫܲܠܛܵܢܵܐ با اقتدار . عدم — ܠܲܝܬܘܼܬ ܚܲܝܠܵܐ ، ܡܚܝܼܠܘܼܬܵܐ ، ܠܵܐ ܡܫܲܠܛܵܢܘܼܬܵܐ بی اقتدار .

اقتراب — ܐܵܩ ܬܸ ܪܵܒ

ܩܘܼܪܒܘܼܬܵܐ ، ܡܩܲܪܒܘܼܬܵܐ نزدیکی .

اقتراح — — ܪܵܚ

ܣܘܼܚܵܐ ارتجال .

اقتسام — — ܣܵܡ

ܡܦܲܠܓܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܠܓܘܼܬܵܐ (ܦܘܼܠܵܓܵܐ) .

اقتصاد — — ܨܵܕ

ܐܝܼܩܘܿܢܘܿܡܝܼܵܐ . — سیاسی ܐܝܼܩܘܿܢܘܿܡܝܼܵܐ ܡܕܝܼܢܵܝܬܵܐ .

اقتصادی — — ܨܵܐ ܕܝܼ

ܐܝܼܩܘܿܢܘܿܡܝܼܵܝܵܐ .

اقتصار — — ܨܵܪ

ܟܲܪܝܘܼܬܵܐ ، ܡܟܲܪܝܵܢܘܼܬܵܐ اختصار .

اقتضاء — — ܙܵܐ

ܐܠܝܼܨܘܼܬܵܐ ، ܡܐܲܠܨܵܢܘܼܬܵܐ . ܡܲܠܟܵܢܘܼܬܵܐ ، ܗܲܝܡܢܘܼܬܵܐ ، ܐܠܝܼܨܘܼܬܵܐ ضرورت . با — وقت ܥܲܡ ܡܐܲܠܨܵܢܘܼܬܵܐ ܕܙܲܒܢܵܐ . — طبیعت ܐܠܝܼܨܘܼܬܵܐ ܕܟܝܵܢܵܐ . ܡܐܲܠܨܵܢܘܼܬܵܐ ܕܟܝܵܢܵܐ . — کردن ܐܠܝܼܨܵܐ ܗܘܵܐ ܡܸܢܝܼܵܐ ، ܐܠܝܼܨܵܐ ضروری

اقتطاع — — ܛܵܥ

ܡܩܲܛܥܵܐ ، ܡܩܲܛܥܘܼܬܵܐ قطع .

اقتطاف — — ܛܵܦ

ܡܩܲܛܦܵܐ ، ܡܩܲܛܦܘܼܬܵܐ قطف .

اقتناء — — ܩܢܐ

ܩܢܝܢܐ، ܩܢܝܢܘܬܐ .

اقدام — ܐܦܥ ܩܕܡ

ܫܘܪܝܢܐ ، ܥܒܕܐ ، ܥܡܠܘܬܐ ܕܫܘܪܝܬܐ قدم . ܓܡܪܬܐ انجام . — کردن ܥܒܕܐ ܫܩܠܐ ، ܫܘܪܝܐ ܠܥܒܕܐ ، ܓܡܪܐ .

اقرار — — ܩܪܪ

ܡܫܬܘܕܝܢܘܬܐ ، ܬܘܕܝܬܐ ܒܡܕܡ ܘܡܫܠܡܢܘܬܐ . ܬܘܕܝܬܐ ܡܫܠܡܬܐ ، ܦܠܚܘܬܐ ܠܡܫܠܡܐ . — نمودن ܬܘܕܝܐ ܡܘܕܝܐ ، ܦܠܚܐ ܠܡܫܠܡܐ . — بگناهان ܡܫܬܘܕܝܢܘܬܐ ܕܚܛܗ̈ܐ . — نامه ܬܘܕܝܢܘܬܐ ܟܬܝܒܬܐ ، ܐܓܪܬܐ ܬܘܕܝܬܐ .

اقراض — — ܩܪܙ

ܬܘܙܦܢܘܬܐ ، ܝܗܒܬܐ ܒܙܘܦܐ ، ܒܪܒܝܬܐ .

اقرع — — ܩܪܥ

ܩܪܝܥܐ ܫܪܝܛ طاس .

اقشعرار — ܐܦܥ ܫ ܩܪܪ

ܩܘܫܪܬܐ ، ܪܬܝܬܐ ، ܩܠܩܠܬܐ .

اقصاص — ܐܦܥ ܩܨܨ

ܡܦܪܥܢܘܬܐ ܩܘܨܬܐ . ܡܦܪܥܢܘܬܐ ܥܘܠܬܐ قصه .

اقصى — ܐܦܥ ܩܨܐ

ܕܢܚܐ ، ܕܘܟܬܐ ܩܘܨܝܐ . شرق — ܡܕܢܚܐ ܩܨܝܐ .

اقطار — ܐܦܥ ܩܛܪ

ܐܬܪܐ ، ܐܬܪܘܬܐ سرزمينها ، ܦܢܝܬܐ نواحی، ܡܕܝܢܬܐ مناطق .

اقعاد — ܐܦܥ ܩܥܕ

ܡܫܡܫܢܘܬܐ ، ܥܒܕܘܬܐ ܕܫܡܫܐ ܠܟܪܝܗܐ ، ܡܫܡܫܢܘܬܐ ، ܡܫܡܫܢܘܬܐ ، ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܠܟܘܪܗܢܐ ، ܥܒܕܘܬܐ ܕܡܫܠܠܐ .

اقفال — — ܩܦܠ

ܩܘܦܠܐ ، ܩܦܠܐ ܕܩܘܦܠܐ قفل .

اقل — ܐܨܠ

ܒܨܝܪܐ ، ܗܘ ܕܒܨܝܪ ܒܨܝܪܐ . — العباد ܒܨܝܪܐ ܕܥܒܕ̈ܐ . لا — ܠܟܠ ܗܘܝܐ ، ܐܦ ܠܐ ܗܘܝܐ . اقلا ܒܨܝܪ ܡܠܝܠ .

اقلال — ܐܦܥ ܩܠܠ

ܩܘܠܠܐ ، ܡܩܠܠܢܘܬܐ ، ܡܒܨܪܢܘܬܐ .

اقلف — ܐܦܥ ܩܠܦ

ܥܘܪܠܐ ܫܪܝܛ اغلف .

اقليم — ܐܦܥ ܩܠܡ

ܡܠܟܘܬܐ ، ܐܬܪܐ سرزمين ܦܢܝܬܐ ناحيه .

اقليميا — — ܡܢ ܝܘܢ

ܡܘܪܟܐ ، ܫܒܝܠܐ ܫܘܦܐ ، ܟܦܬܐ ܡܢ ܢܚܫܐ ܕܦܠܛܐ ܡܢ ܢܘܪܐ ܡܢ ܫܦܝܬܐ مذاب ، ܐܦ ܪܟܬܐ ܗ . ܒ . ܢܚܫܐ ܕܢܚܫܐ كف نحاس مذاب . ܐܣܟܠܐ ܡܢ ܡܕܪܟܐ ܗ . ܒ . ܢܚܫܐ ܕܣܐܡܐ كف نقره مذاب .

اقناء — ܐܸܩܢܵܥ

ܡܩܘܼܢܥܵܢܘܼܬܵܐ، ܦܝܼܣܵܐ، ܡܛܲܝܒܘܼܬܵܐ، ܡܛܲܝܒܵܐ ܠܸܒܵܐ . ܥܒܝܼܕ قانع . — كردن ܦܝܼܣܵܐ، ܡܦܝܼܣܵܢܵܐ — كننده ܡܩܘܼܢܥܵܢܵܐ قانع كننده . ܦܬܓ̰ܡܹ̈ܐ ܡܩܘܼܢܥܵܢܹ̈ܐ كلام اقناء كننده .

اقنوم — ܐܘܿܩܢܘܼܡ

ܩܢܘܿܡܵܐ، ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ . اقانيم ثلاثه ܬܠܝܼܬܵܝ ܩܢܘܿܡܹ̈ܐ ، ܬܠܝܼܬܵܝܘܼܬܵܐ ، ܬܠܝܼܬܵܝܘܼܬܵܐ ܩܲܕܝܼܫܬܵܐ .

اقونيطون — ܐܩܘܿܢܝܼܛܘܿܢ

ܫܡܵܐ ܕܥܸܣܒܵܐ، ܥܸܣܒܵܐ ܣܲܡܵܢܵܐ ، ܣܲܡܵܢܵܐ .

اقيانوس — ܐܘܿܩܝܵܢܘܿܣ

ܐܘܿܩܝܵܢܘܿܣ، ܝܲܡܵܐ ܪܲܒܵܐ ܕܒܪܵܐ .

اقيانوسى — — ܝܐ

ܐܘܿܩܝܵܢܘܿܣܵܝܵܐ .

اكابر — ܐܲܟܵܒܸܪ

ܪܲܒܪ̈ܒܵܢܹܐ، ܪܝܫܵܢܹ̈ܐ اعيان ܐܲܡܝܼܪ̈ܐ ܪܘܪ̈ܒܹܐ ܕܥܵܠܡܵܐ، ܪܝܫܵܢܹ̈ܐ . ܐܘ ܡܕܪܫܬܐ ܗ . ܕ . ܐܲܡܝܼܪ̈ܐ ܕܡܕܝܼܢ̈ܬܐ ܝܠܗ ܡܢ ܝܘܡܵܐ ܘܡܢ ܝܘܡܐ . مدرسه شبانه براى اكابر ܡܕܪܫܬܐ ܠܠܝܐ ܕܡܕܪܫܬܐ ܗ .

اكال — ܐܲܟܵܠ

ܡܟܲܠܵܢܵܐ، ܩܲܠܝܼܠܵܐ، ܡܲܟܚܸܫܵܢܵܐ . ܡܟܲܠܵܢܵܐ ܗ . ܕ . ܟܠ ܚܲܝܘܵܐ ܝܢ ܡܲܟܲܠܬܵܐ ܕܒܝܼܠ ܦܠܲܚܵܐ ܝܢ ܡܢ ܐܝܼܬܵܐ . ܩܲܠܝܼܠܵܐ ܗ . ܕ . ܐܲܟܵܠܵܐ ܕܒܲܫܪܵܐ ܕܒܲܪܢܵܫܵܐ ܘܦܬܝܵܐ پارچه ܝܢ ܡܲܩܛܵܐ، ܦܝܼܣܵܐ . . ܡܲܟܚܸܫܵܢܵܐ ܗ . ܕ . ܐܲܟܵܠܵܐ ܕܚܲܝܘ̈ܵܬܵܐ ܕܒܲܫܪܵܐ ܝܢ ܡܲܟܵܠܵܐ ܕܡܲܟܲܠܬܵܐ ܠܟܠܗܘܢ ܕܐܝܼܬܵܐ (ܠܒܲܫܪܵܐ) .

اكاليت — — ܝܬ

ܡܲܟܲܠܵܠܘܼܬܵܐ، ܩܲܠܝܼܠܘܼܬܵܐ، ܡܲܟܚܸܫܘܼܬܵܐ .

اكمه — ܐܲܟܡܵܗ ܐܲܟܡܵܗ

ܡܲܟܡܲܗܵܐ (ܡܲܟܡܲܗ) ܐܘ ܟܠ ܡܢ ܕܝܠܝܕ ܘܡܢ ܡܲܟܡܲܗ ܕܚܲܫܟܵܐ آگن .

اكتحال — ܐܸܟܬܸܚܵܠ

ܟܘܼܚܠܵܐ، ܟܚܲܠܬܵܐ ܥܒܝܼܕ كحل .

اكتساء — — ܣܵܐ

ܡܲܠܒܲܫܘܼܬܵܐ، ܠܒܵܫܵܐ ܕܠܒܵܫܵܐ ܕܠܒܘܼܫܵܐ ܝܢ ܠܒܵܫܵܐ . ܠܒܝܼܫܘܼܬܵܐ، ܠܒܵܫܬܵܐ .

اكتساب — — ܣܵܒ

ܩܢܵܝܬܵܐ، ܡܲܩܢܝܵܢܘܼܬܵܐ ܠܲܢܦܵܫܵܐ . ܝܢ ܩܢܵܝܬܵܐ ܕܡܘܼܟܵܐ، ܕܝܠܦܵܢܵܐ . — نمودن ܩܢܵܝܬܵܐ ܡܲܩܢܝܵܢܵܐ ܠܲܢܦܵܫܵܐ .

اكتسابى — — ܣܵܒܝ

ܡܲܩܢܝܵܢܵܐ، ܩܢܵܝܵܐ، ܡܲܩܢܝܵܢܵܐ ܠܲܢܦܵܫܵܐ . ܐܘ ܡܲܩܢܝܵܢܵܝܵܐ، ܕܠܐ ܡܢ ܟܝܢܐ ܩܢܵܝܵܐ .

اكتشاف — — ܫܵܦ

ܡܲܓܠܲܝܘܼܬܵܐ، ܡܲܓܠܝܵܢܘܼܬܵܐ، ܓܠܵܝܬܵܐ ܓܠܝܵܐ . — اراضى ܡܲܓܠܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܐܲܪ̈ܥܵܬܵܐ . ܓܠܵܝܬܵܐ ܕܐܲܪ̈ܥܵܬܵܐ . — كردن ܡܲܓܠܝܵܢܵܐ، ܓܠܵܐ .

اكتفاء — — ܦܵܐ

ܡܣܲܦܩܘܼܬܵܐ، ܣܦܵܩܬܵܐ، ܩܢܝܼܥܘܼܬܵܐ . ܣܦܵܩ ܥܒܝܼܕ، ܡܩܘܼܢܥܵܢܘܼܬܵܐ اقناء — كردن . ܣܦܵܩܵܐ ܦܝܼܣܵܐ بهمين — خواهم كرد ܣܦܵܩܝܢ ܒܕܵܐ .

اکتناه — — ܬܢܗ

ܒܨܝܬܐ ، ܚܦܝܛܘܬܐ ، ܦܠܚܘܬܐ ܥܡܝܩܬܐ ܥܡܩܘܬܐ ، ܥܘܡܩܐ .

اکثر — ܐܟܬܪ

ܣܓܝܐܐ ، ܥܠ ܪܒܐ ، ܥܠ ܟܠܗ — اوقات ܐܝܟ ܙܒܢܐ . — اشخاص ܣܓܝܐܐ ܕܐܢܫܐ ، ܝܬܝܪ ܣܘܓܐܐ ܠܒܪ ܕܐܢܫܐ .

اکثریت — — ܐܟܬܪܝܬ

ܣܘܓܐܐ ، ܝܬܝܪܘܬܐ . — آراء ܣܘܓܐܐ ܕܩܠܐ . — مطلق ܣܘܓܐܐ ܡܫܡܠܝܐ .

اکحل — ܐܟܚܠ

ܟܚܝܠܐ ، ܟܚܠܐ ܟܚܝܠܬܐ .

اکدش — ܐܟܕܫ

ܩܛܪܐ ܡܢ ܣܘܣܝܐ ܘ . ܒ ܡܢ ܦܪܕܬܐ ܘܚܡܪܐ ، ܝܬܝܪ ܡܢܗ ܕܫܡܐ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܒܝܬܐ دورك .

اکذوبه — ܐܟܕܘܒܗ

ܕܓܠܘܬܐ ، ܟܘܕܒܐ . اکاذیب ܟܘܕܒܐ ܕܓܠܘܬܐ .

اکرام — ܐܟܪܐܡ

ܡܝܩܪܘܬܐ ، ܡܝܩܪܢܘܬܐ ، ܫܘܒܚܐ ܕܐܝܩܪܐ . ܐܦ ܐܝܩܪܐ احترام ، ܟܘܒܫܐ . — نمودن ܡܝܩܪܢܐ .

اکراه — — ܟܪܐܗ

ܠܐܒܢܦܫܘܬܐ ، ܒܥܩܬܐ ، ܠܐܨܒܝܢܘܬܐ کراهت . ܣܢܝܐܘܬܐ نفرت . با — اکراهاً ܠܐ ܨܒܝܢܐܝܬ ، ܣܢܝܐܝܬ . ܐܝܟ ܕܐܡܪܝܢ ܡܠܐܟܐ ܒܐ ܦܘܩܕܢ

ܡܩܘܠܝܬܐ ܚܕܐ ܕܡܘܪܐ ܕܫܡܐ ܐܝܩܪܢܝܬܐ ܕܡܘܫܐ ܒܪܬܐ .

اکرم — ܐܟ ܪܡ

ܡܝܩܪܐ ، ܡܫܒܚܐ ، ܡܥܠܝܐ ، ܡܝܩܪܐ ܐܝܟ ܕܝܠܗ ܡܢܐ ܕܡܝܩܪܐ القاب احترام ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܢܫܘܬܐ ܠܚܕ ܕܦܘܢܝܐ اکرم ، اجل ، اشرف ، اعلى اعلا . ܟܕ ܝܩܝܪܐ ܕܦܘܢܝܐ اکرم ܕܝܢ ܝܘܩܪܐ ܡܢܗ ܡܢ اجل ܝܩܝܪܘܬܐ ܕܝܢ ܝܘܩܪܐ ܡܢܗ ܡܢ اشرف .

اکساء — ܐܟܣܐ

ܡܠܒܫܢܘܬܐ ، ܡܠܒܫܢܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܡܢܝܚܢܐ . ܐܦ ܡܠܒܫܐ الباس .

اکسون — ܐܟܣܘܢ

ܩܛܝܢܐ ܐܘܟܡܐ اطلس سیاه .

اکسیر — — ܐܟܣܝܪ

ܟܝܡܝܐ ، ܣܡܐ ܕܚܘܠܡܢܐ ܢܨܝܚܐ سرب ܠܕܗܒܐ . ܘܗܘ ܡܚܠܡܢܐ ܕܡܚܠܡܢܘܬܐ ܐܝܟ ܕܡܚܠܡܢܐ ܕܒܝܬܐ . ܣܡܐ ܡܚܘܝܢܘܬܐ ܥܠܬܢܝܬܐ فرضاً ܗܘ ܕܠ ܡܢ ܕܘܡܝܐ ܡܚܠܡ ، ܡܘܡܢܐ ܘܡܘܠܡܢܐ سلامتی ܠܐܢܫܐ .

اکشوث — — ܟܫܘܬ

ܟܫܘܬܐ ܣܡܐ افتمون .

اکفار — ܐܟܦܐܪ

ܡܟܦܪܢܘܬܐ ، ܡܟܦܪܢܘܬܐ ، ܟܦܪܢܘܬܐ ܕܟܦܘܪܐ کافر .

اکفال — — ܟܦܐܠ

ܡܫܥܒܕܢܐ ܕܟܦܝܠܐ کفیل ، ܡܫܥܒܕܢܐ ܠܟܦܝܠܘܬܐ کفالت .

اکل – ܐܟܠ

ܐܟܠܐ ، ܐܟܠܬܐ – کردن ، خوردن ܐܟܠܐ – وشرب ܐܟܠܐ ܘܫܬܝܐ .

اکلیل – ܟܠܝܠ

ܟܠܝܠܐ ، ܬܐܓܐ تاج اکالیل ܟܠܝܠܐ – الملک ܟܠܝܠܐ ܕܡܠܟܐ ، ܚܕܐ ܢܘܟܪܝܬܐ ܡܢ ܐܡܘܪ̈ܐ ܟܠܝܠܐ ܕܫܘܒܚܬܐ ܗ . ܕ ܟܠܝܠܐ ܕܫܘܒܚܐ ܟܠܝܠܐܝܬ فرضاً ܟܕܝܢܐ ܕܗܘ ܕܝܢܐ ܘܟܠܝܠܐ ܕܗܘ ܡܫܡܠܝܢܗ .

اکلیلی – – ܝܐ

ܟܠܝܠܝܐ ، ܟܠܝܠܝܬܐ .

اکمال – ܝܚ ܡܟܠ

ܓܡܘܪܐ ، ܓܡܝܪܘܬܐ ، ܡܫܡܠܝܘܬܐ ܡܓܡܪܢܘܬܐ ، ܡܫܡܠܝܢܘܬܐ . – کردن تکمیل کردن ܓܡܪܐ ، ܡܫܡܠܝܐ .

اکمه – ܐܟܡܗ

ܥܘܝܪܐ ، ܣܡܝܐ ܡܢ ܟܪܣܐ . اکم ܥܘܝܪ̈ܐ ܣܡܝܐ ܡܢ ܟܪܣܐ .

اکنون – ܐܟܢܘܢ

ܗܫܐ ، ܐܝܟܢܐ حالا . ܗܫܐ ܡܢ ܐܝܠܐ ܡܢ ܗܫܐ ܗܘܐ ܗ . ܕ ܗܘ ܗܫܐ . ܐܝܟ ܐܝܟ ܗܫܐ ، ܥܕ ܐܝܟܢܐ ܚܕܐ کنون .

اکول – ܐܟܘܠ

ܐܟܘܠܐ ، ܓܪܓܪܢܐ ، ܐܟܠܢܐ ، پرخور . ܓܪܓܪܢܐ شکمو . ܐܘ ܟܪܣܐ ܕܒܝܬܐ ܗ . ܕ ܓܪܓܪܢܘܬܐ ܐܟܠܢܘܬܐ ܕܒܝܬܐ . اکولانه ܐܟܘܠܐܝܬ ܓܪܓܪܢܐܝܬ ، ܐܟܠܢܐܝܬ .

اکید – ܐܟܝܕ

ܚܝܠܬܢܐ ، ܡܚܝܠܐ ، ܚܝܘܪܐ . غدغن – ܘܦܘܩܕܢܐ ܚܝܠܬܢܐ ، ܡܚܝܠܐ . اکیداً ܚܝܠܬܢܐܝܬ ܡܚܝܠܐܝܬ اکیداً غدغن شد ܚܝܠܬܢܐܝܬ ܗܘܐ ܡܚܝܠܐܝܬ ܦܘܩܕܢܐ ܘܦܩܝܕܘܬܐ .

اگر – ܐܓܪ

ܐܢ – نه ܐܢ ܠܐ ، ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ . – هم ، چه ، هرچه ܐܘ ܐܢ ܐܦ ܐܢ .

الا – ܐܠܐ ܠܐ

ܐܠܐ ، ܐܦܠܐ ܡܢ ولا ܐܢ ܠܐ – اینکه ܐܦܠܐ ܡܢ ، ܐܝܟܢ .

الان – ܐܠܐ ܗܫܐ

ܗܫܐ ، ܥܕ ܐܝܟܢܐ ، ܐܝܟܢܐ اکنون .

الاچی – ܐܠܐ ܟܝ

ܦܘܠܦܠ هل ، ܚܡܝܐ ܚܝܘܪܐ .

الاغ – ܚܡܪܐ

ܚܡܪܐ .

الاکلنگ – ܐܠܐܟܠܢܓ

ܐܪܓܘܙܐ ܡܢ ܓܢܒܪܐ ܕܛܠܝ̈ܐ .

الام – ܐܠܐܡ

ܟܐܒܐ ܐܘ ܟܪܝܘܬܐ ܗ . ܕ ܡܫܟܢܐ ܘܟܐܒܐ ܕܝܬܒܐ .

الاملیک – ܐܠܐܡܠܝܟ

ܓܘܢܐ ܚܘܪܘܬܐ ، ܢܘܟܪܝܬܐ ܓܘܢܝܘܬܐ .

الاو – ܐܠܐܘ

ܫܠܗܒܝܬܐ .

الباد – ܐܠ ܒܐܕ

ܢܕܵܦܵܐ حلاج، نداف، پنبه زن .

الباس – ܐܠ ܒܐܣ

ܩܘܠܒܵܫܵܐ ، ܠܒܘܫܵܐ ، ܡܠܒܫܢܘܬܐ ، ܡܟܣܝܢܘܬܐ اكساء .

البته – ܐܠ ܒܬ ܬܗ

ܩܛܝܥܝܬ ، ܒܠܐ ܫܘܒܩܐ (ܒܠܐ ܫܟ) ܠܐ ܡܫܟܝܬ ، ܒܠܐ ܡܫܟܠܢܘܬܐ .

التباس – ܐܠ ܬ ܒܐܣ

ܚܒܝܠܘܬ ܫܘܓܢܐ ، ܡܦܩܦܩܢܘܬܐ ابهام ܦܠܝܓܘܬܐ تردد .

التجاء – – ܠܓܐ

ܡܫܬܘܙܒܢܘܬܐ ، ܡܣܬܘܟܠܢܘܬܐ ، ܓܘܢܚܢܘܬܐ ܓܢܝܬܐ ܕܒܢܝ ܡܢ ܣܘܟܢܐ خطر ، ܡܫܘܙܒ ܡܓܢܐ پناه گاه – آوردن ܓܢܐ ، ܥܒܘܪܐ ܠܘܬܗ .

التحاق – – ܚܠܩ

ܠܘܩܦܐ ، ܕܘܒܩܐ ܗ ، ܕ ، ܚܒܝܒܘܬܐ ، ܓܘܢܝܬܐ ܕܡܢܕܝ ܕܐܝܕܐ .

التحام – – ܚܠܡ

ܕܒܘܩܘܬܐ ، ܕܒܝܩܘܬܐ ، ܢܩܝܦܘܬܐ ، ܡܫܝܚܘܬ ܢܘܠܕܐ ، ܡܚܘܝܬ ܚܘܡܬܐ ، ܢܘܠܕܐ ملتحم شدن زخم جراحت ܗ ، ܕ ، ܓܘܢܝܬܐ ܕܡܚܘܬܐ ܕܓܪܚܐ ܥܡ ܡܚܝܘܬܐ .

التزام – – ܠܙܡ

ܡܫܥܒܕܢܘܬܐ ، ܫܥܒܕܘܬܐ ܕܡܢܕܝ ܐܝܕܐ ܠܥܒܕܐ ، ܩܒܝܠܘܬܐ ، ܐܘ ܡܢܬܐ ܠܥܒܕܐ ، ܡܫܥܒܕܢܘܬܐ تعهد . – دادن ܡܢܬܐ ܠܥܒܕܐ ܡܫܥܒܕܝܢܐ . – نامه ܐܓܪܬܐ ܡܫܥܒܕܢܝܬܐ .

التصاق – – ܨܠܩ

ܩܛܝܪܘܬܐ ، ܡܩܛܪܢܘܬܐ ܐܘ ܩܛܝܪܘܬܐ ܡܕܒܩܢܘܬܐ ، ܕܒܝܩܘܬܐ .

التفات – – ܦܠܬ

ܚܝܪܢܘܬܐ ، ܚܝܪܬܐ ܥܡ ܫܘܡܥܐ ܗܘ ܒܠܐ توجه . ܥܒܕ ܗܘܐ ܠܗ ܚܝܪܢܘܬܐ ܠܓܒܝ التفاتی در حق من كرد ܠܐ ܫܡܥܠܗ ܒܠܐ ܠܡܠܬܝ بحرف من التفاتی نكرد – شما زياد ܚܒܘܫܘ ܚܝܪܢܘܬܘܟ ܙܝܕܐ ܗ ، ܕ ، ܫܘܝܬ ܒܫܡܥܐ . – كردن ܡܚܘܝܐ ܚܝܪܬܐ ܫܡܥܐ ܒܠܐ . بی – ܒܠܐ ܚܝܪܢܘܬܐ ، ܡܥܒܪܢܐ بی توجه . بی التفاتی ܡܥܒܪܢܘܬܐ .

التقاء – – ܠܩܐ

ܐܘܪܥܐ ، ܦܓܥܬܐ .

التقاط – – ܠܩܛ

ܠܘܩܛܐ ، ܠܘܩܛܐ ، ܓܘܒܝܐ . ܠܘܩܛܐ ܕܫܒܠܐ ܒܬܪ ܚܨܕܐ ، ܠܘܩܛܐ ܕܦܐܪܐ ، ܓܘܒܝܐ ܕܩܝܣܐ .

التماس – – ܡܐܣ

ܬܘܟܠܐ ، ܦܘܝܣܐ ، ܒܥܘܬܐ تضرى ܥܢܝܢܐ استغاثه ، ܬ ، ܬܝܢܐ . – كردن ܬܘܟܠܐ ، ܦܘܝܣܐ ، ܬܘܒܥܐ . با – ܡܬܘܟܠܢܝܬ ، ܡܬܒܥܢܝܬ .

التواء – – ܠܘܐ

ܥܘܩܡܐ ، ܥܩܡܬܐ ، ܦܬܠܬܐ . – قدم ܥܩܝܠܘܬ ܪܓܠܐ ، ܥܩܝܠܘܬ ܐܩܠܐ .

التهاب — — ܗܠܒ

ܡܫܠܗܒܢܘܬܐ ، ܝܩܕܬܐ ܕܫܠܗܒܝܬܐ لهب ، شعله ، آلاو ܡܫܠܗܒܢܘܬܐ ܕܢܘܪܐ ، ܕܢܘܪܐ ، ܕܝܡܬܐ . . .

التهابى — — ܗܠ ܒܐ

ܡܫܠܗܒܢܐ ، ܡܕܠܩܢܐ ܕܫܠܗܒܝܬܐ .

التئام — — ܐܠܡ التيام

ܡܠܚܡܢܘܬܐ ، ܕܚܘܡܬܐ شفاء — دهنده ܡܠܚܡܢܐ شفا دهنده — پذير ܡܬܠܚܡܢܐ . — ناپذير ܠܐ ܡܬܠܚܡܢܐ . ܐܦ ܕܒܘܣܡܬܐ ، ܕܒܣܘܡܬܐ ، ܡܒܣܡܬܐ التحام .

الج — ܐ ܠܓ

ܡܬܘܪܒܢܐ متكبر .

الجاء — ܐܠ ܓܐܠ

ܥܘܠܒܐ ، ܓܒܪܝܬܐ ܕܐܢܫܐ ܕܒܘܟܪܐ ܩܦܝܬܐ ܕܐܢܫܐ ܠܐܝܕܝܐ ، ܓܠܒܬܐ ܐܠܐܢܬܐ .

الحاح — ܐܠ ܗܐܚ

ܦܣܝܩܘܬܐ ، ܓܠܒܬܐ ܕܡܠܒܒ ܒܥܐܝܬܐ ܡܢ ܕܒܘܟܝܗ ، ܡܠܒܒܬܐ ، ܠܘܚܬܐ الحاف ابرام — كردن ܦܣܩܘܢܐ ، ܡܠܘܚܐ .

الحاد — — ܕ

ܡܠܘܕܘܬܐ ، ܟܘܦܪܘܬܐ كفر . ܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܦ ܗܝܡܢܘܬܐ .

الحاف — — ܦ

ܠܘܚܬܐ . ܦܣܩܘܬܐ ܣܘܝ الحاح

الحاق — — ܩ

ܡܩܦܘܬܐ ، ܡܘܣܦܘܬܐ ، ܡܩܦܘܬܐ ، ܡܩܒܠܬܐ ܩܒܠ ، ܡܘܣܦܬܐ — كردن ܠܩܦܐ ، ܡܘܣܦܐ . ܡܘܣܦܢܘܬܐ ܕܐܬܪܘܬܐ ܠܐܬܪܐ ܐܚܪܢܐ ܐܘ ܩܒܠ ܠܐܬܪܐ ܠܗ ܠܐܬܪܗ .

الحاقى — — ܩܝ

ܡܬܬܘܣܦܢܐ . ܐܬܘܬܐ ܡܬܬܘܣܦܢܝܬܐ . ܗ . ܕ . ܕܝܢܐ ܡܢܝܢܐ ܦܬܓܡܐ ܡܘܪܝܢܬܐ ܠܝܕܥܬܐ ܕܡܕܡ ܡܕܡܐ ܡܢ ܚܕܐ .

الحال — ܠ

ܗܫܐ ، ܐܕܝܢ حلا ، الا ، فى — ܡܚܕܐ ، ܡܠܠܐ (ܐܠܐܠ) .

الحق — ܐܠ ܗܩ

ܫܪܝܪܐܝܬ ، ܒܫܪܪܐ .

الحمد — ܐܠ ܚܡܕ

ܫܘܒܚܐ ܡܫܒܚܢܐ ܕܡܫܒܚܝܢ ܡܫܒܚܢܘܬܐ ܕܡܘܕܝܢ ܗ . ܕ . ܬܘܕܝܬܐ . — الله ܬܘܕܝܬܐ ܠܐܠܗܐ .

الخ — ܐܠܟ

ܫܪܟܐ ، ܘܫܪܟܐ .

الزام — ܐܠ ܙܐܡ

ܥܨܝܐ ، ܡܥܨܝܢܘܬܐ ، ܡܥܨܝܢܘܬܐ التزام ، ܩܛܝܪܐ ، ܡܩܛܪܢܘܬܐ اقناء ܡܦܝܣܢܘܬܐ اجبار . — نمودن ܡܥܨܝܢܐ — آور ܡܥܨܝܢܐ ، ܣܢܝܩܐ ايجابى .

الزامى — — ܡܝ

ܡܬܩܛܪܢܐ . ܕܝܢܐ ܡܢܝܐ ܡܦܝܣܢܐ ܩܛܝܪܐ قانع كردنى .

الساعه – ܐܲܣ ܣܵܐ ܥܲܝܗ

ܫܲܥܬܵܐ، ܒܪܵܓܵܐ ܫܥܬܐ، ܦܘ ܐܓܲܪܵܐ .

الصاق – ܐܲܠ ܨܵܐܩ

ܣܘܼܟܵܐ، ܫܩܵܠܬܵܐ، ܕܘܼܟܵܢܵܐ، ܟܘܼܢܵܫܵܐ ܟܢܵܫܬܵܐ .

الطاف – – ܛܵܐܦ

ܡܫܘܼܪܝܬܵܐ ܕܡܲܣܡܝܬܵܐ ܥܲܠ ܣܘܼܡܵܩܵܐ، ܕܡܲܣܡܲܟܠܘܼܬܵܐ التفات، ܡܣܬܲܟܠܘܼܬܵܐ ܡܲܣܡܝܬܵܐ .

الغ – ܐ ܠܝܓ

ܠܵܓܵܓ ܝܠܵܕܵܐ، ܐܲܡ ܝܠܵܕܵܐ، ܝܡܵܐܠܵܐ . ܠܵܓܵܓܵܐ ܥܲܠ ܐܘܼܪܚܵܐ ܕܓܝܼܪ ܠܗ ܘܡܝܵܐ حركات ܘܥܒܕܡܵܐ ܕܘܼܟܵܐ ܕܝܡܵܐ .

الغ – ܐܘ ܠܘܓ

ܥܠܵܠܵܐ، ܠܘܼܓܵܐ .

الغاء – ܐܲܠ ܓܵܐܐ

ܡܒܲܛܠܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܒܲܛܠܘܼܬܵܐ ابطال ܡܦܲܣܩܘܼܬܵܐ تنسيخ . – يك قانون ، يك قرارداد ܡܒܲܛܠܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܦܲܣܩܘܼܬܵܐ ܕܥܒܵܕ ܩܵܢܘܿܢܵܐ، ܕܥܒܵܕ ܩܪܵܪܵܐ . – نمودن ܒܛܵܠܵܐ، ܒܲܛܘܼܠܹܐ، ܦܣܘܿܩܹܐ . قابل – ܡܒܲܛܠܵܢܵܐ، ܡܬܒܲܛܠܵܢܵܐ، ܡܬܦܲܣܩܵܢܵܐ .

الغرض – ܐܲܠ ܓܲܪܲܙ

ܥܒܵܕ ܥܒܵܕܵܐ .

الغياث – ܐܲܠ ܓܝܵܐܬ

ܩܵܠܵܐ ܥܲܠ ܓܸܪܓܵܪܬܵܐ ܠܥܘܼܕܪܵܢܵܐ ܘܦܪܘܼܩܘܼܬܵܐ .

الف – ܐ ܠܝܦ

ܐܵܠܦ، ܐܲܬܘܼܬܵܐ ܩܲܕܡܵܝܬܵܐ ܒܫܸܪܵܐ ܕܐܵܬܘܵܬܹܐ ܕܠܸܫܵܢܵܐ ܦܵܪܣܵܝܵܐ .

الف – ܐ ܠܝܦ

ܐܲܠܦܵܐ . آلاف ، الوف ܐܲܠܦܹܐ .

الفاختن – ܐܲܠ ܦܵܐܟ ܬܲܢ

ܟܲܬܵܢܵܐ (ܓܸܡܒܘܼܪܵܐ) ܡܠܲܬܵܐ ܠܥܒܵܕܵܐ ܡܲܬܵܐ . الفختن ، الفغدن ، الفنجيدن ، الفيدن ܒܟܠܗ ܐܝܵܐ ܟܡܘܼܫܠܵܐ معنى ܕ الفاختن .

الفباء – ܐܲܠܦ ܒܹܐ

ܐܲܠܦ ܒܹܝܬ .

الفبائی – – ܒܹܐ

ܐܲܠܦ ܒܹܝܬܵܝܵܐ .

الفت – ܐܘܠ ܦܲܬ

ܡܲܟܡܝܼܟܘܼܬܵܐ، ܡܲܫܬܲܘܝܘܼܬܵܐ انس ܚܲܒܝܼܒܘܼܬܵܐ دوستى ، ܚܲܒܪܘܼܬܵܐ رفاقت . ܥܒܲܕܸܠ ܐܘܼܦ ܡܲܟܬܲܫܟܘܼܬܵܐ، ܚܘܼܒܵܐ، ܐܲܘܝܘܼܬܵܐ ܐܲܘܠܵܬܵܐ ܥܲܠ ܕܫܲܟܵܬܵܐ ܐܲܘܝܘܼܬܵܐ . – گرفتن ܗܘܵܐ ܒܣܘܼܬܵܐ، ܥܲܠܦܵܐ ܥܒܲܕ . . «ܡܲܟܡܝܼܟܘܼܬܵܐ» – انداختن ܥܒܵܕܵܐ، ܡܩܘܼܡܹܐ ܡܲܟܡܝܼܟܘܼܬܵܐ ܚܲܒܪܘܼܬܵܐ .

الفی – ܐܲܠ ܦܝܼܐ

ܐܲܠܦܵܝܵܐ، ܐܲܠܦܵܝܬܵܐ الفيه .

الفينه – – ܢܹܗ

ܒܘܼܠܵܐ، ܫܲܪܒܵܐ ܡܫܘܼܚܬܵܐ ܒܝܼܬܝܵܐ .

القاء – ܐܲܠ ܩܵܐܐ

ܡܲܪܡܝܘܼܬܵܐ، ܪܡܵܝܬܵܐ، ܡܲܘܕܥܵܢܘܼܬܵܐ ܥܲܠ ܕܘܼܚܵܢܘܼܬܵܐ الهام ، ܪܡܵܝܵܐ – كردن ܪܡܵܝܵܐ ،

ܕܩܛܐ ، ܕܡܥܪܐ ܕܡܦܘܫܝܢܘܬܐ ܡܢ ܕܒܘܝܫܘܬܐ
ܐܠܗܝܘܬܐ ܦܝܪܫܘܗܝ، ܕܚܝܐ ܕܚܝܐ ܩܝܡܬܐ
ܡܢ ܕܡܣܪܐ ܐܠܗܝܐ ܗܘܡܘܣܝܘܣ، ܕܝܢܐ ܐܢܐ
ܕܒܪܐ ܡܢ ܗܘܠܕܢܐ ܦܝܪܫܗ ܡܬܘܩܢܐ
ܩܘܡܗ ܕܝܗܒܬܐ . ܡܠܬܐ ܐܬܘܪܝܐ ܦܝܪܫܬܐ
ܕܠܗ ܡܘܦܠܣܘܬܐ ܕܟܬܒܐ ܘܡܫܘܚܬܐ .

القائی — — ܟܝܐ

ܡܬܩܢܬܐ ، ܕܟܝܐ ܐܢܐ ܠܩܘܡܬܐ .

القاح — ܐܠ ܟܐܗ

ܡܦܘܪܕܘܬܐ . ܡܦܘܪܕܘܬܐ ܕܐܢܫܘܬܐ ܡܢ
ܟܝܢܐ ܕܝܢ ܟܒܪܐ . ܡܦܘܪܕܘܬ ܐܢܫܝܐ ،
ܡܦܘܪܕܘܬ ܘܬܠܐ ܗ . ܒ . ܕܒܪܐ ܟܝܢܐ .
— كردن ܡܦܘܪܕܐ ܡܦܘܪܕܐ .

الك — ܐܠܟ

ܡܣܘܠܘܬܐ ، ܡܣܠܐ ܡܢ ܡܣܠܘܬܐ . — كردن
ܕܣܠܐ .

الكا — ܐܠܟܐ ܕܐܠܐ

ܦܝܠܘܬܐ ناحيه ، ܐܘܣܬܢܐ .

الكن — ܐܠ ܟܢ

ܟܢܐ ، ܟܠܘܫܢܐ ܗܘ ܕܟܠܫ ܠܫܢܗ
ܕܡܬܬܘܬܐ . ܐܦ ܦܠܝܓܐ .

الكو — ܐܠܟ ܓܘ

ܛܘܦܣܐ ، ܓܘܦܐ ، ܦܘܪܓܡܐ نمونه انموذج
قدوه . ܣܘܪ انموذج .

الله — ܐܠ ܠܗ

ܐܠܗܐ . الها ܢܣܐ ܡܪܢܝܐ . الهه ܐܠܗܬܐ .
— بختی ܕܝܘܬܐ ، ܕܝܘܢ ܗ . ܒ . ܕܒܘܟܘܗ ،
ܐܝܟ ܕܒܥܐ ܠܗ ، ܟܠ ܕܐܝܟ ܐܬܐ .

الم — ܐܠܡ

ܡܟܐܒܢܘܬܐ ، ܟܐܒܐ درد ، ܐܘܠܨܢܐ . — آور
ܡܟܐܒܢܐ ، ܡܘܠܒܢܐ ܕܟܐܒܐ . — زده
ܡܟܐܒܐ متالم . ܐܦ ܡܟܝܒ ܟܐܒܐ ، ܟܕܘܗܝ
ܕܡܟܐܒ آلام ܟܐܒܐ .

الماس — ܐܠ ܡܐܣ

ܐܡܝܪܐ ، ܐܕܡܘܣ ، ܟܐܦܐ ܝܩܝܪܬܐ .

الماسی — — ܣܝܐ

ܐܡܝܪܝܐ ، ܐܕܡܘܣܝܐ .

المثنی — ܐܠ ܡܘ ܬܢܐ

ܡܦܩܐ ، ܕܡܝܢܐ ܡܢ ܚܕ ܦܐܬܐ ܕܡܟܬܒܐ ،
ܕܘܩܒܐ نسخه ܦܬܓܡܐ سواد .

النگو — ܐܠ ܓܘ

ܩܘܠܐ ، ܥܐܕܐ ، ܥܕܝܢܬܐ سوار .

الوار — ܐܠ ܘܐܪ

ܕܪܘܪܐ ، ܦܬܝܐ ܠܠܘܚܐ تخته ، ܦܘܐ .

الواط — — ܛ

ܠܘܛܝܘܬܐ ، ܦܩܪܐ ܐܦ ܡܓܚܟܢܐ مضحكه ܣܘܪ
لوط ، لوطی .

الوطی — — ܛܝܐ

ܠܘܛܝܘܬܐ ، ܦܚܙܘܬܐ ܡܓܚܟܢܘܬܐ .

الوداع — ܐܠ ܘ ܕܐܥ

ܫܠܡ ܕܒܫܠܡܐ خدا حافظ ܫܠܡ ܕܒܫܠܡܘܬܐ
خدا حافظی . — گفتن ، وداع گفتن ، وداع
كردن ܫܒܩܐ ܕܫܠܡܐ .

الوهيت – ܐܠܘܗܝܬ
ܐܠܗܘܬܐ .

اله – ܐܠܗ
ܡܥܘܡܠܐ ܘܠܦܐ ܡܢ ܡܥܠܐ ، ܚܕܐ ܐܘܪܚܐ ܕܥܘܒܕܬܐ ܕܐܝܠܢܐ .

اله – ܐܠܗ
ܢܫܪܐ عقاب .

الهاب – ܐܠܗܐܒ
ܡܘܠܗܒܐ ، ܕܠܩܬܐ ܡܫܠܗܒܢܘܬܐ آلاو ،
ܡܠܗܝܬܐ . ܐܘ ܚܘܫܚܬܐ تحريك .

الهام – – ܡ
ܕܘܚܘܒܬܐ ، ܡܕܘܚܒܬܐ ، ܐܘ ܝܠܦܢܐ ܕܚܘܒܬܐ ܝܕܥܬܐ ܕܠܒ ܕܚܘܡܘܕܝܬܐ – الهى
ܕܘܚܘܒܬܐ ܡܢ ܡܕܘܚܒܬܐ ܐܠܗܝܬܐ . الهاماً
ܕܘܚܫܐܝܬ .

الهامى – – ܡܝܐ
ܕܘܚܫܐ ، ܕܐܝܟܐ ܕܘܚܫܐ ، ܕܝܢܐ ܕܘܚܫܐ
ܡܢ ܐܠܗܐ .

الهى – ܐܠܗܝ
ܐܠܗܝܐ . حكم – ܦܘܩܕܢܐ ܐܠܗܝܐ . ܐܘ ܝܐ ܡܪܝܐ الها . ܐܠܗܝ !

الى – ܐܠܐܝ
ܥܠ ، ܠܥܠܡ – آخر ܥܠ ܚܪܬܐ – الابد .
تابد ܠܥܠܡ ܠܥܠܡ .

اليف – ܐܠܝܦ
ܡܐܠܝܦܐ ، ܟܘܡܟܐ دوست ، ܚܒܪܐ ܒܟܣܬܐ
مانوس ، ܝܕܝܥܐ مالوف ܡܝܠܝܦܐ .

اليم – ܐܠܝܡ
ܟܐܒܐ ، ܡܟܐܒܢܐ ، ܡܟܐܒܢܐ الم آور .

اليوم – ܐܠ ܝܘܡ
ܝܘܡܢܐ ، ܝܘܡܐ ܗܢܐ ، ܐܕܝܘܡ امروز .

اليه – ܐܠܝܗ
ܐܠܘܗܝ ، ܐܠܝܗ ، ܥܠܘܗܝ ، ܥܠܝܗ . اليها
ܐܠܘܗ ، ܐܠܗ ، ܥܠܘܗ ، ܥܠܗ الهيم ܐܠܝܗܝ ،
ܥܠܝܗܝ ، ܥܠ ܕܝܠܗ ܥܠ ܕܝܠܗܝ ، ܥܠ ܕܝܠܝܗܝ .

ام – ܐܡ
ܐܡܐ ܡܢ ܝܠܕܐ . ܐܘ ܡܪܒܝܢܐ ، ܥܩܪܐ – البلد
ܡܕܝܢܬܐ ܐܪܫܝܬܐ . ܥܩܪܐ ܐܡܐ ܕܐܠܗܐ .
– الفساد ܡܪܒܝܢܐ ܕܒܝܫܘܬܐ . – البيض ܚܘܪܐ
ܚܝܡ ܚܘܪܐ ܕܒܝܥܬܐ . – الطريق ܐܘܪܚܐ
ܡܠܟܝܬܐ شاهراه .

اما – ܐܡܐ
ܐܡܐ .

اماج – ܐܡܐܓ
ܢܝܫܐ ܡܢ ܕܘܟܬܐ ܕܫܘܢܝܐ .

امارت – ܐܡܐܪܬ
ܐܬܐ ، ܢܝܫܢܐ (ܩܕܡܬܐ) .

امارت – ܐܡܐܪܬ
ܫܘܠܛܢܐ . ܐܘ ܫܘܠܛܢܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ امير ܐܘ
ܦܘܩܕܢܐ ، ܡܠܟܘܬܐ .

اماره – ܐܡܐܪܗ
ܫܘܠܛܢܐ ܡܢ ܫܘܠܛܢܐ ، ܫܘܠܛܢܘܬܐ .

اماره — ܐܰܡܳܪܳܐ ܕܢܰܦܫ

ܩܘܿܡܳܢܳܐ ܣܢܝܩܘܬܐ . نفس — ܓܢܝܒܘܬܐ .

اماله — ܐܰܡܳܠܳܐ ܠܗ

ܡܫܘܦܝܬܐ ' ܡܰܠܝܐ ܕܒܝܬ ܢܫܒ ܡܕܝܢܝ ܕܟܪܗܐ ܕܟܪܝܗܐ مريض — كردن ܕܫܘܦܐ ܕܡܫܘܦܝܬܐ .

امام — ܐܡܳܡ

ܐܰܒܳܠܳܢܳܐ ' ܪܰܒ ܟܘܡܪܐ ، ܡܕܒܪܢܐ . ܡܕܒܪܢܐ ܩܘܡܢܐ ܘܦܪܢܣܝܬ ܪܝܫ ܥܡܐ ܡܕܒܪܢܐ ܡܫܡܫܢܐ ܥܡ ܟܠܗ ܥܡܐ .

— زاده ܒܪ ܐܒܠܢܐ ' ܒܪܝܫܐ ܕܐܒܠܢܐ . ܐܘ ܕܝܘܒܐ ܕܝܘܡܐ ܕܒܪܐ ܪܝܫ ܥܡܐ ܐܒܠܢܐ .

امان — ܐܡܳܢ

ܫܠܝܘܬ ܫܠܡܐ ، ܫܝܢܐ ، ܫܝܢܘܬܐ ' ܫܠܡܐ . صلح ܐܘ ܕܘܟܬܐ فرصت ' ܐܘܪܟܐ مهلت ܙܒܢܐ مجل .

— نميدهد كه كارى انجام دهم ܠܐ ܝܗܒ ܥܒܕܐ ܐܘܪܟܐ ، ܕܘܟܬܐ ܠܙܒܢܐ ܕܥܒܕܝܢ ܥܒܕܐ .

امانت — ܐܡܳܢܬ

(1) ܡܗܝܡܢܘܬܐ (2) ܐܦܩܕܬܐ ܠܘܬ ܗܘ . پولم نزد او — است ܐܝܬܝܗ ܐܦܩܕܬܐ ܠܘܬ ܗܘ . — خانه ܒܝܬ ܐܦܩܕܬܐ . — گذار ܕܣܐܡ ܐܦܩܕܬܐ ܘ ܕ ܡܢ ܕܐܦܩܕܬܐ — دار ، كار ، نگهدار ܢܛܘܪ ܐܦܩܕܬܐ ' ܢܛܘܪܐ ܕܐܦܩܕܬܐ ܐܘ ܡܗܝܡܢܐ . — دارى ܢܛܘܪܘܬ ܐܦܩܕܬܐ ܐܘ ܡܗܝܡܢܘܬܐ

امانة ܡܬܦܩܕܢܘܬ . (3) ܫܠܝܘܬ — ܫܝܢܐ امان (4) ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܥܡ ܕܡܗܝܡܢܐ شما يك — در پست داريد ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܚܕܐ

ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܥܡ ܕܘܪܕܘܪܐ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ .

امانتى — ܐܡܳܢܬܝ

ܡܐܦܩܕܢܐ ' ܡܬܝܗܒܐ ܕܐܦܩܕܬܐ ܠܫܘܐܠܐ ܐܘ ܐܦܩܕܬܐ .

امت — ܐܘܡܬܐ

ܐܘܡܬܐ ' ܥܡܐ ܐܘ ܫܪܒܬܐ ، ܛܘܗܡܐ .

امتثال — ܐܡܬܬܐܠ

ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ، ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ، ܫܡܥܬܐ امتثالا ܡܫܬܡܥܢܝܬ .

امتحان — ܢܣܝܘܢ

ܢܣܝܘܢܐ ' ܒܘܚܪܢܐ ، ܕܘܟܝܐ آزمايش — كردن ܢܣܝܢܐ ' ܒܚܪܢܐ ' ܕܘܟܝܐ — شفاهى ܢܣܝܘܢܐ ܘܡܠܬܢܝܐ — كتبى ܢܣܝܘܢܐ ܕܟܬܝܒܐ امتحاناً ܒܢܣܝܢܝܬ ' ܡܢܣܝܢܝܬ ' ܕܒܘܚܪܢܐ ܕܢܣܝܘܢܐ .

امتداد — ܡܬܝܚܘܬܐ

ܡܬܝܚܘܬܐ ' ܡܘܪܟܢܘܬܐ ' ܐܘܪܟܐ اطاله ، ܡܐܪܟܬܐ . — دادن ܡܐܪܟ ܐܘܪܟܢܐ . — يافتن ܡܬܐܪܟ . در — راه ܕܐܘܪܟܐ ܕܐܘܪܚܐ ' ܕܡܐܪܟ ܐܘܪܚܐ .

امتزاج — ܡܙܓ

ܡܬܡܙܓܢܘܬܐ ، ܡܘܙܓܐ آميزش ܚܠܝܛܘܬܐ (ܚܠܛܘܬܐ) ܚܘܠܛܢܐ اختلاط قابل — ܡܬܡܙܓܢܐ . قابليت — ܡܬܡܙܓܢܘܬܐ . — دادن ܡܙܓ ' ܚܠܛ ܚܠܛܐ (ܚܠܛܐ) .

امتصاص — ܡܨܨ

ܡܨܨܐ ، ܡܨܝܨܘܬܐ ، ܡܡܨܐ ارتصاع ܡܨܝܨܘܬܐ .

امتلاح — ـ ܡܠܚ

ܡܠܝܘܬܐ، ܣܒܥܘܬܐ ܡܢ ܐܟܠܬܐ، ܡܬܡܠܝܘܬܐ ܬܟܒܪܬܐ . ـ معده ܡܠܝܐ ܗܘܝܐ ܡܥܕܬܐ .

امتناع — ـ ܡܢܥ

ܟܠܝܬܐ، ܡܬܟܠܝܢܘܬܐ اباء ܠܐ ܡܨܒܝܢܘܬܐ استنکاف ـ کردن ܟܠܝܐ، ܡܬܟܠܝܢܐ ܠܐ ܡܨܒܝܢܐ . از رفتن آنجا ـ کرد ܟܠܝܐ ܠܗ ܡܢ ܡܙܠܓܢܐ ܡܢ ܬܡܢ ܠܬܡܢ .

امتنان — ـ ܡܢܢ

ܡܘܕܝܢܘܬܐ، ܡܘܕܐ ܛܝܒܘܬܐ ܫܦܝܪܬܐ ܘܬܘܕܝܬܐ ܡܢ ܛܝܒܘܬܐ، ܛܝܒܘܬܐ ܕܫܦܝܪܘܬܐ .

امتیاز — ـ ܡܝܙ

ܦܘܪܫܢܐ، ܡܦܪܫܘܬܐ ܦܪܘܫܬܐ . ـ دارد بی اجازه وارد شود ܐܝܬ ܠܗ ܦܘܪܫܢܐ ܕܥܠܬܐ ܕܠܐ ܦܘܣܩܢܐ . ـ کردن این کار را دارد ܐܝܬ ܠܗ ܡܦܪܫܘܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܥܒܕ ܥܒܕܐ . با ـ ܡܥܠܐ ܕܦܘܪܫܢܐ .

امتیازی — ـ ܡܝܙܝ

ܦܘܪܫܢܝܐ .

امثال — ܡܢ ܡܬܠ

ܦܘܠܚܢܐ ܡܢ مثل ܦܘܠܚܢܐ . ـ این مرد ܓܒܪܐ ܗܢܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ܕܗܘܐ، ܐܝܟ ܗܘ، ܕܡܬܚܫܒ ܐܘ ܡܬܠܐ ܡܢ مثل، تمثیل ܡܬܠܐ .

امد — ܐܡܕ

ܥܕܢܐ، ܙܒܢܐ .

امحاع — ܡܢ ܡܚܐ

ܥܘܝܪܐ، ܥܘܝܪܘܬܐ محو ܠܫܬܐ حك ـ نمودن، محو کردن ܥܘܪ، ܥܘܝܪ، ܠܫܬܐ .

امداد — ـ ܡܕܕ

ܥܘܕܪܢܐ، ܥܘܕܪܐ مدد، ܡܥܕܪܢܘܬܐ معاضدد ܣܡܝܟܘܬܐ مساعدت ܡܣܡܟܢܘܬܐ استعانت، ܥܕܪܐ یاری، یاوری دستیاری، ܡܥܕܪܢܘܬܐ کمك . ـ نمودن ܥܕܪ، ܣܡܟ، ܡܥܕܪ .

امدادی — ـ ܕܝ

ܥܘܕܪܢܝܐ، ܣܡܝܟܝܐ امدادیه ܡܥܕܪܢܝܬܐ .

امر — ܐܡܪ

ܦܘܩܕܢܐ . اوامر ܦܘܩܕܢܐ . ܐܘ ܡܠܬܐ، ܨܒܘܬܐ، امور ܨܒܘܬܐ، ܨܒܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ امورسیاسی ܨܒܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ امورخارجه ܨܒܘܬܐ ܕܒܪܝܬܐ ܡܢ ܓܘܝܐ . امور داخله ܨܒܘܬܐ ܓܘܝܐ ܕܦܘܩܕܢܐ وزارت امور خارجه ܘܙܝܪܘܬܐ ܕܨܒܘܬܐ ܒܪܝܐ (ܕܦܘܩܕܢܐ) وزارت امور خارجه ܘܙܝܪܘܬܐ ܕܨܒܘܬܐ ܓܘܝܐ (ܕܦܘܩܕܢܐ) .

امرار — ܡܢ ܡܪܪ

ܥܒܪܐ، ܥܒܪܬܐ، ܡܥܒܪܢܘܬܐ ـ وقت کردن ܡܥܒܪܢܘܬܐ ܕܥܕܢܐ . ـ کردن ܥܒܪ .

امرد — ܐܡܪܕ

ܫܒܪܐ، ܕܠܐ ܕܩܢܐ کوسه ܐܘ ܥܠܝܡܐ . امارد ܫܒܪܐ، ܥܠܝܡܐ .

امرود — ܐܡܪܘܕ

ܐܓܣܐ، ܚܡܫܐ ܡܢ ܚܡܫܐ گلابی اربو .

امروز — ܡܢ ܪܘܙ

ܝܘܡܢܐ، ܝܘܡܢܐ اليوم ܗܢܐ ܝܘܡܢܐ امروزه ܕܝܘܡܐ ܝܘܡܢܐ . امروزی ܕܝܘܡܢܐ دختران ـ امروزی ܒܢܬܐ ܕܝܘܡܢܐ، ܕܝܘܡܐ .

امری — ܐܡܪܐ
ܦܘܩܕܢܐ. وجه — ܘܬܐ ܦܘܩܕܢܐ.

امزیك — — ܡܙܝܟ
ܚܠܡܘܬܐ ' حمله ' ܚܠܡܐ ܕܒܝܬܐ. ܐܦ ܚܠܡܐ ܕܡܪܐ ܕܚܝܘܬܐ ܚܠܡܐ ܠܚܠܡܝܬܐ ܐܦ ܡܫܬܚܠܦ.

امساك — ܡܣܟ
ܚܣܝܟܘܬܐ ' ܡܬܚܣܟ ܢܦܫܐ ܡܢ ܡܐܟܠܬܐ. خسیسی. ܐܦ ܚܣܝܟܘܬܐ. ܚܣܝܟܐ مسك ' ܚܣܝܟܐ اجتناب ܡܬܚܣܟܢܐ تجنب. — کردن ܚܣܟܐ ' ܗܘܐ ܡܬܚܣܟܢܐ.

امسال — — ܫܢܬܐ
ܗܕܐ ܫܢܬܐ. امسالی ܕܗܕܐ ܫܢܬܐ. امساله.

امشب — — ܠܠܝܐ
ܗܢܐ ܠܠܝܐ ' ܗܢܐ ܠܠܝܐ.

امصاص — — ܡܨܨ
ܡܨܘܨܐ ' ܡܨܝܨܘܬܐ.

امضاء — — ܐܡܙ
ܪܫܡܐ ܕܐܝܕܐ ܗ. ܕ ܚܬܝܡܘܬܐ ܕܫܡܐ ܕܒܥܠ ܟܬܒܐ ܟܬܝܒܘܬܐ ܒܐܝܕܐ. ܐܫܘܪܬܐ ܕܟܬܒܐ — نمودن ܪܫܡܐ ܕܐܝܕܐ ' ܐܫܪ ܟܬܒܐ.

امطار — — ܡܛܪ
ܡܡܛܪܢܘܬܐ ' ܡܡܛܪܢܘܬܐ ' ܡܬܡܛܪܢܘܬܐ ܕܡܛܪܐ. ܒܫܪܝܐ ܕܐܦ ܐܦ ܗܘܐ ܕܡܛܪܐ ܕܡܛܪܐ. ܚܘܪܐ ' ܐܘܦ ܡܛܪܐ.

امعان — — ܥܡܢ
ܥܡܝܩܘܬܐ. ܚܘܪܐ ܥܡܝܩܬܐ ' ܥܡܝܩܘܬܐ ܕܚܘܪܐ

مواطب ، ܚܘܪܐ ܥܡܝܩܬܐ ' امعان نظر.

امکان — — ܡܟܢ
ܡܫܟܚܘܬܐ ، ܡܬܡܨܝܢܘܬܐ ' ܡܬܡܨܝܢܘܬܐ.
ܐܝܬ ܠܗ ܡܫܟܚܘܬܐ ܕܡܥܒܕ ܕܗܘܐ ܡܬܡܨܝܢܘܬܐ.
— پذیر ܡܫܟܚܢܐ ' ܡܬܡܨܝܢܐ ممکن ، ܡܬܡܨܝܢܐ بودنی شدنی. — ناپذیر ܠܐ ܡܫܟܚܢܐ.

امل — ܐܡܠ
ܣܘܟܝܐ ، ܗܘܝܐ ܚܘܒܐ آرزو.

املاء — ܡܠܐ ܠܐܠ
ܡܠܘܐܐ. — این کلمه چیست؟ ܡܘܡܝ ܡܠܬܐ ܡܠܘܐܐ ܕܗܕܐ ܡܠܬܐ؟ — کردن ܡܠܘܐ.

املال — — ܠܠܠ
ܡܠܠܘܬܐ ، ܡܠܠܬܐ ' ܡܬܡܠܠܢܘܬܐ.

املائی — — ܠܐ ܝܐ
ܕܡܠܘܐܐ. اشتباه — ܦܘܕܐ ܕܡܠܘܐܐ.

امن — ܐܡܢ
ܫܝܢܘܬܐ ، ܠܐ ܗܘܐ ܡܕܚܠܐ امان ' ܫܠܡܐ ، ܫܝܢܐ. — و امان ܫܝܢܘܬܐ ܘܫܝܢܐ.

امن — ܐܡܢ
ܫܝܢܐ ، ܕܠܐ ܡܕܚܠܐ ، ܠܐ ܡܕܚܠܐ.

امنیت — ܐܡܝܢܘܬ
ܫܠܡܐ ' ܫܝܢܐ ' ܫܝܢܘܬܐ.

امنیه — — ܫܝܢ
ܢܛܘܪܐ ܕܫܝܢܘܬܐ ܗ. ܕ ܢܛܘܪܐ ܕܫܠܡܐ ܫܝܢܐ ܕܫܝܢܘܬܐ.

امهال — ܐܡܗܐܠ

ܫܘܚܪܘܬ ܐܘܪܚܐ مهلت ܝܗܒ ܐܘܪܚܐ، ܦܠܛܐ مجل، ܦܘܪܨܐ فرصت. — نمودن ܫܘܚܪܐ ܐܘܪܚܐ ....

امی — ܐܘܡܡܝܐ

ܐܡܗܬܐ، ܕܠܐ ܝܕܥ ܟܬܒܐ. ܐܝܢ ܕܠܐ ܝܕܥ ܠܐ ܩܪܝܬܐ ܘ ܕܟܬܒܐ ܘܠܟܘܬܐ.

امیان — ܐܡܝܐܢ همیان

ܟܝܣܬܐ، ܟܪܣܘܦܐ ابنان ܕܟܣܦܐ کیسه.

امید — ܐܘܡܝܕ

ܣܒܪܐ، ܣܘܟܝܐ. — داشتن ܗܘܐ ܠܣܒܪܐ — بستن ܬܠܐ ܠܣܒܪܐ. — بخش ܡܗܘܒܢܐ ܕܣܒܪܐ، ܣܘܟܝ. — وار ܡܠܝܐ ܣܒܪܐ، ܣܒܝܪܐ ܡܣܒܪܐ. ܡܠܐ ܕܣܘܟܝܐ. — واری ܣܒܝܪܘܬ ܣܒܪܐ، ܣܘܟܝܘܬܐ. نامید ܦܫܝܩ ܣܒܪܐ، ܦܫܝܩܘܬ ܣܒܪܐ، ܡܩܛܥܘܬ ܣܒܪܐ.

امیر — ܐܡܝܪ

ܐܡܝܪܐ، ܫܠܝܛܐ، ܡܠܟܐ. امرا ܐܡܝܪܐ ... امیرانه ܐܡܝܪܐܝܬ ... امیرزاده ܒܪ ܐܡܝܪܐ.

امیری — — ܪܝ

ܐܡܝܪܘܬܐ، ܫܠܝܛܘܬܐ، ܪܝܫܘܬܐ.

امین — ܐܡܝܢ

ܡܗܝܡܢܐ، ܫܪܝܪܐ.

امینی — — ܢܝ

ܡܗܝܡܢܘܬܐ، ܫܪܝܪܘܬܐ.

اناء — ܐܢܐܐ

ܠܓܝܢܐ، ܡܐܢܐ اوانی ܠܓܝܢܐ، ܡܐܢܐ.

انابت — — ܒܬ

ܬܝܒܘܬܐ، ܡܬܦܢܝܢܘܬܐ ܡܢ ܒܝܫܘܬܐ ܠܛܒܘܬܐ بازگشت از بدی به خوبی.

اناث — — ܬ

ܢܫܐ. — وذکور ܢܫܐ ܘܓܒܪܐ.

اناثی — — ܬܝ

ܢܩܒܬܐ، ܕܢܩܒܐ. اناثیه ܢܩܒܝܘܬܐ، ܢܩܒܬܐ. مدرسه اناثیه ܡܕܪܫܬܐ ܕܢܩܒܬܐ، ܕܢܫܐ.

انار — ܐܢܐܪ

ܪܘܡܢܐ، ܦܐܪܐ ܕܐܝܠܢܐ — ستان ܓܢܬ ܪܘܡܢܐ.

انارین — — ܪܝܢ

ܚܘܡܪܬܐ، ... ܕܪܘܡܢܐ زنك.

انام — ܐܢܐܡ

ܒܢܝ ܐܢܫܐ، ܒܪܢܫܘܬܐ.

انانیت — — ܢܝܬ

ܐܢܝܘܬܐ، ܡܚܒܬܐ ܢܦܫܢܝܬܐ.

انابی — — ܢܝ

ܦܟܝܗܐ، ܣܟܠܐ احمق.

انباء — ܐܢܒܐܐ

ܫܘܕܥܐ، ܫܘܥܝܬܐ، ܡܘܕܥܢܘܬܐ.

انبات — — ܬ

ܡܨܡܚܢܘܬܐ، ܡܪܒܝܢܘܬܐ. انماء.

انباخون — ܐܡܒܐܪܚܘܢ

ܡܟܢܫܬܐ، ... در، ܒܝܬܐ کاخ. ... قصر.

انبار — ܐܲܢ ܒܵܪ

ܐܲܢܒܵܪܵܐ، ܐܘܼܨܪܵܐ، ܒܹܝܬ ܓܲܙܵܐ، ܒܹܝܬ ܡܲܟܢܲܫܬܵܐ. انبارخانه. — کردن ܐܲܢܒܘܼܪܹܐ ܡܲܟܢܘܼܫܹܐ، ܒܐܲܢܒܵܪܵܐ، ܒܐܘܼܨܪܵܐ. — دار ܐܲܢܒܵܪܵܝܵܐ ܢܵܛܘܿܪ ܐܘܼܨܪܵܐ — داری ܐܲܢܒܵܪܵܝܘܼܬܵܐ.

انباری — — ܪܝܼ

ܐܲܢܒܵܪܵܐ ܕܐܲܢܒܵܪܵܐ، ܕܐܘܼܨܪܵܐ ܐܲܢ ܕܐܲܢܒܵܪܵܐ.

انباز — ܐܲܢ ܒܵܙ

ܫܘܼܬܵܦܵܐ شریك ܚܒܵܪܵܐ. — شدن ܫܘܼܬܵܦܘܼܝܹܐ، ܗܘܵܐ ܚܒܵܪܵܐ، ܡܫܘܼܬܵܦܵܐ.

انبازی — — ܙܝܼ

ܡܫܘܼܬܵܦܘܼܬܵܐ، ܫܘܼܬܵܦܘܼܬܵܐ، ܚܒܵܪܘܼܬܵܐ، ܦܠܲܓܘܼܬܵܐ.

انباشتگی — — ܫܬܸܓܝܼ انباردگی

ܟܢܝܼܫܘܼܬܵܐ ܘܡܲܠܝܘܼܬܵܐ، ܡܟܲܢܫܘܼܬܵܐ ܒܐܲܢ- ܒܵܪܘܼܬܵܐ.

انباشتن — — ܫܬܲܢ انباردن

ܟܢܵܫܵܐ، ܘܡܲܠܵܝܵܐ، ܡܟܲܢܫܵܐ ܐܲܢ ܐܲܢܒܘܼܪܹܐ ܗ. ܒ. ܡܟܲܢܘܼܫܹܐ، ܡܲܠܝܵܐ ܒܐܘܼܨܪܹܐ انبار کردن.

انباشته — — ܫܬܸܗ انبارده

ܟܢܝܼܫܵܐ، ܘܡܲܠܝܵܐ ܐܲܢ ܐܲܢܒܵܪܵܐ انباری.

انبان — — ܢ انبانه

ܡܲܪܣܘܿܦܵܐ، ܡܲܪܬܘܼܟܵܐ امیان، همیان ܟܝܼܣܬܵܐ ܕܓܠܵܕܵܐ — شناور ܡܲܪܣܘܿܦܵܐ ܡܫܲܚܝܵܐ.

انبر — ܐܲܢ ܒܘܿܪ انبرك

ܡܲܠܩܛܵܐ، ܡܲܠܒܲܬܵܐ کلبستان، ܙܘܿܒܬܵܐ انبر جراحی.

انبساط — ܐܸܢ ܒܸܣܵܛ

(1) ܦܬܝܼܚܘܼܬܵܐ، ܦܪܝܼܣܘܼܬܵܐ (2) ܡܦܲܨܚܘܼܬܵܐ، ܡܣܲܓܝܘܼܬܵܐ، ܡܦܲܪܫܟܘܼܬܵܐ اتساع. — آور ܡܲܦܨܲܚܵܢܵܐ ܡܦܲܪܚܵܢܵܐ. قابل — ܕܡܵܨܹܐ ܦܵܨܲܚܵܐ، ܕܡܵܨܹܐ ܡܲܣܓܵܢܵܐ. ܕܡܵܨܹܐ ܦܵܪܫܵܟܵܐ. قابلیت — ܕܡܵܨܹܐ ܦܵܨܲܚܘܼܬܵܐ ܕܡܵܨܹܐ ܡܲܣܓܝܼܘܼܬܵܐ...

انبست — ܐܲܢ ܒܲܣܬ

ܟܬܝܼܒܵܐ، ܥܘܼܗܕܵܢܵܐ، ܡܟܲܬܒܵܐ. ܡܲܟܬܒܵܢܵܐ (ܡܲܟܬܒܵܢܬܵܐ).

انبسته — — ܣܬܸܗ

ܝܲܗܒܬܵܐ، ܕܗܵܐ ܟܬܝܼܒܵܐ ܡܢ ܥܘܼܗܕܵܢܵܐ.

انبوب — ܐܲܢ ܒܘܼܒ

(1) ܒܘܼܒܝܼܬܵܐ، ܩܢܝܼܬܵܐ (2) ܒܘܼܒܵܐ، ܩܢܝܼܵܐ لوله، مجرا انابیب ܒܘܼܒܝܼܬܵܐ، ܒܘܼܒܹܐ.

انبودن — — ܕܲܢ

ܒܝܼܵܐ ܡܢ ܟܡܘܼܪܵܐ، ܟܢܝܼܫܵܐ، ܡܟܢܵܫܵܐ، ܟܢܵܫܬܵܐ.

انبوسیدن — — ܣܝܼ ܕܲܢ

ܡܒܘܼܣܵܐ.

انبوش — — ܒ انبوت

ܚܒܲܪ ܚܲܪܫܵܐ، ܚܲܝܘܿܪܵܐ ܡܢ ܚܲܝܘܿܪܵܐ.

انبون — — ܢ

ܪܘܼܚܵܐ، ܦܬܝܼܵܐ، ܪܘܝܼܚܵܐ فراخ، وسیع.

انبوه — — ܗ

ܣܓܝܼܵܐ، ܟܢܝܼܫܬܵܐ. درختان — ܐܝܼܠܵܢܹܐ ܣܓܝܼܵܐ ܥܵܒܹܐ. جنگل — ܥܵܒܵܐ ܥܒܝܼܫܬܵܐ.

— ریش ܫܒܝܫܐ ܕܩܢܐ، ܡܐܟܐ ܕܩܢܐ ܫܒܝܫܐ ܐܘ ܒܪܝܟܐ جم، ܫܘܟܢܐ توده، ܟܢܘܫܬܐ ܗ. ܒ ܒܪܝܟܐ ܕܟܢܫܐ ܚܫܝܟܐ ܕܫܘܐ طبقهٔ پست مردم. — كردن ܡܫܒܫܘ، ܫܒܫܟܐ، ܫܒܝܫܐ ܫܒܝܫܐ ܫܒܝܫܐ. — شدن ܫܒܝܫܐ ܫܒܫܟܐ، ܗܘܐ ܫܒܝܫܐ، ܫܒܝܫܐ.

انبوهی — — ܝܐ

ܫܒܝܫܘܬܐ، ܫܒܝܫܘܬܐ.

انبوی — — ܝ

ܪܝܚܐ.

انبوییدن — — ܝܕܢ

ܡܪܘܚܐ، ܡܢܫܐ ܪܝܚܐ.

انبه — ܐܢ ܒܗ

ܡܝܟܐ، ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܒܗ (ܗܢܕܘܝܐ).

انبیق — — ܒܝܩ

ܐܢܒܝܩܐ. انابیق ܐܢܒܝܩܐ.

انتباج — ܐܢ ܬ ܒܐܓ

ܢܘܦܐ ܕܟܪܣܐ ܕܟܝܦܐ ܕܢܦܚܘܬܐ.

انتباه — — ܒܐܗ

ܥܝܪܐ. ܥܝܪܘܬܐ. ܡܬܥܝܪܢܘܬܐ. ܐܘ ܥܝܪܘܬܐ هوشیاری، ܙܗܝܪܘܬܐ احتیاط.

انتتاج — — ܬܐܓ

ܦܐܪܐ، ܡܦܪܝܢܘܬܐ انبات، ܪܒܝܐ پرورش ܐܘ ܕܝܢܐ تراوش.

انتحار — — ܚܐܪ

ܩܛܠܐ ܢܦܫܐ، ܩܛܠܬܐ ܕܢܦܫܐ. ܚܢܩܘܬܐ ܚܢܩܬܐ، ܡܘܬܐ ܕܚܢܩܘܬܐ.

انتخاب — — ܚܐܒ

ܓܘܒܝܐ، ܓܒܝܬܐ، ܘܓܒܝܬܐ. — هیئت رئیسه ܓܘܒܝܐ ܕܓܒܝܬܐ ܕܪܝܫܢܘܬܐ ܡܓܒܝܢܘܬܐ.
قابل — ܡܢ ܓܒܝܐ — كردن ܓܒܝܐ، ܘܓܒܝܐ.
انتخابات ܓܒܝܬܐ ܐܘ ܓܒܝܬܐ ܓܒܝܬܐ.

انتخابی — — ܒܝ

ܡܓܒܝܢܐ. ܡܓܒܝܢܘܬܐ انتخابیه. حوزه انتخابیه ܡܘܬܒܐ ܡܓܒܝܢܐ.

انتزاع — — ܙܐܥ

ܥܩܪܬܐ، ܢܣܒܬܐ — كردن ܥܩܪܐ، ܢܣܒܐ.

انتساب — — ܣܐܒ

ܐܬܚܣܒܘܬܐ، ܚܫܒܘܬܐ ܕܩܪܝܒܘܬܐ ܡܬܚܫܒܢܘܬܐ.

انتشار — — ܫܐܪ

ܡܬܦܪܣܘܬܐ، ܘܦܪܣܬܐ، ܡܬܦܪܣܢܘܬܐ اشاعت. ܐܢܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܥܠܬܐ ܕܦܪܣܬܐ ܕܗܢܐ ܫܘܥܝܬܐ ܚܪܝܦܐ. شما باعث — این خبر شدید. — دادن ܦܪܣܐ، ܦܪܣܐ، ܦܪܣܐ.

انتشاق — — ܫܐܩ

ܫܬܐ، ܫܬܝܐ ܓܪܒܬܐ ܕܢܦܫܐ.

انتصاب — — ܨܐܒ

ܡܬܢܨܒܘܬܐ، ܡܬܡܢܝܘܬܐ تعین ܡܬܡܢܝܢܘܬܐ ܠܦܘܠܚܢܐ، ܠܦܘܠܚܢܐ.

انتصار — — ܨܐܪ

ܙܟܘܬܐ، ܙܟܘܬܐ فیروزی ܐܘ ܢܨܚܢܘܬܐ ܢܨܚܢܐ.

انتظار — — ܢܛܪ

ܣܘܟܝܐ ، ܡܣܘܟܝܢܘܬܐ ، ܣܟܝܘܬܐ . درخلاف — من ܒܠܦܘܬ ܕܣܘܟܝܝ ، ܕܣܟܝܬܝ ، ܡܟܝܫܐ ܣܘܟܝܐ ܕܟܠܗܘܢ ܥܡܡܝܐ . — داشتن ܣܟܘܝܐ ، ܣܘܟܝܐ چشمم بانتظار دیدن تو ܣܟܝܢܝ ܣܟܝ ܠܦܘܪܩܢܟ .

انتظام — — ܢܛܡ

ܣܕܪܐ ، ܛܟܣܐ ، ܛܘܟܣܐ ، ܛܟܣܢܘܬܐ نظم دیسیپلین . — دادن ܣܕܪܐ ، ܡܣܕܪܢܘܬܐ ܛܟܣܢܘܬܐ . با — ܣܕܝܪܐ ، ܡܛܟܣܐ . بی — ܠܐ ܣܕܝܪܐ ܕܠܐ ܣܕܪܐ ، ܕܠܐ ܛܟܣܢܘܬܐ .

انتظامی — — ܢܛܡܝܐ

ܛܟܣܢܝܐ بادیسیپلین . بی — ܕܠܐ ܛܟܣܘܬܐ ، ܠܐ ܛܟܣܢܘܬܐ .

انتفاخ — — ܢܦܚ

ܡܢܦܚܘܬܐ ، ܢܦܚܐ .

انتفاع — — ܢܦܥ

ܡܘܬܪܢܘܬܐ ، ܗܢܝܘܬܐ ܕܝܘܬܪܢܐ منفعت . ܝܗ. ܡܘܬܪܢܘܬܐ سودمندی ، ܝܘܬܪܢܐ . — گرفتن ܡܘܬܪܢܝܐ ، ܫܩܠܐ ܝܘܬܪܢܐ .

انتفاعی — — ܢܦܥܝܐ

ܡܘܬܪܢܐ ، ܗܢܝܐ ܕܝܘܬܪܢܐ .

انتقاد — — ܢܩܕ

ܡܒܚܢܢܘܬܐ ، ܦܠܚܘܬܐ ܕܒܘܩܝܐ ܕܦܠܚܝܬܐ — آمیز ܡܬܒܚܢܢܐ . — نمودن ܒܚܢܐ ܦܠܚܘܬܐ ܒܘܩܝܐ (ܒܚܢܐ ܡܬܚܫܚ) .

انتقادی — — ܢܩܕܝܐ

ܡܒܚܢܢܐ ، ܦܠܚܢܐ ܕܒܘܩܝܐ . امتحان — ܒܘܚܢܐ ܡܒܚܢܢܝܬܐ .

انتقال — — ܢܩܠ

(1) ܫܘܢܝܐ ، ܫܘܚܠܦ ܕܘܟܬܐ . — مکان ܫܘܢܝܐ ܫܢܝܬܐ ، ܫܘܢܝܐ ܡܫܢܝܢܐ . — رطبه ܫܘܢܝܐ ܕܪܛܝܒܐ ، ܫܘܢܝܐ ܚܡܝܡܘܬܐ . — حرارت ܫܘܢܝܐ ܫܚܝܢܘܬܐ . (2) ܡܫܡܫܢܘܬܐ ، ܡܫܡܫܢܘܬܐ ، ܡܫܡܠܝܢܘܬܐ جابجائی . ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܡܢ ܡܫܡܫܢܘܬܐ خدمت ، ܡܢ ܫܘܬܦܐ . — مرض ܫܘܢܝܐ ܡܪܥܐ . — پذیر ܡܫܬܢܝܢܐ ، ܡܬܡܫܡܫܢܐ . — دهنده ܡܫܢܝܢܐ ، ܡܫܡܫܢܐ . — گیرنده ܡܫܢܝܢܐ ، ܡܫܡܫܢܐ . — نامه ܐܓܪܬܐ ܕ ܫܠܚ ܕܫܘܢܝܐ .

انتقالی — — ܢܩܠܝܐ

ܡܫܢܝܢܐ ، ܡܫܡܫܢܐ ، ܦܫܝܛܐ ܫܘܢܝܝܐ ، ܠܘܒܝܢܐ .

انتقام — — ܢܩܡ

ܢܩܡܐ ، ܢܩܡܬܐ . انتقامات ܢܩܡܬܐ . — کشیدن ، گرفتن ܢܩܡ . از ایشان — کشید ܢܩܡܝܗ ܡܢܗ .

انتهاء — — ܢܗܝ

ܫܘܠܡܐ ، ܣܘܦܐ ، ܚܪܬܐ آخر ܣܝܘܡܐ حد . بی — ܕܠܐ ܫܘܠܡܐ ، ܠܐ ܡܣܬܝܡܢܐ .

انتهائی — — ܢܗܝܐ

ܫܘܠܡܝܐ ، ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܫܘܠܡܐ ، ܒܚܪܬܐ . ܝܗ. ܫܘܠܡܝܐ ܗ . ܕ . ܐܚܪܝܐ .

انثی – [illegible]
[illegible] .

انج – [illegible]
[illegible] ([illegible]) .

انجاء – [illegible]
[illegible] ناجی [illegible] .

انجاح – – [illegible]
[illegible] برخور [illegible]
[illegible] افلاح .

انجام – – [illegible]
[illegible] نتیجه [illegible]
عقد . – این کار چه خواهد شد [illegible]
[illegible] ? – دادن
[illegible] .
– گرفتن [illegible] .
بی – [illegible] . – پذیر
[illegible] .

انجامش – – [illegible]
[illegible] . . .

انجامیدن – – [illegible]
« [illegible] » [illegible]
[illegible] کار بخیر انجامید [illegible]
[illegible] .

انجخ – [illegible]
[illegible]
چروکی [illegible] .

انجختن – – [illegible]
[illegible] .

انجدان – – [illegible]
[illegible] .

انجذاب – [illegible]
[illegible] .

انجره – [illegible]
[illegible] گزنه نر .
[illegible] .

انجل – [illegible] انجلك
[illegible] خطمی .

انجلاء – [illegible]
[illegible] .

انجماد – – [illegible]
[illegible] یخ بندی
[illegible] .

انجمن – [illegible]
[illegible] هیئت [illegible] مجلس ،
[illegible] جلسه – ادبی [illegible] .

انجیر – [illegible]
[illegible] ،
[illegible] . – عربی [illegible] . – هندی

ܓܘܐܬܐ ܕܒܘܩܝܐ — خور ܐܝܠܐ ܓܘܐܝܬܐ ، ܚܕ ܛܝܪܐ .

انجیردن — ܦܪܝ

ܠܩܛܐ ، ܒܪܟܐ .

انجیل — ܐܘܢܓܠܝܘܢ

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ، ܣܒܪܬܐ . اناجیل ܣܒܪ̈ܬܐ ، ܐܘܢܓܠܝ̈ܘܢܐ .

انجیلی — — ܝܐ

ܐܘܢܓܠܝܝܐ ، ܐܘ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܗ . ܒ . ܡܣܒܪܢܐ ، ܡܟܪܙܢܐ ، ܡܫܒܚܢܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ .

انحراف — ܨܠ ܡ ܐܘܪܚ

ܘܨܝܘܬܐ ، ܨܠܝܢܐ ، ܛܥܝܘܬܐ ضلالت ܘܛܥܝܘܬܐ ܡܢ ܐܘܪܚܐ . — ورزیدن ܘܨܝܐ ، ܨܠܝܢܐ ، ܛܥܝܐ . — از جاده حقیقت ܛܥܝܘܬܐ ܡܢ ܫܒܝܠܐ ܕܫܪܪܐ . ܘܨܝܐ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ، ܡܢ ܫܪܪܐ ، ܛܥܝܐ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ، ܡܢ ܬܘܕܝܬܐ ، ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ، ܨܠܝܐ ܡܢ ܫܒܝܠ ܐܠܗܐ .

انحصار — — ܚܕܪ

ܚܕܝܪܘܬܐ ، ܡܚܕܪܘܬܐ ، ܡܚܕܕܘܬܐ تحدید حدود . — دخانیات ܚܕܝܪܘܬܐ ܕܡܬܬܢܢܐ ܗ . ܒ . ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܬܬܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܐܘ ܡܕܝܢܬܐ ، ܗ . ܒ . ܡܘܢܘܦܘܠ .

انحصاری — — ܚܕܪܝܐ

ܚܕܝܪܝܐ ، ܡܚܕܪܢܝܐ ، ܡܚܕܕܢܝܐ امتیاز — ܕܘܟܪܢܐ ܐܘ ܦܪܝܫܘܬܐ ܠܚܕܐ ܚܕܝܪܬܐ .

انحطاط — — ܢܚܬ

ܡܚܬܘܬܐ ، ܡܚܬܐ فرود ܡܬܡܚܬܢܘܬܐ ܡܟܝܟܘܬܐ خواری . ܡܬܡܚܬܢܘܬܐ تنزل ܡܠܘܘܬܐ ، ܢܦܠܬܐ . — افق ܡܚܬܘܬܐ ܕܐܘܦܩܐ .

انحلال — — ܫܪܐ

ܫܪܝܘܬܐ ، ܡܫܬܪܝܢܘܬܐ الغاء ، ܒܛܠܬܐ لغو ، ܦܘܫܪܐ . ܐܦ ܦܘܫܪܐ ܕܡܫܟܠܐ ، ܦܘܫܩܐ ܕܦܠܚܘܬܐ . — ناپذیر ازدواج ܠܐ ܡܫܬܪܝܢܘܬܐ ܕܙܘܘܓܐ ܒܬܪܐ ܕܡܫܟܢܐ ، ܕܠܐ ܡܫܬܪܐ ܡܢ ܦܠܓܘܬܐ ، ܕܠܝܬ ܚܘܠܛܢܐ ܡܢ ܙܘܘܓܐ .

انحناء — — ܟܦܦ

ܟܦܝܦܘܬܐ ، ܟܦܦܐ تحنی . ܟܦܦܐ ܕܩܘܡܬܐ ، ܟܦܝܦܘܬܐ ܕܪܝܫܐ .

اند — ܐܢܕ

ܦܪܕܐ ܗ . ܒ . ܡܢܝܢܐ ܡܢ ܬܠܬܐ ، ܠܬܫܥܐ ، ܙܥܘܪܘܬܐ ، ܩܠܝܠ اندك اندکی .

اند — —

ܟܡܝܐ ، ܦܪܝܫܬܐ ܕܟܡܘܬܗ ܐܝܠܐ ܠܐܫܝܬܐ سوس .

اندابه — ܐܢܕܐ ܒܗ

ܡܟܠܟܐ ، ܡܟܠܟܐ ماله ، برز .

انداختن — — ܫܕܝ

ܫܕܝܐ ، ܪܡܝܐ ، ܟܪܝܐ ، ܡܦܘܠܝܐ ، ܫܕܝܐ . . — توب در هوا ܫܕܝܬܐ ܕܩܠܝܐ ܒܐܐܪ . — در حبس ܪܡܝܬܐ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ . — تیر ܟܬܒܐ ܕܓܐܪܐ . — تور در آب ܪܡܝܬܐ ܕܡܨܝܕܬܐ ܒܡܝܐ . باد درخت را انداخت

ܩܘܫܐ ܡܘܪܘܟܐ ܠܐܚܬܐ. ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܝܬܘܬܐ ܡܢ ܗܘܢܝܐ معانی ܕܐܢܐ ܡܠܬܐ.

اندازه — — ܙܘܥܐ

ܦܣܬܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ، ܡܟܝܠܬܐ. — گرفتن ܠܬܐ، ܡܟܝܠܐ. — گیر ܦܣܬܐ ܡܟܝܠܐ. — گیری ܕܡܟܝܠܬܐ، ܦܣܬܘܬܐ، ܡܟܝܠܘܬܐ. بی — ܕܠܐ ܦܣܬܐ، ܠܐ ܡܢ ܡܟܝܠܬܐ.

اندام — — ܓ

ܩܘܡܬܐ. ܐܘ ܦܓܪܐ، ܗܕܡܐ. خوش — ܡܢ ܕܩܘܡܬܐ ܫܦܝܪܬܐ ܡܢ ܓܘܦܐ ܩܘܡܬܐ.

اندر — ܐܢ ܕܪ

ܠܘܐ، ܓܘ در. ܐܘ ܒܘܟܐ ܐܝܟ: پدر مادر، برادر، خواهر اندر ܒܪܐ، ܒܪܬܐ، ܕܠܐ ܒܘܢܐ.

اندراج — ܐܢ ܕ ܪܐܓ

ܡܟܠܘܬܐ، ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܓܘ، ܣܒܪܬܐ.

اندراس — — ܕܪܐܣ

ܡܒܛܠܘܬܐ، ܒܛܠܢܐ امحاع.

اندرز — ܐܢ ܕܪܙ

ܡܠܟܐ نصيحت ܐܘ ܕܡܠܟܐ وصيت نامه ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܟܬܒܐ «ܡܠܟܘܬܐ ܠܒܢܝܐ» ܕܐܒܐ ܕܒܪܐܘܬܐ، ܕܡܠܟܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܠܒܢܝܐ = ܡܠܟܘܬܐ ܠܒܢܝܐ.

اندرواه — واژ — ܗܘܐ، ܗܘܐ.

ܡܬܡܗܐ، ܬܡܝܗܐ حيران ܡܫܓܫܐ سرآسيمه ܐܘ ܡܬܡܗܐ ܡܢ ܕܝܢ ܕܡܫܓܫܬܐ وارونه.

اندرون — — ܕܘܢ

ܓܘܐ، ܡܢ ܓܘܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗ. ܕ. ܡܕܝܢܬܐ ܓܘܝܬܐ ܕܒܝܬܐ. ܐܘ ܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܐܘ ܕܝܢ ܢܫܐ حرم. در — ܡܢ ܓܘܐ.

اندرونی — — ܕܘܢܝ

ܓܘܝܐ، ܕܒܝܬ ܠܓܘ. ܐܘ ܡܢ ܟܪܣܐ مادر زاد.

اندفاع — ܐܢ ܕ ܦܐܥ

ܕܚܝܘܬܐ، ܕܚܝܐ، ܡܬܕܚܝܢܘܬܐ.

اندك — ܐܢ ܕܟ

ܩܠܝܠܐ، ܩܠܝܠ، ܩܠܝܠܐ. ܒܨܝܪܐ اندی اندکی ܕܒܨܝܪܘܬܐ ܙܥܘܪܘܬܐ. — سال ܩܠܝܠ ܫܢܝܐ. اندکی صبر کن ܩܠܝܠ ܡܣܝܒܪ ܗܘܝ. — اندك ܩܠܝܠ ܩܠܝܠ. — شمار ܩܠܝܠܐ، ܒܨܝܪܐ.

اندوختگی — ܐܢ ܕܘܟ ܬ ܓܝ

ܡܟܢܫܘܬܐ، ܡܟܢܫܘܬܐ، ܡܟܢܫܘܬܐ ܗ. ܕ. ܟܢܫܘܬܐ، ܩܢܝܢܐ ܡܟܢܫܐ ܕܟܢܫܝܬܐ ܡܟܢܫܘܬܐ ܕܩܢܝܢܐ ثروت. ܡܟܢܫܘܬܐ ܕܐܘܨܪܐ ܕܐܘܨܪܐ انبار. ܡܟܢܫܘܬܐ ܕܡܢܝܢܐ ܕܡܢܝܢܘܬܐ شمر.

اندوختن — — ܬܢ

ܟܢܫܐ، ܡܟܢܫ ܗ. ܕ. ܟܢܫܝܢܐ. ܟܢܫܬܐ ܡܢ ܡܟܢܫܐ ܟܢܫܝܬܐ. ܐܘ ܡܟܢܫ.

اندوخته — — ܬܗ

ܕܟܢܫܐ، ܡܟܢܫܐ ܗ. ܕ. ܟܢܫܝܐ، ܟܢܫܝܐ، ܟܢܫܬܐ، ܡܟܢܫܐ ܕܟܢܫܝܬܐ. ܐܘ ܡܟܢܫ ܗ. ܕ. ܡܟܢܫܐ ܠܟܢܫܐ.

اندود — [illegible]

(1) [illegible] اندون (2) [illegible] اندوده [illegible] . [illegible] اندوده .

اندودکار — — [illegible] اندودگر

[illegible] . [illegible] اندودن .

اندودن — — [illegible]

[illegible] زر اندود کردن ، [illegible] نقره اندود کردن .

اندوده — — [illegible]

[illegible] .

اندون — [illegible]

[illegible] گچ .

اندوه — [illegible]

[illegible] غصه [illegible] کرب [illegible] دل واپسی — خوردن ، اندوهیدن [illegible] — ناك [illegible] اندوهگین .

اندیشانیدن — [illegible]

[illegible] اندیشه [illegible] ([illegible]) .

اندیشمند — — [illegible] اندیشناك

[illegible] . ([illegible]) .

اندیشه — — [illegible]

[illegible] تفکر ، [illegible] غور [illegible] سگال . — کردن ، اندیشیدن [illegible] .

انذار — [illegible]

[illegible] .

انر — [illegible]

[illegible] زشت .

انزال — [illegible]

[illegible] آب نشاط ، نطف [illegible] استمناع .

انزجار — [illegible]

[illegible] اکراه [illegible] نفرت .

انزروت — [illegible]

[illegible] .

انزعاج — [illegible]

[illegible] تزلزل [illegible] برخورد [illegible] تشویش .

انزواء — — [illegible]

[illegible] زاویه .

انژه — [illegible]

[illegible] عدس .

انس — ܐܘܼܢܵܣ

ܚܲܒܝܼܒܘܼܬܵܐ ، ܡܚܲܒܸܒܵܢܘܼܬܵܐ الفت ܐܘܼ ܝܲܕܝܼܥܘܼܬܵܐ . — گرفتن ܗܘܵܐ ܚܒܝܼܒܵܐ ܡܚܲܒܸܒܵܢܵܐ ܝܲܕܝܼܥܵܐ ܗ . ܕ . « ܡܚܲܒܸܒܵܢܘܼܬܵܐ » كم كم با ايشان — گرفت ܚܒܝܼܒܵܐ ܡܚܲܒܸܒܵܢܵܐ ܝܲܕܝܼܥܵܐ ܗ . ܕ . ܗܘܵܐ ܠܹܗ ܚܒܝܼܒܘܼܬܵܐ ܝܲܕܝܼܥܵܐ .

انسان — ܐܸܢܣܵܢ

ܐܢܵܫܵܐ ، ܒܲܪܢܵܫܵܐ بشر .

انسانى — ܐܸܢܣܵܢܝ

ܐܢܵܫܵܝܵܐ ، ܒܲܪܢܵܫܵܝܵܐ بشرى .

انسانيت — ܐܸܢܣܵܢܝܲܬ

ܒܲܪܢܵܫܘܼܬܵܐ ، ܐܢܵܫܘܼܬܵܐ . — كردن ܡܲܚܘܸܝܵܐ ܚܘܼܒܵܐ ܒܲܪܢܵܫܵܝܵܐ ، ܡܲܚܘܸܝܵܐ ܐܢܵܫܘܼܬܵܐ .

انسجام — ܐܸܢܣܸܓ݂ܵܡ

ܫܲܝܢܵܐ ، ܫܲܝܢܘܼܬܵܐ .

انسداد — ܐܸܢܣܸܕܵܕ

ܣܟܝܼܪܘܼܬܵܐ ، ܟܠܵܝܵܐ مانع ܡܥܲܟܵܒ݂ܵܐ .

انشاء — ܐܸܢܫܵܐ

ܡܫܲܟܠܵܢܵܐ ، ܡܫܲܘܚܵܠܘܼܬܵܐ ، ܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ ܡܫܲܒܪܵܐ ܡܸܠܠܵܐ ، ܗ . ܕ . ܒܪܵܝ ܒܲܪܵܝܘܼܬܵܐ . ܡܸܠܠܵܐ ܡܫܲܟܠܵܢܵܐ ܕܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ . ܡܫܲܘܚܵܠܘܼܬܵܐ ܡܸܠܠܵܐ ܡ̣ܢ ܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ ܒܲܪܵܝܵܐ ܕܫܲܘܚܵܠܵܐ ܡܬܲܩܢܵܢܵܐ ܡܫܲܘܚܠܵܢܵܐ ܡܫܲܟܠܵܢܵܐ ܕܡܸܠܠܵܐ ܡܫܲܟܠܵܢܵܐ . قوة — ܚܲܝܠܵܐ ܕܡܫܲܟܠܵܢܘܼܬܵܐ . — كردن ܡܫܲܟܠܸܢ ܡܸܠܠܵܐ ، ܡܲܟܬܸܒ݂ .

انشاءالله — ܐܸܢܫܵܐ ܐܲܠܵܗ

ܐܸܢ ܨܵܒܹܐ ܐܲܠܵܗܵܐ ان شاءالله ܗ . ܕ . ܒܹܐ ܨܸܒܝܵܢܵܐ ܕܐܲܠܵܗܵܐ ܐܵܦ ܐܸܢ ܠܵܐ ܨܵܒܹܐ .

انشاد — ܐܸܢܫܵܕ

ܩܪܵܝܬܵܐ ܡܙܲܡܪܵܢܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ . ܫܘܼܒܵܚܵܐ ܕܡܙܲܡܪܵܐ .

انشاق — ܐܸܢܫܵܩ

ܦܫܵܩܵܐ ، ܦܫܵܩܵܐ ܗ . ܕ . ܡܦܲܫܩܵܐ ܡ̣ܢ ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ ܕܡܸܠܬܵܐ ܕܡܸܢܕܝܼ ، ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ ܕܦܘܼܫܵܩܵܐ .

انشراح — ܐܸܢܫܸܪܵܚ

ܡܦܲܪܫܘܼܬܵܐ ، ܡܦܲܪܫܵܐ ܦܘܼܪܫܵܐ ܗ . ܕ . ܦܬܵܚܵܐ ܕܦܘܼܪܫܵܐ ܕܦܘܼܬܵܚܵܐ ܕܦܘܼܪܣܵܢܵܐ ܕܠܸܒܵܐ ܐܘ ܚܲܕܘܼܬܵܐ ܕܠܸܒܵܐ .

انشعاب — ܐܸܢܫܸܥܵܒ݂

ܡܦܲܠܓܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܠܵܓܵܐ تفرع ܗ . ܕ . ܦܘܼܠܵܓܵܐ ܕܦܠܵܓܵܐ فرع ܡ̣ܢ ܦܠܵܓܵܐ ܕܡܸܢܕܝܼ . ܐܘ ܦܠܵܓܘܼܬܵܐ ܕܡܸܢܕܝܼ ܦܠܵܓܵܐ ܡ̣ܢ ܦܠܵܓܵܐ ܕܦܘܼܠܵܓܵܐ . ܫܒ݂ܝܼ شعبه ܡܦܲܠܓܘܼܬܵܐ ܕܦܘܼܠܵܓܵܐ ܕܡܸܠܬܵܐ ܕܡܸܢܕܝܼ ܕܦܘܼܠܵܓܵܐ ܡܫܲܪܝܵܐ ܠܡܸܢܕܝܼ ܕܦܘܼܠܵܓܵܐ .

انشقاق — ܐܸܢܫܸܩܵܩ

ܦܫܝܼܩܘܼܬܵܐ ، ܦܠܝܼܓ݂ܘܼܬܵܐ ܡ̣ܢ ܦܠܝܼܓ݂ܘܼܬܵܐ . ܦܫܝܼܩܘܼܬܵܐ ܦܫܝܼܩܵܐ شقيق ܡ̣ܢ ܦܠܝܼܓ݂ܵܐ .

انصاف — ܐܸܢܨܵܦ

ܦܠܵܓ ܦܠܓܵܐ ، ܦܠܵܓܘܼܬܵܐ ، ܟܹܐܢܘܼܬܵܐ — دادن ܝܵܗܒ݂ܵܐ ܟܹܐܢܘܼܬܵܐ ، ܟܹܐܢܵܐ با — ܟܹܐܢܵܐ ، ܟܹܐܢܵܐ ، ܡܟܲܐܢܵܐ منصف ܗ . ܕ . انصاف كار ، بى — ܠܵܐ ܟܹܐܢܵܐ بى انصافى ܠܵܐ ܟܹܐܢܘܼܬܵܐ .

انصباب — ܐܸܢܨܸܒܵܒ݂

ܡܫܲܦܟ݂ܵܢܘܼܬܵܐ ، ܫܦܝܼܟ݂ܘܼܬܵܐ .

انصداع — — ܨܕܥ

ܐܨܛܕܥܘܬܐ ، ܡܨܛܕܥܘܬܐ ܨܕܥܐ انگسار .

انصراف — — ܕܐܦ

ܥܘܚܠܦ ܕܝܢܐ ، ܕܥܒܬܐ ܕܐܝܕܐ ܡܢ . . ܦܢܝܐ ، ܗܦܟܐ ܡܢ ܕܢܕܐ ܡܢ . صرف نظر — از سفر ܕܥܒܬܐ ܐܝܕܐ ܡܢ ܚܘܪܢܐ .

انضباط — ܝܢ ܝܢ ܕܐܛ

ܛܟܣܐ ، ܛܘܪܐ ܡܢ ܕܘܪܐ انتظام ܛܟܣܘܬܐ نظم، دیسیپلین . — دادن ܛܟܣܐ ، ܛܟܣܝܢ . با — ܡܛܟܣܐ ܛܝܟܣܐ ، ܡܕܪܐ ܕܛܟܣܘܬܐ . بی — ܕܠܐ ܛܟܣܐ ، ܕܠܐ ܛܟܣܘܬܐ .

انضجار — — ܥܪܪ

ܥܪܝܪܘܬܐ ، ܡܥܪܪܘܬܐ ضجرت ، ܡܥܪܪܘܬܐ مصادعت ، ܥܪܬܐ ابرام . ܥܪܝܪܘܬܐ ܕܠܒܐ .

انضمام — — ܢܩܦ

ܢܩܝܦܘܬܐ ، ܬܘܣܦܬܐ اضافه ܬܘܣܦܬܐ ضمیمه. ܙܒܢܝ ܒܝܬܐ ܚܕܐ ܥܡ ܢܩܝܦܘܬܐ ܕܚܕܐ ܐܘܪܘܐ يك باب خانه با نضمام يك طويله از او خريدم .

انطباع — ܝܢ ܚ ܛܒܥ

ܛܒܝܥܘܬܐ ، ܡܛܒܥܘܬܐ ، ܛܒܥܘܬܐ .

انطباق — — ܫܘܐ

ܫܘܝܘܬܐ ، ܡܫܘܝܘܬܐ مطابقت ܫܘܝܘܬܐ تطابق . ܫܘܝܘܬܐ ܕܬܪܝܢ ، ܐܫܬܘܝܘܬܐ ܕܬܪܝܢ . ܡܫܘܝܘܬܐ ܕܗܕܡܐ ܕܦܓܪܐ . ܫܘܝܘܬܐ ܕܡܢܝܢܐ ܥܡ ܡܢܝܢܐ .

انطراق — — ܕܩܩ

ܡܬܕܩܩܘܬܐ چکش خوری . ܡܬܕܩܩܘܬܐ ܕܦܪܙܠܐ ܘܡܥܕܢܐ انطراق معادن . ܗ . ܕ . ܡܕܩܩܢܐ ܦܠܐ ܕܗܘܐ ܡܬܕܩܩܢܐ قابل — ܡܬܕܩܩܢܐ . قابليت — ܡܬܕܩܩܢܘܬܐ .

انطفاء — — ܕܥܟ

ܕܥܝܟܘܬܐ ، ܫܬܩܘܬܐ . ܕܥܝܟܘܬܐ ܕܢܘܪܐ ، ܕܢܘܪܬܐ . . . . قابل — ܡܬܕܥܟܢܐ . قابل اطفاء ، خاموش شدنی .

انعام — ܐܪ ܢܥܡ

ܡܘܗܒܬܐ ، ܕܫܢܐ دشت، داشن ܕܘܫܢܐ هدیه، سوغات ، ܡܘܗܒܬܐ هبه ، موهبت . ܕܫܝܢܘܬܐ بخشش . ܥܐܕܢܝܐ عیدی . — کردن ܕܫܢܐ .

انعامی — — ܡܢܐ

ܡܘܗܒܢܝܐ ، ܕܫܢܝܐ . ܦܢܬܐ ܡܘܗܒܬܐ ܐܝܟ ܡܘܗܒܬܐ ، ܐܝܟ ܕܫܢܐ .

انعدام — ܝܢ ܝ ܥܕܡ

ܦܣܝܩܘܬܐ ܕܢܐ ، ܡܬܒܛܠܘܬܐ ، ܡܦܪܕܫܘܬܐ فنا، ܡܬܚܒܠܘܬܐ معدومیت ܚܒܠܘܬܐ نابودی .

انعطاف — — ܥܛܦ

ܥܛܝܦܘܬܐ ، ܢܛܝܬܐ ܕܡܕܢܚ ܠܡܥܪܒ ܠܝܬܗ ܗ . ܕ . ܠܢܛܝܬܐ ܕܢܗܪܐ . ܦܢܝܬܐ عطف ܐܦ ܡܬܢܛܝܢܘܬܐ تمايل .

انعقاد — — ܩܛܪ

ܡܬܩܛܪܘܬܐ ، ܩܘܛܪܐ عقد ، ܡܬܟܢܫܐ انجامش ܥܘܡܟܢܫܐ انجام ܡܫܠܡܐ . بعد از — قرار داد ܡܢ ܒܬܪ ܡܬܩܛܪܘܬܐ ܕܫܪܪܐ .

انعكاس — — ܥܟܣ

ܡܬܗܦܟܢܘܬܐ ، ܘܢܝܬܐ ܡܢ ܕܒܪܬܐ ܠܥܠܡܐ ܡܢ ܗܘܦܟܐ ܠܓܘܫܡܐ . — نو ، صدا . ܡܬܗܦܟܢܘܬܐ ܕܢܘܗܪܐ ، ܕܩܠܐ ، ܕܨܘܪܬܐ . قابل — ܡܩܒܠܢܐ . قابليت — ܡܩܒܠܢܘܬܐ.

ܒܗܦܟܐ : ܐܝܟ ܡܕܡ ܕܗܘ ܐܦ ܗܦܟܐ

معنى ܕܡܬܗܦܟܢܘܬܐ ܡܢ ܥܠܡ ܐܝܟ اين كار — بدى در مردم خواهد كرد ܐܝܟ ܗܦܟܐ ܗܘ ܠܗ ܡܬܗܦܟܢܘܬܐ ܒܝܫܬܐ ܒܒܢܝ ܐܢܫܐ .

انف — ܐܢܦ

ܢܚܝܪܐ ܡܢ ܢܚܝܪܐ بينى .

انفاذ — ܢ ܦ ܩ

(1) ܡܦܩܢܘܬܐ ، ܡܦܩܬܐ ܠܒܪ ܒܫܘܠܛܢܐ نفوذ (2) ܡܫܠܡܢܘܬܐ اجرا ܡܚܝܠܢܘܬܐ تقويت ܚܝܠܐ (3) ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܒܕܝܢܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܐܝܟ : ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܦܘܩܕܢܐ انفاذ حكم — كردن ܡܦܩܢܐ ، ܫܠܡܐ ، ܡܦܩܐ ܚܝܠܐ ، ܡܫܠܡܢܐ ، ܫܠܡܢܐ .

انفاق — — ܢ

ܡܦܩܢܘܬ ܟܣܦܐ ܗ . ܕ . ܚܠܩܬܐ ܕܢܦܩܬܐ اخراج (ܢܦܩܬܐ) . ܐܦ ܡܦܩܢܘܬܐ ، ܢܦܩܬܐ ܕܟܣܦܐ . — كردن ܡܦܩܢܐ ، ܚܠܩܐ ܢܦܩܬܐ (ܢܦܩܐ) .

انفج — ܐܢ ܦܚ

ܡܥܝܐ ، ܡܥܝܢ ܡܥܝܐ ، ܢܦܚܬܐ نفع ܡܥܝ الفاختن .

انفجار — ܢ ܦ ܨ ܪ

ܦܘܨܪܐ ، ܦܨܪܐ .

انفراد — — ܦܪܕ

ܒܠܚܘܕܝܘܬܐ ، ܠܚܘܕܝܘܬܐ تجرد ܝܚܝܕܝܘܬܐ . انفراداً ܒܠܚܘܕܝܬܐ ܠܚܘܕܝܬ ، ܝܚܝܕܝܬ بالانفراد .

انفرادى — — ܦܪ ܕ

ܒܠܚܘܕܝܐ ، ܠܚܘܕܝܐ ، ܝܚܝܕܝܐ .

انفساح — — ܦܣܚ

ܪܘܝܚܘܬܐ ، ܦܬܝܘܬܐ . ܐܦ ܘܦܬܝܐ ܡܢ ܡܬܦܬܚܘܬܐ تفريح .

انفساخ — — ܦܣܚ

ܦܫܝܪܘܬܐ ܡܢ فسخ ܘܦܫܪܐ ، ܦܫܪܬܐ ܡܒܛܠܢܘܬܐ اقاله . ܒܛܠܬܐ تبطيل .

انفست — ܐܢ ܦܣܬ

ܬܘܢܐ ܕܥܦܘܫܐ پردهٔ عنكبوت .

انفصال — ܢ ܦ ܨ ܠ

ܡܬܦܪܫܢܘܬܐ ، ܦܪܫܬܐ ܗ . ܕ . ܦܘܪܫܢܐ ܡܦܪܫܘܬܐ ، ܦܪܫܬܐ ، ܡܦܪܫܬܐ . — ازخدمت ܡܬܦܪܫܢܘܬܐ ܡܢ ܬܫܡܫܬܐ ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ، ܥܒܕܐ .

انفعال — — ܦܥܠ

ܚܫܝܫܘܬܐ ܗ . ܕ . ܚܫܝܫܘܬܐ ܠܚܫܐ انقياد بغم . ܐܦ ܒܗܬܬܐ خجالت ܐܦ ܡܢ ܡܬܬܙܝܥܢܘܬܐ تأثر . ܐܦ ܚܫܘܫܐ — ܡܚܫܚܢܐ ܚܫܘܫܐ برعكس ܕܡܥܒܕܢܘܬܐ . فعل و انفعال ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܘܚܫܝܫܘܬܐ انفعالا ܚܫܝܫܐܝܬ ، ܠܐ ܡܥܒܕܢܐܝܬ .

انفعالی ـ ـ ܥܵܠܵܝܵܐ

ܚܲܫܘܼܫܵܐ، ܡܩܲܒܠܵܢܵܐ ܕܥܒܵܕܵܐ فعال ܡܬܲܚܫܒܵܢܵܐ تأثر پذیر .

انفعده ـ ܐܲܢܦܲܓ̰ܕܵܗ

ܓ̰ܘܿܦܵܐ ܕܓܘܼܦܵܐ، ܣܘܼܦܵܐ ܕܓܘܼܦܵܐ، ܦܲܪܵܐ .

انفکاک ـ ܐܲܢܦܸܟܵܟ

ܦܪܵܫܘܼܬܵܐ ܘ . ܕ . ܦܸܪܝܼܫܘܼܬܵܐ ܡ̣ܢ ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ ܕܡܸܢܕܝ݂ ܡ̣ܢ ܚܲܕ ذات ܝܲܢ ܦܪܵܫܘܼܬܵܐ ܕܓܘܼܫܡܵܐ، ܦܪܵܫܘܼܬܵܐ ܡ̣ܢ ܕܘܼܟܬܹܗ، ܐܵܦ ܡܦܲܪܫܘܼܬܵܐ، ܦܪܵܫܘܼܬܵܐ ܡ̣ܢ ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ܡ̣ܢ ܠܸܟܵܐ . ܣܘܼܦ : فکاک .

انفی ـ ܐܲܢܦܝܼ

ܢܚܝܼܪܵܐ ܡ̣ܢ ܢܚܝܼܪܵܐ حروف انفیه ܐܲܢܦܵܝܵܬܵܐ ܢܚܝܼܪܵܝܵܐ، ܐܲܢܦܘܼܬܵܐ ܢܚܝܼܪܵܝܘܼܬܵܐ .

انفیه ـ ـ ܦܝܼܗ

ܒܲܪܢܘܼܫܐ ـ دان ܒܲܝܬܵܐ ܒܲܪܢܘܼܫܐ .

انقاض ـ ܐܲܢܩܵܐܙ

ܦܲܠܓܵܐ ܕܒܹܝܬܵܐ، ܓܲܠܡܵܢܹܐ .

انقباض ـ ܐܲܢܩܸܒܵܙ

ܩܘܼܦܵܐ، ܩܘܼܦܵܝܘܼܬܵܐ . ܩܘܼܦܵܝܵܐ بـرعکس ܦܫܝܼܛܘܼܬܵܐ، ܡܦܲܫܛܘܼܬܵܐ ܦܲܪܘܼܚܘܼܬܵܐ انبساط . ـ پیدا کردن ܩܘܼܦܵܐ ـ حدقه ܩܘܼܦܵܝܵܐ ܕܥܲܝܢܵܐ . ـ رك ܩܘܼܦܵܝܵܐ ܦܲܪܘܼܚܵܐ ـ عضله ܩܘܼܦܵܝܵܐ ܕܗܲܕܵܡܵܐ . قابل ـ ܡܩܲܒܠܵܢܵܐ قابلیت ـ ܡܩܲܒܠܵܢܘܼܬܵܐ . قوه ـ ܚܲܝܠܵܐ ܩܘܼܦܵܝܵܐ . ܐܵܦ ܩܘܼܦܵܝܵܐ ܕܩܘܼܦܵܐ، ܕܡܚܲܝܕܵܐ قبض .

انقباضی ـ ـ ܝܵܐ

ܕܝܼܠ ܩܘܼܦܵܝܵܐ .

انقراض ـ ܐܲܢܩܸܪܵܐܙ

ܚܣܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܒܛܵܠܘܼܬܵܐ، ܡܬܲܒܛܠܵܢܘܼܬܵܐ بطلان، ܕܥܝܼܟܘܼܬܵܐ ܡ̣ܢ ܕܥܵܟܘܼܬܵܐ انطفاء ـ سلطنت قاجاریه ܚܣܝܼܪܘܼܬܵܐ ܕܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ܕܩܵܓ̰ܵܪܵܝܹܐ .

انقسام ـ ـ ܣܵܐܡ

ܦܠܝܼܓܘܼܬܵܐ، ܡܦܲܪܫܘܼܬܵܐ ܕܡܸܢܕܝ݂ ܠܦܲܠܓܹܐ ܡܢܵܘܵܬܵܐ ܡ̣ܢ ܦܘܼܠܓܵܐ . انقسامات ܦܠܝܼܓܘܼܝܵܬܵܐ .

انقضاء ـ ـ ܙܵܐ

ܫܘܼܠܵܡܘܼܬܵܐ، ܬܘܼܟܵܡܵܐ، ܫܘܼܠܵܡܵܐ، ܘܣܘܿܦܵܐ بعد از ـ مدت سه سال ܡ̣ܢ ܒܵܬܲܪ ܫܘܼܠܵܡܵܐ ܕܬܠܵܬ ܫܹܢܝܹ̈ܐ . ـ موعد ܙܲܒܢܵܝܘܼܬܵܐ، ܫܘܼܠܵܡܘܼܬܵܐ ܘ . ܕ . ܬܘܼܟܵܡܘܼܬܵܐ، ܬܲܟܵܡܘܼܬܵܐ ܕܙܲܒܢܵܐ، ܦܘܼܪܵܐ ܘ . ܕ . ܡܸܬܡܲܠܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܙܲܒܢܵܐ ܕܥܹܕܵܐ ܕܝܼܠ ܚܲܕ ܩܪܝܼܬܵܐ ܡܬܝܼܠܵܐ ܡܦܲܪܫܵܢܵܝܬܵܐ .

انقطاع ـ ـ ܛܵܐ

ܡܲܦܣܘܼܩܘܼܬܵܐ، ܦܣܝܼܩܘܼܬܵܐ . ـ عضو ܡܲܦܣܘܼܩ ܗܲܕܵܡܵܐ، ܦܣܝܼܩܘܼܬܹܗ .

انقلاب ـ ـ ܠܵܒ

(1) ܗܲܦܟܘܼܬܵܐ، ܦܘܼܢܵܝܵܐ ܘ . ܕ . ܦܘܼܢܵܝܵܐ ܡ̣ܢ ܚܲܕ ܓܵܢܵܐ ܕܐܝܼܬܵܐ، ܡ̣ܢ ܡܲܚܫܲܒܬܵܐ ܕܟܠ ܐܲܢܵܫܵܐ (ܗܲܦܟܘܼܬܵܐ ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ) (2) ܡܲܪܘܼܕܘܼܬܵܐ ياغی گری، ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ܕܡܲܪܘܼܕܘܼܬܵܐ طغیان ܕܡܲܪܘܼܕܘܼܬܵܐ عصیان (3) ܗܲܦܟܵܐ (4) ܗܲܦܟܵܐ ـ فرانسه ܗܲܦܟܘܼܬܵܐ ܦܪܲܢܣܵܝܬܵܐ ܡ̣ܢ ܦܘܼܢܵܝܵܐ ܕܦܪܲܢܣܵܝܹܐ، ܡܲܪܘܼܕܘܼܬܵܐ . ـ هوا ܗܲܦܟܵܐ ܕܐܵܐܲܪ .

— زمان ܕܡܫܚܠܦ ܙܒܢܐ . ܐܘ ܙܒܢܐ ܕܡܫܚܠܦ̈ܐ ܕܒܢܝܐ . — شتوی ܕܡܫܚܠܦܐ ܣܬܘܐ . — صیفی ܕܡܫܚܠܦܐ ܩܝܛܐ . ܐܘ ܕܫܘܚܠܦܐ ܐܝܟ ܕܫܘܚܠܦܐ ܕܫܡܗ̈ܐ انقلاب اسماء . — کردن ، پیدا کردن ܦܠܚܐ ، ܡܫܘܚܠܦܐ ܡܚܕܬܐ .

انقلابی — — ܦܠܚܐ

ܦܠܚܐ ، ܕܦܠܚܐ انقلابیون ܦܠܚ̈ܐ . انقلابیون و کارهای انقلابی ایشان ܦܠܚ̈ܐ ܘܥܒܕ̈ܐ ܕܦܠܚ̈ܐ ، ܐܘ ܕܫܘܚܠܦ̈ܐ حرکت — زمین ܙܘܥܐ ܕܫܘܚܠܦܐ ܕܐܪܥܐ .

انقلاح — — ܦܠܚ

ܫܘܚܠܦܘܬܐ ، ܡܫܘܚܠܦܘܬܐ ، ܫܠܝܛܘܬܐ ܡܢ ܩܘܡܐ .

انقیاد — — ܫܥܒܕ

ܫܥܒܕܘܬܐ ، ܡܫܬܥܒܕܘܬܐ ، ܡܫܡܥܢܘܬܐ ، ܕܫܘܥܒܕܐ ܡܫܥܒܕܢܘܬܐ متابعت ، ܐܘ ܡܫܡܥܢܘܬܐ اطاعت . در تحت — در آوردن ܕܫܥܒܕ ܗ . ܕ . ܡܫܥܒܕܐ ܕܫܘܥܒܕܐ . — صرف ܫܥܒܕܘܬܐ ܡܫܥܒܕܢܘܬܐ کامل .

انکار — ܟܦܪ

ܕܘܒܪܐ ، ܕܒܪܘܬܐ . ܕܘܒܪܐ ܕܡܕܡ ، ܕܒܪܐ . — نفس ܕܒܪ ܢܦܫܐ ܗ . ܕ . ܕܒܪܘܬܐ ܕܢܦܫܐ . — نمودن ܕܒܪ . ܐܢܐ ܕܒܪܢܐ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪܬ . ܐܘ ܐܢܬ ܕܒܪܬ ܡܢܐ ܡܠܬܐ ܡܕܡ ! ܠܐ ܡܨܐ ܐܢܬ ܐܘ ܡܕܥܐ ، ܗܕܝܢܐ ، ܫܡܥܐ ، ܕܦܪܫܬ ، ܗܦܟܬܐ معانی ܕܡܠܐ ܕܘܒܪܐ .

انکاری — — ܟܦܪ

ܕܒܪܐ ܕܠܐ ܕܘܒܪܐ ܐܘ ܡܕܒܪܢܐ منفی .

انکسار — ܬܒܪ ܬܒܪ

ܬܒܪܐ ، ܬܒܝܪܘܬܐ ، ܬܒܝܪܘܬܐ انصداء ܬܒܝܪܘܬܐ . — نور ܬܒܝܪܘܬ ܢܘܗܪܐ .

انکساف — — ܟܣܦ

ܚܫܘܟܐ ، ܚܫܟܐ ܕܫܡܫܐ ܣܗܪܐ کسوف .

انکشاف — — ܓܠܐ

ܓܠܝܘܬܐ ، ܡܓܠܝܢܘܬܐ ، ܓܠܝܢܐ ܕܝܕܥܬܐ ، ܡܓܠܝܢܘܬܐ . انکشافات علمی ، ܓܠܝܢ̈ܐ ܝܘܠܦܢ̈ܝܐ .

انگ — ܐܢܓ

ܐܢܓܐ ، ܩܢܝܐ انبوبه ܩܢܝܐ ܕܡܝ̈ܐ .

انگار — ܐܢܓܪ

ܡܚܫܒܢܘܬܐ ، ܡܬܚܫܒܢܘܬܐ ، ܚܘܫܒܐ احتمال . ܡܚܫܒܬܐ تصور ، ܣܒܪܬܐ ، ܚܘܫܒܢܐ . — کن او را ندیده‌ای ܚܫܘܒ ܐܝܟ ܣܒܪܬ ܠܐ ܚܙܝܬ ܠܗ . — کردن ܚܫܒ ، ܣܒܪ ، ܚܘܫܒܢܐ ܥܒܕ ܐܘ انگاردن ، انگاریدن ، انگاشتن .

انگارده — — ܐܢܓܪܕ

ܚܫܒܐ ، ܣܒܪܐ ، ܚܘܫܒܢܐ .

انگارش — — ܐܢܓܪ

ܫܘܥܝܬܐ حکایت ܕܫܘܥܝܬܐ احدوثه ܡܬܠܐ افسانه ܐܘ انگارده .

انگازه — — ܐܢܓܙܗ انگاز

ܬܘܚܡܐ ܐܝܟ ܡܫܘܚܬܐ ܕܡܫܘܚܬܐ ܐܝܟ ܙܘܥܐ .

انگبار — ܐܢ ܓܒܐܪ

ܡܛܪܐ ܕܝܘܡܐ ܝܢ ܕܫܘܬܐ ܡܛ ܓܒܐ ܕܡܬܐ علف هرزه .

انگبین — ܐܢ ܓ ܒܝܢ

ܕܒܫܐ عسل .

انگرده — ܐܢ ܓܘܪ ܕܝܗ

ܠܚܡܝܬܐ .

انگشت — ܐܢ ܓܫܬ

ܟܘܪܐ بجال، ܦܚܡܐ زغال فهم آلاس ܗ . ܕ .

ܡܚܡܬܐ ܕܦܚܡܐ ܦܬܝܠ ܕܩܝܡܬܐ .

انگشت — ܐܢ ܓܘܫܬ

ܨܒܥܐ ܝܢ ܨܒܥܐ . — بزرگ ܒܘܗܡܐ — پا

ܒܘܗܡܐ ، ܘܐܨܒܥܐ . — نشان ܡܚܘܝܢܝܬܐ ܐܘ سبابه

ܝܢ انگشت دشنام ، شهادت ، شکر — میانه

ܡܨܥܝܬܐ . — حلقه ܨܒܥܐ بنصر . — کوچک

ܙܥܘܪܐ کهین . — شمار ܡܢܝܢܐ ، ܡܢܝܢܐ

ܘܣܟܐ . ܡܢܝܢܐ ܕܝܠܗ ܡܢܝܢܐ ܚܕܐ

ܨܒܥܬܐ . — نما ܡܚܘܝܢܐ ، ܡܚܘܝܢܐ . ܗܘ

ܐܢܫܐ ܡܚܘܝܢܐ ܗܘ ܕܡܚܘܐ ܠܗ ܡܚܘܝܢܐ

ܒܨܒܥܐ ܘܡܚܘܝܢܐ ܗܘ ܕܡܚܘܐ ܒܨܒܥܐ

— نمایی ܡܚܘܝܢܘܬܐ ، ܡܚܘܝܢܘܬܐ اشتهار .

انگشتانه — — ܐܫ ܬܢܗ

ܟܦܐ ܨܒܥܐ .

انگشتر — — ܐܫ

ܥܙܩܬܐ .

انگشتک — — ܫܟ

ܨܒܥܘܢܝܬܐ ، ܨܒܥܐ ܙܥܘܪܐ ܘܗܘ ܐܢ ܕܗܘܐ ܒܨܒܥܐ ܝܢ ܒܫܟܝܢ

بشکن .

انگشتوانه — — ܐܫ ܬܘܢܗ

ܟܦܐ ܨܒܥܐ انگشتانه ܐܘ ܟܘܫܬܐ ܗ . ܕ .

ܡܢܐ ܕܨܒܥܐ ܗܘ ܡܛܫܝܬܐ ܒܚܝܛܐ .

انگشته — — ܫܬܗ

ܡܕܪܝܐ ، ܡܢܐ ܕܡܬܐ ܠܗ ܡܦܪܫܝܢ ܨܒܥܬܐ

ܘܡܢܩܝܢ ܦܪܝ ܚܛܐ .

انگشتی — — ܫܬܝ

ܨܒܥܢܝܐ ܝܢ ܨܒܥܢܝܬܐ ، ܡܢܐ ܕܗܘ

ܡܫܬܘܕܝܬܐ ܠܨܒܥܐ ، ܒܡܘܕܝܬܐ ܕܨܒܥܐ .

انگل — ܐܢ ܓܠ انگله

ܠܘܒܫܬܐ ܗ . ܕ . ܦܬܠܐ ܕܟܪܘܟܬܐ

ܕܡܬܟܪܟܬܐ حلقه . ܐܘ ܐܚܪܢܐ ܕܚܠܦܐ

ܒܡܣܬܪܐ ܘܟܠ ܓܠܝܐ ܡܣܒܐ ܡܢܐ ܗ . ܕ .

ܠܟܘܪܐ ، ܡܟܪܟܬܐ ܝܢ ܡܟܪܟܬܐ ، ܡܥܩܠܬܐ .

انگلک — ܐܢ ܓܘ ܠܟ

ܕܟܪܟܬܐ ܡܬܟܪܟܬܐ ܕܨܒܥܐ ، ܓܪܫܐ ܡܬܟܪܐ .

— کردن ܓܪܫܐ ܡܬܟܪܟܬܐ .

انگم — ܐܢ ܓܘܡ

ܕܡܥܬܐ ܕܐܝܠܢܐ .

انگنار — ܐܢ ܓܢܐܪ

ܓܘܪܐ ، ܣܝܐ ܕܝܠܗ ܕܐܟܠܐ ܠܓܠܡܐ .

انگور — ܐܢ ܓܘܪ

ܥܢܒܬܐ . ܥܢܒܐ . آب — ܡܝܐ ܕܥܢܒܐ ،

ܡܛܪܐ . درخت — ܓܦܢܬܐ مو — جنگلی

ܥܢܒܐ ܕܒܪܐ . — سگ ܥܢܒܐ ܕܟܠܒܐ ،

ܥܢܒܐ ܕܬܥܠܐ . — چین ܩܛܘܦܐ ، ܩܛܘܦܐ

ܕܥܢܒܐ . — چینی ܩܛܘܦܘܬܐ ، ܩܛܦܬܐ

ܕܥܢܒܐ .

انگورک – – [illegible]

[illegible] مردمك چشم ' حدقه .

انگوری – – [illegible]

[illegible] .

انگیختن – [illegible]

[illegible] تحریك كردن ، [illegible] .

انگیخته – – [illegible]

[illegible] .

انگیزاندن – [illegible] انگیزانیدن

[illegible] .

انگیزش – – [illegible]

[illegible] تحریك [illegible] .

انگیزنده – – [illegible]

[illegible] .

انگیزه – – [illegible]

[illegible] سبب .

انماء – [illegible]

[illegible] انبات [illegible] نمو .

انموزج – [illegible] انموذج

[illegible] نمونه . [illegible] سرمشق ' [illegible] الگو ، [illegible] مسطوره ' [illegible] قدوه . انموذج ، نموذج [illegible] نمونه .

انهاء – [illegible]

[illegible] .

انهتاك – [illegible]

[illegible] هتك [illegible] تنگ

انهدام – – [illegible]

[illegible] یوار ' ضل . [illegible] انقراض ، [illegible] خرابی [illegible] منهدم .

انهزام – – [illegible]

[illegible] منهزم .

انهماك – – [illegible]

[illegible] مواظبت مراقبت ' كوشش .

انهوبا – [illegible]

[illegible] .

انیس – [illegible]

[illegible] . – الغرباء [illegible] شپش [illegible] غرباء .

انیسون – – [illegible]

[illegible] .

او – [illegible]

[illegible] ضمایر شخصی .

اوار — ܐ̄ ܘܵܪ   اوارحه
ܒܗܵܬܵܐ ܕܫܘܼܪܕܵܢܵܐ.

اوارين — — ܝܼܢ
ܗܘܵܐ ܫܝܘܿܢܵܐ انر ܓ̰ܘܿܪܵܐ زشت.

اواه — — ܗ
ܝܵܗ ܐܵܒܵܐ.

اوباش — ܐ̄ܘ ܒܵܫ
ܦܩܝܼܪܹ̈ܐ، ܕܒܝܼܫܹ̈ܐ، ܠܘܼܛܝܹ̈ܐ الواط.

اوباشتن — — ܬܹܢ
ܒܠܵܥܵܐ بلعيدن ܐܲܟ݂ܠܵܐ ܠܒܲܛܢܵܐ.

اوباشى — — ܝܼ
ܦܫܝܼܛܘܼܬܵܐ، ܒܝܼܫܘܼܬܵܐ ܠܘܼܛܝܘܼܬܵܐ الواطى.

اوتو — ܐܘ ܬܘ
ܐܘܬܝ — زدن ܡܫܚܵܢܵܐ ܥܲܠ ܠܒܼܘܼܫܹ̈ܐ ܐܘܬܝ... — كش ܡܫܚܵܢܵܐ ܕܐܘܬܝ — كشى ܡܫܚܵܢܘܼܬܵܐ ܕܐܘܬܝ.

اوج — ܐܘܿܓ̰
ܪܵܡܘܼܬܵܐ، ܡܪܵܡܵܝܘܼܬܵܐ، ܢܘܼܗܪܵܐ ܗܘ ܟܘܼܟ݂ܒܵܐ ܪܵܡܘܼܬܵܐ، ܢܘܿܗܪܵܐ ܗܘ ܟܘܼܟ݂ܒܵܐ ܪܵܡܵܐ — جوانى ܪܵܡܵܐ ܕܥܠܝܡܘܼܬܵܐ.

اوچيز — ܐܘ ܟ̰ܝܼܙ
ܐܘܣܝܵܐ ܥܲܠ ܐܝܬܘܼܬܵܐ ܕܡܕܡ ذات، جوهر.

اوحد — ܐ̄ܘ ܚܲܕ
ܝܼܚܝܼܕܵܐ، ܝܼܚܝܼܕܵܝܘܼܬܵܐ.

اورشليم — ܐܘܪ ܫܠܹܡ
ܐܘܪܫܠܹܡ، ܐܘܪܵܐ ܕܫܠܵܡܵܐ, ܡܕܝܼܢܬܵܐ ܕܡܠܟܘܬܵܐ

ܕܝܗܘܼܕ.

اورك — ܐܘ ܪܵܟ
ܒܪܘܼܟ݂ܬܵܐ.

اورمان — ܐܘܪ ܡܵܢ
ܥܵܒܵܐ، ܚܘܼܫܵܐ جنگل.

اورنج — ܐܘ ܪܢܓ̰
ܚܝܼܩܵܐ ܕܡܝܵܐ, ܚܲܝܹܐ ܦܵܪܘܼܬܵܐ.

اورنديدن — — ܝܼܕܲܢ
ܚܫܵܒ݂ܘܼܢܵܐ.

اورنگ — — ܓ   اورند
ܟܘܼܪܣܝܵܐ، ܡܠܟܘܼܬܵܐ عرش، ارشيا ܐܘ ܡܠܟܵܐ. ܟܘܼܪܣܝܵܐ، ܟܘܼܪܣܝܘܼܬܵܐ. — نشين ܡܠܟܵܐ.

اوروت — ܐܘ ܪܘܬ
ܡܐܚܵܐ. — كردن ܡܚܘܼܝܵܐ ܘܡܚܘܼܝܵܢܘܼܬܵܐ ܡܚܵܘܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܡܚܵܘܝܵܢܘܼܬܵܐ ܗܝ ܡܠܦܵܢܘܼܬܵܐ ܕܝܘܼܠܦܵܢܵܐ ܥܲܠ ܡܘܼܟ݂ܪ ܒܡܝܼܬܵܐ ܡܚܝܼܬܵܐ.

اوس — ܐܘ ܣ
ܣܒܪܐ، ܣܒܪܬܐ اميد.

اوستيم — ܐܘܣ ܬܝܡ
(1) ܐܘܣܬܝܡܐ، ܕܪܥܐ ܣܘܼܡܟ݂ܵܐ آستين
(2) ܡܚܵܘܝܵܐ چرك، جراحت (ܟܘܼܪܚܵܐ).

اوسط — ܐܘ ܣܛ
ܡܨܥܝܐ، ܕܒܝܬ ܦܠܓܐ. اواسط ܡܨܥܝܹ̈ܐ.

اوشه — ܐܘ ܫܗ
ܡܘܫܚܬܐ، ܫܡܐ ܕܥܣܒܬܐ. ܣܘܡܟ݂ اويشن.

اوطراق — ܐܘܿܛ ܪܵܐܩ

ܡܲܫܪܵܝܬܵܐ ، ܡܲܫܪܝܼܬܵܐ ܕܡܲܥܲܪ̈ܒܵܝܹܐ ، ܐܝܼܟ ܩܘܼܪ̈ܕܵܝܹܐ . ܐܵܦ ܕܘܼܟܬܵܐ ܕܟܝܼܢܘܼܗ̇ ܡܲܥܲܪ̈ܒܵܝܹܐ ܬܡܵܢ ܟܹܐܢܹܐ ܡܢ ܒܥܸܠܕܒ̈ܒܵܐ دشمن .

اوغا — ܐܘܿ ܓܵܐܐ

ܩܘܼܫܵܐ . ܕܘܼܫܵܐ باد .

اوغروق ܐܘܿ ܓܼ ܪܘܿܩ

ܡܲܫܪܝܬܵܐ ، ܡܲܫܪܝܵܬܵܐ اردو .

اوغور — ܐܘܿ ܓܘܿܪ

ܓܲܕܵܐ ܛܵܒܵܐ اغور .

اوقیه — ܐܘܿ ܩܝܼܵܐ ܝܵܗ

ܐܘܿܩܝܵܐ ، ܡܬܩܲܠܬܵܐ ܕܟܠܗܝܢ ܐܝܟ 31 ܓܪܵܡܹܐ .

اول — ܐ ܘܲܠ

(1) ܩܲܕܡܵܝܵܐ ܐܝܼܢ ܩܲܕܡܵܝܵܐ . روز — ܝܘܿܡܵܐ ܩܲܕܡܵܝܵܐ . — شخص مملکت ܐ݇ܢܵܫܵܐ ܩܲܕܡܵܝܵܐ ܕܡܲܠܟܘܼܬܵܐ . دو تای — ܬܪܹܝܢ ܩܲܕܡܵܝܹ̈ܐ ܩܲܕܡܵܝܹ̈ܐ ܣܘܼܪ̈ܝܵܐ : یکم ، نخست ، نخستین ، اولین .
(2) ܫܘܼܪܵܝܵܐ . — کار است ܫܘܼܪܵܝܵܐ ܕܫܘܼܓܼܠܵܐ ܝܠܹܗ . همان — ܗܵܘ ܡܢ ܫܘܼܪܵܝܵܐ . از — تا آخر ܡܢ ܫܘܼܪܵܝܵܐ ܗܲܠ ܚܲܪܬܵܐ ܐܝܼܢ ܩܲܠ ܐܲܚܪܵܝܬܵܐ . اولاً ܩܲܕܡܵܝܵܐܝܼܬ . اولی ، اولین ܗܵܘ ܩܲܕܡܵܝܵܐ . اولی به ذکر ܦܵܐܹܫ ܡܬܘܼܡܵܐ ܡܢ ܩܕܵܡ ܐܝܼܢ ܡܢ ܟܠ ܫܡܵܐ ܕܐ اولین ܦܵܐܹܫ ܡܬܘܼܡܵܐ ܐܲܚܹܪ̈ܢܹܐ ܡܢ ܩܕܵܡ ܫܡܵܐ . اوائل ܩܲܕܡܵܝܹ̈ܐ در اوائل ܒܫܘܼܪܵܝܵܐ . ܒܫܘܼܡܵܝܹ̈ܐ ܩܲܕܡܵܝܹ̈ܐ در اوائل تابستان ܒܫܘܼܪܵܝܵܐ ܐܝܼܢ ܒܫܘܼܡܵܝܹ̈ܐ ܩܲܕܡܵܝܹ̈ܐ ܕܩܲܝܛܵܐ . اولیه ܩܲܕܡܵܝܬܵܐ .

اولیت — ܐ ܘ ܠܝܼܵܐ ܝܲܬ

ܩܲܕܡܘܼܬܵܐ ، ܡܩܲܕܡܘܼܬܵܐ تقدم . ܡܩܲܕܡܘܼܬܵܐ

مزیت . این شاگرد بر دیگران — دارد ܐܵܗܵܐ ܬܲܠܡܝܼܕܵܐ ܐܝܼܬ ܠܹܗ ܝܲܬܝܼܪܘܼܬܵܐ ܥܲܠ ܐ̱ܚܹܪ̈ܢܹܐ .

اولیاء — ܐܘܿ ܠܝܵܐ ܐܵܐ

ܩܲܕܝܼܫܹ̈ܐ ، ܢܲܒܝܹ̈ܐ ، ܪܘܼܚܵܢܹ̈ܐ ، ܓܘܼܪܵ̈ܢܹܐ ، ܪ̈ܘܼܫܵܢܹܐ ، ܡܕܲܒܪܵ̈ܢܹܐ . اولیای اطفال ܢܲܒܝܹ̈ܐ (ܒܵܒܵܐ ، ܝܡܵܐ . ܐܲܚܘܿܢܹ̈ܐ ܪܘܼܒܵܢܵܐ ، ܡܕܲܒܪܵܢܹ̈ܐ ...) اولیای امور ܓܘܼܪܵ̈ܢܹܐ ، ܪ̈ܘܼܫܵܢܹܐ ܕܐܘܼܡܘܼܪ̈ܐ .

اوند — ܐ ܘܸܢܕ

ܡܵܐܬܵܐ . ܫܡܵܐ ܕܚܲܕ ܡܵܐܬܵܐ ܕܫܲܡܝܼܠ ܡܕܝܼܢܬܵܐ ܕܟܘܿܝܗ .

اوند — ܐ ܘܝܼܢܕ

ܝܵܩܪܵܐ ، ܝܲܩܝܼܪܵܐ ، ܝܲܩܝܼܪܘܼܬܵܐ .

اویزه — ܐ ܘܝܼܙܵܗ

ܚܲܡܪܵܐ شراب می .

اویش — ܐܘܿ ܝܼܫ

ܐܝܼܬܘܼܬܵܐ ، ܗܘܵܝܘܼܬܵܐ هستی .

اویشن — ܐ ܘܝܼ ܫܲܢ

ܣܘܿܪܢܝܼܬܵܐ اوشه . — کوهی ܣܘܿܪܢܝܼܬܵܐ ܕܛܘܼܪܵܐ . — شیرازی ܣܘܿܪܢܝܼܬܵܐ ܕܫܝܼܪܵܙ ، ܣܘܿܪܢܝܼܬܵܐ ܕܢܲܗܪܵܐ پودنه .

اهانت — ܐ ܗܵܐܢܲܬ

ܡܒܲܣܪܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܝܛܘܼܬܵܐ حقارت ܡܨܲܥܪܘܼܬܵܐ . — آمیز ܡܒܲܣܪܵܢܵܐ ، ܡܫܲܝܛܵܢܵܐ . — کردن ܒܣܵܪܵܐ ، ܫܘܼܝܵܛܵܐ ܨܘܼܥܵܪܵܐ .

اهنداء — ܐܝܼܗ ܕܵܐܐ

ܡܬܕܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ . ܦܬܵܚܵܐ ܡܘܼܚܵܐ ܠܘܼܒܵܒܵܐ . ܡܬܕܲܒܪܘܼܬܵܐ استهداء .

اهتزاز — — [illegible]
[illegible] دعش [illegible] لرزش ـ داشتن [illegible] .

اهتزازی — — [illegible]
[illegible] .

اهتمام — — [illegible]
[illegible] انهمك [illegible] . [illegible] هم [illegible] باهتمام [illegible] .

اهداء — [illegible]
[illegible] هدیه [illegible] — نمودن [illegible] .

اهر — [illegible]
[illegible] گیاه .

اهران — [illegible]
[illegible] تیشه [illegible] تبر .

اهرم — [illegible]
[illegible] .

اهریمن — [illegible] اهرمن
[illegible] ابلیس . — جو [illegible] — جویی [illegible] . — کیش [illegible] .

اهل — [illegible]
(1) [illegible] ساکن ، مقیم (2) [illegible] تابع (3) [illegible] بومی (4) [illegible] . اهالی [illegible] اهالی تهران ، بلد [illegible] . اهل دانش ، ایمان ، حرفه [illegible] .

اهلاک — [illegible]
[illegible] ابارة — نمودن [illegible] کشتن .

اهلی — [illegible]
[illegible] حیوانات — [illegible] . اهلیه [illegible] .

اهلیت — — [illegible]
[illegible] قابلیت ، [illegible] لیاقت .

اهمال — [illegible]
[illegible] مسامحه [illegible] بی توجهی ، [illegible] . — کردن [illegible] . — کار [illegible] . — کاری [illegible] .

اهمر — [illegible]
[illegible] شنال [illegible] حیوان [illegible] .

اهمیت — [illegible]
[illegible] ضرورت با — [illegible] ضروری بی — [illegible] .

ایاب — ܐܝܵܒ

ܗܦܟܬܵܐ ، ܕܥܪܬܵܐ . — وذهاب ܗܦܟܬܵܐ ܘܐܙܠܬܵܐ .

ایار — ܐܝܵܪ

ܐܝܵܪ ، ܝܪܚܐ ܬܪܝܵܢܐ ܕܫܢܬܵܐ ܡܫܝܚܝܬܵܐ ܝܢ ܝܪܚܐ ܚܡܝܫܝܐ ܕܫܢܬܵܐ ܦܪܣܝܬܵܐ .

ایازی — — ܙܝ

ܡܟܣܝܐ ܦܪܨܘܦܐ ، ܡܣܬܪܬܵܐ ، ܦܪܨܘܦܬܵܐ نقاب ، مقنعه سیاه .

ایاغ — — ܓ

ܟܣܐ ، ܡܐܢܐ ܕܫܬܝܐ .

ایالت — — ܠܬ

ܗܦܪܟܝܐ استان ܐܬܪܐ .

ایالتی — — ܠܬܝ

ܕ ܗܦܪܟܝܐ ܝܢ ܗܦܪܟܝܬܐ .

ایبد — ܐܝܒܕ

ܓܡܪܐ ، ܓܡܪܐ ܦܝܫܬܵܐ شرار ܓܡܪܬܐ اخگر .

ایبک — ܐܝܒܟ

ܦܬܟܪܐ ، ܨܠܡܐ صنم ، بت .

ایتگین — ܐܝܬܓܝܢ

ܡܪܐ ܕܒܝܬܐ صاحب خانه .

ائتلاف — ܐܝܬܠܐܦ ایتلاف

ܐܚܕܢܐ ، ܚܘܝܕܐ ، ܦܘܫܬܐ آهنگ اتفاق ܡܫܘܢܝܘܬܐ هم آهنگی . — سه گانه ܦܘܫܬܐ ܕܬܠܬܐ ܫܘܬܦܐ .

ائتمان — — ܡܢ ایتمان

ܬܘܟܠܬܐ ، ܬܘܟܠܢܐ تکلان .

ایثار — ܐܝܬܐܪ

ܒܥܠܝܘܬ ܐܚܪܢܐ ܝܢ ܒܦܘܫܬܐ ܐܚܪܢܐ — کردن ܡܚܒ ܕܒܥܠܝܘܬܐ ، ܒܥܠܝܘܬ ܐܚܪܢܐ ، ܒܐܚܪܢܐ ܒܦܘܫܬܐ .

ایجاب — ܐܝܓܐܒ

ܐܠܨܐ ، ܗܘܐ ܐܠܨܐ ضروری ، ܐܠܨܝܘܬܐ (ܡܚܝܒܘܬܐ التزام) ܡܫܬܥܒܕܘܬܐ استلزام — کردن ܡܚܝܒܘܬܐ ، ܗܘܐ ܐܠܨܐ ܡܚܝܒܐ .

ایجابی — — ܒܝ

ܐܠܨܝ ، ܡܫܬܥܒܕܢܐ ܐܠܨܐ ضروری .

ایجاد — — ܕ

ܒܪܝܬܐ ، ܒܪܝܐ ، ܡܗܘܝܢܘܬܐ ، ܗܘܝܐ . — عالم ܒܪܝܬ ܥܠܡܐ . — ثروت ܒܪܝܬ ܥܘܬܪܐ . — کردن ܒܪܝܐ ، ܡܗܘܝ ، ܡܬܩܢ ܠܐܝܬܘܬܐ .

ایجاز — — ܙ

ܦܣܝܩܘܬܐ ، ܟܪܝܘܬܐ ، ܒܪܝܘܬܐ — نمودن ܦܣܩܐ ، ܟܪܐ ، ܡܟܪܝ ایجازاً ܦܣܝܩܐܝܬ ، ܟܪܝܐܝܬ ، ܒܪܝܐܝܬ .

ایخشت — ܐܝܟܫܬ

ܡܬܠܐ ܕܦܪܣܝܐ ܝܢ ܦܪܬܝܐ .

ایداع — ܐܝܕܐܥ

ܡܓܥܠܢܘܬܐ ، ܡܓܥܠܬܐ ܕܡܕܡ ܒܐܝܕܐ ، ܡܦܩܕܬܐ ܒܝܕܐ ، ܐܘ ܡܦܩܕܬܐ ܕܦܩܕܢܐ (ܦܩܕܐ) امانت .

ایدر — ܐܝܕܪ

ܗܪܟܐ ، ܗܪܟܐ ܝܢ ܗܪܟܐ . ܒܗܘ ܕܘܟܐ اینجا

ܠܝܬ ܠܗ̇ ܐܦ ܝܠܦܢܐ ܗܢܐ ܗ . ܕ . ܒܠܫܢܐ
ܥܒܪܝܐ (ܕܝܘܢܝܐ) ܒܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ .

ایدری — ـ ܐܝ

ܗܪܟܐ ، ܒܟܐܟܐ ، ܒܠܫܢܐ ܕܝܘܡܢܐ اینجائی .
ܠܝܬ ܠܗ̇ ܐܦ ܗܟܢܐ ܗ . ܕ . ܒܠܫܢܐ ܥܒܪܝܐ ،
ܒܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ .

ایدون — ܐܝܕܘܢ

ܗܟܢܐ ، ܗܕܟܐ ، ܒܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ .

ایذاء — ܐܝܙܐ

ܡܫܢܩܢܘܬܐ اذیت ܫܘܢܩܐ عذاب — نمودن ،
اذیت کردن ܡܫܢܩܢܐ ، ܫܢܩܢܐ . ܡܫܢܩܢܘܬܐ
ܫܢܩܐ ܕܡܢܬܐ ܥܠܗ̇ ܡܫܢܩܢܘܬܐ ܒܠܫܢܐ ܥܒܪܝܐ
ܒܟܬܒܐ ، ܫܘܢܩܐ ܘܫܢܩܢܐ .

ایر — ܐܝܪ

ܐܝܪܐ ، ܒܣܪܐ ، ܗܕܡܐ ܡܫܪܫܢܐ ܕܓܒܪܐ ،
ܗܕܡ ܓܒܪܘܬܐ . کیر .

ایراث — ܐܝܪܬ

ܡܘܪܬܢܘܬܐ ، ܝܪܬܘܬܐ ܕܝܪܬܘܬܐ — نمودن
ܡܘܪܬܢܐ ، ܝܪܬܐ ܝܪܬܘܬܐ .

ایراد — ܐܝܪܕ

(1) ܡܥܠܝܢܘܬܐ اعتراض ܐܥܠܝܢܘܬܐ
ܒܡܠܬܐ ܘܡܟܣܢܐ . (2) ܡܝܬܝܢܘܬܐ ،
ܡܩܝܡܢܘܬܐ اقامه (3) ܡܠܠܘܬܐ ، ܐܬܘܬܐ
ܐܦ ܡܚܘܝܢܘܬܐ — دلیل ܡܩܝܡܢܘܬܐ ܕܡܠܬܐ ،
ܕܡܘܕܥܐ ، ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ، ܡܠܬܐ ، ܕܦܘܡܐ .
— نطق ܡܠܠܘܬܐ ܕܡܡܠܠܐ . — کردن ܡܠܠ
ܐܬܘܬܐ ، ܡܚܘܝܢܐ ، ܡܩܝܡܢܐ ، ܡܩܝܡܢܐ
ܡܠܬܐ ، ܒܠܫܢܐ ܡܫܘܕܥܢܐ .

ایران — ܐܝܪܢ

ܐܝܪܢ . ایرانی ܐܝܪܢܝܐ ایرانیان . ܐܝܪܢܝܐ
ایرانیها .

ایرسا — ܐܝܪܣܐ

ܡܝܬ ܡܪܢ

ایرسون — ܐܝܪܣܘܢ

ܕܘܒܫܐ ܕܒܠܘܬܐ طلق .

ایرمان — ܐܝܪܡܢ

ܐܘܪܚܐ ܟܠ ܘܡܝܬܐ ܠܗ ܟܠ ܒܝܬܐ .

ایرون — ܐܝܪܘܢ

ܓܘܪܓܝܬܐ کوگرد .

ایزاره — ܐܝܙܪܗ ازاره

ܐܙܪܐ .

ایزاری — ـ ܐܝ

ܡܐܙܪܐ ، ܐܙܪܐ حوله .

ایزد — ܐܝܙܕ

ܐܠܗܐ خدا ، ܡܦܠܚܢܐ — پرست ܡܫܡܫܢܐ ܠܐܠܗܐ
خدا پرست .

ایزدی — ـ ܐܝ

ܐܠܗܝܐ خدائی ܐܦ ܒܠܫܢܐ ܕܐܠܗܐ ܐܦ ܒܠܫܢܐ
ܘܡܠܬܐ ܕܡܝܬܐ ܒܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ .

ایساع — ܐܝܣܥ

ܡܫܡܫܢܘܬܐ ، ܡܦܬܚܢܘܬܐ ، ܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܡܫܬܥܢܘܬܐ ، ܫܒܝܚܘܬܐ ܕܡܫܚܐ ، ܡܫܚܐ ܐܦ
ܡܫܬܥܢܘܬܐ ، ܫܒܝܚܘܬܐ ܕܡܬܝܪܐ .

ایست – ܐܝܣܬ

ܡܫܡܚܬܐ، ܒܛܠܬܐ ܠܥܡܠܐ. ܒܛܠܬܐ ܡܢܡ، ܗܢܝܬܐ ܡܢܡ. — کردن ܒܛܠܐ، ܗܢܝܐ، ܒܛܠܐ ܡܢܡ. عاقبت نتوانست — کند ܠܫܒܩܝܬ ܠܐ ܡܨܝܐ ܠܗ ܗܢܝܐ.

ایستادگی – ܐܝܣܬܐܕܓܝ

ܗܘܝܬܐ، ܒܛܠܬܐ ܡܢܡ، ܡܫܡܫܢܘܬܐ، ܫܘܡܠܝܐ استقامت — کردن ܗܢܝܐ ܡܢܡ ܫܡܫܘܝܐ.

ایستادن – – ܕܢ

ܡܫܢܐ، ܒܛܠܐ ܠܥܡܠܐ.

ایستاده – – ܕܗ

ܡܫܢܐ، ܩܝܡܐ (ܠܥܡܠܘܗܝ).

ایستانیدن – – ܢܝܕܢ

ܡܩܝܡܐ، ܡܒܛܠܐ ܠܥܡܠܐ.

ایسر – ܐܝܣܪ

ܣܡܠܐ، ܣܡܠܝܐ چپ، ܡܣܡܠܐ چپدست.

ایشان – ܐܝܫܢ

ܐܢܝܢ ܐܢܘܢ ܗܘ. ܗܢܘܢ ܡܪܒܝܬܐ.

ایشه – ܐܝܫܗ

(1) ܫܠܘܚܐ ܫܘܪܐ بیشه.

(2) ܟܫܘܦܐ چاپلوس.

(3) ܓܫܘܫܐ جاسوس.

ایصاء – ܐܝܨܐ

ܦܘܩܕܢܐ، ܦܘܩܕܢܬܐ، ܬܘܨܝܐ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܢܫܐ ܕܡܝܬܐ ܦܘܩܕܢܐ ܐܘ ܡܢ ܕܡܦܩܕܝܢ وصیت ܐܬܥܒܕ ܕܡܝܬ ܡܦܩܕܢܐ ܡܢ ܫܪܒܐ ܡܢܗ ܒܥܕܢܐ

ܡܦܩܕܢܐ ܫܘܝܐ: موصی، وصیت.

ایصال – ܐܝܨܐܠ

ܡܛܝܢܘܬܐ، ܡܡܛܝܢܬܐ. — نمودن ܡܛܝܢܐ، ܡܡܛܝܢܐ.

ایضاً – ܐܝܙܐܢ

ܐܦ ܗܟܢܐ، ܡܘܬܒܐ ܒܕܝܠܐ، ܐܦ ܒܕܝܠܐ. ܐܘ ܡܢ ܕܝܠܝ، ܡܕܝܠܝ.

ایضاح – ܐܝܙܐܚ

ܡܦܫܩܢܘܬܐ، ܡܦܢܝܬܐ، ܦܘܫܩܐ. برای — مطلب ܗܘ ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܟܠܗܝܢ ܡܢ ܕܝܠܗ. ایضاحاً ܡܦܫܩܢܝܬ.

ایغده – ܐܝܓܕܗ

ܡܣܪܣܢܐ، ܣܪܝܣܐ. ܗܘ ܕܡܣܪܣ ܣܘܣܐ، ܗܘ ܣܪܝܣ ܣܘܣܐ ܫܘܪܢܐ. ܟܪܣܠܐ ژاژخا.

ایفاء – ܐܝܦܐ

ܡܫܠܡܢܐ، ܫܘܠܡܢܐ اتمام، ܓܡܘܪܐ اکمال — وظیفه ܡܫܠܡ ܬܫܡܫܬܐ، ܡܫܠܡܢܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ܐܘ ܕܦܘܪܥܢܐ، ܦܘܪܥܢܐ اداء. — دین ܡܫܠܡ ܚܘܒܬܐ ܡܢ ܦܘܪܥܢܐ ܕܡܠܬܐ — قول ܡܫܠܡ ܡܫܠܡܢܐ.

ایقاد – ܐܝܩܐܕ

ܡܘܩܕܢܘܬܐ، ܡܘܩܕܬܐ.

ایقاظ – ܐܝܩܐܙ

ܡܥܝܪܢܐ، ܡܥܝܪܢܘܬܐ ܡܢ يقظه ܗ. ܕ ܡܥܝܪܢܘܬܐ بیداری ܐܘ ܡܥܝܪܢܬܐ.

ایقان – ܐܝܩܐܢ

ܒܫܪܪܐ ܫܪܝܪܐ خاطر جمعی ܡܢ [illegible] ܒܫܪܝܪܘܬܐ.

ایل — ܐܝܼܠ

ܫܲܒܼܛܵܐ، ܫܲܪܒܼܬܵܐ ایلات ایلیات ܫܲܒܼܛܹܐ، ܫܲܪܒܵܬܼܵܐ. — خان ܪܹܫ ܫܲܒܼܛܵܐ.

ایلچی — ܐܝܼܠܟܼܝܼ

ܐܝܼܙܓܼܕܵܐ، ܫܠܝܼܚܵܐ مبلغ، مامور. ܡܫܲܕܪܵܐ مبعوث. — کبیر ܪܹܫ ܐܝܼܙܓܼܕܹܐ. — گری، ܐܝܼܙܓܼܕܘܼܬܼܵܐ سفارت، ܫܠܝܼܚܘܼܬܼܵܐ ماموریت.

ایلول — ܐܝܼܠܘܿܠ

ܐܝܼܠܘܿܠ، ܫܡܵܐ ܬܫܝܼܥܵܝܵܐ ܕܝܲܪܚܵܐ ܕܫܲܢ݇ܬܵܐ ܡܫܝܼܚܵܝܬܵܐ ܝܲܢ ܫܡܵܐ ܕܫܲܢ݇ܬܵܐ ܐܬܘܿܪܵܝܬܵܐ.

ایلی — ܐܝܼܠܝܼ

ܫܲܒܼܛܵܝܵܐ ܕܝܼܠ ایلیاتی.

ایماء — ܐܝܼܡܵܐ

ܪܡܙܵܐ، ܫܘܼܘܕܵܥܵܐ ܚܕܵܐ اشاره — کردن ܪܡܵܙܵܐ.

ایمان — ܐܝܼܡܵܢ

ܗܲܝܡܵܢܘܼܬܼܵܐ، ܬܘܼܟܠܵܢܘܼܬܼܵܐ — آوردن، داشتن ܗܲܝܡܸܢܵܐ. با — ܡܗܲܝܡܢܵܐ ایمان دار، اهل ایمان.

ایمن — ܐܝܼܡܸܢ

ܢܝܼܚܵܐ، ܒܠܵܐ ܣܘܼܟܵܢܵܐ خطر ܒܠܵܐ ܣܘܼܟܵܢܵܝܘܼܬܼ.

ایمنی — ܐܝܼܡܢܝܼ

ܢܝܼܚܘܼܬܼܵܐ، ܫܝܢܵܐ ܚܕܵܐ امنیت.

ایمه — ܐܝܼܡܵܗ

ܒܲܛܵܠܵܐ، ܒܛܝܼܠܵܐ، ܗܒܝܼܠܵܐ بیهود ܣܪܝܼܩܵܐ، ܒܝܼܩܵܪܵܐ بی قدر و قیمت.

این — ܐܝܼܢ

ܗܵܢܵܐ، ܗܵܕܵܐ ܗ. ܕ ܐܗܵܐ. ܚܠܵܦ ܫܡܵܗܵܐ ܡܚܘܵܝܵܢܹܐ ضمائر اشاره، ܗܵܢܹܐ ܐܵܢܝܼ ܗܵܕܹܐ ܝܘܼܡܵܐ. اینها، اینان ܐܢܝܼ. اینان ܘܒܪܘܬܼܵܐ ܚܠܵܗ ܡܘܼܕܝܼܥܘܼܬܼܵܐ ܗܝܼ ܦܬܼܚܘܼܦܵܐ ܐܚܹܢ ܟܲܕ اینها ܟܐ ܡܚܹܐ ܦܘܼܬܵܐ ܡܘܼܕܝܼܥܘܼܬܼܵܐ ܗܝܼ ܡܢܘܼܚܹܐ ܐܝܼܢ ܠܵܐ ܡܢܘܼܚܹܐ بی جان ܐܝܼܢ : اینان برادران اوهستند، اینها کتابهای اوست — سو، طرف ܠܐܗܵܐ ܓܹܒܼܵܐ. — قدر ܗܵܕܵܐ ܐܘܼܣܟܵܐ. — همه ܐܢܝܼ ܟܠܗܘܿܢ، ܗܵܕܵܐ ܐܘܼܣܟܵܐ. — چنین اینسان ܗܵܟܲܢܵܐ، ܗܵܕܵܟܼܵܐ، ܐܝܼܢ ܐܗܵܐ، ܐܟܼܘܵܬ ܗ. ܕ ܟܐܗܵܐ ܐܘܼܪܚܵܐ. ܡܢ ܓܹܒܼܵܐ ܕ اینچنین، اینسان ܟܐ ܡܚܘܼܟܼܝܵܐ ܠܘܼܟܼ ܙܘܼܕܵܐ اینطور.

ایواز — ܐܝܼܘܵܙ ایوازه

ܡܫܘܼܫܠܵܐ، ܫܘܼܫܠܵܐ، ܡܝܼܟܼܬܵܐ.

ایوان — ܐܝܼܘܵܢ

ܐܣܛܘܵܐ، ܟܝܼܠܘܼܢܵܐ رواق.

ایهام — ܐܝܼܗܵܡ

ܡܬܼ ܦܘܼܠܵܓܼܘܼܬܼܵܐ، ܡܦܲܠܓܼܘܼܬܼܵܐ ابهام بطریق — ܡܬܼ ܦܘܼܠܵܓܼܵܐ.

ایهقان — ܐܝܼܗܩܵܢ

ܚܘܼܠܵܐ ܫܬܼܘܼܬܵܐ.

ب

ب — ܒܹܝܬ

ܐܵܬܘܼܬܼܵܐ ܬܪܲܝܵܢܝܼܬܼܵܐ ܒܣܸܕܪܵܐ ܕܐܵܬܘܵܬܼܵܐ ܕܠܸܫܵܢܵܐ ܦܵܪܣܵܝܵܐ . ܐܝܼܬ ܠܹܗ ܫܘܼܡܵܠܹܐ معانی ܘܦܘܼܫܵܩܹܐ :

(1) ܒܹܐ . روز بروز ܝܵܘܡܵܐ ܒܝܵܘܡܵܐ .

(2) ܡܵܐ . بشما چه ܡܵܐ ܕܝܼܠܘܼܟ݂ ܡܢܘܼܟ݂ ؟ ܡܵܐ ܐܸܠܘܼܟ݂ ܡܢܘܼܟ݂ ؟ باو بگو ܐܡܘܼܪ ܡܵܐ ܗܘܼ ، ܡܵܐ ܐܸܠܘܼܗܝ .

(3) ܒܓܵܘ ، بيك نظر ܒܓܵܘ ܚܕܵܐ ܚܙܵܝܬܵܐ .

(4) ܠܓܵܘ بمن نگاه كن ܚܙܝܼ ܠܓܵܘܝ .

با — ܒܵܐ

(1) ܥܲܡ . با من يا ܡܵܐ ܥܲܡܝ . با ما هستی يا نه ܥܲܡܲܢ ܝܘܸܬ ܝܢ ܠܵܐ ؟ (2) ܡܵܪܵܐ . با استعداد ܡܵܪܵܐ ܕܡܵܬܝܵܐ ܡܲܬܝܵܢܘܼܬܼܵܐ . با اعتقاد ܡܵܪܵܐ ܕܗܲܝܡܵܢܘܼܬܼܵܐ ܝܢ ܗܲܝܡܵܢܘܼܬܼܵܐ ، ܡܗܲܝܡܢܵܐ . (3) ܒܓܵܘ ، ܝܢ " ܥܲܡ " ܒܝܲܕ ܒܘܼܬܼܵܐ ܕܡܸܢܝܵܢܵܐ ܡܫܲܡܫܵܢܵܐ صفت . ܕܠܸܫܵܢܵܐ ܐܵܬܘܼܪܵܝܵܐ ، ܐܝܼܟ݂ : با احتياط ܒܓܵܘ ܙܗܝܼܪܘܼܬܼܵܐ ، ܙܗܝܼܪܵܐܝܼܬ ، با شتاب ܒܓܵܘ ܪܗܝܼܒܘܼܬܼܵܐ ، ܪܗܝܼܒܵܐܝܼܬ .

ܢܘܼܦܵܠܵܐ : ܐܝܼܡܲܢ ܕܒܵܥܹܐ ܫܲܡܠܹܐ با ܦܵܝܫܝܼ ܩܪܝܼܬܹܐ ܫܝܼܢܵܝܹܐ ܒܫܘܼܪܵܝܵܐ ܕܠܸܫܵܢܵܐ .

باب — ܒܵܐܒ

(1) ܬܲܪܥܵܐ ، در ، درب .

(2) ܦܘܼܫܵܩܵܐ ، ܦܸܬܩܵܐ . يك — از اين كتاب ܚܲܕ ܦܘܼܫܵܩܵܐ ܝܢ ܚܲܕ ܦܸܬܩܵܐ ܡܢ ܐܵܗܵܐ ܟܬܵܒܵܐ .

(3) ܠܲܚܡܵܐ ، ܗܘܼ ܕܠܲܚܡܝ . آن — من نيست ܠܵܐ ܠܲܚܡܝ ܠܝܼ (4) ܡܸܛܠ ܗܘܝ بابت ، ابواب ܬܲܪܥܹܐ ، ܦܘܼܫܵܩܹܐ ، ܡܸܛܠܵܬܵܐ .

بابا — ܒܵܐ ، ܒܵܒܵܐ

(1) ܒܵܒܵܐ ، ܒܠܸܫܵܢܵܐ ܛܠܵܝܹܐ ܘܫܠܝܼܚܹܐ .

(2) ܫܲܝܵܪܵܐ (3) ܐܲܪܟܵܘܵܐ ، بابائی هستيد پول جمع كن ܐܲܪܟܵܘܵܐ ܝܘܸܬ ܟܢܘܼܫ ܟܣܦܵܐ ܝܢ ܫܘܼܩܵܠܵܐ صرفه جو .

بابت — ܒܵܐ ܒܵܬ

(1) ܡܸܛܠ . در اين — ܒܐܵܗܵܐ ܡܸܛܠ ، از —

من ܦܸܬܵܐ ، ܡܸܢ ܦܸܬܵܐ ܚܲܕ̄ܬܵܐ ܡܬܚܲܙܝܵܐ ܩܕܵܡܵܐ . (2) ܡܸܛܠ ܐܵܢܝ از چه – ܡܸܛܠ ܡܵܢܵܐ ، ܡܸܛܠ ܡܘܢܝ ؟ (3) ܚܲܕ̄ܟܡܵܐ ، ܚܲܕ̄ܟܡܵܐ ، ܟܡܵܐ .

بابزن – ܒܵܐܒܙܸܢ

ܫܦܘܼܕ݂ܵܐ سیخ کباب .

بابل – ܒܵܐܒܘܿܠ ، ܒܵܐܒܸܠ

ܒܵܒܹܠ ' ܒܵܒܹܠ ܚܕܵܐ ܡܸܢ ܡܕܝܼܢ̈ܵܬܵܐ ܥܲܬܝܼܩܹ̈ܐ ܕܐܵܬ݂ܘܿܪ ܒܡܲܥܪܒܵܐ ܕܒܝܬ ܢܲܗܪܝܢ ܡܕܝܼܢܬܵܐ ܪܝܼܫܵܝܬܵܐ پایتخت ܕܡܲܠܟܘܼܬ݂ܵܐ ܕܒܵܒܹܠ ܘܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܹܐ . ܡܲܠܟܘܼܬ݂ܵܐ ܡܫܝܼܚܵܝܬܵܐ ܚܕܵܐ : ܡܲܠܟܘܼܬ݂ ܒܵܒܹܠ̈ܝܹܐ ܐܵܬ݂ܘܿܪܵܝܹ̈ܐ ܒܝܕ ܢܵܒܘܼܟ݂ܲܕܢܹܨܲܪ ' ܐܵܪܥܵܐ ܕܒܵܒܹܠ ܘܐܵܬ݂ܘܿܪ ܬܪܹܝܢ . . . . . ܒܢܹܐ ܒܵܒܹܠ ܗ . ܕ . ܡܲܕܢܚܵܐ ܕܒܵܒܹܠ . برج – ܡܲܓܕܠܵܐ ܕܒܵܒܹܠ .

بابلی – ܒܵܐܒܸܠܵܝܵܐ

ܒܵܒܹܠܵܝܵܐ ' ܕܒܵܒܹܠ .

بابوك – ܒܵܐܒܘܿܟ

ܦܲܟܵܐ ، ܫܲܛܝܵܐ ، ܣܲܟ݂ܠܵܐ ' کودن ، احمق سفیه .

بابونه – ܒܵܐܒܘܿܢܹܗ بابونج

ܥܸܣܒܵܐ ܡܸܢ ܒܵܒܘܿܢܹܐ . ܚܕܵܐ ܓܸܢܣܵܐ گیاه ܒܹܐ ܕܩܵܐܫܵܐ ܒܫܸܡܵܐ ܡܣܲܟܢܵܝܬܵܐ ܡܸܢ ܒܲܪܵܐ . – کوهی ܥܸܣܒܵܐ ܕܛܘܼܪܵܐ .

بابه – ܒܵܐܒܹܗ

ܝܲܪܚܵܐ ܡܸܢ ܝܲܪ̈ܚܵܐ .

بابیزان – ܒܵܐܒܝܼܙܵܐܢ

ܥܲܪܵܒܵܐ کفیل ، ضامن ܐܵܦ ܡܸܨܥܵܝܵܐ واسطه ، میانچی .

باتره – ܒܵܐܬܪܹܗ

ܛܲܒܠܘܿܢܵܐ ' ܛܲܒܠܵܐ ܙܥܘܿܪܵܐ طبل کوچك ܘܙܘܼܥܵܐ کوس .

باج – ܒܵܐܓ̰ باژ

ܡܲܕܲܐܬܵܐ ، ܓܸܙܝܼܬܵܐ جزیه ، ܡܲܕܲܐܢܘܼܬܵܐ مالیت ، ܕܟܠ ܫܢܬܵܐ سرانه . – گیر ܡܲܕܲܐܬܵܐ ، ܗܘܼ ܕܫܵܩܹܠ ܡܲܕܲܐܬܵܐ ܐܵܦ باجبان ، باجدار ، باجیان .

باجناق – ܒܵܐܓ̰ܢܵܐܩ

ܒܲܪܙܘܿܓܵܐ ' ܒܲܥܠܵܐ ܕܚܵܬܵܐ ܕܒܲܪܬܵܐ ܕܐܲܢ̄ܬܬܵܐ ܗ . ܕ . ܒܲܥܠܵܐ ܕܚܵܬܵܐ ܕܒܲܪܬܵܐ ܕܐܲܢ̄ܬܬܵܐ .

باجنگ – ܒܵܐܓ̰ܢܸܓ

ܟܵܘܬܘܿܢܝܼܬܵܐ ' ܟܵܘܬܵܐ پنجره کوچك .

باجه – ܒܵܐܓ̰ܹܗ

ܟܵܘܬܵܐ ' ܟܵܘܝܵܐ پنجره بزرگ .

باحور – ܒܵܐܚܘܿܪ

ܒܵܚܘܿܪܵܐ باحوراء ' ܚܘܼܡܵܐ ابت ایام – ܝܵܘܡܵܐ ܕܒܵܚܘܿܪܵܐ . ܚܘܼܡܵܐ ܚܲܡܝܼܡܵܐ ܕܐܵܐܲܪ هوا ܒܝܵܘܡܵܐ ، ܝܲܘܡ̈ܵܐ ܚܲܡܝܼܡܹ̈ܐ ܕܒܵܚܘܿܪܵܐ .

باخت – ܒܵܐܚܬ

ܡܲܦܣܲܕܬܵܐ ܐܵܦ ܗܲܫܟ݂ܵܚܬܵܐ ܡܦܲܣܕܵܢܘܼܬܵܐ . بردو – ܡܲܫܟܲܚ ܡܸܢ ܡܦܲܣܕܵܢܘܼܬܵܐ . باختش چند بود ؟ ܟܡܵܐ ܗܘܵܐ ܡܦܲܣܕܵܢܘܼܬܹܗ ؟

باختر – ܒܵܐܚܬܲܪ

ܡܲܥܪܒܵܐ مغرب .

باختری – ܒܵܐܚܬܲܪܝ

ܡܲܥܪܒܵܝܵܐ مغربی ܡܲܥܪܒܵܝܬܵܐ .

باختن — ܦ̈ܬܵܐ

ܡܲܦܪܘܿܫܹܐ ، ܬܲܚܠܵܐ ܡܢ ܐܝܼܕܵܐ ، ܓܲܠܘܿܫܹܐ .

باخته — ܦ̈ܬܝܗ

ܡܦܪܘܿܩܲܝܵܐ ، ܓܲܠܘܿܫܵܐ ܕܵܐ ܡܓܲܠܫܵܐ . ܐܵܦ ܒܡܲܝܬܵܐ ܡܦܪܘܿܩܲܝܬܵܐ .

باخنامه — ܢܵܐ ܡܵܝܗ

ܫܘܼܡܵܐ ، ܟܝܼܢܘܿܝ ورنام ، ܟܘܼܢܵܝܵܐ ، لقب كنيه ، كنيت .

باد — ܒܵܐܕ

(1) ܪܘܼܚܵܐ ܐܵܘ ܗܵܘܵܐ (2) ܓܒܝܼܢܘܼܬܵܐ (3) ܢܘܼܦܵܐ (4) ܡܫܲܒܗܪܢܘܼܬܵܐ افاده ܡܥܲܠܝܬܢܘܼܬܵܐ فيس ، ܪܵܡܘܼܬܵܐ بـاد سرى . — كردن ܢܦܵܚܵܐ ، ܗܵܘܝܵܐ — دادن ܝܵܗܒܵܐ ، ܬܲܠܩܵܐ ܠܗܵܘܵܐ . ܝܵܗܒܵܐ ܡܲܫܟ̈ܢܹܐ ، ܡܲܥܒܪܵܐ ، ܢܘܼܦܵܐ ܠܡܵܠܵܐ ثروت . — ازيب ܪܘܼܚܵܐ ܐܵܘ ܗܵܘܵܐ ܡܲܢܲܚܬܵܐ ܡܝܼܬܵܐ . — بهار ܗܵܘܵܐ ܕܒܲܗܪܵܐ . — برين ، صابيه ܗܵܘܵܐ ܡܢܝܼܚܵܐ ܓܪܝܼܒܝܼ . — پيش ܗܵܘܵܐ ܕܡܲܕܢܚܵܐ . — پس پشت ܗܵܘܵܐ ܕܡܲܥܪܒܵܐ . — صبا ܡܲܕܢܚܵܐ ، ܢܘܼܦܲܚܬܵܐ ܡܥܲܠܝܬܵܐ — شكم ܗܵܘܵܐ ܕܟܪܵܣܵܐ ܐܵܘ ܫܘܼܪܵܪܵܐ — سرخ ܪܘܼܚܵܐ ܣܘܼܡܵܩܬܵܐ باد فرنگ — مفاصل ܪܘܼܚܵܐ ܕܦܲܪ̈ܩܵܬܵܐ ܐܵܘ ܡܲܪܥܵܐ ܕܪܘܼܚܵܐ . — خايه ، خصيه ܢܘܼܦܵܐ ܕܒܲܝܥ̈ܬܵܐ . — فتق ، كند ܦܲܬܩܵܐ ܗ . ܒ . ܦܲܪܥܵܐ ܡܲܠܒܝܼܫܵܐ ܕܓܘܼܝܵܐ ܠܦܪܵܩܵܐ ܟܡܝܼܪ ܦܲܬܩܘܼܬܵܐ ܕܟܝܼܡ ܡܢ̈ܝܵܢܵܐ ܡܢ ܟܘܼܦܵܐ ܟܡܝܼܪ ܦܲܬܩܘܼܬܵܐ ܐܵܘ ܟܪܵܣܘܼܬܵܐ ܕܡܥܲܝܵܐ ܘܚܵܠܵܐ ܠܚܘܿܠ ܡܥܲܝܵܐ ܢܦܝܼܠܵܐ ܕܦܵܬܵܐ . — رحم ܢܘܼܦܵܐ ܕܟܪܣܵܐ — افشان ܦܘܼܪܫܵܐ ، ܐܵܦ ܡܲܦܪܫܵܢܵܐ ܚܘܼܪ : افشون ، بواشه .

— آورد ܟܘܼܦܵܐ ܕܗܵܘܵܐ ܐܵܘ ܣܘܼܪܵܐ ، ܫܘܼܪܓܵܢܵܐ . — بـادك ܦܘܼܟܼ . — بـان ܦܵܪܣܵܐ . ܫܘܼܪܵܐ شراع ، ܦܵܪܣܵܐ ܕܣܦܝܼܢ̈ܬܵܐ سفينه — بزن ، بيزن ، زنه ܡܲܦܝܼܫܢܵܝܬܵܐ (ܐܝܼܠܦܘܿܪ) . — پا ܪܓܠܹܐ ܦܬܵܬܵܐ ، ܣܘܼܣܝܵܐ ܐܵܘ ܣܘܼܣܝܵܐ ܪܓܠܹܐ ܦܬܵܬܵܐ باد سير (ܣܘܼܪܝܼ) . — پايى ܪܓܠܝܼܬܵܐ . — خور ، ܟܘܼܬܵܐ ، ܟܘܼܦܵܐ ܠܚܘܿܠ ܟܘܼܦܝܵܐ . — خوردگى ، زدگى ܐܝܼܟܝܼܠܘܼܬܵܐ . — خورده ، زده ܐܝܼܟܝܼܠܵܐ . — خيز ܗܵܘ̈ܝܵܐ ، ܡܵܪܵܐ ܕܗܵܘܵܐ ، — دار ܙܵܟܼܘܿܝܵܐ . — كرده ܡܙܘܿܪܵܐ . — كردگى ܡܙܘܿܪܢܘܼܬܵܐ . — در سر ܫܘܼܒܵܚܵܐ ، ܪܵܡܘܼܬܵܐ ، ܪܵܡܘܼܬ ܣܦܝܼܩܘܼܬܵܐ باد دم . — درسرى ܫܘܼܒܚܵܢܘܼܬܵܐ . — دژم، دژ نام ܐܝܼܠܝܼܠ ܕܡܵܪܵܐ — دست ، در كف ، در مشت ܐܝܼܕܗ ܣܦܝܼܩܘܼܬܵܐ ، ܡܣܟܹܢܵܐ باد دست ، ܐܵܦ ܟܦܝܼܠ ܐܝܼܕܵܐ باذل ، ܢܘܼܦܵܐ خراج — زهره ܣܘܼܓܵܕܵܐ ، ܐܝܼܪܘܿܫܘܿܠ ܓܝܼܪܵܢܘܼܬܵܐ . — سر ܙܘܿܪܵܐ . — كش ܟܘܼܫܵܠܬܵܐ . — پـر ܫܘܼܦܪܵܐ . — پـران ܫܘܼܦܪܘܼܬܵܐ . — گيسو ܡܲܠܡܙܘܿܪܢܘܼܬܵܐ ܟܲܣܝܵܐ . — بروت ܡܲܠܡܙܘܿܪܢܘܼܬܵܐ ܟܹܐܦܹ̈ܐ ܐܵܘ ܐܘܼܪܚܵܐ . ܟܘܼܦܪܵܐ .

بادام — ܦܵܐ ܕܵܡ

ܫܓܼܕܵܐ ܐܵܘ ܠܘܼܙܵܐ ، ܐܝܼܠܵܢܵܐ ܦܪܕܘܿܣܵܐ — ستان ܓܢܬܵܐ ܫܓܼܕܹ̈ܐ .

بادامه — ܡܵܝܗ

ܡܘܼܦܵܬܵܐ ، ܡܘܿܢܝܼܬܵܐ ، ܬܘܼܦܵܐ ܕܚܵܦܵܐ ܓܝܼܠܵܢܝܼܬܵܐ ܕܚܝܼܠ ܚܪܹܢܵܐ ܕܬܘܼܪܵܬܵܐ . ܐܵܦ ܟܡܵܐ ܕܥܠܹܠ ܦܘܼܪܬܵܐ .

بادامی — ܡܵܝ

ܫܓܼܕܵܢܵܐ ، ܠܘܿܥܘܼܙܵܐ ܡܢ ܫܓܼܕܹ̈ܐ . ܫܓܼܕܵܢܵܝܵܐ ، ܟܕܘܼܡܝܵܐ ܕܫܓܼܕܹ̈ܐ بادمی شکل .

بادرام — ܒܵܐܕ ܪܵܡ

ܦܪܝܼܚܵܐ، ܒܸܣܝܼܡܵܐ، ܒܸܣܡܵܐ ايمه ܕܡܵܐ ܠܘܼܩܕܵܡ، ܕܡܵܐ ܠܘܼܩܕܵܡܵܐ .

بادرنگ — — ܪܲܢܓ

ܚܕ ܐܝܼܢܒܐ ܕܡܫܟܚܐ ܥܡ ܟܪܬܐ خيار ܐܘ... : بالنگ . ܐܘ ܢܝܼܢܐ تنو .

بادرو — — ܪܘ بادروج

ܟܠܝ ܢܟܪܝܐ، ܚܕܐ ܢܟܝܬܐ گیاه .

بادره — ܒܵܐ ܕܪܹܗ

ܡܗܝܪܐ ܪܗܝܛܐ سريع ، چابك .

بادريس — ܒܵܐܕ ܕܪܝܣ بادريسه

ܦܠܟܐ، ܚܘܕܪܬܐ ܕܡܥܙܠܐ چرخ دوك ، ملكه.

بادسين — — ܣܝܢ

ܡܝܢܩܢܝܬܐ، ܡܝܢܩܢܝܬܐ زن شيرده ، زن مرضعه .

بادكنك — — ܟܘܢܟ بادكنه

ܦܢܘܦܝܬܐ ، ܟܝܣܐ ܚܠܕܢܝܐ غشائى ܕܦܪܐ ܡܥܝܐ ܕܦܪܣܐ ܕܟܝܣܐ ܩܛܝܢܐ ܥܡ ܦܡܟܠܐ ܡܫܬܢܝܬܐ . شاشدان ، مثانه ، آبدانك ܡܫܬܢܐ .

بادگان — — ܓܐܢ

ܓܙܒܪܐ ܐܘ ܦܩܝܕܐ خزانه‌دار ܓܙܐ ܕܡܠܟܐ. ܓܙܐ ܕܡܠܟܐ .

بادگانه — — ܓܐ ܢܗ

ܡܫܒܟܬܐ ، ܟܘܝܐ ܡܫܒܟܐ شبكه‌اى .

بادنج — ܒܐ ܕܢܓ

ܢܪܓܝܠܐ نارگيل ، ܓܘܙܐ ܗܢܕܘܝܐ .

بادنجان — — ܓܐܢ

ܒܕܢܓܢ .

باده — ܒܐ ܕܗ

ܚܡܪܐ ، ܟܠ ܚܕ ܡܫܟܪܐ ܡܪܘܝܢܐ . — پالا ܡܨܠܠܬܐ ، ܦܪܘܩܐ ܕܚܡܪܐ صافى ، صاف كن . — پرست ܣܓܘܕ ܚܡܪܐ ، ܪܘܝܐ . — پيما ، گسار ܡܚܡܪܢܐ ، ܫܬܝܐ ܕܚܡܪܐ ، ܗܘ ܕܥܝܕ ܠܗ ܠܡܫܬܐ عادت ܕܫܬܝܬܐ ܕܚܡܪܐ . — پيمائى، گسارى ܡܚܡܪܢܘܬܐ ، ܫܬܝܬܐ ܡܪܘܝܢܘܬܐ ܡܙܒܢܘܬܐ ܕܚܡܪܐ . — فروش ܚܡܪܐ ، ܗܘ ܕܡܙܒܢ ܚܡܪܐ . — فروشى ܚܡܪܘܬܐ ميفروشى .

بادى — — ܕܝ

(1) ܩܕܡܝܐ (2) ܩܕܡܝܐ ، ܒܩܕܡܝܐ . اسباب — ܥܠܬܐ (ܡܥܝܢܐ) ܒܩܕܡܝܐ (3) ܬܪܥܐ ܐܘ ܡܥܠܢܐ . در — امر ܬܪܥܢܐ ، ܬܪܥܝܬ . (4) ܟܠ ܚܕ ܡܢ ܐܠܦܐ ܡܠܘܫܐ منطقة بروج : ܬܐܡܐ برج جوزا ، ܡܣܐܬܐ برج ميزان ، ܕܘܠܐ برج دلو .

باديار — ܒܐܕ ܝܐܪ

ܪܘܚܐ ܡܠܦܐ ، ܗ . ܕ . ܡܠܦܐ ܠܦܪܚܬܐ باز آموخته .

باديان — — ܝܐܢ

ܡܪܡܪܝܬܐ ، ܚܕܐ ܢܟܝܬܐ گیاه ܡܪܐ ܕܝܫܐ ܕܡܝܐ .

بادياوند — — ܘܢܕ

ܚܠܝܬܐ ، بادياوندى ܚܠܝܐ .

باديج — ܒܐ ܕܝܓ

ܦܪܝܟܐ ، ܐܝܢܒܐ ܕܡܫܟܚܐ ، ܕܓܘܪܒܐ جوراب ܡܪܐ ܕܫܩܐ ܢܪܝܟܐ جوراب ساقه بلند .

بادیر – ܒܵܕܝܼܪ

ܫܘܡܥܵܐ شمعك .

بادیه – – ܝܵܗ

ܕܲܒܪܵܐ ، ܡܲܕܒܪܵܐ بیابان ، ܒܵܪܵܐ ܝܼܢ ܒܲܪܝܼܬܵܐ صحراء . – نشین ܡܲܕܒܪܵܝܵܐ ' ܒܢܲܝ̈ܵܐ ܕܡܲܕܒܪܵܐ اهل‌بادیه ' بیابان نشین .

باذل – ܒܵܐܕܸܠ

ܗܵܒܹܠ ܝܗܒܵܐ ' ܝܵܗܘܿܒܵܐ ܡܲܘܗܒܬܵܐ .

بار – ܒܵܐܪ

(1) ܛܥܝܼܢܵܐ ، ܡܲܬܩܵܠܵܐ وزن ' ܡܲܛܥܢܵܐ حمل ' ܡܲܫܩܠܵܐ نقل . – شتر ܛܥܝܼܢܵܐ ܕܓܲܡܠܵܐ . – کشتی ܡܵܫܘܠܵܐ . – بر ܛܥܘܿܢܵܐ ' ܫܩܘܿܠܵܐ حمال، باربردار. – برداری ܡܫܩܘܿܠܘܼܬܵܐ حمالی. – کش ܛܥܘܿܢܵܐ باربر ܐܘ ܡܣܲܝܒܲܪܵܐ ، ܡܣܲܝܒܪܵܢܵܐ زحمت‌کش . – کشی ܛܥܘܿܢܘܼܬܵܐ، ܡܣܲܝܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܐܘ ܡܣܲܝܒܪܵܢܘܼܬܵܐ زحمت‌کشی . – کشیدن ܛܥܵܢܵܐ ، ܫܩܵܠܵܐ ܝܵܗܒ ܫܸܩܠܵܐ ، ܝܵܗܒܼ ܕܫܸܩܠܵܐ . – کردن ܡܛܥܘܿܢܹܐ باربستن (2) ܦܹܐܪܵܐ ܝܼܢ ܛܥܘܿܢܘܼܬܵܐ . – درخت ܛܥܘܿܢܘܼܬܵܐ ܝܼܢ ܛܥܝܼܢܵܐ ܕܐܝܼܠܵܢܵܐ . – دادن ، آوردن ܡܲܝܬܝܼܢܵܐ ܛܥܘܿܢܘܼܬܵܐ . – آور ܡܦܝܼܪܵܢܵܐ ܕܛܥܘܿܢܘܼܬܵܐ باردار ، بارور ܡܵܪܵܐ ܕܛܥܘܿܢܘܼܬܵܐ ، ܦܹܐܝܪܵܢܵܐ مثمر . بی – ܕܠܵܐ ܛܥܘܿܢܘܼܬܵܐ ' ܥܩܵܪܵܐ عاقر ܗܵܘ ܕܠܵܐ ܡܦܝܼܪܵܐ ، ܗܵܘ ܕܠܵܐ ܝܵܠܕܵܐ . (3) ܕܛܥܝܼܢܘܼܬܵܐ ܝܼܢ ܛܥܝܼܢܘܼܬܵܐ ، ܕܥܘܼܒܵܠܵܐ معنی ܗܵܘܵܐ ܕܛܥܵܐ . – داشتن ܕܛܥܝܼܢܵܐ ، ܗܘܵܐ ܕܛܥܝܼܢܘܼܬܵܐ . – دار ܛܥܝܼܢܵܐ آبستن . (4) ܙܒܲܢ ، ܙܒܢܵܐ ' ܙܒܲܢܹܐ . – دیگر ܚܲܕ ܙܒܢܵܐ ܐܚܹܪܹܢܵܐ ، ܚܲܕ ܙܒܲܢ ܐܚܹܪܹܢܬܵܐ . بارها ܙܒܢܹܐ ܣܲܓܝܼܐܹܐ ، ܟܠܵܐ ܙܒܲܢ ، ܗܘܵܝܘܼܬܵܐ

اغلب ، اغلب اوقات .

باراج – ܒܵܪܵܐܓ̰

ܝܼܵܠܘܼܬܵܐ ' ܡܩܲܒܠܵܢܘܼܬܵܐ قابله ܝܵܠܘܿܕܘܼܬܵܐ پازاج ܡܘܼܠܕܵܢܘܼܬܵܐ ماما .

بار آغوش – ܒܵܐܪ ܐܵܓ݂ܘܿܫ

ܫܘܼܠܵܐ ، ܒܫܘܼܠܵܐ ܕܡܲܥܠܹܐ ܐܲܢܲܫܵܐ ܫܩܝܼܠܵܐ ܝܼܢ ܣܘܼܣܝܵܐ ܕܡܲܫܘܼܠܵܐ ܕܬܲܚܘܼܬܵܐ ' ܟܘܼܕܵܢܵܐ ، يك بغل .

باران – ܒܵܪܵܐܢ

ܡܸܛܪܵܐ . – ریز ܢܸܛܦܬܵܐ ܝܼܢ ܕܡܸܛܪܵܐ . ܡܸܛܪܵܐ ܫܲܪܝܼܬܵܐ باران شدید . – ناك ܡܲܡܛܪܵܐ ، ܕܗܘܼܝܵܐ ܕܐܝܼܬ ܡܸܛܪܵܐ ' ܡܲܡܛܪܵܢܵܐ بارانی . – گیر ܫܘܼܟ݂ܵܪ ܡܸܛܪܵܐ .

بارانه – – ܢܵܗ

ܡܵܛܝܼܬܵܐ ܕܝܼܬܘܼܬܵܐ ܕܡܸܛܪܵܐ (ܕܡܸܛܪܵܐ) .

بارانی – – ܢܝܼ

ܡܲܡܛܪܵܢܵܐ ، ܡܲܡܛܪܵܢܵܐ ' ܡܲܡܛܪܵܐ باران ناك . روز – ܝܵܘܡܵܐ ܡܲܡܛܪܵܢܵܐ ܡܲܡܛܪܵܐ ' ܡܲܡܛܪܵܢܵܐ ܐܘ ܐܘܼܪ ܡܸܛܪܵܐ ' ܕܝܘܿܡܵܐ ܕܟܠܵܐ ܝܵܘܡܵܐ ܡܸܛܪܵܐ ܘܡܸܛܪܵܢܵܐ ܝܼܢ ܩܲܝܛܵܐ ܕܝܘܿܡܵܐ ܕܟܠܵܐ ܕܝܘܿܡܵܐ ܐܝܼܬܵܢܵܐ ܗܘ ܕܡܲܛܪܵܢܵܐ ܡܢ ܡܸܛܪܵܐ .

بارانیدن – – ܢܝܼܕܲܢ

ܡܲܡܛܪܹܐ ، ܡܲܝܬܹܐ ܡܸܛܪܵܐ .

بارتنگ – ܒܵܐܪ ܬܲܢܓ

ܫܲܡ ܕܝܼܠܵܐ ' ܚܲܕܵܐ ܬܸܕܢܵܐ .

بارج – ܒܵܪܸܓ̰

ܐܝܼܠܵܢܹܐ ܕܝܼܫܬܵܐ ܝܼܢ ܕܣܘܿܦܵܐ .

بارد – ܒܵܐܪܸܕ

ܩܪܝܼܪܵܐ ، ܩܲܪܝܼܪܵܐ .

بارز – ܒܐ ܪܙ

ܓܠܝܐ، ܡܦܪܣܐ آشكار .

بارشك – ܒܐ ܪܫܟ

ܚܣܡܐ، ܩܢܘܦܐ حسود .

بارق – ܒܐ ܪܩ

ܡܒܪܩܢܐ .

بارك الله – ܒܐ ܪܟ ܐܠ ܠܐܗ

ܒܪܝܟ، ܒܫܡܐ ܠܟܘܟ !

بارگان – ܒܐܪ ܓܐܢ

ܡܩܘܪܪܐ، ܡܒܝܬܐ ܦܝܫܐ ܡܢ ܡܛܪܐ .

بارگاه – – ܓܐܗ

ܐܘܝܘܬܐ اتفاق، ܫܠܡܘܬܐ .

بارگى – – ܓܝܐ

ܡܘܡܐ ܡܢ ܡܘܡܐ ܕܓܠܝܐ .

بارگين – – ܓܝܢ

ܦܪܡܝܬܐ، ܒܠܘܥܬܐ بالوعه، ܐܘܪܚܐ ܬܚܘܬ ܐܪܥܐ ܕܡ ܡܒܠܥܬܐ ܕܡܝܐ ܚܬܝܬܐ ܕܒܝܬܐ. ܐܦ ܡܠܝܠܢܐ راه آب فاسد .

بارمبو – ܒܐ ܪܡ ܒܘ بارنبو

ܒܕܪ ܟܪܘܫܐ ܚܠܝܐ بادروشيرين .

بارنامه – ܒܐܪ ܢܐ ܡܝܗ

ܒܪܬܐ ܕܬܫܘܕܝܬܐ، ܐܓܪܬܐ ܕܫܘܕܥܬܐ ܕܡܫܘܕܥܐ ܡܘܪܐ ܕܡܘܒܠܐ كالا، ܡܛܥܢܐ ܘܛܥܝܢܐ ܐܦ ܡܘܒܠܘܬܐ، ܦܪܘܓܪܡܐ .

بارندگى – ܒܐ ܪܢ ܕܓܝ

ܡܛܪܘܬܐ .

بارنده – – ܕܗ

ܡܛܘܪܢܐ، ܡܛܪܢܝܐ بارانى .

بارو – ܒܐ ܪܘ

ܫܘܪܐ، ܚܡܛܪܐ آلنگ، ܫܘܪܐ سور .

باروت – ܒܐ ܪܘܬ باروط

ܒܪܘܬ .

باروزه – – ܙܝܗ

ܟܝܡܐ ܕܘܡܢܐ، ܟܝܡܐ ܕܫܘܒܩܢܐ .

باره – ܒܐ ܪܝܗ

(1) ܦܢܬ، ܡܛܠ ܚܕܐ : بابت (2) ܓܗܐ ܚܕܐ : بار (3) ܫܘܫܢܐ ܚܕܐ : بارگى (4) ܠܒܝܬܐ ܚܕܐ : ابرو (5) ܫܬܝܬܐ ܡܪܘܝܢܬܐ ܡܢ ܡܬܚܡܝܐ غلات . ܡܢ ܩܡܝܐ خرما ܚܕܐ نبيد (6) ܛܘܠܐ، ܓܐܬܐ ܕܡ ܫܝܢܬܐ ܚܘܪܬܐ ܕܫܬܒܐ ܚܠܐ ܫܝܢܐ ܕܡ ܩܝܢܐ ܘܠܐ ܠܝܢܐ .

بارهنگ – ܒܐܪ ܗܢܓ

ܠܝܫܐ، ܠܝܫܢ ܐܡܪܐ، ܚܒܐ ܬܠܝܬܐ گياه .

بارى – ܒܐ ܪܝ

ܕܛܠܝܐ . حيوان – ܚܝܘܬܐ ܕܛܠܝܐ .
كشتى – ܐܠܦܐ ܕܛܠܝܐ .

باريا – ܒܐܪ ܝܐܠ

ܡܘܪܝܐܢܐ . شخص – ܡܘܪܝܐܢܐ ܝܫܝ ܕܦܝܐ رياكار، دورو، ابلوك .

بارياب – – ܝܐܒ

ܚܙܝܪ ܠܡܘܒܡܐ شرفياب .

باریابی ‒ ‒ ܒܹܐ
ܩܒܵܠܬܵܐ ܠܦܘܼܪܡܵܐ شرفیابی .

باریدن ‒ ܒܵܐ ܪܹܐ ܕܲܢ
ܡܛܪܵܐ .

باریجه ‒ ‒ ܓ̰ܹܝܗ
ܝܠܒܢܝܼܬܵܐ، ܡܸܢ ܣܡܵܢܹܐ ܡܲܕܢܵܐ ܕܒܸܣܡܵܐ ܟܗܝܼܡܵܐ .

باریقون ‒ ܒܵܐ ܪܹܐ ܩܘܿܢ
ܕܘܼܒܵܩܵܐ، ܣܘܼܕܒܵܒܬܵܐ خریق ، ܣܒܵܐ ܒܝܬܝܼܬܵܐ .

باریک ‒ ‒ ܟ̰
(1) ܩܛܝܼܢܵܐ، ܕܗܘܼܕܵܐ عکس ܕܦܬܝܼܐ پهن
(2) ܙܥܘܿܪܵܐ ، ܙܥܘܿܪܵܐ ܕܗܘܼܕܵܐ ܕܙܒܢܬܵܐ ܐܝܼܬ
ܩܛܝܼܢܬܵܐ (3) ܚܪܝܼܦܬܵܐ ریز ، تیز .
(4) ܪܩܝܼܩܵܐ رقیق . (5) ܕܩܝܼܩܵܐ دقیق .
‒ بین ܚܪܝܼܦܬܵܐ، ܩܕܵܐܪܵܐ . ‒ بینی ܚܪܝܼܦܘܼܬ
ܗܘܝܼܐ ، ܕܩܝܼܩܬܵܐ . ‒ میان ܙܥܘܿܪܵܐ .

باریکه ‒ ‒ ܟܹܗ
ܙܘܿܪܵܐ، ܚܪܝܼܦܵܐ ܩܛܝܼܢܵܐ ܘܙܥܘܿܪܵܐ .

باریکی ‒ ‒ ܟܹܐ
ܩܛܝܼܢܘܼܬܵܐ، ܚܪܝܼܦܘܼܬܵܐ، ܕܩܝܼܩܘܼܬܵܐ .

باز ‒ ܒܵܐܙ
(1) ܦܬܝܼܚܵܐ . ‒ کردن ܦܬܵܚܵܐ در را باز کن
ܦܬܘܿܚ ܬܲܪܥܵܐ . ‒ شدن ܦܬܵܚܵܐ در باز شد
ܦܬܝܼܚܵܐ ܬܲܪܥܵܐ . ‒ شدگی ܦܬܝܼܚܘܼܬܵܐ .
‒ شدنی ܡܨܹܐ ܦܬܵܚܵܐ . ‒ کشا ܦܬܝܼܚܘܼܬ ܗܘܼܝܵܐ
(2) ܡܸܢ ܕܪܹܫ ܐܝܼܬ ܡܢܕܪܹܫ . ܡܕܘܼܟ̰ܪܵܢܘܼܬܵܐ
ܕܡܸܠܹܐ ܡܢܕܪܹܫ ܙܝܼܢ : ‒ پرس ܒܘܼܩܪܵܐ
ܡܸܢ ܕܪܹܫ ‒ دید ܣܘܼܪܵܬܵܐ ܡܸܢ ܕܪܹܫ ،
ܚܙܵܝܬܵܐ، ܘܦܩܵܕܬܵܐ ܠܙܒܢܵܐ ܕܢܸܦܫܵܐ ܐܝܼܟܵܐ
ܠܣܘܼܗܒܲܪ ܐܘ ܦܩܵܕܬܵܐ، ܦܩܵܕܬܵܐ، ܡܸܢ ܕܪܹܫ .
‒ دید کردن ܦܩܵܕܵܐ ، ܦܩܘܼܕܹܐ بروید
او را بازدید کنیم ܐܙܵܠ ܦܩܵܕܵܐ ܠܹܗ .
بازدید اراضی ܦܩܵܕܬܵܐ ܕܐܲܪܥܵܬܵܐ . ‒ گفتن
ܐܡܵܪܵܐ ܡܸܢ ܕܪܹܫ ، ܬܢܵܝܵܐ . ‒ گو ܬܢܵܝܬܵܐ ،
ܦܢܵܝܵܐ ‒ یافتن ܡܫܟܚܬܵܐ ܡܸܢ ܕܪܹܫ ،
ܫܟܵܚܬܵܐ . ‒ یافت ܫܟܝܼܚܘܼܬܵܐ انگشاف ،
ܡܫܟܚܢܘܼܬܵܐ اکتشاف .
(3) ܠܕܘܼܟܵܐ ، ܠܒܵܬܪܵܐ ، ܕܡܸܠܹܐ ܡܢܕܪܹܫ
ܙܝܼܢ : ‒ آمدن ܐܬܵܝܵܐ ، ܩܕܵܡܵܐ ، ܕܥܵܪܵܐ
ܠܒܵܬܪܵܐ . باز گردیدن ، باز گشتن . ‒ گشت
ܩܕܵܡܬܵܐ ، ܗܦܵܟ̰ܬܵܐ ܠܕܘܼܟܵܐ ، ܐܬܵܝܬܵܐ ،
ܕܥܵܪܬܵܐ باز گرد . ‒ ماندگی ܦܵܫܬܵܐ ܐܝܼܬ
ܦܝܫܘܼܬܵܐ ܠܒܵܬܪܵܐ ، ܡܘܼܣܪܘܼܚܵܐ ،
ܡܣܘܼܪܘܼܚܘܼܬܵܐ درنگ . ‒ ماندن ܦܵܫܵܐ
ܠܒܵܬܪܵܐ . ‒ دادن ܡܕܘܼܪܹܐ . ‒ کشیدن
ܓܪܵܫܵܐ ܠܒܵܬܪܵܐ . ‒ گرفتن ܫܩܵܠܵܐ ܠܒܵܬܪܵܐ ،
ܘܒܵܪܵܐ . . . .
(4) ܗܹܝܫ . (5) ܒܟܠ ܐܗܵܐ باوجود این .

باز ‒ ‒ ܒܵܐܙ
ܒܵܙܵܐ ، ܛܲܝܪܵܐ ܫܟܘܿܦܵܐ ܡܕܘܼܟܫܵܐ ܒܨܝܕܵܐ ،
ܒܵܗܒܵܐ شاهین ، ܡܘܼܪܓܘܿܢ بازک . ‒ بان
ܒܵܐܙܵܘܵܢܵܐ ، ܗܘܼ ܕܟܵܪܹܒ ܨܲܝܕܵܐ ܒܒܵܙ ܒܵܙܵܐ
بازدار ، بازیگر .

بازار ‒ ܒܵܐ ܙܵܪ
ܫܘܼܩܵܐ ، ܓ̰ܝܼܐ ܬܲܓܘܼܪܘܼܬܵܐ . ‒ گان ܬܲܓܵܪܵܐ
بازرگان ، بازاره .

بازاری ‒ ‒ ܪܹܐ
ܬܲܓܘܼܪܬܵܢܵܝܵܐ ، ܫܘܼܩܵܝܵܐ .

باز افکن – ܒܵܐܙ ܐܲܦܟܲܢ

(1) ܡܫܲܩܠܵܢܵܐ ، ܦܫܵܛܵܐ پاره ، ܙܲܕܵܩܘܼܬܵܐ ژنده ܟܪܝܼܟܼܵܐ . (2) ܡܫܲܩܠܵܢܘܼܬܵܐ وصله ، ܦܫܵܛܵܐ ܡܢ ܚܕܵܐ رخت ܕܫܲܩܠܵܢ ، ܡܢ ܩܛܝܼܢܵܐ ܣܝܼܡܵܐ ܚܕܵܐ ܠܡܫܲܩܠܵܢ ܒܢܵܐ . ܕܲܪ ܒܵܐܙ براز .

باز خواست – – ܫܘܼܐܵܠ

ܡܫܲܐܠܵܢܵܐ . روز – ܝܘܿܡܵܐ ܕܡܫܲܐܠܵܢܵܐ ܐܵܘ باز خیز ، رستا خیز .

باز خواست – – ܫܘܼܐܵܠ

ܕܝܼܢܵܐ . روز – ܕܝܼܢܵܐ ܐܲܚܪܵܝܵܐ .

باز داشت – – ܟܠܵܝܬܵܐ

ܟܠܝܼܬܵܐ ، ܡܟܲܠܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܟܠܵܝܵܐ ܥܲܝܵܩܘܼܬܵܐ ، ܡܟܲܠܝܵܢܘܼܬܵܐ عـايق ، محذور ، عـرا از رفتن بازداشت ܡܢ ܡܟܲܠܝܵܢ ܡܢ ܐܵܙܵܠܬܵܐ ، ܡܢ ܟܠ ܕܟܘܼܠܗ ܕܐܵܙܠ .

بازك – ܒܵܐܙܵܟ

ܡܫܲܩܠܵܢ ، ܒܵܐܙܵܐ باز ، ܒܵܐܙܵܐ ܙܥܘܿܪܵܐ باشه .

بازگاه ܒܵܐܙ ܓܵܗ

ܡܥܒܪܵܢܵܐ ، ܡܥܒܪܵܐ معبر ، ܕܡܥܲܒܪܘܼܬܵܐ ܕܝܲܡܵܐ ܠܝܲܒܫܵܐ ܕܡܥܲܒܪܘܼܬܵܐ ܐܲܝܟ ܕܝܲܡܵܐ خشکی ܘܝܲܡ ܕܝܲܒܫܵܐ .

باز گذار – – ܒܵܐܙ ܓܕܵܪ

ܬܲܪܥܵܐ ، ܟܘܿܘܬܵܐ باب .

بازنیچ – – ܒܵܐܙܢܝܼܟ

ܟܪܝܼܟܼܘܼܬܵܐ تاب .

بازو – ܒܵܐܙܘܼ

ܕܪܵܥܵܐ ، ܕܪܵܥܵܐ . ܐܵܘ ܚܲܝܠܵܐ ، ܡܚܲܝܠܵܢܵܐ .
– بند ܛܵܘܩܵܐ ، ܩܘܼܠܵܐ دست ابرنجین .

بازی – ܒܵܐܙܝ

(1) ܛܲܝܒܘܼܬܵܐ ، ܡܓܲܚܟܵܢܘܼܬܵܐ ، ܓܘܼܚܟܵܐ .
(2) ܡܓܲܚܟܵܢܵܐ بذلـه ، ܓܘܼܚܟܵܐ گول .
– کردن ܓܚܸܟ . – کن ܓܲܚܟܵܢܵܐ . – گاه ܕܘܼܟܬܵܐ ، ܕܘܼܟܬܵܐ ܓܲܚܟܵܢܘܼܬܵܐ ، ܕܘܼܟܬܵܐ ܡܲܠܥܒܵܢܘܼܬܵܐ .
– گر ܓܲܚܟܵܢܵܐ ، ܐܵܘ ܡܛܲܘܫܵܐ ܕܥܵܒܹܕ ܚܲܝܠܵܐ .
ܐܵܘ ܡܓܲܚܟܵܢܵܐ بذله گو . – گری ܓܲܚܟܵܢܘܼܬܵܐ .
ܓܲܚܟܵܢܘܼܬܵܐ ܐܵܘ ܢܟܼܝܼܠܘܼܬܵܐ ܥܵܒܹܕ ܚܲܝܠܵܐ ܐܵܘ ܡܓܲܚܟܵܢܘܼܬܵܐ . – در آوردن ܡܓܲܚܸܟ . – دادن ܡܓܲܚܟܵܢܵܐ . – گوش ܓܲܚܟܵܢܵܐ . – گوشی ܓܲܚܟܵܢܘܼܬܵܐ . – چه ܛܲܝܒܘܼܬܵܐ ، ܛܲܝܒܵܐ ܕܓܲܚܟܵܐ .

بازیره – – ܒܵܐܙܝܼܪܵܗ

ܢܵܛܘܿܪܵܐ ، ܢܵܛܘܿܪܵܐ پاس ، پاسبان .

باس – ܒܵܐܣ

ܥܲܬܝܼܩܵܐ ، ܩܲܕܡܵܝܵܐ ، ܩܲܕܡܵܝܵܐ قدیم .

باس – ܒܵܐܣ

ܚܲܝܠܵܐ ، ܡܚܲܝܠܵܢܵܐ ، ܠܒܝܼܒܘܼܬܵܐ دلاوری .

باستان – ܒܵܐܣܬܵܢ

ܥܲܬܝܼܩܵܐ ، ܩܲܕܡܵܝܘܼܬܵܐ ܥܲܬܝܼܩܘܼܬܵܐ . ܥܵܠܡܵܐ دنیا ، ܕܘܼܢܝܵܐ .

باستانی – – ܢܝ

ܩܲܕܡܵܝܵܐ ، ܥܲܬܝܼܩܵܐ . مملکت – ایران ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ܥܲܬܝܼܩܬܵܐ ܕܐܝܼܪܵܢ .

باستراك – ܒܵܐܣܬܪܵܟ باسترك

ܚܲܕ ܐܵܢܵܐ ܕܦܲܪܚܵܐ سلوی ، ܕܪܵܓܵܐ اسفرود ،

قطا ܦܪܚܬܐ ܟܕܪܐ ܕܟܐܦܐ ܣܘܦܐ ܚܡܪܐ ܕܡܥܠ ܟܪܘܬܐ ܡܢ ܟܘܪܐ .

باسرم — ܒܐܣ ܪܡ

ܕܪܝܫܐ ، ܚܡܪܐ ܕܪܝܫܘܬܐ .

باسط — ܒܐ ܣܛ

ܪܘܚܫܐ ، ܦܬܚܐ ، ܡܦܫܛܐ .

باسق — ܒܐ ܣܩ

ܪܡܐ .

باسك — ܒܐ ܣܘܟ

ܦܘܟܪܐ ، ܦܟܪܘܬܐ خمیازه .

باسل — ܒܐ ܣܠ

ܓܢܒܪܐ ، ܕܝܪܐ قهرمان ، بهادر بلا ܓܢܒܪܐ .

باسلیقون — ܒܐ ܣܝ ܠܝ ܩܘܢ

ܦܪܘܪܐ ، ܦܪܚܐ ܪܝܚܢܐ شکوفه خوش بو .

باسوس — ܒܐ ܣܘܣ

ܥܣܒܐ ܕܩܘܦܪܐ ، ܣܐ ܡܝܬܐ گیاه بیخ کبر رومی .

باسیج — ܒܐ ܣܝܓ

ܣܢܘܢܝܬܐ پرستو ، چلچله .

باش — ܒܐܫ

ܗܘܝ ، ܐܝܬܝܐ ܡܫܬܒܪܐ ܕ بودن ، شدن . باشد ܗܘܐ . باشند ܗܘܝܢ . باشیم ܗܘܝܢ ، باشید ܗܘܝܬܘܢ . . .

باشانه — ܒܐ ܫܐ ܢܗ

ܡܫܚܐ ܕܟܘܪܐ .

باشش — ܒܐ ܫܫ

ܡܫܟܢܐ ، ܫܟܝܢܘܬܐ سکنی ، ܡܫܟܢܐ مسکن .

باشقه — ܒܐ ܫܩܗ

ܚܕ ܡܢܡܐ ورقه ܕܥܠܬܐ ܡܢ ܥܣܝܬܐ .

باشلق — ܒܐܫ ܠܩ

ܡܟܒܝܬܐ ، ܟܘܒܥܬܐ ، ܡܟܘܒܥܐ مغفر .

باشنگ — ܒܐ ܫܢܓ

ܡܬܠܩܐ ، ܡܠܩܛܐ سریغ ܥܢܩܘܕܐ عنقود .

باشه — ܒܐ ܫܗ

ܡܢܩܘܪ بازك ܟܘܬܐ ܙܥܘܪܐ .

باصر — ܒܐ ܨܪ

ܚܙܘܝܐ ، ܚܙܝܐ ، ܚܙܘܝܐ (1) ܚܙܘܝܬܐ ، ܚܙܝܬܐ ، ܚܙܝܢܘܬܐ ܡܫܟܚܢܐ ܕ باصر (2) ܚܙܬܐ ، ܚܙܝܬܐ . ܥܝܢܐ . حس — ܓܝܕܐ ܕܚܙܬܐ . عصب — ܓܝܕܐ ܚܙܘܝܐ .

باصمه — ܒܐ ܨܡܗ

ܛܒܥܐ ، ܚܬܡܐ . ܡܛܒܥܢܘܬܐ ، ܛܒ ܥܡܐ . — زدن ܛܒܥܐ ، ܛܒܥ ܡܢܐ . — کاری ܛܒܥܢܘܬܐ ، ܛܒܥܢܘܬܐ .

باطل — ܒܐ ܛܠ

(1) ܒܛܝܠܐ ، ܡܒܛܠܐ ، ܒܛܠܐ ایمه باد رام . (2) ܣܪܝܩܐ ، ܣܒܪܩܐ بیهوده ܕܠܐ ܡܘܬܪܢܐ بی‌صرفه . (3) ܒܨܝܪܐ بی قدر و قیمت . ܩܝܡܐ ܡܒܛܠܐ قرارداد باطل شده . — شدن ܒܛܠܐ . — کردن ܒܛܘܠܐ .

باطلاق — ܒܐ ܛܠܐܩ

ܓܘܡܐ ، ܐܓܡܐ مرداب ، سیاه آب .

باطلاقی — — ܝܐ

ܓܘܡܢܝܐ ، ܐܓܡܢܝܐ . مرض — ܡܟܪܗܐ ܕܓܘܡܝܐ .

باطن — ܒܵܐ ܛܸܢ

(1) ܓܵܘܵܐ ، ܓܵܘ (2) ܟܣܝܐ ، ܛܡܝܪܐ .
در — ܠܓܵܘ ، ܓܵܘܵܢܵܝܬ باطناً . — بين ܡܢ ܓܵܘ ، ܡܢ ܓܵܘܵܐ ، ܠܓܵܘ ، ܕܦܢܝܬܐ لقب ܗܘܐ ܕܦܢܝܬܐ ܕܠܐܗܐ .

باطنی — — ܢܝܐ

ܓܵܘܵܝܵܐ داخلی .

باطیه — ܒܵܐ ܛܝܵܐ ܗ

ܟܵܣܵܐ ، ܦܝܵܠܵܐ ساعر ، ܦܝܵܠܵܐ پیاله ، ܟܵܣܵܐ کاسه ، ܛܵܣܵܐ طاس ، ܐܵܝܵܓ اياغ .

باعث — ܒܵܐ ܥܸܬ

ܥܸܠܬܵܐ . شما — مرگ او شدید ܗܵܘܹܐ ܥܸܠܬܵܐ ܕܡܵܘܬܹܗ . — شدن ܗܘܵܐ ܥܸܠܬܵܐ . بی — ܕܠܵܐ ܥܸܠܬܵܐ ܝܵܢܝ ܕܠܵܐ ܣܒܵܒܬܵܐ ، ܕܠܵܐ ܣܢܝܩܘܬܵܐ .

باغ — ܒܵܓ

ܓܸܢܬܵܐ . باغات ܓܸܢܝܵܬܹܐ . — بان ܓܸܢܵܢܵܐ ، ܢܵܛܘܿܪܵܐ ܕܓܸܢܬܵܐ . — بانی ܓܸܢܵܢܘܼܬܵܐ ، ܢܵܛܘܿܪܘܼܬ ܓܸܢܝܵܬܹܐ . — چه ܓܸܢܬܘܿܢܝܼܬܵܐ ، ܓܸܢܬܵܐ ܙܥܘܿܪܬܵܐ ، ܓܸܢܬܘܿܢܬܵܐ باغك .

باغر — ܒܵܐ ܓܸܪ باغره

ܙܵܢܵܐ ، ܕܡܸܫܚܵܐ قرحه ܡܵܠܝܵܢܵܐ ܕܡܸܫܚܵܐ ܕܡܸܫܚܵܐ .

باغك — ܒܵܐ ܓܸܟ

ܓܸܢܬܘܿܢܬܵܐ ، ܓܸܢܬܘܿܢܝܼܬܵܐ باغچه ، ܓܸܢܬܵܐ ܙܥܘܿܪܬܵܐ .

باغند — ܒܵܐ ܓܸܢܕ باغنده

ܩܛܝܼܢܵܐ ܓܘܼܦܬܵܐ ܡܢ ܕܥܡܪܵܐ ܡܫܝܚܵܐ .

حلاجی شده .

باغوش — ܒܵܐ ܓܘܿܫ

ܡܫܝܼܚܘܼܬܵܐ ، ܡܫܝܼܚܘܼܬܵܐ .

باغی — ܒܵܐ ܓܝܼ

ܡܵܪܘܿܕܵܐ ، ܡܵܪܘܿܕܘܼܬܵܐ ، ܕܡܵܪܕܵܐ ܡܵܪܘܿܕܵܐ .

باف — ܒܵܐܦ

ܙܩܘܿܪܵܐ ، ܡܩܵܕܵܐ ܕܡܣܵܝܡܵܐ ܕܡܵܩܵܐ بافنده ܓܵܘ ܡܸܠܵܐ ܕܩܵܪܢܵܐ ܐܹܢܵܐ : قالی — ܙܩܘܿܪܵܐ ܕܫܵܠܝܵܐ ، ܕܦܵܪܫܘܼܬܵܐ .

بافت — ܒܵܐܦܬ

ܙܩܝܼܪܵܐ . سفت — ܙܩܝܼܪܵܐ ܚܠܝܼܡܵܐ شل — ܙܩܝܼܪܵܐ ܪܦܝܵܐ ، ܗ . ܕ ܡܵܐܢܵܐ ܕܙܩܝܼܪܵܐ ܚܠܝܼܡܵܐ ، ܪܦܝܵܐ .

بافتگی — — ܓܝܼܐ

ܙܩܝܼܪܘܼܬܵܐ ، ܡܙܩܪܘܼܬܵܐ ܐܵܘ ܙܩܝܼܪܵܐ بافت .

بافتن — — ܬܸܢ

ܙܩܵܪܵܐ ، ܚܵܝܵܛܵܐ جولائی کردن . نساجی کردن : ܓܙܵܠܵܐ ریستن .

بافتنی — — ܬܢܝܼ

ܓܙܵܠܵܐ ، ܡܸܬܓܙܸܠ ܙܩܝܼܪܵܐ . ܐܵܘ ܡܸܬܙܩܪܵܢܵܐ ، ܕܥܒܵܕܵܐ ܕܩܪܵܐ ܙܩܝܼܪܵܐ .

بافته — — ܬܹܗ

ܙܩܝܼܪܵܐ ، ܡܙܩܪܵܐ ، ܚܵܝܵܛܵܐ منسوج ܓܙܝܼܠܵܐ ریسته . ܐܵܘ ܓܙܵܠܵܐ بافتنی ، ܐܵܘ ܢܝܵܪܵܐ تار ، نسیج .

بافدم — — ܕܸܡ ، ܕܘܼܡ

ܣܘܿܦܵܐ ، ܚܪܵܬܵܐ ، ܫܘܼܠܵܡܵܐ .

بافکار — — ܒܐܦܟܐܪ

ܣܡܝ باف ، بافنده .

بافندگی — ܒܐܦܢܕܓܝ

ܙܩܪܘܬܐ ، ܒܐܦܢܕܘܬܐ ، ܐܘܡܢܘܬܐ ܕܙܩܪܐ

بافنده ، بافکار .

بافنده — — ܒܐܦܢܕܗ

ܙܩܪܐ ، ܡܚܝܐ .

بافه — ܒܐܦܗ

ܡܘܩܕܐ ܕܡ ܡܘܩܕܐ (ܚܙܘܪܐ) . ܓܕܝܫܐ ، ܡܘܫܐ . ܡܘܩܕܐ ܕܚܛܐ ، ܓܕܝܫܐ ܕܡ ܡܘܫܐ ܕܚܛܐ ، ܕܚܛܐ .

باقعه — ܒܐܩܥܗ

ܓܘܪܐ ، ܡܚܘܠܐ بلا ، ܐܘܠܨܢܐ ، ܓܕܫܐ ، ܡܣܩܘܒܠܐ مضر . بواقه ܓܘܪܐ .

باقلاء — — ܒܐܩܠܐ باقلی

ܓܘܠܐ . — مصری ܦܘܠܐ ترمس .

باقلوا — ܒܐܩܠܘܐ

ܦܠܦܠܐ شیرینی ܡܫܚܐ ܡܢ ܡܫܚܐ ، ܦܠܦܠܐ ܘܡܝܐ .

باقو — ܒܐܩܘ

ܐܕܡܐ ܡܢ ܟܘܟܒܐ مریخ . ܟܘܟܒܐ ܕܦܠܚܝܬܐ ܡܪܝܚ . ܐܘ بهرام .

باقی — ܒܐܩܝ

(1) ܦܐܝܫܐ ، ܦܫܝܫܐ ، ܡܫܬܚܪܐ . دو نان دیگر — است ܡܫܬܚܪܐ ܡܐ ܕܦܐܫ ܠܡܝܬܐ ܠܝܬܝܐ . — عمر ما ܦܐܝܫܐ ܕܚܝܝܢ . (2) ܩܝܘܡܐ ، یک ران پولم — است ܚܕ ܡܢܝܐ ܩܝܘܡܐ ܠܝܬ

ܠܝ . (3) ܡܫܬܡܪܢܐ ، ܡܫܬܡܢܐ ، ܐܡܝܢܐ استمراری . (4) ܠܐ ܡܬܒܛܠܐ ، ܠܥܠܡܝܢ ابدی ، ܡܫܬܡܪܢܐ ازلی . در عقیده خود — است ܡܫܬܡܪܢܐ ܠܗ ، ܡܫܬܡܢܐ ܠܗ ܒܗܝܡܢܘܬܗ انسان فانی ولی خدا — است ܒܪܢܫܐ ܡܝܘܬܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܥܠܡܝܢ . باقیات ܦܐܝܫܐ . . . . — آوردن ܡܦܪܫܐ ܦܐܫ . — بودن ܦܐܝܫܐ ، ܩܝܡܐ ، ܗܘܐ ܦܐܫ . — گذاردن ܫܒܩܐ . — ماندن ܦܐܝܫܐ ܐܘ ܩܝܡܐ ، — ماندگی ܦܐܝܫܘܬܐ ܩܝܘܡܘܬܐ ، ܡܫܬܚܪܘܬܐ ، ܐܘ ܡܫܬܡܪܢܘܬܐ . — مانده ܦܐܝܫܐ ، ܗܘ ܡܐ ܕܦܐܫ ، ܦܫܝܫܐ ، ܦܐܝܫܐ باقی .

باك — ܒܐܟ

ܕܚܠܬܐ ، ܙܘܥܬܐ ترس . — داشتن ، باکیدن ܙܕܥ . . بی — ܕܠܐ ܕܚܠܬܐ ، ܡܪܝܪܐ .

باکره — ܒܐܟܪܗ

ܒܬܘܠܬܐ ، ܥܠܝܡܬܐ ، ܡܟܝܟܬܐ .

باکند — ܒܐܟܢܕ

ܝܩܘܬܐ ، ܟܐܦܐ ܝܩܝܪܬܐ یاقوت .

باکور — ܒܐܟܘܪ

ܡܒܟܪܐ ܒܟܝܪܐ ، ܡܒܟܪܐ ܦܐܪܐ ܒܟܝܪܐ بهار . ܐܘ ܒܟܝܪܐ ܗ . ܕ ܒܠܗ ܡܒܟܪܝܢ ܕܗܘܝ ܦܐܪܐ ܒܟܝܪܐ ܘܦܐܪܐ ܠܒܟܝܪܐ .

باکوره — — ܒܐܟܘܪܗ

ܦܐܪܐ (ܒܟܘܪ ܦܐܪܐ) ܦܐܪܐ ܩܕܡ ܙܒܢܐ میوه ، ܒܟܝܪܐ .

باکی — ܒܐܟܝ

ܒܟܝܐ ، ܒܟܝܬܐ .

باگل – ܒܵܓܸܠ

ܦܲܪܘܿܠܵܐ ܝܲܢ ܦܪܘܿܠܵܐ ، ܟܠܵܐ ܕܚܸܣܝܵܐ ܘܟܠܵܐ ܡܲܪܝܵܐ .

بال – ܒܵܐܠ

(1) ܓܸܦܵܐ ، ܓܸܦܹ̈ܐ ، ܓܘܼܠܦܵܐ . – زدن ܦܵܪܘܿܚܹܐ ، ܡܫܲܩܸܠ ܓܸܦܹ̈ܐ .
(2) ܢܘܼܢܵܐ ، ܢܘܼܢܵܐ نهنگ ، ܕܘܼܢܵܐ ܪܲܒܵܐ .
(3) ܙܵܘܝܵܐ ܝܲܢ ܦܸܢܬܵܐ .

ܕܘܼܗܵܪܵܐ : ܐܵܗܵܐ ܦܸܬܓܵܡܵܐ ܡܫܘܼܚܠܸܦܬܵܐ ܠܥܲܡܵܪܵܐ ܐܲܪܒܵܝܵܐ ܡܚܲܒܘܼܫܵܐ ܥܲܠ ܫܸܡܵܐ ܫܸܡܵܐ ܦܸܬܓܵܡܹ̈ܐ اسم حالت . ܢܡܘܿ : اراده ܨܒܝܵܢܵܐ بـالاراده ܨܒܝܵܢܵܐܝܼܬ . استمرار ܐܡܝܼܢܘܼܬܵܐ بالاستمرار ܐܡܝܼܢܵܐܝܼܬ استمراراً . – اخره ܐܚܪܵܝܵܐܝܼܬ . – اتمام ܓܡܝܼܪܵܐܝܼܬ ܡܫܲܡܠܝܵܐܝܼܬ . – استقلال ܒܫܘܼܠܛܵܢܘܼܬ ܕܢܲܦܫܵܐ ، ܫܲܠܝܼܛܵܐ ܕܢܲܦܫܵܐܝܼܬ . – اكراه ܓܡܝܼܪܵܐܝܼܬ اكـراهاً . – اكـرام ܡܝܲܩܪܵܐܝܼܬ . – تخصيص ܦܪܝܼܫܵܐܝܼܬ . – خير ܛܵܒܵܐܝܼܬ . – ذات ܟܝܵܢܵܐܝܼܬ ، ܦܲܪܨܘܿܦܵܐܝܼܬ . – ضروره ܐܘܼܠܨܵܢܵܐܝܼܬ . – طبع ܟܝܵܢܵܐܝܼܬ . – عكس ܒܗܘܼܦܟܵܐ ، ܗܘܼܦܟܵܐܝܼܬ ، ܒܦܲܪܘܼܣܵܐܝܼܬ . – فعل ܣܘܼܥܪܵܢܵܐܝܼܬ . – مره ܡܟܲܪܟܵܢܵܐܝܼܬ ܝܲܢ ܚܕܵܢܵܐܝܼܬ يك باره ، يك سره يكباره ، يكسره . – مقاطعه ܦܣܝܼܩܵܐܝܼܬ . – مناصقه ܦܠܲܓܵܐܝܼܬ ، ܫܘܵܝܵܐܝܼܬ . – نسبه ܦܣܝܼܩܵܐܝܼܬ .

بالا – ܒܵܐܠܵܐ

ܠܥܸܠ ، ܠܥܸܠ ، ܠܥܸܠ ܡܢ ، ܝܲܢ ܪܵܡܵܐ ، ܥܸܠܵܝܵܐ ، ܪܵܡܵܐ . بيا بـالا ܬܵܐ ܠܥܸܠ . بـالا نگاه كن ܚܙܝܼ ܠܥܸܠ . بالای در ܠܥܸܠ ܡܢ ܬܲܪܥܵܐ . بالا و پست ܪܵܡܵܐ ܘܟܘܼܦܵܐ . بـالاتر ܥܸܠܵܝܵܐ بالادست . – رود ܪܵܒܹܐ ܪܲܒܬܵܐ ، ܪܵܒܹܐ ܫܘܼܠܛܵܐ . – رفتن ܣܠܵܩܵܐ ، ܥܒܵܪܵܐ .

– آمدن ܣܠܵܩܵܐ ، ܪܲܡܵܐ . – آوردن ܡܲܣܠܘܿܩܹܐ ܝܲܢ ܡܲܪܘܿܡܹܐ پروردن ܝܲܢ ܓܲܕܸܠ ، ܡܲܪܒܘܿܝܹܐ . – كردن ܡܲܪܘܿܡܹܐ . – بال ܩܘܼܡܬܵܐ ، ܡܫܘܼܚܬܵܐ ܝܲܢ ܩܘܼܡܬܵܐ ، ܡܫܘܼܚܬܵܐܝܼܬ . – بلند ܪܵܡܵܐ ، ܡܪܵܐ ܕܩܘܼܡܬܵܐ ܪܵܡܬܵܐ . – بند ܦܩܲܠܬܵܐ ، ܥܲܡܵܡܬܵܐ عمامه . – پوش ܡܲܪܘܼܛܵܐ ، ܩܲܒܵܐ قبا ، ܪܘܼܚܵܐ ܠܥܸܠ ܡܢ ܢܲܚܬܵܐ رخت ܐܸܣܛܠܵܐ . – خانه ܥܸܠܝܼܬܵܐ . – سر ܠܥܸܠ ܡܢ ܪܹܫܵܐ . – همت ܪܲܒ ܢܲܦܫܵܐ .

بالان – – ܝ

ܓܠܘܼܦܵܐ ، ܫܡܵܪܵܐ .

بالايى – – ܝܐ

ܥܸܠܵܝܵܐ ، ܥܸܠܵܝܬܵܐ ، ܥܸܠܵܝܹ̈ܐ . طبقه بـالايـى ܡܕܝܼܪܵܐ ܥܸܠܵܝܵܐ ، ܥܸܠܵܝܵܐ .

بالدار – ܒܵܐܠ ܕܵܪ

ܓܸܦܵܢܵܐ ، ܡܵܪܵܐ ܕܓܸܦܹ̈ܐ ܓܸܦܹ̈ܐ ܓܠܘܼܦܵܝܹ̈ܐ .

بالزن – – ܙܲܢ

ܡܦܲܪܦܸܪܵܢܵܐ ، ܦܲܪܦܘܼܪܵܐ .

باست – ܒܵܐܣܬ

ܒܬܘܼܠܬܵܐ دختر بكر .

بالش – ܒܵܐܠܸܫ بالين

ܒܵܣܸܕܝܵܐ . ܘܟܵܐ ܣܵܕܝܵܐ . ܝܲܢ ܐܵܗܵܐ ܫܸܡ ܡܢ ܦܸܬܓܵܡܹ̈ܐ ܐܲܝܟ ܡܫܲܟܠܵܐ ܒܦܸܬܓܵܡܵܐ ܕܥܲܒܵܕܬܵܐ ܒܫܸܡܵܐ ܕܐܲܬܪܵܐ ، ܢܡܘܿ : ܣܵܕܝܵܐ ܡܢ ܓܲܒܵܐ ܕܒܵܣܸܕܝܵܐ ، ܥܸܠܵܝܵܐ ܡܢ ܓܲܒܵܐ ܕܠܥܸܠ ، ܥܸܠܵܝܵܐ ܡܢ ܓܲܒܵܐ ܕܠܥܸܠ ، ܫܲܢܬܵܐ ܡܢ ܓܲܒܵܐ ܕܡܫܲܢܬܵܐ . . . . . ܦܘܼܠܵܐ اشتباه ܡܫܲܢܝܵܢܵܐ ܐܲܝܟ ܒܥܸܠܵܬ ܥܸܠܵܝܬܵܐ ܗ . ܒ ܠܘܼܒܵܠܵܐ ܒܥܸܠܵܝܘܼܬܵܐ ، ܥܸܠܵܝܬܵܐ ܗ . ܒ ܐܲܚܪܵܢܵܐ ܢܡܘܿ ܨܘܼܪܬܵܐ .

بالشک ـ ܒܵܠܫܲܟ݂

ܦܣܬܐ ܘܠܘܕܐ.

بالغ ـ ܒܵܠܸܓ݂

ܝܒܝܫܐ ܣܘܪ. بلوغ ܐܦ— ܡܫܡܠܝܐ ܐܢܫ ܠܒܢܐ ܡܫܡܠܝܐ ܗ. ܕ ܡܫܠܡܬܐ ܠܡܩܒܘܠܝܘܬܐ ܕܠܫܢܐ ܘܫܡܥܐ ܒܢܝܐ. ܠܡܫܝܢܐ كامل.
بالغه ܝܒܝܫܘܬܐ، ܡܫܡܠܝܘܬܐ.

بالکانه ـ ܒܐܠܟ ܒܐ ܢܗ

ܡܥܒܕܢܝܘܬܐ، ܒܬܐ ܡܥܒܕܬܐ ܣܘܪ. بادگانه.

بال مانند ـ ـ ܡܐ ܢܢܕ

ܠܓܦܢܝܐ، ܠܓܦܢܝܘܬܐ، ܒܕܘܡܝܐ ܕܓܦܐ ܐܝܟ ܠܦܪܚܐ. ܠܓܦܢܐ، ܓܦܢܝܘܬܐ.

بالنده ـ ܒܐ ܠܢ ܕܗ

ܠܒܘܒܢܐ، ܫܘܦܢܐ بالان.

بالنگ ـ ـ ܠܢܓ

ܐܬܪܓܐ ܣܘܪ. بادرنگ.

بالنگو ـ ـ ܠܢܓܘ

ܦܪܐ ܝܘܢܐ، ܣܒܐ ܝܥܬܐ.

بالو ـ ܒܐ ܠܘ

ܐܬܐ ܦܠܛܬܐ، ܒܛܢܐ.

بالواسه ـ ܒܐܠܐ ܘܐ ܣܗ

ܫܒܬܐ تار.

بالوس ـ ܒܐ ܠܘܣ

ܚܘܘܦ ܠܐ ܝܩܪܐ، ܐܝܟ ܐܝܠܢܐ ܕܐܦܘܪܡܝܠܐ عقاقیر طیب ܕܝܘܢܘ.

بالوعه ـ ـ ܠܥܗ

ܒܠܘܥܝܬܐ ܣܘܪ. بارگین.

بالیدگی ـ ܒܐ ܠܝ ܕܝ ܓܝ

ܠܒܘܒܢܘܬܐ، ܠܒܘܒܐܝܬܐ، ܡܬܪܒܝܢܘܬܐ.

بالیدن ـ ـ ܕܢ

ܠܒܘܒܐ، ܡܬܪܒܝܢܐ، ܫܘܦܐ.

بالیک ـ ܒܐ ܠܝܟ

ܡܣܢܐ، ܓܘܠܬܐ ܕܠܠܒܐ.

بام ـ ܒܐܡ

ܐܓܪܐ، ܐܓܪܐ، ܫܠܠܝܬܐ ܕܒܝܬܐ. ـ چشم ܫܡܝܐ، ܡܬܝܡܐ ܕܫܡܝܐ پلك. ـ خضراء ܫܡܝܐ، ܪܩܝܥܐ. ـ غلطان ܡܬܓܠܓܠܢܘܬܐ، ܦܬܐ ܕܩܝܣܐ ܡܢܚܝ ܠܚܝܬܐ ܕܐܓܪܐ.

بامداد ـ ـ ܕܐܕ بامگاه

ܨܦܪܐ، ܨܦܪܐ، ܡܗܘܦܬܐ.

بامدادان ـ ـ ܕܐܢ

ܒܨܦܪܐ، ܒܨܦܪܐ.

بامدادی ـ ـ ܕܝ

ܨܦܪܝܐ، ܨܦܪܝܐ.

بامره ـ ـ ܪܗ

ܫܒܠܬܐ، نردبان ܕܪܓܐ ܕܒܝܬܐ.

بامزد ـ ـ ܙܕ

ܐܓܝܪܐ، ܘܐܓܪܐ كوس ܣܘܪ. باتره.

بامه ـ ܒܐ ܡܗ

ܕܡܢܐ ܐܘܟܡܐ ܘܫܒܝܛܐ پرمو. ܐܦ ܫܒܝܛ ܕܡܢܐ ܐܢ ܐܟܚܐ ܡܬܬܐ ܕܩܘܒܠܐ ܕܡܢܐ.

بامیان – ܒܐ ܡܝ ܝܐܢ
ܕܘܟܬܐ ܡܫܝܚܬܐ ܘܡܫܘܒܚܬܐ .

بامیه – – ܒܐܡܝܗ
ܒܡܝܐ . ܚܕ ܐܒܢܐ ܕܦܠܦܠܐ شیرینی .

بان – ܒܐܢ
(1) ܬܠܘܠܐ . در – ܬܠܘܠܐ ܕܦܠܚܐ ، ܦܠܚܐ ، ܦܠܚܐ .
(2) ܚܠܒܐ ܕܡܫܟܐ بید مشك .

بانقش – – ܒܢܩܫ
ܦܐܪܐ ، ܦܐܪܐ ܕܦܐܪܐ میوهٔ بنه .

بانك – ܒܐ ܢܟ
ܒܝܬ ܟܣܦܐ ، ܒܢܩܐ . – استقراضی ܒܢܩܐ ܡܘܙܦܢܘܬܐ .

بانکی – – ܒܐ
ܒܝܬ ܟܣܦܐ ، ܒܢܩܝܐ معاملات – ܬܓܪܝܐ ܒܢܩܝܐ .

بانگ – – ܒܐܢܓ
ܩܠܐ ، ܩܥܬܐ ، ܩܥܩܥܬܐ . داد – زدن ܩܥܐ ، ܩܥܬܐ ، ܩܥܝܐ ܩܥܩܥܐ . – زن ܩܥܝܐ ، ܩܥܩܥܐ ، ܩܥܩܥܢܐ .

بانو – ܒܐ ܢܘ
ܡܪܬܐ ، ܡܪܬܢܘܬܐ ܕܒܝܬܐ ܕܐܢܬܬܐ ܕܡܠܟܐ .

بانوج – – ܒܐܢܘܓ
ܢܘܐ ، ܕܢܕܢܘܬܐ تاب ، بازنیچ .

باه – ܒܐ ܗ
ܐܢܐ ܗܘ ܚܝܐ ، ܐܢܐ ܗܘ ܚܝܘܬܐ ܘܚܝܐ ܕܚܝܘܬܐ . ܗ . ܕ . ܒܣܪܐ ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܥܡܐ ، ܐܢܐ ܦܘܪܐ ܥܐܢܐ ، بال .

بانی – ܒܐ ܢܝ
ܒܢܝܐ ، ܡܒܢܝܢܐ ، ܒܢܝܢܐ ، ܡܫܬܘܥܝܢܐ . بانی این کار که شد ؟ ܡܢܘ ܗܘܐ ܒܢܝܐ ܕܗܕܐ ܥܒܕܐ .

باور – ܒܐ ܘܪ
ܗܝܡܢܘܬܐ ، ܬܘܟܠܢܐ . حرف مرا باور نکرد ܠܐ ܗܝܡܢ ܠܡܠܬܝ . – کردن، باوریدن ، داشتن ܗܝܡܢ ، ܬܘܟܠ ، ܐܝܟ ܒܬܪܐ . – کردنی ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ، ܡܢ ܬܘܟܠܢܐ .

باوین – – ܒܐܘܝܢ
ܡܠܝܘܬܐ ، ܘܫܘܐܠ ܗܘ ܕܒܝܬܐ ܟܠܗ ܐܚܪܢܐ ܗܘ ܢܘܟܪܝܐ .

باه – ܒܐ ܗ
ܐܢܐ ܕܚܝܘܬܐ ، ܐܢܐ ܕܚܝܠܐ آب نشاط ܕܐܢܐ ܕܚܝܠܐ . ܐܒ ܚܝܠܢܘܬܐ قوه باه ، ܚܝܠܐ ܕܚܝܠܐ ، ܚܝܠܢܘܬܐ ، ܚܝܠܐ ܡܚܝܠܢܐ ܐܒ ܚܝܠܢܐ ܐܝܟ ܚܝܘܬܐ ܗ . ܕ . ܬܘܬܒܘܬܐ ܕܚܝܠܢܘܬܐ . ܐܒ ܒܣܪܐ آب گوشت .

باهر – ܒܐ ܗܪ
ܢܗܝܪܐ بارز ، ܡܢܗܪܐ آشکار . ܐܒ ܡܢܗܪܢܐ ܡܥܠܝܐ افضل ، باهراً ܢܗܝܪܐܝܬ .

باهم – ܒܐ ܗܡ
ܐܟܚܕܐ ، ܡܚܕܐ ، ܚܕ ܥܡ ܚܕ ܗܘ ܐܚܪܢܐ . – دیگر ܥܡ ܚܕܕܐ .

بایا – ܒܐ ܝܐ
ܐܢܢܩܐ باید ، بایسته .

باید – ܒܐ ܝܕ
باید ، بایا ، بایست ، بایستی ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܐܠܐ

ܠܗܘܢ ܫܘܡܗܐ معانی ܕܐܢܫܐ ، ܐܠܦܒܝܬܐ ܗ . ܕ . (ܟܘܪܡ ، ܓܠܓܠ) ܒܫܘܦܐ ܕܟܘܪܡ ، ܓܠܓܠ ، ܚܒܝܒܐ ܠܘܒܢܝܐ ، ܒܐ ܐܡܒܣ ܐܘ ܩܠܐ ܢܝܩ : ܩܠܐ ܠܒ ܕܐܢܟܡ ܗ . ܕ . ܟܘܪܡ ، ܓܠܓܠ ܐܢܟܡ ، ܩܠܐ ܠܘܩ ܕܡܠܒܫܬ ܗܒܒܐ ܗ . ܕ . ܟܘܪܡ ܓܠܓܠ ܡܠܒܫܬ ܗܒܒܐ ، ܩܠܝܬܘܩ ܡܠܗ ܕܡܠܒܫܬ ܗܒܒܐ . . . ܩܠܐ ܠܗ ، ܩܠܐ ܠܝ ، ܩܠܐ ܠܘܟܘܢ ، ܩܠܐ ܠܘܟܝܡ (ܠܡܒ) ܩܠܐ ܠܢ .

بایر – ܒܐܝܪ بائر

ܒܝܪܐ ، ܒܐܝܪܐ ، ܠܐ ܦܠܝܚܐ ، ܠܐ ܙܪܝܥܐ نامزروع .

بایستگی – ܒܐܝܣܬܓܝ

ܐܢܢܩܝܘܬܐ ، ܐܠܨܝܘܬܐ ، ܩܠܝܘܬܐ ܫܘܝܘܬܐ .

بایستن – – ܬܢ

ܗܘܐ ܐܢܢܩܐ ، ܗܘܐ ܐܠܨܐ .

بایسته – – ܬܗ

ܩܠܝܐ ، ܐܢܢܩܝܐ . بطور – ܩܠܝܐܝܬ ܐܢܢܩܐܝܬ .

بایش – ܒܐܝܫ

ܐܝܬܘܬܐ هستی .

بایع – ܒܐܝܥ بائع

ܙܒܘܢܐ فروشنده ، بیاع .

بایقوش – ܒܐܝܩܘܫ

ܩܘܦܐ ، ܚܕ ܐܕܫܐ ܕܩܘܦܬܐ .

بایگان – – ܓܐܢ

ܬܓܘܪܐ ، ܓܙܒܪܐ ܣܘܪ : بادگان .

بایندان – ܒܐܝܢܕܐܢ

ܥܘܪܒܢܐ ܐܘ ܥܪܒܐ ضامن ܡܨܥܝܐ میانجی.

بائن – ܒܐܝܢ بائن

ܦܪܝܫܐ ، ܡܦܪܫܐ ܐܘ ܡܦܠܓܐ ܗ . ܕ . ܥܒܝܕܐ ، ܡܦܪܫܢܐ ܢܝܩ : ܦܪܫܬܐ ܡܦܠܓܢܘܬܐ ܥܒܝܕܘܬܐ ܕܓܒܪܘܬܐ ، ܡܦܪܫܢܘܬܐ .

ببر – ܒܒܪ

ܒܒܪܐ ، ܚܕ ܐܕܫܐ ܕܢܡܪܐ پلنگ . – بیان ܒܒܪܐ ܒܠܫܢܐ .

ببغا – ܒܒܓܐ

ܒܒܓܐ ، ܦܪܚܬܐ ܕܡܠܠܐ ܘܡܝܐ ܟܠܦܐ ܕܦܢܩܢܐ طوطی .

ببك – ܒܒܟ

ܒܒܬܐ ، ܒܒܬܐ مردمك ، ܠܘܡܒܬܐ ܕܒܝܬܐ ܕܥܝܢܐ .

بت – ܒܘܬ

ܦܬܟܪܐ ، ܨܠܡܐ صنم . – پرست ܦܠܚ ܦܬܟܪܐ ، ܦܠܚ ܦܬܟܪܐ . – پرستی ܦܠܚܘܬ ܦܬܟܪܐ ، ܦܠܚܘܬ ܦܬܟܪܐ . – تراش ܓܠܘܦ ܦܬܟܪܐ . – خانه ܒܝܬ ܦܬܟܪܐ بتستان ، بتکده ܗܝܟܠܐ ܕܦܬܟܪܐ . – نگار ܨܝܪ ܦܬܟܪܐ .

بتاره – ܒܬܐܪܗ

ܡܫܘܪܬܐ ܚܕ ܡܫܘܚܬܐ ܕܫܢܐ ، ܕܓܪܕܝܬܐ مسواك .

بتر – ܒܬܪ

ܕܘܒܪܐ ، ܡܦܪܢܣܘܬܐ ابتار ܡܒܪܚܬܐ ܡܢ ܕܘܒܪܐ ܚܕ ܫܘܦܪܐ .

بترک – ܒܬܪܟ

ܦܘܪ ܒܬܝܐ . – گفتن ܐܡܪܬܐ ܒܬܝܪܐ

بتفور – بتفوز – ܒܬܦܘܪ – ܦܘܙ

ܦܠܦܠܐ ، ܦܠܦܘܠܬܐ .

بتکن – ܒܬܟܢ

(1) ܡܟܘܟܐ ، ܡܟܟܐ ܒܟܝܗ ܦܘܟܐ . ܒܘܟܬܐ . (2) ܦܘܬܪܐ ، ܦܟܡܟܬܐ تهوع ، دل بهم خوردگی .

بتکندن – – ܒܬ

ܦܟܡܐ ، ܦܫܐ ، ܦܫܬܐ .

بتکیش – ܒܬܟܝܫ

ܦܬܦܬܐ ترکش .

بتلاب – ܒܬܠܐܒ

ܫܘܓܐ ، ܘܦܬܐܝܬ ܗܘ ܒܝܡܠܬܐ خرما .

بتنج – ܒܬܢܓ

ܡܕܝܢܬܐ ، ܡܕܝܢܬܐ .

بتو – ܒܬܘ

ܡܕܒܚܐ مشرق ܐܘ ܕܘܟܬܐ ܝܡܕܢܚܬܐ .

بتواز – ܒܬܘܙ

ܝܝܐ ، ܦܫܐ ܕܟܠܗܘܢ ܟܘܦ ܦܟܫܬܐ ܘܦܬܐܝܬ ܟܬܝܬܐ ، ܡܟܘܬܐ .

بتوک – ܒܬܘܟ

ܓܘܫܐ ܕܦܫܐ سینی‌چوبی ܦܕܡܐ طبق .

بتول – ܒܬܘܠ

ܒܬܘܠܬܐ . ܐܘ ܐܡܬܐ ܕܝܡܟܐ .

بته – ܒܬܝܗ

ܒܡܘܡܐ ، ܡܕܒܪܐ دنگ ، ܐܒܕܐ ܕܡܕܝܡܬܐ دسته هاون .

بتیار – ܒܬܝܐܪ

ܓܘܪܐ ، ܗܪܐ ܝܘܪܐ بدگل ، زشت ܓܘܕܬܐ بتیاره

بثر – ܒܬܪ

ܡܟܘܟܪܐ ، ܝܡܟܐ دمل ܬܘܟܐ کورك ܒܘܫܪܐ ܟܐ ܒܒܝܟܐ . بثور ܡܟܘܟܪܝܐ . – سلی ܡܟܠܟܘܬܐ .

بجا – ܒܓܐܠ

ܒܘܒܠܘܗ ، ܟܗܘܪܐ . حالا اگر شکایت کنید بجا است ܐܢ ܐܒܪܐ ܡܒܟܬ ܒܘܒܘܗ ܠܗ . ܟܗܪܐ ܠܗ ܕܡܒܟܬ ܐܒܪܐ .

بجال – ܒܓܐܠ

ܐܫܘܪܐ ، ܐܫܘܪܬܐ انگشت ܦܫܡܐ فهم ، زغال ، آلاس .

بجس – ܒܓܣ

ܦܫܘܬܐ ܐܢ ܡܪܘܟܐ ܝܒܫܐ ܐܢ ܕܒܫܪܐ .

بجست – ܒܓܣܬ بخست

ܡܠܐ ܐܘ ܦܪܬ ܡܠܐ .

بجل – ܒܓܘܠ بجول

ܘܝܘܪܐ ، ܓܪܡܐ ܕܡܟܪܬܐ ܕܐܡܟܐ استخوان قوزك ، ܓܪܡܐ ܕܡܘܪܟܐ استخوان کعب .

بچگانه – ܒܚܓܐܢܗ

ܝܠܘܕܐ ، ܝܠܘܕܘܬܐ ܐܘ ܝܠܘܕܐܝܬ ܝܠܘܕܘܬܐܝܬ .

بچگی – ܒܲܚܓܝܼ

ܙܥܘܿܪܘܼܬܵܐ ، ܙܥܘܿܪܵܝܘܼܬܵܐ .

بچه – ܒܲܚܓܵܗ

ܙܥܘܿܪܵܐ ، ܙܥܘܿܪܵܝܵܐ . ܛܲܠܝܵܐ ܕܒܲܪܢܵܫܵܐ ܘܕܚܲܝܘܵܬܵܐ ܗܵܘ ܕܝܼܠܝܼܕܵܐ ܘܕܚܲܝܵܐ ܕܥܲܕܵܡܵܐ ܥܸܡ ܫܲܢ̈ܝܵܐ ܘܡܸܢܝܵܢܵܐ ܕܫܲܢ̈ܝܵܐ : ܝܘܿܠܕܵܐ ܥܲܠ ܝܘܿܡܵܐ : ܥܘܼܠܵܠܵܐ ـ ܥܘܼܠܵܠܘܼܬܵܐ ܥܲܕ ܡܸܢ ܝܘܼܡܵܐ . ܙܥܘܿܪܘܼܬܵܐ ، ܡܸܢ 1 ܥܲܕ 3 ܫܲܢ̈ܝܵܐ . ܝܵܢܘܿܩܵܐ ܝܵܢܘܿܩܘܼܬܵܐ ܡܸܢ 3 ܥܲܕ 5 ܫܲܢ̈ܝܵܐ . ܙܥܘܿܪܵܐ ، ܙܥܘܿܪܘܼܬܵܐ ܡܸܢ 5 ܥܲܕ 7 ܫܲܢ̈ܝܵܐ . ܛܲܠܝܵܐ ، ܛܲܠܝܘܼܬܵܐ ܡܸܢ 7 ܥܲܕ 10 ܫܲܢ̈ܝܵܐ . ܥܘܼܠܵܡܵܐ ، ܥܘܼܠܵܡܘܼܬܵܐ ܡܸܢ 10 ܥܲܕ 18 ܫܲܢ̈ܝܵܐ . ܥܠܲܝܡܵܐ ، ܥܠܲܝܡܘܼܬܵܐ ܡܸܢ 18 ܥܲܕ 25 ܫܲܢ̈ܝܵܐ . ܡܲܥܠܲܝܡܵܢܵܐ ، ܡܲܥܠܲܝܡܵܢܘܼܬܵܐ ܡܸܢ 25 ܥܲܕ 45 ܫܲܢ̈ܝܵܐ . ܓܲܒܪܵܐ ، ܓܲܒܪܘܼܬܵܐ ܡܸܢ 45 ܥܲܕ 60 ܫܲܢ̈ܝܵܐ . ܣܵܒܵܐ ، ܣܲܝܒܘܼܬܵܐ ܡܸܢ 60 ܫܲܢ̈ܝܵܐ . بچگان ܙܥܘܿܪ̈ܐ ، ܙܥܘܿܪ̈ܵܝܹܐ ، ܙܥܘܿܪܵܝܘܼܬܵܐ . – باز ܫܲܡܫܵܢܵܐ ، ܗܵܘ ܕܡܲܚܕܸܐ ܫܲܡܫܵܢܘܼܬܵܐ ܥܲܡ ܙܥܘܿܪ̈ܐ ܘ . ܕ . ܚܲܝܵܬܵܐ ܕܲܚܕܵܝܘܼܬܵܐ ܥܲܡ ܢܲܥܪ̈ܐ . – بازی ܫܲܡܫܵܢܘܼܬܵܐ ܥܲܡ ܙܥܘܿܪ̈ܐ . – خور ، خوره ܐܵܟܹܠ ܛܠܵܝܹܐ . ܕܲܝܬܵܢܵܐ ܡܸܢ ܡܫܲܠܡܵܢܵܐ ܕܡܩܲܪܒܵܢܵܐ زهدان ܕܐܵܟܹܠ ܠܛܠܵܝܹܐ جنین ܘ . ܕ . ܥܘܼܠܵܠܵܐ ܕܡܲܚܐ ܗܵܘ ܕܡܲܩܪܒܵܢܵܐ ܕܝܼܬܹܗ . – دار ܡܲܚܐ ܕܡܲܠܟܵܐ ، ܡܲܚܐ ܕܡܫܲܠܡܵܢܵܐ ܥܲܠ ܕܚܲܝܵܬܵܐ آبستن . – داری ܕܲܡܝܘܼܬ ܙܥܘܿܪ̈ܐ ܘ . ܕ . ܥܒܸܕܬܵܐ ، ܥܒܸܕܬܵܐ ، ܡܲܚܬܵܐ . – دان ܡܲܚܘܿܢܵܐ ، ܒܲܚܘܵܐ رحم ، ܟܪܵܣܵܐ ܕܡܲܠܟܵܐ . – کش ܩܵܛܹܠ ܙܥܘܿܪ̈ܐ . – کشی ܩܛܵܠܬܵܐ ܙܥܘܿܪ̈ܐ .

بجوحه – ܒܲܓܘܿ ܒܘܿ ܚܵܗ

ܡܸܨܥܵܬܵܐ ، ܡܸܢ ܩܸܨܬܵܐ ܕܚܲܒܪܵܐ ، ܚܲܒܪܵܐ باطن ܕܠܲܓܵܘ . در – جنگ ܒܠܲܓܵܘ ܕܩܪܵܒܵܐ

ܕܩܪܵܒܵܐ .

بحت – ܒܲܗܬ

ܦܫܝܼܛܵܐ ، ܦܫܝܼܛܵܐ ، ܚܲܬܝܼܬܵܐ ، ܠܵܐ ܚܠܝܼܛܵܐ (ܚܲܠܝܼܛܵܐ) .

بحث – ܒܲܚܬ

ܒܘܼܚܵܢܵܐ ، ܥܘܼܩܵܒܵܐ ܡܲܡܠܵܠܵܐ ، ܚܘܼܫܵܒܵܐ ܒܡܸܠܹ̈ܐ ، ܒܘܼܚܵܢܵܐ ܥܲܡ . – کردن ܒܲܚܸܢ ܥܲܡ . موضوع – ܥܸܠܬܵܐ ܕܒܘܼܚܵܢܵܐ ، ܕܒܘܼܚܵܢܘܼܬܵܐ . قابل – ܡܫܲܟܚܵܢܵܐ .

ܒܘܼܚܵܢܵܐ : ܒܲܚܸܢ ܚܘܵܐ ܡܸܠܬܵܐ ܕܒܲܚܢܵܐ ܗܵܐ ܠܗ ܘܥܸܩܒܵܐ ܫܘܼܟܵܠܵܐ معنی ܝܘܼܕܥܵܐ ، ܒܘܼܚܵܢܵܐ ، ܟܠܗܹܝܢ ܐܲܝܟ : ܒܘܼܚܵܢܵܐ ܕܥܘܼܩܵܒܵܐ ܗ . ܕ . ܕܚܘܼܫܵܒܵܐ ܕܝܼܠܵܢܵܝܘܼܬܹܗ ܕܒܘܼܚܵܢܘܼܬܹܗ ܟܘܼܠܗܵܘܢ .

بحر – ܒܲܚܪ

(1) ܝܲܡܵܐ . بحور ، بحار ܝܲܡܡܹ̈ܐ ، ܝܲܡܡܵܝܘܼܬܵܐ – ابیض ܝܲܡܵܐ ܚܸܘܵܪܵܐ ܡܸܢ ܚܸܘܵܪܵܐ ، ܝܲܡܡܵܝܘܼܬܵܐ ܚܸܘܵܪܬܵܐ . – اسود ܝܲܡܵܐ ܐܘܼܟܵܡܵܐ . – احمر ܝܲܡܵܐ ܣܘܼܡܵܩܵܐ ܡܸܢ ܣܘܼܡܵܩܵܐ . – الروم ܝܲܡܵܐ ܕܪܗܘܿܡܵܝܹ̈ܐ . – محيط ܐܘܿܩܝܵܢܘܿܣ ܡܸܢ ܝܲܡܵܐ ܪܲܒܵܐ . بحراً ܝܲܡܡܵܝܵܐܝܼܬ ، ܒܝܲܡܵܐ . – گان ܫܵܘܝܵܐ ܒܝܲܡܵܐ . – العلوم ܝܲܡܵܐ ܕܝܼܕܥܵܬܵܐ . – دست ܥܘܼܡܩܵܐ ܕܝܲܡܵܐ .

ܒܘܼܚܵܪܵܐ – ܝܲܡܵܐ ܝܲܡܵܐ ܕܡܫܲܠܡܵܢܵܐ ܕܥܲܠ ܡܸܢܹܗ

ܕܠܵܐ ܡܸܬܒܲܥܝܵܐ ܕܡܬܝܲܡܵܐ ܒܲܫܠܵܡܘܼܬܵܐ (2) ܡܫܘܼܚܬܵܐ ، ܒܡܸܠܹ̈ܐ ܕܡܫܘܼܚܬܵܐ ܕܡܲܥܒܲܕܘܼܬ ܡܸܢ ܕܡܫܘܼܚܬܵܐ . این شعر چه بحری دارد ܡܵܢܵܐ ܡܫܘܼܚܬܵܐ ܐܝܼܬ ܠܗ ܗܵܢܵܐ ܡܲܥܒܕܵܢܘܼܬܵܐ ܡܸܢ ܫܘܼܪܵܐ ؟

بحران – ܒܘܼܚܪܵܢ

ܒܘܼܚܪܵܢܵܐ، ܒܘܼܚܪܵܢܵܐ ܕܡܲܪܥܵܐ، ܙܲܒܢܵܐ ܕܣܘܼܟܵܠܵܐ ܠܹܗ ܠܟܪܝܼܗܵܐ زمان خطر برای مریض .

بحروزه – ܒܘܼܚܪܘܿܙܗ

ܟܘܼܢܕܵܪܵܐ، ܠܒܘܿܢܬܵܐ، ܦܵܬܘܿܪܵܐ . – تر ܟܘܼܢܕܵܪܵܐ ܕܩܘܼܦܪܵܐ . – خشك ܠܒܘܿܢܬܵܐ كندر، لبان .

بحری – ܒܘܼܚܪܝܼ

ܝܲܡܵܝܵܐ، ܝܲܡܵܝܬܵܐ . حیوان – ܚܲܝܘܬܵܐ ܝܲܡܵܝܬܵܐ .

بحریه – – ܬܪܝܼܗ

ܝܲܡܵܝܬܵܐ ܐܵܦ ܚܲܝܠܘܵܬܵܐ ܕܥܲܠ ܝܲܡܵܐ .

بحل – ܒܚܸܠ

ܫܘܼܒܩܵܢܵܐ، ܦܘܼܨܵܝܬܵܐ، ܚܘܼܣܵܝܵܐ عفو، گذشت ܫܘܼܒܩܵܢܵܐ آمرزش . – كردن ܫܒܵܩܵܐ .

بحیره – ܒܘܼܚܲܝܪܵܗ

ܝܲܡܬܵܐ . ܝܲܡܬܵܐ ܙܥܘܿܪܬܵܐ ܝܢ ܒܪܝܼܟܵܐ ܕܡܲܝܵܐ .

بخ – ܒܲܚ

ܩܛܵܡܬܵܐ، ܩܸܛܡܵܐ رمص، ܩܸܛܡܵܐ رمد، ܩܛܵܡܬܵܐ ܕܥܲܝܢܹܐ قی چشم .

بخار – ܒܘܼܚܵܪ

ܥܸܛܪܵܐ، ܗܲܠܡܵܐ، ܗܲܒܵܠܵܐ، ܥܸܛܪܵܐ بخور . – شدن ܠܗܘܵܝܵܐ ܗܘܵܐ ܥܸܛܪܵܐ . – كردن ܡܥܲܛܪܘܿܢܹܐ، ܡܲܥܛܪܵܢܵܐ ܕܥܸܛܪܵܐ ديك – ܐܲܒܪܵܐ ܕܥܸܛܪܵܐ . كشتى – ܐܲܠܦܵܐ ܕܥܸܛܪܵܐ . – دار ܥܸܛܪܵܢܵܐ . – مانند ܥܸܛܪܵܢܵܝܵܐ . – سنج ܟܝܵܠ ܥܸܛܪܵܐ . – متعفن ܥܸܛܪܵܐ ܡܣܲܪܚܵܢܵܐ، ܡܲܣܪܚܵܢܵܐ، ܣܲܪܝܼܚܵܐ بدبو .

بخاری – – ܟܝܼܪܵܐ

ܬܲܢܘܼܪܵܐ، ܬܲܢܘܼܪܘܿܢܵܐ . ܐܵܦ ܟܘܼܪܵܐ، ܩܘܼܡܪܵܐ، ܒܹܝܬ ܢܘܼܪܵܐ، ܟܘܼܪܵܐ . اجاق، تابدان، کوره .

بخت – ܒܲܟ݂ܬ

ܓܲܕܵܐ . – بد ܒܝܼܫ ܓܲܕܘܼܬܵܐ . بدبختی، بخت خفته، بر گشته . خوش – ܓܲܕܵܢܵܐ بختاور، بخت بیدار، سیر، بختیار . بد – ܒܝܼܫ ܓܲܕܵܐ بدبختانه ܒܝܼܫ ܓܲܕܵܐܝܼܬ خوشبختانه ܓܲܕܵܢܵܐܝܼܬ . – آزمائی ܢܣܵܝܵܐ ܦܨܝܼܵܢܵܐ .

بخت – ܒܘܼܚܬ

ܓܡܵܠܵܐ ܡܵܪܵܐ ܕܬܲܪܬܹܝܢ ܚܕܘܼܒܝܵܬܵܐ، ܕܬܪܹܝܢ ܕܘܼܒܝܵܬܵܐ حدبه .

بختك – ܒܲܟ݂ܬܲܟ

ܟܵܒܘܿܣܵܐ، ܠܒܸܫܬܵܐ مرنجك، سكاچه، كابوس .

بختو – ܒܲܟ݂ܬܘܿ

(1) ܩܪܵܡܵܐ، ܒܪܸܒܸܫܬܵܐ آسمان قرقره
(2) ܟܲܟܵܐ ܕܥܵܒܵܐ (3) ܫܡܲܝܵܐ .

بخته – ܒܲܟ݂ܬܹܗ

ܒܲܪܚܵܢܵܐ، ܥܸܪܒܵܐ ܕܐܝܼܬ ܠܹܗ ܬܠܵܬ ܫܢܝܼܢ . قوج سه ساله .

بخجد – ܒܲܟ݂ܓܲܕ

ܐܲܩܠܝܼܡܵܐ، ܡܘܼܙܵܓܵܐ ... : اقليميا .

بخر – ܒܲܟ݂ܝܼܪ

ܣܘܼܪܵܚܵܐ ܕܦܘܼܡܵܐ، ܙܘܼܗܡܵܐ اذفر، ܪܹܝܚܵܐ ܒܝܼܫܵܐ ܫܸܚܵܐ ܣܲܪܝܼܚܵܐ .

بخرد — ܒܘܼ ܟ݂ܪܸܕ

ܚܲܟܝܼܡܵܐ، ܝܵܕܘܿܥܵܐ خردمند .

بخردی — — ܕܝ

ܚܲܟܝܼܡܘܼܬܵܐ، ܝܵܕܘܿܥܘܼܬܵܐ . ܝܵܕܘܿܥܵܐ خردمندی .

بخس — ܒܲܟ݂ܣ

ܚܲܣܝܼܪܵܐ، ܒܨܝܼܪܵܐ، ܒܲܨܝܼܪܵܐ پژمرده ܒܨܝܼܪܘܼܬܵܐ بخسان .

بخسانیدن — ܒܲܟ݂ܣܵܢܝܼܕܲܢ

ܚܣܵܪܵܐ ، ܒܨܵܪܵܐ ܠܹܐ ܒܨܝܼܪܘܼܬܵܐ بخسیدن .

بخست — ܒܲܟ݂ܣܬ

ܫܩܵܠܵܐ ، ܒܪܘܿ ܫܩܵܠܵܐ بجست .

بخسودن — ܒܲܟ݂ܣܘܼܕܲܢ

ܢܩܵܫܵܐ ، ܛܪܵܦܵܐ زدن با پتك يا چكش .

بخش — ܒܲܟ݂ܫ

(1) ܦܠܵܓ݂ܘܼܬܵܐ ، ܡܢܵܬܵܐ ܐܵܘ ܦܘܼܠܵܓ݂ܵܐ قسمت ܦܠܵܓ݂ܘܼܬܵܐ سهمیه ، ܦܘܼܠܵܓ݂ܵܐ ܐܵܘ ܡܢܵܬܵܐ بهر ، بهره (2) ܦܨܘܼܠܵܐ باب ، ܦܨܘܼܠܵܐ فصل (3) ܡܢܵܬܵܐ ܐܵܘ ܦܠܵܓ݂ܝܼܬܵܐ ، ܕܡܲܙܵܠܬܵܐ ܕܡܲܙܵܠܹܐ ܕܲܐܪܒܲܥܣܪ ܗ . ܕ . ܡܲܠܐܟ݂ܐ ܡܲܠܘܼܫܹܐ منطقه البروج . — كردن ܦܠܵܓ݂ܵܐ .

بخشایش — ܒܲܟ݂ܫܵܝܫ

(1) ܡܲܚܣܵܢܘܼܬܵܐ . ܫܘܼܒܩܵܢܵܐ ܕܚܵܛܵܗܹܐ . ܡܘܼܗܒܬܵܐ اتحاف . (2) ܚܘܼܣܵܢܵܐ بحال ، ܫܘܼܒܩܵܢܵܐ آمرزش ܚܘܼܣܵܢܵܐ عفو — گذشت . — گناهان ܫܘܼܒܩܵܢܵܐ ܕܚܵܛܵܗܹܐ ܗ . ܕ ܚܘܼܣܵܢܵܐ ܕܚܵܛܵܗܹܐ . — گر ܡܲܚܣܵܢܵܐ ܫܵܒ݂ܹܩ بخشنده .

بخشایندگی — — ܢܕܓܝ

ܡܲܚܣܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܫܒܩܵܢܘܼܬܵܐ آمرزندگی ܐܵܘ ܗܲܒ݂ܵܒ݂ܘܼܬ ܐܝܼܕܵܐ سخاوت .

بخشاینده — — ܢܕܗ

ܡܲܚܣܵܢܵܐ ، ܚܲܣܵܢܵܐ ، ܡܲܫܒܩܵܢܵܐ ܐܵܘ ܗܲܒ݂ܵܒ݂ ܐܝܼܕܵܐ باذل .

بخشش — ܒܲܟ݂ܫܸܫ

ܫܘܼܒܩܵܢ ܐܝܼܕܵܐ ، ܗܲܒ݂ܵܒ݂ܘܼܬ ܐܝܼܕܵܐ سخاوت ܐܵܘ ܡܘܼܗܒܬܵܐ . ܕܲܫܢܵܐ ، ܕܘܼܪܵܢܵܐ موهوبه، دشت تحفه . ܐܵܘ ܚܘܼܣܵܢܵܐ ، ܫܘܼܒܩܵܢܵܐ بخشایش . — كردن ܕܲܫܢܵܐ، ܝܲܗܒ݂ܵܐ ܕܲܫܢܵܐ ، ܡܘܼܗܒܬܵܐ .

بخشندگی — ܒܲܟ݂ܫܲܢܕܲܓܝ

ܡܘܼܗܒܘܼܬܵܐ ، ܗܲܒ݂ܵܒ݂ܘܼܬ ܐܝܼܕܵܐ ، ܫܘܼܒܩܵܢ ܐܝܼܕܵܐ . ܐܵܘ ܡܲܚܣܵܢܘܼܬܵܐ آمرزیدگی .

بخشنده — ܕܗ

ܡܘܼܗܒܵܢܵܐ ، ܡܲܫܒܩܵܢܵܐ آمرزگار ، ܚܲܣܵܢܵܐ بخشایشگر ܫܡܵܐ ܕܲܐܠܵܗܵܐ لقب ܕܲܐܠܵܗܵܐ .

بخشیدن — ܒܲܟ݂ܫܝܼܕܲܢ

ܝܵܗܒ݂ܵܐ ، ܫܵܒ݂ܩܵܐ ، ܚܵܣܹܐ ܐܵܘ ܡܲܚܣܸܢ ܠܹܗ ܒܝܵܗܒ݂ܵܐ ، معنی ܕܝܵܗܒ݂ܵܐ ، مرابیخش ܚܘܼܣ ܠܝܼ ، ܫܒ݂ܘܿܩ ܠܝܼ .

بخشیدنی — — ܢܝ

ܡܵܐ ܕܝܵܗܒ݂ܵܐ ، ܡܵܐ ܕܫܵܒ݂ܩܵܐ ، ܡܵܐ ܕܚܵܣܹܐ ، ܕܒܸܥܝܵܐ ، ܕܒܸܥܝܵܐ ܠܝܵܗܒ݂ܵܐ ، ܠܫܒ݂ܵܩܵܐ .

بخل — ܒܘܼܟ݂ܠ

(1) ܟܸܠܝܼܬܵܐ ، ܙܥܘܿܪܘܼܬ ܢܲܦܫܵܐ خسیسی (2) ܟܹܐܠܵܐ ، ܟܸܠܝܼܬܵܐ بخیلی . ܚܣܵܡܵܐ حسودی، رشك .

بخله — — ܟܠܗ

ܦܪܦܚܝܢܐ، ܚܡܪܐ ܡܢ ܚܡܪܐ ܡܬܦܪܟܬܐ، خرفه .

بخو — ܒܘ ܚܘܒ

ܩܘܛܡܬܐ، ܩܘܛܪܐ ܕܐܝܕܐ دست بند محبوسين

بخور — ܒ ܚܘܪ

ܒܣܡܐ، ܪܝܚܐ ܕܩܛܪܐ ܘܕܥܠܝܐ ܕܩܛܝܪ ܘܡܬܝܢ ܡܢ ܡܕܡ ܒܣܝܡܐ، ܬܢܢܐ . دود وبخار . — دادن ܒܣܡܘܬܐ . — دان ܒܝܬ ܬܢܢܐ ܦܝܪܡܐ مجمز . — مريم ܒܪܬܡܪܝܡܘܬܐ، ܣܒܪܐ ܕܝܪܘܬܐ . بخورات . بخره ܒܣܡܐ، ܬܢܢܐ .

بخيدن — ܒ ܚܝܕܝ

ܣܪܩܐ حلاجى كردن ، پنبه زدن .

بخيل — — ܠ

(1) ܚܣܘܟܐ، ܟܠܘܒܐ خسيس
(2) ܚܣܡܐ، ܚܪܘܦܐ حسود رشك خور بخلاء
ܚܣܘܟܐ، ܚܣܡܐ، ܚܪܘܦܐ .

بخيلى — — ܠܝ

ܚܣܝܢ بخل .

بخيه — — ܚܝܗ

ܬܦܠܬܐ، ܚܝܛܬܐ ܠܦܘܬܐ . ܐܘ ܚܒܠܐ، ܐܝܟ ܚܒܠܐ ܕܚܘܦܝܬܐ ܕܡܚܘܬܐ ܡܢ ܓܘܠܦܬܐ زخم ܒܝܕ ܚܘܛܪܐ ܡܢ ܠܒܟܐ ܒܠܘܟܬܐ ܕܐܣܝܘܬܐ — زدن ܬܦܠܘܬܐ . — دار ܒܘܟܠܬܐ، ܡܚܝܛܐ .

بد — ܒܕ

ܒܝܫ، ܠܐ ܛܒܐ، ܠܐ ܦܩܝܚܐ، ܣܢܝܐ، ܐܘ ܒܝܫܐ ܗ . ܕ . ܡܣܟܢܐ، ܒܝܫܬܐ . ܦܘܪܐ . ܡܬܐܡܪ "ܒܝܫܐ" ܡܢ ܐܡܪܐ ܐܝܟ ܕܐ ܩܢܝܐ ܡܘܫܚܬܐ ܗܘܐ ܐܠ ܡܫܘܚܬܐ ܘܡܫܘܚܬܐ ܠܐ ܡܫܘܚܬܐ ܐܝܟ : ܐܢܐ ܒܝܫܐ ܗ . ܕ . ܠܐ ܛܒܐ . ܡܘܬܐ ܒܝܫܐ ܗ . ܕ . ܡܒܥܬܐ، ܡܥܡܪܐ . ܥܘܠܐ ܒܝܫܐ ܗ . ܕ . ܒܝܫܬܐ ܐܝܟ ܒܝܫܘܬܐ ܠܐܢܫܘܬܐ ܡܛܠ ܚܛܝܬܐ . ܐܘܐ ܚܕܐ : ܒܝܫܘܬܐ ܕܒܝܫܐ ܕܐ ܩܕܡ ܚܕܐ ܡܬܟܪܟܐ ܐܝܟ ܐܢܫܐ :
— اختر ܒܝܫ ܟܘܟܒܐ . — اخلاق ܥܒܝܕܬܐ ܕܒܝܫܐ . — اخلاقى ܥܒܝܕܘܬܐ ܕܒܝܫܐ . — اخم ܣܘܠܩܐ ܕܦܪܨܘܦܐ، ܘܡܒܪܐ . — اخمى ܣܘܠܩܐ، ܦܪܨܘܦܐ ܘܡܒܪܘܬܐ . — اصل ܒܝܫ ܫܪܫܐ بدرگ ، بدنژاد ، بدنسل ، بدتبار . — اطوار ، ادا ܡܕܪܐ ܕܙܢܝܐ ܒܝܫܐ . — اعتقاد ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ . ܒܝܫ ܗܘܝܢܘܬܐ، ܚܪܘܐ، ܦܘܪܐ، ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ . — آموخته ܒܝܫ ܝܠܝܦܐ . — انديش ܚܫܘܒܐ بدجنس ، ܒܝܫ ܓܢܣܐ . — انديشى ܚܫܘܒܘܬܐ، ܒܝܫܘܬܐ ܓܢܣܐ بد جنسى . — آئين ܒܝܫ ܗܘܝܢܘܬܐ ، ܡܬܝܡܢܐ . — بافت ܒܝܫ ܙܩܘܪܐ . — بخت ܒܝܫ ܓܕܐ . — بختانه ܒܝܫ ܓܕܐܝܬ — بختى ܒܝܫ ܓܕܘܬܐ . — بو ܒܝܫ ܪܝܚܐ ، ܙܘܦܪܐ اذفر ، ܡܕܪܐ ܕܪܝܚܐ ܣܪܝܐ . — بين ܒܝܫ ܚܙܝܐ، ܒܝܫ ܚܙܝܐ . — بينى ܒܝܫܘܬ ܚܙܝܐ ، ܒܝܫܘܬ ܚܙܝܐ . — تركيب ܥܒܝܕ ܦܪܨܘܦܐ بدنما . ܥܒܝܕ ܨܘܪܐ بد گل ، بدصورت ܦܘܪܐ . — جلو ܠܐ ܡܫܬܡܥܢܐ سر كش ، اهنخا . — چشم ܒܝܫ ܥܝܢܐ، ܚܣܡܐ بخيل، ܚܪܘܦܐ رشك خور — خصل ، خصلت ܒܝܫ ܟܝܢܐ . — خلق ܘܡܒܪܐ، ܦܪܨܘܦܐ، ܣܘܠܩܐ بداخم . — خلقى ܘܡܒܪܘܬܐ ، ܦܪܨܘܦܐ ، ܣܘܠܩܐ بداخمى . — خواب ܒܝܫ ܫܢܬܐ . — خط ܒܝܫ ܟܬܝܒܬܐ . — خوان ܠܐ ܡܬܩܪܝܢܐ . — خواه ، سكال ، ܡܒܥܝܢܘܬܐ ، ܚܫܘܒܐ بدانديش ، بدجنس ܒܝܫ ܓܢܣܐ . — خواهانه ܡܒܥܝܢܐܝܬ ، ܚܫܘܒܐܝܬ . — خواهى ܡܒܥܝܢܘܬܐ ، ܚܫܘܒܘܬܐ . — خو ، خوى

ܒܝܫ ܚܘܠܐ ، ܢܟܬܐ . — خوبی ܢܟܬܘܬܐ ،
ܒܝܫܘܬܐ . — دل، قلب ܒܝܫ ܠܒܐ . — دهن
زبان ܒܝܫ ܦܘܡܐ، ܡܨܝܚܢܐ فحاش . — ذات
ܒܝܫ ܓܢܣܐ، ܒܝܫ ܛܒܥܐ بد جنس، ܡܒܪܫܐ .
— ذاتی ܒܝܫܘܬ ܓܢܣܐ، ܒܝܫܘܬ ܛܒܥܐ بد
جنسی، ܡܒܪܫܘܬܐ . — ذهن ܚܙܝܐ ܦܟܪܐ،
ܦܠܚܐ کودن . — رام کە ܒܪܝܬܐ، ܚܒܪܬܐ بد
جلو، اهنخا . — راه ܡܣܡܝܐ، ܘܪܚܐ، ܘܩܝܠܐ
— رفتار ܗܘܦܟܐ . — رفتاری ܗܘܦܟܘܬܐ .
— رفتاری کردن ܗܦܟܐ، ܡܚܝܐ ܠܘܡܒܠܐ
ܐܝܢܐ . — رکاب کە ܡܚܐ ܒܪܓܠܐ، ܚܒܫܐ
ܠܒܒܐ . — رنگ ܒܝܫ ܓܘܢܐ . — زبان
ܒܝܫ ܠܫܢܐ ܡܨܝܚܢܐ فحاش. — زبانی ܒܝܫܘܬ
ܠܫܢܐ، ܡܨܝܚܢܘܬܐ فحاشی . — سابقه ܒܝܫ
ܢܟܝܢܐ . — ساخت ܒܝܫ ܦܘܪܡܐ . — طینت ܒܝܫ
ܛܝܢܐ، ܒܝܫ ܓܢܣܐ بدذات . — طینتی ܒܝܫܘܬ
ܛܝܢܐ، ܒܝܫܘܬ ܓܢܣܐ بدذاتی . — عادت ܒܝܫ
ܗܝܟܝܐ، ܥܝܕܐ . — عهد قول ܒܝܫ ܡܘܠܟܢܐ .
— عهدی، قولی ܒܝܫܘܬ ܡܘܠܟܢܐ . — قیافه
ܒܝܫ ܦܪܨܘܦܐ . — کردار ܗܘܦܟܐ . — کرداری
ܗܘܦܟܘܬܐ . — کیش ܚܠܒܐ، ܚܠܒܐ بد مذهب
ܦܠܚܢܐ . — گمان ܡܦܩܦܩܢܐ شکاك — گمانی
ܡܦܩܦܩܢܘܬܐ . — گو ܡܟܡܟܢܐ . ܢܟܠ ܡܢܝܢܐ
— گوبی ܡܟܡܟܢܘܬܐ، ܡܢܟܠܡܢܝܢܐ . — لهجه
ܒܝܫ ܩܠܐ، ܒܝܫ ܠܗܓܐ . — مزه ܒܝܫ
ܛܥܡܐ . — مزگی ܒܝܫܘܬ ܛܥܡܐ . — مست
ܡܢܝܪܘܝܐ، ܪܘܝܐ . — مستی ܡܢܝܪܘܝܘܬܐ
ܪܘܝܘܬܐ . — معاشرت کە ܡܚܘܫܘܬܐ . — مهر
ܒܝܫ ܚܘܒܐ، ܒܝܫ ܚܘܒܢܐ، ܠܠܒܐ ܚܘܒܐ،
ܠܠܒܐ ܪܚܡܐ . — مهری ܒܝܫܘܬ، ܚܣܝܪ
ܠܠܒܘܬ ܚܘܒܐ، ܪܚܡܬܐ . — نام ܒܝܫ ܫܡܐ،
ܠܠܒܢܐ، ܡܒܙܚܐ رسوا . — نامی ܒܝܫܘܬ
ܫܡܐ، ܠܠܒܢܘܬܐ، ܒܙܚܐ رسوایی . — نسل

ܒܝܫ ܛܘܡܐ ܢܘܟܪܝܐ ، ܒܪ ܙܢܝܘܬܐ
زنا زاده، حرامزاده . — نیت ܒܝܫ ܢܝܫܐ،
ܒܝܠܒܐ . — نیتی ܒܝܫܘܬ ܢܝܫܐ، ܒܝܠܒܘܬܐ .
— هضم کە ܡܗܦܟܢܐ . — یمن ܒܝܫ ܝܡܝܢܐ .

بدء — ܒܝܕܐ

ܫܘܪܝܐ ابتداء، ܫܘܪܝܬܐ شروع . — کردن،
شروع کردن ܫܪܝܐ .

بدا — ܒ ܒܕܐ

ܗܝ ! ܘܝ، ܘܝܠܝ . — بحال من ܗܝ
ܠܝ ! ܘܝ ܠܝ ! ܘܝܠܝ ܠܝ !

بدار — ܒ ܒܕܪ

ܫܘܦܕܐ سیخ . ܫܦܘܕܐ سیخك ، ܝܠܐ سك .

بداعت — ܒܕܥܬ

ܚܕܬܐ، ܡܚܕܬ ܚܕܬܘܬܐ، ܚܘܕܬܐ .

بداوت — — ܒܕ

ܡܕܒܪܢܘܬܐ، ܫܪܘܬܐ ܕܡܕܒܪܐ بادیەنشینی .

بدایت — — ܒܕ

ܡܫܪܝܢܘܬܐ . ܫܘܪܝܐ بدء، ܫܘܪܝܬܐ ابتداء،
شروع . بدایة ܡܢ ܫܘܪܝܐ، ܒܫܘܪܝܐ،
ܡܫܪܝܢܝܬܐ .

بدائی — — ܒܕ

ܡܫܪܝܢܐ .

بدبده — ܒܕ ܒܕܗ

ܣܘܒܝܢܐ، ܣܠܘܝܐ سلوی، بلدر چین، ܩܛܐ قطا،
اسفرود .

بدر — ܒܕܪ

ܣܗܪܐ ܡܠܝܐ، ܒܕܪܐ (ܣܗܪܐ ܒܕܪܐ) .

بدرقه – ܒܕܪܩܝܗ

ܠܘܝܐ، ܡܫܕܪܢܐ، ܗܘ ܕܐܙܠ ܥܡ ܐܘܪܚܝܐ، ܡܠܘܝܢܐ. — كردن ܠܘܝܐ، ܠܘܘܝܐ.

بدرود – ܒܕܪܘܕ

ܫܠܡ. ܥܒܝܕܘܬܐ. — گفتن ܥܒܕܐ ܥܒܝܕܬܐ. بترك گفتن.

بدره – ܒܕܪܗ   بدرة

ܟܝܣܬܐ ܕܙܘܙܐ، ܕܕܗܒܐ.

بدرى – ܒܕܪܝ

ܦܫܝܛܐ، ܕܡܠܝܬ ܫܘܪܐ.

بدعت – ܒܕܥܬ

ܡܚܕܬܘܬܐ، ܚܘܕܬܐ تجدد. — كار ܡܚܕܬܢܐ.

بدل – ܒܕܠ

(1) ܚܠܦ، ܚܠܘܦܐ، ܡܢ ܓܒܐ، ܡܢ ܓܒܐ ܕܘܟܬܐ، ܒܕܘܟܬܐ. ܒܐ ܐܡܪܝܢ، ܚܠܘܦܝ، ܚܠܘܦܟ، ܚܠܘܦܘܗܝ. ܚܠܘܦܗ، ܚܠܘܦܘܗ، ܚܠܘܦܢ، ܚܠܘܦܘܟܘܢ، ܚܠܘܦܝܗܘܢ، ܚܠܘܦܝ.
(2) ܚܠܘܦܘܬܐ، ܡܫܕܪ ܡܘܬܒܐ ܒܕܘܟܬܐ ܕܡܫܕܪ ܐܚܪܢܐ.
(3) ܫܘܚܠܦܐ تبديل. بى – ܕܠܐ ܫܘܚܠܦܐ ܐܘ ܕܠܐ ܕܡܝܐ بى نظير.
(4) ܙܘܙܐ ܙܥܘܪܐ ، ܦܘܠܐ ܙܘܙܐ پول، طلا بدل. ابدال، بدلاء ܫܘܚܠܦܐ ܚܠܘܦܐ، ܙܘܙܐ.

بدليون – ܒܕܠܝܘܢ

ܓܘܡܬܐ ܕܐܪܙܐ، ܡܘܡܠܐ مقل.

بدن – ܒܕܢ

ܦܓܪܐ، ܓܘܫܡܐ ܕܒܪܢܫܐ ܘܕܚܝܘܬܐ حيوانات ܦܢ ܚܝܘܬܐ، ܦܢ ܡܚܝܘܬܐ. بدناً ܦܓܪܢܐܝܬ. ابدان ܦܓܪܐ.

بدنه – – ܒܕܢܗ

ܡܘܪܕܐ، ܓܘܫܡܐ ܕܒܪܢܫܐ ܘܩܝܣܐ ܕܝܠܐ ܡܢ ܕܟܐ ܕܝܠܐ. ܐܘ ܡܕܝܢܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܚܕܝܡܬܐ ܕܦܝܫܐ ܕܝܠܢܐ.

بدنى – – ܒܕܢܝ

ܦܓܪܢܝܐ، ܦܓܪܢܝܬܐ، ܕܦܓܪܐ، ܕܟܠܘܢܐ ܕܦܓܪܐ ܡܢ ܓܘܫܡܢܝܐ.

بدو – ܒܕܘ

ܫܘܪܝܐ. ܫܘܪܝܐ بدء، بدايت. ازبدوخلقت عالم تا كنون ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܒܪܝܬܐ ܗܠ ܐܕܝܐ. ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܗܠ ܐܕܝܐ.

بدوره – ܒܕܘܪܗ

ܡܢܬܐ، ܦܣܩܬܐ، ܦܠܓܘܬܐ قسمت، سهم، سهميه.

بدون – ܒܕܘܢܗ

ܕܠܐ، ܕܠܐ ܚܕ، ܒܠܥܕ. ܠܝܬ ܘܦܪܘܫܝܐ ܕܠܐ ܦܘܪܫܘܬܐ. ܒܠܥܕ ܦܘܪܫܘܬܐ ܠܝܬ ܘܦܪܘܫܝܐ. — كسى ܕܠܐ ܚܕ ܐܢܫܐ.

بدوى – ܒܕܘܝܐ

ܡܕܒܪܝܐ، ܚܝܘܬܐ ܕܡܕܒܪܐ باديه نشين ܐܘ ܕܒܪܐ وحشى، ܦܪܐܐ.

بدوى – ܒܕܘܝ

ܦܕܡܝܐ، ܥܝܬܝܐ.

بده كار – ܒܕܗܟܐܪ   بدهكار

ܚܝܒܐ. ܐܘ ܐܢܫܐ ܕܐܝܬܠܗ ܐܘܠܐ ܦܘܪܥܢܐ معنى.

بده کاری — — ܒܕܟܪܝ

ܕܝܢܐ، ܚܘܒܬܐ.

بدهی — — ܗܝ

ܚܘܒܬܐ، ܩܠܝܬܐ، ܝܙܦܐ قرض.

بدی — ܒܕܝ

ܒܝܫܘܬܐ، ܠܐ ܛܒܘܬܐ ܪܫܝܥܘܬܐ. — کردن ܥܒܕܐ، ܡܥܒܕܢܘܬܐ. ܠܥܒܕܐ ܒܝܫܘܬܐ. ܪܫܝܥܘܬܐ.

بدیخ — ܒܕܝܚ

ܡܢܟܪܐ، ܚܕܐ ܒܢܘܟܪܝܐ، ܒܝܫܘܬܐ.

بدیع — ܒܕܝܥ

(1) ܚܕܬܐ ܐܦ ܚܕܬܐ، ܡܕܡ ܚܕܬܐ بداعت. (2) ܦܠܝܠܐ کم یاب (3) ܫܦܝܪܐ، ܣܘܟܠܐ. علم — ܣܘܟܠܘܬ ܡܫܟܠܢܐ، ܫܦܝܪܘܬܐ. بدیعه ܚܕܬܐ بدایع ܚܕ̈ܬܐ، ܦܠܝܠܐ.

بدیعی — — ܥܝ

ܫܦܝܪܐ. ܣܘܟܠܐ. صنایع — ܐܘܡܢܘܬܐ ܫܦܝܪܬܐ.

بدیهه — — ܗܝܗ

ܚܣܝܪܘܬܐ ܛܘܪܦܐ نقص، عدم تدارك ܡܛܘܝܒܘܬܐ ܕܠܐ ܡܛܝܒܘܬܐ، ܣܘܟܠܐ ܕܠܐ ܛܘܪܦܐ. ܐܦ ܓܠܝܐ، ܦܪܝܫܐ هویدا، آشکار، ܡܫܘܕܥܘܬܐ — ܒܪܘܚܐ.

بدیهی — — ܗܝ

ܛܘܝܒܬܐ. ܓܠܝܐ، ܦܪܝܫܐ.

بذر — ܒܙܪ

ܙܪܥܐ، ܒܙܪܥܐ. ܐܣܛܘܟܣܐ عنصر ܕܡܢܝܗ ܗܘܝܐ ܢܫܡܬܐ ܚܕܬܐ. — افشان ܒܙܪܥܐ، ܒܙܘܥܐ. — کار، گر ܙܪܥܐ، ܒܙܘܥܐ. — البنج، البنگ ܙܪܥܐ ܕܒܢܓܐ ܝܢ ܙܪܥ ܒܢܓܐ سیکران. — الکتان ܙܪܥܐ ܕܟܬܢܐ بذرك، بزرك، — ابهول ܙܪܥܐ ܕܒܪܘܬܐ ܝܢ ܙܪܥ ܒܪܘܬܐ — فرمل ܙܪܥܐ ܕܚܪܡܠܐ. — حندقوق ܙܪܥܐ ܕܓܢܓܝܠܐ. — کرفس ܙܪܥܐ ܕܟܪܦܣܐ.

بذل — ܒܙܠ

ܦܫܝܛܘܬ ܐܝܕܐ، ܦܫܝܛܘܬ ܐܝܕܐ سخاوت — کردن ܗܘܒܐ ܕܦܫܝܛܘܬ ܐܝܕܐ، ܒܐܝܕܐ ܦܬܝܚܬܐ، ܒܦܫܝܛܘܬܐ.

بذله — ܒܙܠܗ

ܡܠܐ ܕܡܓܚܟܢܐ، ܡܘܬܠܐ، ܡܓܚܟܢܘܬܐ ܒܡܘܬܠܐ ܕܓܚܟܐ. — گو ܡܓܚܟܢܐ. — گویی ܡܓܚܟܢܘܬܐ.

بذی — ܒܙܝ

ܒܝܫ ܦܘܡܐ بد دهن ܡܨܚܢܐ فحاش.

بذیون — ܒܙܝܘܢ

ܦܪܡܐ ܚܠܝܡܐ ܕܐܒܪܝܫܡ ابریشم.

بر — ܒܪ

(1) ܥܠ. بر من رحمت کن ܪܚܡ ܥܠܝ.
(2) ܒܪ، یك بردو، برده ܚܕ ܒܬܪܝܢ، ܚܕ ܒܥܣܪ.
(3) ܠܒܪܐ، ܠܒܪܐ، ܠܒܪܐ، از هوابر زمین آمد ܢܚܬ ܡܢ ܐܐܪ ܠܒܪܐ ܐܪܥܐ، ܒܐ ܐܡܬܝ ܠܒܪ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗ ܕ. ܟܐ ܠܒܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ، ܡܢ ܠܒܪ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܠܒܪ ܡܢ ܒܝܬܐ ܠܒܪܐ ܕܡܢ ܒܝܬܐ.
(4) ܦܘܡܐ، ܠܘܬ. در برم نشست. ܝܬܒ ܠܘܬܝ

ܠܒܘܫܝ، ܡܠܒܘܫܝ، ܠܒܫܠܝ.
(5) ܥܘܒܐ ܝܢ ܚܘܒܐ، ܚܘܒܫܐ آغوش، طفل
رادر بر گرفت ܡܥܠܗ ܠܝܠܘܕܐ ܓܘ ܥܘܒܘܗ
ܒܟܘܒܘܗ.
(6) ܦܬܝܐ، ܦܬܝܘܬܐ. اين پارچه كم براست
ܐܗܐ ܦܪܬܐ ܒܨܝܪ ܦܬܝܐ ܝܠܗ ܝܢ ܦܬܝܐ
ܕܐܗܐ ܦܪܬܐ ܟܪܝܐ ܝܠܗ.
(7) ܠܒܐ، ܠܒܐ. از بر كردن ܡܠܒܒܐ
ܠܒܐ، ܠܐ ܐܡܪܝ ܐܢܐ، ܩܪܝ ܡܢ
ܠܒܗ ܗ. ܕ ܠܒܒܐ، ܚܕܐ ܡܠܒܒܝ. ܩܪܝܐ،
ܩܪܐ ܡܢ ܠܒܐ از بر خواندن، كردن.
(8) ܦܐܪܐ ܝܢ ܝܐܪܐ ميوه ܡܦܝܪܢܘܬܐ بار، از
شاخ بيد برنخورى ܡܢ ܩܝܣܐ ܝܢ ܦܪܬܐ ܕܚܠܦܐ
ܠܐ ܗܘܐ ܝܐܪܐ، ܦܐܪܐ ܝܢ ܡܦܝܪܢܘܬܐ ܐܚܪܐ.
– دادن ܡܦܪܝܐ، ܡܗܒܐ ܡܦܝܪܢܘܬܐ. – دار
ܡܦܪܝܢܐ، ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܦܝܪܢܘܬܐ، ܡܪܐ
ܕܡܦܝܪܢܘܬܐ.

بر – ܒܪܐ

(1) ܝܒܫܐ، ܝܒܫܐ، (2) ܥܠܡܐ ܝܢ
ܕܘܢܝܐ دنيا. (3) ܚܣܝܐ تقى، ܡܚܣܝܢܐ
پارسا ܛܒܐ نيك. ابرار ܚܣܝܐ، ܡܚܣܝܢܐ
براً ܒܝܒܫܘܬܐ، ܡܝܒܫܐ ܝܒܫܐ. براً و بحراً
ܒܝܒܫܘܬܐ ܘܒܝܡܡܘܬܐ. – قديم ܥܠܡܐ
ܥܬܝܩܐ. – جديد ܥܠܡܐ ܚܕܬܐ.

بر – ܒܪܐ

ܚܣܝܘܬܐ، ܛܒܘܬܐ، ܦܐܝܘܬܐ.

بر – ܦܪܚܬܐ، ܦܪܕܠܬܐ. – زدن ܦܪܚܬܐ
ܦܪܘܚܐ.

برا – ܡܦܪ ܕܪܐ

ܩܛܘܥܐ، ܡܩܛܥܢܐ برنده، ܚܪܝܦܐ تيز،

ܠܗܝܒܐ حاد.

برابر – ܫ ܫܘ ܫܘ

(1) ܫܘܝܐ، ܫܘ ܫܘܝܐ، ܫܘ ܒܫܘܝܘܬܐ ܝܠܗ
ܐܝܟܢܐ. وزن هردو برابر است ܡܬܩܠܐ ܕܬܪܘܝܗܝ
ܫܘܝܐ ܝܠܗ ܝܢ ܫܘܝܐ ܝܠܗ ܒܡܬܩܠܐ ܝܢ ܒܬܪܘܝܗܝ
ܡܬܩܠܐ ܝܠܗ.
(2) ܠܩܘܒܠ، دربرابرخانه بزرگ ܠܩܘܒܠ
ܒܝܬܐ ܪܒܐ.
(3) ܩܕܡܐ، ܩܘܒܠܐ در برابر من ايستاد
ܒܩܘܒܠ ܩܕܡܝ، ܩܘܡܝ. دو – ܕܘܒܐ،
ܕܘܒܐܝܬ (ܦܬܝܚ ܦܬܝܚܐ). – شدن ܫܘܝܐ
ܗܘܐ ܫܘܝܐ.

برابرى – – ܫܘܝܐ

ܫܘܝܘܬܐ.

برات – ܒ ܪܐܬ

ܟܬܒܐ ܕܫܩܠܐ چك ܟܬܒܐ ܕܚܘܠܐ حواله، قبض
حواله، بروات ܟܬܒܐ ܕܫܩܠܐ، ܟܬܒܐ ܕܚܘܠܐ.

برادر – – ܒܪܐ

ܐܚܐ، ܐܚܘܢܐ. – ارشد ܐܚܐ ܪܒܐ. – كهتر
ܐܚܐ ܙܥܘܪܐ ܝܢ ܐܚܘܢܐ. – اندر ܐܚܐ ܐܒܐ
ܝܢ ܦܠܓܘ ܐܚܐ. – خوانده ܫܝܒܐ ܐܚܐ
ܗ. ܕ. ܐܚܐ ܡܩܒܠܐ ܒܚܒܝܒܘܬܐ. – زاده
ܒܪܐ ܝܢ ܒܪܬܐ ܕܐܚܐ ܕܐܚܘܬܐ. – زن ܒܪܬܐ ܚܡܬܐ
ܐܚܐ ܕܒܪܬܐ ܕܐܚܘܬܐ. – شوهر ܝܒܡܐ، ܝܒܡܬܐ،
ܐܚܐ ܕܒܥܠܐ ܝܢ ܕܒܥܠܐ ܕܒܥܠܬܐ. – كش
ܩܛܠ ܐܚܘܗܝ، ܩܛܠ ܐܚܐ. – كشى ܩܛܠܘܬ
ܐܚܐ. – وار ܐܚܐܝܬ.

برادرانه – – ܐܚܘܢܝܗ

ܐܚܢܐ، ܐܚܘܢܐ محبت – ܚܘܒܐ ܐܚܢܐ. ܐܟ
ܐܚܐܝܬ.

برافکندن — ܒܪ ܐܦ ܟܢ ܕܢ
ܫܩܘܠܐ (ܫܩܠܐ) ܫܕܘܝܐ برانداختن .

براق — ܒܪ ܪܐܩ
ܡܒܪܩܢܐ ܡܢ ܡܒܪܩܢܐ ، ܡܒܗܪܢܐ پرتوافكن ܡܙܠܓܢܐ تابان .

براقی — — ܩܝ
ܡܒܪܩܢܘܬܐ ، ܡܒܪܩܘܬܐ ، ܡܒܗܪܢܘܬܐ ، ܡܙܠܓܢܘܬܐ .

برامد — ܒܪ ܐܡܕ
ܦܠܛܐ ، ܐܦ ܡܦܩܬܐ مخارج .

برامدگی — — ܕܓܝ
ܙܩܝܦܐ ، ܪܡܐ ، ܡܪܘܡܘܬܐ .

برامده — — ܕܗ
ܙܩܦܐ ، ܪܡܐ .

بران — ܒܘܪ ܪܐܢ
ܒܪܘܡܐ برا ، ܚܪܝܦܐ تيز ܠܚܪܦܐ حاد .

برانداختن — ܒܪ ܐܢ ܕܐܚ ܬܢ
ܫܕܘܝܐ ، ܫܠܘܚܐ ، ܫܩܘܠܐ برافكندن .

برانداز كردن — — ܕܐܙ ܟܪ ܕܢ
ܡܬܚܐ ܡܢ ܒܗܘܢ ܐܢܫܐ ܕܠܒܘܫܬܐ ، ܠܒܘܫܐ ܚܠܘܦܐ ܡܢ ܠܝܠܐ ܠܝܘܡܐ .

براو — ܒ ܪܐܘ
ܫܡܝܐ ، ܒܪܝܐ ، ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܚܘܡܪܬܐ ܡܢ ܒܪܘܟܬܐ . ܐܦ ܒܪܝܐ ܕܚܝܐ ܡܢ ܫܡܝܐ .

برآورد — ܒܪ ܐܘܪܕ
ܚܘܫܒܢܐ ، ܡܚܫܒܢܘܬܐ . — كردن ܚܫܒܘܢܐ ، ܡܚܫܒܢܐ ، ܡܬܚܫܒܢܐ ܛܝܡܐ ܟܠ . اين خانه

برادری — — ܕܪܝ
ܐܚܘܢܘܬܐ ، ܐܚܘܢܘܬܐ .

براده — ܒܘ ܪ ܕܗ
ܫܘܦܪܢܬܐ ، ܢܣܪܬܐ ساه . ܢܣܪܬܐ ܡܢ ܫܘܦܪܢܬܐ ܕܦܪܙܠܐ ܘܢܚܫܐ ، ܗܘ ܡܐ ܕܢܦܠ ܡܢ ܫܘܦܐ ܟܕ ܡܫܦܪܝ ܗ . ܟ . ܟܕ ܢܓܪܝ ܫܝܦܐ .

براز — ܒ ܪܐܙ
(1) ܦܐܝܘܬܐ ، ܝܐܝܐ ، ܫܘܦܪܐ .
(2) ܪܟܝܒܐ ، ܐܘܪܚܬܐ وصله .
(3) ܐܝܕܝܐ ، ܨܘܐܬܐ مدفوع ، ܙܒܠܐ زبال ܕܒܥܝܪܐ .

برازش — — ܙܫ
ܪܟܝܒܐ . ܫܘܝܘܬܐ ܕܐܘܪܚܬܐ وصله . ܟܠ ܐܝܬܐ ܡܢ ܠܒܘܫܐ .

برازندگی — — ܙܢ ܕܝܐ
ܦܐܝܘܬܐ ، ܫܘܝܘܬܐ ، ܠܝܩܘܬܐ .

برازنده — — ܙܢ ܕܗ
ܦܐܝܐ ، ܦܐܝܐ ، ܠܝܩܐ ، ܫܘܝܐ ، ܚܙܝܐ . — نيست ܠܐ ܦܐܝܐ ܗܘܐ .

برازیدن — — ܙܝ ܕܢ
ܦܐܐ ، ܠܝܩܐ ، ܫܘܐ . اين لباس باومى برازد ܐܗܐ ܠܒܘܫܐ ܦܠܝܩ ܠܗ . ܠܒܘܫܐ ܠܒܘܫܐ ܕܦܐܝܢ ܠܗ .

براعت — — ܥܬ
ܚܘܠܡܢܘܬܐ ، ܦܐܝܘܬܐ ، ܘܦܝܫܝܬ ܒܫܘܦܪܐ ܘܡܝܬܪܘܬܐ ، ܡܗܝܪܘܬܐ مهارت .

برافتادن — ܒܪ ܐܘܦ ܬܐ ܕܢ
ܒܛܠܐ ܡܢ ܫܒܝܠܘܬܐ ، ܒܛܠܐ ، ܚܠܦܐ .

را هزار تومان ـ کرد . ܐܢܐ ܦܝܫܠܗ ܐܠܦܐ ܡܘܡܝܬܐ ، ܡܘܡܝܬܗ ، ܡܘܡܝܬܗ ܡܠܗܐ .

برای ـ ܒ ܕܝܠܐ ܝܗ

(1) ܩܐ ܠܐ برای من ܩܐ ܕܝܝ ، ܩܐܝ .
(2) ܒܘܐ ـ چه ܒܘܐ ܡܘܒܝ . ـ اینکه ܒܘܐ ܐܢܐ (3) ܒܓܒܐ ، ܡܢ ܓܒܐ بخاطر بعلت .

برائت ـ ـ ܬܐ

ܡܒܪܘܬܐ ، ܡܙܕܟܝܘܬܐ . ـ ذمه ܡܒܪܘܬܐ ܡܢ ܚܛܝܬܐ . ـ از گناه ܡܙܕܟܝܘܬܐ ܡܢ ܚܛܝܬܐ .

بربار ـ ܒܪ ܒܐܪ

ܒܠܒܝܬܐ بالا خانه .

برباشك ـ ـ ܒܫܟ

ܒܪܝܐ ، ܒܝܬܐ ܕܒܝܬܗ ܡܠܝܐ ܚܒܪܐ ܡܢ ܒܝܬܐ ܕܒܢܝܐ .

بربر ـ ܒܪ ܒܪ

ܣܦܪܐ سلمانی . ـ خانه ܒܝܬ ܣܦܪܐ .

بربست ـ ܒܪ ܒܣܬ

ܥܝܕܐ ، ܢܡܘܣܐ ، ܥܝܕܐ عادت . رسم . بربستكان ܥܝܕܐ ، ܢܡܘܣܐ . . .

بربسته ـ ـ ܒܣܬܗ

ܠܐ ܥܒܝܕܐ ، ܗܘ ܡܐ ܕܠܐ ܥܒܕ ܥܒܝܕܐ ܒܥܒܕܐ .

بربط ـ ܒܪ ܒܛ

ܟܢܪܐ . ܒܢܒܠܐ ܕܟܢܪܐ : ܟܢܪܐ ܒܢܒܠܐ . برابط ܟܢܪܐ .

بربند ـ ܒܪ ܒܢܕ

ܡܘܟܐܬܐ ، ܗܘ ܕܒܗ ܐܣܝܪܝ ܡܢ ܡܘܟܐܬܐ ܒܠܘܒܐ ܕܡܪܟܒܬܗ . ܐܦ ܐܣܝܪ ܡܢ ܐܢܐ .

برتر ـ ܒܪ ܬܪ

ܡܝܬܪܐ ، ܡܝܬܪܐ ܒܝܬ ܝܩܝܪ ، ܥܠܝ ܡܢ . طلا ـ است ازنقره ܕܗܒܐ ܡܝܬܪܐ ܡܢ ܣܐܡܐ . ܐܦ ܥܠܝܐ افضل .

برتری ـ ـ ܪܝ

ܝܬܝܪܘܬܐ ، ܥܠܝܘܬܐ افضلیت ܐܝܬ : ܝܬܝܪܘܬܐ ܕܕܗܒܐ ܡܢ ܣܐܡܐ .

برتن ـ ܒܪ ܬܢ

ܣܒܝܪܐ . ܡܬܓܒܪܢܐ

برتنگ ـ ܒܪ ܬܢܓ

ܣܘܦܐ ܡܢ ܐܣܪܐ ܐܢܐ ܥܠܝܐ ܕܗܘܫܐ ܡܢ ܗܘܫܐ . ܐܦ ܡܘܟܐܬܐ بربند ، ܒܪܘܒܢܐ ܘ . ܒ . ܡܐܣܘܪܝܬܐ بندها ܕܒܝܬܐ ܐܣܝܪܝ ܠܛܠܝܐ طفل .

برتنی ـ ـ ܢܝ

ܣܒܝܪܘܬܐ ، ܡܬܓܒܪܢܘܬܐ ، ܡܬܓܒܪܢܘܬܐ استكبار .

برج ـ ܒܘܪܓ

ܡܓܕܠܐ ، ܒܘܪܓܐ ܐܦ ܒܘܪܓܐ ܕܫܘܪܐ ، ܘ . ܒ . ܡܓܕܠܐ برج اسمانی ܬܪܥܣܪ ܡܓܕܠܐ ܐܝܬ : (1) ܐܡܪܐ برج احمل (2) ـ ثور ܬܘܪܐ (3) ـ جوزا ܬܐܡܐ (4) ـ سرطان ܣܪܛܢܐ (5) ـ اسد ܐܪܝܐ (6) ـ سنبله ، خوشه ܫܒܠܬܐ ܡܢ ܒܘܠܒܠܐ (7) ـ میزان ܡܣܐܬܐ . (8) ـ عقرب ܥܩܪܒܐ (9) ـ قوس ܩܫܬܐ . (10) ـ جدی

ܓܕܝܐ. (11) – دلو ܕܘܠܐ. (12) – حوت ܢܘܢܐ.

برج – ܒܘܪܓ

ܡܓܕܠܐ ܝܢ ܩܘܪܐ ܐܘ ܡܕܝܢܬܐ بام غلطان ܐܘ ܐܓܘܪܐ، ܣܛܘܢܐ ܝܢ ܐܣܛܘܢܐ عمود استوانه.

برجاس – ܒܘܪܓܣ

ܢܝܫܐ. ܗܘ ܕܡܚܘܝܢ ܩܕܡ ܓܐܪܐ.

برجستگی – ܒܘܪܓܣܬܓܝܐ

ܒܘܠܛܘܬܐ، ܢܦܩܐ، ܟܠ ܡܕܡ ܕܒܠܛ. ܠܒܪ ܝܢ: ܓܒܘܠܐ ܕܫܘܪܐ ܘܠܘܒܕܢܐ ܕܒܘܒܫܐ ܕܒܪܢܫܐ. پیش آمده‌های دیوار ماو اورام.

برجستن – ܓܫܬܢ

ܢܛܪܐ، ܫܘܪܐ.

برجسته – ܓܫܬܗ

(1) ܒܠܛܐ، ܕܣܓܝܐܐ محدب. ܡܐܢܐ ܕܣܐܡܐ ܕܣܓܝܐܐ نقره آلات برجسته. – کاری ܓܠܘܦܘܬܐ، ܕܣܓܝܬܐ. (2) ܡܦܪܫܐ. ܢܒܝܗܐ. اشخاص – ܦܪܨܘܦܐ ܝܢ ܐܢܫܐ ܢܒܝܗܐ

برجی ܒܘܪܓܝܐ

ܡܓܕܠܢܝܐ.

برچیدن – ܒܘܪܟܝܕܢ

ܓܒܝܐ، ܠܩܛܐ، ܟܢܫܐ. ܡܫܩܠܬܐ ܡܘܦܩܬܐ ܕܐܘܪܚܐ ܓܫܪܐ ܘܚܝܘܬܐ.

برخ – ܒܪܟ

ܓܘܠܒܬܐ، ܡܓܪܬܐ مغاره، غار ܓܘܦܐ لانه روباه، ܓܦܐ کهف ܓܘܒܬܐ. ܓܐ ܐܡܪܝܢ: ܓܘܠܒܬܐ ܕܓܢܒܐ دزدان، راهزنان. ܡܓܪܬܐ ܕܬܥܠܐ، ܓܘܒܐ ܕܚܘܝܐ.

برخاستگی – ܒܪܟܐܣܬܓܝܐ

ܡܩܝܡܘܬܐ، ܩܝܡܬܐ، ܟܠܝܬܐ.

برخاستن – ܓܫܬܢ

ܩܝܡܐ، ܟܠܝܐ ܠܥܠܐ. ازاینجا برخیز ܩܘܡ ܡܢ ܐܟܐ ܐܘ برضد او برخاست ܩܡܠܗ ܟܠܩܒܠܗ ܓܠܘܒܠܘܗܝ.

برخاسته – ܓܫܬܗ

ܡܩܝܡܐ، ܡܩܘܝܡܐ، ܩܝܡܐ.

برخان – ܒܪܟܐܢ

ܓܥܝܬܐ، ܩܠܐ ܚܠܒܝܐ، ܩܥܬܐ بانگ، ܢܒܒܬܐ هیاهو، ܓܥܘܪܐ قال مقال، ܩܥܝܬܐ داد، ܨܘܚܬܐ فریاد، صیحه. ܨܘܚܬܐ. جیغ.

برخچ – ܒܪܟܐܟ

ܫܚܐ ܚܝܘܪܐ. ܨܘܪܐ. ܐܘ ܡܚܝܠܐ، ܡܬܚܝܠܐ عاجز.

برخش – ܒܪܟܫ

ܚܨܐ ܕܣܘܣܝܐ ܝܢ ܕܣܘܣܬܐ.

برخوابه – ܒܪܟܘܐܒܗ

ܩܘܒܠܐ، ܒܥܝܬܐ دوشك، ܐܘ ܒܪ ܡܫܡܫܢܐ، ܒܪ ܩܘܒܠܐ همخوابه, ܗܘ ܕܕܡܟ ܥܡܗ ܒܥܝܬܐ ܚܕܐ ܐܝܟܢܐ.

برخور – ܒܪܟܘܪ

ܡܨܠܚܘܬܐ، ܡܫܬܠܡܬܐ ܒܟܠ ܡܕܡ ܐܘ ܦܘܠܓܐ، ܫܘܬܦܐ شریک، انباز. – دار ܡܨܠܚܢܐ، ܡܘܬܪܢܐ، ܦܘܠܓܢܐ. – داری

ܡܫܟܚ ܠܫܕܘܬܐ انجاح، ܡܘܬܪܘܬܐ . ـ دار
شدن ܗܘܐ ܡܫܟ ܠܫܐ . ـ داركردن ܡܫܟ ܠܘܝܐ .

برخورد ـ ـ ܪܕ
ܦܓܥܬܐ ، ܐܘܪܥܐ ملاقات . ـ كردن ܦܓܥܐ .
هنوز با او ـ نكرده‌ام . ܥܕ ܗܫܐ ܐܢܐ ܥܡܗ
ܐܘܪܥܐ ، ܗܝܕܟ ܠܐ ܗܘܝܢ ܦܓܥܐ ܒܝܘܗܝ .

برخوردگی ـ ـ ܪ ܕܓܝ
ܒܣܝܡܘܬܐ ܠܒܐ ، ܡܒܣܡܢܘܬܐ ܕܠܒܐ . ܡܫܘܬܐ
ܚܙܝ : برخوردن .

برخوردن ـ ـ ܪ ܕܢ
(1) ܦܓܥܐ ، برخوردكردن (2) ܒܣܡܐ
ܠܒܐ ، ܡܒܣܡܢܝܐ . حرف اوبمن بر خورد
ܡܠܬܗ ܒܣܡܗ ܠܠܒܝ .

برخورنده ـ ـ ܪܢ ܕܗ
ܒܣܡܢܐ ، ܡܒܣܡܢܢܐ .

برخه ـ ܒܪ ܟܗ
ܡܢܬܐ ، ܦܠܓܐ ، ܡܦܠܓܘܬܐ سهميه .

برخى ـ ܒܪ ܟܝ
(1) ܦܠܓܐ ، ܡܢܬܐ ܡܢ، ܚܕ ܦܠܓܐ .
ـ از آنها رفتند ܦܠܓܐ ܡܢܗܘܢ ܐܙܠܘ .
(2) ܐܦ ܕܒܚܐ . ـ كردن ܕܒܚܐ .

برخيزاندن ـ ـ ܙܐܢ ܕܢ
ܡܩܘܡܐ ، ܡܪܘܡܐ .

برخيزش ـ ـ ܙܫ
ܩܝܡܬܐ ، ܠܡܪܕܘܬܐ ، ܩܝܡܬܐ ܠܩܘܒܠܐ
ܪܫܐ ، ܡܪܘܕܘܬܐ . ܡܣܪܒܢܘܬܐ عصيان .

برد ـ ܒܪܕ
ܩܘܪܐ ، ܩܪܝܪܘܬܐ برودت ܐܦ
ܟܐܦܐ سنگ .

برد ـ ܒܪܕ
ܒܪܕܐ تگرگ .

برد ـ ܒܘܪܕ
ܙܟܝܬܐ ، ܙܟܘܬܐ . اين بازى ـ ندارد ܐܗܐ
ܡܓܚܟܬܐ ܠܝܬ ܠܗ ܙܟܘܬܐ . بردش چقدربود .
ܟܡܐ ܗܘܐ ܙܟܘܬܗ .

برداشت ـ ܒܪ ܕܐܫܬ
ܒܘܠܬܐ ، ܡܦܠܓܘܬܐ ܡܢ ܦܠܓܐ ܕܚܕ ܫܘܬܦܐ
ܡܢ ܡܢܬܐ ܕܫܘܬܦܐ سهميه شريك . ܐܦ
ܫܘܪܝܐܘܬܐ ، ܪܫܐ ܕܫܘܪܝܐ سرآغاز . ܒܘܪܝܐ .
ـ صحبتش بد نبود ܪܫܐ ܕܫܘܪܝܐ ܡܢ ܒܘܪܝܐ
ܕܡܡܠܠܘܬܗ ܠܐ ܗܘܐ ܒܝܫܬܐ .

برداشتن ـ ـ ܬܢ
ܒܘܠܐ ، ܡܪܘܡܐ .

بردبار ـ ܒܘܪܕ ܒܐܪ
ܐܘܪܚܐܝܬ : ܫܩܠ ܦܓܪܐ ܗ . ܒ . ܡܣܝܒܪܐ
ܡܣܝܒܪܐ ، ܡܣܝܒܪܢܐ متحمل ܡܣܝܒܪܢܐ
صبور ، ܡܚܝܠܢܐ پرطاقت ، پرتاب .

بردبارى ـ ـ ܪܝ
ܡܣܝܒܪܘܬܐ ، ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ تحمل
ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ صبورى ، ܡܚܝܠܢܘܬܐ
طاقت ، تاب .

بردج ـ ܒܪ ܕܓ
ܦܫܪܐ ، ܠܒܒܐ ܕܒܝܬ ܟܣܦܐ زر خريد
ܚܙܝ بردہ .

بردست – ܒܪ ܕܣܬ

ܬܚܘܬ ܐܝܕܐ ، ܫܒܝܪܐ ، ܡܥܕܪܢܐ مددکار .

بردك – ܒܪ ܕܟ

ܚܠܡܐ ، ܐܘܚܕܬܐ معما .

بردگی – ܒܪ ܕܓܝ

ܫܥܒܕܘܬܐ ، ܥܒܕܘܬܐ عبودیت ܐܣܝܪܘܬܐ
اسیری .

بردن – ܒܘܪ ܕܢ

ܡܘܒܠܐ ، ܛܥܝܢܐ بارکردن ، ܫܩܠܬܐ ، ܫܩܠܐ
حمل کردن ، ܡܘܒܠܐ .

بردنگ – ܒܪ ܕܢܓ برندك

ܓܠܘܠܬܐ ، ܬܠܐ ܙܥܘܪܐ تل کوچك ، ܪܡܬܐ
ܝܢ ܪܘܡܬܐ تپه .

بردنی – ܒܘܪ ܕܢܝ

ܡܢ ܫܩܠܬܐ ، ܡܢ ܛܥܝܢܐ .

برده – ܒܪ ܕܗ

ܫܒܝܐ ، ܥܒܕܐ ܙܒܝܢ ܒܟܣܦܐ زرخرید ،
ܥܒܕܐ عبد ، ܐܣܝܪܐ اسیر . – فروش ܙܒܝܢ
ܫܒܝܐ ، ܙܒܝܢ ܥܒܕܐ . – فروشی ܙܒܢܘܬ
ܫܒܝܐ ، ܥܒܕܐ . بردگان ܫܒܝܐ .

برده – ܒܘܪ ܕܗ بردة

ܓܠܝܡܐ ، ܡܥܛܦܢܝܬܐ بالاپوش ، ܦܪܓܐ قباء
ܥܛܦܬܐ ܝܢ ܥܛܦܬܐ ، ܟܬܝܢܐ ، ܟܒܫܬܐ
ܕܡܠܟܐ .

بردی – ܒܪ ܕܝ

ܩܢܝܐ ، ܦܦܝܪܘܣ ܝܢ ܦܦܝܪܘܣ ܐܘ ܛܢܢܐ
ܕܝܡܐ ، ܕܡܪܡܪ

برز – ܒܪܙ

ܡܫܘܚܬܐ ماله ، اندابه ، ܐܘ ܫܘܦܬܐ
ܫܘܝܘܬܐ . ܫܘܫܬܐ ܠܫܘܫܬܐ .

برزخ – ܒܪ ܙܚ

ܡܨܥܝܐ ܒܝܬ ܬܘܚܡܐ ܘܬܘܡܐ ܕܬܘܚܡܐ .
ܐܘ ܪܘܚܩܐ فاصله .

برزك – – ܟ

ܒܙܪܐ ، ܙܪܥܐ ܕܒܙܪܐ .

برزگر – ܒܪܙ ܓܪ

ܙܪܘܥܐ برزیگر ، برزکار ، برزه‌کار .

برزگری – – ܪܝ

ܙܪܘܥܘܬܐ .

برزم – ܒܪ ܙܡ

ܙܡܪܐ ܚܘܕܪܐ ܕܓܡܠܐ . ܐܘ ܬܐܓܐ .

برزن – ܒܪ ܙܢ

ܡܘܪܐ محله ، بلوك ، ܦܢܝܬܐ ناحیه ، ܫܘܠܘܠܐ
کوچه . ܫܘܩܐ کوی .

برزن – ܒܪ ܙܢ

ܡܐܢܐ ܕܦܘܪܐ ܡܐ ܚܘܪܐ ܠܚܡܪܐ .

برزیدن – ܒܪ ܙܝ ܕܢ

ܙܪܥܐ .

برسات – ܒܪ ܣܐܬ

ܙܒܢܐ ܕܡܛܪܐ ، ܡܛܪܢܘܬܐ بارندگی .

برسام – ܒܪ ܣܐܡ

ܙܘܦܐ ܕܝܠܕܐ ܦܪܘܣܐ حجاب ، حاجز .

برسین – ܒܪ ܣܝܢ

ܫܘܫܢܐ ، ܚܘܪܐ .

برش – ܒܘܪܫ
ܘܘܪܡܐ ، ܘܪܡܬܐ . ܘܘܫܟܐ ، ܦܫܟܬܐ .
ܐܘ ܦܫܟܐ .

برشتن – ܒܪܫܬܢ
ܛܘܝܐ ، ܩܠܝܐ .

برشته – – ܫܬܗ
ܛܘܝܐ ، ܩܠܝܐ ܡܢ ܩܠܝܐ . ܫܘܒ بريان
– شدن ܩܠܝܐ ، ܛܘܝܐ . – كردن ܩܠܘܝܐ ،
ܛܘܝܐ .

برشمردن – ܒܪ ܫܘܡܘܪ ܕܢ
ܡܢܝܐ ، ܡܢܝܐ ܚܕ ܚܕ . ܚܫܒܘܢܐ شمردن .

برشن – ܒܪ ܫܢ
ܩܫܘܫܐ ܡܢ ܚܒܠܘ پيچك ، ܚܒܠܒܠܐ
لبلاب . ܚܒܠܐ ܕܡܫܘܚܬܐ عشقه .

برص – ܒܪܨ
ܒܪܨܘܬܐ ، ܓܪܒܐ پيس ، ܒܗܩܝܬܐ بهق .

برغ – ܒܪܓ برغاب
ܣܟܪܐ ، سد ، بنداب .

برغاليدن – ܒܪܓܐ ܠܝ ܕܢ
ܠܒܛܐ ܡܢ ܠܒܛܐ ، ܚܬܚܘܬܐ تحريك كردن
ܠܒܓܐ آغاليدن .

برغمان – ܒܪܓܡܢ
ܚܕ ܐܒܕܬܐ ܕܝܘܡܐ ܡܢ ܚܘܝܐ ܦܬܝܐ ܐܘ ܓܕܝܐ .

برغوث – ܒܪܓܘܬ
ܘܪ ܓܕܝܐ كبك .

برغوثی – – ܬܝ
ܡܘܠܘܪܐ اسفرده ، ܚܕܐ ܥܣܒܬܐ گياه
ܕܟܚܫܘܗ ܩܪܝܡ ܠܘܬܓܠܝܐ .

برف – ܒܪܦ
ܬܠܓܐ . – باريدن ܬܠܓܘܝܐ ، ܬܠܘܓܐ .
– پاك كن ، روب ܟܪܘܦܬܐ ܡܟܪܘܦܝܬܐ .
– پوش ، ناك ܬܠܓܢܐ ، ܡܘܟܣܐ ܒܬܠܓܐ .
ܛܘܪܝܐ ܬܠܓܝܬܐ ، ܕܝܬ ܥܠܢܐ ܬܠܓܐ .
– دانه ܦܪܦܬܐ ܕܬܠܓܐ . – مانند ܬܠܓܢܝܐ
ܟܘܢܐ ܬܠܓܢܝܐ . – ريزه ܩܪܨܬܐ ، ܬܠܓܐ
ܢܩܝܦܐ ܢܡܝ ܡܠܚܐ ، ܘܩܝܬܐ سرماريزه .
– آب ، برفاب ܡܝܐ ܕܬܠܓܐ . ܐܘ ܡܝܐ
ܕܘܡܣܐ ܢܡܝ : ܡܝܐ ܕܘܡܝܗ ܐܬܠܘ
ܒܚܘܪܬܐ ܕܐܘܐ ܡܕܒܘܠܬܐ .

برفره – ܒܪ ܦܪܗ
ܪܓܠܐ ، ܒܕܘܬܐ شان .

برفنج – ܒܪܦܢܓ
ܐܘܪܙܐ ܥܫܝܐ ، ܒܚܘܪܬܐ .

برفی – ܒܪܦܝ
ܬܠܓܢܐ ، ܕܬܠܓܐ . ܩܪܝܪܘܬܐ ܬܠܓܝܬܐ .
ܐܘ ܬܠܓܢܝܐ برف مانند . كفش – ܩܛܝܢܐ ،
ܨܘܠܐ ܡܢ ܡܫܝܬܐ ܕܬܠܓܐ .

برفير – ܒܪܦܝܪ
ܦܘܪܦ داء الفرفير ܐܘ ܦܪܓܘܢܐ ارغوان ܗ . ܒ .
ܟܘܢܐ ܫܘܡܩܐ ܡܢ ܫܡܘܩܐ .

برق – ܒܪܩ
(1) ܒܪܩܐ ، ܠܘܒܐ ܕܥܢܢܐ ابرها . – وار
ܒܪܩܢܐ ، ܢܡܝ ܒܪܩܐ . – بی‌رعد ܒܪܩܐ ܕܠܐ

ܒܪ̈ܩܐ ܕܟܕܒܘܬܐ برق كاذب . — خلب
ܒܪܩܐ ܕܠܐ ܡܛܪܐ ܐܘ ܡܘܠܟܢ̈ܐ ܣܪܝܩܐ ،
ܣܪܝܩܐ . قول پوچ . — زدن ܡܚܐ ܒܪܩܐ ܐܘ
ܒܪܩܝܢ ܒܪ ܡܘܬܐ .
(2) ܒܪܩܐ ، ܒܪܩܐ ܡܘܠܟܢܐ ܕܢܘܪ ܒܪ̈ܩܐ .
چراغ — ܫܪܓܐ ܕܒܪܩܐ . — آور ܡܝܬܐ
ܒܪܩܐ . ܡܘܠܟܢ̈ܐ ܕܒܪܩܐ (ܐܠܩܛܪܘ -
ܡܘܛܘܪ) . — بين ܚܙܝܐ ܒܪܩܐ (ܐܠܩܛܪܘ
ܣܩܘܦ) . — سنج ܟܝܠܐ ܒܪܩܐ (ܐܠܩܛܪܘ
ܡܝܛܪ) ܢܘܟܪܝ ܒܪܩܐ ܫܪܝܪܐ برق مثبت
ܒܪܩܐ ܡܟܚܫܢܐ برق منفى .

برقرار — ܒܪ ܩܪܐܪ

ܡܫܪܪܐ ، ܡܫܪܝܐ ܥܠ ܕܘܟܬܐ ، ܩܝܡ
ܒܩܘܝܡܐ . ܡܫܪܪܐ داير ܡܫܬܡܫܐ پايدار . .
— كردن ܫܪܪܐ .

برقرارى — — ܪܝ

ܡܫܪܪܘܬܐ ، ܡܫܪܪܘܬܐ ، ܡܫܬܪܪܘܬܐ .

برقع — ܒܪ ܩܥ

ܒܪܩܥܐ ، ܫܘܦܪܐ چادر ܡܫܬܘܪܬܐ مقنعه .
— پوش ܡܫܬܘܪܐ ، ܠܒܝܫ ܒܪܩܥܐ .

برقك — ܒܪ ܩܟ

ܫܒܩ ܒܪܩܐ ، ܕܘܟܬܐ ܕܒܪܩܐ طلق . ܐܘ
ܟܐܦܐ ܕܒܪܩܐ .

برقى — ܒܪ ܩܝ

ܒܪܩܢܝܐ ، ܕܒܪܩܐ . اسباب — ܡܐܢ̈ܐ ܒܪܩܢ̈ܝܐ .
ܐܘ — ܒܪܩܢܝܐ ، ܐܝܟ ܒܪܩܐ ، ܒܪܩܢܝܬ
ܒܪܩܢܝܬ .

برك — ܒܪ ܟ

ܠܒܘܫܐ ܕܡ ܕܡܘܬܐ ܡܢ ܒܪܟܐ ܗ . ܕ .

ܡܢ ܡܘܠܟܢܐ ܕܡ ܡܝܐ ܕܒܪܟܬܐ .

بركابوز — ܒܪ ܟܐ ܒܘܙ

ܒܪܟܝܐ ، ܚܒܪܐ ܕܘܟܬܐ .

بركت — ܒܪ ܟܬ

ܒܘܪܟܬܐ . — خدا ܒܘܪܟܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܘ
ܒܘܪܟܬܐ وفور ܝܬܝܪܘܬܐ فراوانى ܫܘܦܥܘܬܐ.
ܡܒܪܟܐ ܕܒܘܪܟܬܐ ܗ . ܕ . ܒܘܪܟܬܐ .
ܡܒܪܟ ܕܒܘܪܟܬܐ ܗ ، ܕ . ܫܘܦܥܘܬܐ خير و
بركت . — دار ܒܘܪܟܬܐ ، ܡܠܝ ܕܒܘܪܟܬܐ .
ܡܒܪܟܬܐ وافر ، ܫܦܝܥܐ . — دادن ܒܪܟܬܐ.
— يافتن ܒܪܟܬܐ ܡܒܪܟܝܢ ، بركات ܒܘܪܟ̈ܬܐ.

بركه — ܒܪ ܟܗ بركة

ܢܒܥܐ ، ܡܥܝܢܐ ، ܡܒܘܥܐ شمره . ܓܘܒܐ
غدير . ܐܘ ܝܡܬܐ درياچه .

بركم — ܒܪ ܟܡ

ܡܟܠܝܢܘܬܐ ، ܘܟܠܝܐ قدغن ܟܠܝܬܐ مانع ،
ܥܘܟܒܐ عايق .

بركند — ܒܪ ܟܢܕ

ܫܘܚܕܐ ، ܡܬܘܬܐ رشوه . ܐܘ ܐܝܕܐ ܫܝܚܕܐ.

بركندن — — ܕܢ

ܥܩܪܐ ، ܢܬܦܐ .

بركى — ܒܪ ܟܝ

ܡܘܩܪܐ ، ܡܪܘܕܐ منفر ، ܡܘܩܪܢܘܬܐ باشلق
ܐܘ ܕܘܫܐ ܩܢܝܬܐ ܕܢܡܪܐ .

برگ — ܒܪܓ

ܛܪܦܐ . — گل ܛܪܦܐ ܕܘܪܕܐ . — چه
ܛܪܦܘܢܐ ، ܛܪܦܐ ، ܥܠܝܐ . — دار ܛܪ̈ܦܐ،
ܡܠܝ ܕܛܪ̈ܦܐ ، ܡܛܪܦܐ ، ܛܪ̈ܦܐ ، ܡܠܝ

ܕܛܲܪܦܵܐ ܦܹܪ̈ܝܵܐ . — مانند ܛܲܪ̈ܦܹܐ ، ܕܒܘܼܡܒ̈ܐ ܕܛܲܪ̈ܦܹܐ . — خور ܐܟܠ ܛܲܪܦܵܐ . — ریزان، رزان ܚܒܵܪ̈ܝܵܐ ، ܙܒܢܵܐ ܕܢܲܦܵܠܬܵܐ ܕܛܲܪ̈ܦܹܐ . — ریزی ܢܦܵܠܵܐ ܛܲܪ̈ܦܹܐ . — وساز، برگ‌ونوا ܚܘܼܕܵܪ̈ܐ ܦܪܘܼܫܬܵܐ ܘܡܢ ܦܪܘܼܫܬܵܐ ܠܘܼܒܵܫܵܐ . — کردن ܛܲܪܘܼܦܹܐ ، ܡܲܦܩܵܐ ܛܲܪ̈ܦܹܐ برگ در آوردن .
بی — ܕܠܵܐ ܛܲܪ̈ܦܹܐ .

برگردان — ܒܲܪ ܓܲܪ ܕܵܢ

ܠܘܼܦܵܟܵܐ ، ܡܢܵܬܵܐ ܕܡܲܦܢܝܬܵܐ ܕܡܲܥܠܝܵܢܵܐ ܗ . ܒ . ܕܓܵܐ ܩܵܠܵܐ ܠܗܬܵܐ .

برگرداندن — — ܕܵܢ

(1) ܡܲܦܢܘܼܝܹܐ ، ܡܲܗܦܘܼܟܹܐ ، ܗܦܵܟܵܐ . روی خود را از من برگرداند ܗܦܸܟܠܹܗ ܦܲܬܹܗ ܡܢܝ ، ܡܘܼܦܢܝܠܹܗ ، ܡܘܼܗܦܸܟܠܹܗ .
(2) ܦܘܼܠܵܚܵܐ . حرف خود را بر نگردانید ܠܵܐ ܦܠܝܼܚܠܹܗ ܡܸܢ ܡܸܠܬܹܗ .
(3) ܡܲܕܥܘܼܪܹܐ ، ܡܲܕܥܘܼܪܹܐ ܠܲܟ݂ܬܵܒ݂ܵܐ . کتاب را باو برگرداندم ܡܘܼܕܥܸܪܝ ܠܟܬܵܒ݂ܵܐ ܩܵܬܹܗ .

برگزیدگی — ܒܲܪ ܓܘܼ ܙܝܼ ܕܹܓܝܼ

ܡܓܲܒܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܦܪܲܫܘܼܬܵܐ .

برگزیدن — — ܕܵܢ

ܓܒܵܝܵܐ ، ܦܪܵܫܵܐ ، ܠܩܵܛܵܐ .

برگزیده — — ܕܹܗ

ܡܓܲܒܝܵܐ ܡܢ ܓܘܼܒܝܵܐ ، ܡܲܦܪܫܵܐ ܡܢ ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ . برگزیدگان ܡܓܲܒ̈ܝܹܐ ، ܡܲܦܪ̈ܫܹܐ .

برگس — ܒܲܪ ܓܲܣ برگست

ܐܲܝܟ ܕܠܵܐ ܠܵܐܗܘܐ .

برگشت — ܒܲܪ ܓܲܫܬ

ܠܲܗܦܘܼܟܵܐ ، ܗܘܼܦܵܟܵܐ ، ܕܘܼܪܵܐ ، ܕܥܵܪܬܵܐ ، ܕܥܵܪܬܵܐ ܠܒܲܬܪܵܐ .

برگشتگی — — ܫܬܹܓܝܼ

ܠܗܦܘܼܟܝܘܼܬܵܐ ، ܗܘܼܦܵܟܘܼܬܵܐ عقب نشینی ܕܥܵܪܬܵܐ ܠܒܲܬܪܵܐ قهقرا . ܐܘ ܡܗܦܵܟܘܼܬܵܐ ، ܡܢ ܗܲܝܡܵܢܘܼܬܵܐ ܡܢ ܦܘܼܠܚܵܢܘܼܬܵܐ ارتداد .

برگشتن — — ܬܲܢ

ܠܗܵܦܵܟܵܐ ، ܗܦܵܟܵܐ ، ܕܥܵܪܵܐ ، ܕܥܵܪܵܐ . ܐܘ ܦܠܵܚܵܐ ، ܐܘ ܫܒ݂ܵܩܵܐ ܡܢ ܗܲܝܡܵܢܘܼܬܵܐ ، ܕܥܵܪܵܐ ، ܗܦܸܟ݂ܵܐ .

برگشته — — ܬܹܗ

ܠܗܦܝܼܟܵܐ ، ܗܦܝܼܟܵܐ ، ܕܥܝܼܪܵܐ ، ܕܥܝܼܪܵܐ ܠܒܲܬܪܵܐ ، ܗܘܼܦܵܟܵܐ ، ܚܘܼܬܵܝܵܐ ، ܕܥܝܼܪܵܐ . — اختر ܠܗܦܝܼܟ ܓܲܕܵܐ — ایام، روزگار ܠܗܦܝܼܟ ܙܲܒ̈ܢܹܐ .

برگی — ܒܲܪ ܓܝܼ

ܛܲܪ̈ܦܹܐ ، ܕܛܲܪܦܵܐ ، ܛܲܪ̈ܦܹܐ ، ܐܲܝܟ ܛܲܪܦܵܐ .

برماس — ܒܲܪ ܡܵܣ

ܓܲܫܵܫܵܐ ، ܓܫܘܼܫܬܵܐ پرماس ، ܚܟܵܟܘܼܬܵܐ احتكاك ، ܡܫܘܼܚܬܵܐ مالش ، ܓܫܵܫܵܐ پرواس . ܠܓܵܫܵܫ ܓܵܫܘܼܫ ܒܐܝܼܕ̈ܵܝܵܐ ܘܗܵܝ ܓܲܫܵܫܵܐ .

برماسیدن — — ܣܝܼ ܕܵܢ

ܓܫܵܫܵܐ ، ܚܟܵܟܵܐ ܣܵܡܵܐ : پرماسیدن .

برمال — ܒܲܪ ܡܵܠ

ܠܡܲܚܡܵܐ ، ܠܡܲܚܡܘܼܬܵܐ ܐܘ ܠܡܲܚܡܵܐ برمالنده .

برمالیدن — — ܠܝܼ ܕܵܢ

ܠܡܲܚܡܵܐ .

برماه – ܒܪܡܐܗ پرماه، برماهه

ܡܩܕܚܐ، ܡܩܒܠܐ، ܡܢܝܬܐ ܕܦܓܪܐ ܥܡ ܕܦܓܪܐ ܕܒܢܝܢ ܟܪܝܟܝܢ ܩܢܝܬܐ، ܐܠܦܐ ܘܡܢܕܝܢ ܐܝܟܢܐ متە، بشنگ.

برملاء – ܒܪܡܠܐܗ

ܡܦܪܣܝܐ، ܡܦܪܣܐ، ܠܥܝܢܐ ܠܟܠܗܝܢ ܕܐܢܫܐ. – کردن ܦܪܣܝܐ، ܠܥܝܢܐ ܩܕܡ ܟܠܗܝܢ ܕܐܢܫܐ.

برملائی – – ܝܐ

ܡܦܪܣܝܘܬܐ.

برموده – ܒܪܡܘܕܝܗ

ܡܢܕܝܢ چیز.

برمیل – ܒܪܡܝܠ

ܚܨܒܐ بشکه ܚܒܝܬܐ پیت.

برنا – ܒܪܢܐ، ܒܘܪܢܐ

ܥܠܝܡܐ جوان.

برناس – – ܣ

ܠܠܒܘܫ ܥܠܡܘܬܐ، ܫܒܝܩܘܬ ܡܠܟܘܬܐ ܫܠܡܘܬܐ. ܐܦ ܠܠܒܘܫ ܥܠܡܘܬܐ، ܫܒܝܩ ܡܠܟܐ، ܫܠܡܐ.

برناساء – – ܣܐܠ

ܕܢܟܪܝܐ، ܐܢܫܐ، ܐܢܫܝܐ.

برنامه – – ܡܝܗ

ܟܬܒ ܛܘܦܣܐ، ܛܦܣܐ مسطوره ܛܘܦܣܐ الگو، ܦܪܨܘܦܐ قدوه ܛܘܦܣܐ نمونه، نموذج، انموزج.

برنایی – – ܝܐ

ܥܠܝܡܘܬܐ جوانی.

برنج – ܒܪܢܓ

ܟܘܪܐ ܥܡ ܪܙܐ. – دار ܟܘܪܝܐ غذای – دار ܡܐܟܘܠܬܐ ܟܘܪܝܬܐ. – زار ܒܝܬ ܟܘܪܐ.

برنج – ܒܪܢܓ، ܒܘܪܢܓ

ܢܚܫܐ مس.

برنجاسف – – ܓܐܣܦ

ܓܘܓܕܐ، ܥܣܒܬܐ گیاه ܒܣܡܬܐ. – کوهی ܓܘܓܕܐ ܕܛܘܪܐ.

برنجی – – ܓܝ

ܕܢܚܫܐ، ܫܘܦܪܐ ܓܘܢ ܢܚܫܐ، ܝܘܩܪܬܐ ܢܚܫܝܬܐ، ܐܦ ܟܘܪܝܐ، ܕܟܘܪܐ.

برندک – ܒܪܢܕܟ

ܓܘܠܬܐ ܣܘܟ بردنگ.

برندگی – ܒܘܪܢܕܓܝ

ܩܛܘܥܘܬܐ، ܚܪܝܦܘܬܐ تیزی ܚܪܝܦܐ، ܠܚܝܡܘܬܐ حادی.

برنده – – ܕܝܗ

ܩܛܘܥܐ برا ܚܪܝܦܐ، ܠܚܝܡܐ.

برنده – ܒܪܢܕܝܗ

ܡܫܟܚܢܐ ܥܡ ܓܒܪܐ، ܙܟܘܝܐ. ܐܦ ܩܛܘܥܐ، ܩܛܘܠܐ.

برنس – ܒܘܪܢܘܣ

ܩܘܩܝܬܐ، ܠܒܘܫܐ ܕܡܪܝܡ، ܠܒܫܐ ܕܥܡܪܐ ܠܒܘܫܐ، ܦܠ ܠܒܘܫܐ.

برنیش — — ܢܝܫ

ܡܓܪܕܢܘܬܐ زحیر ܐܝܟ ܦܪܓܐ ܣܘܠܘܢ ܐܝܬ ܦܪܓܘܢܐ . ܣܘܠܘܢ ܗ . ܕ . ܡܪܕܝܬܐ ܓܘܪܐ ܘܥܠܝܡܬܐ .

برواق — ܒܪ ܘܐܩ

ܐܣܛܘܐ ، ܣܒܬܐ ܦܪܙܕܐܝܬܐ .

بروت — ܒܘ ܪܘܬ

ܦܣܬܐ ، ܡܫܪ ܦܣܐܝܬܐ ، ܙܦܢܝܬܐ ܐܝܬ ܙܘܡܒܘܠܐܝܬܐ . ܙܦܢܐ ، ܦܣܬܐ ، ܙܘܡܒܘܠܐ .

برودت — — ܕܬ

ܩܪܝܪܘܬܐ ، ܩܘܪܐ ، ܩܪܝܪܘܬܐ برد .

برور — ܒܪ ܘܪ

ܦܕܥܐ ، ܒܘܠܐ لبه ܩܪܩܫܐ ریشه ، منگوله ، شرابه .

بروز — ܒܘ ܪܘܙ

ܡܒܝܢܘܬܐ ، ܡܦܪܣܝܘܬܐ برملایی ܓܠܝܬܐ ابراز ܐܦ ܡܘܕܥܢܘܬܐ . — کردن ܡܒܝܢܐ ، ܗܘܐ ܓܠܝܐ ، ܗܘܐ ܡܦܪܣܝܐ ، ܘܐܬܐ ܠܦܪܢܘܬܐ . — دادن ܓܠܝܐ . اسرار مارا — داد ܐܦܪܝܢ ܓܠܝܗ ܐܝܟ ܐܦܪܝܢ ܓܠܝܬܢ ܠܗ .

بروفه — — ܦܝܗ

ܕܦܢܬܐ ܐܝܟ ܦܣܝܠܐ ، ܕܣܡܕܢܝܬܐ عمامه . ܐܦ ܡܕܝܠܐ منديل ، ܦܘܛܐ لنگ .

برومند — ܒܪ ܘ ܡܢܕ

ܡܚܝܠܐ ، ܡܚܝܠ ܦܐܪܐ حاصل خیز ، ܡܕܪܐ ܕܡܚܝܠܘܬܐ . ܡܥܝܠܐ ، ܥܝܠܐ .

برومندی — — ܕܝ

ܡܚܝܠܘܬ ܦܐܪܐ ، ܡܚܝܠܘܬܐ حاصل خیزی ܡܥܝܠܘܬܐ ، ܥܝܠܘܬܐ .

برون — ܒܘܪ ܘܢ

ܡܕܢܚܐ ܐܝܟ ܦܝܢܚܐ ܕܢܚܝܪܐ ܕܓܡܠܐ .

بره — ܒܪ ܪܗ

ܐܡܪܐ . ܒܪ ܐܡܪܐ .

برهان — ܒܘܪ ܗܐܢ

ܚܘܝܬܐ ، ܡܚܘܝܘܬܐ ، ܡܫܪܪܘܬܐ ثبوت . براهین ܚܘܝܬܐ .

برهانی — — ܢܝ

ܡܚܘܝܢܐ ، ܡܫܪܪܢܐ .

برهم — ܒܪ ܗܡ

ܐܝܟ ܚܕܕܐ ، ܐܝܟ ܐܝܟ ܗܘ ܐܚܪܢܐ ܐܦ ܐܝܟ ܓܡܘܒܠ ܕܗܘ ܐܚܪܢܐ .

برهنگی — ܒ ܪܗ ܢ ܓܝ

ܥܪܛܠܝܘܬܐ ، ܫܠܝܚܘܬܐ عریانی ،

برهنه — — ܢܗ

ܥܪܛܠܝܐ ، ܫܠܝܚܐ عریان . — کردن ܥܪܛܠܐ ، ܡܥܪܛܠܝܐ . — پا ܚܦܝܝܐ پابرهنه . — سر ܓܠܘܝ ܪܫܐ . — گو ܥܪܘܩ — ܐܦܠ .

برهودن — ܒܪ ܗܘ ܕܢ

ܡܚܪܘܒܐ .

برهه — ܒܘܪ ܗܗ

ܙܒܢܐ ، ܙܘܢܐ ܗ . ܕ . ܡܫܚܐ ܕܙܒܢܐ .

ܒܘܼܫܵܠܵܐ : [illegible]

[illegible]

بری – ܒ ܪܝܼ

[illegible] بی گناه ، [illegible] — الذمه [illegible] . از گناه — [illegible] .

بری – ܒܪ ܪܝܼ

ܒܪܵܐ وحشی [illegible] عسل بری .

بریان – ܒܪ ܝܵܢ

[illegible] برشته . — کردن [illegible] برشتن ܒܘܼܫܵܠܵܐ : [illegible]

حیوان ܒܪ بریان کردن [illegible]

(ܒܝܫܢ) .

بریانی – — ܢܝܼ

[illegible] بریان .

بریت – ܒ ܪܝܼ ܬܵܐ بریه

[illegible] . برایا [illegible] .

برید – ܒ ܪܝܼܕ

[illegible] پیک ، [illegible] چاپار . — فلك [illegible] زحال .

بریدگی – ܕܗ ܪܝܼ ܓܝܼ

[illegible] .

بریدن – — ܕܢ

[illegible] قطع کردن ، تراش دادن .

بریده – — ܕܗ

[illegible] . — دم [illegible] ([illegible]) . — گوش [illegible] . — زبان [illegible] .

برین – ܒ ܪܝܼܢ

[illegible] سنی ، رفیع .

برین – ܒ ܪܝܼܢ

[illegible] سوراخ [illegible] ثقبه .

بز – ܒܙ

[illegible] ابریشم . [illegible] رخت .

بز – ܒܘܼܙ

[illegible] . — کوهی [illegible] . — نر [illegible] . — گله [illegible] . — چران [illegible] . — غاله [illegible] . — مانند ، وش [illegible] . — دل [illegible] . — دلی [illegible] . — موی [illegible] .

بزاز – ܒ ܙܵܙ

[illegible] .

بزازی – — ܙܝܼ

[illegible] .

بزاق – ܒܘܙܐܩ

ܪܝܪܐ ، ܠܥܘܒܐ لعاب ، ܪܘܩܐ تف . سیلان – ܪܕܝܐ ܕܪܝܪܐ .

بزباز – ܒܙܒܐܙ

ܡܠܘܚܬܐ ܕܓܘܙܐ ܕܒܣܡܐ جوز بویا .

بزر – ܒܙܪ بذر

ܙܪܥܐ ، ܒܪܙܪܥܐ .

بزرك – ܒܙܪܟ بذرك

ܙܪܥܘܢܐ ، ܙܪܥܐ ܡܢ ܒܪܙܪܥܐ ܘܠܘܬܐ ܠܝ ܡܫܚܐ ܠܝ ܒܪܙܪܐ ، ܡܫܚܐ ܕܙܪܥܐ ܕܟܬܢܐ .

بزرگ – ܒܘܙܘܪܓ

(1) ܪܒܐ ، ܓܘܪܐ . ܡܪܒܪܐ ܪܒܐ ، ܒܝܬܐ ܓܘܪܐ ، ܡܪܝܢܬܐ ܪܒܬܐ ܝܬܝܪ ܓܘܪܬܐ .
(2) ܦܬܝܐ ، ܪܘܝܚܐ . ܝܬܝܪ ܪܒܐ ، ܝܬܝܪܬܐ ܪܒܬܐ ܗ . ܕ . ܦܬܝܬܐ ܪܘܝܚܬܐ .
(3) ܓܪܘܫܐ ، ܝܬܝܪܐ . – شدن ܓܪܘܫܐ ، ܗܘܐ ܓܘܪܐ ، ܪܒܝܐ پروردن ܡܓܕܠܐ ܠܝ ܦܬܝܐ ، ܪܘܝܐ . – کردن ܓܪܘܫܐ ، ܡܪܒܝܐ ܓܘܪܐ ، ܪܒܘܝܐ پرواردن ܡܓܘܪܐ ܠܝ ܡܪܒܝܢܐ ، ܡܪܘܒܝܢܐ . – تن، جثه ܡܓܕܠܐ ، ܝܬܝܪ ܦܓܪܢܝܐ تنومند . – تنی ܡܓܕܠܘܬܐ ، ܝܬܝܪܘܬ ܦܓܪܢܝܐ . – زاده ܒܪ ܒܝܬ ܓܘܢܣܐ . – زادگی ܒܪ ܒܝܬܘܬ ܓܘܢܣܐ . – سال ܡܒܪܐ ܒܫܢܝܐ ܡܢ ܚܒܪܐ . – وار ܪܘܪܒܐ ، ܪܒ ܢܦܫܐ بـزرگ منش ، بزرگ همت . – واری ܪܘܪܒܘܬܐ ، ܪܒܘܬ ܢܦܫܐ بزرگ‌منشی ، همتی ܪܒܘܬ ܡܪܒܝܬܐ .

بزرگانه – ܓܘܪܐܢܗ

ܪܘܪܒܐܝܬ ، ܪܘܪܒܝܬ ܠܝ ܡܢܗܪܐ ܠܥܝܡܐ ܠܪܘܪܒܢܐ اشراف .

بزرگتر – ܓܘܪܐ

ܒܘܬ ܓܘܪܐ ، ܒܘܬ ܪܒܐ .

بزرگی – ܓܘܪܐ

ܪܒܘܬܐ ، ܓܘܪܘܬܐ .

بزغم – ܒܙܓܡ

ܩܡܘܠܐ ، ܫܪ ܝܡܘܠܐ اقاقیا .

بزغنج – ܒܘܙܓܘܢܓ

ܟܠܡܬܐ ، ܦܐܪܐ ميوه ܕܦܣܬܩܐ .

بزك – ܒܙܟ

ܡܨܒܬܬܐ ، ܣܘܡܟܐ ، ܦܪܨܘܦܐ ܗܘ ܕܟܠܘ . – کردن ܨܒܘܬܐ ، ܣܡܘܟܐ .

بزل – ܒܙܠ

ܒܘܙܠܐ ، ܒܙܠܬܐ ܒܒܙܘܙܐ سیخ . – کردن ܒܙܘܙܐ ، ܡܫܬܐ ܒܒܙܘܙܐ سیخ زدن . – مثانه ܒܙܘܙ ܒܠܘܥܬܐ ܗ . ܕ . ܫܝܫܬܘܩܝܐ .

بزم – ܒܙܡ

ܡܫܬܘܬܐ ، ܡܫܬܝܐ . ܠܝ ܚܓܐ ، ܡܚܓܘܬܐ ، ܚܘܓܐ بیرام ، ܘܡܚܝܠܘܬܐ مهمانی . – نشین ܒܪ ܡܫܬܝܐ ، ܘܡܚܝܠܐ مهمان ܨܒܝܐ ، ܙܡܝܪܐ . – گاه ܒܝܬ ܡܫܬܘܬܐ ، ܒܝܬ ܡܫܬܝܐ .

بزمان – ܒܙܡܢ

ܪܘܡܢܐ .

بزماورد – ܒܙܡܐܘܪܕ

ܘܦܝܬܐ ܠܘܒܝܬܐ ܡܢ ܚܒܪܐ ܡܫܬܘܬܐ ،

بزمچه – ܒܘܿܙ ܡܵܟ̰ ܟ̰ܹܝܗ

ܐܲܩܘܼܒܬܵܐ ، ܫܘܼܪܵܐ مار مورك ܪܘܿܫܝܼܬܵܐ سمندر ،
ܣܵܟܵܐ ضب ܫܲܡܥܝܼܬܵܐ چلپاسه ܐܲܩܘܼܒܬܵܐ ܡܲܟܲܡ
ܫܡܵܐ ܕܝܼܠܹܗ ܪܘܿܫܝܼܬܵܐ . – اى ܐܲܩܘܼܒܝܵܬܵܐ ،
ܐܲܩܘܼܒܝܵܬܵܐ .

بزن – ܒܙܘܿܢ

ܡܲܣܘܿܪܵܐ ، ܡܲܣܲܪܬܵܐ ܐܲܝܟ ܙܢܝܼܪܵܐ دلير ܠܒܝܼܒܵܐ
دلاور . – بهادر ܓܢܒܵܪܵܐ . – گاه ܕܟܘܿܟܬܵܐ ܕܡܲܫܩܝܼܬܵܐ
ܗ . ܕ . ܕܙܒܢܵܐ ܡܲܙܒܲܠܢܵܐ سربزنگاه ،
ܕܟܘܿܟܒܘܼܗ .

بزه – ܒܙܝܼܗ

ܚܛܝܼܬܵܐ . – كار ܚܛܵܝܵܐ بزه مند .

بزى – ܒܘܿܙܝܼ

ܟܒܲܪܬܵܐ ، ܒܟܼܪܵܐ ، ܟܒܲܪܬܵܐ ܕܒܘܿܡܵܝܬܵܐ ܒܟܼܪܵܐ
بزوش ، بزمانند .

بزيون – – ܐܘܿܢ ܒܙܝܘܿܢ

ܕܘܿܟܒܵܐ ، ܢܣܝܼܓ݂ܬܵܐ ܚܠܵܝܵܐ ܨܒܝܼܬܵܐ ܡܣܪܵܩܵܐ
ܥܲܡ ܕܲܗܒܵܐ ܒܟܘܿܟܒܹܐ ܕܡܚܵܛܵܐ ܥܲܡ ܚܲܟܝܼܡܘܼܬܵܐ
ܘܡܲܟܢܵܫܵܐ ܘܡܲܒܲܪܒܵܐ ܒܓܘܼܢܹܐ ܛܵܒܹܐ .
رخت گوناگون نقاشى شده بسوزن صنعت كارانه و
بهم بافته با جواهر .

بژم – ܒܙܹܡ

ܛܠܵܐ ، ܛܠܘܿܠܵܐ شبنم .

بس – ܒܲܣ

ܣܦܩܵܐ (ܒܲܣܵܐ) . ܣܦܩܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܠܐܘܼܡܵܢܵܐ
ܕܝܼܠܹܗ . ܟܹܐ ܐܵܡܪܝܼ ܐܲܝܟ ܒܲܣ ، ܒܸܣܵܐ
ܡܲܒܠܲܥܵܐ ܥܲܡ ܒܲܕ ܗܵܘܹܐ . ܒܹܐ ܦܵܝܫ ܣܦܝܼܩܵܐ
ܐܲܝܟ : ܒܲܣ ، ܒܲܣ ، ܒܲܣܘܿܠܹܗ ، ܒܲܣܘܿܠܵܗ̇ ؟ ܒܲܣܘܿܠܵܟ ،
ܒܲܣܘܿܠܹܗ ، ܒܲܣܘܿܠܵܗ̇ ، ܒܲܣܘܿܠܘܿܗܝ ، ܒܲܣܘܿܠܘܿܟ݂ܘܿܢ

ܒܲܣܘܿܠܵܟ݂ܝ ܗ . ܕ . ܒܲܣܝܼ ܐܝܼܠܹܗ ، ܒܲܣܘܿ
ܐܝܼܠܹܗ . . . ܠܵܐ ܒܲܣܘܿܠܵܗ̇ ؟ ܟܹܐ ܐܝܼܠܹܗ ܒܲܣܘܿ ؟
از – ܐܵܘ ܡܫܲܪܝܵܐ از بس خسته بود خوابيد ܐܵܘ ܡܫܲܪܝܵܐ
ܕܗܘܿܪܝܼܬܵܐ ܗܘܵܐ ܕܡܲܟܝܼܟ ܐܝܼܢ ܕܡܟܝܼܟܝܼܗ .
و بس ܐܵܡܪܝܼ . از خدا ميترسم و بس ܐܵܡܪܝܼ
ܡܢ ܐܲܠܵܗܵܐ ܟܹܐ ܙܕܝܼܢ .

بسا – ܒܲܣܵܐ

(1) ܟܲܡܵܐ ، ܦܝܼܫܵܐ . بسا اشخاص در اين راه
كشته شدند ܟܡܵܐ ܐ݇ܢܵܫܹܐ ܩܛܝܼܠܘܿܢ ܒܐܘܼܪܚܵܐ
ܗܵܕ݂ ܕܝܵܗ ܐܘܼܪܚܵܐ . (2) ܣܦܩܵܐ ، ܒܲܣ بس ،
بسى ، بسا ، بسا يا بسى رنج بردم ܒܲܣ ܥܲܡܠܵܐ
ܐ݇ܢܵܚܝܼ . ܒܲܣܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ، ܣܦܩܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܕܥܲܡܠܵܐ
ܐ݇ܢܵܚܝܼ .

بساروب – – ܟܪܘܿܒ

ܒܲܟܪܵܐ ، ܩܲܛܘܿܦܬܵܐ خوشه چينى انگور ܠܲܩܵܛܵܐ
خوشه چينى گندم . ܠܲܩܵܛܵܐ ܗ . ܕ . ܡܲܟܢܝܼܫܬܵܐ
ܡܲܩܘܼܫܬܵܐ ܕܡܲܟܢܵܐ ܡܵܐ ܦܲܪܥܵܐ ܡܢ ܚܲܩܠܘܿܗ ܠܝܼܫܝܵܢܹܐ
ܦܝܼܪܹܐ ܥܲܡ ܩܛܝܼܦܹܐ .

بساط – ܒܣܵܛ

ܦܪܝܼܣܬܵܐ ، ܐܲܝܟ ܟܠ ܡܕܲܡ ܦܪܝܼܣܵܐ ܡܵܐ
ܡܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܵܐ ܙܲܒܘܼܢܹܐ .

بساطت – ܦܫܵܛܘܼܬ

ܦܫܝܼܛܘܼܬܵܐ ، ܦܫܝܼܩܘܼܬܵܐ .

بسالت – – ܠܬ

ܙܢܝܼܪܘܼܬܵܐ دليرى ܠܒܝܼܒܘܼܬܵܐ دلاورى .

بسام – ܒܲܣܵܡ

ܒܣܝܼܡܵܝܵܐ ، ܓܚܘܿܟܵܐ ܕܦܝܼܫܵܫܝܼܬܵܐ ܡܢ
ܡܠܘܼܬܵܐ ܒܣܝܼܡܵܐ ܡܣܘܼܟܸܠܬܵܐ ܕܝܼܠܵܗ̇ ܐܲܪܥܵܢܵܝܵܐ
ܕܥܵܠܡܵܐ .

بسان – ܒܣܐܢ – ܒܣܐܢܝܗ
ܒܕܘܡܝܐ ، ܐܝܟ سان .

بسانیدن – – ܝܐܕܢ
ܡܫܡܘܫܐ ، ܡܫܡܘܫܐ ܐܢܫܝܬܐ .

بساوند – – ܩܦܐ
ܩܦܝܬܐ . ܗ . ܕ ܦܣܘܩܝܬܐ ܕܡܘܫܚܬܐ ܐܝܟ ܓܢܒܐ ܕܚܕܐ ܡܫܘܚܬܐ ܐܝܟ ܚܒܪ ܕܒܡܕܝܐ ܒܩܠܐ ܠܦܣܘܩܝܬܐ ܕܚܕܐ ܡܘܫܚܬܐ ܐܚܪܬܐ ܒܡܫܘܚܬܐ قافیه .

ܦܫܝܐ ܗܘ ܕܠܐ ܐܢܫܝܐ ، ܠܚܫ ܡܠܝܢ ܐܝܟܢ ܠܐܘܐ ܒܫܒ ܓܒܘܠܝܢ ܗܘ ܡܠܝܢ ܡܫܝܢܐ ܒܕ ܒܠܫ ܒܡܕܝܢ ܫܢܐ ܠܚܫܒܢܢ ܗܘ ܐܠܦܐ ܓܝ ܐܬܠܝܢ ܝܐ ܒܡܕܒܠܝܢ ܠܚܫ ܡܠܝܢ ܐܝܟܢ ؟ ܒܐܘܐ ܡܫܘܚܬܐ « ܐܝܟܢ » ܘܡܫܝܢܢ ܩܦܝܬܐ ܫܢܐ .

بسباس – ܒܣܒܐܣ بسباسه
ܓܘܙܐ ܕܒܣܡܐ بزباز .

بسپایك – ܒܣܦܐܝܟ بسپایه
ܥܠܝ ܓܠܠܐ ، ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܓܠܐ ܐܣܓܝܐ بسفایج .

بست – ܒܣܬ
(1) ܐܣܘܪܐ ، ܩܛܪܐ گره
(2) ܒܝܬ ܓܘܣܐ پناه‌گاه ، ܒܝܬ ܡܫܘܙܒܐ بیت المقدس ، ܒܝܬ ܒܘܪܙܐ ملجا ، گریزگاه .
– نشستن ܓܘܫܝܐ ، ܒܘܪܙܐ .

بستار – ܒܣܬܐܪ
ܡܣܝܟܐ ، ܠܐ ܡܫܘܠܛܐ .

بستان – ܒܘܣܬܐܢ بوستان
ܒܘܣܬܢܐ ، ܓܢܬܐ باغ . – بان ܓܢܢܐ باغبان

بستان کار . – کاری ܓܢܢܘܬܐ باغبانی .

بستاوند – – ܩܦܐ
ܐܘܪܚܐ ܠܐ ܒܣܝܡܬܐ ، ܐܘܪܚܐ ܓܫܘܫܬܐ برفنج .

بستر – ܒܣܬܪ
ܡܒܡܟܒܐ ، ܡܫܟܒܐ ، ܥܪܣܘܬܐ رختخواب .
– رود ܦܫܘܪܐ ، ܝܪܒܬܐ ܕܢܗܪܐ . ܢܗܪܐ ، ܝܪܒܬܐ ܕܢܗܪܐ ܘܕܓܠܠܐ ܐܝܟ ܥܡܩܬܐ .
– آهنگ ܥܒܝܬܐ تشك ، ܡܫܘܕܐ برخوابه ܐܘ ܣܠܝܦܐ لحاف .

بستری – – ܪܐ
ܡܪܝܥܐ ، ܒܪܝܥܐ ، ܒܡܪܥܐ ܒܥܒܘܕܘܬܐ .

بستگاه – ܒܣܬ ܓܐܗ
ܒܝܬ ܡܫܘܙܒܐ ، ܒܝܬ ܓܘܣܐ ، ܒܝܬ ܒܘܪܙܐ
ܚܙܝ : بست .

بستگی – ܒܣܬܓܝܐ
(1) ܐܣܝܪܘܬܐ ، ܚܘܫܒܘܬܐ ، بامن – دارد ܐܝܬ ܠܗ ܐܣܝܪܘܬܐ ܥܡܝ ، ܐܣܝܪܐ ܝܠܗ ܚܘܫܒܐ ܝܠܗ
(2) ܓܠܝܒܘܬܐ وابستگی
(3) ܓܘܝܒܘܬܐ ، ܡܓܝܪܘܬܐ ܚܙܝ بستن .

بستن – ܒܣܬܢ
(1) ܐܣܘܪܐ ، ܕܒܩܬܐ ، در را ببند ܐܣܘܪ ܬܪܥܐ ، ܕܒܘܩ ܠܗ . (2) ܐܣܘܪ . اسب را ببند ܣܘܣܝܐ ܐܝܟ ܣܘܣܝܐ ܐܣܘܪ ܠܗ .
(3) ܩܛܪܐ گره کردن (4) ܡܫܘܡܝܐ ، ܡܫܘܡܝܐ ܬܢܘܝܬܐ ܥܡ ܡܩܝܡܐ قرار داد بستن ܡܫܘܡܝܐ ܩܝܡܐ عهد . (5) ܓܠܝܕܐ ، ܩܪܫܐ يخ بستن (6) ܚܠܝܡܐ ܥܠܠ بخود – ܡܚܫܒܢܐ خیال – ܓܠܡܘܢܝܐ .

بستنی — — ܝܵܐ
ܓܠܝܕܘܬܐ ، ܓܠܝܕܘܬܐ .

بستو — ܒܣܛܘ
ܓܠܡܘܬܐ ، ܓܠܡܐ ، ܩܘܩܐ کوزه ܦܚܡܬܐ سبو .

بسته — ܒܣܛܗ
ܓܠܝܕܐ ، ܕܩܝܩܐ، ܐܣܝܪܐ، ܩܛܝܪܐ، ܓܠܝܕܐ ܝܢ ܡܓܠܕܐ ، ܦܪܝܫܐ ، ܓܠܝܬܐ ܚܙܝ بستن . ܐܘ ܡܢܛܪܬܐ ، ܕܘܪܡܘܟܬܐ . — رحم ܥܛܪܬܐ ، ܗܝ ܕܠܐ ܝܠܕܐ نازا . — زبان ܦܐܡܐ بستکان ܐܣܝܪܐ ، ܫܘܡܝܐ .

بسد — ܒܘܣܕ . ܒܣܕ
ܒܣܕܐ . ܐܒܢܐ ܕܡܐܦܝܐ ܝܩܝܪܬܐ ܝܢ ܝܩܝܪܐ ܣܘܡܩܐ ܟܘܪܐ مرجان .

بسدین — — ܕܝܢ
ܒܣܕܢܐ ، ܕܟܘܪܐ ܕܒܣܕܐ .

بسراق — ܒܘܣܪܐܩ
ܓܘܦܐܝܘܢ ܝܢ ܓܘܦܐܝ ، ܦܐܦܐ ܝܩܝܪܬܐ ܦܠܘܣ ܟܘܪܐ زرد . ܣܡܩܐ ܕܟܘܪܐ ܝܠܘܦܐ ، ܕܘܪܕܡܢܐ اصفر .

بسط — ܒܣܛ
ܪܘܝܚܘܬܐ ، ܡܬܝܚܘܬܐ امتداد ܡܦܫܛܘܬܐ انبساط ܐܘ ܡܬܦܪܣܘܬܐ ܡܦܪܣܡܬܐ . — دادن ܦܪܘܝܚܐ ܡܬܚܐ ، ܡܦܪܘܣܐ ، ܦܪܘܣܐ .

بسفایج — ܒܣܦܐܝܓ
ܬܓܝ ܦܓܠܐ ܚܙܝ : بسپایک .

بسمل — ܒܣܡܠ
ܒܫܡܬܐ ، ܒܫܡܐ . ܐܘܦ ܗܡܙܡܢ ܒܐܡܝܢܐ ܡܠܬܐ ܡܢ بسم الله ܗ . ܒ ܒܫܡܐ ܕܐܠܗܐ ، ܗܡܙܡܝܢܐ ܣܘܝܢܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܫܘܕܥܬܐ ܕܢܒܕ ܒܫܡܐ . — کردن ܕܒܫܡܐ . — گاه ܒܝܬ ܒܫܡܐ ܝܢ ܡܕܒܚܐ ، ܐܘ ܒܝܬ ܓܠܝܬܐ سلاح خانه .

بسند — ܒܣܢܕ   بسنده
ܣܦܩܐ، ܦܕܘ ܚܙܝ بس، ܓܡܝܪܐ ، ܡܫܡܠܝܐ کامل ، تکمیل ، ܐܘ ܣܦܩܘܬܐ .

بسوریدن — ܒܣܘܪܝܕܢ
ܠܛܛܐ لعنت کردن .

بسوق — — ܩ
ܪܡܘܬܐ .

بسوی — ܒܣܘܝܗ
ܠܘܬ . ܠܓܒܐ ܚܙܝ بر (3) .

بسیار — ܒܣܝܐܪ
ܪܒܐ ، ܛܘܒܐ بسی . — ان ، بسیاران ܪܒܐ ܐܢܫܐ ، ܛܘܒܢܐ ، ܒܝܬܐ ܓܘܪܐ .

بسیاری — — ܪܝ
ܛܘܒܢܘܬܐ ، ܦܪܝܘܬܐ ، ܥܘܬܪܐ فراوانی، وفور .

بسیج — ܒܣܝܓ
ܨܒܝܢܐ ، ܨܘܒܝܢܬܐ صدد ، ܨܒܝܐ مراد ، مرام . ܪܢܝܐ نیت ، خیال .

بسیجیدن — — ܓܝܕܢ
ܨܒܝ، ܡܛܝܒ ܕܪܢܝܐ . ܡܛܟܣܬܐ ܡܛܝܒܢܐ ܕܢܒܕ ܐܬܘܪܝܐ ܒܛܝܒܘܬܐ ܘܫܦܝܪܐ . ܐܘ ܛܝܒܘܬܐ ܝܢ ܡܛܝܒܘܬܐ .

بسیط — — ܒ

(1) ܦܫܝܛܘܬܐ، ܦܫܝܛܘܬܐ ܣܘܝ : بساطت

(2) ܠܫܝܢܐ، ܡܦܫܛܬܐ ܣܘܝ بسط.

بسیل — — ܠ

ܡܣܠܝܐ، ܡܢܛܪܢܐ دافع ܐܘ ܡܬܟܠܝܢܐ قدغن‌شده.

بسیم — — ܡ

ܒܣܝܡܐ، ܓܚܟܢܐ ܕܦܘܫܩܐ، ܡܢ ܡܓܚܟܢܘܬܐ ܒܣܝܡܘܬܐ ܡܦܨܚܢܘܬܐ ܕܠܘܥܐ ܕܒܣܝܡܐ. ܐܘ ܒܣܝܡܐ، ܚܕܝܐ بشاش.

بشارت — ܒ ܫܪ ܬ بشارة

ܣܒܪܐ خبر ܡܣܒܪܢܐ، ܣܒܪܬܐ ܡܢ ܡܒܣܪܢܘܬܐ. — دادن ܡܣܒܪܢܐ، ܡܒܣܪ ܣܒܪܐ ܡܣܒܪܢܐ. — دهنده، رسان ܡܢ بشير ܡܣܒܪܢܐ، ܡܒܣܪܢܐ ܕܣܒܪܐ ܡܣܒܪܢܐ. بشارات ܣܒܪܬܐ، ܣܒܪ̈ܐ ܡܣܒܪ̈ܢܐ.

بشاش — ܫ ܫ ܫ

ܚܕܝܐ، ܒܣܝܡܐ خوشحال، ܦܨܝܚܐ مسرور، چهرهٔ — ܦܪܨܘܦܐ ܚܕܝܐ.

بشاشت — — ܬ

ܚܕܝܘܬܐ، ܒܣܝܡܘܬܐ ܡܢ ܒܣܝܡܘܬܐ ܦܨܝܚܘܬܐ.

بشر — ܒ ܫ ܪ

ܒܪܢܫܐ، ܐܢܫܐ انسان. نوع — ܓܢܣܐ ܡܢ ܐܢܫܐ ܐܢܫܝܐ تنفراز — ܣܢܐܬ ܐܢܫܘܬܐ ܡܢ ܡܣܢܝܢܘܬܐ. — دوستی ܪܚܡܬ ܐܢܫܘܬܐ نوع‌پرستی ܡܢ ܪܚܡܬܢܫܘܬܐ.

بشره — — ܗ

(1) ܡܫܟܐ، ܓܠܕܐ

(2) ܦܢܝܬܐ ܗ. ܒ ܦܪܨܘܦܐ ܕܓܠܕܐ ܕܒܪܢܫܐ

ܡܚܙܝܬܐ، ܦܪܨܘܦܐ قیافه، منظر.

بشری — — ܪܝ

ܒܪܢܫܝܐ، ܐܢܫܝܐ انسانی.

بشریت — — ܪܝ ܬ

ܒܪܢܫܘܬܐ، ܐܢܫܘܬܐ انسانیت.

بشقاب — ܒܫ ܩܒ

ܦܝܢܟܐ نعلبکی، ܙܒܠܐ دوری.

بشکن — ܒܫ ܟܢ

ܦܩܥܐ ܕܨܒܥܬܐ ܡܢ ܨܒܥܬܐ. — زدن ܦܩܥ ܡܢ ܦܩܥܐ ܕܨܒܥܬܐ.

بشکه — ܒܫ ܟܗ

ܚܒܐ برمیل، ܕܢܐ پیت.

بشگر — ܒܫ ܓܪ بشگرد

ܒܫܓܪܕܝܐ، ܒܫܓܪܕ ܐܘ ܒܫܓܪܕ ܡܢ ܒܫܓܪܕ.

بشنگ — ܒ ܫܢܓ

ܫܘܦܐ، ܡܛܪܐ ܕܟܣܝܐ ܥܠ ܦܪܨܘܦܐ ܕܒܝܬܐ ܕܠܝܐ، ܡܡܛܪܐ، ܡܫܬܐ بر ماه، مته، ܕܡܘܟܐ : ܟܐ ܦܪܝܩ ܣܠܩܐ ܫܘܦܐ ܡܢ ܫܘܦܐ ܗ. ܒ ܚܣܘܦܐ غضروف.

بشنیز — ܒ ܫ ܢܝܙ

ܚܡܫܐ، ܡܢ ܚܡܫܬܐ ܕܡܬܐ ܗ. ܒ. ܕܡܫܘܚ ܕܡܬܐ.

بشولانیدن — ܒܫ ܘ ܠܢ ܝܕܢ

ܡܙܝܥܢܐ، ܡܙܝܥܢܐ، ܡܙܝܥ تکان دادن.

بشولیدن – – ܒܘܼܠܒܸܠ
ܒܘܼܠܒܵܠܵܐ، ܫܘܼܫܵܛܵܐ، ܕܘܼܒܵܪܵܐ .

بشیر – ܒܲܫܝܼܪ
ܡܣܲܒܪܵܢܵܐ ܛܵܒ݂ܵܐ بشارت دهنده .

بصر – ܒܲܨܲܪ
ܚܙܵܝܵܐ، ܚܙܵܝܬܵܐ ܡܼܢ ܚܙܵܝܬܵܐ . ܐܵܘ ܥܲܝܢܹܐ .
ابصار ܥܲܝܢܹܐ ܐܵܘ ܦܲܬܝܼܚܘܼܬ݂ ܚܙܵܝܬܵܐ بصیرت ،
ܐܵܘ ܦܲܬܝܼܚܘܼܬ݂ ܚܙܵܝܬܵܐ پیش بینی .

بصری – – ܪܝܼ
ܩܘܼܘܹܬ݂ܵܐ ܡܼܢ ܚܙܵܝܵܐ ܩܘܼܘܵܬܵܐ قوه بصری ܐܵܘ
ܥܲܝܢܵܝܵܐ، ܕܥܲܝܢܹܐ .

بصل – ܒܨܲܠ
ܒܨܠܵܐ پیاز ܐܵܘ ܒܘܼܨܠܵܐ پیاز گل .

بصلی – – ܠܝܼ
ܒܨܠܵܝܵܐ، ܕܒܨܠܵܐ، ܒܨܠܵܢܵܝܵܐ، ܒܘܼܨܠܵܢܵܝܵܐ
ܕܒܨܠܵܐ ܐܵܘ ܒܘܼܨܠܵܢܹܐ پیاز دار .

بصیر – ܒܨܝܼܪ
ܦܲܬܝܼܚ ܚܙܵܝܬܵܐ، ܦܲܬܝܼܚ ܥܲܝܢܹܐ، ܚܲܪܝܼܦܵܐ،
ܡܲܩܠܵܐ، بصرا ܚܲܪܝܼܦܹܐ، ܡܲܩܠܹܐ .

بصیرت – – ܪܘܼܬ݂
ܦܲܬܝܼܚܘܼܬ݂ ܚܙܵܝܬܵܐ، ܦܲܬܝܼܚܘܼܬ݂ ܥܲܝܢܵܐ ܡܲܩܠܵܢܘܼܬܵܐ،
ܦܲܠܝܼܚܘܼܬܵܐ، ܚܲܪܝܼܦܘܼܬܵܐ ܐܵܘ ܦܲܬܝܼܚܘܼܬ݂ ܚܙܵܝܬܵܐ
پیش بینی . ارباب – ܡܲܩܠܹܐ ܚܲܪܝܼܦܹܐ بصرا .
ازروی – ܥܲܝܢܵܢܵܐܝܼܬ݂، ܡܲܩܠܵܢܵܐܝܼܬ݂ بی – ܦܲܬܝܼܚܵܐ،
ܠܲܝܬ݂ ܥܲܝܢܹܐ، ܠܲܝܬ݂ ܚܙܵܝܬܵܐ .

بضاعت – ܒܵܨܵܥܲܬ݂ بضاعة
ܡܸܢܕܝܼ، ܩܸܢܝܵܢܵܐ مال، ܬܸܓܼܪܘܼܬܵܐ مال التجاره
ܐܵܘ ܡܲܪܟܼܝܼܬܵܐ ܕܙܲܒܢܘܼܬܵܐ ܠܲܝܬ݂ : – ندارم آنرا
بخرم ܠܲܝܬ݂ ܠܝܼ ܡܲܪܟܼܝܼܬܵܐ ܕܙܲܒܢܘܼܬܵܐ ܐܲܝܟ݂
ܙܒܲܢܬܵܐ ܠܙܒܲܢܵܐ .

بضع – ܒܸܨܥ
ܦܲܠܓܵܐ، ܦܲܠܓܸܡ، ܦܲܠܓ ܡܢܵܬܵܐ ܘܫܲܒ݂ܥܵܐ .

بضعة – ܒܸܨܥܬ݂
ܦܲܠܓ ܦܠܲܓܵܐ، ܡܢܵܬܵܐ، ܦܲܠܓ ܦܘܼܠܓܵܐ .

بط – ܒܲܛ
ܒܲܛܵܐ اردك ، مرغابی .

بطل – ܒܵܛܹܠ
ܒܲܛܝܼܠܵܐ، ܒܲܛܵܐ ܒܛܝܼܠܵܐ . ܒܛܵܐ ܒܛܝܼܠܵܢܵܐ .
ܐܵܘ ܣܪܝܼܩܵܐ بیهوده، ܣܲܪܝܼܩܵܐ بیخود ܡܼܢ ܒܛܵܠܵܐ
ایمه ، بادرام ، ܐܵܘ ܓܲܢܒܵܪܵܐ قهرمان ،
ܓܲܢܒܵܪܵܐ .

بطالت – – ܠܘܼܬ݂
ܒܲܛܝܼܠܘܼܬܵܐ، ܒܛܵܠܘܼܬܵܐ، ܣܪܝܼܩܘܼܬܵܐ،
ܣܲܪܝܼܩܘܼܬܵܐ ܐܵܘ ܓܲܢܒܵܪܘܼܬܵܐ . ܓܲܢܒܵܪܘܼܬܵܐ .

بطر – ܒܛܲܪ
ܙܵܗܝܼܘܼܬܵܐ، ܡܲܫܒܲܚܘܼܬܵܐ، ܡܫܲܡܥܘܼܬܵܐ
جسارت ، جسوری .

بطری – ܒܘܼܛܪܝܼ
ܦܝܼܬܘܼܩܵܐ (ܒܘܼܛܘܼܠ) .

بطش – ܒܛܲܫ
ܙܵܒܘܼܬܵܐ، ܠܘܼܫܵܫܵܐ، ܫܘܼܠܛܵܢܵܐ تعرف
ܕܐܲܚܪܵܢܵܐ ܡܼܢ ܓܲܘܵܬܵܐ .

بطل – ܒܲܛܲܠ
ܓܲܢܒܵܪܵܐ، ܓܲܢܒܵܪܵܐ قهرمان، ابطال ܓܲܢܒܵܪܹܐ،
ܓܲܢܒܵܪܹܐ .

بطلان ـ ܒܘܛܠܢ

ܡܒܛܠܘܬܐ ، ܒܛܝܠܘܬܐ ، ܒܛܠܘܬܐ ، بطالت ، ܗܒܛܝܠܘܬܐ بیهودی . ـ قرار داد ܡܒܛܠܘܬܐ ܕܩܝܡܐ ، خط ـ ܡܒܛܠܢܐ . ܗ . ܒ ܣܘܦܬܐ ܕܟܠ ܚܕܐ ܐܠܦܘܬܐ ܕܡܒܛܠܐ ܕܟܠܐ ܡܢ ܩܕܡܐ ܗ . ܒ ܕܟܠܐ ܦܬܓܡܐ ܩܕܝܫܬܐ . ܐܝܟ ܐܢܫܐ ، ܐܢܫܘܬܐ ، ܐܝܕܐ ܣܘܦܬܐ ܕܟܠ ܐܢܫ ܕܐܢܫܐ ، ܟܠ ܚܕ ܕܐܢܫܘܬܐ ، ܟܠ ܐܢܫ ܘܟܠ ܕܐܝܕܐ ܡܒܛܠܢܝܬܐ ܗܝ .

بطن ـ ܒܛܢ

ܟܪܣܐ ، ܒܛܢܐ شکم ܡܒܛܢܢܐ زهدان . ـ پرست ܒܛܢܬܐ ، ܒܛܢܐ شکم پرست ، بطون ܒܛܢܐ ، ܡܒܛܢܐ .

بطنی ـ ܒܛܢܝܐ

ܒܛܢܝܐ ، ܒܛܢܝܬܐ ، ܡܒܛܢܢܝܐ برادر ـ ܐܚܐ ܡܢ ܐܡܐ ܡܢ ܐܚܐ ܡܒܛܢܢܝܐ .

بطوء ـ

ܡܬܡܗܠܢܘܬܐ تأنی ܢܝܚܘܬܐ آهستگی ܡܡܗܠܢܘܬܐ کندی ܡܬܘܚܪܢܘܬܐ دیری .

بطی ـ ܒܛܝܐ

ܡܬܡܗܠܢܐ متانی ، ܢܝܚܐ آهسته ، ܡܡܗܠܢܐ کند . ـ الانتقال ܡܡܗܠ ܡܫܢܝܢܐ دیرفهم ، کندفهم . ـ الهضم ܡܡܗܠ ܘܡܢܘܚܐ ، ܡܬܗܢܐ ܠܦܘܫܩܐ ، ܠܐ ܡܬܦܫܩܢܐ .

بطیخ ـ ܒܛܝܚ

ܦܛܝܚܐ ، ܒܛܝܚܐ خربوزه .

بطین ـ ܒܛܝܢ

ܒܛܝܢܐ ، ܡܪܐ ܕܒܛܢܐ ܪܒܬܐ .

بظر ـ ܒܙܪ

ܒܙܪܬܐ چوچوله بظور ܒܙܪܬܐ .

بعبع ـ ܒܥܒܥ

ܘܥܘܥܐ ، ܘܥܘܥܬܐ . ܦܘܦܥܬܐ ܕܥܢܐ ، ܕܥܢܐ . ـ کردن ܘܥܘܥ ܚܙܝ : صدا . (ܩܠܐ ܕܚܡܐ) .

بعثت ـ ܒܥܬܬ

ܫܠܝܚܘܬܐ ، ܘܫܕܪܬ ܫܠܝܚܘܬܐ ܕܢܒܝܐ

بعد ـ ܒܬܪ

ܒܬܪܟܢ ܡܢ ܒܬܪ . ܒܬܪܟܢ ܗ . ܒ ܒܬܪܐ ܗܘܝܐ ܗ . ܒ ܗܟܢ ، ܒܬܪ ܗܕܐ بعداز ܡܢ ܒܬܪ . ازاین ببعد، منبعد، بعدن ܡܢ ܗܫܐ ܘܠܗܠ ܡܢ ܗܪܟܐ ܠܒܬܪ . بعداً ܡܢ ܒܬܪ ، ܒܬܪܟܢ . ܕܥܬܝܕ بعد آینده .

بعد ـ ܒܘܥܕ

(1) ܡܒܥܕܘܬܐ (2) ܦܪܝܫܘܬܐ مسافت (3) ܡܫܘܚܬܐ مساحت ابعاد ܡܒܥܕܘܝܬܐ ، ܡܫܘܚܝܬܐ ܦܪܝܫܘܝܬܐ . ابعاد سه گانه ، ثلاثه ܬܠܬ ܡܫܘܚܝܬܐ ، ܬܠܝܬܝܬ ܡܫܘܚܝܬܐ ܚܙܝ بعید .

بعدی ـ ܒܥܕܝܐ

ܕܒܬܪ ، ܒܬܪܝܐ ، ܕܐܬܐ ܡܢ ܒܬܪ .

بعضی ـ ܒܥܙܐ

ܚܕܟܡܐ ، ܚܕܟܡܐ ܙܒܢܝܢ . ـ اوقات ܚܕܟܡܐ ܟܢܝܐ بعضاً .

بعل ـ ܒܥܠ

ܒܥܠܐ ، ܡܪܐ . ܒܥܠܐ ܕܐܢܬܬܐ ܡܪܐ ܕܐܢܬܬܐ

ܐܝܟ ܒܥܒܪܬܐ ، ܓܒܪܘܬܐ .

بعيد – ܒܥܝܕ

ܡܒܥܕܐ ، ܪܘܚܩܐ ، ܒܪܘܚܩܐ دور دوردست ، ܪܘܚܩܐ ܗܘܐ ܡܢܗ ܗܘ ܒܥܝܕܐ اينكار از او بعيد است ܠܐ ܡܬܚܫܒܐ .

بعير – ܒܥܝܪ

ܓܡܠܐ شتر بسار .

بعينه – ܒܥܝܢܗ

ܗܘ ܐܝܟ ، ܒܕܡܘܬܐ . ܗܝ ܒܕܡܘܬܐ عيناً . ـ شبيه ميمون ܗܝ ܒܕܡܘܬܐ ܐܝܟ ܩܘܦܐ ، ܗܘ ܐܝܟ ܒܕܡܘܬܐ ܕܩܘܦܐ .

بغ – ܒܓ

ܦܬܟܪܐ ܨܠܡܐ ، ܕܡܘܬܐ بت ܦܬܟܪܐ صنم .

بغاز – ܒܓܐܙ

ܡܥܒܪܢܐ . ـ داردانل ܡܥܒܪܢܐ ܕܕܪܕܢܠ . ܐܘ ܕܕܪܕܢܠܝܬܐ .

بغبغو – ܒܓܒܓܘ

ܒܩܒܘܩܬܐ ، ܩܠܐ ܕܩܘܩܝܐ . ـ كردن ܒܩܒܩ . ܒܩܒܩܐ ܠܐ ܐܡܪܝܢ ܒܩܒܘܩܬܐ ܐܘ ܩܠܐ ܩܠܐ ܕܟܪܟܐ ، ܩܠܐ ܕܟܪܘܟܝܐ ܕܟܡܪܐ ، ܕܩܒܩܒܬܐ ܕܓܢܐ ܚܕܐ : صدا (ܩܠܐ ܕܩܒܩܒܬܐ) .

بغتة – ܒܓܬܗ

ܡܫܠܝܐ ܗ . ܕ . ܕܠ . ܡܢ ܕܠܐ ܐܘܕܥ ܠܐ ܡܚܫܒܐ ، ܡܢ ܫܠܝܐ ، ܒܠܐ ܣܒܪܬܐ بغتة ܡܫܠܝܐܝܬ ، ܡܢ ܫܠܝܐ ، ܡܫܠܝܐܝܬ ، ܡܫܠܝܐܝܬ بتات ܡܫܠܝܬܐ .

بغرا – ܒܓܪܐ

ܚܙܝܪܐ ، ܕܒܪܐ گراز ، ܚܙܝܪܐ خوك ܚܙܝܪ ܒܪܐ خوك وحشى .

بغرنج – ܒܓܪܢܓ

ܡܫܓܫܐ ، ܡܒܠܒܠܐ برهم . ܚܒܝܟܐ ܚܘܒܟܐ برهم درهم .

بغض – ܒܓܨ

ܣܢܝܬܐ ، ܣܢܝܢܘܬܐ ، ܐܟܬܐ كين كينه ، ܚܡܬܐ خشم .

بغل – ܒܓܠ

(1) ܥܘܫܬܐ ، ܬܚܘܬ ܐܕܫܐ ابط (2) ܥܘܒܐ آغوش . (3) ܚܕܝܐ ܐܝܟ ܥܘܒܐ حضن ، بر (4) ܓܘܢܐ ، ܓܢܒܐ پلو (5) ܣܒܠܐ بارآغوش . آنرا گذاشت زير بغل ܣܡܗ ܒܥܘܫܬܗ ܬܚܘܬ ܥܘܫܬܗ . اورادر ـ گرفت ܥܒܩܗ ܠܗ ܚܒܩܗ ܗ . ܕ . ܠܥܘܫܬܗ بغلش خوابيد ܕܡܟܐ ܒܥܘܒܗ ، ܒܓܘܢܗ . يك ـ هيزوم ܚܕ ܣܒܠܐ ܐܝܟ ܚܕܡܐ ܕܩܝܣܐ ، ܕܚܕ ܥܘܒܐ ܐܝܟ ܩܝܣܐ . ـ كردن ܚܒܩܐ ܥܒܩܐ . ـ خواب ܒܥܘܒܐ ܕܡܟܐ برخوابه . ـ گير ܥܒܩܐ . ـ گيرى ܥܒܩܬܐ .

بغلك – – ܠܟ

ܩܪܝܬܐ ܥܘܫܬܐ ، ܩܪܝܬܐ ܬܚܘܬ ܐܕܫܐ .

بغلى – – ܠܝ

ܥܘܫܝܐ ، ܕܥܘܫܬܐ .

بغى – ܒܓ ܝܐ

ܡܪܕܐ ، ܡܪܘܕܘܬܐ طغيان ياغى گرى .

بقاء — ܒܩܵܐ

ܡܢ ܡܩܝܘܡܘܬܐ، ܡܫܡܪܘܬܐ، ܢܛܝܪܘܬܐ امرار . [illegible] دنیا — ندارد [illegible] بی — ܠܐ ܡܢ ܡܩܝܘܡܘܬܐ، ܠܐ ܡܫܡܪܘܬܐ، ܡܬܒܕܢܐ فانی ، ܡܬܒܕܢܐ . بی‌بقائی ܠܐ ܡܩܝܘܡܘܬܐ، ܠܐ ܡܫܡܪܘܬܐ، ܡܬܒܕܢܘܬܐ .

بقال — ܒܩܵܠܐ

[illegible] .

بقالی — — ܝܐ

[illegible] .

بقاول — — ܘܠ

[illegible] آشپز باشی .

بقبقه — ܒܩܒܩܐ

[illegible] غلغل .

بقچه — ܒܘܩܓ̰ܐ بوغچه

[illegible] بسته .

بقر — ܒܩܪ

[illegible] گاو ، [illegible] .

بقری — — ܪܝ

[illegible] .

بقل — ܒܩܠ

[illegible] عشب ، [illegible] علف [illegible]

علوفه ، علیق ، [illegible] . بقول [illegible] .

بقله — ܒܩܠܗ بقلة

[illegible] نبات ، گیاه ، سبزی [illegible] . بقولات [illegible] .

بقم — ܒܩܡ

[illegible] .

بقیه — ܒܩܝܗ

[illegible] باقی‌مانده ، [illegible] . بقایا [illegible] .

بكاء — ܒܟܵܐ

[illegible] گریه .

بكارت — ܒܟܵܪܬ

[illegible] — بردن ، گرفتن [illegible] . ازاله — [illegible] .

بكتر — ܒܟܬܪ

[illegible] زره ، [illegible] جـوشن [illegible] برنج [illegible] .

بكر — ܒܟܪ

(1) [illegible] دختر بـاكـره (2) [illegible] ارشد (3) [illegible] باكوره [illegible]

ܐܝܟ ܦܘܪܫܢܐ، ܡܢ ܦܠܓܐ ܐܡܝܢܐ (ܕܘܪܓܐܓܐ)
ܐܘ ܒܠܐ ܡܩܕܡ ܡܦܪܡܐ، ܡܒܝܢܘܬܐ ܒܠܐ
ܦܘܡ ܒܡܝܕܐ ܒܝܘܡܐ .

بگاه — ܒܠܐ ܦܘܬ

ܒܦܠܓܐ . گاه — ܒܠܐ ܡܢܘܬܐ ܠܦܬܐ .

بگماز — ܚܡܪ ܡܬܝ

ܡܫܬܝܘܬܐ ܕܚܡܪܐ .

بلا — ܒܠܐ ܥܠܬܐ

ܒܠܐ ، ܒܠܐ .
ܐܝܟ ܦܘܪܫܢܐ ܕܚܕܐ ܡܠܬܐ ܡܩܕܡܐ
ܕܠܐ ܠܗܘܢ ܘܫܡܐ ܕܠܐ ܫܘܚܠܦܐ صفت ܘܒܠܐ
ܡܠܬܐ اسم حالت . ܫܘܡܗܐ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܡܕܡ
ܡܩܕܡ ܠܐ ܗܘܐ :
— استفاده ܒܠܐ ܝܘܬܪܢܐ ، ܒܠܐ ܥܘܕܪܢܐ بى
سود ، بلا نتيجه ، ܠܐ ܥܒܕܐ . — اعتراض ܒܠܐ
ܗܟܢܐ ، ܒܠܐ ܦܩܝܥܘܬܐ . — اهمال ܒܠܐ
ܡܫܡܫܢܘܬܐ ، ܒܠܐ ܡܬܒܥܐ تسامح ، ܠܐ
ܡܬܒܥܢܐ ، ܒܠܐ ܡܬܡܟܢܘܬܐ . — تأخير ܒܠܐ
ܥܘܟܒܐ . — تخلف ܒܠܐ ܠܚܘܕ . — ترديد ،
شك ، شبهه ܒܠܐ ܕܘܒܪܐ . — تشبيه ܒܠܐ
ܕܘܡܝܐ ، ܒܠܐ ܕܘܡܝܐ ، ܒܠܐ ܕܘܡܝܐ .
— تصور ܒܠܐ ܗܓܝܐ . — توقف ، فاصله ܡܫܘܚܐ ،
ܒܠܐ ܥܘܟܒܐ ، ܒܠܐ ܫܠܝܘܬܐ . — درنگ
ܒܠܐ ܥܘܟܒܐ ، ܒܠܐ ܡܬܡܟܢܘܬܐ . — سبب ،
وجه ܒܠܐ ܥܠܬܐ . — شرط ܒܠܐ ܬܢܝܐ ،
ܒܠܐ ܚܘܠܦ . — عوض ܒܠܐ ܦܘܪܥܢܐ ، ܒܠܐ
ܕܘܟܪܢܐ ܡܓܢ مجانى . — كلام ܒܠܐ ܦܘܠܓܐ
ܒܠܐ ܕܘܒܪܐ . — مالك ܒܠܐ ܡܪܐ . — متصدى
ܗܘܝܐ . — معارض ܒܠܐ ܐܣܛܪܛܐ . — مقدمه
ܒܠܐ ܡܩܕܡܘܬܐ ، ܒܠܐ ܦܘܪܫܢܘܬܐ ، ܒܠܐ
ܫܘܪܝܐ ، ܒܠܐ ܦܘܪܫܢܘܬܐ . — نصيب ܒܠܐ
ܗܘܢܐ ، ܒܠܐ ܡܢܬܐ . — واسطه ܒܠܐ ܡܨܥܝܐ ،

ܡܨܥܝܐ .

بلاء — ܠ ܠܐ

ܒܠܐ ، ܒܘܫܐ آفت ، ܡܚܘܬܐ بيم ܒܝܫ
ܒܝܫܘܬܐ بدبختى . — انگيز ܡܒܝܫܢܐ .
— زده، ديده ، كش ܐܒܝܠܐ ، ܒܝܫܐ .

بلادت — ܒܠܐ

ܠܗܘܬܐ ، ܦܟܝܗܘܬܐ غباوت .

بلاع — ܒܠ ܠܐ

ܒܠܘܥܐ ، ܒܠܘܥܬܐ . ܒܠܥ ܒܠܘܥܐ ، ܐܟܘܠܐ
ܒܠܘܥܬܐ ܘ . ܒ ܐܟܘܠܐ آكول .

بلاغت — ܒ ܠܐ ܓܐ

ܗܡܝܠܘܬ ܡܠܬܐ ، ܡܗܡܝܢܘܬܐ طلاقت
لسان ، ܕܦܘܫܩܘܬܐ علم بلاغت با — ܡܗܡܝܢܘܬܐ ،
ܕܦܘܫܩܢܐ ܗܡܝܠܘܬ ܡܠܬܐ ܐܘ ܕܦܘܫܩܐ
بليغ ܗܡܝܠ ܡܠܬܐ .

بلال — ܠ ܠܐ

ܡܝܐ .

بلاهت — ܗ

ܠܗܘܬܐ ، ܦܟܝܗܘܬܐ غباوت ، ܠܗܘܬܐ
بلادت .

بلايه — ܐܐ

ܠܡܘܬܐ ، ܙܢܝܘܬܐ ܡܢ ܙܢܝܘܬܐ ܒܠܐ ܢܦܩܐ
ܙܢܝܘܬܐ ، ܙܢܝܘܬܐ زناء — كار ܙܢܝܐ ،
ܙܢܝܐ ، ܙܢܝܐ .

بلبل — ܒܘܠ ܒܘܠ

ܡܙܡܪܢܐ ܡܢ ܡܙܡܪܢܐ ، ܦܪܚܐ ܕܩܠܐ ،
ܒܘܠܒܘܠ . — ستان ܒܝܬ ܡܙܡܪܢܐ .
بلابل ܡܙܡܪܢܐ ، ܒܘܠܒܘܠܐ .

بلبلى — ܐ

ܡܙܡܪܢܘܬܐ ، ܡܙܡܪܢܘܬܐ ، ܒܘܠܒܘܠܘܬܐ ܕܡܙܡܪܢܐ

بلد — ܦܠܕ

ܡܕܝܢܬܐ، ܡܕܝܢܬܐ، ܦܘܩܕܢܐ استان . بلاد ܡܕܝܢܬܐ .

بلد — —

ܝܕܘܥܐ، ܝܕܝܥܐ، ܡܦܩܢܐ آشنا، وارد ܐܘܝ ܡܕܒܪܢܐ، ܡܫܕܪܢܐ، ܡܚܘܝܢܐ ܕܐܘܪܚܐ . راهنما، هادی . — بودن ܝܕܥܐ . — شدن ܝܕܥ او زبان آشوری — نیست ܗܘ ܠܐ ܝܕܥ ܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ، ܗܘ ܠܐ ܝܠܗ ܡܦܩܢܐ ܕܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ .

بلدرچين — ܦܠܕܪܨܝܢ

ܣܘܠܝܐ، ܫܠܘܐ سلوی .

بلدی — ܦܠܕܝ

ܡܕܝܢܝܐ، ܡܕܝܢܬܢܝܐ . انجمن — ܫܘܬܦܘܬܐ، ܟܢܘܫܬܐ ܡܕܝܢܝܬܐ .

بلديت — — ܝܬ

ܡܝܕܥܢܘܬܐ، ܝܕܝܥܘܬܐ، ܡܦܩܢܘܬܐ آشنائی .

بلديه — — ܝܗ

ܡܕܝܢܝܘܬܐ، ܡܕܝܢܬܢܝܘܬܐ .

بلسان — ܦܠܣܐܢ

ܒܠܣܡܐ، ܐܦܣܢܐ ܒܣܡܐ انگم .

بلع — ܦܠܥ

ܒܠܥܐ، ܒܠܥܬܐ ابتلاع .

بلعم — ܦܠܥܡ

ܒܠܘܥܐ، ܒܠܘܥܬܐ، ܐܟܘܠܐ آکول .

بلعيدن — ܦܠܥܝܕܢ

ܒܠܥܐ .

بلعوم — ܒܠܥܘܡ

ܓܓܪܬܐ .

بلغم — ܦܠܓܡ

ܦܠܓܡܐ، ܡܚܛܐ مخاط .

بلغمی — — ܡܝ

ܦܠܓܡܝܐ، ܦܠܓܡܢܝܐ، ܡܚܛܢܝܐ مخاطی .
— مزاج ܦܠܓܡܢܐ، ܦܠܓܡܝܐ .

بلغور — ܒܠܓܘܪ

ܫܡܕܐ . — جو ܫܡܕܐ ܕܣܥܪܐ ܝܢ ܚܛܐ .
— هندی ܚܛܐ ܫܥܘܪܐ . آبگوشت — ܘܫܛܐ ܕܚܛܐ .

بلق — ܦܠܩ

ܦܠܩܐ، ܡܕܐ ܕܡܘܕܥܐ ܝܢ ܓܘܢܐ ܘܣܡܩܐ ܘܚܘܪܐ ܝܢ ܓܘܢܐ ܣܘܡܩܐ . ܣܘܣ : ابلق .

بلقك — ܦܠܩܟ

ܦܠܩܐ ܕܢܝܓܪܐ ܝܢ ܢܫܡܐ ܕܦܘܩܕܐ .

بلکه — ܦܠܟܗ

ܦܠܐ، ܐܠܐ، ܕܗܢܐ ܘܗܕܐ، ܕܟܠ نه‌تنها من بلکه همه آنها . . ܠܐ ܐܢܐ ܐܝܢ ܦܠܐ ܕܟܠܗ ܐܝܟ . . . بلکه آمدم، بلکه نه ܕܟܠ ܐܬܝܬ، ܕܟܠ ܠܐ ܐܬܝܬ . ܡܕܡ ܕܟܠ ܐܡܪ ܝܠܗ ܕܦܘܫܐ ܡܫܘܐܠܐ ܫܘܐܠܐ ܫܘܐܠܐ حرف رابط شك است که اشاره بـه احتمال و انتظار میکند . (ܘܦܠܐ ܐܬܘܪܝܐ) ܕܢ ܡܢ ܦܘܩܕ ܡܦܘܣܐ ܐܘ ܕܫܘܐ ܡܦܘܣܐ .

بلم — ܒܵܠܡ

ܒܲܠܘܼܥܝܼܬܵܐ، ܣܘܼܡܒܵܪܵܐ کرجی ܡܲܥܒܘܼܪܬܵܐ. ܐܲܒܵܪܵܐ ܕܒܲܠܘܼܥܝܼܬܵܐ ܕܗܘܼܝܵܐ ܠܓܵܘ ܒܲܠܥܵܐ. ܙܘܼܪܩܵܐ زورق.

بلما — ܒܵܠ ܡܵܐܝ

ܠܒܝܼܒܵܐ، ܚܲܠܝܼܡܵܐ.

بلمه — ܒܵܠ ܡܵܝܗ — ܒܲܠ ܡܵܝܗ

ܒܸܣܬܵܐ ܦܬܵܝܵܐ ܘܣܲܦܝܼܣܵܐ پر مو، ܟܘܼܣܵܐ ܣܲܦܝܼܣܵܐ. — ریش ܣܦܝܼܣܵܐ ܒܸܣܬܵܐ.

بلند — ܒܲܠܲܢܕ

(1) ܪܵܡܵܐ، ܓܘܼܪܵܐ ܪܵܡܵܐ، ܥܸܠܵܝܵܐ ܪܵܡܵܐ. (2) ܒܪܝܼܟ݂ܵܐ. ܚܲܝܠܵܐ ܒܪܝܼܟ݂ܵܐ، ܓܲܠܘܼܝܬܵܐ ܒܪܝܼܟ݂ܵܐ. (3) ܡܝܲܩܪܵܐ. ܒܲܪܬ݂ܵܐ ܡܝܲܩܪܵܐ، ܝܲܩܝܼܪܘܼܬܵܐ ܡܝܲܩܪܘܼܬܵܐ مقام بلند، بلندمرتبه. — کردن ܡܪܲܘܡܹܐ. — شدن ܪܵܡܵܐ، ܥܵܠܹܐ، ܗܘܵܐ ܒܪܝܼܟ݂ܵܐ. — اختر ܟܘܼܟ݂ܒܹܗ ܪܵܡܵܐ، ܓܕܝܼܕܵܐ بلند اقبال، خوشبخت. — اختری ܓܕܝܼܕܘܼܬܵܐ خوشبختی. — اراده ܪܵܡ ܨܒܝܵܢܵܐ. — اقتدار ܪܵܡ ܚܲܝܠܵܐ، ܚܲܝܠܬܵܢܵܐ. — آواز ܪܵܡ ܩܵܠܵܐ، ܩܵܠܵܢܵܐ ܪܵܒܵܐ. — بالا ܪܵܡ ܩܘܼܡܬܵܐ بلندقامت، بلند قد. — بین، نظر ܪܵܡ ܚܙܵܬܵܐ. — پایه ܦܘܼܪܣܵܐ افضل — همت ܪܵܡ ܢܲܦܫܵܐ ܪܲܒ ܢܲܦܫܵܐ.

بلندی — — ܝܵܐ

ܪܵܡܘܼܬܵܐ، ܡܝܲܩܪܘܼܬܵܐ رفعت.

بلوا — ܒܵܠ ܘܵܐܝ

ܪܘܼܫܵܐ، ܚܘܼܠܒܵܠܵܐ.

بلور — ܒܲܠܘܼܪ

ܒܹܠܘܼܪܵܐ، ܙܓ݂ܘܼܓ݂ܝܼܬܵܐ ܫܩܝܼܦܬܵܐ شیشه‌شفاف. — ساز ܙܓ݂ܘܼܓ݂ܵܝܵܐ. — سازی ܙܓ݂ܘܼܓ݂ܵܝܘܼܬܵܐ شیشه سازی.

بلوری — — ܝܵܐ

ܒܹܠܘܼܪܵܝܵܐ، ܒܹܠܘܼܪܵܢܵܐ بلورین.

بلوط — ܒܲܠܘܼܛ

ܒܲܠܘܼܛܵܐ، ܒܸܛܡܬܵܐ بنه.

بلوغ — ܒܲܠܘܼܓ݂

ܢܒܝܼܣܘܼܬܵܐ، ܙܒܢܵܐ ܕܒܲܠܝܼܡܘܼܬܵܐ ܕܒܝܼܗ ܡܲܕܥܵܐ ܡܢ ܡܫܘܼܚܬܵܐ ܠܓܵܘ ܦܪܝܼܫܘܼܬܵܐ ܘܐܲܚܘܼܬܵܐ ܕܐܘܼܪܚܵܐ ܡܢ ܒܘܼܪܬܵܐ ܕܚܲܝܹܐ ܘܡܲܫܪܵܐ ܕܝܘܼܡܵܐ. ܙܒܢܵܐ ܕܡܲܠܒܲܠܘܼܬܵܐ 14 ܫܢܝܹܐ ܠܐ ܓܒܪܵܐ، 12 ܫܢܝܹܐ ܠܐ ܒܚܘܼܪܬܵܐ. دندان — ܟܸܟܵܐ ܡܢ ܙܒܢܵܐ ܕܗܘܼܝܵܐ.

بلوك — ܒܲܠܘܼܟ

ܡܲܪܒܝܼܬܵܐ، ܒܣܘܼܩܵܠܵܐ معنی ܕܡܲܬܵܐ ܡܢ ܕܘܼܟܬܵܐ ܐܲܚܪܵܬܵܐ ܘܣܘܼܒܵܪܵܐ ܕܚܲܕ ܐܲܬܪܵܐ. ܟܘܼܪܵܐ برزن محله، ܘܝܼܢܬܵܐ ناحیه. بلوکات ܟܘܼܪܹܐ، ܘܝܼܢܬܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܚܲܕܪܵܐ ܐܲܬܪܵܢܵܐ ܠܝܼܗ.

بلوكی — — ܝܵܐ

ܡܲܪܒܝܼܬܵܝܵܐ، ܟܘܼܪܵܝܵܐ.

بله — ܒܲܠܹܗ بلی

ܐܝܼܢ بلی.

باله — ܒܵܠܗ

ܒܲܠܘܼܬܵܐ، ܒܵܐܪܘܼܬܵܐ بلاهت ܠܲܫܘܼܬܵܐ بلادت، ܦܲܟܘܼܬܵܐ غباوت.

بلی — ܒܵܠ ܝܹܐ

ܗܝܼ ܐܝܼܢ بله. بلی ܒܘܼܫ ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ܠܝܼܗ ܡܢ بله. ܡܸܢ ܡܘܼܦܠܚܵܢܵܐ ܡܲܬܢܵܝܵܬܵܐ ܐܝܼܬܠܝܼܗ ܣܘܼܟܵܠܵܐ معنی ܕܡܘܼܕܝܼ بلی؟ ܡܘܼܕܝܼ؟

بلید — ܒܠܝܕ

ܟܘܕܢܐ ، ܦܬܢܐ عبی ، ܫܛܝܐ احمق .

بلیغ — ܒܠܝܓ

ܡܡܠܠܐ ܦܨܝܚܐ، ܡܡܠܠܐ ܫܦܝܪܐ ܡܫܟܚܢܐ، ܦܬܝܚܐ طلیق اللسان سخن ران ܠܫܢܐ ܡܦܝܣܢܐ مؤثر .

بلیغانه — ܒܠܝܓܐܢܗ

ܒܡܡܠܠܘܬܐ ܦܨܝܚܬܐ ، ܡܫܟܚܢܝܬ ، ܦܬܝܚܝܬ .

بلیه — ܒܠܝܗ

ܢܣܝܘܢܐ، ܒܝܫܬܐ بلاء ܒܝܫܘܬܐ آفتزدگی ܒܝܫ ܓܕܘܬܐ بدبختی .

بم — ܒܡ

ܒܡ ، ܩܠܐ ܗܘ ܕܥܒܝ ܕܩܠܐ ܕܟܢܪܐ ܟܕ ܙܡܪܐ .

بن — ܒܢ

ܒܪܐ ، ܒܢܘܢܐ پسر بنو ܒܢܝܐ ، ܒܢܝܢܐ ܣܘܪ : ابن ، ابناء .

بن — ܒܢ

ܥܩܪܐ، ܫܪܫܐ ܕܝ ܫܬܐܣܐ بیخ ܫܬܐܣܐ پی ؛ ܫܬܐܣܘܬܐ تأسیس . از — کندن ܥܩܪܐ ܥܩܘܪ ܥܩܪܐ ، ܥܩܪܐ . — گوش ܥܩܪܐ ܕܐܕܢܐ ܕܝ ܐܕܢܐ . — بغل ܬܚܝܬ زیر بغل . — دندان ܟܢܦܐ لثه .

بناء — ܒܢܐܐ

(1) ܒܢܝܢܐ (2) ܥܒܕܐ (3) ܥܒܝܕܘܬܐ . — کردن ܒܢܝܐ، ܒܢܝܢܐ ، ܫܬܐܣܐ . — خانه ܒܢܝܐ ، ܒܢܝܬܐ ܕܒܝܬܐ . — کرد بحرف زدن

ܥܒܝܕܘܬܐ ܫܘܘܕܝܐ . — شدن ܡܬܒܢܝܐ . ܡܫܬܐܣܢܐ . — بر ܒܢܝܢܐ ܕܗܢܐ . — براین ܒܢܝܢܐ ܗܢܐ ܕܥܒܕܐ ܗܕܐ، ܒܢܝܢܐ ܗܢܐ ܗܘܐ، ܢܩܝܦܘܬܐ ابنیه ܒܢܝܢܐ .

بنا — ܒܢܐ

ܒܢܝܐ ، ܐܪܕܝܟܠܐ .

بنات النعش — ܒܢܐܬ ܐܠܢܥܫ

ܕܒܘܩܐ ܕܥܓܠܬܐ ܕܟܘܟܒܐ ܦܠܝܓܬܐ ܓܕܝܐ . — صغری ܓܕܝܐ ܙܥܘܪܬܐ . — کبری ܓܕܝܐ ܪܒܬܐ ܕܝ ܓܘܪܬܐ .

بنان — ܒܢܐܢ

ܪܝܫ ܨܒܥܐ سرانگشت .

بنایی — ܒܢܐܝܝ

ܒܢܝܘܬܐ ، ܐܪܕܝܟܠܘܬܐ .

بن بست — ܒܢ ܒܣܬ

ܐܘܪܚܐ ܣܓܝܪܬܐ، ܫܩܐ ܣܓܝܪܐ ܕܝ ܦܠܛܐ ܘ ܕ ܠܐ ܡܦܩܢܐ خروج .

بنبو — ܒܢܒܘ

ܩܢܐ ܕܝ ܚܝܙܪܐܢܐ خیزران .

بنت — ܒܢܬ

ܒܪܬܐ دختر بنات ܒܢܬܐ دختران . — لجبل ܒܪܬܐ ܕܛܘܪܐ ܕܝ ܒܢܬ ܩܠܐ .

بنج — ܒܢܓ

ܒܢܓܘܢܐ ، ܣܡܐ ܕܫܢܬܐ بنگ .

بنجل — ܒܢܓܠ

ܕܠܐ ܛܝܡܐ ، ܕܠܐ ܩܝܡܐ بی‌قدر ، بی‌قیمت .

بنچاق – ܒܢܵܟ̣ܵܩ

ܟܬ̣ܵܒ̣ܵܐ ܕܙܒ̣ܢܵܐ، ܒܫܲܛܪܵܐ ܕܡܲܠܟܵܐ ܘܕܒܵܢܵܐ ܘܙܒ̣ܘܢܵܐ بیع نامه .

بند – ܒܲܢܕ

(1) ܡܲܣܘܼܪܵܐ، ܐܲܣܘܼܪܵܐ، ܩܛܝܼܪܵܐ، ܗܘܵܐ ܡܵܐ ܕܐܲܣܝܼܪ ܒܗ ܡܸܕܸܡ . (2) ܚܲܒ̣ܠܵܐ (3) ܚܘܼܛܵܐ، ܟܹܐܦܵܐ ܝܲܢ ܟܒ̣ܠܵܐ نخ . (4) ܫܲܫܠܬ̣ܵܐ زنجیر ܫܲܒ̣ܠܵܐ شکال . (5) ܦܘܼܪܩܵܐ باب‌فصل . (6) ܣܟ̣ܪܵܐ سد، بنداب . (7) ܦܣܵܩܬ̣ܵܐ ܝܲܢ ܦܘܼܪܫܵܢ مفاصل (8) ܡܲܫܠܵܐ (9) ܢܝܼܪܵܐ یوغ . – ازار، زیر جامه ܚܘܼܨܵܐ بندتنبان . – انگشت ܡܲܪܦܩܵܐ ܝܲܢ ܦܣܵܩܬ̣ܵܐ ܕܨܸܒ̣ܥܵܐ . جفت، ناف ܚܲܒ̣ܠܵܐ ܕܫܘܼܪܵܐ ܝܲܢ ܫܪܵܪܬ̣ܵܐ . – دست ܨܘܼܡܕ̇ܵܐ . – رشمه ܐܲܣܘܼܪܵܐ ܕܦܘܼܠܵܐ . – رکاب ܘܩܛܝܼܪܵܐ ܕܪܸܓ̣ܠܵܐ . – کفش ܩܛܵܪܵܐ ܕܡܣܵܢܹܐ . – باز ܦܬ̣ܝܼܚܵܐ ܚܠܵܐ ܚܲܒ̣ܠܵܐ . – گسیخته ܡܦܲܠܬܵܐ، ܦܪܝܼܩܵܐ سبک . – آمدن ܠܲܒܝܼܫܵܐ خوش بند آمد ܕܪܹܫܵܐ ܠܵܒ̣ܫܵܐ . – آوردن ܡܲܠܒܸܫܝܼܢ . – زدن ܐܲܣܘܼܪܵܐ، ܩܛܝܼܪܵܐ . – کردن ܚܒ̣ܝܼܫܵܐ ܩܛܝܼܪܵܐ .

بنداب – ܒܲܢܕܵܐܒ̣

ܣܟ̣ܪܵܐ سد، برغ برغاب .

بندار – ܒܲܢܕܵܪ

ܐܲܚܝܼܕܵܐ محکم ܐܵܘ ܚܒ̣ܝܼܫܵܐ ܐܵܘ ܩܛܝܼܪܵܐ .

بنداق – ܒܲܢܕܵܩ

ܒܘܼܣܵܡܬ̣ܵܐ ܪܡܵܫܵܐ ܕܩܘܼܪܒܵܢܵܐ .

بندر – ܒܲܢܕܲܪ

ܠܡܹܐܢܵܐ ܗ . ܕ ܢܘܼܩܒ̣ܵܐ لب ܕܝܲܡܵܐ ܝܲܢ ܕܢܲܗܪܵܐ ܒܹܝܬ̣ ܡܲܥܒ̣ܪܵܐ .

بندگاه – ܒܲܢܕܓܵܗ

ܦܣܵܩܬ̣ܵܐ مفاصل .

بندگی – ܒܲܢܕܓ݁ܝܼ

ܡܫܲܡܫܵܢܘܼܬ̣ܵܐ، ܥܒ̣ܕܘܼܬ̣ܵܐ خدمت ܡܫܲܡܫܵܢܘܼܬ̣ܵܐ ܝܲܢ ܥܒ̣ܕܘܼܬ̣ܵܐ نوکری، ܦܠܵܚܘܼܬ̣ܵܐ عبودیت . – کردن ܡܫܲܡܫܹܐ ܦܵܠܹܚܵܐ ܐܵܘ ܣܵܓ̣ܹܕ ܠܐܲܠܵܗܵܐ خدارا بندگی میکنیم ܠܐܲܠܵܗܵܐ ܣܵܓ̣ܕܝܼܢܲܢ .

بندور – ܒܲܢܕܘܼܪ

ܣܵܝܵܓ̣ܵܐ، ܫܘܼܪܵܐ ܕܟܪܡܵܐ ܕܪܹܫܹܗ ܐܲܢܬ̣ܵܐ ܡܵܢܵܐ ܕܐܸܬ̣ܝܼܗ ܠܡܲܝܵܐ ܡܢ ܩܛܝܼܪܘܼܬ̣ܵܐ .

بنده – ܒܲܢܕܹܗ

ܡܫܲܡܫܵܢܵܐ، ܥܲܒ̣ܕܵܐ ܡܫܲܡܫܵܢܵܐ، ܦܠܵܚܵܐ ܐܵܘ ܒܲܫܡܵܗܵܐ معنی ܕܥܲܒ̣ܕܵܐ ܝܲܢ ܐܵܢܵܐ ܕܡܫܲܡܫܵܢܘܼܬ̣ܵܐ . بنده آنجا نبودم ܐܵܢܵܐ ܠܵܐ ܗܘܹܝܬ̣ ܬܲܡܵܢ . بندگان ܡܫܲܡܫܵܢܹܐ، ܥܲܒ̣ܕܹܐ . . . ܚܲܒ̣ܠܵܐ بنده ܕܥܲܒ̣ܕܵܐ ܕܐܲܣܝܼܪ ܐܲܣܘܼܪܵܐ ܡܢ بستن ܐܲܣܘܼܪܵܐ ܡܲܫܠܵܐ ܠܟܠܗܝܢ ܐܵܢܝܢ ܗܵܠܹܝܢ معانی ܕܡܸܫܬܲܡܫܵܢ ܒܗܝܢ . – پرور، نواز ܡܪܲܒܝܵܢܵܐ ܕܡܫܲܡܫܵܢܹܐ، ܕܡܫܲܡܫܵܢܹܐ، ܕܫܲܡܫܵܐ ܠܥܲܒ̣ܕܵܐ . . .

بندی – ܒܲܢܕܝܼ

ܒܹܝܬ̣ ܐܲܣܝܼܪܹܐ زندانی، ܫܒ̣ܝܵܐ سبی ܐܲܣܝܼܪܵܐ اسیر بندیان ܫܒ̣ܝܹܐ، ܐܲܣܝܼܪܹܐ .

بنشن – ܒܲܢܫܲܢ

ܒܘܼܩܵܐ، ܒܘܼܩܹܐ ܝܲܢ ܛܠܘܼܦܝܹܐ عدس ܠܘܼܦܝܹܐ باقلاء، ܚܸܡܨܹܐ نخود، ܗ . ܕ ܙܲܪܥܘܼܢܹܐ ܡܢ ܙܲܪܥܹܐ بنک .

بنصر — ܒܢܨܪ

ܨܒܥܐ، ܨܒܥܐ ܕܒܝܢܝܬܐ، ܨܒܥܐ ܕܩܘܪܡܐ. بناصر ܨܒܥܐ.

بنفش — ܒܢܦܫ

ܓܘܢܐ ܕܡܒܝܢܒܓܐ.

بنفشه — ܒܢܦܫܗ

ܡܒܝܢܒܓܐ، ܦܩܥܬܐ ܡܢ ܦܩܥܬܐ ܡܒܝܢܬܐ.

بنك — ܒܘܢܟ

ܒܘܢܐ، ܒܘܢܝܬܐ ܡܢ ܦܝܪܐ ܡܢܝܢ بنشن.

بنك — ܒܢܟ

ܒܢܟܐ ܕܦܠܚܝܬܐ بنه.

بن كن — ܒܘܢ ܟܢ

ܝܒܘܩܬܐ، ܝܩܘܪܬܐ وجين كر ܐܡܝܢܬܐ كچ بيل.

بنگ — ܒܢܓ

ܒܢܓܐ. — سفيد ܒܢܓܐ ܚܘܪܐ.

بنگاه — ܒܘܢ ܓܐܗ

ܡܫܟܢܐ، ܒܝܬܐ، ܕܘܟܬܐ، ܒܝܬ ܡܐܢܐ.

بنوت — ܒܘܢܘܬ

ܒܪܘܬܐ پسرى.

بنه — ܒܘܢܗ

ܛܥܘܢܐ، ܡܐܢܐ بارسفر، سازسفر ܐܘ ܒܝܬܐ اثاثيه.

بنه — ܒܢܗ

ܦܠܚܬܐ، ܦܠܚܝܬܐ، ܐܪܥܐ ܕܙܪܥܐ.

بنى — ܒܢܝ

ܒܢܝܐ، ܒܢܘܝܬܐ، ܒܢܝܐ. — اسرائيل ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ.

بنياد — ܒܘܢ ܝܐܕ

(1) ܫܬܐܣܐ، ܫܘܪܫܐ پايه. ܫܬܐܣܬܐ. (2) ܒܘܢܝܐ. — افكندن، نهادن ܫܬܐܣܬܐ. — كردن ܫܬܐܣ، ܫܪܫ. — گر ܫܬܐܣܢܐ ܒܢܝܐ بنا. بى — ܕܠܐ ܫܘܪܫܐ، ܕܠܐ ܫܬܐܣܬܐ.

بنيان — ܒܘܢ ܝܐܢ

ܒܢܝܢܐ ܐܘ ܫܘܪܫܐ بنياد ܒܢܝܢܐ ܕܒܝܬܐ، ܕܡܕܝܢܬܐ.

بنيه — ܒܢܝܗ

ܓܒܝܠܬܐ. ܒܢܝܢܐ ܕܓܘܫܡܐ. ܪܘܟܒܐ تركيب. ܐܘ ܚܘܠܡܢܐ سلامتى. با — ܚܝܠܬܢܐ. بى — ܡܚܝܠܐ.

بو — ܒܘ

ܪܝܚܐ. بوى گل ܪܝܚܐ ܕܘܪܕܐ. — كردن ܡܪܝܚ. — دادن ܝܗܒ ܪܝܚܐ، ܡܪܝܚ ܪܝܚܐ. — بردن ܫܩܠ ܪܝܚܐ. — گرفتن ܡܪܝܚ. — گرفته ܡܪܝܚܐ ܡܢ ܪܝܚܐ. — گرفتگى ܡܪܝܚܘܬ ܪܝܚܐ، ܡܪܝܚܘܬܐ. — دار ܪܝܚܢܐ. — خوش ܪܝܚܐ ܒܣܝܡܐ، ܒܣܝܡܐ. — بد ܪܝܚܐ ܡܪܝܚܐ.

بواب — ܒܘܘܐܒ

ܢܛܘܪܐ ܬܪܥܐ ܢܛܘܪܐ دربان.

بوار — ܒܘܐܪ

ܚܘܒܠܐ ضل.

بواسیر — — ܣܝܐܪ

ܛܚܘܪܐ، ܡܪ̈ܥܝܬܐ ܕܗܘܝ ܒܡܘܬܒܐ ܕܐ ܛܚܝܪܐ.

بواسیری — — ܣܝܪܝܐ

ܛܚܘܪܢܝܐ.

بواشه — — ܫܝܗ

ܡܪܕܩܢܐ، ܒܪܕܩܢܐ بادافشان.

بوال — ܒܘ ܐܠ

ܫܠܝܦ ܕܡܐ، ܡܪܥܐ ܕܫܠܝܦܘܬܐ، ܡܪܥܐ ܕܡܕܡ. ܕܡܐܕܝܠܐ.

بوباش — ܒܘ ܒܐܫ

ܐܡܝܢܐ استمرار، ܐܡܝܢܘܬܐ.

بوبوك — ܒܘ ܒܘܟ

ܦܪܘܢܐ ܕܝ ܦܪܦܬܐ، ܢܘܡܢܬܐ ܕܝ ܛܪܦܐ ܕܦܪܦܠܗ ܕܥܝܢܐ ܕܒܝܬ ܗܘܢܐ ܚܙܬܐ ببك، مردمك.

بوته — ܒܘ ܬܝܗ

ܐܝܠܢܬܐ، ܚܒܝܬܐ جنكل كوچه، ܛܪܦܐ بيشه. — خار ܣܟܢܐ، ܥܛܠܐ عوسج ܘܛܪܦܐ خـك.

بوجار — ܦܘ ܓܐܪ

ܪܘܦܐ، ܚܪܦܐ عربان، ܣܪܕܐ سرند، ܡܚܘܠܬܐ ܕܝ ܡܚܠܬܐ الك — كردن ܕܪܦܐ، ܣܪܕܐ، ܢܚܠܐ، ܚܪܒܘܠܐ.

بوجاری — — ܪܝ

ܕܪܦܐ ܕܝ ܕܪܦܬܐ.

بود — ܒܘܕ

ܝܗܘܐ، ܐܝܬ ܗܘܐ. — نبود ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܝܬ

ܗܘܐ ܠܐ ܐܝܬܘܬܐ. — ونابود ܐܝܬܘܬܐ ܘܠܝܬܘܬܐ.

بودباش — — ܒܐܫ

ܡܥܡܪܐ، ܡܥܡܪܢܐ مسكن.

بودن — ܒܘ ܕܢ

ܡܗܘܝܬܐ ܗܘܐ. هستم ܝܘܢ، ܐܝܘܢ، ܝܘܢ ܝܘܢ. هستى ܝܘܬ، ܐܝܘܬ، ܝܘܬ، ܐܘܬ هست ܝܠܗ، ܐܠܗ. ܝܠܗ، ܐܠܗ. هستيم ܝܘܚ، ܐܘܚ، هستيد ܝܘܬܘܢ هستند ܝܢܐ، ܐܢܐ. ܐܝܬ ܠܝ ميباشم ميباشى، ميباشد، ميباشيم، ميباشيد، ميباشند.

بودنى — — ܢܝ

ܡܢ ܗܘܝܢܐ شدنى.

بور — ܒܘܪ

ܓܘܢܐ. ܣܘܡܩܐ ܕܓܘܢܐ ܚܘܪܐ ܘܐܚܪܢܐ.

بوراق — ܒܘ ܪܐܩ

ܒܘܪܩ، ܕܝܛܪܘܢ شوره ܚܠܐ ܡܠܚܐ.

بوران — ܒܘ ܪܐܢ

ܙܝܩܐ، ܡܛܪܐ ܚܒܝܒܐ ܥܡ ܪܘܚܐ ܥܙܝܙܬܐ ܗ. ܕ. ܩܘܚܐ ܚܠܠܐ.

بورانى — — ܢܝ

ܒܘܪܢܝ، ܚܠܐ ܡܒܘܫܠܬܐ ܘܡܬܩܢܐ ܗܝ ܡܒܬܒܬܐ ܡܢ ܬܒܝܬ ܛܪܦܐ اسپناج ܘܡܒܫܠܐ. ܐܝܬ ܠܗ ܒܘܪܢܝ ܕܩܪܐ كدو ܘܡܒܫܠܐ....

بورو — ܒܘ ܪܘ

ܩܪܢܐ، ܫܝܦܘܪܐ شيپور، ܩܪܢܐ بوق.

بوره — ܒܘ ܪܝܗ

ܒܘܪܩ، ܕܝܛܪܘܢ ܣܘܦ بوراق.

بوری — ܒܘܪܝ

ܒܨܘܪܬܐ ܐܘ ܙܠܐ ܕܟܘܫܪܐ باطلاق .

بوریا — ܒܘܪܝܐ

ܒܘܪܝܐ ، ܚܨܝܪܬܐ ܡܢ ܩܢܝܐ ܝܢ ܙܠܐ ܕܟܘܫܪܐ حصیربوری . — باف ܙܩܘܪ ܒܘܪܝܐ . — پوش ܟܣܝ ܒܘܪܝܐ .

بوز — ܒܘܙ

ܩܘܩܐ ܝܢ ܩܘܩܐ ܐܘܟܡܐ ، ܕܐܝܬܠܗ ܩܛܝܪܐ ܡܦܠܝܬܐ ܠܟܘܪܝܐ ، ܩܘܩܐ ܕܚܘܪܐ ، ܣܘܪܐ ܘܐܘܟܡܐ .

بوزه — ܒܘܙܗ

ܚܡܪܐ ܕܫܥܪܐ ܝܢ ܚܛܐ ܫܟܪܐ آبجو ܐܘ ܚܡܪܐ ܕܒܘܪܐ ܝܢ ܪܙܐ ܘܚܡܪܐ ܕܒܘܚܬܐ ܝܢ ܕܚܢܐ ارزن.

بوزینه — ܒܘܙܝܢܗ

ܩܘܦܐ ܝܢ ܩܪܝܡܘܢ .

بوس — ܒܘܣ

ܢܘܫܩܬܐ ܝܢ ܡܢܫܩܢܘܬܐ بوسه .

بوستان — ܒܘܣܬܐܢ

ܒܘܣܬܢܐ ، ܓܢܬܐ باغ ܣܘܝ بستان .

بوسه — ܒܘܣܗ

ܢܘܫܩܬܐ ܝܢ ܡܢܫܩܢܘܬܐ بوس ܐܘ ܢܫܩܬܐ . — کردن ، بوسیدن ܢܫܩܐ . — دادن ܡܢܫܩܢܐ .

بوسیدن — ܒܘܣܝܕܢ

ܢܫܩܐ بوسه کردن .

بوسیر — — ܪ

ܚܪܘܢܝܐ ܣܘܪܐ بنگ سفید .

بوش — ܒܘܫ

ܡܓܠܚܘܙܐ ܘܡܚܘܝܢܘܬܐ ، ܡܚܘܝܢܘܬܐ ܕܓܢܒܐ خود نمایی ، ܡܙܘܝܚܢܘܬܐ طمطراق .

بوغلمه — ܒܘܓܠܡܗ

ܩܛܐ . ܡܠܘܐܐ ܕܒܝܬܗ ܩܠܝܐ ܡܢܕܝܐ ܐܝܟ ܙܒܢܐ ܝܢ ܦܩܥܐ ܕܒܣܘܕܐ بالش ، ܡܫܬܟܚܬܐ ܕܒܝܬܐ ܘܟܘܪܐ ܝܢ ܪܝܫܐ ܕܟܘܠܡܐ ܕܫܠܩܐ . . . ܐܘ ܒܦܬܝܬܐ ܩܕܝܡܐ ܡܢܝܢܬܐ . — کردن ܡܢܬܐ ܡܢ ܩܛܐ .

بوف — ܒܘܦ

ܩܘܦܬܐ ، ܒܘܡܐ بوم ܩܘܦܐ بایقوش ، ܒܘܒܐ جغد .

بوق — ܒܘܩ

ܩܪܢܐ ، ܫܝܦܘܪܐ بورو

بوقلمون — ܒܘܩܠܡܘܢ

(1) ܚܘܠܡܛܐ ، ܐܝܟ ܩܢܛܐ ܕܝܢܐ ܟܚܘܝܐ ܓܘܢܗ ܒܒܠܒܘܠܬܐ آسانی . (2) ܓܘܢܓܠܐ ܝܢ ܦܪܘܬܐ ܕܡܨܪܝܢ . — ماده ܓܘܢܓܠܘܬܐ ܝܢ ܒܦܬܝܬܐ ܕܡܨܪܝܢ .

بوقلمونی — — ܝܐ

ܚܘܠܡܛܝܐ ، ܡܦܠܓܐ ܗ . ܕ ܡܕܐ ܕܓܘܢܐ ܡܫܚܠܦܐ ܐܝܟ ܚܘܠܡܛܐ حرباء ܘܐܝܟ ܕܒܠܬܐ ܕܒܦܬܝܬܐ ܕܡܨܪܝܢ .

بوکس — ܒܘܟܣ

ܦܘܩܛܐ ܐܝܟ ܒܘܟܣ ܓܘܪܓܐ مشت زنی . — برنجی ܓܘܪܓܐ ܕܢܚܫܐ .

بول — ܒܘܠ

ܫܝܢܐ ، ܫܒܝܢܘܬܐ ادرار ܓܘܪܐ شاش . — کردن

ܫܬܝ̈ܐ، ܟܬܪ̈ܐ شاشیدن . — اسود ܫܒܝܼܬܵܐ ܐܘܡܬ̈ܐ، ܡܢ ܡܪܟܐ (ܡܫܟܘܪ̈ܬܐ) . — الدم ܫܒܝܼܬܵܐ ܕܡܵܝܬܵܐ (ܗܡܫܘܪ̈ܬܐ) . — سنج ܫܝܼܠܐ ܫܒܝܼܬܵܐ . — شناسی ܝܕܥܬ ܫܒܝܼܬܵܐ . — دان ܒܝܬ ܫܒܝܼܬܵܐ، ܕܘܟܬܵܐ ܕܟܬܪ̈ܐ . — گاه ܡܕܝܢܬܐ ܗ . ܕ . ܫܒܝܠܬܐ مجرا ܕܟܪܟܐ ܡܦܩܢܬܐ ܡܢ ܟܫܘܬܐ ܠܒܪܘܝܫܬܐ مثانه .

بولاغ اوتی — ܒܘܠܐܓ ܐܘ ܛܝܐ
ܫܟܐ ܕܡܬܬ̈ܐ ترتیزك آبی .

بولی — ܦܘܠܝܐ
ܡܦܩܢܘܬ̈ܐ، ܡܦܩܢܘܬܐ .

بوم — ܒܘܡ
ܒܘܡܐ، ܡܘܦܬܐ بوف ، ܩܘܦܐ بایقوش ܒܘܒܐ جغد .

بوم — —
ܐܬܪܐ، ܦܢܝܬܐ ناحیه سرزمین .

بومادران — ܒܘ ܡܐ ܕ ܪܢ
ܠܦܐ ܚܕܘܝܐ، ܣܕܐ ܢܒܝܬܐ گیاه .

بومکند — ܒܘܡ ܟܢܕ
ܡܥܡܪܐ ܡܢ ܡܥܪ̈ܬܐ ܬܚܝܬ ܐܪܥܐ . مسکن زیر زمین .

بومی — ܒܘ ܡܝܐ
ܒܘܡܝܐ، ܥܡܘܪܐ ܡܕܝ̈ܢܬܐ، ܟܢܫܐ ܕܐܬܪܐ ܐܘ ܒܘܡܝ̈ܐ ܐܝܟ ܠܫܢܐ ܒܘܡܝܐ زبان بومی .

بویا — ܒܘ ܝܐ
ܪܝܚܢܐ، ܪܝܚܢܐ بودار . جوز — ܓܘܙܐ ܕܒܣܡ̈ܐ گل جوز بویا، ܡܟܦܬܐ ܕܓܘܙܐ ܕܒܣܡ̈ܐ بزباز .

بویچه — ܒܘܝ ܟܗ
ܝܪܒܘ پیچك ، ܡܚܣܘܣܐ برشن ܚܒܠܒܠܐ لبلاب ، ܚܒܠܐ ܕܡܚܒ̈ܬܐ عشقه .

بوی سوز — — ܣܘܙ
ܒܝܬ ܒܣܡܐ، ܦܝܪܡܐ مجمر .

بویه — ܒܘ ܝܗ
ܟܠܦܬܐ، ܡܒܥܐ، ܪܓܬܐ .

بوییدن — ܒܘ ܝܐ ܕܢ
ܡܪܘܚܐ .

به — ܒܗ
ܙܪܥ ܠܟܐ، ܙܪܥܠܟܐ . — دانه ܚܪܙܪܟܐ ܕܙܪܥܠܟܐ، ܦܪܕܘܗ دانه ، ܡܪܒܘܢܘܗ تخم ،

به — —
ܗܕܐ ܡܢ، ܒܘܒܐ ܦܩܝ این به از آن است ܐܘ ܗܕܐ ܠܝܗ ܡܢ ܗܘ، ܐܘ ܒܘܒܐ ܦܩܝ ܠܐ ܡܢ ܗܘ .

بها — ܒܗܐ
ܛܝܡܐ . — دار ܛܝܡܢܐ، ܝܩܝܪܐ بهاگیر . — کردن ܡܛܝܡܢܐ ܛܝܡܐ بی — ܒܠܐ ܛܝܡܐ ܕܠܐܦܐ ܫܘܠܛܢܐ معانی ܗ . ܕ . ܩܠܝܠ ܛܝܡܐ پربها ، قیمت نکردنی ܐܘ . ܕܝܩܪܐ بنجل . بی قدر

بهاء — ܒܗܐ
ܒܘܩܪܐ، ܗܕܪܘܬܐ، ܫܘܒܚܘܬܐ بهاجت .

بهاجت — — ܒܗܬ
ܒܘܩܪܐ . . . ܫܘܒ بهاء .

بهادر — ܒܵܗܵܕܘܼܪ

ܕܠܝܼܪܵܐ، ܙܠܝܼܪܵܐ دلير ܡܩܲܪܒܵܢܵܐ جنگجو رزمجو ܓܲܢܒܵܪܵܐ قهرمان، پهلوان ܓܲܒܵܪܵܐ شجاء .

بهادرانه — — ܪܵܐ ܢܹܗ

ܕܠܝܼܪܵܐܝܼܬ، ܙܠܝܼܪܵܐܝܼܬ، ܡܩܲܪܒܵܢܵܐܝܼܬ ܓܲܢܒܵܪܵܐܝܼܬ ܓܲܒܵܪܵܐܝܼܬ بهادروار .

بهادری — — ܪܝܼ

ܕܠܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܙܠܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܓܲܢܒܵܪܘܼܬܵܐ، ܓܲܒܵܪܘܼܬܵܐ .

بهار — ܒܵܗܵܪ

ܐܵܒܝܼܒܵܐ، ܝܵܘܡܵܐ ܕܒܗܝܼܬܵܐ، ܙܲܒܢܵܐ ܕܒܗܝܼܢܵܐ بهاران، ܪܒܝܼܥܵܐ ربيع، ܙܲܒܢܵܐ ܕܦܘܼܪܚܵܐ .

بهاران — — ܪܵܐܢ

ܙܲܒܢܵܐ ܕܒܗܝܼܢܵܐ، ܝܵܘܡܵܐ ܕܒܗܝܼܬܵܐ بهار، ܪܒܝܼܥܵܐ ربيع .

بهاری — — ܪܝܼ

ܐܵܒܝܼܒܵܝܵܐ .

بهانه — — ܢܹܗ

ܥܸܠܠܬܵܐ، ܡܘܼܣܟܵܢܘܼܬܵܐ ܠܵܐ ܚܵܫܝܼܚܘܼܬܵܐ، ܡܸܬܚܲܒܠܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܲܦܩܵܢܘܼܬܵܐ ܕܸܥܠܵܬܵܐ. ܠܵܐ ܚܵܫܝܼܚܘܼܬܵܐ فرض. — آوردن ܕܒܵܩܵܐ ܥܸܠܬܵܐ. — كردن ܡܲܚܘܼܒܵܐ بهانه ناخوشی ܚܵܫܝܼܚܘܼܬܵܐ ܡܪܥܵܐ. — جو، ساز ܡܥܠ ܥܸܠܠܵܬܵܐ. — جويی، سازی ܡܥܠ ܥܸܠܠܵܬܘܼܬܵܐ، ܒܥܵܐ ܥܸܠܬܵܐ، ܒܥܵܐ ܕܡܘܼܣܟܵܢܘܼܬܵܐ .

بهبود — ܒܹܗܒܘܼܕ

ܫܠܵܡܘܼܬܵܐ سلامتی. ܗܘܹܐ ܡܫܲܠܡܵܐ سالم .

بهبودی — — ܕܝܼ

ܡܚܠܡܘܼܬܵܐ، ܚܠܝܼܡܘܼܬܵܐ ܕܚܘܼܠܡܵܢܵܐ، ܡܐܣܝܘܼܬܵܐ شفاء .

بهت — ܒܘܼܗܬ

ܬܗܪܵܐ، ܬܗܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܬܡܝܼܗܘܼܬܵܐ حيرت، حيرانی. ܬܡܝܼܗܘܼܬܵܐ. — آور ܡܲܬܡܗܵܢܵܐ، ܡܬܡܝܼܗܵܢܵܐ .

بهتان — ܒܘܼܗܬܵܢ

ܐܘܼܟܠ ܩܲܪܨܵܐ، ܒܘܼܬܠܵܢܘܼܬܵܐ افتراء ܐܟܵܠܩܲܪܨܵܐ سعايت ܡܟܵܠܩܲܪܨܵܐ غيبت. — زدن ܐܟܠ ܩܲܪܨܵܐ، ܥܒܲܕ ܬܘܼܦܛܵܐ...

بهتر — ܒܹܗܬܵܪ

ܛܵܒ ܡܢ، ܒܨܝܼܪ ܦܵܫܹܐ به ܡܫܲܦܪܵܐ برتر، ܫܲܦܝܼܪܵܐ. خانه من — از خانه شما است ܒܲܝܬܝ ܛܵܒ ܡܢ ܒܲܝܬܘܼܟ݂ ܝܠܹܗ. — است بگويم كه.. ܒܨܝܼܪ ܦܵܫܹܐ ܐܵܡܪܹܢ ܕ.. ازطريق بهتر ܡܢ ܐܘܼܪܚܵܐ ܫܲܦܝܼܪܬܵܐ. — از همه ܫܲܦܝܼܪ ܡܢ ܟܠ بهينه .

بهتری — — ܪܝܼ

ܫܲܦܝܼܪܘܼܬܵܐ. ܫܲܦܝܼܪܘܼܬܵܐ ܕܥܲܒܕܵܐ ܡܢ ܚܘܼܠܡܵܢܵܐ .

بهترين — — ܪܝܼܢ

ܫܲܦܝܼܪ ܡܢ ܟܠ بهين .

بهجت — ܒܘܼܗܓܲܬ

ܦܨܝܼܚܘܼܬܵܐ، ܚܕܝܼܘܼܬܵܐ بشاشت ܒܲܣܝܼܡܘܼܬܵܐ شادی .

بهر — ܒܘܼܗܪ

ܩܵܐ، ܒܘܼܬ، ܡܛܠܵܠ، ܚܲܠܦ. — چه ܡܛܠܵܠ ܡܵܢܵܐ، ܒܘܼܬ ܡܘܼܢܝܼ، ܩܵܐ ܡܘܼܢܝܼ. براى‌چه

چرا ، ܡܝܬܠ ܣܚܘܪܝ̈ ܡܢܗ ܠܗ ܦܪܘܩܢ ،
ܒܘܬ ، ܗܿܝ ܒܘܬ ܣܚܘܪܝ̈ . . .

بهر – –
ܚܘܠܩܐ ، ܗܒܪܘܬܐ بهاء ، بهجات ܝܩܝܪܘܬܐ جلال .

بهرام – ܒܗ ܪܐܡ
ܐܪܝܣ ، ܦܠܝܛܐ ܡܪܕܘܟ ، ܢܪܝܓܠ مريخ ، باقو ܐܦ ܫܡܐ ܕܪܒܐ ܡܢ ܡܠܟܐ̈ ܕܐܝܪܢ . ܐܦ ܫܡܐ ܕܝܘܡܐ ܕܫܒܘܥܐ ܕܒܠܫܢܐ ܐܪܡܝܐ ܬܡܢܝܬܐ .

بهرامن – – ܡܢ
ܗܘܪܡܙܕ ، ܐܒܢܐ ܝܩܝܪܬܐ كافيشه . ܐܦ ܝܩܘܢܬܐ ܣܘܡܩܬܐ ياقوت احمر .

بهرم – ܒܗ ܪܡ
ܗܘܪܡܙܕ ܕܒܪܝܐ ، ܓܘܪܓܐ كافيشه ܐܒܢܐ ܐܕܡܐ ܕܝܡܝܐ .

بهروز – ܒܗ ܪܘܙ
ܐܒܢܐ ܐܕܡܐ ܕܝܠܘܦܐ ܪܗܛܐ ܡܢ ܡܢܝܬܐ . ܐܦ ܠܗܘܢܬܐ ܗܢܕܘܝܬܐ كندر هندی ܗ . ܕ ܐܒܢܐ ܐܕܡܐ ܕܝܫܡܐ .

بهره – ܒܗܪܗ
ܦܝܠܬܐ ܡܢ ܦܠܓܘܬܐ ، ܫܘܩܠܐ نصيب ܐܦ ܡܘܬܪܢܐ ، ܝܒܠܐ . – بهره ܦܠܓܐ ܦܠܓܐ̈ . – دار ܫܘܬܦܐ ، ܗܿܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܦܠܓܘܬܐ ܒܡܕܡ شريك . – مند ܝܒܘܠܐ ، ܡܘܬܪܢܐ ، ܡܢܬܢܐ ، ܡܪܐ ܕܦܠܓܐ ܕܦܠܓܘܬܐ . – مندی ܝܒܘܠܘܬܐ ܡܘܬܪܢܘܬܐ ، ܡܢܬܢܘܬܐ .

بهشت – ܒܗܫܬ
ܦܪܕܝܣܐ ، ܫܡܝܐ ، ܦܪܕܝܣܐ ܕܥܕܢ ، ܓܢܬܐ ܕܥܕܢ عدن .

بهشتی – – ܬܝ
ܦܪܕܝܣܝܐ ، ܥܕܢܝܐ عدنی .

بهق – ܒܗܩ
ܒܗܩܘܬܐ ، ܡܪܥܐ ܕܓܪܒܐ ܠܓܪܕܐ ، ܕܒܗܘ ܡܫܘܚܪ ܡܫܟܐ ܕܒܣܪܐ .

بهله – ܒܗ ܠܗ
ܟܦܐ ܕܢܝܫܐ ܕܫܝܕܐ دستکش بازدار .

بهمن – ܒܗ ܡܢ
ܝܪܚܐ ܗ . ܕ ܫܢܬܐ ܕܦܪܣܝܐ ܕܟܢܘܢܐ ܡܢ ܠܘܬܐ ܘܡܢ ܕܝܘܡ ܚܕ ܐܝܟ ܠܐܚܪܢܐ ܥܡܠܢܐ ܐܦ ܫܡܐ ܕܡܠܟܐ ܕܝܘܬܐ ܦܪܣܝܬܐ .

بهی – ܒܗܝ
ܓܒܪܘܬܐ . ܐܦ ܡܫܦܪܘܬܐ بهبودی .

بهیج – ܒܗܝܓ
ܒܗܝܪܐ ، ܚܕܝܐ بشاش ، ܦܨܝܚܐ شاد .

بهیمه – – ܡܝܗ
ܒܥܝܪܐ ، ܫܡܐ ܕܚܝܘܬܐ ܡܢ ܚܝܘܬܐ ܕܐܪܒܥ ܪܓܠܝܢ چهارپا . ܚܝܘܬܐ ܕ بهيمه ܐܝܟ بهائم ܕܝܢܐ ܐܝܟ ܒܥܝܪܐ ܠܚܝܘܬܐ ܚܝܘܬܐ .

بهیمی – – ܡܝ
ܒܥܝܪܝܐ ، ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܥܝܪܘܬܐ ܠܒܥܝܪܐ . ܐܦ ܒܥܝܪܝܐ ܗ . ܕ ܟܦܪܐ ، ܚܫܝܫܐ خشن ܐܝܟ ܒܥܝܪܐ .

بهین – بهينه –
ܣܓܝ بهتر ، بهترين .

بی – ܒܝ

ܠܐ، ܒܠܐ، ܒܠܝܘ. ܐܝܬ ܦܬܓܡܐ ܡܥܠܝܐ ܡܢܗ حرف اضافه ܕܐܘܣܦܬܐ نفی، منفی ܟܡܐ: بی ایمان ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ، بی اجازه ܒܠܐ ܒܥܘܬܐ. بی عقل ܒܠܝܘ ܗܘܢܐ. ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܪܝܐ ܥܡܝܐ ܒܝܐ ܐܡܠܝܢ ܠܗ ܐܝܬ ܦܬܓܡܐ ܡܥܠܝܐ ܘܡܫܬܡܫ ܒܗ [illegible]، ܒܠܐ ܦܘܫܟܐ ܒܥܘܡܩܐ ܒܐܬܪܘ – ܒܝܬ.

بیا – ܒܝ ܐܬܐ

ܬܐ، بیا اینجا ܬܐ ܠܟܐ. ܡܢ ܡܐܬܝܬܐ آمدن.

بیابان – – ܒܝ

ܡܕܒܪܐ، ܚܘܪܒܐ خرابه، ܒܪܝܬܐ ܕܠܝܬ ܒܗ ܐܢܫܐ، ܐܬܪܐ. ܒܪܐ ܡܢ ܒܪܝܬܐ صحرا، ܒܪܐ بادیه. – نشین ܡܕܒܪܝܐ بادیه نشین.

بیابانی – – ܝܐ

ܡܕܒܪܝܐ، ܒܪܝܐ. ܐܢܫܐ ܡܕܒܪܝܬܐ، ܚܝܘܬܐ ܒܪܝܬܐ [illegible] ܒܪܝܐ.

بیات – ܒܝܐܬ

ܦܬܘܬܐ، ܥܬܝܩܐ کهنه، ܩܫܝܐ سفت، ܝܒܝܫܐ خشک ܟܡܐ: ܠܚܡܐ ܦܬܘܬܐ نان بیات. ܐܘ ܝܒܝܫܐ باد خرده ܟܡܐ: ܡܝܐ ܝܒܝܫܐ.

بیاض – ܒܝܐܙ

ܚܘܪܘܬܐ ܐܘ ܚܘܪܘܬܐ سفیدی. – البیض ܚܘܪܐ ܕܥܝܢܐ. – العین ܚܘܪܘܬܐ ܡܢ ܚܘܪܐ ܕܥܝܢܐ.

بیاع – ܒܝܐܥ

ܡܙܒܢܢܐ ܡܢ ܙܒܘܢܐ فروشنده بایع.

بیان – ܒܝܐܢ

ܡܦܪܫܢܘܬܐ، ܘܬܘܪܓܡܐ تعبیر ܡܦܫܩܢܘܬܐ، ܡܦܪܫܢܘܬܐ ایضاح ܐܘ ܘܬܘܪܓܡܐ وصف، توصیف شرح تشریح.

بیانی – – ܝܐ

ܘܬܘܪܓܡܝܐ.

بیانیه – – ܝܗ

ܡܟܪܙܢܘܬܐ، ܡܫܡܥܢܘܬܐ. ܡܘܕܥܐ انباء.

بیت – ܒܝܬ

(1) ܒܝܬܐ خانه بیوت ܒܬܐ.

(2) ܦܘܠܓܐ ܕܩܘܠܐ معنی ܕܦܬܓܡܐ ܡܫܠܡܐ قسمت ܡܢ ܦܬܓܡܐ ܡܫܘܚܬܐ، ܡܢ ܦܬܓܡܐ ܡܫܘܚܬܐ ܡܢ ܩܠܐ. ابیات ܦܘܠܓܐ ܕܩܠܐ. – التخلیه الخلا ܒܝܬ ܡܝܐ، ܒܝܬ ܡܦܩܢܐ، ܒܝܬ ܡܬܢܝܚܢܐ مستراح. – الخزن ܒܝܬ ܓܙܐ. – اللحم ܒܝܬ ܠܚܡ ܗ. ܕ ܒܝܬܐ ܕܠܚܡܐ. – الله ܒܝܬ ܐܠܗܐ ܗ. ܕ ܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ. – العال ܒܝܬ ܥܠܝܐ. – المقدس ܒܝܬ ܡܩܕܫܐ.

بیتوته – ܒܝܬܘܬܗ

ܡܒܝܬܘܬܐ ܒܠܠܝܐ ܒܕܘܟܬܐ.

بیجک – ܒܝܓܟ

ܟܬܝܒܬܐ، ܟܬܒܢܘܬܐ نوشته، ܥܘܗܕܢܐ یادداشت.

بیخ – ܒܝܟ

ܥܩܪܐ ܡܢ ܥܩܪܐ، ܫܪܫܐ ریشه. – کازران ܥܩܪܐ ܕܚܘܪܒܬܐ.

بیختن – – ܬܢ

ܢܚܠܐ، ܒܢܚܠܐ بوجار کردن ܢܚܠܐ ܡܢܚܠܐ ܒܢܚܠܐ ܚܛܐ. ܒܪܐ.

بیخکن – – ܟܸܢ

ܡܫܘܪܫܢܐ ، ܡܥܩܪܢܐ ܡܢ ܥܩܪܐ ܡܥܩܪܬܐ . ܐܘ ܡܫܘܪܫܢܐ ، ܡܥܩܪܢܐ . – کردن ܡܥܩܪܢܐ ، ܡܥܩܪܐ .

بید – ܒܝܕ

ܚܠܦܐ ، ܚܕ ܐܝܠܢܐ . – مشك ܚܠܦܐ ܕܡܫܟ ܕܝܢ ، ܒܣܡܐ . صفصاف . – مجنون ܚܠܦܐ ܕܒܟܝܬܐ . – خشتی ، خشت ܚܠܦܐ ܚܠܝܬܐ . – بسرگ ܦܠܦܐ ܕܚܠܦܐ ܐܘ ܐܝܠܢܐ ܕܒܘܫܡܐ ܕܦܪܕܘܬܐ ܕܚܠܦܐ . – ستان ܕܘܟ ܚܠܦܐ .

بید – –

ܬܘܠܥܐ ܡܢ ܡܥܕܝܢܘܬܐ . – زدن ܬܘܠܥܬܐ . – زده ، خورده ܡܬܐܟܠܢܐ ܐܟܝܠܐ ܒܬܘܠܥܐ . – کش ܩܛܠ ܬܘܠܥܐ ܡܢ ܢܘܫܐ . – کیا ܡܕܒܫܢܐ .

بیدار – ܒܝܕܐܪ

ܡܬܥܝܪܐ ، ܥܝܪܐ . – شدن ܗܘܐ ܥܝܪܐ ܥܝܪܐ . – کردن ܡܥܝܪܢܐ ، ܡܥܝܪܢܐ .

ܡܠܬܐ : ܒܝܕܐܪ ܡܘܪܟܒܐ ܡܢ ܒܝ ܘ ܕܐܪ ܕܡܫܘܕܥܐ ܡܥܢܐ ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ ܥܝܪܢܘܬܐ رعش ܗ . ܕ ܥܝܪܐ لرزیدن .

بیداری – – ܪܝ

ܥܝܪܢܘܬܐ . شب – ܫܗܪܐ .

بیدانجیر – ܒܝܕ ܐܢܓܝܪ

ܐܝܠܢܐ ܕܡܫܚܐ . روغن – ܡܫܚܐ ܕܡܫܚܐ .

بیدخت – ܒܝ ܕܘܟܬ

ܟܘܟܒܐ ، ܟܘܟܒܐ ܕܠܝܠܝܐ ناهید ، ܟܘܟܒܐ ܕܨܦܪܐ زهره . ܗ . ܕ ܩܪܝܬܐ ܟܘܟܒܐ .

بیدستر – ܒܝ ܕܣܬܪ

ܟܠܒܐ ، ܟܠܒܐ ܕܡܝܐ سگ آبی .

بیر – ܒܝܪ

ܒܝܪܐ ، ܓܘܒܐ .

بیرام – ܒܝ ܪܐܡ

ܥܐܕܐ ، ܚܓܐ ، ܥܐܕܐ عید .

بیراه – ܒܝ ܪܐܗ بیراهه

ܛܥܝܐ ، ܕܠܝܬ ܕܠܐ ܐܘܪܚܐ ܕܒܐܘܪܚܐ ܣܛܝܐ بیراهه . ܐܘ ܡܛܥܝܢܐ ܡܢ ܫܒܝܠܐ ، ܘܠܐܝܬ ܡܢ ܐܘܪܚܐ منحرف . – شدن ܛܥܝܐ ܫܒܝܠܐ . ܘܠܐ ܡܢ ܐܘܪܚܐ .

بیراهی – – ܗܝ

ܡܛܥܝܢܘܬܐ ، ܛܥܝܘܬܐ انحراف .

بیرق – ܒܝ ܪܩ بیدق

ܢܝܫܐ ، ܐܬܐ . – دار ܢܝܫܢܐ .

بیرون – ܒܝ ܪܘܢ

ܠܒܪ . – از خانه ܠܒܪ ܡܢ ܒܝܬܐ . – آمدن ܘܠܦܩܐ ܠܒܪ ، ܢܦܩܐ . – آوردن ܐܦܩܐ . – کردن ܐܦܩܐ ܡܦܩܢܐ ، ܐܦܩܬܐ . از – ܡܢ ܠܒܪ . – آمدگی ، جستگی ܢܦܩܐ .

بیرونی – – ܢܝ

ܒܪܝܐ .

بیزار – ܒܝ ܙܐܪ

ܡܝܐܢܐ ، ܡܠܝܐ ملال ܣܢܝܐ ܡܘܢܝܐ .

بیزاری – – ܪܝ

ܡܝܐܢܘܬܐ ، ܡܠܝܘܬܐ ملالت ܣܢܝܘܬܐ .

بیست — ܒܝܼܣܬ

ܒܝܼܣܬܝܼܡ . بیستم ܒܝܼܣܬܝܼܡܵܝܵܐ بیستمی ܗ̇ܘ ܕܒܝܼܣܬܝܼܡ .

بیش — ܒܝܼܫ

ܒܘܼܫ ، ܙܵܘܕܵܐ زیاد ܣܲܓܝܼܐܵܐ خیلی — از ܒܘܼܫ ܡ̣ܢ ، ܒܘܼܫ ܙܵܘܕܵܐ بیشتر . — و کم ܦܚܝܼܬ ܒܨܝܼܪ ܗ . ܒ ܙܵܘܕܵܐ ܒܨܲܘܪܵܐ .

بیشتر — — ܬܲܪ

ܒܘܼܫ ܡ̣ܢ ، ܒܘܼܫ ܙܵܘܕܵܐ ، ܦܬܝܼܪܵܐ ܣܲܓܝܼ ܡ̣ܢ . — اوقات ܐܝܼܡ ܙܒܢܘܿܣܹܐ اغلب ، اغلب اوقات ، غالباً .

بیشترین — — ܪܝܼܢ

ܣܘܼܓܐܵܐ ، ܣܘܼܗܵܕܵܐ ܓܘܼܪܵܐ ܡ̣ܢ .

بیشه — ܒܝܼ ܫܹܗ

ܥܲܒܝܼܬܵܐ ، ܓܲܪܓܵܐ جنگل کوچك ، ܒܹܝܬ ܥܵܒܵܐ غاب ، غابه . ܐܝܼܠܵܢܬܵܐ بوته .

بیضوی — ܒܹܝ ܙܵܘܝܼ

ܒܹܥܬܵܢܵܝܵܐ ، ܕܒܘܼܡܵܝܵܐ ܕܒܹܥܬܵܐ ܐܝܼܟ ܒܹܥܬܵܐ . بیضی ، بیضی شکل .

بیضه — ܒܹܝ ܙܹܗ　　بیضة

ܒܹܥܬܵܐ ܐܝܼܟ ܕܒܹܥܬܵܐ آستینه ܐܘ ܐܸܫܟܵܐ ܐܝܼܟ ܐܸܫܟܵܢܝܼܬܵܐ . بیضات ܒܹܥܹܐ ، ܐܸܫܟܵܬܹܐ . — بند ܐܝܼܣܵܪ ܐܸܫܟܹܐ .

بیضیت — ܒܹܝ ܙܝܼܬ

ܒܹܥܬܵܢܵܝܘܼܬܵܐ .

بیطار — ܒܹܝ ܛܵܪ

ܒܲܝܛܵܪܵܐ ، ܐܵܣܝܵܐ ܕܚܲܝܘܵܬܵܐ .

بیطاری — — ܪܝܼ

ܒܲܝܛܵܪܘܼܬܵܐ ، ܐܵܣܝܘܼܬܵܐ ܕܒܲܝܛܵܪܵܐ .

بیع — ܒܹܝܥ

ܙܒܵܢܵܐ ، ܙܒܲܢܬܵܐ فروش . ܐܘܼܦ ܐܲܓܝܼܪܘܼܬܵܐ بیعانه ، ܩܘܼܕܡܘܵܬܵܐ پیش قسط ، ܥܘܼܪܒܵܢܵܐ عربون .
— کردن ܙܒܵܢܵܐ فروختن . — دادن ܩܘܼܕܡܘܼܝܹܐ .
— بردار ܡܙܲܒܢܵܢܵܐ فروختنی ܡܬܩܲܕܡܵܢܵܐ .
— نامه ܟܬܵܒ ܙܒܵܢܵܐ بنچاق .

بیعانه — ܒܹܝ ܥܵܐ ܢܹܗ

ܐܲܓܝܼܪܘܼܬܵܐ ، ܥܘܼܪܒܵܢܵܐ عربون .

بیعت — ܒܹܝ ܥܲܬ

ܩܝܵܡܵܐ ، ܐܘܼܦܪܵܢ ܐܝܼܕܵܐ ܒܩܝܵܡܵܐ . — کردن ܥܒܝܼܕ ܩܝܵܡܵܐ ܥܲܡ ܐܢܵܫܵܐ . — شکستن ܦܣܵܩ ܩܝܵܡܵܐ . خلف — ܦܣܵܩ ܩܝܵܡܵܐ ، ܦܣܵܩܵܐ ܡܠܘܼܟܵܢܵܐ قول شکنی .

بیغوله — ܒܹܝ ܓ݂ܘܼ ܠܹܗ

ܠܘܼܩܵܐ ، ܡܥܲܪܵܐ غار .

بیگار — ܒܹܝ ܓܵܪ

ܫܘܼܚܪܵܐ ، ܦܠܵܚܵܐ ܫܲܓܝܼܪܵܐ کار اجبار ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ܕܫܘܼܚܪܵܐ عملهٔ بیگار . — گرفتن ܡܦܠܚܝܼܐ ܒܫܘܼܚܪܵܐ .

بیگانگی — — ܓܝܼ

ܢܘܼܟ݂ܪܵܝܘܼܬܵܐ ، ܐܲܟ݂ܣܢܵܝܘܼܬܵܐ .

بیگانه — — ܢܹܗ

ܢܘܼܟ݂ܪܵܝܵܐ ، ܐܲܟ݂ܣܢܵܝܵܐ . بیگانگان ܢܘܼܟ݂ܪܵܝܹܐ ، ܐܲܟ݂ܣܢܵܝܹܐ . — کردن ܡܢܲܟ݂ܪܘܼܝܹܐ . — شدن ܢܟ݂ܵܪܵܐ .

بیل — ܒܝܠ

ܡܪܐ ܝܢ ܡܣܚܬܐ .

بیل باقلی — — ܦܐܓܠܝܐ

ܡܪܪܐ ، ܝܢ ܦܠܚܬܐ .

بیم — ܒܝܡ

ܕܚܠܬܐ ، ܙܝܥܬܐ باك ، ܘܕܚܠܬܐ ترس .
ܣܟܢܬܐ خطر . — داشتن ܕܚܠܬܐ ، ܕܚܠܐ ،
ܦܚܕܐ ، ܙܕܥܐ ، ܣܟܢܐ . — ناك ܕܚܠܬܐ ،
ܕܚܝܠܐ ܐܘ ܡܕܚܠܢܐ ، ܡܙܕܚܠܢܐ ، ܡܙܕܥܢܐ .

بیمار — ܒܝܡܪ

ܡܪܥܐ ܝܢ ܡܪܥܢܐ ، ܟܪܝܗܐ مريض ، ناخوش .
— عشق ܟܪܝܗܐ ܕܚܘܒܐ . — پرس ، دار ܡܫܝܢܐ
ܟܪܝܗܐ . — پرسی ، داری ܡܫܝܢܐ ܕܟܪܝܗܐ .
بيمارانه ܟܪܝܗܐܝܬ .

بیمارستان — — ܒܝܡܪܣܬܐܢ

ܒܝܬ ܟܪܝܗܐ .

بیماری — — ܒܝܡܪܝ

ܡܪܥܐ ، ܟܘܪܗܢܐ مرض ، ناخوشی .

بیمه — ܒܝܡܗ

ܡܫܬܪܪܘܬ ܢܟܣܐ ، ܡܫܬܪܪܘܬ ܚܝܐ — كردن
ܡܫܪܪܘܢܐ ܢܟܣܐ ، ܚܝܐ ، ܚܝܐ .

بین — ܒܝܢ

(1) ܒܝܢܝ ، ܒܝܢܬ ، ܒܝܬ ، ܒܝܠܝ .
(2) ܒܓܘܗ ، ܒܡܨܥܬܐ . (3) ܡܨܥܬܐ اثناء .
ܒܝ ܐܡܕܬܐ : ܒܝܬ ܠܝ ، ܒܝܬ ܠܘܟ ، ܒܝܠܝ ،
ܒܝܠܘܟ . در — من و تو ܒܝܬ ܠܝ ، ܒܝܬ ܠܘܟ
ܘܒܝܠܝ ، ܒܝܠܘܟ . — الاضلاعی ܒܝܢܬ
ܥܡܡܐ . — الملل ܒܝܢܬ ܥܡܡܐ . — النهرين
ܒܝܢܬ ܢܗܪܐ . در — راه ܒܝܢܬ ܐܘܪܚܐ ،
ܒܓܘܗ ܕܐܘܪܚܐ . در اين — ܒܝܗ ܥܕܢܐ
در اين اثناء . در — ܒܡܨܥܬܐ .

بینا — ܒܝܢܐ

ܚܙܝܐ ، ܚܙܝܢܐ ، ܚܙܘܝܐ بيننده . ܐܘ ܚܙܝܐ
ܚܙܬܐ ، ܚܙܘܝܐ .

بینا بین — ܒܝܢ ܒܝܢܐ ܒܝܢ

ܦܠܓܘ ܐܘܪܚܐ ، ܒܓܘܗ ، ܒܡܨܥܬܐ .

بینایی — ܒܝܢܐܝܝ

ܚܙܬܐ ܝܢ ܚܙܝܬܐ ، ܚܙܘܝܘܬܐ بينش . ܐܘ
ܦܠܝܠܘܬܐ دوربینی .

بیننده — ܒܝܢܢܕܗ

ܚܙܘܝܐ ، ܚܙܝܢܐ ، ܚܙܝܢܐ بينا . بينندگان
ܚܙܘܝܐ ، ܚܙܝܐ ، ܚܙܝܢܐ .

بینی — ܒܝܢܝ

ܢܚܝܪܐ ܝܢ ܢܚܝܪܐ انف ، دماغ . — دره ܟܘܦܐ
ܕܢܚܝܪܐ سوراخ بيني ܢܘܩܒܬܐ منخر .
— نگر ܦܫܛ ܢܚܝܪܐ ܡܪܐ ܕܐܣܝܘܬܐ ܡܐ
ܓܪܡܬܐ ܠܘ ܢܚܝܪܐ .

بیور — ܒܝܘܪ

ܒܘܪܬܐ ، ܐܣܡܐ ܕܠܒܐ .

بیوگی — ܒܝܘܓܝ

ܐܪܡܠܘܬܐ .

بیوه — ܒܝܘܗ

ܐܪܡܠܐ بيوه مرد . — زن ܐܪܡܠܬܐ .

پ

پ — ܦܹܐ

ܐܵܬ݂ܘܿܬ݂ܵܐ ܬܠܝܼܬ݂ܵܝܬ݂ܵܐ ܒܣܸܕܪܵܐ ܕܐܵܠܦܒܹܝܬ݂ ܕܠܸܫܵܢܵܐ ܦܵܪܣܵܝܵܐ .

پا — ܦܵܐܝ   پاى

ܐܩܠܵܐ ܝܢ ܪܸܓܠܵܐ رجل
— كردن ܠܒܵܫܵܐ ܒܐܩܠܵܐ ، ܠܒܵܫܵܐ . كفش
— كردن ܠܒܵܫܵܐ ܩܘܿܢܕܵܪ̈ܐ ܝܢ ܓ̰ܘܼܪ̈ܒܹܐ . — شدن
ܗܘܵܝܵܐ ܠܐܩܠܵܐ ، ܡܬܡܵܠܵܐ . — شوبيا ܡܩܘܼܡ
ܐܸܬ݂ ! — گذاشتن ܡܲܬܘܿܒܹܐ ܐܩܠܵܐ . — خوردن
ܦܬܵܚܵܐ ܠܘܼܠܒܵܒܵܐ . — زدن ܠܒܵܠܘܿܒܹܐ . — كفتن
ܪܩܵܕܵܐ رقصيدن . — دادن . ܡܩܘܼܡܵܐ ، ܓܕܵܫܵܐ ،
ܠܕܵܓ̰ܵܐ . اتفاق افتادن عارض شدن . — برچيدن
ܐܵܪܵܐ ܠܡܫܵܐ ، ܒܪܵܐ ܩܵܠܵܐ ܒܪܸܫ ܓ̰ܘܼܩܵܐ .
— برچين ܪܸܫ ܓ̰ܘܼܩܵܐ . ܠܡܫܵܝܬ݂ ، ܒܪܵܐ ܩܵܠܵܐ . بر
— كردن ܡܩܘܼܡܹܐ ، ܒܢܵܝܵܐ ، ܡܫܘܼܚܹܐ . كف —
ܦܫܵܛܬ݂ܵܐ ܕܪܸܓܠܵܐ ، ܥܣܵܩ ܐܩܠܵܐ . جاى —
ܬܟ݂ܵܐ ܕܐܩܠܵܐ پاتخت . ܒܩܵܒܠܬ݂ܵܐ رديا ܗ . ܒ
ܪܘܼܫܡܵܐ اثر ܕܐܩܠܵܐ ، ܕܲܠ ܐܪܵܟ݂ܵܐ . — افرار
ܠܒܘܼܫܵܐ ܕܪܸܓܠܵܐ ، ܓ̰ܘܼܠܵܬ݂ܵܐ ܝܢ ܫܘܼܠܵܪܵܐ .
— برجا ܡܩܘܼܝܵܡܵܐ پايدار . — بست ܐܫܟܵܪܵܐ .
ܡܥܘܼܟܵܒ݂ܵܐ درعايق . — بمهر ܣܬܝܼܡܵܐ . سند —
بمهر ܐܸܣܛܪܵܐ ܣܬܝܼܡܵܐ ، ܡܪܵܐ ܕܚܬܝܼܡܵܐ مهر
— بند ܟ̰ܒܵܠܵܐ شكال ، ܩܘܼܪܵܐ قيد . — پوش
ܡܣܐܢܵܐ ، ܡܫܵܢܵܐ سندل ܟ̰ܪ̈ܵܩܹܐ . — پياده
ܒܪܸܓܠܹܗ ، ܗ . ܒ ܪܸܓܠܵܝܗܝ ، ܒܪܸܓܠܵܐ . ܐܟ݂ܵܠܹܗ
ܘܐܬ݂ܹܐ ܒܪܸܓܠܹܗ ، ܒܐܩܠܘܼܗܝ . — تخته
ܬܟ݂ܵܐ ܕܐܩܠܵܐ — تختى ܚܝܼܠܵܐ ܕܫܘܼܩܵܐ ܡܢ ܟܹܐܦܵܐ
ܣܒܘܼܡܵܪܵܐ مجامعت ܡܫܡܵܪܵܐ ܒܬܪܹܗ ܥܲܠܵܐ ܘܠܡܵܐ .
— تابه ، تاوه ܛܓ̰ܵܢܵܐ باديج . — چنبرى
ܡܦܲܠܓܵܐ ، ܐܩܠܘܼܗܝ ܦܬܝܼܚܹܐ . — دراز ܐܪܝܼܟ݂
ܪܸܓܠܹܐ ، ܐܩܠܘܼܗܝ ܐܪܝܼܟ݂ܹܐ . ܐܦ ܦܫܘܿܛ ܪܸܓܠܵܐ
ܝܢ ܦܫܘܿܛ ܪܸܓܠܹܗ ܗ . ܒ ܒܟܝܼܠ ܫܘܼܠܵܛܵܢܵܐ
ܠܟ݂ܠ ܡܢ ܚܲܝܠܘܼܗܝ . بقدر گليمت پادراز كن
ܟܡܵܣܘܵܬ݂ܵܐ ܕܦܪܝܣܬܘܼܟ݂ ܦܫܘܿܛ ܪܸܓܠܘܼܟ݂ .
— درازى ܦܲܫܛܘܼܬ݂ܵܐ ܕܪܸܓܠܵܐ . — برهنه

ܦܬܬܬܐ . — سنگین ܝܩܘܠܘܬܐ ܝܩܝܪܘܬܐ
ܒܥܝܪܘܬܐ ، ܡܥܝܪܢܐ .

پات — ܦܐܬ
ܬܪܘܢܘܣ تخت ، اورنگ .

پاتوق — ܦܐ ܬܘܩ
ܒܝܬ ܓܘܣܐ بناه‌گاه ، ܒܝܬ ܡܥܪܘܩܐ گریزگاه

پاتیل — — ܦܬܝܠ
ܡܪܓܠܐ . ܡܠܚܬܐ تیان ، ܩܕܪܐ دیك ، ܐܝܪܐ
دیك حلقه‌دار ، ܩܩܒܐ دیزدان دیك‌سه‌پایه .

باچه — — ܦܐܟܗ
ܪܫܐ ܕܚܝܘܬܐ حیوانات ܐܝܟ ܥܪܒܐ ܘܬܘܪܐ،
ܘܥܢܙܐ ܒܪ ܡܒܫܠܬܐ . کله — ܪܝܫ ܪܫܐ .

پاد — — ܦ
ܬܛܘܪܐ .

پاداش — — ܦܐܕܫ پاداشت
ܦܘܪܥܢܐ سزا ، شیان ، ܓܘܒܠܐ انعام — دادن
ܦܪܥ ، ܦܪܥ ܓܘܒܠܐ .

پادام — — ܦܐܕܡ
ܚܕܟܐ ، ܟܠ ܡܕܡ ܕܡܛܐ ܦܠܝܓ ܡܢ ܦܐܕܫ
ܡܦܘܠܫܐ ܗܘ ܚܕ ܟܬܪܐ ܘܦܬܝܟܐ ܗܘܐ
ܚܪܬܐ ܘܚܪܬܐ ܕܥܠܝܐ ، پرپو ، پرمشت .

پادشا — ܦܐܕ ܫܐܗ پادشاه
ܡܠܟܐ ، ܫܠܝܛܐ . — هانه ܡܠܟܘܬܐ ، ܐܝܟ
ܡܠܟܐ . — هی ܡܠܟܘܬܐ ܥܠ ܫܘܠܛܢܐ سلطنت . —
زاده ܒܪ ܡܠܟܐ . — کش ܩܛܠ ܡܠܟܐ .
— کشی ܩܛܘܠܘܬ ܡܠܟܐ .

پادو — ܦܐܕ ܕܘ
ܡܫܡܫܢܐ ، ܥܠܡܐ ܕܥܒܕ ܟܠ ܥܒܕܐ
ܕܒܝܬܐ . شاطر .

پادوی — — ܦܘ
ܡܫܡܫܢܘܬܐ ، ܝܡܐ ܕܡܫܡܫܢܐ .

پاده — ܦܐ ܕܗ
ܒܩܪܐ ܕܬܘܪܐ . ܒܩܪܐ ܕܬܘܪܐ رمهٔ گاو .

پار — — ܦ
ܐܫܬܩܕܡ ، ܩܕܝܡܬܐ ، ܫܢܬܐ ܫܢܬܝܬܐ .
— سال ܫܢܬܐ ܩܕܡܝܬܐ . ܕܩܕܡܗ ، ܕܩܕܡ .
— سالی ܕܫܢܬܐ ܕܩܕܡ ، ܕܫܢܬܐ ܐܚܪܬܐ .

پارچه — — ܦܪܟܐ
ܦܪܥܐ . — پشمی ܦܪܥܐ ܕܥܡܪܐ . — نخی
ܦܪܥܐ ܕܟܬܢܐ . — ابریشمی ܦܪܥܐ ܕܐܒܪܝܫܡ ،
ܕܡܘܣܐ . ܐܦ ܦܠܓܐ ، ܦܠܓܐ ܡܢܠܡܐ
(ܟܝܬܘܢ) یك — الماس ܚܕ ܦܠܓܐ ܕܡܐܣ .
— باف ܩܘܪܐ ܕܦܪܥܐ ، ܓܪܕܝܐ . — بافی
ܩܘܪܐ ܦܪܥܐ ، ܓܪܕܝܘܬܐ .

پاردم — — ܦܪܕܡ
ܚܪ ܕܩܕܠܐ ܗ . ܦ ܦܪܕܡ تسمه ܕܐܣܪܐ
ܬܚܬ ܕܩܕܠܐ ܕܚܝܘܬܐ حیوان ܚܪ ܡܬܬܣܪܐ
ܗ . ܦ ܚܪ ܦܪܣܐ ܣܘܣܝܬܐ زین شده .

پارس — ܦܐ ܪܣ
ܢܡܪܐ ܕܒܪܝܬܐ ، ܚܝܘܬܐ ܒܪܝܬܐ ܕܒܪܐ وحشی،
ܦܢܬܝܪܐ ܠܢܡܪܐ پلنگ ، ܠܘܐܪ یوزپلنگ،
ܠܘܪܐ فهده . ܒܠܡܐ گربه‌پلنگی .

پارس — —
ܢܒܚܐ ܡܢ ܟܠܒܐ ، ܩܠܐ ܕܟܠܒܐ ܢܒܚ
صدا . — کردن ܢܒܚ .

پارسا — ܦܵܪܣܵܐ

ܙܵܕܝܼܩ ܢܸܟܦܬܵܐ، ܢܲܟܦܵܐ عفيف، پاكدامن ܚܣܝܼܢܵܐ تقى، طاهر ܘܲܕܟܹܝܵܐ ܡܢ ܚܛܗܵܐ.

پارسایی — — ܝܼܐ

ܙܵܕܝܼܩܘܼܬ ܢܸܟܦܘܼܬܵܐ. ܢܲܟܦܘܼܬܵܐ، ܚܣܝܼܢܘܼܬܵܐ ܘܲܕܟܹܝܘܼܬܵܐ ܡܢ ܚܛܗܵܐ.

پارگی — ܦܵܪܸܓܝܼ

ܦܪܝܼܛܘܼܬܵܐ، ܦܪܝܼܛܵܐ.

پاروب — ܦܵܪܘܿܒ پارو

ܟܵܦܵܐ ܝܢ ܟܦܵܐ، ܦܲܬܝܼܐ ܗ̇ܝ ܡܫܲܦܪܬܵܐ ܕܫܘܼܩܵܐ قايق. ܐܵܦ ܡܫܲܕܪܘܼܬܵܐ ܝܢ ܠܲܕܡܵܐ، ܕܡܲܠܟܵܐ، ܕܡܵܘܬܵܐ، ܕܒܘܼܪܵܐ ܝܢ ܡܲܚܲܠܵܐ. — كردن ܠܲܕܡܵܐ — زدن ܡܫܲܚܵܐ ܒܟܦܵܐ ܝܢ ܐܲܡܕܵܚ ܐܵܦ ܠܲܕܡܵܐ ܒܟܝܼܦܵܐ — زن ܓܲܒܪܵܐ ܟܝܼܦܵܐ. — زنى ܡܫܲܕܪܘܼܬ ܟܝܼܦܵܐ. — دار ܟܦܵܬܵܐ. — گير ܩܵܝܡ ܟܝܼܦܵܐ.

پاره — ܦܵܪܹܗ

(1) ܦܸܠܓܵܐ. ܩܲܛܝܼܥܵܐ خرده اندك ܩܸܛܥܵܐ قطعه ܡܢܵܬܵܐ قسمت (2) ܢܝܼܫܡܬܵܐ، ܢܝܼܫ ܦܵܐܬܵܐ. (3) ܦܲܣܩܵܐ، ܩܵܪܵܘܟܵܐ بازافكن ܪܲܓܵܐ براز (ܢܟܲܪܬܵܐ) ܚܘܼܪܒܵܬܵܐ وصله.
(4) ܦܪܝܼܛܵܐ.
— آجر ܦܸܠܓܵܐ ܝܢ ܩܸܛܥܵܐ ܕܠܸܒܢܬܵܐ. — آهن ܩܸܛܥܵܐ ܕܦܲܪܙܠܵܐ. — از ايشان نيامدند ܢܝܼܫܡܬܵܐ ܡܢܲܝܗܝ ܠܵܐ ܐܵܬܹܐ ܠܗܘܿܢ ܝܢ ܢܝܼܫ ܦܵܐܬܵܐ ܡܢܲܝܗܝ ܠܵܐ ܐܵܬܹܐ ܠܗ. — پاره ܩܸܛܥܹܐ ܩܸܛܥܹܐ ܝܢ ܡܦܲܣܦܸܣܵܐ ܗ. ܕ. ܦܪܝܼܛܵܐ ܦܘܼܪܛܵܐ. — دوز ܪܲܓܥܵܐ. — دوزى ܪܲܓܥܘܼܬܵܐ — كردن ܦܪܵܛܵܐ. — زدن ܪܲܓܵܐ، ܪܓܥܝܼܐ.

پاريلا — ܦܵܪܝܼܠܵܐ

ܒܲܛܵܐ ܕܝܲܡܵܐ. بط، اردك دريايى.

پارين — — ܢ

ܕܫܲܢܬܵܐ ܕܥܒܲܪ پارسالى، ܫܲܢܬܵܐ.

پارينه — ܢܹܗ

ܫܲܢܬܵܐ، ܫܢܝܼܬܵܐ پار، ܕܥܵܒܸܪ ܫܢܝܼܬܵܐ ܕܥܒܲܪ ܥܬܝܼܩܵܐ، دوست — ܪܲܚܡܵܐ ܫܢܝܼܬܵܐ.

پازاج — ܦܵܙܵܐܓ

ܚܵܬܢܘܼܬܵܐ، ܚܵܒܲܬܵܐ باراج، ܚܵܬܵܠܬܵܐ قابله ܡܘܼܠܵܕܬܵܐ ماما.

پازيب — ܦܵܙܝܼܒ

ܚܝܼܠܵܐ، ܥܸܩܠܵܬܵܐ، ܘܦܪܝܼܫܵܝܬ ܗ̇ܝ ܕܐܝܼܬ ܥܒܝܼܗ ܙܘܼܓܹܐ ܗܵܘ ܚܲܡܠܬܵܐ ܕܓܠܝܼܠܵܐ ܕܩܲܒܵܝܵܐ.

پاس — ܦܵܐܣ

(1) ܡܲܛܪܬܵܐ. — صبح ܡܲܛܪܬܵܐ ܕܨܲܦܪܵܐ. — شب ܡܲܛܪܬܵܐ ܕܠܸܠܝܵܐ (2) ܚܘܼܪܵܐ بازيره شب بيدارى. (3) ܢܵܛܘܿܪܵܐ پاسبان، ܥܘܼܪܵܐ شب پاس، ܩܘܼܪܵܘܠܵܐ قراول. — دار ܢܵܛܘܿܪܵܐ ܐܵܦ ܚܲܠܸܛܬܵܘܬܵܐ حق شناس قدردان. — بانى ܥܘܼܪܬܵܐ، ܡܲܛܪܬܵܐ. ܢܵܛܘܿܪܘܼܬܵܐ. — داشتن ܠܲܛܵܪܵܐ، ܢܝܼܩܝܼܵܐ، ܗܵܘܹܐ ܩܘܼܪܵܘܠܵܐ پاسبانى كردن ܡܲܛܪܬܵܐ ܗ. ܕܐܵܦ اوردو ܝܢ اردو.

پاسخ — ܦܵܐܣܘܼܚ

ܦܘܼܢܵܝܵܐ ܡܠܬܵܐ، ܦܘܼܢܵܝܵܐ ܦܬܓܵܡܵܐ ܗ. ܕ. ܠܡܲܥܢܵܐ جواب. ܐܵܦ ܟܹܐ ܡܦܲܢܹܐ ܢܚܘܿܒܵܐ ܫܘܼܥܵܠܵܐ، ܚܲܒ ܫܘܼܥܵܠܵܐ. ܫܘܼܥܵܠܵܐ ܕܦܲܢܝܘܼܬܵܐ. — دادن ܠܡܲܦܢܝܵܐ.

پاشاندن — [illegible] پاشانیدن

[illegible] ، [illegible] .

پاشاله — — [illegible]

[illegible] منقار [illegible] .

پاشنگ — [illegible]

[illegible] ، [illegible] سریع ، [illegible] عنقود ، خوشه انگور .

پاشنه — [illegible]

[illegible] ، [illegible] . — در [illegible] ، [illegible] لولای در . — کش [illegible] .

پاشویه — [illegible]

[illegible] ، [illegible] — کردن [illegible] .

پاشیب — [illegible]

[illegible] ، [illegible] سرازیری ، فرود [illegible] پله نردبان .

پاشیدن — — [illegible]

[illegible] ، [illegible] افشانیدن [illegible] ، [illegible] .

پاشیده — — [illegible]

[illegible] ، [illegible] ، [illegible] .

پافشاری — [illegible]

[illegible] ، [illegible] . [illegible] ، [illegible] مجم . — کردن [illegible] .

پاک — [illegible]

[illegible] . [illegible] . [illegible] پارسا . [illegible] . [illegible] طاهر عفیف . [illegible] . [illegible] ، [illegible] ، [illegible] . — کردن [illegible] ، [illegible] حک کردن ، [illegible] محو کردن . [illegible] . [illegible] میز ، [illegible] خط ، [illegible] ، [illegible] ... — شدن [illegible] ، [illegible] . — دامن [illegible] . — دامنی [illegible] . — اصل [illegible] . — بین [illegible] . [illegible] . — دل [illegible] ، [illegible] . — دهن [illegible] . — رو [illegible] ، [illegible] جمیل . — زاد ، سرشت ، نژاد [illegible] ، [illegible] . — طینت ، نهاد ، [illegible] ، [illegible] . [illegible] . — کن [illegible] . — نویس [illegible] . — نویسی [illegible] .

پاکت — [illegible]

[illegible] . [illegible] ([illegible]) [illegible] .

پاکوب — [illegible]

[illegible] رقاص .

پاکی — [illegible]

[illegible] ، [illegible] ، [illegible] پارسایی ، طاهری ، عفت .

پاکیزگی — — [illegible]

[illegible] ، [illegible] ، [illegible] مجم [illegible] آک ، لکه .

پاکیزه — — ܕܟܐ

ܡܕܟܝܢܐ ، ܡܕܟܝܐ . ܫܦܝܐ . ܠܒܝܒܐ
ܡܕܟܝܢܐ ، ܡܫܡܠܝܐ ܡܕܟܝܐ ، ܒܕܟܝܘܬܐ
ܫܦܝܝܘܬܐ .

پاگیر ܦܐ ܓܝܪ

ܥܘܟܒܐ ، ܫܘܪܥܠܐ .

پالار — ܦܐ ܠܐܪ

ܩܪܝܬܐ ، ܫܪܝܬܐ .

پالان — ܦܐ ܠܐܢ

ܒܪܕܥܬܐ ، ܦܪܟܐ ܕܚܡܪܐ . — دوز ܠܘܠܪܐ .
— دوزی ܠܘܠܪܘܬܐ .

پالانیدن — — ܝܠܐ ܕܢ

ܡܨܘܝܐ ، ܡܨܠܘܝܐ .

پالایش — — ܨܠܐ

ܨܘܠܝܐ ، ܨܘܠܠܐ . ܨܘܠܝܬܐ ، ܨܠܠܘܬܐ .

پالغز — ܦܐ ܠܓܙ

ܫܘܪܥܐ ، ܫܘܪܥܬܐ ، ܡܘܥܝܐ ܕܪܓܠܐ ،
لغزش پا . ܬܘܩܠܬܐ .

پالکی — ܦܐܠ ܟܝ

ܓܘܪܢܘܬܐ . ܫܩܝܠܬܐ . ܥܘܪܫܝܐ ܡܫܬܘܚܠܢܐ
تخت روان .

پالودن — ܦܐ ܠܘ ܕܢ پالاییدن

ܨܘܝܐ ܨܠܘܝܐ ܐܘ ܥܨܪܐ عصر ܡܥܨܪܐ .

پالوده — — ܕܠܗ

ܡܨܘܢܐ ، ܡܨܠܠܐ ، ܡܨܘܝܐ . ܐܘ ܡܨܝܪܐ ܚܝܡ
ܡܢܝܚܐ . ܐܘ ܚܕ ܐܕܫܐ ܕܚܠܝܘܬܐ شیرینی .

پالونه — — ܬܠܗ

ܡܨܘܢܝܬܐ ، ܨܘܢܝܬܐ صافی ، ܡܨܠܢܝܬܐ مصفاة .
ܡܨܠܢܝܬܐ ܡܨܘܢܐ ܠܡܝܐ ܘܠܚܡܪܐ ܡܢ
ܬܠܚܐ درد ، رسوب .

پالهنگ — ܦܐܠ ܗܢܓ

ܦܘܪܣܡܐ ، ܚܛܡܐ خطام ܘܠܘܒܝܬܐ جلو .

پالیدن — ܦܐ ܠܝ ܕܢ

ܨܘܝܐ ، ܨܠܠܘܝܐ ܣܘܝ پالودن ܐܘ ܚܣܚܘܝܐ
ܒܥܩܐ جستجو کردن .

پالیز — — ܙ

ܦܪܕܝܣܐ . ܓܢܬܐ ܘܓܢܐ ܕܝܪܩܐ (ܓܢܝܢܐ)
ܕܠܚܡܐ ܘܦܐܪܐ ܡܢܬܐ .
ܡܓܢܢܝܬܐ ، ܒܘܣܬܢܐ بستان . — بان ܢܛܘܪ
ܦܪܕܝܣܐ .

پامرد — ܦܐ ܡܪܕ پایمرد

ܥܘܕܪܢܐ . پامردی ܥܘܕܪܢܘܬܐ ، ܡܥܕܪܢܐ یاری .

پانزده — ܦܐܢܙ ܕܗ

ܚܡܫܬܥܣܪ . پانزدهم ܚܡܫܬܥܣܪܝܢܐ پانزدهمی ،
همین ܗܘ ܕܚܡܫܬܥܣܪ .

پانصد — ܦܐܢ ܨܕ

ܚܡܫܡܐܐ پانصدم . ܕܚܡܫܡܐܐ پانصدی ، پانصدین
ܗܘ ܕܚܡܫܡܐܐ .

پایاب — ܦܐ ܝܐܒ

ܠܚܕ ܐܘ ܡܥܒܪܐ ، گدار ܕܘܟܬܐ ܕܡܥܒܪܬܐ ،
ܒܢܗܪܐ ، ܕܗܘܝܐ ܡܥܒܪܐ ܒܝܗ . ܓܘܡܐ خوض .

پایابی — — ܒܐ

ܠܚܕܘܬܐ .

پایان — — ܢ
ܚܘܪܬܐ، ܣܘܦܐ، ܘܫܘܠܡܬܐ، ܫܒܐ انتهاء .
در — نطق ܒܣܘܦܗ ܕܡܡܠܠܐ، ܒܫܘܠܡܬܐ ܕܡܡܠܠܐ . بی — ܕܠܐ ܫܒܐ، ܡܬܘܡܝܐ سرمد.

پایتخت — ܦܐܝܬܚܬ
ܟܘܪܐ، ܡܕܝܢܬܐ ܐܪܥܢܝܬܐ . ܒܝܬ ܟܘܪܐ ܕܡܠܟܐ . ܗ . ܕ ܡܕܝܢܬܐ ܐܪܥܢܝܬܐ ܕܐܘܚܕܢܐ ܕܡܠܟܐ .

پایدار — — ܕܐܪ
ܩܝܘܡܐ، ܡܫܡܪܢܐ ܒܠܐ ܫܘܚܠܦ، ܡܬܡܨܝܢܐ ܡܫܬܡܪܢܐ باقی ܡܬܩܝܡܢܐ ثابت ܡܬܡܪܝܢܐ مداوم ܩܝܘܡܐ بادوام . ܩܝܡܐ با استمرار جهان — نیست ܥܠܡܐ ܠܐ ܗܘܐ ܩܝܘܡܐ، ܠܐ ܗܘܐ ܡܫܡܪܢܐ .

پایداری — — ܝ
ܩܝܘܡܘܬܐ، ܡܫܡܪܢܘܬܐ ܡܬܡܨܝܢܘܬܐ ܗ . ܕ ܫܘܡܠܝܘܬܐ ܒܠܐ ܫܘܚܠܦ، ܡܬܡܪܝܢܘܬܐ .

پایستن — ܦܐܝܣܬܢ پاییدن
ܗܘܐ ܒܩܝܘܡܐ، ܡܫܡܪܢܝܐ، ܗܘܐ ܡܬܡܨܝܢܐ .

پایسته — — ܬܗ
ܡܫܡܪܢܐ پایدار ܡܬܡܨܝܢܐ، ܡܬܡܪܝܢܐ ܩܝܘܡܐ، ܩܝܡܐ .

پایگاه — ܦܐܝܓܐܗ پاگاه
ܫܘܒܐ ܕܟܘܪܐ پایتخت . ܫܘܩܐ، ܕܪܓܐ ܕܣܘܠܩܬܐ پله نردبان . ܐܘ ܕܪܓܐ، ܐܬܪܐ .

پایمال — — ܡܐܠ
ܡܕܝܫܐ، ܕܝܫܐ، ܕܘܝܫܐ . — كردن ܕܫܐ، ܕܝܫܘܝܐ .

پایمالی — — ܝ
ܡܕܝܫܢܘܬܐ، ܕܘܫܐ، ܕܫܝܬܐ .

پایندگی — ܦܐܝܢܕܓܝ
ܡܫܡܪܢܘܬܐ، ܡܬܡܨܝܢܘܬܐ ܩܝܘܡܘܬܐ . ܐܘ ܡܬܩܘܝܢܘܬܐ .

پاینده — — ܕܗ
ܩܝܘܡܐ، ܡܫܡܪܢܐ، ܡܬܡܨܝܢܐ، ܡܬܡܪܝܢܐ، ܩܝܡܐ ܐܘ ܡܬܩܘܝܢܐ، ܩܝܡܐ .

پایه — ܦܐܝܗ
(1) ܫܬܐ، ܫܘܬܐܣܐ ܝܢ ܫܬܐܣܬܐ اساس ܫܬܐ ܕܒܢܝܢܐ . — عمارت ܫܘܬܐܣܐ، ܫܬܐܣܬܐ ܕܒܢܝܢܐ . (2) ܟܪܥܐ . — میز ܟܪܥܐ ܕܦܬܘܪܐ . (3) ܣܘܠܩܐ — اسكله ܣܘܠܩܐ ܕܡܪܟܒܐ . (4) ܫܘܩܐ، ܕܪܓܐ ܕܣܘܠܩܬܐ پله نردبان . (5) ܕܪܓܐ ܥܡܘܕܐ . — ستون یا مجسمه ܨܠܡܐ . — دار ܩܝܣܐ ܕܫܬܐ، ܫܘܬܐܣܐ .

پایی — ܦܐܝܝ
ܕܓܠܐ، ܟܪܥܐ، ܕܓܠܐ، ܕܟܪܥܐ ܠܓܢܒܐ، ܡܕܓܠܐ ܕܟܪܥܐ . چرخ — ܥܓܠܬܐ ܕܓܠܐ . ܐܘ ܓܠܓܠܐ، ܐܝܟ ܓܠܓܠܐ ܕܟܘܪܝܐ ܕܓܠܐ .

پاییدن — ܦܐܝܝܕܢ
(1) ܚܙܝ پایستن (2) ܢܛܪܐ .

پاییز — — ܙ
ܬܫܪܝܢܐ، ܬܫܪܝܐ .

پاییزه — — ܙܗ
ܬܫܪܝܢܝܐ، ܕܬܫܪܝܐ . ܐܘ ܥܠܘܠܬܐ ܕܬܫܪܝܐ .

پایزی — — ܝܼܵܐ

ܩܲܕ݂ܡܵܝܬܵܐ ، ܕܩܲܕ݂ܡܵܝܹܐ .

پاین — ܦܵܐܝܸܢ

ܠܬܲܚܬ . بیا — ܬܵܐ ܠܬܲܚܬ . — آمدن ܐ݇ܬܵܝܵܐ ، ܐܵܬ݂ܹܐ .
— آوردن ܡܲܝܬܹܐ . — رفتن ܐ݇ܙܵܠܵܐ ، ܐܵܙܸܠ .
— کردن ܡܲܚܬܹܐ ، ܕܒܵܩܵܐ ܠܬܲܚܬ .

پایینی — — ܝܵܐ

ܕܠܬܲܚܬ ، ܬܲܚܬܵܝܵܐ . ܐܵܘ ܕܩܵܐ ، ܬܸܚܬܵܝܵܐ .
طبقهٔ — ܡܲܕܪܲܓ݂ܵܐ ܬܲܚܬܵܝܵܐ .

پتفوز — ܦܵܬ ܦܘܼܙ

ܦܵܬ݂ܵܐ ܕܚܲܝܘܵܬܵܐ ، ܣܲܦܬܵܐ ܕܦܘܼܡܵܐ
برکاپوز .

پتک — ܦܸܛܵܟ

ܐܲܪܙܲܒܬܵܐ ، ܡܲܪܙܲܒܬܵܐ مطرقه . ܐܲܪܙܲܒܬܵܐ چکش
ܐܲܪܙܲܒܬܵܐ ܕܢܲܦܵܚܵܐ آهنگر . ܡܲܪܙܲܒܬܵܐ ܕܚܘܵܪܵܐ
قصار .

پتو — ܦܵܬܘܼ

ܟܵܣܘܼܝܵܐ .

پته — ܦܵܬܹܗ

ܦܘܼܣܵܐ اجازه .

پتی — ܦܵܬܝܼ

ܥܲܪܛܸܠܵܝܵܐ ، ܫܠܝܼܚܵܐ عریان ، پای — ܚܸܦܝܵܝܵܐ .

پتیاره — ܦܵܬܝܵܪܵܗ

ܡܲܟܠܵܝܬܵܐ ، ܡܲܚܪܲܒܬܵܐ پرخاش جو . زن — ܐܲܢܬܬܵܐ
ܗܝ ܒܝܼܫܬܵܐ ܡܲܟܠܵܝܬܵܐ . ܐܵܘ ܥܲܒܕ݂ܵܐ ܣܲܢܝܵܐ ،
ܣܲܢܝܵܐ زشت .

پچ پچ — ܦܸܫ ܦܸܫ پچپچه

ܦܸܫܦܘܼܫܬܵܐ . — کردن ܦܲܫܦܘܼܫܹܐ .

پخ — ܦܲܚ

ܠܘܼܙܬܵܐ بادامه ، ܡܲܠܘܼܙܬܵܐ نگین دان ܚܲܘܬܵܐ
ܕܓܵܘܵܐ ܕܡܲܢܛܘܼܠܬܵܐ ܥܲܠ ܓܵܘܵܗܿ .

پخت — ܦܘܼܚܬ

ܒܘܼܫܵܠܬܵܐ . — کردن ܒܘܼܫܵܠܵܐ پختن .

پختگی — ܦܘܼܚܬ ܓܝܼ

ܓܡܝܼܪܘܼܬܵܐ ، ܒܫܝܼܠܘܼܬܵܐ حالت ܕܫܝܼܢ
ܡܲܕܥܵܐ ܓܡܝܼܪܵܐ . ܐܵܘ ܡܲܫܠܡܘܼܬܵܐ رسیدگی
ܐܝܼܢܵܐ ܡܲܫܠܡܘܼܬܵܐ ܕܦܹܐܪܹ̈ܐ میوه‌ها . ܐܵܘ
ܡܗܝܼܪܘܼܬܵܐ مهارت . ܒܟܠ ܥܒܵܕ݂ܵܐ ܓܠܝܼܬ
ܣܢܝܼܩܵܐ ܠܡܗܝܼܪܘܼܬܵܐ درهر کار پختگی لازم است .

پختن — — ܬܲܢ

ܒܘܼܫܵܠܵܐ ، ܒܵܫܠܵܐ . ܐܵܘ ܐܵܦܹܐ ، ܐܵܦܹܐ .

پخته — — ܬܹܗ

ܓܡܝܼܪܵܐ ، ܡܫܲܠܡܵܐ رسیده ܒܫܝܼܠܵܐ ، ܐܵܦܝܵܐ . ܐܵܘ
ܡܗܝܼܪܵܐ ماهر . ܟܫܝܼܪܵܐ ܓܡܝܼܪܵܐ . ܦܹܐܪܵܐ ܓܡܝܼܪܵܐ
ܝܢܝܼ ܡܫܲܠܡܵܐ میوهٔ رسیده . ܓܵܘܵܐ ܒܫܝܼܠܵܐ ܝܢܝܼ ܐܵܦܝܵܐ .
ܐܵܘ او در این کار — است ܓܡܝܼܪܵܐ ܝܠܹܗ
ܡܗܝܼܪܵܐ ܠܹܗ ܒܗܵܕܵܐ ܥܒܵܕ݂ܵܐ .

پخچ — ܦܲܚܫ

ܕܝܼܫܵܐ ، ܕܝܼܫܵܝܵܐ ، ܡܕܝܼܫܵܐ ، پایمال .

پخش — ܦܲܚܫ

ܒܪܝܼܨܵܐ ، ܒܕܝܼܪܵܐ ، ܒܕܝܼܪܵܐ ، ܡܒܲܕܪܵܐ پاشیده .
— کردن ܒܘܼܪܵܨܹܐ ، ܒܕܵܪܵܐ ، ܒܵܕܸܪ ، ܡܒܲܕܸܪ ،
پاشیدن . ܐܵܘ ܡܒܲܕܘܼܪܹܐ .

پدر — ܦܸܕܲܪ

ܐܲܒ݂ܵܐ ، ܒܵܒܵܐ . — اندر ܒܵܒܵܐ ܕܟܝܼܠܵܐ . — بزرگ
ܣܵܒܵܐ . — شوهر ܚܸܡܝܵܢܵܐ . ܒܵܒܵܐ ܕܓܲܒܪܵܐ .

ـ زن ܚܡܝܢܐ، ܒܒܐ ܕܒܟܬܐ . ـ وار
ܒܒܐܝܬ، ܐܒܗܝܐܝܬ . ـ انه ܒܒܢܝܐ، ܐܒܗܝܐ،
ܒܒܐܝܬ . بى ـ ܕܠܐ ܒܒܐ . ܝܬܡܐ . ܝܬܡܘܬܐ
پدر مرده . يتيم . بى ـ ومادر ܕܦܩܐ ܝܡܡ
ܥܛܝܪ ܝܬܡܘܬܐ، ܥܛܝܐ ܝܬܡܘܬܐ .

پدرى ـ ـ ܒܝܐ
ܒܒܢܝܐ . ܐܒܗܝܐ پدرانه . ܚܘܒܐ ܒܒܢܝܐ
ܐܒܗܝܐ محبت پدرى . ܐܝܟ ܒܒܘܬܐ ܐܒܗܘܬܐ .

پديد ـ ܦ ܝܐܕ
ܡܢ ܚܙܝܬܐ . ܕܝܐ ܡܚܙܝܐ ܦܝܫ ܚܙܝܐ ܓܠܝܐ
هويدا، ܓܠܝܚܐ علنى، ܡܦܪܫܐ آشكار . ـ آمدن
ܦܐܫܘܝܐ پديدار شدن .

پديدار ـ ـ ܒܝܐܕ
ܦܚܙܝܬܐ، ܡܢ ܚܙܝܬܐ، ܓܠܝܐ، ܓܠܝܚܐ .
ـ شدن ܚܙܝ پديد شدن . ـ كردن ܚܙܝ
پديد كردن .

پذيراندن ـ ܦ ܝܐ ܒܐܕ ܒܝ پذيرانيدن
ܡܩܒܘܠܐ، ܩܒܠܐ ܡܩܒܠܐ پذيرفته .

پذيرابى ـ ـ ܝܐ
ܡܩܒܠܐ . ܘܡܩܒܠܘܬܐ، ܐܪܚܘܬܐ ܩܒܠܬܐ
ܕܡܩܒܠܢܐ ܥܡ ܐܪܚܐ . ـ كردن ܩܒܘܠܐ
ܐܪܚܐ، ܩܒܘܠܐ ܒܝܩܪܐ .

پذيرش ـ ـ ܝܫ
ܡܩܒܠܢܘܬܐ، ܩܒܠܬܐ .

پذيرفتن ـ ـ ܕܦܬܢ
ܩܒܘܠܐ ܐܝܟ ܩܒܘܠܐ ܘܡܩܒܠܢܐ ܥܡ ܐܪܚܐ .

پذيرفتنى ـ ـ ܬܢܝ
ܡܢ ܩܒܠܬܐ، ܕܝܐ ܐܝܠܗ ܠܩܒܘܠܐ، ܕܝܐ ܡܚܙܝܐ

ܦܝܫ ܡܩܒܠܐ .

پذيرفته ـ ـ ܬܝܗ
ܡܩܒܠܐ، ܡܩܒܠܐ . نا ـ پذير ܠܐ ܡܩܒܠܐ .

پذيرنده ـ ܦ ܝܐ ܒܐ ܒܝܗ
ܡܩܒܠܢܐ .

پذيره ـ ـ ܪܝܗ
(1) ܡܢ ܩܒܠܢܐ پذيرفتنى .
(2) ܡܩܒܠܐ . ܩܒܠܬܐ . ܡܩܒܠܢܘܬܐ
پذيرش .

پر ـ ܦܪ
ܐܒܪܐ، ܓܠܦܢܐ، ܦܪܦܠܝܬܐ ريش ܐܝܟ ܓܦܐ
بال . ـ پر ܦܪܦܪܬܐ . ـ زدن ܦܪܚܐ . ܦܪܦܪܐ
ܦܪܦܪܐ پرپر زدن . ـ كندن ܡܠܓܠܓܐ، ܡܦܬܟܐ .
ـ ناك دار ܓܦܢܐ . ـ ريزى ܕܡܫܪܘܬܐ ܐܒܪܐ .

پر ـ ܡܠܐ
(1) ܡܠܝܐ (2) ܡܦܪܘܐ آغنده، ܘܡܩܦܬܐ
برابر ܡܠܝܐ ܦܠܓ ܦܠܓܘܬܐ . ܡܩܦܚܐ پرپشت .
ـ كردن ܡܠܝܐ . ـ آب ܦܪܝܐ آبكى ܡܢ ܡܝܐ ܚܠܒܢܐ
شيره‌دار . ـ باد ܦܘܚܐ ܐܝܟ ܡܢܦܘܚܬܐ .
ـ پشت ܥܒܝܫܐ ܛܪܦܢܐ . بر گهايى . ـ
ܥܒܝܫܐ ܣܥܪܐ موى . ـ ܛܪܦ ܛܠܝܚ
ܡܠܝܐ . ـ بار ܛܥܝܢܐ . ܦܐܪܐ ܕܛܥܘܢܬܐ
ܦܐܪܬܐ . ـ برگ ܥܒܝܫ ܛܪܦܐ . ـ پيچ‌وخم
ܡܠܝܐ راه پرپيچ وخم ܐܘܪܚܐ ܡܠܝܬܐ
ـ چثه ܝܡܘܪ ܦܓܪܢܐ، ܓܘܫܡܢܐ تنومند ܓܒܪܐ .
فيل حيوان پر چثه است ܦܝܠܐ ܚܝܘܬܐ ܓܫܡܐ
ܓܘܫܡܢܬܐ . ܦܝܠܐ ܝܡܘܪ ܦܓܪܢܐ . فيل‌پرچثه .
ـ جمعيت ܥܒܝܫ ܓܡܥܢܐ . ـ چانگى
ܦܫܦܫܘܬܐ، ܟܬܒܬܐ . ـ چانه ܦܫܦܫܐ،

ܓܘܓܡܢܐ . – چین ܟܡܫܡܫܐ ، ܓܪܡܢܐ .
زلف‌پرچین ܡܠܝܐ ܟܡܫܡܫܐ . – حرف ܡܠܠܢܐ
ܦܛܡܐ پر گو . – حرفی ܡܠܠܢܘܬܐ ، ܦܛܡܘܬܐ
پر گویی . – خرج ܡܠܝܐ ܢܦܩܘܬܐ ، ܡܚܣܪܢܐ .
– خطر ܡܣܟܢܐ ܡܠܝܐ ܡܣܟܢܘܬܐ ܘܦܓܥܝܬܐ
پرحادثه . – خواب ܫܢܬܢܐ . – خور ܐܟܠܢܐ ،
ܐܟܘܠܐ اکول . – خوری ܐܟܠܢܘܬܐ . – خون
ܕܡܢܐ . – دان ܝܕܘܥܐ ، ܚܟܝܡܐ ، ܝܕܥܬܢܐ .
– درد ܟܐܒܢܐ ، ܟܐܒܐܢܐ . – دل ܠܒܝܒܐ دلاور
ܡܠܐ ܠܒܐ پر جرات . – دلی ܠܒܝܒܘܬܐ .
– دو ܪܗܘܛܐ تازنده . – دوام ܡܩܝܡܐ بادوام .
– رنگ ܓܘܢܢܐ . ܨܒܝܥܐ ܗ . ܕ ܣܡܘܩ ܓܘܢܐ
– روغن ܡܫܚܢܐ ، ܡܠܝܐ ܡܫܚܐ . – رو ܦܐܝܢܐ
ܡܠܐ ܕܦܐܝܘܬܐ . رویی ܦܐܝܘܬܐ ، ܓܠܝܘܬ ܐܦܐ .
– زا ܡܠܝܐ ܝܠܕܐ . – زور ܚܝܠܬܢܐ ، ܚܝܠܢܐ
پرقوت . – زحمت ܥܡܠܬܢܐ ، ܥܣܩܐ دشوار .
– سال ܥܬܝܩ ܫܢܝܢ ܣܒܐ پیر . – سکنه ܡܥܡܪ
ܥܡܘܪܐ . – شاخه ܡܠܝ ܣܘܟܐ . – شیر
ܡܠܝܐ ܚܠܒܐ . – صدا ܩܠܢܐ ، ܩܠܢܝܐ . – طاقت
ܡܣܝܒܪܢܐ . – طمع ܝܠܢܐ . – فایده ܡܘܬܪܢܐ ،
ܡܘܬܪܬܐ پر مداخل ، پرمنفعت . – کار
ܡܫܠܡܢܐ ، ܡܠܝܐ ܡܦܠܚܢܐ . – کینه ܡܠܝܐ
ܚܡܬܐ ܢܩܡܬܐ . – گره – ܡܠܝܐ ܩܛܪܐ ،
ܩܛܪܢܐ . – مدعا ܡܠܐ ܣܘܥܪܢܐ ، ܫܘܥܠܐ ،
ܫܒܩܢܐ ܒܘܠ ܓܢܗ . – معنی ܡܠܝܐ ܣܘܟܠܐ ،
ܡܣܘܟܠܢܐ ، پرمغز . – مو ܣܥܪܢ ܡܠܝܐ ،
ܣܥܪܐ ܡܠܝܐ ، ܡܠܝܐ ܣܥܪܢܐ پشمالو . – نم
ܪܛܝܒܐ . – هنر ܝܘܠܦܢܐ (ܒܣܘܟܠܐ ܛܒܐ
با معنی خوب) ܝܘܠܦܢܝܐ آثیر . – هیاهو
ܩܠܢܐ ܩܘܠܢܐ پتیاره .

پراکندگی – ܦܪܐܟܢܕܓܝ

ܒܙܘܥܘܬܐ ، ܡܒܕܪܘܬܐ ، ܒܕܪܘܬܐ افشاندگی

پراکندن – – ܕܢ

ܒܙܥܐ ، ܒܙܘܥܝܐ ، ܒܕܪܐ افشاندن .

پراکنده – – ܕܗ

ܡܒܙܥܐ ، ܒܙܘܥܐ ، ܡܒܕܪܐ افشانده ܐܦ ܡܦܠܓܐ پریشان ، ܡܫܘܫܐ مشوش . . .

پران – ܦܪܐܢ

ܡܦܪܚܢܐ .

پراندن – – ܕܢ　　پرانیدن

ܡܦܪܚܘܢܐ .

پرپو – ܦܪܦܘ

ܦܪܕܐ ܕܠܘܙ پادام پرمشت .

پرت – ܦܪܬ

(1) ܚܒܝܫܐ ، ܫܒܝܩܐ ، ܒܛܝܠܐ .
(2) ܪܚܝܩܐ ، ܡܪܚܩܐ بعید
(3) ܣܛܝܐ منحرف (4) ܒܛܝܠܐ . – کردن
ܥܒܕܐ ܐܢ ܥܒܕܐ . ܫܒܩܐ ܒܛܠܘܠܐ ، ܪܡܝܐ .
– شدن ܣܛܝܐ از موضوع – شدن ܣܛܝܐ ܡܢ
ܪܥܝܢܐ . حواس – ܒܛܠܐ ܪܥܝܢܐ ، قسمتهای
– شهر ܡܫܡܠܝܐ ܪܚܝܩܐ ܕܡܕܝܢܬܐ . – گاه
پرتگاه ܦܘܠܚܐ ، ܥܘܡܩܐ ورطه ܓܘܡܨܐ پرتگاه
بیمناك ، ترسناك ܦܘܠܚܐ ܕܕܚܠܬܐ .

پرتاب – ܦܪܬܐܒ

ܫܕܝܐ ، ܫܕܝܘܬܐ . – کردن ܥܒܕܐ ܓܡܕܘܡܝܐ .

پرتقال – ܦܘܪܬܩܐܠ

ܬܦܘܚܐ ܚܠܝܐ نارنج شیرین .

پرتو – ܦܪܬܘ

ܙܠܓܐ ، ܙܠܝܩܐ ، ܢܘܗܪܐ شعاع ܙܘܗܪܐ
پرتو آفتاب . ܙܠܓܐ ܕܫܡܫܐ ، ܒܗܝܪܐ .

— افکن ، انداز ܡܫܲܕܝܵܢܬܵܐ ܡܙܲܠܓܸܢܬܵܐ .
ܙܲܠܓܵܢܬܵܐ شعاع افکن .

پرج — ܦܲܪܓ

ܡܲܣܡܸܪܘܼܬܵܐ . میخ . — ܡܲܣܡܸܪܵܐ ܗ . ܕ ܣܸܟܹܐ
میخ ، ܡܲܪܩܸܥܵܐ ܝܼܢ ܡܲܪܩܲܥܬܵܐ مسمار ܡܵܪܵܐ ܕܦܸܬܵܐ
ܦܬܵܐ . — کردن ܡܲܣܡܘܿܪܹܐ .

پرچم — ܦܲܪܟܲܡ

ܢܝܼܫܵܐ ، ܒܲܝܪܵܩܵܐ بیرق . ܐܘܼ ܓܘܼܠܓܲܠܬܵܐ ، ܩܘܼܓܵܐ
حلقه مو ، ܡܲܨܲܒܬܲܢܝܼܬܵܐ ܝܼܢ ܡܓܲܠܲܓܬܵܐ . — دار
ܡܵܪܵܐ ܕܢܝܼܫܵܐ ܐܘܼ ܓܘܼܠܓܵܠܵܐ .

پرچمی — — ܟܲܡܝܵܐ

ܓܘܼܠܓܵܠܵܐ ، ܟܬܝܼܒܵܐ ܕܓܘܼܠܓܲܠܬܵܐ ، ܕܩܘܼܓܵܐ ،
ܕܡܲܨܲܒܬܲܢܝܼܬܵܐ . ܐܘܼ ܟܬܝܼܒܵܐ ܕܢܝܼܫܵܐ .

پرچین — ܦܲܪܟܝܼܢ

ܣܝܵܓܵܐ ، ܣܝܵܓܬܵܐ . — کردن ܣܝܵܓܵܐ ܐܘܼ
ܡܲܣܡܘܿܪܹܐ پرچ کردن .

پرخاش — — ܟܵܫ

ܩܪܵܒܘܼܬܵܐ ، ܗܲܪܬܵܐ ، ܡܚܘܼܠܬܵܐ نفاق ܡܚܲܠܩܵܐ .
— کردن ܩܪܵܒܹܐ ، ܡܚܲܪܘܼܝܹܐ . — جو ܩܪܵܒܵܐ
ܡܚܲܠܩܵܢܵܐ .

پرداخت — ܕܵܟܼܬ

ܦܘܼܪܥܵܢܘܼܬܵܐ . — اجر ܦܘܼܪܥܵܢܘܼܬܵܐ ܕܐܲܓܪܵܐ ܐܘܼ ܡܦܲܠܲܚܬܵܐ
ܡܦܲܠܚܵܐ پرداخش ܡܦܲܠܲܚܬܵܐ ܕܡܵܐܢܹ̈ܐ ܕܛܘܼܦܵܐ
پرداخت ظروف نظره . — کردن ܦܲܠܸܚ پرداختن
— گر ܡܦܲܠܚܵܐ پردازنده ܡܨܲܩܠܵܢܵܐ صقال .

پرداختن — — ܟܼܬܢ

ܦܠܵܚܵܐ . ܐܘܼ ܡܦܲܠܚܵܐ ، ܨܩܵܠܵܐ ܒܡܨܲܩܠܵܢܵܐ
معنی ܕ صیقل زدن .

پرداختی — — ܟܼܬܝܼ

ܡܢ ܦܘܼܪܥܵܢܵܐ . ܣܢܝܼܩܵܐ ܕܦܘܼܪܥܵܢܵܐ ܦܪܝܼܥܵܐ .

پرداخته — — ܟܼܬܗ

ܦܪܝܼܥܵܐ ܐܘܼ ܡܦܲܠܚܵܐ ، ܣܩܝܼܠܵܐ ، ܡܨܲܩܠܵܐ
صیقلی . ܓܠܝܼܕܵܐ ܦܪܝܼܥܵܐ ، ܩܲܠܝܼܦܵܐ ܡܦܲܠܚܵܐ .

پرداز — ܦܲܪܕܵܙ

ܟܘܼܙܵܐ ، ܢܲܦܩܵܐ ܕܦܠܵܚܵܐ . ܐܘܼ ܟܠܝܼܠܵܐ ܟܘܼܪܵܐ
ܕܒܘܼܪܢܵܐ کاسه گل ܗ . ܕ ܡܢܵܬܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ
ܕܒܝܼܬܵܐ ܗܘܼ ܕܒܪܘܼܟܵܐ .

پردازش — — ܕܵܙܸܫ

ܡܦܲܠܚܵܢܵܐ ، ܡܦܲܠܲܚܬܵܐ پرداخت ܡܦܲܠܚܵܐ .

پرده — ܦܲܪܕܵܐ

(1) ܦܘܼܪܫܵܢܘܼܬܵܐ ܝܼܢ ܓܘܼܕܵܐ ܟܠܝܼܠܵܐ . (ܦܲܪܕܵܐ)
(2) ܣܸܬܪܵܐ ستر ܦܲܪܡܲܝܵܐ تجیر
(3) ܩܠܝܼܥܵܐ بادبان ، ܥܲܪܣܵܐ شراع
(4) ܚܸܠܕܵܐ غشاء ، ܥܲܪܦܸܠܵܐ اندود ܘܫܘܼܥܵܐ
معانی ܦܲܬܝܼܟܵܐ ܓܵܘ ܓܝܼܵܐ : — بکارت ܒܬܘܼܠܬܵܐ ،
ܚܸܠܕܵܐ ܕܒܬܘܼܠܘܼܬܵܐ . — بینی ܦܪܘܿܫܬܵܐ .
ܢܚܝܼܪܵܐ ܝܼܢ ܡܦܲܪܫܵܢܵܐ ܕܢܚܝܼܪܵܐ . — سیمی
ܕܥܲܝܢܵܐ ، ܣܝܵܓܵܐ ܟܕܝܼܠܵܐ . — صماخ ܐܸܕܢܵܐ
ܕܐܸܕܢܵܐ ܝܼܢ ܕܢܵܬܵܐ . — عنکبوت ܬܲܢܝܵܐ ܕܓܲܘܓܲܐ
ܝܼܢ ܓܲܘܓܵܐ ܡܩܲܦܝܼ . — تمایش ܡܢܵܬܵܐ ܕܓܲܠܝܘܼܬܵܐ
ܝܼܢ ܕܚܲܪܬܵܢܵܐ . نمایش سه پرده‌ای و ده مجالس
ܓܲܠܝܘܼܬܵܐ ܕܬܠܵܬ ܡܢܵܬܵܐ ܘܥܣܲܪ ܚܘܼܬܵܡܵܐ .
— نیلگون ܩܲܝܢܵܐ . . .
— برداشتن ܓܠܵܝܵܐ ܗ . ܕ ܫܩܵܠܵܐ ܦܪܵܣܵܐ ܝܼܢ
ܦܘܼܪܫܵܢܘܼܬܵܐ ܡܢ ܩܕܵܡ ܦܲܬܵܐ ܕܡܕܲܡܝܵܐ ܓܠܵܝܵܐ .
ܓܠܘܼܝܵܐ .
— آرایی ܘܡܕܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܥܲܪܣܵܐ ، پذیرایی ،
ܓܲܒܪܘܼܬܵܐ . — ای ܚܸܠܕܵܢܵܝܵܐ ، ܟܬܝܼܒܵܢܵܐ

ܕܦܠܓܐ غشاء . — باز ܡܦܬܚܢܘܬܐ، ܦܪܫܬܐ .
— برانداز ܦܪܝܣܐ ܐܪܙܐ . ܡܦܪܣܢܐ ܕܐܪܙܐ
ܐܘ ܡܫܦܪܣܢܐ پرده‌در . — براندازی ܦܘܪܣܐ
ܡܢ ܦܘܪܣܐ ܐܪܙܐ ܐܘ ܡܫܦܪܣܢܘܬܐ پرده‌دری
— پوش ܟܣܝ ܐܪܙܐ . — پوشی ܟܣܝܘܬ
ܐܪܙܐ . — دار ܟܣܝ ܫܡܥܘܬܐ، ܟܣܝ ܦܪܨܐ
ܚܘܦܛܢܐ حاجب . — داری ܟܣܝܘܬ
ܫܡܥܘܬܐ، ܟܣܝܘܬ ܦܪܨܐ، ܚܘܦܛܢܘܬܐ
حاجبی . — سرا ܡܦܬܚܢܘܬܐ، ܙܡܪܐ . — گاه
ܕܘܟ ܦܪܣܬܐ . — نشین ܡܛܫܝܢܘܬܐ . ܗ . ܕ
ܒܢܬܐ ܡܢ ܒܝܬܐ ܕܝܬܒܢܐ ܠܚܘܕܝܗ
ܒܬܪ ܦܪܣܐ ܡܢ ܦܪܘܣܬܐ پرده ܕܠܐ ܚܙܝܐ
ܚܙܝܬܐ ܕܟܪܐ . — نشینی ܡܛܫܝܢܘܬܐ
ܡܢ ܡܛܫܝܢܘܬ ܒܢܬܐ . بی — ܦܠܝܦܝܬ
ܦܠܚܝܬ . ܐܘ ܕܒܡܛܢܐ . ܦܬܓܘܡܢ
ܦܬܝܚܬܐ، ܡܫܝܚ ܒܝܫܐ بی‌حیا، بی شرم

پرز — ܦܘܪܙ

ܫܥܪܐ ܡܢ ܓܪܕܢܐ بوغلمه ابریشمی ܡܟܬܒܐ ܦܘ
ܕܘܟܬܝܘܬܐ .

پرزه — — ܙܗ

ܩܛܘܦܐ، ܩܛܝܦܬܐ، ܩܛܝܦܐ ܗ . ܕ
ܩܛܝܦܬܐ، ܩܛܠܛܝܦܐ ܕܦܘܠܚܐ ܡܢ ܩܛܝܦܐ .

پرسان — — ܣܐܢ

ܡܒܩܪܢܐ، ܒܩܘܪܐ . — پرسان ܒܩܘܪܐ
ܒܩܘܪܐ .

پرست — ܦܘ ܪܣܬ

ܣܓܘܕܐ، ܦܠܚܐ ܡܘܕܝܢܐ ܕܢܘܪܐ ܕ پرستنده
ܦܠܚܐ ܡܘܕܝܢܐ ܢܘܪܐ آتش پرست . . .

پرستار — — ܣܬܐܪ

ܚܕܘܡܐ، ܡܫܡܫܢܐ ܗ . ܕ ܡܝܬܪܐ ܘܚܕܘܡܐ
ܕܟܢܝܗܐ . ܐܘ ܟܠܘܬܐ . ܐܘ ܣܓܘܕܐ .

پرستاری — — ܣܬܐܪܝ

ܚܕܘܡܘܬܐ، ܡܫܡܫܢܘܬܐ، ܐܘ ܚܝܘܦܘܬܐ
توجه . — کردن ܡܚܕܘܡܐ، ܚܝܘܦܐ، ܫܡܫܝܐ
ܗ . ܕ ܝܟܘܦܐ ܘܚܝܘܦܐ ܟܢܝܗܐ .

پرستش — — ܣܬܫ

ܣܓܕܬܐ ܡܢ ܣܓܕܬܐ سجده . — کردن ܣܓܕܐ
پرستیدن، سجده کردن . — گاه ܕܘܟ ܣܓܕܬܐ
ܦܠܚܢܐ .

پرستنده — — ܣܬܢܕܗ

ܣܓܘܕܐ سجود . پرستار .

پرستو — — ܬܘ

ܣܢܘܢܝܬܐ، ܦܪܚܬܐ ܙܥܘܪܬܐ ܐܟܘܡܬܐ
ܕܒܐ ܦܪܚܬܐ ܕܝܘܟ ܕܫܦܝܐ چلچله .

پرستیده — — ܣܬܝܕܗ

ܣܓܝܕܐ .

پرسش — ܦܘܪ ܣܫ

ܒܘܩܪܐ، ܫܘܐܠܬܐ، ܒܘܩܪܐ سؤال .

پرسم — ܦܪ ܣܘܡ

ܫܡܫܐ ܕܪܘܣܐ .

پرسنده — ܦܘܪ ܣܢܕܗ

ܒܩܘܪܐ، ܡܫܐܠܢܐ، ܫܐܘܠܐ .

پرسیدن — — ܣܝܕܢ

ܒܩܪܐ، ܫܐܘܠܐ سؤال کردن .

پرسیدنی — ܒ̈ ܝܼ

ܡܫ ܒܫܘܐܠܐ، ܕܒܥܐ ܡܥܢܐ ܦܝܫܐ ܒܫܘܐܠܐ.

پرش — ܦ ܪܫܐ

ܦܪܚܬܐ ܐܘ ܫܘܪܐ جهش، ܫܘܪܬܐ جست.

— مرغ ܦܪܚܬܐ ܕܛܝܪܐ.

پرك — ܦ ܪܟ

ܦܪܘܬܐ، ܦܪܬܐ ܙܥܘܪܐ پر کوچك.

پرکار — ܦܪܟܪ

ܡܫܚܬܐ، ܡܐܢܐ ܡܫܘܚܬܐ ܕܫܘܦܬܐ ܦܪܟܪ.

پرگرد — ܒ

ܦܣܘܩܐ باب‌فصل.

پرماس — ܦܪ ܡܐܣ

پرماس، پرماسیدن ܚܙܝ برماس.

پرما — ܦܪ ܡܐ

ܡܩܒܐ، ܡܩܒܐ ܚܙܝ برما.

پرمشت — ܦܪ ܡܫܬ

ܦܪܟܐ ܚܙܝ پادام.

پرمك — ܦܪ ܡܟ

ܦܪܡܟܐ ܣ. ܕ ܦܪܡܐ ܕܥܘܦܐ سموم ܕܡܫܚܐ ܠܦܪܝܐ.

پرنان — ܦܪ ܢܢ

ܦܠܛܘܬܐ، ܡܚܠܛܘܬܐ کفك‌زدگی.

پرند — ܦ ܪܢܕ

ܫܝܪܝܐ ܚܙܝ پرنیان.

پرنده — ܒ̈ ܢܕ

ܦܪܚܬܐ، ܛܝܪܐ. ܟܠ ܚܝܘܬܐ ܡܪܐ ܕܓܕܦܐ، ܛܝܪܐ، ܚܝܘܬ ܓܕܦܐ.

پرنیان — ܦܪ ܢܝܢ

ܫܝܪܝܐ، ܡܢܩܫܐ ܡܢ ܓܘܢܐ ܡܢܩܫܐ ابریشم نکاشته.

پروا — ܦܪ ܘܐ

ܠܒܦܐ ܐܘ ܕܚܠܬܐ باکیم، ܘܕܚܠܬܐ ترس.

بی — ܕܠܐ ܠܒܦܐ ܡܫܡܛܢܐ اهمال‌کاربی‌اعتناء.

ܐܘ ܕܠܐ ܘܕܚܠܬܐ، ܠܐ ܒܝܐܠܐ بی پروایی ܡܫܡܛܢܘܬܐ.

پروار — ܪ

ܦܛܡܐ، ܡܦܛܡܐ، ܒܦܛܡܐ.

پرواری — ܪܝ

ܦܛܡܐ، ܡܦܛܡܘܬܐ. گاو — ܬܘܪܐ ܦܛܡܐ.

پرواز — ܙ

ܦܪܚܬܐ پرش ܐܘ ܦܪܚܬܐ. — کردن، پریدن ܦܪܚܐ.

پرواس — ܣ

ܠܡܫܐ، ܓܫܫܐ، ܓܫܘܫܘܬܐ برماس.

پرواسیدن — ܓܫ

ܠܡܫܐ، ܓܫܫܐ، ܓܫܘܫܐ برماس کردن.

پروانك — ܢܟ

ܦܪܘܢܩܐ، ܫܠܝܚܐ، ܐܝܓܪܬܐ قاصد ܦܪܝܕܐ بريد. ܗܘ ܕܦܪܚ. ܡܫܬܕܪ ܐܝܓܪܬܐ ܘܡܟܬܒ مجم ܕܦܪܚ ܠܒܝܬܐ.

پروانه — — ܢܵܗ

ܦܪܘܵܢܘ (ܦܪܫܵܐ ܟܬܝܼܒܬܵܐ) ܝܢ ܕܦܘܼܩܕܵܢܵܐ اجازه ܕܫܘܼܠܛܵܢܵܐ حکم .

پروراندن — ܦܲܪ ܘܲ ܪܵܢ ܕܲܢ

(1) ܡܪܲܒܝܵܐ ، ܪܲܒܘܼܝܹܐ ܥܲܡ ܡܪܲܒܝܵܢܵܐ ܟܪܘܼܒܝܵܐ ، ܡܲܠܦܵܐ ܡܪܲܒܝܵܢܘܼܬܵܐ ܡܪܲܒܝܵܢܵܐ ' ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ، ܦܪܘܼܫܝܵܐ تهزیب ، بزرگ ' تربیت کردن تأدیب نمودن ادب کردن تعلیم ، اداره کردن .

(2) ܦܵܠܛܵܐ ܥܡ ܡܦܲܠܛܵܢܵܐ ܥܡ ܟܠܦܵܐ ܕܒܝܬܵܐ ܘܥܸܠܵܬܵܐ پروار . ܒܗܵܝ ܥܸܠܬܵܐ ، ܡܵܪܵܐ ܕܛܲܪܦܵܐ . ܝܘܼܡܵܐ ܥܡ ܝܘܼܡܵܐ ܒܪ ܦܪܘܼܫܵܐ ܠܪܲܒܝܵܢܘܼܬܵܗ ܗ ܀ ܒ ܒܝܬ ܡܪܲܒܝܵܢܵܐ ' ܡܲܪܒܝܵܢܵܐ ܘܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ܠܗܘܿܢ ' ܘܫܲܒܵܐ ܠܗܘܿܢ ܡܪܲܒܝܵܢܘܼܬܵܐ ܘܡܲܠܦܵܢܘܼܬܵܐ .

پروردگار — ܦܲܪ ܘܲܪ ܕܝܼ ܟܵܪ

ܡܪܲܒܝܵܢܵܐ ' ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ܘܡܦܲܪܢܣܵܢܵܐ ܕܟܠ ! ܕܐܝܼܬܵܐ القاب ܐܲܠܵܗܝܵܐ ܠܐܲܠܵܗܵܐ .

پروردن — — ܕܲܢ

ܚܙܝ پروراندن .

پرورده — — ܕܵܗ

ܡܪܲܒܝܵܐ ، ܡܕܲܒܪܵܐ ، ܡܦܲܪܢܣܵܐ ܝܢ ܡܦܲܛܡܵܐ ܥܡ ܕܦܛܵܡܵܐ .

پرورش — ܦܲܪ ܘܲ ܪܸܫ

(1) ܡܪܲܒܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܪܢܵܣܵܐ ' اعاشه .

(2) ܡܲܠܦܵܢܘܼܬܵܐ تربیت ܘܡܲܠܦܵܢܵܐ تعلیم ܕܘܼܒܵܪܵܐ اداره . — دادن ܝܗܒ پروردن ، پروراندن ܒܟܠ ܗܵܕܟ݂ܵܐ معنی ܕܝܼܠܵܐ ܕܡܲܠܬܵܐ ܗ ܀ ܒ ܦܵܠܛܵܐ ܥܡ ܡܦܲܠܛܵܢܵܐ . — آموز ܡܲܠܦܵܢܵܐ ، ܬܲܠܡܝܼܕܵܐ آموزگار ، معلم — گاه ܒܝܬ ܡܲܠܦܵܢܘܼܬܵܐ ، ܒܝܬ ܣܸܦܪܵܐ .

پرورنده — — ܪܲܢ ܕܵܗ

ܡܪܲܒܝܵܢܵܐ ، ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ' ܡܦܲܪܢܣܵܢܵܐ .

پرونده — ܦܲܪ ܘܲܢ ܕܵܗ

ܕܦܪܘܼܡܘܼܬܵܐ ، ܡܲܠܦܲܦܬܵܐ بسته ' ܨܪܵܪܵܐ صره .

پرویزن — ܦܲܪ ܘܝܼ ܙܲܢ

ܡܚܘܼܠܬܵܐ ܥܡ ܡܚܸܠܬܵܐ الك ܦܪܵܕܵܐ سرند ܝܢ ܟܪܵܒܵܐ .

پروین — ܦܲܪ ܘܝܼܢ

ܟܝܼܡܵܐ ، ܟܘܿܟܒܹܐ ثریا ܗ ܀ ܒ ܟܘܿܟܒܐ ܟܘܿܟܒܹܐ ܕܥܘܼܡܵܐ ܥܡ ܒܲܡܒܵܐ ܕܟܘܿܪܵܐ ܗ ܀ ܒ ܒܡܘܼܬܵܐ ܕܟܝܼܡܬܵܐ ܕܟܠܝܼܠܵܐ ܝܘܼܩܪܵܐ ܟܪܲܡܬܵܐ . (ܘܟܠܐ ܟܠܒ) . ܝܢ ܣܘܼܓܵܐ ܕܟܘܿܟܒܹܐ ܡܢܲܨܨܹܐ ܘܦܵܝܵܫܐ ܗܘܵܐ .

پرهیختن — ܦܲܪ ܗܝܼܟ݂ ܬܲܢ

ܡܪܲܒܝܵܐ ، ܡܲܠܦܝܵܐ ، ܡܠܘܼܦܵܐ .

پرهیز — ܦܲܪ ܗܝܼܙ

ܘܦܪܗܝܼܙ ، ܕܘܼܪܬܵܐ ، ܣܚܘܼܦܵܐ اجتناب ܝܢ ܨܘܼܡܵܐ . — کردن ܦܪܗܘܼܙܐ ' ܕܪܵܐ ܨܘܼܡܵܐ . بی — ܒܠܐ ܘܦܪܗܝܙ ، ܠܐ ܡܚܡܣܢܵܐ . — کار ܡܦܪܗܙܵܢܵܐ ، ܕܪܵܐ ܣܚܘܼܦܵܐ ، ܨܵܝܡܵܐ . — کاری ܡܦܪܗܙܵܢܘܼܬܵܐ ܕܪܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܣܚܘܼܦܘܼܬܵܐ .

پرهیزانه — — ܙܵܢܵܗ

ܨܘܿܡܘܼܬܵܐ ' ܨܘܼܡܵܐ ܕܫܘܼܠܛܵܐ ܠܕܲܝܵܪܵܐ (رجیم) ܥܡ ܠܐܝܼܕ ܕܒܝܬ ܟܪܝܗܐ ܟܠܝܼܠ . ܝܢ ܨܘܼܡܵܐ ܥܡ ܨܘܼܡܵܢܵܐ . غذای — ܡܝܠܘܼܠܬܵܐ ܨܘܿܡܵܝܬܵܐ ܥܡ ܨܘܿܡܵܝܬܵܐ .

پرهیزیدن — — ܙܝܼ ܕܲܢ

ܙܗܝܼܪܵܐ ܗܘܝܼ پرهیز کردن .

پری — ܦܲ ܪܝܼ

ܦܲܪܝܼܬܵܐ . — دریایی ܦܲܪܝܼܬܵܐ ܕܝܲܡܵܐ . — پیکر ܦܲܪܝܼܬܵܢܵܝܵܐ . — زاد ܒܪܵܐ ܦܲܪܝܼܬܵܐ . — وش ، پریوش ܦܲܪܝܼܬܵܢܵܝܵܐ .

پری — ܦܘܿ ܪܝܼ

ܡܲܠܝܘܼܬܵܐ ، ܦܝܼܫܘܼܬܵܐ ، ܣܒܝܼܥܘܼܬܵܐ .

پریدن — — ܕܲܢ

(1) ܦܪܵܚܵܐ ، ܛܲܝܵܪܵܐ ܒܐܵܐܪ هوا ܐܲܝܟ ܛܲܝܪܵܐ ܘܛܲܝܵܪܬܵܐ طیاره . (2) ܪܗܵܛܵܐ ܒܲܥܓܲܠܘܼܬܵܐ باشتاب . (3) ܦܠܵܛܵܐ ܡܢ ܐܲܝܟ ܒܲܝܬܵܐ ܡܢ ܡܸܢܵܐ ܡܲܫܝܚܵܝܵܐ .

پریروز — — ܪܘܿܙ

ܡܲܢܵܩܬܵܐ ܗ . ܕ ܝܲܘܡܵܐ ܕܩܵܕܸܡ ܩܲܕܲܡ ܐܸܬܡܵܠ ديروز .

پریشان — — ܫܵܢ

(1) ܡܦܲܠܓܵܐ ، ܡܒܲܕܪܵܐ ، ܒܲܕܝܵܪܵܐ افشانده ܡܒܲܙܥܵܐ ، ܒܙܝܼܥܵܐ پراکنده ܒܙܘܼܥܵܐ . (2) ܡܫܲܘܫܵܐ مشوش ، ܡܦܲܠܚܵܐ مضطرب ܡܩܲܘܒܵܐ آشفته . (3) ܒܦܲܠܓܘܼܬܵܐ . — کردن ܦܲܠܓܘܼܐ پریشانیدن ' ܒܙܘܥܵܐ ܒܦܲܠܓܘܼܐ . — حالی ܒܦܠܚܸܕ ܦܲܠܓܵܐ زلف — ܩܘܼܫܵܐ ܒܦܲܠܓܬܵܐ .

پریشانی — — ܫܵ ܢܝܼ

ܡܦܲܠܓܘܼܬܵܐ ، ܡܒܲܕܪܘܼܬܵܐ افشاندگی ، ܡܒܲܙܥܘܼܬܵܐ پراکندگی ܡܫܲܘܫܘܼܬܵܐ تشویش ܡܩܲܘܒܘܼܬܵܐ آشفتگی . — خیال ، خاطر ܡܦܲܠܓܘܼܬܵܐ ܚܘܼܫܒܵܐ ، ܦܲܠܓܘܼܬ ܗܘܼܢܵܐ .

پریشب — — ܫܲܒ

ܠܸܠܝܵܐ ܕܩܵܕܸܡ ܩܲܕܲܡ ܐܸܬܡܵܠܝܵܐ .

پز — ܦܲܙ

ܒܲܫܵܠܵܐ . ܡܒܲܫܠܵܢܵܐ ܒܫܘܼܦܵܐ پزنده ܒܫܵܠܵܐ ܡܩܲܕܡܵܐ ܐܲܝܟ : آشپز ' ܒܲܫܵܠܵܐ ܕܡܲܐܟܠܵܐ ' ܛܲܒܵܚܵܐ ، ܛܲܒܵܚܵܐ طباخ . آجرپز ܒܲܫܵܠܵܐ ܕܠܸܒ݂ܢܹ̈ܐ ܐܲܝܟ ܠܲܒܢܵܐ ܘܦܲܚܵܪܵܐ . . .

پزا — ܦܲ ܙܵܐ

ܡܸܬܒܲܫܠܵܢܵܐ ܗ . ܕ ܕܲܠܝܠܵܐ آسان ܩܵܐ ܒܲܫܘܼܠܹܐ .

پزانیدن — — ܢܝܼ ܕܲܢ

ܡܒܲܫܘܼܠܹܐ .

پزشک — ܦܸܙܫܸܟ݂

ܐܵܣܝܵܐ حكيم ' طبيب .

پزشک — ܦܲܙ ܫܸܟ݂ پزسك

ܡܘܼܦܪܵܐ ، ܡܘܼܦܪܘܼܬܵܐ .

پزشکی — ܦܸ ܙܸܫ ܟܝܼ

ܐܵܣܝܘܼܬܵܐ طبابت .

پژمان — ܦܸܙ ܡܵܢ

ܡܲܚܝܼܦ ܢܲܦܫܵܐ ، ܡܲܚܝܼܦ ܠܸܒܵܐ افسرده‌دل ܟܪܝܼܝܵܐ .

پژمردگی — ܦܸܙ ܡܘܼܪ ܕܸܓܝܼ

ܕܡܝܼܗܝܼܢܘܼܬܵܐ ، ܕܡܝܼܟܘܼܬܵܐ پلاسیدگی ܡܬܡܲܪܡܲܪܘܼܬܵܐ ܐܲܝܟ ܝܲܡܝܼܟܘܼܬܵܐ . ܐܘ ܡܲܚܝܼܦܘܼܬ ܢܲܦܫܵܐ ، ܡܲܚܝܼܦܘܼܬ ܠܸܒܵܐ .

پژمردن – – ܕܸܢ

ܕܡܲܚܡܵܐ ، ܕܡܲܚܡܵܐ پلاسيدن ، ܚܡܵܛܵܐ پژوليدن ܕܡܲܚܡܵܛܵܐ .

پژمرده – – ܕܹܗ

ܕܡܲܚܡܵܐ ، ܕܡܲܚܡܵܐ پلاسيده ܡܚܲܡܛܵܐ پژوليده ܕܡܲܚܡܵܐ . ܐܵܦ ܕܚܸܒܵܐ ܝܢ ܢܚܝܼܦܵܐ نحيف ܦܲܟ݂ܵܐ ܝܢ ܝܵܒܸܫ ܕܡܲܚܡܵܐ ، ܕܡܲܚܡܵܐ ܕܡܲܚܡܘܼܬ݂ܵܐ ܕܝܵܒܸܫܬܵܐ ܕܡܲܚܡܵܐ ، ܝܵܒܸܫ ، ܕܚܸܫܵܐ ܡܚܲܡܛܵܐ ܦܲܟ݂ܵܐ ܕܚܸܒܵܐ .

پژند – ܦܸܙ̮ܲܢܕ

ܦܲܛܵܡܵܐ ܕܝܘܼܡܵܐ ، ܕܦܵܐ ܦܲܕ݂ܚܵܐ حنظل .

پژواک – ܦܸܙ̮ܘܵܟ݂

ܦܲܛܵܐ ܩܵܠܵܐ .

پژوليدن – ܦܸܙ̮ܘܿܠܝܼ ܕܸܢ

(1) ܚܡܵܛܵܐ . ܚܙܝ پژمردن (2) ܒܲܚܘܼܪܹܐ ، ܦܲܪܘܼܫܹܐ ܚܙܝ پژوهيدن . (3) ܦܲܠܗܘܼܪܹܐ ܚܙܝ پريشان كردن .

پژوليده – – ܠܝܼ ܕܹܗ

ܡܚܲܡܛܵܐ ، ܕܡܲܚܡܵܐ پژمرده ܕܡܲܚܡܵܐ پلاسيده .

پژوه – – ܗ

ܡܒܲܚܪܵܢܵܐ . ܡܦܲܠܚܵܢܵܐ ܕܒܘܼܩܵܐ پژوهنده ܕܝܕܥܵܐ ܡܝܲܕܥܵܢܵܐ ، ܝܕܥ دانش پژوه . . . .

پژوهش – – ܗܸܫ

ܒܘܼܚܵܪܘܼܬܵܐ ، ܦܲܪܘܼܫܵܐ تجسس ، ܕܒܘܼܩܵܐ تدقيق ، ܒܲܥܝܘܼܬܵܐ ، ܒܲܚܢܬܵܐ ܥܲܠ ، ܦܲܚܨܘܼܬܵܐ ܦܲܫܲܪ . ܚܙܝ كاوش .

پژوهنده – – ܗܲܢ ܕܹܗ

ܡܒܲܚܪܵܢܵܐ ، ܦܲܪܘܼܫܵܐ ، ܦܲܚܘܿܨܵܐ ، ܒܵܥܘܿܝܵܐ ܒܲܚܪܵܐ ܥܲܠ .

پژوهيدن – – ܗܝܼ ܕܸܢ

ܒܲܚܘܼܪܹܐ ، ܦܲܪܘܼܫܹܐ ، ܕܒܵܩܵܐ ، ܒܥܵܝܘܼܬܹܐ تجسس ، تدقيق جستجو ، امتهان كردن .

پژه – ܦܸܙ̮ܹܗ

ܚܲܠܬܵܐ ، ܝܲܪܩܘܼܬܵܐ اشنه ܗ . ܕ . ܝܲܪܩܘܼܬܵܐ گياه ܝܢ ܦܲܠܵܐ ܕܟܹܐܦܵܐ ܥܲܠܒܵܐ ܘܝܘܼܩܵܐ ܕܥܸܩܵܐ ܥܲܠ ܕܐܝܼܠܵܢܹܐ ܘܥܲܠ ܟܹܐܦܹܐ پرداز ܕܐܝܼܠܵܢܹܐ .

پژهان – ܦܸܙ̮ܗܵܢ

ܡܚܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܡܚܲܒܪܵܢܵܐ ܕܟܹܐܦܵܐ ܠܐܝܼܠܵܢܹܐ ܕܚܸܒܵܐ ܕܡܲܚܡܘܼܬܵܐ ܥܲܠܵܢܹܐ .

پس – ܦܲܣ

(1) ܗܲܝܠܵܗ ، ܐܚܪܵܐ ܝܢ ܐܚܪܵܝܘܼܬܵܐ (2) ܡܢ ܒܵܬ݂ܲܪ – مرگما ܡܢ ܒܵܬ݂ܲܪ ܡܵܘܬܹܗ (3) ܠܒܵܬ݂ܪܵܐ ܠܕܘܼܟܬܵܐ . رفت و ديگر – نيامد ܐܙܠܹܗ ܘܠܐ ܕܥܸܪ ܠܵܐ ܐܵܬ݂ܹܐ ܠܗ ܠܒܵܬ݂ܪܵܐ ، ܠܕܘܼܟܬܵܐ . – از ܡܢ ܒܵܬ݂ܲܪ – ازاين ܡܢ ܒܵܬ݂ܲܪ ܐܵܗܵܐ . ܗܵܕ݂ܟ݂ܵܐ منبعد . – ازآن ܡܢ ܒܵܬ݂ܲܪ ܗܵܝ ܝܢ ܒܵܬ݂ܪܹܗ . – وپيش ܠܩܘܼܕܵܡܵܐ ܘܠܕܘܼܟܬܵܐ . – آمدن ܕܥܵܪܵܐ ، ܦܢܵܝܵܐ ، ܕܥܵܪܵܐ ، ܕܥܵܪܹܐ ܠܒܵܬ݂ܪܹܗ . – دادن ܕܥܵܪܘܼܬܹܐ ، ܡܕܥܘܼܪܹܐ ، ܦܢܵܝܵܐ . – افتادن ܦܵܝܸܫܵܐ ، ܕܩܵܠܵܐ ܠܒܵܬ݂ܪܵܐ . – انداختن ܕܚܵܝܵܐ ، ܕܚܵܝܵܐ ܠܒܵܬ݂ܪܵܐ . – گوش ، گردنى انداختن ܕܚܵܝܵܐ ܒܵܬ݂ܲܪ ܢܵܬ݂ܵܐ ، ܡܕܥܘܼܪܹܐ . – گرفتن ܕܡܵܟ݂ܵܐ ܠܒܵܬ݂ܪܵܐ : ܗܦܸܟ ܕܡܸܠܬܵܐ ، ܗܦܸܟ ܕܡܘܼܡܬܵܐ . قول خودرا – گرفت ܗܦܸܟ݂ܠܹܗ ܕܡܘܼܠܟ݂ܵܢܹܗ . – انداز ، اندازى ܡܚܲܫܒܘܼܬܵܐ . – زدن ܗܦܵܟ݂ܵܐ . پرده‌را

- زد [illegible]
- اندیش [illegible]
- زانو [illegible] تاه [illegible] ، پشتزانو ، - خورده ، مانده [illegible] ریزه [illegible] باقیه - قراول [illegible] - کردن [illegible] - پریروز [illegible] پریروز
- فردا [illegible] .

پساهنگ - [illegible]

[illegible] نعل .

پست - [illegible]

[illegible] - خانه . - چی [illegible] .

پست - [illegible]

(1) [illegible] (2) [illegible] (3) [illegible] (4) [illegible] فروتن ، حقیر . - فطرت [illegible] - فطرتی [illegible] - قد [illegible] کوتا قد [illegible] کوتوله . - کردن [illegible] خودرا - کن تا بلند شوی [illegible] .

پستا - [illegible]

[illegible] نوبت . - کردن [illegible] تدارک دیدن [illegible] تهیه کردن .

پستان - [illegible]

[illegible] ثدی [illegible] نوک - [illegible] حلمه . - گاو [illegible] . - دار [illegible] . - دارها [illegible] حیوان - دار [illegible] حیوانات - دار [illegible] .

پستانك - - [illegible]

(1) [illegible] (2) [illegible] بطری کوچك [illegible] .

پستانی - - [illegible]

[illegible] .

پستایی - [illegible]

[illegible] حاضر ، آموده .

پستنك - [illegible]

[illegible] وحشی .

پسته - [illegible]

[illegible] مغز - [illegible] . - خندان [illegible] لب خند [illegible] .

[illegible]

پسته خندان است لب آن دلبر
از لب خندش چکه کند عسل پر برکت
لب زنبورم گناهی ندارد گر بگیرد
عسلش از لب خندان !

پسته‌ای - - [illegible]

[illegible] .

پستی – ܦܘܣܬܝ
ܕܒܝܫ ܢܟܦܘܬܐ ‘ ܦܘܫܛܢܝܬܐ . امانت – ܠܡܠܟܬܐ ܕܒܝܫ ܢܟܦܘܬܐ . ܠܡܠܟܬܐ ܦܘܫܛܢܝܬܐ .

پستی – ܦܲܣܬܝ
ܕܘܘܝܘܬܐ ‘ ܡܣܟܢܘܬܐ ، ܒܨܝܪܘܬܐ ، ܡܟܝܟܘܬܐ ضد پست .

پسر – ܦܸܣܲܪ
ܒܪܐ ‘ ܒܪܘܢܐ ، ܝܠܕܐ ، ܛܠܝܐ . او – کیست ؟ ܗܘ ܒܪܐ ܕܡܢܝ ܝܠܗ ؟ ܝܢ ܗܘ ܒܪܘܢܐ ، ܝܠܕܐ ‘ ܛܠܝܐ ܕܡܢܝ ܝܠܗ ؟ – ارشد ܒܪܐ ܝܢ ܒܪܘܢܐ ܒܘܟܪܐ . – اندر ܒܪܘܢܐ ܕܐܘܡܢܐ . – خوانده ܡܪܒܝܐ ܒܪܐ ܝܢ ܒܪܐ ܕܬܪܒܝܘܬܐ – بچه ܝܠܘܕܐ ، ܒܪܘܢܐ پسرک ، ܒܪܘܢܬܐ دختربچه . – برادر ܒܪܘܢܝ ܐܚܐ . – خواهر ܒܪܘܢܝ ܚܬܐ . – خاله ܒܪܘܢܝ ܚܠܬܐ . – دایی ܒܪܘܢܝ ܚܠܐ ܝܢ ܚܠܘܠܐ . – عمو ܒܪܘܢܝ ܕܕܐ ܝܢ ܕܕܐ . – عمه ܒܪܘܢܝ ܕܕܬܐ ܝܢ ܕܕܬܐ . – زاده ܢܘܒܓܐ نوه ، حفید.

پسرو – ܦܲܣܪܘ
ܢܩܘܦܐ ، ܐܪܘܚܐ ܒܬܪ ، ܒܪ ܦܠܓܘܬܐ ܒܪ ܓܒܐ طرفدار ‘ ܒܪ ܨܒܝܢܐ هواخواه ܐܘ ܒܪ ܗܝܡܢܘܬܐ معتقد . ܒܢܝ ܓܒܐ ، ܒܢܝ ܨܒܝܢܐ ، ܒܢܝ ܗܝܡܢܘܬܐ طرفداران هواخواهان ، معتقدين .

پسری – ܦܸܣܪܝ
ܒܪܘܢܝܐ ܝܢ ܒܪܘܢܝܘܬܐ ܐܘ ܒܪܘܢܘܬܐ بنوت

پسند – ܦܲܣܲܢܕ
ܓܒܝܬܐ ‘ ܠܘܒܒܐ انتخاب . ܪܓܝܬܐ ܡܚܒܒܘܬܐ . – کندن سوی پسندیدن .

پسندیدگی – ܦܣܲܢܕܝܕܓܝ
ܡܓܒܝܘܬܐ برگزیدگی ، ܡܫܒܚܘܬܐ ستودگی .

پسندیدن – ܦܣܲܢܕܝܕܲܢ
ܓܒܝܐ ، ܡܫܒܚܐ ، ܪܓܝܓܐ ، ܡܩܒܠܐ ܒܚܘܒܐ .

ܓܘܗܪܬܐ : ܡܓܠܬܐ ܪܓܝܓܐ ܗܝ ܒܨܒ ܡܘܕܝܢܘܬܐ ܠܐܘ ܒܓܪܒܐ ܫܘܒܚܐ ܠܚܒܪܐ ܐܘܢ ܓܝ ܒܓܪܒܐ ܫܘܦܪܐ ܪܓܝܓܐ ܗ . ܒ . ܐܘܪܚܐ ، ܡܪܕܘܬܐ ‘ ܓܪܕܘܬܐ . ܢܝܫ : ܪܓܝܓܐ ܒܐܘܪܚܐ ، ܒܡܕܐ . ܓܒܝܐ ܕܡܠܟܐ ‘ ܓܒܝܬܐ ... ܡܢ ܓܒܐ ܕܐܡܪܝܢ ܕܐܢܫܝܢ ܓܪܓܝܢܘܗܝ ܠܝܗ ܐܝܬ ܥܠܝܗܝ ܚܝܠܐ ܓܒܐ ܡܢ ܐܡܪܝܢ : ܕܐܢܫܝܢ ܒܗܡܘܢ ܠܝܗ ܐܝܬ ܥܠܝܗܝ ؟ ܥܠܝܗ ܥܠܝܗ ܓܒܝܘܢ ܐܝܬ ܥܠܝܗ ؟ ܝܢ ܡܫܘܒܚܘܬܗ ܠܝܗ ܐܝܬ ܥܠܝܗ ؟

پسندیده – ܦܣܲܢܕܝܕܗ
ܡܓܒܝܐ برگزیده ، ܠܘܒܒܐ ܝܢ ܓܒܝܐ انتخاب شده ‘ ܡܫܒܚܐ ستوده ، ستودنی . رفتار – ܗܘܦܟܐ ܝܢ ܕܘܒܪܐ ܡܫܒܚܬܐ ܝܢ ܕܘܒܪܐ ܡܓܒܝܬܐ . حصال – ܕܝܠܢܝܬܐ ، ܡܫܒܚܬܐ رأی – ܪܥܝܢܐ ܡܫܒܚܐ .

پسین – ܦܲܣܝܢ
ܐܚܪܝܐ ‘ ܗܘ ܐܚܪܝܐ ، ܒܬܪܝܐ ܕܡܬܒܪܐ .

پسینیان – ܢܝܐܢ
ܕܐܚܪܝܢ ، ܒܬܘܪܝܐ ، ܝܬܝܪܐ . ܢܫܝ ܐܚܪܢܝܐ ܕܐܚܪܝܢ ‘ ܒܢܝܐ ܕܐܚܪܝܢ . ܐܢܫܐ ܕܐܚܪܝܢ ܗ . ܒ . ܐܢܫܐ ܝܬܝܪܐ .

پشت – ܦܘܿܫܬ

(1) ܚܨܵܐ (2) ܓܘܼܦܵܐ ܗ. ܕ. ܚܨܵܐ
ܕܡܠܟܐ (3) ܦܣܘܿܩܵܐ . – سکه ܓܘܼܦܵܐ
ܐܝܟ ܦܣܘܿܩܵܐ ܕܦܣܘܿܩܵܐ ، ܫܩܘܿܠ ܚܨܵܗ .
(4) ܫܡܵܐ خدا – من است ܡܵܪܝܵܐ ܫܡܝ !
(5) ܚܨܵܐ ، ܒܬܪܘܿܬܐ – به پشت ܡܢ
ܚܨܵܐ ܠܚܨܵܐ ، ܡܢ ܒܬܪܘܿܬܐ ܠܒܬܪܘܿܬܐ .
– بام ܓܲܓܵܐ ، ܐܲܓܵܪܵܐ ، ܫܛܝܚܘܼܬܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ .
– خار ܦܪܵܓܘܼܠܵܐ ، ܡܲܪܩܵܐ ܕܦܘܼܪܓܵܐ ܡܲܪܵܐ
ܕܓܵܢܵܐ ܐܝܟ ܕܓܡܠܐ ܗܘ ܣܡܝܟܬܐ ܚܨܵܐ ܕܒܥܝܪܵܐ
بهیمه ܘܐܲܓܚܬܘܿܗܝ ܡܢ ܓܪܒܬܐ ܐܝܟ ܦܝܣܬܐ .
ܣܝܦܐ . قشو – دستی ܦܪ ܐܝܕܵܐ دستکش ܕܦܪܬܐ
ܠܗ ܫܥܪܵܐ ܕܒܲܥܝܪܵܐ .
– سر ܦܣܩܵܐ ܪܹܫܵܐ ܐܘ ܫܩܵܠ ܚܨܵܐ – سر
کسی حرف زدن ܐܡܪ ܡܠܬܐ ܗ. ܕ. ܡܡܠܠ
ܫܩܵܠ ܚܨܵܐ ܕܐܢܫܵܐ . – کار ܣܘܥܪܵܢܵܐ ܐܝܟ
ܡܫܘܚܠܦܘܬܐ ܕܥܒܵܕܵܐ . – گرم ܡܫܡܚܐ ،
ܡܫܡܚܵܐ ܡܲܪܵܐ ܕܚܨܵܐ ܐܘ ܡܠܒܒܵܐ دل گرم
– گرمی ܡܫܝܢܘܬܐ ، ܡܫܡܚܢܘܬܐ ܐܘ
ܡܠܒܒܢܘܬܐ دل گرمی . – مهره ܣܦܘܢܕܝܠܐ
ܚܨܵܐ ، ܦܩܪܵܐ فقره بی – ܒܠܐ ܫܘܦܪܐ .

پشتاره – ܦܘܿܫܬܵܪܵܗ

ܒܪܵܬܐ ، ܡܛܥܢܵܐ .

پشتك – – ܦܫܬܟ

ܓܡܕܘܠܵܐ – کردن ܡܥܒܕ ܓܡܕܘܠܝܬܐ .

پشتوار – – ܦܫܬܘܵܪ

ܡܥܝܢܐ ܐܝܟ ܓܘܢܬܐ ܕܥܒܝܐ خورجین .

پشته – – ܦܫܬܗ

ܬܠܝܬܐ ܕܓܘܦܐ . ܓܠܐ تل ܓܠܘܠܬܐ
برندگ ، بردنك ، ܬܠܬܐ ܐܝܟ ܕܡܟܬܐ تپه .

پشتی – – ܦܫܬܝ

ܫܡܵܐ ، ܦܫܘܼܛܵܐ ܗܘ ܫܩܵܠ ܚܨܵܐ . بالش .
ܐܘ ܚܨܵܝܐ ، ܕܚܨܵܐ .

پشتیبان – – ܦܫܬܝܒܢ پشتبان

ܫܡܘܪܵܐ ، ܡܫܬܟܢܵܐ . ܐܘ ܡܠܒܘܫܵܐ ܣܪܝܢ
بارو ܐܡܝܢܵܐ آلنگ .

پشك – ܦܫܟ

ܦܣܐ (ܦܣܬܐ) ܦܣܐ ܒܐܝܕܝܬܐ . قرعه –
انداختن ܫܕܵܐ ܦܣܵܐ .

پشکل – ܦܫܟܠ

ܒܥܪܘܬܐ ، ܙܒܠܐ ܕܒܥܝܪܐ بهیمه ܐܝܟ ܗܘ
ܕܓܡܠܐ ܘܥܢܐ ، ܦܣܦܠܬܐ .

پشم – ܦܫܡ

ܥܡܪܵܐ ، ܨܡܪܬܐ صوف . – دار ܥܡܪܢܐ .
– چیدن ܓܙܙܐ . – چین ܓܙܘܙܐ – چینی
ܓܙܘܙܘܬܐ . – چیده ܓܙܝܙܐ .

پشمالو – ܦܫ ܡܐ ܠܘ پشمالود

ܥܡܪܢܐ ، ܡܪܐ ܕܥܡܪܐ ܦܪܬܐ .
ܥܡܪܢܝܬܐ پشم دار . ܐܘ ܣܥܪܢܐ ܐܝܟ
ܥܡܪܢܐ ، ܣܥܪܐ پرمو . – بی ܥܡܪܢܘܬܐ
ܣܥܪܐ ، ܣܥܪܢܘܬܐ .

پشمك – ܦܫܡܟ

ܦܠܦܠܐ ܕܡܢܝܢܐ ܕܓܙܬܐ ܣܘܟܬܐ شیرینی
بشکل صوف سفید .

پشمی – ܦܫܡܝ

ܥܡܪܢܝܐ ، ܕܥܡܪܐ . لباس – ܠܒܘܫܐ
ܥܡܪܢܝܐ .

پشمین – ܦܲܫܡܝܼܢ

ܥܡܪܢܝܐ . ܕܥܡܪܐ ܕܥܡܪܐ ܥܡܪܢܝܐ پشمی.

پشه ܦ ܫܝܗ

ܒܩܐ ܝܢ ܒܩܬܐ . ܝܡܘܢ پشه لعل ܡܓܠܓܠ.
– بند ܥܒܘܒܐ . – خوار ܐܟܝܠ ܐܟܝܠܐ ،
ܫܒܩ ܓܢܒܐ . – خورد ܡܣܘܩܬܐ ܒܩܝܬܐ ،
ܕܘܒܩܐ – ای ܒܩܬܐ .

پشیز – ܦܫܝܙ

ܡܠܦܬܐ ܕܕܘܒܬܐ . ܐܘ ܓܘܦܐ ܝܢ ܫܘܒܩܐ
ܕܕܩܠܬܐ برگ نخیل ، برگ خرما .

پشیمان – – ܬܘܢ

ܬܘܝܐ ، ܬܝܒܐ . ܐܘ ܬܝܒܐ تائب ، توبه‌کار.
– شدن ܬܘܝܐ ، ܬܝܒܐ ، ܬܝܘܒܐ ، ܬܘܝܐ .

پشیمانی – – ܬܘܢ ܝܐ

ܬܘܝܘܬܐ ، ܬܘܝܘܬܐ آزمان ܬܘܝܬܐ اسف،
ندم . ܬܝܒܘܬܐ توبه ܬܝܒܘܬܐ .

پغنه – ܦܓ ܢܝܗ

ܫܘܩܐ ، ܫܘܩܐ ܕܣܘܠܡܬܐ پله نردبان ܗ . ܕ .
ܕܪܓܐ ، ܡܣܩܬܐ .

پف – ܦܘܦ

ܢܦܫܐ ، ܢܦܫܐ ܐܘ ܢܦܚܘܬܐ ، ܡܢܦܚܘܬܐ
ܢܦܚܐ ܐܘ ܢܦܚܘܬܐ . – کردن ܢܦܫܐ ، ܢܦܚܐ
بادکردن – پفو ܦܘܦܝܐ .

پفتره – ܦܦ ܬ ܪܝܗ

ܦܬܝܠܐ ، ܦܬܝܠܐ ܦܬܝܠܐ ܫܘܐ پادام ، پره‌پو
پرمشت .

پفیوز – ܦܦܝ ܘܙ

ܦܪܘܦܬܐ ܐܘ ܦܘܪܬܐ ، ܦܘܪܬܐ .

پکر – ܦܟܪ

ܟܝܒ ، ܒܝܫܐ ، ܡܥܝܩ ، ܟܪܝܐ پژمان ܡܥܝܩ –
ܠܒܐ افسرده دل .

پگاه – ܦ ܓܐܗ

ܨܦܪܐ ، ܓܘܗܪܐ فلق ܕܘܓܗܐ سفیده دم ،
شفق .

پل – ܦܘܠ

ܓܫܪܐ . – معلق ܓܫܪܐ ܡܬܠܝܐ . – متحرك
ܓܫܪܐ ܡܙܝܥܐ ܝܢ ܡܬܬܫܝܥܢܐ – زدن ܓܫܪܐ
ܓܫܘܪܐ . – ساز ܓܫܘܪܐ – سازی ܓܫܘܪܘܬܐ.

پلاس – ܦ ܠܐܣ

ܦܣܐ . – پوش ܠܒܝܫ ܦܣܐ .

پالاسیدن – – ܦܣ ܕܢ

ܕܒܠܐ ، ܕܒܠܐ پژمردن ، ܕܒܠܐ .

پلاسیده – – ܦܣ ܕܝܗ

ܕܒܝܠܐ ، ܕܒܝܠܐ پژمرده ، ܕܒܝܠܐ .

پلاو – ܦ ܠܐܘ

ܦܠܘ ، ܡܐܟܘܠܬܐ ܕܪܘܙܐ ܝܢ ܪܘܙܐ برنج .

پلچی – ܦܘܠ ܟܝ

ܫܘܡܪܐ ܝܢ ܡܢܝܢܬܐ ܕܙܓܘܓܝܬܐ تسبیح
شیشه‌ای .

پلخ – ܦ ܠܚ

ܡܕܘܒܬܐ ، ܓܓܪܬܐ گلو .

پلخنگ – ܦܘܠ ܚܢܓ

ܐܓܘܓܐ ، ܐܘܪܚܐ ܕܡܝܐ .

پلشت – ܦܲܠܲܫܬ

ܢܲܓܸܣܵܐ ، ܛܡܐ ناپاك ، ܛܲܢܦܵܐ كثيف ، ܫܚܝܼܡܵܐ .

پلك – ܦܠܲܟ݂

ܥܲܡܥܵܐ ، ܥܲܡܥܵܐ ܕܥܲܝܢܵܐ ܓܸܠܕܵܐ ܕܥܲܝܢܵܐ جفن .

پلكی – ܦܠܲܟܝܼ

ܥܲܡܥܵܝܵܐ .

پلنگ – ܦܲܠܲܢܓ

ܢܸܡܪܵܐ .

پلنگی – – ܓܝܼ

ܢܸܡܪܵܝܵܐ ܕܢܸܡܪܵܐ ، ܢܸܡܪܵܝܬܵܐ ، ܕܡܘܼܡܝܵܐ ܕܢܸܡܪܵܐ . گربهٔ – ܩܲܛܘܿ ܕ . ܦ . ܢܘܼܩܒܵܐ ܕܕܡܝܵܐ ܠܢܸܡܪܵܐ .

پله – ܦܸܠܵܗ

ܣܘܼܠܵܩܵܐ پغنه ، ܡܲܣܩܵܢܵܐ ܝܵܢ ܕܲܪܓܵܐ ܕܡܲܣܠܲܩܬܵܐ نردبان . – دار ܣܘܼܠܵܩܵܐ ، ܩܵܝܵܐ ܕܣܘܼܠܵܩܹܐ . – پله ܕܲܪܓܵܐ ܠܕܲܪܓܵܐ ܡܢ ܣܘܼܠܵܩܵܐ ܠܣܘܼܠܵܩܵܐ . پلكان ܣܘܼܠܵܩܹܐ .

پليد – ܦܲܠܝܼܕ

ܡܛܲܢܦܵܐ ، ܢܲܓܸܣܵܐ پلشت ، ܛܲܢܦܵܐ ملوس ܛܡܐܵܐ نجس . ܛܡܐ ناپاك ، ܛܲܢܦܵܐ كثيف . – كردن ܛܲܢܸܦ ، ܢܲܓܸܣ ܛܲܢܦܘܼܬܵܐ . – چشم ܥܲܝܢܵܐ ܒܝܼܫܬܵܐ ، ܒܝܼܫܘܼܬ ܥܲܝܢܵܐ . – زبان ܡܨܲܚܢܵܐ ، ܡܨܲܚܝܵܢܵܐ فحاش . – كار ܥܒܵܕܵܐ .

پليدی – – ܕܝܼ

ܡܛܲܢܦܘܼܬܵܐ ، ܛܲܢܦܘܼܬܵܐ ، ܛܡܐܘܼܬܵܐ .

پناه – ܦܲܢܵܗ

ܓܘܼܢܵܐ ، ܡܲܓܢܘܼܢܘܼܬܵܐ . – آوردن ، بردن ܓܢܘܿܢܹܐ ، ܓܢܘܿܢܹܐ پناهيدن . – گاه ܕܘܼܟ݁ܲܬ ܓܢܘܿܢܵܐ ، ܓܢܘܿܢܵܐ مامن ، ܕܘܼܟ݁ܲܬ ܥܘܼܪܩܵܐ ملجا .

پناهنده – – ܗܲܢܕܵܗ

ܓܢܘܿܢܵܐ ، ܡܲܓܢܘܼܢܵܢܵܐ ، ܗܘܿ ܕܓܲܢܹܐ ܒܓܲܘ ܓܢܘܿܢܵܐ . ܡܥܲܪܩܵܐ ملتجی .

پنبه – ܦܲܢܒܵܗ

ܥܡܲܪ ܩܘܼܛܢܵܐ ، ܥܡܲܪ ܕܩܘܼܛܢܵܐ قطی ܟܬܵܢܵܐ كتان . – دانه ܙܲܪܥܵܐ ܕܟܬܵܢܵܐ ܩܘܼܛܢܵܐ . – زن ܢܲܕܵܦܵܐ نداف ، حلاج . – زنی ܢܕܵܦܘܼܬܵܐ ندافی ، حلاجی . – ريس ܙܲܠܵܠܵܐ ، ܥܲܙܠܵܐ ܘܙܲܠܵܠܵܐ ܕܥܡܲܪ ܩܘܼܛܢܵܐ ، ܕܟܬܵܢܵܐ . – ای ܕܥܡܲܪ ܩܘܼܛܢܵܐ ، ܕܥܡܲܪ ܩܘܼܛܢܹܐ ، ܟܬܵܢܵܝܵܐ . – زار ܕܘܼܟ݁ܲܬ ܥܡܲܪ ܩܘܼܛܢܵܐ ، ܕܘܼܟ݁ܲܬ ܥܡܲܪ ܩܘܼܛܢܹܐ .

پنج – ܦܲܢܓ

ܚܲܡܫܵܐ ، ܚܡܸܫ ، ܚܲܡܫܵܐ ܥܲܠܝܹܐ ܚܡܸܫ ܥܲܠܝܹܐ . – برگ ܚܲܡܫܵܐ ܛܲܪܦܹܐ ܢܸܫܡܵܐ ܥܸܣܒܵܐ گياه – سيمه ܚܲܡܫܵܐ ܚܲܡܝܵܐ . – پهلو ، ضلعی ܚܲܡܫܵܐ ܦܲܠܓܹܐ ، ܚܲܡܫܵܐ ܓܝܼܒܹܐ . – تابی ܚܡܸܫ ܡܬܘܼܡܵܝܘܼܬܵܐ پنج جزئی . – ساله ܚܲܡܫܵܐ ܫܸܢܹܐ . – سطحی ܚܲܡܫܵܐ ܦܲܬܹܐ . – شاخه ܚܡܸܫ ܣܸܪܝܹܐ . – شنبه ܚܲܡܫܲܒܫܲܒܵܐ . – گوشه ܚܡܸܫ ܩܘܼܪܢܹܐ . – يك ܚܘܼܡܫܵܐ ، ܡܢ ܚܲܡܫܵܐ ܚܲܕ .

پنجاه – ܦܲܢܓܵܗ

ܚܲܡܫܝܼܢ .

پنجاهم — — ܗܡܫܡ

ܚܡܫܝܢܝܐ ܝܘܡܐ ܦ. پنجاهمی ، پنجاهمین ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܡܘܥܕܐ ܕܝܘܡ ܡܢ ܩܝܡܬܗ ܕܡܪܢ ܦܢܛܩܘܣܛܝ ܝܘܡ روز پنجاهمی ܝܘܡܐ ܚܡܫܝܢܝܐ ܗܘ ܕܚܡܫܝܢ . ܐܦ ܗܘ ܥܐܕܐ ܕܝܗܘܕܝܐ ܡܘܥܕܐ ܡܢ ܦܨܚܐ ܘܡܢ ܩܝܡܬܗ ܕܡܪܢ ܝܘܡ روز پنجاهمین ܝܘܡ پنجاهمین روز .

پنجره — ܦܢ ܓܪܗ

ܟܘܬܐ ، ܦܢܓܪܐ ، ܘܦܢܓܪܐ باجه . ܘܦܢܓܪܬܐ باجبگ . — مشبك ܟܘܬܐ ܡܫܒܟܬܐ ، ܦܢܓܪܬܐ .

پنجم — ܦܢ ܓܡ

ܚܡܝܫܝܐ ' پنجمی ' پنجمین ܚܡܫ ܕܚܡܫܐ ܕ پنجاهم .

پنجه — ܦܢ ܓܗ

(1) ܟܦܐ ، ܟܦܐ ܕܐܝܕܐ (2) ܦܫܛܐ ، ܦܬܐ كف ܕܐܝܕܐ ܘܡܕܪܟܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܕܨܒܥܬܐ ܝܢ ܕܐܝܕܐ (3) ܨܒܥܐ ، ܐܝܕܐ ܕܟܠܒܐ ' ܨܦܪܐ ܕܟܠܒܐ ، ܕܡܫܟܐ . ܘܡܚܐ ܕܟܝܦܐ ' ܕܨܦܪܬܐ ܕܦܫܛܐ — دار ܦܫܛܐ ؛ ܨܦܪܐ ، ܐܘ ܕܝܒܐ ، ܡܚܐ ܕܢܒܝܬܐ ܝܢ ܕܢܒܬܐ . — كلاغ ܨܦܪܐ ܝܢ ܕܢܒܐ ܕܕܒܐ وحشى — مريم ܨܠܝܒܐ ، ܐܬܪܘܓܐ بخور مريم ، ܕܟܝܐ . — اى ܦܫܛܐ ، ܨܦܪܢܐ .

پند — ܦܢܕ

ܡܠܟܐ نصيحت . ܡܠܟܐ ܠܡܠܟܐ پند مرا گوش كن . — دادن ܡܠܟܐ ܡܠܟܢ ܡܠܟܐ . ܡܠܟܘܬܐ ܡܠܟܬܐ ܠܟܢ .

پندار — ܦܢ ܕܐܪ

ܡܚܫܒܬܐ ، ܚܫܒܢܐ ܕܠܒܐ ܝܬܝܪ . ܚܫܒܢܐ ' ܡܚܫܒܢܘܬܐ .

پنداره — — ܕܐܪܗ

ܚܘܫܒܐ ' ܡܚܫܒܢܐ پندارگان ܚܘܫܒܢܐ .

پنداشتن — — ܕܐܫܬܢ پنداريدن

ܚܫܒܐ ، ܡܚܫܒܢܐ ' ܡܚܫܒܢܐ .

پنگ — ܦܢܓ

ܫܒܘܩܐ ܕܩܘܠܝܬܐ سريع خرما .

پنهان — ܦܢ ܗܐܢ

ܟܣܝܐ ' ܛܫܝܐ مستور ܟܣܝܐ مكتوم — شدن ܟܣܝܐ ، ܛܫܝܐ . — كردن ܟܣܝܐ ، ܛܫܝܐ پنهانيدن .

پنهانى — — ܢܝ

ܟܣܝܐܝܬ ، ܛܫܝܐܝܬ ، ܟܣܝܘܬܐ .

پنير — ܦ ܢܝܪ

ܓܒܢܬܐ ܝܢ ܠܒܢܬܐ — فروش ܙܒܢ ܠܒܢܝܬܐ . — ان ܓܒܢܬܐ ܘ . ܕ . ܡܢܐ ܕܡܠܘܚܬܐ ܕܚܠܒܐ ܕܥܒܝܐ ܡܢܗ ܓܒ ܡܓܒܢܝܢ ܝܢ ܓܒ ܩܦܝܐ ܡܓܒܢܐ ܕܚܠܒܐ . ܓܒܢܝܬܐ كشك — مايه ܡܓܒܢܝܬܐ شير مايه — خرما ܩܕܩܕܢܐ ܝܢ ܩܕܩܕܢܐ ܘ . ܕ . ܩܠܝܬܐ ܕܦܪܨܦܐ ܡܢ ܩܘܠܝܬܐ خرما .

پنيرك — — ܢܝܪܟ

ܚܘܒܙܐ ، ܡܪܐ ܕܚܠܒܐ گياه ܚܒܙܝܬܐ ܕܟܠܒܐ ܝܢ ܚܘܒܙܐ . ܕܒܩܢܐ خباز ، ܡܠܘܚܬܐ ܝܢ ܚܠܡܝܬܐ خطمى .

پنیری — — ܦܝܼܪܐ
ܓܒܝܼܢܝܼܬܐ ، ܓܒܝܼܢܬܐ .

پوپو — ܦܘܼܦܘܼ
ܦܘܼܦܘܼ مرغ سلیمان ، شانه بسر ، هدهد ،

پوچ — ܦܘܼܟ̰
ܣܪܝܼܩܐ ، ܣܦܝܼܩܐ . جوز — ܓܘܿܙܐ ܣܦܝܼܩܬܐ
حرف — ܡܠܬܐ ܣܪܝܼܩܬܐ ، ܐܝܼܟܪܐ ܣܪܝܼܩܐ
فخر — ܫܘܼܒܗܪܐ ܣܪܝܼܩܬܐ . امید — ܣܒܪܐ
ܣܪܝܼܩܐ ، ܣܦܝܼܩܐ .

پود — ܦܘܼܕ
ܦܘܼܕܐ ، ܥܸܪܒܐ ܕܡܫܬܝܬ ܙܩܪܐ ܒܓܢܒܬܐ بلواسه

پودنه — — ܢܥܢܥ
ܡܘܪܩܝܼܬܐ ܕܢܗܪܐ ، ܚܕܐ ܥܣܒܝܼܬܐ گیاه
— کوهی ܡܘܪܩܝܼܬܐ ܕܛܘܪܐ .

پور — ܦܘܼܪ
ܒܪܐ ، ܒܪܘܢܐ پسر ܒܢܝܢܐ ܡܠܟܝܐ ܐܝܟ
شاهپور ܒܪ ܡܠܟܐ ، ܒܪܘܢܐ ܕܡܠܟܐ — صدف
ܒܪ ܙܘܓܬܐ ܗ . ܕ . ܡܪܓܢܝܼܬܐ .

پوز — ܦܘܼܙ پوزه

(1) ܦܪܘܣܬܐ ܐܝܟ ܙܘܡܐ ܗ . ܕ . ܦܘܡܐ
ܦܪܝܫܐ ܕܚܝܘܬܐ حیوانات ܐܝܟ ܗܘ ܕܟܠܒܐ .
— خوك ܦܪܛܘܡܐ . — گراز ܚܪܣܘܡܐ .
— فیل ܚܪܛܘܡܐ خرطوم ܐܝܬ ܠܗ ܐܦ
ܦܪܙܘܡܐ . — بند . ܡܙܡܐ ، ܒܠܡܐ .
— بندزدن ܡܙܡܘܡܐ ، ܒܠܡܐ . — خند
ܒܪܚܡܬܐ ܚܙܝ لب خند .

پوزش — ܦܘܼܙܸܫ
ܡܦܝܣܢ ܒܪܘܚܐ ، ܡܚܣܢܝܬܐ . — خواستن
ܛܠܒܐ ܡܚܣܢܝܬܐ .

پوسانیدن — ܦܘܼ ܣܐ ܢܝ ܕܲܢ
ܡܣܦܘܣܐ ، ܡܣܪܘܝܐ ܐܦ ܣܦܣܐ ، ܣܪܝܐ
ܚܙܝ پوسیدن .

پوست — ܦܘܼܣܬ
ܓܠܕܐ ، ܡܫܟܐ ، ܩܠܦܐ ܐܝܟ ܩܠܦܐ قشر
— دست ܓܠܕܐ ܕܐܝܕܐ — گاو ܡܫܟܐ ܕܬܘܪܐ .
— درخت ܩܠܦܐ ܕܐܝܠܢܐ ، ܩܠܦܐ ܕܦܐܪܐ
قشر حبوبات — گندوم، نخود ܦܪܕܐ ܐܝܟ ܩܠܦܝܬܐ
ܕܪܡܝܬܐ ܕܚܛܝܬܐ ، ܕܚܡܨܐ ، ܕܦܩܥܐ
بنشن . — تخم مرغ ܫܪܥܝܬܐ ، ܩܠܦܐ ܕܒܝܥܐ
ܕܩܪܡ ܠܫܝܢܝܬܐ . ܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܚܫܒܐ
ܡܓܕܝܬܐ ܗ . ܕ . ܫܪܥܝܬܐ ܕܫܝܢܝܬܐ
ܕܡܢܘܠ ܗܘܐ ܦܠܛܐ ܦܪܘܓܐ جوجه — زخم
ܩܠܦܝܬܐ ܕܡܘܡܐ ، ܕܦܦܝܬܐ ܐܝܟ ܕܓܘܪܓܐ
— مار ܫܠܚܝܬܐ . ܓܠܕܐ ܕܚܘܝܐ ܐܝܟ ܕܚܘܒܐ
— نان ܓܣܝܬܐ . ختنه گاه ܥܘܪܠܘܬܐ
ܗ . ܕ . ܡܫܟܐ ܕܐܝܕܐ ܓܠܓܠܬܐ ܐܝܟ ܡܘܦܬܐ
ختنه گاه ܗ . ܕ . ܓܕܫܘܪܐ ، ܓܕܐ ܕܦܓܪܐ
ܡܦܪܫܬܐ ܕܓܒܐ . — جنین ܫܠܝܬܐ ܗ . ܕ .
ܓܠܕܐ ܕܡܝܬܐ ܐܝܟ ܚܠܬܐ غشاء ܕܥܘܠܐ ܒܟܪܣܐ
جنین — نوشتنی ܓܡܐ ܐܝܟ ܓܡܐ ܐܦ ܦܘܬܐ
ܗ . ܕ . ܓܠܕܐ ܕܬܒܝܐ ܟܬܘܒܝܐ کاغذ
پوستی . — کندن ܩܠܘܦܐ ، ܫܠܚܐ — انداختن
ܦܪܬܘܝܐ . — بستن ܡܬܬܐ ܩܠܦܬܐ . — بندی
ܩܠܦܬܢܝܬܐ ܩܢܝܐ ܩܠܦܬܐ قشر بندی .
— کن ܩܠܘܦܐ ، ܫܠܘܚܐ ، ܩܠܦܬܐ ،
ܫܠܚܬܐ . — کنی ܩܠܘܦܝܬܐ ، ܫܠܚܝܬܐ — کنده
ܩܠܝܦܐ ، ܫܠܝܚܐ ܐܦ ܓܠܝܐ ، ܓܠܝܬܐ
ܐܝܟ : حرف — کنده ܐܡܪܐ ܓܠܝܐ ، ܓܠܝܬܐ
ܬܡܘܢܬܐ . — کلفت ܚܒܝܒ ܡܫܟܐ ،

ܦܫܝܪܐ . ܐܘ ܠܐ ܡܪܓܫܢܐ ، ܠܐ ܡܪܓܫܢܘܬܐ
بی حس – کلفتی ܦܫܝܪܘܬ ܡܪܒܥܐ ،
ܦܫܝܪܘܬܐ ܐܘ ܠܐ ܡܪܓܫܢܘܬܐ بی حسی .

پوستك – ܦܘܣܬܟ

ܦܠܦܘܠܐ ܦܠܦܠܐ ܕܐܘܪܐ . ܐܘ ܬܠܬܐ ܗ . ܦ . ܦܠܦܠܐ ܕܐܘܪܐ ܒܠܝܫܐ .

پوسته – ܦܘܣܬܝܗ

ܩܪܬܐ ܕܦܝܪܐ .

پوستی – – ܬܝܐ

ܦܠܦܠܬܐ ، ܡܓܠܓܠܬܐ . کاغذ – ܓܠܕ ، ܓܠܕܐ ، ܦܘܠܐ پوست نوشتنی .

پوستین – – ܬܝܢ

ܟܘܦܝܢܐ ܐܘ ܠܒܝܫܬܐ ܗ . ܦ . ܟܘܦܝܢܐ ܕܓܠܕܐ ܕܦܘܪܘܬܐ آستر ܕܦܠܦܠܐ ܘܣܥܪܐ ܕܚܝܘܬܐ موی حیوانات .

پوسیدگی – ܦܘܣܝܕܓܝ

ܣܘܝܣܘܬܐ ، ܟܡܝܡܘܬܐ ، ܡܣܝܣܘܬܐ عفونت ܡܪܝܚܘܬܐ بو گرفتگی . – استخوان ܟܡܝܡܘܬ ܓܪܡܐ ܐܘ ܟܠܝܠܘܬ ܓܪܡܐ ، ܟܠܝܠܘܬ ܟܟܐ ܝܢ ܟܟܬܐ رمام ، کرم خوردگی دندان .

پوسیدن – – ܕܢ

ܣܘܣܐ ، ܟܡܡܐ ، ܡܣܝܣܐ ، ܡܪܚܐ .

پوسیده – – ܕܝܗ

ܣܘܝܣܐ ، ܟܡܝܡܐ ، ܡܣܝܣܐ ، ܡܪܝܚܐ .

پوشاك – ܦܘܫܐܟ

ܠܒܘܫܐ ، ܟܣܝܬܐ ، ܟܠ ܡܕܐܢܐ ܡܬܠܒܫܢܐ پوشیدنی .

پوشاکی – – ܟܝܐ

ܡܟܣܝܬܐ ܐܘ ܡܬܠܒܫܢܐ پوشیدنی .

پوشال – ܦܘܫܐܠ

ܫܒܬܐ ، ܦܠܐ ܫܒܝܫܐ ܝܢ ܟܪܘܙܐ . ܐܘ ܫܒܬܐ ܘܩܫܐ کزل ܡܘܦܠܝܬܐ ܝܢ ܦܟܠܐ بوغلمه ܗܐ ܡܟܠܝܬܐ ܡܕܒܝ ܒܝܬܐ .

پوشاندن – – ܕܢ پوشانیدن

(1) ܡܠܒܘܫܐ (2) ܡܟܘܣܐ (3) ܟܪܟܐ ܘܠܦܦܐ لفاف ، لفافه کردن (4) ܡܚܦܝܐ (5) ܡܪܡܐ ܝܢ ܡܚܡܘܠܐ روکش کردن ، اندودن . ܡܠܒܘܫܐ ܦܠܓܐ ، ܡܟܘܣܐ ܪܫܐ ، ܟܪܟܐ ܠܦܠܛܐ ، ܠܦܦܐ ܠܝܠܕܬܐ ܡܪܡܐ ܝܢ ܡܚܡܘܠܐ ܟܪܘܫܐ ، ܟܣܐܡܐ ܗ . ܦ . ܪܗܒܘܝܐ مطلا کردن ܡܣܐܡܐ مفضض کردن .

پوشش – ܦܘܫܫ

ܠܒܘܫܐ ، ܠܟܣܝܬܐ ، ܡܟܣܝܬܐ پوشاکی ܡܪܡܐ اندود ܐܘ ܡܪܚܦܝܢܐ بالاپوش .

پوشنده – ܦܘܫܢܕܗ

ܠܒܘܫܐ . ܐܘ ܡܟܣܝܢܐ ، ܡܚܦܝܢܐ .

پوشه – ܦܘܫܝܗ

ܦܪܘܟܬܐ ܣܘܒ پرده .

پوشیدگی – ܦܘܫܝܕܓܝ

ܚܦܝܘܬܐ ، ܡܟܣܝܘܬܐ .

پوشیدن – – ܕܢ

ܠܒܫܐ ، ܟܣܝܐ ، ܚܦܝܐ ، ܡܪܡܐ ، ܡܚܡܘܠܐ ܣܘܒ پوشانیدن .

پوشیدنی — — ܕܢܝܐ

ܡܫܬܟܚܢܐ ܕܝܠܐ ܗܘܝܐ ܠܟܣܝܐ . ܐܘ ܠܟܣܝܬܐ ܠܒܘܫܐ پوشاك ، ܕܠܒܘܫܝܬܐ پوشاکی .

پوشیده — — ܕܝܗ

ܟܣܝܐ ، ܡܛܫܝܐ ، ܓܢܝܙܐ ، ܟܣܝܘܬܐ ܐܘ ܡܛܘܫܝܐ پوشیده رو ، ܟܣܝܬܐ ܡܛܘܫܝܬܐ مقنعه.

پوك — ܦܘܟ

ܣܪܝܩܐ ، ܚܠܝܠܐ اجوف ܣܪܝܩܘܬ توخالی ، ܦܪܝܩܐ ܐܝܟ ܠܘܙܐ ܚܪܝܒܐ .

پوکی — ܦܘܟܝܐ

ܣܪܝܩܘܬܐ ، ܚܠܝܠܘܬܐ .

پول — ܦܘܠ

ܙܘܙܐ . ܟܣܦܐ ܦܪܝܫܐ ܙܘܙܐ ܐܝܟ ܡܫܟܚܬܐ ܙܘܙܐ ܕܠܐ ܡܢܝܢܐ ܕܦܠܓܐ ܐܝܟ ܟܣܦܐ ܠܐ ܡܢ ܣܐܡܐ ، ܠܐ ܡܢ ܕܗܒܐ ، ܠܐ ܡܢ ܢܚܫܐ ܐܣܡܢܝܐ .

— خرد ܙܘܙܐ ܐܒܘܩܐ

— سفید ܙܘܙܐ ܕܣܐܡܐ

— زرد ܙܘܙܐ ܕܕܗܒܐ

— چایی ܕܗܒܝܬܐ . — خون ܟܣܦܐ ܕܕܡܐ .

— قلب ܙܘܙܐ ܡܙܝܦܐ ܐܝܟ ܙܝܦܢܐ . — دار ܥܬܝܪܐ . ܡܪܐ ܕܙܘܙܐ .

پولاب — ܦܘܠܐܒ

ܓܝܕܐ ، ܕܓܝܕܬܐ حس .

پولاد — — ܠܐܕ

ܦܠܕܐ ܐܝܟ ܦܠܕܐ — گر ܥܒܝܕ ܦܠܕܐ ܦܠܚܐ . ܦܠܕܐ . — گری ܦܘܠܚܢ ܦܠܕܐ .

پولادی — — ܕܝܐ

ܦܠܕܢܐ ، ܡܢ ܦܠܕܐ ، ܦܠܕܢܝܐ . ܚܝܠܢܐ ܐܝܟ ܦܠܕܐ . پولادنهاد ، پولادوند .

پولك — ܦܘ ܠܟ

ܡܠܘܐܬܐ ، ܡܠܘܐܐ ܕܦܘܫܐ ܐܘ ܡܠܘܐܐ ܕܢܘܢܐ .

پولکی — — ܟܝܐ

ܡܠܘܐܢܝܐ ، ܕܦܘܫܐ ܕܡܠܘܐܐ ܕܢܘܢܐ ܐܘ ܡܨܒܬܐ ܒܡܠܘܐܐ ܕܢܘܢܐ . پیراسته با پولك‌ها .

پولی — ܦܘ ܠܝܐ

ܙܘܙܢܝܐ . كمك — ܥܘܕܪܢܐ ܙܘܙܢܝܐ .

پویا — ܦܘ ܝܐ

ܪܗܛܐ ، ܒܥܝܢܐ پوینده .

پویش — ܦܘ ܝܫ

ܪܗܛܐ ، ܒܥܝܬܐ .

پوییدن ܦܘ ܝܝ ܕܢ

ܪܗܛܐ ، ܥܪܩܐ ، ܒܥܝܐ .

پهلو — ܦܗ ܠܘ

ܓܢܒܐ ، ܦܠܓܐ جنب طرف ܨܠܥܐ ضلع ܟܬܦܐ كنف ܐܘ ܦܠܓܐ دنده ܓܢܒܐ ܕܐܢܫܐ ، ܨܠܥܐ ܕܚܝܠܐ ܦܠܓܐ ܕܚܝܠܘܬܐ ، ܟܬܦܐ ܕܚܝܠܬܐ پهلوی لشکر .

پهلوان — ܦܗ ܠܘܐܢ

(1) ܓܢܒܪܐ (2) ܦܠܚܘܬܐ پهلوان‌میدان (3) ܓܢܒܪܐ قهرمان ، ܓܢܒܪܐ بهادر .

پهلوانانه — ܢܐܢܗ

ܐܝܟ ܓܢܒܪܐܝܬ ، ܦܠܚܘܬܐܝܬ ، ܓܢܒܪܐܝܬ

ܕܝܼܠܵܝܬ݂ ܐܝܟ ܦܲܗܠܘܲܢܵܝܹ̈ܐ، ܓܲܢܒܵܪܵܝܹ̈ܐ، ܕܝܼܠܵܝܵܐ
بازیهای — ܡܲܠܥܒ݂ܵܢܹ̈ܐ ܦܲܗܠܘܲܢܵܝܹ̈ܐ ، ܓܲܢܒܵܪܵܝܹ̈ܐ .

پهلوانی — — ܝܵܐ

ܦܲܗܠܘܲܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܓܲܢܒܵܪܘܼܬ݂ܵܐ ، ܓܢܵܒ݂ܪܘܼܬ݂ܵܐ
قهرمانی ، ܕܝܼܠܘܼܬ݂ܵܐ بهادری .

پهلوی — ܦܲܗܠܵܘܝܼ

ܠܸܫܵܢܵܐ ܕܦܵܪ̈ܬ݂ܝܹܐ ܥܲܬܝܼܩܵܐ . ܐܝܟ ܠܸܫܵܢܵܐ ܕܡܲܠܟܘܼܬ݂ܵܐ خانوادگی ܕܡܲܠܟܵܐ ܦܲܗܠܵܘܝܼ ، ܒܪܵܐ ܕܡܲܠܟܵܐ ܕܐܝܼܪܵܢ : ܡܫܲܡܸܫ ܠܹܗ ܦܲܗܠܵܘܝܼ .

پهن — ܦܲܗܢ

ܦܬܝܼܐ گشاد عریض ، ܪܘܝܼܚܵܐ وسیع جادار .
ܡܦܲܬܝܵܐ منبسط ، ممتد . ܦܪܝܼܣܵܐ گسترده ،
ܡܫܘܼܛܚܵܐ انبون . — شدن ܦܬܵܝܵܐ ، ܦܪܵܣܵܐ .
— کردن ܡܦܲܬܘܼܝܹܐ ، ܡܦܲܪܘܼܣܹܐ ، ܡܪܲܘܘܼܚܹܐ
— بینی ܦܛܝܼܫܵܐ ، ܦܘܼܬܵܐ ܕܢܵܚܝܼܪܹܗ ܦܬܝܼܐ ،
ܦܛܝܼܫܵܐ اخنس .

پهن — ܦܸܗܢ پهین

ܟܦܬܵܐ ، ܙܸܒܠܵܐ زباله ، ܟܦܬܵܐ ܕܬܵܘܪܵܐ سرگین گاو ، ܪܲܥܝܵܐ سرگین . ܙܸܒܠܵܐ ܝܲܢ ܟܦܬܵܐ ܡܝܲܒܫܬܵܐ ܕܬܵܘܪܵܐ . ܟܘܿܪܵܐ .

پهنا — ܦܲܗܢܵܐ

ܦܬܵܘܵܐ . — ور ܦܬܝܵܢܵܐ — وری ܦܬܝܵܢܘܼܬ݂ܵܐ .

پهند — ܦܲܗܢܕ

ܐܸܦܵܚܵܐ ، ܦܲܚܵܐ تله , ܨܲܝܕܵܐ دام .

پهنی — ܦܲܗܢܝܼ

ܦܬܝܼܘܼܬ݂ܵܐ ، ܦܬܵܘܵܐ پهنا .

پی — ܦܝܼ

(1) ܓܝܼܕܵܐ عصب ܥܲܩܘܼܒ݂ܵܐ عرقوب ܗ . ܕ . ܓܝܼܕܵܐ ܚܠܝܼܡܵܐ ܠܥܸܠ ܡܼܢ ܥܲܩܒܵܐ ܕܐܲܩܠܵܐ . (2) ܥܲܩܒܵܐ پاشنه ܐܝܟ ܥܸܩܒܬܵܐ اثر ܩܘܼܡܬ݂ܵܐ ܕܐܲܩܠܵܐ جای پا (3) ܫܸܬܐܵܣܵܐ . ܫܘܼܪܵܝܵܐ ، ܟܹܐܦܵܐ پایه ، ܫܸܬܐܵܣܵܐ شالوده ܫܲܬܐܸܣܬܵܐ اساس . — کردن ܫܲܬܐܸܣܵܐ ܐܝܟ ܒܢܵܝܵܐ ܥܲܩܒܵܐ ܕܐܲܚܪܵܢܵܐ . — بوردن ܥܩܵܪܵܐ ܝܲܢ ܡܥܲܩܘܼܪܹܐ ، ܡܩܲܛܥܵܐ ܠܫܲܬܐܸܣܬܵܐ ܠܒܢܵܝܵܐ ܝܲܢ ܠܐܝܼܩܵܪܵܐ ܒܡܲܟܒ݂ܝܼ ، ܕܥܘܼܩܵܒ݂ܵܐ . — ریختن ، ܥܒ݂ܵܕܵܐ ܕܟܹܐܦܵܐ ܫܲܬܐܸܣܬܵܐ ܠܒܸܢܝܵܢܵܐ . — ریزی ܥܒ݂ܵܕܵܐ — زانو ܓܝܼܕܵܐ ܕܒܘܼܪܟܵܐ پشت زانو ܓܝܼܕܵܐ ܕܐܲܩܠܘܼܬ݂ܵܐ تا ܕܒܘܼܪܟܵܐ . — بند ܟܦܵܬ݂ܵܐ عقال ، شکال ، ܐܲܣܘܼܪܵܐ قید . — جو ܡܲܒܨܘܼܝܵܢܵܐ ܐܝܟ ܡܲܒܨܘܼܝܵܢܵܐ پوینده ، پژوهنده . جویی ܡܲܒܨܘܼܝܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܲܒܨܘܼܝܵܢܘܼܬ݂ܵܐ پژوهش ، ܒܘܼܨܵܝܵܐ پویش . — ناك ܓܝܼܕܵܢܵܐ ، ܓܝܼܕܵܢܵܝܵܐ .

پیاپی — ܦܝܵܐܦܝܼ

ܡܫܲܠܡܵܐܝܬ ، ܐܲܡܝܼܢܵܐܝܬ ، ܚܕ ܒܵܬܲܪ ܗܘ ܐܲܚܪܵܢܵܐ پی اندر پی ، پیی در پی ، متوالیاً .

پیاده — ܦܝܵܐܕܵܗ

(1) ܒܪܸܓܠ ، ܪܸܓܠܵܐܝܬ پا پیاده . ܐܲܙܸܠ ܠܒܸܝܬܹܗ ܒܪܸܓܠ ܝܲܢ ܪܸܓܠܵܐܝܬ ، ܕܠܵܐ ܠܒܘܼܫܘܼܬ݂ܵ. (2) ܪܲܓܠܵܐ ܝܲܢ ܪܲܓܠܵܝܵܐ ܗ . ܕ . ܐܲܪܟܵܢܵܐ ܝܲܢ ܡܫܲܠܕܵܢܵܐ ܕܪܲܓܠܘܼܬ݂ܗܘܿܢ پیادهپا (3) ܪܲܓܠܵܐ ܝܲܢ ܚܲܝܠܵܐ پیاده نظام .
— شدن ܢܚܵܬ݂ܵܐ ، ܪܲܟܵܒ݂ܵܐ . — شدن از اسب ܢܚܵܬ݂ܵܐ ܡܼܢ ܣܘܼܣܝܵܐ ܝܲܢ ܣܘܼܣܝܵܐ . — کردن ܡܲܚܢܸܬ݂ܵܐ ، ܡܲܪܓܠܘܼܝܹܐ . — رفتن ܪܲܓܠܵܐ — رو ܐܸܬ݂ܵܐ ܐܘܼܪܚܵܐ ܗ . ܕ . ܐܘܼܪܚܵܐ ܗܘܼܝܵܕܘܼܬ݂ܵܐ ܗܵܝ ܪܲܓܠܵܐ ܝܲܢ ܪܲܓܠܵܝܹܐ . ܐܝܟ ܪܲܓܠܵܝܹ̈ܐ ، ܐܲܪܟܵܢܵܐ

[illegible] . — روی [illegible] ، [illegible] .

پیاز — [illegible]

[illegible] بصل [illegible] پیاز گل . — سك [illegible] . — عنصل [illegible] . — کوهی [illegible] . — هندی [illegible] . — چه [illegible] پیاز سبز ، ترپیاز .

پیازك — — [illegible]

[illegible] ، [illegible] پیاز گل .

پیازی — — [illegible]

[illegible] .

پیاله — — [illegible]

[illegible] قدح . [illegible] ساغر ، [illegible] جام ، [illegible] کاسه — پیما [illegible] — گردان [illegible] ساقی . [illegible] .

پیام — [illegible]

پیام ، پیام‌آور ، پیامبر [illegible] پیغام . . .

پیت — [illegible]

[illegible] ، [illegible] برمیل ، بشکه .

پیچ — [illegible]

(1) [illegible] . [illegible]
(2) [illegible] . [illegible] پیچ‌وخم . [illegible] راه‌پرپیچ‌وخم . — وتاب [illegible] تاب‌خردگی .

[illegible] پرچینی [illegible] شاخ بزنر . [illegible] موی .
— خورده [illegible] اعوج [illegible] معوج ، [illegible] .
— خوردگی [illegible] اعوجاج [illegible] . — دار [illegible] .
— خور [illegible] . — کش [illegible] آچار [illegible] . — دادن ، پیچاندن [illegible] .
— خوردن [illegible] .

پیچاپیچ — [illegible]

[illegible] .

پیچازی — — [illegible]

[illegible] . پارچه — [illegible] شطرنجی .

پیچان — [illegible]

[illegible] .

پیچاندن — — [illegible] پیچانیدن

[illegible] پیچ دادن .

پیچك — [illegible]

(1) [illegible] برشن [illegible] عشقه [illegible] لبلاب .

(2) ܡܩܪܐ ܗ . ܕ . ܒܥܒܝܕܘܬܐ ܕܩܘܠܐ ܐܢ
ܡܫܠܡܢܝܘܬܐ قرقره ܗ . ܕ . ܩܝܡܐ ܕܩܕܡܝ
ܫܠܡܘܗܝ ܩܘܠܐ قرقره نخ .
(3) ܓܪܪܐ ، ܡܓܪܓܪܝܢ ܣܓܝܪܐ ܠܩܝܡܗ .
ܐܝܟ ܓܪܓܐ ܕܡܕܡܐ ، ܕܛܝܪܐ دود .

پیچه — ܦܝܐ ܟܝܗ

ܒܘܪܩܐ ، ܗ . ܕ . ܡܪܩܐ برقع ܐܒܘܫܟܐ ܕܡܟܣܐ ܠܐܦܐ ܕܢܫܐ ܘܚܙܝܐ ܠܢܦܫܗ ܐܢ ܠܟܘܣܝܐ .

پیچیدگی — ܦܝܐ ܟܝܐ ܕܓܝܐ

ܥܒܝܠܘܬܐ ، ܥܒܝܕܘܬܐ ، ܦܬܝܠܘܬܐ ، ܦܟܝܠܘܬܐ . ܐܦ ܡܫܓܪܘܬܐ ، ܡܦܪܕܘܬܐ ܡܟܪܟܘܠܘܬܐ درهم ، درهم برهم . — كدام ܥܘܪܟܐ ܕܡܠܝܐ ܐܝܢ ܡܟܪܟܘܠܬ ܡܠܝܐ ܗ . ܕ . ܣܒܝܟܘܬܐ ܟܐ ܦܥܒܝܕܬܐ ܕܦܬܓܡܐ ܕܗܘܓܐ ܣܘܟܠܐ ܦܠܝܛܐ معنی مشکوك .
— چشم ܦܬܝܠܬ ܚܙܬܐ ، ܡܫܡܪܘܬܐ .
— عصب ܥܒܝܕܬ ܓܝܕܐ .

پیچیدن — — ܓܪ

ܐܓܪܘܢܐ ، ܓܪܡܘܢܐ . ܐܦ ܣܘܟܠܐ ܕ پیچ کردن ، پیچاندن .

پیچیده — — ܓܪܗ

(1) — ܡܫܓܪܐ ، ܡܦܪܕܐ ، ܡܟܪܟܠܐ این موضوع خیلی — است ܐܗܐ ܨܒܘܬܐ ܐܝܢ ܝܠܗ ܕܪܐ ܡܦܪܕܐ ، ܡܫܓܪܐ ܐܝܢ ܡܟܪܟܠܐ ܐܠܝܗ . ܗ . ܕ . ܣܒܝܟܐ ܣܘܪܝܟܐ ܐܠܝܗ . (2) ܡܟܡܟܐ پیچ خورده (3) ܥܘܪܡܓܐ ܕܪܒܐ .

پیخال — ܦܝܐ ܚܐܠ

(1) ܦܠܘܪܥܬܐ ، ܙܒܠܐ ܕܦܪܚܬܐ .

(2) ܐܘܪܝܐ ܗ . ܕ . ܓܐܬܐ ܕܢܘܩܐ ܡܢ ܢܕܝܐ ܐܝܢ ܥܝܢܬܐ ܕܦܠܛܐ ܡܢ ܬܫܪܝܬܐ . ریم گوش (3) ܢܡܓܐ ܐܝܢ ܥܝܢܬܐ ܕܓܡܝܬܐ

پیدا — ܦܝ ܕܐܠ

ܡܬܚܙܝܢܐ ، ܕܠܝܟܐ آسان ܓܚܘܪܐ . ܓܠܝܐ هویدا ، ܡܦܝܣܐ آشکار . حرکت آن پیدا نیست ܙܘܥܗ ܟܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܠܝܗ . پیدا است که نمیتواند ܓܠܝܐ ܝܠܗ ܕܠܐ ܡܨܐ . — کردن ܡܥܒܕܢܐ کشف کردن . — شدن ܡܥܝܫܐ ، ܗܘܐ ܓܠܝܐ .

پیدایش — — ܝܫ

ܐܬܝܬܐ ܠܐܝܬܘܬܐ ، ܡܬܓܪܢܘܬܐ ܒܪܝܬܐ .
سفر — ܣܦܪܐ ܕܒܪܝܬܐ .

پیدایی — — ܝܐ

ܡܬܚܙܝܢܘܬܐ ، ܡܬܓܠܝܢܘܬܐ .

پیر — ܦܝܐ ܪ

ܥܒܝܕܐ ܒܫܢܝܐ . ܣܒܐ پیرمرد ، ܣܒܬܐ پیرزن . — شدن ܣܒܐ . — کردن ܡܣܝܒܢܐ — زنانه ܣܒܬܢܝܐ ، ܣܒܬܢܝܬ . — زال سال ، ܦܪܘܦܝܐ ، ܣܒܐ ܫܬܝܩ ܬܘܡܝܬܐ . — مغان ܪܝܫ ܡܓܘܫܐ . — خرد ܚܟܝܡܐ ، ܬܪܘܡܢܐ ، ܗܘܢܢܐ ، پیران ܣܒܐ .

پیرا — ܦܝܐ ܪܐܠ

ܡܓܒܠܢܐ پیراینده ܐܦ ܓܡܘܪܐ .

پیرار — — ܪ

ܩܕܡ ܬܪܝܢ ܫܢܝܐ . — سال ܫܢܬܐ ܕܩܕܡ ܬܪܝܢ ܫܢܝܬܐ .

پیراستگی – – ܣܬܸܓܝܼ
ܡܙܲܝܢܘܼܬܵܐ .

پیراستن – – ܣܬܲܢ
ܙܲܝܘܼܢܹܐ ، ܫܘܼܦܪܹܐ ، ܦܣܵܩܹܐ ܝܲܢ ܩܨܵܨܵܐ .

پیراسته – – ܣܬܹܗ
ܡܙܲܝܢܬܵܐ ، ܡܦܲܣܩܬܵܐ ، ܣܦܝܼܩܬܵܐ . ܦܲܫܝܼܛܵܐ
ܡܙܲܝܢܬܵܐ ، ܟܠܵܗ ܡܙܲܝܢܬܵܐ ܝܲܢ ܡܩܲܨܨܬܵܐ .

پیرامون – – ܡܘܿܢ پیرامن
ܚܕܵܪܵܐ ، ܚܕܵܪܘܿܢܹܐ . در – خانه ܒܹܝܬܵܐ ܕܚܕܵܪܵܐ
ܚܕܵܪܬܵܐ ، ܠܚܕܵܪܘܿܢܹܐ ܕܒܲܝܬܵܐ .

پیرانه – – ܢܹܗ
ܣܵܒܵܐܝܼܬ ، ܐܲܝܟ ܕܣܵܒܵܐ ܝܲܢ ܣܵܒܹܐ .
– سر ܒܣܝܼܒܘܼܬܵܐ .

پیراهن – – ܗܲܢ
ܟܘܼܬܝܼܢܵܐ . – خواب ܟܘܼܬܝܼܢܵܐ ܕܠܸܠܝܵܐ .

پیرایش – – ܝܹܫ
ܨܘܼܒܵܬܵܐ آرایش . – گاه ܒܹܝܬ ܨܘܼܒܵܬܵܐ
ܘܦܲܝܵܫܬܵܐ ܒܹܝܬ ܣܲܦܵܪܵܐ آرایشگاه دلاك خانه .

پیرایند – – ܝܲܢܕܹܗ
ܡܨܲܒܬܵܢܵܐ آرایند ܗܘܿ ܕܐܝܼܬܘܼܗܝ ܓܵܠܹܐ
ܒܘܼܨܵܝܬܵܐ ܘܦܲܫܬܵܐ ܕܓܵܘܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ ، ܕܣܲܦܵܪܹܐ
ܝܲܢ ܣܲܦܵܪܵܐ سلمانی .

پیرایه – – ܝܹܗ
ܨܒܵܬܵܐ ، ܬܲܟܫܝܼܬܵܐ زینت . بی – ܕܠܵܐ
ܨܒܵܬܵܐ .

پیرو – ܦܹܝܪܘܿ
ܡܠܲܘܝܵܢܵܐ ، ܒܲܪ ܫܘܼܠܵܡܵܐ ، ܗܘܿ ܕܐܵܙܹܠ
ܠܒܵܬܪܵܐ . ܬܲܠܡܝܼܕܵܐ ، ܐܲܟܪܵܐ ܒܲܬܪ پسرو .
پیروان ܡܠܲܘܝܵܢܹܐ ، ܬܲܠܡܝܼܕܹܐ ، ܐܲܟܪܹܐ ܒܲܬܪ .

پیروز – ܦܹܝܪܘܿܙ
پیروزه ، پیروزی ܚܙܝܼ فیروز ، فیروزه ،
فیروزی .

پیروی – ܦܹܝܪܘܿܝܼ
ܡܠܲܘܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܬܲܠܡܝܼܕܘܼܬܵܐ پسروی . – کردن
ܠܡܹܐܙܲܠ ، ܐܲܟܪܵܐ ܒܲܬܪ ܐܲܝܟܵܐ ، ܫܲܠܡܵܐ ܠܒܲܬܪܹܗ

پیری – ܦܹܝܪܝܼ
ܣܝܼܒܘܼܬܵܐ .

پیزر – ܦܹܝܙܲܪ
ܩܲܢܝܵܐ ܚܙܝܼ بوغلمه .

پیزری – – ܙܪܝܼ
ܩܲܢܝܵܐ ، ܡܢ ܩܲܢܝܹܐ ܕܩܲܢܝܵܐ بوغلمه ܝܲܢ ܟܠܵܐ
ܡܬܲܩܢܵܢܵܐ ، ܪܲܟܝܼܟܵܐ ترد ، ܡܬܲܬܒܪܵܢܵܐ شکستنی .

پیس – ܦܹܝܣ
ܓܲܪܒܵܐ ، ܓܲܪܒܘܼܬܵܐ برص .

پی‌سپار – ܦܹܝ ܣܦܵܪ بی‌سپر
ܫܘܼܒܵܩܵܐ ، ܐܲܟܪܵܐ ܕܡܲܗܠܟܵܐ .

پیسه – ܦܹܝܣܹܗ
ܕܘܼܟܵܬܵܐ ، ܡܕܘܼܟܵܬܵܐ لکه ܝܲܢ ܦܣܝܼܦܵܐ ܗ . ܒ .
ܓܲܒܘܿܢܵܐ ابرش ، ܒܠܘܿܩܵܐ ابلق ، ܕܐܝܼܬ ܠܹܗ
ܦܹܘܼܕܹܐ ܓܘܼܢܝܹܐ ܘܚܘܼܪܵܐ .

پیش – ܦܹܝܫ
(1) ܩܕܵܡ ܐܲܝܟ ܩܕܵܡ . در – خانه ܩܕܵܡ

ܡܼܢ ܩܕܡ ܦܫܼܝܬܐ (2) ܠܩܘܼܒܠ . ـ من ، تو ܠܩܘܼܒܠܗ ، ܠܩܘܼܒܠܝܼ . (3) ܠܩܘܼܕܡ حضور ، ܩܘܼܕܡܬ آستانـه . در ـ سلطان ܠܩܘܼܕܡ ܡܠܟܐ . در ـ شاه ܩܘܼܕܡܬ ܡܠܟܐ . (4) ܠܩܘܼܕܡ ܡܼܢ ܠܩܘܼܕܡܐ . برو ـ ܪܘܼܚ ܠܩܘܼܕܡܐ . . . (5) ܩܘܼܕܡܐ' ܩܕܝܡܐ . ـ من بنشين ܗܘܼܝ ܩܕܝܡ ، ܠܩܘܼܒܠܝ ، ܩܘܼܕܡܐ ܠܘܼܬܝ (6) ܡܩܕܡܘܼܬܐ ' ܡܩܕܡܢܘܼܬܐ ܡܼܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܡܩܕܡܐ ܒܝܕܥܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܒܡܕܒܪܢܘܼܬܐ معنى ܕܡܼܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ . ܐܘ ܒܡܕܒܪܢܘܼܬܐ ܕܡܩܕܡܘܼܬܐ ܡܼܢ ܡܩܕܡܢܘܼܬܐ ܕܡܕܒܪ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܕܐܬܝܐ ، ܩܕܡܝܐ ܘܡܩܕܡܘܼܬܐ . ܡܼܢ : ـ

ـ انديشى ܡܩܕܡܘܼܬ ܚܘܼܫܒܐ ، ܒܡܩܕܡܘܼܬܐ' ـ بينى ܡܩܕܡܘܼܬ ܚܙܝܐ ، ܡܩܕܡܘܼܬ ܚܙܝܬܐ ܦ . ܒ . ܚܙܝܬܐ ܡܼܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ . ـ تدارك ܡܩܕܡܘܼܬ ܛܘܼܝܒܐ . ـ پرداخت ܡܩܕܡܘܼܬ ܦܘܼܪܥܢܐ ، ܡܩܕܡܘܼܬ ܙܒܢܐ . ـ خريد ܡܩܕܡܘܼܬ ܙܒܢܐ . ـ گويى ܡܩܕܡܘܼܬ ܡܠܬܐ ܡܩܕܡܢܘܼܬܐ . ـ مرگ ܡܩܕܡܘܼܬ ܡܘܬܐ . ـ وعده ܡܩܕܡܘܼܬ ܡܘܠܟܢܐ . ܐܝܬ ܐܘ ܡܩܕܡܘܼܬ ܡܘܠܟܢܐ حق تقدم ܡܩܕܡܘܼܬ ܐܝܬܘܼܬܐ وجود پيش از وقت وجود ازلى ، ܡܩܕܡܘܼܬ ܦܘܼܣܩܢܐ سرنوشت يا استعداد پيش از وقت (7) ـ از ܡܼܢ ܩܕܡ . ـ خود ܠܩܘܼܒܠ ܓܢܗ ازپيش ܩܕܡ ܡܼܢ ، ܩܘܼܕܡܬܐ بيشتر . ـ آمدن ܐܬܝܐ ܡܼܢ ܐܬܐ ܠܩܘܼܕܡܐ ܡܼܢ ܠܩܘܼܕܡܐ ܐܘ ܓܕܫܐ ، ܦܓܥܐ' ܥܪܘܿܨܐ عارض شدن . ـ آمد ܓܕܫܐ ، ܦܓܥܬܐ ، ܥܪܘܿܨܬܐ عارضه. ـ آمدگى ܡܼܢ پيشامدگى ، ܢܦܩܐ ܦ . ܒ . ܠܒܪ ܡܕܒܪ ܒܢܦܩܐ ܡܼܢ ܩܕܡܐ ܠܒܪ بيرون . ܡܼܢ ܓܕܫܬܐ ܕܢܦܩܬܐ (ܓܕܫܬܐ) ܡܩܕܡܢܘܼܬܐ ورم ܕܠܩܘܼܕܡܐ ܕܓܕܫܬܐ . پيشرفتگى . ـ آمده

ܢܦܩܐ ، ܢܦܩܬܐ ܘܐܬܝܬܐ ܠܩܕܡ پيشرفته .
ـ آوردن ܡܝܬܝܐ ܠܩܘܼܕܡܐ ، ܡܩܕܡܐ .
ـ افتادن ܢܦܠܐ ܠܩܘܼܕܡܐ ' ܡܩܕܡܐ ، ܐܙܠܐ ܠܩܘܼܕܡܐ ܡܩܕܡܐ ، ܩܕܡܐ ، پيش رفتن' پيشرفت كردن . ـ كشيدن ܓܪܫܐ ܠܩܘܼܕܡܐ .
ـ آب ܡܼܢ پيشاب ܫܝܢܐ بول ، ܡܫܬܢܢܘܼܬܐ ادرار ܓܘܼܫܢܐ شاش . ـ انداز ، بند ، گير ܡܩܕܡܐ ، ܒܪܘܫܐ . ـ آهنگ ܓܪܘܫܐ ، ܡܕܒܪܐ هادى . ـ آهنگى ܓܪܘܫܘܼܬܐ ' ܡܕܒܪܘܼܬܐ ـ بخارى ܕܘܫܡܐ ، ܘܕܘܫܡܐ تجير ـ خدمت ܡܫܡܫܢܐ' ܓܠܐ . ـ داد ܡܩܕܡܢܐ' ܕܡܘܫܚܬܐ معنى ܕܬܫܘܼܢܐ ܕܡܩܕܡܢܐ . ـ دس ܕܕܐ ـ رسى ܓܪܘܫܘܼܬܐ . ـ رفت ܡܩܕܡܢܘܼܬܐ ܕܡܬܗܕܐ . ـ روپيشرو ܡܩܕܡܢܐ . ـ سينه ܚܕܝܐ ' ܩܕܡ ܚܘܼܕܝܐ . ـ فنگ ܟܠܡܢܐ ܕܘܝܬܐ . ـ قدم ܡܩܕܡܢܐ . ـ قدمى ܡܩܕܡܢܘܼܬܐ . ـ كار ܡܼܢ پيشكار ܒܪ ܦܠܚܐ ، ܡܕܒܪܢܐ مباشر ، ܦܘܼܩܕܢܐ اداره كننده ـ كارى ܡܕܒܪܢܘܼܬܐ ، ܦܘܼܩܕܢܘܼܬܐ . ـ گو ܡܩܕܡܢܐ ܦܐ ܒܡܠܬܐ ܡܩܕܡ ܡܼܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ . ـ گويى ܡܩܕܡܢܘܼܬܐ . ـ گويى كردن ܒܕܡܝܐ . ـ لنگى ܡܪܓܐ . مزد ، قسط ܡܪܓܐ .

پيشار ـ ܦܫܪܐ
ܫܝܢܐ ܕܡܪܝܥܐ ، ܕܡܕܒܪܢܐ ادرار مريض .

پيشاپيش ـ ـ ܦܫܐ
ܡܼܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ' ܐܘ ܩܘܼܕܡܬܐ ' ܠܩܘܼܕܡܐ .

پيشانى ـ ـ ܦܝ
ܩܪܕܐ .

پيشدار آمد ـ ܦܫܐ ܕܪ ܐ ܡܕ
ܚܘܼܫܒܢܐ ܡܩܕܡܢܐ ܦ . ܒ . ܡܩܕܡܢܘܼܬܐ

[illegible] سرآغاز [illegible] .

پیشکش — — [illegible]

[illegible] هبه موهوبه [illegible] .

— کردن [illegible] .

پیشکشی — — [illegible]

[illegible] .

پیشکی — [illegible]

[illegible] .

پیشنهاد — [illegible]

[illegible] . — کردن [illegible] .

پیشوا — — [illegible]

[illegible] پیشرو ، [illegible] هادی ، [illegible] پیشوا مذهبی . [illegible] !

پدر آسمانی ما پیشوا ما بشو ، دراین راه دشوار راه نماء ما بشو ، هادی متبرك چشم های ما بروی تو دوخته پیشرو ما بشو !

پیشواز — — ,

[illegible] استقبال . به — رفتن [illegible] .

پیشوایی — — [illegible]

[illegible] .

پیشه — [illegible]

[illegible] صناعت صنعت . — کار ، ور [illegible] . — گاه [illegible] .

پیشی — [illegible]

[illegible] حق تقدم [illegible] .

پیشیار — [illegible]

[illegible] بول دان ، [illegible] .

پیشیاره — — [illegible]

[illegible] سینی ترکه‌ای .

پیشین — [illegible]

[illegible] پیشی در ایام — [illegible] .

پیشینه — — [illegible]

[illegible] .

پیشینیان — [illegible]

[illegible] پسینیان [illegible] .

پیغاره — [illegible]

[illegible] سرزنش .

پیغام — [illegible] پیام

[illegible] ماموریت — آور ، بر [illegible] . الام ، [illegible] .

پیغمبر — ܦܝܼܓ̰ܡܒܲܪ پیامبر
ܢܒܼܝܼܐ نبی ، وخشور .

پیغمبری — — ܪܝܼ پیامبری
ܢܒܼܝܼܘܬܵܐ بنوت ، خشوری .

پیغوله — ܦܝܼܓ̰ܘܼܠܗ
ܙܘܝܼܬܵܐ ، ܟܘܼܢܵܝܵܐ ܕܟ݂ܘܼܫܵܟ݂ܵܐ ܕܡܵܬܵܐ .

پیك — ܦܝܼܟ
ܫܠܝܼܚܵܐ ، ܫܘܼܬܵܦܵܐ ، ܡܫܲܕܪܵܢܵܐ قاصد ܦܲܪܘܵܢܵܟ پروانك .

پیکار — ܦܝܼܟܵܪ
ܩܪܵܒܵܐ حرب ، ܦܲܠܫܵܐ جنگ ، ܦܲܪܟ݂ܵܫܝܼ پرخاشی — جو ܦܲܠܫܵܢܵܐ جنگجو ، ܩܪܵܒܵܢܵܐ ، ܦܲܪܟ݂ܵܫܵܢܵܐ پرخاشجو .

پیکان — — ܟܵܢ
ܓܵܠܝܼܬܵܐ ܕ . ܓ . ܪܹܫܵܐ ܕܓܹܪܵܐ ، ܕܘܼܡܵܫܵܐ ܕ ܓܹܪܵܐ ، ܕܘܼܡܵܫܵܐ .

پیکر — — ܟܲܪ
ܓܘܼܫܡܵܐ ، ܦܓܼܪܵܐ ، ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ، ܨܘܼܪܬܵܐ صورت ، نقشه ، نگار . ܨܲܠܡܵܐ تمثال ، تصویر . ܚܸܙܘܵܐ قیافه ، منظر . ܦܬܲܟ݂ܪܵܐ بت . — پرست ܦܵܠܲܚ ܨܸܠܡܹܐ ، ܦܵܠܲܚ ܦܬܲܟ݂ܪܹܐ بت‌پرست . — نگار ܨܲܝܵܪܵܐ ، ܥܵܒܹܕ ܨܸܠܡܹܐ ، ܡܨܲܘܪܵܢܵܐ تمثال گر .

پیل — ܦܝܼܠ فیل
ܦܝܼܠܵܐ ، ܦܝܼܠܬܵܐ فیل ماده . — بان ܪܵܥܝܵܐ ܕܦܝܼܠܹܐ ، ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ܕܦܝܼܠܹܐ . — پا ܟܹܐܒ ܪܸܓܠܵܐ داء الفیل . — پایه ܥܲܡܘܼܕܵܐ ܪܲܒܵܐ . — پایه ܥܲܡܘܼܕܵܐ ، ܚܝܼܠܬܵܢܵܐ عمود . — پیکر ، تن . ܦܝܼܠܵܢܵܐ ، ܚܝܼܠܬܵܢܵܐ ، ܓܲܢܒܵܪܵܐ تنومند . — وار ، سان ܒܕܲܡܘܼܬ ܦܝܼܠܵܐ پرجثه

ܦܝܼܠܵܢܵܐ ، ܕܦܝܼܠܵܐ . ܦܝܼܠܵܝܵܐ ، ܕܦܝܼܠܝܼܐ ، ܕܝܼܦܵܢܵܐ ܕܦܝܼܠܵܐ .

پیله — ܦܝܼܠܗ
(1) ܩܘܼܒܵܐ ܕܬܘܼܠܥܵܐ ܕܐܸܒܪܝܼܫܘܼܡ کرم پیله
(2) ܚܘܼܠܡܵܢܵܐ طاول ܬܪܝܼܨܵܐ کورك — دندان ܬܸܟ݂ܵܪܵܐ ، ܚܘܼܠܡܵܢܵܐ ܕܟܸܐܒܵܐ ، ܕܟܸܐܒܹܐ — ور ܡܙܲܒܢܵܢܵܐ خرده فروش ، ܦܲܪܵܫܵܐ دوره گر . — وری ܡܙܲܒܢܵܢܘܼܬܵܐ ، ܦܲܪܵܫܘܼܬܵܐ .

پیمان — ܦܝܼܡܵܢ
(1) ܩܘܼܝܵܡܵܐ ، ܡܘܼܠܟܵܢܵܐ قول ، ܣܝܼܡܵܐ عهد ، ܡܠܲܟ݂ܬܵܐ وعده .
(2) ܡܩܘܼܝܵܡܘܼܬܵܐ ، ܕܝܼܬܵܩܵܐ . — بستن ܓܙܲܪ ܩܘܼܝܵܡܵܐ ، ܡܩܲܝܹܡ ܩܘܼܝܵܡܵܐ . ܚܬܲܡ ܩܘܼܝܵܡܵܐ ܡܘܼܠܟܵܢܵܐ . ܥܲܒܲܕ ܡܠܲܟ݂ܬܵܐ . — شکستن ܫܪܵܐ ܩܘܼܝܵܡܵܐ ، ܫܩܲܠ ܡܘܼܠܟܵܢܵܐ ... نقص — ܫܩܵܠܵܐ ܩܘܼܝܵܡܵܐ ، ܫܩܵܠܵܐ ܡܘܼܠܟܵܢܵܐ . — نامه ܟܬ݂ܵܒܼܵܐ ، ܩܘܼܝܵܡܵܐ ، ܡܘܼܠܟܵܢܵܐ ܕܕܝܼܬܵܩܵܐ ، ܣܝܼܡܵܐ عهدنامه .

پیمانه — — ܢܗ
ܡܟܝܼܠܬܵܐ ، ܟܝܼܠܵܐ ، ܟܵܣܵܐ ، ܦܝܼܵܠܵܐ ، ܕܡܲܚܡܪܵܐ پیالـه ، ساعـر شراب . ܚܡܲܪܵܐ . — خوردن ܫܬܵܐ ܚܡܲܪܵܐ . — کردن ܡܟܵܠܵܐ ، ܟܝܵܠܵܐ . — مایعات ܡܟܝܼܠܬܵܐ ܕܪܲܛܝܼܒܹܐ ، ܕܪܲܛܝܼܒܹܐ . — خشکبار ܡܟܝܼܠܬܵܐ ܕܝܲܒܝܼܫܹܐ .

پیمایش — — ܝܼܫ
ܡܟܵܝܵܠܵܐ ، ܟܝܵܠܬܵܐ . — پذیر ܡܸܬ݂ܟܝܼܠܵܢܵܐ .

پیماینده — — ܢܕܗ
ܡܟܵܝܠܵܢܵܐ ، ܟܝܵܠܵܐ ، ܟܵܝܠܵܐ .

پیمودن – ܦܝܡܘܕܢ

(1) ܡܫܚܬܐ ، ܟܝܠܐ پیمانه پیمایش کردن .
(2) ܣܘܪܐ ، ܐܘܪܚܐ ܕܡܫܚܬܐ ، ܠܡܟܝܠܐ ܡܢ . .
(3) ܫܬܝܐ ، ܫܬܝܐ ܡܡܠܝܐ باده پیمودن .

پیموده – ܦܝܡܘܕܗ

ܡܫܝܚܐ ، ܟܝܠܐ ، ܠܡܟܝܠܐ ܡܢ .

پینکی – ܦܝܢܟܝ

ܢܘܡܐ ، ܢܘܡܬܐ ، ܢܝܡܬܐ چرت – زدن ܢܝܡܐ

پینه – ܦܝܢܗ

(1) ܩܫܝܘܬܐ ܗ . ܕ . ܩܫܝܘܬܐ ܘܩܛܝܢܘܬܐ ܡܢ ܥܒܘܕܘܬܐ ܕܡܥܒܕܐ پینه خوردگی (2) ܢܩܝܦܘܬܐ وصله ، ܕܪܥܐ براز ، ܕܘܪܓܐ باز افکن ، ܠܕܪܥܬܐ . – خوردن ܩܫܝܐ ، ܡܚܝܐ . – زدن ܕܪܥܐ ، ܠܕܘܪܓܐ . – دوز ܡܪܩܥܐ ، ܕܪܥܐ پاره‌دوز – دوزی ܡܪܩܥܘܬܐ ܕܪܥܘܬܐ . – پا ܩܫܝܐ ܗ . ܕ . ܒܘܠܒܠܐ ܩܛܝܢܐ ܕܥܩܠܐ ܕܡܫܚܐ ܘܦܬܝܚܘܬ ܕܪܓܠܐ طاول خشك وسفت پا .

پیوست – ܦܝܘܣܬ

ܠܘܝܬܐ ، ܠܘܝܐ التحاق . ܕܒܩܐ ، ܚܒܝܪܐ ܐܦ ܡܠܘܝܬܐ پیوسته . ابرو – ܓܒܝܢܐ ܡܠܘܝܬܐ .

پیوستگی – ܦܝܘܣܬܓܝ

ܡܠܘܝܘܬܐ ، ܡܩܪܒܘܬܐ ، ܡܚܝܕܘܬܐ .

پیوستن – ܦܝܘܣܬܢ

ܠܘܝܬܐ ، ܠܘܝܐ (ܚܕܐ ܥܡ ܚܒܪܬܐ) ܐܚܕܐ ܚܝܕܐ . ܐܦ ܡܠܘܝܐ ܡܢ ܡܠܘܝܬܐ پیوند کردن.

پیوسته – ܦܝܘܣܬܗ

ܡܠܘܝܬܐ ، ܡܩܪܒܐ ، ܐܣܝܪܐ ، ܡܚܝܕܐ ܐܦ ܐܡܝܢܐܝܬ . ܟܠܐ ܥܕܢܬܐ همیشه .

پیوگ – ܦܝܘܓ

ܟܠܬܐ ، ܟܠܘ عروس .

پیوگانی – ܦܝܘܓܢܝ

ܚܘܠܒܐ ، ܚܘܠܠܐ ܕܟܠܬܐ ܘܚܬܢܐ ܙܘܘܓܐ ازدواج ܚܘܠܘܠܐ عروسی .

پیوند – ܦܝܘܢܕ

(1) ܚܠܘܡܐ ، ܚܠܡܬܐ ܗ . ܕ . ܢܨܒܘܬܐ ܕܝܘܟܐ ܡܢ ܦܠܓܐ ܕܐܝܠܢܐ ، ܕܚܒܪܐ ܢܨܒܬܐ ܒܓܘܙܐ ܕܐܝܠܢܐ ، ܕܚܒܪܐ ܢܨܒܬܐ ܒܐܝܠܢܬܐ ، ܠܘܒܟܐ ܠܐܒܢܐ . (2) ܐܣܘܪܐ ، ܚܘܒܪܐ ، ܡܠܘܝܘܬܐ ܡܩܦܠܘܬܐ . (3) ܦܪܩܬܐ مفصل . (4) ܐܚܝܢܘܬܐ ، ܚܝܘܬܢܘܬܐ بستگی ، خویشی (5) ܡܚܝܕܘܬܐ ، ܕܒܝܩܘܬܐ التحام . – کردن . ܙܘܘܓܐ ، ܚܝܒܪܐ ، ܠܚܒܪܐ ܐܚܢܐ ، ܩܪܝܒܘܬܐ ܐܚܝܢܘܬܐ ، ܚܝܘܬܢܘܬܐ . با کدام خانواده – کرده‌اند . ܥܡ ܐܝܢܐ ܫܪܒܬܐ ܐܚܝܢܘܬܐ ܡܩܪܒܝܢ ܗܢܘܢ ؟ – زدن ܚܠܡܐ ، ܢܨܒܐ ܢܨܒܬܐ ܒܐܝܠܢܬܐ . – خورده ܡܚܠܡܐ ، ܚܠܝܡܐ . ܐܦ ܡܚܝܕܐ التحام یافته . – کار ܚܠܘܡܐ . – کاری ܚܠܘܡܘܬܐ ، ܚܠܡܬܐ . – گاه ܕܘܟܬܐ ، ܐܝܟܐ ܕܫܩܝܠ ܢܘܪܐ ܡܠܘܝ ܡܢ ܕܘܟܬܐ ܒܚܕܬܐ ܒܚܠܘܡܐ .

پیوندی – ܦܝܘܢܕܝ

ܡܚܠܡܐ ، ܚܠܝܡܐ پیوند خورده . ܐܦ ܢܨܒܐ ܒܝܕ ܚܠܘܡܐ .

پیه – ܦܝܗ
ܬܪܒܐ ، ܫܚܡܐ شحم ، ܣܘܡܢܐ سمن ܕܘܗܢܐ، دهن ، چربی . – خوك ܣܘܦܝܢܐ ، ܬܪܒܐ ܕܚܙܝܪܐ . – دار ܬܪܒܢܐ ، ܫܚܝܡܐ شحیم ܫܡܝܢܐ سمین ، ܕܗܝܢܐ چرب . – مالی ܬܪܒܢܘܬܐ ، ܡܕܗܢܢܘܬܐ تدهین – مالی کردن ܬܪܒܘܢܐ ، ܕܗܢܐ .

ت

ت – ܬܝܗ
ܐܬܘܬܐ ܪܒܝܥܝܬܐ ܒܣܕܪܐ ܕܐܬܘܬܐ ܕܠܫܢܐ ܦܪܣܝܐ .

تا – ܬܐܠ
(1) ܥܕܡܐ ، ܗܠ .
از تهران تا قزوین ܡܢ ܛܗܪܢ ܗܠ ܬܡ ܥܕܡܐ ܠܩܙܘܝܢ . – بحال ، كنون ܥܕܡܐ ܠܗܕܟܐ ، ܗܠ ܐܕܝܐ . ܐܝܟ ܟܡ ܐܦ ܥܕܡܐ ܠܗܟܢܐ ܬܡ ܥܕܡܟܐ . – کی ، بکی ، چند ܗܠ ܐܝܡܡ تاکی ، تا بکی تـا چند گریه خواهی کرد ܗܠ ܐܝܡܡ ܒܕ ܒܟܝܬܘܢ ? – ابد ܥܕܡܐ ܠܥܠܡ الاباد . – وقتیکه ، موقعیکه ܐܡܬܝ . ܐܡܬܐ ܕܐܝܬ ܝܘܡܐ ، ܐܝܬ ܗܘܐ .

ܥܕܡܐ ܠܐܝܟܐ ، ܬܐ ܒܒܟܝܢܬܐ
ܒܕ ܓܪܫܬܠܝ ܒܐܘܪܚܐ ܕܚܘܒܐ ؟
ܥܕܡܐ ܠܗܕܟܐ ܠܝܘ ܚܕܐ ܐܢܫܘܬܐ
ܝܐ ܗܘܝ ܗܕܟܐ ܗܘܝܐ ܝܗܒܐ .
ܐܘܚܝ ܒܗܝܠܘܬܐ ܥܕܡܐ ܠܗܟܐ
ܒܗܕܟܐ ܕܘܟܐ ܝܐ ܗܘܐ ܕܦܝܠܘܬܐ
ܥܕܡܐ ܠܥܠܡ ܗܕܟܐ ܒܦܠܚܐ
ܐܡܬܐ ܕܗܘܝܬ ܒܐܘܪܚܘܗ ܕܠܝܠܘܬܐ !

تا کجا یا دلفریب‌خواهی کشید مرادر راه عشق
تـا بحال به هیچ دیگری همچنین دل ندادهام

روح آرامم تا کنون در همچنین آتش نافتاده بود و تا ابد خواهد ماند همچنین تا وقتیکه در راهش شوی

(2) ܫܘܼܬܵܐ ، ܗ . ܕ . ܐܝܼܬܘܼܬܵܐ ܕܡܸܕܸܡ ܫܲܒܵܐ ܐܝܼܬܹܗ (ܒܵܪܵܐ) . ܡܸܫܵܐ شکن ، لای ، ܦܸܛܪܵܐ چروك . دستمال تا ندارد ܠܵܐ ܐܝܼܬ ܠܹܗ ܬܲܝܢܵܐ ܫܒܵܐ ܠܹܗ ܫܘܼܬܵܐ ܐܝܼܢ ܫܒܵܐ ܠܹܗ ܡܸܫܵܐ . ـ کردن ܐܝܼܬܵܐ ܫܒܵܐ (ܒܵܪܵܐ) .

ܕܘܿܗܵܐ : ܡܸܠܬܵܐ ܦܵܫܵܐ ، ܒܵܬܪܵܐ ܕܟܸܬܒܵܐ ܡܘܼܬܒܵܐ ܗ . ܕ . ܘܬܵܪܵܐ ܫܲܠ ܦܘܼܬܵܐ ܕܡܸܬܪܵܐ . ܡܸܠܬܵܐ ܫܲܒܵܐ ܘܫܸܒܬܵܐ ܫܠܗ ܡܘܼܘܠܝܫܬܵܐ ܕܐܲܠܘܵܬܹܐ ܒܼܸܬܪܹܐ ܕܐܲܫܘܼܡܵܐ ܘܐܝܼܠܢܵܢ .

(3) ܫܲܒܵܐ ، ܒܕ ܦܵܫܵܐ ، ܒܕ ܘܵܪܵܐ ܕܡܸܕܸܡ تای آن کجا است ؟ ܐܝܼܟܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܒܕ ܦܵܫܹܗ ، ܒܕ ܘܵܪܹܗ ، ܫܒܵܝܹܗ . ـ بتا ܟܐ ܡܲܐܣܢܹܐ ܐܝܼܢ ܡܣܵܢܹܐ ܫܡ ܥܘܼܠܹܐ ܟܐ ܡܲܐܣܢܹܐ . کفشهای تا بتا ، بی تا ܕܠܵܐ ܦܵܫܵܐ .

(4) ܫܒܼܝܼܬܵܐ . یك ـ ܫܒܵܐ ܫܒܼܝܼܬܵܐ دوتا ܬܪܹܝܢ ܫܒܼܝܼܬܵܐ ܘܐܲܪܒܵܥܵܐ ܐܝܼܢ هرسه ـ تای ما ، شما ، ایشان ܗ . ܕ . ܬܠܵܬܝܼ ܬܠܵܬܘܼܢ (ܕܝܼܠܲܢ) ܬܠܵܬܘܼܗ̈ܝ (ܕܝܼܠܗܘܿܢ) ܬܠܵܬܹܐ .

تاب ـ ܬܵܐܒ

(1) ܫܲܒܘܼܬܵܐ ، ܓܡܘܼܪܵܐ تابش ، ܡܓܡܘܼܪܘܼܬܵܐ شعشعه . ܒܲܠܒܲܠܬܵܐ ، ܠܘܼܐܵܐ . (ܚܘܼܡܵܐ) . ܫܲܒܘܼܬܵܐ ܕܓܡܘܼܪܬܵܐ خمره ، سنجر ܡܓܡܘܼܪܘܼܬܵܐ ܕܝܡܵܐ ، ܕܟܘܼܪܹܐ ، ܕܦܘܼܪܵܐ ܕܦܚܵܪܵܐ . ـ دان ܒܝܬ ܬܘܼܪܵܐ ، ܟܘܼܪܵܐ بخاری ، ܬܲܢܘܼܪܵܐ اجاق ، ܬܘܼܪܵܐ کوره . ـ ناك ܓܡܘܼܪܵܢܵܐ . شب ـ ܒܲܠܒܲܠܬܵܐ ܗ . ܕ . ܬܘܠܥܵܐ ܕܦܪܵܚܵܐ ܕܠܵܠܹܐ ܘܡܢܘܼܗܪܵܐ ܡܝܠܵܢܵܐ ܕܘܼܗܵܐ (ܦܪܵܚ ܡܢܘܼܗܪܵܐ ܕܘܼܗܵܐ) : به ـ آوردن ܫܘܼܫ تاباندن . به ـ آمدن ܫܘܼܫ تابیدن .

(2) ܒܲܠܒܲܠܘܼܬܵܐ ، ܒܲܠܒܲܠܬܵܐ ، ܡܒܲܠܒܲܠܬܵܐ . ـ دادن ܒܲܠܒܸܠܵܐ ، ܡܒܲܠܒܸܠܵܐ ـ خوردن ܒܲܠܒܸܠܵܐ ، ܚܒܵܛܵܐ . تنو ـ میخورد ܐܝܼܢܵܐ ܒܲܠܒܸܠܵܐ ܠܹܗ ، ܒܚܒܵܛܵܐ ܠܹܗ .

(3) ܚܘܼܛܵܐ ، ܦܬܝܼܠܵܐ . طناب ـ دارد ܫܒܵܐ ܐܝܼܬ ܠܹܗ ܚܘܼܛܵܐ . ـ داده ܡܦܬܠܵܐ ـ دار ܚܘܼܛܵܐ .

(4) ܟܘܼܪܵܟܵܐ ܫܡ ܟܵܬܵܐ حلقه زلف . ـ دادن زلف ܟܪܵܟܵܐ . ـ داده ܟܪܝܼܟܵܐ ـ دار ܟܪܝܼܟܵܐ .

(5) ܡܫܲܡܫܸܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܣܝܒܪܵܢܘܼܬܵܐ طاقت ܫܘܼܡܫܵܢܵܐ استقامت ، ܣܲܒܼܠܘܼܬܵܐ ܡܣܲܒܼܪܵܢܘܼܬܵܐ تحمل ، بردباری . ـ آوردن ܣܲܒܼܪܵܐ ، ܣܲܡܵܐ ܩܲܒܸܠ ، ܣܲܒܵܪܵܐ . تاب گرما را نیاورد ܠܐ ܡܨܹܐ ܠܹܗ ܩܲܒܸܠ ܫܘܼܡܵܐ ، ܠܵܐ ܡܨܹܐ ܠܹܗ ܣܲܝܒܸܪ ܩܲܒܸܠ ܫܘܼܡܵܐ . ܣܲܒܼܪܵܐ ، ܫܬܹܐ ܘܠܵܐ ܡܨܹܐ ܬܲܝܢܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܐܲܬܪܵܐ ܫܡܝܵܐ ܕܥܵܠܡܵܐ تنگی دنیا . ܠܵܐ ܡܫܲܡܫܸܢܘܼܬܵܐ ܩܲܒܸܠ ܥܲܠܡܵܐ ، ܠܵܐ ܡܲܣܝܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܒܲܣܪܵܐ ، ܕܠܵܐ بی ـ ܕܠܵܐ ܫܘܼܡܫܵܢܵܐ . ܠܵܐ ܡܣܲܒܼܠܵܢܵܐ .

تابان ـ ܬܵܐ ܒܵܢ

ܓܡܘܼܪܵܐ . ܒܘܼܠܒܵܠܵܐ ܓܡܘܼܪܵܐ ، ܒܗܘܼܪܵܐ ܓܡܘܼܪܵܐ ماه تابان .

تاباندن ـ ـ ܕܢ تابانیدن

ܡܓܡܘܼܪܹܐ بتاب آوردن .

تابستان ـ ܬܵܐ ܒܣ ܬܵܢ

ܒܝܼܬܵܐ . ـ را بسر بردن ܡܒܝܼܬܵܐ ܗ . ܕ . ܡܒܲܠܒܸܠܬܵܐ ܕܒܝܼܬܵܐ ܕܟܘܼܠܵܗ̇ .

تابستانی ـ ـ ܝ

ܒܝܼܬܵܝܵܐ لباسهای ـ ܐܢܵܫܹܐ ܫܡ ܠܒܘܼܫܹܐ ܒܝܼܬܵܝܹܐ .

تابش — ܬܐ ܒܫ

ܨܡܚܐ، ܡܨܡܚܢܘܬܐ تشعشع . ܨܡܚܐ ܕܝܘܡܐ، ܡܨܡܚܢܘܬܐ ܕܟܘܟܒܐ، ܕܓܠܘܝܬܐ ܕܙܝܢܐ اسلحه .

تابع — ܬܐ ܒܥ

(1) ܢܩܘܦܐ (ܬܠܡܝܕܐ) ܫܡܫܐ؛ ܒܪ ܗܘܠܡܢܐ پیرو . ܗܘ ܕܢܩܦ ܠܚܒܪܐ، ܐܝܟ ܥܒܕܐ . تابعين ܢܩܘܦܐ، ܫܡܫܐ ܕܒܢܝ ܗܘܠܡܢܐ . اتباع .

(2) ܡܫܥܒܕܐ، ܒܪ ܐܬܪܐ تبعه ܗ . ܕ . ܥܡܘܪܐ ܕܐܬܪܐ (ܬܠܡܝܕܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܬܪܐ) . ܥܡܪܐ رعيت .

(3) ܡܫܠܡܐ، ܫܠܡܐ ܥܒܕ تبعى .

تابعيت — — ܒܥܐ ܝܬ

(1) ܥܡܘܪܘܬ ܐܬܪܐ، ܡܫܥܒܕܢܘܬܐ، ܥܡܪܢܘܬܐ . (2) ܡܫܠܡܢܘܬܐ، ܫܠܡܘܬܐ ܥܒܕ تبعيت .

تابندگی — ܬܐ ܒܢ ܕܓܝ

ܨܡܚܢܘܬܐ .

تابوت — ܬܐ ܒܘܬ

ܓܠܘܣܩܡܐ، ܕܩܘܣܐ ܗ . ܕ . ܥܪܣܐ ܕܡܝܬܐ . ܐܝܬ ܠܗ ܐܦ : ܩܒܪܐ ܗ . ܕ . ܓܘܪܢܐ ܕܟܐܦܐ ܕܐ ܡܬܡܢܝ ܗܘܐ ܩܕܡܝܬܐ قدما ܠܥܠܡܝܬܐ ܕܥܢܝܕܐ اموات ܒܕܐ ܡܬܡܢܝ ܗܘܐ ܠܗܘܢ .
— عهد ܩܝܡܘܬܐ ܕܡܪܝܐ .

تابه — ܬܐ ܒܗ تاوه

ܛܓܢܐ، ܕܗܢܐ روغن داغ کن .

تأبید — ܬܐܒ ܝܕ

ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢܐ، ابدى ، سرمد .

ܡܬܘܡܝܐ ازلی ܗ . ܕ . ܕܠܐ ܫܘܪܝܐ ܘܫܘܠܡܐ .

تابیدن — ܬܐ ܒܝ ܕܢ

ܨܡܚܐ، ܣܒܪܐ بتاب آمدن ܐܦ ܥܡܠܐ، ܦܠܚܐ .

تاپو — ܬܐ ܦܘ

ܩܕܪܐ ܕܦܚܪܐ ܪܒ ܕܦܚܪܐ .

تاپه — ܬܐ ܦܗ

ܣܘܟ تپاله .

تاتر — ܬܝ ܐܛܪ

ܬܐܛܪܘܢ ܐܘ ܒܝܬ ܚܙܘܝܐ نمایشگاه .

تاتی — ܬܐ ܬܝ

ܡܬܬܟܐ، ܦܣܦܣܢܘܬܐ . بچه — میکند ܬܠܝܘܬܐ ܡܬܢܦܫܐ ܡܠܝܗ، ܦܣܦܣܐ ܡܠܝܗ .

تأثر — ܬܐ ܐܣ ܣܘܪ

ܡܢ ܡܬܚܫܫܢܘܬܐ ܗ . ܕ . ܚܫܝ ܚܫܫ ܩܒܠ ܡܚܫܫܢܘܬܐ ܡܢ . . . ܡܢ ܚܫܝܫܢܘܬܐ ܐܦ ܚܫܝܐ ܣܘܟ متأثر .

— پذیر ܡܢ ܡܬܚܫܫܢܐ، ܡܢ ܚܫܝܫܐ سریع الاحساس . — ناپذیر ܠܐ ܡܢ ܡܬܚܫܫܢܐ، ܠܐ ܡܢ ܚܫܝܫܐ .

تأثم — — ܣܘܡ

ܠܘܒܟܐ ܡܢ ܚܛܝܬܐ اثم ܗ . ܕ . ܠܒܥܝ ܢܦܩܗ ܡܢ ܡܠܒܝ، ܘܦܪܝܫܝܬ ܡܢ ܚܛܝܬܐ .

تأثیر — ܬܐ ܣܝܪ

ܡܚܫܫܢܘܬܐ، ܟܪܐ تأثیرات ܡܚܫܫܢܘܬܐ، ܟܪܝܐ . — کردن ܥܒܕܐ ܚܣܘܢ ܡܚܫܫܢܘܬܐ، ܡܚܫܫܢܐ . .

تأثيم — ܬܐܬܝܡ

ܡܚܝܒܢܘܬ ܒܚܛܗܐ ، ܡܚܝܒܢܝܐ (متهم کردن) ܐܢܫܐ ܒܚܛܗܐ .

تاج — ܬܐܓ݂

(1) ܬܐܓ݂ܐ ، ܟܠܝܠܐ اکلیل . ܟܝܪܘܬܐ تاج اسقف ، ܦܘܪܘܦܐ کلاه نوک دار (2) ܒܪܒܠܬܐ کاکل ܗ . ܕ ܡܠܟܐ ، ܟܘܪܐ ܕܚܡܪܐ ܕܐܝܬ ܒܪܫܐ ܕܡܝܬܘܬܐ ܦܪܚܬܐ ܐܝܟ ܬܪܢܓܠܐ ܐܘ ܥܪܘܦܐ ، ܦܘܦܘ . . . . — خروس ܒܪܒܠܬܐ ܕܬܪܢܓܠܐ . — هدهد ܒܪܒܠܬܐ ܕܦܘܦܘ — کل ܟܠܝܠܐ ܕܡܠܟܐ . — الملوك ܬܐܓ݂ ܕܐܓ݂ܐ ، ܐܝܟ ܕܐܓ݂ܐ ܦܡܝܡܐ . — دیزی ܠܕܓ݂ܐ ܕܚܘܪܐ ، ܠܕܓ݂ܐ ܕܒܠܒܐ انگورسگ ܣܡܐ ܕܥܒܠܬܐ گیاه — بخش ܡܒܠܟܢܐ ، ܡܬܒܢܐ ܕܟܠܝܠܐ ܠܪܝܫܐ ܐܝܟ ܠܪܫܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ، ܡܒܠܟܢܐ ܕܐܬܠܝܬܐ ، ܕܬܗܝܬܐ ، ܕܡܠܟܘܬܐ . — دار ، ور ܡܪܐ ܕܬܐܓ݂ܐ ، ܡܪܐ ܕܟܠܝܠܐ ܡܬܟܠܠܢܐ متوج ، ܡܟܠܠܐ مکلل . — گذاری ܬܘܟܠܠܐ ܕܟܠܝܠܐ تسکلیل . — گذشتن ، بخشیدن ܬܟܠܘܠܐ ، ܟܠܠܘܬܐ .

تاجر — ܬܐܓ݂ܪ

ܬܓ݂ܪܐ تجار ܬܓ݂ܪܐ .

تاجران — ܓ݂ܘ ܪܐܢ

ܡܬܪܓܡܢܐ مترجم .

تأجیل — ܬܐ ܓ݂ܝܠ

ܡܬܗܡܠܘܬܐ ܬܘܚܪܬܐ تأخیر ܬܘܗܝܐ تعویق .

تاخت — ܬܐܟ݂ܬ

(1) ܡܗܪܗܛܬܐ . (2) ܗܪܗܛܬܐ ܥܠ ، ܗܪܗܛܬܐ ܥܠ . ܗܘܪܗܛܐ ܗ . ܕ ܩܕܡܘܬܐ حمله ، یورش ، هجوم . (3) ܟܒܘܫܝܐ مهاجمه قشونی که استیلا کند ܠܒܬ ܓܘ ܐܦ ܡܟܒܫܐ ܙܘܦܛܐ حمله . — کردن ܡܗܪܗܛܢܐ . — آوردن ܗܪܗܛܐ ܥܠ ، ܗܪܗܛܐ ܒ ܙܘܦܛܐ ، ܙܘܦܝܐ ܫܟܝܪܐ ، ܕܒܝܬܐ . — و تاراج ܗܘܪܗܛܐ ܘܒܙܘܙܝܐ . ܙܘܦܛܐ ܘܒܙܘܙܝܐ .

تاختن — ܬܐܟ݂ܬܢ

(1) ܡܗܪܗܛܢܐ تاخت کردن . (2) ܙܘܦܛܐ ، ܗܪܗܛܐ تاخت آوردن شامگاهان بر سر آنها تاختند ܗܪܗܛܐ ܠܗܘܢ ܒܠܠܝܐ ܒܥܕܢ ܪܡܫܐ . مرگ بر سر او تاخت ܗܪܗܛܐ ܥܠܗ ܒܠܠܘܗܝ ܡܘܬܐ ، ܙܦܛܗ ܒܠܠܘܗܝ ܡܘܬܐ . — وتاز ܕܒܘܫܝܐ .

تأخر — ܬܐ ܐܟ݂ ܟ݂ܘܪ

ܦܝܫܬܐ ܠܒܬܪܐ ، ܡܢ ܬܘܟ݂ܪܢܘܬܐ ، ܡܬܘܟ݂ܪܢܘܬܐ ܡܬܘܟ݂ܪܢܘܬܐ .

تاخیر — ܬܐ ܟ݂ܝܪ

ܬܘܚܪܬܐ ، ܬܘܚܪܬܐ ، ܬܘܗܝܐ تعویق ، ܕܘܟܝܐ ابطاء . — کردن ܡܘܟ݂ܪܐ ، ܬܗܝܐ ܠܒܪܘܟܐ . — انداختن ܬܘܟ݂ܪܐ ܡܒܪܘܟܐ ܕܝܢܐ ܠܒܬܪܐ بلا — ܕܠܐ ܬܘܚܪܬܐ ، ܕܠܐ ܬܘܗܝܐ .

تأدب — ܬܐ ܐܕ ܕܘܒ

ܡܬܪܕܝܢܘܬܐ ، ܡܬܝܠܦܢܘܬܐ ܕܝܘܠܦܢܐ ܛܝܒܐ .

تأدی — ܬܐ ܐܕ ܕܝ

ܦܘܪܥܢܐ ، ܦܪܥܐ ، ܦܪܥܬܐ تادیه .

تادیب — ܬܐ ܕܝܒ

ܬܘܠܡܕܐ ، ܡܠܦܢܘܬ ܕܝܘܠܦܢܐ ܛܝܒܐ ، ܡܬܠܡܕܢܘܬܐ تعلیم ، ܐܦ ܕܘܢܐ جزاء . — نمودن ܡܠܡܕܝܐ ، ܪܕܘܝܐ .

تأديبی — ܬܐܕܝܒܝ

ܡܪܕܘܬܢܝܬܐ، ܡܪܕܘܬܢܝܐ جزالی ܡܪܕܘܬܐ ܡܪܕܘܬܢܝܬܐ ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ܡܪܕܘܬܢܝܐ مجازات تادیبی .

تأديه — — ܦܪܥ

ܦܘܪܥܢܐ . — قیمت اجناس ܦܘܪܥܢܐ ܕܙܒܢܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ، ܕܡܫܠܡ . — بدهی ܦܘܪܥܢܐ ܕܦܘܠܚܢܐ . — کردن ܦܪܥܐ پرداختن .

تأذی — ܬܐܕܝ

ܡܬܟܪܝܘܬܐ، ܡܬܟܪܝܢܘܬܐ ܕܦܘܠܚܢܐ صدمه‌آسیب .

تار — ܬܐܪ

(1) ܚܘܛܐ . ܚܘܛܐ ܕܓܪܓܡܐ خیط شبکه، بالواسه . — وپود ܚܘܛܐ ܘܥܪܒܐ .

(2) ܬܘܢܐ ܡܢ ܓܪܓܡܐ . — عنکبوت ܬܘܢܐ ܕܓܪܓܡܐ .

(3) ܓܝܕܐ ܡܢ ܓܪܓܡܐ نخ، ܡܝܬܪܐ ܡܢ ܡܝܬܪܐ مو . ܡܬܝܪܐ زه، وتر . ܡܝܬܪܐ ܕܡܬܝܪܐ ܕܙܡܪܐ تارهای یا زه‌های یا اوتار آلات موسیقی ܡܬܝܪܐ ܕܩܫܬܐ زه کمان .

(4) ܡܢܬܐ ܕܡܫܘܚܬܐ ܦܘܠܚܢܐ . ܡܢܬܐ ܕܝܘܡܬܐ ܡܢܝܢܐ ܠܡܫܘܚܬܐ .

(5) ܚܫܘܟܐ ܗ . ܕ ܡܚܫܟ ܠܢܘܗܪܐ کم‌نور . ܐܐܪ ܚܫܘܟܐ هوایی تار ܗ . ܕ ܚܫܘܟܐ تیره . ܥܝܢܐ ܚܫܘܟܐ چشمان تار .

تارا — ܬܐܪܐ

ܟܘܟܒܐ ستاره .

تاراج — — ܒܙ

ܒܙܬܐ، ܚܛܘܦܝܐ، ܫܠܝܛܘܬܐ غارت، تالان یغما چپاول . — کردن ܒܙܙ، ܒܙܝܙܐ . ܫܠܠܐ

— کر ܒܙܘܙܐ، ܡܫܠܠܢܐ .

تاراندن — — ܒܕܪ

ܡܒܕܪܢܐ، ܒܕܘܪܐ ܡܢ ܒܕܪܘܬܐ ܗ . ܕ ܦܕܪܐ ܦܪܝܫܘܬܐ ܡܢ ܕܘܟܬܐ .

تارتنک — ܬܐܪ ܬܢܟ

ܓܪܓܡܐ عنکبوت ܬܘܢܐ ܕܓܪܓܡܐ .

تارک — ܬܐܪܟ

(1) ܡܫܒܩܢܐ . ܫܒܩܐ ܡܢ ܟܪܝܐ ܕܡܫܠܡ . ܡܫܒܩܐ ܗ . ܕ ܫܒܩܐ، ܡܫܒܩܢܐ ܕܪܝܫܐ قله . — سر ܡܫܒܩܢܐ .

(2) ܠܦܝܚܘܬܐ پیکان ܗ . ܕ ܚܢܝܐ ܕܓܝܪܐ، ܓܪܝܫܐ . ܫܒܩܐ ܡܫܒܩܐ ܕܪܝܫ .

تارک — ܬܐܪܟ

ܫܒܘܩܐ، ܡܫܬܒܩܢܐ، ܗܘ ܕܫܒܩ ܗܘ ܕܫܒܩ ܡܢ .

— دنیا ܡܫܬܒܩܢܐ ܡܢ ܥܠܡܐ . ܕܫܒܩ ܚܝܝ̈ܐ ܥܠܡܝܐ، ܠܒܘܫܝܐ کلبه‌نشین، گوشه نشین . زن — دنیا ܚܝܝܐ ܕܥܠܡܐ، ܕܫܒܩܬܐ . — مذهب مرتد ܟܦܘܪܐ، ܡܟܦܪܐ ܗ . ܕ ܗܘ ܕܟܦܪ ܒܗܝܡܢܘܬܗ ܡܫܬܒܩܢܐ ܡܢ ܕܝܢܗ .

تارومار — ܬܐ ܪܘ ܡܐܪ

ܦܘܪܢܝܐ، ܒܪ ܒܫܘܒܫܬܐ، ܗ . ܕ ܒܕܝܪ ܒܕܪܢܝܬܐ ܕܡܒܪܢܐ ܡܢ ܕܘܟܬܐ . ܐܦ ܡܒܕܪܢܐ پراکنده ܡܒܕܪܐ ܡܒܕܪܢܐ در هم بر هم ܡܒܘܠܒܠܐ .

تاری — ܬܐܪܝ

ܚܫܘܟܘܬܐ، ܚܫܘܟܘܬܐ ܚܙܝ تار (5)

تاريخ — — ܬܐ

(1) ܡܫܥܝܬܐ ܗ . ܕ ܫܘܥܝܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܥܡܡܐ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܐܢ ܡܢ ܥܠܡܐ ܕܡܠܟܐ ܐܝܟ ܘܡܬܘܡ ܐܢ ܠܡܫܥܝܬܐ ܕܡܘܠܕܗ ܕܡܪܢ ܐܢ ܠܡܫܥܝܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ تاريخ ميلادى ܠܡܫܥܝܬܐ ܕܡܫܠܡܢܐ تاريخ هجرى ܐܘ ܡܫܥܝܬܐ ܕܥܪܒܝܐ . كاغذ بى — ܕܠܐ ܡܫܥܝܬܐ .

(2) ܟܬܒܐ ܕܫܥܝܬܐ ܡܢ ܫܢܬܐ ܠܫܢܬܐ سالنامه . ܡܫܥܝܬܐ ܕܝܘܡܬܐ كتاب تواريخ ايام .

(3) ܕܪܐ ، ܙܒܢܐ زمان ܕܪܐ قرن ، عصر ܒܕܪܐ ܐܢ ܒܙܒܢܐ ܕܣܪܓܘܢ ، ܡܠܟܐ ܕܐܬܘܪܝܐ . درتاريخ سارگون ، پادشاه آشوريها

— گذشتن ، نهادن ܡܬܬܢܝܬܐ .

ܟܬܒܐ ܕܡܫܥܝܬܐ .

— چه ܡܫܥܝܬܢܝܬܐ .

ܫܘܥܝܬܐ حكايت .

— نويس ، دان ܡܫܥܝܢܐ .

ܡܫܥܝܢܐ ܕܙܒܢܐ مورخ .

تاريخى — — ܬܐ

ܡܫܥܝܬܢܝܐ مدرك — ܡܫܥܝܢܝܬܐ ܡܫܥܝܬܢܝܬܐ

تاريك — ܬܐ ܪܝܟ

ܚܫܘܟܐ ܐܢ ܚܫܘܟܬܐ تيره ܟܡܘܪܐ شب — ܠܠܝܐ ܚܫܘܟܐ .

— كردن ܚܫܟܘܢܐ ܥܒܕܐ ܚܫܘܟܐ .

— شدن ܚܫܟܘܢܐ ܗܘܐ ܚܫܘܟܐ .

— دان ܒܝܬ ܚܫܘܟܐ ، ܒܝܬ ܐܣܘܪܐ ܒܝܬ ܟܠܝܐ . — دل ܚܫܝܟ ܠܒܐ — دلى ܚܫܝܟܘܬ ܠܒܐ — رو ܚܫܝܟ ܐܦܐ . — روز ܚܫܝܟ ܝܘܡܐ ܐܢ ܕܠܐ ܓܕܐ بدبخت .

تاريكى — — ܬܐ

ܚܫܘܟܐ ، ܚܫܘܟܬܐ ، ܚܫܟܘܢܘܬܐ تيرگى .

تازانيدن — ܬܐ ܙܐ ܢܝ ܕܢ

ܡܪܗܛܢܐ ، ܡܪܗܛܢܘܬܐ .

تازگى — — ܙܓܝ

(1) ܚܕܬܘܬܐ بتازگى ܚܕܬܐܝܬ

(2) ܪܛܝܒܘܬܐ .

تازنده — — ܙܢ ܕܗ

ܡܪܗܛܢܐ ، ܡܪܗܛܢܐ ܐܘ ܪܗܛܢܐ .

تازه — — ܙܗ

ܚܕܬܐ ، ܪܛܝܒܐ . ܡܢ ܚܕܬܐ ܠܐ ܚܕܬܐ ܕܝܠܗ .

— كردن ܚܕܬܘܬܐ . — شدن ܗܘܐ ܚܕܬܐ ،

— كار، نفس ܡܢܝܚܢܐ، ܢܘܚܐ نوچه‌تازه‌وارد .

— بهار ܐܒܐ ܕܒܝܬ ܢܝܣܢ .

تازى — ܬܐ ܙܝ

(1) ܛܝܝܐ . ܥܪܒܝܐ ܐܢ ܥܪܒܝܐ زبان — ܠܫܢܐ ܛܝܝܐ ، ܥܪܒܝܐ اسب — ܣܘܣܝܐ ܐܢ ܣܘܣܐ ܛܝܝܐ .

(2) ܟܠܒܐ ܪܗܛܢܐ تعقيب كننده ܟܠܒܐ ܕܨܝܕܐ ܡܢ ܓܢܣܐ ܛܝܝܐ . — بان ܟܠܒܢܐ ، ܗܘ ܕܡܪܒܐ ܟܠܒܐ .

تازيانه — ܬܐ ܙܝ ܐܢ ܗ

ܡܚܘܛܐ ، ܦܪܓܠܐ سوط . ܩܡܫܐ شلاق قمچى ܐܝܬ ܠܗ ܐܘ ܡܚܘܛܐ ܗ . ܕ ܡܚܘܛܐ ܐܢ ܦܪܓܠܐ ܡܢܐ ܕܡܚܝܢ ܒܗ ܠܚܝܘܬܐ ܡܢ ܡܫܟܐ ܐܢ ܡܫܟܐ ܘܡܥܒܕܐ ܡܩܠܦܐ . — داراى تسمه‌هاى جرمى پراز ماسه . — زدن ܡܚܘܛܘܬܐ ، ܡܚܐ ܒܡܚܘܛܐ .

تازیدن — ܬܵܐܙܝܼܕܲܢ

ܕܗܵܪܵܐ . ܡܲܪܗܸܛܵܐ تاختن .

تاس — ܬܵܐܣ

ܥܲܩܘܼܬܵܐ ، ܥܲܩܘܼܬܐ ، ܟܡܝܼܪܘܼܬܵܐ اندوه . ܥܲܩܬܵܐ كرب .

تاسع — ܬܵܐܣܲܥ

ܬܫܝܼܥܵܝܵܐ ܕܬܸܫܥܵܐ نهم تاسعاً ܬܫܝܼܥܵܝܵܐܝܼܬ .

تاسف — ܬܲܐܣܲܘܵܦ

ܡܬܵܐܘܼܝܵܐ ، ܬܘܼܝܵܐ اسف ܬܘܿܝܵܐ آزمان — خوردن ܬܘܼܝܵܐ ܐܟܵܠܵܐ با — ܬܵܘܹܐܝܼܬ ، ܡܬܵܐܘܼܝܵܐܝܼܬ تأسفاً . ܥܸܠܬܵܐ ܕܬܘܼܝܵܐ موجب تأسف ܥܸܠܬܵܐ ܕܬܲܘܝܵܐ .

تاسه — ܬܵܐܣܹܗ

ܡܸܢ ܡܲܥܩܘܼܬܵܐ، ܡܲܩܢܲܛܘܼܬܵܐ ܠܵܐ ܢܝܵܚܘܼܬܵܐ ܠܵܐ ܒܢܝܵܚܘܼܬܵܐ ناراحتی .

تأسی — ܬܲܐܲܣܣܝܼ

ܡܸܢ ܡܲܩܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܥܩܢܘܼܬܵܐ . ܡܲܥܡܲܩܘܼܬܵܐ، ܒܬܲܪ ܕܡܸܬܬܸܠܸܦ ܡܸܢ ܐܵܚܪܹܢܵܐ ܐܲܝܟ ܐܝܼܕܵܥܵܐ شما باو — كنيد ܡܲܥܡܲܩܢܝܼ ܐܲܝܟ ܐܵܢܵܫܵܐ . ܒܬܲܪ ܕܡܸܬܬܸܠܸܦ ܡܸܢܹܗ .

— كردن (ܡܸܬܡܲܩܢܝܼ) . ܡܲܩܢܘܼܝܵܐ ܒܬܲܪ ܕܡܸܬܬܸܠܸܦ .

تاسیدن — ܬܵܐܣܝܼܕܲܢ

ܡܲܥܩܘܼܝܵܐ ، ܗܘܵܐ ܥܩܵܐ . ܡܲܥܩܲܢܵܐ ، ܡܥܲܩܬܵܐ .

تاسیده — ܬܵܐܣܝܼܕܹܗ

ܡܲܥܩܵܐ . ܥܲܩܝܼܠܵܐ ܥܩܵܐ ، ܡܥܲܩܵܐ خسته، كوفته رنجور اندوهگين .

تاسیس — ܬܲܐܣܝܼܣ

ܒܘܼܢܵܝܵܐ ، ܫܘܼܬܵܣܵܐ تشكيل ، ܛܘܼܟܵܣܵܐ تنظيم . ܫܘܼܬܵܣܵܐ بنا . — كردن ܫܲܬܸܣ .

تاش — ܬܵܐܫ

(1) ܫܲܘܬܵܦܵܐ ، ܚܲܒܪܵܐ شريك ، ܒܲܪ ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ همكار ܘܫܲܘܬܵܦܵܐ ܒܫܘܼܩܵܠܵܐ ܒܚܲܕܵܐ ܡܸܢ : خيل‌تاش (2) ܫܘܼܠܛܵܢܵܐ، ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ويار ܘ . ܒ ܫܲܠܝܼܛܵܐ ܕܐܲܝܟ ܕܚܲܕܵܐ ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ܕܫܘܼܠܛܵܢܵܐ .

تاشو — ܬܵܐܫܘܿ

ܟܘܼܪܣܝܵܐ (ܟܘܼܪܣܝܵܐ) صندلی — ܕܡܸܬܥܸܦܵܐ ܟܘܼܪܣܝܵܐ .

تافتگی — ܬܵܐܦܬܲܓܝܼ

(1) ܡܲܢܗܪܘܼܬܵܐ تاب ܢܘܼܗܪܵܐ ܘܡܲܢܗܪܘܼܬܵܐ تابندگی . ܡܲܢܗܪܘܼܬܵܐ (ܕܢܘܼܗܪܵܐ) .

(2) ܥܲܦܝܼܦܘܼܬܵܐ ، ܥܲܦܝܼܦܘܼܬܵܐ . پيچيدگی .

تافتن — — ܬܵܐܦܬܲܢ

(1) ܡܲܢܗܲܪ ، ܡܲܢܗܪܵܢܵܐ تابيدن ܡܲܢܗܪܵܢܵܐ .

(2) ܥܵܦܹܐ ، ܡܲܥܦܝܼܢܵܐ ܘܥܵܦܹܐ ܡܸܢ ܡܲܥܦܝܼܢܵܐ روی بر — ܘܡܸܢ ܦܲܢܝܵܐ ܡܲܥܦܝܼܢܘܼܬܵܐ ܕܦܢܵܝܵܐ ܡܸܢ .

تافته — — ܬܵܐܦܬܹܗ

(1) ܡܲܢܗܪܵܐ ، ܡܲܢܗܪܵܐ ، ܡܸܬܡܲܢܗܪܵܢܵܐ

(2) ܥܵܦܹܐ ، ܥܦܝܼܦܵܐ . — جگر ܡܲܢܗܪܵܐ ܟܒܕܵܐ ܠܒܵܐ ܡܲܢܗܪܵܐ ، ܡܲܚܒܵܐ عاشق .

تافته — —

ܦܘܼܬܵܐ ܕܐܲܒܪܝܼܫܡ ܡܲܢܗܪܵܐ پارچه ابريشمی براق .

تاك — ܬܵܐܟ

ܓܦܸܬܵܐ ، ܦܹܐܬܵܐ ܕܓܦܸܬܵܐ . — ستان ܓܵܢܬܵܐ، ܓܲܢܬܵܐ ܕܓܸܦܢܹܐ ܘ . ܒ ܟܲܪܡܵܐ ܕܓܸܦܢܹܐ .

تأكيد – ܬܐܟܝܕ
ܫܘܪܪܐ ، ܚܘܕܪܐ .
تاكيداً ܫܘܪܪܐܝܬ ܒܫܘܪܪܐ تاكيدات
ܫܘܪܪ̈ܐ . ܚܘܕܪ̈ܐ .

تاكيدى – – ܝܐ
ܕܫܘܪܪܐ ، ܫܘܪܪܝܐ ، ܚܘܕܪܝܐ .

تالاب – ܬܐ ܠܐܒ
ܐܓܡܐ ، ܟܢܫܘܬܐ ܕܡ̈ܝܐ ، ܓܘܒܐ غدير .

تالار – ܬܐ ܠܐܪ
ܒܝܬ ܡܘܬܒ̈ܐ ، ܛܒܠܐ ܕܐ ܡܬܒܠܘܬܐ ܕܡܘܬܒ̈ܐ
ܝܢ ܪ̈ܒܐ . ܛܒܠܐ اطاق بزرگ .

تالان – ܬܐ ܠܐܢ
ܒܙܬܐ ܫܘܪܝܬܐ ܗ . ܕ ܒܙܘܙܬܐ تاراج ،
ܫܠܘܚܐ غارت .

تالف – ܬܐ ܠܠ ܠܘܦ
ܒܪ ܚܝܠܬܐ ، ܒܪ ܚܟܡܬܐ ، ܒܪ ܐܘܡܢܐ ܚܒܪܐ
ܗܘܪܐ .

تالم – – ܠܘܡ
ܕܐܒܐܬܐ ܐܦ ܕܐܒܐ ، ܚܫܐ . – آور ܡܕܐܒܢܐ
ܡܥܠܢܐ ܕܕܐܒܐ ، ܡܘܒܥܢܐ خبر – آور
ܚܒܪܐ ܝܢ ܡܥܠܢܐ ܡܕܐܒܢܐ ، ܡܘܒܥܢܐ .

تاله – ܬܐ ܠܠ ܠܘܗ
ܡܢ ܐܠܗܘܬܐ ، ܗܘܐ ܐܠܗܐ ، ܘܥܒܕܐ ܥܒܝܕܐ
ܐܠܗܐ .

تالى – ܬܐ ܠܝܐ
ܬܪܝܢܐ ، ܐܚܪܢܐ ܡܢ ܒܬܪ ، ܡܕܡܝܢܐ نظير .

تاليف – ܬܐ ܠܝܦ
ܟܬܒܐ . ܕܘܟܪ ܟܘܢܫܐ فرهنگ جامع فارسی
– آشورى تأليف مهندس ويليام سرمس ܘܢܝܫܐ
ܡܠܬܐ ܦܪܣܝܐ ܐܬܘܪܝܐ ، ܟܬܒܐ ܕܡܟܢܫܐ
ܘܠܝܡ ܣܪܡܣ .

تاليه – ܬܐ ܠܝܗ
ܡܐܠܗܘܬܐ ، ܥܒܕܬܐ ܕܐܠܗܐ .

تام – ܬܐܡ
ܫܠܡܐ ، ܡܫܠܡܐ ܓܡܝܪܐ كامل ܒܫܡܠܡܐ
تمام ܚܐܪܘܬܐ ܫܡܠܝܬܐ ، ܓܡܝܪܬܐ آزادى تام .

تامر – ܬܐ ܐܡ ܡܘܪ
ܦܘܩܕܐ ، ܦܩܝܕܘܬܐ

تامل – – ܡܘܠ
(1) ܒܘܪܪܬܐ ، ܡܢ ܡܠܟܘܬܐ استشاره
ܡܢ ܚܙܝܬܘܬܐ ، ܡܢ ܚܫܝܒܘܬܐ ملاحظه درهر
كارى – كن ܡܢ ܡܠܟܐ ܒܟܠ ܚܕ ܒܘܪܓܠܐ
ܗ . ܕ ܒܣܘܠ ܡܠܟܐ (ܡܢ ܓܠܘܦ) ܒܟܠ
ܚܕ ܒܘܪܓܠܐ .
(2) ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ تحمل .
(3) ܣܟܪܬܐ قدرى – كن ܣܒܘܪ ܚܕܝܐ
(4) ܠܘܦܠܓܐ ترديد ܠܦܠܓܘܬܐ تردد . – كردن
ܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܝܢ ܒܣܟܐ ܡܠܟܐ ، ܚܫܒܘܢܐ ،
ܣܟܠܐ ܣܟܪܐ ، ܦܠܘܓܐ ، ܗܘܐ ܒܘܪܟܐ
ى – ܕܠܐ ܚܘܫܒܐ , ܣܘܪܗܒܐܝܬ بعجله ܠܐ
ܡܠܝܟܐܝܬ .

تامين – ܬܐ ܡܝܢ
(1) ܠܘܦܠܓܐ . ܠܦܠܓܘܬܐ ، ܚܡܝܡܘܬܐ .
(2) ܡܙܗܪܢܘܬܐ حذر ܡܙܗܪܢܘܬܐ ܕܠܒܐ ،
ܗܘܝܬܐ ܥܝܪܐ ܥܝܪ هوشيار ܐܦ ܡܙܗܪܢܘܬܐ
تحذير .

(3) ܙܗܝܪܘܬܐ امنیت، امن، احتیاط ܓܠܝܙܘܬ ܡܠܟܐ .
(4) ܥܪܒܘܬܐ ضمانت . ـ کردن ܠܥܪܒܐ . ܚܡܝܢܐ ، ܗܘܐ ܙܩܝܦܐ . ـ دادن ܥܪܒܐ ، ܗܘܐ ܥܪܒܐ ضامن . ـ نامه ܐܓܪܬܐ ܡܙܝܕܢܝܬܐ ܐܘ ܐܓܪܬܐ ܡܙܗܪܢܝܬܐ ܗ . ܕ ܐܓܪܬܐ ܕܟܝܠܗ ܐܢܫܐ ܬܠܦܐ ܠܝܗ ܡܢ ܐܓܪܬܐ ܕܬܠܦܐ ܠܐܢܫܐ ܕܐܢܫܐ .

تأمینات ـ ـ ܬܐܡ

ܕܘܟܝܐ ، ܡܙܗܪܢܘܬܐ ، ܙܗܝܪܘܬܐ ܐܘ ܬܠܦܘܬ ܙܗܝܪܘܬܐ .

تانگو ـ ܬܐܢܓܘ

(1) ܚܦܦܐ دلاك ، سلمانی .
(2) ܚܓܡܐ حجام ، ܣܘܦܬܐ باد کش گذار

ܕܘܟܪܐ : ܐܝܬ ܥܡܡ ܣܘܪܝܝܐ ܘܚܝܬܝܐ ܕܐܡܪܝ ܡܢ ܗܘ ܕܒܝܬܒܐ ܚܦܦܐ ܒܐ ܐܝܒ ܗܘܐ ܐܘ ܣܘܦܬܐ ܕܚܓܡܐ .

تانی ـ ܬܐ ܐܢܝܐ

ܡܬܝܢܘܬܐ ، ܡܬܚܡܢܘܬܐ ، ܥܪܘܒܠܘܬܐ بتأنی صحبت میکرد ܚܡܙܘܡܝܐ ܗܘܐ ܒܡܬܝܢܘܬܐ ܡܢ ܡܬܝܢܝܬ . ـ کردن ܗܘܐ ܡܬܝܢܐ متانی ، ܡܬܚܡܢܐ ، ܥܪܘܒܝܐ .

تانیث ـ ܬܐ ܢܝܬ

ܡܢܩܒܘܬܐ ، ܡܢܩܒܢܬܐ ، ܡܩܒܠܬܐ ܕܟܝܗܐ ܢܩܒܬܐ .

تانیس ـ ܬܐ ܢܝܣ

ܡܬܠܡܕܘܬܐ ، ܕܒܝܬܐ ܡܬܠܡܕܢܐ مانوس ، ܒܝܬܝܐ اهلی ، ܒܝܬܝܐ رام ، ܝܠܝܦܬܐ .

تاوان ـ ܬܐ ܘܢ

ܦܘܪܥܢ ܚܘܣܪܢܐ ، ܦܘܪܥܢ ܠܘܒܐ ، ܣܘܟܠܬܐ رفع خسارت ، زیان ، صدمه ܒܐ ܐܡܪܝ ܐܘ ܡܢܝܬܐ ܕܣܘܟܠܐ ܕ جریمه . ـ دادن ܦܪܥܐ ܚܘܣܪܢܐ ، ܠܘܒܐ ، ܣܘܟܠܬܐ .

تاول ـ ܬܐ ܘܠ

ܫܘܚܐ طاول .

تأول ـ ܬܐ ܐܒ ܘܐܠ

ܡܦܠܫܘܬܐ ، ܦܘܫܩܐ تعبیر .

تأویل ـ ܬܐ ܘܝܠ

ܦܘܫܩܐ ، ܦܘܫܩܐ ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܕܦܬܓܡܐ تفسیر ، ܡܦܫܩܢܘܬܐ ایضاح ܐܘ ܡܬܚܫܒܬ ܦܘܫܩܐ ܗ . ܕ ܦܘܫܩܐ ܕܦܬܓܡܐ ܡܬܚܫܒ ܡܢ ܡܠܘܐܐ ܕܟܝܗ ترجمه‌ای که منبسط تر از متن باشد . ـ کردن ܦܫܩܐ ، ܦܫܘܩܐ ، ܡܦܫܩܢܐ ، ܡܦܪܫܢܐ .

تأهل ـ ܬܐ ܐܗܘܠ

ܡܙܘܕܘܬܐ ، ܙܘܘܓܐ ازدواج ، ܓܒܪܢܘܬܐ . ـ اختیار کردن ܕܒܪܐ ، ܓܒܘܪܐ ، ܡܚܪ ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܓܒܪܬܐ ، ܓܒܪܐ .

تائب ـ ܬܐ ܐܒ

ܬܝܒܐ .

تایچه ـ ܬܐܝ ܟܐ تاچه

ܓܘܢܐ ، ܓܘܠܬܐ ، ܘܓܝܫܐ : ܦܠܓܘ ܓܘܠܬܐ ، ܗ . ܕ ܓܘܠܬܐ ܡܢ ܓܘܢܐ ܘܦܠܓܗ ܠܬܪܬܝܢ ܡܠܘܐܬܐ ܕܐ ܡܬܡܠܝܐ ܠܚܡܪܐ ܒܣܘܠܐ ܡܢ ܒܣܘܣܝܐ ܡܢ ܗܝ ܓܘܫܡܬܐ ܐܝܟ ܕܘܩܝܐ ܐܢܫ ܟܠ ܚܕܐ ܡܠܝܬܐ ܡܢ ܚܕ ܕܘܟܬܐ خورجین .

تأیید — ܬܲܐܝܼܕ

ܥܘܼܕܪܵܢܵܐ ، ܚܘܼܝܵܠܵܐ تقویت ، ܐܝܼܕܵܐ یاری ، ܬܘܼܟܵܠܬܵܐ . کمك . ܥܘܼܕܪܵܢܵܐ ܕܐܲܚܪ̈ܢܹܐ ܕܡܲܣܗ̈ܕܵܢܹܐ ܒܐܘܼܪܚܵܐ ܕܣܵܗܕܘܼܬܵܐ تأیید حرف دیگران از راه گواهی . ܒܐܝܼܕܵܐ ܕܐܲܠܵܗܵܐ بتأیید کردگار ܒܬܘܼܟܵܠܬܵܐ ܐܲܠܵܗܵܝܬܵܐ . — کردن ܥܕܘܼܪܹܐ ، ܡܚܲܝܘܼܠܹܐ ، ܬܲܟܘܼܠܹܐ .

تب — ܐܸܫܵܬܵܐ

ܐܸܫܵܬܵܐ ، ܐܸܫܬܵܐ ܝܲܩܕܵܢܬܵܐ ، ܫܲܚܝܼܢܘܼܬܵܐ . — استخوانی ܐܸܫܬܵܐ ܕܓܲܪܡܵܐ ܝܲܩܕܵܢܵܐ ܡܲܢ ܓܲܪ̈ܡܹܐ . — خفیف ܐܸܫܬܵܐ ܩܲܠܝܼܠܬܵܐ . — دق ܐܸܫܬܵܐ ܕܡܲܦܘܼܠܬܵܐ . — راجع ، نوبه ܐܸܫܬܵܐ ܕܗܵܦܟܵܐ ܙܲܒܢܵܐ . — غب ܐܸܫܬܵܐ ܕܝܘܿܡܵܐ ܕܬܪܹܝܢ . — تب سه یك — عرق ܐܸܫܬܵܐ ܕܬܠܵܬܵܐ ܝܵܘܡܵܢܹܐ . — مواظب ، یومی ܐܸܫܬܵܐ ܕܟܠ ܝܘܿܡ ، ܐܸܫܬܵܐ ܝܘܿܡܵܝܬܵܐ ، ܐܲܚܘܼܬܵܐ ܕܓܲܪ̈ܡܹܐ . — ولرز ܐܸܫܬܵܐ ܘܪܲܥܠܵܐ . — خال ܒܘܼܬܵܐ ܕܐܸܫܬܵܐ — کردن ܐܲܫܬܘܼܝܹܐ .

تبـادر — ܬܲܒܵܐܕܘܼܪ

ܪܗܵܛܬܵܐ ، ܩܕܵܡܘܼܬܵܐ .

تبادل — ܒܘܼܕܵܠ

ܚܘܼܠܵܦܵܐ ، ܫܘܼܚܠܵܦܵܐ ابدال . — اسراء ܫܘܼܚܠܵܦ ܐܲܣܝܼܪܹ̈ܐ . — کردن ܚܲܠܘܼܦܹܐ .

تبار — ܬܲܒܵܪ

(1) ܫܲܪܒܬܵܐ ، ܫܲܪܒܵܐ سبط ، طایفه ، ایل . (2) ܛܘܼܥܝܘܼܬܵܐ ، ܛܘܼܥܝܵܝܵܐ ضل ، ܚܘܼܪܒܵܢܵܐ خرابی .

تبـارك — — ܒܪܝܼܟ

ܡܒܲܪܲܟ ، خداوند تبارك وتعالی ܐܲܠܵܗܵܐ ܡܒܲܪܲܟ ܘܡܫܲܒܲܚ .

تباره — — ܬܲܒܵܪܵܗ

ܚܲܠܵܫܘܼܬܵܐ ، ܟܹܐܒܵܐ کوفتکی .

تباشیر — — ܬܲܒܵܫܝܼܪ

(1) ܟܹܐܦܵܐ ، ܓܲܨܵܨܵܐ جص ، گچ (2) ܣܒܲܪܬܵܐ ܛܵܒܬܵܐ (3) ܩܕܵܡܘܼܬܵܐ ܕܣܒܲܪ̈ܬܵܐ ܛܵܒ̈ܬܵܐ تبشیر .

تباع — ܬܲܒܵܥ

ܢܩܵܦܵܐ ، ܐܵܙܹܠ ܒܵܬܲܪ . ܐܘ ܒܲܬܪܵܝܵܐ ادامه .

تباعد — ܬܲܒܵܥܘܼܕ

ܡܲܪܚܩܵܢܘܼܬܵܐ ، ܪܚܝܼܩܘܼܬܵܐ ، ܦܪܝܼܫܘܼܬܵܐ . — از مرکز ܡܲܪܚܩܵܢܘܼܬܵܐ ܡܢ ܡܨܲܥܬܵܐ .

تبانی — — ܬܲܒܵܢܝܼ

ܚܲܕ ܡܲܠܵܐ ܡܢ ܦܲܬܟܵܪܘܼܬܵܐ ܕܟܲܢܘܼܫܬܵܐ (مواضعه سری) ܛܲܫܝܵܐ ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ܕܥܵܒܕܵܐ ܫܲܪܟܵܐ ܡܢ ܚܲܕ ܥܘܼܒܵܕܵܐ ܕܫܘܼܠܛܵܢܵܐ ، ܐܘ ܡܲܕܢܚܵܬܵܐ ܕܐܲܚܪ̈ܢܹܐ ، ܐܘ ܟܠܵܝܵܐ (ܫܘܼܬܵܦܘܼܬܵܐ) ܕܐܝܼܕ̈ܝܵܐ ܥܲܠ ܩܘܼܕܵܡ̈ܐ ܡܢ ܥܲܡܡܹ̈ܐ ܕܐܲܚܪ̈ܢܹܐ . — کردن ܚܲܕ ܡܲܠܵܐ ، ܥܒܵܕܵܐ ܟܠܵܝܵܐ ܥܲܠ .

تباه — ܬܲܒܵܗ

ܚܪܝܼܒܵܐ ، ܡܚܘܼܒܲܠܵܐ ، ܣܲܪܝܼܚܵܐ فاسد ، خراب — کردن ، تباهیدن ܡܚܲܪܘܼܒܹܐ ، ܡܚܲܒܘܼܠܹܐ ، ܡܣܲܪܘܼܚܹܐ . — کار ܚܪܝܼܒܵܐ ، ܡܚܲܒܵܠܵܐ ܐܘ ܡܚܲܪܒܵܢܵܐ ، ܡܚܲܒܠܵܢܵܐ . — کاری ܡܚܲܪܒܵܢܘܼܬܵܐ ܡܚܲܒܠܵܢܘܼܬܵܐ . . . — شدن ܚܪܵܒܵܐ ، ܚܒܵܠܵܐ ، ܣܪܵܚܵܐ . قابل — ܡܲܬܚܲܪܒܵܢܵܐ قابل تباهی .

تباهی — — ܬܲܒܵܗܝܼ

ܚܘܼܪܒܵܢܵܐ ، ܚܘܼܒܵܠܵܐ .

تباین — — ܫܘܢ

ܡܦܪܫܘܬܐ، ܦܘܪܫܢܐ، ܦܘܪܫܢܘܬܐ . اختلاف ܡܚܠܦܢܘܬܐ مخالفت . ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܦܘܪܫܢܐ ܒܝܢܬܗܘܢ، ܡܦܪܫܘܬܐ ܥܡ ܚܕܕܐ . این‌دو حرف باهم — دارند ܗ . ܕ . ܐܝܬ ܦܘܪܫܢܘܬܐ ܒܝܢܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܦܘܪܫܢܐ .

تبجیل — ܬܒܓܝܠ

ܝܩܪܐ، ܐܝܩܪܐ، ܡܝܩܪܢܘܬܐ .

تبحر — ܬܒܚܗܘܪ

ܡܦܪܫܘܬܐ، ܝܕܥܬܐ، ܝܕܝܥܘܬܐ، ܡܗܝܪܘܬܐ مهارت، ܚܟܝܡܘܬܐ معرفت .

تبختر — ܬܒܚܬܪ

ܘܪܕܟܬܐ ܗ . ܕ . ܗܠܟܬܐ (راه رفتن) ܡܠܝܟܘܬܐ ܥܡ ܪܒܘܬܐ ܐܝܟ : ܐܙܠ ܡܬܦܪܣܦ ܒܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܗ . ܕ . ܓܒܪܐ (ܓܒܪܐ) ܕܐ ܘܪܕܝ ܒܝܬ ܓܒܪܐ .

تبخیر — ܬܒܚܝܪ

ܡܠܗܠܒܘܬܐ، ܡܣܠܩܢܘܬܐ ܠܠܗܠܒܐ بخار، ܬܘܩܢܐ تدخین . — شدن ܠܗܠܒܐ، ܗܘܐ ܠܗܠܒܐ . — کردن ܡܠܗܠܒܐ، ܡܬܘܩܢܐ، ܡܣܩܢܐ ܠܠܗܠܒܐ .

تبدل — ܬܒܕܘܠ

ܡܫܠܚܦܘܬܐ . ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ .

تبدیل — ܬܒܕܝܠ

ܫܠܚܐ، ܫܘܚܠܦܐ ابدال، ܫܘܚܠܦܐ تغییر — پول نقره بطلا ܫܠܚܐ ܕܟܣܦܐ ܒܕܗܒܐ ܠܟܘܬܐ . — دادن، کردن ܡܫܚܠܦܐ — یافتن ܫܠܚܐ . — کننده ܡܫܚܠܦܢܐ . ܡܫܚܠܦܢܝܬܐ ܕܒܕܘܟܬܐ ܐܝܢ ܡܫܚܠܦܢܝܬܐ ܕܟܘܫܐ ܗ . ܕ . ܡܚܠܦܢܐ صراف . — شکل ܫܘܚܠܦ ܐܣܟܡܐ، ܫܘܚܠܦ ܐܣܟܡܐ — صورت ܫܘܚܠܦ ܨܘܪܬܐ، ܫܘܚܠܦ ܨܘܪܬܐ — رنگ ܫܘܚܠܦ ܓܘܢܐ . — قیافه ܫܘܚܠܦ ܦܘܪܨܘܦܐ ܫܘܚܠܦ ܦܘܪܨܘܦܐ ܐܝܢ ܦܪܨܘܦܬܐ نقاب، ماسك .

تبدیلی — — ܕܝܐ

ܡܫܚܠܦܐ ܐܝܢ ܫܘܚܠܦܐ ܐܘ ܡܫܚܠܦܢܐ .

تبذیر — ܬܒܕܝܪ

(1) ܒܘܙܐ، ܒܘܙܒܙܘܬܐ، ܦܙܪܐ

(2) ܦܙܪ ܢܟܣܐ ܐܝܢ ܦܙܪܢܘܬܐ اسراف ܐܣܘܛܘܬܐ ܗ . ܕ . ܒܘܙܒܙܘܬܐ ܕܡܕܡ، ܒܙܒܙܘܬܐ ܕܟܠ ܫܘܦܪܐ . — بذر ܒܙܪܐ ܕܒܙܪܥܐ . — مال ܦܙܪ ܢܟܣܐ ܐܝܢ ܦܘܙܪܐ ܢܟܣܐ . — کردن ܒܙܪܐ، ܒܙܒܙ .

تبر — ܬܒܪ

ܢܪܓܐ، ܚܨܝܢܐ تیشه، ܚܨܝܢܐ ܗ . ܕ . ܚܨܝܢܐ ܕܢܓܪܐ فاس، ܩܕܘܡܐ اهران . ܐܝܬ ܒܗ ܐܘ ܢܩܘܫܐ ܗ . ܕ . ܚܨܝܢܐ ܕܢܓܪܢܐ، ܦܠܚܐ فاس هیزم شکن، ܓܒܪܐ — زن ܢܓܪܐ . — زین ܓܒܪܐ ܐܝܢ ܓܒܪܐ .

تبرزد — — ܙܕ

ܓܒܪܐ ܐܝܢ ܡܠܚܐ ܕܢܓܪܐ ܐܝܢ ܡܠܚܐ ܓܘܪܡܢܝܬܐ ܗ . ܕ . ܡܠܚܐ ܫܘܦܪܬܐ ܚܠܝܬܐ ܘܫܦܝܪܐ . ܢܩܝܬܐ .

تبرع — ܬܒܪܥ ܕܘܝ

ܚܢܢܐܝܘܬܐ، ܚܠܦܐܢܘܬܐ ܒܡܓܢ ܚܢܢܐܝܬ بارادۀ خود ܐܘ ܚܘܒܢܘܬܐ ܒܡܓܢ ܡܓܢ . تبرعانه ܚܢܢܐܝܬ، ܡܓܢܐܝܬ مجانی .

تبرك — — ܒܪܘܟ

ܡܒܪܟܘܬܐ ܐܘ ܒܘܪܟܬܐ ܒܫܘܠܡܐ معنی ܕܡܫܘܚܬܐ ܫܦܝܪܬܐ ܕܟܝܢܐ . تبرکاً ܒܘܪܟܬܢܝܬ .

تبرید — ܬܒ ܒܪܕ

ܡܩܪܪܘܬܐ ، ܡܨܢܢܬܐ . — کردن ܡܩܪܪܢܐ ، ܕܝܗܒ ܩܪܝܪܘܬܐ .

تبریزی — — ܙܝ

ܒܘܠܒܐ ܚܘܪܐ ܐܘ ܚܘܪܒܬܐ ܦܪܣܝܬܐ ، ܚܘܪܒܬܐ سفیدار . ܐܝܟ ܐܪܙܐ ܕܐܝܠܢܐ .

تبریك — ܬܒ ܒܪܟ

ܒܘܪܟܬܐ . ܝܗܒ ܐܘܦ ܐܝܟܢܐ ܒܘܪܟܐ تسعید ܒܪܟܐ ܡܫܝܚܐ ܫܡܐ ܠܗ ܐܬܐ ܫܘܠܡܐ معنی . — گفتن ܒܪܘܟ ܐܝܟ : ܒܪܘܟ ܠܝ ܠܒܪܘܟ . تبریکات ܒܘܪܟܐ .

تبرهن — ܬܒ ܒܪܗܢ

ܡܚܘܝܢܘܬܐ ، ܡܦܪܫܢܘܬܐ .

تبرئه — ܬܒ ܒܪܐܗ

ܙܕܩܐ . ܡܙܕܩܢܘܬܐ ابرار — کردن ܙܕܝܩܐ ، ܒܫܘܠܡܐ معنی ܕܡܚܘܐ ܠܐܢܫܐ ܐܝܟ ܙܕܝܩܐ ܘܠܐ ܚܛܝܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܚܘܒܐ .

تبری — ܬܒ ܒܪܐ

ܡܙܕܩܢܘܬܐ ، ܠܐ ܚܛܝܬܘܬܐ برائت ܫܘܒܩܢܐ ܕܠܐ ܫܘܒܩܢܐ ܐܝܬ ܕܠܐ ܚܛܝܬܐ .

تبزل — ܬܒ ܒܙܠ

ܡܦܬܚܢܘܬܐ ܗ . ܕ . ܦܬܚܘܬܐ ܕܡܢܒܥܐ ܚܝܠܐ ܕܡܬܚܪܐ سیغ ، بابزن ܫܦܝܕ بزل .

تبسم — ܬܒܣ ܒܣܡ

ܓܚܘܟܬܐ ، ܓܚܟܐ ܕܠܐ ܩܠܐ ، ܓܚܟܐ ܕܠܐ ܩܠܐ لبخند . — کردن ܓܚܘܟܝܐ . ܡܠܬܐ ܡܫܬܡܫܬܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܐܬܘܪܝܐ .

تبشیر — ܬܒ ܒܫܪ

ܣܒܪܬܐ ܗ . ܕ . ܣܒܪܬܐ ܕܡܒܣܪܐ خبر ܡܣܒܪܢܐ . عید — ܥܐܕܐ ܕܣܘܒܪܐ ܕܡܒܣܪܢܐ ܡܒܣܪܢܐ ، ܐܡܠܟܐ ܐܝܟ ܕܒܣܪ ܠܡܪܝܡ ܥܐܕܐ ܕܒܠܕܐ ܕܡܪܢ ܡܫܝܚܐ (ܒܗ ܫܒܬܐ ܝܘܡܐ) ܐܝܟ ܕܒܣܪܬܐ ܕܣܘܒܪܐ .

تبصره — ܬܒ ܒܨܪܗ

ܒܘܚܢܐ ، ܥܘܗܕܢܐ یاداشت ، ܬܚܡܐܬܐ بیجك .

تبصبص — ܬܒܣ ܒܨܒܨ

ܡܬܚܢܦܢܘܬܐ ، ܡܬܚܢܦܢܘܬܐ ܐܝܟ ܡܬܚܢܦܢܐ ܒܠܒܐ ܗ . ܕ . ܒܫܒܚܬܐ ܕܡܘܕܝܢܐ ܐܝܟ ܟܠܒܐ . ܗ . ܕ . ܒܫܘܚܠܦܐ ܕܕܘܢܒܐ . ܒܘܟܪܐ ܒܡܘܟ ܡܚܢܦܘܬܐ تملق . ܒܘܟܪܐ ܐܝܟ ܡܚܢܦܘܬܐ مداهنه ܠܚܢܦܢܘܬܐ چاپلوسی .

تبطیل — ܬܒ ܒܛܠ

ܒܘܛܠܐ ، ܡܒܛܠܢܘܬܐ ابطال ܒܘܛܠܐ فسخ ، نسخ .

تبعه — ܬ ܒ ܥܗ

ܒܢ ܐܬܪܐ تابع ܫܡܫܐ ܕܐܬܪܐ (ܬܒܥܐ ܠܡܘܠܟܢܐ ܕܐܝܟ ܐܬܪܐ) ܐܘ ܡܠܟܘܬܐ ܕ تابع ܗ . ܕ . ܒܢܝ ܐܬܪܐ . — خارجه ܒܢܝ ܐܬܪܐ ܢܘܟܪܝܐ ܗ . ܕ . ܐܚܪܢܝܐ .

تبعی — — ܥܝ

ܡܬܒܥܢܐ ، ܬܒܥܐ ܕܠ ، ܬܒܥܐ ܩܢܘܢܐ قضیه‌اصلی و قضیه تبعی ܩܢܘܢܐ ܪܫܢܝܐ ܘܩܢܘܢܐ ܬܒܥܢܝܐ ܩܢܘܢܐ ܗ . ܕ . ܬܒܥܐ ܕܠ ܩܢܘܢܐ ܪܫܢܝܐ .

تبعيت — ـ ܒܸܥܝܼܬ

ܡܫܲܠܡܵܢܘܼܬܵܐ : ܗܲܠܝܼܵܐ ܒܵܬܲܪ ܐܵܦ ܐܲܡܪܘܿܟܼܘܿܢ ܐܵܬܹܐ ، ܡܫܲܥܒܕܘܼܬܵܐ تابعيت ، ܐܲܡܪܘܿܢܘܼܬܵܐ .

تبعيد — ܬܲܒ ܥܝܼܕ

ܕܚܘܿܩܝܵܐ ، ܡܫܲܠܚܵܢܘܼܬܵܐ اجلاء ܡܓܲܠܝܵܢܘܼܬܵܐ ܓܠܘܿܬܝܵܐ طرد . ــ كردن ܕܚܵܩܵܐ ، ܫܲܠܘܿܚܹܐ ܓܵܠܘܿܝܹܐ ܠܒܵܪ ܡܢ ܐܲܬܪܵܐ . ܕܚܝܼܩܵܐ ، ܓܠܵܝܵܐ . ܕܚܘܿܩܝܵܐ ܕܐܲܬܪܵܐ ܡܢ ܐܲܬܪܵܐ . ܡܫܲܠܚܵܢܘܼܬܵܐ ܡܢ ܐܲܬܪܵܐ ܡܓܲܠܝܵܢܘܼܬܵܐ ܡܢ ܒܹܝܬܵܐ .

تبعيض — ܬܲܒ ܥܝܼܙ

ܡܦܲܪܫܵܢܘܼܬܵܐ ܦܠܵܓܼܘܼܬܵܐ ناحق ، ܠܵܐ ܙܕܝܼܩܘܼܬܵܐ برخلاف عدل . ܘܦܘܼܪܫܵܢܵܐ ܒܝܼܢܵܐ ܒܲܝܢܵܬܵܐ ، ܚܕܵܐ ܕܦܵܪܵܐ . ــ كردن ܘܦܲܪܹܫ ܦܠܵܓܼܵܐ ܚܕܵܐ ܦܪܵܐ .

تبليغ — ܬܲܒ ܠܝܼܓܼ

ܟܪܘܿܙܘܼܬܵܐ ܘܡܲܟܪܙܵܐ نشر ܡܫܲܘܕܥܵܢܘܼܬܵܐ اشاعت . ــ مذهبى ܟܪܘܿܙܘܼܬܵܐ ܬܘܿܕܝܼܬܵܐ . ــ كردن ܟܵܪܹܙ . ܠܵܐ ܟܪܘܿܙܵܐ ܒܟܼܹܪܝܼܢ ܐܵܦ ܡܫܲܠܡܵܢܹܐ ܦܲܠܓܵܐ ܕܐܲܬܪ̈ܵܐ ܘ . ܕ . ܠܵܐ ܟܪܘܿܙܵܐ ܦܘܿܩܵܕܵܐ تبليغات ܟܪܘܿܙܹܐ .

تبليل — ܬܲܒ ܠܝܼܠ

ܡܪܲܛܸܒܠܵܐ ، ܒܸܠܘܿܠܵܐ ، ܪܛܝܼܒܼܵܐ ، ܒܠܝܼܠܵܐ ، ܪܛܝܼܒܼܵܐ مرطوب . ܡܪܲܛܒܵܐ ܒܐܲܬܪܵܐ ܕܛܲܠܵܐ بژم ، شبنم .

تبنى — ܬܲ ܒܼ ܢܝܼ

ܡܫܲܡܫܵܐ ܕܒܪܵܐ ، ܟܬܝܼܒܼܬܵܐ ܠܡܫܝܼܚܵܝܹܐ ܐܝܼܢܵܐ ܕܐܵܦ ܐܵܦ ܕܒܪܵܬܵܐ ܡܢ ܒܵܬܲܪ .

تبول — ܬܲ ܒܼܘܿ ܘܘܿܠ

ܡܲܫܬܝܼܢܵܐ ، ܦܫܝܼܢܵܐ . ــ كردن ܡܫܲܬܹܐ ادرار كردن ، ܦܫܲܢܵܐ شاشيدن . ــ خونى ܡܫܲܬܝܼܵܐ ܕܕܡܵܐ (ܗܲܡܵܬܘܼܪܝܵܐ) .

تبيان — ܬܲܒ ܝܵܢ

ܦܘܼܫܵܩܵܐ ، ܘܡܲܚܘܝܵܢܵܐ تعبير ܦܘܼܫܵܩܵܐ ، ܡܦܲܫܩܵܢܘܼܬܵܐ بيان .

تبيره — ܬܲܒܝܼ ܪܵܗ

ܛܲܒܠܵܐ ܬܘܿܦܵܐ ، ܙܘܿܢܓܼܵܐ دهل ، ܐܲܪܓܲܢܵܐ كوس ܛܲܒܠܵܐ طبل . ــ زن ܛܒܵܠܵܐ ، ܛܲܒܵܠܵܐ طبال . . .

تبيين — ܬܲܒ ܝܝܼܢ

ܡܦܲܫܩܵܢܘܼܬܵܐ .

تبيين — ܬܲܒ ܝܝܼܢ

ܦܘܼܫܵܩܵܐ ، ܘܡܲܚܘܝܵܢܵܐ ، ܡܲܚܘܝܵܬܵܐ ، ܡܲܘܕܥܵܢܘܼܬܵܐ .

تبييض — ܬܲܒ ܝܝܼܙ

ܡܚܲܘܪܵܢܘܼܬܵܐ استنساخ ܐܵܦ ܡܲܚܘܝܵܢܘܼܬܵܐ .

تپاس — ܬܲ ܦܵܐܣ

ܡܘܿܦܵܣܵܐ ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ ، ܡܘܿܦܵܣܵܐ ܦܓܼܪܵܐ رياضت ، ܐܵܦ ܙܗܝܼܕܘܼܬܵܐ زهد .

تپاله — ܬܲ ܦܵܐ ܠܵܗ

ܟܦܵܦܵܐ ܐܝܼܢ ܕܬܵܘܪܵܐ ܕܬܘܿܪܵܬܵܐ سرگين گاو ܡܝܵܒܫܵܐ ܗܵܘ ܡܚܘܼܡܵܐ ܐܝܼܢ ܐܲܚܪܵܢܵܐ . ܕܒܼܝܼܫܵܐ تاپه .

تپانچه — ـ ܢ ܒܸܢܝܼܗ

(1) ܟܘܿܦܵܐ ܦܸܬܵܐ ، ܦܲܠܚܵܐ سيلى ، ܦܲܘܕܵܐ كشيده ܡܘܿܡܵܐ درق ܦܘܼܡܵܐ چك ــ زدن ܦܲܠܚܵܐ ܡܚܵܐ ܦܘܿܕܝܵܬܵܐ كشيده زدن .

(2) ܛܠܐܒܐ ܕܦܘܠܐ؛ ܡܠܝܐ ܕܟܠܝܐ .
(ܡܠܝܐ ܡܘܣܝܪܐ ܒܝܕ ، ܚܕ تفنگ) .

تپاندن — ܠܘ ، ܕܝ تبانيدن
ܡܠܦܐ . ܐܠܘܐ آغندن ، ܕܚܫܐ چپاندن .
ܡܠܚܡܐ (ܕܝ ܩܕܫܐ ܒܚܝܘܬܐ) ܐܦ طپاندن

تپش — ܬܦܫ طپش
ܛܘܦܬܐ ، ܛܦܛܦܬܐ ، ܕܘܦܕܘܦܐ رفرف ،
ܕܦܬܐ اختلاج . — قلب ܛܘܦܛܦܐ ܕܠܒܐ ،
ܕܦܩܐ . ܛܘܦܛܦܐ ܕܥܝܢܐ ܟܕ ܩܕܡ
ܢܦܠܐ . — چشم ܕܘܦܕܘܦܐ ܕܥܝܢܐ ،
ܕܘܦܕܘܦܐ ܕܥܝܢܐ ܐܘ ܛܦܛܦܬܐ . — كردن
ܛܦܛܦܐ .

تپنگوز — ܬܦܢܓܘܙ
ܛܦܫܐ ، ܣܟܠܐ بليد ، ܒܠܗܐ ابله ܫܛܝܐ
احمق .

تپه — ܬܦܗ
ܬܠܐ ܐܘ ܪܡܬܐ . — دار ܡܠܝܐ ܕܬܠܐ
ܐܘ ܪܡܬܐ .

تپيدن — ܬܦܝܕܢ طپيدن
ܛܦܛܦܐ تپش كردن ، ܕܦܩܐ مجتلج شدن ،
ܕܘܦܕܘܦܐ رفرف كردن . ܠܒܝ ܛܦܛܦܐ
ܠܒܝ ، ܠܒܝ ܡܛܦܛܦ ܠܒܝ دلم می تپد .

تتابع — ܬܬܐܒܥ
ܢܩܦܬܐ ، ܫܘܠܡܐ . ܢܩܝܦܘܬܐ ܗ . ܕ .
ܢܩܦܐ ܕܚܕ ܒܬܪ ܚܕ ، ܐܬܝܐ ܚܕ ܒܬܪ
ܚܕ ܢܩܦܐ .

تتبع — ܬܬܒܥ
ܒܥܬܐ ، ܒܘܚܢܐ استقصاء ، ܒܨܝܘܬܐ

ܐܟܬܫܐܦ اكتشاف . ܓܠܝܢܐ ܕܡܫܟܚܬܐ . — علمی
ܒܥܬܐ ܝܕܥܬܢܝܬܐ . — كردن ܒܥܝܐ ،
ܓܠܝܢܐ ܕܡܫܟܚܬܐ .

تترى — ܬܬܪܝ
ܗܘܡܩܐ ܗܘܡܩܐ ، ܗܘܡܩܐ سماق . ܐܘܠܨܐ
ܗ . ܕ . ܐܝܠܢܐ ܕܗܘܡܩܐ .

تتق — ܬܬܩ
ܕܘܦܢܐ پرده . ܡܟܣܝܐ برقع . — نيلی ، نيلگون
ܕܘܦܢܐ ܙܪܩܐ ܐܘ ܡܟܣܝܐ ܗ . ܕ .
ܙܪܩܐ .

تتماج — ܬܬܡܐܓ
ܐܛܪܝܐ رشته فرنگی .

تتمه — ܬܬܡܗ
ܫܪܟܐ ، ܗܘ ܡܐ ܕܦܝܫ ܡܢ ܡܕܡ .
ܩܝܡܐ ، ܫܪܟܐ باقی مانده .

تتميم — ܬܬܡܝܡ
ܡܫܡܠܝܘܬܐ ، ܫܘܡܠܝܐ اتمام ، ܫܘܠܡܐ
اختتام ، ܫܘܡܠܝܐ اكمال .

تتويج — ܬܬܘܝܓ
ܬܓܐ ، ܡܟܠܠܘܬܐ ܕܬܓܐ ܠܪܝܫ ܡܠܟܐ .

تثبيت — ܬܬܒܝܬ
ܡܫܪܪܘܬܐ ، ܫܘܪܪܐ تصديق . ܡܫܬܪܪܢܘܬܐ
تحكيم ، ܫܘܚܠܦܐ احكام . — كردن ܡܫܪܪܐ
ܐܘ ܫܪܪܐ ، ܫܪܝܪܐ .

تثريب — ܬܬܪܝܒ
ܟܘܣܝܐ . ܡܟܣܢܘܬܐ ܕܦܘܡܐ ܒܠܫܢܐ .
ܡܟܣܢܘܬܐ ܕܡܠܐ ܐܘ ܣܟܠܘܬܐ ، ܘܡܟܣܝܢ
ܐܦ ܡܟܣܝܢܘܬܐ .

تثقیب — ܬܐܩ ܩܝܒ

ܢܩܘܒܘܬܐ ، ܬܘܩܒܐ ، نقب ، ܡܬܪܥܝܢܘܬܐ ܬܘܪܥܐ ܡܢ ܬܪܥܬܐ .

تثقیل — — ܩܝܠ

ܡܬܩܠܢܘܬܐ ، ܝܩܝܪܘܬܐ ܝܩܘܪܐ ، ܝܩܪܢܬܐ ܐܘ ܡܬܩܪܢܬܐ ܕܝܘܩܪܐ ܥܠ ܐܢܫܐ ، ܡܬܩܠܢܘܬܐ .

تثلیث — — ܠܝܬ

ܡܬܬܠܬܢܘܬܐ ܐܘ ܡܬܬܠܬܢܘܬܐ ܗ . ܕ ܩܢܘܡܐ ܠܐܠܗܐ ܡܫܝܚܝܐ .

تثنیه — — ܢܝܗ

ܡܬܢܝܢܘܬܐ ، ܡܬܢܝܢܐ ܡܬܢܝܢܐ . ܬܢܝܢܐ ܡܬܢܝܢܐ ܠܬܪܝܢ ثنویه ، زندقه . ܐܬܘܬܐ ܕܡܬܐܡܪܢܘܬܐ ܥܠ ܬܪܝܢ ܡܬܢܝܢܐ ܡܘܫܚܬܐ ܕܡܫܡܥܬܐ . سفر — ܬܢܝܢ ܢܡܘܣܐ .

تثویب — — ܘܝܒ

ܬܘܒܝܬܐ .

تجادل — ܬܐ ܓܐ ܕܘܠ

ܚܪܝܢܐ ، ܚܪܝܢܐ تنازع ، ܐܬܚܪܝܢܘܬܐ مشاجره ، ܕܘܪܫܐ ܕܚܪܝܢܐ ܕܡܬܚܪܝܢܘܬܐ .

تجارت — ܬܐ ܓܐ ܪܬ

ܬܓܪܘܬܐ ، ܬܐܓܘܪܬܐ ܗ . ܕ ܙܒܢܐ ܘܙܒܢܐ ܡܬܬܓܪܐ ، ܙܒܢܐ ܙܒܢܬܐ . — کردن ܬܐܓܘܪ . — خانه ، گاه ܒܝܬ ܬܐܓܘܪܬܐ اطاق تجارت ܒܝܬ ܬܪܥܘܬܐ ܕܬܐܓܘܪܬܐ .

تجارتی — ܪ ܬܝ تجاری

ܬܐܓܘܪܬܢܝܐ ، ܬܓܪܢܝܐ تجاری .

تجاسر — ܬܐ ܓܐ ܣܘܪ

ܡܪܚܘܬܐ ، ܡܬܡܪܚܢܘܬܐ گستاخی ܡܪܚܐ — ܕܘܬܐ .

تجانس — — ܢܘܣ

ܓܢܣܘܬܐ ܓܢܣܢܝܐ ، ܓܢܣܘܬܐ ܕܓܢܣܐ ܓܘܢܝܐ برابر .

تجاور — — ܘܘܪ

ܡܓܝܪܘܬܐ ، ܡܘܕܪܘܬܐ ، ܫܒܒܘܬܐ .

تجاوز — — ܘܘܙ

(1) ܥܒܘܪܐ ، ܥܒܪܬܐ ܡܢ ܥܠ ، ܥܠ ܬܚܘܡܐ . ܥܒܪܬܐ ، ܥܒܪܬܐ ، ܡܬܥܒܪܢܘܬܐ تخطی . — بحقوق دیگران ܥܒܘܪܐ ܥܠ ܙܕܩܐ ܕܐܚܪܢܐ ܗ . ܕ . ܥܠ ܬܚܘܡܐ ، ܕܥܒܪܐ . — ازقانون ܥܒܘܪܐ ܥܠ ܢܡܘܣܐ .

(2) ܝܬܝܪ ، ܝܬܝܪ ܝܬܝܪ ، ܝܬܝܪܘܬܐ . — ۱ صد نفر ܝܬܝܪ ܡܢ ܡܐܐ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܡܐܐ ܦܪܨܘܦܐ ، ܝܬܝܪܐ . — کردن ܥܒܪ ܥܠ ܐܘ ܝܬܪ . — کار ܥܒܘܪܐ ، ܗܘ ܕܥܒܪ ܥܠ ܬܘܩܢܐ ܢܡܘܣܐ ، ܡܬܩܢܐ ، ܡܬܝܬܪܢܐ .

تجبر — ܬܐ ܓܒ ܒܘܪ

ܪܡܘܬܐ ، ܡܬܪܡܪܡܢܘܬܐ تکبر . ܫܘܒܗܪܘܬܐ غرور ، ܡܬܪܡܪܡܢܘܬܐ استکبار .

تجبیر — ܓܒ ܒܝܪ

ܥ ܡܬܩܢܘܬܐ شکسته‌بندی ، ܥ ܡܬܩܢܐ ܕܓܪܡܐ ܡܬܒܪܐ ܡܢ ܥ ܡܬܩܢܐ ܓܪܡܐ .

تجدد — ܬܐ ܓܕ ܕܘܕ

ܚܘܕܬܘܬܐ ، ܡܬܚܕܬܢܘܬܐ ، ܚܘܕܬܐ احیاء

ܚܘܕܬܐ . ܡܬܝܠܕܢܘܬܐ ܡܢ ܪܝܫ تولدجدید .
ـ خواه ܡܚܕܬܢܐ ܕܚܘܕܬܐ ، ܕܡܚܕܬܢܘܬܐ ܕܡܬܝܠܕ ܠܪܝܫܐ ، ܠܡܚܕܬܐ ܬܘܕܝܬܐ ، ܠܟܝܢܐ ܘܡܬܘܕܝܐ .

تجدید ـ ܚܕܬ ܪܝܫ

ܚܘܕܬܐ ، ܡܚܕܬܢܘܬܐ بدعت . ܐܦ ܬܢܝܢܐ تكرار ، ܬܢܝܐ اعاده . ـ كردن ܚܕܬܐ ، ܬܢܝܐ . ـ نظر ܚܕܬ ܪܢܝܐ . ـ قوا ܚܕܬ ܚܝܠܐ . ـ عهد ܚܕܬ ܩܝܡܐ . ـ مرض ܬܢܝ ܟܪܝܘܬܐ ܡܢ ܬܢܝܢܘܬ ܟܪܝܘܬܐ . ـ طبع ܬܢܝܢܘܬ ܛܒܥܐ . ـ جوانی ܚܘܕܬܐ ܡܢ ܥܠܝܡܘܬܐ ܗ . ܕ . ܬܢܝ ܡܢ ܬܢܝܢܘܬ ܥܠܝܡܘܬܐ . ـ حیات ܕܚܝܐ .

تجدیدی ـ ـ ܪܝܫ

ܬܢܝܢܝܐ . ܡܚܕܬܢܝܐ .

تجرب ـ ܚܕܬ ܕܪܒ

ܢܣܝܢܘܬܐ ، ܝܕܥܬܐ ܡܢ ܐܝܕܐ ܢܣܝܢܐ . ܐܘܪܚܬܐ ܡܢ ܐܝܕܐ ܢܣܝܢܐ .

تجربه ـ ܚܕܬ ܪܝ ܕܒܗ   تجربت

ܢܣܝܢܐ . ـ كردن ܢܣܝܐ . ـ خانه ܒܝܬ ܢܣܝܢܐ . ـ كار ، دار ܡܢܣܝܢܐ ، ܡܪܐ ܕܢܣܝܢܐ تجرب ، باتجربه ܒܠܐ ܢܣܝܢܐ بیتجربه . ܢܣܝܢܐ تجربیات .

تجرد ـ ܚܕܬ ܕܪܕ

ܡܬܝܚܕܢܘܬܐ ، ܝܚܝܕܘܬܐ ، ܒܠܚܘܕܝܘܬܐ انفراد . ـ گزین ܝܚܝܕܝܐ ، ܚܒܝܫܐ گوشه نشین ، ܡܬܝܚܕܐ پرده‌نشین . ܐܦ ܡܫܠܚܘܬܐ ، ܫܠܝܚܘܬܐ عریانی .

تجرع ـ ـ ܕܪܥ

ܓܡܥܬܐ ، ܓܡܥܬܐ ܚܕܐ جرعه .

تجرید ـ ܚܕܬ ܪܝܕ

ܡܬܝܚܕܢܘܬܐ ، ܦܪܝܫܘܬܐ سوائی . ܦܪܫܬܐ ܕܡܢܝܢܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ ܡܫܡܥܐ ܒܠܚܘܕܗ .
ـ نمودن ܦܪܫܐ . ܐܦ ܡܬܝܚܕܢܐ ، ܚܙܝ تجرد .

تجریس ـ ـ ܪܝܣ

ܡܬܒܙܚܢܘܬܐ . ܒܙܚܬܐ ܕܡܢܝܢܐ ܒܣܝܡܐ ، ܠܐ ܡܩܒܠܐ ناپذیر .

تجزیه ـ ـ ܪܝ ܙܗ

ܦܘܪܫܢܐ ، ܢܣܝܢܘܬܐ امتحان ، ܦܘܚܡܐ آزمایش ، ܦܠܓܘܬܐ ܗ . ܕ . ܦܠܓܘܬܐ ܕܡܢܝܢܐ ܠܡܢܘܬܗ . ـ كردن ܦܪܫܐ ، ܢܣܝܐ ، ܦܠܓܐ . ـ خون ܦܘܪܫܐ ܕܕܡܐ ܡܢ ܦܘܪܫܢܐ ܕܕܡܐ ، ܢܣܝܢܗ . ـ جمله كلمه ܦܠܓܘܬܐ ܕܡܠܬܐ ܗ . ܕ . ܦܠܓܘܬܐ ܕܡܠܬܐ ܠܡܢܘܬܗ ܘܦܪܫܐ .

تجسس ـ ܚܕܬ ܣܣ

ܒܥܝܐ ، ܒܥܝܬܐ ، ܒܨܝܢܐ تتبع ، استقصاء ܒܘܩܪܐ تفحص . ܦܘܬܫܐ تفتیش ܒܘܨܝܐ اكتشاف ، ܓܠܝܢܐ جاسوسی ܓܫܘܫܘܬܐ . ـ كردن ܒܥܝ ܒܘܨܝ ، ܓܫܘܫܐ . . .

تجسم ـ ـ ܣܡ

ܡܬܓܫܡܢܘܬܐ ، ܡܬܓܫܡܢܘܬܐ ، ܡܬܓܫܡܢܘܬܐ . ܗ . ܕ . ܢܣܒܬ ܦܓܪܐ ܠܓܫܡܢܐ ، ܒܓܫܡܐ . ܡܬܓܫܡܢܘܬܐ ܒܓܫܡܐ ܡܢ ܓܫܡܐ ܓܫܡܢܝܐ . ܡܬܓܫܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܓܫܡܐ . ܐܦ ܗܘܐ ܠܓܫܡܢܐ جسیم . ܗܘܐ ܦܓܪܢܝܐ پرچسه .

تجسیم — ܬܲܓ݂ܣܝܼܡ

ܡܓܲܫܡܘܼܬܵܐ ، ܡܓܲܫܡܵܢܘܼܬܵܐ ، ܓܘܼܫܡܵܢܵܝܵܐ ܠܘܼܫܵܡܵܐ ، ܓܘܼܫܡܵܐ .

تجفیف — — ܝܵܒܹܫ

ܡܝܲܒܫܘܼܬܵܐ . ܡܝܲܒܫܵܢܘܼܬܵܐ .

تجلی — ܬܲܓ݂ܠܝܼ

ܡܬܓܲܠܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܓܸܠܝܵܢܵܐ . ܚܙܵܝܵܐ نمود . ܥܹܐܕܵܐ ܕܓܸܠܝܵܢܵܐ عیدتجلی ܗ . ܕ . ܗܘܼ ܕܟܲܕ ܡܫܲܡܫܵܐ ܠܡܵܪܲܢ ܕܡܬܓܲܠܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܡܵܪܲܢ ܠܬܲܠܡܝܼܕܹܐ ܥܲܠ ܛܘܼܪܵܐ ܕܬܵܒܘܿܪ .

تجلید — ܬܲܓ݂ܠܝܼܕ

ܓܠܵܕܵܐ ، ܟܬܵܒܵܐ ܕܟܬܵܒܵܐ ، ܠܘܼܫܵܡܵܐ .

تجلیل — ܬܲܓ݂ܠܝܼܠ

ܫܘܼܒܚܵܐ ، ܫܲܒܚܵܐ ، ܝܲܩܝܼܪܘܼܬܵܐ ܕܫܘܼܒܚܵܐ تمجید ، ܕܫܘܼܒܚܵܐ مدح . — نمودن ܫܲܒܘܿܚܹܐ .

تجلیلی — — ܝܼ

ܫܘܼܒܚܵܢܵܝܵܐ . ܡܫܲܒܚܵܢܵܐ .

تجمه — ܬܲܓ݂ܡܸܥ ܡܵܥܸܠ

ܡܬܟܲܢܫܘܼܬܵܐ . ܟܢܘܼܫܝܵܐ ، ܓܲܡܥܵܐ ، ܟܸܢܫܵܐ ، ܟܘܼܢܵܫܵܐ اجتماع . — خون ܡܬܟܲܢܫܘܼܬ ܕܡܵܐ ܡܸܢ ܟܢܘܼܫܝܵܐ ܕܡܵܐ : ܫܸܩܵܐ ܡܲܟܢܵܐ (ܗܹܡܵܬܘܿܡܵܐ) .

تجمل — — ܡܵܥܸܠ

ܗܲܕܵܪܘܼܬܵܐ ، ܗܲܕܵܪܵܐ ، ܫܘܼܦܵܪܵܐ جمال ، ܓܘܼܪܘܼܬܵܐ شکوه . ܐܵܦ ܝܘܼܩܵܪܵܐ ܗ . ܕ . ܫܲܒܠܵܢܘܼܬܵܐ ܕܟܵܢܵܐ . تجملات ܗܲܕܵܪܘܼܬܵܐ ، ܓܘܼܪܘܼܬܵܐ . .

تجملی — — ܡܵܥܸܠ ܝܼ

ܡܗܲܕܪܵܢܵܐ ، ܓܘܼܪܘܼܬܵܢܵܐ . اشیاء — ܨܒܘܼܝܵܬܵܐ ܓܘܼܪܘܼܬܵܢܵܝܹܐ ، ܡܗܲܕܪܵܢܵܝܹܐ .

تجنب — ܬܲܓ݂ܢܘܼܒ ܠܘܵܬ

ܚܘܼܫܵܒܵܐ ، ܚܫܵܒܬܵܐ اجتناب ܢܛܘܼܪܝܵܐ احتراز . ܢܛܝܼܪܘܼܬܵܐ ، ܓܲܢܒܵܝܘܼܬܵܐ ܕܓܲܢܒܵܐ ܠܓܲܒܵܐ ܓܲܒܵܐ کناره گیری , ܠܘܵܬܘܼܬܵܐ .

تجنیس — ܬܲܓ݂ܢܝܼܣ

(1) ܓܢܘܿܣܘܼܬ ܓܢܵܣܵܐ (2) ܓܢܘܿܣܘܼܬ ܓܸܢܣܵܐ (3) ܕܡܘܼܬܵܐ شباهت . ܐܵܦ ܚܕܵܓܢܵܣܵܐ ܚܕ ܓܸܢܣܵܐ . ܚܕܵܐ تجانس .

تجویز — ܬܲܓ݂ܘܝܼܙ

(1) ܡܫܲܠܛܘܼܬܵܐ ، ܚܲܒܝܼܒܘܼܬܵܐ ܚܘܼܠܵܐ حلال . (2) ܡܦܲܣܩܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܣܩܵܢܵܐ ܕܦܣܵܩܵܐ اجازه (3) ܡܦܲܩܕܵܢܘܼܬܵܐ سفارش ، توصیه . — کردن ܡܫܲܠܛܸܐ ܝܲܢ ܡܫܲܠܛܹܐ ، ܚܲܒܝܼܒܵܐ ܚܘܼܠܵܐ . ܦܣܘܿܩܹܐ ، ܡܫܲܠܛܹܐ . مطابق تجویز طبیب ܐܲܝܟ ܡܦܲܣܩܘܼܬܵܐ ܕܐܵܣܝܵܐ . طبیب بادکش — کرد ܐܵܣܝܵܐ ܡܫܲܚܠܸܦ ܗܘܼܦܵܟܬܵܐ .

تجویف — — ܝܼܦ

ܚܠܵܠܵܐ ، ܚܲܒܝܼܒܘܼܬܵܐ ܚܠܝܼܠܵܐ اجوف .

تجهیز — ܬܲܓ݂ܗܝܼܙ

(1) ܛܘܼܝܵܒܘܼܬܵܐ ، ܛܘܼܝܵܒܘܼܬܵܐ ، ܛܲܝܸܒܘܼܬܵܐ ܡܛܲܝܒܹܐ . ܡܙܲܝܢܘܼܬܵܐ . ܐܵܦ ܡܙܲܝܢܵܢܘܼܬܵܐ تسلیح ܡܙܲܝܢܵܢܘܼܬܵܐ ܕܙܲܝܢܹܐ اسلحه (2) ܗܘܼܦܵܟܵܐ ܗ . ܕ . ܡܛܲܝܒܵܐ ܕܓܘܼܫܡܹܐ ، ܦܘܼܪܣܵܐ . (3) ܡܛܲܝܒܵܢܘܼܬܵܐ تهیه ، ܛܘܼܝܵܒܵܐ تدارک .

– کردن ܙܝܢܐ ، ܙܝܘܢܐ مسلح‌شدن ، ܡܙܘܝܢܐ
مسلح کردن . ܙܘܘܕܐ . تجهیزات ܙܝ̈ܢܐ ،
ܙܘܕܘܬܐ ، ܙܝܢܘܬܐ ، ܙܘܘܕܐ تجهیزقشون
ܙܘܕܘܗ ܚܝܠܐ ܝܢ ܡܙܘܕܢܘܬܗ ܚܝܠܐ .

تجیر – ܬܓܝܪ

ܫܢܝܐ ܬܚܘܦܐ تاخور ، تابردار . ܕܫܘܩܝܐ
ܗ . ܕ . ܫܢܝܐ ܒܝܕܐ ܡܢ ܒܝܗܐ ܝܢ ܡܢ
ܦܪܙܠܐ ܡܬܠܬܐ ܘܒܡ ܒܝܬܐ ܝܢ ܡܒܡ
ܓܘ ܕܘܪܐ پاروان .

تحارب – ܬܚܐ ܪܘܒ

ܕܘܪܪܐ ، ܘܪܒܐ ܝܢ ܦܠܚܘܬܐ ܥܡ ܚܕ̈ܕܐ ،
ܚܕ̈ܐ محاربه .

تحبیب – ܬܚ ܒܝܒ

ܡܚܒܒܢܘܬܐ ، ܕܘܠܝܬܐ ܒܚܘܒܐ . ܐܦ
ܡܚܒܒܢܘܬܐ ، ܡܕܘܠܝܬܐ ܒܚܘܒܐ .

تحت – ܬܚܬ

ܬܚܘܬ ، ܬܚܬ ، ܠܬܚܬ ، ܠܠܬܚܬ ܬܚܬܝ
ܬܚܬ . ܐܦ ܚܕܕܐ ܦܬܚܐ ܠܗ ܡܘܦܠܚܢܐ
ܕܡܠ̈ܝܐ ܡܪܟܒܐ ܐܝܟ ܐܪܥܐ : – الارضی
ܕܬܚܘܬ ܐܪܥܐ ܐܝܟ : ܫܘܪܫܝܬܐ ܕܬܚܘܬ
ܐܪܥܐ . – الاضلاعی ܕܬܚܘܬ ܐܠ̈ܥܐ . ܐܝܟ
ܓܪܒܐ ܕܬܚܘܬ ܐܠ̈ܥܐ . – البحری ܕܬܚܘܬ
ܝܡܐ ، ܐܝܟ : ܓܙܪ̈ܬܐ ܕܬܚܘܬ ܝܡܐ .
– البطنی ܕܬܚܘܬ ܟܪܣܐ . – الحمایه ܕܬܚܘܬ
ܒܘܠܛܢܐ ܗ . ܕ . ܡܬܚܬܢܝܐ ܐܝܟ : ܐܘܚܕܢܐ
ܡܬܚܬܢܝܬܐ ܝܢ ܐܘܚܕܢܐ ܕܬܚܘܬ ܒܘܠܛܢܐ
ܕܢܝܫܢܝܐ . – الجلد ܕܬܚܘܬ ܓܠܕܐ ܐܝܟ :
ܫܒܘܩܬܐ ܕܬܚܘܬ ܓܠܕܐ تزریق . – الجلد .
– الضمانه ܕܬܚܘܬ ܥܪܒܘܬܐ ܗ . ܕ .
ܥܪܒܐ . – الفکی ܕܬܚܘܬ ܠܘܥܐ . – الکتفی
ܕܬܚܘܬ ܟܬܦܬܐ ܐܝܟ : ܦܪܩ̈ܝܐ ܕܬܚܘܬ
ܟܬܦܬܐ . – اللفظی ܐܬܘܬܝܬܐ ܐܝܟ : ܬܘܪܓܡܐ
ܐܬܘܬܝܬܐ . ܐܝܬܝܗ ܐܦ ܬܚܘܬ ܫܘܥܒܕܐ
ܗ . ܕ . ܒܝܫܐ بدهکار . ܬܚܘܬ ܚܘܒܬܐ
مقصر گناهکار . ܬܚܘܬ ܚܪܡܐ ملعون .
ܬܚܘܬ ܙܝܢܐ تحتسلاح . . . .

تحتانی – ܬܚ ܬܐ ܢܝܐ

ܬܚܬܝܐ . طبقه – ܡܕܪܓܬܐ ܬܚܬܝܬܐ .

تحجر – ܬܚ ܓܘܪ

ܡܬܓܘܪܢܘܬܐ ، ܚܘܪܬܐ ܠܟܐܦܐ . ܐܦ
ܡܓܘܪܢܘܬܐ ، ܡܚܘܪܬܐ ܠܟܐܦܐ .

تحدب – ܬܚܕ ܕܘܒ

ܕܘܡܬܢܘܬܐ . ܐܦ ܗܘܐ ܕܘܡܬܢܐ محدب ،
ܩܢܝܬܐ ܕܕܘܡܬܢܘܬܐ حدبه – دماغ
ܕܘܡܬܢܘܬܐ ܡܘܚܐ .

تحدید – ܬܚ ܕܝܕ

ܬܘܚܡܐ ، ܬܘܚܡܐ ، ܬܚܡܢܘܬܐ ܕܬܚܡܐ حد ،
ܕܬܘܚܡܐ ܠܡܕܡܝ . – کردن ܬܚܘܡܐ ،
ܬܚܘܡܐ .

تحذیر – ܬܚ ܙܝܪ

ܙܗܝܪܐ ، ܙܗܝܪܘܬܐ ܙܗܝܪܐ احتیاطکار ،
ܙܗܝܪܐ ، ܙܗܝܪܘܬܐ ܙܗܝܪܐ هوشیار ، ܡܙܗܪܢܘܬܐ
– نمودن ܙܗܪܐ ، ܙܗܪܐ ، ܡܙܗܪܢܐ .

تحرز – ܬܚ ܪܘܙ

ܠܚܪܙܘܬ ܢܦܫܐ ، ܡܦܪܣܘܢܘܬܐ ܢܛܪܬܐ ،
ܢܛܝܪܘܬܐ ܕܢܦܫܐ ܡܢ ܡܕܡܝ ، ܢܛܪܬܐ ،
ܢܛܝܪܘܬܐ ܕܢܦܫܐ ܡܢ ܡܕܡܝ .

تحرك — — ܙܘܥ

ܡܙܝܥܢܘܬܐ، ܙܘܥܬܐ، ܢܘܕܬܐ ܕܪܘܚܐ حركت ܐܘ ܪܘܚܐ حركت.

تحرير — ܐܦ ܚܪܪ

ܟܬܒܐ، ܟܬܝܒܬܐ. ܐܘ ܫܘܚܪܪܐ ܗ · ܒ ܫܚܪܪܬܐ ܚܐܪܐ ابراء. ܡܚܪܪܢܘܬܐ اعتاق. ܐܘ ܚܪܝܪܘܬ ܩܠܐ تحرير صوت آواز، ܚܪܝܪܐ تلحين. — كردن ܟܬܒܐ نوشتن. — دادن ܚܪܝܪܐ تحريراً ܟܬܝܒܐܝܬ تحريرات ܟܬܒܢܝܬܐ، ܟܬܝܒܬܐ...

تحريرى — — ܚܪܐ

ܟܬܒܢܝܐ، ܟܬܝܒܐ، ܡܘܦܩܢܐ ܒܟܬܝܒܬܐ.

تحريص — ܐܦ ܚܪܨ

ܠܘܚܡܐ، ܓܘܪܓܐ تحريك ܐܘ ܫܚܪܨܬܐ ܚܪܝܨܐ حريص. — كردن ܠܚܡܐ، ܓܪܘܓܐ ܐܘ ܫܚܪܨܐ ܚܪܝܨܐ.

تحريض — — ,

ܡܓܪܓܢܘܬܐ، ܓܘܪܓܐ انگيزش ܓܘܪܓܐ تحريك. — تجادل ܡܓܪܓܢܘܬ ܚܕ̈ܕܐ.

تحريف — — ܦ̇

ܥܘܝܐ ܐܘܪܚܬܐ، ܫܘܚܠܦܬܐ ܥܘܬܐ ܕܐܘܪܚܬܐ ܐܝܟ ܓܠܝܬܐ ܡܢ ܓܒܐ ܕܓܠܝܬܐ ܐܘ ܚܘܒܠܐ خرابى.

تحريق — — ܩ̇

ܡܩܝܕܢܘܬܐ، ܡܫܡܗܬܐ ܝܩܕܐ حريق ܡܩܕܢܝܬܐ.

تحريک — — ܟ

ܓܘܪܓܐ، ܠܘܚܡܐ تحريص، ܓܘܪܓܐ انگيزش

ܡܓܪܓܢܘܬܐ تحريض، ܚܘܡܫܬܐ دغدغه ܟܘܟܒܬܐ. ܐܘ ܡܙܝܥܢܘܬܐ ܗ · ܒ ܫܗܒܠܬܐ ܕܪܘܚܐ ܠܡܙܝܥܘ. — كردن ܓܪܘܓܐ، ܓܪܘܓܝܐ، ܠܚܡܐ، ܚܡܫܢܘܬܐ.

تحريم — — ܡ

ܓܘܠܙܐ، ܓܠܙܬܐ، ܓܘܠܙܢܐ حرمان ܘܟܠܝܐ قدغن. — نمودن ܓܠܙܐ ܘܟܠܐ.

تحريمى — — ܡܝܐ

ܡܓܠܙܐ، ܘܟܠܝܐ قدغن.

تحزين — ܐܦ ܥܝܩ

ܡܥܝܩܢܘܬܐ، ܡܥܝܩܢܘܬ ܢܦܫܐ احزان. ܡܥܝܩܢܬܐ ܕܢܦܫܐ ܠܐܝܩܝܐ.

تحسر — ܐܬܦ ܬܘܐ

ܬܘܝܬܐ، ܬܘܬܐ اسف ܡܬܬܘܝܢܘܬܐ تدامت.

تحسين — ܐܦ ܫܦܪ

ܫܘܦܪܐ، ܗܘܠܠܐ تهليل ܡܗܠܠܢܘܬܐ هلهله ܫܘܒܚܐ، ܡܫܒܚܢܘܬܐ، ܩܘܠܣܐ مدح تمجيد ܡܫܒܚܬܐ، ܫܘܒܚܬܐ، ܬܫܒܘܚܬܐ. — كردن ܫܒܘܚܐ، ܡܫܒܚܢܐ، ܩܠܘܣܐ ܡܩܠܣܬܐ ܫܒܘܚܐ ܕܫܒܚܬܐ ... ܡܫܒܚܢܘܬܐ ܕܐܠܗܘܬܐ ܕܩܠܣܐ. — آميز ܡܫܒܚܢܐ، ܡܗܠܠܢܐ (ܫܘܒܚܐ ܓܒܪܐ) ܡܫܒܚܢܐ، ܡܩܠܣܢܐ.

تحصن — ܐܬܦ ܥܫܢ

ܥܘܫܢܐ، ܡܥܫܢܢܘܬܐ ܕܥܘܫܢܐ پناه گاه ܘܩܪܝܬܐ ܥܫܝܢܬܐ حصن ܚܨܝܢ تحصين، استحصان. ܐܘ ܗܘܐ ܢܟܦܐ پارسا.

تحصيل — ܐܦ ܥܠܠ

(1) ܥܘܠܠܐ، ܥܠܠܬܐ، ܡܥܠܠܢܘܬܐ.

(2) ܩܢܝܬܐ، ܢܩܒܘܬܐ، ܡܫܟܚܬܐ ܠܐܝܕܐ
کسب، احراز. ـ مال و ثروت ܩܢܝܬܐ ܕܝܕܥܬܐ
ܘܝܘܠܦܢܐ. (3) ܕܘܒܪܐ ܕܟܣܦ ܓܡܪܟܝܬܐ.
ـ مالیات ܕܘܒܪܐ ܡܓܒܝܢܘܬܐ، ܕܘܒܪܐ ܡܟܣܐ
باج. ـ دار ܓܒܝܐ ܗ. ܕ ܟܪܘܒܐ ܘ ܓܡܪܟܝܐ
ܕܡܓܒܝܢܘܬܐ. ـ داری ܓܒܝܘܬܐ تحصیلات
ܝܘܠܦܢܐ تحصیلات ابتدائی ܝܘܠܦܢܐ ܩܕܡܝܐ
دورهٔ تحصیلات ܙܒܢܐ ܕܝܘܠܦܢܐ، ܕܝܠܦܘܬܐ.
ـ کردن ܝܠܦܐ، ܩܒܠܐ ܝܘܠܦܢܐ، ܡܩܒܠܢܘܬܐ
ܐܘ ܩܢܝܐ، ܢܩܒܐ ܡܛܝܬܐ ܠܐܝܕܐ.

تحصین ـ ܬܰܗ ܣܺܝܢ

ܡܚܣܢܢܘܬܐ، ܡܥܫܢܘܬܐ، ܚܕܒܝܬܐ
ܒܒܘܪܓܐ سنگر بندی.

تحفگی ـ ܬܘܚ ܦܶܓ ܓܺܝ

ܡܦܪܫܘܬܐ، ܝܠܝܕܘܬܐ دقت، کم یابی.

تحفه ـ ـ ܦܶܗ

ܕܘܪܐ، ܡܘܗܒܬܐ موهوبه ܐܘ ܡܦܪܫܟܐ،
ܝܠܝܕܐ کم یاب. ܕܘܪ̈ܐ تحف، تحائف.

تحقق ـ ܬܰܗ ܩܽܘܩ

ܡܫܪܪܘܬܐ، ܡܚܬܬܢܘܬܐ تثبیت ܫܪܪܬܐ
ܕܡܝܠܝ ܫܪܪܐ ܚܬܝܬܐ، (ܡܫܬܪܪܬܐ.

تحقیر ـ ܬܰܗ ܩܺܝܪ

ܒܣܪܢܐ، ܒܘܣܪܢܐ احتقار ܡܒܣܪܢܘܬܐ
استحقار ܐܘ ܡܬܡܟܟܢܘܬܐ تذلل. ـ آمیز
ܡܒܣܪܢܐ سخنان ـ آمیز ܡܠܐ ܡܒܣܪܢܐ.
قابل ـ ܡܬܒܣܪܢܐ قابلیت ـ ܡܬܒܣܪܢܘܬܐ
تحقیرانه ܡܒܣܪܢܐܝܬ، ܡܒܣܪܢܐܝܬ.

تحقیق ـ ܬܰܗ ܩܺܝܩ

ܒܨܝܪܐ، ܚܘܬܬܐ، ܡܚܬܬܢܘܬܐ ܐܘ
ܦܘܬܫܐ تفتیش، ܒܘܨܝܐ تدقیق ܥܘܡܩܐ
تفحص. ܡܥܩܒܢܘܬܐ پژوهش ܒܟܠ ܐܝܢܐ
ܒܨܘܪܟܐ معنی ܕܫܪܪܬܐ ܟܐܢ ܒܨܝܪܐ حقیقت.
ـ کردن ܒܨܘܪܐ، ܚܬܬܬܐ ܐܘ ܦܬܫܐ
ܥܡܩܐ ..... تحقیقاً ܫܪܝܪܐܝܬ. ܕܠܐ
ܦܘܠܓܐ بی شك.

تحقیقی ـ ܬܰܗ ܩܺܝܩܺܝ

ܒܨܝܪܝܐ ܐܘ ܡܒܨܪܢܐ.

تحکم ـ ܬܰ ܗܰ ܟܘܽܡ

ܦܩܕܐ، ܫܘܠܛܢܐ تسلط. ܡܫܠܛܢܘܬܐ استیلاء
ـ کردن ܦܩܕܐ، ܫܠܛܐ ܦܘܩܕܢܐ حکم ܫܠܘܛܐ
ـ آمیز ܦܘܩܕܢܐ ܘ ܡܦܩܕܢܐ (ܦܩܘܕܢܐ)
ܡܫܠܛܢܐ مسلط.

تحکیم ـ ܬܰܗ ܟܺܝܡ

ܡܫܬܪܪܢܘܬܐ، ܫܘܪܪܬܐ احکام ܚܝܠܐ تقویت
ܐܘ ܡܚܣܢܢܘܬܐ تحصین. ـ نمودن ܫܪܪܐ
ܚܝܠܐ، ܡܥܫܢܐ.

تحلی ـ ܬܰ ܚܰܠ ܠܺܝ

ܡܨܒܬܢܘܬܐ، ܡܫܬܘܚܢܘܬܐ، ܫܘܚܠܦܬܐ ܕܐܝܟܢܐ.
ܡܙܝܢܢܘܬܐ تزین.

تحلیت ـ ܬܰܗ ܠܺܝܬ

ܡܨܒܬܢܘܬܐ ܘܨܒܬܐ حلی ܙܘܒܚܐ تزیین
ܫܘܒܚܐ.

تحلیه ـ ܬܰܗ ܠܺܝܝܶܗ

ܡܚܠܝܢܘܬܐ، ܚܘܠܝܐ احلاء ܡܚܠܝܬܐ،
ܚܠܝܘܬܐ ܚܠܝܐ.

تحليف – ܬܚܠܝܦ

ܡܘܡܬܐ، ܡܘܡܝܬܐ ܗ · ܕ ܡܫܘܦܬܐ ܐܝܟ ܡܘܡܝܬܐ ' ܐܢܫܐ ܐܚܪܢܐ ܒܡܘܡܬܐ ' ܐܘ ܡܘܡܬܢܘܬܐ استحلاف ܠܫܘܬܐ ܕܐܚܪܢܐ ܠܘܬ ܡܘܡܝܬܐ ، ܡܢ ܦܠܓܘܬܐ ܡܘܡܬܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ ، قسم دادن .

تحليل – ܬܚܠܝܠ

(1) ܦܫܪܬܐ · – غذا ܦܫܪܬܐ ܕܡܐܟܘܠܬܐ ܐܘ ܦܫܪܬܐ ܕܡܐ · – ورم ܦܫܪܬܐ ܕܡܘܡܪܐ ܕܓܘܫܡܐ ·

(2) ܫܪܝܬܐ ܕܡܐ ܫܪܝܬܐ ܕܡܠܘܐ ' ܕܫܘܪܝܐ ، ܫܪܝܬܐ ' ܕܚܘܒܐ ·

تحليلى – – ܕܐ

ܕܚܘܫܒܐ هندسة – ܡܫܪܝܢܘܬܐ ܕܚܘܫܒܢܐ ·

تحمض – ܬ ܚܡܨ

ܚܡܝܥ ' ܚܡܝܥܬܐ ، ܗܘܐ ܚܡܝܥܐ حامض .

تحمل – – ܡܣܠ

(1) ܣܝܒܪܢܘܬܐ · ܣܒܝܪܬܐ ܡܢ ܐܘܠܨܢܐ ܕܥܩܬܐ · ܕܟܪܝܘܬܐ غصه ، اندوه

(2) ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ' ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ صبورى

(3) ܡܫܬܡܠܢܘܬܐ تاب ' طاقت ܚܝܠܐ ، ܣܘܒܪܐ ܕܥܩܬܐ ، ܠܒܐ ܡܣܝܒܪܐ ·

– كردن ܣܝܒܪ ، ܡܣܝܒܪܘܬܐ ، ܠܒܐ · – پذير ܡܣܝܒܪܢܐ ، ܡܣܝܒܪܢܐ ، ܡܫܬܡܠܢܐ ·

– ناپذير ܠܐ ܡܣܝܒܪܢܐ . . . . . .

تحميل – ܬܚܡܝܠ

ܡܛܥܢܢܘܬܐ ' ܡܛܥܝܢܬܐ ، ܡܛܥܢܬܐ ܠܐܦ ܡܣܩܐ ، ܡܫܘܦܬܐ ܐܝܟ ܕܝܢܐ شكنجه ، رنج ܘܐܘܠܨܢܐ · – كردن ܡܛܥܢܘܬܐ ·

تحنى – ܬܚܢܝ

ܕܟܦܦܐ · ܡܟܦܦܘܬܐ ، ܕܟܦܦܘܬܐ انحناء .

تحنيط – ܬܚܢܝܛ

ܡܚܢܛܢܘܬܐ ' ܚܢܛܐ حنوط ܗ · ܕ ܒܣܡܐ ܕܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ܒܣܡܐ ܕܡܘܡܝܐ ܕܡܘܡܝܬܐ اليوف خوشبو ܗܘ ܕܢܛܪܝܢ ܡܢ ܚܒܠܐ ' ܡܢ ܡܚܒܠܢܘܬܐ تباهى · – كردن ܚܢܛ ·

تحول – ܬ ܚܘܠ

ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ ، ܫܘܚܠܦܐ ، ܫܘܢܝܐ تحولات ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ ، ܫܘܢܝܐ ܫܘܚܠܦܐ · ·

تحويل – ܬܚܘܝܠ

(1) ܫܘܠܡܐ ܫܠܡܐ ، ܫܘܚܠܦ ܫܠܡܐ ܦܘܫܝܬܐ احاله (2) ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ

(3) ܠܘܡܠܟܐ ، تعويقدر – اجناس ܫܘܚܠܦܐ ܠܘ ܫܘܚܠܦ ܫܠܡܐ ܕܡܕܢܚܐ پول در – من است ܗܘܐ ܡܢ ܕܗܦܟ ܠܘܡܠܟܐ ܠܗ ܠܟܠܗ

– دادن ܫܠܡܘܬܐ ܦܘܫܝܐ · ܫܠܡܘ ܫܠܡܐ ·

– گرفتن ܫܩܠܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ · – سال ܫܘܚܠܦ ܫܢܬܐ ، ܫܘܚܠܦ ܫܢܬܐ · – مرض ܫܘܚܠܦ ܟܪܝܗܐ · – دار ܓܙܒܪܐ ܡܢ ܓܙܒܪܐ · ܗܘ ܕܒܝܬܐ ܐܠܗ ܩܘܒܠܬܐ ܕܒܝܬܐ ܓܙܐ گنج ·

– دارى ܓܙܒܪܘܬܐ ·

تحير – ܬ ܚܝܪ

ܬܗܪܐ (ܠܘܡܟܐ) · – كردن ܬܗܪ (ܠܡܬܗܪܘ) موجب – ܬܗܪܐ ' ܬܗܝܪܐ تحير آور .

تخ – ܬܚ

ܐܪܥܐ ܕܠܐ ܡܬܕܒܪܐ گزنه .

تخت — ܬܲܚܬ

(1) ܬܪܘܿܢܘܿܣ، ܟܘܼܪܣܝܵܐ ܡܲܠܟܵܝܵܐ، ܟܘܼܪܣܝܵܐ ارشیا، عرش (2) ܡܲܫܟܲܒ݂ܬܵܐ. ܥܲܪܣܵܐ، ܦܲܬܘܿܪܵܐ (3) ܡܲܫܟܲܒ݂ܵܐ بستر (4) ܟܘܼܪܣܝܵܐ ܗ. ܕ ܬܲܚܬܵܐ ܕܡܣܵܢܹܐ تخت کفش ܐܘ ܡܲܣܢܵܐ. ܥܲܪܣܵܐ.

— زدن ܡܲܢܘܼܚܹܐ ܬܪܘܿܢܘܿܣ، ܟܘܼܪܣܝܵܐ. — کردن ܢܘܼܚܹܐ، ܥܲܪܣܵܐ. — خواب ܡܲܫܟܲܒ݂ܵܐ. — روان ܟܘܼܪܣܝܵܐ ܗ. ܕ ܟܘܼܪܣܝܵܐ ܡܙܲܠܓܵܐ ܐܝܼܢ ܡܢ ܬܲܚܬܹܐ متحرك ܐܘ ܫܲܟܲܒ݂ܬܵܐ ܐܝܼܢ: ܫܲܟܲܒ݂ܬܵܐ ܕܓܲܡܠܵܐ کجاوه، محمل.

تخته — ܬܲܚܬܵܗ

ܕܲܦܵܐ، ܠܘܼܚܵܐ ܡܢ ܩܲܝܣܵܐ، ܠܘܼܚܵܐ، ܟܬܵܒ݂ܵܐ الوار. — ای ܕܲܦܹܐ، ܩܲܝܣܹܐ. — بند ܟܬܲܘܦܵܐ، ܗܘ ܕܩܵܛܹܪ ܕܒܵܬܵܐ ܕܕܲܦܹܐ. ܕܠܘܼܚܹܐ ܕܩܲܝܣܵܐ.

— بندی ܟܬܘܼܦܘܼܬܵܐ. — بید ܦܲܠܬܵܐ، ܫܲܠܡܵܐ ܕܩܲܝܣܵܐ. — پل ܓܸܫܪܵܐ ܕܕܲܦܹܐ. — پوش ܟܣܝܵܐ ܐܝܼܢ ܚܘܵܪܵܐ ܟܣܝܵܐ ܕܩܲܝܣܹܐ ܓܠܝܼܙܹܐ. — سنك ܠܘܼܚܵܐ ܕܟܐܦܵܐ. — سیاه ܕܲܦܵܐ ܐܘܼܟܡܬܵܐ، ܓܠܝܼܦܵܐ تخته مشق. — کوب ܩܲܝܣܵܐ ܕܓܘܼܠܬܵܐ چرخ‌خراطی. — کوبی ܦܘܼܠܫܵܐ ܓܘܼܠܬܵܐ. — نرد ܬܲܚܬܵܐ.

تختی — ܬܲܚܬܝ

ܬܪܘܿܢܘܿܣܵܝܵܐ.

تخدر — ܬܲܚܲܕܘܼܪ

ܡܲܟܣܝܘܼܬܵܐ، ܠܒ݂ܝܼܫܘܼܬܵܐ ܕܡܲܟܣܝܵܢܝܼܬܵܐ مقنعه. ܐܘ ܟܣܝܘܼܬܵܐ ܚܲܝܹܐ: مخدر.

تخدير — ܬܲܚܕܝܼܪ

(1) ܡܲܬܡܲܪܘܼܬܵܐ، ܡܲܬܡܲܪܬܵܐ ܕܲܬܲܚܬܵܐ

ܕܡܸܛܝܵܐ. ܐܘ ܬܘܼܫܒܘܼܚܬܵܐ، ܠܒܲܫܬܵܐ ܡܬܘܼܫܒܸܚܬܵܐ سرگشته.

تخرش — ܬܲܚܲܪܪܘܼܫ

ܓܡܝܼܪܘܼܬܵܐ قابل — ܡܸܬܓܲܡܪܵܢܵܐ، ܓܡܝܼܪܵܐ. قابلیت — ܡܸܬܓܲܡܪܵܢܘܼܬܵܐ.

تخريب — ܬܲܚܪܝܼܒ݂

ܚܘܼܪܒܵܢܵܐ، ܡܚܲܪܒܬܵܐ. — نمودن ܡܚܲܪܘܼܒܹܐ.

تخشب — ܬܲܚܲܫܫܘܼܒ݂

ܡܸܬܩܲܝܣܘܼܬܵܐ. ܗܘܝܼܬܵܐ ܩܲܝܣܵܐ، ܐܝܼܒܝܼܫܵܐ ܐܝܼܟ ܕܵܘܵܐ ܐܝܼܢ ܩܲܝܣܵܐ.

تخشع — — ܚܫܘܼܥ

(1) ܡܸܬܡܲܟܟܘܼܟܘܼܬܵܐ، ܡܲܟܝܼܟܘܼܬܵܐ ܕܠܸܒܵܐ ܗܘܝܼܬܵܐ ܡܟܝܼܟܵܐ ܐܝܼܢ ܡܲܟܝܼܟܵܐ خاشع، خاضع (2) ܡܸܬܢܲܚܬܘܼܬܵܐ فروتنی. ܗܘܝܼܬܵܐ ܢܚܝܼܬܵܐ فروتن.

تخشن — — ܚܫܘܿܢ

ܩܫܝܘܼܬܵܐ، ܩܫܝܵܐ. ܐܘ ܩܫܝܘܼܬܵܐ خشونت. ܥܲܪܘܼܬܵܐ زمخت، ܓܲܪܘܿܫܘܼܬܵܐ زبری. ܓܲܘܦܘܼܬܵܐ دبشی.

تخصص — ܬܲܚܲܨܨܘܼܨ

ܡܲܕܥܘܼܬܵܐ، ܡܗܝܼܪܘܼܬܵܐ مهارت ܒܚܝܼܪܘܼܬܵܐ خبرت. ܐܝܼܬ ܠܹܗ ܡܲܕܥܘܼܬܵܐ ܒܐܘܼܡܵܢܘܼܬ ܫܸܢܹܐ در دندانسازی — دارد ܐܘ ܫܲܪܒܵܐ ܕܐܝܼܬܠܹܗ ܐܝܼܬ ܠܹܗ ܚܲܕ ܣܘܼܟܵܠܵܐ معنی.

تخصيص — ܬܲܚܨܝܼܨ

ܡܸܬܦܲܪܫܘܼܬܵܐ ܗ. ܕ ܡܦܲܪܫܬܵܐ ܠܚܲܕ ܓܲܒ݂ܵܐ ܐܘ ܚܲܕ ܚܲܝܵܐ ܘܚܲܝܵܐ.

تخطى – ܬܲܚܛܝܼ

(1) ܡܚܲܛܝܵܢܘܼܬܵܐ، ܢܦܵܠܬܵܐ ܒܚܛܝܼܬܵܐ خطا (2) ܡܬܦܠܓܢܘܼܬܵܐ، ܢܦܵܠܬܵܐ ܒܦܘܼܕܵܐ اشتباه ܠܥܒܵܪܬܵܐ ܕܡܚܕܕܝܢ ܒܦܘܼܕܵܐ ܐܘ ܡܬܥܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܠܥܒܪܵܢܹܐ تجاوز ܢܵܡܘܿܣ : ܡܬܥܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܥܲܠ ܦܘܼܩܕܵܐ تخطى ازقرار داد . ܥܒܲܪ تجاوز ، تخلف .

تخطيط – ܬܲܚܛܝܼܛ

ܦܘܼܪܫܵܐ، ܟܬܵܒܬܵܐ ܕܦܣܘܼܩܹܐ خطوط ܐܘ ܡܫܘܼܚܵܐ . ܡܫܝܚܬܵܐ . ܟܬܵܠܬܵܐ ܕܪܟܟܐ .

تخفيف – ܬܲܚܦܝܼܦ

(1) ܡܩܲܠܝܵܬܵܐ (2) ܟܘܼܚܵܬܵܐ ܗ. ܕ. ܡܩܲܠܝܵܬܵܐ ܕܛܥܵܢܵܐ ܕܡܕܝܢ (3) ܦܘܼܟܵܟܵܐ ܡܒܲܨܨܵܬܵܐ تقليل (4) ܦܘܼܠܚܵܟܵܐ استخفاف ܦܟܵܟܵܐ خفت . ܡܒܲܨܝܵܬܵܐ . – ماليات ܡܩܲܠܝܵܢܵܐ ܡ̈ܢ ܦܘܼܟܵܟܵܐ ܕܡܲܓܕܵܐܬܵܐ . – قيمت ܟܘܼܚܵܬܵܐ . – مجازات ܦܘܼܟܵܟܵܐ ܕܬܘܼܪܥܵܢܹܐ . – دادن ܡܩܲܠܝܘܼܢܹܐ، ܡܒܲܨܘܼܪܹܐ . – كردن ܡܩܲܠܝܘܼܢܹܐ، ܡܒܲܨܘܼܪܹܐ ܐܘ ܦܟܵܟܵܐ، ܡܩܲܦܘܼܥܹܐ .

تخلخل – ܬܲܚܠܚܘܿܠ

ܡܚܲܠܚܠܘܼܬܵܐ ܗ. ܕ. ܢܫܵܒܢܘܼܬܵܐ ܕܡܕܝܢ ܡܵܕܵܐ ܕܚܠܠܹܐ اجوف . ܐܘ ܡܕܵܪܵܐ ܦܣܝܼܣܘܼܬܵܐ . ܠܐܝܼܬܹܗ ܐܘܿ ܦܘܼܟܵܟܵܐ معنى .

تخلص – – ܚܠܘܿܨ

(1) ܟܡܵܐ ܡܘܼܢܵܐ، ܟܡܵܐ ܕܢܘܼܦܬܵܐ قرضى ܕܘܼܝܢܵܐ كنيه (2) ܟܡܵܐ ܟܠܵܝܵܐ ܐܘ ܟܡܠܬܵܐ ܕܟܡܵܐ ܡܘܼܢܵܐ، ܦܠܚܬܵܐ ܕܟܠܵܝܵܐ ܕܟܡܵܐ ܟܠܵܝܵܐ (3) ܡܫܘܼܪܝܘܼܬܵܐ رست ܡܫܬܘܼܪܪܵܢܘܼܬܵܐ ܗ. ܕ. ܦܪܝܼܫܘܼܬܵܐ، ܦܪܝܼܫܬܵܐ ܕܟܠܵܝܵܐ . – كردن ܠܫܒܵܩܵܐ ܡ̈ܢ ܟܡܵܐ ܟܡܵܐ ܡܘܼܢܵܐ، ܟܡܵܐ ܟܠܵܝܵܐ .

تخلط – – ܚܠܘܿܛ

ܡܚܲܠܛܘܼܬܵܐ . ܚܠܝܼܛܘܼܬܵܐ، ܡܘܼܚܠܛܘܼܬܵܐ ܦܘܼܫܵܬܵܐ ܚܠܝܼܛܵܐ، ܡܚܲܠܛܵܐ ܚܠܘܿܛ تخليط .

تخلف – – ܚܠܘܿܦ

ܦܘܼܫܵܬܵܐ، ܠܥܒܵܪܬܵܐ ܥܲܠ، ܡܚܲܛܝܵܢܘܼܬܵܐ تخطى . – كردن ܦܵܫܵܐ، ܠܥܒܵܪܵܐ ܥܲܠ – از قانون ܦܘܼܫܵܬܵܐ ܕܢܵܡܘܿܣܵܐ، ܠܥܒܵܪܵܐ ܡ̈ܢ ܥܲܠ ܢܵܡܘܿܣܵܐ . ܐܘ ܒܹܐ ܦܪܝܼܫܵܐ ܐܡܪܝܼܚ ܡܚܲܛܝܵܢܘܼܬܵܐ، ܟܫܵܠܵܐ .

تخلق – – ܚܠܘܿܩ

ܟܐܝܼܠܘܿܛ ܕܦܘܼܪܫܹܐ اخلاق ܟܐܝܼܠܘܿܛ ܠܥܝܵܕܹ̈ܐ عادت ܕܐܝܼܬܵܝܹܐ ܗ. ܕ. ܟܡܠܬܵܐ ܕܦܘܼܪܫܹܐ ܘܥܝܵܕܹ̈ܐ ܕܐܝܼܬܵܝܹܐ ܐܘ ܢܚܡܬܵܐ ملاطفت مهربانى .

تخلل – – ܚܠܘܿܠ

ܕܠܝܼܡܘܼܬܵܐ، ܕܥܘܼܡܵܐ خلل ، ܟܪܘܼܟܵܝܵܐ . ܐܘ ܡܦܠܲܚܬܵܐ ܕܫܢܵܢܹܐ خلال ܡ̈ܢ ܢܟܵܠܬܵܐ ܕܒܝܼܬܵܐ ܡ̈ܢ ܒܝܼܬܵܐ .

تخليص – ܬܲܚܠܝܼܨ

ܟܘܼܪܵܟܵܐ، ܡܫܘܼܪܪܵܢܘܼܬܵܐ خلاص ܦܘܼܪܩܵܢܵܐ، ܦܘܼܪܩܵܢܵܐ رهايى ، تنجيه . ܐܘ ܚܘܼܪܵܪܵܐ ابراء ܡܚܲܪܪܵܢܘܼܬܵܐ اغتاق ܗ. ܕ. ܠܥܒܵܪܬܵܐ ܚܐܪܵܐ آزاد ، ܡܚܲܪܪܵܐ برى . – كردن ܫܘܼܪܪܵܪܵܐ، ܦܪܘܿܩܹܐ ܦܪܘܿܩܹܐ، ܡܚܪܘܿܪܹܐ .

تخليط – ܬܲܚܠܝܼܛ

ܚܘܼܠܵܛܵܐ، ܡܘܼܪܟܵܐ، ܚܘܼܠܛܵܢܵܐ (ܚܠܝܼܛܘܼܬܵܐ) ܚܘܼܠܵܛܵܐ ܕܡܸܕܝܵܐ ܘܐܟܵܠܵܐ . ܡܘܼܪܟܵܐ ܕܡܸܕܝܵܐ ܘܡܲܪܢܵܐ . ܚܘܼܠܛܵܢܵܐ ܕܚܛܝܵܢܹܐ ܘܦܟܵܟܹܐ .

ܒܘܼܚܵܪܵܐ : ܡܘܼܪܟ݂ܵܐ ܐܝܬ ܠܗ ܦܪ ܗܘ ܣܘܼܟܵܠܵܐ
معنی ܕܣܘܼܟܵܠܵܐ ܐܚܪܢܐ ܠܐ ܗܕܡ ܡܕܒܪܢܝܬܐ
ܦܫܝܛܐ ܡܘܚܕܬܐ ܐܚܪܢ ܠܐ ܐܢܫ ܠܘܬܗܘܢ .
ܚܘܝ آمیختن .

تخليل – ܬܚܠܝܠ

ܚܘܡܨܐ ، ܡܚܡܨܢܘܬܐ ، ܚܡܝܥܘܬܐ ܒܡܕܡ
ܚܡܝܥ ؛ حامض .

تخليه – ܬܚܠܝܗ

ܣܘܦܩܐ – امعاء ܣܘܦܩܐ ܡܢܝܐ ܣܘܦܩܐ
ܒܪܬܐ . ܐܘ ܥܒܘܪܐ ، ܥܒܪܘܬܐ . – کردن
ܣܦܩܐ .

تخم – ܬܚܡ

(1) ܙܪܥܐ ، ܒܙܪܥܐ . – سفید ܚܘܪܬܐ .
– شربتی ܙܪܥܐ ܕܟܬܢܐ ܟܬܢܐ – کافیسه ،
کاجیره ܙܪܥܐ ܕܚܣܝܐ . – کتان ، بذرك ܙܪܥܐ
ܕܟܬܢܐ . – پاش ، پاشی ، کار ، کاری ܚܘܝ بذر
– چه ܙܪܥܘܢܐ تخمك . (2) ܕܒܪܬܐ ܚܕܐ
ܝܠܕܬܐ . (3) ܒܥܬܐ ܐܘ ܒܝܥܬܐ تخم مرغ
– ماهی ܒܝܥܐ ܕܢܘܢܐ ، ܐܫܟܐ خاویار – مرغی
ܒܝܥܬܐ ، ܕܬܪܢܓܠܐ ܒܝܥܬܐ – دار ܡܪܐ
ܒܝܥܐ ، ܡܪܐ ܕܙܪܥܐ . – دان ܒܝܬ ܒܝܥܐ ،
ܐܬܪܐ ܕܒܝܥܐ ܕܡܒܘܥ ܒܝܥܐ . ܒܝܬ ܙܪܥܐ ،
ܐܬܪܐ ܕܒܝܥܐ ܕܢܦܠ ܒܙܪܥܐ ܕܒܝ ܒܝܬܐ . – شناسی
ܝܕܥܬ ܒܝܥܐ ܝܕܘܥ ܙܪܥܐ . – گذار ، کن
ܡܒܝܥܢܐ ܒܝܥܐ . – گذاری ܝܠܕܬ ܒܝܥܐ .
(4) ܙܪܥܐ ܕܐܢܫܐ ، ܙܪܥܐ ܕܓܒܪܐ آب
نشاط ، آب منی ܗ . ܕ ܙܪܥܐ ܕܓܒܪܐ ܐܚܪܢ
ܕܬܘܠܕܐ . (5) ܝܠܕܐ ، ܝܠܕܐ ܐܘ ܝܠܝܕܘܬܐ .
– حرام ܚܪܡܐ ، ܡܚܪܡܐ سند ܒܪ ܙܢܝܬܐ
ܗ . ܕ ܚܛܝܬܐ ܡܢ ܙܢܝܘܬܐ ولدالزنا ܐܝܬ ܠܗ

ܐܘ ܥܒܪܘܬܐ .

تخماق – ܬܚܡܐܩ

ܡܚܘܛܐ ، ܣܘܦܪܐ ܕܟܝܦܐ ܕܒܪܙܠܐ ܐܘ ܕܩܝܣܐ
ܗܘ ܠܕܩܩܐ ܘܫܘܘܝܐ . ܐܘ ܕܪܫܘܬܐ ܗ . ܕ .
ܡܚܘܛܐ ܠܕܩܩܐ ܗܘ ܕܪܫܐ ܕܪܫܘܬܐ برای
کوبیدن وفرو کردن سنگ فرش . ܐܝܬ ܠܗ ܐܘ
ܐܪܙܒܬܐ پتك ܡܪܙܒܬܐ مطرقه ، ܡܢܦܨܬܐ پنبه
کوب ܡܩܒܬܐ چکش ، ܚܛܪܐ چکش چوبی .

تخمر – ܬܚܡܪ ܡܪܪ

ܚܡܝܪܘܬܐ ، ܚܡܝܪܘܬܐ ܚܘܝ تخمیر .

تخمه – ܬܚܡܗ

(1) ܙܪܥܘܢܐ تخمچه ، تخمك (2) ܐܘ
ܒܙܪܥܐ ܡܢܐ ܕܩܫܝܐ ܐܘ ܕܦܛܝܚܐ خربوزه
ܕܝܡܕܢܐ ، ܕܫܪܟܐ . (3) ܐܘ ܠܗܘܡܐ ،
ܒܬܪܐ ،

تخمير – ܬܚܡܝܪ

ܡܚܡܪܢܘܬܐ ، ܡܚܡܪܘܬܐ . – کردن
ܡܚܡܪܢܐ . – شدن ܚܡܝܪܐ . قابل –
ܡܬܚܡܪܢܐ ، قابلیت – ܡܬܚܡܪܢܘܬܐ .

تخميس – ܬܚܡܝܣ

ܡܚܡܫܢܘܬܐ ، ܚܡܫܢܘܬܐ ܕܡܕܡ ܠܚܡܫܐ
ܡܢܘܬܐ .

تخمين – ܬܚܡܝܢ

ܡܚܡܢܢܘܬܐ ، ܬܩܢܘܬܐ ܕܡܕܡ ܠܡܢܐ ܡܢܝܢܐ
ܠܡܕܡ . – کردن ܡܥܒܕܢܐ ، ܡܢܝܢܐ ܐܝܟ
ܠܡܢܐ ܡܢܝܢܐ . . . تخمیناً ܠܡܢܝܢܐ ،
ܡܥܒܕܢܐ ، ܡܢܝܢܐ ܦܫܝܛܐ .

تخمینی — — [illegible]

[illegible] ، [illegible] . [illegible] احتمالی .

تخویف — [illegible]

[illegible] ، [illegible] خوف [illegible] بیم [illegible] . — کردن [illegible] ترساندن .

تخیر — [illegible]

[illegible] ، [illegible] انتخاب [illegible] تخییر [illegible] اختیار .

تخیل — — [illegible]

[illegible] ، [illegible] بندور [illegible] صور [illegible] خیالات . [illegible] : خیال . — کردن [illegible] ، [illegible] .

تخیلی — — [illegible]

[illegible] ، قوهٔ — [illegible] .

تخییر — [illegible]

[illegible] پسند ، [illegible] .

تداخل — [illegible]

[illegible] ، [illegible] . — امواج [illegible] . [illegible] اهتزاز . [illegible] : داخل دخول .

تداخلی — — [illegible]

[illegible] .

تدارک — — [illegible]

[illegible] ، [illegible] ، [illegible] .

[illegible] حاضر کردن ، [illegible] تهیه (ازواد) . — دیدن [illegible] ، [illegible] . تدارکات [illegible] ، [illegible] ، تدارکات عروسی [illegible] ، [illegible] . تدارکات قشونی [illegible] تجهیز قشون .

تدافع — — [illegible]

[illegible] ، [illegible] . . [illegible] ، [illegible] اندفاع ، [illegible] . — کردن [illegible] ، [illegible] .

تدافعی — — [illegible]

[illegible] . اتفاق — [illegible] .

تداوی — — [illegible]

[illegible] ، [illegible] ([illegible]) . — زدن [illegible] .

تدبیر — [illegible]

(1) [illegible] ، [illegible] ، [illegible] . چه تدبیری اتخاذ کرد ؟ [illegible] ؟ (2) [illegible] . [illegible] . — حکومت ، سلطنت [illegible] ، [illegible] . — منزل [illegible] . — کردن [illegible] . با — [illegible] مدبر [illegible] بی — [illegible] ، [illegible] ، [illegible] . تدابیر [illegible] ، [illegible] . تدبیرات . تدابیر حربیه [illegible] .

تدرب — [illegible]

[illegible] ، [illegible] ، [illegible] تعلم .

تدريب – ܬܲܕ݂ܪܝܼܒ݂
ܡܕܲܪܒܘܼܬܵܐ، ܕܘܼܪܵܫܵܐ تمر ܠܘܼܡܵܕܵܐ مشق، ورزش، ܬܲܠܡܝܼܕܘܼܬܵܐ تعلیم .

تدخين – ܬܲܕ݂ܚܝܼܢ
ܥܘܼܬܵܢܵܐ ، ܬܲܬܢܵܢܘܼܬܵܐ .

تدريج – ܬܲܕ݂ܪܝܼܓ݂
ܡܕܲܪܓܘܼܬܵܐ ، ܕܘܼܪܵܓܵܐ ܗ . ܕ ܕܲܪܓܵܬܵܐ ، ܡܕܲܡܕܬܵܐ ܒܕܲܪܓܹܐ . تدریجاً ܡܕܲܪܓܵܐܝܼܬ ܡܢ ܕܲܪܓܵܐ ܠܕܲܪܓܵܐ .

تدريجى – – ܕܹܪܓܵܐ
ܡܕܲܪܓܵܢܵܐ تكميل – ܡܫܲܠܡܵܢܘܼܬܵܐ ܡܢ ܫܠܡܝܼܢܘܼܬܵܐ ܡܕܲܪܓܵܢܝܼܬܵܐ . ܐܝܼܬ ܐܝܟ ܗܵܕܵܐ ܡܫܲܠܡܵܢܘܼܬܵܐ ܡܕܲܪܓܵܢܝܼܬܵܐ .

تدريس – ܬܲܕ݂ܪܝܼܣ
ܡܲܩܪܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܠܦܵܢܘܼܬܵܐ . – کردن ܡܲܩܪܘܼܝܹܐ ، ܡܲܠܦܘܼܝܹܐ .

تدريسى – – ܕܪܝܼܣܵܐ
ܕܡܲܩܪܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܠܣܝܡܵܐ ܩܵܐ ܡܲܩܪܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܩܵܐ ܡܲܩܪܝܵܢܘܼܬܵܐ . ܐܝܟ ܡܲܟܬܒ݂ܵܐ ، ܡܲܠܦܵܢܵܐ ، ܕܐܝܼܬ ܒܗ ܡܲܠܦܵܢܵܐ ، ܡܲܕܪܲܫܬܵܐ .

تدفين – ܬܲܕ݂ܦܝܼܢ
ܩܒ݂ܘܼܪܵܐ ، ܩܒ݂ܵܪܬܵܐ ، ܡܩܲܒ݂ܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܡܝܼܬܹ̈ܐ ܒܩܒ݂ܪܵܐ ، ܩܒ݂ܘܼܪܬܵܐ .

تدقيق – – ܕܩܝܼܩ
ܒܘܼܕܵܩܵܐ ، ܥܲܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܩܝܼܩܬܵܐ ، ܐܝܟ ܕܘܼܩܵܩܵܐ ܡܢ ܕܩܝܼܩܘܼܬܵܐ . تدقیقاً ܕܩܝܼܩܵܐܝܼܬ ܐܝܟ ܒܕܩܝܼܩܵܐܝܼܬ .

تدليس – – ܕܠܝܼܣ
ܢܟ݂ܠܵܢܘܼܬܵܐ ، ܠܒ݂ܝܼܫܘܼܬ ܦܲܪܨܘܿܦܹ̈ܐ دورویی – کردن ܢܲܟ݂ܠܘܼܝܹܐ .

تدمير – – ܕܡܝܼܪ
ܚܘܼܪܒܵܢܘܼܬܵܐ ابارة ܚܘܼܪܒܵܢܵܐ بوار ، اضل ܬܘܼܠܦܵܐ اتلاف .

تدنى – ܬܲܕܢܝܼ
ܡܬܲܟܝܼܟ݂ܘܼܬܵܐ ܡܕܲܪܓܵܢܝܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܠܲܚܬܵܐ ܠܲܚܬܵܐ .

تدوير – ܬܲܕ݂ܘܝܼܪ
ܡܚܲܕܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܥܲܓܠܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܚܲܕܪܵܢܘܼܬܵܐ .

تدوين – – ܕܘܝܼܢ
ܠܘܼܩܵܛܵܐ ، ܟܘܼܢܵܫܵܐ تحصیل ܗ . ܕ ܟܢܘܼܫܝܵܐ ܕܡܟܲܬܒ݂ܵܢܝܵܬܹ̈ܐ ܕܚܲܕ ܟܬܵܒ݂ܵܐ ܒܚܕܵܐ ܕܘܼܟܬܵܐ ܘܦܝܼܫܵܬ݂ܵܐ ܕܡܟܲܬܒ݂ܵܢܘܼܬܵܐ ܐܝܟ ܚܲܕ ܟܬܵܒ݂ܵܐ . – اشعار ܠܘܼܩܵܛܵܐ ܕܡܫܲܘܚܝܵܬܹ̈ܐ ، ܟܘܼܢܵܫܵܐ ܡܫܲܘܚܝܵܬܹ̈ܐ . – کردن ܠܩܵܛܵܐ ، ܟܢܵܫܵܐ .

تدهين – – ܕܗܝܼܢ
ܡܕܲܗܢܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܚܬܵܐ ܟܘܼܗܵܢܵܐ دهن . – کردن ܕܗܵܢܵܐ . ܐܝܟ ܡܢ ܦܘܼܩܵܕܵܐ ܗ . ܕ ܫܘܼܚܵܬܵܐ ܒܡܫܚܵܐ ܟܘܼܪܗܵܢܵܐ ܕܐܘܼܣܝܘܼܬܵܐ .

تدين – ܬܲܕܲܝܝܲܢ
ܬܘܼܕܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܕܝܵܢܘܼܬܵܐ ܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ ܬܘܼܕܝܬܵܐ دین .

تذبذب – ܬܲܕ݂ܒ݂ܕ݂ܘܼܒ݂
ܟܘܼܕܵܕܵܐ ، ܡܦܲܟܟܘܼܬܵܐ ابهام ، ܕܠܝܼܠܘܼܬܵܐ تردد .

تذرو – ܬܲܕ݂ܪܘܼ
ܦܪܵܚܵܐ ܕܒܲܪܵܐ ، ܦܘܼܣܬܵܐ قرقاول .

تذکار — ܬܘܼ ܟܵܪ

ܕܘܼܟܼܪܵܢܵܐ ، ܥܘܼܗܕܵܢܵܐ ذهن . ܐܝܟ ܗ̇ܘ ܕܟܼܪܵܢܵܐ ܗ̇ܝ ܕܘܼܟܼܪܘܼܢܵܐ .

تذکاریه — — ܕܪܵܐ ܗ̇ܝܗ

ܡܕܟܼܪܵܢܵܐ ، ܡܥܗܕܵܢܵܐ ، ܠܐܵܦܵܐ ܕܥܘܼܗܕܵܢܵܐ .
ܡܥܗܕܵܢܝܼܬ݂ ܗ . ܕ ܠܐܝܼܕܝܼܬ݂ ܡܕܟܼܪܵܢܝܼܬ݂ .

تذکر — ܬܵܘ ܓ̰ ܠܘܵܪ

ܡܕܟܼܪܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܥܗܕܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܥܘܼܗܕܵܢܵܐ اذكار . ܠܲܝܬ ܣܢܝܼܩܘܼܬ݂ܵܐ ܠܡܕܟܼܪܵܢܘܼܬ݂ܵܐ لازم بتذكر نيست . — دادن ܡܕܟܼܪܘܼܝܹܐ ، ܥܘܼܗܕܵܢܵܐ . تذكراً ܡܕܟܼܪܵܢܵܐܝܼܬ݂ ܡܥܗܕܵܢܵܐܝܼܬ݂ .

تذکره — ܬܵܘ ܟܹܪܵܗ

(1) ܦܣܵܩܵܐ (ܦܣܲܩܬܵܐ) — اقامت ܦܣܵܩܵܐ ܕܡܲܥܠܝܼܬ݂ܵܐ . ܕܡܲܥܠܡܵܐ .
(2) ܥܘܼܗܕܵܢܵܐ ، ܥܘܼܗܕܵܢ ܣܵܗܕܹܐ (ܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ) — نویسنده ܥܘܼܗܕܵܢ ܣܵܗܕܹܐ ܕܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ . — الشهداء ܥܘܼܗܕܵܢ ܣܵܗܕܹܐ (3) ܡܕܟܼܪܵܢܵܐ ، ܡܥܗܕܵܢܵܐ .

تذکیر — ܬܵܘ ܟܝܼܪ

ܕܟܼܘܼܪܵܐ ، ܕܟܼܪܘܼܝܵܐ ، ܥܒ݂ܵܕܵܐ ܕܕܟܼܪܵܢܵܐ ܡܫܘܼܚܵܐ ܒܠܫܵܢܵܐ ܕܕܟܼܪܵܢܵܐ . ܣܘܼܒ݂ : تأنيث .

تذلل — ܬܵܐ ܙܲܠ ܠܘܼܠ

ܡܙܠܝܼܠܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܟܝܼܟܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܫܲܦܠܘܼܬ݂ܵܐ ܡܟܝܼܟܘܼܬ݂ܵܐ خشوع خضوع ܡܫܬܥܒ݂ܕܘܼܬ݂ܵܐ صراعت ܐܝܟ ܗܕܵܐ ܡܙܠܠܘܼܬ݂ܵܐ ܟܕ ܡܵܐ ܗܘܵܐ ܗ̇ܘ ܐܵܦ ܣܘܼܟܵܠܵܐ معنى .

تذلیل — ܬܵܘ ܠܝܼܠ

ܙܘܼܠܵܠܵܐ ، ܡܫܲܦܠܝܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܫܥܒ݂ܕܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ܥܒ݂ܵܕܵܐ ܙܠܝܼܠܵܐ ، ܡܫܲܦܠܵܢܵܐ ، ܡܟܝܼܟܵܐ ܡܥܝܼܩܵܐ .

تذهیب — — ܗܲܒ

ܡܕܲܗܒ݂ܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܕܲܗܒ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ܗ . ܕ ܡܕܲܗܒ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ، ܥܒ݂ܵܕܵܐ ܕܕܲܗܒ݂ܵܐ ذهب . — كردن ܕܲܗܒ݂ܘܿܝܹܐ (ܕܲܗܒܹܐ ، ܡܕܲܗܒܹܐ) .

تدیل — — ܝܼܠ

ܡܫܘܼܚܠܵܦ ܦܵܬ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ܗ . ܕ ܡܕܝܼܠܘܼܬ݂ܵܐ ܕܦܬܵܟܵܐ ܕܠܵܐܦܵܐ .

تر — ܬܵܪ

(1) ܪܛܝܼܒ݂ܵܐ ، ܪܛܝܼܒ݂ܵܐ ، ܪܛܝܼܒ݂ܬܵܐ رطب — كردن ܡܪܲܛܒ݂ܹܐ ، ܥܒ݂ܵܕܵܐ ܪܛܝܼܒ݂ܵܐ ، ܪܛܝܼܒ݂ܬܵܐ . — زبان ܠܫܵܢܵܐ ܡܪܗܛܵܐ . — دست ܡܗܝܼܪܵܐ ܒܐܝܼܕܹܐ ܗ . ܕ ܡܗܝܼܪܵܐ ماهر ܒܐܝܼܕܘܼܬ݂ܵܐ ܗ̇ܝ ܒܐܝܼܕܵܐ ܐܝܟ ܪܛܝܼܒ݂ ܒܡܲܝܵܐ ܗ . ܕ ܪܛܝܼܒ݂ ܒܡܲܝܵܐ . ܒܗܵܕܵܐ ܣܘܼܟܵܠܵܐ معنى ܟܕ ܡܵܐ ܕܐܝܼܬ݂ ܗܕܵܐ ܐܝܟ ܡܕܡ ܕܗܘܵܐ ܗ̇ܝ ܒܐܝܼܕܹܐ ܒܡܲܝܵܐ ܪܛܝܼܒ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ܒܡܲܝܵܐ ܗ̇ܘ . — دستى ܡܗܝܼܪܘܼܬ݂ ܐܝܼܕܹܐ . ܪܛܝܼܒ݂ܘܼܬ݂ ܒܡܲܝܵܐ .
(2) ܝܲܬܝܼܪ ، ܛܵܒ݂ ، ܛܵܒ݂ ܡܢ ܝܲܬܝܼܪܘܼܬ݂ܵܐ ܕܪܒܘܼܬ݂ܵܐ ، ܪܵܡ : بلندتر ، خوبتر ، بزرگتر ، ܝܲܬܝܼܪ ܪܵܡܵܐ ، ܝܲܬܝܼܪ ܪܲܒ ، ܝܲܬܝܼܪ ܛܵܒ݂ܵܐ بهتر ܛܵܒ݂ ܡܢ .

تر — ܬܵܪ

ܡܛܲܠܛܠܘܼܬ݂ܵܐ ، ܛܘܼܠܵܠܵܐ ، ܛܲܠܛܠܘܼܬ݂ܵܐ . — دادن ܡܛܲܠܛܠܝܹܐ ، ܡܛܲܠܛܠܝܹܐ غلطاندن غلطادادن . تراندن ܛܲܠܛܠܹܐ .

ترا — ܬܘܼܪܵܐ ܬܘܼܪܵܐ تورا

ܬܘܼܪܵܐ ، ܬܘܼܪܵܐ ، ܬܘܼܪܵܐ ܕܝܗܘܼܕܵܝܹܐ . — ܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ ܕܬܘܼܪܵܐ ؟ ܐܝܟ ܕܬܘܼܪܵܐ ܗ̇ܝ : كتاب ترا ܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ ܕܬܘܼܪܵܐ ، ܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ ܗ̇ܝ ܟܬ݂ܵܒ݂ܹܐ ، ܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ ܕܩܘܼܕܫܵܐ .

تراب — ܬܘܼ ܪܵܒ

ܐܲܦܪܵܐ ، ܥܲܦܪܵܐ گرد . ܥܸܡܛܵܢܵܐ گرد خاك ܥܲܦܪܵܢܵܝܬܵܐ سوده ܗ . ܕ ܡܲܕܘܼܩܬܵܐ ܥܲܦܪܵܢܵܝܬܵܐ ܕܡܲܕܘܼܩܹܐ پودر . ܦܘܼܪܕܵܐ غبار ܗ . ܕ ܐܲܦܪܵܐ ܡܲܚܒܵܛܵܐ ܘܡܲܒܠܘܼܥܵܐ . — الفتى ܕܡܲܫܠܝܼܬܵܐ ܕܡܲܦܩܵܢܵܐ ܡܲܦܩܵܢܝܼܬܵܐ انگم قى آور .

ترادف — ܬܲܪܵܐ ܕܘܼܦ

ܬܲܚܘܼܡ ܫܘܼܬܵܦܵܐ ܐܘ ܡܫܘܼܬܦܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ . ܢܲܩܝܼܬܵܐ ܚܲܕ ܚܲܕ ܗܵܘ ܐܝܼܬܵܢܵܐ ، ܫܘܼܬܵܦܵܐ . ܡܸܠܹܐ ܥܲܒܵܪܵܐ ܘܡܲܦܵܐ ܬܲܚܘܼܡܹܐ ܫܘܼܬܵܦܵܐ ܚܲܕܵܐ . ܫܘܼܡ : مترادف .

تراز — ܬܲܪܵܐܙ — ܬܲܪܵܐܙ

(1) ܡܫܲܘܝܵܐ ، ܡܫܲܘܝܵܐ مسطح ، ܡܫܘܼܢܝܵܐ مستوى . — دار ܡܫܲܘܝܵܢܵܐ ، ܡܫܘܼܢܝܵܐ . — كردن ܡܫܲܘܹܐ ، ܡܫܘܼܝܹܐ .
(2) ܩܠܘܼܡܵܐ ܗ . ܕ ܨܲܝܵܪܘܼܬܵܐ ܕܩܠܘܼܡܵܝܵܐ ܕܫܘܼܚܠܵܦܵܐ ܚܲܡ ܨܲܝܵܪܘܼܬܵܐ نقاشى ܕܲܩܒܵܪܵܐ ܕܡܫܲܚܠܵܦܵܐ (ܡܫܲܚܠܵܦܵܐ ܫܘܼܡ بالش) . ܥܲܒܵܪܵܐ ܠܡܫܘܼܚܠܵܦܘܼܬܵܐ .

ترازنده — ܙܲܢܕܵܐ

ܩܠܘܼܡܵܝܵܐ ، ܗܵܘ ܕܥܵܒܹܕ ܡܫܲܚܠܵܦܵܐ ، ܡܫܲܚܠܵܦܵܐ .

ترازو — ܙܘܼ

ܡܲܬܩܠܵܢܝܼܬܵܐ . — فلك ܡܲܬܩܠܵܢܝܼܬܵܐ ܕܫܡܲܝܵܐ ܕܡܲܠܘܵܫܹܐ ܕܫܡܲܝܵܐ . ܫܘܼܡ برج .

ترازيدن — ܙܝܼܕܵܢ

ܠܚܵܦܵܐ ܕܫܘܼܬܵܦܵܐ معنى ܕܲܙܵܝܵܐ ܕܡܫܲܚܠܵܦܵܐ ܚܲܡ ܡܫܲܚܠܵܦܵܐ . ܐܘ ܡܫܲܘܹܐ ، ܬܘܼܩܵܢܵܐ تراز كردن .

تراش — ܬܲܪܵܫ

(1) ܓܠܵܦܬܵܐ ، ܓܪܵܕܬܵܐ
(2) ܠܫܵܢܘܼܬܵܐ ، ܓܪܵܕܘܼܬܵܐ امحاء ܠܟܬܵܒܵܐ حك ، ܕܓܪܵܕܘܼܬܵܐ ܠܝܘܼܬܵܐ ܠܵܐ ܘܵܠܹܐ ܕܗܵܘܹܐ: ܠܟܬܵܒܵܐ ܒܗ ܠܫܵܢܘܼܬܵܐ در پاكنويسى نبايد تراش باشد . (گذشت)
(3) ܓܠܵܦܵܐ ܗ . ܕ ܕܫܘܼܦܬܵܐ ܒܗ ܕܓܪܵܕܬܵܐ ܕܫܘܼܦܹܐ ܒܗ ܩܲܕܘܼܡܹܐ ܕܢܲܓܵܪܹܐ ، ܕܫܘܼܦܬܵܐ . — دادن ܫܘܼܡ تراشيدن . — كردن . ܓܠܵܦܵܐ ، ܕܫܘܼܦܵܐ .

تراشنده — ܫܲܢܕܵܐ

ܓܠܵܦܵܐ ، ܫܵܘܦܵܢܵܐ .

تراشه — ܫܹܐ

ܡܲܓܪܲܕܬܵܐ ، ܩܲܝܣܵܐ خرده چوب . ܓܠܵܦܵܬܵܐ ، ܓܠܵܦܹܐ .

تراشيدن — ܫܝܼܕܵܢ

(1) ܓܠܵܦܵܐ ، ܫܵܘܦܵܐ ܡܢ ܚܲܡܵܐ ܡܹܐܬܹܐ ܒܗ ܡܘܼܪܵܩܬܵܐ ܕܩܲܝܣܹܐ ܘܟܹܐܦܹܐ .
(2) ܡܓܲܪܕܹܐ . (3) ܠܫܵܢܵܐ ، ܓܠܵܦܵܐ ܟܹܐܦܹܐ ܒܗ ܡܲܕܘܼܩܹܐ ، ܡܓܲܠܦܵܢܵܐ . جواهر — ܠܫܵܢܵܐ ܟܹܐܦܹܐ ܡܲܓܠܦܵܢܘܼܬܵܐ . (4) ܠܟܬܵܒܵܐ ܠܟܬܵܒܵܐ ܕܡܫܘܼܚܬܵܐ ، ܕܡܲܚܒܵܛܘܼܬܵܐ . (5) ܓܪܵܕܵܐ ، ܓܠܵܦܵܐ ܕܥܲܒܝܘܼܬܵܐ كثافت .

تراشيده — ܫܝܼܕܵܐ

ܓܠܝܼܦܵܐ ، ܡܓܲܪܕܵܐ ܕܡܫܝܼܚܵܐ ܠܟܬܵܒܵܐ محكوك . ܓܠܝܼܦܵܐ سترده .

تراضى — ܙܝܼ

ܪܘܼܚܵܡ ܫܲܝܢܵܐ ܗ . ܕ ܪܘܼܚܵܡܘܼܬܵܐ آهنگ ܚܲܕ ܚܲܕ ܗܵܘ ܐܝܼܬܵܢܵܐ . ܡܢ ܪܘܼܚܵܡܘܼܬܵܐ هم‌آهنگى ، ܫܲܝܢܘܼܬܵܐ آشتى . ܟܠ ܡܲܓܪܲܕ ܫܲܝܢܵܐ ܚܘܼܒܵܐ ܠܪܘܼܚܵܡ ܫܲܝܢܵܐ ܕܦܘܼܫܵܢ ܫܲܝܢܹܐ هر قرار داد بسته است بتراضى طرفين .

تراك — — ܟ

ܦܩܥܐ ܚܕ݂ܐ ترك .

تراكم — — ܟܡ

(1) ܟܢܫܐ ، ܡܬ݂ܟܢܫܢܘܬ݂ܐ ܕܡܕܡܝ ܚܕ݂ܐ ܡܕܡܝ ܠܚܕ݂ܕ݂ܐ ، ܡܘܩܪܐ ܗ . ܒ ܡܫܩܠܐ ܒܚܕ݂ܕ݂ܐ . (2) ܡܟ݂ܢܫܐ ، ܡܟ݂ܢܫܢܘܬ݂ܐ ܗ . ܒ ܒܫܢܬ݂ܐ ܒܚܕ݂ܐ ܕܘܟܬ݂ܐ ܡܬ݂ܟܢܫܢܘܬ݂ܐ . — دم ، خون ܡܬ݂ܟܢܫܐ ܕܡܐ ، ܡܬ݂ܟܢܫܐ ܕܡܐ . تجمه خون . — منى ܡܬ݂ܟܢܫܐ ܙܪܥܐ ܕܒ݂ܪܢܫܐ .

ترانه — — ܢܗ

ܙܡܪܬ݂ܐ ، ܙܡܝܪܬ݂ܐ سرود ، ܩܝܢܬ݂ܐ آهنگ ، آواز ، ܢܥܡܬ݂ܐ نغمه . — ساز ، پرداز ܡܫܝܚܐ ܕܙܡܝܪܬ݂ܐ ܘܙܡܪܐ ܡܙܡܪܢܘܬ݂ܐ . — سراى ܡܫܝܚܐ ܘܙܡܪܐ ܕܙܡܝܪܬ݂ܐ . — زن ܡܙܡܪܢܝܬ݂ܐ .

تراوش — — ܘܫ

ܢܛܦܬ݂ܐ ، ܕܘܠܦܐ ، ܕܘܠܦܐ . — كردن ܢܛܦܐ ، ܕܠܦܐ ، ܡܕܠܘܦܐ ܕܡܝܐ تراويدن . ܡܝܐ ܕܠܦܐ ܡܢ ܟܘܙܐ آب از كوزه تراوش ميكند .

ترب — ܛܪܒ — ܛܪܒ

ܓܘܡܐ ܡܢ ܦܓܪܐ ، ܓܕܐ ܡܢ ܓܕܐ ܡܢ ܥܘܒܐ ܕܓܘܡܐ . — چه ܚܘܠܐ ܡܢ ܓܘܡܐ ܘܓܘܡܐ ܗܘܝܐ . — كوهى ܓܘܡܐ ܕܓܘܡܐ ، ܓܘܡܐ ܕܛܘܪܐ .

تربت — ܛܘܪ ܒܬ

ܩܒܪܐ قبر . — خانه ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ، ܒܝܬ ܩܒܘܪܬ݂ܐ .

تربز — ܛܪ ܒܙ

ܒܛܝܚܐ هندوانه .

تربيت — ܛܪ ܒܝ ܝܬ

ܡܪܒܝܢܘܬ݂ܐ ، ܬܪܒܝܬ݂ܐ ، ܡܠܦܢܘܬ݂ܐ تأديب تعليم ܡܪܒܝܢܘܬ݂ܐ ادب ܡܪܘܐ ܡܪܒܝܢܘܬ݂ܐ ܡܘܪܒܝܢܐ ܡܪܒܝܐ . — كردن ܡܪܒܝܐ ، ܡܪܒܝܢܐ ، ܗܘܐ ܡܪܒܝܢܘܬ݂ܐ ܕܕܒܫܐ . — زنبور عسل ܕܒܝܪܐ ܕܪܒܝܢܘܬ݂ܐ . — طيور ، مرغ دارى ܕܒܝܪܐ ܕܦܪܚܬ݂ܐ ، ܕܒܝܪܐ ܕܢܘܢܐ . — ماهى ܕܒܝܪܐ ܕܢܘܢܐ . — جسمانى ܡܪܒܝܢܘܬ݂ܐ ܦܓܪܢܝܬ݂ܐ ܡܢ ܡܕܪܫܬ݂ܐ . — معنوى ܡܪܒܝܢܘܬ݂ܐ ܪܘܚܢܝܬ݂ܐ ܡܢ ܡܪܒܝܢܘܬ݂ܐ . — پذير ܡܢ ܡܪܒܝܢܘܬ݂ܐ ، ܡܢ ܡܪܒܝܢܐ . بى — ܕܠܐ ܡܪܒܝܢܘܬ݂ܐ ، ܕܠܐ ܡܪܒܝܢܘܬ݂ܐ .

تربيع — ܛܪ ܒܝܥ

ܪܘܒܥܐ ، ܡܪܒܥܢܘܬ݂ܐ ܕܡܕܡܝ ܡܪܒܥܐ مربع . — كردن ܪܒܥܐ .

ترپياز — ܛܪ ܦܝ ܝܐܙ

ܒܨܠܐ ܕܟܠܒܐ ܚܕ݂ܐ : پيازچه .

ترتيب — ܛܪ ܬܝܒ

ܛܟ݂ܣܐ ، ܬܘܪܨܐ ، ܣܕܪܐ ، ܫܘܬܦܢܘܬ݂ܐ ، ܐܘܪܚܐ اسلوب . ܐܘܪܚܐ راه ، طريقه — دادن ܡܛܟܣܐ ܬܘܪܨܐ ܣܕܪܐ . بترتيب حروف تهجى ܒܣܕܪܐ ܕܐܬ݂ܘܬ݂ܐ ܐܠܦ ܒܝܬ الفباء . بى — ܕܠܐ ܛܟ݂ܣܐ ، ܕܠܐ ܬܘܪܨܐ .

ترتيبى — — ܒܝ

ܕܛܟ݂ܣܐ ، ܬܘܪܨܝܐ ، ܫܘܬܦܢܝܐ .

ترتيزك — — ܝܙܟ

ܬܚܠܐ . — آبى ܬܚܠܐ ܕܡܝܐ جرجير .

ترتيل — — ܠ

ܬܪܬܠܬ݂ܐ ، ܫܘܒܚܐ . — كردن ܬܪܬܠ .

ترجمان — ܬܰܪܓܡܐܢ

ܡܬܪܓܡܢܐ، ܦܫܩܐ تراجم ܡܬܪܓܡܢܐ.

ترجمه — — ܬܪܓܡܗ

ܡܬܪܓܡܢܘܬܐ، ܬܘܪܓܡܐ، ܘܦܘܫܩܐ تعبیر. — کردن ܡܬܪܓܡܢ، ܦܫܩ تراجم ܡܬܪܓܡܢܘܬܐ، ܬܘܪܓܡܐ، ܘܦܘܫܩܐ.

ترجیح — ܬܰܪܓܝܚ ترجی

ܡܥܒܪܢܘܬܐ، ܡܥܒܪܢܘܬܐ ܕܚܕ ܡܢ ܬܪܝܢ، ܝܘܬܪܢܐ ܕܚܕ ܥܠ ܐܚܪܢܐ. — بلا مرجح ܡܥܒܪܢܘܬܐ ܕܠܐ ܥܠܬܐ.

ترجیع — ܬܰܪܓܝܥ

ܡܦܢܝܢܘܬܐ، ܡܦܢܝܢܘܬܐ ܠܩܠܐ. ܬܢܝܢܐ تکرار. — بند ܬܢܝܢܐ ܕܩܠܐ. ܐܦ ܬܢܝܢܐ ܕܩܠܐ.

ترحم — ܬܰܪܰܚܘܡ

ܪܘܚܡܐ، ܪܚܡܬܐ. — کردن ܪܚܡܐ برمن — کن ܪܚܡ ܥܠܝ.

ترخص — ܬܰܪܰܚܘܨ

ܡܦܣܢܘܬܐ، ܡܢ ܦܣܢܘܬܐ استیذان. ܫܐܠܬܐ ܕܦܣܢܐ اجازه، رخصت.

ترخیص — ܬܰܪܚܝܨ

ܡܦܣܢܘܬܐ، ܡܫܒܩܢܘܬܐ ܕܦܣܢܐ اباحت.

ترخیم — — ܚܝܡ

ܡܩܛܥܢܘܬܐ، ܩܘܨܨܬܐ ܡܢ ܡܬܘܡܬܐ ܕܫܡܐ ܡܢ ܩܘܨܨܐ ܐܚܪܝܐ ܡܢ ܫܡܐ ܐܝܟ: ܩܛܥܐ ܡܢ ܩܛܥܬܐ، ܚܣܪ ܡܢ ܫܡܐ ܗܘ ܡܢ ܗܢܐ. ܐܦ ܘܩܘܨ ܕܩܛܥ ابتار. — کردم ܩܛܘܥܐ.

ترد — ܬܘܪܕ

ܡܢ ܪܟܝܟܐ ܗ. ܕ ܪܟܝܟܐ آسان ܠܪܟܘܟܐ، ܪܟܝܟܐ، ܡܬܡܬܚܢܐ، ܡܢ ܚܡܝܡܐ، ܚܠܝܐ، ܡܬܚܠܐ، ܪܛܝܒܐ.

تردد — ܬܰܪܰܕܘܕ

(1) ܐܙܠܬܐ ܘܐܬܝܬܐ در این راه — زیاداست ܗܘܐ ܐܙܠܬܐ ܘܐܬܝܬܐ ܒܐܘܪܚܐ ܗܕܐ.

(2) ܦܘܠܓܐ ܕܚܫܒܘܢܐ دودلی ناخاطر جمعی. — کردن ܐܙܠ ܘܐܬܐ بی — ܕܠܐ ܦܘܠܓܐ ܕܚܫܒܘܢܐ.

ترده — ܬܰܪܕܗ

ܥܠܝܡܘܬܐ ܗ. ܕ ܥܠܝܡܐ ܕܪܟܝܟܘܬܐ.

تردی — ܬܘܪܕܝ

ܡܢ ܪܟܝܟܘܬܐ، ܚܠܝܘܬܐ.

تردید — ܬܰܪܕܝܕ

ܦܘܠܓܐ، ܘܦܘܠܓܐ شك ܘܦܘܠܓ ܦܠܝܓܐ شبهه — داشتن ܦܘܠܓܐ ܗܘܐ ܒܦܘܠܓܐ. بلا — ܕܠܐ ܦܘܠܓܐ، ܕܠܐ ܦܘܠܓܐ.

تردیف — ܬܰܪܕܝܦ

ܣܕܪܐ، ܡܣܕܪܢܘܬܐ، ܡܣܕܪܢܘܬܐ ܕܡܠܐ ܒܡܫܩܠܐ ܚܕ ܒܚܪ ܚܕ ܒܬܪ ܐܚܪܢܐ، ܚܕ ܒܬܪ ܚܕ ܐܚܪܢܐ.

ترذیل — — ܕܝܠ

ܡܙܠܙܠܢܘܬܐ، ܡܙܠܙܠܢܘܬܐ. ܡܨܥܪܢܘܬܐ ܕܡܠܐ ܕܝܘܪ ܙܠܝܠܐ، ܡܨܥܪܢܘܬܐ ܕܡܠܐ ܒܡܫܝܟܐ.

ترذیلی — — ܕܝ

ܡܙܠܙܠܢܐ، ܡܙܠܙܠܢܐ. عملیات — ܡܙܠܙܠܢܘܬܐ ܡܙܠܙܠܢܝܬܐ، ܡܙܠܙܠܢܝܬܐ.

ترزید – ܬܲܪ ܙܝܼܕ

ܒܝܼܫܘܼܬܵܐ ܘ ܡܫܲܚܠܦܘܼܬܵܐ . — دماغ ܒܝܼܫܘܼܬ ܡܘܿܚܵܐ ܗ . ܕ ܡܫܲܚܠܦܘܼܬܹܗ ، ܘܒܝܼܫܘܼܬܹܗ .

ترس – ܬܲܪܣ

ܙܕܘܼܥܬܵܐ . — برادر مرگ است ܙܕܘܼܥܬܵܐ ܐܲܚܘܿܗ̇ ܕܡܵܘܬܵܐ . — داشتن ، ترسیدن ܙܕܥܵܐ . — بیخود ܒܹܣܝܵܐ .

ترسا – ܬܲܪܣܵܐ

(1) ܡܫܝܼܚܵܝܵܐ ، ܟܪܸܣܛܝܵܢܵܐ
(2) ܙܕܘܿܥܵܢܵܐ ، ܙܕܥܵܢܵܐ .

ترسانه – ܬܲܪܣܵܢܵܗ

ܒܲܝܬ ܙܲܝܢܹܐ ترسخانه ، قورخانه ، جباخانه .

ترساندن – — ܕܲܢ   ترسانیدن

ܡܲܙܕܘܼܥܹܐ ، ܡܲܕܚܘܼܠܹܐ ، ܒܙܕܘܼܥܬܵܐ .

ترسایی – — ܝܵܐ

ܡܫܝܼܚܵܝܘܼܬܵܐ ، ܟܪܸܣܛܝܵܢܘܼܬܵܐ . ܐܵܦ — ܡܫܝܼܚܵܝܵܐ ܝܲܢ ܡܫܝܼܚܵܝܵܐ ، ܟܪܸܣܛܝܵܢܵܝܵܐ .

ترسناك – ܬܲܪܣ ܢܵܟ

ܡܲܙܕܥܵܢܵܐ .

ترسناکی – — ܟܝܼ

ܡܲܙܕܥܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܙܕܲܥܬܵܐ ، ܙܕܘܼܥܬܵܐ .

ترسندگی – ܬܲܪ ܣܲܢ ܕܸܓܝܼ

ܙܕܘܼܥܬܵܐ ، ܙܲܕܥܬܵܐ ، ܙܕܘܼܥܬܵܐ .

ترسنده – — ܕܹܗ

ܙܕܘܿܥܵܢܵܐ ܙܕܥܵܢܵܐ .

ترسو – ܬܲܪ ܣܘܼ

ܙܕܘܿܥܵܐ ܝܲܢ ܠܵܐ ܓܲܢܒܵܪܵܐ ، ܒܲܪ ܠܸܒܵܐ ܠܵܐ ܓܲܢܒܵܪܵܐ خبان ، خبون .

ترسویی – — ܝܝܼ

ܠܵܐ ܓܲܢܒܵܪܘܼܬܵܐ ܝܲܢ ܙܕܘܿܥܘܼܬܵܐ ، ܒܲܪܢܘܼܫ ܒܠܸܒܵܐ ܠܵܐ ܓܲܢܒܵܪܘܼܬܵܐ خیانت .

ترسیدن – ܬܲܪ ܣܝܼ ܕܲܢ

ܙܕܥܵܐ . خدا را بترس ܙܕܝܼܠ ܡܢ ܐܲܠܵܗܵܐ .

ترسیده – — ܕܹܗ

ܙܕܝܼܥܵܐ ، ܡܙܘܼܙܥܵܐ .

ترسیل – ܬܲܪ ܣܝܼܠ

ܫܠܘܼܚܝܵܐ ، ܫܲܕܪܵܐ ارسال ܫܘܼܕܪܵܢܵܐ . — نمودن ܫܲܕܪܵܐ ، ܫܘܼܕܪܹܐ ارسال داشتن .

ترسیم – — ܣܝܼܡ

ܣܘܼܪܵܛܵܐ . — خطوط ܣܘܼܪܵܛܵܐ ܕܣܸܪܛܹܐ ܐܵܦ ܦܘܼܫܵܩܵܐ شرح ، وصف .

ترسیمی – — ܡܝܼ

(1) ܦܘܼܫܵܩܵܝܵܐ ، ܡܢ ܓܲܪܕܘܼܡܵܝܵܐ هندسه — ܓܲܪܕܘܼܡܘܼܬܵܐ ܦܘܼܫܵܩܵܝܬܵܐ ܝܲܢ ܡܢ ܓܲܪܕܘܼܡܵܝܬܵܐ
(2) ܡܲܣܬܲܪܛܵܢܵܐ ܕܝܠܹܗ ܡܲܕܥܵܐ ܩܵܪܹܐ ܣܸܪܛܵܐ .

ترش – ܬܘܼܪܸܫ – ܬܘܼ ܪܸܫ

(1) ܚܲܡܘܿܥܵܐ (2) ܚܡܝܼܪܵܐ مخمر
(3) ܡܲܪܝܼܪ ܚܘܼܟܵܐ گرفته خاطر ، ܥܒܝܼܨܵܐ ܦܘܼܪܣܵܐ خشن ، ܦܘܿܬܵܐ ، ܚܘܼܠܡܵܢܵܐ اخمو — کردن ܡܲܚܡܘܿܥܹܐ ، ܠܵܒܵܐ ܚܲܡܘܿܥܵܐ ܐܵܦ ܚܡܝܼܥܵܐ ܗܘܵܐ ܚܲܡܘܿܥܵܐ ترشیدن — شدن ܚܡܝܼܥܵܐ ، ܚܡܝܼܪܵܐ . — با ܦܘܼܪܣܵܐ ܚܲܡܘܿܥܘܼܬܵܐ . — رو ܚܡܝܼܥ ܐܲܦܹܐ ، ܒܲܪ ܐܲܦܹܐ ، ܦܘܿܬܵܐ ، ܚܘܼܠܡܵܢܵܐ

– روی ܡܚܝܪܘܬ ܦܐܬܐ ، ܡܚܝܪ ܦܐܬܐ .
– طبع ܡܚܝܪ ܡܙܓܐ ، ܡܚܝܪ ܡܙܓܐ . – مزه
ܡܚܝܪ ܛܥܡܐ . ܡܚܝܪܐ .

ترشانیدن – ܡܚܡܨ ܡܚܡܨ ܠܐ ܒܐ
ܡܚܡܨܐ ترش کردن .

ترشح – ܪܬܚ ܚܘܪ
ܢܘܦܐ ، ܢܛܦܐ ، ܪܫܝܬܐ تراوش ܕܝܘܠܐ ،
ܕܠܦܐ ، ܐܘ ܕܠܦܬܐ ، ܐܘ ܡܢܝܫܘܬܐ .
– کردن ܢܛܦܐ ، ܪܫܝܠܐ ܕܝܠܐ ، ܕܠܦܐ ،
ܡܢܫܐ . – بول ܢܘܦܐ ، ܢܛܦܐ ܕܡܫܬܝܢܘܬܐ
– ریم ܢܘܦܐ ܕܡܘܓܠܐ ، ܢܛܦܐ ܕܡܘܓܠܐ .
– بدنی ܕܡܫܬܐ ، ܕܝܬܐ . ترشحات ܢܘܦܐ
ܢܛܦܐ ، ܪܫܝܠܬܐ .

ترشك – ܡܚܡ ܚܡ ترشه ، ترشینك
ܡܚܡܨܬܐ حماض .

ترشی – – ܚܝܐ
ܡܚܡܨܘܬܐ ܐܘ ܡܐܟܠܐ ܡܚܡܨܝܐ
(ܡܚܡܨܐ) .

ترشیح – ܡܢ ܚܝܘ
ܡܕܝܠܬܐ ، ܡܕܠܕܘܬܐ ، ܡܪܒܝܢܘܬܐ ܐܘ
ܡܪܒܝܢܘܬܐ ، ܡܫܬܪܢܘܬܐ پرورش .

ترشیدگی – ܡܚܡ ܚܝܐ ܕ ܢܐ
ܡܚܝܪܘܬܐ ، ܡܚܡܨܘܬܐ .

ترشیدن – – ܢܐ
ܡܚܡܐ ترش‌شدن ܡܚܡܨܐ ، ܗܘܐ ܡܚܡܨܐ مخمر .

ترشیده – – ܢܚܘ
ܡܚܡܐ ، ܡܚܡܨܐ .

ترصد – ܬܪܨ ܕܘܢ
ܢܛܘܪܘܬܐ ، ܢܛܪܐ ، ܡܛܪܐ ، ܡܨܝܬܘܬܐ ܐܘ
ܡܢ ܢܛܘܪܘܬܐ ܒܡܘܥܕܐ . – کردن ܢܛܘܪܐ ،
ܡܨܝܬܐ ، ܢܛܪܐ ܢܡܘܣܐ .

ترصیع – ܬܪ ܨܝܥ
ܡܚܦܝܬܐ ، ܕܡܪܨܥܐ ܡܚܦܝܬܐ ܒܓܘܗܪܐ ،
ܒܟܐܦܐ ܝܩܝܪܐ ، ܡܚܝ : مرصع .

ترضیه – ܬܪ ܙܝ ܝܗ
(1) ܡܦܝܣܢܘܬܐ ، ܡܦܝܣܬܐ ،
ܡܫܬܦܝܢܘܬܐ اقناء . برای – خاطرایشان ܡܢ
ܡܦܝܣܢܘܬܐ ܡܢ ܡܦܝܣܬܐ ܕܠܒܘܬܗܘܢ ،
ܡܢ ܒܐܝܕܗܘܢ ܕܝܢ .
(2) ܛܠܒܬܐ ܕܦܘܝܣܐ ترضیه خواستن .

ترطیب – ܬܪ ܛܝܒ
ܪܛܝܒܐ . ܪܛܝܒܘܬܐ ܡܪܛܒܐ ، ܡܪܛܒܐ مرطوب

ترعه – ܬܪ ܥܗ
ܢܗܪܐ ، ܡܥܒܪܬܐ ܕܡܝܐ ، ܢܗܪܐ خلیج، بغاز
– پاناما ܢܗܪܐ ، ܡܥܒܪܬܐ ܕܦܢܡܐ .

ترغیب – ܬܪ ܓܝܒ
(1) ܡܫܬܦܝܢܘܬܐ اقناء .
(2) ܡܥܝܪܐ ، ܠܘܒܒܐ انگیزش ܠܘܒܒܐ
تشویق ، ܠܘܒܒܐ تحریص . – کردن ܡܥܝܪܐ
ܒܠܒܐ . مـرابـاین‌کار – نمود . ܡܥܝܪܗ
ܠܝ ܠܗܕܐ ܥܒܕܐ ܡܢ ܡܥܝܪܢܘܬܗ ܠܝ
ܒܥܒܕܐ ܠܗܕܐ ܥܒܕܐ .

ترفیع – ܬܪ ܦܝܥ
(1) ܡܪܡܘܬܐ ، ܡܪܝܡܘܬܐ ܠܥܠ .
(2) ܪܘܪܒܘܬܐ ، ܡܪܘܪܒܢܘܬܐ اعظام .

(3) ܡܣܬܠܩܢܘܬܐ ارتقاء .
(4) ܠܥܠܝܐ اعلاء ܡܥܠܝܢܘܬܐ اعتلاء .
— رتبه ܡܣܬܠܩܢܘܬܐ ܒܕܪܓܐ .
ܡܥܠܝܢܘܬܐ , ܡܬܥܠܝܢܘܬܐ · ترفيات
ܡܣܬܠܩܢܘܝܬܐ ، ܥܠܝܬܐ . — دادن
ܝܗܒܐ ܡܣܬܠܩܢܘܬܐ . — نمودن ܡܥܠܝܐ
ܡܥܠܝܐ .

ترفيه — — ܢܝܚ

ܡܢܝܚܢܘܬܐ ، ܢܝܚܘܬܐ ܕܡܫܬܘܬܐ
ܘܥܘܬܪܐ ܐܘ ܡܢܝܚܢܘܬܐ رفاه ، برخور .

ترق — ܬܪܩ

ܦܩܥܐ . ܐܘ ܩܠܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܡܕܡ ܕܦܩܥ .
— كردن ܦܩܥܐ ، ܐܘ ܝܗܒܐ ܩܠܐ ܕܦܩܥܬܐ .

ترقب — ܬܪܩܘܒ

ܢܛܪܬܐ ، ܡܛܠܬܐ ܕܚܙܝܐ ܘܚܙܝܢܘܬܐ
ܕܡܕܡ ، ܕܟܣܝܐ رقبه . ܒܡܟܡܢܐ كمين .
ܐܘ ܡܣܟܝܢܘܬܐ توقع .

ترقوه — ܬܪܩܘܘܐ

ܓܪܡܐ ܕܒܝܬ ܨܘܪܐ ܡܢ ܟܬܦܬܐ .

ترقه — ܛܪܩܐ طرقه

ܦܩܥܬܐ ، ܫܝܦܬܐ ܐܪܩܬܐ .

ترقه — ܬܪܩܐ

ܦܩܥܐ ، ܟܠ ܡܕܡ ܕܦܩܥ ܘܡܫܡܥ ܡܢ
ܝܗܒ ܩܠܐ . ܦܩܥܬܐ ܕܢ ܢܘܪܐ ܡܫܘܚܠܦܬܐ
ܕܢܘܪܐ ، ܕܓܪܓܘܪܝܬܐ . .

ترقى — — ܬܪܩܝ

ܡܣܬܠܩܢܘܬܐ ، ܥܘܬܪܢܐ ، ܐܙܠܬܐ ܠܩܕܡܐ
ܐܘ ܕܥܠܝܐ ، ܡܣܬܠܩܢܘܬܐ تدريج ܒܕܪܓܐ
ܡܢ ܕܪܓܐ ܠܕܪܓܐ . — كردن ܡܣܬܠܩܢܐ .
ܥܘܬܪܢܐ ، ܐܙܠܐ ܠܩܕܡܐ . — معكوس ܡܣܬܠܩܢܐ
ܕܒܣܬܪܐ ترقيات ܡܣܬܠܩܢܘܝܬܐ ، ܥܘܬܪܢܐ
— خواه ܡܣܬܒܥܢܐ ، ܒܥܝܐ ܕܡܣܬܠܩܢܘܬܐ ،
ܕܥܘܬܪܢܐ ܕܐܙܠܐ ܕܥܘܬܪܢܐ .

ترقيدن — ܬܪܩܝܕܢ

ܦܩܥܐ ، ܦܠܘܓܐ ܩܠܐ ܕܦܩܥܬܐ .

ترقيق — ܬܪܩܝܩ

ܪܩܝܩܐ ، ܠܕܩܩܬܐ ܕܡܕܡ ܪܩܝܩܐ رقيق .
ܡܕܩܩܢܘܬܐ ، ܠܕܩܩܬܐ ܡܕܡ ܕܠܝܠܐ
كمياب ، ناياب ، نادر . — نمودن ܪܩܝܩܐ ،
ܕܠܝܠܐ .

ترقيم — ܬܪܩܝܡ

(1) ܪܫܡܐ ، ܪܫܡܢܘܬܐ . — ارقام
ܪܫܡܢܘܬ ܐܬܘܬܐ ، ܪܫܡܢܘܬ ܡܢܝܢܐ
(2) ܟܬܒܐ ، ܟܬܝܒܘܬ ܟܬܒܐ . — كردن
ܟܬܒܐ ، ܪܫܡܐ ، ܟܬܒܐ .

ترك — ܬܪܟ

ܫܒܩܬܐ ، ܡܫܒܩܢܘܬܐ ، ܫܪܝܬܐ ܕܒܝܬܐ ،
ܡܬܢܛܪܢܘܬܐ صرف نظر ، چشم پوشى .
— كردن ، گفتن ܫܒܩܐ ، ܫܪܝܐ ܡܢ ،
ܫܒܩܐ ܒܝܬܐ . — زن ܫܒܩܐ ܐܢܬܬܐ ،
ܫܒܩܬܐ ܕܥܝܕܐ — عادت ܫܒܩܐ ܥܝܕܐ .
— وظيفه ܫܒܩܐ ܦܘܠܚܢܐ . — دنيا ܫܒܩܐ
ܥܠܡܐ ، ܡܢ ܡܬܢܟܪܢܘܬܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ،
ܡܠܟܘܬܐ . — سلطنت ܫܒܩܐ ܫܘܠܛܢܐ .
— سلاح ܫܒܩܐ ܙܝܢܐ . — دين ܫܒܩܐ
ܗܝܡܢܘܬܐ ، ܫܘܒܩܢܐ .

ترك – ܬܪܟ

ܦܫܒܐ، ܦܪܘܫܘܬܐ خود ܗ. ܕ. ܡܛܠܐ ܡܢ ܦܪܙܠܐ ܝܢ ܕܦܪܙܠܐ ܝܢ ܡܢ ܗܘܟܐ ܠܝܬܘܬܐ ܕܡܬܒ. ܦܠܫܐ سرباز ܕܪܫܗ ܠܗܘܦܪܗ ܕܪܝܫܐ ܕܡܬܒܪ ܝܢ ܦܠܫܐ.

ترك – ܬܪܟ

(1) ܬܪܬܐ. (2) ܦܘܫܟܐ ترق ܬܪܬܐ ܕܝܠܦܐ، ܕܐܦܪܟܐ ܕܐܢܕܝܬܐ ܘܩܠܝܠܐ. – خوردن ܬܪܬܐ. – خورده ܬܪܬܐ، ܦܫܝܟܐ، ܡܦܫܟܐ. تركدار.

ترك – ܛܘܪܟ

ܛܘܪܟܝܐ اتراك ܛܘܪܟܝܐ.

تركاندن – ܬܪ ܬܝܠܐ ܕܘ تركانيدن

ܡܦܫܘܩܐ.

تركب – ܬܪܟ ܟܘܒ

ܡܪܟܒܘܬܐ، ܐܝܟܢܘܬܐ چگونگی ܕܡܪܟܒ. ܡܪܟܒܐ مركب.

تركتاز – ܛܘܪܟ ܬܐܙ

ܡܬܙܘܢܐ، ܡܝܠܓܙܢܐ تاراج گر، غارت گر.

تركتازى – – ܙܝ

ܡܬܙܘܢܘܬܐ، ܒܙܘܙܐ تاراج ܚܛܘܦܝܐ غارت.

تركش – ܬܪ ܟܫ

ܡܠܘܫܐ، ܒܝܬܐ ܕܓܐܪܐ تيردان.

تركه – – ܟܝܗ

ܫܒܝܬܐ، ܦܪܟܐ ܝܢ ܦܠܘܐ ܕܦܠܝܓ ܡܢ ܓܘܟܐ كنده ܕܐܝܟܢܐ. ܒܪܘܪܐ ستاخ ܫܒܬܐ، ܫܒܝܒܬܐ.

تركه – ܬܪ ܟܝܗ

ܐܘܪܬܢܐ ܒܫܘܟܐ ܕܒܕܩܝܩܐ اثاث ܝܢ ܐܒܘܬܐ، ܝܠܘܬܐ ܝܗܝܒܐ ܒܝܗܒܐ ܕܝܗܒܘܬܐ ܕܝܪܬܘܬܐ. ܢܘܟܪܐ وقف.

تركيب – ܬܪ ܟܝܒ

ܪܘܟܒܐ، ܡܘܙܓܐ، ܦܘܠܓܐ، ܛܘܦܣܐ. – كلمات ܪܘܟܒ ܡܠܐ. آب تركيبى است از اكسيژن و هيدروژن ܡܢܐ ܡܘܙܓܐ ܝܠܐ ܡܢ ܐܟܣܝܓܢ ܘܗܝܕܪܓܢ. تركيبات ܪܘܟܒܐ.

تركيبى – – ܒܝ

ܪܘܟܒܝܐ، ܡܪܟܒܐ تركيب شده. ܓܘܢܐ ܡܪܟܒܐ رنگهاى تركيبى.

تركيدگى – – ܕܓܝ

ܦܫܝܟܘܬܐ.

تركيدن – ܬ ܪ ܟܝ ܕܘ

ܬܪܬܐ، ܦܫܟܐ.

ترمتاى – ܛܘܪ ܡܬܐܝ

ܪܘܚܐ ܕܝܠܦܐ، ܝܕ ܙܪܥܐ ܕܪܘܚܐ باز.

ترمز – ܛܘܪ ܡܘܙ

ܠܡܠܟܢ ܕܝܬܒܢ. ܐܚܕܘܚܝܐ ܐܘ ܝܕܒܪܐ ܫܓܘܪܘܬܐ ܡܢ ܡܟܠܘܬܐ ܫܓܘܪܐ ܗ. ܕ. ܐܟܠܘܚܐ، ܙܒܠܘܢܐ، ܕܪܫܐ ܫܒܩ. – بادى ܫܓܘܪܘܬܐ ܕܦܘܫܐ. – كردن ܡܫܐ ܫܓܘܪܘܬܐ.

ترمس – ܬܪ ܡܘܣ

ܐܪܡܘܣܐ ܝܢ ܦܪܣܘܬܐ.

ترمه – ܬܪ ܡܝܗ

ܝܪܩܐ ܡܢ ܡܙܘܬܐ ܕܝܙܐ ܕܒܟܡܝܪ.

ترمیم — ܥܪ̈ ܡܐܡ

ܡܬܲܩܢܘܼܬܵܐ، ܫܘܼܦܵܪܵܐ، ܬܲܩܢܬܵܐ. — کردن ܬܲܩܸܢ.

ترنج — ܦܪ̈ ܬܪܘܼܓ

(1) ܐܬܪܘܓܐ اترج.

(2) ܟܡܝܫܐ، ܦܬܐ ܕܟܡܝܫܐ.

(3) ܟܡܝܫܐ ܟܡܝܫܘܬ ܐܦܐ انجخ.

(4) ܬܐܒܬܐ تا.

ترنجی — — ܬܪܘܓܐ

ܫܘܟܐ ܕܐܬܪܘܓܐ.

ترنجیدن — — ܬܪܘܓ ܕܢ

ܟܡܝܫܐ انجختن، ܗܘܐ ܦܬܐ ܕܟܡܝܫܐ چین‌خوردن.

ترنجیده — — ܬܪܘܓ ܕܝܗ

ܡܟܡܫܐ، ܟܡܝܫܐ چین‌خورده.

ترنگ — ܦܪ̈ ܬܪܢܓ

ܦܣܝܪܐ قرقاول، ܐܦܪܐ ܕܦܪܕܐ تذرو.

تروند — ܥܪ̈ ܦܪܕ

ܦܪܕܐ، ܦܐܪܐ ܦܪܡܢܐ ܕܦܐܪܬܐ باکوره‌نوبر.

ترویج — ܥܪ̈ ܘܐܓ

ܡܦܪܣܘܬܐ، ܘܘܪܣܐ تشر ܘܦܪܣܬܐ ܕܡܕܒܪ ܒܝܬܐ ܠܒܝܫܐ ܥܝܡܪܐ معمولی، ܠܒܝܫܐ رایج، عادی ܝܡ ܟܠܢܫܐ عام. — کردن ܘܦܪܣܐ ܠܒܝܫܐ ܥܝܡܪܐ، ܠܒܝܫܐ ܠܒܝܫܐ.

ترویح — ܥܪ̈ ܘܐܗ

ܡܢܝܚܘܬܐ، ܢܝܚܬܐ ܕܢܦܫܐ آسودگی روح، ܕܢܘܚܐ آرامش.

تروق — ܥܪ̈ ܘܐܩ

ܡܨܠܠܘܬܐ، ܡܙܕܟܝܘܬܐ، ܠܒܝܒܘܬܐ ܕܡܕܒܪ ܡܨܠܠܐ، ܡܙܠܝܐ مروق، پرداخته ܨܠܝܐ، ܙܟܝܐ صاف.

تروبه — — ܬܝܗ

ܚܘܪܐ، ܬܚܘܪܬܐ.

تره — ܥܪ̈ ܪܝܗ

ܓܪܬܐ، ܐܓܪܐ ܕܓܪܐ ܒܝܬ ܓܝܫܐ. — کوهی ܓܪܬܐ ܕܓܪܐ.

ترهه — ܦܪ̈ ܪ ܗܝܗ ترهة

ܦܪܬܐ، ܦܪܬܘܬܐ ܗ. ܕ. ܡܕܒܪ ܫܦܝܪܐ ܘܫܦܝܪܐ، ܕܠܐ ܦܝܕܐ. ܐܝܟܢ ܐܦ ܦܪܬܐ ܡܫܝܢܐ (ܕܫܢܝܐܬܐ) ترهات ܦܬܟܝܬܐ، ܦܪܬܘܬܐ، ܡܫܝܢܐ ترهات‌دنیوی ܡܫܝܢܐ ܕܥܠܡܐ.

ترهیب — ܥܪ̈ ܗܐܒ

ܡܪܗܒܘܬܐ، ܕܚܝܠܬܐ ܠܘ ܕܚܝܠܬܐ رهب، ܠܘ ܫܦܪܐ وحشت، ܠܘ ܚܘܪܐ هراس، ܡܪܗܒܬܐ.

ترهیبی — — ܒܝ

ܡܪܗܒܢܐ.

تری — ܥ ܪܝ

ܪܛܝܒܘܬܐ، ܬܠܝܠܘܬܐ، ܪܛܝܒܘܬܐ.

تریاق — ܬܪ ܝܐܩ

ܬܪܝܩܐ ܝܡ ܡܦܪܣܢܐ ܗ. ܕ. ܚܕ ܣܡܐ ܕܪܘܝܐ ܘܐܝܟ ܠܒܝܫܐ ܕܚܕ ܣܡܐ ܠܫܘܪܐ.

تریاك — ܬܸܪ ܝܵܟ

ܕܡܲܟܠܬܵܐ ܕܡܲܪܕܘܼܬܵܐ، ܕܡܲܫܟܢܵܐ خشخاش ․

تریاکی — — ܝܼ

ܡܲܟܠܵܐ ܕܲܕܲܪܡܵܢܬܵܐ ܕܡܲܟܠܬܵܐ ܕܡܲܪܕܘܼܬܹܐ ․

ترید — ܬ ܪܝܼܕ

ܬܲܪܝܼܕܵܐ، ܡܦܲܪܦܪܵܐ ․ — کردن ܬܲܪܝܼܕܵܐ، ܦܲܪܦܘܼܪܵܐ، ܦܪܵܫܵܐ ܠܚܲܡܵܐ ܠܦܲܪܦܘܼܪܹܐ خرده نان ․

ترین — ܬ ܪܝܼܢ

ܗܿܘ ܕܗܘܵܐ ܕܝܲܬܝܼܪܵܐ ܕܝܲܬܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܐܝܼܟ: بلندترین ܗܿܘ ܕܗܘܵܐ ܪܵܡܵܐ بهترین ܗܿܘ ܕܗܘܵܐ ܛܵܒܵܐ بزرگترین ܗܿܘ ܕܗܘܵܐ ܪܲܒܵܐ ․

تراحم — ܬܲܪܵܐ ܚܘܼܡ

ܚܘܼܢܵܢܵܐ، ܚܢܵܢܵܐ ازدحام ܚܕܵܐ ܥܲܡ ܚܕܵܐ ܡܚܲܪܡܸܢܹܐ

تزاید — ܬܲܙܵܐ ܝܘܼܕ

ܙܸܝܵܕܬܵܐ، ܝܲܬܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܚܲܕܬܵܐ ثروتش روزبروز در — است ܥܘܼܬܪܹܗ ܝܘܿܡ ܒܝܘܿܡ ܠܹܗ ܙܵܝܕܵܐ ܥܲܠ ․

تزریق — ܬܲܙ ܪܝܼܩ

ܗܘܼܩܵܐ، ܡܲܙܪܲܩܬܵܐ ܕܙܪܵܩܬܵܐ سوزن تزریق (انژکسیون) — کردن ܗܘܼܩܵܐ، ܡܚܵܐ ܕܙܪܵܩܬܵܐ

تزکیه — ܬܲܙ ܟܝܼ ܝܹܗ

ܕܲܟܝܘܼܬܵܐ، ܕܲܟܝܵܐ، ܡܕܲܟܝܵܢܘܼܬܵܐ تقدیس ܐܘ ܩܘܼܕܵܫܵܐ ܙܕܝܼܩܘܼܬܵܐ تصدق ܙܸܕܩܬܵܐ ․ — کردن ܕܲܟܝܵܐ، ܡܕܲܟܝܵܐ ․

تزلزل — ܬܲܙ ܠܲܙܸܠ

ܡܙܲܥܙܥܵܢܘܼܬܵܐ، ܙܘܼܥܙܵܥܵܐ زلزان ․ — پذیر ܡܙܲܥܙܥܵܢܵܐ ܚܙܝ زلزله ․

تزوج — ܬܲܙ ܘܘܼܓ

ܡܙܲܘܸܓܵܢܘܼܬܵܐ ․ ܫܩܵܠܬܵܐ ܕܒܲܪܬܵܐ ܝܲܢ ܒܲܪܬܵܐ ܙܘܼܓܵܐ ․ ܓܘܼܪܵܢܬܵܐ ܚܙܝ ازدواج ․

تزویج — ܬܲܙ ܘܝܼܓ

ܡܙܲܘܸܓܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܓܲܘܪܵܢܘܼܬܵܐ ․ — کردن ܡܙܲܘܸܓܵܐ ܒܲܪܬܵܐ ܙܘܼܓܵܐ ܡܓܲܘܪܵܐ ․

تزویر — — ܘܝܼܪ

ܡܫܲܚܠܦܵܢܘܼܬܵܐ، ܪܸܡܝܘܼܬܵܐ تقلب ܡܵܪܵܐ ܕܬܪܹܝܢ دورویی ․ — کردن ܗܘܵܐ ܡܫܲܚܠܦܵܢܵܐ ․ ܡܵܪܵܐ ܕܬܪܹܝܢ، ܪܡܵܝܵܐ متقلب ․

تزهد — ܬܲܙ ܗܘܼܕ

ܙܸܗܝܼܕܘܼܬ ܚܣܝܼܕܘܼܬܵܐ، ܢܲܟܦܘܼܬܵܐ زهد ․

تزین — ܬ ܙܲܝ ܝܘܿܢ

ܡܨܲܒܬܵܢܘܼܬܵܐ ، ܨܒܘܼܬ ܢܦܸܫܵܐ ܗ ․ ܕ ․ ܫܘܼܦܪܵܐ ܕܓܵܢܵܐ ․ ܢܨܝܼܒܘܼܬܵܐ ܝܲܢ ܨܒܘܼܬܵܐ ܡܨܲܒܬܵܐ (ܝܵܐ ܫܘܼܦܪܵܐ ܓܵܢܘܼ) ܒܠܲܒܘܼܫܹܐ ܡܲܠܒܘܼܫܵܐ ܡܨܲܒܬܵܐ ܒܢܲܦܫܹܗ ․

تزیید — ܬܲܙ ܝܝܼܕ

ܙܘܼܝܵܕܵܐ، ܡܙܲܝܕܵܐ ܕܘܿܟܝܵܐ، ܡܲܘܣܦܵܢܘܼܬܵܐ ․ — کردن ܡܙܲܝܕܵܐ ، ܐܵܘܣܸܦ ܡܲܘܣܸܦܵܐ ․

تزیین — — ܝܝܼܢ

ܨܘܼܒܵܬܵܐ ، ܫܘܼܦܪܵܐ ܕܓܘܼܕܵܐ ܠܡܨܲܒܬܵܐ ܟܘܼܠܵܢܵܐ ، ܫܘܼܦܪܵܐ ․

تزیینی — — ܝܼ

ܡܨܲܒܬܵܢܵܐ ، ܡܨܲܒܬܵܢܵܐ آراینده ․

تسابق — ܬܲܣܵܐ ܒܘܼܩ

ܡܪܵܗܛܵܐ ، ܐܘܼܪܚܵܐ ܥܲܡ ܐܚܹܪܹܢܵܐ ܡܩܲܕܡܵܢܵܐ ܚܙܝ سبقت ․

تساقط — — ܢܦܠ

ܢܦܠܬܐ ܚܙܝ سقوط .

تسامح — — ܡܦܗ

ܐܒܦܝܬܐ ، ܡܒܪܢܘܬܐ مسامحه ܡܗܡܝܢܘܬܐ اهمال ܡܬܒܘܬܐ غفلت ، ܒܗܠܘܬܐ ܐܠܐ ܡܠܒܝ .

تساوى — — ܫܘܐ

ܫܘܝܘܬܐ ، ܫܘܝܘܬܐ برابرى . ܫܘܝܐܝܬ بتساوى

تساهل — — ܗܦܠ

ܡܫܘܫܠܘܬܐ ، ܫܘܫܢܐ ارفاق ܐܢܐ ܡܕܪܐ ܒܐܢܐ ܕܡܫܘܫܠܘܬܐ ܚܕ ܐܠܐ !

تسبيح — ܫܒܚ ܫܒܚ

(1) ܫܘܒܚܐ ، ܬܫܒܘܚܬܐ ، ܬܫܒܚܬܐ ، ܦܬܓܡܐ ܗ . ܒ ܫܘܒܚܐ ܫܒܝܚܐ ܕܐܠܗܐ ܒܫܡܝܐ ܟܠܗܘܢ . (2) ܡܫܒܠܠܘܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ ܫܒܚܢ سبحان‌الله ܒܫܘܒܚܐ ܠܐܠܗܐ ܐܘ ܫܒܚܘܬܐ ܠܐܠܗܐ . ܗܠܠܐ ، ܫܘܒܚܐ . — خواندن ܦܠܘܚܐ ، ܙܡܪܐ ، ܫܒܘܚܐ ، ܦܠܚܐ (ܠܐܠܗܐ) .

تسبيع — — ܫܒܥ

ܫܒܥܐ ، ܦܠܓܘܬܐ ܠܫܒܥܐ ܡܢܘܬܐ ، ܠܫܒܥܐ ܡܢܘܬܐ .

تسبيك — — ܫܒܟ

ܫܒܟܬܐ ، ܕܘܒܐ اذابت ܘܡܦܪܐ ܕܡܬܟܐ . ܐܘ ܕܩܠܬܐ ܕܦܠܓܐ قالب ريزى .

تسجيع — — ܣܓܥ

ܠܦܬܐ ܒܐܘܪܚ ܡܫܡܥܐ سجع ܐܘ ܠܦܬܐ ܕܡܫܘܚܬܐ ܒܫܡܥܬܐ ܗ . ܒ ܕܒܪܐ ܡܩܠܬܐ قافيه ܐܢܐ ܡܕܪܐ ܕܐܘܪܚܐ آهنگ ܕܡܫܡܥܘܬܐ .

تسجيل — — ܣܓܠ

ܡܫܪܪܢܘܬܐ ، ܫܘܪܬܐ ، ܡܫܪܪܢܘܬܐ ܒܘܪܪܐ تحقيق ، تثبيت ، تصديق ، ܣܘܪܓܐ ܫܪܪܐ ܕܐܠܗܐ ܐܡܪܐ ܐܝܟ : ܪܫܡܐ ܘܫܪܪܐ ܒܦܬܓܡܐ سجل ܚܙܝ : مسجل .

تسحير — — ܣܚܪ

ܡܣܚܪܢܘܬܐ ، ܚܪܫܘܬܐ ، ܚܪܫܘܬܐ ܕܚܪܫܐ سحر ، ܡܚܪܫܘܬܐ ܥܒܕ ܚܪܫܐ .

تسخر — — ܬܚܪ

ܡܬܚܪܢܘܬܐ ، ܒܙܚܐ سخره ، سخريه ܡܒܙܚܐ ، ܡܒܙܚܢܘܬܐ استهزاء .

تسخر — ܥܡ ܫܥܪ

ܥܒܕ ܫܥܒܕܢܘܬܐ ، ܫܥܒܕܢܘܬܐ ، ܫܥܒܕܘܬܐ ܥܒܕ ܥܒܕܐ ܐܘ ܕܫܡܥܬܐ انقياد ، ܥܒܕ ܫܘܠܛܢܐ ܘܫܡܥܬܐ ܕܦܩܘܕܐ ܐܘ ܡܫܥܒܕܢܘܬܐ متابعت .

تسخير — ܥܡ ܫܥܪ

ܠܫܥܒܕܐ ، ܠܫܥܒܕܐ ، ܫܘܠܛܢܐ ܥܒܕ ܥܒܕܐ ܐܘ ܕܥܒܕܐ ، ܥܒܕ ܫܘܠܛܢܐ ܘܫܡܥܬܐ . — كردن ܠܫܥܒܕܐ ، ܫܥܒܕܐ ܠܫܥܒܕܐ ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܫܥܒܕܐ ܐܝܟ ܥܒܕܐ .

تسخين — — ܫܚܢ

ܫܘܚܢܐ ، ܡܫܚܢܢܘܬܐ ، ܫܚܝܢܘܬܐ ܫܚܝܢܐ سخين ، گرم .

تسديس — — ܫܕܫ

ܫܘܕܫܐ ، ܦܠܓܘܬܐ ܠܫܬܐ ܡܢܘܬܐ ܐܘ ܠܫܬܐ ܡܢܘܬܐ . ܚܙܝ سدس .

تسطيح – – [illegible]

(1) [illegible] ترا ز [illegible] مسطح . (2) [illegible] تسویه [illegible] سوی [illegible] مستوی – کردن [illegible] .

تسطير – – [illegible]

[illegible] سطور [illegible] .

تسع – [illegible]

[illegible] .

تسعید – [illegible]

[illegible] معنی [illegible] تبریک .

تسعير – – [illegible]

[illegible] سعر [illegible] نرخ مالیات [illegible] – کردن [illegible] .

تسکين – – [illegible]

(1) [illegible] آسایش [illegible] معنی [illegible] (2) [illegible] تسلیت [illegible] تسلی . – دادن [illegible] ساکین ، [illegible] آرام . – یافتن [illegible] – بخش [illegible] آرام ده ، [illegible] تسلی بخش .

تسلسل – [illegible]

[illegible] سلسله ، زنجیر ، [illegible] مسلسل .

تسلط – – [illegible]

[illegible] چندسال ایران تحت – عرب بود؟ [illegible] ؟ – کردن [illegible] سلطان ، سلطه ، مسلط .

تسلی – – [illegible]

[illegible] – دادن [illegible] تسلی دهنده . – آمیز بخش [illegible] کلمات – آمیز [illegible] – پذیر [illegible] .

تسليت – [illegible]

[illegible] – دادن [illegible] – نامه [illegible] .

تسليح – [illegible]

[illegible] تجهیز [illegible] اسلحه [illegible] مسلح .

تسليط — — ܠܝܼܛ

ܫܘܼܠܛܵܢܵܐ، ܗܲܘܵܝܬܵܐ ܕܫܘܼܠܛܵܢܵܐ، ܘܡܫܲܠܛܵܢܵܐ ܘܡܫܲܠܛܘܼܬܵܐ ܥܲܠ ܐ̱ܢܵܫܵܐ.

تسليم — — ܠܝܼܡ

ܡܫܲܠܡܘܼܬܵܐ، ܡܫܲܠܡܵܢܘܼܬܵܐ تفويض ܡܫܲܠܡܵܢܘܼܬܵܐ (ܡܫܲܠܡܵܢܘܼܬܵܐ) ܗܲܘܵܝܬܵܐ ܕܟܠ ܡܸܢܕܝܼ ܡܢ ܐܝܼܕܵܐ ܘܐܝܼܕܵܐ ܕܐ̱ܢܵܫܵܐ. — كردن ܡܫܲܠܘܼܡܹܐ

تسمه — ܣܸܡ ܡܹܗ

ܟܲܡܪܵܐ، ܣܝܼܪܵܐ ܕܓܸܠܕܵܐ ܘܟܝܼܦܵܐ ܕܓܠܕܵܐ ܐܲܝܟ ܡܸܢܕܝܼ ܕܐܝܼܬܵܐ نوار ܚܲܕܵܪܵܐ كمر كمربند ܦܲܓܪܵܐ قيش، ܣܝܼܪܵܐ دوال، ܘܙܘܼܢܵܪܵܐ زنار.

تسميع — — ܡܝܼܥ

ܡܲܫܡܥܵܢܘܼܬܵܐ. ܡܲܫܡܥܵܢܹ̈ܐ.

تسميم — — ܡܝܼܡ

ܣܲܡܡܵܐ، ܡܲܣܡܵܡܘܼܬܵܐ.

تسمين — — ܡܝܼܢ

ܫܘܼܡܵܢܵܐ، ܥܒܵܕܬܵܐ ܫܲܡܝܼܢܵܐ سمين چاق، ܥܒܵܕܬܵܐ ܡܲܢܵܐ ܕܫܘܼܡܵܢܵܐ سمن.

تسميه — — ܡܝܼ ܝܹܗ

ܫܘܼܡܵܗܵܐ، ܗܲܘܵܝܬܵܐ ܕܫܡܵܐ ܘܩܘܼܪܵܝܵܐ ܠܡܸܢܕܝܼ ܘܠܐ̱ܢܵܫܵܐ. ܗܘܼܦܵܟ ܫܡܵܐ. — كردن ܫܲܡܘܼܗܹܐ — تقليدى ܫܘܼܡܵܗܵܐ ܡܬܡܲܫܠܵܢܵܐ.

تسويد — — ܘܝܼܕ

(1) ܡܘܼܟܡܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܲܟܡܵܢܬܵܐ، ܥܒܵܕܬܵܐ ܐܘܼܟܡܵܐ اسود.

(2) ܫܪܵܟܬܵܐ ܕܟܘܼܬܵܒܵܐ، ܕܦܸܢܩܝܼܬܵܐ سواد.

تسويل — — ܘܝܼܠ

ܓܘܼܪܵܓܵܐ، ܥܒܵܕܬܵܐ تسويلات ܓܘܼܪܵܓܹ̈ܐ ܥܒܵܕܵܬܹ̈ܐ

تسويه — — ܘܝܼ ܝܹܗ

(1) ܫܘܼܘܵܝܵܐ. ܡܫܲܘܝܵܢܘܼܬܵܐ، ܥܒܵܕܬܵܐ ܕܡܸܢܕܝܼ ܫܘܝܵܐ سوى، ܡܫܲܘܝܵܢܵܐ مستوى. ܡܫܲܘܝܵܢܘܼܬܵܐ. حساب ܡܫܲܘܝܵܢܘܼܬ ܚܘܼܫܒܵܢܵܐ ܗ. ܕ ܕܟܠܗ̇، ܡܫܲܘܝܹܗ

(2) ܫܘܼܛܵܚܵܐ تسطيع ܡܫܲܛܚܵܢܘܼܬܵܐ، ܥܒܵܕܬܵܐ ܕܡܸܢܕܝܼ ܫܛܝܼܚܵܐ تراز، ܡܫܲܛܚܵܐ مسطح. — كردن ܫܘܼܘܹܐ، ܡܫܲܘܹܐ.

تسهيل — — ܗܝܼܠ

ܗܘܼܦܵܟ ܦܫܝܼܛܘܼܬܵܐ، ܦܫܝܼܛܘܼܬܵܐ ܫܘܼܒܵܩܵܐ ܕܥܒܵܕܬܵܐ ܦܫܝܼܛܵܐ سهل ܕܠܝܼܠܵܐ آسان، ܦܫܝܼܛܵܐ ساده. — كردن ܦܫܵܛܵܐ، ܥܒܵܕܵܐ ܦܫܝܼܛܵܐ، ܕܠܝܼܠܵܐ. تسهيلات ܦܫܝܼܛܘܼܝܵܬܵܐ.

تشابه — ܬ ܫܵܐ ܒܹܗ

ܡܕܲܡܝܵܢܘܼܬܵܐ، ܥܒܵܕܬܵܐ ܕܡܸܢܕܝܼ ܡܕܲܡܝܵܢܵܐ مشابه ܠܐ̱ܢܵܫܵܐ، ܕܡܵܝܵܐ ܠܐ̱ܢܵܫܵܐ ܐܚܹܪ̈ܢܐ: مشابهت.

تشبث — ܬ ܫܲܒ ܒܲܬ

ܡܬܲܟܠܵܢܘܼܬܵܐ، ܕܐܵܚܕܵܐ ܠܡܸܢܕܝܼ. ܐܵܦ ܓ ܘܟܠ، ܡܬܲܟܠܵܢܘܼܬܵܐ. ܐܵܦ ܥܸܠܬܵܐ بهانه — نمودن ܡܬܲܟܠܘܼܝܹܐ، ܓܢܒܵܐ ܕܐܝܼܕܵܐ.

تشبه — — ܒܹܗ

ܡܕܲܡܝܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܕܲܡܝܵܢܘܼܬܵܐ.

تشبيك — ܬ ܫܲܒ ܒܝܼܟ

ܡܨܝܼܕܬܵܐ، ܫܘܼܡ ܡܨܝܼܕܬܵܐ، ܫܘܼܬܵܦ ܡܨܝܼܕܬܵܐ شبكه.

تشبيه — ܬ ܫܲܒ ܒܝܼܗ

ܡܕܲܡܝܵܐ، ܡܕܲܡܝܵܢܘܼܬܵܐ — كردن ܡܕܲܡܘܼܝܹܐ ܡܲܕܡܘܼܝܹܐ.

تشت — ܛܫܛ طشت

ܠܓܢܐ، ܠܓܢܬܐ لگن ܡܫܝܓܢܬܐ ܗ. ܕ ܡܫܝܓܐ ܗܝ ܐܝܕܐ̈ܬܐ ܕܐܝܕ̈ܝܐ.

تشتت — ܛܫܛܛ

ܦܠܓܘܬܐ، ܦܪܝܫܘܬܐ، ܒܕܝܩܘܬܐ پراکندگی، ܐܘ ܦܘܪܫܢܐ تفرقه، ܡܫܚܠܦܘܬܐ تباين، ܘܦܠܝܓܘܬܐ، ܠܐ ܐܫܘܝܘܬܐ عدم اتفاق. ܐܘ ܕܘܠܕܠܐ اختلال. — آراء ܦܠܝܓܝ ܪ̈ܥܝܢܐ ܘܦܠܝܓܝ ܪ̈ܥܝܢܐ اختلاف آراء.

تشتك — ܛܫܛܟ

ܡܫܟܢܝܬܐ، ܡܫܝܓܬܐ ܘܡܫܘܚܬܐ، ܠܓܢܐ ܘܡܫܘܚܬܐ.

تشتيت — ܛܫܛܝܛ

ܦܠܓܘܬܐ، ܕܘܪܫܐ، ܦܘܪܫܢܐ ܘܦܘܠܓܐ، ܘܦܠܓܠܐ ܕܘܠܕܠܐ.

تشجيع — ܫܓܥ

(1) ܠܒܝܒܘܬܐ، ܡܠܒܒܢܘܬܐ، ܫܒܝܒܘܬܐ ܠܒܝܒܐ شجاع. — کردن ܠܒܒ ܐܘ ܠܒܒ (2) ܡܠܒܒܢܘܬܐ استمالت.

تشخص — ܛܫܚܨ

ܡܦܪܫܘܬܐ، ܡܢ ܦܪܨܘܦܘܬܐ ܗ. ܕ ܠܦܪܨܘܦܐ ܕܦܪܨܘܦܐ شخص ܐܘ ܡܫܬܡܠܝܢܘܬܐ، ܡܫܬܡܠܝܢܘܬܐ ܕܢܦܫܐ، ܡܢ ܚܙܘܐ ܕܢܦܫܘܬܐ خودبینی. — فروختن ܡܫܬܒܗܪ ܐܝܟ ܗܘ ܡܫܬܡܠܝܢܐ ܡܢ ܫܘܒܗܪܐ.

تشخيص — ܛܫܚܝܨ

(1) ܡܦܪܫܢܘܬܐ. — خوب وبد ܡܦܪܫܢܘܬܐ ܛܒܬܐ ܘܒܝܫܬܐ. ܐܘ (2) ܡܦܪܫܢܘܬܐ ܦܪܫܢܘܬܐ تمیزی، ܕܘܩܪܐ تمیز. — مرض ܡܦܪܫܢܘܬܐ ܕܟܘܪܗܢܐ ܡܢ ܡܦܪܫܢܘܬܐ ܕܟܘܪܗܢܐ. — دادن ܦܪܫܐ، ܦܪܘܫܐ.

تشدد — ܛܫܕܕ

ܡܢ ܫܬܝܪܘܬܐ، ܩܫܝܘܬܐ، ܫܬܝܪܐ شديد ܫܬܝܪܘܬܐ اشتداد، ܫܕܝܕܐ شدت — کردن ܫܕܪ، ܫܬܝܪܐ، ܗܘܐ ܫܬܝܪܐ، ܗܘܐ ܩܫܝܐ.

تشديد — ܛܫܕܝܕ

(1) ܩܫܝܘܬܐ، ܫܬܝܪܘܬܐ ܕܡܫܬܚܠܦ ܩܫܝܐ خشن، ܫܬܝܪܐ دشوار، مشكل.

(2) ܩܫܝܐ ܐܬܘܬܐ: ܕܘܩܪܐ ܕܩܘܫܝܐ، ܕܘܩܪܐ (ܫ) ܡܩܫܝܢܐ ܫܠܡ ܐܬܘܬܐ ܗܝ ܫܕܝܕܘܬܐ ܫܘܬܦܘܬܐ ܩܫܝܐ ܦܬܚܐ، ܐܡܪ: اره. بره ܒܪܐ ܩܪܝܐ ܦܬܚܐ اره، بره ܒܠܫܢܐ ܐܬܘܬܐ ܕܘܩܪܐ ܕܩܘܫܝܐ ܐܝܟ ܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܒܪܐ ܦܬܚ ܫܠܡ ܚܕܐ ܡܢ ܐܝܢܐ ܐܬܘܬܐ ܒ. ܓ. ܕ. ܟ. ܦ. ܬ ܡܫܬܚܠܦܐ ܫܠܡ ܒ. ܓ. ܟ ܠܡܩܫܝܢܐ ܦܬܚܐ.

تشرف — ܛܫܪܦ

ܕܫܘܒܚܐ ܢܝܩܪܐ، ܡܢ ܝܩܝܪܘܬܐ ܡܫܝܓܬܐ ܕܝܩܪܐ.

تشر — ܛܫܪ

ܡܫܬܒܗܪܢܘܬܐ ܡܫܬܒܗܪܢܐ، ܫܒܗܪܐ ܡܫܬܒܗܪܢܐ ܗ. ܕ ܡܫܬܒܗܪܢܘܬܐ تكبر، ܫܒܗܪܘܬܐ غرور ܕܡܫܬܪܒܢܘܬܐ.

تشريح — ܛܫܪܝܚ

(1) ܦܘܫܩܬܐ، ܘܦܘܫܩܐ شرح. — نباتات ܘܦܘܫܩܐ ܕܢܨܒܬܐ ܡܢ ܘܦܘܫܩܐ ܕܥܩܪܐ (ܐܢܛܘܡܝܐ) ܐܝܟ ܐܘ ܦܘܫܩܐ ܕܢܨܒܬܐ،

ܦܼܝ ܓܪܘܼܫܵܐ ܕܝܼܪ̈ܩܵܐ (ܦܝܼܛܘܿܛܘܿܡܝܼܐ) ـ كردن
ܦܪܵܩܘܼܬܹܐ .
(2) ܓܪܘܼܫܵܝܵܐ ، ܡܓܪܵܫܵܢܘܼܬ݂ܵܐ . ܦܪܵܫܵܢܘܼܬ݂ܵܐ
ܥܲܡܵܝܵܬ݂ܵܐ . علم ـ ܝܼܕܲܥܬܵܐ ܕܓܪܘܼܫܵܐ ܦܪܵܫܵܐ
(ܐܲܢܵܛܘܿܡܝܼܐ) ـ بدن مرده ܓܪܘܼܫܵܐ ܦܓܼܪܵܐ
(ܙܘܿܘܛܘܿܡܝܼܐ) ـ حيوان ܓܪܘܼܫܵܐ ܚܲܝܘܼܬ݂ܵܐ .
(ܒܝܼܘܛܘܿܡܝܼܐ) ـ ذيروح ܓܪܘܼܫܵܐ ܡܢܲܦܫܵܢܹ̈ܐ
تشريح حيوانات زنده ـ كردن ܓܪܵܫܵܐ ܦܪܵܫܵܐ ،
ܦܼܝ ܓܪܵܫܵܐ ܥܲܡܵܝܘܼܬ݂ܵܐ .
(3) ܦܘܼܫܵܩܵܐ . ܦܪܵܫܵܐ ܕܡܸܠܬ݂ܵܐ (ܐܲܢܵܠܝܼܙܝܼܣ)
ܦܘܼܫܵܩܵܐ تجزيه ، ܦܘܼܫܵܩ ܡܸܠܬ݂ܵܐ تجزيه كلمه
(ܐܲܢܵܠܝܼܙܝܼܣ) ـ كردن ܦܪܵܫܵܐ ܦܪܵܫܵܐ ܕܡܸܠܬ݂ܵܐ ،
ܦܪܵܫܵܐ ܡܝܼܬ݂ܵܐ . تشريحاً ܒܓܪܘܼܫܵܐ ܦܪܵܫܵܐ .

تشريحى ـ ـ ܝܵܐ

(1) ܕܓܪܵܫܵܐ ، ܕܓܪܘܼܫܵܝܵܐ .
(2) ܕܓܪܘܼܫܵܐ ܦܪܵܫܵܐ .

تشريف ـ ܬܵܫ ܪܝܼܦ

ܡܝܲܩܪܘܼܬ݂ܵܐ ، ܐܝܼܩܵܪܵܐ . ܐܵܦ ܝܵܗܒܵܐ ܥܲܠܵܐ
ܥܠܵܗ ܡܫܲܒܚܵܐ ܗܵܘܵܐ ܐܝܼܬ݂ܵܐ ܕܐܝܼܩܵܪܵܐ ܒܝܲܩܪܘܼܬ݂ܵܐ
ܡܝܼܬܹܐ : ܐܵܬܹܐ : ـ آوردن ܐܵܬܹܐ . ܡܲܝܬܹܐ
آمدن ، رسيدن ـ بردن ܐܵܙܹܠ رفتن . ـ داشتن
ܗܘܵܐ بودن .

تشريفات ـ ـ ܦܵܬ

ܐܝܼܩܵܪܵܐ . ܐܵܦ ܫܘܼܒܚܵܐ ، ܫܘܼܒܚܵܢܵܐ . ـ رسمى
ܫܘܼܒܚܵܢܵܐ ܕܪܝܼܫܵܝܵܐ ريس ـ ܪܝܼܫ ܫܘܼܒܚܵܢܵܐ .

تشريك ـ ܬܵܫ ܪܝܼܟ

ܡܫܲܘܬܦܘܼܬ݂ܵܐ ، ܫܲܘܬܵܦܘܼܬ݂ܵܐ ܕܐܲܢܵܫܹܐ ܫܘܼܬܵܦܵܐ
ܥܲܡ شريك . ـ مساعى ܡܫܲܘܬܦܘܼܬ݂ ܓܘܼܕܵܫܹܐ
ܗ . ܕ ܡܫܲܘܬܦܘܼܬ݂ܵܐ ܕܥܲܠܝܼܬܹܐ ، ܕܣܘܼܟܵܠܹܐ .

تشرين ـ ܬܸܫ ܪܝܼܢ

ܬܸܫܪܝܼܢ ܦܼܝ ܬܸܫܪܝܼܢ . ܫܡܵܐ ܕܬܪܹܝܢ ܝܲܪ̈ܚܹܐ
ܕܫܲܢ݇ܬܵܐ ܡܫܝܼܚܵܝܬܵܐ : ܬܸܫܪܝܼܢ ܩܕܼܡܵܝܵܐ ،
ܝܲܪܚܵܐ ܥܣܝܼܪܵܝܵܐ ܕܫܲܢ݇ܬܵܐ ܘܬܸܫܪܝܼܢ ܐܚܪܵܝܵܐ ،
ܝܲܪܚܵܐ ܕܚܲܕܥܣܲܪ .

ܢܘܼܗܵܪܵܐ : ܒܫܲܢ݇ܬܵܐ ܐܲܬܘܿܪܵܝܬܵܐ ܕܩܲܕܡܝܼܐ
ܥܲܠܗ ܒܥܝܼܩܵܐ ܐܝܼܬ݂ ܝܲܪ̈ܚܹܐ ܬܪܹܝܢ ܗܵܘܵܐ ܝܲܪܚܵܐ
ܕܩܲܕܡܵܐ ܘܬܲܪܬܹܝܢ .

تشعشع ـ ܬܵܫ ܥܲܫ ܥܘܿܫ

ܡܙܲܠܓܘܼܬ݂ܵܐ . ܣܘܼܟ شعشعه .

تشفع ـ ܬܵܫ ܦܲܥ ܦܘܿܥ

ܡܦܲܝܣܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ܣܘܼܟ شفيع ، شافع .

تشفى ـ ܬܵܫ ܦܲܝ ܦܝܼ

ܡܚܲܠܡܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܐܵܣܝܵܘܼܬ݂ܵܐ ܕܚܘܼܠܡܵܢܵܐ شفا .

تشفيه ـ ܬܵܫ ܦܝܼ ܝܹܗ

ܚܘܼܠܡܵܐ ، ܐܵܣܝܘܼܬ݂ܵܐ .

تشقق ـ ܬܵܫ ܩܲܩ ܩܘܿܩ

ܒܙܵܩܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܒܲܙܩܵܢܘܼܬ݂ܵܐ اتشقاق ܗܘܵܐ
ܒܙܝܼܩܵܐ شقيق .

تشك ـ ܬܘܿ ܫܲܟ توشك ، دوشك

ܦܲܪܫܘܼܬ݂ܵܐ ، ܒܣܝܼܡܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܘܼܟܵܟܵܐ برخوابه .

تشكر ـ ܬܵܫ ܟܲܪ ܟܘܿܪ

ܡܘܿܕܹܐ ܛܲܝܒܘܼܬ݂ܵܐ ، ܛܲܝܒܘܼܬ݂ܵܐ ܕܡܝܼܬܘܼܬ݂ܵܐ .
ـ كردن ܡܘܿܕܹܐ ܛܲܝܒܘܼܬ݂ܵܐ ، ܛܲܝܒܘܼܬ݂ܵܐ ܡܝܼܬ݂ܘܼܬ݂ܵܐ
تشكرات ܡܘܿܕܹܐ ܛܲܝܒܘܵܬ݂ܵܐ .

تشكك ـ ـ ܟܘܿܟ

ܠܘܼܒܵܒܘܼܬ݂ܵܐ ܕܣܘܼܦܵܩܵܐ شك ، ܗܘܵܐ ܒܝܼܫ ܦܣܝܼܩܵܐ
مشكوك .

تشکل – – ܟܘܼܠ
ܡܫܲܟܠܘܼܬܵܐ تشکلات ܡܫܲܟܠܘܵܬܹ̈ܐ .

تشکی – – ܟܹܐ
ܡܒܘܼܟܵܝܹ̈ܐ ، ܡܒܲܟܝܘܼܬܵܐ شکایت ، ܡܒܝܼܟܝܘܼܬܵܐ شکو – کردن ܡܒܲܟܵܝܵܐ .

تشکیك – ܬܲܫ ܟܹܐܟ
ܦܠܲܓ݂ܘܼܬܵܐ ܕܗܘܼܡܵܢܵܐ ، ܦܠܝܼܓ݂ ܗܘܼܡܵܢܵܐ .

تشکیل – – ܟܹܐܠ
ܡܫܲܟܠܵܢܘܼܬܵܐ ، ܫܘܼܟܵܠܵܐ ، ܬܘܼܟܵܠ ܫܘܼܟܵܠܵܐ ، ܬܘܼܟܵܠܬܵܐ ܕܫܘܼܪܵܝܵܐ ܡܢ ܚܵܕ ܠܐ شکل ܠܫܲܟܠܵܢܵܐ – قوه ܫܘܼܟܵܠ ܚܲܝܠܵܐ . – دادن ܫܲܟܠܘܼܝܹܐ تشکیلات ܫܘܼܟܵܠܹ̈ܐ .

تشکیلاتی – – ܟܹܝ ܠܵܐ ܬܝܼ
ܕܫܘܼܟܵܠܵܐ ، ܡܫܘܼܟܠܵܢܵܐ .

تشمس – ܬܲܫܲ ܡܘܼܣ
ܫܡܫܡܘܼܬܵܐ ، ܕܡܥܵܠܬܵܐ ܫܸܡܫܵܐ ܒܫܘܼܪܵܝܵܐ ܕܫܡܵܫܵܐ

تشنج – ܬܲܫܲ ܢܘܼܓ݂
ܡܩܲܦܵܐ ، ܟܪܵܦܵܐ ، ܡܟܲܦܵܦܵܐ ، ܩܘܼܦܵܦܵܐ .
– ارتجاجی ܡܩܲܦܵܐ ܡܢ ܟܪܵܦܵܐ ܕܩܘܼܦܵܦܵܐ .
– امتدادی ܡܩܲܦܵܐ ܡܢ ܟܪܵܦܵܐ ܦܫܝܼܛܵܐ . – زنان حامله ܟܪܵܦܵܐ ܕܒܲܛܢܵܬܹ̈ܐ . – فك اسفل ܦܲܟ݂ܬܵܐ .
ܐܘ ܡܩܲܦܵܐ ܕܠܘܼܥܵܐ ܡܢ ܦܲܟ݂ܵܐ ܬܲܚܬܵܝܵܐ .
– موضعی ܩܘܼܦܵܦܵܐ ܡܢ ܦܘܼܫܵܫܘܼܬܵܐ . – رحم ܩܘܼܦܵܦܵܐ ܕܒܲܗܪܵܐ . – عضله ܡܩܲܦܵܐ ܕܓܝܼܕܹ̈ܐ ܡܢ ܡܟܣܐ ܕܓܝܼܕܹ̈ܐ ܡܟܪܵܦܵܐ ܕܓܢܝܼܕܹ̈ܐ . – اطفال ܡܟܣܐ ܕܝܲܠܘܼܕܹ̈ܐ .

تشنجی – – ܢܘܼܓ݂ܝܼ
ܡܩܲܦܵܢܵܐ .

تشنگی – ܬܹܫ ܢܵܓ݂ܝܼ
ܨܗܘܼܝܵܐ ، ܨܗܝܘܼܬܵܐ . – آوردن ܡܲܨܗܘܼܝܹܐ .

تشنه – ܬܹܫ ܢܹܗ
ܨܗܝܵܐ ܡܢ ܨܗܝܵܐ . – کردن ܡܲܨܗܘܼܝܹܐ ܨܗܝܵܐ ܐܝܼܢܵܐ ܨܗܝܵܐ ܠܟܘܼܣܦܵܐ ، ܠܝܼܩܵܪܬܵܐ ، ܠܐܝܩܵܪܵܐ .
ܐܝܼܠܵܢܵܐ ܨܗܝܵܐ ܠܟܘܼܣܦܵܐ ثروت ܬܠܘܿܦܵܐ ܨܗܝܵܐ ܠܝܼܩܵܪܬܵܐ ، ܟܐܠܐܝܵܐ دشمن ܨܗܝܵܐ ܠܝܼܩܵܪܵܐ .
ܐܘ ܐܝܠܐ ܠܐ ܡܢܘܼܦܫܵܐ بی‌جان ܬܘܼܠܵܐ ܐܗܐ ܗܡܘܢ ܐܝܬ : ܐܢܫܐ ܨܗܝܵܐ ، ܐܢܟܐ ܨܗܝܬܵܐ .

تشنیع – ܬܲܫ ܢܝܼܥ
ܫܘܼܥܵܪܵܐ ، ܡܫܲܥܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܫܥܝܼܪܘܼܬܵܐ ܕܐܢܵܫܵܐ ܫܥܝܼܪܵܐ شنیع ܦܲܚܡܵܐ ، ܦܫܝܼܠܵܐ .

تشوش – ܬܲܫܲ ܘܘܼܫ
ܫܘܼܘܵܫܵܐ ، ܫܘܘܼܫܬܵܐ ، ܫܥܝܼܪܘܼܬܵܐ ܕܐܢܵܫܵܐ ܡܫܘܼܫܵܐ مشوش . ܫܘܼܠܚܵܠܵܐ اختلال ܕܠܘܼܚܵܡܵܐ اضطراب . ܦܫܝܼܫܘܼܬܵܐ .

تشویر – ܬܲܫ ܘܹܐܪ
ܦܠܲܓ݂ܘܼܬܵܐ ، ܦܚܝܼܡܘܼܬܵܐ ܕܟܲܪܝܵܐ ܡܢ ܨܲܒܵܐ .

تشویش – – ܘܹܐܫ
ܡܫܘܼܫܘܼܬܵܐ ، ܕܠܚܘܼܬܵܐ ، ܫܓ݂ܝܼܫܘܼܬܵܐ .
– کردن ܫܘܼܘܵܫܹܐ . – خاطر ܡܫܘܼܫܘܼܬ ܪܸܢܝܵܐ ، ܡܫܘܼܫܘܼܬ ܠܸܒܵܐ .

تشویق – ܬܲܫ ܘܹܐܩ
ܠܘܼܚܵܡܵܐ ، ܬܘܼܚܵܠܬܵܐ ܕܠܸܒܵܐ ، ܠܘܼܚܵܡܵܐ تحریض ܠܘܼܚܵܡܹ̈ܐ انگیزش ، ܠܘܼܚܵܡܵܐ تحریك . – کردن ܠܲܚܘܼܡܹܐ ، ܬܘܼܚܵܡܵܐ ܠܸܒܵܐ .

تشهیر – – ܗܹܐܪ
ܬܘܼܚܵܡ ܡܫܲܡܗܘܼܬܵܐ شهرت ، ܦܪܝܼܣܘܼܬܵܐ ، ܫܡܝܼܗܘܼܬܵܐ ܡܫܲܡܗܵܐ شهیر ، ܬܘܼܚܵܡ ܦܪܝܼܣܘܼܬܵܐ استشهار .

تشی – ܫܹ ܝܵܐ

(1) ܩܘܼܦܕܵܐ ܝܲܢ ܩܘܼܦܕܵܐ قنفد ، ܟܘܼܒܬܵܐ خارپشت . (2) ܡܠܝܵܐ ܫܡܫܵܐ ܗ . ܕ . ܩܠܡܕܵܐ شپشو .

تشید – ܫܲܕ ܝܕ

ܡܩܡܕܵܬܵܐ ، ܕܡܩܵܐ ، ܡܫܡܕܬܵܐ . ܐܦ ܚܝܠܵܐ تقویت .

تشییع – – ܝܠܘ

ܠܘܝܵܐ ، ܡܠܘܝܘܼܬܵܐ ، ܡܫܕܪܬܵܐ ܝܲܢ ܐܘܪܚܬܵܐ ܥܡ ܐܪܚܵܐ ، ܘܫܲܪܝܬ ܥܡ ܡܝܬܵܐ ܠܩܒܘܼܪܵܐ ܝܲܢ ܩܠ ܩܒܪܵܐ . – جنازه ܠܘܝܵܐ ، ܐܝܬܝܢ ܐܦ ܠܒܫܵܐ ܕܠܘܝܵܐ ܗ . ܕ . ܫܡܫܬܐ ܕܫܘܥܝܵܐ ܒܡܕܢܬܵܐ ܕܠܝܕܝܬܵܐ . – کردن ܠܘܝܵܐ ، ܐܘܪܚܵܐ ܥܡ .

تصاحب – ܫܲܝܵܐ ܗܘܼܒ

ܩܢܘܝܘܼܬܵܐ ، ܡܫܡܠܟܘܼܬܵܐ تصرف ، ܘܠܠܟܬܵܐ ܡܪܵܐ صاحب ܥܠ ܡܕܡ . ܐܦ ܡܠܘܝܘܼܬܵܐ ، ܡܫܬܕܪܘܼܬܵܐ مصاحبت . – کردن ܩܢܵܐ ، ܗܘܵܐ ܡܪܵܐ ܥܠ ܡܕܡ ܐܦ ܗܘܵܐ ܥܡ ܗܘܵܐ ܚܒܪܵܐ ، ܠܘܵܐ مصاحب ܥܡ ܐܢܫܵܐ ، ܟܐ ܫܩܘܼܠܘܗܝ ܫܘܼܦܪܘܗ .

تصادف – ܫܲܝܵܐ ܕܘܼܦ

ܦܓܘܼܥܬܵܐ ، ܓܕܫܵܐ اتفاق ، ܥܕܢܬܵܐ عارضه ، ܚܘܩܒܠܵܐ واقعه . – کردن ܦܓܘܥܵܐ ، ܓܕܫܵܐ ، ܥܕܢܵܐ . تصادفات ܦܓܘܥܝܵܬܵܐ ، ܓܕܫܝܵܬܵܐ ܚܘܩܒܠܝܵܬܵܐ . . . تصادفاً ܥܕܢܵܐܝܬ ، ܒܓܕܫܵܐ ، ܒܚܘܼܝܵܐ ܗ . ܕ . ܒܫܘܼܦܵܐ .

تصادفی – – ܕܘܼ ܦܵܐ

ܕܦܓܘܥܬܵܐ ، ܓܕܫܢܵܝܵܐ ، ܥܕܢܵܝܵܐ . . . .

تصادم – – ܕܘܼܡ

ܢܩܝܫܵܐ ، ܢܩܫܵܐ ܗ . ܕ . ܕܩܪܬܵܐ ܦܠܓܘܬܵܐ ܕܐܢܝܢ ܡܕܒܪܢܝܵܬܵܐ ܕܚܕܕܵܐ ܢܩܝܫܘܬ ܕܚܕܕܵܐ – کردن ܢܩܫܵܐ ܩܪܬܵܐ ܕܚܕܕܵܐ .

تصاعد – – ܠܘܼܕ

(1) ܣܠܩܘܼܬܵܐ ، ܡܣܬܠܩܢܘܼܬܵܐ اصعاد ܣܘܼܠܵܩܵܐ صعود .

(2) ܡܬܘܣܦܘܼܬܵܐ ، ܡܫܬܪܫܢܘܼܬܵܐ استدراج ܕܝܢܵܐ ܕܡܫܘܚܘܼܬܵܐ . – هندسی ܡܬܘܣܦܘܼܬܵܐ ܡܫܘܚܢܝܬܵܐ ܝܲܢ ܡܫܬܪܫܢܘܼܬܵܐ ܡܫܘܚܢܝܬܵܐ . – حسابی یا عددی ܡܬܘܣܦܘܼܬܵܐ ܡܢܝܢܝܬܵܐ ، ܕܡܢܝܢܵܐ ܝܲܢ ܡܬܘܣܦܘܬ ܡܢܝܢܬܵܐ ، ܡܬܘܣܦܘܬ ܡܢܝܢܵܐ ܝܲܢ ܡܬܘܣܦܘܼܬܵܐ ܐܚܪܬ ܡܫܩܠܬܵܐ .

تصحیح – ܫܲܪ ܪܵܪ

ܬܘܼܪܵܨܵܐ ، ܬܪܝܨܘܼܬܵܐ ܕܡܕܡ ܬܪܝܨܵܐ صحیح – اغلاط ܬܘܪܵܨ ܦܠܛܝܵܬܵܐ ܝܲܢ ܬܘܪܵܨ ܦܘܼܕܵܝܵܐ . – کردن ܬܪܘܼܨܵܐ .

تصحیف – – ܦܝ

ܦܘܼܕܵܐ ܒܡܟܬܒܬܵܐ ܝܲܢ ܒܩܪܝܬܵܐ . – کردن ܦܕܵܝܵܐ ، ܛܥܝܵܐ ، ܛܠܛܠܵܐ ܒܡܟܬܒܬܵܐ ܝܲܢ ܒܩܪܝܬܵܐ ܗ . ܕ . ܥܒܕܵܐ ܦܘܼܕܵܐ اشتباه ܛܥܝܘܼܬܵܐ سهو ، ܛܠܛܠܵܐ غلط ܟܬܝܒ .

تصدق – ܫܲܝܕ ܕܘܼܩ

ܬܘܼܗܒܘܼܬ ܙܕܩܬܵܐ صدقه ، ܙܘܼܕܵܩܵܐ ܐܦ ܝܗܒܬܵܐ . – کردن ، دادن ܙܕܩܵܐ ، ܝܗܒܵܐ ܙܕܩܬܵܐ . – شدن ܗܘܵܐ ܝܗܒܬܵܐ . تصدقت شوم ܗܘܝܢ ܝܗܒܘܟ ܗ . ܕ . ܗܘܝܢ ܚܠܦܘܟ .

تصدی - - ܨܕܐ

ܗܕܘܪܐ . در دورهٔ ـ او ܒܙܒܢܐ ܕܗܕܘܪܐ ܕܝܠܗ ، ܒܙܒܢܐ ܕܗܕܘܪܝܗ .

تصدیر - ܨ̈ ܨܕܪ

ܡܫܪܝܬܐ ܕܟܬܒܐ ، ܦܬܝܚܬܐ ܕܟܬܒܐ ܗ . ܕ . ܡܩܕܡܬܐ ܝܢ ܦܬܝܚܬܐ ܕܟܬܒܐ صدر ، سرآغاز ܠܡܠܬܐ ، ܪܫܐ .

تصدیع - - ܨܕܥ

ܦܘܪܥܢܐ ܨܕܥܬܐ صداع ، ܕܐܝܟ ܨܕܥܐ شقائق‌اصداع ܗ . ܕ . ܡܠܐ ܕܪܝܫܐ سردرد ، ܡܥܩܬܐ الحاح ، ܠܘܚܝܨܐ ܝܢ ܠܚܝܨܘܬܐ . ـ کردن ܦܘܪܥܢܐ ܡܠܐ ܕܪܝܫܐ ܠܡܬܒܥܢܐ ، ܠܥܘܩܐ .

تصدیق - - ܨܕܩ

(1) ܡܫܪܪܘܬܐ ، ܫܘܪܪܐ . برای ـ اظهارات او ܩܒܠ ܡܫܪܪܘܬܐ ܕܡܠܘܗܝ ܡܡܠܠܘܗܝ ، ܫܘܡܠܝܐ .

(2) ܡܫܪܪܢܘܬܐ ܝܢ ܣܗܕܘܬܐ . ـ دورهٔ ابتدائی ܡܫܪܪܢܘܬܐ ܝܢ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܘܠܦܢܐ ܩܕܡܝܐ .

ܡܘܫܪܐ : ܫܪܪܐ ܣܗܕܘܬܐ ܟܬܝܒܐ ܗܘ ܠܐܢܐ ܗܘܦܟܐ معنی ܕܡܫܘܚܬܐ استعمال ܗܘܦܟܐ ܚܕܬܐ عادی ܐܘ ܨܝ ܕܗܘܦܟܝܗ ܦܬܓܡܐ ܩܘܡ ܟܬܒܐ قرطاس ، ܦܬܓܡܐ ܝܢ ܦܬܓܡܐ . ـ نامه ܐܓܪܬܐ ܡܫܪܪܢܝܬܐ ܝܢ ܣܗܕܘܬܐ . ـ کردن ܫܪܪܐ ، ܫܪܪܐ ܝܢ ܫܪܪܐ صدیق . ܡܘܫܪܝܗ ܠܡܠܬܗ ، ܠܡܡܠܠܘܗܝ اظهارات مرا ـ کرد . ܡܫܬܪܪܢܐ قابل تصدیق .

تصرف - ܨ̈ ܪ ܪܘܦ

(1) ܡܫܬܠܛܢܘܬܐ ، ܐܘܚܕܢܐ تصاحب ܗ ܐܘܚܕܢܐ ܒܝܬܐ . ـ خانه ܡܫܬܠܛܢܘܬܐ ܠܒܝܬܐ .

(2) ܦܘܠܚܢܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ، ܥܒܕܐ ܗܘ ܥܒܕܐ اشغال .

(3) ܫܘܠܛܢܐ ، ܫܘܠܛܢܐ ، ܡܫܬܘܩܢܘܬܐ ، ܦܘܪܣܐ ضبط ، توقیف ربودگی .

(4) ܡܦܬܚܢܘܬܐ ، ܒܬܘܠܘܬܐ ازالت بکارت ܒܬܘܠܬܐ ܕܒܬܘܠܘܬܐ . ـ دختر ܫܘܚܕܐ ܒܬܘܠܬܐ ، ܫܘܚܕܐ ܕܒܬܘܠܬܐ ܕܒܬܘܠܘܬܐ ـ کردن ܗܘܐ ܡܕܡ ، ܒܬܘܠܐ ܡܕܡ ، ܦܘܠܚܢܐ ܕܦܘܠܚܢܐ . ܫܘܚܕܐ ، ܦܘܪܣܐ .

تصریح - ܨ̈ ܗ ܨܪܚ

(1) ܦܘܠܚܢܐ ، ܡܦܫܩܢܘܬܐ ، ܦܬܓܡܢܘܬܐ ، ܕܘܟܪܢܐ ، ܡܦܪܫܢܘܬܐ بیان ܗ . ܕ . ܡܦܪܫܢܐ ܕܡܠܬܐ ܕܡܠܬܐ ܡܦܪܫܢܐ ܡܦܪܫܢܐ صریح . ـ مواد قانون ܦܘܠܚܢܐ ܡܠܘܗܝ ܕܢܡܘܣܐ .

(2) ܡܦܪܫܢܘܬܐ . ܗܘܦܟܐ ܦܬܓܡܐ ، ܦܬܓܡܢܘܬܐ ܗ . ܕ . ܡܦܪܫܢܐ ܕܦܪܫܢܐ شرط . ـ کردن ܠܦܪܫܐ ܡܦܪܫܢܐ ، ܦܬܓܡܐ ܠܦܪܫܐ ܕܦܪܫܐ ܐܘ ܦܬܓܡܐ ، ܡܦܬܓܡܐ ܦܬܓܡܐ ، ܡܦܬܓܡܐ ܦܪܫܢܐ مادهٔ دوم . ـ میکندکه ܡܦܪܫܢܐ ܦܪܫܢܐ ܕܡܠܬܐ ܦܬܓܡܐ ܝܠܗ ܕ . . . ܡܦܬܓܡܐ ܝܠܗ ܦܪܫܢܐ ܕ . . .

تصریف - - ܨܪܦ

ܗܘܦܟܐ ، ܦܘܪܫܢܘܬܐ . ـ فعل‌خوردن در زمان گذشته ܗܘܦܟܐ ܕܡܠܬܐ ܠ ܐܟܠ ܝܢ ܐܟܠܐ ܒܙܒܢܐ ܥܒܪܐ . ـ نمودن ܦܘܪܫܢܐ تصریفات یا تصاریف ܗܘܦܟܐ .

تصعد – ܫܪ ܨܥܕ

ܡܫܬܠܩܢܘܬܐ ، ܡܣܬܠܩܢܘܬܐ ܕܡܕܒܫܐ ܠܥܠ ܐܕܝܗܝ .

تصعيد – ܫܪ ܨܥܕ

ܡܣܠܩܢܘܬܐ ܠܡܕܒܫܐ تبخير كامل ܣܘܝܐ مصعد ܐܘ ܡܣܬܠܩܢܘܬܐ اصعاد ܣܘܠܩܐ صعود .

تصغير – ܫܪ ܨܥܪ

ܡܙܥܪܢܘܬܐ ، ܙܥܘܪܐ ܕܡܕܒܫ ܙܥܘܪܐ صغير ، ܙܥܘܪܐ . ܠܡܫܢܝܐ ܩܘܫܐ ܙܥܘܪܐ ܕܐ ܗܘܐ ܠܡܫܘܝܐ نشانها ك ، چه ܐܝܟ مرغ ، مرغك باغ ، باغچه . ܠܡܫܢܝܐ ܐܫܘܕܥܐ ܠܡܫ ܡܙܥܪܢܘܬܐ ܕܡܫܘܝܐ ܗܘܐ ، ܗܘܐ : ܐܝܟ ܐܠܗܐ ܐܠܗܘܬܐ ‘ ܐܠܗܘܬܐ . ܐܠܗܐ ‘ ܐܠܗܘܬܐ ، ܐܡܗܐ ، ܐܡܗܘܬܐ . – كردن ܙܥܘܪܐ ܙܥܘܪܐ

تصفيح – – ܨܦܚ

ܡܨܦܚܢܘܬܐ ، ܨܦܝܚܐ ‘ ܠܡܫܢܝܐ ܕܡܕܒܫ ܨܦܝܚܐ ܐܝܟ ܠܘܚܐ ܕܦܠܛܐ صفيحه .

تصفيه – – ܨܦܝܐ

ܨܦܝܐ ‘ ܨܦܝܘܬܐ ܐܘ ܡܨܦܝܢܘܬܐ تسويه ، ܡܕܒܫܐ . – مايعات ܨܦܝܐ ܕܡܝܐ ، ܨܦܝܐ ܕܡܫܬܘܝܢܐ . – حساب ܡܨܦܝܢܘܬܐ ܚܘܫܒܢܐ تسويه‌حساب . – كردن ܨܦܝܐ ܠܡܫܢܝܐ ، ܨܦܝܐ ܕܡܝܐ ܐܘ ܕܩܝܡܐ ܠܡܫܢܝܐ ܕܢܬܪ سوى ، ܡܕܒܪܢܐ – نفت ܨܦܝܐ ܢܦܛܐ . ادارة – نفت ܒܝܬ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܨܦܝܐ ܢܦܛܐ . – خانه ܒܝܬ ܨܦܝܐ .

تصلب – ܫܪ ܠ ܨܠܒ

ܡܩܫܝܢܘܬܐ ‘ ܡܬܩܫܝܢܘܬܐ ، ܩܫܝܘܬܐ ܡܩܫܝܐ صلب ‘ ܟܐܦܐ ܐܝܟ ܩܫܝܐ سنگ‌چخماق

– جلد ܡܩܫܝܢܘܬܐ ܓܠܕܐ ([illegible]) سفت شدگى پوست .

تصليب – ܫܪ ܨܠܒ

ܫܪ ܨܠܒܘܬܐ ، ܡܨܛܠܒܢܘܬܐ ܨܠܝܒܐ صليب ‘ ܨܠܝܒܐ خاج . – كردن صليب‌كردن ܨܠܒܐ ܫܪ ܨܠܒܐ ܡܨܠܒ ܨܠܝܒܐ .

تصميم – ܫܪ ܨܡܡ

ܦܘܣܩܢܐ ܗ . ܕ . ܡܣܬܡܟܢܘܬܐ ܒܡܕܥܐ ܥܠ ܡܕܡ استناد خاطر تانيت بموضوع . ܡܦܣܩܢܘܬܐ قطع ، عزم ܣܘܡܟܐ تعيين . ܐܘ ܦܣܩܐ ܠܡܕܒܫ ، ܫܪ ܦܣܩܢܘܬܐ ܕܒܐ ܫܪ ܒܗ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܣܘܟܠܐ معنى . – گرفتن ܢܣܒܐ ܦܘܣܩܢܐ ، ܡܠܟܐ ، ܣܡܐ ܦܣܩܐ ، ܠܡܕܒܫ . اخذ – ܢܣܒܐ ܕܦܘܣܩܢܐ .

تصنيف – – ܨܢܦ

(1) ܙܡܪܐ ܡܘܣܝܩܝܐ ‘ ܡܙܡܪܢܘܬܐ ܡܘܣܝܩܝܘܬܐ . ܐܘ ܙܡܪܬܐ آواز ، سرود . (2) ܣܝܡܐ ، ܡܣܝܡܢܘܬܐ ܕܟܬܒܐ تأليف – كردن ܣܝܡܐ ، ܣܘܡܐ ، ܡܣܝܡܢܐ ܕܟܬܒܐ . – ساختن ܡܣܝܡܢܐ ܕܡܘܣܝܩܝ .

تصور – ܫܪ ܨܘܪ

ܡܨܝܪܢܘܬܐ ܐܘ ܡܨܛܝܪܢܘܬܐ ‘ ܨܘܪܬܐ ܗ . ܕ . ܨܘܪܬܐ ܕܨܘܪܬܐ تصوير ܡܨܝܪܢܘܬܐ ، ܨܠܡܐ ، ܚܙܬܐ . – كردن ܨܘܪܐ ، ܨܘܪܬܐ ܕܡܕܒܫ ، ܨܠܡܐ ، ܚܙܬܐ . بلا – ܕܠܐ ܨܘܪܬܐ ܕܠܐ ܨܘܪܬܐ ܕܠܐ ܡܨܝܪܢܘܬܐ . قابل – ܡܫܟܚܢܘܬܐ . تصديق‌بلا – ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܕܠܐ ܨܘܪܬܐ ܐܝܟ ܡܕܡ ܕܝܢܐ .

تصوری — — ܨܘܪܝܐ

ܕܨܘܪܬܐ، ܡܨܝܪܐ متصور ܕܨܠܡܐܝܬ .

تصویب — ܐܦ ܨܘܒ

ܡܬܡܬܪܨܢܘܬܐ، ܡܨܝܪܢܘܬܐ ܡܫܬܪܪܢܘܬܐ ܗܘܬܐ، ܡܫܪܪܐ، ܡܬܩܢܐ . — کردن ܡܬܗܘܕܐ، ܡܗܘܕܐ، ܕܒܪ. — پیشنهادو ـ نشد ܡܫܬܥܘܬܐ ܠܐ ܦܣܩܬܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ ، ܠܐ ܦܣܩܬܐ ܗܘܕܝܬܐ ܠܐ ܡܫܪܪܐ ܠܐ ܠܡܬܡܬܪܨܢܘܬܐ بتصویب رساندن ، ܡܬܗܘܕܐ — نامه ܠܡܫܕܪܬܐ، ܦܘܣܩܢܐ تصمیم .

تصویر — ܐܦ ܨܘܪ

(1) ܨܘܪܬܐ ، ܕܡܘܬܐ تمثال ، ܕܡܘܬܐ شکل ، ܨܠܡܐ صنم ، پیکر .

(2) ܨܘܪܬܐ ، ܡܨܝܪܢܘܬܐ ، ܨܘܪܬܐ ، ܬܘܪܨܐ تشکیل .

(3) ܨܘܪܬܐ . — کشیدن ܨܝܪ ، ܨܝܪܐ — کردن ܨܝܪܐ ܨܘܪܬܐ ، ܡܨܝܪܢܘܬܐ ܕܨܘܪܬܐ ܦܪܫܘܬܐ وصف کردن شرح دادن . — متحرک یا تصاویر متحرک ܨܘܪܝܬܐ ܡܙܝܥܢܝܬܐ ܝܢ ܡܬܬܙܝܥܢܝܬܐ . — پرست ܣܓܕ ܨܘܪܬܐ ، ܣܓܕ ܨܘܪܬܐ . — پرستی ܣܓܕܬ ܨܘܪܬܐ ، ܣܓܕܬ ܨܘܪܬܐ . — خانه ܒܝܬ ܨܘܪܝܬܐ ܝܢ ܒܝܬ ܨܠܡܐ ܕܨܘܪܝܬܐ . — کش ، گر ܨܝܪܐ ، ܡܨܝܪܢܐ تمثال گر . تصویرات یا تصاویر ܨܘܪܝܬܐ ܕܡܘܝܬܐ ، ܨܠܡܐ .

تضاد — ܐ ܙܕ

ܠܘܩܒܠܢܘܬܐ ، ܗܘܝܐ ܠܘܩܒܠ ܚܕܕܐ ، ܝܢ ܕܠܘܩܒܠܢܘܬܐ ضدیت ܗܘܝܐ ܕܠܘܩܒܠܐ ضد ܝܢ ܕܠܘܩܒܠܢܐ .

تضاعف — — ܥܦܦ

ܡܬܥܦܦܢܘܬܐ ، ܗܘܝܐ ܥܦܝܦܐ ضعف .

تضامن — — ܡܘܢ

ܡܬܡܬܪܨܢܘܬܐ ܚܕܝܐ ܗ . ܕ . ܗܘܝܐ ܚܕܕܐ ضامن ܚܕ ܗܘ ܗܘ ܠܚܕܕܐ .

تضامنی — — ܡܘܢܝܐ

ܕܚܕܐ ܥܠ ܡܬܡܬܪܨܢܘܬܐ ܚܕܝܐ ܝܢ ܡܬܡܬܪܨܢܐ . شرکت — ܫܘܬܦܘܬܐ ܡܬܡܬܪܨܢܝܬܐ .

تضحیك — ܐܦ ܨܚܩ

ܡܨܚܩܢܘܬܐ ܝܢ ܡܓܚܟܢܘܬܐ ، ܓܘܚܟܐ استهزا ܡܓܚܟܢܘܬܐ ، ܡܨܚܩܢܘܬܐ ܕܓܘܚܟܐ ܕܒܝܬ ܓܚܟܐ ضحکه ܨܚܩܐ مسخره .

تضرر — ܐܙܪ ܙܪܪ

ܡܬܙܪܢܘܬܐ ܗ . ܕ . ܡܩܒܠܢܘܬܐ ܕܢܘܩܕܐ ضرر ، زیان ، ܕܢܘܩܕܐ خسارت ، ܕܚܘܣܪܢܐ .

تضرع — — ܙܪܥ

ܒܥܘܬܐ ، ܦܝܣܐ ، ܬܟܫܦܬܐ ، ܡܘܟܟܐ التماس ، ܬܟܫܦܬܐ استغاثه ـ کردن ܒܥܝܐ ، ܦܝܣܐ . . . . .

تضریس — ܐܦ ܙܪܣ

ܟܐܦܐ ، ܥܠܝܐ ܕܛܘܪܐ ܝܢ ܛܘܪܐ .

تضعیف — — ܥܦܦ

(1) ܡܬܥܦܦܢܘܬܐ ، ܥܘܦܦܐ ، ܚܠܝܫܘܬܐ ܕܥܦܝܦ ܥܦܦܐ ضعف .

(2) ܥܘܦܦܐ ، ܚܠܝܫܘܬܐ ܕܐܢܫܐ ܥܦܦܐ ضعیف ܗ . ܕ . ܡܚܠܫܐ ، ܕܨܠ ܚܠܫܐ . — کردن ܚܠܫܐ . ܚܠܫܐ ܥܦܦܐ . ܚܠܫܐ ܚܠܫܐ .

تضمن — ܬܘܡ ܡܢܗ

ܡܫܡܠܝܘܬܐ ، ܟܦܝܠܘܬܐ ܕܦܘܪܥܢܐ ܟܦܝܠܐ ضامن . ܝܢ ܚܒܝܫܘܬܐ ، ܫܡܠܬܐ ܠܗ ، ܕܡܫܚܠܦܬܐ ضمن اثناء — كردن ܗܘܐ ܟܦܝܠܐ ، ܝܢ ܚܒܝܫܐ ، ܫܡܠܐ ܠܗ .

تضمين — ܬܘ ܡܢܐ

ܟܦܝܠܘܬܐ ، ܗܘ ܟܦܝܠܐ ، ܟܦܝܠܬܐ ܚܘܫ ܟܦܝܠܘܬܐ ضمانت ܝܢ ܚܒܫܬܐ ܕܡܢܬܐ قسمت ܡܢ ܡܫܘܚܬܐ شعر ܕܫܝܪܐ ܠܗ ܡܫܘܚܬܐ ܕܠܝܗ ܐܚܪܢܐ . — كردن ܟܦܝܠܐ ، ܗܘܐ ܟܦܝܠܐ ܝܢ ܚܒܫܐ ܡܫܘܚܬܐ ... — دادن ܟܦܝܠܐ ، ܝܗܒܐ ܟܦܝܠܘܬܐ .

ܛܘܦܪܐ . ܟܬܒܐ ܐܣܛܪܢܐ ܡܠܬܐ ܟܦܝܠܐ

ܡܫܐܡܪܢܐ (ܕܐ ܦܬܐ ܐܡܪܢܬܐ) ܝܢ ܗܝ ܕܒܝܬܐ ܕܝܗܒܐ ܟܦܝܠܐ ܗܘ ܫܠܛܐ (ܫܠܛܐ) ܕܡܠܟܐ ܟܢܘܫܝܐ .

تضبيع — — ܝܐܠ

(1) ܡܛܠܒܠܘܬܐ ، ܡܚܪܒܘܬܐ ܟܦܝܠܘܬܐ ܕܡܠܟܐ ܡܛܠܒܠܐ ضايع ، ܚܪܝܒܐ خراب ، ܡܚܒܠܐ فاسد . — وقت ܡܚܪܒܬܐ ܕܝܘܡܐ . — كردن ܡܛܠܒܠܐ ، ܟܦܝܠܐ ܡܛܠܒܠܐ ، ܡܚܠܦܐ وقتمرا — نمود ܡܫܘܚܠܦܗ ܝܘܡܐ .

ܛܘܦܪܐ : ܡܠܬܐ ܡܢ ܡܫܐܡܪܢܐ (ܕܐ ܦܬܐ ܐܡܪܢܬܐ) ܘܚܒܝܫܗ ܗܘ ܒܝܥܐ ܕܠܐ ܗܘܝܐ ܘܫܒܩܐ . ܐܝܟ ܒܝܥܐ ܡܛܠܒܠܐ ܡܢ ܡܛܠܒܠܐ تخم مرغ ضايع .

تضييق — — ܝܐܩ

ܡܥܩܬܐ ، ܡܥܩܢܘܬܐ ، ܟܦܝܠܘܬܐ ܕܥܩܐ ضيق ، ܥܩܐ تنگ ، ܥܩܝܠ ܒܗܘܐ

كم بهن ܝܢ ܟܦܝܠܐ ܥܩܝܩܐ تنگ دل ܥܩܝܩܐ تنگ بخت ܗ . ܕ . ܥܩܝܩ ܠܒܐ . ܥܩܝܩ ܒܟܬܐ . ܝܢ ܚܫܝܟܬܐ (ܚܫܝܟܬܐ ܕܚܒܝܫܐ)

تضييقات — — ܥܩܬ

ܡܥܩܢܘܬܐ ، ܥܩܘܬܐ ، ܐܘܠܨܢܐ . — براى ما فراهم كردند ܟܠܐ ܠܗܘܢ ܥܩܬܐ ܡܥܩܢܘܬܐ . آزادى از — ܚܐܪܘܬܐ ܡܢ ܡܥܩܢܘܬܐ ، ܡܢ ܐܘܠܨܢܐ .

تطابق — ܛܐܛܐ ܟܘܐ

ܟܫܘܡܘܬܐ ، ܟܫܡܘܬܐ انطباق ܡܟܫܡܘܬܐ مطابقت ܝܢ ܡܫܒܗܘܬܐ تشابه ܝܢ ܡܦܫܡܘܬܐ شباهت ، نسبت . — كردن ܠܫܡܐ ، ܗܘܐ ܡܫܒܗܐ مشابه .

تطاول — — ܘܘܠ

(1) ܡܘܪܟܘܬܐ ، ܐܪܝܟܘܬܐ ܗܘܐ ܐܪܝܟܐ طويل ، طولانى .

(2) ܪܡܘܬܐ تجبر . ܡܬܪܡܪܡܘܬܐ تكبر .

تطبيق — ܛܛ ܒܐܩ

ܠܘܡܕܐ ، ܡܟܫܡܘܬܐ . — قانون با مقتضيات محل ܠܘܡܕܐ ܥܡ ܡܠܒܫܬܐ ܕܗܘܢܐ ܕܥܡ ܐܘܠܨܢܐ ܕܐܬܪܐ .

(2) ܦܘܡܕܐ ، ܡܦܫܡܘܬܐ مقايسه ، ܡܟܒܫܬܐ . — حوالجات ܦܘܡܕܐ ܕܫܘܐ ܫܘܠܩܐ ܥܡ ܫܐܠܬܐ ܕܫܘܠܩܐ . — كردن ܡܠܫܘܡܐ ، ܡܟܒܫܐ ، ܝܢ ܦܫܘܡܐ ܥܡ ܡܟܡܘܡܐ . ܦܝܫ ܕܐܬܐ ܠܐܬܐ ܘܟܬܒܐ ܠܟܬܒܐ .

تطبيقى — — ܒܐ

ܦܫܡܢܐ ، ܦܫܡܢܬܐ .

تطليق – ܬܛ ܠܝܩ

ܫܒܩܬܐ ، ܫܪܝܬܐ ܕܐܢܬܬܐ ܝܢ ܦܪܫܬܐ ܘܫܠܡܘܬܗ ، ܕܘܒܩܐ طلاق .

تطوع – ܬܛܘ ܘܥ

ܡܬܛܘܥܘܬܐ ܚܢܦܬܐ ، ܨܒܝܢܝܬܐ ܗ . ܒ . ܡܬܛܘܥܬܐ ܕܠܐ ܥܩܬܐ اطاعت بی اضطرار ܥܒܕܬܐ ܕܡܢܕܝ ܨܒܝܢܝܗ باميل .

تطويل – ܬܛ ܘܝܠ

ܡܘܪܟܘܬܐ ، ܡܪܝܟܬܐ اطاله ܐܦ ܡܛܘܠܘܬܐ اطناب ܝܢ ܡܘܪܟܘܬ ܡܠܬܐ تطاويل كلام ܡܪܝܟܬܐ ܕܝܠܗ . – كردن ܡܪܘܟܐ ، ܥܒܕܐ ܐܪܝܟܐ .

تطهر – ܬܛܗ ܗܘܪ

ܡܕܟܝܘܬܐ ، ܗܘܐ ܡܕܟܝܐ طاهر ܡܬܕܟܝܘܬܐ ܡܫܘܝܘܬܐ ، ܗܘܐ ܕܟܝܐ پاك ܫܦܝܐ ، ܚܘܪܐ ܝܠܐ .

تطهير – ܬܛ ܗܝܪ

ܡܕܟܝܢܘܬܐ ، ܡܫܦܝܢܘܬܐ ܡܨܦܝܢܘܬܐ ܡܕܟܝܢܘܬܐ ، ܥܒܕܬܐ ܡܕܟܝܐ ܕܟܝܐ ، ܫܦܝܐ ، ܨܦܝܐ ، ܐܦ ܡܩܕܫܢܘܬܐ تقديس . – كردن ܡܕܟܝܐ ، ܕܟܝܐ ܫܦܝܐ .

تطير – ܬܛܝ ܝܪ

ܦܐܠܬܐ ܕܣܝܡܐ ܒܝܫܐ استخاره بد .

تظاهر – ܬܛܐ ܗܘܪ

ܡܚܘܝܢܬܐ ، ܡܚܘܝܬܐ ܕܓܠܝܐ ، ܐܦ ܡܬܓܠܝܢܘܬܐ . ܚܙܝܐ ظهور ، ظاهر ܡܚܘܝܢܝܬܐ ، ܡܚܘܝܬܐ ܕܓܠܝܐ تظاهرات .

تظلم – ܬܛܐ ܠܘܡ

ܩܒܘܠܝܐ ܛܠܘܡܝܐ ، ܘܩܠܝܬܐ ܡܢ ܛܠܘܡܝܐ ظلم ܕܐܢܫܝܢ . كردن ܩܒܝܐ ܝܢ ܘܩܠܐ ܡܢ ܛܠܘܡܝܐ ܕܐܢܫܝܢ .

تظليل – ܬܛ ܠܝܠ

ܛܘܠܠܐ ، ܥܒܕܬܐ ܛܠܠܐ ظل ، ܛܠܠܬܐ سايه .

تعادل – ܬܥܐ ܕܘܠ

ܫܘܝܘܬ ܝܘܩܪܐ توازن ، ܫܘܝܘܬ ܛܒܥܐ .

تعارض – – ܪܘܨ

ܦܩܘܒܠܝܘܬ ܡܠܬܐ ܗ . ܒ . ܦܩܘܒܠܝܘܬܐ ܒܡܠܠܐ ، ܒܡܬܢܘܢܝܬܐ . ܦܩܘܒܠܝܘܬܐ معارضه ، ܦܠܩܘܒܠܝܘܬܐ ضديت ܒܡܠܬܐ .

تعارف – – ܪܘܦ

ܥܒܘܕܝܘܬ ܛܝܒܘܬܐ . ܐܦ ܛܝܒܘܬܐ ܒܗܘܠܐ معنى ܕܒܘܪܟܬܐ عطيه . آميز ܛܝܒܘܬܢܝܐ . – كردن ܥܒܕܐ ܛܝܒܘܬܐ . بمن – كرد ܥܒܕܠܗ ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܝ . تعارفات ܛܝܒܘܬܐ .

ܢܘܗܪܐ : ܝܕܥܐ تعارف ܦܝܫܐ ܠܝܗ ܡܘܦܠܫܐ ܠܒܐ ، ܒܦܨܝܚܐ ܘܩܝܡܐ . ܒܡܬܦܘܬܐ ܩܪܝܬܐ ܘܠܒܐ ܠܘܝܐ ܒܦܠܓܗ ܒܘܬܐ ܝܢ ܒܦܠܓܗ ܦܝܫܢܐ ܗܘܐ ܡܚܘܝܬܐ ܕܐܢܫܘܬܐ ܐܝܬܝ .

تعاطى – – ܛܐ

ܬܗܦܟܬܐ ܫܘܠܬܐ ، ܫܘܠܦܐ ܚܘܫܒܐ تعاطى افكار .

تعاقب — — ܥܩܒ.

… عقب ، باشنه … فاصله … — کردن …

تعالی — — ܥܠ

… استعلا … معنی … ترقی .

تعالی — — ܥܠܝ

… خدای — …
خداوند تبارك و تعالی …

تعاون — — ܥܘܢ

… مساعدت …
معاضدت .

تعاونی — — ܥܘܢܝ

… شرکت — …

تعاهد — — ܥܗܕ

… معاهده …
عهد … .

تعب — ܬ ܥܒ.

… زحمت …
خستگی … ملال ملالت .

تعبد — ܬܥ ܥܒܕ

… پارسایی … تقوی … اطاعت واجب ، ضروری .

تعبیر — ܬܥ ܒܝܪ

(1) … — خواب …
— نامه … — گو … — کردن … یوسف
خوابهای اورا تعبیر کرد …
(2) … (…)
— قیدی … — وصفی …

تعبیه — — ܒܝܗ

… تردیف …
… — کردن … .

تعجب — ܬ ܥܓ ܥܓܒ.

… تحیر …
شگفت . — کردن …
— آور …
… شگفت‌آور ، … تحیر آور .

تعجیب — ܬܥ ܓܝܒ.

… .

تعجیل — — ܓܝܠ.

… شتاب … .
— کردن … تعجیلانه
… .

تعجیم — — ܥܓ̰ܡ
ܢܘܩܙܐ ، ܡܢܩܙܢܘܬܐ ܕܐܬܘܬܐ ܥܠ .

تعداد — — ܥܕܕ
(1) ܡܢܝܢܐ ، ܟܡܝܘܬܐ مبلغ .
(2) ܡܢܝܢܘܬܐ ܡܢܝܢܬܐ تعدید . — نفوس ܡܢܝܢܐ ܕܢܦܫܬܐ . — کردن ܡܢܝܢܐ شمردن .

تعدد — ܬܥ ܥܕ ܕܘܕ
ܣܓܝܐܘܬܐ . — زوجات ܣܓܝܐܘܬܐ ܕܙܘܘܓܐ ، ܣܓܝܐܘܬܐ ܕܢܫܐ (ܦܘܠܝܓܡܝܐ) .

تعدی — — ܥܕܐ
(1) ܥܒܘܪܐ ܥܠ .
(2) ܥܫܘܩܝܘܬܐ ، ܥܫܘܩܝܐ اجحاب اجحاف ، ܥܛܠܘܬܐ ، ܥܛܠܐ اعتساف — کردن ܥܫܩܐ ، ܥܛܠܐ ، ܥܒܪܐ ܥܠ ܬܚܘܡܐ ܕܐܚܪܢܐ .

تعدید — ܬܥ ܕܝܕ
ܡܢܝܢܐ ، ܡܢܝܢܘܬܐ . ܐܦ ܡܬܩܢܢܘܬܐ تهیه ، ܛܝܒܘܬܐ .

تعدیل — — ܥܕܠ
ܡܫܘܝܢܘܬܐ ، ܫܘܝܐ ، ܡܟܝܟܘܬܐ ܡܬܡܟܟܘܬܐ . ܒܡܘܣܝܩܝ ܫܘܝܐ ܩܠܐ ܝܢ ܦܫܝܛܘܬ ܩܠܐ تحریر صوت ، آواز ܝܢ ܙܡܪܐ تلحین . — کردن ܡܫܘܝܐ ، ܥܒܕܐ ܫܘܝܐ .

تعذر — — ܥܙ، ܪܘܙ
(1) ܐܫܟܘܬܐ ، ܠܐ ܡܫܟܚܢܘܬܐ عدم امکان ܠܐ ܡܬܥܒܕܢܘܬܐ ܡܢ متعذر ܗ . ܕ . ܐܫܩܐ ܠܐ ܡܫܟܚܢܐ ، ܠܐ ܡܬܥܒܕܢܐ دشوار ناممکن .

(2) ܬܝܘܒܘܬܐ ܦܠܛܬܐ عذرخواهی ܡܦܩܢܐ ܕܦܠܛܬܐ معذرت ، ܡܚܠܠܘܬܐ ܡܢ عذر ܦܠܛܬܐ .

تعذیب — — ܥܙܒ
ܥܘܕܒܐ ، ܫܘܢܩܐ اشکنجه ، ܫܘܢܕܐ عقاب ܥܩܝܪܘܬܐ . — نمودن ܥܕܒܐ ، ܫܢܩܐ ، ܫܢܕܐ .
ܢܘܩܕܐ : ܡܠܬܐ ܥܕܒܐ ܕܫܬܐ ܥܠܘ ܡܦܩܚܬܐ ܕܐܘܪܚܐ ܕܫܠܡܘܬܐ .

تعذیر — — ܥܙܪ
ܕܓܠܘܬܐ ܦܠܛܬܐ ܕܓܠܬܐ عذر دروغی .

تعرض — ܬܐ ܥܪ ܪܘܙ
ܡܬܚܪܝܢܘܬܐ ܣܘܪܚܘܬܐ ایراد اعتراض ، ܦܘܠܚܢܘܬܐ معارضه ܦܘܠܚܢܘܬܐ ܡܠܬܐ تعارض ، ܚܠܘܦܘܬܐ ضدیت . ܐܦ ܣܠܝܩܘܬܐ حمله ܡܥܒܕܢܘܬܐ ایذاء . — کردن ܗܘܐ ܚܠܘܦܐ ، ܚܠܘܦܐ ܦܘܠܚܢܐ ، ܗܘܐ ܥܒܕܐ ܐܦ ܣܠܩܐ .

تعرفه — ܬܐ ܥܪ ܦܗ
ܫܥܪܐ ܕܡܟܣܐ . — گمرکی ܫܥܪܐ ܕܡܟܣܐ ܕܡܥܒܪܐ .

تعرق — ܬܐ ܥܪ ܪܘܩ
ܕܥܬܘܬܐ ، ܡܬܕܥܬܢܘܬܐ ، ܢܦܩܬܐ ܕܕܘܝܬܐ عرق (ܕܥܬܐ) . — غیرطبیعی ܕܥܬܘܬܐ ܝܬܝܪܬܐ ، ܠܒܪ ܡܢ ܟܝܢܐ .

تعریض — ܬܐ ܥܪܝܙ
(1) ܡܦܬܝܬܐ ، ܡܦܬܝܢܘܬܐ ، ܥܒܕܬܐ ܕܡܦܬܝ ܦܬܝܐ عریض .
(2) ܦܘܬܝܐ عرصه ܡܚܘܝܬܐ نمایش ܡܦܫܩܢܘܬܐ بیان ܡܬܚܘܝܢܘܬܐ ارائه .

تعريف — — ܬܥܪܝܦ

(1) ܡܥܪܦܬܐ .
(2) ܡܫܪܚܘܬܐ، ܘܨܘܪܬܐ تشريح توصيف.
(3) ܦܘܪܫܢܬܐ ܓܢܝ ܒܝܬ ܐܝܠܢܐ ،
ܚܘܪܬܐ .
(4) ܬܘܒܐ، ܦܠܚܬܐ، ܦܘܠܚܢܐ . — كردن
ܡܥܒܕܢܐ، ܦܠܚܢܐ، ܦܘܠܚܢܐ، ܚܘܪܐ،
ܦܠܚܢܐ، ܦܘܠܚܢܐ . — امراض ܘܨܘܪܬܐ
ܡܪܥܐ، ܡܥܪܦܬܐ ܕܡܪܥܐ (ܕܝܐܓܢܘܣܝܣ) .
— نباتات ܘܨܘܪܬܐ ܕܢܨܒܬܐ، ܘܨܘܪܬܐ ܕܚܝܘܬܐ
ازشما — ميكرد ܒܝܘܡܢ ܗܘܐ . — ميكرد
چطور او را زدند ܦܠܚܢܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ܗܘܐ
ܥܒܝܕܐ ܘܒܝܕܗ ܡܫܚܐ حرف — ܚܒܪܐ
ܡܫܘܚܐ ܡܫܚܐ .

تعريق — — ܬܥܪܝܩ

ܡܥܪܩܢܘܬܐ، ܡܥܪܩܬܐ .

تعزيت — — ܬܥܙܝܬ

(1) ܒܘܝܐܐ ܕܟܐܒܐ، ܡܒܝܢܘܬܐ،
ܡܒܝܐܢܘܬܐ تسليت . ܐܒܝܠܘܬܐ سوگوارى،
ܡܥܕܪܢܘܬܐ ماتم عزادارى ܗ . ܕ . ܒܝܬܐ
ܘܡܚܝܬܐ ܕܟܠ ܡܝܬܐ . — كردن، دادن
ܒܘܝܐܐ ܕܟܐܒܐ ܝܗܒ . — گرفتن ܗܘܐ
ܒܡܥܕܪܢܘܬܐ ماتم گرفتن، ܗܘܐ ܒܐܒܠܐ عزا .
— نامه ܐܓܪܬܐ ܕܒܘܝܐܐ، ܐܓܪܬܐ
ܡܥܕܪܢܝܬܐ .

ܢܘܗܪܐ : ܕܐ ܐܡܝܪ ܒܝܘܢܐ ܗܐ ܡܟܪܙܝܢܐ
ܘܡܐܡܪܐ ܕܟܠ ܟܬܝܒܬܐ ܡܢ ܡܝܬܐ .

تعزيه — — ܬܥܙܝܗ

(1) ܦܠܘܚܘܬܐ ܬܐܘܠܘܓܝܬܐ ܗ . ܕ .
ܩܘܒܠܐ ܕܟܠ ܦܪܨܘܦܐ ܒܝܬ ܡܥܡܕܝܬܐ ܕܩܘܕܫܬܐ
— خوان ܦܬܘܪܐ .
(2) ܒܘܝܐܐ ܕܟܐܒܐ، ܡܒܝܢܘܬܐ .

ܢܘܗܪܐ : ܡܠܬܐ تعزيت و تعزيه ܒܥܪܒܝܐ
ܒܝܘܢܝܐ ܣܘܪܝܝܐ ܗܘܘ مترادف ܚܘܫܒܐ
ܣܘܟܠܐ ܡܘܬܪܐ ܕܟܠ ܗܕܐ ܒܢܘܗܪܐ ܘܦܘܫܩܐ .

تعزيل — — ܬܥܙܝܠ

ܡܫܬܢܝܢܘܬܐ، ܡܒܛܠܢܘܬܐ ܡܢ ܐܡܪܐ،
ܕܪܓܐ ܡܢ ܪܒܘܬܐ . ܫܘܬܩܐ عزل، خلع .
ܡܦܩܢܘܬܐ اخراج، ܦܠܛܬܐ ܚܙܝ عزل .

تعزيم — — ܬܥܙܝܡ

ܡܘܡܝܢܘܬܐ (ܕܟܠ ܫܐܕܐ) اجنه ܘܟܠ
ܕܝܘܐ ديوها . ܚܙܝ عزايم .

تعسر — ܐ̄ ܥܣܘܪ

ܥܣܩܐ، ܗܘܐ ܥܣܩܐ عسير، سخت، مشكل،
دشوار . ܚܙܝ عسر، عسرت .

تعسير — ܐ̄ ܥܣܝܪ

ܥܣܩܘܬܐ ܥܣܩܐ .

تعشق — ܐ̄ ܥܫܘܩ

ܡܚܘܒܢܘܬ ܚܘܒܐ، ܡܚܒܒܢܘܬܐ ܕܚܘܒܐ،
ܚܘܒܐ . — ورزيدن ܐܚܒܒܢܐ، ܡܚܒܒܢܐ
ܚܘܒܐ .

تعشى — — ܬܥܫܝ

ܡܚܫܡܬܐ، ܐܟܠܬܐ ܕܚܫܡܝܬܐ شام، عشاء
ܚܙܝ عشاء .

تعصب — ܐ̄ ܥܨܘܒ

ܦܠܓܢܘܬܐ ܡܢ ܐܚܝܢܘܬܐ ܥܡܡܐ، ܘܐܚܪܢܐ

ܒܬܥܨܒܘܬܐ ܬܘܕܝܬܢܝܬܐ ܗ. ܕ. ܕܝܢܐ
ܡܬܝܕܥܐ (ܪܘܚܐ ܡܢ ܟܪܝܗ) . — مذهبى
ܡܬܝܕܥܢܐ ܕܝܢܝܐ ܬܘܕܝܬܢܝܐ تعصباً ܒܡܬܝܕܥܢܐ
ܕܝܢܝܐ ، ܦܢܕܝܩܝܐ .

تعصبى — — ܒܝ

ܕܡܬܝܕܥܢܐ ܕܝܢܝܐ ، ܒܢܝܢܐ ܥܠܝܗ . ܐܘ
ܕܝܢܝܐ ܡܬܝܕܥܐ ܝܢ ܦܢܕܝܩܝܐ متعصب .

تعطف — ܬ ܥܛ ܛܘܦ

ܡܠܝܘܡ ܢܝܚܘܬܐ ، ܗܘܝܬܐ ܡܠܟܢܐ ܡܢ
ܢܝܚܘܬܐ ملاطفت ، ܡܝܘܬܡܘܬܐ تساهل .
ܒܢܝܚܘܬܐ ، ܢܝܚܬܘܬܐ .

تعطير — ܬܥ ܛܝܪ

ܡܥܛܪܘܬܐ ، ܒܘܛܪܐ ، ܡܒܣܡܘܬܐ ،
ܒܪܘܚܐ ܕܥܛܪܐ عطر ܝܢ ܒܣܡܐ بوخوش ܝܢ
ܪܝܚܐ طيب ܥܠ ܡܕܡ ܝܢ ܥܠ ܐܢܫܐ .
ܥܒܝܕܬܐ ܡܥܛܪܐ معطر .

تعطيل — ܬܥ ܛܝܠ

ܒܛܠܐ ، ܒܛܠܘܢ ܥܒܕܐ . ܒܛܝܠܘܬܐ
عطالت ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ عمل ، ܡܢ ܥܒܕܐ گردار
ܡܢ ܫܘܓܠܐ شغل ، كار . — تابستانى ܒܛܠܐ
ܩܝܛܝܐ . — موقتى ܒܛܠܐ ܙܒܢܝܐ . كارها
در حال — اند ܫܘܓܠܢܐ ܒܒܛܠܐ ܐܢܐ .
— كردن ܒܛܠܘܢܐ ، ܡܒܛܠܘܢܐ . — شدن ܒܛܠܐ .

تعظم — ܬ ܥܙ ܙܘܡ

ܓܪܡܢܘܬܐ ، ܥܒܝܘܬܐ ܕܓܪܡܐ عظم استخوان .

تعظيم — ܬܥ ܙܝܡ

(1) ܡܝܩܪܘܬܐ ܕܝܗܒܐ ܠܐܢܫܐ ܕܪܒܐ .
ܒܝܩܪܘܬܐ ، ܒܘܫܢܐ حرمت .
(2) ܪܘܪܒܐ ، ܥܒܝܕܬܐ ܪܘܪܒܐ عظيم

ܪܒܐ ، ܓܘܪܐ بزرگ . — كردن ܡܪܘܪܒܢܐ
ܢܝܫܐ ، ܡܝܩܪܢܐ .

تعفف — ܬ ܥܦ ܦܘܦ

ܡܬܢܟܦܢܘܬܐ ، ܗܘܝܬܐ ܢܟܦܐ عفيف . ܐܘ
ܢܟܦܘܬܐ عفت ، ܕܚܠܬܐ تقوى .

تعفن — — ܦܘܢ

ܥܦܘܝܘܬܐ ، ܥܦܝܐ عفن ، ܥܦܝܘܬܐ عفونت ،
ܡܣܪܘܬܐ ، ܡܣܪܝܘܬܐ ܡܢܬܢܘܬܐ .
ܣܪܝܘܬܐ كندگى .

تعفين — ܬܥ ܦܝܢ

ܛܘܦܣܐ ܣܡܐ صبغ — افيون ܛܘܦܣܐ
ܕܡܣܝܒܐ .

تعقب — ܬ ܥܩ ܩܘܒ

ܥܩܒܬܢܘܬܐ ، ܪܕܦܬܐ ، ܒܬܪܬܐ ܒܬܪ ،
ܐܘ ܥܩܒܘܬܐ عيبجويى .

تعقل — — ܩܘܠ

ܡܬܗܘܢܢܘܬܐ ، ܛܥܢܬܐ ܕܡܕܡ ܒܗܘܢܐ ،
ܦܠܚܘܬܐ . ܐܘ ܡܫܪܪܬܐ ܒܗܘܢܐ .
— كردن ܡܫܪܪܢܐ ܗܘܢܐ ܗܘܐ ܗܘܢܢܐ عاقل
ܡܬܚܟܡܐ .

تعقيب — — ܩܝܒ

ܥܩܒܘܬܐ ، ܡܪܕܘܬܐ ܝܢ ܐܪܚܬܐ ܒܬܪ ،
ܦܠܚܬܐ ܒܬܪ . ܐܘ ܥܩܒܬܢܘܬܐ تعقب ،
ܐܘ ܥܩܒܘܬܐ ܒܒܝܬܐ . — كردن — ܥܩܒܐ
ܐܪܚܐ ܒܬܪ ܐܘ ܥܩܒܐ ܒܒܝܬܐ . — كننده
ܥܩܘܒܐ . قابل — ܡܬܥܩܒܢܐ .

تعقید — — [illegible]

(1) [illegible] عقده [illegible] گره .

(2) [illegible] معنی [illegible] پیچیدگی ، برهمی ، درهم برهمی .

— لفظی [illegible] . — معنوی [illegible] .

تعقیم — — [illegible]

[illegible] عقیم [illegible] عاقر [illegible] بی‌میوه [illegible] بی‌بار [illegible] بی‌ثمر [illegible] نازا . — نمودن [illegible] .

تعلق — [illegible]

(1) [illegible] مالکیت [illegible] معانی [illegible] . این کتاب بکی — داد ؟ [illegible] ؟ زمین‌های متعلق بدولت [illegible] .

(2) [illegible] علاقه‌بان زن — داشت [illegible] .

(3) [illegible] وابستگی ، [illegible] ارتباط [illegible] رابطه ، [illegible] بستگی . — داشتن [illegible] . — بدنیا [illegible] .

تعلل — — [illegible]

[illegible] بهانه‌جویی بهانه سازی . — کردن [illegible] .

[illegible] .

تعلم — — [illegible]

[illegible] .

تعلیف — [illegible]

[illegible] علف [illegible] علوفه .

تعلیقه — [illegible]

[illegible] یادداشت حاشیه‌ای .

تعلیل — — [illegible]

[illegible] .

تعلیم — — [illegible]

[illegible] تأدیب [illegible] . — زبان [illegible] . — بردار ، پذیر [illegible] .

تعلیمی — — [illegible]

[illegible] تدریسی [illegible] .

تعمد — [illegible]

(1) [illegible] نیت ، قصد مقصود ، هدف ، خیال [illegible] عزم .

(2) [illegible] نقشه ، صدد ، تصمیم پیش از موقع . [illegible] تفکر پیش از وقت . [illegible] عمد ، عمدی .

تعمداً — — ܡܕܘܒܝ

ܒܝܕܥܬܐ ' ܡܢ ܒܘܗܕܢܐ ، ܡܢ ܨܒܝܢܬܐ ، ܒܨܒܝܢܘܬ ܢܦܫܐ ܒܨܒܝܢܘܬ ܓܢܒܐ .

تعمدى — ܡܕܘ ܕܝܐ

ܕܨܒܝܢܘܬ ܢܦܫܐ ، ܕܨܒܝܢܘܬ ܓܢܒܐ .

ܣܘܪ. عمدى ، قصدى .

تعمق — — ܡܕܘܩ

ܡܬܥܡܩܢܘܬܐ ܒܫܘܟܠܐ معنى ܕܗܘܝܐ ܥܡܝܩܐ ܒܡܕܝܢ. ܐܝܟ : ܡܬܥܡܩܢܘܬܐ ܕܐܢܫܐ ܒܡܠܘܫܐ ܒܡܫܟܚܬܐ ، ܒܡܕܢܚܐ ܗ . ܕ . ܕܟܬܒ ܥܡܝܩܝܬ ܠܗܘܢ .

تعميد — ܗ̈ ܡܥܡܕ

ܡܥܡܕܢܘܬܐ ' ܡܥܡܕܢܬܐ . ܐܦ ܡܥܡܘܕܝܬܐ — دادن ܡܥܡܘܕܝܐ . — دهنده ܡܥܡܕܢܐ .

يحيى — دهنده ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ .

تعميدى — — ܡܥ ܕܝܐ

ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ . اسم — ܫܡܐ ܕܡܥܡܘܕܝܬܐ .

تعمير — — ܡܥܡܪ

ܡܬܩܢܢܘܬܐ ، ܬܘܩܢܐ ' ܡܬܒܢܝܢܘܬܐ ܡܒܢܝܬܐ ܫܘܚܠܦܐ ܐܦ ܒܘܢܝܐ . — كردن ܬܘܩܢܐ ، ܡܬܒܢܝܘܬܐ ، ܫܘܚܠܦܐ ܒܢܝܢܐ ܡܢ ܕܚܪܒ ' ܡܬܩܢ ܡܢ ܕܚܪܒ .

ܒܘܩܪܐ : ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܡܥܡܪܢܝܬܐ ܒܥܒܕܐ ܕܥܡܪ ܡܘܬܒܐ ܒܐܬܪܘܬܐ ܕܐܢܫܝܢܐ ، ܡܥܡܪܢܐ ܒܝܬܐ ܘܡܬܩܢܢܘܬܐ ܐܦ ܕܝܐ ܕܚܪܒܐ ܠܐܬܪܐ ܗܘܩܠܐ معنى . — خرابهها ܕܗܘܝܢ ܚܪܒܐ .

تعميرى — — ܕܝܐ

ܡܬܬܩܢܢܐ ، ܡܬܬܒܢܝܢܐ .

تعميق — ܗ̈ ܡܥܡܩ

(1) ܕܥܘܡܩܐ ، ܕܥܡܝܩܘܬܐ ، ܥܡܝܩܐ .

(2) ܡܬܥܡܩܢܘܬܐ ، ܥܡܩܘܬܐ . ܕܥܘܡܩܐ ܕܝܡܐ . — دريا ܡܬܥܡܩܢܘܬܐ ܕܝܡܐ .

تعميل — — ܡܥܡܠ

ܡܥܒܕܢܘܬܐ .

تعميم — — ܡܥܡܡ

ܓܘܢܒܐ ܕܟܠܢܝܘܬܐ ܠܡܥܡܡܐ ' ܕܥܡܡܝܘܬܐ ܕܡܥܡܡܐ ، ܕܟܠܢܝܐ ' ܥܡܡܝܐ كلى ' عمومى . ܓܘܢܒܐ ܕܥܡܡܝܘܬܐ ' ܕܟܠܢܝܘܬܐ ܐܘ ܕܟܠܢܝܘܬܐ ܠܡܥܡܡܐ ܡܬܦܪܣܢܘܬܐ اشاعت . ܡܦܪܣܢܘܬܐ انتشار — كردن ܕܥܒܕܐ ܕܟܠܢܝܐ ܐܘ ܕܟܠܢܝܐ ' ܥܡܡܝܐ ' ܘܦܪܣܐ ܡܦܪܣܢܐ .

تعنت — ܗ̈ ܥܢ ܬܘܬ

ܘܡܥܩܢܐ ، ܩܫܝܘܬܐ ܕܩܫܝܘܬܐ ܕܐܢܫܝܢܐ . ܡܥܩܢܘܬܐ انتقاد ܡܫܘܠܢܘܬܐ ܕܦܘܫܩܐ ܒܫܘ ܕܝܐ ܕܐܢܫܝܢܐ .

تعنيف — ܗ̈ ܥܢ ܝܦ

ܟܘܦܢܘܬܐ ، ܡܟܘܢܬܐ ܠܘܡܢܐ ܐܢܫܝܐ . ܗܘܢܐ ܡܟܪܝܐ ܥܡ ܐܢܫܝܢܐ ، ܡܟܘܒܢܬܐ ܕܟܘܦܢܘܬܐ عنف ' ܗܘܢܐ ܟܪܘܦܐ .

تعود — ܗ̈ ܥܘ ܘܘܕ

ܡܥܕܢܘܬܐ ، ܡܬܥܝܕܢܘܬܐ . ܥܝܕܐ ، ܡܥܝܕܘܬܐ ܕܝܠܦܐ آموختگى اعتياد .

تعويد — ܗ̈ ܥܘ ܝܕ

ܡܥܝܕܢܘܬܐ ، ܥܝܕܐ ' ܡܥܝܕܐ ܒܥܝܕܐ عادت . ܡܥܝܕܢܘܬܐ ܕܝܠܦܐ ܠܡܗܠܟܬܐ ܘܡܥܝܕܢܘܬܐ تعويد ، بچه براه رفتن و خوردن .

تعويذ — — ܥܘܕ

ܩܡܝܥܐ ، ܠܘܚܫܬܐ حرز ، تميمه ܢܛܘܪܐ افسون ، ܛܠܝܣܡܐ طلسم ܕܐܝܬܝܗ ܐܘ ܚܕܐ ܦܬܩܐ ܗ . ܕ . ܩܡܝܥܐ ܘܟܬܝܒܐ ܡܟܪܟܐ ܡܢ ܟܘܪܟܐ ܕܓܠܕܐ رقعه پوستى ܕܟܬܝܒ ܫܘܡܗ̈ܐ ܕܐ ܡܠܐܟ̈ܐ ܘܦܐܝܫܐ ܡܢ ܠܒܝ̈ܫܐ ܡܟܝ̈ܬܐ ܘܢܛܪܝܢ ܠܗ ܒܟܪܟܐ ܐܝܟ ܩܡܝܥܐ .

تعويض — — ܥܘܕ

ܦܘܪܥܢܘܬܐ ، ܦܘܪܥܢܐ ، ܡܚܠܦܬܐ ܠܚܠܦܐ ، ܚܘܠܦܐ ܕܒܘܟܐ . ܐܘ ܡܫܠܡܢܘܬܐ مبادله معاوضه ܫܩܠܬܐ ܕܝܗܒܬ ܚܠܦ ܚܕܐ عوض ܕܐܚܪܢܐ .

تعويق — — ܥܘܩ

ܥܘܟܢܐ ، ܫܘܗܝܐ ، ܡܫܘܚܪܢܘܬܐ تأخير ، ܥܘܟܒܐ ابطاء . ܐܘܚܪܬܐ . — كردن ܥܘܟܐ ، ܫܘܗܝܐ تعويق انداختن . — افتادن ܥܘܟܐ ، ܐܘܚܪܬܐ ، ܗܘܝܐ ܠܥܘܟܢܐ .

تعهد — ܬܥܗܕ

ܡܫܬܥܗܕܢܘܬܐ ، ܡܫܬܠܡܢܘܬܐ ايداع ، ܡܫܬܥܗܕܢܘܬܐ عهده‌دارى ، ܫܩܠܬܐ ܕܥܗܕܐ ܚܢܢܐ ܐܝܟ ܩܠܝܬܐ ، ܡܫܬܥܒܕܢܘܬܐ التزام . — كردن ܫܩܠܐ ܥܗܕܐ ، ܫܘܥܒܕܐ ܠܢܦܫܐ ، ܗܘܝܐ ܠܡܫܬܥܒܕܢܐ ، ܥܪܒܐ زامن . — نامه ܐܓܪܬܐ ܡܫܬܥܒܕܢܝܬܐ .

تعيش — ܬܥܝܫ

ܫܘܪܝܐ ܐܘܪܚܐ ، ܐܝܬܝܘܬܐ ܕܚܝܘܬܐ . — كردن ܫܪܝܐ ܐܘܪܚܗ ، ܐܝܬܝܐ ܚܝܐ ، ܚܝܐ .

تعين — — ܥܝܢ

ܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ ، ܡܬܚܙܝܢܘܬܐ ܦܝܫܐ ܐܝܟ ܡܥܝܢܐ ، ܡܬܥܝܢܐ معين .

تعيين — ܬܥܝܢ

ܡܥܝܢܢܘܬܐ ، ܫܘܕܥܬܐ ܚܬܡܬܐ ، ܡܬܚܡܢܘܬܐ ، ܠܦܝܫܬܐ ܡܥܝܢܐ معين . — كردن ܚܬܡܐ ، ܬܚܘܡܐ .

تغابن — ܬܓܐ ܒܘܢ

ܡܬܓܢܒܢܘܬܐ ܚܘܣܪܢܐ ، ܐܠܒܢܘܬܐ ܐܝܟ ܗܘ ܐܝܠܢܐ . ܚܘܒ عبن .

تغار — ܦܓܐܪ

ܐܓܢܐ ، ܐܪܘܢܐ . ܡܐܢܐ ܕܛܝܢܐ ܠܡܥܪܒ ܟܝܪܐ ، ܟܘܪܐ تغارك ܐܓܢܐ ܙܥܘܪܬܐ ، ܐܪܘܢܐ ܙܥܘܪܬܐ .

تغافل — ܬܓܐ ܦܘܠ

ܡܬܓܠܝܢܐ ، ܡܫܘܚܪܬܐ ܕܡܬܓܠܢܘܬܐ غفلت ، ܕܡܬܡܓܠܢܘܬܐ اهمال ܕܡܬܓܒܠܢܘܬܐ مسامحه . ܕܐܬܢܡܢܘܬܐ تسامح ، بى‌توجهى . — پيشه ܡܬܓܠܢܐ غفلت‌كار .

تغاير — — ܓܝܪ

ܦܘܪܫܐ ، ܦܘܪܥܢܐ ، ܦܘܪܫܢܐ اختلاف ܐܘ ܐܚܪܢܝܘܬܐ مغايرت .

تغذى — ܬܓܕܝ

ܡܬܬܪܣܝܢܘܬܐ ، ܡܐܟܘܠܬܐ ܕܬܘܪܣܝܐ ܡܐܟܘܠܬܐ ܡܙܘܢܬܐ غذا .

تغذيه — ܬܓܕ ܝܐ ܝܗ

ܡܬܪܣܝܢܘܬܐ ، ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ اغذاء اطعام . ܫܩܠܬܐ ܕܡܙܘܢܬܐ ، ܡܐܟܘܠܬܐ . — كردن ܡܙܘܢܐ ، ܬܘܪܣܝܐ ، ܬܘܒܐ ܡܙܘܢܬܐ سوء — ܚܘܣܪ ܬܘܪܣܝܐ .

تغریب – ܬܓ݂ܪܝܒ

ܡܢܘܟܪܝܘܬܐ ، ܫܟܪܬܐ ܕܒܘܟܪܝܐ غریب . ܐܘ ܡܪܚܩܬܐ ، ܕܪܘܚܩܐ تبعید .

تغزل – ܬܓ݂ܙܠ

ܙܡܪܬܐ ܚܢܝ ܙܡܪܬܐ ܕܙܡܝܪ̈ܬܐ ܚܢܝ ܙܡܪ̈ܝܬܐ ܕܚܘܒܐ عزلیات .

تغسیل – ܬܓ݂ܣܝܠ

ܡܫܝܓ݂ܘܬܐ ، ܫܝܓ݂ܬܐ غسل ، ܚܠܠܬܐ شستشو .

تغلیط – ܬܓ݂ܠܝܛ

ܡܦܠܛܘܬܐ ، ܦܘܠܛܐ ، ܦܠܛܬܐ ܡܦܠܛܬܐ ܕܦܘܠܛܐ ، ܕܛܠܝܡܐ غلط . ܡܛܠܝܡܬܐ ܚܢܝ ܡܛܠܡܬܐ . ܐܘ ܡܛܠܡܢܘܬܐ .

تغنى – ܬܓ݂ܢܝ

ܙܘܡܪܐ ، ܙܡܪܬܐ ܙܡܪ̈ܢܐ غناء . – کردن ܙܡܪܐ ، ܙܡܪܬܐ آواز خواندن .

تغوط – ܬܓ݂ܘܘܛ

ܟܪܝ ܡܦܩܬܐ ، ܟܪܝ ܡܬܪܐ ، ܚܪܝܬܐ .

تغییر – ܬܓ݂ܝܝܪ

ܫܘܚܠܦܐ ، ܚܘܠܦܬܐ . – دادن ܚܘܠܦܐ تغییرات ܫܘܚܠܦ̈ܐ . – ساعت‌کار ܫܘܚܠܦܐ ܫܥܬܐ ܕܦܘܠܚܢܐ . – مطلب ܫܘܚܠܦܐ ܕܡܠܬܐ ، ܫܘܚܠܦܐ ܕܝܠܬܐ . – مذهب ܫܘܚܠܦܐ ܕܬܘܕܝܬܐ . – پذیر ܡܫܬܚܠܦܢܐ . – ناپذیر ܠܐ ܡܫܬܚܠܦܢܐ .

تف – ܬܘܦ

ܪܘܩܬܐ ، ܪܘܩܐ ریق . – انداختن ܪܩܐ ܪܘܩܬܐ ، ܪܩܩܐ . – کردن ܪܩܩܐ . – خونی ܪܩܐ ܕܕܡܐ (ܗܡܘܦܬܝܙܝܣ) . – دان ܟܐܣ ܪܘܩܬܐ .

ܬܘܗܐ : تف ܐܘ ܗܐ ܐܢܗ ܕܦܬܓ̰ܡܐ ܡܢ ܫܘܘܫܛܐ ܠܒ ܐܢܫܐ ܫܒܝܐ ܪܘܩܬܐ ܡܢ ܦܘܡܗ . ܡܢ ܐܬܪܐ تف ܚܢܝ ܬܘܦ ܐܬܐ ܐܝܟ ܕܡܫܠܡܬܐ ܘܡܟܪܘܬܐ ܐܢܝ : ܬܘܦ ܥܠܝ ܥܠܡܐ ! ܬܘܦ ܥܠ ܐܗܐ ܥܠܡܐ تف بر این دنیا .

تف – ܬܦ

ܚܘܡܬܐ تفس ܚܡܝܡܘܬܐ تفت ܚܡܝܡܘܬܐ سخونت ، ܐܘ ܠܗܓܐ بخار .

تفاخر – ܬܦܐܚܘܪ

(1) ܫܒܗܪܬܐ ܪܒܐ ، ܡܫܬܒܗܪܢܘܬܐ
(2) ܡܘܪܢܐ ܕܫܒܗܪܬܐ حس رقابت درفخر ܚܕܐ : فخر .
– نمودن ܫܒܗܪܬܐ ، ܫܬܒܗܪܐ ܥܡ ܠܒܫ ܗܘ ܠܐ ܙܕܩܐ .

تفاضل – – ܙܦܠ

(1) ܡܘܪܢܐ ܕܝܬܝܪܘܬܐ حس رقابت‌در افضلیت ܚܕܐ فاضل .
(2) ܦܘܪܫܢܐ تفاوت .

تفأل – ܬܦܐܠ

ܦܐܠܘܬܐ ، ܦܐܠܐ استخاره ܟܐܠܬܐ ܕܦܐܠܐ ܛܒܐ فال نیك ܡܢܚܫܢܘܬܐ ، ܢܚܫܐ اوغور – زدن ܦܐܠܐ ، ܢܚܫܐ تفألا ܒܦܐܠܐ ܡܢܚܫܢܐܝܬ .

تفاله – ܬܦܐܠܗ

(1) ܬܘܦܠܐ ، ܛܠܝܬܐ خاکروبه ܡܟܒܝ

ܕܘܝܩܐ ܕܟܝܠܐ ܘܡܬܝܕܐ ܠܟܪܐ، ܙܒܠܐ زباله،
زبال . (2) ܣܩܝܦ ܡܘܦܬܐ ܗ. ܕ ܓܐܪܬܐ ܡܢ
ܕܘܫܬܐ ܕܩܠܡܐ ܡܢ ܡܘܦܬܐ ܡܬܝܕܐ معادن
مذاب ܗ. ܕ ܡܢ ܡܘܦܬܐ ܕܘܟܬܐ . ܐܦ ܡܘܪܐ
اقليميا .

تفاوت – ܬܦܐܘܘܬ

(1) ܦܘܪܫܘܢܝܐ، ܦܘܪܫܢܐ، ܦܪܫܘܬܐ
فرق، ܦܘܪܫܢܐ اختلاف .
(2) ܦܪܝܫܘܬܐ مساقت ܡܒܥܕܘܬܐ بعد .
– داشتن ܗܘܐ ܦܪܝܫܐ . – كردن ܦܪܫܐ .

تفت – ܬܦܬ

(1) ܚܡܬܐ، ܪܘܓܙܐ عضب ܐܪܬܐ ܪܪܟܐ
ارد . ܟܚܘܢܬܐ تف .
(2) ܣܦܪܝܕܐ، ܡܣܦܠܬܐ، ܣܠܬܐ سله
ܫܘܦܝܢܐ سبد بزرگ ܫܒܝܪܐ سبد .

تفتيش – ܬܦܬܝܫ

ܦܬܫܐ، ܦܬܫܬܐ، ܡܒܚܢܘܬܐ . – كردن
ܦܬܫܐ، ܦܬܫܘܫܐ، ܒܚܢܐ .

تفتيشى – – ܝܫܐ

ܡܦܬܫܢܐ، ܡܒܚܢܢܐ . ܐܦ ܡܢ ܦܬܫܢܐ،
ܡܢ ܒܚܢܢܐ، هيئت تفتيشيه ܫܝܥܬܐ ܡܦܬ-
ܫܢܝܬܐ، ܡܒܚܢܢܝܬܐ .

تفتيك – ܬܦܬܝܟ

ܫܩܝܠܐ، ܡܝܬܬܐ ܕܝܘܐ (ܐܪܠܘܪܐ) .

تفتين – – ܬܝܢ

ܡܫܪܝܘܬ ܦܬܢܐ، ܡܫܡܫܬܐ ܕܦܬܢܐ فتنه .
– كردن ܦܬܢܐ، ܡܫܡܫܐ ܦܬܢܐ .

تفجر – ܬܦܓܓܘܪ

ܡܬܦܬܚܘܬܐ، ܪܦܝܚܬܐ ܗ. ܕ ܓܪܝܚܬܐ .

تفجير – ܬܦܓܝܪ

ܡܬܦܪܩܘܬܐ، ܡܓܪܝܚܬܐ . ܐܪܟܐ ܕܡܪܪܝܢܐ
ܚܠܒܐ ܘܓܒܝܐ .

تفحص – ܬܦܚܘܨ

ܠܘܚܡܐ، ܒܚܪܬܐ، ܓܥܓܥܬܐ ܦܘܚܡܐ .
– كردن ܒܚܢܝܐ، ܒܚܢܐ، ܓܥܓܥܝܐ،
ܦܬܫܐ .

تفخر – ܬܦܚܘܪ

ܫܒܗܪܘܬܐ، ܡܫܬܒܗܪܘܬܐ، تفاخر
ܫܘܒܗܪ فخر .

تفخيم – ܬܦܚܝܡ

ܡܪܘܪܒܘܬܐ، ܠܪܒܬܐ ܡܪܘܪܒܐ فخيم،
ܠܪܒܬܐ ܪܘܪܒܐ بزرگوار ܓܘܒܠܬܐ
ܕܡܪܘܪܒܘܬܐ فخامت ܓܘܒܠܬܐ ܕܪܘܪܒܘܬܐ
بزرگوارى .

تفرث – ܬܦܪܬ

ܪܓܝܠܘܬ ܡܪܟܟܐ ارتعاش رحم ܐܘܟܐ ܕܩܚܡܪܐ
رحم ܕܡܬܠܝܐ ܠܘܩܦܐ ܡܢ ܟܪܝܬܐ ܠܚܠ-
ܝܬܬܐ ܡܢ ܪܒܬܐ ܟܠܝܬܐ .

تفرج – – ܪܘܓ

(1) ܫܒܝܬܐ، ܫܒܝܬܐ، ܫܘܒܩܐ ܚܕܪܬܐ
ܠܘܚܟܐ . – كردن ܫܠܘܚܐ، ܚܕܪܐ بروم در
باغ – كنيم ܐܙܠܚ ܫܠܚ ܟܓܢܬܐ .
(2) ܡܟܫܟܪܘܬܐ، ܦܘܪܓܝܐ تفريح . – گاه
ܕܘܟ ܫܘܠܚܐ ܕܘܟ ܦܘܪܓܝܐ تفريحگاه ܕܘܟ
ܠܘܚܟܐ، ܕܘܟܬܐ ܠܫܝܢܬܐ ܡܢ ܫܘܪܪܬܐ
ܗܘ ܫܠܚܬܐ، ܚܕܪܬܐ ܘܗܘ ܦܘܪܓܝܐ،
ܡܟܫܟܬܐ ܗܘ ܠܘܚܟܐ .

تفرح — — ܦܪܚ
ܡܒܣܡܢܘܬܐ، ܦܨܚܘܬܐ.

تفرد — — ܦܪܕ
ܦܪܝܕܘܬܐ، ܒܠܚܘܕܝܘܬܐ، ܠܚܘܕܝܘܬܐ
تنهایی ܡܒܠܚܕܘܬܐ.

تفرس — — ܦܪܣ
ܒܝܢܬܐ ܦܪܣܬܐ، ܡܠܝܬܐ ܡܢ ܦܪܣܘܬܐ
فراست ܡܢ ܦܗܝܡܘܬܐ مطانت ܡܢ ܣܘܟܠ̈ܐ.

تفرع — — ܦܪܥ
ܦܘܪܥܐ، ܢܦܩܠܬܐ ܕܦܘܪ̈ܥܐ فروع ܗ. ܕ.
ܕܦܪ̈ܥܐ.

تفرغ — — ܦܪܓ̰
ܡܣܦܩܘܬܐ، ܣܘܦܩܢܐ، ܦܠܛܬܐ ܘܢܝܚܬܐ
ܡܢ ܥܡܠܐ.

تفرق — — ܦܪܓ̰
ܡܢ ܦܪܫܘܬܐ، ܡܒܕܪܘܬܐ.

تفرقه — ܬܦ ܪܩܗ
ܦܘܠܓ̰ܐ، ܦܠܓܘܬܐ، ܦܘܠܓ̰ܐ اعتزال. — بين آنها افتاد ܢܦܠܗ ܦܘܠܓ̰ܐ ܒܝܢܬܢ. — حواس ܦܘܠܓ̰ ܪ̈ܥܝܢܐ.

تفريح — ܬܦ ܪܝܚ
ܦܘܪܓ̰ܐ ܕܘܒܫܐ ܡܒܣܡܢܘܬܐ ܡܒܣܡܢܢܐ، — كردن ܦܪܓ̰ܝܐ ܡܒܣܡܝܐ. — دادن ܡܦܪܓ̰ܐ تفريحا ܡܦܪܓ̰ܢܝܬ، ܕܘܒܫܐ ܕܦܘܪܓ̰ܐ، ܒܡܒܣܡܢܘܬܐ ܕܘܒܫܐ.

تفريحی — — ܓ̰ܝ
ܕܦܘܪܓ̰ܐ، ܒܡܒܣܡܢܘܬܐ ܕܘܒܫܐ.

تفريخ — ܬܦ ܪܝܟ݂
ܪܒܝܐ، ܫܘܚܢܐ روى تخم خوابيدن.

تفريد — — ܪܝܕ
ܦܪܝܕܘܬܐ ܡܚܘܕܝܘܬܐ تجريد ܫܘܚܕܐ
انزواء. ܡܚܘܕܝܘܬ ܢܦܫܐ ܡܢ ܥܠܡܐ.

تفريط — — ܪܝܛ
ܦܘܠܫܐ، ܒܙܒܢܘܬܐ. — پول ܦܘܠܫܐ ܕܟܣܦܐ. — مال ܦܘܠܫܐ ܕܩܢܝܢܐ. — كردن ܦܠܫܝܐ، ܒܙܒܢܝܐ.

تفريغ — — ܪܝܓ̰
(1) ܣܘܦܩܐ، ܣܦܩܘܬܐ
(2) ܡܫܘܝܬܐ، ܡܫܘܝܘܬܐ تسويه ܘܫܠܡܬܐ ܠܚܘܫܒܢܐ. — حساب ܡܫܘܝܬܐ ܕܚܘܫܒܢܐ ܡܫܘܝܘܬ ܚܘܫܒܢܐ تسويه حساب — كردن ܡܫܘܝܐ، ܣܦܩܝܐ، ܪܒܝܐ ܒܟܘܡܐ . . . .

تفريق — — ܪܝܓ̰
(1) ܡܦܪܫܬܐ، ܫܩܠܬܐ ܡܢ، ܦܠܓܬܐ — عدد از عدد ديگر ܡܦܪܫܬܐ ܕܡܢܝܢܐ ܡܢ ܡܢܝܢܐ ܐܚܪܢܐ.
ܫܩܠܗ، ܦܠܓܗ ܡܢܗ.
(2) ܡܦܪܫܘܬܐ افتراق، ܡܦܪܫܢܘܬܐ تشخيص — كردن ܡܦܪܫܝܐ ܫܩܠܐ ܡܢ، ܦܠܓܝܐ ܡܢ، ܘܙܝܐ ܘܙܥܐ.

تفس — ܬܦܣ
ܫܚܝܢܘܬܐ تف، ܚܘܡܐ گرما. ܫܚܝܢܘܬܐ سخونت. ܚܡܝܡܘܬܐ گرمی.

تفسيدن — ܬܦ ܣܝ ܕܢ
ܫܚܢܐ. ܗܘܐ ܫܚܝܢܐ.

تفسير – ܬܲܦܣܝܼܪ

ܦܘܼܫܵܩܵܐ ، ܬܘܼܪܓܵܡܵܐ تعبير ، ܦܘܼܫܵܩܵܐ تأويل ، ܡܦܲܫܩܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܒܲܝܢܵܢܘܼܬܵܐ ايصاح . – كردن ܡܦܲܫܸܩ ، ܬܲܪܓܸܡ . – شريف ܝܲܕ ܦܘܼܫܵܩܵܐ ܥܲܠ ܟܬܵܒ̈ܐ ܩܲܕܝܼܫܹ̈ܐ .

تفسيق – – ܦܲܣܸܩ

ܦܘܼܫܵܩܵܐ ، ܥܒܵܕܬܵܐ ܕܥܵܘܠܵܐ ܦܪܝܼܫܵܐ فاسق . ܓܘܼܕܵܦܵܐ ، ܥܒܵܕܬܵܐ ܕܥܵܘܠܵܐ ܓܲܢܵܒܵܐ فجور . ܚܙܝܼ فسق .

تفش – ܬܲܦܲܫ

ܡܲܠܲܚܬܵܐ ، ܫܘܼܚܢܵܐ ، ܡܲܫܚܘܼܪܵܐ پيغاره .

تفصيل – ܬܲܦܨܝܼܠ

ܬܲܦܨܝܼܠܵܐ ܡܢ ܦܨܝܼܠܵܐ فصل ܗ . ܕ ܦܲܨܸܠܬܵܐ ܠܡܲܬܦܘܼܬܵܐ . ܬܲܢܝܼ ܒܬܲܦܨܝܼܠܵܐ ܥܲܠ ܡܸܕܸܡ ܕܒܡܸܬܠܘܼܫ ܗ . ܕ . ܚܲܕ ، ܚܲܕ ، تفصيلا ܬܲܦܨܝܼܠܵܐܝܼܬ ܚܲܕ ܚܲܕ . ܡܢ ܚܘܼܠܵܦܵܐ ܠܡܲܢܝܵܢܵܐ (ܐܲܝܟ ܕܐ ܬܲܢܝܼ ܒܠܸܫܵܢܵܐ ܝܘܼܢܵܝܵܐ ܦܝܼܠܵܘܣܘܼܦܵܐ) تفاضل ، تفصيلات ܬܲܦܨܝܼܠܹ̈ܐ .

تفضل – ܬܲܦܲܙܙܘܿܠ

ܛܲܝܒܘܼܬܵܐ ، ܐܲܢܒܘܼܬܵܐ ، ܚܸܣܝܵܢܘܼܬܵܐ التفات . – كردن ܥܒܵܕܵܐ ܛܲܝܒܘܼܬܵܐ ܡܚܘܼܘܝܵܐ ܚܸܣܝܵܢܘܼܬܵܐ تفصلا ܛܲܝܒܘܼܬܵܢܵܐܝܼܬ تفصلات ܛܲܝܒܘܵܬܹ̈ܐ .

تفضيح – ܬܲܦܙܝܼܚ

ܚܘܼܫܵܒܵܐ ، ܡܲܚܫܲܒܘܼܬܵܐ مضاعت ܥܒܵܕܬܵܐ ܡܚܫܵܒܵܐ فضيح ܡܲܦܠܲܚܬܵܐ ܠܡܚܫܲܒܘܼܬܵܐ فضيحت .

تفطير – – ܦܛܝܼܪ

ܡܲܦܛܲܪܬܵܐ ܕܨܘܡܵܐ ܚܙܝܼ فطر .

تفطين – – ܦܛܝܼܢ

ܥܒܵܕܵܐ ܦܲܛܝܼܢܵܐ فطن . ܡܫܘܼܚܵܐ ܡܢ ܦܲܛܝܼܢܘܼܬܵܐ فطانت .

تفقد – ܬܲ ܦܲܩܵܩܘܿܕ

ܛܲܠܒܘܼܬܵܐ ܒܬܲܪ ܡܸܕܸܡ ܛܠܝܼܩܵܐ . ܐܵܦ ܓܵܘܠܘܼܬܵܐ . ܚܘܼܫܵܒܵܐ ܐܲܝܟ ܣܘܼܥܵܪܵܢܹܐ ، ܚܘܼܫܵܒܵܢܘܼܬܵܐ شفقت – كردن ܛܵܠܸܒ ܒܬܲܪ ܡܸܕܸܡ ܛܠܝܼܩܵܐ ܐܵܦ ܒܥܵܘܠܘܼܬܵܐ ܕܚܸܣܝܵܢܵܐ دوست ܒܬܪܥܘܼܬܵܐ ܝܲܠܘܿܗܝ . گاه گاهی هم از ما تفقدی كن ܥܲܠ ܝܲܥܡܵܐ ܒܙܒܲܢ ܝܲܠܗܘܿܢ . ܕܒܥܒܲܪܬܵܐ .

تفكر – ܬܲ ܦܲܟܘܿܪ

ܗܸܓܝܵܢܵܐ ، ܗܘܼܢܵܢܵܐ انديشه ، ܗܘܼܢܵܝܵܐ . ܗܘܼܫܵܒܵܐ . ܚܘܼܫܵܒܵܐ . – كردن ܗܓܵܝܵܐ ، ܗܓܵܘܝܵܐ ، ܗܘܼܢܵܢܵܐ ، ܗܘܼܢܵܝܵܐ .

تفكيك – ܬܲܦܟܝܼܟ

(ܦܪܵܫܵܐ ܗ . ܕ ܦܘܼܠܵܓܵܐ ܡܸܕܸܡ ܡܢ ܚܒܪܹܗ . ܒܲܚܕܵܕܹܗ . ܐܲܝܟ ܦܪܵܫܵܐ ܕܟܘܼܠܗܘܿܢ ܗ . ܕ ܦܵܠܸܓ ܠܗܘܿܢ ܡܢ ܚܕܵܕܹܗ .
(2) ܦܪܵܫܬܵܐ ، ܦܪܘܼܫܝܵܐ ، ܦܘܼܪܵܫܵܐ . – نمودن ܦܪܵܫܵܐ . ܦܪܘܼܫ ܐܲܝܟ ܡܦܲܪܫܵܢܵܐ . – امورمذهبی از امور ملى ܦܪܵܫܬܵܐ ܐܲܝܟ ܦܘܼܪܵܫܵܐ ܕܥܸܕܬܵܐ ܬܘܼܪܒܵܬܵܐ ܡܢ ܥܸܕܵܬܹ̈ܐ ܐܘܼܡܬܵܢܝܹ̈ܐ . تفكيكا ܦܪܝܼܫܵܐܝܼܬ ܡܦܲܪܫܵܐܝܼܬ .

تفليس – ܬܲܦܠܝܼܣ

ܡܲܣܟܸܢܘܼܬ ܦܘܼܠܵܣܵܐ ، ܐܲܝܟ ܡܣܲܪܩܘܼܬܵܐ ܕܦܘܼܠܵܣܵܐ افلاس .

تفنگ – ܬܘܼ ܦܲܢܓ

ܬܘܼܦܩܵܐ .

ܦܘܼܠܵܣܵܐ : ܟܵܐ ܡܲܣܟܸܢܘܼܬܵܐ ܝܲܬܝܼܪܬܵܐ ܗܵܘܝܵܐ

ܥܒܘܿܕܐ ܡܢ ܚܒܪܐ ܬܘܿܦܼܠܬܐ . — بادی ܣܘܼܦ ܕܦܘܫܐ ܚܡ ܬܘܿܦܼܠܬܐ ܕܦܘܫܐ . — شکاری ܬܘܿܦܼܠܬܐ ܕܨܝܕܐ . — دولول ܬܘܿܦܼܠܬܐ ܕܬܪܝܢ ܩܢܝܐ .

تفنن — ܬܲܦܲܢܘܼܢ

ܡܬܦܢܢܘܼܬܐ ، ܡܬܦܫܛܢܘܼܬܐ ، ܒܘܼܣܵܡܐ تفریح ܡܬܒܣܡܢܘܼܬܐ ܕܢܦܫܐ . — کردن ܡܬܦܢܢܘܼܢܐ ، ܡܬܒܣܡܢܐ ، ܡܬܦܫܛܢܐ ܢܦܫܐ ، تفننا ܡܬܦܢܢܐܝܬ ܒܡܬܦܫܛܢܘܼܬܐ ܕܢܦܫܐ ܒܡܬܦܫܛܢܘܼܬܐ .

تفو — ܬܦܘܼ

ܪܘܼܩܬܐ . ܐܦ ܬܦܘܼ ܣܢܝ تف .

تفوق — ܬܲܦܲܘܘܼܩ

ܡܢ ܥܠܝܘܼܬܐ ، ܗܘܵܝܐ ܥܠܝܐ ܥܠ ، ܡܢܝܬܐ ܥܠܝܐ ܥܠ . ܡܢܝܬ ܥܠܝܘܼܬܐ ، ܡܢܝܬ ܫܘܼܪܒܘܼܬܐ برتری ܡܬܥܠܝܢܘܼܬܐ استیلا . — جستن ܡܢ ܥܠܝܘܼܬܐ ، ܡܢܝܬ ܥܠܝܐ ܥܠ ، ܗܘܐ ܥܠܝܘܼܬܐ .

تفوه — ܬܦܘܼܗ

ܪܘܼܩܐ ، ܪܩܬܐ ، ܪܩܐ تلفظ .

تفویض — ܬܦܘܝܼܙ

ܫܠܡܬܐ ، ܡܫܠܡܢܘܼܬܐ ، ܡܫܠܡܢܘܼܬܐ تسلیم . ܡܫܠܡܢܘܼܬܐ ایداع — کردن ܫܠܘܼܡܐ ، ܡܫܠܡܢܐ ، ܡܫܠܡܢܐ سلطنت راباو — کردن ܫܘܠܛܢܗ ܚܡ ܡܫܠܡܢܗ ܥܠܡܢܐ ܒܝܗ .

تفهم — ܬܦܗܘܼܡ

ܦܘܼܗܡܬܐ ، ܡܬܦܗܡܢܘܼܬܐ .

تفهیم — ܬܦܗܝܼܡ

ܡܦܘܼܗܡܬܐ ، ܡܦܗܡܢܘܼܬܐ . — کردن ܡܦܗܘܼܡܐ ، ܡܦܗܡܢܐ ܡܦܗܡܢܐ .

تفیدن — ܬܦܝܼܕܢ

ܚܡܡܐ ، ܚܡܡܐ ܣܢܝ تف ، تفس .

تقابل — ܬܩܵܒܘܼܠ

ܠܘܼܩܒܠܘܼܬ ܚܕܕܐ . ܗ . ܕ ܒܠܬܐ ܚܕ ܠܘܼܩܒܠ ܕܗܘ ܐܚܪܢܐ ، ܗܘܝܬܐ ܐܚܪܢܐ ܕܐܚܪܢܐ ܗ . ܕ ܩܢܬܐ ܠܩܢܬܐ . ܐܦ ܠܘܼܩܒܠܘܼܬܐ تضاد — کردن ܒܠܬܐ ܠܘܼܩܒܠ درقبال ܒܠܬܐ ܩܢܬܐ ܠܩܢܬܐ .

تقاتل — — ܩܛܠ

ܬܩܛܠܘܼܬ ܚܕܕܐ ، ܩܛܠܬܐ ܚܕ ܗܘ ܐܚܪܢܐ ܐܦ ܩܛܠܬܐ ܚܕ ܚܕ ܗܘ ܐܚܪܢܐ .

تقارب — — ܩܪܒ

ܡܩܪܒܬܐ ܠܚܕܕܐ .

تقارن — — ܩܪܢ

ܢܩܝܦܘܼܬܐ ، ܢܩܦܢܘܼܬܐ مقارنت . ܚܕ ܚܕܐ ، ܥܡ ܚܕܕܐ .

تقاص — ܬܩܵܨ

ܦܪܥܬܐ ، ܬܒܥܬܐ . ܢܩܡܬܐ انتقام — کردن ܥܒܕܐ ܦܪܥܬܐ ، ܢܩܡܬܐ . ܦܪܥ ܬܒܥܬܐ .

تقاضا — ܬܩܵܙܐ

ܬܒܥܬܐ ، ܒܥܝܬܐ درخواست ، ܫܐܠܬܐ طلب . ܒܬܒܥܬܐ ܕܝܠܗ ܡܟܪܒܢܝ ܐܢܐ ܠܘܼܩܒܠܗ بر حسب تقاضای او اینکار را کردم ܒܥܝܐ ܠܝ ܡܢܗ ، ܫܐܠܢܝ ܡܢܗ از او تقاضا کردم . — کردن ܬܒܘܼܥܐ ، ܒܥܐ ، ܫܐܠܐ . — نامه ܐܓܪܬܐ ܬܒܥܬܐ .

تقاطع — — ܩܛܥ

ܩܛܥܘܬܐ ܚܕ̈ܕܐ ، ܩܛܥܬܐ ‘ ܦܝܫ ܦܣܩ-
ܠܘܬܐ ܚܕ ܗܘ ܐ̈ܚܪܢܐ آن دو خط یکدیگر را
— می کنند ܐܢܝ ܬܪ̈ܘܢ ܣܘܪ̈ܛܐ ܕܩܛܥܐ ܥܒ̈ܕܐ
ܚܕ ܠܗܘ ܐ̈ܚܪܢܐ ܝܢ ܩܛܥܘܬܐ ܚܕ̈ܕܐ ܥܒ̈ܕܐ
— کردن ܩܛܥܐ ܚܕ ܗܘ ܐ̈ܚܪܢܐ .

تقاعد — — ܩܥܕ

(1) ܫܒܝܩܘܬܐ ܠܦܠܚܢܐ ܡܢ ܫܘܠܛܢܐ قعود
ܗ . ܕ ܫܒܝܩܘܬܐ ܝܢ ܡܫܠܡܘܬܐ — (ܦܠܚܘܬܐ
ܕܫܢܝܐ ܠܚܕ ܦܠܚܐ) .
(2) ܝܪܚܝܐ راتبه تقاعد .

ܙܘܗܪܐ : ܟܐ ܡܫܒܩܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܐ̈ܚܪܢܐ

ܥܒܕܝ ܡܢ : ܡܫܠܡܘܬܐ ، ܘܝܪܚܝܐ ܕܗܘܝ
ܗܘܝ ܦܠܚܢܐ ܘܗܘܝ ܫܒܝܩܝܐ ܡܢ̈ܝܢ .
ܫܘܠܛܢܐ ܝܪܚܝܐ ܐܝܟ ܕܗܘ ܦܘܪܢܣܐ معنى ܕܒܘܝܐ
ܝܪܚ̈ܝܐ جیره یاراتیهٔ سالیانه . ܚܘܝܒ ܙܕ̈ܩܐ
ܫܘܠܛܢܐ حقوق — ܝܪܚܝܐ ܝܢ ܙܕܩܐ ܕܡܫܠܡܘܬܐ
من — ܘܒ̈ܥܝܐ ܝܢ ܥܒܝܕܐ ܕܝܪܚ̈ܝܐ ܘܒ̈ܥܝܐ ܝܢ
ܥܒܝܕܐ ܕܡܫܠܡܘܬܐ . بحد — رسیدن ܡܛܝܬܐ
ܠܥܒܝܕܐ ܕܝܪܚ̈ܝܐ ܝܢ ܕܡܫܠܡܘܬܐ . حقوق
— دادن ܝܗܒܬܐ ܝܢ ܦܪܥܐ ܝܪܚܝܐ ، ܝܗܒܬܐ ܝܢ
ܦܪܥܐ ܙܕܩܐ ܕܡܫܠܡܘܬܐ .

تقاول — — ܩܘܠ

ܡܠ̈ܠܐ ܕܡܠܠܘܬܐ ، ܗܘ̈ܟܐ صحبت .

تقبض — ܬܩ ܒܦܨ

ܡܬܩܒܨܘܬܐ ، ܡܩܦܨܐ . ܐܝܟ ܡܬܩܒܨ
ܓܪܡܐ قبض ܝܢ ܦܪܝܣܐ ܓܪܡܐ . ܡܬܩܒܨ
ܡܝܫܐ یبوست .

تقبل — — ܩܒܠ

ܩܒܠܬܐ ‘ ܡܩܒܠܐ قبول ‘ ܥܒܕܬܐ ܕܩܒܠܐ .

— کردن ܩܒܘܠܐ ، ܥܒܕܐ ܕܩܒܠܐ مخارج
اورا — کردم ܡܩܒܠܝ ܠܙܘܕ̈ܩܘܗܝ ،
ܥܒܕܠܝ ܕܩܒܠܝ ܙܘܕ̈ܩܗ . تقبلات
ܡܩܒܠ̈ܝܬܐ ، ܩܒܠܝܬܐ .

تقبیح — ܬܩ ܒܝܚ

ܠܘܒ̈ܟܐ ، ܠܟܝܒܘܬܐ ܕܡܟܝܒܝ ܝܢ ܐ̈ܢܫܐ
ܠܒܝܟܐ قبیح .

تقبیل — — ܒܝܠ

ܢܘܫܩܬܐ ‘ ܢܫܩܬܐ ، ܥܒܕܬܐ ܢܘܫܩܬܐ
بوسه ، قبله .

تقدس — ܬܩ ܕܩܕܫ

ܡܩܕܫܘܬܐ ‘ ܩܕܝܫܘܬܐ قـدس ، قـدسیت .
ܡܩܕܫܘܬܐ ܕܒܝܬ ܨܠܘܬܐ تقدس نمازخانه .

تقدم — — ܩܕܡ

ܡܩܕܡܘܬܐ ‘ ܩܕܡܘܬܐ .

تقدمه — ܬܩ ܕ ܡܗ

ܩܕܝܡܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ، ܩܕܝܡܘܬܐ ܫܘܪܝܐ ‘
ܠܘܩܕܡܐ دیباچه ‘ سرآغـاز ܡܩܕܡܘܬܐ .
نان — ܟܪܘܟܐ ܕܫܘܪܝܐ ܩܘܪܒܐ . (ܩܘܪܒܢܐ
ܟܪܘܟܐ ܫܝܪܝܐ ܩܘܪܒܐ (ܡܩܕܫܐ ܟܪ̈ܘܟܐ)
ܩܘܪܒܐ ܕܩܕܡ̈ܝܐ ܘܫܘܪܝܬܐ ܠܟܠ ܝܘܡܬܐ) .

تقدیر — ܬܩ ܕܝܪ

(1) ܩܕܝܡܘܬܐ ܫܘܦܪܐ ܝܢ ܩܕܡ ܫܘܦܪܐ
ܩܕܝܡܘܬܐ ܫܘܦܪܐ تعیین پیش ازوقت . ܦܠܓܐ
ܦܠܓܐ قدر . اقبال قسمت ، سرنوشت .
(2) ܝܩܝܪܘܬܐ ܝܩܪܐ قدر گذاری ، ܝܩܪܐ
تقویم . ܐܝܟ ܝܩܪܘܬܐ ܝܩܪܐ قدردانی .
— کردن ܫܩܠܐ ܡܢ ܩܕܡ ‘ ܦܫܝܛܐ ܡܢ
ܩܕܡ ، ܫܩܠܐ ، ܐܝܟ ܝܗܒܐ ܝܩܪܐ ،
ܝܗܒ ܝܩܪܐ .

تقديس — — ܩܕܫ

ܡܩܕܫܢܘܬܐ ، ܩܘܕܫܐ . ܡܩܕܫܢܘܬܐ ܕܦܬܟܪܐ ܕܩܕܝܫܬܐ . ܩܘܕܫܐ ܩܕܘܫܬܐ ܠܘܩܠܝܬܐ ܕܐܠܗܐ . — نمودن ܩܕܘܫܐ . ܐܘ ܩܕܫ ܡܩܕܫܐ مقدس .

تقديم — — ܩܕܡ

ܡܩܕܡܢܘܬܐ ، ܡܩܕܡܬܐ ، ܕܒܚܬܐ .
— كردن ܡܩܕܘܡܐ .

تقديمى — — ܩܕܡ

(1) ܡܩܕܡܝܐ ، ܩܘܕܡܝܐ .
(2) ܩܘܪܒܢܐ ، ܕܫܢܐ ، ܡܘܗܒܬܐ
هبه ، موهبه .

تقرب — ܐܬܩܪܒ ܩܪܒ

ܩܪܝܒܘܬܐ ، ܡܩܪܒܢܘܬܐ ادخال دخول ، ورود
ܛܘܒܐ ܠܐܢܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܩܪܝܒܘܬܐ
ܠܐܠܗܐ خوشا بآنها كه بخدا — دارند .
— جستن ܗܘܐ ܡܩܪܒܢܘܬܐ بپادشاه — جست
ܗܘܐ ܠܗ ܡܩܪܒܢܘܬܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ .

تقرح — ܐܬܩܪܚ ܩܪܚ

(1) ܡܚܫܢܘܬܐ ، ܡܚܫܢܬܐ ، ܡܚܫܬܐ
ܒܟܘܪܝܐ قروح .
(2) ܪܡܡܬܐ ، ܪܡܬܐ رمام . — استخوان
ܪܡܝܡܘܬܐ ، ܡܚܫܢܘܬ ܓܪܡܐ ، ܒܡܝܡܘܬ
ܓܪܡܐ ܒܠܝܛܘܬ ܓܪܡܐ پوسيدگى استخوان .
تقرحات ܡܚܫܢܘܬܐ .

تقرر — ܐܬܩܪܪ ܩܪܪ

ܡܩܝܡܘܬܐ برقرارى .

تقريب — ܐܬܩܪܒ ܩܪܒ

ܡܬܩܪܒܢܘܬܐ ، ܩܪܝܒܘܬܐ ، ܠܩܪܝܒܘܬܐ
ܩܘܪܒܐ ܡܩܪܒܢܘܬܐ ܠܩܘܪܒܐ . تقريباً
ܠܩܘܪܒܐ ، ܩܪܝܒܐܝܬ ، ܐܝܟ ܕܐܡܪ
ܗ . ܒ . ܝܘܡܐ ܚܕ ، ܐܝܟ ܚܕ ܩܢܝܐ .

تقريبى — — ܩܪܒ

ܩܘܪܒܐ ، ܠܩܘܪܒܐ .

تقرير — — ܩܪܪ

ܩܪܝܬܐ ، ܡܩܪܝܢܘܬܐ ، ܡܡܠܠܢܘܬܐ تكلم ، ܡܡܠܠܬܐ
ܐܡܝܪܬܐ تفوه ، ܐܝܟ ܕܡܠܝܐ . ܐܘ ܡܩܪܝܬܐ
— كردن ܐܡܪܐ . ܩܪܝܐ ، ܐܡܪܐ ܡܡܠܠܢܘܬܐ
ܡܠܘܐ . درس خودرا — كرد ܩܪܐ ܠܗ
ܠܝܘܠܦܢܗ . تقريراً ܡܠܐܡܪܬ ، ܒܡܠܬ .

تقريظ — — ܩܪܛ

ܡܩܠܣܢܘܬܐ ، ܫܘܒܚܬܐ ، ܩܘܠܣܐ مدح ܐܘ
ܬܫܒܘܚܬܐ . — كردن ܩܠܣܐ ، ܫܒܚܐ ، ܫܘܒܚܐ
— آميز ܡܩܠܣܢܐ . قابل — ܡܬܩܠܣܢܐ .

تقسم — ܐܬܦܠܓ ܦܠܓ

ܡܦܠܓܘܬܐ ، ܦܠܝܓܘܬܐ انقسام ܗ . ܒ .
ܡܦܠܓܢܘܬܐ ، ܡܦܠܓܢܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܡܬܦܠܓܐ
ܗܘܬ ܡܦܠܓܐ متقسم .

تقسيم — ܐܬܦܠܓ ܦܠܓ

ܦܠܓܘܬܐ ، ܦܘܠܓܐ ، ܡܦܠܓܢܘܬܐ توزيع
— ده بر پنج ܦܠܓܘܬܐ ܕܥܣܪܐ ܒܚܡܫܐ
— اوراق بين شاگردان ܡܦܠܓܢܘܬܐ ܕܦܬܩܐ
ܒܝܢܬ ܬܠܡܝܕܐ . — كردن ܦܠܓܘܢܐ
قابل — ܡܬܦܠܓܢܐ . قابليت — ܡܬܦܠܓܢܘܬܐ
— ناپذير ܠܐ ܡܬܦܠܓܢܐ تقسيمات ܦܠܓܘܬܐ
ܡܦܠܓܢܘܬܐ .

تقشير - - ܩܫܪ

ܡܩܲܠܦܘܼܬܵܐ، ܡܩܲܠܦܵܢܵܐ قشر (ܩܸܠܦܵܐ) ܩܠܝܼܦܬܵܐ، ܩܠܝܼܦܬܵܐ ܕܩܲܠܦܵܐ قشر (ܩܸܠܦܵܐ) . ܩܵܠܘܿܦܵܐ ܡܩܲܠܦܵܢܵܐ مقشر .

تقصير - - ܩܨܪ

ܚܘܼܛܵܐ، ܚܘܼܒܵܠܬܵܐ، ܣܲܟ݂ܠܘܼܬܵܐ خطا ܒܨܘܼܪܵܢܵܐ قصور . ܚܛܵܗܵܐ گناه - كردن ܗܘܵܐ ܚܵܛܵܝܵܐ، ܣܲܟ݂ܠܘܼܬܵܐ . - كار ܚܵܛܵܝܵܐ .

تقطع - ܬܦܥܠ ܩܛܥ

ܡܩܲܛܥܘܼܬܵܐ .

تقطير - ܬܦܥܝܠ ܩܛܪ

ܡܩܲܛܪܘܼܬܵܐ، ܡܢܲܛܦܘܼܬܵܐ، ܡܕܲܘܦܵܢܘܼܬܵܐ ܕܡܲܝܵܐ ܒܢܸܛܦܵܬ̈ܵܐ قطرات . - البول ܡܩܲܛܪܘܼܬ ܟܘܼܪܵܗܵܐ ܡܢ ܕܘܼܟܵܐ ܕܟܘܼܪܵܗܵܐ . ܐܘܿ ܚܘܼܠܡܵܢ ܟܘܼܪܵܗܵܐ عسر البول .

تقطيع - - ܩܛܥ

ܡܩܲܛܥܵܐ، ܡܩܲܛܥܘܼܬܵܐ . - كردن ܡܩܲܛܥܵܐ .

تقعير - - ܩܥܪ

ܥܘܼܡܩܵܐ ܚܲܠܝܘܼܬܵܐ ܠܓܵܘܵܐ . ܥܘܼܡܩܘܼܬܵܐ ܚܲܠܝܵܐ كاو، تو گود .

تقفيل - ܬܦܥܝܠ ܩܦܠ

ܡܩܲܦܠܘܼܬܵܐ، ܡܚܲܬܡܘܼܬܵܐ ܕܡܲܝܵܐ ܒܩܘܼܦܠܵܐ قفل .

تقلا - ܬܦܥܠ ܩܠܐ

ܡܬܲܟܬܫܘܼܬܵܐ . ܡܚܲܫܠܘܼܬܵܐ ܕܚܲܝܠܵܐ، ܟܲܬܵܫܵܐ . - كردن ܟܲܬܘܼܫܹܐ .

تقلب - - ܩܠܒ

ܢܟ݂ܠܵܐ، ܚܵܠܘܼܦܘܼܬܵܐ، ܙܲܝܦܘܼܬܵܐ جعل سازى .

ܢܘܼܟ݂ܪܵܝܘܼܬܵܐ محيلى ܐܘܿ ܡܫܲܚܠܦܘܼܬܵܐ . - كردن ܙܵܝܹܦ، ܢܵܟ݂ܹܠ، ܡܲܚܠܸܦ .

تقلص - - ܩܠܨ

ܩܦܵܕܵܐ، ܩܘܼܦܵܕܵܐ اشمئزار .

تقلى - ܬܦܥܠ ܩܠܝ

ܡܬܲܩܠܝܵܢܘܼܬܵܐ ܡܢ ܡܚܲܩܠܝܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܩܲܠܝܵܢܵܐ ܕܩܘܼܛܵܪܵܐ ܚܲܕܝܵܐ .

تقليب - ܬܦܥܝܠ ܩܠܒ

ܗܘܼܦܟܵܐ، ܗܘܼܦܵܟ݂ܘܼܬܵܐ . (ܡܫܲܚܠܦܘܼܬܵܐ ܩܸܢܵܐ ܕܚܲܕܬܘܼܬܵܐ) .

تقليد - - ܩܠܕ

ܡܲܩܕܡܘܼܬܵܐ ، ܡܲܩܕܡܘܼܬܵܐ، ܡܕܲܡܝܘܼܬܵܐ ܡܲܚܠܸܦܘܼܬܵܐ ادا . - كردن ܡܲܩܕܸܡ ܠܹܗ - درآوردن ܗܘܵܐ ܡܕܲܡܝܵܢܵܐ، ܡܲܚܠܦܵܢܵܐ .

تقليدى - - ܩܠܕ ܝܐ

ܡܲܩܕܡܵܝܵܐ، ܡܕܲܡܝܵܢܵܐ، ܕܡܕܲܡܝܵܢܵܐ .

تقليل - - ܩܠܠ

ܩܘܼܠܵܠܵܐ، ܡܩܲܠܩܠܘܼܬܵܐ . - دادن ܡܩܲܠܩܠܵܢܵܐ .

تقنيع - - ܩܢܥ

ܦܘܼܫܵܩܵܐ، ܡܦܲܣܩܘܼܬܵܐ اقناء . (ܩܢܵܥܬܵܐ ܐܘܿܦ) ܣܦܝܼ قانع .

تقنين - - ܩܢܢ

ܡܩܲܢܢܘܼܬܵܐ، ܩܵܢܘܿܢܵܝܘܼܬ ܩܵܢܘܿܢܹܐ .

تقنينى - - ܩܢ ܢܝ

ܡܩܲܢܢܵܢܵܐ، ܡܫܲܩܠܵܢܵܐ ܕܩܵܢܘܿܢܹܐ .

تقوا - - ܩܘܐ تقوى

ܕܚܸܠܬܵܐ ܡܢ ܕܚܸܠܬ ܕܐܲܠܵܗܵܐ، ܟܐܹܢܘܼܬ ܕܐܲܠܵܗܵܐ ܢܘܼܟ݂ܦܘܼܬܵܐ تنسك ܚܣܝܼܕܘܼܬܵܐ پارسایی، ܟܐܹܢܘܼܬ ܕܐܲܠܵܗܵܐ، ܡܲܝܬܪܘܼܬܵܐ فضيلت .

تقويت — — ܦܝܬ

ܡܚܝܠܢܘܬܐ، ܚܘܝܠܐ، ܡܥܘܕܪܢܘܬܐ ܕܚܝܠܐ. ܡܫܠܛܢܘܬܐ تحكم. — كردن ܚܝܘܠܐ ܝܢ ܚܝܠܘܢܐ ܝܢ ܚܝܠܘܢܐ.

تقويم — — ܘܝܡ

(1) ܛܘܟܣܐ، ܬܘܩܢܬ ܛܝܡܐ تقدير ܡܛܟܣܢܘܬܐ، ܕܪܫܬܐ — كردن ܛܘܟܣܐ ܬܘܩܢܐ ܛܝܡܐ (2) ܣܘܪܓܕܐ.

تقى — ܬܩܝܐ

ܟܫܝܪܐ، ܕܚܠܐ ܕܐܠܗܐ، ܕܚܠܐ ܕܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܒܡܐ ܡܠܘܟܐ ܕܕܝܢܐ.

تقيح — ܬܩܝܚ ܝܘܗ

ܡܡܣܟܢܘܬܐ، ܡܡܣܟܠܢܘܬܐ، ܡܪܘܚܢܘܬܐ ܡܣܟܠܐ قبح، ܡܪܢܚܬܐ.

تقيد — — ܝܘܕ

ܡܦܪܢܘܬܐ، ܦܪܝܫܝܬ ܡܦܪܢܘܬܐ ܒܩܘܛܐ قيد. ܐܝܟ ܚܦܝܛܘܬܐ، ܙܘܬܐ. قيددركار. ملازمت.

تقييد — ܬܩܝ ܝܝܕ

ܦܘܪܫܐ، ܡܦܪܫܘܬܐ، ܦܪܝܫܝܬ ܡܦܪܫܢܘܬܐ ܒܩܘܛܐ قيد.

تك — ܬܟ

ܕܚܕ، ܠܚܘܕܝܐ، ܝܚܝܕܐ، ܒܦܪܝܫܘ. — چشم ܕܚܕ ܥܝܢܐ ܝܢ ܠܚܘܕܝ ܥܝܢܐ. — خوان، نواز ܕܚܕ ܩܠܐ ܝܢ ܠܚܘܕܝ ܙܡܪܐ ܠܚܘܕܝ ܩܠܐ. — زا ܠܚܘܕܝ ܝܠܕܐ — خال ܛܠܐ — تك ܚܕ ܚܕ، ܦܪܝܫܐܝܬ — وتوك ܚܕ ܚܕ، ܚܕܟܡܐ ܟܕ ܚܕܝܐ. — سم ܠܚܘܕܝ ܦܪܣܘܟܐ.

تك — ܬܘܟ

ܪܝܫܐ، ܣܝܦܐ، ܠܘܠܝܬܐ پيكان ܣܝܦܐ ܕܚܪܒ- ܚܝܡ ܦܫܩܐ تك شمشير ܠܘܠܝܬܐ ܕܓܢܒܐ ܕܪܘܡܚܐ. (2) ܢܘܩܝܬܐ نوك. ܐܝܟ ܬܘܩ- ܗ. ܕ ܦܘܡܪܐ منقار ܕܛܝܪܐ تك مرغ.

تكاپو — ܬܟܐ ܦܘ

ܙܪܒܬܐ ܚܒܪ، ܛܪܚܬܐ، ܒܥܘܬܐ ܐܝܟ- ܥܘܛܪܬܐ. — كردن ܛܪܘܚܐ، ܒܥܘ- ܥܛܪܐ ܠܚܒܐ ܘܛܘܡ.

تكاثر — — ܣܘܪ

ܡܣܓܝܢܘܬܐ، ܗܘܐ ܦܝܫܐ كثير ܡܣܓܐܝܢܘܬܐ

تكاثف — — ܣܘܦ

ܠܒܝܒܘܬܐ، ܚܒܘܛܘܬܐ، ܚܠܝܡܘܬܐ.

تكاسل — — ܣܘܠ

ܡܣܠܢܘܬܐ، ܚܝܢܢܘܬܐ كاهلى، ܡܗܡ- ܠܢܘܬܐ اهمال، ܡܒܣܢܘܬܐ مسامحه.

تكافو — — ܦܘ

ܡܣܦܩܢܘܬܐ، ܠܒܒܘܬܐ ܡܕܒܝ ܣܦܩ- كافى. ܫܘܝܘܬܐ برابرى، ܗܘܝܬܐ ܚܣܐ — كردن ܗܘܐ ܣܦܩܐ، ܗܘܐ ܚܣܐ، ܒܣܝܪܐ ܗܘܐ ܫܘܝܐ.

تكامل — — ܡܘܠ

ܡܫܡܠܝܘܬܐ، ܗܘܐ ܝܢ ܡܫܡܠܝܐ ܠܫܡܠܝܘܬ- كامليت. — تدريجى ܡܫܡܠܝܘܬܐ ܡܕܪܓܢܝܬܐ

تكان — ܬܟܐܢ

ܙܘܥܬܐ، ܙܘܥܬܐ، ܙܘܥܐ حركت ܙܘܥܐ ܐܝܟ ܙܘܥܐ ܗ. ܕ ܙܘܥܬܐ ܚܝܠܬܐ — شن از لباس ܙܘܥܬܐ ܕܫܠܐ ܡܢ ܠܒܘܫܐ ܙܘܥܬܐ ܝܢ ܙܘܥܐ ܕܢܝܫܐ ܕܢܘܠܝ ܛܪܘ-

ܡܢ ܙܒܢܗ. — سر ܕܦܩܠܗ ܡܢ ܐܟܠܬܐ ܕܝܡܬܐ.
— دادن، تكاندن ܕܦܩܐ ܐܟܠܬܐ ܡܢ
ܡܐܟܘܠܬܐ، ܡܬܘܟܠܬܐ. — خوردن ܐܟܠܬܐ
ܬܘܟܠܐ. — دهنده ܢܘܦܩܐ، ܡܐܟܠܢܐ،
ܡܬܘܟܠܢܐ، ܢܗܒܢܐ ܕܐܘܟܠܬܐ.

ܙܘܗܪܐ — ܡܟܠܬܐ ܐܟܠܬܐ، ܬܘܟܠܐ ܠܝܬ
ܕܠܝܬܠܗ ܚܘܕܪܐ ܠܓܝܠܐ.

تكاور — — ܥܘܪ
ܪܗܛܘܬܐ ܠܝܟܝܬ، ܡܠܝܟܝܬ ܚܝܪܢܘܬܐ
كاهلى — كردن ܗܘܐ ܚܝܪܢܐ كاهل — ܠܐ ܗܘܝ
ܚܝܪܢܐ ܒܗܕܐ ܥܒܕܐ مكن — دراين‌كار ܡܢ
ܠܐ ܡܚܘܝ ܚܝܪܢܘܬܐ ܒܗܕܐ ܥܒܕܐ.

تكبر — ܬ ܟܒ ܟܒܪ
ܡܬܪܡܪܡܘܬܐ، ܫܘܒܗܪܐ غرور ܪܡܘܬܐ تجبر
ܝܗܒܪܡܘܬܐ افاده. — آميز ܡܬܪܡܪܡܢܐ،
ܡܬܪܡܐ متكبر.

تكبير — ܬܟ ܒܝܪ
ܡܪܒܪܒܘܬܐ، ܡܪܒܝܢܘܬܐ ܪܒܝܪܐ كبير.

تكتاز — — ܬܐܙ
ܬܠܘܩ، ܗܘܪܗܛܐ، ܪܗܛܘܬܐ.

تكثر — ܬ ܟܬ ܟܬܪ
ܡܣܓܣܓܢܘܬܐ، ܣܘܓܐܐ ܣܓܝܐܐ كثير،
ܡܣܓܣܓܝܘܬܐ، ܣܘܓܐܐ ܡܬܝܪܘܬܐ فراخ،
وافر، فراوان.

تكثير — ܬܟ ܬܝܪ
ܡܣܓܝܢܘܬܐ، ܡܣܓܝܢܘܬܐ ܣܓܝܐܐ، ܡܣܓܣܓܢܐ.
— نمودن ܡܣܓܘܝܐ، ܡܣܘܓܝܐ.

تكثيف — — ܬܟܬܝܦ
ܠܒܝܒܐ، ܡܠܒܠܒܘܬܐ، ܠܒܝܒܘܬܐ ܡܠܒܠܒܐ
مكثف. — نمودن ܠܒܒܐ.

تكدر — ܬ ܟܕ ܟܕܪ
(1) ܥܟܝܪܘܬ ܐܟܝܪܘܬܐ كدر، ܟܝܪܐ
ܥܘܝܪܘܬܐ ناصافى.
(2) ܡܥܝܩܘܬܐ، ܡܥܝܪܘܬܐ صداع،
ܡܥܩܬܐ ܕܪܝܫܐ.

تكدى — — ܬܟܕܐ
ܗܘܢܝܘܬܐ، ܒܗܘܢܝܬܐ معنى ܕܟܕܝܘܬܐ
ܡܢ ܟܕܝܬܐ كدايى. ܡܣܟܝܢܘܬܐ. — كردن
ܟܕܝܬܐ، ܥܒܕ ܐܝܟ ܟܕܝܬܐ.

تكدير — ܬܟ ܕܝܪ
(1) ܐܟܝܪܘܬ ܐܟܝܪܘܬܐ كدر (ܟܕܪ)
ܐܟܝܪܘܬܐ ܕܡܟܕܪܝܢ ܐܟܝܪܐ كدر (ܟܕܪ)
(2) ܡܥܩܘܬܐ، ܠܘܙܐ ابرام الحاح
ܢܗܘܪܘܬ ܐܘܠܨܢܘܬܐ تصديع.

تكذيب — — ܬܟܕܝܒ
(1) ܗܢܟܪܬܐ، ܗܢܟܪܘܬܐ، ܕܟܢܒܐ،
ܕܟܢܝܘܬܐ انكار.
(2) ܐܦ ܗܦܘܟܬܐ ܒܗܘܦܟܐ معنى
ܒܛܠܢܘܬܐ، ܕܒܛܠܘܬܐ ܗܦܝܟܬܐ، ܐܝܟ:
ܗܦܘܟܬܐ ܕܡܚܘܝܢܘܬܐ ردايراد دلايل.
(3) ܐܦ ܡܘܬܟܠܢܐ اتهام. — كردن ܗܦܟܐ
ܕܘܟܐ. ܗܦܟܐ ܡܬܕܘܟܝܐ.

تكرار — ܬܟ — ܪܐܪ
ܬܢܝܬܐ، ܬܢܝܢܘܬܐ، ܬܘܒܐ ܡܬܬܒܢܘܬܐ
اصرار. — كردن ܬܢܝܐ، ܬܘܒܐ. شعررا — كن
ܬܢܝ ܠܡܫܘܚܬܐ. — جرم ܬܢܝܢܘܬ
ܚܛܝܬܐ، ܬܢܝܢܘܬ ܚܛܝܬܐ ܡܢ ܡܫܬܠܘܬܐ.

تکرر — ܬܲ ܟܪ ܪܘܪ
ܡܬܲܢܝܘܼܬܵܐ .

تکریم — ܬܲܟ ܪܝܼܡ
(1) ܡܝܲܩܪܘܼܬܵܐ ، ܐܝܼܩܵܪܵܐ .
(2) ܡܩܲܒܠܬܵܐ ܕܐܢܵܫܵܐ ܒܚܘܼܒܵܐ ܐܝܼܩܵܪܵܐ كريم .

تکسر — ܬܲܟܲܣ ܣܘܪ
ܡܬܲܒܪܘܼܬܵܐ ، ܡܬܒܝܼܪܘܼܬܵܐ انكسار ܒܡܫܝܚܘܼܬܵܐ
ܒܘܼܩܵܐ : ܒܓܵܢܵܝܗܝ ܦܘܪܵܫܵܐ ܕܡܫܝܼܚܵܐ ܓܵܐ
ܐܡܪܝܼܢ ܒܡܫܝܚܵܐ ܗ̇ܝ ܟܠܝܼܠܬܵܐ ܕܐܝܼܬܵܐ ܡܢ
ܚܠܵܦܗ غلاف .

تکسل — — ܟܣܠ
ܡܟܣܠܬܵܐ ، ܡܟܣܠܘܼܬܵܐ تكاسل .

تکسیب — ܬܲܟ ܣܝܼܒ
ܡܩܲܢܬܵܐ ، ܡܩܲܢܝܵܢܘܼܬܵܐ ܠܚܘܼܒܵܐ .

تکسیر — — ܣܝܼܪ
ܡܬܲܒܪܘܼܬܵܐ ، ܬܘܼܒܵܪܵܐ ، ܒܡܫܝܚܘܼܬܵܐ .

تکسیف — — ܣܝܼܦ
ܡܚܲܒܫܘܼܬܵܐ ، ܚܫܘܿܟ݂ܵܐ ، ܠܚܫܵܟ݂ܬܵܐ ܕܫܡܫܵܐ
ܒܣܗܪܵܐ . ܗ̇ܝ ܕܗܘܵܐ ܒܣܗܪܵܐ ܕܐܝܬ ܒܗܘܢ
ܣܗܪܐ كسوف ، خسوف .

تکفل — ܬܲܟ ܦܦ ܦܘܠ
(1) ܒܩܲܒܠܬܵܐ ܠܡܲܕܥܵܐ ، ܡܩܲܒܠܵܐ تقبل .
(2) ܡܫܲܥܒܘܼܬܵܐ ܡܢ ܡܫܲܡܫܬܵܐ ܕܡܫܲܪܵܐ .
(3) ܗܘܵܐ ܥܪܵܒܵܐ كفيل ، ܥܪܵܒܘܼܬܵܐ
ܕܥܪܵܒܘܼܬܵܐ كفالت . — مخارج او براى من
مشكل‌است . ܥܠܘܼܗ̇ ܠܝܼ ܩܫܝܐ ܒܩܠܝܬܐ
ܠܡܲܕܥܵܐ ܕܡܫܡܫܬܗ ܡܢ ܠܐܚܪܢܐ . — نمودن

ܒܩܲܒܠܵܐ ܠܡܲܕܥܵܐ ، ܡܥܲܪܒܵܐ ، ܗܘܵܐ ܥܪܵܒܵܐ ، ܗܘܵܐ
ܥܪܵܒܵܐ .

تکفیر — ܬܲܟ ܦܝܼܪ
ܡܟܲܦܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܟܲܦܪܘܼܬܵܐ ، ܒܚܘܼܫܵܒܵܐ
ܕܟܲܦܪܘܼܬܵܐ ܕܟܘܼܦܪ ܐܢܵܫܵܐ ܒܟܘܼܦܪܵܢܹܗ .
ܡܟܲܦܪܵܢܘܼܬܵܐ اكفار . ܐܦ ܡܩܲܝܡܬܵܐ ܕܐܢܵܫܵܐ
ܟܵܦܘܿܪܵܐ كافر . — كردن ܡܟܲܦܪܘܼܢܹܐ ،
ܡܟܲܦܘܿܪܹܐ ، ܡܩܲܝܡ ܟܵܦܘܿܪܵܐ .

تکفین — — ܦܝܼܢ
ܡܟܲܦܢܘܼܬܵܐ ، ܡܟܲܦܢܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܒܚܘܼܫܵܒܵܐ
ܕܟܲܦܢܬܵܐ ܕܡܝܼܬܵܐ ܒܟܘܼܦܵܢܵܐ ܡܢ ܒܟܘܼܦܵܢܵܐ .
كفن . — كردن ܟܲܦܘܿܢܹܐ ܟܘܼܦܵܢܵܐ ܡܝܼܬܵܐ .

تکلان — ܬܘܼܟ ܟܠܵܢ
ܬܘܼܟܠܵܢܵܐ ، ܬܟܝܼܠܵܐ توكل ܬܘܼܟܠܵܐ .

تکلتو — ܬܲ ܟܠ ܬܘ
ܦܲܪܬܵܐ ܕܦܲܪܫܵܐ ، ܡܠܘܼܫܵܐ ܕܒܝܼܗ ܡܲܠܒܝ ܓܵܘܵܐ
ܕܦܲܪܫܵܐ بوغلمه ، زين ، سرج .

تکلف — ܬܲ ܟܠ ܠܘܼܦ
ܡܬܲܟܠܦܘܼܬܵܐ ، ܐܝܼܬܝܼܠܬܵܐ ܕܐܲܡܠܵܐ زحمت
ܠܐܢܵܫܵܐ ܗ̇ܘ ܠܝܼܬܹܗ ܕܡܲܠܝܼ بى — ܕܠܵܐ
ܡܬܲܟܠܦܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ . ܘܒܬܟܠܝܼܦ ، ܕܠܵܐ
ܚܫܲܚܘܼܬܵܐ ، ܐܝܟ ܕܐܲܠܵܗܵܐ . تكلفات
ܡܬܲܟܠܦܵܢ̈ܘܵܬܵܐ .

تکلم — ܬܲ ܟܠ ܠܘܼܡ
ܡܡܲܠܠܘܼܬܵܐ ، ܡܡܲܠܠܵܐ ، ܗܲܘܓܵܐ صحبت — كردن
ܡܡܲܠܘܿܠܹܐ ، ܡܡܲܠܠܘܿܢܹܐ ، ܗܲܘܓܵܐ تكلمات
ܡܡܲܠܠܵܢ̈ܘܵܬܵܐ ܗܲܘܓܹ̈ܐ .

تکلیف – ܬܲܟ݂ܠܝܼܦ

(1) ܦܠܚܢܬܐ ، وظیفه ، ذمه . – من نیست که باو حرف بزنم . ܠܐ ܝܠܗ ܦܠܚܢܝ ܕܡܡܠܠܢ ܥܡܗ .

(2) ܡܫܬܐܠܢܘܬܐ ܝܢ ܒܝܬܘܒܢܘܬܐ وجوب .

(3) ܥܘܒܕܐ ، ܦܘܠܚܢܐ ' ܐܘܡܢܐ .

(4) ܬܘܕܐ تکلیف عروسی .

(5) ܦܘܫܚܢܬܐ پیشنهاد .

(6) ܡܩܒܠܬܐ ܠܡܦܠܚܐ .

(7) ܕܘܟܬܐ ܝܢ ܕܪܓܐ .

(8) ܕܝܢܐ ' ܥܘܒܕܢܐ .

شاگردان بـرای امشب – ندارند ܬܠܡܝܕܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܕܘܟܬܐ ܥܠܗ ܠܡܒܪܐ . این کار را بمن – نکن ܠܐ ܡܩܒܠ ܠܗ ܠܡܦܠܚܢ . ܗܘ ܥܘܒܕܐ ' ܠܐ ܡܢܘܒ ܠܗ ܝܢ ܦܘܠܚܢܐ ܝܢ ܐܘܡܢܐ ܦܫܝܢ . – صلح نمود ܡܘܫܝܫܠܝܗ ܫܠܡܐ . – کردن ܡܫܥܘܫܐ ، ܡܫܘܚܐ ܠܡܦܠܚܐ . تکالیف ܦܠܚܢܬܐ ، ܬܘܕܝܐ ، ܕܘܟܝܐ . . . .

تکلیل – – ܟܠܝܠ

ܟܠܝܠܐ ، ܫܘܟܐ ܝܢ ܡܩܒܠܬܐ ܕܟܠܝܠܐ اکلیل ܕܝܗܐ ܕܡܠܟܐ ، ܟܠܝܠܗ ܡܟܠܠܐ مکلل .

تکمل – ܬܲܟܡܘܼܠ

ܡܫܡܠܝܢܘܬܐ ' ܗܘܝܬܐ ܫܡܝܠܐ کامل .

تکمه – ܬܘܼܟܡܹܗ

ܣܘܦ دکمه ' دگمه .

تکمید – ܬܲܟܡܝܼܕ

ܥܘܫܬܐ ܗ . ܕ . ܡܩܒܠܬܐ ܕܡܫܡܠܝܢܐ دواء ، دارو ܚܫܝܢܐ ܠܟܠ ܡܟܬܐ ܕܦܘܫܕܐ ܗܐ ܡܟܒܫܗ .

تکمیل – – ܡܫܠܡ

ܡܫܡܠܝܢܘܬܐ ، ܡܫܡܠܝܢܬܐ . – کـردن ܡܫܡܠܘܝܐ .

تکون – ܬܲܟܘܼܘܲܢ

ܡܬܒܪܝܢܘܬܐ ' ܗܘܝܬܐ ܠܐܝܬܘܬܐ .

تکوین – ܬܲܟܘܝܼܢ

ܡܒܪܝܢܘܬܐ ، ܡܒܪܝܢܬܐ ܠܐܝܬܘܬܐ ، ܒܪܝܬܐ ' ܒܪܝܬܐ . – عالم ܡܒܪܝܢܘܬܐ ܕܥܠܡܐ . سفر – ܣܦܪܐ ܕܒܪܝܬܐ .

تکه – ܬܲܟܝܹܗ

ܒܪܫܐ ' ܦܝܬܐ بزنر .

تکه – ܬܝܼܟܝܹܗ

(1) ܦܣܬܐ ، ܦܝܩܘܬܐ ' ܦܪܘܟܐ قطعه ܙܥܘܪܐ خرده .

(2) ܠܘܡܩܐ لقمه . – کـردن ܦܪܟܐ ، ܦܣܩܐ . – تکه ܡܦܪܟܬܐ ، ܦܣܝܩܐ ܦܣܝܩܐ – تکه کردن ܦܪܘܟܐ ܠܦܪܟܐ ܦܣܝܩܐ ܦܣܝܩܐ ' ܦܪܘܟܐ .

تکیدگی – ܬܲܟܝܼܕܓܝܼ

ܕܒܝܩܘܬܐ ܣܘܦ تکان .

تکیه – ܬܲܟܝܹܗ

ܡܣܡܟܢܘܬܐ ، ܡܣܬܡܟܢܘܬܐ . ܐ . ܣܡܟܐ ܗ . ܕ . ܟܠ ܡܕܡ ܕܣܡܟ ܣܡܟܐ ܠܟܠܗ – کردن ܣܡܟܐ ܥܘܡܟܐ ܕܠܒܐ ܠܟܠ ' ܣܡܟܐ ܥܡ . – گاه ܕܘܟ ܡܣܡܟܐ .

تگرگ – ܬܲܓܪܲܓ

ܒܪܕܐ دانهٔ – ܒܪܕܐ ܕܒܪܕܐ .

تگين – ܬܵ ܓܝܼܢ

ܙܪܝܼܙܵܐ ، ܓܢܒܵܪܵܐ ܐܵܦ ܚܲܝܠܵܢܵܐ .

تل – ܬܹܠ

ܬܹܠܵܐ ، ܪܵܡܬܵܐ ܝܲܢ ܪܘܼܡܬܵܐ تپه ܐܵܦ ܟܪܝܼܬܵܐ ܝܲܢ ܡܘܼܫܵܐ . تلال ، اتلال ܬܹܠܹ̈ܐ .

تل – ܬܹܠ

ܒܘܼܕܵܪܵܐ .

تل – ܚܘܼܠ

ܓܓܪܬܵܐ گلو ، بلخ ، ܒܠܥܘܡܝܬܵܐ بلعوم ܚܢܓܪܘܬܵܐ حنجر ، حنجره .

تلابيدن – ܬܵ ܠܵܐ ܒܹܐ ܕܘܿܢ

ܡܪܡܘܿܫܵܐ ، ܦܠܘܿܫܵܐ ܡܵܠܵܐ ܕܡܫܪܓܠܬܵܐ ܝܲܢ ܕܡܵܢܵܬܵܐ ܓܒ ܟܠܝ ܡܘܦܘܝ ܟܠܐ ܕܡܵܢܵܬܹ̈ ܝܲܢ ܓܒ ܡܲܕܝ ܠܘܓܢܹ̈ . ܓܘ ܐܡܪܝ ܐܵܦ ܡܵܐ ܡܵܠܵܐ ܕܓܒܪܵܐ ܓܒ ܡܝܵܐ ܦܘܫܵܐ ܓܘܘܡ قرقره .

تلاحق – ܡܘܼܓ

ܡܠܚܘܩܘܬܵܐ ، ܣܘܝ : الحاق ، التحاق .

تلاش – ܫ

ܓܠܒܬܵܐ ، ܡܫܚܬܵܐ ܕܚܝܠܵܐ ، ܓܕܝܬܵܐ ܠܓܢܵܐ ܘܡܫܡ ܡܵܐ ܡܓܕܝܬܵܐ ܠܕܝܢܵܐ .

تلاطم – ܬܵ ܠܵܐ ܛܘܿܡ

ܡܛܪܦܘܬܵܐ ، ܛܪܦܵܐ تصادم – امواج ܡܛܪܦܘܬܵܐ ܓܠܠܹ̈ܐ . – كردن ܛܪܦܘܝܹܐ .

تلافى – ܦܹܐ

ܦܘܪܥܵܢܘܬܵܐ ، ܦܬܠܬܐ ܠܡܬܘܝܵܐ ܠܦܘܫ ܬܘܘܬܐ ܘܡܫܠܡܵܐ ܝܢ ܓܒܝܵܐ ܘܝܢ ܕܒܝܬܵܐ – كيفر . ܦܘܪܥܵܢܘܬܵܐ ܣܘܟܠܵܐ جزا ، سزا ، پاداش ،

جايزه ܦܘܪܥܵܢܘܬܵܐ ܕܒܝܬܵܐ ܝܢ ܢܩܡܬܵܐ تقاص ، ܐܦܬܵܐ ، ܬܒܥܬܵܐ انتقام . ܐܵܦ ܦܘܪܥܵܢܘܬܵܐ جبران ، ܡܫܪܝܪܘܬܵܐ ترميم – كردن ܦܪܥܵܐ ܒܠܟܝ ܡܘܿܠܝܵܐ معانى ܢܩܝܵܐ ܦܘܠܚܵܐ .

تلاقى – ܩܹܐ

ܡܲܬܠܘܵܝܘܬܵܐ ، ܡܬܠܘܝܘܬܵܐ پيوستگى – دو رودخانه با يكديگر ܡܲܬܠܘܵܝܘܬܵܐ ܕܬܪܝܢ ܢܗܪܘܬܵܐ ܦܫܪܝܵܐ . – كردن ܠܘܝܬܵܐ ܚܕܐ ܥܡ ܚܕܝܵܐ .

تلاوت – ܘܘܿܬ تلاوة

ܩܪܝܬܵܐ ، ܩܪܝܵܢܵܐ ، ܦܪܫܢܝܬ ܩܪܝܬܵܐ ܕܡܘܦܝ . – كردن ܩܪܵܐ ، ܩܪܵܐ ܩܘܦܝ .

تلبس – ܬܵ ܠܵܒ ܒܘܿܣ

ܠܒܝܫܬܵܐ . – كردن ܠܒܫܵܐ لباس پوشيدن .

تلبن – ܒܘܿܢ

ܚܒܪܬܵܐ ܠܚܠܒܵܐ ، ܚܘܬܵܐ ܚܠܒܵܐ .

تلبيس – ܬܵܠ ܒܝܼܣ

ܢܟܠܬܵܐ تدليس ، ܡܟܪ ܕܝܪܘܬܵܐ عيارى ، ܠܫܝܒܘܬ ܪܝܫܵܐ دورويى ܦܘܪܫܢܘܬܵܐ حقه‌بازى . – كردن ܢܟܠܒܘܝܐ ، ܚܘܐ ܡܟܪ ܕܝܪܐ عيار ، ܦܘܪܫܢܐ حقه‌باز .

تلحين – ܚܝܼܢ

ܙܡܝܪܘܬܵܐ ، ܙܡܪܵܐ ، ܙܡܝܪܘܬ ܩܠܵܐ تحرير صوت ، ܣܘܝ لحن . – كردن ܙܡܪܵܐ .

تلخ – ܬܠܚ

ܡܪܝܪܵܐ . – كردن ܡܡܪܪܘܝܐ (ܡܡܪܪܘܝܐ) . – كام ܡܪܝܪ ܫܪܒܵܐ . – كامى ܡܪܝܪܘܬ ܫܪܒܵܐ . – گو ، گفتار ܡܪܝܪ ܠܫܢܵܐ ܝܢ

ܠܸܒ݂ܘܼܫܝܼ ܡܲܪܝܼܪܵܐ . مزاج ܡܲܪܝܼܪ ܡܲܘܙܵܓ݂ܵܐ ،
ܡܲܪܝܼܪ ܢܲܦ̮ܫܵܐ .

تلخك ـ ܬܲܠ ܚܲܟ݂

ܡܲܪܡܲܪܬܵܐ ، ܡܲܪܡܲܪܝܼܬܵܐ ، ܩܲܪܵܐ ܡܲܪܝܼܪܵܐ ،
حب‌الخنطل ، ܠܸܒ݂ܸܡ ܡܲܪܡܲܪܬܵܐ تلخه .

تلخنك ـ ܬܲܠܚܲܢܓ݂

ܡܲܪܝܼܪܘܼܬܵܐ .

تلخه ـ ܬܲܠ ܚܵܗ

ܠܸܒ݂ܸܡ ܡܲܪܡܲܪܬܵܐ ، ܙܝܼܪܵܬܵܐ .

تلخى ـ ـ ܚܝܼ

ܡܲܪܝܼܪܘܼܬܵܐ .

تلخيص ـ ـ ܚܝܼܨ

ܦܝܼܫܘܼܛ ܡܸܠܬܵܐ ܗ . ܕ . ܡܩܲܨܪܘܼܬܵܐ
ܘܟ݂ܲܢܝܼܫܘܼܬܵܐ ܒܦܫܝܼܛܘܼܬܵܐ اجمال ، خلاصه .
ܡܲܟ݂ܢܸܫܘܼܬܵܐ ، ܡܲܢܟ݂ܸܣܘܼܬܵܐ ترخيم . ܐܝܼܟ݂
ܟܲܢܝܼܫܘܼܬܵܐ ܦܫܝܼܛܬܵܐ . ـ كردن ܦܲܫܸܛ ،
ܟܲܢܸܫ ܦܫܝܼܛܵܐ ، ܟܲܢܘܼܫܵܐ .

تلذذ ـ ܬܲ ܠܲ ܙܘܼܙ

ܡܬܲܒܣܡܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܬܲܢܲܚܘܼܬܵܐ . ܒܣܝܼܡܘܼܬܵܐ
ܕܟܘܼܫܵܐ ܡܢ ܡܸܢܕܸܡ . ܦܘܼܪܢܵܣܵܐ تمتع ، حظ
ܡܬܲܢܲܚܘܼܬܵܐ لذت ܡܦܲܢܩܘܼܬܵܐ ارفاه .

تلطف ـ ܬܲ ܠܲܛ ܛܘܼܦ

ܚܘܼܢܵܢܵܐ ܛܲܝܒܘܼܬܵܐ ، ܚܘܼܢܵܢܵܐ ܢܝܼܫܬܲܥܒܲܕ
ܗ . ܕ . ܡܢܲܣܪܘܼܬܵܐ ܕܛܲܝܒܘܼܬܵܐ ܕܢܝܼܫܬܲܥܒܲܕ ܡܢ
ܫܘܼܩܠܵܐ . ـ كردن ܥܒ݂ܲܕ ܛܲܝܒܘܼܬܵܐ ،
ܡܚܘܼܝܹܐ ܢܝܼܫܬܲܥܒܵܕܘܼܬܵܐ ܗܘܵܐ ܢܝܼܫܬܲܥܒܲܕ .
ܥܘܼܢ : لطف ، التفاط .

تلطيف ـ ܬܲܠ ܛܝܼܦ

ܕܩܝܼܩܵܐ ، ܕܩܝܼܩܘܼܬܵܐ ܕܡܸܢܕܸܡ ܢܲܩܝܼܐ ܘܫܲܦܝܼܪܵܐ
لطيف ، ܡܪܲܟܵܟ݂ܵܐ پرداخته ܫܲܦܝܼܪܵܐ ظريف .

تلف ـ ܬܲ ܠܲܦ

ܚܘܼܣܪܵܢܵܐ ، ܚܘܼܠܵܩܵܐ ، ܡܚܲܠܩܘܼܬܵܐ اتلاف .
ܐܘܼܒ݂ܕܵܢܵܐ ابارة ، ܐܒ݂ܕܵܢܵܐ بوار ، فقدان .
ـ ثروت ܚܘܼܠܵܩܵܐ ܕܥܘܼܬ݂ܪܵܐ . ـ مال ܚܘܼܠܵܩܵܐ
ܕܩܢܝܵܢܵܐ . ـ وقت ܚܘܼܠܵܩܵܐ ܕܙܲܒ݂ܢܵܐ . ـ كار
ܚܲܠܸܩ ܐܝܼܟ݂ ܐܲܫܟܵܚܵܐ . ـ كارى ܚܲܠܩܵܢܘܼܬܵܐ
ܐܝܼܟ݂ ܐܲܫܟܵܚܘܼܬܵܐ . ـ كردن ܚܲܠܸܩ ܢܵܫܵܐ . ـ شدن
ܚܠܵܩܵܐ تلفات ܚܘܼܠܵܩܹܐ .

تلفظ ـ ـ ܦܘܼܙ

ܦܬܵܓ݂ܵܐ ، ܦܬܵܓ݂ܡܵܐ ، ܦܘܼܬܵܓ݂ܵܐ تفوه ـ حرف ص
ܦܬܵܓ݂ܵܐ ܕܐܵܬ݂ܘܼܬܵܐ ص . ـ كردن ܦܲܬܸܓ݂ .

تلفيف ـ ܬܲܠ ܦܝܼܦ

ܡܟܲܪܟܘܼܬܵܐ ، ܟܪܵܟ݂ܵܐ لف ، ܟܘܼܪܟܵܐ ܕܟܲܪܟܝܼܬܵܐ

ܐܘܼܟܵܡܵܐ : ܡܸܠܬܵܐ ܟܪܵܟ݂ܵܐ ܦܝܼܫܵܐ ܠܗ

ܡܦܲܪܫܘܼܬܵܐ ܒܐܵܬ݂ܘܵܬ݂ܵܐ ܕܟ݂ܬܵܒ݂ܵܐ ܘܡܚܲܒܪܵܐ .

تلفيق ـ ـ ܦܝܼܩ

ܡܩܲܪܒܘܼܬܵܐ ، ܡܚܲܒܪܘܼܬܵܐ ܥܲܡ ܚܕ݂ܵܕ݂ܹܐ ܐܘܼܪܚܵܐ
ܡܸܠܹܐ ، ܐܘܼܪܚܵܐ ܦܬܵܓ݂ܵܐ تلفيق عبارت . ܐܝܼܟ݂
ܛܘܼܟܵܣܵܐ تنظيم ، ܣܘܼܟ݂ܵܠܵܐ انشاء .

تلق تلق ـ ܬܲܠܩ ܬܲܠܩ

ܩܵܠܵܐ ܕܡܲܪܟܲܒ݂ܬܵܐ ܝܲܢ ܥܲܓ݂ܠܬܵܐ ܥܲܠ ܐܘܼܪܚܵܐ
ܠܵܐ ܒܫܝܼܬܵܐ . صداى وسيله‌نقليه يا ارابه روى
راه ناصاف .

تلقى ـ ܬܲ ܠܲܩ ܩܝܼ

ܡܩܲܒܠܵܢܘܼܬܵܐ ، ܩܘܼܒܵܠܵܐ . ـ كردن ܡܩܲܒܸܠ ܩܘܼܒܵܠܵܐ .

تلقيب – ܬܰܠܩܺܝܒ

ܡܫܰܡܗܳܢܽܘܬܳܐ ܗ . ܕ . ܡܗܦܟܬܐ ܕܫܡܐ لقب .

تلقيح – – ܬܰܠܩܺܝܚ

(1) ܡܥܰܒܪܳܢܽܘܬܳܐ ، ܡܗܦܟܬܐ ܕܟܪܗܘܬܐ
برومندی . ܡܗܦܟܬܐ ܕܥܒܪܘܬܐ حاصل خيزی
(2) ܡܰܛܥܡܳܢܽܘܬܳܐ ܗ . ܕ . ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܦܪܥܐ
مايه تلقيح ܕܡܗܝܐ ܕܟܘܪܗܢܐ ܕܡܕܒܪܐ .
ܙܪܝܩܘܬܐ ترزيق . – كردن ܡܙܪܩܬܐ
ܠܡܕܒܪܐ ، ܙܪܩ .

ܬܰܠܩܺܝܚܳܐ : ܡܕܡ ܕܠܡܕܒܪܐ ܕܡܥܒܪܐ ܠܗ

ܡܘܠܕܢܘܬܐ ܕܟܠ ܐܝܠܢܐ ܘܚܝܘܬܐ ، ܐܝܟ
ܢܝܫܐ ܕܡܥܒܪܢܘܬܐ .

تلقين – – ܬܰܠܩܺܝܢ

ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܡܠܐ ، ܡܠܦܢܘܬܐ . – كردن
ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܡܠܐ ، ܡܠܦܢܐ .

تلمبار – ܬܰܠܡܒܰܪ تلبيار

ܒܝܬܐ ܕܬܘܠܥܐ ܕܫܐܪܐ ܡܫܝܐ . كرم
ابريشم ، كرم پيله .

تلمبه – ܬܘܠܡܒܗ تلنبه

ܡܙܠܩܬܐ . – ضغطهای ܡܙܠܩܬܐ ܕܡܝܐ .
– تنفسی ܡܙܠܩܬܐ ܕܢܫܡܬܐ . – اطفاتی
ܡܙܠܩܬܐ ܕܡܕܥܟܢܐ . – زدن ܡܙܠܩ
ܒܡܙܠܩܬܐ .

ܬܰܠܡܺܝܕܳܐ : ܟܠ ܡܢ ܕܝܠܦ ܡܢ ܐܚܪܢܐ
ܐܘ ܡܠܦܢܐ ܡܢ ܐܚܪ .

تلمذ – ܬܰܠܡܕ

ܬܠܡܝܕܘܬܐ ، ܣܘܪ : تلميذ .

تلميح – ܬܰܠܡܺܝܚ

ܪܡܙܢܘܬܐ ، ܪܡܙܐ ، ܡܪܡܙܢܘܬܐ اغماض ،
ܟܘܡܨܐ ܕܥܝܢܐ ، ܪܡܙܐ غمض عين .

تلميذ – – ܬܰܠܡܺܝܕ

ܬܠܡܝܕܐ ، ܝܠܘܦܐ ، ܡܬܠܡܕܢܐ تلاميذ ،
تلامذه ܬܠܡܝܕܐ ، ܝܠܘܦܐ . . .

تلنگر – ܬܰܠܰܢܓܰܪ

ܡܚܐ ܕܨܒܥܬܐ . – زدن ܡܚܐ ܒܨܒܥܬܐ .

تلنگی – – ܬܰܠܰܢܓܺܝ

ܡܣܟܢܘܬܐ ، ܡܣܟܝܢܐ فقير مسكينا مسكين .

تلو – ܬܶܠܘ

(1) ܬܠܘ ܬܠܘ . در – مراسله ܬܠܘ ܬܠܘ
ܫܪܝܪܘܬܐ .
(2) ܬܠܝܢܘܬܐ ، ܬܠܘܐ ܕܡܬܬܠܐ تلوا
ܣܝܒܪܢܘܬܐ .

تلواره – ܬܰܠܘܰܪܶܗ

ܡܛܠܬܐ ܕܚܝܘܬܐ .

تلواسه – – ܬܰܠܘܰܣܶܗ

ܡܬܗܘܐ ، ܡܬܗܘܝܢܐ آفند ܡܙܕܥܙܥܢܘܬܐ
ترزل ، ܙܘܥܢܘܬܐ .

تلوتلو – ܬܶܠܘ ܬܶܠܘ ، ܬܶܠܘܬܶܠ

ܢܕܢܕܘܬܐ , ܡܬܢܕܢܕܢܘܬܐ . – خوردن
ܢܕܢܕܐ ، ܢܕܢܕܐ .

تلوث – ܬܰܠܰܘܘܣ

ܡܛܠܘܫܘܬܐ ، ܛܢܦܘܬܐ ܡܛܢܦܐ ملوث ܕܡܛܠܘܫܐ
ܛܠܘܫܘܬܐ لوث .

تلون – – ܓܘܢ

ܡܫܬܓܘܢܢܘܬܐ ، ܫܘܚܠܦܐ ܕܓܘܢܐ لون ܡܫܬܚܠܦܢܐ (ܕܒ ܦܪܨܘܦܐ ܐܘ ܡܢܗܘܬܐ) ܐܘ ܡܫܬܢܝܢܘܬܐ ܒܟܝܢܐ، ܒܕܟܝܢܐ . – مزاج ܡܫܬܓܘܢܢܘܬܐ ܡܢ ܡܫܬܢܝܢܘܬܐ ܕܟܝܢܐ . – طبع ܡܫܬܓܘܢܢܘܬܐ ܘܡܫܬܢܝܢܘܬܐ ܒܟܝܢܐ .

تلويث – – ܛܘܫ

ܡܛܘܫܘܬܐ ، ܛܘܫܬܐ ܕܡܕܡ، ܛܘܫܐ ، ܡܛܘܫܐ ملوث .

تلويح – – ܪܡܙ

ܪܡܙܐ ، ܪܡܙܐ ، ܐܘܕܥܬܐ اشاره ܪܡܙܢܘܬܐ تلميح ، ܡܪܡܙܢܘܬܐ ، ܡܪܡܙܢܘܬܐ .

تلوين – – ܓܘܢ

ܡܓܘܢܢܘܬܐ (ܨܒܥܘܬܐ) ܚܘܠܦܐ ܕܓܘܢܐ لون ܠܡܕܡ .

تله – ܬ ܠܗ

ܦܚܬܐ ، ܦܚܐ فخ . ܡܨܕܐ پهند ، ܡܨܝܕܬܐ دام – گذاشتن ܣܡ ܦܚܐ ܘܡܨܝܕܬܐ در – انداختن ܢܦܠ ܒܦܚܐ ܘܒܡܨܝܕܬܐ .

تلهب – ܬ ܠܗ ܗܒ

ܡܫܠܗܒܢܘܬܐ ، ܝܩܕܐ ܕܫܠܗܒܝܬܐ ܕܢܘܪܐ لهب ، شعله .

تلهف – – ܗܦ

ܡܬܐܢܚܢܘܬܐ ، ܐܢܚܬܐ اسف ܐܘܚܝܬܐ آزمان .

ܐܢܚܬܐ : تلعف و تأسف ܚܕ ܡܫܘܕܥܝܢ ܗܢܐ هم معنى .

تلهيب – ܬܠ ܗܒ

ܡܫܠܗܒܢܘܬܐ ، ܡܫܠܗܒܢܐ الهاب ܕܢܘܪܐ ܕܫܠܗܒܝܬܐ ، ܕܢܘܪܐ .

تلئلو – ܬܠ ܠܠ

ܡܨܠܨܠܘܬܐ ، ܨܠܨܠܐ ، ܡܨܠܨܠܢܘܬܐ ܕܡܫܐ .

تليس – ܬ ܠܝܣ

ܬܠܝܣܐ ، ܣܩܐ جوال ܕܥܡܪܐ گونى .

تليسه – – ܣܗ

ܫܠܝܠܬܐ ܡܥܠܬܐ ܗ . ܕ . ܬܠܝܣܬܐ ܕܗܠܟ ܒܝܬܐ (ܒܝܬܐ) .

تليين – ܬܠ ܝܢ

ܡܪܟܟܢܘܬܐ ، ܪܟܟܬܐ ܕܡܕܡ ܪܟܝܟܐ لين ܡܪܟܟܢܘܬܐ ، ܡܪܟܟܬܐ ، ܪܟܟܬܐ ܕܡܕܡ ܪܟܝܟܐ نرم .

تم – ܬܡ ܡܢܐ

ܫܠܡ ، ܫܡܠܝ ، ܒܫܘܠܡܐ ܕܫܘܡܠܝܐ ܕܡܫܡܠܝܢܐ ܕܡܫܘܠܡܝܘܬܐ ܫܡܠܝܐ .

تماثل – ܬ ܡܬ ܗܠ

ܡܫܬܘܝܢܘܬܐ ، ܡܫܬܘܝܢܘܬܐ ܐܘ ܡܕܡܝܘܬܐ ܚܕ ܠܚܕ ܐܚܪܢܐ .

تمادى – – ܕܝ

ܡܫܬܚܢܘܬܐ ܐܘ ܡܓܪܓܢܘܬܐ ، ܡܓܪܓܢܘܬܐ .

تمارض – – ܪܥ

ܡܬܟܪܗܢܘܬܐ ܡܟܪܗܐ ܗ . ܕ . ܡܣܬܪܟܢܘܬܐ ܟܪܝܗܘܬܐ ܕܡܟܪܗܐ مرض .

تماس — ܬܡܐܣ.

ܠܡܣܬܐ ، ܠܡܣܬܐ برماس ، ܕܡܩܪܒܘܬܐ ܗܦܟܬܐ ، ܕܡܫܬܐ ، ܐܘ ܚܒܠܐ . باایشان — ندارم ܠܝܬ ܠܝ ܚܒܠܐ ܥܡܗܘܢ . — داشتن ܚܠܐ . — کردن ܠܡܩܪܒܐ ، ܠܡܣܐ ، ܡܩܫܐ .

تماسخ — ܬܡܐܣܘܚ.

ܬܘܠܝܐ ، ܬܘܠܝܬܐ ، ܕܘܕܒܐ مسخ .

تماشا — — ܬܡܐܫܐ.

ܚܙܝܬܐ ، ܚܙܝܬܐ ܐܘ ܡܬܚܙܝܢܘܬܐ . — کردن ܚܙܐ ، ܠܡܚܙܝܐ . نمایش دیشب تماشا داشت ܚܙܝܬܐ ܕܐܡܫܐ ܗܘܐ ܡܬܚܙܝܢܘܬܐ ܗܘܐ . — خانه ܒܝܬ ܚܙܝܢܐ — چی ܚܙܝܐ .

تماشایی — — ܬܡܐܫܐܝܝ

ܡܬܚܙܝܢܐ ، ܚܫܝܚܐ ܕ ܡܢܐ ܠܚܙܐ ܐܘ ܚܙܝܬܐ .

تمالك — ܬܡܐܠܘܟ

ܚܘܫܒ ܕܝܠܐ .

تمام — ܬܡܐܡ

(1) ܫܠܡܐ ، ܓܡܝܪܐ ، ܡܠܝܐ . ܫܢܬܐ ܫܠܡܬܐ سال تمام ܝܪܚܐ ܡܠܝܐ ماه تمام ܐܘ ܫܠܡܘܬܐ ܕ ܡܢܝܢܐ ܫܠܡܐ عدد تمام (2) ܟܠܗ ، ܟܠܗ ، ܟܠܗܘܢ همه عموم . ܟܠ ܒܢܝ ܐܢܫܐ تمام یا عموم اشخاص . — کردن ܫܠܡ ، ܫܠܡܐ ، ܡܠܐ ܕ ܡܠܝܐ ܓܡܝܪܐ ، ܓܡܝܪܐ . تماماً ܫܠܡܐܝܬ .

تمامیت — — ܬܡܐܡܝܬ تمامی

ܫܠܡܘܬܐ ، ܟܠܝܘܬܐ ܕ ܟܠܝܘܬܐ عمومیت . ܓܡܝܪܘܬܐ . تمامی .

تمایل — — ܬܡܐܝܠ.

ܡܬܢܟܦܢܘܬܐ ، ܚܙܝܐ ، ܕܘܪܐ ܠܣܛܪܐ . — بمسافرت ܡܬܢܟܦܢܘܬܐ ܠܘܬ ܚܘܕܪܐ . — سطون بطرف راست ܡܬܢܟܦܢܘܬܐ ܕܥܡܘܕܐ ܠܘܬ ܝܡܝܢܐ ، تمایلات ܡܬܢܟܦܢܘܬܐ .

تمتع — ܬܡܬܘܥ.

ܗܢܝܐܘܬܐ ، ܕܒܝܬܐ ܐܘ ܗܢܝܢܘܬܐ از تمول خود — نیافت ܠܐ ܐܫܟܚܗ ܗܢܝܐܘܬܐ ܡܢ ܥܘܬܪܗ . ܠܐ ܐܫܟܚܗ ܗܢܝܢܘܬܐ ܡܢ ܥܘܬܪܗ . — یافتن ܗܢܐ ، ܡܬܗܢܐ ܕܒܝܬܐ .

تمثال — ܬܡܬܐܠ.

ܨܠܡܐ ، ܨܘܪܬܐ ، ܕܡܘܬܐ . تمثالی از طلا ساخت ܥܒܕ ܨܠܡܐ ܕ ܕܗܒܐ ܡܢ ܕܗܒܐ . — گر ܡܨܝܪܢܐ تمثیل ܨܘܪܬܐ .

تمثل — ܬܡܬܘܠ.

ܡܬܠܐ ، ܡܬܠܬܐ ، ܦܬܓܡܐ ܡܬܠܐ ܐܘ ܡܬܠܢܘܬܐ .

تمثیل — ܬܡܬܝܠ.

ܡܬܠܐ ، ܡܬܠܢܘܬܐ ܕ ܦܬܓܡܐ ܕܒܗ ܕܡܘܬܐ ܕܡܬܚܙܝܐ ܠܚܝܪܘܬܐ . ܐܘ ܕܘܡܝܐ . — نمودن ܡܬܠ ، ܡܬܠܐ ، ܡܬܠܐ ܐܝܟ ܕܡܘܬܐ ، ܡܬܡܬܠܐ ، ܕܡܝܐ .

تمجمج — ܬܡܓܡܘܓ.

ܡܬܚܕܝܢܘܬܐ ، ܚܕܘܬܐ ابتهاج .

تمجید — ܬܡܓܝܕ

ܫܘܒܚܐ ، ܡܫܒܚܢܘܬܐ ، ܬܫܒܚܬܐ تجلیل ، ܫܘܒܚܐ تهلیل . — خدا ܐܠܗܐ .

ܡܘܒܠܐ ܠܘܬ ܡܫܬܠܡܢܘܬ ܡܘܒܠܐ . — کردن ܡܘܒܠܐ ، ܡܫܠܡܢܐ ܡܘܒܠܐ ، ܫܠܡܬܐ . قابل — ܡܫܬܠܡܢܐ .

تمحل — ܬܡܚܘܠ

ܡܬܦܠܛܢܘܬܐ ، ܡܘܪܟܢܐ ܕܡܬܦܠܛܢܘܬܐ كيد ܕܟܕܒܐ حيله ܕܚܝܠܐ ܕܦܚܐ فخ .

تمدح — ܬܡܕ ܕܚ

ܡܫܬܒܗܪܢܘܬܐ ، ܡܫܬܒܗܪ ܒܢܦܫܗ ܠܘܬ ܫܒܚܐ ܕܫܡܐ .

تمدد — — ܡܕܕ

ܡܬܡܬܚܢܘܬܐ ܒܢܦܫܗ ܐܝܟ ܡܫܬܡܫܢܘܬܐ . — عضلائی ܡܬܡܬܚܢܘܬ ܓܝܕܐ قوة — ܚܝܠܐ ܕܡܬܡܬܚܢܘܬܐ .

تمدن — — ܡܕܢ

(1) ܡܕܝܢܝܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ مدائن ܡܕܝܢܬ ܕܡܕܝܢܬܐ ܡܕܝܢܝܐ مدنی ، ܕܡܕܝܢܝܘܬܐ مدنیت. (2) ܡܪܕܘܬܐ ادب ، ܬܪܒܝܬܐ تربیت .

تمدیح — ܬܡ ܡܕܚ

ܡܫܒܚܢܘܬܐ ، ܬܫܒܘܚܬܐ .

تمدید — — ܡܕܕ

ܡܬܡܬܚܢܘܬܐ . ܡܬܚܬܐ ، ܡܫܚܬܐ ܡܬܝܚܘܬܐ ، ܡܬܝܚܬܐ . — قرارداد ܡܬܡܬܚܢܘܬ ܩܝܡܐ . — دادن ܡܬܚܐ ، ܡܬܝܚܐ ܡܬܚܐ مدید ܡܬܝܚܐ . — یافتن ܡܬܚܐ ، ܗܘܐ ܡܬܚܐ ، ܡܬܝܚܐ قابل — ܡܬܡܬܚܢܐ قابلیت — ܡܬܡܬܚܢܘܬܐ .

تمر — ܬܡܪܐ

ܬܡܪܐ ، ܬܡܪܐ ܗ . ܕ ܦܐܪܐ ܕܕܩܠܐ خرما . — هندی ܬܡܪܐ ܗܢܕܘܝܬܐ .

تمر — ܬܡܪܐ

ܫܠܝܐ ܕܬܡܪܐ ܗ . ܕ . ܡܠܐܟܐ ܚܘܪܐ ܘܦܘܪܫܐ ܕܬܡܪܐ ܠܟܠܗܘܢ ܕܬܡܪܐ ܘܡܬܚܪܙ ܫܘܦܪܐ .

تمرد — ܡܪܕ ܪܘܕ

ܡܪܕܐ ، ܡܪܘܕܘܬܐ طغیان ، یاغی گری ه . د . ܡܣܪܒܢܘܬܐ عصیان ܘܡܬܚܪܙܢܘܬܐ ܠܡܥܒܕܢܘܬܐ . — کردن ܡܪܕ ، ܣܪܒ ، ܐܬܚܪܙ ، ܗܘܐ ܡܪܘܕܐ یاغی ، ܡܣܪܒܢܐ عاصی .

تمرکز — — ܪܟܙ

ܡܬܟܢܫܢܘܬܐ ، ܟܢܘܫܝܐ ، ܐܝܟܐ ܕܡܬܟܢܫܝܢ مرکز ܡܪܟܙܐ ܡܬܪܟܙܢܐ مرکزی . — کردن ، یافتن . ܡܬܪܟܙ .

تمره — ܬܡ ܪܐ

ܬܡܪܬܐ ، ܦܐܪܐ ܬܡܪܐ تمر .

تمریخ — — ܡܪܚ

ܡܪܘܚܐ . ܡܫܝܚܘܬܐ ܒܡܫܚܐ .

تمرین — — ܡܪܢ

ܡܕܪܫܢܘܬܐ ، ܪܘܡܢܐ ، ܡܕܪܫܬܐ .

تمساح — ܬܡ ܣܚ

ܬܢܝܢܐ ، ܬܢܝܢܐ ܕܢܗܪܐ . تماسیح ܬܢܝܢܐ .

تمسخ – ܬܲܡܲܣ ܣܘܼܚ

ܡܫܲܚܠܦܘܼܬ݂ ܨܘܼܪܲܬ݂ܵܐ ܗ . ܕ . ܫܲܚܠܵܦܬܵܐ ܕܨܘܼܪܲܬ݂ܵܐ ܨܘܼܪܲܬ݂ܵܐ مسخ .

تمسخر – – ܣܚܘܼܪ

ܡܲܒ݂ܙܚܟ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ، ܒܙܚܟ݂ܵܐ سخريه ، ܕܘܼܙܚܟ݂ܵܐ سخره ܐܘ ܡܲܢܕܲܚܟ݂ܘܼܬ݂ܵܐ مسخرگی . – کردن ܕܙܚܟ݂ܵܐ ܒܘܼܙܚܵܐ ، ܠܚܲܒ݂ܪܵܐ ܡܲܒ݂ܙܚܵܐ (ܡܲܣܚܘܼܪܹܐ) .

تمسك – – ܣܘܼܟ݂

(1) ܐܚܝܼܕܘܼܬ݂ܵܐ ، ܕܒ݂ܵܩܬܵܐ ܒܐܝܼܕܵܐ .

(2) ܒܪܵܬܵܐ سند ، قبض .

تمسكن – – ܟܝܼܢ

ܡܬܡܲܣܟܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܗܘܵܝܬܵܐ ܡܣܟܝܼܢܵܐ مسکین .

تمسيح – ܬܲܡ ܣܝܼܚ

ܡܫܝܼܚܘܼܬ݂ܵܐ ، ܪܵܫܡܬܵܐ ܒܡܫܝܼܚܵܐ .

تمشك – ܬܲܡ ܫܲܟ݂

ܦܹܐܪܵܐ ܕܟܲܠܒ݂ܵܐ . – جنگلی ܦܹܐܪܵܐ ܕܕܲܒ݂ܪܵܐ ، ܕܲܒ݂ܲܒ݂ܪܵܐ .

تمشی – ܬܲܡ ܫܝܼ

ܗܠܵܟ݂ܬܵܐ ، ܡܲܪܕܘܼܬ݂ܵܐ ، ܐܲܙܵܠܬܵܐ ܒܐܘܼܪܚܵܐ .

تمشيت – ܬܲܡ ܫܝܼܬ

ܡܬܲܠܒܟ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܲܣܪܲܚܬܵܐ . ܠܒ݂ܵܟ݂ܬܵܐ ، ܡܲܕܒܲܪܬܵܐ ܒܘܼܠܒܵܟ݂ܵܐ (ܠܲܡܫܲܬܝܼܬ) – کردن ܠܒ݂ܵܟ݂ܵܐ ܒܘܼܠܒܵܟ݂ܵܐ ܠܲܡܫܲܬܝܼܬ ، ܡܲܕܒܪܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ܒܘܼܠܒܵܟ݂ܵܐ .

تمغا – – ܓ݂ܵܐ

ܛܲܡܓܵܐ ، ܢܝܼܫܵܢܵܐ ، ܐܵܬ݂ܵܐ . – کردن ܛܲܡܓܵܐ ، ܛܲܡܓ݂ܵܐ .

تمکن – ܬܲܡܲܟ݂ ܟܘܼܢ

ܡܫܲܬܲܐܣܲܣܘܼܬ݂ܵܐ ، ܗܘܵܝܬܵܐ ܡܫܲܬܲܐܣܢܵܐ مکين ܒܕܘܼܟܬܵܐ ، ܒܥܵܠܡܵܐ ، ܥܲܡܵܐ ܡܢ ܥܲܡܵܐ . ܐܘ ܚܲܝܠܵܐ ، ܒܘܼܠܟ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܫܲܟ݂ܚܘܼܬ݂ܵܐ قوه ، اقتدار . ܐܘ ܒܥܝܼܪܘܼܬ݂ܵܐ ، ܐܝܼܬ ܡܪܵܝܬܵܐ .

تمكين – ܬܲܡ ܟܝܼܢ

(1) ܡܫܲܬܲܐܣܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܫܘܼܬܵܐܣܵܐ ، ܡܫܲܬܲܐܣܵܢܘܼܬ݂ܵܐ احکام ، تحکیم ܚܘܼܝܵܠܵܐ تقويت .

(2) ܡܬܡܲܟܟ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܟܝܼܟ݂ܘܼܬ݂ܵܐ فروتنی ܒܲܟܝܼܟ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܦܲܝܣܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ܕܦܝܼܣܬܵܐ ، ܡܫܲܡܥܢܘܼܬ݂ܵܐ ܕܫܡܵܥܬܵܐ ܕܐܝܼܩܵܪܵܐ ܘܫܲܡܥܘܼܬ݂ܵܐ ܠܗܘܼܢ ܕܠܥܸܠ ܡܸܢܲܢ . ܡܫܲܬܥܒ݂ܕܘܼܬ݂ܵܐ .

تملق – ܬܲܡܲܠ ܠܘܼܩ

ܡܲܚܢܦܘܼܬ݂ܵܐ ، ܚܢܦܘܼܬ݂ܵܐ ، ܒܚܢܦܘܼܬ݂ܵܐ… مداهنه ، ܚܘܼܢܦܵܐ نوازش ܡܫܝܼܚܘܼܬ݂ܵܐ ܒܡܫܝܼܚܵܐ… – گفتن ، کردن ܚܢܘܼܦܵܐ ، ܡܫܝܼܚܵܐ ، ܡܫ… ܡܫܝܼܚܵܐ .

تملك – – ܠܘܼܟ݂

ܩܢܝܵܢܵܐ ، ܩܢܵܝܬܵܐ ، ܗܢܵܝܬܵܐ ܡܩܲܢܝܵܢܘܼ… اکتساب تکسیب ، استحصال .

تمليح – – ܬܲܡ ܠܝܼܚ

ܡܡܲܠܚܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܡܲܠܚܵܢܘܼܬ݂ܵܐ . ܐܘ ܡܘܼܡܠ… ܡܡܲܠܠܵܐ ܡܢ ܡܠܝܼܚܵܐ ܡܡܲܠܠܵܐ .

تمليك – – ܠܝܼܟ݂

ܡܩܲܢܝܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܩܲܢܝܵܢܬܵܐ .

تمنا – ܬܲܡܲܢ ܢܵܐ تمنی

ܪܓ݂ܝܼܓ݂ܘܼܬ݂ܵܐ ، ܒܥܵܝܬܵܐ ، ܪܓ݂ܝܼܓ݂ܵܐ آرزو ܒܥܵܬ݂ܵܐ… درخواست ܒܥܵܝܬܵܐ ، ܒܥܘܼܬ݂ܵܐ التماس

- کردن ܢܫܩܐ ، ܡܢܫܩܐ ، ܢܫܩܬܐ . ازاوچه - دارید ܡܘܢܝ ܒܥܝܬܘܢ ܡܢܗ ܐܘ ܡܘܢܝ ܒܥܝܬܘܢ ܕܢܫܩܝܬ بوسه‌ای از او - کرد . ܢܫܩܠܗ ܡܢܘܗ ܚܕܐ ܢܘܫܩܬܐ ܐܘ ܡܢܫܩܢܘܬܐ .

تموج - ܬ ܡܘܓ ܕܡܘܓ

ܡܬܓܠܓܠܢܘܬܐ ، ܙܘܥܐ ܕܓܠܠܐ امواج ܩܕܠܘܢ ܚܕܕܐ . ܡܬܩܕܩܕܢܘܬ ܓܠܠܐ تلاطم امواج . ܐܘ ܬܕܠܕܐ ذبذبه ، ܕܘܕܐ اهتزاز . - کردن ܡܬܓܠܓܠܘܢܐ .

تموجی - - ܓܠܝܐ

ܡܬܓܠܓܠܢܐ .

تموز - ܬ ܡܘܙ

ܬܡܘܙ ، ܝܪܚܐ ܥܣܝܪܝܐ ܕܫܢܬܐ ܡܥܒܪܢܝܬܐ ܝܢ ܝܪܚܐ ܕܝܪܟܐ ܕܫܢܬܐ ܕܬܘܩܦܐ ܕܝܘܢܝܐ ܐܝܟ ܥܝܪܚܐ ܕܝܘܡ .

تمول - ܬ ܡܘܠ ܕܡܘܠ

ܡܬܥܬܪܢܘܬ ܟܣܦܐ ، ܡܬܥܬܪܢܘܬ ܩܢܝܢܐ ܗ . ܕ . ܡܫܝܚܘܬܐ ܕܙܘܙܐ ܥܬܝܪܘܬܐ ، ܥܘܬܪܐ ܐܘ ܡܡܘܢܐ ܗ . ܕ . ܩܢܝܢܐ مال ، ܠܘܬܪܐ ثروت . با - ܥܬܝܪܐ ، ܡܪܐ ܕܩܢܝܢܐ متمول .

تمهد - ܬ ܡܗ ܗܘܕ

ܡܬܦܫܛܢܘܬܐ ܝܢ ܡܬܦܫܛܢܘܬ ܥܘܬܪܐ ܐܘ ܗܘܝܬܐ ܝܠܕܐ . ܝܠܕܐ ، ܡܬܬܩܢܢܘܬܐ .

تمهید - ܬܗ ܡܝܕ

(1) ܡܬܦܫܛܢܘܬܐ ، ܦܘܫܛܐ تنظیم ، تنسیق

(2) ܦܘܫܬܐ ، ܬܘܝܬܐ .

(3) ܡܬܬܩܢܢܘܬܐ ، ܬܘܩܢܐ ، ܛܝܒܘܬܐ

ܢܝܫ . - مقدمه ܬܘܩܢܐ ܠܘܬܒܐ . - کردن ܦܫܛܐ ، ܬܩܢܐ ، ܛܝܒܐ ܠܥܒܕܐ ܥܘܒܕܐ ܕܠܝܠܐ آسان .

تمیز - ܬ ܡܝܙ

ܦܘܪܫܐ ، ܦܘܠܫܢܘܬܐ شعور ܡܕܥܐ عقل ، ܡܦܪܫܢܘܬܐ تشخیص ܚܝܠܐ ܕܦܘܪܫܐ قوة تمیز . ܚܝܘܬܐ ܠܝܬ ܠܗ ܦܘܪܫܐ حیوان - ندارد ܦܘܪܫܐ ܝܢ ܡܦܪܫܢܘܬܐ ܒܝܢ ܫܪܪܐ ܘܕܓܠܘܬܐ تمیز حق از باطل ، خوب از بد ܐܘ ديوان - ܕܝܢܐ ܕܦܘܪܫܐ . با - ܕܦܘܪܫܐ ، ܡܦܪܫܢܐ . بی - ܕܠܐ ܦܘܪܫܐ ، ܕܠܐ ܦܘܪܫ . - دادن ܦܘܪܫܐ . ܦܪܫܬܐ ܐܘ ܐܪܟܐ ܠܕܝܢܐ ܕܦܘܪܫܐ .

تمیز - -

ܕܟܝܐ ، ܕܟܝܐ ، ܕܠܐ ܛܘܫܐ ، ܡܕܟܝܐ .
- کردن ܕܟܝܐ ، ܡܕܟܝܐ .

تمیزی - - ܙܝܐ

(1) ܕܟܝܘܬܐ ، ܕܟܝܘܬܐ ، ܡܕܟܝܢܘܬܐ ܠܠܒܘܫ ܡܘܡܐ .
(2) ܕܝܢܐ ܕܦܘܪܫܐ .

تمیم - ܬ ܡܝܡ

ܬܡܝܡܐ ، ܫܠܝܡܐ جامد ܐܘ ܚܝܠܢܐ ، ܚܝܠܬܢܐ .

تمیمه - - ܡܝܗ

ܠܘܚܫܬܐ ، ܩܡܝܥܐ تعوید ܣܘܝܐ ܠܐܢܫܐ ܚܕܐ تمیمات ، تمائم ܠܘܚܫܬܐ .

تن - ܬܢ

(1) ܦܓܪܐ بدن ܓܘܫܡܐ ܕܒܪܢܫܐ

ܘܕܝܢܐܘܬܐ ܕܝܠܗ ܝܠܗ ܘܝܠܗ ܡܕܝܢܬܐ .
(2) ܡܘܪܡܐ ܗ . ܕ . ܓܘܫܡܐ ܕܒܪܢܫܐ ܕܥܝܡ ܢܦܫܐ ܘܪܘܚܐ . ܐܘ ܡܢܬܐ ܚܕܝܕܬܐ ܘܦܢܝܬܐ ܕܢܦܫܐ ، ܕܐܝܠܢܐ ، ܘܕܡܟܝܢ ܐܝܟܢܐ بدنه ، تنه .
(3) ܓܢܐ ، ܢܦܫܐ ، ܦܪܨܘܦܐ كس ، شخص
ـ آسا ܫܠܝܐ ܦܓܪܗ . ـ پرست ܡܫܡܫ ܦܓܪܗ .
ـ پرور ܡܪܒܐ ܦܓܪܗ . ܒܗܠܝܢ ܐܝܟ ܕܗܘܝܢ ܕܡܢܝܚܢܐ تنبل ، ܚܒܢܢܐ كاهل . ـ درستى
ܚܠܝܡܘܬ ܦܓܪܐ ܚܘܠܡܢܐ سلامتى .

تنادى ـ ܩ ܪܐ ܝܐ

ܩܪܝܢ ܚܕܕܐ ، ܡܩܪܝܬܐ ܚܕ ܠܚܕ ܠܡܥܕܪܐ . يوم التنادى ܝܘܡܐ ܕܩܪܝܬܐ ܠܡܥܕܪܐ ܗ . ܕ ܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܠܡܥܕܪܐ ܐܝܟ ܝܘܡܐ ܕܩܝܡܬܐ .

تنازل ـ ـ ܢܚܬ

ܡܬܢܚܬܢܘܬܐ ، ܢܚܬܬܐ ܡܢ ܚܕ . ܠܘܬܐ نزول ܐܘ ܡܬܡܟܟܢܘܬܐ تمكين .

تنازع ـ ـ ܢܙܥ

ܬܢܝܢܐ ، ܬܢܘܢܘܬܐ منازعه . ܚܪܝܢܘܬܐ نزاع ܬܟܬܘܫܐ تجادل ، ܬܟܬܘܫܘܬܐ مجادله . ـ كردن ܥܒܕ ܚܪܝܢܘܬܐ ، ܐܘܒܕܐ ܬܟܬܘܫܐ .

تناسب ـ ـ ܫܘܐ

ܡܫܘܝܘܬܐ ، ܡܝܬܘܝܘܬܐ ، ܡܦܝܘܬܐ ܡܫܘܝܘܬܐ مطابقت ، قرينه . ـ اندام ܡܫܘܝܘܬ ܗܕܡܐ . بتناسب ܡܫܘܝܐܝܬ .
بى ـ ܠܐ ܡܫܘܝܘܬܐ ܠܐ ܡܫܘܝܘܬܐ .

تناسخ ـ ـ ܫܢܐ

ܫܘܢܝ ܢܦܫܬܐ ܡܢ ܦܓܪܐ ܠܦܓܪܐ مهاجرت ارواح . (ܡܬܬܫܢܝܢܘܬܐ)

ܗ . ܕ . ܫܘܢܝܐ ܕܢܦܫܐ ܡܢ ܦܓܪܐ ܠܦܓܪܐ ܐܚܪܢܐ ܚܕܬܐ ܕܢܘܝܐ ܦܓܪܐ ܐܚܪܝܢܘܬܐ ܕܡܕܡܐ

تناسخى ـ ـ ܫܢܝܐ

ܕܫܘܢܝ ܢܦܫܬܐ ، ܕܡܗܝܡܢܐ ܕܢܦܫܬܐ ܐܘ ܕܡܝܢܐ ܒܫܘܢܝ ܢܦܫܬܐ .

تناسل ـ ـ ܝܠܕ

ܡܬܝܠܕܢܘܬ ܓܢܣܐ ، ܡܘܠܕܢܘܬܐ توليد ܡܘܠܕܢܘܬܐ .

تناسلى ـ ـ ܝܠܕ ܢܐ

ܡܘܠܕܢܐ ، ܡܘܠܕܢܐ مولد ܡܘܠܕܢܐ . آلات ܗܕܡܐ ܡܘܠܕܢܐ ، ܗܕܡܐ ܡܘܠܕܢܐ ܡܘܠܕܢܐ .

تنافر ـ ـ ܢܦܪ

(1) ܡܬܪܚܩܘܬ ܚܕܕܐ ، ܡܢܦܪܘܬ ܚܕܕܐ ܗ . ܕ . ܡܢܦܪܘܬܐ ܚܕ ܠܚܕ ܡܪܚܩܢܘܬܐ .
(2) ܠܐ ܐܘܝܘܬܐ ܕܩܠܐ ܡܢ ܩܠܐ ܕܩܠܐ ـ اصوات ܩܠܐ ܕܠܐ ܫܘܝܐ ܡܢ ܡܢܦܪܘܬ ܚܕܕܐ

تناقض ـ ـ ܣܬܪ

ܕܣܬܪܐ ، ܠܐ ܐܘܝܘܬܐ ، ܠܐ ܫܘܝܘܬܐ ـ مطلب ܕܣܬܪܐ ܕܚܕܕܐ . ـ گو ܡܠܠܐ ܕܡܠܐ ، ܕܣܬܪܐ ܕܡܠܐ .

تنانيدن ـ ـ ܬܢ ܢܐ

ܡܬܢܢܝܬܐ .

تناوب ـ ـ ܢܘܒ

ܚܠܘܦܐ ܡܚܠܦ ܒܢܘܒܬܐ .

تناور ـ ـ ܢܘܪ

ܓܘܫܡܢܐ ، ܪܒܐ ܗܕܡܐ جثه‌دار ، پرجثه

تناوری ـ ـ ܬ݂ ܒܼܐ

ܓܰܒܪܽܘܬܳܐ ܕܰܓܘܳܐ ܦܰܓܪܳܢܳܐ .

تناول ـ ـ ܘܘܠ

ܐܳܟ݂ܠܬܳܐ ܐܘ ܫܬܝܬܳܐ ، ܠܥܣܳܬܳܐ ، ܡܳܟ݂ܠܬܳܐ — کردن ܐܳܟ݂ܠܳܐ ، ܫܬܳܝܳܐ ، ܠܥܳܣܳܐ ، ܡܳܟ݂ܠܳܐ .

تناهی ـ ـ ܗܝ

ܡܫܰܡܠܝܽܘܬܳܐ ، ܡܛܳܝܬܳܐ ܠܫܽܘܠܳܡܳܐ نهایت ܡܫܰܠܡܽܘܬܳܐ ، ܕܟܽܠܳܐ ܡܫܰܠܡܳܐ ܡܫܬܰܡܠܝܳܢܳܐ ܕܟܽܠܳܐ ܣܳܟ݂ܳܐ .

تنباکو ـ ܬܡ ܒܳܐ ܟܘ

ܬܘܬܘܢ ܕܩܠܝܘܢ .

تنبان ـ ܬܘܡ ܒܳܢ

ܫܪܳܘܳܠܳܐ ، ܦܰܪܓܳܠܳܐ سربال ، سروال شلوار . ܬܘܒܢܳܢܳܐ .

تنبت ـ ܬܢ ܒܰܬ

ܡܰܘܥܝܳܢܽܘܬܳܐ ، ܡܰܘܥܝܳܢܬܳܐ انبات نمو سوین نبات .

تنبك ـ ܬܘܡ ܒܰܟ

ܛܰܒܠܳܐ ܕܐܝܕܳܐ ܙܥܘܪܳܐ .

تنبل ـ ܬܡ ܒܰܠ

ܡܰܓܢܳܢܳܐ ، ܡܓܰܢܰܢ ، ܐܘ ܚܝܘܳܐ ܒܪܳܝܳܐ ܕܰܡܝܳܐ ܠܗ ܠܥܰܟܒܪܳܐ حیوان وحشی ܡܘܡܝܳܬܳܐ ܕܒܰܪܳܐ ܡܰܓܢܳܢܽܘܬܳܐ ܕܦܓܳܢܽܘܬܳܐ تنبلانه ܡܰܓܢܳܢܳܐܝܬ .

تنبلی ـ ـ ܒܠܝ

ܡܰܓܢܳܢܽܘܬܳܐ ، ܥܰܛܠܽܘܬܳܐ .

تنبور ـ ـ ܒܘܪ

ܛܰܒܠܳܐ ، ܛܰܒܠܳܐ طبل . ܐܘ ܟܢܳܪܳܐ ،

ܩܝܬܳܪܳܐ . ـ زن ܡܙܰܡܪܳܢܳܐ ܕܛܰܒܠܳܐ .

تنبوشه ـ ـ ܒܘ ܫܗ

ܩܰܢܝܳܢܳܐ لوله آب .

تنبول ـ ـ ܒܘܠ

ܦܠܦܠ ܡܢ ܒܰܒܳܠܳܐ ܩܰܪܝܳܐ ܗ . ܒ . ܡܢ ܐܪܥܳܐ ܕܗܢܕܘ فلفل ܡܫܰܒܗܳܐ ܥܰܡ ܡܝܘܡܕܳܐ ܕܡܫܰܚܠܦܝܢ ܥܠܰܝ ܦܘܡܳܐ ܠܟܝܳܐ . ܡܩܰܪܒܝܢ (ܥܰܡ ܩܢܳܐ ܩܝܬܳܐ) ܐܘ فوفل .

تنبیه ـ ܬܡ ܒܝ ܗ

ܡܰܪܕܽܘܬܳܐ ، ܥܝܕܳܐ ، ܥܘܢܕܳܐ غقاب ܕܘܟܳܢܳܐ جزاء . ܬܘܪܳܨܳܐ تصحیح . — کردن ܡܰܪܕܘܝܳܐ ܡܰܪܕܳܐ ، ܥܳܢܕ ܥܘܢܕܳܐ .

تنتنه ـ ܬܢ ܬܢ ܢܗ

ܩܳܥܬܳܐ ، ܩܳܠܬܳܐ بانك ، فریاد ، ܩܳܠܳܐ ܫܩܝܠܬܳܐ ، ܙܰܥܩܬܳܐ برخاش ، ܙܥܩܬܳܐ جیغ ، ܨܘܚܬܳܐ صیاح ، صیحه . ܡܨܘܚܝܬܳܐ .

تنجامه ـ ܬܢ ܓ݂ܳܐ ܡܗ

ܢܫܝܬܳܐ ، ܠܒܘܫܳܐ ܕܦܰܓܪܳܐ ، ܡܰܟ݂ܣܝܬܳܐ .

تنجس ـ ܬܢ ܓ݂ܰ ܓ݂ܘܣ

ܡܬܰܛܰܢܦܘܬܳܐ ، ܗܘܝܬܳܐ ܛܰܢܦܳܐ نجس .

تنجیه ـ ܬܢ ܓ݂ܝ ܝܗ

ܦܘܪܩܳܢܳܐ ، ܡܦܰܨܝܢܘܬܳܐ نجات ، ܦܘܪܩܳܢܳܐ رهایی .

تنجیدن ـ ـ ܕܰܢ

ܡܥܰܨܳܐ ، ܠܥܨܳܐ عصر ܐܘ ܡܥܨܪܳܢܳܐ ܡܥܨܪܳܢܳܐ ، ܥܨܘܪܳܐ .

تنجیس ـ ـ ܣ

ܛܰܢܦܳܐ ، ܡܛܰܢܦܘܬܳܐ ܛܰܢܦܳܐ نجس . — نمودن ܛܰܢܘܦܝ .

تنجيم — ـ ܡ

ܩܪܝܬܐ ܕܟܘܟܒܐ نجوم ، ܡܕܘܓܠܢܘܬܐ ܕܐܣܛܪܘܠܘܓܝܐ . ܚܙܝ نجم .

تند — ܩܠܝܠ

(1) ܩܠܝܠܐ ، ܡܠܝܠܐ سبك ܠܝܓܐ رود — ܢܗܪܐ ܩܠܝܠܐ آب — ܡܝܐ ܩܠܝܠܐ . دو — ܪܗܛ ܡܠܝܠܐ . — بيا ܬܐ ܠܝܓܠܝܟ .

(2) ܦܪܝܙܐ چابك ، فرز . ܦܣܥܬܐ ܦܪܝܙܬܐ قدم تند .

(3) ܚܪܝܦܐ سيخ كرده، ܥܠܝܠܐ . سربالای — ܡܣܩܬܐ ܚܪܝܦܐ . سرازیری — ܡܚܬܬܐ ܥܠܝܠܬܐ .

(4) ܚܪܝܦܐ ، ܚܡܝܡܐ دژن ، ܚܪܝܦܐ گس ، ܛܥܡܐ ܚܪܝܦܐ ، ܚܡܝܡܐ مزه تند .

(5) ܩܫܝܐ سخت ، ܚܝܘܪܐ شديد ܐܦ ܚܫܘܟܐ تاريك . ܡܠܟܘܬܘܟܘܢ ܗܘܐ ܩܫܝܐ ܠܝܗ رئيس شما خيلی — است ، ܩܘܪܐ ܚܝܘܪܐ سرما تند . ܓܘܢܐ ܚܫܘܟܐ رنگ تند . — باد ܥܠܥܠܐ ، ܥܠܥܠܐ گردباد ، ܙܪܒܢܐ زوبعه ، ܡܪܘܚܐ عاصفه ܗ . ܕ . ܦܘܚܐ ܩܫܝܐ ܘܚܝܘܪܐ . — بار ܡܬܡܢܝܢܐ آسيب آور . ܡܚܒܠܢܐ موذی . — پرواز ܦܪܚܬܐ ܦܪܚܬܐ — خو ܚܪܝܦ ܪܘܚܐ . — عضب ܚܡܬܐ . فهم ܚܪܝܦ ܗܘܢܐ ، ܚܪܝܦܘܬܐ ، ܚܪܝܦ ܡܕܥܐ . .

تندر — ܩܛ ܪܥܡܐ تندور

ܪܥܡܐ ، ܩܠܐ رعد ܩܠܐ ܕܪܥܡܐ ، ܡܪܥܡܢܘܬܐ آسمان قرقره — ܚܙܝ بختو .

تندی — ـ ܝܐ

ܩܠܝܠܘܬܐ ، ܡܠܝܠܘܬܐ ، ܦܪܝܙܘܬܐ ، ܚܪܝܦܘܬܐ ، ܥܠܝܠܘܬܐ ، ܚܡܝܡܘܬܐ ، ܡܪܝܪܘܬܐ ، ܩܫܝܘܬܐ ، ܚܝܘܪܘܬܐ ܚܙܝ تند .

تنزل — ܬܐ ܬܘ ܘܠܐ

ܡܬܡܟܟܢܘܬܐ ، ܢܚܬܬܐ ، ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܠܒܣܬܪܐ عقب نشينى ، ܗܦܟܬܐ ܠܒܣܬܪܐ بازگشت . — قيمت گندوم ܡܬܡܟܟܢܘܬܐ ܕܛܝܡܐ ܕܚܛܐ . — رتبه ܡܬܡܟܟܢܘܬ ܕܪܓܐ . — كردن ܡܬܡܟܟܢܬܐ ، ܢܚܬܬܐ ܠܒܣܬܪܐ . — دادن ܡܬܡܟܟܢܐ ، ܡܢܚܬܢܐ ، ܡܕܒܪܢܐ .

تنزه — ـ ܘܗ

ܡܬܦܨܚܢܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ، ܡܬܢܝܚܢܘܬܐ ܒܦܫܛܐ ܘܒܪܘܚܬܐ تفريح ܐܦ ܕܟܝܘܬܐ ܡܢ ܚܛܝܬܐ ، ܡܢ ܢܟܦܘܬܐ ، ܩܕܝܫܘܬܐ ܕܟܝܐ ، ܫܦܝܐ ، ܨܦܝܐ .

تنزيب — ܬܐ ܙܝܒ

ܡܚܘܪܢܘܬܐ ܕܐ ܥܠܬܐ ܡܚܘܪܬܐ نوار پيچ شفاف.

تنزيل — ـ ܙܝܠ

ܕܒܝܚܘܬܐ . ܫܘܠܛܢܐ ܕܢܣܒ ܩܘܪܒܢܐ قرض دهنده ܡܢ ܡܕܝܢܐ قرض گيرنده . — كردن ܢܟܦܐ ܡܢ ܥܕܢܐ ܕܕܒܝܚܘܬܐ . — دادن ܡܫܠܛܢܐ ܕܕܒܝܚܘܬܐ .

تنزيه — ـ ܙܝܗ

ܡܕܟܝܢܘܬܐ ܡܢ ܚܛܝܬܐ ، ܡܕܟܝܢܘܬܐ ܕܟܝܐ ܫܦܝܐ ، ܨܦܝܐ .

تنسته — ܬܐ ܢܣ ܬܗ

ܥܢܟܒܘܬܐ ، ܩܢܐ ܕܥܢܟܒܘܬܐ تارعنكبوت ܚܙܝ تننده .

تنسك — — ܣܘܿܟ

ܙܘܼܕܪܘܼܬ݂ ܕܝܼܠܵܢܵܝܬܵܐ ، ܟܹܐܢܘܼܬ݂ ܕܒܲܪܒܹ̈ܐ ،
ܟܹܐܢܘܼܬܵܐ تقوا ، ܚܣܝܼܘܼܬܵܐ پارسایی ܚܣܝܼܐ
ناسك .

تنسل — — ܣܘܿܠ

ܚܘܼܠܵܠ ܒܢܲܝ̈ܵܢܹܐ ܐܵܘ ܡܫܲܠܠܘܼܬ݂ ܒܢܲܝ̈ܵܢܹܐ .

تنسم — — ܣܘܿܡ

ܡܒܲܣܡܘܼܬܵܐ ܐܵܘ ܡܒܲܣܡܵܐ نسيم .

تنسيخ — ܬܲܕ ܣܝܼܚ

ܦܫܵܩܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܫܵܩܵܐ نسخ .

تنسيق — ܬܲܕ ܣܝܼܩ

ܛܟ݂ܣܘܼܬܵܐ ، ܛܘܼܟܵܣܬܵܐ ، ܛܘܼܟܵܣܵܐ ،
ܡܛܲܟܣܘܼܬܵܐ تنظيم . — كردن ܛܲܟܸܣ
ܛܲܟܸܣ ، ܛܘܼܟܵܣܹ̈ܐ تنسيقات ܛܘܼܟܵܣܹ̈ܐ
ܛܘܼܟܵܣܹ̈ܐ ، ܛܘܼܟܵܣܹ̈ܐ .

تنشوى — — ܫܘܼܝ

ܒܵܬ݂ ܚܘܼܠܵܠܵܐ ، ܒܵܬ݂ ܫܸܒܬ݂ܵܐ ، ܐܵܘ ܒܵܬ݂ —
ܚܘܼܠܵܠܵܐ ܕܡܫܝܼܚܵܐ .

تنشيط — — ܫܝܼܛ

ܡܫܲܪܪܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܪܪܬܵܐ ، ܡܚܲܝܠܘܼܬܵܐ
ܡܚܲܝܠܬܵܐ ، ܡܚܲܕܝܼܬܵܐ .

تنصر — ܬܲܦ ܨܘܿܪ

ܗܘܵܝܬܵܐ ܕܟ݂ܪܸܣܛܝܵܢܵܐ نصرانى ، ܡܫܝܼܚܵܝܵܐ
مسيحى .

تنصير — ܬܲܕ ܨܝܼܪ

ܥܒ݂ܵܕ݂ܬܵܐ ܕܟ݂ܪܸܣܛܝܵܢܵܐ ، ܡܫܝܼܚܵܝܵܐ .

تنصيف — — ܨܝܼܦ

ܦܠܵܓ݂ܵܐ ، ܦܘܼܠܵܓ݂ܵܐ ܕܡܸܕܸܡ ܠܬܪܹܝܢ ܡܢܵܘܵܬ݂ܵܐ ،
ܠܬܪܹܝܢ ܦܠܵܓ݂ܹ̈ܐ نصف .

تنطق — ܬܲܦܥܸܠ ܢܛܸܩ

ܡܲܠܠܵܢܘܼܬܵܐ ، ܗܲܡܙܲܡܬܵܐ ܕܡܲܡܠܠܵܐ نطق
ܗܲܡܙܘܼܡܬܵܐ .

تنظف — ܬܲܦܥܸܠ ܢܛܸܦ

ܕܟ݂ܝܼ ܢܟ݂ܦܵܐ ، ܕܟ݂ܝܼܬܵܐ ܕܓ݂ܠܵܠܵܐ ، ܡܕܲܟ݂ܝܵܢܘܼܬܵܐ .

تنظيف — ܬܲܦ ܢܛܝܼܦ

ܡܕܲܟ݂ܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܕܟ݂ܝܼܬܵܐ ܐܵܘ ܚܘܼܠܡܵܢܵܐ ܕ
ܫܒ݂ܝܼܠܵܐ . — خيابانها ܚܘܼܠܡܵܢܵܐ ܕܫܒ݂ܝܼܠܹ̈ܐ .
ܗ . ܕ . ܫܒ݂ܝܼܠܹ̈ܐ ، ܚܲܠܘܼܠܝܵܬ݂ܵܐ ܦܬܝܼܵܐ
ܘܫܘܼܩܹ̈ܐ . — كردن ܕܟ݂ܝܼܬܵܐ ، ܚܘܼܠܵܡܵܐ ܕ
ܫܒ݂ܝܼܠܹ̈ܐ .

تنظيم — — ܢܛܝܼܡ

ܡܛܲܟܣܘܼܬܵܐ ، ܛܘܼܟܵܣܵܐ ، ܛܟ݂ܣܘܼܬܵܐ ܡܛܲܟܣܵܢܘܼܬܵܐ
تنسيق . — كردن ܛܘܼܟܵܣܵܐ ܛܲܟܸܣ ،
ܛܲܟܸܣ . تنظيمات ܛܘܼܟܵܣܹ̈ܐ ، ܡܛܲܟܣܵܢܘܵܬ݂ܵܐ .

تنعم — ܬܲܦ ܢܥܘܿܡ

ܡܒܲܣܡܘܼܬܵܐ ، ܒܘܼܣܵܡܵܐ ، ܛܘܼܒܵܐ نعمت .

تنفخ — ܬܲܦܥܸܠ ܢܦܘܿܚ

ܡܢܲܦܚܵܢܘܼܬܵܐ ، ܢܦܵܚܵܐ نفخ . — ريه
ܡܢܲܦܚܵܢܘܼܬ݂ ܪܹܐܵܐ ܡܢܲܦܚܵܢܘܼܬ݂ ܪܹܐܬܵܐ
(ܢܦܝܼܚܘܼܬ݂ ܪܹܐܬܵܐ)

تنفر — — ܢܦܘܿܪ

ܥܪܘܼܩܘܼܬܵܐ . — كردن ، داشتن ܥܪܵܩܵܐ .
— آميز ، آور ܡܥܲܪܩܵܢܵܐ .

تنفس — — ܢܦܘܿܫ

ܡܢܲܦܫܵܢܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ . ܢܦܵܫܵܐ انشاق ܡܢܲܦܫܵܢܘܼܬܵܐ
نفس . ܐܵܘ ܢܦܵܫܵܐ . — كردن ܢܦܵܫܵܐ ܗ . ܕ .
ܢܦܵܫܵܐ ܡܢܲܦܫܵܐ ܢܦܵܫܵܐ .

تنفسى — — ܢܦܫܝܐ

ܕܡܢܫܡܘܬܐ ، ܡܢܫܡܢܝܬܐ . جهاز تنفسيه
ܐܘܪܓܢܐ ܕܡܢܫܡܘܬܐ .

تنفير — ܡ، ܦܐܪ

ܡܦܪܟܘܬܐ ، ܡܪܚܩܬܐ ، ܡܥܪܩܘܬܐ ܗ . ܕ .
ܡܥܪܩܬܐ ܕܚܝܘܬܐ ܡܢ ܕܘܟܬܐ .

تنقل — ܡܢ̈ܩ ܢܩܠ

(1) ܡܥܡܠܘܬܐ ، ܦܪ̈ܐ ܠܘܩܝܐ ܚܘܝ نقل
(2) ܐܟܠܬܐ ܕܦܬܘܪܐ ، ܕܡܚܠܝܬܐ شيرينى
نقلى (ܢܘܩܠ) .

تنقيح — ܡ، ܢܩܚ

(1) ܡܬܩܢܢܘܬܐ ، ܡܬܩܢܬܐ ، ܦܪܫܬܐ
ܕܡܠܦܢܘ̈ܬܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܐܝܟ ܗܘܝ̈ܐ ܕܐܢܫ̈ܐ ،
ܚܘܫ̈ܒܐ ܕܝܕܥܬܐ ܘܦܪܫܬܐ ܡܬܩܢܬܐ
ܕܡܬܚܫܚܬܐ ، ܡܬܩܢܝ .
(2) ܡܢܩܝܘܬܐ تنقيه .
(3) ܡܦܫܬܐ ܐܬܘܬܐ ܠܡܠܟ ܒܗܝܢܐ .

تنقيص — — ܢܩܨ

ܡܒܨܪܬܐ ، ܚܣܝܪܬܐ ܒܨܘܪܐ ناقص .

تنقيل — — ܢܩܠ

ܡܥܡܠܘܬܐ ، ܫܢܝܬܐ ، ܥܘܪ̈ܐ ܒܡܠܟ
ܡܢ ܕܘܟܐ ܠܕܘܟܐ .

تنقيه — — ܢܩܗ

ܡܢܩܝܘܬܐ ، ܗܘܦܟܐ ܕܦܢܝܬܐ ، ܗܦܟܬܐ
ܕܡܠܬܐ . ܐܘ ܒܗܦܟܐ ܕܡܠܬܐ . ܐܘ
ܡܗܦܟܬܐ اماله — كردن ܡܗܦܟ (ܗܦܟ)
ܒܦܘܡܐ ܦܬܝܚܐ ، ܗܘܦܟܐ ܘܦܫܛܬܐ ܦܢܝܬܐ .

تنك — ܡܐ ܢܐܟ

ܩܠܝܠܐ ، ܦܠܝܠܐ كمياب ، ܩܛܝܢܐ رقيق ܠܐ
ܗܒܝܠܐ غيرانبوه . ܐܝܟ ܢܒܥܐ ܘܡܝ̈ܐ ܕܠܝܗ
ܡܘܦܩܬܐ ܘܦܪܝܣܬܐ ܒܢܒܥܐ ܡܛܪܕܐ ܐܝܟ
ܢܗܪܐ : — آب ܩܠܝܠ ܡܝ̈ܐ ، ܟܘܪ̈ܐ گدار ،
ܡܥܒܪܐ پاياب ܗ . ܕ . ܕܘܟܬܐ ܒܡܝ̈ܐ ،
ܐܝܟ ܒܢܗܪܐ ܕܗܘܝܐ ܠܕܪܐ ܕܝܘܡ ܡܚܠܠ
ܩܠܝܠܘܬܐ ܕܡܢܝܢܗ . ܟܠܝܠܐ . — روزى
ܩܠܝܠ ܠܘܚܡܐ . — ريش ܩܠܝܠ ܕܩܢܐ .
— فهم ܩܠܝܠ ܡܕܥܐ .

تنكار — ܡ، ܟܐܪ

ܒܘܪܩ بوره ، بوراق ܒܝܠܕܘܟ ، ܚܒܪܐ
ܡܠܚܐ .

تنكر — ܡܢ̈ ܢܟܪ

ܐܒܠܘܬ ܡܘܒܠܟܐ صورت ظاهر بخود بستن .
ܢܣܒܘܬ ܦܪܨܘܦܐ ماسك بستن .

تنكه — ܡܐ ܢܐ ܟܗ

(1) ܒܝܬܐ ܐܚܘܬ ܠܒܘܫܐ ܕܢܫܐ .
(2) ܦܪܙܠܐ ܗ . ܕ . ܦܬܝܐ تيغه ܐܝܟ
ܦܬܟܐ ܡܬܗܦܟܐ ܕܥܘܪܐ قطعهٔ تصفيح شده
معدن يافلز .
(3) ܡܬܗܦܟܐ تصفيح شده . — آهن ܦܪܙܠܐ
ܕܦܪܟܐ ܐܝܟ ܘܪܘܟܐ . — برنج ܦܪܙܠܐ ܕܢܚܫܐ .
— كردن ܬܗܦܟܐ . — كار ܬܗܦܟܐ .

تنكى — — ܟܐ

ܩܠܝܠܘܬܐ ، ܩܛܝܢܘܬܐ ، ܛܠܘܬܐ .

تنكير — ܡ، ܟܐܪ

ܥܘܟܠܘ ܡܘܒܠܟܐ تغير صورت ظاهر
ܠܨܒܬܐ ܠܐ ܝܕܝܥܐ . ܐܘ ܒܗܘܟܪ ܡܥܠܠܐ

ܠܦܬܐ ܕܡܟܐ ܟܐ ܡܫܡܬܐ نکره ܐܘ ܡܦܬܐ ܚܫܟ ܦܫܘܬܐ ماسك نقاب .

تنگ – ܐܥܝܩ

ܐܥܝܩܐ ، ܐܠܝܨܐ ، ܕܩܝܩܐ ܐܥܝܩܐ ܐܠܝܨܐ ، ܕܡܨܐ . کوچه – ܫܘܩܐ ܐܥܝܩܐ ، ܕܠܒܫܐ ܐܥܝܩܐ لباس – ܡܕܥܝܐ ܐܥܝܩܐ . نفس – ܢܦܫܐ ܕܥܝܩܐ ܐܥܝܩܐ ܢܦܫܐ تنگ‌نفس – دل ܐܥܝܩ ܠܒܐ ܐܠܝܨܐ – دلی ܐܥܝܩܘܬ ܠܒܐ ܐܠܝܨܘܬܐ . – بخت ܐܥܝܩ ܦܨܐ ، ܒܝܫ ܓܕܐ . – چشم ܥܝܢܐ ܐܥܝܩܬܐ ، ܟܐ ܡܫܒܥܢܐ ، ܥܝܢܐ . – چشمی ܐܥܝܩܘܬ ܥܝܢܐ ، ܟܐ ܡܫܒܥܢܘܬܐ ، ܥܝܢܘܬܐ . – حوصله ܐܠܝܨ ܡܣܒܪܐ . – حوصلگی ܐܠܝܨܘܬ ܡܣܒܪܐ . – دست ܐܝܕܐ ܐܥܝܩܬܐ ، ܡܣܟܢܐ ܐܘ ܡܣܟܢܘܬܐ – دستی ܐܥܝܩܘܬ ܐܝܕܐ ، ܡܣܟܢܘܬܐ ܐܘ ܡܣܟܢܘܬܐ . – روزی ، معاش ܐܠܝܨܘܬ ܣܝܒܪܬܐ . – سال ܫܢܬܐ ܐܠܝܨܬܐ . – سالی ܒܨܘܪܐ ܕܫܢܝܐ . – آب ܡܝܐ ܩܠܝܠܐ : آبگوشت – آب ܘܒܣܪܐ ܡܝܐ ، ܟܐ ܡܝܐ ܐܘ ܒܣܪܐ . – یاب ܐܠܝܨܐ ، ܡܫܟܚܢܐ ܟܐ ܡܫܟܚܢܐ . – کردن ܡܥܝܩܢܐ ܠܥܩܐ ܐܥܝܩܐ . ܐܘ ܠܥܩܐ ܐܥܝܩܐ . ܐܠܝܨܐ ، ܕܡܨܐ . ܐܬܝܐ بتنگ آمدن ܗܘܐ ܐܥܝܩܐ . بتنگ‌آوردن ܠܥܩܐ ܐܥܝܩܐ .

تنگ – –

ܩܢܩܠܐ ܐܘ تنگه ܫܒܝܠ ܐܘܪܚܐ ܐܝܟܢܐ .

تنگ – ܚܙܩ

ܚܙܩܐ ، ܚܙܩܘܬܐ بطر .

تنگبار – ܡܛܥܢ ܐܠܝܨ

ܟܐ ܡܫܬܩܠܢܐ ܚ . ܕ . ܟܐ ܡܫܬܩܠܢܢܐ ܐܝܢܐ ܟܐ ܡܫܬܩܠܢܐ ܚ . ܕ . ܐܠܝܨܐ .

تنگبیز – – ܕܪܘܐ

ܡܫܘܬܐ ܕܡ ܡܫܐܠܬܐ ܕܡܪܘܬܐ .

تنگنا – – ܐܠܨ

ܕܘܟܬܐ ܐܠܝܨܬܐ ، ܐܠܨܐ ܚ . ܕ . ܕܘܟܬܐ ܐܠܝܨܬܐ ܘܡܥܝܩܬܐ ܒܝܬܐ ܒܩܛܝܢܘܬܐ .

تنگه – ܐܥܝܩܬܐ

ܡܠܟܬܐ بغاز ، ܡܥܒܪܬܐ دربند ܢܩܥܬܐ گردنه ܐܘ ܐܠܨܐ تنگنا .

تنگه‌نفس – – ܢܘܫ

ܢܘܫܬܐ ، ܐܥܝܩܘܬ ܢܦܫܐ ، ܐܥܝܩܘܬ ܢܦܫܐ .

تنگی – ܐܥܝܩܘܬܐ

ܐܥܝܩܘܬܐ ، ܟܐ ܐܠܝܨܘܬܐ ، ܐܘ ܐܥܝܩܘܬܐ ܕܝܩܘܬܐ ، ܐܠܝܨܘܬܐ ، ܥܩܬܐ ܕܘܟܬܐ ܕܥܩܬܐ – دادن ܡܥܝܩܢܐ ، ܠܥܩܐ ܐܥܝܩܐ . – کشیدن ܗܘܐ ܐܥܝܩܐ ، ܐܥܩܬܐ ܐܥܝܩܘܬܐ

تنمیق – – ܡܨܠܚ

ܕܐܨܐ ܗܝܡܢܐ .

تنمیه – – ܪܒܝܐ

ܡܪܒܝܢܘܬܐ نمو ، ܡܪܒܝܢܘܬܐ رشد .

تنندو – ܐܢܬܡ ܕܘ

ܓܘܓܝܐ عنکبوت ܐܘ ܫܘܩܝܐ ، ܓܘܓܝܐ ماکو ، ماکوك .

تننده – – ܓܢܝܐ

ܙܩܘܪܐ ، ܙܩܘܪܐ بافنده ܐܘ ܓܘܓܝܐ .

تنودن – ܬܢܘܕܢ
ܚܙܪܐ ، ܙܩܪܐ بافتن .

تنور – ܬܢܘܪ
ܬܢܘܪܐ ، ܢܦܩܬܐ .

تنور – ܬܢܒܘܪ
ܡܬܚܪܘܬܐ ، ܗܘܐ ܚܠܝܐ ܐܦ——
ܡܦܬܚܪܘܬܐ .

تنوز – ܬܢܘܙ تنوزه
ܦܫܩܬܐ ، ܦܠܚܐ ، ܟܠܫܐ شكاف ܦܠܩܐ .

تنوع – ܬܢܒܘܥ
ܫܚܠܘܦ ܐܒܕܢܐ ، ܡܫܚܠܦܘܬܐ .

تنومند – ܬܢܘܡܢܕ
ܚܠܝܡܐ ، ܚܣܝܢ ܓܘܫܡܢܐ ، تناور ، پرچنه .

تنومندی – – ܕܝܐ
ܚܠܝܡܘܬܐ ، ܚܣܝܢܘܬ ܓܘܫܡܢܐ تناوری چنه داری چنه .

تنویر – ܬܢܘܝܪ
(1) ܡܢܗܪܢܘܬܐ ، ܢܘܗܪܐ .
(2) ܡܢܗܪܢܘܬܐ ، ܡܫܟܠܬ ܣܘܟܠܘܬܐ ܘܦܪܫܘܬܐ ܕܡܗܘܐ ܚܕܐ ܕܘܟܬܐ ܘܚܟܡܬܐ ܡܢܟܝܢ . ܡܫܟܠܬ ܣܘܟܠܘܬܐ ܡܢ ܡܢܗܪܢܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬܐ ܐܦ—— ܡܢܗܪܢܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܡܕܝܢܬܐ . – كردن ܢܗܪܐ ، ܡܢܗܪܐ ܢܘܗܪܐ ܠܗܘܐ روشن كردن.

تنویر – –
ܫܘܥܘܕ ܕܡܫܝܚܐ واجبی ، نوره ܗ . ܕ .
ܫܘܥܝܬܐ ܡܢ ܚܝܘܬܐ ܕܢܘܪܐ .

تنویم – ܬܢܘܝܡ
ܕܘܡܟܐ ، ܡܕܡܟܢܘܬܐ ܕܢܘܡܬܐ نوم ܡܢ ܢܝܚܘܬܐ ܕܟܠ ܐܢܫܐ ، ܡܫܠܡܢܘܬܐ ، ܡܕܡܟܢܘܬܐ
ܢܘܗܪܐ : ܢܘܡܬܐ ܕܘܟܐ ܡܫܬܠܡܢܘܬܐ ܠܗ ܡܢ ܡܕܡܟܢܘܬܐ ܘܢܝܚܘܬܐ .

تنویه – – ܬܢܘܝܗ
ܗܘܠܠܐ ܡܢ ܡܫܒܚܢܘܬܐ ܡܗܠܠܢܘܬܐ .

تنه – ܬܢܗ
(1) ܗܘܡܐ ܗ . ܕ . ܡܢܬܐ ܕܐܝܠܢܬܐ كلفت ܘܚܣܝܢܘܬܐ ܕܚܨܐ ܕܐܝܠܢܐ تنه درخت
(2) ܦܓܪܐ تن ، بدن . – دار ܚܣܝܢ ܦܓܪܐ ܚܠܝܡܐ تناور ܚܣܝܢ ܓܘܫܡܢܐ پر چنه .
(3) ܚܘܦܬܐ ، ܚܒܫܬܐ ܘܕܚܝܬܐ ܕܒܐܝܕܐ آرنج .
(4) ܡܚܝܬܐ ، ܕܚܝܬܐ . – زدن ܚܕܘܦܝܐ ، ܚܕܒܘܫܝܐ ، ܡܚܝܬܐ ܕܚܝܬܐ ، ܒܐܝܕܐ . درجمعيت بمن – زد ܡܚܝܐ ܠܗ ܡܚܝܬܐ ܚܠܝܐ ܠܟܘܫ ܐܢܫܐ . – خوردن ܦܓܥܐ ܚܕܘܦܝܐ ، ܚܘܒܫܐ ، ܡܚܝܐ ܒܡܚܝܬܐ .
(5) ܬܘܢܐ ܕܥܟܒܝܬܐ تارعنكبوت . ܐܦ—— ܚܙܪܐ تنيده .

تنها – ܬܢܗܐ
ܠܚܘܕ ، ܒܠܚܘܕ ، ܕܝܚܝܕܗ . – آنجا رفتم ܐܙܠܝ ܒܠܚܘܕܝ ܬܡܢ ܡܢ ܕܝܚܝܕܝ ܐܙܠܝ ܬܡܢ . او در خانه – است ܠܚܘܕܗ ܝܠܗ ܡܢ ܕܝܚܝܕܗ ܝܠܗ ܠܗ ܒܝܬܐ من – ܐܢܐ ܒܠܚܘܕܝ ܐܢܐ ܠܚܘܕܝ .

تنهایی – – ܝܐ
ܒܠܚܘܕܘܬܐ ، ܠܚܘܕܝܘܬܐ .

تنی — ܐܚܝܐ

ܦܪܘܢܝܐ . برادر — ܐܚܐ ܦܪܘܢܝܐ ܗ . ܕ . ܕܢܝܐ .

تنیدن — — ܕܢ

ܚܙܩܐ ، ܘܙܩܐ بافتن ܓܘܙܐ ܕܐ ܚܙܩܐ ܬܘܟܐ عنکبوت تارمی‌تند .

تنیده — — ܕܢܗ

ܚܙܝܩܐ ، ܘܙܝܩܐ بافته .

تنین — ܬܢܝܢ

ܬܢܝܢܐ ، ܚܝܘܬܐ ܚܕ ܚܘܝܐ ܪܒܐ ، ܐܘ ܚܝܘܬܐ ܡܬܚܙܝܢܝܬܐ حیوان اساطیری ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܚܕܐ ܓܘܦܐ ܕܐܪܝܐ ܘܓܦܐ ܕܢܫܪܐ ܘܕܢܒܐ ܕܚܘܝܐ . ܐܘ ܕܡܘܬܐ ܟܘܟܒܝܬܐ ܕܝܬܒܐ ܒܦܠܓܐ ܓܪܒܝܝܐ نیم کره شمالی .

تو — ܐܢܬ

ܐܢܬ ܐܢܬܝ ، ܚܕ ܫܡܐ ܡܦܪܫܐ ܕܦܪܨܘܦܐ ܬܪܝܢܐ ܚܕܢܝܐ ܕܦܪܫܢܝܐ ܘܡܬܡܠܠܢܐ ܡܬܟܢܫܐ ܐܢܫܐ ܕܥܡ ܚܕܘܬܐ الفت خودمانی ܒܗܘܦܐ ܕ شما ܐܢܬܘܢ ، ܐܢܬܝܢ ܡܢ ܐܢܬܘܢ ، ܐܢܬܝܢ .

تو — ܓܘ

ܓܘ، ܠܓܘ ،ܓܘܐ داخل . ܠܓܘ ܡܢ اندر ܡܢ ܠܓܘ ازتو . — درتو ܐܝܟ ܓܘ ܗܘ ܐܝܕܢܐ . — دستی ܗܝܢܝܐ . — دماغی ܓܘ ܕܡܚܝܐ ، ܕܡܚܝܢܝܐ الفی . — دماغی حرف زدن ܕܡܚܝܐ ܡܡܠܠܢܐ ܡܢ ܓܘ ܕܡܚܝܐ .

تواب — ܬܝܒ ܬܝܒܐ

ܬܝܒܐ ، ܗܘ ܕܬܝܒ ܡܢ ܚܛܗܘܗܝ ܘܡܢ ܚܛܝܬܐ ܕܗܘ ܥܒܕ ܐܘ ܕܢܦܩ ܡܢ ܕܘܟܬܗ ܠܦܘܠܚܢܐ . ܐܢܬܬܐ ܬܝܒܬܐ ܗܘ ܕܝܠܗ ܬܝܒܘܬܐ .

توابع — ܐܘ̈ ܬܒܐ

ܣܒܝܒܐ ، ܐܬܪܘܬܐ . دماوند و — آن ܕܡܒܘܢܕ ܘܣܒܝܒܐ .

تواتر — — ܡܫܪ

ܡܫܘܕܥܬܐ شایعه ، ܡܢ ܡܫܬܡܥܢܐ تواتراً ܡܫܘܕܥܢܝܬܐ تواترات .

توارث — — ܝܪܬ

ܝܪܬܘܬܐ ، ܡܝܪܬܢܐ ارث — نمودن ܝܪܬܐ .

تواره — — ܟܪܗ

ܦܪܟܐ ܕܡܢܝܐ .

توازن — — ܘܙܢ

ܫܘܘܝܐ ܕܡܬܩܠܐ ، ܗܘܝܢܐ ܡܫܘܝܐ ܒܡܬܩܠܐ .

توازی — — ܝܐ

ܫܘܘܝܐ ܦܪܝܫܐ .

تواضع — — ܘܟܢ

ܡܟܝܟܘܬܐ ܡܟܝܟܘܬܐ ، ܡܟܝܟܐ فروتنی ، ܡܟܝܟܘܬܐ خشوع حضوع — کردن ܡܟܝܟܐ ، ܗܘܐ ܡܟܝܟܐ متواضع ܗܘܐ ܡܟܝܟܐ فروتن ؛ ܡܟܝܟܐ خاشع .

تواطوء — — ܡܫܪ

ܕܡܘܬܐ ܘ ܫܘܡܝܐ ، ܫܠܡܘܬܐ ܠܐܝܟܝܐ ، ܫܠܡܘܬܐ ܐܡܬܐ ܡܫܡܫܐ رضایت .

توافق — — ܘܦܩ

ܐܘܡܘܬܐ ، ܫܠܡܘܬܐ ، ܫܘܝܐ — آراء ܐܘܡܘܬܐ ܩܢܝܐ ، ܐܘܡܘܬܐ ܕܡܠܝܐ باتفاق آراء ܒܫܘܝܐ ܐܘܡܘܬܐ ، ܐܘܡܢܝܬܐ .

توالد – – ܝܠܕ

ܬܘܠܕܬܐ ܒܣܘܓܐܐ ܕܝܠܕܐ تولد ܘܡܘܠܕܐ مولد (ܡܘܠܕ) – وتناسل ܬܘܠܕܬܐ ܘܡܬܝܠܕܢܘܬܐ ܝܠܕܐ .

توالی – – ܝܠܐ

ܡܬܒܠܘܬܐ، ܗܘܝܬܐ ܡܬܒܠܐ متوالی
ܡܬܒܠܝܬ بتوالی، متوالیاً

توأم – ܬܐܘܡܐ

ܬܐܡܐ، ܙܘܓܐ . برادران – ܐܚܐ ܬܐܡܐ .
دوقولو – کردن ܬܐܡܐ .

توان – ܬܘܐܢ

(1) ܡܨܝܢܐ، ܡܨܝܢܘܬܐ توانایی، ܡܨܝ ܐܢܐ
توانست ܐܢܐ ܚܝܠܐ، ܚܝܠܬܢܘܬܐ .
(2) ܡܨܝܢܐ، ܝܕܥܢܐ . میتوان گفت ܡܨܝܢܐ
ܐܡܪܢܐ، ܝܕܥܢܐ ܕܚܙܝܐ میتوان آنرادید ܡܨܝܢܐ
ܩܢܝܢܐ ܥܬܝܪܬܐ ܝܕܥܢܐ ܥܬܝܪܘܬܐ . – گر
ܥܬܝܪܐ غنی دولتمند . – گری ܥܬܝܪܘܬܐ
ܥܘܬܪܐ ثروت .

توانا – – ܡܨܐ

ܚܝܠܬܢܐ ܚܝܠܬܢܐ . ܐܠܗܐ ܕܡܨܝ ܐܢܐ خدا بهر کاری
– است ܝܕܥܢܐ ܚܝܠܬܢܐ ܐܝܟ ܒܟܠ ܥܒܕܐ ،
ܒܟܠ ܡܕܡ . توانا بود هر که دانا بود ܚܝܠܬܢܐ
ܗܘܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܝܕܘܥܐ .

توانایی – – ܡܨܝ

ܡܨܝܢܘܬܐ، ܚܝܠܬܢܘܬܐ . – فرع دانایی است
ܡܨܝܢܘܬܐ ܦܪܥܐ ܕܝܕܘܥܘܬܐ ܐܝܬܝܗ ܝܘܡ
ܡܨܝ ܐܢܐ ܦܪܥܐ (ܦܐܪܐ) ܕܝܕܥܬܐ ܐܝܬܝܗ .

توانست – – ܡܨܐ

ܡܨܝ ܐܢܐ، ܡܨܝܢܐ، ܡܨܝܢܘܬܐ، ܚܝܠܐ،
ܚܝܠܬܢܘܬܐ . چون توانستم ندانستم چه سود
چونکه دانستم توانستم نبود . ܟܕ ܝܕܥܐ ܡܨܝܢ
ܗܘܐ ܠܐ ܝܕܥܠܝ ܡܘܕ ܥܒܕܢ ܟܕ ܝܕܥܠܝ
ܡܘܕ ܥܒܕܢ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܝ ܡܨܝܢܘܬܐ .

توانستن – – ܡܨܐܢ

ܡܨܝܢܐ، ܗܘܐ ܡܪܐ ܕܡܨܝܢܘܬܐ، ܩܕܘܪܐ .

توانی – – ܪܦܐ

ܪܦܝܘܬܐ – ܡܬܪܦܝܘܬܐ، ܪܦܝܘܬܐ سستی .

توبال – ܛܘ ܒܐܠ

ܡܠܒܬܐ ܕܦܪܙܠܐ، ܕܢܚܫܐ ܣܘܦܪܬܐ براده،
ساوه

توبره – ܛܘܒ ܪܗ

ܣܘܦܠܐ، ܟܝܣܬܐ ܕܟܬܐ ܕܬܠܝ ܒܪܝܫ
ܒܠܝܬܐ دابه ܘܦܝܘܦ ܡܠܒܝ ܦܬܬܐ ܘܣܥܪܐ

توبك – ܛܘ ܒܟ

ܚܒܫܘܫܐ، ܚܒܫܘܫܐ ܐܒܘܟܐ خنفس، سوسك.

توبه – ܬܘ ܒܗ

ܬܝܒܘܬܐ ܐܦ ܗܦܘܟܝܐ ܡܢ ܚܛܝܬܐ – کردن
ܬܝܒ . ܬܝܒܬܐ ܬܝܒܘܬܐ – کار ܬܝܒܐ
– کاری ܬܝܒܘܬܐ .

توبیخ – ܬܘ ܟܝܚ

ܟܘܫܬܐ، ܡܟܘܫܬܐ . – زدن ܟܘܫܐ .
ܡܟܘܫܐ . – آمیز ܡܟܘܫܢܝܐ، ܟܘܫܢܝܐ

توپ – ܛܘܦ

(1) ܫܐܛܘܪܐ، ܛܘܦ – صحرایی ܫܐܛܘܪܐ

ܕܛܘܼܪ̈ܵܐ — کوهستانی ܛܘܼܦܚܵܐ ܕܛܘܼܪܵܐ

— انداز ܙܪܵܩܵܐ ܛܘܼܦܚܵܐ ܝܢ ܙܪܵܩܵܐ ܕܛܘܼܦܚܵܐ

— اندازی ܙܪܵܩܘܼܬ ܛܘܼܦܚܵܐ : — خانه ܒܝܬ

ܛܘܼܦܚܵܐ ܐܘ — ܓܘܼܕܵܐ ܕܛܘܼܦܚܵܐ علم‌توپخانه

— خانه‌صحرایی ܓܘܼܕܵܐ ܕܛܘܼܦܚܵܐ ܕܕܒܪܵܐ

— خانه‌سنگین ܓܘܼܕܵܐ ܕܛܘܼܦܚܵܐ ܝܩܝܼܪܵܐ

— خانه سبك ܓܘܼܕܵܐ ܕܛܘܼܦܚܵܐ ܕܩܠܝܼܠܵܐ .

(2) ܒܢܘܼܕܵܐ ، ܓܘܼܠܵܐ ، ܓܘܼܕܬܵܐ ܝܢ ܓܘܼܠܬܵܐ

— انداختن ܙܪܵܩܵܐ ܛܘܼܦܚܵܐ ܐܘ ܙܪܵܩܵܐ ܒܢܘܼܕܵܐ ،

ܙܪܵܩܵܐ ܓܘܼܠܵܐ ܝܢ ܓܘܼܠܬܵܐ . — زدن ܡܚܵܝܵܐ

ܠܒܢܘܼܕܵܐ . ܡܚܵܝܵܐ ܠܓܘܼܠܵܐ ܠܓܘܼܠܬܵܐ .

توپوز — ܛܘܼܦܘܼܙ

ܚܘܼܛܪܵܐ ، طوپور ، طوپوزی .

توپی — ܛܘܼܦܝܼ

ܒܢܘܼܕܵܐ .

توت — ܬܘܼܬ

ܬܘܼܬܬܵܐ . — سیاه ܬܘܼܬܬܵܐ ܐܘܼܟܡܬܵܐ — فرنکی

ܬܘܼܬܬܵܐ ܦܪܢܓܝܬܵܐ — جنکلی ܬܘܼܬܬܵܐ ܕܕܒܪܵܐ .

شاه — ܬܘܼܬܬܵܐ ܡܠܟܝܬܵܐ — انجیر ܝܬܘܼܬܵܐ .

توتك — ܬܘܼܬܟ

(1) ܡܫܘܼܪܵܐ ܝܢ ܓܫܪܝܬܵܐ ܕܫܚܵܪܵܐ (2) ܐܢܘܼܟܵܐ

ܕܟܠܒܵܐ .

توتون — ܬܘܼܬܘܼܢ

ܬܘܼܬܘܼܢ ، ܡܬܬܢܵܢܵܐ .

توته — ܬܘܼܬܵܗ

ܒܠܫܵܐ . ܡܚܝܬܵܐ سنده‌سلام ܡܚܘܼܬܵܐ ܕܟܠܒ ܒܝܬܵܐ .

توتیاء — ܬܘܼܬ ܬܝܼܐ

ܬܘܼܬܝܵܐ ، ܟܘܼܚܠܵܐ کحل ، ܨܒܥܵܐ سرمه

— البحر ܩܘܼܦܕܵܐ ܕܝܡܵܐ قنفد بهری خارپشت بهری .

توجع — ܬܢܚܵܐ ܐܘܼܝ

ܡܬܢܚܢܘܼܬܵܐ ܝܥܵܐ ܡܫܘܼܚܠܬܵܐ ܕܝܥܵܐ .

توجه — — ܐܘܼܗ

ܡܦܢܝܬܵܐ ܕܟܠܵܐ ، ܡܬܦܢܝܢܘܼܬܵܐ ܝܬܝܒܘܼܬܵܐ

اهتمام ، ܝܨܦܬܵܐ هم ܐܘ ܝܗܒܬܵܐ اعتناء . ܝܨܦܬܵܐ

اجابت — کردن ܡܦܢܝܢܵܐ ܟܠܵܐ ، ܦܢܝ ܟܠܗ ،

ܡܨܦܵܐ ، ܝܬܒܝܼܐ . — داشتن ܝܗܒܬܵܐ ܝܨܦܬܵܐ .

توجهات ܡܬܦܢܝܢܘܼܬܵܐ ، ܝܬܝܒܘܼܬܵܐ ، ܝܨܦܬܵܐ

بی — ܠܐ ܡܬܦܢܝܢܵܐ . ܠܐ ܡܦܢܝܢܵܐ ܕܟܠܵܐ ܝܢ

ܡܕܒܪܵܢܵܐ ، ܕܠܐ ܝܗܒܬܵܐ ، ܡܗܡܠܢܵܐ احمال‌کار .

توحد — ܬܘܚܘܕ

ܝܚܝܕܵܐ ܠܚܘܕܵܐ ، ܗܘܵܝܬܵܐ ܝܚܝܕܵܐ .

توحش — — ܘܚܫ

ܕܒܪܵܝܘܼܬܵܐ ، ܚܫܘܼܟܘܼܬܵܐ ، ܚܝܘܘܵܢܘܼܬܵܐ

سبعیت .

توحید — ܬܘ ܚܝܕ

(1) ܚܕܵܢܵܝܘܼܬ ܐܠܗܵܐ — گو ܚܕܵܢܵܝ ܐܠܗܵܐ

(2) ܡܚܕܵܢܘܼܬܵܐ ، ܚܕܬܵܐ . — کردن

ܚܕܝܐ ، ܠܚܕܵܐ ܚܕ ، ܥܒܕ ܚܕ

توحیش — — ܘܚܫ

ܠܒܪܵܝܬܵܐ ܚܫܘܼܟܵܐ وحشی ܕܒܪܵܝܵܐ ܚܝܘܘܵܢܵܝܵܐ

سبعی .

توخ — ܬܘܼܟ

ܡܠܝܩܬܵܐ گزنه ܚܡܵܬܵܐ ܝܢ ܚܡܵܬܵܐ ܕܡܠܚܵ

ܚܠܝܠ ܡܠܝܠ ܐܢܘܼܟܵܐ انجره .

تودد – ܬܘܿܕ ܕܘܿܕ

ܚܘܒܒܐ ، ܡܫܘܬܦܘܬ ܚܒܝܒܘܬܐ ܗ . ܕ ܡܚܘܝܢܬܐ ܚܒܝܒܘܬܐ وداد ، ܕܚܫܡܘܬܐ دوستی .

توده – ܬܘܿܕܗ

ܟܪܝܘܬܐ ، ܟܕܝܫܐ کپه ، ܟܪܡܘܬܐ جاش خرمن . – خاك ܟܪܝܘܬܐ ܕܥܦܪܐ پشته ، رابیه ، ܡܘܟܪܐ بافه ، ܐܦ ܡܘܟܪܐ ܗ . ܕ ܟܕܝܫܐ ܟܪܡܐ . ܐܦ ܟܢܫܘܬܐ ܗ . ܕ ܓܒܠܬܐ ܓܒܠܐ ܕܟܪܡܐ – کردن ܟܕܫ ܟܕܫܢܐ ، ܟܒܪܐ ، ܡܫܢܐ ܟܕܝܫܐ .

توديع – ܬܘܿ ܕܝܥ

ܫܠܡܐ ܕܦܘܪܫܢܐ ، ܫܩܠܬ ܦܘܪܫܢܐ . – کردن ܫܩܠ ܦܘܪܫܢܐ . – آمیز ܕܦܘܪܫܢܐ . ܣܘܦ وداع . وداعی

تور – ܬܘܪ

ܡܨܝܕܘܬܐ ، ܡܨܝܕܐ ، ܡܨܝܕܬܐ . ܐܦ ܫܒܝܠܬܐ . – ماهی گیری ܡܨܝܕܘܬܐ . – صورت ܫܒܝܠܬܐ ܐܝܟ ܡܨܝܕܘܬܐ ܕܢܘܢܐ – سیمی ܫܒܝܠܬܐ ܕܦܪܙܠܐ .

تورات – ܬܘܿ ܪܐܬ توریه توراة

ܐܘܪܝܬܐ ، ܐܘܪܝܬܐ ܕܡܘܫܐ ܐܘ ܣܦܪܐ ܩܕܝܫܐ ܕܡܘܫܐ اهل – ܝܗܘܕܝܐ .

تورب – ܬܘܿܪ ܪܘܒ

ܪܟܝܟܘܬܐ ، ܢܟܦܘܬܐ .

تورق – ܪܘܩ

ܡܢ ܬܚܘܬ ܐܦ ܛܪܦܐ ܡܦܪܥܝܬܐ ܕܛܪܦܐ ، ܡܦܪܥܝܬܐ ܕܛܪܦܐ .

قابل – ܡܢ ܬܚܘܬܐ ܗ . ܕ ܕܚܐ ܡܢܐ ܩܒܠ ܕܠܐ ܐܝܬ ܬܚܘܬܐ ܐܘ ܠܒܫܐ ܐܘ ܦܪܡܐ .

تورم – ܪܘܡ

ܙܘܥܐ ، ܡܘܙܥܢܐ ܣܘܦ ورم ، متورم .

توره – ܬܘܪܗ

ܬܥܠܐ (ܡܢ ܚܝܘܬܐ ܕܛܪܦܐ) ܗ . ܕ ܬܥܠܐ شغال ، ܟܠܒܐ اهمر .

توری – ܬܘܪܝܐ

ܫܒܝܠܬܐ ، ܕܐܝܠܗ ܫܒܝܠܬܐ تور چراغ – ܩܢܕܝܠ ܫܒܝܠܬܐ .

توریت – ܬܘܿ ܪܝܬ

ܟܢܝܘܬ ܫܡܝܬܐ ، ܟܘܢܝܐ ، ܡܚܘܝܢܬܐ ܟܠܠܬܐ .

توریث – ܫ

ܡܘܪܬܘܬܐ ، ܥܒܕܬܐ ܕܝܪܬܘܬܐ ، ܫܘܬܦܐ ܕܝܪܬܘܬܐ .

توزیع – ܬܘܿ ܙܝܥ

ܡܦܠܓܢܘܬܐ ، ܦܠܓܘܬܐ . ܡܦܠܓܢܘܬ ܝܪܬܘܬܐ . ܡܘܗܒܬܐ مواهب . – کردن ܦܠܓܝܢܐ پخش کردن .

توزیعی – ܝܐ

ܡܦܠܓܢܐ .

توس – ܬܘܣ

ܟܢܪܐ .

توسخ – ܬܘܿܣ ܣܘܚ

ܛܢܦܘܬܐ . ܛܢܦܐ وسخ ܗ . ܕ ܚܫܘܟܘܬܐ ܚܫܝܟܘܬܐ ، ܛܢܦܘܬܐ کثافت .

توسد — — ܣܘܿܕ
ܣܘܿܕܵܐ ܝܲܠܵܐ ܕܫܘܿܕܵܐ وساده ... بالش .

توسرخ — ܛܘܼ ܣܘܼܪܚ
ܬܲܪܘܼܢܓܵܐ ܐܲܬܪܘܿܓܵܐ تارنج یا اترج .

توسط — ܬܘܿ ܣܘܿܛ
ܡܸܨܥܵܝܘܼܬܵܐ . بتوسط این تخارتخانه ܒܡܸܨܥܵܝ ܼ ܼܘܼܬܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ ܕܬܸܓܲܪܘܼܬܵܐ ܐܵܦ ܡܸܨܥܵܝܵܐ ،
ܒܡܘܼܨܥܵܝܵܐ معنی ܕ میانچی .

توسع — — ܣܘܿܥ
ܦܬܵܝܘܼܬܵܐ ، ܪܘܼܚܵܬܵܐ ܦܬܵܝܵܐ متسع . ܪܘܝܚܵܐ
وسیع . ܡܦܲܬܝܘܼܬܵܐ .

توسعه — ܬܘܿ ܣܥܵܗ
ܪܘܼܚܵܐ، ܪܘܝܚܘܼܬܵܐ ܡܦܲܪܣܘܼܬܵܐ ܡܬܘܼܚܵܝܘܼܬܵܐ
امتداد ، ܡܦܲܪܣܘܼܬܵܐ ܐܘ ܘܡܲܬܚܘܼܬܵܐ . — دادن
ܦܬܵܝܵܐ . ܦܪܵܣܵܐ ، ܡܲܬܚܵܐ ܘܲܬܚܵܐ .
— یافتن ܗܘܵܐ ܪܘܝܚܵܐ ܡܦܲܬܝܵܐ . ܘܲܐܬܦܬܝ .

توسل — ܬܘܿ ܣܘܿܠ
ܥܸܢܕܘܼܬܵܐ . ܣܢܝܼܕܘܼܬܵܐ ܝܲܠܵܐ، ܬܟܲܠܬܵܐ ܕܡܸܬܬܲܟܠܵܐ
ܕܡܸܨܥܵܝܘܼܬܵܐ ، ܣܘܼܢܝܵܐ . — بخدا ܒܡܸܨܥܵܝܘܼ
ܐܲܠܵܗܵܐ ، ܒܐܝܼܕܵܐ ܕܐܲܠܵܗܵܐ . — کردن . جستن
ܥܸܢܕܵܐ ܠܘܵܬ .

توسن — ܬܘܿ ܣܘܿܢ
ܠܵܐ ܡܸܢ ܝܘܼܠܦܵܢܵܐ ، ܠܵܐ ܡܸܢ ܡܲܪܕܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ .
ܠܵܐ ܡܲܪܕܝܵܐ ، ܡܲܪܡܪܵܢܵܐ اهنجا ، سرکش ܦܪܝܼܩ
ܣܘܼܣܝܵܐ ܐܘ ܣܘܼܣܝܵܐ ܡܲܪܡܪܵܢܵܐ ܐܘ ܦܪܝܼܩܵܐ .

توسنگ — — ܣܢܘܿܟ
ܩܢܵܥܘܼܬܵܐ قناعت ܗܘܵܝܘܼܬܵܐ ܪܘܝܼ ܪܘܝܚܘܼܬܵܐ .

توسنی — — ܣܲܢܝܼ
ܠܵܐ ܡܸܢ ܝܘܼܠܦܵܢܘܼܬܵܐ ، ܠܵܐ ܡܸܢ ܡܲܪܕܘܼܬܘܼܬܵܐ
ܗ . ܕ ܠܵܐ ܡܲܪܕܘܼܬܵܐ ، ܡܲܪܡܪܵܢܘܼܬܵܐ .

توسیخ — — ܣܝܼܚ
ܙܘܼܗܡܵܐ ، ܕܲܢܚܘܼܬܵܐ ܕܙܘܼܗܡܘܼܬܵܐ توسخ
ܚܘܼܡܝܵܐ .

توسید — — ܣܝܼܕ
ܡܣܘܿܕܵܝܘܼܬܵܐ ܝܲܠܵܐ ܕܫܘܿܕܵܐ وساده بالش .

توسیط — — ܣܝܼܛ
ܡܸܨܥܵܝܵܐ ، ܡܸܨܥܵܝܘܼܬܵܐ ܕܡܸܨܥܵܝܘܼܬܵܐ وسط .

توسیع — — ܣܝܼܥ
ܡܦܲܬܝܘܼܬܵܐ ، ܡܦܲܪܣܘܼܬܵܐ ، ܡܲܪܘܝܚܘܼܬܵܐ
ܕܡܦܲܬܝܘܼܬܵܐ توسع .

توشتر — ܬܘܿ ܫܬܲܪ
ܦܲܬܵܐ بزنر .

توشمال — — ܫܡܵܠ
ܪܝܼܫ ܐܘ ܪܝܫ ܟܘܼܫܲܪܵܐ ، ܪܝܫ ܡܲܠܟܵܐ .

توشه — ܬܘܿ ܫܵܗ
ܙܘܵܕܵܐ . ܗܘܼ ܡܵܐ ܕܫܩܝܼܠ ܐܲܢܵܫܵܐ ܠܐܘܼܪܚܵܐ ܡܸܢ
ܡܸܐܟܘܼܠܬܵܐ ܠܚܲܡܵܐ ܕܐܘܼܪܚܵܐ ܠܐܘܼܪܚܵܐ ܐܘ
ܚܝܘܼܬܵܐ سفر — برداشتن ܫܩܵܠܵܐ ܙܘܵܕܵܐ .
— دادن ܙܲܘܸܕ .

توشیح — ܬܘܿ ܫܝܼܚ
ܨܘܼܒܵܬܵܐ ، ܨܘܼܒܵܬܵܐ ، ܡܨܲܒܬܵܐ . ܨܒܝܼܬܘܼܬܵܐ
ܒܡܨܲܒܬܵܐ ܡܨܲܒܬܵܐ ، توشح مزین .

توصل — ܬܘܿ ܨܘܿܠ
ܡܛܲܝܘܼܬܵܐ ، ܗܘܵܝܘܼܬܵܐ ܕܡܛܵܝܵܐ ܡܛܵܝܵܐ

ܠܐܝܕܢܐ. ܡܓܠܝܬܐ ܫܘܐ ܗܘܝܬܐ ܡܘܕܥܐ،
ܡܚܝܕܘܬܐ.

توصيف – ܬܘܨܝܦ

ܡܫܘܫܠܘܬ ܐܝܬܘܬܐ، ܡܚܘܝܬܐ ܕܐܝܬܘܬܐ
صفت ܝܡ ܕܐܝܬܘܬܐ چگونگی ܕܡܕܠܝ.
ܡܫܘܕܥܘܬܐ، ܐܦ ܫܘܕܥܬܐ تعريف.
ܦܘܫܩܐ تشريح ܡܦܫܩܢܘܬܐ (ܡܦܫܩܢܬܐ).

توصيه – – ܬܘܨܝܗ

ܦܘܩܕܢܐ، ܡܦܩܕܢܘܬܐ ايداء – كردن
ܦܘܩܕܐ مرا بايشان – كنيد ܦܩܘܕ ܠܗ ܒܝܘܗܝ،
ܐܦ ܡܦܩܕܬܐ ܕܢܦܫܐ، ܡܦܩܕܢܐ ܢܦܫܐ.

توضؤ – ܬܘܙܘܐ

ܡܫܝܓܘܬܐ. ܫܝܓܬܐ غسل ܡܢ ܫܘܡ
ܨܠܘܬܐ ܚܙܝ وضو.

توضيح – ܬܘܙܝܚ

(1) ܡܦܪܫܘܬܐ، ܦܘܪܫܐ، ܡܦܪܫܢܘܬܐ
(2) ܠܘܗܪܐ، ܡܢܗܪܢܘܬܐ. – دادن ܦܪܘܫܐ،
ܡܢܗܪܐ. توضيحات ܦܘܪܫܢܐ، ܠܘܗܪܐ.

توضيحى – – ܗܝ

ܦܘܪܫܝܐ.

توضيع – ܬܘܙܝܥ

ܡܟܝܟܘܬܐ، ܡܬܡܟܟܢܘܬܐ، ܡܬܡܟܟܬܐ ܠܟܘܬܐ
ܡܟܟܐ خاشع.

توطن – ܬܘܛܛܢ

ܡܬܝܬܒܘܬ ܥܡܘܪܬܐ، ܡܬܝܬܒܘܬ ܐܬܪܐ
ܗ. ܕ ܝܬܒܬܐ ܥܡܘܪܬܐ ܝܡ ܐܬܪܐ ܗܘ
ܠܚܕܐ ܕܡܟ. – كردن ܝܬܒܐ ܥܡܘܪܬܐ،
ܝܬܒܐ ܐܬܪܐ. اين قبايل در ايران – كردند
ܐܝܠܐ ܫܪܒܬܐ ܝܬܒܝܠܗܘܢ ܥܡܘܪܬܐ ܒܐܝܪܢ.
ܚܙܝ توطين.

توطين – ܬܘܛܝܢ

ܡܝܬܒܢܘܬ ܥܡܘܪܬܐ، ܡܝܬܒܢܘܬ ܐܬܪܐ
ܗ. ܕ ܝܬܒܬܐ ܕܝܘܒܬܐ ܗܘ ܐܢܫܐ ܠܐܬܪܐ،
ܡܥܡܪܢܬܐ ܒܥܡܘܪܬܐ، ܒܐܬܪܐ.

ܠܘܗܪܐ: ܡܬܘܡܐ ܐܝܟܐ ܡܝܟܐ توطن
و توطين ܒܐܬܪܐ ܐܢܐ ܡܢ وطن ܗ. ܕ ܐܬܪܐ
ܕܝܠܝܕܘܬܐ، ܒܝܬ ܐܒܗܬܐ.

توطئه – ܬܘܛܐܗ

ܡܟܝܢܘܬܐ، ܡܘܟܢܐ، ܡܢ ܦܪܘܣܘܬܐ
دسيسه، ܦܠܓܐ فتنه. ܐܦ ܕܪܫܬܐ، ܪܫܝܫܬܐ
– كردن ܡܟܘܢܐ، ܡܟܢܝܐ.

توظيف – ܬܘܙܝܦ

ܡܦܪܣܘܬ ܦܠܚܬܐ تعين وظيفه.

توغ – ܬܘܓ

ܦܠܦܠܬܐ ܝܡ ܒܘܪܟܐ ܡܢ ܕܘܒܪܐ ܕܣܘܣܘܬܐ.

توف – ܬܘܦ

ܦܠܐܘܢܐ.

تو فر – ܬܘܦܘܪ

ܡܪܒܝܘܬܐ، ܣܓܝܐܘܬܐ وفور.

توفق – – ܬܘܦܩ

ܡܥܕܪܘܬܐ، ܡܥܕܪܢܬܐ ܥܘܕܪܢܐ. ܠܡܝܬܬ
ܥܕܪܐ مساعدت، يارى ܝܡ ܡܥܕܪܢܬܐ ܕܐܠܗܐ
(ܕܡܬܝܗܒܐ ܡܢ ܐܠܗܐ).

توفيدن – ܬܘܦܝܕܢ

ܫܘܛܐ ܦܠܐ ܩܠܐ.

توفیر — ܬܘܦܝܪ

(1) ܡܝܘܬܪܘܬܐ ، ܝܘܬܪܢܐ ، ܡܝܬܪܢܘܬܐ افاضت ، ܐܦ (ܒܙܒܢܐ ܫܘܓܢܐ ܦܪܫܬܐ) ܦܘܪܫܢܐ ܝܡ ܦܘܪܥܘܢܬܐ یك ریال با صددینار — ندارد ܠܝܬ ܦܘܪܫܢܐ ܒܝܢܬ ܚܕ ܪܝܐܠ ܘܡܐܐ ܕܝܢܪܐ .

توفیق — — ܬܘܦܝܩ

(1) ܨܠܚܘܬܐ، ܡܘܗܒܬܐ بتوفیق ܒܨܠܚܘܬܐ ܕܐܠܗܐ . ܒܥܘܕܪܐ ܕܐܠܗܐ ܒܡܘܗܒܬܗ . (2) ܡܨܠܚܢܘܬܐ . ܛܘܒܬܘܬܐ خوشبختی . ܡܪܝܐ ܢܗܒ ܠܘܟܘܢ ܡܨܠܚܢܘܬܐ خدا بشما — بدهد ܡܪܝܐ ܝܗܒ ܠܘܟܘܢ ܛܘܒܬܐ . — الهی ، ربانی ܨܠܚܘܬܐ ܐܠܗܝܬܐ ، ܡܪܢܝܬܐ .

توقد — ܬܘܩܘܕ

ܡܝܩܕܢܘܬܐ ، ܝܩܕܬܐ ܒܫܠܗܒܝܬܐ .

توقر — — ܬܘܩܘܪ

ܡܝܩܪܢܘܬܐ ، ܝܩܝܪܘܬ ܕܘܡܪܐ ܣܒܝ وقار ، توقیر .

توقع — — ܬܘܩܘܥ

ܡܣܟܝܢܘܬܐ ، ܣܘܟܝܐ انتظار ، ܣܟܝܬܐ ܐܦ ܣܒܪܬܐ ، ܚܘܪܬܐ . — داشتن ܣܟܘܝܐ . — کردن ܒܥܝܐ ، ܚܘܪܐ ، ܣܟܘܝܐ . اهل — ܡܣܟܝܢܐ .

ܐܢܐ ܝܬܝܒܠܝ ܝܘܠܦܝ ܐܘܚܕܢ
ܒܐܘܪܚܐ ܠܝܠܐ ܕܫܘܦܢܝܐ
ܨܒܝܬܐ ܣܟܝ ܝܠܝ ܫܘܚܕܢ
ܠܚܘܒܩܢ ܡܣܟܝܢܐ ܚܝܐ .

ܠܫܘܦܠܢ ܐܢܐ ܣܘܩܪܢ ܩܒܪܐ
ܐܢܐ ܣܘܪܢ ܒܪܘܚܐ ܡܒܝܢܬܐ
ܒܙܒܢܐ ܕܠܝܬ ܠܗ ܣܒܪܐ
ܒܥܝܢܐ ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܫܢܬܐ .

تاخیرم نده آمدنت در این شب دلواپسی چشمانم توقع دیدارت جانم توقع آغوشت بانتظارم قبری نکن ننگر با روح بی‌توجه بدلی که ندارد امید به‌چشمان خالی از خواب .

توقف — — ܬܘܩܘܦ

ܦܝܫܬܐ ، ܦܘܫܐ ، ܟܠܝܬܐ ܒܥܘܟܒܬܐ . — گاه ܕܘܟ ܦܝܫܬܐ ، ܕܘܟ ܟܠܝܬܐ . — کردن ܦܝܫܐ ، ܟܠܝܐ . بلا — ܡܚܒܪܐ ܗ . ܕ ܕܠܐ ܟܠܝܬܐ ، ܕܠܐ ܥܘܩܒܬܐ ، ܕܠܐ ܝܕܥܬܐ .

توقیر — ܬܘܩܝܪ

ܡܝܩܪܢܘܬܐ ، ܡܝܩܪܬܐ ، ܝܩܪܬܐ ܕܐܝܩܪܐ ، ܐܝܩܪܬܐ ܝܩܝܪܐ . — کردن ܡܝܩܘܪܐ توقیراً ܡܝܩܪܢܐܝܬ .

توقیری — — ܬܘܩܝܪܝ

ܕܐܝܩܪܐ ، ܡܝܩܪܢܐ احترام گذار کلمات — ܡܠܐ ܡܝܩܪܢܝܐ قوقیرات ܐܝܩܪܐ .

توقیف — — ܬܘܩܝܦ

(1) ܚܒܘܫܝܐ ، ܟܠܘܝܬܐ . سەروزدر — بود ܒܚܒܘܫܝܐ ܗܘܐ ܠܬܠܬܐ ܝܘܡܢܐ تحت — ܬܚܬ ܚܒܘܫܝܐ (2) ܚܒܘܫܝܐ ܕܟܣܦܐ ، ܚܒܘܫܝܐ ܕܩܢܝܢܐ املاك . ܦܘܩܕܢܐ ܕܚܒܘܫܝܐ حکم‌توقیف (شخص) ܦܘܩܕܢܐ ܕܚܒܘܫܝܐ ܕܟܣܦܐ حکم‌توقیف (دارایی) .

توقيفي – – ܦܝܼܐ

ܡܣܲܪܒܼܐ . ܡܥܲܟܒܼܢܘܼܬܐ .

توك – ܬܘܼܟ

ܥܲܝܢܵܐ چشم .

توكل – ܬܘܲܟܘܼܠ

ܬܘܼܟܵܠܐ، ܬܟܵܠܐ، ܬܘܼܟܠܵܢܐ تكلان – كردن ، داشتن ܬܟܵܠܐ . ܬܟܝܼܠـܐ ܗ . ܕ ܣܒܲܪܬܵܐ ܠܐܢܫܐ. ܗܝܡܢܐ ܥܠܘܼܗܝ ܘܡܫܥܒܕܐ ܒܝܕܘܗܝ. ܐܦ ܬܟܝܠܘܼܬܵܐ ܒܫܘܼܠܛܵܢܐ ܕܡܗܝܡܢܘܼܬܐ ܕܐܢܫܐ ܐܚܪܢܐ ܬܟܝܠـܐ وكيل .

ܒܘܼܗܵܪܵܐ : ܒܟܬܒܼܢ ܦܘܼܪܫܵܢܐ ܟܬܝܼܒܼܵܐ ܬܟܝܠـܐ ܘܬܟܝܠܘܼܬܵܐ ܟܬܝܼܒܼܝܢ ܐܝܟ ܘܡܫܲܟܚܵܢܐ فاعل‌ومفعول . ܒܫܘܼܠܛܵܢـܐ ܟܬܝܼܒܼܵܐ ܬܟܝܠـܐ ܘܬܟܝܠܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ وكيل‌وكالت . ܒܫܘܼܠܛܵܢـܐ ܡܗܝܡܢܐ مطمئن . اطمينان .

توكلي – – ܠܝܼ

ܦܫܝܼܛܐ ܥܠ ܬܘܼܟܵܠܐ ܘܬܘܼܟܠܵܢܘܼܬܐ .

توكيل – ܬܘܼ ܟܝܼܠ

ܡܫܲܠܛܘܼܬܐ ܬܟܝܼܠܵܐ ܝܢ ܡܫܲܠܛܘܼܬܐ ܫܠܝܼܚܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܡܫܲܠܛܘܼܬܐ ܕܐܢܫܐ ܐܚܪܢܐ ܬܟܝܠـܐ وكيل ܘܫܠܝܼܚܘܼܬܵܐ نماينده .

تولا – ܬܘܲܠ ܠܵܐ تولى

ܬܫܒܘܚܐ ܪܚܡܐ . ܩܒܼܠܬܐ ܕܐܢܫܐ ܐܚܪܢܐ ܪܚܡܐ دوست . ܪܚܡܘܼܬܐ دوستى – كردن ܢܣܒܐ ܪܚܡܐ . ܩܒܼܠܐ ܪܚܡܐ . ܗܘܐ ܪܚܡܐ ܥܡ ܐܝܢܫܐ .

تولبند – ܬܘܼܠ ܒܲܢܕ

(1) ܟܘܼܦܝܼܬܵܐ، ܫܲܡܲܫܬܵܐ عمامه (2) ܒܲܪܒܘܼܙܵܐ ܩܝܼܦܵܐ ريز .

تولد – ܬܘܲܠ ܠܘܼܕ

ܝܠܕܵܐ، ܡܘܼܠܵܕܵܐ مولد . ميلاد ܒܪܝܼܬܐ پيدايش . – كردن ܝܠܕܵܐ ، ܒܪܵܝܐ – شدن ܦܝܫـܐ ܝܠܝܼܕܵܐ ، ܗܘܝܐ .

تولك – ܬܘܼ ܠܟ

ܡܫܲܠܚܘܼܬ ܝܘܡ ܕܡܫܲܠܚܘܼܬ ܣܥܪܐ ، ܥܡܪܐ ، ܡܣܟܢܐ مو ، پشم ، پوست ريزى ܦܲܠܓܘܼܬܐ .

توله – ܬܘܼ ܠܗ

ܝܠܕܐ ܕܚܝܘܼܬܐ حيوانات ܕܟܠܒܐ توله‌سك ، ܓܘܪܝܐ توله‌شير .

توليد – ܬܘܲ ܠܝܕ

ܡܘܠܕܢܘܼܬܐ ܐܦ ، ܡܝܠܕܢܘܼܬܐ ܗ . ܕ ܗܘܝܼܬܐ ܠܗܝ ܕܝܠܕܐ . – كردن ܡܘܠܕܢܐ ، ܒܪܝܐ ، ܡܥܠܝܐ ܠܐܝܬܘܼܬܐ .

تون – ܬܘܼܢ

ܒܝܬ ܢܘܪܐ ܕܡܫܡܫܬܐ حمام . ܐܬܘܢܐ . – تاب ܡܓܒܘܪܐ ܕܐܬܘܢܐ – تابى ܡܓܒܘܪܘܼܬ ܐܬܘܢܐ .

تونى – ܬܘܼ ܢܝ

ܕܐܬܘܢܐ ، ܕܐܬܘܢܐ ܐܦ ܒܣܝܡܐ ܠܗ ܐܬܘܢܐ .

توهم – ܬܘܲܗ ܗܘܼܡ

ܦܘܼܗܵܡܵܐ ܣܘܝܐ وهم .

توهمی – – ܡܝܐ

ܦܗܡܢܝܐ ܣܘܝܐ وهمی .

توهین – ܬܘܗܝܢ

ܨܘܚܝܐ، ܨܚܒܐ، ܨܘܚܢܐ افحاش ܨܘܚܝܢܘܬܐ فحش . – کردن ܨܚܒܘܢܐ ܨܚܘܝܐ . – آمیز ܡܨܚܒܢܐ . ܡܨܚܢܢܐ – بمقدسات ܓܚܠܘܦܐ ܕܡܩܕܫܐ ܨܘܚܝ ܡܩܕܫܐ .

تویه – – ܬܘܝܗ

ܩܫܬܐ ܕܡܛܪ آفندك قوس‌وقزح .

تویی – – ܬܝܐ

ܕܠܘܐ . ܠܘܢܐ .

ته – ܬܗ

(1) ܫܬܐ، ܫܬܐ ܡܢ ܫܬܬܐ ܗ. ܕ ܡܐܢܬܐ ܚܬܝܬܐ ܕܡܢܕܝ . ܐܡܝ : ܫܬܬܐ ܕܡܝܐ . ܕܟܣܐ، ܕܫܠܦܐ، ܕܫܢܐ، ܕܠܒܘܫܐ (2) ܟܬܐ، ܠܒܐ ܡܢ ܠܒܐ (3) ܠܒܘܒܐ از – دل مجم ܠܒܘܒܐ ܕܠܒܐ . – بساط ܡܢܕܝ ܠܐ ܙܢܝܬܐ – ديك ܟܘܙܐ ܡܢ ܫܘܠܐ ܦܠܠܘ ܐܣܝܪܐ ܠܫܬܬܐ ܕܩܕܪܐ ديك . – سفره ܦܬܘܪܐ ܕܟܬܘܬܐ . – نشين ܫܠܝܬܐ – نشينى ܫܠܝܢܘܬܐ .

تهاجم – ܬܗܐ ܠܘܡ

ܩܪܬܐ ܠܚܕܕܐ. ܩܪܒܘܬܐ هجوم حمله ܡܣܩܠܬܐ ܠܘܩܒܠܐ يورش – کردن ܩܪܝ، ܩܪܬܐ ܠܩܒܠܐ، ܠܩܘܒܠܐ ܡܢ ܡܫܠܘܒܐ ܚܕܕܐ .

تهاجمی – – ܠܘܡܝܐ

ܩܪܬܐ . اتفاق – ܚܘܩܝܐ ܩܪܬܐ .

تهادی – – ܕܝܐ

ܡܫܕܪܢܘܬܐ ܚܕܕܐ ܗ. ܕ. ܫܕܪܢܘܬܐ ܕܫܕܪܝܬܐ هدايا، ܕܡܘܗܒܬܐ، ܕܡܘܗܒܬܐ مواهب ܚܕ ܠܐ ܗܘ ܠܚܕܕܐ .

تهاون – – ܗܘܢ

ܡܒܣܪܢܘܬܐ، ܒܣܪܢܐ تحقير، ܒܣܝܪܘܬܐ احتقار . ܐܦ ܡܗܡܝܢܘܬܐ اهمال ܡܫܟܚܢܘܬܐ بی توجهی . – کردن ܡܒܣܪܝܐ، ܡܫܘܚܝܐ .

تهیج – ܬܗܒ ܒܘܓ

ܙܘܥܐ، ܙܥܬܐ .

تهتك – ܬܗܬ ܬܘܟ

ܡܫܬܥܠܢܘܬܐ، ܠܐ ܢܟܦܘܬܐ تنگ، ܡܫܠܢܘܬܐ فضاحت ܣܘܝܐ هتك .

تهجد – ܬܗܓ ܓܘܕ

ܥܝܪܘܬܐ، ܫܗܪܐ بازیره، شب زنده داری .

تهجی – – ܓܝܐ

ܡܗܓܝܢܘܬܐ، ܗܓܝܬܐ هجی، املا – کردن ܗܓܝܐ ܗ. ܕ. ܩܪܝܐ ܐܬܘܬܐ ܒܗܓܝܐ . حروف – ܐܬܘܬܐ ܫܬܐ . بترتیب حروف – ܒܣܕܪܐ ܕܐܬܘܬܐ ܫܬܐ .

تهدد – ܬܗܕ ܕܘܕ

ܠܘܡܐ، ܠܘܡܬܐ .

تهدید – ܬܗ ܕܝܕ

ܠܘܝܡܘܬܐ، ܠܘܡܐ . – کردن ܠܘܡܝܐ . – آمیز ܡܠܘܡܢܐ کلامات – آمیز ܡܠܘܡܢܝܬܐ ܡܠܘܡܢܝܬܐ . تهدیدات ܠܘܡܐ، ܠܘܝܡܘܬܐ .

تهذیب — — ܕܝܒ

(1) ܡܪܕܘܬܐ . — اخلاق ܡܪܕܘܬܐ ܕܥܡܡܐ .

(2) ܡܕܟܝܢܘܬܐ ، ܬܘܩܢܐ ܡܬܩܢܢܘܬܐ ، ܬܘܩܢܐ ܡܬܩܢܢܘܬܐ . — كردن ܡܕܟܐ ، ܡܬܩܢܐ ، ܬܩܢܐ .

تهزل — ܗܘ ܙܘܠ

ܡܙܠܐ ، ܡܠܐ ܕܡܝܠܐ ، ܫܠܝܛܘܬܐ ، ܦܘܚܙܐ بذله . ܐܘ ܡܠܬܐ ܕܒܗ ܫܥܝܐ ܡܗܡܟܢܘܬܐ ܕܡܥܠܐ ܕܠܒܐ .

تهزيل — ܗ ܙܝܠ

(1) ܕܘܥܝܐ ، ܡܕܥܬܐ ܕܡܬܥܒܕ ܢܚܝܦܐ هزيل ، ܢܚܝܦܐ نحيف ، ܕܟܫܝܪܬܐ ܢܚܝܦܘܬܐ نحيفى ، ܕܢܚܝܦܘܬܐ هزال .

(2) ܡܬܢܚܦܢܘܬܐ ܡܬܢܚܦܢܘܬܐ . — عين ܡܬܢܚܦܢܘܬܐ ܕܥܒܕܐ .

تهلكه — ܗ ܠܟ ܗ

ܡܘܒܕܢܘܬܐ ، ܡܚܒܠ هلاكت ܡܘܒܕܢܘܬܐ ، ܐܒܕܢܐ بوار ܐܘ ܣܟܢܐ خطر ، ܣܟܢܬܐ ܕܡܘܬܐ .

تهلل — ܗ ܗܠ ܠܠ

ܚܕܘܬܐ ܕܦܐܝܐ ، ܚܕܝܘܬܐ بشاشت .

تهليك — ܗ ܠܝܟ

ܡܘܒܕܢܐ ، ܡܘܒܕܢܘܬܐ ابارة .

تهليل — ܗ ܠܝܠ

ܫܘܒܚܐ (ܫܘܒܚܐ ܠܐܠܗܐ) ܗ . ܕ . ܘܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ تجليل . ܘܡܠܐ ܫܘܒܚܐ ، ܗܠܠܘܬܐ ܕ لا اله الا الله (ܠܝܬ ܐܠܗܐ ܐܠܐ ܐܠܗܐ) .

ܬܗܠܝܠܐ : ܫܘܒܚܐ ܕܗܘ ܠܐ ܐܝܬ ܫܘܒܚܐ ܕܡܬܗܠܠܝܢ ܗ . ܕ . ܡܘܒܚܬܐ ܕܡܬܝܐ استهزاء . — خواندن ܫܘܒܚܐ ، ܘܡܠܐ ܫܘܒܚܐ .

تهم — ܗ ܗܡ

ܓܢܒܪܐ دلير ، ܓܢܒܪܐ ، ܚܣܝܪܐ ܕܕܡܘܬܗ بى‌نظير ܚܣܝܪ تهمتن .

تهمت — ܗܡ ܡܬ

ܡܬܚܫܕܢܘܬܐ ، ܡܬܚܫܕܢܘܬܐ ܡܬܚܫܕܢܐ اتهام ، ܡܫܘܐܠܐ شكايت — كردن ܡܬܚܫܕܢܐ ، ܚܫܕܐ ܥܡ ܡܬܚܫܕܢܐ . — آميز ܡܬܚܫܕܢܐ ܡܬܚܫܕܢܐ . — زده ܡܬܚܫܕܢܐ ܡܬܚܫܕ .

تهمتن — ܗ ܗܡ ܬܢ

ܓܢܒܪܐ ، ܚܝܠܬܢܐ ܬܩܝܦܐ تناور ، تنومند ܘܓܢܒܪܐ دلير ܕܓܢܒܪܐ بهادر ، ܚܣܝܪܐ ܕܕܡܘܬܗ بى‌نظير ، تهم . ܕܐܬܐ ܐܝܟ ܐܢܫ ܕܟܘܢܝܐ لقب ܠܪܘܣܬܡ ، ܕܟܘܢܝܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ، ܓܢܒܪܐ ܕܡܬܩܢܢܘܬܐ ܕܡܬܩܢܢܘܬܐ ܕܓܢܒܪ .

تهنيت — ܗ ܢܝ ܬ

ܒܘܪܟܬܐ ܚܕܘܬ تبريك ܚܕܘܬܐ . — آميز ܕܒܘܪܟܬܐ . — نامه ܐܓܪܬܐ ܕܒܘܪܟܬܐ .

تهور — ܗ ܗܘ ܘܪ

ܡܪܗܒܢܘܬܐ . — بخرج دادن ܗܘܐ ܡܪܗܒܐ ، ܡܚܘܝܢܐ ܡܪܗܒܢܘܬܐ . — آميز ܡܪܗܒܐ .

تهوع — — ܘܥ

ܐܘܥܐ ܥܡ ܬܗܘܥܬܐ بتكن ܗ . ܕ . ܬܗܘܥܬܐ ܕܪܪܐ غشيان — آور ܡܬܗܘܥܢܐ ، ܡܬܗܘܥܢܘܬܐ ܕܪܪܐ . — پيدا كردن ܬܗܘܥܐ .

تهویه – [illegible]
[illegible] هوا . – کردن [illegible]

تهی – [illegible]
[illegible] . – کردن [illegible] . – پا
[illegible] برهنه پا . – چشم
[illegible] . – دست
[illegible]
[illegible] . – دستی [illegible]
[illegible] . – مغز [illegible]
[illegible] . – میان [illegible] اجوف . [illegible]
[illegible] توخالی . – گاه [illegible] .

تهیج – [illegible]
[illegible] .

تهیه – [illegible]
[illegible]
[illegible] تدارك ، [illegible] تهیه ازواد . – کردن
[illegible] .

تهییج – [illegible]
[illegible]
تحریك . – کردن [illegible] .

تی – [illegible] توخ
[illegible] توخ .

تیاتر – [illegible]
[illegible] تماشاخانه ، نمایشگاه .

تیار – [illegible]
[illegible] حاضر آماده .
– کردن [illegible] .

تیاری – [illegible]
[illegible] .

تیان – [illegible]
[illegible] پاتیل .

تیپ – [illegible]
(1) [illegible] .
(2) [illegible] لشکرسپاه .

تیپا – [illegible]
[illegible] .

تیپچه – [illegible]
[illegible] .

تیتالی – [illegible]
[illegible] مداهی .

تیر – [illegible]
(1) [illegible] . – وکمان [illegible] .
(2) [illegible] تیر سقف .
(3) [illegible] تیر تلگراف .
(4) [illegible] تیرك .
(5) [illegible]
تیر تفنگ [illegible] تیرسنگ ، [illegible]
[illegible] تیرفلاخن . – زدن [illegible]
[illegible]
تیرانداختن – شهاب ، آسمانی [illegible]
[illegible] . – انداز [illegible]
[illegible] تیرزن – اندازی [illegible]
[illegible] . – ساز [illegible] – دان

ܬܝܼܪܬܵܐ ܕܓܐܪܹ̈ܐ ، ܡܚܹܪܩܵܐ ترکش یا تیرکش
ـ کوب ܡܡܲܚܒܵܢܵܐ میخ‌کوب ـ کوبی
ܡܡܲܚܒܵܢܘܼܬܵܐ میخ‌کوبی ، ܡܚܲܬܬܵܐ ܕܣܸܟܬܵܐ .
ـ نشانه ܢܝܼܫܵܐ ، نشان ، هدف ܢܝܼܫܵܐ ܕܢܝܼܫܵܐ .
ـ کشتی ܩܘܼܠܥܵܐ دیرک ، تیرک کشتی ، ܐܸܣܛܘܼܢܵܐ
دکل . ـ باران ܡܸܛܪܵܐ ܕܓܐܪܹ̈ܐ ، ܕܡܲܚܬܘܼܬܵܐ
ܚܸܨ ܗܘܼܝܵܐ . ـ باران کردن ܡܵܛܪܵܐ ܕܡܲܚܬܘܼܬܵܐ .

تیر — —

ܢܲܩܫܵܐ ܪܒܝܼܥܵܝܵܐ ܕܝܲܪܚܵܐ ܝܲܪܚܵܢܵܝܬܵܐ
ܕܦܵܪ̈ܣܵܝܹܐ .

تیر — —

ܓܲܒܵܪܵܐ ، ܗܘܼ ܕܗܘܵܐ ܡܲܟܬܵܒܵܐ ܓܒܝܼܗ هندوانه
تیر ܝܘܼܠܦܵܢܵܐ ܓܒܝܼܬܵܐ .

تیر — —

ܚܫܘܼܟܵܐ سیاه تیره .

تیراژه — ܬܝܼ ܪܵܐ ܙܹܗ

ܩܸܫܬܵܐ ܕܡܸܛܪܵܐ آفنداك ، سندکیش قوس‌قزح .

تیرك — ܬܝܼ ܪܲܟ

(1) ܩܲܪܘܼܡܵܐ ، ܡܲܪܩܵܐ ܗܘܼ ܐܵ ܡܩܲܘܡܵܢܝܼܬܵܐ
ܕܒܲܝܬܵܐ ܕܩܲܝܣܵܐ .
(2) ܣܲܡܟܬܵܐ ، ܣܬܵܡܬܵܐ .
(3) ܣܸܟܬܵܐ .
(4) ܩܘܼܠܥܵܐ ، ܐܸܣܛܘܼܢܵܐ دکل ـ زدن
ܩܵܡܹܐ ܠܩܲܝܣܵܐ ܕܩܘܼܠܥܵܐ .

تیرگی — — ܬܝܼܪܵܝܵܐ

(1) ܚܫܘܼܟܘܼܬܵܐ ، ܥܲܡܘܼܛܘܼܬܵܐ ،
(2) ܕܠܝܼܚܘܼܬܵܐ ، ܥܲܟܝܼܪܘܼܬܵܐ کدر (ܟܲܕܲܪ)
ـ ذهن ܥܲܡܘܼܛܘܼܬ ܡܲܕܥܵܐ ، ܥܲܡܘܼܛܘܼܬ ܬܘܼܪܥܵܬܵܐ .
ـ هوا ܕܠܝܼܚܘܼܬ ܐܵܐܲܪ .

تیرم — — ܬܝܼܪܲܡ

ܡܲܠܟܬܵܐ ملکه .

تیرمار — ܬܝܼܪ ܡܵܪ

ܐܲܟܵܕܵܐ ، ܕܘܼܒܵܪܵܐ افعی ، ܐܲܟܸܕܢܵܐ ، ܚܘܼܝܵܐ ܚܸܨ
ܣܘܼܦܵܐ ܫܲܠܝܵܐ ܫܘܼܠܵܐ .

تیره — ܬܝܼ ܪܹܗ

(1) ܚܫܘܼܟܵܐ ، ܥܡܘܼܛܵܐ ، ܐܲܥܡܘܼܛܵܐ .
(2) ܕܠܝܼܚܵܐ ، ܥܲܟܝܼܪܵܐ کدر (ܟܲܕܲܪ) .
ـ شدن ܗܘܵܐ ܚܫܘܼܟܵܐ ، ܐܲܥܡܘܼܛܵܐ ، ܕܠܝܼܚܵܐ .
ـ کردن ܐܲܚܫܸܟ ، ܥܲܟܸܪ ، ܕܠܝܼܚܵܐ ܐܲܘ
ܚܫܘܼܟܵܐ ܥܲܡܘܼܛܵܐ ܚܸܨ ܡܲܥܡܘܼܛܵܢܵܐ . ـ بخت ،
روز ܚܫܘܼܟ ܓܲܕܵܐ ، ܕܒܝܼܫ ܓܲܕܵܐ . ـ دل
ܚܫܘܼܟ ܠܸܒܵܐ . ـ رنگ ܚܫܘܼܟ ܓܘܼܢܵܐ ،
ܐܲܥܡܘܼܛܵܐ . ـ مغز ܚܫܘܼܟ ܡܘܼܚܵܐ ܚܸܨ ܩܕܵܠܵܐ .

تیز — ܬܝܼܙ

ܚܲܪܝܼܦܵܐ ، ܠܲܚܝܼܫܵܐ ، ܥܲܣܩܵܢܵܐ تند ، حاد
ܐܲܘ ܥܒܝܼܕܵܐ تند . چاقوی ـ ܣܲܟܝܼܢܵܐ ܚܲܪܝܼܦܵܐ
صدای ـ ܩܵܠܵܐ ܚܲܪܝܼܦܵܐ . ـ بین ܚܲܪܝܼܦ
ܚܙܵܬܵܐ . ـ چشم ܚܲܪܝܼܦ ܥܲܝܢܵܐ . ـ چنگ
ܚܲܪܝܼܦ ܛܘܼܦܪܹ̈ܐ ܚܸܨ ܫܲܠܘܼܦܵܐ . ـ فهم ܚܲܪܝܼܦ
ܗܵܘܢܵܐ ، ܗܵܘܢܵܢܵܐ . ـ گوش ܚܲܪܝܼܦ ܫܡܵܥܵܐ .
شمشیر ـ ܣܲܝܦܵܐ ܠܲܚܝܼܫܵܐ . زبان ـ ܠܸܫܵܢܵܐ
ܠܲܚܝܼܫܵܐ . مزه ـ ܛܲܥܡܵܐ ܥܲܣܩܵܢܵܐ تند ؛
دژن . ـ بال ، پر ܥܒܝܼܕ ܓܸܦܵܐ . ـ پا
ܥܒܝܼܕ ܓܲܠܓܵܠܵܐ ، ܩܲܠܝܼܠܵܐ چابك ، فرز . ـ تازه
دو ܥܒܝܼܕܵܐ ܐܲܘ ܥܒܝܼܕܵܐ ܣܸܓܝܼ . ܐܲܘ
ܥܒܝܼܕܝܼܬ . رفت خانه ܥܒܝܼܕܝܼܬ ܐܹܙܠܝ ܒܹܝܬܘܿܗ
ܒܲܝܬܵܐ . ـ گر ܡܲܠܛܵܫܵܢܵܐ . ـ کردن
ܡܲܠܛܸܫ ܥܒܝܼܕܵܐ .

تیز — —

ܚܘܪܛܢܘܬܐ ܝܢ ܚܪܛܢܘܬܐ ضرطه ، گوز .
— دادن ، تیزیدن ܚܪܛܐ .

تیزاب — ܡܝܐ ܙܥܐ

ܡܝ̈ܐ ܚܪܝܦܐ ، ܡܝ̈ܐ ܕܫܘܠܛܢ . — سلطانی
ܡܝ̈ܐ ܕܫܘܠܛܢ ܡܠܟܝܐ .

تیزی — — ܙܝܐ

ܚܪܝܦܘܬܐ ، ܠܛܝܫܘܬܐ ، ܚܪܝܦܘܬ ܡܘܬܬܠܘܬܐ . ܚܪܝܦܘܬ ܟܠܒܐ ܚܪܝܦܘܬ ܥܝܢܐ ، ܚܪܝܦܘܬ ܪܘܚܐ ܚܪܝܦ تیز .

تیزیدن — — ܦܪܘ

ܚܪܛܐ گوزیدن .

تیسر — ܐ ܬܣ ܣܘܪ

ܗܘܝܐ ܕܠܝܟܐ آسان ، ܦܫܝܩܐ سهل
ܕܠܝܟܘܬܐ آسانی ، ܦܫܝܩܘܬܐ سهولت .

تیشه — ܡܝܐ ܬܝܫܗ

ܚܨܝܢܐ ، ܦܠܩܝܬܐ اهران ، ܬܪܦܐ تبر .
— برخود ܐܬܪܐ ، ܡܚܝܬܐ ܕܓܢܗ .

تیغ — ܡܝܓ

(1) ܣܝܦܐ شمشیر .
(2) ܡܓܪܘܬܐ استره ܡܠܚܝܬܐ تیغ دلاکی .
(3) ܡܣܡܪܐ نیشتر .
(4) ܙܠܝܓܐ ، ܙܗܪܝܪܐ ܕܫܡܫܐ . — سحر
ܙܠܝܓܐ ܕܨܦܪܐ .
(5) ܟܘܟܐ ܝܢ ܩܛܘܐ . — نیزکن ܡܥܘܙܐ ܝܢ ܡܙܢܐ ܡܫܚܠܬܐ سنگ‌فسان ، ܚܠܝܬܐ ابسار — دار ܟܘܟܐ ܝܢ ܩܛܘܐ ܐܦ ܫܠܝܚ ܣܝܦܐ . ܓܠܝܙ ܣܝܦܐ تیغزن .

تیغال — — ܓܐܠ

ܦܫܟܐ ، ܡܙܘܙܘܬܐ آغل سبغار .

تیغه — — ܓܝܗ

(1) ܦܠܚܐ ، ܚܠܘܦܘܬܐ . — این چاقو تیز است ܦܠܚܐ ܕܐܗܐ ܣܟܝܢܐ ܚܪܝܦܐ ܝܠܗ .
(2) ܦܣܬܐ ܡܨܥܝܬܐ ܣܘܦ جدار .
(3) ܦܠܚܐ ܗ . ܕ . ܦܠܓܐ ܡܦܠܣܬܐ ܕܦܪܙܠܐ قطعه تصفیح شده معدن یا فلز . — دار ܡܠܐ ܕܦܠܚܐ . — کشیدن ܟܬܒܐ ܦܣܬܐ ܡܨܥܝܬܐ دیواد وسطی .

تیغی — — ܓܝܐ

ܕܣܝܦܐ ، ܕܟܘܟܐ ܝܢ ܕܩܛܘܐ . ܐܦ ܣܝܦܢܝܐ ، ܟܘܟܢܝܐ ܗ . ܕ . ܟܘܟܡܢܝܐ ܕܣܝܦܐ ، ܕܟܘܟܐ .

تیقظ — ܐܬܝ ܓܘܙ

ܡܠܝܪܘܬܐ ، ܗܘܝܬܐ ܠܝܪܐ بیدار ܐܦ ܠܝܪܘܬܐ یقظه بیداری .

تیقن — — ܓܘܢ

ܠܐ ܡܬܦܩܦܩܘܬܐ ، ܫܬܝܬܘܬܐ .

تیل — ܡܝܠ

ܕܝܩܐ ܝܢ ܩܫܐ ܠܘܥܒܬܐ نوك ، ܠܘܥܙܬܐ نقطه.

تیله — — ܠܝܗ

ܫܘܥܠܐ مهره . — بازی ܓܐܠܬܐ ܕܫܘܥܠܐ .

تیم — ܡܝܡ

ܦܝܬ ܝܬܠܬܐ ܓܘܠܐ (ܗܘ ܟܠܝܒܐ) ، ܦܝܬ ܥܪܒܬܐ ܓܘܠܐ (ܗܘ ܐܪܚܐ) کاروانسرا
— چه ܦܝܬ ܝܬܠܬܐ ، ܦܝܬ ܥܪܒܬܐ ܠܒܝܐ .

تیما — ܬܹܝܡܵܐ

ܦܲܪܝܼܬܵܐ ، ܡܲܕܒܪܵܐ بیابان ، ܒܲܪܝܼܬܵܐ صحرا ܦܲܪܵܐ بادیه . ܚܘܼܠܵܐ چول .

تیماج — ܬܹܝܡܵܓ̰

ܓܸܠܕܵܐ ، ܡܲܫܟܵܐ ܕܥܸܙܵܐ .

تیمار — ܬܹܝܡܵܪ

ܡܫܲܡܫܵܢܘܼܬܵܐ ، ܛܲܪܘܝܼܬ ܕܟܪܝܼܗܹܐ . ܛܲܪܘܝܼܬܵܐ پرستاری — کردن ܫܲܡܸܫ . — خانه ܒܹܝܬ ܟܪܝܼܗܹܐ .

تیماس — ܬܹܝܡܵܣ

ܥܵܒܵܐ جنگل ، ܥܵܒܝܼܬܵܐ جنگل کوچک ، ܒܹܝܬ ܥܵܒܹܐ عابه .

تیمم — ܬܲܝܲܡܡܘܿܡ

ܕܟܝܼܬܵܐ ܦܬܵܚܬܵܐ وضو ܕܥܘܼܦܪܵܐ ܒܚܠܵܦ ܡܝܼܵܐ ܡܢ ܦܲܬ ܕܟܝܼܬܵܐ . ܫܘܓܫ توضو ، وضو .

تیو — ܬܹܝܘ

ܚܲܝܠܵܐ ، ܚܲܝܠܬܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܚܲܡܣܢܵܢܘܼܬܵܐ تاب ܡܣܲܝܒܪܵܢܘܼܬܵܐ طاقت .

تیه — ܬܹܝܗ

ܚܘܪܒܵܐ ، ܦܲܪܝܼܬܵܐ تیما ، ܡܲܕܒܪܵܐ بیابان . — بنی اسرائیل ܡܲܕܒܪܵܐ ܕܒܢܲܝ̈ ܐܝܼܣܪܵܝܹܠ .

تیهو — ܬܹܝ ܗܘ

ܚܲܓܠܵܐ ܡܢ ܩܘܼܩܝܼܬܵܐ كبك . ܩܲܩܒܵܐ ، ܚܲܓܠܵܐ ܒܲܪܵܝܵܐ كبك درى ، مرغ گوگرد .

ث

ث — ܬܗܹ ، ܬܵܐ

ܐܵܬܘܼܬܵܐ ܫܒܝܼܥܵܝܬܵܐ ܒܐܲܠܦܒܹܝܬ ܕܥܲܪܒܵܝܵܐ ܘܦܵܪܣܵܝܵܐ .

ثابت — ܬܵܐܒܸܬ

(1) ܠܵܐ ܡܬܬܙܝܼܥܵܢܵܐ ، ܠܵܐ ܡܫܬܲܢܝܵܢܵܐ تزلزل ناپذیر (2) ܩܲܝܘܡܵܐ ܡܩܲܝܡܵܐ برقرار ܡܩܲܝܡܵܐ ، ܡܫܲܪܪܬܵܐ (3) ܒܪܝܼܪܵܐ ، ܡܫܲܪܪܵܐ نرخ ، رنگ — ܥܲܝܢܵܐ ، ܫܘܼܪܵܐ ܠܵܐ ܡܫܬܲܢܝܵܢܵܐ عقیدهٔ — ܒܸܢܝܵܢܵܐ ܠܵܐ ܡܬܬܙܝܼܥܵܢܵܐ ܗ . ܒ ܒܪܝܼܪܵܐ . بناء — ܒܸܢܝܵܢܵܐ ܩܲܝܘܡܵܐ — قدم ܡܫܲܪܪܵܐ . — قدمی ܡܫܲܪܪܵܢܘܼܬܵܐ . — کردن ܒܲܪܪܹܐ ܫܲܪܸܪ ܒܪܝܼܪܵܐ ، ܗܘܵܐ . — شدن

ܐܘ ܡܫܪܪܐ . — ماندن ܡܟܟܐ ܗܘܐ
ܟܬܐ، ܡܫܡܥܐ . ܗܡܟܒܐ ܡܫܬܬܐ .

ثابته — — ܬܒܬܗ

ܘܟܒܐ ܡܟܒܐ ثوابت ܟܘܟܒܐ ܡܟܝܢܐ .

ثار — ܬܐܪ

ܦܪܥܘܬܐ تلافی ، ܦܘܪܥܢܘܬܐ جبران ܐܘ.
ܟܪܬܐ ، ܢܩܡܬܐ انتقام ܢܩܪܬܐ نقاص .
خذ — كردن ܦܪܥܐ . ܢܩܡܐ ܫܩܠܐ . . .

ثاقب — — ܢܩܒ

ܢܩܒܐ ، ܐܝܟ ܟܘܟܒܐ ، شهاب — ܟܘܟܒܐ
ܢܩܒܐ ܐܝܟ ܕܡܬܚܙܐ ܗ . ܕ ܟܘܟܒܐ ܕܢܦܠ
ܡܢ ܫܡܝܐ ܒܓܘܦܐ (ܩܝܡ ܫܡܝܐ) .

ثالث — — ܬܠܬ

ܬܠܝܬܝܐ سوم شخص — ܦܪܨܘܦܐ ܬܠܝܬܝܐ .
ثالثاً ܬܠܝܬܝܬ .

ثالوث — — ܬܠܘܬ

ܬܠܝܬܝܘܬܐ . — اقدس ܬܠܝܬܝܘܬܐ ܩܕܝܫܬܐ
تثلیث .

ثامن — — ܬܡܢ

ܬܡܝܢܝܐ هشتم ثامناً ܬܡܝܢܝܬ .

ثانی — — ܬܢܐ

ܬܪܝܢܐ دوم ثانیاً ܬܪܝܢܝܬ .

ثانیه — — ܬܢܝܬܗ

ܩܦܐ ، ܡܢܬܐ ܗܝ ܕܫܥܬܐ ܐܦܪܫܬܐ ܡܢ
ܫܥܬܐ ساعت . ܐܘ ܙܒܢܐ ܟܡܝܐ ܐܝܟ ܩܦܐ

ܕܚܫܒܐ ܗ . ܕ ܡܢܝܢܐ ܕܡܢܝܢܘܬܐ . — شمار
ܡܢܝܢ ܩܦܐ ܗ . ܕ ܫܬܝܢ ܦܠܓܘܬܐ ܕܡܢܬܐ
ܩܦܐ ܟܠ ܦܠܓܘܬܐ ܕܫܥܬܐ ثوانی ܩܦܐ .

ثائر — — ܢܩܡ

ܡܢ ܢܩܡܬܐ انتقام گیرنده ܐܘ ܦܪܘܥܐ
جبران کننده .

ثبات — ܬܒܬ

ܟܐ ܡܫܬܪܝܪܘܬܐ ، ܟܐ ܡܬܩܢܘܬܐ ،
ܩܝܘܡܘܬܐ ، ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܡܟܝܢܘܬܐ ،
ܡܫܬܬܘܬܐ ، ܡܫܪܪܘܬܐ ܣܘܝܣ ثابت .
بی — ܡܫܬܪܝܪܢܐ ، ܡܬܩܢܢܐ ، ܠܐ
ܡܫܬܬܘܬܐ . بی ثباتی ܡܫܬܪܝܪܘܬܐ ،
ܡܬܩܢܘܬܐ . ܟܐ ܡܫܬܬܘܬܐ ، ܠܐ
ܡܟܝܢܘܬܐ . . .

ثبات — ܬܒܬ

ܡܬܗܦܟܢܐ ، ܗܘ ܕܟܬܝܒ ܒܟܬܒܐ ܕܡܗܦܟܢܐ .
ܟܬܝܒ ܒܕܦܬܪܐ ثبت .

ثباتی — — ܬܒܬܝ

ܐܡܪܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ ܒܕܦܬܪܐ ܟܬܝܒܐ .

ثبت — ܬܒܬ

ܡܬܗܦܟܢܘܬ ܗܡܟܬܒܢܐ . ܐܘ ܒܕܦܬܪܐ ܗ . ܕ
ܟܬܒܐ ܕܟܬܒܘ ܡܟܬܒܢܐ ܗܡܟܬܒܢܐ ܗܘ ܢܟܬܘܒ
— كردن ܟܬܒܐ ܒܕܦܬܪܐ . دفتر — ܟܬܝܒ
ܒܕܦܬܪܐ ، مأمور — ܟܬܘܒܐ ܕܒܕܦܬܪܐ .

ثبوت — ܬܒܘܬ

ܡܚܘܝܢܘܬܐ ، ܡܫܪܪܢܘܬܐ ، ܚܘܝܢܘܬܐ برهان ،
بثبوت رساندن ܚܘܝ ، ܫܪܪ .

ثخن – ܬܚܢ

ܥܒܝܛܘܬܐ، ܟܒܝܫܘܬܐ كلفتی، ܥܒܝܛܘܬܐ ضخامت.

ثخين – ܬܚܝܢ

ܥܒܝܛܐ، ܟܒܝܫܐ كلفت ܥܒܝܛܐ ضخيم.

ثدى – ܬܕܝ

ܬܕܐ، ܒܙܐ پستان.

ثروت – ܬܪܘܬ

ܥܘܬܪܐ. – منذ ܥܬܝܪܐ دولتمند.

ثريا – ܬܪܝܐ

ܟܝܡܐ، ܟܝܡܐ پروين ܟܝܡܐ پروين.

ثعبان – ܬܥܒܐܢ

ܚܕ ܚܘܝܐ ܡܢ ܚܘܘܬܐ ܪܒܪܒܐ ܘܥܒܝܛܐ، ܬܢܝܢܐ تنين.

ثعلب – ܬܥܠܒ

ܬܥܠܐ روباه ܬܥܠܐ خايهٔ ثعلب ܚܕܐ ܢܨܒܬܐ.

ثغر – ܬܓܪ – ܬܓܪ

ܬܚܘܡܐ حد. ܬܚܘܡܐ ܘܣܘܦܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ثغور وحدود مملكت.

ثفل – ܬܦܠ

ܥܟܝܪܘܬܐ، ܬܘܪܒܐ. ܥܟܪܐ كدر، ܬܘܪܒܐ درد.

ثفلى – ܬܦܠܝ

ܥܟܝܪܘܬܐ، ܬܘܪܒܐ. حشارت ثفليه

ܕܡܚܝܠܐ ܡܢ ܕܒܒܐ ܥܟܝܪܘܬܐ ܡܢ ܬܘܪܒ...

ثفن – ܬܦܢ

ܬܘܟܠܢܘܬܐ پينه.

ثقب – ܬܩܒ ثقبة

ܢܩܒܐ، ܚܘܪܐ، ܢܩܒܬܐ ܚܘܪܬܐ.

ثقبه – ܬܩܒܗ

ܢܩܒܐ، ܚܘܪܐ سوراخ، ܢܩܒܐ ثقوب. – گو...

ܢܩܒܐ ܕܐܕܢܐ ܡܢ ܬܪܥܐ.

ثقل – ܬܩܠ

ܝܩܪܐ. ܝܘܩܪܐ. – سامعه ܝܘܩܪܐ ܕܫܡܥܬܐ ...

انقال ܝܩܝܪܐ.

ثقلت – ܬܩܠܬ

ܝܩܝܪܘܬܐ، ܝܘܩܪܘܬܐ، ܝܩܝܪܘܬܐ.

ثقة – ܬܩܗ

ܬܘܟܠܐ، ܝܩܝܪܐ توكل ܐܘ ܬܘܟܠܢܐ ...

ܪܙܐ سرپوش، ܪܚܡܐ دوست ܚܒܪܐ رفيق...

ܬܘܟܠܢܐ ثقات ܗ. ܕ ܕܒܝܬ ܪܙܐ، ܪܚܡ...

ܚܒܪܘܬܐ،

ثقيف – ܬܩܝܦ

ܚܪܝܦ ܚܪܝܦܐ، ܚܪܝܦܘܬܐ، ܚܘܪܦܐ عاق...

ثقيل – ܬܩܝܠ

ܝܩܝܪܐ. ܝܘܩܪܐ ܐܘ ܟܠ ܡܕܡ ܕܝܩܝܪܐ ܗ...

ܝܘܩܪܐ ܥܠ ܡܐܟܘܠܬܐ. غذای – ܡܐܟܘܠ...

ܟܠ ܡܕܡ ܕܝܩܝܪܬܐ ܐܘ ܚܒܝܫܐ، ܡܐܟܘܠܬܐ

ثكل – ܬܲܟܼܠܵܐ – ܬܘܼܟܼܠܵܐ

ܬܲܟܼܠܵܐ ، ܬܘܼܪܵܦܵܐ ܕܒܢܲܝܵܐ ܗ. ܕ ܬܟܼܝܼܠܘܼܬܼܵܐ ܕܒܢܲܝܵܐ .

ثكلى – ܬܟܼܝܼܠܬܵܐ

ܡܲܬܟܠܵܢܝܼܬܵܐ ܗ. ܕ ܬܟܸܠܬܵܐ ܡܢ ܒܢܲܝܵܐ ܝܲܠܘܼܕܹ̈ܐ ܡܢ ܒܲܥܠܵܐ ܡܢ ܒܢܘܿܢܹ̈ܐ .

ثلاث – ܬܠܵܬܼ

ܬܠܵܬܼܵܐ ، ܬܠܵܬܼ سه .

ثلاثى – – ܬܠܝܼܐ

ܬܠܝܼܬܵܝܵܐ ، ܬܠܝܼܬܵܝܵܐ ، ܬܠܝܼܬܵܝܵܐ فعل – ܡܠܬܵܐ ܬܠܝܼܬܵܝܬܵܐ ܐܬܘܵܬܵܐ .

ܐܬܘܵܬܵܐ ܬܠܝܼܬܵܝܵܐ ܚܘܼܡܵܝܵܐ

ثلث – ܬܘܼܠܬܼܐ

ܬܘܼܠܬܵܐ ، ܚܲܕܵܐ ܡܢ ܬܠܵܬܼ يك سوم .

ثمان – ܬܡܵܢܹܐ

ܬܡܵܢܝܵܐ ، ܬܡܵܢܹܐ ثمانى ܬܡܵܢܝܵܐ ܒܢܝܵܬܼܵܐ ܬܡܵܢܝܵܐ ܕܢܫ̈ܐ .

ثمر – ܬܡܲܪ

ܦܹܐܪܵܐ ، ܦܹܐܪܵܐ ، ܐܲܒܵܐ ميوه ܕܐܝܼܠܵܢܵܐ ܝܲܬܝܼܪ ܡܢ ܦܹܐܪܹ̈ܐ ܕܒܲܪ̈ܕܐ (ܝܲܬܝܼܪ ܡܢ = ܕܦܹܐܪܹ̈ܐ ܕܒܲܪ̈ܐ = ܕܐܲܪܥܵܐ ܕܐܝܼܠܵܢܘܼܬܼܵܐ) ܐܘ ܦܠܛܵܐ ، ܡܲܦܠܲܛܬܵܐ . گريه – ندارد ܦܠܛ ܦܠܛܵܐ ، ܦܠܛ ܡܲܦܠܲܛܬܵܐ ܡܢ ܐܲܪܥܵܐ . – بخش ܡܘܼܦܠܵܛܬܵܐ . – دادن ܦܹܐܪܵܐ ، ܡܦܝܼܫܵܐ ܦܹܐܪܵܐ . اثما ، ثمار ܦܹܐܪ̈ܐ ، ܦܹܐܪܵܐ .

ثمره – ܬܡܲܪܬܹܗ

ܐܲܒܵܐ ، ܦܹܐܪܵܐ . ܐܘ ܦܹܐܪܵܐ ܗ. ܕ ܥܒܵܕܵܐ ، ܦܪܝܼܫܘܼܬܼܵܐ ، ܡܲܘܬܲܪܬܵܐ .

ثمن – ܬܘܼܡܢܵܐ

ܬܘܼܡܢܵܐ ، ܚܲܕܵܐ ܡܢ ܬܡܵܢܝܵܐ يك هشتم .

ثمن – ܬܡܲܢ

ܛܝܼܡܵܐ قيمت ، اثمان ܛܝܼܡܹ̈ܐ .

ثمين – ܬܡܝܼܢ

ܛܝܼܡܵܢܵܐ ، ܡܵܪܵܐ ܕܛܝܼܡܵܐ ، ܝܲܩܝܼܪܵܐ ، ܝܲܩܝܼܪ ܛܝܼܡܵܐ .

ثناء – ܬܢܵܐ

ܫܘܼܒܚܵܐ ، ܬܸܫܒܘܿܚܬܵܐ ܥܠ ܐܢܵܫܵܐ ܒܚܲܝܠܵܐ ܕܩܘܼܫܬܵܐ . ܩܘܼܠܵܣܵܐ ، ܒܘܼܪܵܟܵܐ ܫܘܼܒܚܵܐ ܡܫܲܒܚܵܢܘܼܬܵܐ مدح ، تجليل ، تمجيد ، ܐܘ ܨܠܘܿܬܵܐ دعا – ودعا ܫܘܼܒܚܵܐ ܘܨܠܘܿܬܵܐ – خوان ، كار ، گر ، گو ، ور ܡܫܲܒܚܵܢܵܐ ܡܫܲܒܚܵܢܵܐ ، ܡܒܲܪܟܵܢܵܐ ، ܡܨܲܠܝܵܢܵܐ .

ثنائى – ܬܢܵܐܝܼ

ܬܪܲܝܵܢܵܐ ، ܬܪܲܝܵܢܵܝܵܐ ، ܬܪܲܝܵܢܵܝܬܵܐ فعل – ܡܠܬܵܐ ܬܪܲܝܵܢܵܝܬܵܐ ܐܬܘܵܬܵܐ ܝܲܬܝܼܪܵܐ ܬܪܲܝܵܢܵܝܵܐ ܐܬܘܵܬܵܐ .

ثنوى – ܬܢܘܝܼ

ܬܪܲܝܵܢܵܝܵܐ ܐܲܠܵܗܹ̈ܐ ، ܬܪܲܝܵܢܵܝܵܐ ܐܲܠܵܗܹ̈ܐ (ܕܡܲܠܹܐ ܠܝܬܵܐ) ܗܲܝܡܵܢܵܐ ܒܬܪܹܝܢ ܐܲܠܵܗܹ̈ܐ . ܒܬܪܹܝܢ ܐܲܠܵܗܹ̈ܐ .

ثنويه – – ܬܢܘܝܼܗ

ܬܪܲܝܵܢܘܼܬ ܐܲܠܵܗܹ̈ܐ ، ܬܪܲܝܵܢܘܼܬ ܐܲܠܵܗܹ̈ܐ ܗܲܝܡܵܢܘܼܬܵܐ ܒܬܪܹܝܢ ܐܲܠܵܗܹ̈ܐ ، ܒܬܪܹܝܢ ܐܲܠܵܗܹ̈ܐ (ܕܡܲܠܹܐ ܠܝܬܗ)

ثنيه – ܬܢܝܼܝܗ

ܫܸܢܵܐ ܡܢ ܫܸܢܵܐ ܡܩܲܕܡܵܝܵܐ . ثنايا ܫܸܢܹ̈ܐ ܡܩܲܕܡܵܝܹ̈ܐ .

ثواب – ܬܘܐܒ

ܦܘܪܥܢܐ، ܚܘܒܠܐ ܛܒܐ ܘܦܪܝܥܘܬܐ ܦܘܪܥܢܐ ܕܫܘܠܚܐ · ܬܘܒܥܢܐ ܛܒܐ، ܛܒܬܐ · ܙܕܩܘܬܐ، ܥܘܕܪܢܐ ܕܫܘܠܚܐ، ܥܕܪܐ اعانه، امداد، مدد – كردن ܥܕܪܐ ܛܒܬܐ ·

ثوب – ܬܘܒ

ܠܒܘܫܐ، ܢܚܬܐ رخت . ܡܟܣܝܬܐ پوشاکی [illegible] جامه . لباس .

ثور – ܬܘܪ

ܬܘܪܐ · ܚܕ ܡܢ ܡܠܘܫܐ برج ث
(ܗܘ ܡܕܝܢܬܐ) ثيار ܬܘܪܐ ·

ثوءلول – ܬܘܠܘܠ

ܬܘܠܠܐ، ܦܘܪܥܢܘܬܐ داحس، ܛܘܦܪܐ زكيل
ܬܘܠܠܐ ثاليل .

ثيل – ܬܝܠ

ܚܪܘܫܬܐ، ܥܣܒܐ چمن .

ج

ج – ܓ̰ܝܡ

ܐܵܬܼܘܿܬܼܵܐ ܫܬܝܼܬܵܝܬܵܐ ܒܐܵܠܦܒܹܝܬ ܕܠܸܫܵܢܵܐ ܦܵܪܣܵܝܵܐ .

جا – ܓ̰ܐܝ   جای

(1) ܕܘܼܟܬܵܐ . ܕܘܼܟܵܐ . ܕܘܼܟ . ܐܲܬܼܪܵܐ . ܡܵܘܬܒܵܐ محل . مكان .

(2) ܓ̰ܐܝ ܠܸܐ ܝܠܵܗ – شکایت نیست ܠܲܝܬ ܕܘܼܟܬܵܐ ܕܡܲܟܠܵܝܬܵܐ، ܠܲܝܬ ܕܘܼܟܬܵܐ ܕܡܲܟܠܵܝܬܵܐ . – باور کردن است ܓ̰ܐܝ ܝܠܵܗ ܕܗܲܝܡܵܢܘܼܬܵܐ ܝܠܵܗ . – دادن ܝܗܵܒܼܵܐ ܕܘܼܟܬܵܐ ܐܵܘ ܡܲܟܢܘܼܫܹܐ . – کردن ܕܟ̰ܵܪܵܐ ܓ̰ܵܐܝ . – انداختن ܕܪܵܝܵܐ ܠܐܲܬܼܪܵܐ، ܡܲܦܠܵܐ – افتاده ܦܵܐܠܵܐ، ܡܲܦܠܬܵܐ میوه‌های – افتاده ܦܹܐܪܹ̈ܐ ܦܵܠܹ̈ܐ ܡܸܢ ܡܲܦܠܬܵܐ .

– انگشتی ܐܲܬܼܪܵܐ ܕܨܸܒܼܥܵܐ ܐܵܘ ܟܠܵܐ ܡܸܢ ܓ̰ܵܡ ܦܲܠܓܵܐ ܕܦܬܵܐ . – بجا ܒܕܘܼܟ ܕܘܼܟ . ܓ̰ܵܐܝܵܐ ܘܡܸܢ . – بجا کردن ܡܲܟܢܘܼܫܹܐ، ܒܲܕܵܠܵܐ ܡܸܢ ܕܘܼܟܵܐ ܠܕܘܼܟܵܐ، ܡܫܲܠܘܼܦܹܐ ܕܘܼܟܬܵܐ .

– پا ܕܘܼܟܬܵܐ، ܐܲܬܼܪܵܐ ܕܥܸܩܒܵܐ . – دار ܡܵܪܵܐ ܕܘܼܟܬܵܐ، ܪܘܼܚܵܐ، ܦܬܼܝܼܚܵܐ وسیع، فراخ . – زخم ܐܲܬܼܪܵܐ ܕܡܚܘܼܬܼܵܐ، ܕܘܼܟܬܵܐ ܕܡܚܘܼܬܼܵܐ اثر زخم ܡܸܢ ܕܡܚܘܼܬܼܵܐ . – نشین ܝܵܬܸܒܼ ܒܐܲܬܼܪܵܐ، ܝܵܪܸܬܼ ܐܲܬܼܪܵܐ، ܡܫܲܠܘܼܦܵܐ، ܡܲܟܢܘܼܫܵܐ . – نشینی ܝܘܼܪܬܵܢܘܼܬܼ ܐܲܬܼܪܵܐ، ܡܫܲܠܘܼܦܘܼܬܼܵܐ، ܐܲܚܸܪܵܢܘܼܬܼܵܐ ܡܲܟܢܘܼܫܘܼܬܼܵܐ . – نماز ܓ̰ܵܐܝ ܕܨܠܘܿܬܼܵܐ: قالیچه نماز ܗ . ܕ ܓ̰ܵܐܝ ܕܨܠܘܿܬܼܵܗ ܡܲܓܡܪܵܢܝܼܬܼܵܐ ܥܲܠ ܨܠܘܿܬܼܗ . – یکاه ܕܘܼܟܬܵܐ، ܐܲܬܼܪܵܐ، ܡܲܫܟܢܵܐ مسکن بجای ܒܕܘܼܟܬܵܐ، ܚܠܵܦ درعوض ܒܐܲܬܼܪܵܐ . چه – کجا ܐܲܝܟܵܐ . همه – ܒܟܠ ܕܘܼܟ . . .

جابر – ܓ̰ܵܐ ܒܸܪ

(1) ܥܲܠܘܿܒܵܐ، ܥܲܒܼܘܿܕܵܐ، ܡܲܠܘܿܟܵܐ ظالم ܐܵܘ ܡܲܓܼܒܪܵܢܵܐ اضطراری، ܡܲܠܘܿܟܵܐ مستبد .

(2) ܡܲܣܘܿܪܵܐ شکسته بند .

جابرانه — — ܓܵܒܪܵܢܵܗ
ܥܘܼܕܪܵܢܵܝܼܬ ، ܦܘܼܪܩܵܢܵܝܼܬ . ܡܦܲܨܝܵܢܵܝܼܬ .

جاپيچ — ܓ̰ܵܐ ܦܹܝܼܟ̰
ܡܓ̰ܘܼܦܪܵܢܵܐ ܚܕ جاكش .

جاجيم — — ܓ̰ܵܓ̰ܝܼܡ
ܡܫܓ̰ܘܼܣܬܵܐ ، ܕܘܼܟܵܢܵܐ پتو ، ܓ̰ܵܓ̰ܝܼܡ .

جاحد — — ܗܵܓ̰ܸܕ
ܟܵܦܘܿܪܵܐ ، ܡܟܲܕܒܵܢܵܐ .

جاخسوك — — ܚܣܘܼܟ
ܡܓ̰ܘܼܪܵܢܵܐ ، ܡܓ̰ܲܠܵܐ داس .

جادل — — ܓ̰ܲܕܸܠ
ܚܵܪܵܝܵܐ ، ܡܚܵܪܝܵܢܵܐ ، ܕܲܝܵܢܵܐ ، ܬܲܚܪܵܝܵܐ منازع .

جادو — — ܓ̰ܵܕܘܼ
ܚܲܪܫܵܐ سحر ، ܐܲܫܦܘܼܬܵܐ افسون ، ܚܲܪܫܘܼܬܵܐ راق — كردن ܚܪܵܫܵܐ ، ܥܒ݂ܵܕ݂ܵܐ ܚܲܪܫܹܐ . — گر ܚܲܪܵܫܵܐ ساحر . ܐܲܫܦܵܐ افسونگر ܚܲܪܫܵܐ راقی . — گری ܚܲܪܵܫܘܼܬܵܐ ساحری ܐܲܫܦܘܼܬܵܐ ، ܚܲܪܫܘܼܬܵܐ . — بی ܚܲܪܫܵܐ . ܚܲܪܫܵܢܵܝܵܐ .

جاده — — ܓ̰ܵܕܵܗ
ܫܒ݂ܝܼܠܵܐ سبيل ، ܐܘܼܪܚܵܐ راه . — صاف كن ܫܵܦܹܐ ܐܘܼܪܚܵܐ ܡܢ ܡܓ̰ܲܕܪܵܢܵܐ ܕܓ̰ܘܼܓ̰ܵܐ غلطك بخارى .

جادى — — ܓ̰ܵܕܝܼ
ܟܘܼܪܟܡܵܐ ، ܡܓ̰ܲܠܡܵܐ زعفران .

جاذب — — ܓ̰ܵܕ݂ܸܒ
ܬܲܢܘܿܦܵܐ ، ܡܬܲܢܦܵܢܵܐ . ܓܵܪܘܿܫܵܐ ، ܬܲܓ̰ܘܿܒܵܐ جذاب . ܚܲܝܠܵܐ ܬܲܢܘܿܦܵܐ قوة جاذبه (ܬܲܢܘܿܦܬܵܐ)

جاذبانه ܬܲܢܘܿܦܵܐܝܼܬ ܡܬܲܢܦܵܢܵܐܝܼܬ .

جاذبه — — ܓ̰ܵܕ݂ܸܒܵܗ
ܬܲܢܘܿܦܘܼܬܵܐ . ܚܲܝܠܵܐ ܬܲܢܘܿܦܵܐ . — مغناطيسی ܬܲܢܘܿܦܘܼܬܵܐ ܡܓ̰ܲܢܝܼܛܝܼܣܝܼܬܵܐ قانون — اجسام ܢܵܡܘܿܣܵܐ ܕܬܲܢܘܿܦܘܼܬ ܓܘܼܫܡܹܐ ܗ . ܕ ܬܡܘܼܫܵܐ ܕܢܲܦܠܝܼ جواذب ܬܲܢܘܿܦܘܼܝܵܬܵܐ ، ܬܲܢܘܿܦܹܐ .

جاذبيت — ܓ̰ܵܕ݂ܒܝܼܬ
ܬܲܢܘܿܦܘܼܬܵܐ ، ܡܬܲܢܦܘܼܬܵܐ انجذاب .

جار — ܓ̰ܵܪ
(1) ܟܪܘܼܙܘܼܬܵܐ، ܩܵܠܵܐ ܕܟܵܪܘܿܙܵܐ، ܡܫܲܡܥܵܢܘܼܬܵܐ اعلام . ܩܵܠܵܐ بانگ — چی ، زن ܟܵܪܘܿܙܵܐ ، ܩܵܪܘܿܝܵܐ ܕܟܪܘܿܙܵܐ ، ܡܫܲܡܥܵܢܵܐ ، ܩܵܪܘܿܝܵܐ . — زدن ، كشيدن ܡܟܲܪܙܘܼܢܹܐ ، ܩܵܐ . . .
(2) ܡܢܵܪܬܵܐ ܪܲܒܬܵܐ شمعدان بزرگ .
(3) ܫܒ݂ܒ݂ܵܐ همسايه ܫܒ݂ܒ݂ܹܐ جيران .

جارح — — ܓ̰ܵܪܸܚ
ܡܲܚܪܘܿܒܵܐ ، ܓܵܪܘܿܚܵܐ ܡܢ ܓܪܵܚܵܐ ، ܗܘܼ ܕܓܵܪܸܚ . ܡܚܲܒܠܘܼܬܵܐ جرح . ܡܚܘܼܬܵܐ زخم ܕܟܹܐܒ݂ܵܐ . ܚܲܝܘܿܬܵܐ ܓܵܪܘܿܚܵܐ ܕܝܲܬܝܼܒ݂ܵܐ ܥܲܠܹܗ ܡܘܼܦܠܵܚܵܐ ܕܐܲܢܵܫܵܐ ، ܓ̰ܵܪܸܚܬܵܐ ܘܡܫܲܠܡܵܢܵܐ .

جارحه — ܓ̰ܵܪܸܚܵܗ
ܗܲܕܵܡܵܐ ، ܗܲܕܵܡܵܐ ܕܦܲܓ݂ܪܵܐ ܐܲܝܟ : ܐܝܼܕܵܐ ܘܪܸܓ݂ܠܵܐ . ܐܲܦ ܚܲܝܘܿܬ ܓܲܒܵܐ . جوارح ܗܲܕܵܡܹܐ ، ܗܲܕܵܡܹܐ . .

جاروب — — ܓ̰ܵܪܘܿܒ
ܡܲܟܢܫܬܵܐ ، ܡܟܲܢܫܵܢܘܼܬܵܐ ܡܢ ܟܢܵܫܘܼܬܵܐ . — كردن ܡܲܟܢܹܫܵܐ ، ܟܢܵܫܵܐ . — كش ܡܲܟܢܫܵܢܵܐ ، ܟܵܢܘܿܫܵܐ . — كشى ܡܲܟܢܫܵܢܘܼܬܵܐ ܟܢܵܫܘܼܬܵܐ ܡܢ ܟܢܵܫܬܵܐ .

جاری — — [illegible]

[illegible] آب — [illegible] حاضر [illegible]
دوماه — [illegible] حکمش در همه جا — است
[illegible] حساب جاری [illegible]
— شدن [illegible] — کردن [illegible].

جاری — —

[illegible]

جاریه — — [illegible]

(1) [illegible] جاری
(2) [illegible].

جازم — [illegible]

[illegible] جزم.

جاسوس — — [illegible]

[illegible] جواسیس [illegible].

جاسوسی — — [illegible]

[illegible] — کردن [illegible].

جاش — [illegible]

[illegible] خرمن [illegible].

جاغر — — [illegible]

[illegible] چینه دان سنگ دان.
حوصله [illegible].

جاکش — — [illegible]

[illegible] چاپیچ [illegible] قواد.

جاکشی — — [illegible]

[illegible] قوادی — کردن [illegible].

جالب — — [illegible]

[illegible] جاذب — توجه [illegible].

جالس — — [illegible]

[illegible] قاعد، [illegible] رفیق [illegible].

جاله — — [illegible]

[illegible] کلك [illegible].

جالیز — — [illegible]

[illegible] پالیز — بان [illegible] پالیزبان.

جام — — [illegible]

(1) [illegible] کاسه [illegible] پیاله [illegible] ساغر، [illegible] باطیه، [illegible] قدح — شراب [illegible].
(2) [illegible] ورقه شیشه [illegible] پنجره [illegible] باچه [illegible] جام پنجره.

جامد — ܓܵܡܸܕ

ܓܵܡܸܕܵܐ، جسم — ܓܘܼܫܡܵܐ ܓܵܡܸܕܵܐ ܗ. ܕ. ܡܝܼܬܵܐ، ܡܝܼܬܹ̈ܐ جوامد ܓܵܡܸܕܹ̈ܐ.

جامع — ܓܵܡܸܥ

(1) ܡܟܲܢܫܵܢܵܐ ܗ. ܕ ܕܟܵܢܸܫ ܟܠܵܐ ܕܡܸܢܝܵܢܵܐ ܐܲܝܟ ܓܵܡܸܥܝܵܬܐ، ܡܟܲܢܫܵܢܵܐ ܗ. ܕ ܕܟܵܢܸܫ ܓܘܼܒ݂ܵܐ ܕܟܠܵܐ ܡܫܲܪܪܵܝܵܐ. ܠܡܲܕܪܵܫܵܐ ܡܟܲܢܫܵܢܵܐ جامعه العلوم.

(2) ܓܵܡܘܿܥܵܐ، ܟܠܵܢܵܝܵܐ ܐܲܝܟ ܕܦܠܵܢܵܝܵܐ كلى ܓܵܡܸܥܵܐ عيم. ܡܫܲܠܡܵܢܵܐ.

(3) ܡܲܫܟ݁ܢܵܐ مسجد ܐܵܘ ܥܹܕܬܵܐ ܗ. ܕ ܒܹܝܬ ܥܹܕܵܬܵܐ ܕܡܸܬܟܲܢܫܝܼ. ܐܵܘ ܕܘܼܟܬܵܐ ܕܟܢܘܼܫܝܵܐ ܥܹܕܵܬܵܐ اجتماع.

جامعه — ܓܵܡܥܵܐ

ܓܲܒ݂ܵܐ، ܡܟܲܢܫܘܼܬܵܐ، ܟܢܘܼܫܝܵܐ، ܛܲܟ݂ܣܵܘܢܘܼܬܵܐ.

جامعيت — ܓܵܡܥܝܼܬ

ܡܟܲܢܫܵܢܘܼܬܵܐ، ܟܢܘܼܫܝܘܼܬܵܐ، ܟܠܵܢܵܝܘܼܬܵܐ ܐܲܝܟ ܟܠܵܢܝܘܼܬܵܐ، ܓܲܡܝܼܪܘܼܬܵܐ.

جامغول — ܓܵܡܓ݂ܘܼܠ

ܡܲܡܙܹܪܵܐ. ܒܲܪ ܙܵܢܝܼܬܵܐ سند ܒܪܵܐ ܓܵܢܒ݂ܵܐ حرامزاده

جامگی — ܓܵܡܓܝܼ

ܦܲܣܘܼܡܝܘܼܬܵܐ، ܦܲܣܘܼܡܵܐ روزی جیره ܦܪܢܣܬܐ رزق. — خوار ܐܵܟ݂ܹܠ ܦܲܣܘܼܡܝܘܼܬܵܐ.

جاموس — ܓܵܡܘܿܣ

ܓܵܡܘܿܫܵܐ، ܓܵܡܘܿܫܬܵܐ جاموس يا گاوميش ماده ܓܵܡܘܿܫܵܐ ܐܲܝܟ ܬܘܿܪܵܐ ܗ. ܕ ܓܵܡܘܿܫܵܐ ܬܵܘܪܵܐ ܐܲܝܟ ܬܵܘܪܵܐ ܒܪܵܐ. جواميس ܓܵܡܘܿܫܹ̈ܐ.

جامه — ܓܵܡܵܗ

ܠܒ݂ܘܼܫܵܐ، ܢܲܚܬܵܐ لباس رخت. — باف ܙܩܘܿܪܵܐ ܢܲܚܬܵܐ، ܙܩܘܿܪܵܐ. — بر ܦܣܵܩ ܢܲܚܬܹ̈ܐ ܐܲܝܟ ܡܲܩܪܵܨܵܐ مقراض ܡܲܩܪܵܨܵܐ قيچى. — خانه ܒܹܝܬ ܠܒ݂ܘܼܫܹ̈ܐ ܒܹܝܬ ܢܲܚܬܵܐ جامه دان ܗ. ܕ ܡܲܢܵܐ يا — ܢܲܚܬܵܐ ܕܠܲܓ݂ܪܵܐ. زير — ܢܲܚܬܵܐ ܬܲܚܬܵܝܬܵܐ ܐܲܝܟ ܬܲܚܬܵܝܘܼܬܵܐ.

جان — ܓܵܢ

ܢܲܦܫܵܐ ܐܲܝܟ ܓܵܢܵܐ، ܪܘܼܚܵܐ.

ܐܵܦ ܚܲܝܹ̈ܐ ܢܸܫܡܬܵܐ ܘܡܲܥܢܝܵܢܹ̈ܐ معانى ܘܚܲܒܝܼܒܵܐ ܚܲܒܝܼܒ݂ܵܐ ܐܲܪܚܲܡܬܵܐ، ܐܲܝܟ. پدر — ܒܵܒ݂ܝ ܚܲܒܝܼܒ݂ܵܐ، ܒܵܒ݂ܝ، ܚܲܒܝܼܒ݂ܵܐ، ܡܲܚܒܘܼܒ݂ܵܐ.
— خودم خودت ܕܝܼܠܝܼ ܐܲܝܟ ܕܝܼܠܘܼܟ݂ ܕܝܼܢܘܼܟ݂
— من، تو ܚܲܝܝܼ ܢܲܦܫܝܼ ܕܝܼܠܝܼ ܕܝܼܢܘܼܟ݂،
— من اينجا بمان ܚܲܝܝܼ ܢܲܦܫܵܐ ܕܝܼܠܝܼ ܕܘܼܟܵܐ ܓܵܘܵܐ ܐܲܝܟ ܗܵܪܵܟܵܐ ܡܲܚܲܝܝܼܢ ܕܘܼܟܵܐ ܓܵܘܵܐ.
— دادن ܝܲܗ݇ܒ݂ܵܐ ܓܵܢܵܐ، ܡܲܥܒܸܪܬܵܐ جان سپردن.
ܐܵܘ ܡܲܫܠܸܡ، ܝܲܗ݇ܒ݂ܵܐ ܢܲܦܫܵܐ. — گرفتن ܫܩܵܠܵܐ ܢܲܦܫܵܐ ܐܵܘ ܫܩܵܠܵܐ ܓܵܢܵܐ.
— آزار ܕܟܲܪܝܼ ܢܲܦܫܵܐ، ܡܲܟܪܝܵܢܵܐ آزار ده ܡܲܟܪܝ ܢܲܦܫܵܐ جابر، ܓܵܐܹܪܵܢܵܐ مستبد. — آزارى ܡܲܟܪܝܵܢܘܼܬ ܢܲܦܫܵܐ، ܡܲܟܪܝܵܢܘܼܬܵܐ. — آفرين، بخش ܒܵܪܘܿܝܵܐ ܕܢܲܦܫܵܐ، ܝܵܗܘܿܒ݂. — باز ܓܵܢܒܵܙ ܕܡܲܚܠܸܦ ܡܲܚܠܸܦ ܓܵܢܹܐ جسور. — بازى ܓܵܢܒܵܙܘܼܬܵܐ ܕܡܲܚܠܸܦ ܡܲܚܠܸܦܘܼܬܵܐ تجاسر — پرور، فزا ܡܲܚܝܵܢܵܐ، ܡܲܚܝܵܢܵܐ. — پناه ܣܬܵܪ ܢܲܦܫܵܐ، ܣܸܬܪܵܐ مامن، ܐܵܘ ܚܲܦܝܼܪܬܵܐ خندق. — دار ܡܲܢܫܲܡܬܵܐ ܚܲܝܘܼܬܵܐ حيوان. ܚܲܝܹ̈ܐ ܡܢܲܫܡܹ̈ܐ موجودات جاندار. — سپار، فشان، نثار ܡܲܫܠܸܡܵܢܵܐ ܐܲܝܟ ܡܲܫܠܡܵܢܵܐ، ܕܢܲܦܫܵܐ ܢܲܦܫܵܐ. — سپارى، فشانى، نثارى ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ ܐܲܝܟ ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ، ܕܢܲܦܫܵܐ ܢܲܦܫܵܐ. — ستان ܫܩܵܠ ܢܲܦܫܵܐ،

ܦܘܠܐ. – سوز، گداز ܡܝܕ ܢܘܚܐ، ܡܘܪܬܐ ܕܠܚܐ. – نوازی ܡܒܪ ܕܘܒܬܐ. – کیر ܡܠܒܠܐ ܕܡܘܬܐ – کنی ܡܠܘܣܘܦܐ.

جانان – – ܓܐܢܢ

ܚܒܝܒܬܐ، ܪܚܝܡܬܐ، ܪܚܡܬܐ ܐܘ ܦܠܚܢܬܐ ܕ جان ܗ. ܕ ܢܘܫܡܐ ܓܢܝܬܐ. جانانه ܚܒܝܒܐܝܬ، ܐܘ ܚܒܝܒܬܐ، ܡܘܩܪܬܐ.

جانب – – ܓܐܢܒ

ܠܘܬ. ܓܒܐ طرف، ܠܦܢܝܬ سمت ܡܢ ܠܘܬ بجانب من بیا. ܡܢ ܓܒܝ از جانب من ܠܦܢܝܬ ܬܝܡܢܐ بجانب جنوب. – دار ܒܪ ܓܒܐ طرفدار ܡܣܝܥܢܐ ܕܚܕܐ. اینجانب ܐܗܐ ܓܒܐ ܗ. ܕ ܐܢܐ.

جانبین – – ܓܐܢܒܝܢ

ܬܪܘܢ ܓܒܐ ܡܢ ܓܒܝܐ.

جانور – ܓܐܢ ܘܪ

ܚܝܘܬܐ حیوان ܘܕܢܦܫܐ ܚܝܘܬܐ ܫܪܘܢܝܬܐ

جانه – ܓܐ ܢܗ

(1) ܢܘܫܡܐ جان

(2) ܙܪܐ ܗ. ܕ ܡܐܢܐ ܕܩܪܒܐ سلاح.

جانی – – ܓܐܢܝ

(1) ܡܚܝܡܢܐ، ܡܗܝܡܢܐ، ܚܒܝܒܐ، دوست – ܪܚܡܐ ܡܗܝܡܢܐ، ܪܚܡܐ ܚܒܝܒܐ.

(2) ܡܚܛܢܐ. ܚܛܝܐ خلاف، خطاکار. ܚܛܝܐ، ܦܘܠܐ،

جاودان – ܓܐ ܘ ܕܢ

ܠܥܠܡܝܢܐ ابدی، سرمدی ܡܬܘܡܝܐ ازلی ܐܘ ܠܥܠܡܐ ܠܐܒܕܐ، ܠܥܠܡܐ ܕܠܐ ܫܘܠܡ ܗ. ܕ ܚܝܐ ܕܠܐ ܫܘܠܡ، ܕܡܘܬ ܡܘܬܐ جاودانه ܠܥܠܡܝܢܐܝܬ، ܡܬܘܡܐܝܬ. – سرای ܠܥܠܡܐ ܠܐܒܕܐ. ܐܘ ܦܪܕܝܣܐ، ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܐܝܬ ܐܘ ܡܠܬܐ جاودانی، جاوید. ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܗܘܢܐ معنی ܕ جاودان.

ܙܘܗܪܐ: ܐܝܬ ܙܘܢܩܐ ܬܪܝܢ ܠܥܠܡܝܢܐ ܘܡܬܘܡܝܐ. ܠܥܠܡܝܢܐ ܗ. ܕ ܕܠܐ ܫܘܪܝܐ ܕܠܐ ܫܘܠܡܐ ܘܡܬܘܡܝܐ ܗ. ܕ ܕܐܝܬ ܫܘܪܝܐ ܘܠܝܬ ܫܘܠܡܐ.

جاورس – – ܓܐܘܪܣ

ܙܪܥܐ، ܕܘܚܢܐ ارزن.

جاورسیه – – ܓܐ ܘܪܣܝܗ

ܐܫܬܐ ܕܘܚܢܝܬܐ ܝܢ ܐܫܬܐ ܕܘܚܢܝܬܐ تب عرق گز.

جاوشیر – ܓܐܘ ܫܝܪ

ܚܠܒܐ ܕܦܘܦܐ.

جاوید – ܓܐ ܘܝܕ

ܠܥܠܡܝܢܐ، ܡܬܘܡܝܐ جاودانی ܚܙܝ جاودان.

جاویدن – – ܓܘܝܕܢ   جویدن

ܠܥܣܐ، ܠܥܣܐ.

جاه – ܓܐܗ

ܕܘܟܬܐ جا ܐܘ ܕܘܟܬܐ. ܐܝܩܪܐ، ܪܒܘܬܐ ܡܪܒܥܐ ܐܝܟ: – طلب ܒܥܝܐ ܕܘܟܬܐ، ܒܥܝܐ ܕܘܟܬܐ. – طلبی ܒܥܝܬܐ ܕܘܟܬܐ، ܒܥܝܬܐ ܕܘܟܬܐ...

جاهد — — ܓ݂ܵܗܸܕ

ܡܲܓ݂ܗܕܵܢܵܐ ، ܚܲܝܠܵܢܵܐ ، ܠܲܡܲܟ̰ܵܢܵܐ ، جاهدانه ܡܲܓ݂ܗܕܵܢܵܐܝܼܬ ، ܚܲܝܠܵܢܵܐܝܼܬ ، ܠܲܡܲܟ̰ܵܢܵܐܝܼܬ .

جاهل — — ܓ݂ܵܗܸܠ

ܣܲܟ݂ܠܵܐ ، ܦܵܪܵ ، ܠܵܐ ܝܵܕܘܿܥܬܵܐ ، ܦܲܟ݂ܠܵܐ . ܗܘܵܐ ܡܲܫܘܼܚܫܵܐ ܦܲܫܘܼܫܵܐܝܼܬ اشتباهاً ܒܲܣܲܟ݂ܠܘܼܬܵܐ ܕ جوان ܘ ܕ . ܠܲܝܵܕܵܥܵܐ . جاهلانه ܣܲܟ݂ܠܵܐܝܼܬ . ܦܲܟ݂ܠܵܐܝܼܬ . جهله ؛ جهال ܣܲܟ݂ܠܹܐ ܦܵܪܵܝܹܐ ܦܲܟ݂ܠܹܐ .

جاهلی — — ܓ݂ܵܗܸܠܝܼ

ܣܲܟ݂ܠܘܼܬܵܐ ، ܠܵܐ ܝܵܕܘܿܥܬܵܐ برناس ܦܲܟ݂ܠܘܼܬܵܐ ܦܵܪܘܼܬܵܐ .

جائر — — ܓ݂ܵܐܸܪ

ܥܵܘܠܵܐ ، ܠܵܐ ܟܹܐܢܵܐ ، ܡܲܣܲܩܒܵܢܵܐ مستبد .

جائز — — ܓ݂ܵܐܸܙ

ܫܲܠܝܼܛܵܐ ، ܡܲܫܠܲܛܵܢܵܐ . ܡܵܨܘܿܝܵܐ ܗܘܵܐ ܡܵܐ ـ ܡܲܠܟܵܢܵܐ مشاوره‌ای . ـ دانستن ، داشتن ܫܲܠܝܼܛܵܐ ، ܚܲܠܵܐ ܫܲܠܝܼܛܵܐ . ـ الخطا ܡܵܐ ـ ܚܲܛܵܝܵܐ .

جایزه — — ܓ݂ܵܝܸܙܵܗ

ܚܘܼܠܵܦܵܐ ، ܦܘܼܪܥܵܢܵܐ پاداش ، شیان ܚܘܼܠܵܦܹܐ ، ܦܘܼܪܥܵܢܹܐ جوائز .

جایی — — ܓ݂ܵܝܝܼ

ܕܠܵܐ ܗܲܡܵܐ مبال ܕܠܵܐ ܡܲܢܝܵܚܵܐ مستراح .

جبار — ܓ݂ܲܒܒܵܪ

(1) ܓܲܢܒܵܪܵܐ ، ܚܲܝܠܵܢܵܐ معنی ܕܫܲܠܝܼܛܵܢܵܐ
(2) ܥܵܨܘܿܝܵܐ جابر ، ܡܲܩܛܠܵܢܵܐ .
(3) ܓܲܒܪܵܐ شکسته بند

(4) ܥܲܨܝܵܐ ܡܸܢ ܓܢܒܵܪܵܐ ܘ . ܕ ܚܲܝܵܐ ܓܢܒܵܪܵܐ دسته ܕܨܲܝܵܕܹ̈ܐ ܕܡܲܟܝܵܢܹܐ ܕܨܲܝܵܕܘܼܬܵܐ ܕܚܲܝܘܵܬܵܐ ܢܚܲܕܢܵܐ صیاد . جبارانه ܓܢܒܵܪܵܐܝܼܬ ، ܫܲܠܝܼܛܵܢܵܐܝܼܬ ، ܥܲܨܝܵܢܵܐܝܼܬ ܥܲܨܘܿܝܵܐܝܼܬ جابرانه ܐܲܘ ܠܲܝܬ ܡܲܠܟܘܼ ܠܵܐ ܥܲܠ ܡܲܫܘܼܚܫܘܼܬܵܐ ܥܲܠ ܦܵܪܘܿܫܵܐ .

جباری — — ܓ݂ܲܒܪܝܼ

ܓܢܒܵܪܘܼܬܵܐ ܡܸܢ ܫܲܠܝܼܛܘܼܬܵܐ . ܘܥܲܫܝܼܢܵܐܝܼܬ ܥܲܨܘܿܝܘܼܬܵܐ ، ܡܲܩܛܠܘܼܬܵܐ .

جبان — ܓ݂ܲ ܒܵܢ   جبون

ܕܚܝܼܠܬܵܢܵܐ ، ܙܘܼܥܬܵܢܵܐ ܡܸܢ ܙܘܵܥܵܐ ترسو .

جبانت — — ܬܲܬ

ܕܚܝܼܠܬܵܢܘܼܬܵܐ ، ܙܘܼܥܬܵܢܘܼܬܵܐ ترسویی .

جبر — ܓ݂ܲܒܪ

(1) ܥܲܨܘܿܝܵܐ ، ܥܲܨܝܘܼܬܵܐ اجبار ܠܲܐܘܿܠܨܵܢܵܐ ܡܲܟܝܵܢܵܐ اضطرار . ـ کردن ܥܲܨܝܵܢܵܐ جبراً ܥܲܨܘܿܝܵܐܝܼܬ ، ܡܲܟܝܵܢܵܐܝܼܬ . ـ وتفویض ܫܲܠܝܼܛܘܼܬ ܫܲܠܝܼܛܵܐ (ܦܫܼ ܠܝܘܼܡ)
(2) ܡܲܬܝܵܪܘܼܬ ܓܪܵܡܵܐ ، ܡܲܬܒܪܘܼܬܵܐ انکسار
(3) ܐܲܠܓܲܒܪܵܐ علم‌الجبر .

جبران — ܓ݂ܘܼܒܪܵܢ

ܦܘܼܪܥܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܦܪܥܵܢܘܼܬܵܐ تلافی ܥܲܠ ܦܘܼܪܥܵܢܘܼܬܵܐ ܕܥܵܡܠܹܐ برای ـ زحمات او . ـ کردن ܦܪܲܥ ـ پذیر ܡܵܐ ܦܘܼܪܥܵܢܵܐ .

جبروت — ܓ݂ܲ ܒ ܪܘܼܬ

ܓܢܒܵܪܘܼܬܵܐ ، ܠܘܼܒܵܒܵܐ ܕܪܵܒܵܐ ، ܫܲܠܝܼܛܘܼܬܵܐ .

جبری — ܓ݂ܲܒ ܪܝܼ

(1) ܥܲܨܘܿܝܵܐ ، ܥܲܨܘܿܝܵܝܵܐ اجباری ܡܲܟܝܵܢܵܝܵܐ

اضطراری
(2) [illegible] ([illegible])
(3) [illegible] .

جبریون – [illegible]
[illegible] .

جبل – [illegible]
[illegible] کوه [illegible] جبال [illegible] .

جبلات – [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، [illegible] تمایل [illegible] . جبلات [illegible] ...

جبلقوم – [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، [illegible] .

جبلی – – [illegible]
[illegible] . [illegible] ، [illegible] .

جبلی – [illegible]
[illegible] ، [illegible] . [illegible] ، [illegible] ، [illegible] . [illegible] . ! اخلاق – [illegible] ، [illegible] ، [illegible] .

جبن – [illegible]
(1) [illegible] جبانت
(2) [illegible] پنیر .

جبه – [illegible] جبة
[illegible] ، [illegible] پرده [illegible] بالا پوش .

جبه – [illegible]
[illegible] جبین [illegible] پیشانی [illegible] جبهه .
[illegible] جبهه ، جبین .

جبهه – [illegible] جبهة
[illegible] ، [illegible] پیشانی ، [illegible] ، [illegible] جبین . [illegible] ([illegible]) [illegible] بالش .

جبه‌خانه – [illegible]
[illegible] قورخانه .

جبهوی – [illegible] جبهی
[illegible] ، [illegible] . عظم – [illegible] ([illegible]) .

جبین – [illegible]
[illegible] ، [illegible] . [illegible] پیشانی . [illegible] . – در هم کشیدن [illegible] . – گرفته [illegible] . – سا [illegible] . – سایی [illegible] .

جثه – [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، تناوری ، تنومندی . [illegible] . – دار [illegible] . [illegible] پرجثه . – داری [illegible] .

جحاف – [illegible]
[illegible] ، [illegible] ، [illegible] . سیل [illegible] . [illegible] اسهال .

جحد — ܓܚܕ
ܟܦܘܪܝܘܬܐ . ܡܣܠܡܢܘܬܐ . ܐܘ ܠܐܘܕܝܐ ܠܐܘܕܝܐ ܕܣܠܩܐ ، ܡܬܦܢܝܢܘܬܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ارتداد ܠܟܦܪܘܬܐ انکار . — کردن ܟܦܪ ، ܣܠܡܐ ، ܠܟܦܪ .

جحل — ܓܚܠ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ، ܕܡܠܟܝܐ ܡܢ ܡܠܟܐ .

جحود — ܓܚܘܕ
ܟܦܘܪܐ ، ܕܟܦܪ ، ܠܐܘܕܝܐ انکار .

جحیم — ܓܚܝܡ
ܢܘܪܐ ܕܓܗܢܐ ، ܓܗܢܐ دوزخ ، جهنم .

جخت — ܓܚܬ
ܫܢܐ ܫܢܝܐ ، ܠܫܢܐ . (ܠܫܢܬܐ ܫܢܝܐ ܫܢܝܐ) . — آمده است ܫܢܐ ܫܢܝܐ ܐܬܐ ، ܫܢܐ ܫܢܝܐ ܡܠܝܐ ܠܗ . — بیست سال دارد ܠܫܢܐ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܐܝܬ ܠܗ .

جد — ܓܕ
ܣܒܐ ، ܣܒܐ ، ܐܒܐ ܕܐܒܐ جد پدری ܐܒܐ ܕܐܡܐ ، جد مادری ܐܘ ܐܒܗܬܐ اجداد . — بجد ܡܢ ܐܒܐ ܠܐܒܐ ، ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܠܫܘܠܡܐ ابأعنجد .

جد — ܓܕ
ܓܕܐ کوشش ، سعی ܡܫܬܕܠ ، ܚܦܝܛܘܬܐ جدیت . — کردن کوشش کردن ܓܕܒ ، ܓܕܒ ܚܦܝܛ ، ܗܘܐ ܚܦܝܛ . جداً ܚܦܝܛܐܝܬ ܫܪܝܪܐܝܬ ، ܕܠܐ ܡܙܚܐ بی‌شوخی .

جدا — ܓܕܐ
ܦܪܝܫܐ ، ܡܦܪܫܐ مجزی ، باین ، ܡܦܪܫܐ

گوشه گیر ، پرده نشین ، ܦܪܝܫܐ دور افتاده . — کردن ܦܪܫ ، ܦܪܫ ، ܦܪܫ ܐܘ ܦܪܫ . — شدن ܦܪܫ ، ܗܘܐ ܦܪܝܫܐ . — جدا ܦܪܝܫܐܝܬ ، ܚܕ ܚܕ . — شدنی ܡܢ ܦܪܫܐ . ܡܢ ܦܪܫܐ .

جدار — ܓܕܪ جدر
ܫܘܪܐ دیوار ܫܘܪܐ ܗ . ܕ ܫܘܪܐ ، ܕܫܘܪܐ ܕܒܝܬܐ ܫܘܪܐ ܕܒܝܬܐ ، ܬܩܪܐ سقف ܓܕܪܐ ، ܓܕܪܐ ، ܐܘ ܫܘܪܐ ܡܢ ܟܐܦܐ تیغه ܫܘܪܐ ܗܘ ܕܡܦܪܫ ܒܝܬ ܒܬܐ .

جداری — — ܕܝ
ܫܘܪܝܐ ، ܕܫܘܪܐ ، ܕܝܢ ܫܘܪܐ ܫܘܪܝܐ ܗ . ܕ ܫܘܪܝܐ ܒܝܬ ܫܘܪܐ . عظم — ܓܪܡܐ ܫܘܪܝܐ ܕܩܕܩܕܐ ܡܢ ܕܪܫܐ ، ܓܪܡܐ ܕܓܘܢܐ ܕܩܕܩܕܐ عظم جبهوی .

جداگانه — ܓܕܐ ܓܐ ܢܗ
ܦܪܝܫܐ جدا مجزی ، ܦܪܝܫ ܗ . ܕ ܚܕ ܚܕ ، ܦܪܝܫܐܝܬ .

جدال — ܓܕܐܠ
ܬܟܬܘܫܐ ، ܕܝܢܐ ، ܡܨܘܬܐ . — کردن ܬܟܬܫ ، ܬܟܬܘܫܐ ، ܕܝܢܐ ، ܡܨܘܬܐ ܐܘ ܬܟܬܘܫܐ جدل ،

جدالی — — ܠܝ
ܬܟܬܘܫܝܐ ، ܕܝܢܝ جدلی .

جدایی — ܓܕܐ ܝܝ
ܦܪܝܫܘܬܐ ، ܦܘܪܫܢܐ ܚܕ ܡܢ ܐܚܪܢܐ ، ܦܘܪܫܢܐ ܚܕ ܡܢ . . .

جدر — ܓܕܪ
ܡܓܕܪܐ ، ܡܓܕܪܐ سلعه ، ܦܘܚܐ باغر ܐܘ ܓܘܒܐ ، ܦܘܪܐ .

جدری – – ܕܪܐ

(1) ܡܘܒܕܢܢܐ، ܡܘܒܥܕܢܢܐ ܝܢ ܡܘܒܕܢܢܐ ܡܘܒܥܕܢܢܐ ܗ. ܕ ܕܐܢܝܬ ܒܝܗ ܡܘܒܕܢܐ، ܡܘܒܥܕܢܐ (2) ܐܕܪܝܐ ܕܝܬܐ، ܐܠܡܝܬܐ، ܐܠܡܘ ܝܘܕܬܐ آبله .

جدل – ܓ̰ ܕܠ

ܝܕܢܕܘܬܐ، ܫܕܝܘܬܐ جدال ، ܕܕܥܒܬܐ ، ܡܡܕܓܬܐ . – کردن ܠܓܒܐ ܝܕܢܕܘܬܐ ، ܕܕܢܐ، ܡܡܕܘܓܐ .

جدلی – – ܠܝܐ

ܝܕܢܢܝܐ، ܕܝܕܢܢܝܐ، ܓܕܢܐ ܠܝܕܢܢܐ تجادل.

جدوگاه – ܓ̰ ܕܘ ܓܐܗ

ܟܠܕ ܡܕܟܐ ܕܫܘܫܢܐ ܐܡ ܫܘܫܐ .

جدول – ܓ̰ ܕ ܘܠ

(1) ܠܘܫܐ، ܓܠܝܘܦܐ، ܡܘܕܝܕܘܫ ܗ. ܕ ܫܘܕܐ ܕܕܥܡܕܝ ܒܝܗ ܓܪܝܐ، ܦܫܘܦܝܬܐ ܕܡܟܬܐ : ܦܡܝܬܐ، ܕܕܓܫܐ، ܐܟܡܕܐ . – ضرب ܠܘܫܐ ܕܡܕܝܕܬܐ . (2) ܦܓܢܢܐ ܦܓܠܬܐ ܗ. ܕ ܬܡܝܬܐ . جدوال ܠܘܝܬܐ ، ܓܠܝܘܦܬܐ ، ܡܘܕܝܕܘܫܬܐ . . .

جدولی – – ܠܝܐ

ܫܕܝܓܐ ܐܝܟ ܠܘܫܐ ܫܕܝܓܐ، ܠܘܫܢܐ ܠܘܫܢܐ .

جده – ܓ̰ ܕ ܕܝܗ

ܫܒܬܐ، ܢܕܘܕܬܐ . ܝܡܐ ܕܝܡܐ، ܝܡܐ ܕܐܒܐ ܝܡܟܐܢܐ ܕ جد .

جدی – ܓ̰ ܕ ܝܐ

ܓܕܝܐ، ܐܠܕܐ ܕܓܕܝܐ بزغاله ܝܢ ܐܕܐ ܡܓܡ ܡܠܘܫܝܐ منطقه‌بروج ܗ. ܕ برج‌جدی . ܝܢ ܐܕܫܐ ܡܕܡܕܢܐ ܕܫܘܒܐ ܢܝܫܢܐ ܦܝܬܐ ܡܕܢܐ دی .

جدی – ܓ̰ ܕܘ ܕܝ

ܓܕܝܘܢܐ، ܓܕܢܐ ،ܕܘܕܐ . ܝܢ ܟܡܐ ܕܕܘܒܕܐ ܡܘܓܕܢܐ قطبی .

جدی – ܓ̰ ܕ ܕܝ

(1) ܐܡܝܕܐ موضوع – ܐܕܕܐ ܐܡܝܕܐ
(2) ܦܡܝܕܐ . شخص – ܐܢܫܐ ܦܡܝܕܐ .

جدی – ܓ̰ ܕ ܕܝ

ܕܝܕܘܬܐ .

جدیت – ܓ̰ ܕ ܕܝ ܝܬ

ܦܡܝܕܘܬܐ، ܓ̰ܠܒܬܐ جد ، ܠܓܕܘܕܘܬܐ ܐܡܝܕܘܬܐ، ܐܡܝܕܘܬ ܕܘܟܢܐ . – کردن ܦܡܘܢܐ، ܓ̰ܠܘܝܐ . – کن کار را تمام کنی ܦܝܕ ܐܡ ܓ̰ܠܒܝ ܕܦܕܡܬ ܐܡ ܕܐܬܡܒܬ ܓ̰ܗ ܥܡܠܐ .

جدید – ܓ̰ ܕܝܕ

ܐܕܬܐ . دنیای – ܠܥܠܡܐ ܐܕܬܐ دستگاه‌های – ܡܢܓܢܝܢܐ ܐܕܬܐ نو ، تازه . ܦܟܕܝܬܐ ܕܕܕܐ ܐܕܬܐ تاریخ عصر جدید . جدیداً ܐܕܬܐܝܬ ܐܫܕܝܬ اخیراً ܝܢ ܚܕܬܐܝܬ ܗ. ܕ ܓܐܬ ܕܕܐ ܝܕܢܐ .

جذاب – ܓ̰ ܐܢܒ

ܢܓܘܕܐ، ܓܘܕܢܐ، ܢܓܘܕܐ جاذب .

جذابیت – ܓ̰ ܐܢ ܒܝ ܝܬ

ܢܓܘܕܘܬܐ، ܓܘܕܢܘܬܐ، ܢܓܝܕܘܬܐ جذبیت ܢܓܘܕܘܬܐ ، جاذبه، ܢܓܝܕܘܬܐ جاذبیت .

جذام - ܓܘ ܪܡ

ܓܪܒ ܓܪܒܐ، ܓܪܒܢܘܬܐ داءالفيل ܐܘ ܓܪܒܐ ܐܘܟܡܬܐ پیس سیاه .

جذامی - ـ ܡܢܐ

ܕܓܪܒ ܓܪܒܐ ܐܘ ܓܪܒܢܐ پیس دار .

جذب - ܓܕܒ

ܠܡܓܕܒ، ܓܪܫܬܐ . ܠܡܩܛܐ . - کردن ܠܓܕܒ . ܓܪܫܐ، ܠܩܛܐ . - قلوب کردن ܠܡܓܕܒ ܠܒܘܬܐ .

جذبه - ܓܕܒܗ

ܠܓܕܒܘܬܐ، ܓܪܫܬܐ ܐܘ ܚܫܝܒܘܬܐ وجد، ܓܪܫܬܐ ܚܫܝܒܬܐ . ܪܓܬܐ آرزو .

جذر - ܓܕܪ

ܥܩܪܐ، ܥܩܪܐ ܡܢܛܩܐ . - منطق ܥܩܪܐ ܡܢܛܩܐ . - اصم ܥܩܪܐ ܠܐ ܡܢܛܩܐ (ܥܩܪܐ ܕܠܝܬ ܠܗ ܫܪܫܐ) جذور ܥܩܪܐ . ܥܩܪܐ ܡܢܛܩܐ .

جذری - ܓܕܪܝ

ܥܩܪܢܝܐ، ܥܩܪܢܝܬܐ . ܫܪܫܢܝܐ (ܫܠܝܡܐ ܡܢܛܩܐ) . ܫܪܫܢܝܐ .

جذم - ܓܕܡ

ܓܕܡܐ، ܦܣܩܬܐ ܕܗܕܡܐ . ܦܣܩܐ ܗܕܡܐ برش یا قطع اعضاء ܐܘ ܡܪܥܐ ܕܓܪܒܐ ܓܪܒܐ جذام .

جزیره - ܓܙܝܪܐ   جزیر

ܥܪܒܐ، ܥܪܒܐ ܘܓܙܪܬܐ .

جر - ܓܪܪ

ܓܪܪܐ، ܓܪܫܬܐ، ܓܪܫܢܘܬܐ کشش ܐܘ ܠܡܓܪܫ جذب . - اثقال ܓܪܫܐ ܗ . ܕ ܡܬܩܠܐ ܗ ܓܪܫܬܐ ܡܬܩܠܬܐ ܕܡܘܩܪܐ ܕܓܠܐ ܐܚܪܝܐ ܠܡܬܩܠܐ ܡܢ ܠܡܬܩܠܐ ܠܥܠܝܐ .

جرأت - ܓܪܐܬ

ܙܗܝܪܘܬܐ، ܠܒܝܒܘܬܐ دلاوری، ܡܬܠܒܒܢܘܬܐ ܡܢ ܡܪܚܘܬܐ تجسور. - کردن ܗܘܐ ܙܗܝܪܐ، ܠܒܝܒܐ، ܡܪܚܐ، ܡܬܠܒܒܢܐ . با - ܙܗܝܪܘܬܐ ܒܡܬܠܒܒܢܘܬܐ. بی - ܠܐ ܙܗܝܪܐ . ܠܐ ܡܬܠܒܒܢܘܬܐ ܕܚܘܠܬܢܐ جبان، جبون، ܕܚܘܠܬܢܐ ترسو .

جراح - ܓܪܐܚ

ܐܣܝܐ، ܐܣܝܐ ܕܡܚܘܬܐ . ܐܣܝܐ ܕܡܚܘܬܐ جراحات، زخمها .

جراحت - ܓܪܐܚܬ

(1) ܡܘܠܕܐ ܡܢ ܕܘܟܐ اوستیم، ܒܘܚܢܐ شوخ ܟܕܐ چرك . . . تولید - ܡܬܝܠܕܢܘܬܐ ܗ . ܕ ܡܘܠܕܐ ܕܡܘܠܕܐ .

(2) ܡܚܘܬܐ، ܡܚܘܬܐ ریش، زخم جراحات ܡܚܘܬܐ، ܡܚܘܬܐ .

ܕܘܟܬܐ : ܕܟܝܢ ܗܘܕܬܐ ܕܐܝܬ ܕܘܟܐ

ܐܝܬ ܠܗ ܚܕܐ ܗܘܬܐ معنی ܓܘ ܕܚܝܠܐ ܕܡܬܐ ܠܕܪܐ ܗܘܬܐ ܕܘܟܝܬܐ نزول، تنزل ܗ . ܕ ܕܘܟܐ، ܟܕܐ ܠܕܪܐ ܠܚܝܐ .

جراحی - ܓܪܐܚܝ

ܐܣܝܘܬܐ، ܐܣܝܘܬ ܡܚܘܬܐ . - پیوندی ܐܣܝܘܬܐ ܡܬܚܒܪܢܝܬܐ .

جراده - ܓܪܐܕܗ   جراد

ܩܡܨܐ، ܩܡܨܐ ملخ - البحر ܕܝܡܐ

ܡܢ ܩܡܨܐ ܕܝܡܐ جراد البحر .

جرار — ܓܪܪ

(1) ܩܛܠܢܐ (2) ܡܢܝܢܐ ܗ . ܕ ܡܢܘܠܓܬܐ ܕܡܝܬܐ ܡܢ ܩܢܝܬܐ ܓܡܠܐ (3) ܡܫܒܚܢܐ .

جراره — — ܪܝܗ

ܐܟܬܐ ܕܓܘܪܓܐ . ܩܡܝܐܝܬܐ ܡܢ ܩܛܠܝܬܐ ܐܝܟ جرار .

جرب — ܓܪܒ

ܪܒܘܐ ، ܚܓܒܝܬܐ ܚܒܝܬܐ خانس حکه ܘܫܘܪܐ اویون ܐܬܠܝ کر ܐܬܠܝ ܢܟܝܫܐ حصف . — ناك ܪܒܘܬܐ ، ܡܟܬܐ ܕܪܒܘܐ . — رطب ܪܒܘܐ ܟܬܝܒܐ .

جربز — ܓܘܪܒܘܙ

ܓܘܪܒܙܐ ، ܚܠܒܝܬܐ .

جربزه — — ܙܝܗ

ܓܘܪܒܙܘܬܐ ܐܝܟ ܥܘܟܝܢܝܬܐ ܟܟܪܘܬܐ ، ܡܚܝܠܘܬܐ . با — ܟܒܪܢܬܐ ܡܚܝܠܬܐ ، ܡܚܝܠܬܐ .

جرثومه — ܓܘܪܬܘܡܝܗ

ܥܩܪܐ ، ܫܪܫܐ ܡܢ ܫܪܫܐ ريشه ، بن ܐܝܟ ܟܪܘܒܐ ، ܐܝܟ ܡܒܘܥܐ چشمه .

جرجری — ܓܪܓܪܝ عرعر

ܪܘܒܝܐ عرعر ܟܘܪܝܬܐ ܕܛܘܪܐ سروکوهی .

جرجير — ܓܪܓܝܪ

ܚܣܬܐ ܕܡܝܐ ترتیزك آبی .

جرح — ܓܪܚ

ܡܘܠܘܬܐ ، ܡܚܘܬܐ جراحت ، زخم .

جرد — ܓܪܕ

(1) ܡܪܕ ܠܘܝܬܐ ، ܚܝܕ ܓܝܪܐ
(2) ܥܪܘܬܐ ، ܠܥܓܬܐ ، ܓܪܕܬܐ .

جرد — ܓܪܕ

ܡܠܝܐ ، ܕܘܪܓܐ .

جرز — ܓܪܙ

ܟܠܠܐ اسکله ، ܥܡܠܘܬܐ ܚܢܓܬܐ .

جرس — ܓܪܣ

ܙܓܐ زنگ ܢܩܘܫܐ ناقوس . — خانه ܒܝܬ ܙܓܐ ، ܟܘܪܟܐ ܡܢ ܥܓܒܟܐ ܕܢܩܘܫܬܐ ، ܕܙܓܐ اجراس . مار — دار ܚܘܝܐ ܡܢ ܚܘܘܐ ܙܓܘܓܐ ܡܢ ܚܘܘܐ ܡܠܘܠܐ مجلجل .

جرعه — ܓܘܪܥܝܗ

ܫܘܪܦܬܐ . — آب ܫܘܪܦܬܐ ܕܡܝܐ بیك — ܚܕܐ ܫܘܪܦܬܐ . — جرعه نوشیدن ܫܬܐ ܒܫܘܪܦܐ .

جرقه — ܓܪܩܝܗ

ܓܠܓܠܐ ، ܕܠܝܩܘܬܐ شراره ، ܘܨܘ ܨܘܚܬܐ ابیز .

جرگه — ܓܪܓܝܗ

ܟܢܫܐ ، ܥܕܬܐ ، ܥܕܬܐ ، ܓܪܓܐ . اوهم در — ما آمد ܐܝܟ ܗܘ ܐܬܐ ܠܗ ܒܟܢܫܐ ، ܒܥܕܬܐ ، ܠܗ ܓܪܓܐ .

جرم — ܓܘܪܡ

ܡܫܟܠܘܬܐ ، ܡܫܟܠܘܬܐ ، ܫܘܩܠܐ ܡܢ ܫܘܟܬܐ تقصیر ܚܛܗܐ خطا ، ܚܛܝܬܐ بزه ، اثم ، گناه ܚܘܒܐ ، ܐܝܟ ܡܕܡܥܐ جریمه . — کردن ܡܫܟܠܘܬܐ ، ܚܘܒܐ ، ܚܛܗܐ ܐܝܟ

ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ . ـ دادن ܝܵܗܒܵܐ ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ . بی ـ ܕܠܵܐ ܚܛܵܗܵܐ ، ܕܠܵܐ ܚܘܼܒܵܠܵܐ ، ܙܲܟܵܝܵܐ . ـ ناك ܡܚܲܛܝܵܢܵܐ ، ܚܲܝܵܒܵܐ ܚܲܝܵܒܵܐ . جروم ܡܚܲܛܝܵܢܘܼܬܵܐ ܚܛܵܗܹ̈ܐ .

جرم ـ ܓܸܪܡ

ܓܘܼܫܡܵܐ ، ܐܲܘ ܚܘܼܡܪܵܐ ، ܡܵܘܪܵܐ ، اجرام ܓܘܼܫܡܹ̈ܐ اجرام سماویه ܓܘܼܫܡܹ̈ܐ ܫܡܲܝܵܢܹ̈ܐ .

جرمی ـ ـ ܡܝܼ

ܟܲܟܹ̈ܐ ، ܟܲܟܵܐ دندان آسیا .

جرنغار ـ ܓܸܪܢܓ̰ܵܪ

ܓܢܵܚܵܐ ܝܲܡܝܼܢܵܝܬܵܐ ܕܚܲܝܠܘܵܬܵܐ قشون .

جرنگ ـ ܓܸܪ ܢܓ

ܙܵܓܘܼܬܵܐ ، ܨܠܵܠܘܼܬܵܐ ، ܡܲܨܠܠܘܼܬܵܐ . ـ جرنگ کردن ܙܵܓܵܐ ، ܨܠܵܠܵܐ ܡܲܨܠܘܿܠܹܐ .

جرنگی ـ ـ ܓܝܼ

ܐܝܼܬ جرنگ ܠܹܗ ܕܲܡܨܲܠܸܠ ܗܘ ܡܵܢܵܐ ܕܦܘܼܠܲܝܵܐ . پول ـ ܦܘܼܠܲܝܹ̈ܐ ܡܨܲܠܨܠܵܢܹ̈ܐ .

جروند ـ ܓܸܪܘܲܢܕ

ܡܢܵܪܬܵܐ ، ܫܪܵܓܵܐ چراغ ܠܡܘܼܢܵܪܵܐ سراج ܫܘܼܡܥܵܐ شمع .

جری ـ ܓܸܪܝ

ܙܲܚܵܐ ، ܠܲܒܝܼܒܵܐ دلاور ܡܲܚܝܵܢܵܐ ، ܓܲܢܵܒܵܐ .

جریان ـ ܓܸܪ ܝܵܢ

ܪܸܗܛܵܐ ، ܕܸܒܪܵܐ · ܪܸܗܛܵܐ ܕܡܲܝܵܐ ، ܪܸܗܛܵܐ ܕܢܲܗܪܵܐ ، ܪܸܗܛܵܐ ܕܝܵܘܡܵܐ . . . ـ شکم ܕܸܒܪܵܐ ܐܝܼܬ ܪܸܗܛܵܐ ܕܟܲܪܣܵܐ . ـ طمث ܕܸܒܪܵܐ ܕܕܸܫܬܵܐ .

جریب ـ ܓܸܪܝܼܒ

ܡܸܕܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ ܐܝܼܬ ܦܘܼܬܝܵܐ ܕܪܘܼܒܥܵܐ . ـ زدن ܕܒܵܫܵܐ ܡܫܘܼܚܵܐ . ـ زن ܦܘܼܬܝܵܐ ، ܡܫܘܼܚܬܵܐ مساح . ـ زنی ܦܘܼܬܝܘܼܬܵܐ ، ܡܫܘܼܚܘܼܬܵܐ . مساحی

جریبا ـ ـ ܒܵܐ

ܕܘܼܟܵܐ ܐܝܼܬ ܩܘܼܡܵܐ ܡܲܦܚܵܐ ܓܲܪܒܵܐ بادکج

جریح ـ ܓܸܪܝܼܚ

ܨܸܠܝܵܐ ، ܕܡܲܚܪܵܐ جرد .

جرید ـ ܓܸܪܝܼܕ

ܡܘܼܪܓܵܢܵܐ ، ܡܘܼܪܓܵܢܘܼܬܵܐ مزراق ܕܘܼܡܫܵܐ رمح ܟܸܢܵܐ نیزه . ـ بازی ܓܲܪܵܝܘܼܬܵܐ ܕܡܘܼܪܓܵܢܹ̈ܐ ، ܕܡܘܼܪܓܵܢܘܼܬܵܐ .

جریده ـ ـ ܕܗ

ܣܦܲܪܡܲܠܟܵܐ جراید ܣܦܲܪܡܲܠܟܹ̈ܐ . ـ نگار ܣܦܲܪܡܲܠܟܵܢܵܐ . ـ نگاری ܣܘܼܪܵܛܵܐ ܣܦܲܪ ـ ܡܲܠܟܵܐ . ܟܲܕ ܗܘܵܐ ܥܒܵܕܵܐ ܐܲܘ ܣܦܲܪܡܲܠܟܵܢܵܐ ܣܦܲܪ ܡܲܠܟܵܢܘܼܬܵܐ .

جریمه ـ ـ ܡܗ

(1) ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ ، ܐܲܘ ܚܲܝܵܒܵܐ ܡܦܲܪܥܵܢܘܼܬܵܐ ܠܹܗ ܕܝܼ ܠܵܐ ܣܦܲܪܵܐ معنی . ـ کردن ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ . ـ بردار ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܕܝܼ ܗܘܵܐ ܕܥܒܵܕܵܐ ܡܲܠܘܸܐ ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ . جرائم ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܹ̈ܐ (2) ܚܘܼܒܵܐ جرم .

جریه ـ ـ ܝܗ

ܓܲܢܒܘܼܬܵܐ ، ܓܲܢܒܘܼܬܵܐ .

جز ـ ܓܘܼܙ

ܣܲܒܪܵܐ ܡܢ ، ܣܦܲܪ ܡܢ غیر از . . .

جزء – ܓܘܼܙܵܐ

(1) ܡܢܵܬ݂ܵܐ ܗ̇ ܕ ܦܪܵܕ݂ܵܐ ܡܢ ܟܠܵܐ . ܦܪܵܕ݂ܵܐ ܗ̇ ܕ ܡܢܵܬ݂ܵܐ ܙܥܘܿܪܬܵܐ خرده ، ذره

(2) ܦܣܘܿܩܵܐ باب ، فصل . ـ ازقرآن ܦܣܘܿܩܵܐ ܡܢ ܩܘܪܐܢ . ـ اصلی ܡܢܵܬ݂ܵܐ ܐܝܼܣܵܢܵܝܬܵܐ . ܐܘ ܪܹܫܵܝܬܵܐ . ـ مکمل ܡܢܵܬ݂ܵܐ ܡܫܲܡܠܝܵܢܝܼܬܵܐ

اجزاء ܡܢܵܘܵܬ݂ܵܐ جزء ܡܢܵܬܵܢܵܐܝܬ ، ܡܢܵܬܵܢܵܐܝܬ .

جزاء – ܓܙܵܐ

(1) ܚܘܼܒܵܠܵܐ ، ܦܘܼܪܥܵܢܵܐ ܠ ܛܵܒ݂ܵܐ ܘܠ ܕܒܝܼܫܵܐ . ܦܘܼܪܥܘܼܬ݂ܵܐ جبران

(2) ܕܝܼܢܵܐ ، ܚܘܼܝܵܒ݂ܵܐ جریمه . ܓܙܵܪ ܕܝܼܢܵܐ حکم محکمه ، ܡܫܲܟܠܪܘܼܬ݂ܵܐ مجازات . ـ دادن ܦܪܵܥܵܐ ، ܦܘܼܪܥܵܢܵܐ ، ܡܢ ܕܝܼܢܵܐ روز ـ ܝܵܘܡܵܐ ܕܓܙܵܪ ܕܝܼܢܵܐ . ܝܵܘܡܵܐ ܕܩܝܵܡܬܵܐ .

جزاك الله – ܓܙܵܐܟ݂ ܐܲܠ ܠܵܗ

ܢܦܲܪܥܵܐ ܐܲܠܵܗܵܐ ܠܘܼܟ݂

جزالت – ܓܙܵܐܠܲܬ

ܡܫܲܬܠܡܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܢܲܨܝܼܚܘܼܬ݂ܵܐ .

جزائی – – ܓܝܼ

ܕܡܫܲܟܠܪܵܢܵܐ ، ܡܕܝܼܢܵܝܵܐ . قانون ـ ܢܵܡܘܿܣܵܐ ، ܩܵܢܘܿܢܵܐ ܡܕܝܼܢܵܝܵܐ ، ܩܵܢܘܿܢܵܐ ܕܡܫܲܟܠܪܵܢܵܐ .

جزبه کردن – ܓܙܸܒ݂ ܟܹܗ ܟܪܕܸܢ

ܓܘܼܪܵܐ ، ܚܲܡܝܵܐ ܐܲܢܵܫܵܐ ܓܘܼܪܵܐ خشمکین ، هار .

جزجز – ܓܙܸܓܙܸ

ܓܙܲܓܙܸ . ـ کردن ܓܙܲܓܙܘܼܪܹܐ ، ܡܟ݂ܝܼܬܵܐ ܠܹܗ ܡܚܲܡܵܐ .

جزر – ܓܙܲܪ

ܩܲܡܵܐ . ـ ومد ܩܲܡܵܐ ܘܡܲܠܝܵܐ .

جزرسی – ܓܘܼܙܪܲܣܝ

ܡܲܬܠܘܼܪܝܘܼܬ݂ܵܐ ، ܚܦܝܼܛܘܼܬ݂ܵܐ .

جزع – ܓܙܲܥ

(1) ܟܹܐܦܵܐ ܡܢ ܟܹܐܦܹ̈ܐ ܝܲܩܝܼܪܹ̈ܐ عقیق ابیض ܐܘ ܟܹܐܦܵܐ ܕܥܲܝܢܵܐ " ܚܲܝܬܵܐ ܕܡܘܼܚܝܼܒ݂ܘܼܬ݂ܵܐ "

(2) ܠܵܐ ܡܫܲܬܲܒܪܵܢܘܼܬ݂ܵܐ ، ܐܘ ܟܘܼܪܗܵܢ ܠܸܒܵܐ دل واپسی ، ܕܠܘܼܚܵܡܵܐ اضطراب .

جزع – ܓܙܵܐ

ܡܲܬܓܲܡܪܘܼܬ݂ܵܐ ، ܚܲܫܝܼܫܘܼܬ݂ܵܐ غصه ܚܸܫܵܐ .

جزغال – ܓܙܓܵܐܠ

ܟܘܼܡܪܵܐ ܩܲܠܝܵܐ .

جزم – ܓܙܲܡ

ܠܲܥܡܵܐ ܡܢ ܩܸܠܵܝܬܵܐ ܟܬܝܼܒ݂ܵܬ݂ܵܐ . ܡܚܲܪܡܘܼܬ݂ܵܐ تعیین ، ܦܣܝܼܩܘܼܬ݂ܵܐ عزم . ـ کردن ܠܲܥܡܵܐ ܩܲܛܠ ܟܬܝܼܒ݂ܵܬ݂ܵܐ ، ܚܲܪܡܵܐ .

جزو – ܓܘܼܙܒ݂

(1) ܡܢܵܬ݂ܵܐ ، ܦܪܵܕ݂ܵܐ ܚܙܝ جزء

(2) ܦܝܼܢܬ ، ܒܝܼܬ ، ܒܝܼܢܲܝ بین ܓܵܘܵܐ ، ܓܵܘ .

جزوه – – ܓܙܘܼܗ

ܣܦܵܪܵܐ ܙܥܘܿܪܵܐ ܡܢ ܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ ܦܪܝܼܫܵܐ . ܐܘ ܟܘܼܪܵܣܵܐ ܗ̇ ܕ ܦܣܘܿܩܵܐ ܡܢ ܟܬ݂ܵܒ݂ܵܐ ، ܟܡܝܼܠܵܐ ܟܢܘܼܫܝܵܐ .

جزيره – ܓܙܝܼܪܵܗ

ܓܵܙܲܪܬܵܐ . ـ ای ܓܙܝܼܪܬܵܐ . ـ کوچك ܓܙܲܪ ـ ܬܝܼܢܘܼܬ݂ܵܐ . شبه ـ ܦܠܲܓ݂ ـ ܓܵܙܲܪܬܵܐ جزایر ܓܵܙܲܪ̈ܝܵܬ݂ܵܐ ܡܢ ܓܵܙܲܪ̈ܝܵܬ݂ܵܐ .

جزیل – – ܠ

ܪܲܒܵܐ ، ܓܘܼܪܵܐ بزرگ .

جزیه – ܓܸܙܝܹܗ

ܓܙܝܬܐ . ܟܣܦ ܪܫܐ مالیات سرشماری .

جزئی – ܓܘܼܙܝܼ

(1) ܦܠܝܓܐ ، ܠܐ ܐܢܟܘܬܐ . اشتباه – ܦܘܕܐ ܦܠܝܓܐ .

(2) ܡܢܬܢܝܐ ، خسوف – ܟܘܦܠܐ ܡܢܬܢܝܐ (ܕܣܗܪܐ) . کسوف – ܐܘܠܨܢܐ ܡܢܬܢܝܬܐ ܡܢ ܝܡܠܝܘܬܐ ܡܢܬܢܝܬܐ .

جزئیات – – ܝܵܬ

ܡܨܥܝܬܐ ܗ . ܕ ܡܢܕܥܢܝܬܐ ܢܩܝܕܬܐ ܕܠܐ ܫܪܝܐ ܠܝܬܐ ، ܫܪܝܫܘܬܐ ܐܦ ܡܢܘܬܐ ܙܥܘܪܬܐ ܡܢ ܟܠ .

جسارت – ܓܲܣܵܪܲܬ

ܚܪܝܦܘܬܐ ، ܡܬܚܪܬܐ ، ܚܘܪܦܐ ، ܠܦܘܡܬܠܘܬܐ ܓܘܡܪܕܘܬܐ . – کردن ܗܘܐ ܡܬܚܪܐ ، ܡܡܪܘܕܐ . – آمیز ܡܬܚܪܝܐ کلمات وحرکات – آمیز ܦܬܓܡܐ ܘܪܕܝܐ ܡܢ ܫܘܠܛܢܝܐ ܡܬܚܪܝܐ جسارة ܡܬܚܪܝܬ .

جساس – – ܣ

ܓܫܘܫܐ ، ܡܒܥܝܢܐ جستجوکننده .

جسام – ܓܘܣܵܡ

ܓܘܫܡܢܝܐ ، ܕܐܝܬ ܠܗ ܓܘܫܡܐ ܓܢܒܪܢܐ جسیم ܓܢܒܪܐ تناور .

جسامت – – ܡܲܬ

ܓܘܫܡܢܝܘܬܐ ، ܓܢܒܪܘܬܐ تناوری .

جساوت – ܓܲܣܵܘܲܬ

ܡܩܫܝܘܬܐ ، ܩܫܝܘܬܐ ثفن ، پینه ܒܐܫܝܘܬܐ ܩܫܝܘܬܐ ܘܩܫܝܘܬܐ ܠܒܐ ܡܢ ܕܢܢܐ ܕܝܕ ܐܘܪܚܠܘܢ .

جست – ܓܸܣܬ

ܗܘܪܬܐ ، ܕܨܝܪܬܐ ܐܦ ܫܘܪܢܐ جهش ܫܘܪܬܐ ܫܘܪܬܐ جست وخیز، ܫܘܪܬܐ، ܫܘܪܬܐ سکیزه. – زدن ܫܘܪܐ . – و خیز کردن ܫܘܪܬܐ ܫܘܪܐ . – وخیزك ܫܘܪܐ ܫܝܦܐ ܗ . ܕ ܫܒܬܐ ܓܠܠܬܐ ܫܝܐ جفتك .

جستجو – ܓܘܣܬ ܘ ܓܘ

ܡܒܥܝܢܘܬܐ ، ܒܨܘܝܘܬܐ . – کردن ܒܥܝܐ ܒܨܝܐ .

جستن – ܓܸܣܬܸܢ

ܫܘܪܐ ، ܕܩܪܐ ، ܫܘܪܐ جهیدن ܕܩܪܐ ܡܢ ܫܢܬܐ از خواب جستن .

جستن – ܓܘܣܬܸܢ

ܓܠܘܝܐ ، ܒܥܝܐ جوییدن ܐܦ ܡܒܨܘܝܐ .

جسد – ܓܲܣܲܕ

ܦܓܪܐ ، ܓܘܫܡܐ جسم ، ܫܠܕܐ . ܐܦ ܓܘ-ܫܠܕܐ ܗ . ܕ ܫܠܕܐ ܕܡܝܬܐ ܝܢ ܐܢܫܐ ܘܝܢ ܚܝܘܬܐ حیوانات . ܫܠܕܐ . اجساد ܦܓܪܐ . ܓܘܫܡܐ ، ܫܠܕܐ .

جسدی – – ܕܝܼ

ܦܓܪܢܝܐ ، ܓܘܫܡܢܝܐ جسمانی .

جسر – ܓܸܣܸܪ – ܓܝܣܪ

ܓܫܪܐ پل . – معلق ܓܫܪܐ ܡܬܠܝܐ . – متحرك ܓܫܪܐ ܡܙܝܥܢܐ ܡܢ ܡܬܬܙܝܥܢܐ جسور ܓܫܪܐ .

جسم – ܓܸܣܡ

ܓܘܼܫܡܵܐ . ܟܠ ܡܸܕܸܡ ܕܐܝܬ ܠܹܗ ܐܘܪܟܐ ܘܦܬܝܵܐ ܘܥܘܡܩܵܐ . ܦܬܵܐ ܡܘܼܫܡܵܫܵܐ ܐܘ ܡܬܼܦܵܫܵܢܵܐ ܕܐܝܬ ܠܹܗ ܢܲܦܫܵܐ جاندار ܘ ܒܲܪܢܵܫܵܐ . – جامد ܓܘܼܫܡܵܐ ܩܫܝܵܐ . – مايع ܓܘܼܫܡܵܐ ܪܛܝܼܒܵܐ . – بسيط ܓܘܼܫܡܵܐ ܦܫܝܼܛܵܐ . – مركب ܓܘܼܫܡܵܐ ܡܪܲܟܒܵܐ . – صنير ܓܘܼܫܡܵܢܵܝܵܐ ܓܘܼܫܡܵܐ ܙܥܘܿܪܵܐ . جسماً ܓܘܼܫܡܵܢܵܐܝܼܬ اجسام ܓܘܼܫܡܹ̈ܐ .

جسمانى – – ܡܵܢܵܝ

ܓܘܼܫܡܵܢܵܝܵܐ ، ܕܐܝܬ ܠܹܗ ܓܘܼܫܡܵܐ ، ܦܲܓܪܵܢܵܝܵܐ ، ܕܐܝܬ ܠܹܗ ܦܲܓܪܵܐ ܠܵܘ ܪܘܼܚܵܢܵܝܵܐ روحانى . امور – ܨܒܼܘܼܬܵܐ ܓܘܼܫܡܵܢܵܝܹ̈ܬܵܐ ܝܲܢ ܥܵܠܡܵܢܵܝܹ̈ܬܵܐ .

جسمانيت – – ܝܬ

ܓܘܼܫܡܵܢܘܼܬܵܐ .

جسمى – ܓܸܣ ܡܝܼ

ܓܘܼܫܡܵܢܵܝܵܐ ، ܕܓܘܼܫܡܵܐ ܐܘ ܥܵܠܡܵܢܵܝܵܐ .

جسور – ܓܵ ܣܘܼܪ

ܡܲܠܒܼܵܒܵܐ ، ܫܒܲܪܵܢܵܝܵܐ . ܐܘ ܡܵܪ ܠܸܒܵܐ ، ܕܠܵܐ ܡܸܣܬܲܪܕܸܢܵܐ ، ܓܲܒܵܪܵܢܵܐ .

جسورانه – – ܪܵܢܹܗ

ܡܲܠܒܼܵܒܵܐܝܼܬ ، ܒܫܲܒܼܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܒܡܵܪ ܠܸܒܵܐܝܼܬ ، ܕܠܵܐ ܡܸܣܬܲܪܕܸܢܵܐܝܼܬ . . . ܐܘ ܡܲܠܒܼܵܒܵܐ ܕܠܵܐ ܡܸܣܬܲܪܕܸܢܵܐ ܣܲܓܝܼ ܥܲܙܝܼܙܵܐ . . .

جسيم – ܓܵ ܣܝܼܡ

ܓܘܼܫܡܵܢܵܝܵܐ ، ܕܐܝܬ ܠܹܗ ܓܘܼܫܡܵܐ ܪܲܒܵܐ ، ܥܲܒܝܼܵܐ تناور .

جشن – ܓܲܫܢ

ܥܹܐܕܵܐ ، ܚܲܓܵܐ بيرام . ܥܹܐܕܵܐ عيد . – افتتاح ܚܘܼܕܵܬܵܐ ܚܘܼܕܵܬܵܐ ܝܲܢ ܚܲܓܵܐ ܕܚܘܼܕܵܬܵܐ . – عروسى ܚܘܼܠܘܼܠܵܐ ܝܲܢ ܚܲܓܵܐ ܕܡܲܟܘܼܪܘܼܬܵܐ ، ܕܚܘܼܠܘܼܠܵܐ (ܕܓܘܼܪܵܐ ܘܟܠܵܐ) . – نوروز ܚܲܓܵܐ ܕܫܢܵܬܵܐ ܚܕܲܬܬܵܐ . – گرفتن ܚܲܓܘܼܓܹܐ ، ܥܒܼܵܕܵܐ ܚܲܓܵܐ ، ܥܲܝܕܘܼܢܹܐ عيد گرفتن .

جشن – ܓܸ ܫܸܢ

ܓܸܫܢܘܼܬܵܐ ܝܲܢ ܚܡܝܼܡܘܼܬܵܐ تب .

جعاله – ܓܘܼ ܥܵܐ ܠܹܗ

ܚܘܼܫܒܵܢܵܐ قيمت . ܐܲܓܪܵܐ اجر ܥܘܼܒܵܕܵܐ بركند ܕܫܘܿܚܕܵܐ رشوه ܫܘܿܚܕܵܐ .

جعبه – ܓܲܥ ܒܹܗ جعبة

ܩܘܼܬܝܼܬܵܐ ، ܓܲܠܘܼܩܵܐ ܐܘ ܩܲܛܪܘܼܢܵܐ تركش .

جعد – ܓܲܥܕ

ܥܲܩܡܵܐ ، ܥܩܝܼܡܵܐ ، ܥܲܩܡܘܼܬܵܐ حلقه زلف ، تاب .

جعفر – ܓܲ ܥ ܦܲܪ

ܢܲܗܪܵܐ ، ܢܲܗܪܵܐ ܙܥܘܿܪܵܐ ، ܦܲܓܥܘܼܬܵܐ ، ܫܘܼܩܵܬܵܐ ܐܘ ܫܡܵܐ ܕܡܲܠܟܵܐ ܕܦܪܵܣ .

جعفرى – – ܪܝܼ

(1) ܦܬܼܘܼܪܵܐ . – فرنگى ܦܬܼܘܼܪܵܐ ܕܦܪܲܢܓܵܝܹ̈ܐ
(2) ܦܫܝܼܛܵܐ ܣܲܡܵܢܵܐ ، ܗܘ ܕܡܲܪ ܦܹܐܫܵܐ
(3) ܐܲܪܝܵܐ ܕܝܵܪܵܐ ܝܲܢ ܣܘܼܦܵܐ ܩܝܵܢܵܐ .

جعل – ܓܲܥܠ

ܥܒܼܵܕܵܐ . – اسناد ܥܒܼܵܕܵܐ ܕܓܲܠܝܵܢܹ̈ܐ : – ساز ܡܙܲܝܦܵܢܵܐ قلب ساز . – سازى ܡܙܲܝܦܵܢܘܼܬܵܐ قلب سازى . – كردن ܙܲܝܸܦܵܐ ، ܡܙܲܝܘܼܦܹܐ .

جعل - ܓܥܠ

ܚܡܒܘܫܐ ܐܟܘܡܐ خنفس . ܚܡܒܘܫܐ سوسك ܚܡܒܘܫܐ ܕܒܘܡܐ خرچسته .

جعلقى - - ܓܥܠ

ܓܠܝܐ، ܚܠܝܠ ܩܢܐ سبك مغز ܚܠܦܐ جلف .

جعلى - ܓܥܠܝ

ܡܙܝܦܐ قلابى ، ܙܝܦܐ قلب . ܓܥܠܐ ܡܙܝܦܐ . ܫܛܪܐ ܡܙܝܦܘܬܐ سند جعلى . ܫܡܐ ܡܙܝܦܐ ܡܙܝܦܐ اسم جعلى .

جغ - ܓܘܓ

ܝܘܓܐ يوغ .

جغ جغ - ܓܓ ܓܓ

ܩܡܩܡܬܐ . – كردن ܩܡܩܡܐ .

جغجغه - - ܓܓܗ

ܩܡܩܡܐ .

جغد - ܓܘܓܕ

ܒܘܡܐ ، ܒܘܡܬܐ يـوف ܩܘܩܝܐ بـايقوش ܒܘܡܐ بوم :

جغرافيا - ܓܘܓܪܐܦܝܐ

ܓܘܓܪܐܦܝܐ ܝܠ ܕܒܘܡܒܘܬ ܐܪܥܐ . – دان ܓܘܓܪܐܦܐ ܝܠ ܕܒܘܡ ܐܪܥܐ . – ى ܓܘܓܪܐܦܝܐ ܝܠ ܕܒܘܡܒܘܬ ܐܪܥܐ .

جغله - ܓܓܠܗ

ܓܒܘܒܘܢܐ ، ܠܓܡܐ ܕܟܠܐ ܓܡܠܐ ، ܓܒܘܒܐ ܠܓܡܐ ܕܠܐ ܡܓܒܪܐ جوان مزب .

جفاء - ܓܦܐ

ܠܐܘܩܘܡܝܐ ، ܓܠܝܘܬ ܩܝܡܐ ، ܓܠܘܡܝܬܐ ، ظلم ، ܠܐܘܡܝܬܐ ستم . – كردن ܠܐܢܩܐ ، ܓܠܡܐ ، ܠܐܡܐ . – پيشه ، كار ܠܐܘܩܐ . – كارى ܠܐܘܩܘܡܝܐ . – كش ܠܐܩܐ . – كشى ܠܐܘܩܘܡܝܐ .

ܢܩܘܫܐ . ܡܠܬܐ جفاء ܘܡܠܬܐ ܠܗ ܡܘܠܝܬܐ ܒܠܒܘܢ ܗܘ ܡܢܘܬܐ ܕܡܫܒܚܬܐ ܠܗܘ ܡܟܪܘܒܗ .

ܡܢ ܓܠܘܡܐ ܠܒܒܠܝ ܐܢܐ
ܐ ܗܘܢܐ ، ܠܓܕ ܡܢ ܠܐܢܩܐ :
ܗܘ ܒܘܫ ܓܠܝܡܐ ܒܠܠܡܐ ܗܘܢܐ
ܡܢܝ ܚܙܐ ܠܘܬ ܗܘ ܠܘܡܕܐ ؟

از ظالمى كردم بنده
اين سئوال غير عادى
ظلم ديده تر در اين دنيا
كى را ديده براى اذكار

ܒܟܠ ܚܕ ܠܐܘܡܝܬܐ ܗܘ ܒܘܫ ܐܚܪܢܐ
ܚܙܐ ܠܝ ܡܪܚܡܢܐ ، ܚܕܐ ܢܓܘܦܬܐ !
ܗܘ ܒܘܫ ܠܐܩܐ ܐܚܘܢܐ ܗܘܐ
ܓܠܝܙܐ ܡܚܘܒܐ ܕܚܕܐ ܠܐܘܩܬܐ !

در هر ستمى تندتر از همه
از رحمت ديدم يك چكه
از همه جفا كش‌تر عاشقى بود
مرحوم از عشق يك جفا كار

جفت - ܓܘܦܬ

(1) ܙܘܓܐ . يك – گاو ܚܕ ܙܘܓܐ ܕܬܘܪܐ . طاق يا – ܦܪܕܐ ܝܢ ܙܘܓܐ .

(2) ܙܘܓܢܝܐ . عدد – ܡܢܝܢܐ ܙܘܓܢܝܐ .

(3) ܒܪ ܙܘܓܐ ، ܚܒܪܐ . – جنين ܒܪ ܙܘܓܐ ܕܒܘܟܐ . – كردن ܡܙܘܘܓܐ ܝܢ ܙܘܘܓܐ ،

ܡܙܘܓܐ ܘܙܘܓܐ ، ܚܡܘܕܐ . — شدن ܙܘܘܓܐ ، ܗܘܐ ܙܘܓܐ ܐܘ ܟܢܫܐ ܐܝܟ ܫܘܫܠܐ ܠܫܘܫܠܬܐ ܐܘ ܚܒܘܫܝܐ مجامعت . — گیری ܙܘܘܓܘܬܐ ܗܘܝܬܐ ܙܘܓܐ، ܡܙܘܘܓܘܬܐ، ܚܒܘܫܝܐ . فصا — گیری ܙܒܢܐ ܕܡܙܘܘܓܘܬܐ ܕܚܝܘܬܐ . جفت — ܙܘܓܐ ܙܘܓܐ ، ܬܪܝܢ ܒܬܪܝܢ جفتی .

جفت — ܓܦܬ

(1) ܓܠܕܐ پوست . ܩܠܦܐ قشر
(2) ܟܦܝܦܐ ' ܟܦܝܦܬܐ ܚܕܐ جفتن .

جفتك — ܓܦܬܟ

ܟܦܬܟܬܐ ، ܙܟܝܬܐ . — انداختن ' زدن ܓܦܬܟܐ ، ܠܩܛܐ ، ܡܚܐ ܒܓܠܓܠܐ ܐܝܟ ܟܕ ܕܒܪܐ بهیمه ، ܡܚܐ ܙܟܝܬܐ . — چارکش ܟܘܪܐ ܟܦܝܦܐ ܡܢ ܥܘܒ ܟܦܝܦܬܐ ' ܚܕܐ ܓܦܬܟܬܐ ܐܝܟܐ ܡܢ ܥܘܒ ܡܢ ܟܠ ܚܕܐ ܕܚܕ ܐܝܟܢܐ .

جفتن — ܓܦܬܢ

ܟܦܦܐ ، ܗܘܐ ܟܦܝܦܐ جفت ' ܟܦܠܐ .

جفته — — ܬܗ

ܡܟܦܦܐ ، ܡܟܦܝܦܐ ܟܦܝܦܐ .

جفته — ܓܦܬܗ

ܓܝܪܬܐ ܗ . ܕ ܒܫܒܬܐ ܕܓܝܪܐ .

جفتی — — ܬܝ

ܙܘܘܓܘܬܐ ' ܡܙܒܢܬܐ ܕܙܘܓܐ . ܐܘ ܙܘܓܐ ܙܘܓܐ جفت ، جفت .

جفر — ܓܦܪ

ܥܠܡ ܕܡܕܢܚܝܐ ، ܥܠܡܐ ܕܡܕܢܚܝܐ .

جفری — — ܪܝ

ܥܠܡܘܬܐ ܕܡܕܢܚܝܐ .

جفن — ܓܦܢ

ܥܡܪܐ ، ܩܪܡܐ ܡܢ ܥܝܢܐ ܕܥܝܢܐ پلك چشم .
ܥܡܪܐ اجفان .

جفنك — ܓܦܢܟ

ܟܠܝܚܐ ، ܩܠܝܦܐ ژاژخا ، ܫܩܝܩܐ ، ܟܠܝܙ ܫܘܩܠܐ بی معنی . ܐܘ ܟܠܝܚܘܬܐ، ܫܩܝܩܘܬܐ ܟܠܝܙܘܬ ܫܘܩܠܐ جفنکی . حرف — ܡܠܬܐ ܫܩܝܩܐ ، ܡܠܬܐ ܟܠܝܚܐ جفنکیات ܫܩܝܩܘܬܐ ܡܠܝܐ جفنکیات دنیوی ܡܠܝܐ ܥܠܡܢܝܐ .

جفنی — ܓܦܢܝ

ܕܥܡܪܐ ، ܥܡܪܢܝܐ .

جقه — ܓܩܗ

ܟܘܦܬܐ . ܐܘ جیقه ، جیغه ' جغه .

جگر — ܓܓܪ

ܟܒܕܐ . — گاه ܓܘܐ ܟܒܕܐ . درد — ܟܐܒ ܟܒܕܐ . — بند ܟܒܕܐ ، ܟܝܢܐ ܘܟܐܢܬܐ . — سفید ܟܐܢܬܐ ریه .

جگری — — ܪܝ

ܕܟܒܕܐ ' ܟܒܕܢܝܐ ، ܟܘܢܝܐ ܕܟܒܕܐ ، ܟܒܕܢܝܐ . عقیق — ܟܐܦܐ ܟܒܕܢܝܐ ܡܢ ܓܘܢܐ ܕܟܒܕܐ .

جگن — ܓܓܢ

ܐܒܪܬܐ ، ܐܪܒܢܐ ، ܩܢܝܐ نی ، ܦܦܝܪܘܣ بردی ܩܢܝܐ قصب .

جل — ܓܘܠ

(1) ܦܪܣܢܐ ' ܦܪܣܬܐ پالان . — اسب ܦܪܣܢܐ ܕܣܘܣܝܐ ܡܢ ܕܣܘܣܐ

(2) ܒܘܼܪܵܟܵܐ بازافکن .

جلا – ܓ̰ܵ ܠܵܐ

ܡܪܝܼܩܘܼܬܵܐ، ܠܘܼܓ̰ܵܐ، ܨܘܼܩܵܐ . – دادن ܡܪܵܩܵܐ ܝܵܗܒ ܨܘܼܩܵܐ ، ܓ̰ܠܘܼܓ̰ܵܐ . – آینه ܡܪܝܼܩܵܐ ܡܨܝܼܒܬܵܐ . – داده ܡܪܝܼܩܵܐ پرداخته . – دار ܠܘܼܓ̰ܵܢܵܐ، ܨܘܼܩܵܢܵܐ . – کار، کر ܡܪܵܘܩܵܐ .

جلا – –

ܓ̰ܠܵܝܘܼܬܵܐ جلای وطن .

جلاب – ܓ̰ܘܼܠ ܠܵܒ

ܡܲܝܵ ܘܵܪܕܵܐ گلاب .

جلاب – ܓ̰ܵ ܠܵܒ

ܡܲܒܥܬܵܐ، ܡܲܒܥܵܢܵܐ آویز ܡܲܒܥܬܵܐ .

جلاب – ܓ̰ܲܠ ܠܵܒ

ܡܲܪܵܫܵܐ ܕܥܒܼܕܹ̈ܐ رانده عباد .

جلاجل – ܓ̰ܵ ܠܵܐ ܓ̰ܸܠ

ܙܲܓܹ̈ܐ ܕܟܼܠܹ̈ܐ ܕܡܲܒܼܠܵܐ ܕܒܼܥܝܼܪܵܐ بهیمه . مار – ܚܘܼܡܵܐ ܝܢ ܚܘܘܵܐ ܙܘܼܠܵܓܵܐ ܝܢ ܚܘܘܵܐ ܕܠܘܼܠܵܐ مار مجلجل .

جلاد – ܓ̰ܲܠ ܠܵܕ

ܩܵܛܘܿܠܵܐ، ܩܵܛܹܠ ܢܲܦܫܵܐ، ܩܲܛܘܿܠܵܐ سیاف .

جلادی – – ܕܝ

ܩܛܵܠܘܼܬܵܐ، ܩܲܛܘܿܠܘܼܬܵܐ .

جلال – ܓ̰ܵ ܠܵܐ ܠ

ܪܒܘܼܬ ܫܘܼܒܚܵܐ، ܫܘܼܒܚܘܼܬܵܐ شوکت ܓܲܘܪܵܐ جمال . ܐܝܼ ܫܲܡܵܐ ܫܘܼܡܵܗܵܐ ܕܐܲܠܵܗܵܐ .

جلب – ܓ̰ܸܠܸܒ

ܡܓܲܓ̰ܠܒܘܼܬܵܐ ، ܓ̰ܪܵܫ‌ܬܵܐ ، ܬܘܼܦܲܚܬܵܐ ܡܫܲܟܼܢܵܥܬܵܐ ܠܢܲܦܫܵܐ . – توجه ܡܓ̰ܲܠܒܘܼܬ ܥܝܵܢܵܐ . – منفعت ܬܘܼܦܲܚܬ ܝܢ ܢܦܝܼܚܘܼܬ ܝܘܼܬܪܵܢܵܐ . – کردن ܢܓ̰ܵܠܵܐ، ܓ̰ܪܵܫܵܐ ، ܢܦܵܚܵܐ .

جلب – ܓ̰ܸܠܲܒ

(1) ܡܪܝܼܩܵܐ جعلی ، قلابی ، ܙܝܼܦܵܢܵܐ قلب
(2) ܓ̰ܸܠܒܵܝܬܵܐ جنده ، ܙܵܢܝܼܬܵܐ زانیه
(3) ܪܘܼܫܵܐ ، ܪܘܼܫܵܫܵܐ هیاهو ، شلوق .

جلباب – ܓ̰ܸܠ ܒܵܒ

ܠܘܼܠܵܓܵܐ ، ܡܟܲܣܝܵܢܝܼܬܵܐ مقنه ، ܡܪܘܼܛܵܐ بر ܐܝܼܢ ܫܬܵܪܵܐ ستر .

جلبوب – ܓ̰ܸܠ ܒܘܼܒ

ܚܲܒܠܲܠܵܐ لبلاب ܚܲܒܠܘ پیچك ، ܝܲܒܠܵܐ ܕܫܘܼܒܝܼܵܐ عشقه .

جلبیز – – ܒܝܼܙ

ܓ̰ܸܠܲܒܲܬܵܐ ، ܦܬܲܢܵܐ فتنه جو ܦܓ̰ܸܢܵܐ .

جلت – ܓ̰ܘܼܠ ܠܬ

ܒܝܼܬܵܐ ܫܘܼܪܝܵܐ ܩܕܸܫܬܵܐ ܗ . ܕ ܒܘܼܩܵܐ ܓ̰ܸܠܒܝܵܐ .

جلد – ܓ̰ܸܠܕ

(1) ܓ̰ܸܠܕܵܐ ، ܡܫܲܟܵܐ ، پوست ، چرم مشك
(2) ܫܸܠܕܵܐ ܝܢ ܦܸܠܕܵܐ ܗ . ܕ ܦܵܢܬܵܐ ܕܟܬܵܒܵܐ ܡܘܼܩܵܐ .
(3) ܒܘܼܚܵܪܵܐ ، ܦܵܠܚܘܼܬܵܐ این فرهنگ در سه – است ܐܝܼܢܵܐ ܦܘܼܚܵܪܵܐ ܡܟ̰ܸܠܵܐ ܒܬܠܵܬܵܐ ܒܘܼܚܵܪܹ̈ܐ ܝܠܹܗ . – این کتاب چرمی است . ܫܸܠܕܵܐ ܕܐܵܗܵܐ ܟܬܵܒܵܐ ܡܢ ܓ̰ܸܠܕܵܐ ܝܢ ܡܢ ܡܫܲܟܵܐ ܝܠܹܗ . – کردن ܓ̰ܠܵܕܵܐ ، ܐܵܗܵܐ ܫܸܠܕܵܐ جلود ܓ̰ܸܠܕܹ̈ܐ ، ܫܸܠܕܹ̈ܐ ، ܒܘܼܚܵܪܹ̈ܐ .

جلد – ܓܠܕ

ܠܡܓܠܕܘ ܝܢ ܓܠܕܐ، ܕܡܚܘܬܐ تند، تیز ܡܠܝܟܐ سبك ، ܦܪܝܙܐ چابك ، فرز . – بیا ܗܐ ܠܡܓܠܕܘ ، ܗܐ ܓܠܕܐ . – رفت خانه ܠܡܓܠܕ ܝܢ ܠܡܓܠܕܘ ܠܒܝܬܐ ܒܥܓܠܐ . – مزاج ܡܠܝܟܘ ܡܘܙܓܐ .

جلدی – ܓܠܕܝ

ܠܡܓܠ ، ܚܡܝܡܘܬܐ ، ܕܚܝܕܘܬܐ ، ܡܠܝܟܘܬܐ ، ܦܪܝܙܘܬܐ ، ܓܠܕܘܬܐ .

جلدی – ܓܠܕܝ

ܕܓܠܕܐ ، ܓܠܕܢܝܐ ، ܡܫܟܢܝܐ . امراض – ܡܪܥܐ ܓܠܕܢܝܐ . تعرق – ܕܥܘܬܘܬܐ ܓܠܕܢܝܬܐ . علم امراض جلدی ܝܕܥܬܐ ܕܡܪܥܐ ܕܓܠܕܐ ܝܢ ܓܠܕܢܝܐ (ܕܪܡܛܘܠܘ- ܠܘܓܝܐ) .

جلسه – ܓܠܣܗ جلسة

ܡܘܬܒܐ جلسات ܡܘܬܒܐ .

جلف – ܓܠܦ

ܫܠܘܦܐ ، ܥܠܝܠܐ جعلقی . ܕܦܫܐ برناس . ܦܠܘܓܐ . اجلاف ܫܠܘܦܐ . . .

جلفی – – ܝ

ܫܠܘܦܘܬܐ ، ܥܠܝܠܘܬܐ ، ܕܦܫܘܬܐ ، ܦܠܘܓܘܬܐ .

جلق – ܓܠܩ جلق ، جرق

ܡܢ ܓܢܣܗ ܕܡܘܬܐ ܗ . ܕ ܚܝܠܐ ܕܦܪܝܫܐ ܕܡܚܡܡܐ آب نشاط ܕܓܒܪܘܬܐ ܝܢ ܕܟܪܘܬܐ ܕܡܫܡܫܐ ܕܓܒܪܘܬܐ ܝܢ ܕܡܢܫܐ (ܐܘܢܢܝܣܡ) . – زدن ܥܒܕܐ ܡܢ ܓܢܣܗ ܕܡܘܬܐ ، ܡܢ ܓܢܣܗ ܕܡܘܬܐ . – زن ܡܢ ܓܢܣܗ ܐܢܐ .

جلکا – ܓܠܟܐ ܟܠܟܐ جلگه

ܦܫܝܛܐ ، ܕܡܫܪܐ ܦܫܝܛܐ ، ܦܩܥܬܐ ، ܦܩܥܬܐ بقعه . – مرتفع ܦܫܝܛܐ ܪܡܐ ، ܦܩܥܬܐ ܪܡܬܐ فلات .

جلو – ܓܠܘ

(1) ܩܕܡܐ . ܩܕܡܝܬܐ ܕܩܕܡܝܐ ܕܩܘܕܡܐ ܕܒܬܪܐ عقب . ܠܩܕܡܐ ܠܩܕܡܝܐ ، ܩܕܡܝ ܩܕܡ . ܦܢܐ .

(2) ܕܓܠܘܝܬܐ ، ܦܓܕܐ خطام ܪܣܢܐ افسار ܓܠܘ . بیا – ܗܐ ܠܩܕܡܐ . – خانه ܠܩܕܡܐ ܝܢ ܠܩܕܡ ܒܝܬܐ . – اسب ܕܓܠܘܝܬܐ ܕܣܘܣܝܐ ܝܢ ܣܘܣܝܐ . – افتادن ܢܦܠ ܠܩܕܡܐ . – رفتن ܐܙܠ ܠܩܕܡܐ . – انداختن ܡܪܡܝܐ ܠܩܕܡܐ . – گرفتن ܐܚܕ ܩܕܡܐ . – بردن ܡܘܒܠ ܠܩܕܡܐ . – گیری ܡܟܠܝܢܘܬܐ ، ܟܠܝܬܐ مانع ، ܟܠܝܐ منع ، ممانعت . – گیری کردن ܟܠܝܐ ، ܐܚܕ ܩܕܡܐ .

جلوس – ܓܠܘܣ

ܝܬܒܘܬܐ ، ܡܬܒܬܐ ، ܝܬܒ ، ܣܠܩ ܠܟܘܪܣܝܐ . – کردن ܝܬܒ ، ܣܠܩ ܠܟܘܪܣܝܐ .

جلوه – ܓܠܘܗ

ܡܓܠܝܢܘܬܐ ، ܡܬܓܠܝܢܘܬܐ ، ܓܠܝܢܘܬܐ جلوه گری . ܓܠܝܢܘܬܐ تحمل . ܗܕܪܐ ، ܓܘܢܝܐ جلال ، ܙܝܘܐ شکوه . ܡܚܘܝܬܐ ، ܡܚܘܝܢܘܬܐ ، ܡܚܘܝܢܘܬܐ خودنمائی . – دادن ܓܠܝܐ ، ܓܠܝܬܐ ، ܡܚܘܝܐ ، ܗܘܐ ܓܠܝܐ جلوه گر ܗܘܐ ܡܚܘܝܢܐ خودنما . – کردن ܗܘܐ ܓܠܝܐ ، ܙܗܪܐ . – فروش ܡܚܘܝܢܐ . – گر ܓܠܝܐ . – گری ܓܠܝܢܘܬܐ .

جلوى – ܓܶܠܘܳܝ

ܒܘܗܪܐ ، ܒܗܝܪܐ ، ܓܠܝܐ .

جلى – ܓܠܝ

ܡܓܠܝܢܐ ، ܓܠܝܐ آشكار ، هويدا ܓܠܝܫܐ علنى ܐܘ ܡܓܠܝܢܐ ، ܦܨܝܚܐ . خط – ܟܬܝܒܬܐ ܡܓܠܝܬܐ ، ܦܨܝܚܬܐ .

جليد – ܓܠܝܕ

ܓܠܝܕܐ (ܓܠܝܕܐ) يخ ... بالش .

جليس – – ܓܠܝܣ

ܒܪ ܡܘܬܒܐ . ܗܘ ܕܝܬܒ ܥܡ ܐܚܪܢܐ ܒܡܘܬܒܐ جلسه ܕܟܠ ܡܘܬܒܐ جلساء .

جليل – – ܓܠܝܠ

ܪܘܪܒܐ بزرگوار ، ܥܫܝܢܐ ، ܡܝܩܪܐ ܐܘ ܪܒܐ ܒܢܦܫܗ ܒܝܕܥܬܐ .

جم – ܓܡ

ܓܘܢܐ ، ܚܝܠܐ . – غفير ܓܘܢܐ ܣܓܝܐܐ .

جماد – ܓܡܕ

ܓܘܫܡܐ ܩܝܡܐ جامد ، ܓܘܫܡܐ . . . ܓܘܫܡܐ ܠܐ ܡܪܓܫܢܐ بى جان .

جمادى – – ܓܝ

ܐܝܢܢܐ ܕܓܘܫܡܐ ، ܠܐ ܡܪܓܫܢܐ ، ܟܝܢܐ .

جماز – ܓܡܙ

ܪܗܝܛ ܙܠܝܠܐ تندرو ، ܩܠܝܠܐ چابك ، فرز . شتر – ܗܝܓܠܐ ܗ ܕܓܡܠܐ ܩܠܝܠܐ .

جماع – ܓܡܥ

ܚܒܪܐ ، ܚܒܘܪܝܐ مجامعت ܗ . ܕ ܫܘܬܦܘܬܐ

ܫܘܬܦܘܬܐ . – كردن ܫܘܬܦܐ ، ܙܘܘܓܐ ܚܒܪܐ .

جماعت – ܓܡܥܬ

ܟܢܫܐ ، ܓܘܢܐ . – يهود ܟܢܫܐ ܕܝܗܘܕܝܐ .

جماعى – ܓܡܥܝ

ܓܡܥܢܝܐ ، ܚܒܪܢܐ .

جمال – ܓܡܠ

ܫܘܦܪܐ ، ܫܘܦܪܐ زيبايى ، ܗܕܝܪܘܬܐ ܐܘ ܥܫܢܐ ܒܢܦܫܗ ܒܝܕܥܬܐ . بى – ܦܨܝܚܐ ܐܘ ܗܘܐ ܚܙܝܐ ܕܠܐ ܫܘܦܪܐ .

جمجمه – ܓܡܓܘܡܗ

ܩܪܩܦܬܐ ، ܓܘܠ ܡܘܚܐ تارك . – شناسى ܝܕܥܬܐ ܕܩܪܩܦܬܐ (ܩܪܢܝܘܠܘܓܝܐ) علم مقياس – ܝܕܥܬܐ ܕܡܫܘܚܬܐ ܕܩܪܩܦܬܐ (ܩܪܢܝܘܡܛܪܝܐ) . علم تشريح – ܝܕܥܬܐ ܕܢܘܬܪܐ ܕܩܪܩܦܬܐ (ܩܪܢܝܘܠܘܓܝܐ) – اى ܩܪܩܦܬܢܝܐ ، ܕܩܪܩܦܬܐ ، ܩܪܩܦܬܢܝܐ .

جمره – ܓܡܪܗ

ܓܡܘܪܬܐ :

جمع – ܓܡܥ

(1) ܟܢܘܫܝܐ ، ܓܘܢܐ ، ܟܢܫܐ (ܕܬܓܪܐ) جمعى از تجار ܚܕ ܟܢܫܐ ܕܬܓܪܐ . جمعى در آنجا بودند ܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܚܕ ܓܘܢܐ ܟܢܫܐ . (2) ܟܢܘܫܝܐ ، ܚܒܪܐ . – سنش ܟܢܘܫܝܐ ܕܝܘܡܬܐ ܕܚܝܘܗܝ (3) ܟܢܘܫܝܐ جمع كتاب چيست ܡܢܘ ܟܢܘܫܝܐ ܕܟܬܒܐ كتاب (4) ܟܢܘܫܝܐ ܕܝ ܥܠܠܬܐ جمع و خرج ܟܢܘܫܝܐ ܘܡܦܩܢܬܐ . (5) ܟܢܘܫܝܐ رفقاهمه

– بودند آنجا ܦܝܫܐ ܗܘܐ ܬܡܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ ܬܡܢ . – شدن ܕܒܩܐ ، ܟܢܫܐ .
– کردن ܕܒܩܐ ، ܟܢܫܐ . – زدن ، بستن
ܟܢܫܐ . – کل ܟܠܗܘܢ ܟܢܝܫܘܬܐ .
– صحیح ܣܓܝܐܘܬܐ ܫܠܡܬܐ . – مکثر
ܣܓܝܐܘܬܐ ܬܘܪܨܐ , ܠܐ ܫܠܡܬܐ . – منتهى
الجموع ܣܓܝܐܘܬܐ ܣܘܦܢܝܬܐ . اسم – ܫܡܐ
ܕܟܢܫܐ . جمعاً ܕܟܢܝܫܐܝܬ . – آوری
ܡܟܢܫܢܘܬܐ – بندی ܟܢܫܐ ܘ ܟܢܝܫܘܬܐ .

جمعه – ܓܡܥ ܗܐ

ܥܪܘܒܬܐ آدینه .

جمعى – ܓܡ ܥܝ .

(1) ܕܟܢܫܐ ܐܘ ܡܟܢܫܢܐ نماز – ܝ ܨܠܘܬܐ
ܕܟܢܫܘܬܐ . اقدام – ܡܫܘܕܪܐ ܡܟܢܫܝܐ .
(2) ܟܢܫܐ ، ܥܕܬܐ . – از آنها ܡܢܗܘܢ
ܡܢ ܐܢܝ (ܡܢܗ) .

جمعیت – – ܝܬ

(1) ܟܢܫܐ ، ܕܟܢܫܐ ، ܫܘܬܦܘܬܐ (2)
ܟܢܫܐ ، ܟܢܘܫܝܐ . – طهران ܟܢܫܐ ܕܬܗܪܢ ،
ܟܢܘܫܝܐ . (3) ܫܘܟܢܐ ، ܫܘܬܦܘܬܐ .
– شیر و خورشید ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܐܪܝܐ
ܘܫܡܫܐ . – گاه ܕܘܟܬ ܕܟܢܫܐ

جمل – ܓܡ ܠ

(1) ܓܡܠܐ شتر (2) ܡܠܘܐ ܡܢ ܚܘܫܒܢܐ
ܕܟܬܒܐ (حساب) كلفت .

جملگى – ܓܡܠ ܓܝ

ܕܟܢܝܫܐܝܬ ، ܟܠܐ . همه – آمدند ܟܠܗܘܢ ܐܬܘ
ܠܟܘܠ ܐܘ ܕܟܢܝܫܘܬܐ .

جمله – ܓܡ ܠܗ

ܡܐܡܪܐ ، ܦܣܘܩܐ . ܐܘ ܕܟܢܫܘܬܐ .
– لشکر ܕܟܢܫܘܬܐ ܕܚܝܠܐ .
– بسیط ܡܐܡܪܐ ܦܫܝܛܐ . – مرکب ܡܐܡܪܐ
ܡܪܟܒܐ . – اخباری ܡܐܡܪܐ ܡܫܬܥܝܢܐ .
– استفهامی ܡܐܡܪܐ ܡܫܐܠܢܐ . – امری ܡܐܡܪܐ
ܦܘܩܕܢܐ . – تعجبی ܡܐܡܪܐ ܡܬܕܡܪܢܐ .
از – ܟܠܗ ، ܟܢܝܫ ، ܟܠܗ از – كسانی كه
آمدند ܟܠܗ ܕܐܬܘ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ بالجمله
ܟܢܝܫܐܝܬ . فى‌الجمله ܦܣܝܩܐܝܬ ، ܟܠܢܝܬ
خلاصه . – بندی ܦܘܣܩ ܡܐܡܪܐ .

جمود – ܓܡܘ ܕ

ܩܪܝܪܘܬܐ . ܩܦܝܘܬܐ (ܩܪܝܪܘܬܐ
ܩܪܝܪܘܬܐ ، ܩܪܝܫܘܬܐ) ܐܘ ܡܩܫܝܘܬܐ
جساوت . – مفصل ܡܩܫܝܬ ܓܘܡܐ
(ܐܪܬܪܘܛܝܣ) . – نعش ܡܩܫܝܬ ܦܓܪܐ
(ܦܓܪܐ ܡܝܬܐ)

جمهور – ܓܡ ܗܘܪ

ܓܘܫܐ ܐܘ ܥܡܘܡܝܐ ܥܡܐ جمهوری . – طلب
ܦܠܚܢܐ ܕܥܡܘܡܝܐ ܥܡܐ . رئیس – ܡܕܒܪܢܐ
ܕܫܘܠܛܢܐ ܡܢ ܡܕܒܪܢܐ ܕܥܡܘܡܝܐ ،
ܕܥܡܘܡܝܐ ܥܡܐ .

جمهوری – – ܪܝ

ܥܡܘܡܝܐ ܥܡܐ ، ܕܥܡܘܡܝܐ ܥܡܐ .

جمهوریت – – ܪܝܬ

ܥܡܘܡܝܘܬ ܥܡܐ . ܗܘܦܟܐ : ، ܡܕܒܪܐ

جمهور ، جمهوری ، جمهوریت ܡܬܘܡܝܬܐ ܗܘܐ
ܠܡܕ ܐܘܡܬܐ ܐܝܟ ܥܡܘܡܝܐ (ܗܘܦܟܐ)
ܕܐܝܬܐ ܕܥܡܐ ܐܝܟ ܕܐܘܡܬܐ ܕܡܫܬܘܕܥܐ

ܘܠܐ ܒܐܝܕܐ ܕܝܕܥ ܐܢܫܐ ܐܝܟ ܕܡܬܠܒܫܬܐ
ܒܫܘܐܗܐ ܣܓܝܠܐ ܕܝܕܥܐ ܡܕܥܕܥܐ ܒܫܠܡܐ
ܣܘܡܐ ܓܘ ܡܟܝܐ ܗܘܐ ܟܗ ܐܗܐ ܗܫܘܡܐ
معنى .

جميع – ܓܡܝܥ

ܟܠܐ ، ܟܠܗ ، ܟܠܝ ، ܟܠܡ . – مردم
ܟܠܗ ܐܢܫܐ همه مردم . جميعاً ܟܠܢܝܬܐ
ܐܟܚܕܐ ، ܡܫܡܠܝܬܐ .

جميل – ܓܡܝܠ

ܫܦܝܪܐ ܗ . ܕ ܫܘܦܪܐ ، ܓܢܢܐ ، ܡܪܓܫܢܐ ،
ܠܒܝܒ ܫܘܦܪܐ صبح ، ܐܘ ܒܘܬܐ ܡܢܫܡܬܐ
ܕܫܘܦܪܐ جميله ܫܦܝܪܬܐ ، ܫܘܦܪܬܐ . . . ܐܘ
ܒܘܬܐ ܡܢܫܡܬܐ ܕܝܠܗ .

جن – ܓܢ

ܫܐܕܐ ، ܕܝܘܐ . – ستان ܒܝܬ ܫܐܕܐ ، ܒܝܬ
ܕܝܘܐ . – گير ܐܚܘܕ ܫܐܕܐ . . .

جناب – ܓܢܐܒ

ܒܝܬܐ ܕܐܝܩܪܐ . ܡܢ ܡܣܩܒܠܢܐ ܒܐܝܩܪܐ
ܐܝܬ ܠܗ ܗܘܟܡܐ معنى ܕܡܝܩܪܐ .
– اشرف ܡܝܩܪܐ ܡܥܠܝܐ . – اجل ܡܝܩܪܐ
ܡܝܩܪܐ . – عالى ܡܝܩܪܘܬܐ ܘܪܒܘܬܐ . ܐܘ
ܓܢܒܐ ، ܦܬܝܐ ، ܫܡܝܢܐ ساحت ܕܪܬܐ حياط .

جنابت – ܬ

ܛܢܦܘܬܐ ، ܣܘܐܒܘܬܐ ، ܠܐ
ܕܟܝܘܬܐ ܢܕܘܬܐ .

جناح – ܓܢܐܚ

ܓܦܐ ، ܓܒܐ پهلو ، بر ܓܢܒܐ جنب . – يمين
ܓܦܐ ܕܝܡܝܢܐ ، ܓܒܐ ܕܝܡܝܢܐ .

جناح – ܓܘܢܐܚ

ܣܟܠܘܬܐ ، ܡܣܟܠܘܬܐ جرم ܚܛܝܬܐ جنايت .

جناحى – ܓܢܐܚܝ

ܓܦܢܝܐ ، ܕܓܦܢܐ ، ܓܒܢܝܐ ، ܕܓܒܢܝܐ .

جنازه – – ܬܐ

ܓܘܫܡܐ ܕܡܝܬܐ ، ܥܪܣܐ ܐܘ ܓܠܘܣܩܡܐ ܕܝ
ܦܓܪܐ ܕܡܝܬܐ ܗ . ܕ ܡܝܬܐ .

جناغ – ܓܢܐܓ

ܓܪܡܐ ܕܚܕܘܬܐ (ܓܢܐܓ) .

جناغى – – ܓܝ

ܥܡܠܥܠܐ بيچابيچ .

جنايت – ܓܢܐܝܬ

ܚܛܝܬܐ : ܣܟܠܐ ، ܡܣܟܠܘܬܐ خلاف كارى
ܡܣܟܠܘܬܐ جرم . – كردن ܣܟܠܐ ، ܗܘܐ
ܚܛܝܐ ، ܡܣܟܠܢܐ . – كار ܣܟܠܐ ، ܚܛܝܐ ،
ܡܣܟܠܢܐ . – كارانه ܣܟܠܢܝܬܐ ، ܚܛܝܬܐ
ܡܣܟܠܢܝܬܐ .

جنائى – – ܝ

ܕܡܣܟܠܘܬܐ ، ܕܡܣܟܠܘܬܐ محكمه –
ܕܝܢܐ ܕܡܣܟܠܘܬܐ .

جنب – ܓܢܒ

ܓܢܒܐ ، ܓܒܐ پهلو ، ܓܦܐ جناح . ذات الجنب
ܟܐܒܐ ܕ ܓܒܐ ܓܠܝܐ .

جنب – ܓܘܢܒ

ܛܢܦܬܐ ܛܡܐܐ ، ܠܐ ܕܟܝܐ .

جنبان – ܓܘܢܒܢ

ܡܬܙܝܥܢܐ ، ܡܬܬܙܝܥܐ ، ܓܘܢܒܢܐ . ܐܘ

ܡܙܥܙܥܢܐ ، ܡܓܢܘܓܢܐ . ܡܢ ܓܢܒܘܢ ܡܓܢܒܐ
جنبیدن ، جنبانیدن .

جنبانیدن ـ ـ ܢܐ ܕܢ جنباندن

ܡܙܥܘܥܐ ، ܡܓܢܘܓܢܐ .

جنبتین — ܓܢܒ ܬܝܢ

ܕܓܢܒܐ ܓܢܒܐ . ܡܘܠܕܐ ܐܝܬ ܠܗ ܬܪܬܝܢ
ذو جنبتین ܐܝܟ : حیوانات ذو ـ ܚܝܘܬܐ
ܕܓܢܒܬܐ ܬܪܬܝܢ ܐܝܟ ܐܘܪܕܥܐ ܐܢ ܩܘܦܐ ،
ܕܒܝܬ ܬܪܝܢ ܓܘ ܡܝܐ ܘܥܠ ܝܒܫܐ .

جنبش — ـ ܒܫ

ܙܘܥܐ ، ܓܘܢܓܐ ، ܙܘܥܐ . ـ کردن
ܙܥܙܥܐ ، ܓܘܢܓܐ . ـ دادن ܡܙܥܘܥܐ
ܡܓܢܘܓܢܐ . ـ پذیر ܡܙܥܙܥܢܐ ، ܕܒܝܬ ܗܘܐ
ܡܙܥܘܥܐ . ܠܐ ܡܬܬܙܝܥܢܐ .

جنبنده — ـ ܒܢ ܕܗ

(1) ܙܥܙܥܢܐ ، ܓܢܘܓܢܐ .
(2) ܪܚܫܐ ܗ . ܕ ܗܘ ܕܓܢܘܓܢ ܥܠ
ܐܪܥܐ ܐܝܟ ܚܘܘܬܐ ܐܢ ܣܘܦܐ . جنبندگان
ܚܝܘܬܐ ܪܚܫܐ ܐܢ ܪܚܫܐ خزندگان .

جنبه — ܓܢ ܒܗ

(1) ܓܢܒܐ جنب ، ܓܘܢܐ ، ܓܢܚܐ جناح
(2) ܕܢܒܐ ، ܫܘܦܐ ܐܢ ܣܘܦܐ . انسان دو
ـ دارد ܒܪܢܫܐ ܐܝܬ ܠܗ ܬܪܝܢ ܕܢܒܐ .

جنبی — ـ ܒܝ

ܓܢܒܝܐ ، ܓܘܢܝܐ ، ܓܢܚܝܐ جناحی .

جنبیدن — ܓܢܒ ܒܝ ܕܢ

ܙܥܙܥܐ ܓܘܢܓܐ حرکت کردن ، تکان خوردن .

جنبین — ܓܢ ܒܝܢ

ܓܢܒܐ ܓܢܒܐ .

جنت — ܓܢ ܢܬ

ܓܢܬܐ باغ ܦܪܕܝܣܐ ، ܦܪܕܝܣܐ ܕܥܕܢ بهشت ،
ܓܢܢܐ جنان ، جنات .

جنت — ܓܢ ܢܬ

ܓܒܪܘܬܐ . ܕܓܢܒܐ ܗܘܦܟܐ ܗ . ܕ
ܡܫܪܘܬ ܦܪܫܐ ، ܕܠܒܪ ܗܘܝܐ ܐܘ
ܡܢܗܐ ܕܗܘ ܕܐܝܬ ܒܗ ܓܒܪܐ .

جنجال — ܓܢ ܓܐܠ

ܦܠܘܓܬܐ ، ܕܠܘܚܡܐ ، ܩܘܠܐ ، ܦܘܫܟܐ
ܗ . ܕ هیاهو ، قال مقال ، داد و بیداد ، داد و فریاد .
ـ کردن ܥܒܕܐ ، ܡܩܘܡܐ ܦܠܘܓܬܐ ، ܩܘܠܐ
ܦܘܫܟܐ .

جنح — ܓܢܘܚ

ܡܓܪܬܐ ܕܠܠܝܐ پاس شب .

جنح — ܓܢܚ

ܓܢܚܐ جناح ، ܓܢܒܐ جنب ܐܘ ܓܢܒܐ ستر .

جنحه — ܓܘ ܚܗ

ܥܒܕܬ ܕܘܒܪܐ ، ܚܘܠܒܬܐ ، ܚܛܗܐ خطا ،
ܫܘܪܐ تقصیر ، گناه .

جند — ܓܘ ܢܕ

ܚܝܠܐ لشکر ܚܝܠܘܬܐ جنود .

جندال — ܓܢ ܕܐܠ

ܓܢܕܐܐ ܗ . ܕ ܡܢ ܓܠܦܐ ܓܒܝܐ ܕܓܠܐ
ܐܘ ܦܘܪܐ .

جندگی — ܓܢ ܕܝ ܓܝ

ܓܢܘܒܘܬܐ ، ܙܢܝܘܬܐ زناه ܓܢܕܘܬܐ .

جنده – ܓܲܢ ܕܵܗ

ܓܲܢܕܘܼܬܵܐ جلب ، قحبه ، فاحشه . ܙܵܢܝܼܬܵܐ زانيه ، ܓܲܢܕܵܬܵܐ . – باز ܓܲܢܕܵܝܵܐ ، ܙܵܢܵܝܵܐ ، ܓܲܢܕܵܐ . – بازى ܓܲܢܕܘܼܝܘܼܬܵܐ ܙܵܢܝܘܼܬܵܐ ، ܓܲܢܕܘܼܬܵܐ .

ܢܘܼܗܵܪܵܐ : ܒܠܸܫܵܢܵܐ ܐܵܬܘܿܪܵܝܵܐ ܠܲܝܬ ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ

ܒܲܝܢ ܓܲܢܕܘܼܬܵܐ ܘܙܵܢܝܘܼܬܵܐ ܙܵܢܝܘܼܬܵܐ ܝܠܹܗ ܙܵܢܝܘܼܬܵܐ ܡܲܫܲܠܡܘܼܬܵܐ ܒܣܘܼܪܵܚܵܐ ܕܝܼܠܹܗ ܒܲܝܢ ܬܪܹܝܢ ܡܙܘܼܘܵܓܹܐ (ܬܪܹܝܢ ܓܲܒܪܹ̈ܐ) . ܓܲܢܕܘܼܬܵܐ ܡܲܫܲܠܡܘܼܬܵܐ ܒܣܘܼܪܵܚܵܐ ܕܝܼܠܹܗ ܒܲܝܢ ܚܲܕ ܡܸܢ ܡܙܘܼܘܵܓܹܐ (ܓܲܒܪܹ̈ܐ) ܥܲܡ ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ܠܘܼܩܕܵܡܵܐ . ܗ . ܕ ܐܝܼ ܚܕܵܐ ܐܲܢܬܬܵܐ ܓܲܒܪܵܢܬܵܐ ܗܘܵܬ̈ܵܐ ܥܲܡ ܚܲܕ ܠܘܼܩܕܵܡܵܐ ܡܵܐ ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ܡܲܢܬܵܐ ܓܲܢܕܵܝܬܵܐ ، ܐܝܼ ܬܪܹܝܢ ܗܘܵܐ ܓܲܒܪܵܢܵܝܬܵܐ ܙܵܢܵܝܬܵܐ ܐܵܦ ܗܵܕܵܐ ܗܵܘܹܐ ܠܵܗ ܡܲܢܬܵܐ : ܓܲܢܕܵܐ ܙܵܢܵܐ . ܓܲܢܕܘܼܬܵܐ ܙܵܢܝܘܼܬܵܐ ܝܠܵܗ ܠܡܲܫܲܠܡܘܼܬܵܐ .

جنس – ܓܸܢܣ

(1) ܓܸܢܣܵܐ ، ܐܲܕܫܵܐ ، ܒܓܸܢܣܵܐ ܕܚܲܝܘܼܬܵܐ ܠܝܬ ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ ܐܲܕܫܵܢܵܐ : ܗܵܘ ܕܒܲܪܢܵܫܵܐ ܘܗܵܘ ܕܒܲܥܝܼܪܵܐ بهيمه . – ذكور ܓܸܢܣܵܐ ܕܕܸܟܪ̈ܵܐ جنس مذكر . – اناث ܓܸܢܣܵܐ ܕܢܸܩܒ̈ܵܬܵܐ جنس مؤنث . – مشترك ܓܸܢܣܵܐ ܓܲܘܵܢܵܝܵܐ . – بشر ܓܸܢܣܵܐ ܕܒܲܪܢܵܫܵܐ . بد – ܒܝܼܫ ܓܸܢܣܵܐ (2) ܩܢܝܵܢܵܐ ، ܩܢܘܼܝܵܐ ܗ . ܕ ܡܕܸܡ . مال ، كالا ، متاع .

(3) ܫܲܪܒܬܵܐ ، ܫܲܪܒܵܬܵܐ ، ܒܲܝܬܵܐ . اهل ، خانواده . . . ܡܲܫܟܲܚ ܗܘܵܐ ܒܓܸܢܣܹܗ ܗ . ܕ ܒܫܲܪܒܬܹܗ ، ܒܒܲܝܬܹܗ . جنساً ܓܸܢܣܵܐܝܼܬ ، ܓܸܢܣܵܝܵܐ جنوس ܓܸܢܣܹ̈ܐ ، ܐܲܕܫܹ̈ܐ .

جنسى – – ܣܝܼ

ܓܸܢܣܵܝܵܐ ، ܕܓܸܢܣܵܐ ، ܓܸܢܣܵܢܵܝܵܐ ، ܓܲܘܵܢܵܐ ، ܙܲܢܵܝܵܐ .

جنسيت – – ܣܝܼܬ

ܓܸܢܣܵܢܘܼܬܵܐ ، ܓܸܢܣܘܼܬܵܐ .

جنطيانا – ܓܲܢ ܛܝܼ ܝܵܐ ܢܵܐ

ܫܸܡ ܚܲܘܒܵܐ ܡܸܢ ܓܸܢܛܝܵܢܵܐ ، ܚܲܕ ܥܸܣܒܵܐ عشب .

جنفج – ܓܲܢ ܦܲܓ

ܩܘܼܕܡܵܐ قدومه شيرازى ، ܚܲܒܵܐ ܕܟܲܪܒܘܼܬܵܐ .

جنگ – ܓܲܢܓ

ܩܪܵܒܵܐ ، ܦܠܵܐ ، ܡܲܩܛܘܼܠܵܐ ، ܐܲܬܠܘܼܬܵܐ نبرد حرب ، آفند . – جو ܩܪܵܒܵܢܵܐ . ܡܲܩܛܠܵܢܵܐ ، ܦܠܵܢܵܐ جنكار ، جنكاور . – جوبى ܩܪܵܒܵܢܘܼܬܵܐ ܡܲܩܛܠܵܢܘܼܬܵܐ ، ܦܠܵܢܘܼܬܵܐ .

جنگانيدن – ܓܲܢ ܓܵܐ ܢܝܼ ܕܲܢ

ܡܲܩܪܒܵܢܵܐ .

جنگل – ܓܲܢ ܓܲܠ

ܥܵܒܵܐ ، ܚܘܼܪܫܵܐ ܡܲܫܡܫܵܢܬܵܐ ܕܐܝܼܠܵܢܹ̈ܐ ܕܠܸܐܝܬ ܒܗܘܿܢ ܦܹܐܪܹ̈ܐ . – بان ܢܵܛܘܿܪ ܥܵܒܵܐ . – دار ܡܫܲܡܫܵܢ ܥܵܒܹ̈ܐ . – نشين ܥܵܡܘܿܪ ܥܵܒܵܐ ، ܥܵܡܘܿܪܵܢ ܥܵܒܵܐ . احداس – ܡܲܚܠܸܦ ܥܵܒܹ̈ܐ .

جنگلى – – ܠܝܼ

ܥܵܒܵܝܵܐ ، ܕܥܵܒܵܐ درختان – ܐܝܼܠܵܢܹ̈ܐ ܥܵܒܵܝܹ̈ܐ . مردمان – ܐ̱ܢܵܫܹ̈ܐ ܥܵܒܵܝܹ̈ܐ ܡܸܢ ܥܵܡܘܿܪ̈ܝ ܥܵܒܹ̈ܐ .

جنگى – ܓܲܢ ܓܝܼ

ܩܪܵܒܵܝܵܐ ، ܩܛܘܿܠܵܐ ، ܡܲܩܛܠܵܢܵܐ مرد – ܐ̱ܢܵܫܵܐ ܩܪܵܒܵܝܵܐ ܐܵܘ ܩܪܵܒܵܢܵܐ ، ܡܲܩܛܠܵܢܵܐ . كشتى – ܐܸܠܦܵܐ ܩܪܵܒܵܝܬܵܐ ، ܐܸܠܦܵܐ ܡܲܩܛܠܵܢܝܼܬܵܐ .

جنگيدن – – ܕܲܢ

ܩܪܵܒܵܐ ، ܡܲܩܛܠܵܐ .

جنم – ܓܸܢܡ

ܡܒܝܢܘܬܐ ܦܪܨܘܦܐ قيافه . ܐܘ ܐܦܬܐ . ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܕܐ ܐܡܪܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܐܢܝܐ ܕܐܗܐ ܥܒܕܐ جنم اين كار نيست .

جنوب – ܬܝܡܢ

ܬܝܡܢܐ . – شرقى ܬܝܡܢ ܡܕܢܚ . – غربى ܬܝܡܢ ܡܥܪܒ. جنوباً ܬܝܡܢܐܝܬ .

جنوبى – – ܝܐ

ܬܝܡܢܝܐ . نيم كرهٔ – ܦܠܓܘܬ ܟܘܪܐ ܬܝܡܢܝܬܐ .

جنون – ܫܢܝܘܬܐ

ܫܢܝܘܬܐ ܕܚܘܪܐ ... ܗ . ܕ . ܫܢܝܘܬܐ ... ܫܢܝܐ ... ܕܝوانگى ܐܘ ... ܕܗܘ ... . ܕܝܘܘܬܐ جنت . ... ܫܢܝܘܬܐ . – در يك امر ... ܫܢܝܘܬܐ (...) . – خمرى ... (...) – شهوانى ... (...) – سبعى ... . – عشق ... (...) ... ܫܢܝܘܬܐ شعف .

جنونى – – ܝܐ

ܫܢܝܐ ܐܘ ... ܕ ... . ܐܘ ... ܕ ... ، ... اى دل – ... ! ... ܫܢܝܐ .

جنى – ܫܐܕܐ

ܫܐܕܐ ، ܕܝܘܐ ، ܫܐܕܐ جن ... ديو ܐܘ ܫܐܕܐ .

جنين – ܥܘܠܐ

ܥܘܠܐ ... ܥܘܠܐ ... . – كاذب ܥܘܠܐ ... . – ساقط ... ؛ اسقاط – ... . – كشى ... ܥܘܠܐ ... . ادويهٔ مسقطهٔ – ... . اجنه ܥܘܠܐ .

جنينى – – ܝܐ

ܥܘܠܝܐ ، ... ، ܥܘܠܝܐ .

جو – ܣܥܪܐ

ܣܥܪܬܐ ، ܣܥܪܐ ، نان جو ܠܚܡܐ ܕܣܥܪܐ ... ، ... خرده ... ، ... حبه دره . ... يك جو حقيقت ندارد گندمى ... .

جو – ܓܘ

... ، ... جوجه ... .

جو – ܐܐܪ

ܐܐܪ هوا ، (...) معرفت الجو ... ܐܐܪ ، شرح هوا .

جواب – ܦܘܢܝܐ

ܦܘܢܝܐ ، ܦܬܓܡܐ ، ... . در – مراسله تو ... . – دادن ... ، ... پاسخ دادن . – كردن ... ، ... . – مثبت ... . – منفى ... – غيبى ... مكتوم ... ، مرموز ، ... پنهان ، ... مخفى . – دار ، دارى ... مسئول ، مسئوليت جواباً ... .

جواد — — ܓ̰ܘܵܕ

ܡܦܝܫܢܐ ܪܒܐ ، ܘܐܝܬ ܪܒܐ ܕܝ ܪܒܝܢܗ ܘܐܝܬܘܬܐ . ܐܦ ܡܦܩܢܐ ܘܡܘܗܒܬܐ ܕܝܗܒܐ .

جوار — ܓ̰ܘܵܪ

(1) ܡܩܪܒܘܬܐ ، ܩܪܝܒܘܬܐ قرابت ܐܦ " ܓܘܪܐ " ܕܐܬܐ ܡܢ ܥܪܒܝܐ ܘܟܠܐ معنی (2) ܡܥܕܪܢܘܬܐ استعانت .

جواز — ܓ̰ܘܵܙ

ܦܘܣܩܢܘܬܐ ترخیص ، ܘܦܘܣܐ اجازه ، اذن . — عبور ܦܘܣܩܢܘܬܐ ܕܥܒܪܐ ܡܢ ܦܘܣܩܢܘܬܐ ܕܗܒܐ .

جوال — ܓ̰ܘܵܠ

ܣܩܐ ، ܓܘܠܩܐ گونی ܣܩܝܩܐ همیان . — دوز ܐܘܪܒܫܐ ܡܢ ܡܚܛܐ (ܡܚܛܐ) ܕܣܩܐ ܐܦ ܚܝܛܐ ܕܣܩܐ . — دوزی ܚܝܛܘܬܐ ܣܩܐ ܡܢ ܚܝܛܘܬܐ ܕܣܩܐ .

جوان — ܓ̰ܘܵܢ

ܥܠܝܡܐ ، ܥܠܝܡܘܬܐ . جوانك ܥܠܝܡܘܢܐ . جوانانه ܥܠܝܡܐܝܬ ܐܦ ܥܠܝܡܐ . جوانان ܥܠܝܡܐ . — مرد ܥܠܝܡܐ ܡܦܝܫ ܪܒܐ سخی گشاده دست ܐܦ ܥܠܝܡܐ ܓܢܒܪܐ تکین . دلیر . — مردی ܡܦܝܫܘܬ ܪܒܐ سخاوت ܘܐܝܬܘܬ ܪܒܐ گشاده دستی . ܓܢܒܪܘܬܐ دلیری .

جوانه — — ܢܗ

ܦܪܥܐ ، ܢܒܓܐ . — از ریشه ܕܥܩܪܐ . — زدن ܢܒܓܐ ܡܢ ܥܩܪܐ ، ܡܦܩܐ . — گاو ܬܘܪܐ ܥܠܝܡܐ .

جوانی — — ܢܝ

ܥܠܝܡܘܬܐ . تجدید — ܡܚܕܬܢܘܬܐ ܡܢ

ܚܘܕܬ ܥܠܝܡܘܬܐ .

جواهر — — ܗܪ

ܓܘܗܪܐ ، ܕܪ̈ܐ ܡܢܨܒܬܐ ، ܡܪܓܢܝܬܐ . — تراش ܦܣܩ ܕܪ̈ܐ . — دار ܡܪܐ ܕܓܘܗܪ̈ܐ جواهرات ܓܘܗܪ̈ܐ ، ܕܪ̈ܐ ܡܪܓܢܝ̈ܬܐ .

جوجو — ܓ̰ܘ ܓ̰ܘ

ܩܘܩܐ ܕܩܝܣܐ ، ܫܓܐ ساس .

جوجه — — ܓ̰ܗ

ܦܪܘܓܐ ، ܦܪܓܐ ܕܟܠ ܦܪܚܬܐ ܕܦܪܚܐ ، ܕ ܦܪܘܓܐ ܡܢ ܕܓ̰ܓ̰ܬܐ . جوجه مرغ ܕܓ̰ܓ̰ܬܐ . ܐܦ ܦܪܘܓܐ ܡܢ ܦܪܚܬܐ ܗ . ܦܪܘܓܐ ܕܦܪܚܐ ܡܦܩܬܐ ܡܢ ܒܝܥܬܐ ܕܒܝܥܬܐ .

جود — ܓ̰ܘܕ

ܡܦܝܫܘܬ ܪܒܐ سخاوت ܘܐܝܬܘܬ ܪ گشاده دستی .

جودت — ܓ̰ܘ ܕܬ

ܛܝܒܘܬܐ براعت .

جودت — ܓ̰ܘ ܕܬ

ܛܝܒܘܬ ܪܒܐ ، ܡܫܪܝܪܘܬܐ . ܕ ܡܫܪܪܐ .

جور — ܓ̰ܘܪ

(1) ܙܢܐ طور ، ܐܕܫܐ نوع ܐܝܟܢܝ چگونکی .

(2) ܐܝܟ ܕܫܘܝܐ ، ܐܝܟ ܙܘܓܐ تا .

(3) ܐܘܟܝܐ ، ܐܡܝܢܐ هم‌آهنگ . یك — ج ܥܡ ܙܢܐ ܕܫܘܝܘܬܐ ، ܥܡ ܐܕܫܐ . این دو با — نیستند ܐܝܠܝܢ ܬܪܝܢ ܠܐ ܐܝܟ ܕܫ

ܕܚܒܪ̈ܐ . جور بودن صدا ܐܘܝܘܬ ܩܠ̈ܐ .
چه — ܐܝܟܢܐ ، ܟܡܐ . چطور این — ܗܟܢܐ ،
ܗܟܢܐ اینطور . همه — ܟܠܗܝܢ ، ܟܠܗ ܡܢ
ܟܠ ܐܢܫܐ ، ܟܠ ܚܕ . — بجور ܡܫܚܠܦܐ
مختلف ܡܨܒܥܐ رنگارنگ — شدن . ܗܘܐ ܒܪ
ܐܢܫܐ ، ܒܪ ܦܢܝܬܐ . — کردن ܥܒܕܐ ܒܪ
ܐܢܫܐ ، ܒܪ ܦܢܝܬܐ ، ܡܫܚܠܦܢܐ .

جور — ܓܘܪ

ܥܘܠܡܢܐ ظلم ، ܥܘܡܨܢܐ ستم ، ܥܨܝܢܘܬܐ
جبر ، ܥܛܠܘܡܝܐ جفاء ܐܘ ܥܛܠܐ اعتداء ،
ܥܛܠܘܡܝܐ بی انصافی ، بیداد گری . — کردن
ܥܛܠܡ ، ܥܨܝܢ ، ܥܒܕܐ ܥܛܠܐ ،
ܗܘܐ ܥܛܠܐ .

جوراب — ܓܘܪܒܐ

ܓܘܪܒܐ ، ܦܣܬܐ جوراب ساقه دار . — باف
ܙܩܘܪ ܓܘܪܒܐ ، ܙܩܪ ܦܣܬܐ . — فروش ܙܒܢ
ܓܘܪܒܐ .

جوری — ܓܪ

ܒܪ ܦܢܝܬܐ ، ܐܘܝܘܬܐ .

جوز — ܓܘܙ جوزه

ܓܘܙܐ گردو ܐܘ ܡܘܬܐ مخروط . — هندی
ܓܘܙܐ ܗܢܕܘܝܐ . — سرو ܓܘܙܐ ܕܫܘܪܒܝܢܐ .
— صنوبر ܓܘܙܐ ܕܫܪܒܝܢܐ . — بویا ، بوا ، الطيب
ܓܘܙܐ ܕܒܣܡܐ . — بن ܓܘܙܘܬܐ ܗ . ܕ
ܐܝܠܢܐ ܕܓܘܙܐ . — القی ܓܘܙܐ ܕܡܩܝܐܢܘܬܐ ،
ܓܘܙܐ ܕܩܝܐܢܘܬܐ . — دار ܡܘܬܐ ، ܦܝܪ
ܡܘܬܐ .

جوزاء — ܬܐܡ

ܬܐܡܐ ، ܐܚܕ ܡܢ ܡܠܘܫ̈ܐ بروج
اسمانی . ܐܘ ܝܪܚܐ ܕܒܝܬ ܬܐܡܐ ܕܒܝܗ
ܡܣܝܡܐ . ܕܒܪܝܬܐ بهار ܘܣܡܐ ܚܕܬܐ
ܬܐܡܝܬ خرداد .

جوزك — — ܓܙ

ܡܙܘܪܐ ܕܐܒܐܝ .

جوش — ܓܘܫ

(1) ܪܬܚܐ ، ܓܘܪܓܫܐ غلیان ، ܓܘܪܓܫܐ
جوشش ، ܓܘܫܓܫܐ جوش و خروش .
(2) ܥܘܪܘܩܬܐ ܡܢ ܥܪܝܩܘܬܐ ، ܡܥܪܩܬܐ ܗ . ܕ
ܝܕܥܐ ܘܥܪܩܐ ܡܫܡܫܝܬܐ ܕܥܘܡܝ ܓܠܐ .
ܓܘܥܡܐ ܡܢ ܚܡܝܡܐ گرما ܘܓܘܥܝܬܐ
ܓܡܝܪܬܐ عرق زیاد .
(3) ܥܘܙܐ شدد .
(4) ܗܘܠܐ . ܕܘܒܩܐ ܕܪܘܫܐ لحيم .
(5) ܚܘܒܘܩܝܬܐ ܡܢ ܐܚܝܕܘܬ ܚܘܠܡܝܬܐ
التحام . — آمدن ܪܬܚܐ جوشیدن . — آوردن
ܡܪܬܚܝܢ جوشاندن . — دادن ܕܒܩܝܢ ܕܪܘܫܐ ،
ܚܠܡܝܢ . — دادن زخم ܚܘܠܡܐ ܕܡܚܘܬܐ
ܕܚܠܡܬܐ .

جوشان — — ܪܬܚܢ

ܡܪܬܚܢܐ جوشانده .

جوشاندن — — ܪܬ جوشانیدن

ܡܪܬܚܝܢ جوش آوردن .

جوشانده — — ܪܬܚ

ܡܪܬܚܐ ܡܢ ܡܘܪܬܚܐ ، ܪܬܝܚܐ جوشیده .

جوشش — ܓܘܫܓܫ

ܓܘܪܓܫܐ ، ܡܪܬܚܢܘܬܐ ، ܪܬܚܐ جوش ܐܘ
ܥܘܙܐ شدت ، ܥܙܝܙܘܬܐ ، ܚܝܠܐ .

جوشن - ܓܘ ܫܢ

ܙܪܘܓܐ، ܙܪܐ بکتر، ܙܪܕܐ زره - پوش ܠܒܝܫ ܙܪܘܓܐ. ܠܒܝܫ ܙܪܐ....

جوشیدن - ܓܘ ܫܝ ܕܢ

ܪܬܚܐ جوش آمدن.

جوشیده - - ܕܝܗ

ܪܬܝܚܐ.

جوع - ܓܘܥ

ܟܦܢܐ گرسنگی. - کلبی، الکلب ܟܦܢܐ ܟܠܒܢܝܐ. - بقری، البقر ܟܦܢܐ ܬܘܪܢܝܐ.

جوعان - - ܥܢ

ܟܦܢܐ ܝܢ ܟܦܝܢܐ گرسنه.

جوغ - - ܓ   جغ

ܢܝܪܐ یوغ.

جوف - ܓܘܦ

(1) ܦܘܡܐ. - دهن ܦܘܡܐ ܕܦܘܡܐ.
(2) ܓܘܐ.
(3) ܟܘܫܐ. آنرا در - صندوق بگذار ܓܘܐ. ܓܘ ܓܘܐ ܕܨܕܪܐ - صدری، سینه ܦܘܡܐ ܕܚܕܝܐ.

جوقه - ܓܘ ܩܗ

ܓܘܩܐ ܝܢ ܟܢܫܐ ܕܐܢܫܐ، ܓܘܩܐ دسته ܦܠܓܐ گروه ܟܢܫܐ جم. - بندی ܡܩܪܝܢܐ ...

چوکی - ܓܘ ܟܝ

ܥܒܕ ܢܝܪܐ، ܫܘܥܒܕܐ، ܐܠܘܦܐ.

جولان - ܓܘ ܠܢ

ܗܠܟܐ ܡܬܚܘܪܐ ܐܘ ܡܬܟܫܐ خرام. - زدن ܗܠܟܐ ܡܬܚܘܪܐ، ... - گاه ܡܗܠܟܢܐ آسریس، اسپرس ܕܦܪܫܐ ܕܣܘܣܝܐ ܒܗ ܪܗܛܝܢ.

جولاه - - ܗ

ܓܪܕܝܐ، ܙܩܘܪܐ، ܙܩܪܐ بافنده. ܡܙܩܪܢܐ تننده ܐܘ ܓܘܪܓܝܐ عنکبوت.

جونده - ܓ ܘܢ ܕܗ

ܡܟܪܟܢܐ، ܡܟܪܟܢܐ جوندگان ܡܟܪܟܢܐ، ܡܟܪܟܢܐ.

جونه - ܓܘ ܢܗ

ܥܓܠܬܐ، ܝܘܢܐ جوانه.

جوهر - ܓܘ ܗܪ

(1) ܐܘܣܝܐ اوچیز. ܟܝܢܐ ذات. ܡܠܘܐܐ ماده ܗܝܘܠܐ.
(2) ܥܨܝܪܐ عصاره، ܕܝܘܬܐ.
(3) ܨܒܥܐ صبغ، ܡܠܚܐ.
(4) ܓܒܠܐ، ܡܓܒܠܢܘܬܐ گوهر.
(5) ܡܫܝܚܘܬܐ ܕܝܘܬܐ.
(6) ܠܒܫܐ. - و عرض ܐܘܣܝܐ ܘܓܕܫܐ، ܐܘܣܝܐ ܘܓܕܫܘܬܐ. - بید ܥܨܝܪܐ ܕܥܪܒܬܐ. - تمر ܥܨܝܪܐ ܕܬܡܪܐ. - درمنه ܥܨܝܪܐ ܕܐܒܣܝܢܬܐ. - سقز ܕܝܘܬܐ ܕܒܛܡܐ. - کافور ܥܨܝܪܐ ܕܟܦܘܪ. - کندش ܥܨܝܪܐ ܕܟܢܕܫܐ، - قرمز ܨܒܥܐ ܙܘܪܩܐ. - شوره ܡܠܚܐ ܕܢܝܛܪܘܢ. - قطران ܡܠܘܐܐ ܕܩܛܪܢ. - قلیا ܡܠܚܐ ܕܩܠܝܐ. - براق ܡܠܘܐܐ ܕܒܪܩܐ. - نشادر ܡܠܚܐ ܕܐܡܘܢܝܐܩܘܢ. - نعناع ܡܠܚܐ ܕܢܢܥܐ. - فرد ܐܝܚܝܕܝܐ ܗ. ܕ ܕܝܕܗ ܘܐܝܬܘܬܐ ܠܐ ܡܬܦܠܓܢܝܬܐ ܕܡܕܒܪ. دارای یك - فرد ܚܕܢܝܐ ܐܝܚܝܕܝܐ دارای دو - فرد ܬܪܝܢܝܐ ܐܝܚܝܕܝܐ.

جوهری — — ܓܼܵܝܵܐ

(1) هیولائی .

(2) .

(3) جواهری ، گوهری .

جوی — ܓܵܘ ܝܵܐ

جو ، هوا . کیفیات جوی . حوادث جویه .

جوی — ܓܘܝ

جو .

جویا — —

— شدن

جویبار — ܓܘܝ ܒܵܪ

(1) جو ، جوی .

(2) .

(3)

جویدن — ܓܘ ܝܵܕܸܢ

جوین — ܓܘ ܝܸܢ

— نان —

جوینده — ܓܘ ܝܲܢ ܕܹܗ

پژوهنده .

جهاد — ܓܸ ܗܵܕ

— کردن

جهادی — — ܝܵܐ

جهار — ܓܸ ܗܵܪ

اعلام

جهاز — — ، — ܓܸ ܗܵܙ

(1) سفینه ، کشتی .

(2) جهازشتر

(3) ( ) هیچ — بدخترش نداد جهیز

(4) — تنفسی . جهازات اجهزه

جهازی — — ܝܵܐ

جهالت — ܓܸ ܗܵܐ ܠܲܬ

جهان — — ܢ

گیتی ، دنیا — گذران

— بان ، پناه ، دار ، سالار

ܕܟܠܗܿ ܐ̱ܢܫܐ ܕܥܠܡܐ ܡܠܟܐ لقب ܕܡܠܟ̈ܐ ܦܪ̈ܣܝܐ ،
ܕܦܪܣܝܐ . ـ پیما ، گرد ܚܕܪ ܥܠܡܐ ،
ܚܙܘܐ ܕܥܠܡܐ . ـ دیده ܚܙܐ ܥܠܡܐ .
ܡܢܣܝܐ تجربه‌دار . ـ نما ܚܘܐ ܥܠܡܐ .

جهانی ـ ـ ܢܐ

ܥܠܡܝܐ ، ܕܥܠܡܐ ܐܘ ܥܠܡܝܐ ܕܥܠܡܐ .

جهانیدن ـ ـ ܢܐ ܕܢ

ܡܫܘܪܐ ، ܡܪܘܒܝܐ .

جهت ـ ܓܗܬ

(1) ܥܠܬܐ .
(2) ܓܢܒܐ ، ܓܒܐ ، ܕܓܒܐ جنب ܓܢܒܐ
جناح ، ܓܢܚܐ پهلو .
(3) ܡܢ ܓܒ برای ، ܥܠ ، ܡܛܠ . چه
ـ دارد آنجا نمیروید ܡܘܕܝ ܥܠܗ ܥܠܬܐ
ܕܠܐ ܐܙܠܝܬܘܢ ܠܬܡܢ ؟ از ـ ܓܒ ازچه ـ
ܓܒ ܡܘܕܝ . از آن ـ ܒܥܠܬܗ بجهت اینکه
ܡܢ ܥܠܬܗ . بجهت خاطر او ܡܛܠ ܕܝܠܗ .
ی ـ ܕܠܐ ܥܠܬܐ .

جهد ـ ܓܗܕ

ܓܗܕܐ ، ܓܗܕܢܘܬܐ کوشش ، ܚܦܝܛܘܬܐ .
ـ کردن ܓܗܕ ، ܚܦܛ .

جهد ـ ܓܘܗܕ

ܚܝܠܐ ، ܡܨܝܢܘܬܐ ، ܡܨܐ ܡܚܝܠܘܬܐ .

جهر ـ ܓܗܪ

ܓܠܝܐ ، ܓܠܝܘܬܐ ، ܓܠܝܐ جهار ܓܠܝܐ ابراز
ܡܦܪܣܝܘܬܐ اشاعت ܡܦܪܣܝܘܬܐ اعـلام
ܡܘܕܥܢܘܬܐ اشتهار ܐܘ ܓܠܝܘܬܐ ، ܡܢܬܐ .
جهراً ܒܓܠܝܐ ، ܓܠܝܐ ، ܓܠܝܐܝܬ
ܓܠܝܐܝܬ علناً .

جهر ـ ܓܗܪ

ܕܡܕܢܚܐ ، ܡܕܢܚܝܘܬܐ ، ܕܡܕܢܚܐ ـــ ܝܘܬܐ
(ܕܡܕܢܚܝܘܬܐ) .

جهره ـ ܓܗܪܗ

ܚܝܘܬ چرخك نخ‌پیچ .

جهش ـ ܓܗܫ

ܫܘܪܐ ، ܕܫܘܪܝܘܬܐ ، ܫܘܪܝܘܬܐ جست .

جهل ـ ܓܗܠ

ܣܟܠܘܬܐ ، ܠܐ ܝܕܥܬܐ ، ܠܐ ܝܕܥܬܐ ، ܣܟܠܘܬܐ ،
ܒܘܪܘܬܐ جهلا ܣܟܠܐ ، ܣܟܠܐܝܬ ، ܒܘܪܐܝܬ
جهلاء ܣܟܠܐ ، ܒܘܪܐ ، ܣܟܠܐ .

جهندگی ـ ܓܗܢܕ ܓܝ

ܡܬܬܦܝܢܘܬܐ ܐܘ ܦܬܝܠܘܬܐ ܝܢ ܡܬܦܬܠܢܘܬܐ
كشش قابليت انحنا .

جهنده ـ ـ ܕܗ

ܡܬܬܦܝܢܐ ܐܘ ܦܬܝܠܐ ܝܢ ܡܬܦܬܠܢܐ كش دار
خم شو ، قابل انحناء .

جهنم ـ ـ ܢܡ

ܓܗܢܐ دوزخ .

جهنمی ـ ـ ܢ ܡܝ

ܓܗܢܝܐ ، ܕܓܗܢܐ .

جهود ـ ܓܗܘܕ

ܝܗܘܕܝܐ جهودانه ܝܗܘܕܐܝܬ .

جهودانه ـ ـ ܕܐ ܢܗ

ܡܫܚܐ آگنج ܡܫܚܐ .

جهودی ـ ـ ܕܝ

ܝܗܘܕܝܘܬܐ .

جهیدن – ܓ̰ܗܝܕܢ
ܡܫܘܪܐ ، ܫܘܪܐ ، ܕܫܘܪܐ ܡܢ ܓܣܬܢ .

جهیز – ܓ̰ܗܝܙ
ܝܗܒܐ ܡܢ ܓܗاز ܡܕܝܢܬܐ (3) .

جیب – ܓ̰ܝܒ
ܓܝܒܐ ، ܒܣܝܡܐ ، جیوب ، اجباب ܓܝܒܐ ܒܣܝܡܐ
– ܒܪ ܩܕܡ ܓܝܒܐ ، ܩܕܡ ܒܣܝܡܐ . – ܒܪܝ
ܕܩܘܡܬܐ ܕܓܝܒܐ . .

جیبی – – ܓܝܒ
ܕܓܝܒܐ ، ܕܒܣܝܡܐ ، ܓܝܒܐ ، ܒܣܝܡܐ ، ܓܝܒܐ ،
ܒܣܝܡܐ ܕܟܣܦܐ ܕܓܝܒܐ ، ܕܒܣܝܡܐ . پول –
ܙܘܙܐ ܕܓܝܒܐ .

جید – ܓ̰ܝܕ
ܨܘܪܐ ܨܘܪܢܐ .

جید – ܓ̰ܝܕ
ܛܒܐ ، ܫܦܝܪܐ ، ܫܦܝܪܐ .

جیر – ܓ̰ܝܪ
ܓܝܪܐ ܕܟܘܫܐ ܡܢ ܕܟܘܫܐ شوکا .

جیران – ܓ̰ܝܪܢ
ܛܒܝܬܐ غزاله ، ܛܒܝܬܐ آهو ماده ، ܐܝܠܬܐ
ܐܘ ܛܒܐ ܡܫܬܝܢܐ ܕܝܡܢܐ .

جیرجیر – ܓ̰ܝܪ ܓ̰ܝܪ
ܟܪܟܪܬܐ ، ܩܠܐ ܕܟܪܟܪܐ . – کردن
ܟܪܟܪܝܐ .

جیرجیرك – – ܓܪܓܪ
ܟܪܟܪܐ . – دشتی ܟܪܟܪܐ ܕܒܪܐ .

جیره – ܓ̰ܝܪܗ
ܦܪܢܣܐ ، ܦܘܪܢܣܬܐ جامگی ܦܘܪܢܣܐ راتبه .
– خوار ܐܟܠ ܦܪܢܣܐ ، ܐܟܠ ܦܘܪܢܣܬܐ
جامگی خوار .

جیش – ܓ̰ܝܫ
ܚܝܠܐ ، ܚܝܠܐ ܕܩܪܒܐ لشکر ܚܝܠܘܬܐ
جیوش .

جیغ – ܓ̰ܝܓ̰
ܨܘܚܬܐ . – زدن ܨܘܚ .

جیفه – – ܓ̰ܝܦܗ
ܦܓܪܐ ܡܝܬܐ ، ܫܠܕܐ جسد ܡܝܬܐ لاشه .
– خوار ܐܟܠ ܫܠܕܐ .

جیك جیك – ܓ̰ܝܟ ܓ̰ܝܟ
ܨܘܨܝܐ . ܩܠܐ ܕܨܦܪܐ . – کردن ܨܘܨܝ .

جیل – ܓ̰ܝܠ
ܫܪܒܬܐ تبار طایفه ܫܪܒܬܐ سبط ܫܪܒܬܐ
نژاد ، اجیال ܫܪܒܬܐ ، ܫܪܒܬܐ ، ܫܪܒܬܐ .

جیوه – ܓ̰ܝܘܗ
ܙܝܘܩܐ ، ܙܝܘܩܐ زیبق ܙܝܘܩܐ . – ای ܕܙܝܘܩܐ
ܕܙܝܘܩܐ . – زدن ܡܫܚܐ ܕܙܝܘܩܐ ܐܘ
ܡܫܚܐ ܕܙܝܘܩܐ .

چ

چ – ܓ̰ܹܡ

ܐܵܬܘܼܬ݂ܵܐ ܫܒ݂ܝܼܥܵܝܬܵܐ ܒܐܲܠܦܒܹܝܬ݂ ܕܦܵܪܣܵܝܵܐ ܕܝܼܠܵܢܵܐ ܦܵܪܣܵܝܵܐ .

چابك – ܓ̰ܵܐ ܒܘܿܟ݂

ܦܪܝܼܙܵܐ ، ܚܲܪܝܼܦ̮ܵܐ ، ܙܪܝܼܙܵܐ ، ܓ̰ܵܠܵܟ̰ܵܐ چالاك ، ܩܠܝܼܠܵܐ سبك ، ܒܲܗܝܼܪܵܐ تند ܒܐܝܼܕ. جلد . – پا خرام ، قدم ܦܪܝܼܙ ܐܝܼܡ ܩܠܝܼܠ ܐܝܼܡ ܒܲܗܝܼܪ ܪܲܓ̰ܠܵܐ – دست ܦܪܝܼܙ ܐܝܼܕܵܐ ، ܡܗܝܼܪ ܐܝܼܕܵܐ ، ܡܕܪܫܵܐ ܕܡܕܪܫ ܐܝܼܕܵܬ݂ܵܐ چرب دست . ܡܗܝܼܪܵܐ ماهر . – دستى ܦܪܝܼܙܘܼܬ݂ ܐܝܼܕܵܐ ، ܡܗܝܼܪܘܼܬ݂ ܐܝܼܕܵܐ ، ܡܗܝܼܪܘܼܬ݂ܵܐ مهارت .

چابكى – – ܓ̰ܝܼ

ܦܪܝܼܙܘܼܬ݂ܵܐ ، ܚܲܪܝܼܦ̮ܘܼܬ݂ ܙܪܝܼܙܵܐ ، ܓ̰ܵܠܵܟ̰ܘܼܬ݂ܵܐ ܒܲܗܝܼܪܘܼܬ݂ܵܐ .

چاپ – ܓ̰ܵܐܦ̮

ܛܒ݂ܵܥܵܐ طبع . ܛܒ݂ܲܥܬܵܐ . – كردن ܛܒ݂ܵܥܵܐ ܛܒ݂ܲܥܡܘܼܢܵܐ . – سنگى ܛܒ݂ܵܥܵܐ ܕܟܹܐܦ̮ܵܐ – سربى ܛܒ݂ܵܥܵܐ ܕܐܲܒ݂ܵܪܵܐ . – خانه ܒܹܝܬ ܛܒ݂ܵܥܵܐ ، ܡܲܛܒ݂ܲܥܬܵܐ . ܡܲܛܒ݂ܲܥܬܵܐ ܕܫܝܼܕܬܵܐ ܦ̮ܘܼܪܢܵܣܵܐ ܕܟܬ݂ܒ݂ܵܢܹ̈ܐ ܐܲܬܘܿܡܵܝܹ̈ܐ ܕܥܲܡܡܹ̈ܐ ܐܵܝܠܹܝܢ ܡܛܲܒ݂ܥܵܐ ܕܛܒ݂ܵܥܬܵܐ ܝܬ݂ܗ ܟܠܵܐ ܙܲܒ݂ܢܵܐ ܘܡܫܲܪܫܡܵܢܘܼܗ ܕܒܝܼܫ ܦܠܵܚܹ̈ܐ ܕܐܘܼܡܵܢܘܼܬ݂ .

چاپار – – ܦ̮ܵܐܪ

ܐܸܫܬܲܓܪܵܐ ، ܫܵܛܪܵܐ شاطر ، پادو ܦܲܪܝܼܕܵܐ بريد . – خانه ܒܹܝܬ ܐܸܫܬܲܓܪܵܢܹ̈ܐ ܐܝܼܢ ܒܹܝܬ ܦܘܿܣܬܵܐ پست خانه .

چاپارى – – ܪܝܼ

ܕܐܸܫܬܲܓܪܵܐ ، ܐܘܿ ܒܹܝܬ ܐܸܫܬܲܓܪܵܐ .

چابلوس - ܓ̰ܵܐܦ ܠܘܿܣ
ܠܚܘܼܡܬܵܢܵܐ، ܡܫܘܼܥܒܕܵܢܵܐ متملق ܫܘܼܥܒܕܵܢܵܐ مداهنه‌كار ܡܚܢܵܦܵܐ ܕܡܸܢܝܵܢܵܐ چاپلوسانه ܠܚܘܼܡܬܵܢܵܐܝܼܬ ' ܫܘܼܥܒܕܵܢܵܐܝܼܬ .

چاپلوسی - - ܣܝ
ܠܚܘܼܡܬܵܢܘܼܬܵܐ· ܡܫܘܼܥܒܕܵܢܘܼܬܵܐ ܫܘܼܥܒܕܵܢܘܼܬܵܐ ܡܚܢܦܘܼܬܵܐ ܕܡܸܢܝܵܢܵܐ . - كردن ܠܚܘܼܡܝܵܐ ' ܥܒܵܕܵܐ، ܡܚܢܵܦܵܐ ܡܸܢܝܵܢܵܐ .

چاپیدن - ܓ̰ܵܐ ܦܝܼ ܕܲܢ
ܒܙܵܙܵܐ، ܕܒܵܪܵܐ (ܫܠܵܠܵܐ) .

چاتمه - ܓ̰ܵܐܬ ܡܵܗ
ܠܒܵܫܵܐ ܕܙܲܝܢܵܐ . ܓܲܡܲܠܬܵܐ توده ܕܢܲܝܫܵܢܵܐ ܕܩܪܵܒ݂ܵܐ اسباب حرب . - زدن ܓܒܵܒܵܐ ، ܕܟܵܪܵܐ ܡܸܢܵܐ ܓܒܵܝܵܐ ܙܲܝܢܵܐ ܕܩܪܵܒ݂ܵܐ .

چاچول باز - ܓ̰ܵܐ ܓ̰ܘܿܠ ܒܵܐܙ
ܫܲܟܠܵܢ ' ܡܙܲܝܦܵܢܵܐ جعلی . - بازی ܫܲܟܠܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܙܲܝܦܘܼܬܵܐ .

چاخان - - ܚܵܐܢ
ܡܙܲܝܦܘܼܬܵܐ ܥܲܡ ܠܚܘܼܡܬܵܢܘܼܬܵܐ . چاچول بازی و چاپلوسی .

چاخرق - ܓ̰ܵܐܚ ܪܘܿܩ
ܫܦܘܿܪܵܐ، ܚܒܝܼܪܵܐ جوجه هوبره ' خباری كوچك .

چادر - ܓ̰ܵܐ ܕܘܿܪ
(1) ܡܫܟܢܵܐ . ܡܲܫܟܢܬܵܐ او غروق ، خیمه
(2) ܟܣܵܝܵܐ، ܡܟܣܝܵܐ برقع ' ܡܲܥܦܵܦܬܵܐ مقنه .
- زدن ܩܵܡܵܐ ' ܢܨܵܒܵܐ ܡܫܟܢܵܐ ' ܡܲܫܟܢܬܵܐ .

- قلندری ܡܫܟܢܵܐ ܕܥܲܡ ܥܲܡܲܪܬܵܐ ܕܡܫܟܢܵܢܵܐ بادیه‌نشین . - نشین ܥܵܡܘܿܪܵܐ ܡܫܟܢܵܐ ، ܡܫܟܢܵܢܵܐ . قبایل - نشین ܫܲܪܒܵܬܵܐ ܥܵܡܘܿܪܵܐ ܡܫܟܢܵܐ ، - نشینی ܡܫܟܢܵܢܘܼܬܵܐ بداوت . - بسر كشیدن ܥܲܛܵܦܵܐ ' ܠܒܵܫܵܐ ܥܲܛܵܦܵܐ ، ܠܒܵܫܵܐ ܡܟܣܝܵܐ .

چادری - - ܕܪܝܼ
ܓܕܵܠܵܐ ، ܠܚܘܼܡܵܐ ܡܢ ܓܪܘܿܡܵܐ ، ܡܲܥܦܵܦܬܵܐ ܥܲܛܵܦܵܐ ، ܡܟܣܝܵܐ .

چار - ܓ̰ܵܐܪ
ܓܘܼܡܕܵܐ ܕ چهار ܣܡܵܐ ܠܐܵܢܵܐ ܚܲܕܵܐ ܚܲܡ ܕܠܵܐ ܫܪܵܐ ܡܲܕܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܓܝܼܪܘܼܣ .

چارچار - - ܓ̰ܵܐܪ
ܦܘܼܪܫܵܐ ܠܦܘܼܪܫܵܐ .

چارك - ܓ̰ܵܐ ܪܲܟ
ܪܘܼܒܥܵܐ ، ܡܢܵܬܵܐ ܚܕܵܐ ܡܢ ܐܲܪܒܥܵܐ .

چار ناچار - ܓ̰ܵܐܪ ܢܵܐ ܓ̰ܵܐܪ
ܟܪܝܼܗ ' ܠܵܐ ܟܪܝܼܗ . ܠܵܐ ܗܘܵܐ ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ ، ܠܵܐ ܗܘܵܐ ܥܘܼܕܪܵܢܵܐ .

چارو - ܓ̰ܵܐ ܪܘܿ
ܩܝܼܪܵܐ ساروج ، شفته . ܡܲܠܛܵܐ ملاط ܓܒܝܼܠܵܐ آژند ' ܡܓܒܠܵܐ خاك رس .

چاروادار - ܓ̰ܵܐܪ ܘܵܐ ܕܵܐܪ
ܚܡܵܪܵܐ استربان ، قاطرچی .

چارواداری - - ܕܵܪܝܼ
ܚܡܵܪܘܼܬܵܐ .

چاروغ - ܓ̰ܵܐ ܪܘܿܓ݂ چاروق
ܡܣܵܢܵܐ ' ܡܣܵܢܵܐ صندلی ܓ̰ܵܪܘܿܩܬܵܐ .

چاره — — ܟ̰ܵܪܵܗ

ܐܲܣܘܼܬܵܐ ، ܡܲܣܝܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܣܝܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ علاج ܘܲܟ̰ܵܪܵܐ . این مرض — ندارد ܐܵܗܵܐ ܡܲܪܥܵܐ ܠܲܝܬ ܠܹܗ ܐܲܣܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܐܵܗܵܐ ܡܲܪܥܵܐ ܠܲܝܬ ܠܹܗ ܡܲܣܝܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ چاره پذیر ܝܼܠܹܗ ܠܵܐ ܡܲܣܝܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܐܝܬ ܠܹܗ چاره ناپذیر ، ܠܵܐ ܡܲܣܬܲܐܣܝܵܢܵܐ . ی — ܠܵܐ ܡܲܣܝܲܒܪܵܢܵܐ ، ܠܵܐ ܡܲܣܬܲܐܣܝܵܢܵܐ ، ܠܵܐ ܡܲܬܩܢܵܢܵܐ ܡܲܣܝܵܢܵܐ .

چاشت — ܟ̰ܵܫܬ

ܦܠܲܓܘܼܬ ܝܘܿܡܵܐ ، ܛܲܗܪܵܐ ظهر ܐܵܘ ܩܘܼܛܪܵܐ . ܝܼܠܹܗ ܡܲܐܟܘܼܠܬܵܐ ܕܛܲܗܪܵܐ ܘܲܦܪܲܩܬܵܐ ܗܵܝ ܕܗܵܘܹܐ ܐܘܼܪܚܵܐ ܠܛܲܗܪܵܐ ، ܟ̰ܵܫܬ ܛܲܥܡܘܼܬܵܐ ܘܩܘܼܛܪܵܐ .

چاشنی — ܟ̰ܵܫܢܝܼ

(1) ܛܲܥܡܘܼܬܵܐ (ܣܦܵܣ) ܐܵܘ ܛܲܥܡܵܐ مزه . — دان ܟ̰ܵܫܢܝܼ ܛܲܥܡܘܼܬܵܐ . — گير ܛܲܥܡܵܢܵܐ (2) ܡܲܦܩܲܠܲܬܝܼܬܵܐ . — تفنگ ܡܲܦܩܲܠܲܬܝܼܬܵܐ ܕܛܲܦܲܢܓܵܐ ܝܼܠܹܗ ܬܘܼܦܹܩ .

چاق — ܟ̰ܵܩ

(1) ܫܲܡܝܼܢܵܐ، ܬܲܠܝܼ ܒܣܪܵܐ ܘܲܫܡܝܼܢܵܐ، ܫܲܡܝܼܢܵܐ سحيم، ܫܡܝܼܢܵܐ سمين ، ܡܦܲܛܡܵܐ فربه . پرورده — شدن ܫܵܡܹܢ ، ܡܛܲܡܵܐ ܗܘܵܐ ܫܲܡܝܼܢܵܐ ، ܫܡܝܼܢܵܐ . — كردن ܫܲܡܹܢ ، ܡܦܲܛܡܹܢ ، ܫܲܡܝܼܢ ، ܫܘܼܡܢܵܐ ܫܲܡܝܼܢܵܐ ، ܫܲܡܝܼܢܵܐ ، ܫܡܝܼܢܵܐ (2) ܚܠܝܼܡܵܐ ܗ . ܕ ܡܵܪܵܐ ܕܚܘܼܠܡܵܢܵܐ سلامتی .

چاقشور — — ܫܘܼܪ

ܐܲܫܩܵܐ ܝܼܠܹܗ ܐܝܼܬܵܐ ܕܫܲܪܒܵܠܵܐ سروال ، ܕܒܪ̈ܵܘܵܟܹܐ تنبان ܦܲܫܩܵܐ ܕܝܼܬܝܵܐ ܫܒܵܩܬܵܐ ܦܲܫܩܵܐ ܕܝܵܬܲܢ .

چاقو — ܟ̰ܵܩܘܼ

ܣܟܝܼܢܵܐ ، ܣܟܝܼܢܵܐ سكين ܣܲܟܝܼܢܘܼܬܵܐ كارد .

ܫܦܘܼܪܵܐ شفره .

چاقی — — ܟ̰ܵܩܝܼ

ܫܲܡܝܼܢܘܼܬܵܐ ، ܫܘܼܡܢܵܐ سمن ، ܫܲܚܡܵܐ شحم ܫܚܝܼܡܘܼܬܵܐ شحامت .

چاك — ܟ̰ܵܟ

ܦܠܵܩܵܐ ، ܦܠܵܩܵܐ ، ܦܪܵܬܵܐ . ܐܵܘ ܦܠܵܩܵܐ ܦܪ̈ܝܼܩܵܐ ܦܠܵܩܵܐ . ܐܝܼܬ ܒܟܠܵܗ̇ ܕܒܪܵܐ ܐܲܫܩܵܐ ܐܝܼܬ ܠܗܘܿܢ ܐܵܘ ܫܘܼܩܵܩܵܐ ܕ شكاف ، ترك ، رخنه . — زدن ܦܠܵܩܵܐ ، ܦܠܵܩܵܐ . (2) ܢܘܼܓܗܵܐ سفيده دم .

چاكر — — ܟ̰ܵܟܪ

ܥܲܒܕܵܐ ، ܡܫܲܡܫܵܢܵܐ ، ܡܫܲܡܫܵܢܵܐ ، ܫܲܡܵܫܵܐ عبد ܐܝܼܬ ܠܝܼ ܐܵܘ ܡܫܲܡܫܵܢܵܐ . ܒܠܲܝܠܵܝܵܐ ܦܘܼܩܵܕܵܐ ܐܵܗܵܐ ܫܲܒܪܵܐ ܘܐܝܼܬܵܐ ܠܹܗ ܡܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ܝܼܠܹܗ ܫܲܟܦܵܐ ܫܡܵܐ ܒܒܲܝܬܵܐ ܐܵܢܵܐ . — آنجا نبودم ܠܵܐ ܗܘܹܝܼ ܗܵܘܵܐ ܬܲܡܵܢ ܝܼܠܹܗ ܦܠܲܚܬ ܠܵܐ ܗܘܹܐ ܬܲܡܵܢ چاكران ܡܫܲܡܫܵܢܵܐܝܼܬ ، ܡܫܲܡܫܵܢܵܐܝܼܬ ، ܫܲܡܵܫܵܐܝܼܬ ܐܵܘ ܡܫܲܡܫܵܢܵܐ ، ܥܲܒܕ̈ܵܐ .

چاكرى — — ܟ̰ܵܟܪܝܼ

ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ، ܡܫܲܡܫܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܡܫܵܢܘܼܬܵܐ ܡܥܲܒܕܘܼܬܵܐ .

چال — ܟ̰ܵܠ

ܓܘܼܡܵܐ ، ܓܘܼܡܵܐ چاله ، ܓܘܼܡܵܐ جوف — كردن ܩܒܵܪܵܐ ܓܘܼܡܵܐ ، ܓܘܼܡܵܐ ، ܡܩܲܒܪܵܐ دفن كردن .

چالاقان — — ܟ̰ܵܠܵܩܵܢ

ܟܵܦܘܿܪ بادبادك .

چالاك — [illegible]
[illegible] چابك [illegible] چست ، [illegible] ، [illegible] جلد .

چالاكی — [illegible]
[illegible] .

چالش — [illegible]
[illegible] . — كر [illegible] .

چاله — [illegible]
[illegible] چال [illegible] جوف . — حوض [illegible] حمام .

چامه — [illegible]
[illegible] .

چامیدن — [illegible]
[illegible] ادرار كردن ، شاشیدن .

چامین — [illegible]
[illegible] ادرار [illegible] بول [illegible] شاش .

چانه — [illegible]
[illegible] زنخ ، ذقن [illegible] . — زدن [illegible] .

چاوچاو — [illegible]
[illegible] جيك جيك .

چاودار — [illegible]
[illegible] دیوك ، [illegible] بشن

[illegible] .

چاوش — [illegible]
[illegible] كاروان سالار [illegible] گرزدار [illegible] جارچی .

چاوله — [illegible]
[illegible] كج ، [illegible] جفت .

چاویدن — [illegible]
[illegible] .

چاه — [illegible]
[illegible] چال چاله [illegible] . — جهنم [illegible] هاویه — زنخدان [illegible] جوف كوچك روی زنخ [illegible] . — كندن [illegible] . — كن [illegible] . چاهك [illegible] .

چای — [illegible] چایی
[illegible] . — خوردن [illegible] . اسباب — خوری [illegible] . فنجان — خوری [illegible] قاشق — خوری [illegible] . — دان [illegible] .

چاییدن — [illegible]
[illegible] .

چاییمان — [illegible]
[illegible] سرماخوردگی ، [illegible] .

چبوق — ܟ݁ܘܼܒܘܼܩ　چوبوق
ܐܲܫܘܼܠܬܵܐ ، ܟܘܼܒܘܼܩܵܐ . — کشیدن ܫܚܵܒ݂ܵܐ
ܐܲܫܘܼܠܬܵܐ . ܡܫܲܚܠܵܐ ܟܘܼܒܘܼܩܵܐ ܒܦܘܼܡ .

چپ — ܟ݁ܲܦ
ܣܡܵܠܵܐ . ܐܝܼܕܵܐ ، ܓܲܒ݂ܵܐ ܣܡܵܠܵܐ ܕܣܡܵܠܵܐ .
— دست ܡܣܲܡܠܵܐ ، ܓܲܒ݂ܵܐ ، ܓܲܒ݂ܵܢܵܝܵܐ .
— چشم ܥܲܝܢܵܐ ܥܲܝܢܵܐ ، ܡܣܲܡܠܵܐ ، ܩܲܠܝܼܠܵܐ
احول لوج . — افتادن ܦܠܵܛܵܐ ، ܗܘܵܐ
ܦܠܵܛܵܐ ܕܲܦܫܝܼܛܵܐ . — چپی ܩܵܛܵܐ ܕܲܦܠܵܛܵܐ
ܩܲܕ ܐܝܼܕܵܐ . ܣܘܼܝ راهن .

چپاندن — ܟ݁ܦܵܢܵܕܵܢ　چپانیدن
ܕܚܵܩܵܐ ، ܘܡܵܠܵܐ تپاندن ܛܵܡܵܐ آغندن .

چپاول — ܟ݁ܦܵܐܘܼܠ　چپو
ܒܙܵܙܵܐ تاراج ، تالان ܚܛܵܦܵܐ غارت یغما
ܫܠܵܒ݂ܵܐ . — کردن ، چاپیدن ܒܙܵܙܵܐ ،
ܚܛܵܦܵܐ .

چپر — ܟ݁ܲܦܲܪ
ܫܒ݂ܝܼܠܵܐ ܕܦܘܼܬܵܐ . ܐܘܿ ܣܹܕܪܵܐ تسمه ، نوار
— باف ܙܵܩܘܿܪ ܣܹܕܪܵܐ .

چپش — ܟ݁ܲܦܸܫ
ܓܕܝܵܐ ، ܓܕܝܵܐ ܕܲܫܢܵܐ ܚܲܕܬܵܐ .

چپه — ܟ݁ܲܦܸܗ
ܦܩܵܐ ܗ . ܕ ܟܵܦܵܐ ܕܐܝܼܕܵܐ ܡܚܵܝܵܐ ܠܦܵܬܵܐ ܦܩܵܐ
چپه زدن ܡܚܵܝܵܐ ܦܩܵܐ .

چپیدن — ܟ݁ܦܝܼܕܵܢ
ܕܚܵܩܵܐ ܓܵܘܵܐ ، ܘܲܥܵܠܵܐ ܕܚܵܩܵܐ ، ܘܡܚܵܠܵܐ ܘܥܵܠܵܐ
ܛܡܵܪܵܐ .

چتر — ܟ݁ܲܬܲܪ
ܡܛܲܠܬܵܐ آفتاب گیر . — هوایی ܡܛܲܠܬܵܐ ܕܐܵܐܪ .

چترک — ܟ݁ܲܬ ܪܲܟ
ܓܲܕܵܐ ܕܚܲܫܠܵܐ ، ܩܲܕ ܓܲܕܵܐ .

چتری — ܟ݁ܲܬܪܝܼ
ܡܛܲܠܬܵܐ ، ܡܛܲܠܬܵܢܵܝܵܐ ܕܲܐܝܟ ܡܛܲܠܬܵܐ .

چدار — ܟ݁ܕܵܪ
ܣܘܼܣܵܐ ܕܣܘܼܣܵܐ بخو اسب ܟܒܵܠܵܐ ܕܣܘܼܣܵܐ
شکال اسب .

چدن — ܟ݁ܘܼܕܲܢ
ܦܲܪܙܠܵܐ ܩܲܡ ܦܲܪܙܠܵܐ ܠܡܲܐܟܠܵܐ .

چر — ܟ݁ܘܿܪ
ܟܡܝܼܪܬܵܐ ، ܟܡܝܼܪܵܐ ܘܟܘܿܪܵܐ ܕܟܡܝܼܪܬܵܐ .

چرا — ܟ݁ܘܼܪܵܐ
ܡܵܢܵܐ ، ܠܡܵܢܵܐ . ܡܵܐ ܡܘܼܕܝܼ ، ܡܵܐ ܡܘܼܕ چون
وچرا ܒܲܥܠܵܐ ܡܵܢܵܐ ܗ . ܕ ܕܡܲܥܒܪܵܢܘܼܬܵܐ بی‌چون
وچرا ܕܠܵܐ ܕܥܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܕܠܵܐ ܕܥܘܼܩܵܒ݂ܵܐ . چرا
ܐܝܬ ܠܗ ܐܘ ܫܘܼܐܵܠܵܐ معنی ܕܲܠܵܐ ܩܲܕ ܠܵܐ ܗܘܵܐ
ܗܵܘܹܐ ܠܲܩܕ ܒܘܼܪܟܵܐ ܡܫܲܐܠܵܢܵܐ منفی ܐܝܼܬ :
آیا نیامده است ؟ چرا . ܗ . ܕ ܠܵܐ ܐܵܬܹܐ
ܗܵܘܹܐ .

چرا — ܟ݁ܲܪܵܐ
ܪܥܵܝܵܐ ، ܗܘ ܡܵܐ ܕܐܵܟ݂ܠܝܼ ܒܲܥܝܼܪܵܐ بهیمه
ܒܣܲܪܥܵܐ . — کردن ، چریدن ܪܥܵܐ ، ܪܵܥܝܵܐ
حیوانات درآن زمین — میکنند ܡܲܪܥܝܼܬܵܐ ܒܲܪܥܵܝܵܐ
ܡܥܵܠܵܐ ܒܪܥܵܝ ܡܲܪܥܝܼܬܵܐ ܩܲܡ ܒܪܥܵܐ ܡܲܪܥܝܼܬܵܐ چمن .
— گاه ܒܹܝܬ ܪܥܵܝܵܐ ، ܡܲܪܥܝܼܬܵܐ مرتع .

چراغ – ܫܪܵܓ݂ܵܐ
ܫܪܵܓ݂ܵܐ، ܠܲܡܦܵܐ لامپا ܐܵܘ ܩܢܕܝܼܠܵܐ شمع .
– موشی ܡܪܝܼܩܘܼܬܵܐ ܡܢ ܡܪܝܼܩܘܼܬܵܐ . – گاز ܫܪܵܓ݂ܵܐ ܕܓܵܙ . – توری ܫܪܵܓ݂ܵܐ ܕܡܪܝܼܩܘܼܬܵܐ .
– برق ܫܪܵܓ݂ܵܐ ܕܒܪܵܩܵܐ . – دان ܡܢܵܪܬܵܐ
ܕܫܪܵܓ݂ܵܐ چراغ پا دودهٔ – ܩܛܡܵܐ ܗ . ܕ ܫܪܵܓ݂ܵܐ
چرك ܫܪܵܓ݂ܵܐ .

چراغان – ܫܪܵܓ݂ܵܢ
ܢܘܼܗܵܪܵܐ تنویر . – کردن ܢܲܗܘܿܪܹܐ ،
ܢܘܼܗܵܪܵܐ ܥܒ݂ܵܕ݂ܵܐ . .

چراغك – ܫܪܵܓ݂ܵܟ
ܫܪܵܓ݂ܘܿܢܵܐ ' ܫܪܵܓ݂ܵܐ ܙܥܘܿܪܵܐ . ܐܵܘ ܫܪܵܓ݂ܵܐ
ܕܠܵܠܹܐ ܗ . ܕ ܬܘܼܠܥܵܐ ܕܢܵܗܪܵܐ ܕܠܵܠܹܐ
ܘܟܢ ܐܡܪܹܐ (ܦܪܲܚܬܵܐ ܢܘܼܗܪܵܢܝܼܬܵܐ) ܐܝܼܬ
ܘܢܘܼܗܪܵܢܝܼܬܵܐ كرم شب تاب .

چراندن – ܡܲܪܥܹܐ چرانیدن
ܡܲܪܥܘܿܝܹܐ شبان گلهٔ خود را میچراند ܪܵܥܝܵܐ
ܡܲܪܥܘܿܝܹܐ ܠܹܗ ܠܡܲܪܥܝܼܬܹܗ .

چرب – ܫܡܝܼܢ
ܡܫܲܚܬܵܢܵܐ ' ܫܡܝܼܢܵܐ ، ܫܡܝܼܢܵܐ سحیم ܕܫܘܼܡܢܵܐ
سمین ' ܕܗܝܼܢܵܐ دهنی . – کردن ܡܫܲܚܬܵܐ ،
ܡܫܲܚܬܵܐ ܡܫܲܚܬܵܢܵܐ ܫܡܝܼܢܵܐ ، ܕܫܘܼܡܢܵܐ . – ونرم
ܡܫܲܚܬܵܢܵܐ ܘܪܲܟܝܼܟ݂ܵܐ زبان – ونرم ܠܸܫܵܢܵܐ
ܡܫܲܚܬܵܢܵܐ . – دست ܡܗܝܼܪ ܠܐܝܼܕܵܐ ، ܡܵܪܵܐ
ܐܝܼܕܵܐ ܠܐܝܼܕܵܐ ، ܡܗܝܼܪܵܐ ܠܐܝܼܕܵܐ ، ܡܗܝܼܪܵܐ ماهر .
– دستی ܡܗܝܼܪܘܼܬ ܠܐܝܼܕܵܐ . ܡܗܝܼܪܘܼܬ ܠܐܝܼܕܵܐ '
ܡܗܝܼܪܘܼܬܵܐ مهارت . – زبان ، سخن ܡܗܝܼܪ
ܠܸܫܵܢܵܐ ، ܡܠܲܝܠܵܢܵܐ . – تر ܡܫܲܚܬܵܢܵܐ ، ܝܲܩܝܼܪܵܐ ،
وزین تر ܗ . ܕ ܝܲܩܝܼܪ ܝܲܬܝܼܪ ، ܡܘܼܬܪܵܐ ، ܗܵܘܹܐ
ܡܢ ܝܲܬܝܼܪ .

چرباندن – ܫܡܝܼܢ ܥܒ݂ܵܕ݂ܵܐ
ܝܩܝܼܪܵܐ ، ܫܡܝܼܢܵܐ ܝܲܩܝܼܪܵܐ چربتر .

چربه – ܫܡܝܼܢܘܼܬܵܐ
ܦܪܘܿܣܵܐ ܡܫܲܚܬܵܢܵܐ ܡܢ ܡܫܲܚܬܵܐ ܘܩܘܼܛܢܵܐ .

چربی – ܫܡܵܢ
ܡܫܲܚܬܵܐ ، ܫܘܼܡܢܵܐ پیه . ܕܗܝܼܢܘܼܬܵܐ دهنیت .
ܫܘܼܡܢܵܐ سمن ܫܚܝܼܡܵܐ شحم – دار ܡܵܪܵܐ ܡܫܲܚܬܵܐ
ܕܫܘܼܡܢܵܐ ' ܕܕܘܼܗܢܵܐ دهن .

چربیدن – ܫܡܹܢ
ܝܩܝܼܪܵܐ ، ܗܘܹܐ ܝܲܩܝܼܪܵܐ چرب تر .

چرت – ܫܢܲܬ݂ܵܐ
ܢܘܼܡܵܐ ، ܢܘܼܡܬܵܐ نوم ، ܫܢܲܬ݂ܵܐ ܕܠܲܝܠܝܵܐ .
– زدن ܢܵܐܹܡ .

چرتنه – ܫܪܬܢܵܐ
ܐܝܼܠܵܢ ܕܒܵܒܵܐ ، ܡܢ ܐܝܼܠܵܢܵܐ ܕܒܵܒܵܐ
ܕܐܝܼܬܠܹܗ ܕܒܵܒܵܐ (ܩܘܼܪܩܘܼܪܬܵܐ) . ܡܵܪܵܐ ܡܢ
ܚܕܵܐ ܐܝܼܠܵܢܵܝܬܵܐ ܕܐܝܼܬ ܒܹܗ ܕܩܘܼܪܩܘܼܪܬܵܐ
ܕܒܵܒܵܐ .

چرتی – ܫܢܵܝܬܵܐ
ܢܲܝܡܵܐ .

چرخ – ܥܲܪܚ
ܓܝܼܪܵܐ ، ܓܲܠܓܲܠܵܐ ܐܵܘ ܓܲܠܓܲܠܬܵܐ ' ܓܵܝܪܘܼܬܵܐ ،
ܦܘܼܪܫܵܐ كره ، فلك ' مدار . – آسیاب ܓܝܼܪܵܐ
ܕܪܚܝܵܐ (ܪܲܚܝܵܐ) . – کوزه گری ܓܝܼܪܵܐ
ܕܦܲܚܵܪܵܐ ، ܕܦܲܚܵܪܵܐ سفال گر . – پنبه ریسی
ܓܝܼܪܵܐ ܕܥܡܪܵܐ . – آب ܢܵܥܘܿܪܵܐ . – خراطی
ܓܝܼܪܵܐ . – خیاطی ܡܟܝܼܢܬܵܐ ܕܚܝܵܛܵܐ .
– عصاری ܡܥܨܲܪܬܵܐ . – ܓܝܼܪܵܐ ܕܡܥܨܲܪܬܵܐ ܡܢ

ܟܝܟܠܐ ܕܪܘܓܠܐ ، — حنبری ܡܙܘܓܠܐ
ܕܪܘܫܟܐ . — چهارم ܪܒܝܥܝܐ ܕܡܙܠܬܐ .
— خوردن ܡܛܐܬܐ ، ܚܕܪܐ ܠܒܬܗ چرخیدن .
— دادن ܡܦܠܛܝܐ چرخاندن . — خور
ܓܪܘܒܐ ، ܫܕܪܬܐ ܠܒܬܗ ܐܦ ܡܘܦܟܫܐ
ܕܐܘܦܬܐ . — ریسك ܦܠܛܐ ܐܝܟ ܐܝܠ ܕܪܘܫܐ
ܕܒ ܦܠܟܐ ܘܠܘܢܐ .

چرخ — چرغ
ܒܝܙܢܐ ، ܒܝܙܢܘܬܐ ، ܒܝܙܐ باز ، ܡܘܦܟܫ ، باشه ، ܨܦܪܐ شاهین .

چرخاندن — ܓܪ ܫܐܠ ܒܢ
ܡܦܠܛܝܐ ، ܡܚܕܘܪܐ ܠܒܬܗ .

چرخشت — — ܚܘܨܐ
ܥܨܘܪܬܐ ܕܥܢܒܐ .

چرخك — — ܫܡ
ܐܘܦܬܐ ܘܠܘܢܐ ، ܟܝܟܠܘܢܐ چرخه .

چرخی — — ܝܘܢܐ
ܟܝܟܠܢܝܐ ، ܪܘܦܪܢܝܐ ، ܚܘܕܪܢܝܐ .

چرخیدن — — ܒܢ
ܡܛܐܬܐ ، ܚܕܪܐ ܠܒܬܗ .

چرده — ܓܪ ܕܝܗ
ܓܘܢܐ . ܐܗܐ ܚܕܪܐ ܕܒ ܢܦܫ ܠܚܕ ܟܕܒܢܝܐ ܚܘܪ ܓܘܢܐ ܕܐ ܢܦܠ ܠܦܘܫܠܐ معنی ܕܚܕܝܬܐ ܦܬܐ ܐܝܟ ܝܡܦܐ " ܬܬܐ " ܒܟܢܫܬܐ ܐܠܘܗܘܬܐ .
سیه چرده ، سفید چرده ܐܟܘܡܬܢܝܐ ، ܚܘܪܬܢܝܐ ܗ . ܕ ܚܕܝܬܐ ܦܬܐ ܐܟܘܡܐ ، ܚܕܝܬܐ ܦܬܐ ܚܘܪܐ ܐܝܟ ܚܘܪܐ .

چرز — ܓܪܙ
ܢܒܢܐ هوبره . ܚܒܝܪܐ خباری ܚܕ ܛܝܪܐ ܡܢ ܐܒܢܐ ܕܢܪܢܝ ܓܠܠܐ طایفه طیور بلندپا .

چرزیدن — ܓܘܪ ܙܐ ܒܢ
ܟܘܪܐ ، ܡܬܪܐ .

چرس — ܓܪܣ
ܡܪܬܐ ܩܢܦܐ ܩܢܒܘܪܬܐ .

چرسی — — ܩܢܐ
ܟܪܬܢܐ ܕܡܪܬܐ ܩܢܦܐ ܩܢܒܘܪܬܐ .

چرش — ܓܪܫ
ܪܟܬܐ ܚܘܝ چرا .

چرغان — ܓܪ ܓܢ
ܢܗܪܐ ܡܠܟܬܐ .

چرغند — — ܓܠܕ
ܡܪܣܝܢܐ جهودانه ، آ گنج (ܡܠܦܣ) .

چرك — ܓܪܟ
ܨܐܐ ، ܛܢܦܬܐ ، ܟܐ ܪܒܚܬܐ ناپاك . ܨܘܠܐ كثیف . — كردن ܨܐܘܝܐ . ܛܢܦܘܝܐ . ܠܒܒܐ ܨܐܐ . — شدن ܨܐܬܐ ، ܗܘܐ ܨܐܐ .

چرك — — چركین
ܨܐܢܐ ، ܒܘܚܢܐ ܐܦ ܡܘܟܠܐ ریم (ܕܘܠܐ) جراحت ، قیح . — گوش ܨܐܢܐ ܕܐܕܢܐ ܐܝܟ ܐܘܟܐ ریم ، گوش پیخال . — چشم ܨܐܢܐ ܕܥܝܢܐ ܐܝܟ ܪܡܨܐ ریم , اقی ، قیح چشم . — آهن ܨܐܢܐ ܕܦܪܙܠܐ ܐܝܟ ܟܒܝܪܬܐ . — آب ܐܝܟ چرکاب ܡܝܐ ܨܐܐ . ܛܢܦܬܐ . — دار ܡܘܟܠܢܐ .

چرکی — — ܟܐ
ܓܪܘܬܐ.

چرم — ܟܪܡ
ܓܠܕܐ، ܡܫܟܐ، ܓܠܕܐ. — ساز ܩܝܣ
ܡܫܟܐ، ܩܝܣ ܓܠܕܐ، ܩܝܣ ܓܠܕܐ.
— سازی ܦܠܚܐ ܡܫܟܐ، ܓܠܕܐ ܓܠܕܐ.
— دان ܒܝܬ ܓܠܕܐ، ܓܠܕܐ.

چرمی — — ܡܐ چرمین
ܓܠܕܢܝܐ، ܡܫܟܢܝܐ، ܕܡܫܟܐ، ܓܠܕܢܝܐ،
ܕܓܠܕܐ.

چرند — ܟܪܢܕ
ܦܛܦܛܐ، ܦܛܦܛܘܬܐ دری وری ܗ. ܕ
ܠܫܢܐ، ܦܛܦܛܘܬܐ ܫܪܝܪܘܬܐ ܘܒܛܠܐ
ܡܠܐ. چرند پرند.

چرنده — — ܕܗ
ܪܥܝܐ. ܚܝܘܬܐ ܪܥܝܢܐ.

چروك — ܟܪܘܟ
(1) ܩܡܛܐ، ܩܡܛܢܘܬܐ ܦܬܐ انجخ ܐܦ
ܩܡܛܐ تا، چين، ܩܡܛܐ شکن، لای — دادن
ܩܡܛܐ. ܩܡܛܐ. — خوردن ܩܡܛܐ،
ܩܡܛܐ، ܩܡܛܐ. ܩܡܛܐ ܩܡܛܐ ܘܡܩܡܛܐ
ܩܡܛܐ ܦܬܐ ܡܢ ܡܩܡܛܢܐ ܒܩܡܛܐ
ܕܩܡܛܐ.

چریدن — ܟܪܝܕܢ
ܪܥܐ، ܪܥܝܐ ܥܢܐ چرا کردن.

چریك — — ܟ
ܡܥܕܪܢܐ امدادی ܦܠܚ قوای — ܦܠܚܘܬܐ
ܡܥܕܪܢܐ.

چس — ܟܣ
ܦܣܝܘܬܐ ܦܣܐ ܦܣܝܘܬܐ. — دادن، چسیدن
ܦܣܐ.

چسان — ܟܣܐܢ
ܐܝܟܢܐ، ܐܝܟ چطور.

چسب — ܟܣܒ
ܕܒܝܩܘܬܐ، ܕܒܩܐ، ܕܒܘܩܐ، ܕܒܘܩܐ دبق،
ܕܒܘܩܐ سرشیم، سریش. — ناك ܕܒܘܩܐ.
— ناکی ܕܒܘܩܘܬܐ.

چسباندن — ܟܣܒܐܢܕܢ
ܕܒܘܩܐ، ܡܕܒܩܐ.

چسبانده — — ܕܗ
ܡܕܒܩܐ.

چسبندگی — ܟܣܒܢܕܓܝ
ܡܕܒܩܘܬܐ.

چسبنده — — ܕܗ
ܡܕܒܩܢܐ.

چسبیدگی — ܟܣܒܝܕܓܝ
ܕܒܝܩܘܬܐ. ܡܢ ܕܒܘܩܘܬܐ.

چسبیدن — — ܕܢ
ܕܒܩܐ، ܠܒܟܐ، ܫܒܩܐ، ܫܒܩܐ.

چسبیده — — ܕܗ
ܕܒܝܩܐ، ܫܒܝܩܐ، ܫܒܝܩܐ.

چست — ܟܣܬ
ܩܠܝܠ ܘܡܨܝܐ، ܙܪܝܙܐ، ܦܪܝܙܐ چابك،
ܚܪܝܦܐ چالاك، ܥܪܝܦܐ.

چستی – – ܟܝܵܐ

ܙܪܝܙܘܬ ܝܘܡܬܐ ، ܦܪܝܫܘܬܐ چابکی
ܩܠܝܠܘܬܐ چالاکی .

چسو – ܟܘܣܘ

ܩܪܝܘ ، ܩܪܘܬܐ .

چسیدن – ܟܘܣܝܕܢ

ܕܒܩܐ .

چشاندن – ܟܫܐܢܕܢ

ܡܛܥܡܘܬܐ ، ܡܛܥܡܢܘܬܐ .

چشش – ܟܫܫ

ܛܥܡܬܐ .

چشم – ܟܫܡ

ܥܝܢܐ ، ܐܝܟ ܗܘ ܣܘܟܠܐ ܡܫܬܠܦܬܐ
معانی مختلف ܐܝܬ : – سوزن ܟܘܢܐ ، ܥܝܢܐ
ܕܡܚܛܐ (ܣܘܒܐ) ܐܘ ܡܚܛܐ . تخم –
ܒܒܬܐ مردمك ، ܒܒܘܬܐ بيك . حدقه .
ܟܒܟܘܬܐ ܕܥܝܢܐ . كاسه – ܟܝܣ ܥܝܢܐ چشم
دان چشمخانه ܒܝܬܐ ܕܥܝܢܐ پلك – ܓܡܒܐ ،
ܡܓܒܐ ܐܘ ܐܬܪܐ ܕܥܝܢܐ . ورم – ܢܦܚܐ ܕܥܝܢܐ
ܡܦܠܐ ܕܥܝܢܐ . – بد ܥܝܢܐ ܒܝܫܬܐ .
– زانو ܥܝܢܐ ܕܒܘܪܟܐ . – زاغ ܥܝܢܐ
ܙܘܓܬܐ . – ما روشن ܥܝܢܐ ܒܗܪܝܐ .
– انداز ܣܝܡܬܐ . – رس ܟܝܣ ܣܝܡܬܐ . – بند
ܐܣܪ ܥܝܢܐ . – بندی ܐܣܝܪ ܥܝܢܐ .
– خروس ܟܘܪܐ ܣܟܘܪܐ آسه ، اند سوس
هندی . – زدن ܡܚܐ ܥܝܢܐ . – گشته ،
ܡܫܘܚܠܦܐ ، ܡܣܘܪܚܐ احوال ، لوج ܦܟܝܪܐ ،
ܦܟܝܪܐ چپ چشم .

چشمك – ܟܫܡܟ

ܪܡܙܐ ، ܪܡܙ ܥܝܢܐ . – زدن ܪܡܙ .

چشمه – ܟܫܡܗ

(1) ܡܒܘܥܐ ، ܥܝܢܐ ܕܡܝܐ .
(2) ܡܚܛܐ ، ܟܘܢܐ ܕܡܚܛܐ (ܣܘܒܐ)
چشمه سوزن .
(3) ܥܝܢܐ ܕܓܫܪܐ چشمه پل – حیوان
ܥܝܢܐ ܕܫܡܫܐ . – سار ܫܒܝܠ ܡܒܘܥܐ .

چشمی – ܟܫܡܝ

ܕܥܝܢܐ . ܥܝܢܝܐ .

چشنده – ܟܫܢܕܗ

ܛܥܘܡܐ ، ܗܘ ܕܛܥܡ ܡܕܡ ذائق .

چشیدن – ܟܫܝܕܢ

ܛܥܡܐ .

چشیدنی – – ܕܢܝ

ܡܐ ܕܛܥܡܬܐ .

چشیده – – ܕܗ

ܛܥܝܡܐ .

چطور – ܟܛܘܪ چه‌طور

ܐܝܟܢܐ ، ܕܐܟܝ چسان .

چغ – ܟܓ

ܡܪܘܒܠܘܬܐ .

چغار – ܟܓܐܪ

ܪܘܓܙ ܡܠܟܐ ، ܪܘܓܙܐ ܟܘܠܒܐ هیاهو حرب

چغاله – – ܓܠܗ

ܒܘܣܪܐ . ܦܐܪܐ ܟܐ ܒܫܠܐ میوهٔ نرسیده
ܫܩܕܐ ܘܦܪܚܬܐ ܟܠܒܐ ܐܘ ܠܘܙܐ بادام

چغل – ܨܘܓܘܠ

ܐܢܫܐ ܗ̇ ܕ ܡܫܕܪܢܐ ܕܡܠܐ ܡܢ ܚܕ ܠܐܚܪܢܐ ܒܢܝܬܐ ܕܒܝܫܬܐ ܘܡܦܠܓܢܐ سخن چين ساعی نمام .

چغلی – – ܠܝܐ

ܡܫܕܪܢܘܬܐ ساعی نمامی .

چفت – ܨܦܬ

ܕܒܘܫܐ ، ܩܠܘܪܐ كلون ، كشؤ در .

چفت – ܨܦܬ   چفته

ܩܡܛܐ ܨܦܬܘܬܐ ܚܡ ܕܨܦܬܘܬܐ .

چقدر – ܨܩܕܪ   چه قدر

ܟܡܐ .

چقرمه – ܨܩܪܡܗ

ܩܫܝܐ ، ܩܫܝܫܐ .

چقماق – ܨܩܡܐܩ

ܛܪܢܐ ، ܨܘܪܐ ܚܕܝܕܘܬܐ ܘܡܫܚܠܦܬܐ ܕܩܕܚܐ ܢܘܪܐ . ܩܠܛܐ آتش زنه . – تفنگ ܩܠܛܐ ܕܩܛܘܠܘܬܐ ، ܕܢܘܦܩ .

چقماقی – – ܩܝܐ

(1) ܛܪܢܝܐ .

(2) ܩܠܛܢܝܐ ، ܐܢܘܫܐ ܡܢ ܚܡ ܟܕ ܫܡܥܐ ܕܩܠܛܐ ܕܛܪܢܐ .

چقندر – ܨܘܓܘܢܕܪ

ܫܠܩܐ .

چك – ܨܟ

(1) ܛܥܘܢܐ ، ܡܦܘܫܐ درق ܢܛܦܬܐ سيلی . ܟܦܐ ܢܦܢܐ طپانچه ، ܨܘܦܠܐ . كشيده . – زدن ܛܥܘܢܐ ، ܡܦܫܐ ܢܛܦܬܐ .

(2) ܫܛܘܪܐ ܗ̇ ܕ ܡܐܢܐ ܕܨܒܗ ܐܝܟܢܐ ܫܛܪܐ چك حلاجی – ܦܬܚܘܪܐ مشته .

(3) ܟܬܒܐ ܨܘܒܐ برات .

(4) ܕܩܢܐ چانه ، ܫܥܪܐ زنج ، ذقن ، ܡܐܢܬܐ ܡܒܕܩܢܝܬܐ ܘܡܟܢܫܢܝܬܐ ܕܠܒܫܐ ܦܫܛܐ ، ܨܒܥܬܐ . – و چانه ܡܩܫܩܫܐ . – وچانه زدن ܡܩܫܩܫܐ .

(5) ܦܠܦܠܐ انگشته ܡܐܢܐ ܕܐ ܢܕܘܫܝܐ .

چكامه – ܨܟܐܡܗ

ܩܝܡܬܐ . ܡܫܒܚܢܘܬܐ چامه . – سرا ܙܡܪ ܩܝܡܬܐ .

چكاندن – – ܕܒܐ   چكانيدن

ܡܕܠܦܐ .

چكاوك – – ܘܟ

ܓܘܓܐ . غزلاغ ، غزلاق ܚܕ ܛܝܪܐ .

چك چك – ܨܟ ܨܟ

ܢܛܦܬܐ ܢܛܦܬܐ .

چكری – ܨܘܟܪܝ

ܡܝܐ ܚܡܥܐ ، ܚܡܘܥܘܬܐ حماص ، ترشك .

چكش – ܨܟ ܢܩܫ

ܢܩܫܐ . – چوبی ܦܬܚܘܪܐ مشته . – در ܛܪܦܬܐ ܕܬܪܥܐ كوبه در ، ܙܥܘܪܬܐ . – زدن ܡܚܐ ܒܢܩܫܐ . – خور ܡܨܐ ܠܡܬܦܫܛ قابل انطراق . – خوری ܡܨܐ ܠܡܬܦܫܛܘܬܐ .

چكمه – ܨܟܡܗ

ܟܐ ܣܡܐ ܕܪܓܠܐ .

چكميزك – ܨܟ ܡܝܙܟ

ܓܡܕܢܘܬܐ اطام ، احتباس بول ، ܟܠܝܐ

ܦܫܬܡܪܢܝܬܐ عسرالبول ، ܟܘܣܐ ܕܦܫܬܡܪܢܝܬܐ ܝܢ ܬܛܦܘܦܐ ܦܫܬܡܪܢܝܬܐ تقطیر بول .

چكن — ܟܸ ܟܸܢ

ܦܠܘܡܬܐ ، ܓܡܠܐ . ܚܪܒܐ ܕܡܚܡܠܐ (ܚܡܠܐ) .

چكه — ܟܸܟ ܟܹܗ

ܢܘܛܦܬܐ ܝܢ ܬܛܘܦܬܐ . — كردن ܢܛܵܦܐ
چكیدن — چكه ܢܘܛܦܐ ܢܘܛܦܐ چك‌چك .

چكیدگی — ܟܸܟܝ ܕܸ ܓܝ

ܡܢ ܬܛܦܘܬܐ ، ܡܢܛܦܢܘܬܐ .

چكیدن — ܟܸ ܟܝ ܕܸܢ

ܢܛܵܦܐ چكه كردن .

چكیده — ܟܸܟܝ ܕܹܗ

ܡܢܛܦܐ ، ܡܢܛܦܐ ܢܵܨ ܚܝܨܪܐ ، ܥܨܝܪܐ
عصاره .

چگونگی — ܟܸܓܘ ܢܸ ܓܝ

ܐܝܟܢܝܘܬܐ . ܐܝܟܢܝܘܬܐ .

چگونه — ܐܝܟܢ

ܐܝܟܢܐ ، ܐܝܟܢ چسان ، چطور .

چل — ܟܸܠ

ܫܠܝܐ ܡܝܬܐ ، ܡܠܝܠ ܗܘܢܐ خل .

چل — ܟܸܠ

ܣܟܪܬܐ سد ، بنداب .

چل — ܟܘܠ

ܢܘܦܐ كير .

چلاق — ܟܘ ܠܵܩ

ܚܓܝܣܐ ، ܚܓܝܪܐ اعرج ، لنگ . — كردن ܡܚܓܝܪܘܬܐ ܚܓܪ اعراج اعرج .

چلاندن — ܟܸ ܠܵܢ ܕܸܢ

ܥܨܪܐ ، ܥܨܪܐ ܥܨܪܬܐ .

چلاو — ܟܸ ܠܵܘ

ܦܠܘ ܕܠܐ ܡܫܚܐ . — خورش ܦܠܘ ܘܙܘܡܐ ܝܢ ܦܠܘ ܘܡܟܝܠܐ ܕܒܣܪܐ ، ܦܠܘ ܚܘܪܐ .

چلپاسه — ܟܸܠ ܦܵ ܣܹܗ

ܣܡܡܝܬܐ ، ܙܩܘܪܝܬܐ ܡܩܡ ܣܡܐ .

چلتوك — — ܫܘܠ

ܪܘܙܐ ܝܢ ܪܘܙܐ ܠܐ ܚܠܝܨܐ .

چلچله — ܟܸܠ ܟܸ ܠܹܗ

ܣܢܘܢܝܬܐ پرستو ، پرستوك ، باسیج ابابیل .

چلر — ܟܸܠ ܠܵܪ

ܓܪܓܪܐ زان ܓܪܓܪܐ ܣܡܘܩܐ . آلش .

چلغوز — ܟܸܠ ܓܘܙ

ܙܒܠܐ ܕܦܪܚܬܐ . — كبوتر ܙܒܠܐ ܕܝܘܢܐ .

چلغوزه — ܟܸܠ ܓܘ ܙܹܗ

ܦܠܘܛܝܬܐ ܕܫܪܘܐ ܝܢ ܓܘܙܐ ܕܫܪܘܐ جوزصنوبر .

چلنگر — ܟܸ ܠܸܢ ܓܲܪ

ܩܦܠܵܐ قفل ساز .

چلوار — ܟܸܠ ܘܵܪ

ܒܘܨܐ ܝܢ ܒܘܨܐ ، ܟܬܢܐ كرباس .

چلوزه - ܟ̰ܘ ܠܘ ܙܗ

ܠܘܚܝܬܐ ، ܫܠܘܠܬܐ ، ܡܠܘܠܐ سریغ کوچک ܘܙܥܘܪܬܐ .

چله - ܟ̰ܝ ܠܗ

(1) ܡܬܚܐ ܕ ܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡܢܐ .

(2) ܚܬܐ ܕܩܫܬܐ ، ܕܓܪܓܠܐ زه کمان .

(3) ܕܘܚܝܐ . چاق و - ܚܪܝܐ ܘܕܘܚܝܐ .

(4) ܕܪܕܢܐ ، ܟܢܦܐ لبه سجاف ، ܟ̰ܘܠܐ .

چلیپا - ܟ̰ܐ ܠܝ ܦܐ

ܨܠܝܒܐ صلیب . - وار ، چلیپایی ܨܠܝܒܝܐ ، ܕܨܠܝܒܐ ، ܨܠܝܒܝܐ . ܕܡܘܬܐ ܕܨܠܝܒܐ .

چلیک - ܟ̰ܝ ܠܝܟ

ܠܓܝܢܐ ، ܚܒܝܬܐ بشکه ، برمیل .

چم - ܟ̰ܡ

ܘܣܩܠܬܐ ، ܗܠܟܬܐ ܠܫܘܡܬܐ چالش ܐܘܚ ܗܠܟܬܐ ܕܚܕܘܬܐ خرام .

چماچم - ܟ̰ܝ ܡܐ ܟ̰ܡ

ܡܨܚܐ پیشانی .

چماق - ܟ̰ܘ ܡܐܩ

ܩܘܦܐ ، ܚܘܛܪܐ ، ܕܘܒܣܐ دبوس ، طوپوز .

- دار ܚܡܝܠ ܩܘܦܐ .

چمان - ܟ̰ܐ ܡܐܢ

ܡܙܕܗܪܢܘܬܐ خرامان ܘܣܩܠܐ چم .

چمانی - - ܝܐ

ܫܩܝܐ ساقی .

چمچه - ܟ̰ܡ ܟ̰ܗ

ܬܘܪܕܐ ، ܡܪܘܬܐ ملاقه ܬܘܪܕܐ کفگیر .

چمدان - ܟ̰ܡ ܕܐܢ

ܟܠܘܫܡܐ ܘܡܠܘܐ ، ܨܡܕܐ ، ܒܝܬ ܢܚܬܐ ، ܒܝܬ ܠܒܘܫܐ سوب جامه دان .

چمن - ܟ̰ܡ ܡܢ

ܡܪܥܝܬܐ ، ܕܘܟܬܐ ܥܣܒܐ ܝܪܘܩܐ .

- سار ، ستان ܒܝܬ ܡܪܥܝܬܐ چمن طراز .

چمنی - - ܝܐ

ܕܡܪܥܝܬܐ .

چموش - ܟ̰ܡ ܡܘܫ

ܡܘܫܐ ، ܡܪܘܕܐ آهنجا ، سرکش ، حرون ܣܘܣܝܐ ܐܝܟ ܣܘܣܝܐ ܡܘܫܐ اسب چموش ܕܘܪܕܢܐ ܐܝܟ ܟܘܕܢܐ ܡܘܫܬܐ قاطرچموش .

چمیدن - ܟ̰ܡ ܡܝ ܕܢ

ܐܙܠܘܢܐ ، ܗܠܟܬܐ ܕܡܙܕܗܪܢܘܬܐ سوب چم ، چمان .

چنار - ܟ̰ܢ ܢܪܐ

ܕܘܠܒܐ . - ستان ܒܝܬ ܕܘܠܒܐ . - فرنگی ܕܘܠܒܐ .

چنان - ܟ̰ܘ ܢܐܢ

ܗܟܢܐ . ܐܝܟ ܗܕܐ همچون . - کتابی ندیده بودم ܗܟܢܐ ܟܬܒܐ ܠܐ ܚܙܝܢ ܗܘܐ ܗܘܝܬܐ ܐܝܟ ܟܬܒܐ ܐܝܟ ܗܕܐ ܠܐ ܚܙܝܢ ܗܘܐ ܗܘܝܬܐ . - چه ܐܢ . ܕܐܠܡܐ اگر ، هرگاه - که ܐܝܟ بطوریکه - که در بالا گفته شد ܐܝܟ ܕܠܥܠ ܐܡܝܪܬܐ ܐܝܟ ܗܟܢܐ ܕܠܥܠ .

چنباتمه ـ ܟܘܼܡ ܒܵܬ ܡܵܝܗ

ܦܘܼܫܵܝܵܐ ܗ․ ܕ ܝܬܵܐ ܕܝܼܬܒ݂ܵܐ ܐܲܪܥܵܐ ܥܠ ܦܵܫܵܢ ܕܟ݂ܘܼܟ݂ܘܼܗ کفوف پا . ـ زدن ܦܘܼܫܵܝܵܐ ܥܒ݂ܝܼ چندك .

چنبر ـ ܟܵܡ ܒܲܪ

(1) ܥܲܪܒܘܼܠܬܵܐ ، ܥܘܼܓ݂ܵܪܵܐ ، ܟܝܼܟܠܵܐ ܡܲܘܪܵܢܝܼܬܵܐ . ـ مينا ܡܲܘܪܵܢܝܼܬܵܐ ܝܼܢ ܟܝܼܟܠܵܐ ܕܚܲܡܪܵܐ ܗ․ ܕ ܚܲܡܪܵܐ ، ܒܩܝܼܬܵܐ خيار ـ . ܒܩܝܼܬܵܐ ܝܼܢ ܟܪܵܒܵܐ ܥܘܼܓ݂ܵܪܵܢܝܼܬܵܐ .

(2) ܟܘܼܠܵܐ عقد ، گردن بند ܡܲܚܢܘܼܩܬܵܐ طوق ܐܘܿ ܡܥܲܪܒܘܼܠܬܵܐ ܗ․ ܕ ܡܲܚܢܘܼܩܬܵܐ ܕܟܲܠܒܵܐ ܝܼܢ ܟܡܵܪܵܐ ܕܟܲܠܒܵܐ طوق سك . ـ عشق ܟܘܼܠܵܐ ܕܥܘܼܓ݂ܵܪܵܐ .

چنبره ـ ـ ܒܪܵܗ

ܥܘܼܓ݂ܵܪܵܐ ، ܥܘܼܟܵܪܵܐ ، ـ زدن ܥܘܼܟܵܪܵܬܵܐ . ـ ܥܵܒ݂ܕܵܐ ܠܝܼܬܵܗ ، ܚܘܼܝܵܐ ܥܘܼܓ݂ܵܪܵܐ مار در آنجا ـ زده بود ܚܘܼܝܵܐ ܝܼܢ ܥܘܼܓ݂ܵܪܵܐ ܗܘܵܐ ܠܵܗܿ ܥܘܼܓ݂ܵܪܵܐ ܝܼܢ ܥܘܼܓ݂ܵܪܵܐ ܗܘܵܐ ܠܟ݂ܝܵܗ ܬܵܡ .

چنبری ـ ـ ܟܝܼ

ܥܘܼܓ݂ܵܪܵܢܵܝܵܐ ܐܘܿ ܟܘܼܦܵܐ ، ܡܟܘܼܦܵܐ ، ܡܚܲܢܩܵܐ پاچنبری ، ܟܘܼܦܵܐ ܚܲܪܵܐ پشت چنبری ܗ․ ܕ ܟܘܼܦܵܢܵܐ ، ܥܘܼܟܵܪܵܢܵܐ قوزپشت ، كوژپشت .

چنته ـ ܟܵܢ ܬܵܗ

ܟܘܼܦܬܵܐ ، ܟܝܼܣܬܵܐ ، ܟܵܢܬܵܐ .

چند ـ ܟܵܢܕ

ܟܡܵܐ چقدر ، ܥܕܡܵܐ ، ܟܡܵܐ ، ܟܡܵܐ . ـ پول داريد ܟܡܵܐ ܙܘܼܙܹܐ ܐܝܼܬܠܘܼܟ݂ܘܿܢ . ـ نفر ܥܕܡܵܐ ܢܵܫܹܐ . تا ـ ܟܡܵܐ ، ܟܡܵܐ

ܥܲܕܡܵܐ . هر ـ ܐܘܿ ، ܟܡܵܐ . ܐܘܿܟܡܵܐ . ـ برابر ܐܲܦܵܐ ܟܡܵܐ ، ܟܡܵܐ ܐܲܦܹܐ . ـ بركه ܟܡܵܐ ܦܵܬܵܐ . ـ پهلو ܟܡܵܐ ܦܵܬܵܐ ، ܟܡܵܐ ܓܹܒܹܐ . ـ سطحی ܟܡܵܐ ܙܵܘܝܹܐ . ـ گوشه ܟܡܵܐ ܙܵܘܝܹܐ . ـ هجائی ܟܡܵܐ ܦܸܣܩܹܐ . . . .

چندان ـ ـ ܟܵܢ

ܥܲܕܡܵܐ . ܗܵܕܟ݂ ܥܲܕܡܵܐ . ـ زشت بود كه . . . ܥܲܕܡܵܐ ܣܲܢܝܵܐ ܗܘܵܐ ܝܼܢ ܓܵܘܵܐ ܗܘܵܐ ܕ . . . ـ پول داشت كه . . . ܗܵܕܟ݂ ܥܲܕܡܵܐ ܙܘܼܙܹܐ ܐܝܼܬ ܗܘܵܐ ܠܹܗ ܕ . . . نه ـ ܠܵܐ ܒܵܪܵܐ .

چندك ـ ܟܘܼܢ ܕܵܟ

ܡܦܘܼܫܵܝܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܫܵܝܵܐ ، ܦܘܼܫܵܐ چنباتمه . ـ زدن ܦܘܼܫܵܝܵܐ .

چندل ـ ܟܵܢ ܕܵܠ

ܨܲܢܕܲܠ ، ܗܵܕ ܠܟ݂ܵܐ صندل .

چندی ـ ـ ܟܝܼ

ܗܵܕܟ݂ܵܐ ، ܡܕܝܼܠ ، ܙܒ݂ܢܵܐ . ـ فكر كرد ܗܵܕܟ݂ܵܐ ܡܚܘܼܫܒܹܗ . ـ بعد ܒܵܬ݂ܪ ܡܕܝܼܠ ، ܒܵܬ݂ܪ ܗܵܕܟ݂ܵܐ . بعداز ـ ܡܢ ܒܵܬ݂ܪ ܡܕܝܼܠ ܙܒ݂ܢܵܐ ، ܡܢ ܒܵܬ݂ܪ ܗܵܕܟ݂ܵܐ .

چندين ـ ـ ܟܝܼܢ

ܗܵܕ ܥܲܕܡܵܐ ، ܒܵܪܵܐ .

چنگ ـ ܟܵܢܓ

(1) ܡܚܵܝܬܵܐ . ـ زدن ܡܚܵܝܵܐ ܒܡܚܵܝܬܵܐ . ـ زن ܡܚܵܝܵܢܵܐ ، ܡܙܲܡܪܵܢܵܐ ܒܡܚܵܝܬܵܐ .

(2) ܟܦܵܢܵܝܬܵܐ ، ܟܦܵܢܵܐ ، ܟܘܼܦܵܢܝܼܬܵܐ ، ܟܦܵܢܬܵܐ ، ܟܦܵܢܝܼܬܵܐ ܕܟܦܵܐ ، ܕܟ݂ܦܵܢܵܐ (ܟܵܦܘܼܢܵܗ) ܟܦܵܢܵܐ ܕܟܦܵܐ (ܟܵܦܘܼܢܵܗ)

(3) ܟܘܦܠܐ آکج ، ܩܪܡܬܐ قلاب . — مریم
ܟܦܐܕܡܪܝܡ پنجه مریم ܣܒܪܐ ܩܪܡܬܐ چنگال
ܦܪܡܐ ، ܦܪܡܬܐ ، ܟܘܦܐ . . .

چنگال — — ܟܠܒܐ

(1) ܡܟܠܒܘܬܐ ، ܡܟܠܒܢܐ ، ܡܘܦܐ ܕܐܟܠܝܢ ܒܝܗ ܐܟܠܐ ܩܘܦܐ میز .
(2) ܡܟܠܒܢܐ چنگك ، ܟܘܦܠܐ آکج .

چنگك — — ܟܠܡ

ܡܟܠܒܢܐ ، ܩܪܡܬܐ قلاب ܟܘܦܠܐ آکج .

چنگیدن — — ܟܢܓܝܢ

ܦܡܘܡܝܐ حرف زدن ، سخن گفتن .

چنین — ܟܘ ܢܝܢ

ܗܟܢܐ ، ܗܟܢܐ ، ܐܝܟ ܗܕܐ چنان . — گفت پدرم
ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܐܒܝ . — چیز ندیده بودم
ܗܟܢܐ ܡܕܡ ܠܐ ܚܙܝ ܗܘܐ ܠܝ ܐܝܟ ܡܕܡ
ܐܝܟ ܗܕܐ ܠܐ ܚܙܝ ܗܘܐ ܠܝ .

چوب — ܟܘܒ

ܩܝܣܐ . — زدن ܡܚܐ ܗ . ܒ ܩܝܣܐ ܒܩܝܣܐ
— دستی ܩܝܣܐ ܕܐܝܕܐ . — پرده ܟܠܟܠܐ .
— چوبانی ܡܩܪܢܐ ، ܚܘܛܪܐ ܗ . ܒ ܡܘܟܠܐ
ܕܪܥܝܐ . — سرخ ܣܘܡܩܐ بقم . — عود ܩܝܣܐ
ܕܒܣܡܐ ، ܐܝܟ ܩܝܣܐ ܕܡܬܩܪܐ ܚܘܪܐ
— صنوبر ܩܝܣܐ ܕܒܪܘܬܐ . — ساج ܩܝܣܐ
ܕܣܓܐ . مادة — ܩܝܣܘܬܐ ، ܐܝܟܢܐ ܐܝܟ
ܩܝܣܐ ܕܩܝܣܐ . مثل — شدن ܡܬܩܫܐ —
ܩܫܝܐ . ܐܝܟ ܩܝܣܐ ، ܟܪܝܐ ܐܝܟ
ܩܝܣܐ . — باز ܟܠܠܢܐ ܒܩܘܦܠܐ . — بازی
ܟܠܠܢܘܬܐ ܒܩܘܦܠܐ . — پنبه ܩܘܛܢܐ .
— پنبه‌ای ܩܘܛܢܢܐ ، ܩܘܛܢܝܐ . — خور ܐܟܠܐ

ܩܝܣܐ ܐܝܟ ܡܘܪܝܢܝܐ ܕܐܟܠܝܢ ܠܗ ܩܝܣܐ .
موریانه . — دار ܩܝܣܢܐ ، ܩܝܣܢܝܐ چوب
مانند . — سا ܡܫܘܦܢܐ سوهان . — شکاف ،
ܬܟܘܦܐ گوه . — شکن ܬܒܪܢܐ . ܐܝܟ ܬܘܪܐ
ܩܝܣܐ ، ܢܩܪ ܩܝܣܐ دارکوب . — فرش
ܡܦܪܣܐ ، ܡܩܝܣܘܬܐ . — فرش کردن
ܩܪܘܝܐ ، ܡܩܝܣܝܐ ، ܐܝܟ ܡܕܡ ܡܚܡ
ܩܝܣܐ . ܡܫܘܐ ܡܕܡ ܒܩܝܣܐ ܕܩܝܣܐ .

چوبك — ܟܘ ܒܟ

ܩܝܣܢܐ .

چوبی — — ܟܐ

ܩܝܣܢܐ ، ܕܩܝܣܐ . پل — ܓܫܪܐ ܕܩܝܣܐ .

چوپان — — ܪܥܝܐ

ܪܥܝܐ .

چوپانی — — ܝܐ

ܪܥܝܘܬܐ . ܐܝܟ ܪܥܝܢܐ ، ܕܡܪܥܝܬܐ دشتی .

چوپی — ܟܘ ܦܝ

ܪܩܕܐ ܕܚܕܒܐ .

چوچوله — — ܟܘ ܟܠܗ

ܟܠܢܝܬܐ ܕܢܘܩܒܐ ܐܝܟ ܡܘܟܠܐ ܕܟܝܪܘܬܐ ،
ܕܢܩܝܬܐ .

چوچونچه — — ܟܘ ܟܘܢ ܟܐ

ܡܫܝܐ ܟܝܢܝܐ ابریشم چینی .

چوز — ܟܘܙ

ܡܘܟܠܐ ܐܝܟ ܡܘܟܠܐ کس ، فرج .

چوگان – ܓܘܓܵܢ

ܫܲܚܠܘܿܦܵܐ ، ܬܲܠܘܿܦܵܐ ܗ . ܕ ܫܲܕܝܵܐ ܒܟܘܼܪܐ ܦܲܝܫܵܐ صولجان . – بازی ܫܲܚܠܘܿܦܘܼܬܵܐ .

چول – ܓܘܿܠ

ܐܲܪܥܵܐ ܐܝܼܠ ܚܘܼܪܒܵܐ بيراهه . ܚܘܼܪܒܵܐ بيك بيابان چولی رسيديم ܡܛܸܝܠܲܢ ܠܚܲܕ ܕܘܼܟܬܵܐ ܚܘܼܪܒܵܐ .

چون – ܓܘܿܢ

ܟܲܕ ، ܐܝܼܡܲܢ ، ܡܸܛܠ ܕ چونكه زيراكه ، ܐܸܢ : – ترا ديدم خوشحال شدم ܟܲܕ ܚܙܹܝܠܝ ܠܘܼܟ ܒܨܝܡܵܐ ܠܝ ܗܵܘܹܐ كار نكرده است – مريض بود ܠܵܐ ܥܒܸܕ ܠܹܗ ܡܸܛܠ ܕܟܪܝܼܗ ܗܘܵܐ خدايی – تونيست ܠܝܬ ܐܲܠܵܗܵܐ ܐܸܢ ܠܘܿܟ ! – وچرا ܗܝ ܡܘܼܕܝ . ܘܩܵܐ ܡܘܼܕܝ . بی – وچرا ܕܠܵܐ ܕܠܵܐ ܥܸܠܬܵܐ ، ܕܠܵܐ ܣܘܼܒܵܪܵܐ .

چونه – – ܦܵܟܵܐ

ܦܲܟܵܐ ܕܚܲܝܘܵܬܵܐ ܗܝ ܐܲܝܟ ܠܘܼܥܵܐ .

چه – ܓܸܗ

ܡܵܢܵܐ ، ܡܵܐ ، ܡܘܼܕܝ ، ܡܘܼܕ ، ܡܘܼܕܲ برای – ܠܡܵܢܵܐ ، ܠܡܘܿ ، ܩܵܐ ܡܘܼܕܝ ، ܗܝ ܡܘܼܕܝ . چه می‌نويسد ܡܘܼܕܝ ܟܵܬܹܒ ܠܹܗ . – كار دارم با تو ܡܵܢܵܐ ܐܝܼܬ ܠܝ ܥܲܡܘܼܟ ܡܘܼܕ ܥܘܼܒܕܵܐ ܐܝܼܬ ܠܝ ܥܲܡܘܼܟ . – وقت ܡܘܼܕ ܙܲܒܢܵܐ ، ܐܝܼܡܲܢ . – طور ، سان ، گونه ܐܲܝܟܵܢܵܐ ܕܵܐܟܝ . – بودی ، ميشد ܡܘܼܕ ܗܘܹܐ ܗܵܘܹܐ . – فايده دارد ܡܵܢܵܐ ܦܐܝܼܕܵܐ ܐܝܼܬ ܡܘܼܕ ܡܦܲܝܕܵܐ ܠܹܗ ܒܐܘܼܢܵܐ . – بهتر ܒܝܵܐ ܕܘܼܟ ܛܵܒܵܐ ، ܒܝܵܐ ܕܘܼܟ ܫܦܝܼܪ .

چهار – ܓܗܵܪ

ܐܲܪܒܥܵܐ ، ܐܲܪܒܲܥ . ܐܲܪܒܥܵܐ ܡܵܐܐ ܐܲܪܒܲܥ ܒܐܲܪܒܥܵܐ . – ده ܐܲܪܒܲܥܣܲܪ . – دهم ܐܲܪܒܲܥܣܝܼܪܵܝܵܐ – دهمی ، دهمين ܗܘ ܕܐܲܪܒܲܥܣܲܪ . (چهاردهمی ܦܲܪܬܵܐ ܡܢ ܦܘܼܠܓ̰ܵܐ ܐܸܣܪܝܼ ܡܢ ܦܵܠܵܐ ܒܦܵܠܵܐ ܐܸܢ شاگرد چهارد همی ܬܲܠܡܝܼܕܵܐ ܗܘ ܕܐܲܪܒܲܥܣܲܪ) . – صد ܐܲܪܒܲܥܡܵܐܐ . – صدم ܕܐܲܪܒܲܥܡܵܐܐ . – صدمی ، صدمين ܗܘ ܕܐܲܪܒܲܥܡܵܐܐ (چهارصدمی ܦܲܪܬܵܐ ܡܢ ܦܘܼܠܓ̰ܵܐ ܐܸܣܪܝܼ ܦܵܠܵܐ ܒܦܵܠܵܐ) . – يك ܦܘܼܠܓܵܐ چارك .

– آينه ܟܕ ܐܸܣܛܵܐ . ܡܪܵܐܬܵܐ ܕܦܲܪܙܠܵܐ ܕܝܵܗ ܐܸܣܛܵܐ ܕܟܘܼܠܒܵܐ سينهٔ بهيمه . – با ܦܲܪܝܼܟ̰ܵܐ ܦܹܐܠܵܐ ، ܩܵܘܵܐ ܦܲܪܘܿܟ̰ܵܐ ܬܹܐܠܹܐ ، ܐܸܣܘܼܦܬܵܐ ܦܲܪܝܼܟ̰ܵܐ ܬܹܐܠܹܐ . – بخ ، گوشه ܦܲܪܝܟ̰ܵܐ ܠܘܿܢܵܐ . – پهلو ، ترك ܦܲܪܝܟ̰ܵܐ ܓܵܒܹܐ ، ܦܲܪܝܟ̰ܵܐ ܓܝܼܕܹܐ . – تار ܦܲܪܝܟ̰ܵܐ ܐܵܘܪ̈ܵܐ . – چوب ܦܲܪܝܟ̰ܵܐ ܩܝܣܹܐ . – دست ܦܲܪܝܟ̰ܵܐ ܐܝܼܕܹܐ . – راه ܩܵܠܒܵܐ ܐܘܼܪܚܵܬܵܐ ، ܩܹܠܐ چهار سو . – شاخ ܦܲܪܝܟ̰ܵܐ ܩܲܪܢܹܐ . – شانه ܦܝܼܠܵܐ ܟܲܬܦܵܐ . – عنصر ، طبع ܐܲܪܒܥܵܐ ܐܸܣܛܘܿܟܣܹܐ (ܐܲܪܒܥܵܐ ، ܦܵܪܝܵܐ ܕܢܘܼܪܵܐ ، ܡܲܝ̈ܵܐ ܘܐܲܪܥܵܐ) . – لا ܦܲܪܝܟ̰ܵܐ ܐܲܟܘܼܬܵܐ . – ميخ ܨܠܝܼܒܵܐ صليب . – ميخ كردن ܨܠܲܒܵܐ ، ܡܲܚܵܐ ܠܨܠܝܼܒܵܐ . – نعل ܡܫܲܚܠܦܵܢܘܼܬܵܐ . – نعل تاختن ܡܫܲܚܠܘܿܦܹܐ . – شنبه ܐܲܪܒܥܵܐܒܫܲܒܵܐ .

ܒܘܼܗܵܪ : ܒܠܫܵܢܵܐ ܐܵܢܵܐ ܐܸܣܛܵܐ ܡܲܫܒܚܵܐ ܠܵܐ ܡܟܝܼ ܦܲܪܝܼ ܒܠܸܒܵܐ ܒܐܲܚܕ چار ܒܘܼܗܵܪ چهار .

چهارم – – ܦܘܼܡ

ܕܐܲܪܒܥܵܐ ، ܦܲܪܝܟ̰ܵܐ چهارمی ، چهارمين ܗܘ ܕܐܲܪܒܥܵܐ (چهارمی ܐܸܣܪܝܼ ܡܢ ܦܵܠܵܐ ܒܦܵܠܵܐ) .

چهچه – ܓܸܗܓܸܗ

ܓܘܼܦܲܝܚܵܐ ، ܠܝܵܐ . – كردن ܥܒܸܕ ܓܘܼܦܝܵܐ .

چهره — ܟ̰ܗܪܵܗ چهر

ܐܝܼܦܹ̈ܐ، ܦܲܪܨܘܼܦܵܐ قیافه، منظر، روی. ܐܲܦܹ̈ܐ رخ، دیم، رو ܦܲܪܨܘܼܦܵܐ سیما، ܨܘܼܪܵܬܵܐ پیکر. — پرداز ܨܵܝܘܿܪ ܨܘܼܪ̈ܝܵܬܵܐ، ܨܲܝܵܪܵܐ. — نما ܡܚܵܘܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕ ܡܪܵܐܝܵܐ آینه.

چهره‌ای — ܟ̰ܗ̈ܪ

ܐܝܼܦܵܢܵܝܵܐ.

چهل — ܟ̰ܸܗܸܠ

ܐܲܪܒܥܝܼ ܕ ܐܲܪܒܥܝܼ. — چراغ ܡܵܢܵܪܬܵܐ ܕܲܐܪܒܥܝܼ ܫܪ̈ܵܓ̣ܹܐ، چهلمی، چهلمین. ܐܲܪܒܥܝܼܢܵܝܵܐ، ܗܘܿ ܕܲܐܪܒܥܝܼ (چهلمی ܐܲܝܟ ܡܢ ܟܠ ܫܢܬܐ).

چیت — ܟ̰ܝܼܬ

ܟܬܵܢܵܐ، ܟܬܵܢܵܐ ܡܨܲܝܪܵܐ.

چیدن — ܟ̰ܝܼܕܲܢ

(1) ܛܲܟ݂ܸܣ ܡܛܲܟܸܣ ܛܟ݂ܣܵܐ، تنظیم کردن. (2) ܠܩܵܛ. (3) ܩܛܲܦ. (4) ܩܪܲܡ. (5) ܩܪܲܡ ميز — ܛܲܟܸܣ ܦܵܬܘܿܪܵܐ. پشم — ܠܩܵܛ ܥܡܵܪܵܐ. انگور — ܩܛܲܦ ܥܢܒ̈ܐ. علف — ܩܪܲܡ ܓܠܵܐ. ناخن — ܩܪܲܡ ܛܦܪ̈ܐ.

چیده — ܟ̰ܝܼܕܵܗ

ܠܩܝܼܛܵܐ. ܡܛܲܟܣܵܐ ܠܦܝ ܛܵܟ݂ܣܵܐ، ܡܩܲܦܲܣܵܐ ܩܪܝܼܡܵܐ، ܡܩܪܡܐ ܡܢ چیدن.

چیرگی — ܟ̰ܝܼܪܓܝܼ

ܙܲܟ݂ܘܼܬܵܐ، ܫܘܼܠܛܵܢܘܼܬܵܐ، ܬܲܩܝܼܦܘܼܬܵܐ ܥܲܠ ܐܲܚܪܵܢܵܐ (ܐܲܚܪܵܢܵܐ).

چیره — ܟ̰ܝܼܪܵܗ

ܙܲܟܵܝܵܐ، ܫܲܠܝܼܛܵܐ، ܬܲܩܝܼܦܵܐ ܥܲܠ ܐܲܚܪ̈ܢܵܐ.

چیز — ܟ̰ܝܼܙ

ܡܸܕܸܡ شیئی، ܨܒ̣ܘܼܬܵܐ کالا، متاع، جنس. — دار ܡܵܪܵܐ ܕܡܸܕܸܡ، ܡܲܩܢܝܵܢܵܐ. — خور ܡܬܡܲܘܬܪܵܢܵܐ. — خورکردن ܡܬܡܲܘܬܪܵܢܘܼܬܵܐ. بی — ܕܠܵܐ ܡܸܕܸܡ، ܡܣܟܹܢܵܐ.

چیزک — ܟ̰ܝܼܙܲܟ

ܡܸܕܸܡ ܙܥܘܿܪܵܐ، ܡܸܕܸܡܘܿܢܵܐ.

چیستان — ܟ̰ܝܼܣܬܵܢ

ܚܝܼܕܬܵܐ لغز، ܡܲܚܵܘܝܵܢܘܼܬܵܐ معما، ܡܲܬ݂ܠܵܐ بردك.

چیش ܟ̰ܝܼܫ

ܟ̰ܘܿܝܵܐ ܕܐܲܟ݂ܠܵܐ ܕܛܸܠܝܘܿܬܵܐ.

چیله — ܟ̰ܝܼܠܵܗ

ܩܝܣܵܐ، ܩܲܝܣܵܐ ܕܩܝܼܣܵܐ خرده چوب.

چین — ܟ̰ܝܼܢ

ܩܡܛܵܐ چروك، ܩܡܝܼܛܘܼܬ ܐܲܦܹ̈ܐ انجخ. ܓܲܘܢܵܐ تا، ܥܘܼܦܵܦܵܐ. ܩܡܛܵܐ شکن، لای. — ابرو ܩܡܝܼܛܘܼܬ ܓܒܝ̈ܢܹܐ (ܓܒ̈ܝܼܢܹܐ). — زلف ܓܕܘܿܠܬܵܐ. — چین ܓܕܘܿܠܝܵܬܵܐ ܓܕܘܿܠܝܵܬܵܐ. ܩܘܼܡܛܵܢܵܐ. — خوردگی ܩܡܝܼܛܘܼܬܵܐ. — دار ܡܩܡܛܵܐ، ܓܕܝܼܠܵܐ، ܩܘܼܡܛܵܢܵܐ.

چین — ܟ̰ܝܼܢ

ܟ̰ܝܼܢ ܝܲܢ ܨܝܼܢ، ܐܲܬ݂ܪܵܐ ܕܨܝܼܢܵܝܹ̈ܐ.

چینه — ܟ̰ܝܼܢܵܗ

ܫܘܼܪܵܐ، ܗܘܿ ܡܵܐ ܕܒܢܹܝܢ ܡܢ ܛܝܼܢܵܐ ܐܲܝܟ ܫܘܼܪܵܐ، ܗܵܘܹܐ ܥܘܼܦܵܦܵܐ ܕܘܼܡܣܵܐ. ܐܲܝܟ ܠܘ ܗܘ ܕܡܝܼܢܵܐ. — دان ܩܘܼܦܬܵܐ، ܒܹܝܬ ܕܘܼܡܣܵܐ.

چینی — ܟ̰ܝܼܢܝܼ

ܨܝܼܢܵܝܵܐ ܝܲܢ ܨܝܼܢܵܝܵܐ، ܕܨܝܼܢ، ظرف — ܡܵܐܢܹ̈ܐ ܕܨܝܼܢ. چوب — ܩܝܣܵܐ ܨܝܼܢܵܝܵܐ.

ح - ܚܹܝܬ

ܐܵܬܘܼܬܵܐ ܬܡܝܼܢܵܝܬܵܐ ܒܐܵܠܦܒܹܝܬܵܐ ܕܠܫܵܢܵܐ ܦܵܪܣܵܝܵܐ .

حاتم - ܚܵܐܬܸܡ

(1) ܫܡܵܐ ܕܓܲܒܪܵܐ ، ܕܐܝܼܬܘܼܗܝ ܦܫܝܼܛܘܼܬܵܐ ،
ܡܸܢ ܫܲܒܛܵܐ ܕܛܲܝ ܥܲܪܒܵܝܵܐ " ܚܵܐܬܸܡ ܛܵܐܝܵܐ "
ܡܲܬܠܵܐ ܗܘܵܐ ܫܡܝܼܥܵܐ ܕܐܝܼܬܘܼܗܝ ܦܲܬܝܼܚܘܼܬܵܐ زايد
(2) ܚܬܵܡܵܐ ܝܲܢ ܚܬܵܡܵܐ ܕܝܘܼܡܵܐ ، ܕܲܝܵܢܵܐ قاضى .

حاتمى - - ܡܝܼܢ

ܫܡܝܼܥܘܼܬܵܐ ܕܓܲܒܪܵܐ ܦܬܝܼܚܘܼܬܵܐ . ܐܵܦ ܕܲܝܵܢܵܐ .

حاجب - ܚܵܐܓܸܒ

(1) ܢܵܛܘܿܪܵܐ ، ܬܲܪܥܵܐ ܝܲܢ ܬܲܪܥܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ .
فراش خلوت ، ܬܲܪܥܵܝܵܐ ، ܬܲܪܥܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ دربان
(2) ܦܪܵܣܬܵܐ ، ܦܪܵܣܵܐ ܕܬܲܪܥܵܐ پرده .

(3) ܓܒܝܼܢܵܐ ابرو (ܡܵܐ ܕܢܵܛܪܵܐ ܕܓܒܝܼܢܹܐ
ܣܘܼܦ بالش) . ـ ماوراء ܓܒܝܼܢܵܐ ، ܚܲܕܝܼܬܵܐ
حجاب ܣܘܼܓܕܵܢܵܐ حواجب ܓܒܝܼܢܹܐ .

حاجبى - - ܓܒܵܐ

(1) ܣܘܼܓܕܵܢܘܼܬܵܐ ، ܢܛܘܿܪܘܼܬܵܐ ܕܬܲܪܥܵܐ ،
ܢܛܘܿܪܘܼܬܵܐ ܕܬܲܪܥܵܐ .
(2) ܓܒܝܼܢܵܐ ، ܕܓܒܝܼܢܹܐ .

حاجت - ܚܵܐܓܲܬ

ܣܢܝܼܩܘܼܬܵܐ ، ܣܘܼܢܩܵܢܵܐ احتياج . ـ بگفتن نيست
ܠܹܐ ܣܢܝܼܩܘܼܬܵܐ ܠܐܵܡܵܪܵܐ . ـ داشتن ܣܢܝܼܩܵܐ
ܗܘܵܐ ܣܢܝܼܩܵܐ محتاج . ـ ببول ندارم ܠܲܝܬ ܠܝܼ
ܣܢܝܼܩܵܐ ܠܟܸܣܦܵܐ . ـ خواستن ܒܥܵܝܵܐ
ܣܘܼܢܩܵܢܵܐ . ـ كسى رابر آوردن ܡܫܲܡܠܝܵܐ
ܣܢܝܼܩܘܼܬܵܐ ܕܐܢܵܫܵܐ حاجات ، حوائج
ܣܢܝܼܩܘܵܬܵܐ ، ܣܘܼܢܩܵܢܹܐ . ـ مند ܡܣܲܢܩܵܢܵܐ ،

ܣܢܝܩܐ محتاج . ـ مندی ܡܣܬܢܩܢܘܬܐ
حوائج ܣܢܝܩܘܬܐ ، ܣܘܢܩܝܐ .

حاجتی ـ ـ ܓ̰ܐ

ܬܪܘܥܐ ، ܬܓܪܘܬܐ ، ܬܓܪܘܬܐ ، ܡܬܓܪܘܬܐ .

حاجز ـ ܗܐܓ̰ܙ

(1) ܥܘܟܢܐ ، ܟܘܠܝܐ ، ܟܘܠܪܐ ، عوق ، محذور ، ܥܘܟܢܐ مانع .
(2) ܡܥܟܢܢܐ ، ܡܦܪܫܢܐ ، ܦܪܘܫܐ ܐܘ ܦܪܘܫܐ جداکننده ܦܪܫ : حجاب ـ ܣܝܓܐ ܦܪܘܫܐ ܗ . ܕ ܕܝܘܢܟܬܐ . حواجز ܥܘܟܢܐ ܡܥܟܢܢܐ ، ܦܪܘܫܐ .

حاد ـ ܗܐܕܕ

ܠܛܝܫܐ ، ܚܪܝܦܐ تیز ، ܚܡܘܨܬܐ تند .
ܩܠܐ ܠܛܝܫܐ ، ܩܠܐ ܚܪܝܦܐ صدای تیز
ܛܥܡܐ ܕܚܡܘܨܬܐ مزه تند . ـ الزاویه
ܚܪܝܦܐ ܙܘܝܬܐ ، زاویهٔ حاده ܙܘܝܬܐ
ܚܪܝܦܬܐ .

حادث ـ ܗܐܕܣ

(1) ܚܕܬܐ تازه ، بدیع ، جدید ، ܐܚܪܝܐ
اخیر . ܢܦܠܬ ܐܘ ܚܕܬܐ ܬܪܥܘܬܐ .
(2) ܓܕܝܫܐ ، ܗܘܝܐ .
(3) ܡܬܚܕܬܢܐ . ـ شدن ܓܕܫܐ ، ܗܘܝܐ .

حادثه ـ ـ ܗܕܣܗ

ܓܕܫܐ ، ܣܘܥܪܢܐ واقعه ، ܓܕܫܬܐ عارضه
ܗܘܝܬܐ اتفاق . ـ حوادث ܓܕܫܐ
ܣܘܥܪܢܐ . . . حوادثات .

حاذق ـ ܗܐܙܩ

ܚܟܝܡܐ ، ܡܗܝܪܐ ماهر . ܐܣܝܐ ܚܟܝܡܐ
طبیب حاذق . ܚܟܝܡܐ حذاق .

حار ـ ܗܐܪܪ

ܚܡܝܡܐ ، ܚܡܝܡܐ ، ܚܡܝܡܐ منطقه ـ
ܘܦܢܝܬܐ ܚܡܝܡܬܐ .

حارث ـ ܗܐܪܣ

ܟܪܒܐ ، ܟܪܘܒܐ ، ܐܟܪܐ فلاح ܟܪܒܐ حراث .

حارس ـ ـ

ܢܛܘܪܐ ملك الحارس ܡܠܐܟܐ ܢܛܘܪܐ .

حارصه ـ ـ ܗܪܨܗ

ܡܚܘܬܐ ܚܡܝܡܬܐ .

حازم ـ ܗܐܙܡ

ܟܝܣܐ ، ܘܥܝܪܐ هوشیار .

حاس ـ ܗܐܣܣ

ܡܪܓܫܢܐ ، ܪܓܘܫܐ ، ܪܓܘܫܬܐ حساس .

حاسد ـ ܗܐܣܕ

ܚܣܡܐ ، ܚܣܘܡܐ حسود ܚܣܡܢܐ حساد .

حاسر ـ ܗܐܣܪ

ܠܐ ܡܙܝܢܐ بی اسلحه :

حاسه ـ ܗܐܣܣܗ

ܪܓܫܐ . حواس ܪܓܫܐ . ܗܘܝ حس .

حاشا ـ ܗܐܫܐ

ܚܘܣܐ ܗܘ ، ܚܠܝܐ ܠܐ ܢܗܘܐ . ܫܡܗ ܗ . ܕ
ܫܡܗ ܠܝ ، ܫܡܠܘܢ . ܫܡ ܠܗ ܫܡ ܠܚܘܕ
ܫܡܠܝ . ـ کردن ܣܕܪܐ .

حاشیه ـ ܗܐܫܝܗ

(1) ܟܢܦܐ ، ܣܦܬܐ لبه .
(2) ܓܒܘܢܐ بروز ، دوخت .

(3) ܡܘܣܟܐ ، ܡܘܫܐ ܦܫܝܛܐ لبه
لباس ، لبه‌پارچه ریشه .
(4) ܒܪ ܦܘܠܛܐ ، ܒܪ ܕܡܒܥܘܬܐ ܗ . ܒ
ܚܘܬܐ ܡܦܠܛܬܐ ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܠܦܘܠܛ ܕܡܒܥܐ .
ـ دار ܦܠܛܐ ܕܟܡܐ ، ܕܚܘܬܐ ، ܕܡܘܣܟܐ ،
ܕܒܪ ܕܡܒܥܘܬܐ . ـ گذاری ܡܫܚܠܦܘܬܐ
ܕܚܘܬܐ ، ܕܒܪ ܕܡܒܥܘܬܐ .

حاصل ـ ܗܘܐ ܚܨܠ
(1) ܦܐܪܘܬܐ . ܦܐܪܐ محصول .
(2) ܚܨܕܐ درو ، حصاد .
(3) ܡܦܩܬܐ عایدی ، درآمد ، دخل .
(4) ܥܠܠܐ .
(5) ܡܢܬܐ . ـ این زمین زیاد نیست
ܦܐܪܘܬܐ ܕܗܐ ܐܪܥܐ ܠܝܬ ܣܓܝ .
ـ در آمد ، عایدی یك کشیش ܡܦܩܬܐ ܕܩܫܝܫܐ
ܚܕ . ـ این‌کار چه خواهد بود . ܡܘܕܝ
ܗܘܐ ܥܠܠܐ ܕܗܕܐ ܡܠܬܐ . مارا ازاین
چه ـ ܡܘܢܐ ܡܢܬܐ ܠܢ ܡܢ ܗܕܐ .
ـ کردن ܡܫܟܚ ، ܚܨܕ ، ܡܦܩ ܥܠܠܐ .
ـ دادن ܦܐܪܐ ، ܝܗܒ ܦܐܪܘܬܐ . بی ـ
ܕܠܐ ܦܐܪܘܬܐ . ـ خیز ܦܐܪܢܐ ،
ܡܦܪܝܢܐ برومند . ـ خیزی ܦܐܪܢܘܬܐ ،
ܡܦܪܝܢܘܬܐ برومندی ، حواصل ܦܐܪܘܬܐ .

حاضر ـ ܗܘܐ ܚܙܪ
ܡܛܝܐ ، ܡܬܕܡܝܐ آمده . من ـ رفتن هستم
ܡܛܝܐ ܝܘܢ ܠܐܙܠܐ . جمعیت ـ ܡܛܝܐ
ـ کردن ܡܛܝܒܐ ، ܡܕܡܝܐ ، ܡܚܕܝܐ حضار
ܡܛܝܒܐ ، ܡܬܕܡܝܐ . ـ الذهن ܡܕܡܝܐ
ܠܕܘܡܝܐ . ـ الذهنی ܡܕܡܝܘܬܐ ، ܡܛܝܒܘܬܐ
ܡܕܡܝܢܐ حاضرذهنی . ـ جوابی ܡܛܝܒܘܬܐ
ܠܦܬܓܡܐ ، ܡܦܢܝܐ . ـ خدمت

ܡܛܝܐ ܠܬܫܡܫܬܐ .

حاضری ـ ـ ܙܪܐ
ܡܛܝܒܘܬܐ ܕܡܫܬܘܬܐ ، ܡܬܛܝܒܘܬܐ ، ܕܠܝܬ
ܠܗܘܢ ܚܫܡܝܬܐ .

حاضرین ـ ـ ܙܪܝܢ
ܐܢܫܐ ܡܛܝܒܐ ، ܡܛܝܒܐ .

حافر ـ ܗܘܐ ܦܪܐ
ܣܘܣܝܐ .

حافظ ـ ܗܘܐ ܦܐܙ
ܢܛܘܪܐ . ـ اسرار ܢܛܘܪ ܐܪܙܐ ܢܛܘܪ ܐܪܙܐ
ـ کتب ܢܛܘܪ ܟܬܒܐ . خدا ـ (شما) ܡܪܝܐ
ܢܛܘܪܟܘܢ ܗ . ܒ ܡܪܝܐ ܢܛܘܪܟܘܢ ܐܢܐ [illegible]
ܕܒܪ ܡܢ ܟܬܒܐ ܠܥܠܡ ܕܥܠܡܝܢ .

حافظه ـ ـ ܙܗ
ܕܘܟܪܢܐ . قوة ـ ܚܝܠܐ ܕܥܘܗܕܢܐ .

حاق ـ ܗܘܐ ܩܐ
ܡܪܝܪܬܐ ، ܡܫܠܡܐ .

حاکم ـ ܗܘܐ ܟܡ
ܫܠܝܛܢܐ ، ܕܝܢܐ ، ܗܓܡܘܢܐ استاندار [illegible]
ܕܝܢܐ قاضی . ܩܛܘܠܐ ، ܡܕܒܪܢܐ ܡܠܟܐ
سلط . ܕܝܢܐ ܕܝܢܐ . ـ عرف ܕܝܢܐ
ܡܕܝܢܬܐ ، ܫܠܝܛܢܐ . ـ شرع ܕܝܢܐ
ܕܝܢܐ ܕܢܡܘܣܐ . ـ مطلق ܕܝܢܐ ܕܟܠ
ܕܝܢܐ ܕܟܠ حاکمانه ܫܠܝܛܢܐܝܬ
ܗܓܡܘܢܐܝܬ ، ܩܛܘܠܐܝܬ ، ܡܠܟܐܝܬ ܐܘ
ܩܛܘܠܐ ، ܡܕܒܪܢܐ ، ܡܠܟܐ .

حاکمیت ـ ـ ܡܝܬ
ܫܠܝܛܢܘܬܐ ، ܕܝܢܘܬܐ ، ܡܠܟܘܬܐ ܐܘ [illegible]

ܡܫܕܪܢܘܬܐ ، ܒܫܘܕܪܐ معنی ܕܫܠܕܐ ܕܫܘܐܠ ܘܫܘܕܪܐ ، ܕܗܕ ܦܠܚܘܬܐ ܐܦ ܫܕܪܢܘܬܐ .

حاكى — ܚܐ ܟܝ

ܡܫܘܕܥܢܐ ، ܡܟܪܙܢܐ . مراسله — از عزيمت اوست ܫܠܕܐ ܡܟܪܙܢܘܬܐ ܝܢ ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܠܗ ܕܫܠܕܘܗܝ ܗ . ܕ ܟܬܘܒܐ ܘܡܟܬܒܢܐ ܠܗ ܒܗ ܫܠܕܘܗܝ .

حال — ܚܐܠ

(1) ܕܥܒܝܕܘܬܐ ، ܫܢܝܢܘܬܐ ، ܫܢܝܢܘܬܐ حالت . — شما چطور است ܕܥܒܕ ܐܝܟ ܗ . ܕ ܫܢܝܢܐ ܫܠܡܘܬܟܘܢ سلامتی شما چطور است .
(2) ܙܒܢܐ ، ܕܥܒܕܐ ܐܝܢ : زمان — ܙܒܢܐ ܕܙܒܢܐ .
(3) ܫܟܝܢܘܬܐ وجد .
(4) ܡܟܝܢܘܬܐ ' ܝܨܪܐ خو ، سرشت ، جبلت .
— او اينست ܐܝܟ ܠܗ ܡܟܝܢܘܬܗ ' ܝܨܪܗ .
بحال آمدن ܐܬܐ ܠܟܝܢܐ ، ܠܗܘܢܝܐ . از — رفتن ܫܚܠܦܐ ' ܠܗܠܟܐ . بحال آوردن ܡܐܬܐ ܠܟܝܢܐ ، ܡܦܩܐ ܫܠܡܘܬܐ در هر — ܫܢܝܢܐ ܗܘ ، ܒܟܠ ܥܒܕ . در — . فی‌الحال ܡܚܕܐ ، ܫܥܬܐ . در آن واحد ܒܚܕ ܪܦܦܐ .
عرض — ܦܘܠܚܢܐ اهل — ܟܝܢ ܒܢܝܢܘܬܐ ܗ . ܕ ܡܫܚܠܢܐ ܕܫܘܦܪܐ . حالا ܫܠܡܘܬܐ .
بی — ܝܕܝܥܐ بی‌حالی ܝܕܝܥܘܬܐ احوال ܫܢܝܢܘܬܐ ، ܫܢܝܢܘܬܐ .

حالا — ܚܐ ܠܐ

ܗܫܐ ، ܐܕܝܐ ، ܗܕܟܐ . از — ܡܢ ܗܫܐ ' ܡܢ ܐܕܝܐ . از — بعد ܡܢ ܗܐ ܫܥܬܐ ، ܡܢ ܐܕܝܐ ܠܩܕܡ . تا — ܥܕܡܐ ، ܠܗܫܐ ' ܗܠ ܐܕܝܐ . — كه ܗܫܐ ܕ . . ܐܕܝܐ ܟܕ . — كه او را شناختی ܐܕܝܐ ܕܝܕܥ ܠܗ ܝܕܥܬ .

حالت — ܚܐ ܠܬ

ܫܢܝܢܘܬܐ ܘܟܠ ܗܘܟܝܐ معانى ܐܝܬܝܐ ܕܐܬܝܐ حال . — فاعلى ܫܢܝܢܘܬܐ ܥܒܘܕܐ . — مفعولى ܫܢܝܢܘܬܐ ܫܥܒܘܕܘܬܐ . — اضافه ܫܢܝܢܘܬܐ ܫܢܝܢܘܬܐ . — ندا ܫܢܝܢܘܬܐ ܡܢ ܩܪܝܬܐ ܝܢ ܩܪܝܢܘܬܐ . — نزع ܫܠܕܢܐ ܕܡܘܬܐ احتضار .

حالى — ܚܐ ܠܝ

(1) ܕܥܒܕܐ ، ܕܥܒܕܐ ܕܩܝܡ ، ܗܝܟܠ حاليه وجه وصفى حالى ܡܫܠܡܢܐ ܕܩܝܡ .
(2) ܡܣܬܟܠܢܐ ' ܡܦܪܫܢܐ ، ܡܣܬܒܪܢܐ .
— كردن ܡܣܬܟܠ ܡܦܪܫ ، ܡܣܬܒܪ ܡܣܬܟܠܢܐ
— شدن ܘܐܬܐ ، ܦܪܝܫܐ .

حامد — ܚܐ ܡܕ

ܡܫܒܚܢܐ ' ܡܫܒܚܢܐ ' ܡܫܒܚܢܐ تمجيد ، تجليل كننده ، سرود دهنده .

حامض — ܚܐ ܡܨ

ܚܡܘܨܐ .

حامضيت — — ܝܬ

ܚܡܘܨܘܬܐ حموضت .

حامل — ܚܐ ܡܠ

ܛܥܘܢܐ ، ܡܫܕܪܢܐ ' ܟܬܒܐ . — كاغذ ، نامه ܡܫܕܪܢܐ ، ܕܫܠܕܐ ܐܦ ܡܫܕܪܢܐ ܕܩܝܡܐ ܗ . ܕ ܚܡܘܨܐ ܗܘܝܐ ܕܟܬܒܐ ܡܫܕܪ ܠܗܘܢ ܕܡܫܕܪܢܐ .

حاملگى — — ܓܝ

ܒܛܢܘܬܐ آبستنى ،

حامله — — ܟܝܗ

ܒܛܢܬܐ ، ܒܛܝܢܬܐ آبستن ، باردار . — شدن ܒܛܢܐ ، ܗܘܐ ܒܛܢܬܐ . — كردن ܡܒܛܢܘܬܐ حوامل ܒܛܢܝ̈ܬܐ .

حامی — ܗܘܐܡܝ

ܡܫܬܠܛܢܐ ، ܡܫܬܥܢܐ ، ܫܘܡܪܐ پشتبان ، ܢܛܘܪܐ حافظ ، حارس ، حامیه ܡܫܬܠܛܢܝܬܐ ، ܡܫܬܥܝܢܝܬܐ ܫܘܡܪܬܐ ، ܢܛܘܪܬܐ .

حانث — ܗܘܐܢܫ

ܚܛܝܐ ، ܗܘ ܕܐܡܐ ܠܒܝܛܠܐ ܘܫܩܠܐ ܒܫܘܠܡܘܗܝ .

حانوت — ܗܘܐܢܘܬ

ܚܢܘܬܐ ، ܕܘܟܬܐ ܕܙܒܘܢܐ ܘܙܒܢܐ . ܚܡܪܐ ܐܘ دکان ܚܢܘ̈ܬܐ حوانیت .

حاوی — ܗܘܐܘܝ

ܚܒܘܫܐ . — بودن ܚܒܫܐ .

حاويه — — ܚܝܗ

ܡܫܬܢܝܘܢ ، ܚܒܠܐ حجاب حاجز . ܚܒܘܫܝܐ ܚܒܘܫܬܐ ܕܒܒܛܢܐ ܒܝܗ ܡܥܝ̈ܢܐ ܥܡ ܟܒܕܐ ܕܡܫܬܘܬܦܐ چین پرده صفاق ܕܒܝܗ ܒܒܛܢܐ ܡܥܝ̈ܢܐ روده ها .

حائر — ܗܘܐܝܪ

ܬܘܗܐ ، ܕܡܝܪܐ .

حائز — ܗܘܐܝܙ

ܐܚܘܕܐ ، ܫܘܠܛܢܐ . — مقام بزرگی شد ܗܘܐ ܠܗ ܐܚܘܕܐ ܥܡ ܫܘܠܛܢܐ ܕܪܒܘܬܐ ܪܒܬܐ .

حائض — —

ܕܝܣܬܢܝܬܐ : ܢܕܬܐ ܕܝܣܬܢܝܬܐ ، ܗܝ ܕܗܘܬܐ ܒܕܝܣܬܐ حيض طمث .

حائط — ܗܘܐܝܛ

ܫܘܪܐ ، ܣܝܓܐ ، ܓܕܪܐ سياح ، جدار ، باغ حوائط ، حيطان ܫܘܪ̈ܐ ، ܣܝܓ̈ܐ ، ܓܕܪ̈ܐ .

حائل — ܗܘܐܝܠ

ܡܨܥܝܐ ، ܗܘ ܕܐܝܬܝܗ ܒܡܨܥܐ بين آن دو نفر — شد ܗܘܐ ܠܗ ܡܨܥܝܐ ܒܝܢܬ ܬܪܝܢ ܦܪܨܘܦܐ ܓܕܪܐ ܥܡ ܦܪܨ ܘܫܘܪܐ ديوار — ܫܘܪܐ ܡܨܥܝܬܐ حوائل ܡܨܥܝ̈ܐ .

حب — ܗܘܒ

ܦܪ̈ܕܐ ، ܙܪ̈ܥܐ حبوب ܗ . ܒ ܚܘܒ̈ܐ ܘܐܘܒ̈ܐ ܕܦܐܪ̈ܐ ܕܐܝܟ ܙܪܥܐ ܠܙܪܥܘܢܐ . ܐܘ ܙܪܥܐ تخم ܦܐܪܬܐ بار ܦܪܕܬܐ حبه . — الاثل … ܕܐܬܠܐ . — الاس ܦܐܪܬܐ ܕܐܣܐ . — البانه ܙܪܥܐ ܕܒܢܐ . — السودان ܙܪܥܐ ܕܫܘܢܝܙ . — الغار ܦܐܪܬܐ ܕܕܦܢܐ . — لقرع … — المشك ܙܪܥܐ ܕܡܘܫܟ .

حب — ܗܘܒ

ܚܘܒܐ . — ولد ܚܘܒܐ ܕܒܢܝ̈ܐ . — مال ܚܘܒܐ ܕܩܢܝܢ̈ܐ ، ܕܥܘܬܪܐ ثروت — وطن ܚܘܒܐ ܕܐܬܪܐ ܕܡܘܠܕܬܐ ، ܐܘܡܬܢܘܬܐ . — نفس ، ذات ܚܘܒܐ ܕܢܦܫܐ ، ܐܢܫܘܬܐ .

حباء — ܗܘ ܒܐܐ

ܡܘܗܒܬܐ هبه ، موهوبه .

حباب — ܗܘ ܒܐܒ حبب

ܒܘܥܒܘܥܝܬܐ ، ܒܘܥܒܘܥܐ . ܐܘ ܡܛܠܠܝܬܐ . — لاميا ܡܛܠܠܝܬܐ ܕܡܝ̈ܐ .

حبابی — — ܒܐ

ܚܘܒܪܢܝܬܐ .

حباری — — ܪܐ

ܚܒܝܪܐ هوبره ܝܕ ܛܝܪܐ ܝܒܝܫܐ شوات .

حباله — ܗ ܒܠܐ ܓܠܗ

ܐܠܝܬܐ تله ، ܦܚܐ پخ ، ܡܨܝܕܬܐ پهند ܨܝܕܐ دام . به ــ نکاح در آوردن ܡܙܘܘܓܐ ܒܨܝܕܐ ܕܙܘܓܐ . ܘܒܚܠܝܬܐ ܗܘܝܬܐ ܗ̄ ܒܪܬܐ ܒܡܓܪܬܐ ܠܗܘܢ ܘܒܥܝܢܐ ܚܕܐ ܡܐܠܝܬܗ ܒܨܝܕܐ .

حبذا — ܗܒ ܕܐ

ܛܒܝܐ افضل ، ܛܒܐ ܡܢ ، ܝܬܝܪ .

حبر — ܗܒܪ

ܕܝܘܬܐ مرکب .

حبس — ܗܒܫ

ܚܒܘܫܝܐ ܐܘ ܒܝܬ ܚܒܘܫܝܐ محبس . ــ کردن ܚܒܫܐ ، ܕܪܐ ܒܝܬ ܚܒܘܫܝܐ حبوس ܚܒܘܫܝܐ ، ܒܝܬ ܚܒܘܫܝܐ . ــ ابد ܚܒܘܫܝܐ ܠܥܠܡ : ــ نظر ܚܒܘܫܝܐ ܕܥܝܢܐ . ــ مجرد ܚܒܘܫܝܐ ܠܚܘܕܝܐ . ــ با اعمال شاقه ܚܒܘܫܝܐ ܕܥܒܕܐ . ــ تادیبی ܚܒܘܫܝܐ ܡܪܕܘܬܢܝܐ . ــ طمث ܚܒܘܫܝܐ ܝܡ ܚܒܝܫܘܬ ܕܡܐ . ــ بول ܚܒܘܫܝܐ ܕܡܝܐ ܝܡ ܚܒܝܫܘܬ ܡܝܐ ، ܚܒܫܘܬ ܡܝܐ عسرالبول ܝܡ ܡܝܐ . ــ دم . نفس ܚܢܩܘܬ ܝܡ ܚܒܝܫܘܬ ܢܦܫܐ . ــ خانه ܒܝܬ ܚܒܘܫܝܐ محبس ، ܒܝܬ ܙܢܕܢܐ زندان .

حبسی — ܗܒܣܝ

ܒܝܬ ܚܒܘܫܝܐ ܐܘ ܚܒܝܫܐ ، ܙܢܕܢܝܐ زندانی .

حبط — ܗܒܛ

ܙܪܒܬܐ ، ܡܝܬܐ ܙܪܒܐ ، ܡܚܘܪܬܐ ܕܟܠܐ ܡܚܘܪܬܐ .

حبل — ܗܒܠ

ܚܒܠܐ ܐܘ ܚܒܠܐ ، ܙܡܘܪܐ حبال ܚܒܠܐ .

حبلی — ܗܒܠܐ

ܒܛܢܬܐ ، ܒܛܢܬܐ حامله ، حبالی ܒܛܢܝܬܐ . ܒܛܢܝܬܐ .

حبوب — ܗܒܘܒ

ܙܪܥܐ ، ܙܪܥܘܢܐ ، ܚܛܝܬܐ ܕܚܒܒܐ حب .

حبوبات — — ܒܐܬ

ܚܒܘܒܐ غله ܟܠ ܝܕ ܙܪܥܐ ܕܥܘܢܐ ܡܢܗ ܥܒܕܝܐ . ܡܢ ܚܛܝܬܐ .

حبه — ܗܒ ܒܐ حبة

ܙܪܥܬܐ حبات ܙܪܥܐ . ــ السوداء ܟܡܘܢܐ ، ܟܡܘܢܐ ܫܘܟܝܢܐ ܕܡܚܬܐ .

حبیب — ܗ ܒܝܒ

ܚܒܝܒܐ ، ܚܒܝܒܬܐ حبیبه ܚܒܝܒܐ احباء احباب .

حتف — ܗܬܦ

ܡܘܬܐ ، ܚܒܠܐ .

حتمی — ܗܬܡܝ

ܠܐ ܡܢ ܦܪܫܐ . آمدن او ــ است ܐܬܝܬܗ [illegible] ܠܐ ܡܢ ܦܪܫܢܝܬܐ ܐܬܝܬܗ حتماً ܠܐ ܡܢ ܦܪܫܐ ، ܠܐ ܡܢ ܦܪܫܢܝܬܐ ، [illegible] .

حتمیت – – [illegible]
[illegible] .

حتی – [illegible]
(1) [illegible] . – در شب هم کار کرد [illegible]
[illegible] .
(2) [illegible] . – لباب [illegible] . – اینکه
[illegible] . – الامکان [illegible]
[illegible] حتی المقدور .

حج – [illegible]　　حجه
[illegible] زیارت [illegible]
حاجی [illegible] حاجیه [illegible]
[illegible] زوار .

حجاب – [illegible]
[illegible] چادر [illegible] برقع [illegible]
[illegible] آزرم .
– کردن [illegible]
[illegible] . بی – [illegible]
[illegible] .

حجاج – [illegible]
[illegible] ([illegible] بالش)

حجاج – [illegible]
[illegible]
[illegible] .

حجار – [illegible]
[illegible] .

حجاری – – [illegible]
[illegible] .

حجام – [illegible]
[illegible] .

حجامت – [illegible]
[illegible] شاخ حجامت . – کرد[illegible]
[illegible] .

حجامی – [illegible]
[illegible]
[illegible] .

حجب – [illegible]
[illegible]
[illegible] .

حجت – [illegible]
[illegible] علت [illegible] برهان [illegible]
[illegible] بهانه . [illegible]
– آوردن [illegible]
– کردن [illegible] . بامن – نکن [illegible]
[illegible] . بلا – [illegible]
[illegible] حجج [illegible] .

حجتی – – [illegible]
[illegible] .

حجر – [illegible]
[illegible] سنگ [illegible] احجار ، حجار . – با[illegible]
قوری [illegible] . – سماوی [illegible]
[illegible] . – صفراو[illegible]
[illegible] . – الدم [illegible] . – ک[illegible]
[illegible] . – مثانه [illegible]
– الاسود [illegible] . احج[illegible]
کریمه [illegible] .

حجر – ܚܲܓܲܪ

ܟܹܐܦܵܐ ، ܟܹܐܦܵܐ ، ܦܲܠܓܵܐ ܕܟܹܐܦܵܐ .

حجروى – ܚܲܓܲܪ ܘܝ

ܟܹܐܦܵܢܵܝܵܐ ، ܕܟܹܐܦܵܢܵܝܬܵܐ حجره .

حجره – – ܪܵܐ

ܟܹܐܦܵܐ ، ܐܘܿܕܵܐ ، ܒܲܝܬܵܐ ܐܲܘ ܦܲܠܓܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ ، ܒܲܝܬܵܐ تجارت خانه ، گاه ܟܹܐܦܵܢܵܝܹ̈ܐ حجرات .

حجره – ܚܲܓܲܪ ܪܵܐ

ܟܹܐܦܵܐ ، ܕܟܹܐܦܵܢܵܝܬܵܐ حواجر ܟܹܐܦܹ̈ܐ ، ܕܟܹܐܦܵܢܵܝܹ̈ܐ .

حجرى – ܚܲܓܲܪ ܝ

ܟܹܐܦܵܢܵܝܵܐ ، ܕܟܹܐܦܵܐ . ܟܹܐܦܵܢܵܝܵܐ ، ܕܟܹܐܦܵܢܵܝܬܵܐ ܕܟܹܐܦܵܐ .

حجله – ܚܲܓܲܠ ܠܵܐ

ܓܢܘܿܢܵܐ ، ܦܲܠܓܵܐ ܓܢܘܿܢܵܐ حجله‌خانه ، گاه ܚ . ܕ ܦܲܠܓܵܐ ܕܓܢܘܿܢܵܐ ܕܟܲܠܬܵܐ ܘܚܲܬܢܵܐ .

حجم – ܚܲܓܡ

ܓܘܼܫܡܵܢܘܼܬܵܐ ، ܥܘܼܒܝܵܐ ، ܓܘܼܫܡܵܐ جسم ܡܕܡ ، ܥܘܼܒܝܵܐ ماده . ܥܒܝܘܼܬܵܐ ثخن ܥܒܝܘܼܬܵܐ صخامت ܥܘܼܒܝܹ̈ܐ ، ܓܘܼܫܡܹ̈ܐ حجوم .

حجمى – ܚܲܓܡܝ

ܓܘܼܫܡܵܢܵܝܵܐ .

حجيم – ܚܲܓܝܼܡ

ܥܒܝܵܐ ثخين ، ܥܒܝܵܐ صخيم ، ܥܒܵܐ .

حد – ܚܲܕ

ܬܚܘܼܡܵܐ ، ܣܘܼܦܵܐ ، ܬܚܘܼܡܵܐ ثغر ، ܬܚܘܼܡܵܐ ، ܡܬܚܡܢܘܼܬܵܐ تعريف ܐܲܘ ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ ܚ . ܕ ܕܡܲܚܘܹܐ ܕܢܘܼܦܵܐ تازيانه . ثروتش حد ندارد ܥܘܼܬܪܹܗ ܕܠܹܐ ܬܚܘܼܡܵܐ ܐܝܼܬ . — اين زمين كجا است ܐܲܪܥܵܐ ܗܵܕܵܐ ܬܚܘܼܡܵܐ ܕܝܼܠܵܗ ܐܝܟܵܐ . تا چه – ܥܲܕܡܵܐ ܠܡܘܿܢ ܬܚܘܼܡܵܐ . – بلوغ ܬܚܘܼܡܵܐ ܕܡܲܛܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܥܘܼܠܡܵܐ . – شرعى ܬܚܘܼܡܵܐ ܕܢܵܡܘܿܣܵܐ . – زدن ܡܚܵܝܬܵܐ ܕܢܘܼܦܵܐ ܕܢܵܡܘܿܣܵܐ . – اكثر ܬܚܘܼܡܵܐ ܥܠܵܝܵܐ . – اقل ܬܚܘܼܡܵܐ ܬܲܚܬܵܝܵܐ . – وسط ܬܚܘܼܡܵܐ ܡܨܥܵܝܵܐ . بيرون از – ܠܒܲܪ ܡܢ ܬܚܘܼܡܵܐ ، ܠܒܲܪ ܡܢ ܬܚܘܼܡܵܐ . بى حد ܕܠܵܐ ܬܚܘܼܡܵܐ ، ܠܵܐ ܡܬܚܲܡܬܵܐ . – شكن ܦܵܪܹܫ ܬܚܘܼܡܵܐ ، ܥܵܒܘܿܪܵܐ ܡܢ ܥܒܵܪ . – شكنى ܦܪܵܫܬܵܐ ܬܚܘܼܡܵܐ ، ܥܒܘܿܪܵܐ .

حدائث – ܚܲܕܵܐܝܬ

ܚܕܲܬܘܼܬܵܐ ، ܬܲܪܵܘܘܼܬܵܐ حدث ܐܲܘ ܥܘܼܠܡܘܼܬܵܐ .

حداد – ܚܲܕܵܕ

ܢܦܵܚܵܐ ، ܢܲܦܵܚ ܦܲܪܙܠܵܐ آهنكر .

حدادى – – ܕܝ

ܢܦܵܚܘܼܬܵܐ ، ܢܦܵܚܘܼܬ ܦܲܪܙܠܵܐ آهنكرى .

حدب – ܚܲܕܲܒ

ܕܘܼܒܵܢܘܼܬܵܐ ، ܚܲܪܲܪܘܼܬܵܐ ، ܕܘܼܒܵܐ قوز ܕܘܼܒܵܢܘܼܬܵܐ تحدب .

حدت – ܚܲܕܲܬ

ܚܪܝܼܦܘܼܬܵܐ ، ܚܪܝܼܦܘܼܬܵܐ ܐܲܘ ܥܘܼܙܵܐ ، ܥܘܼܙܵܐ شدد ، ܥܘܼܙܵܐ منتهاى شدن .

حدث – ܚܲܕܲܬ

ܬܲܪܵܘܘܼܬܵܐ ، ܚܕܲܬܘܼܬܵܐ حداثت ، تازگى ܐܲܘ ܚܲܕܬܵܐ . ܐܲܘ ܥܘܼܠܡܵܐ احداث ܚܕܲܬܘܼܬܵܐ ، ܚܲܕܬܹ̈ܐ حدثان ܥܘܼܠܡܹ̈ܐ .

حدس – ܗܲܕܲܣ
ܣܒܪܐ، ܡܣܬܒܪܢܘܬܐ احتمال ܗ. ܕ ܣܘܟܠܬܐ
ܕܠܐ ܡܠܘܦ ܕܟܠܐ ܣܒܪܐ ܡܫܬܟܚܬܐ ܠܗܘܢܬܐ
ܒܝܕ ܕܝܢܗ . – کردن ܣܟܪܐ، ܣܘܟܠܐ .
حدساً ܣܒܪܢܝܬ .

حدسی – ܗܲܕܣܝ
ܣܒܪܢܝܐ احتمالی .

حدقه – ܗܲܕܲܩܗ
ܒܒܬܐ ، ܒܒܠܬܐ ܕܥܝܢܐ مردمك ، ܒܒܘܢܐ
بیك ، بوبوك . ܒܒܬܐ حدق .

حدقی – ܗܲܕܩܝ
ܒܒܢܝܐ ، ܕܒܒܬܐ .

حدوس – ܗܘܕܘܣ
ܡܬܚܕܬܢܐ حادث ܐܘ ܡܬܚܕܬܢܘܬܐ .
– کردن ܓܕܫܐ ، ܢܘܩܕܐ ܐܘ ܓܘܫܐ ، ܠܐܬܐ
ܠܝܬܘܬܐ .

حدود – ܗܘܕܘܕ
ܬܚܘܡܐ ، ܬܚܘܡܝܐ ، ܬܚܘܡܝܬܐ تعریفات ܐܘ
ܣܝܡܐ ܝܢ ܣܝܡܝܢ ܐܝܟ ܫܘܘܕܝܐ ، ܩܪܝܒܘܬܐ ،
ܩܪܝܒܘܬܐ قرابت . در – خانه‌شما ܒܣܘܟܝ
ܩܪܝܒܘܟܘܢ ، ܒܩܪܝܒܘܬܐ ܕܩܪܝܒܘܟܘܢ .
در – ܚܘܕܪܐ . در – هزارریال ܚܘܕܪܐ
ܕܐܠܦܐ ܙܘܙܐ .

حدیث – ܗܲܕܝܣ
ܚܘܪܬܐ ، ܡܫܬܥܝܢܘܬܐ ܐܘ ܡܠܬܐ . – شریف
نبوی ܚܘܕܬܐ ܕܢܒܝܐ ܝܢ ܡܫܬܥܝܢܘܬܐ
ܕܢܒܝܘܬܐ . احادیث ، حدثان ܚܘܕܬܐ ،
ܡܫܬܥܝܢܝܬܐ .

حدید – ܗܲܕܝܕ
ܦܪܙܠܐ (ܦܪܙܠܐ) آهن ܐܘ ܠܚܝܦܐ حاد ،
ܚܪܝܦܐ تیز ، ܚܪܝܦܬܐ تند . ܚܪܝ حاد .

حدیده – ܗܲܕܝܕܗ
ܦܪܙܠܐ ܕܠܚܝܦܐ .

حدیدی – ܗܲܕܝܕܝ
ܦܪܙܠܝܐ ، ܕܦܪܙܠܐ ، ܦܪܙܠܢܝܐ .

حدیقه – ܗܲܕܝܩܗ حدیقة
ܓܢܬܐ ، جنت ، باغ ܓܢܐ حدائق .

حذاقت – ܗܲܙܐܩܲܬ
ܒܚܝܪܘܬܐ ، ܡܗܝܪܘܬܐ مهارت .

حذر – ܗܲܙܲܪ
ܡܙܕܗܪܢܘܬܐ . – کـردن ܗܘܐ ܙܗܝܪܐ .
– از معاشرت با بـدان ܡܙܕܗܪܢܘܬܐ ܡܢ
ܚܒܝܫܘܬܐ ܥܡ ܒܝܫܐ . بر – باش که فریب
نخوری ܗܘܝ ܙܗܝܪܐ ܕܠܐ ܦܝܫܬ ܡܛܥܝܐ .

حذف – ܗܲܙܦ
ܫܒܩܢܐ ، ܡܫܬܒܩܢܘܬܐ ، ܓܕܘܡܘܬܐ ،
ܡܓܕܡܢܘܬܐ ترخیم . – یك کلمه ܫܒܩܢܐ
ܕܚܕ ܡܠܬܐ ، ܓܕܝܡܘܬ ܡܠܬܐ . – کردن
ܫܒܩܐ ، ܫܒܩܐ ، ܓܕܡܐ . – شدن ܦܫܩܐ
ܫܒܝܩܐ ، ܫܒܝܩܐ ، ܓܕܝܡܐ . قابل – ܡܫܬܒܩܢܐ
ܡܫܬܒܩܢܐ ، ܡܬܓܕܡܢܐ .

حذیم – ܗܲܙܝܡ
ܦܣܘܩܐ برنده ، ܚܪܝܦܐ تیز ܠܚܝܦܐ حاد

حر – ܗܲܪ
ܚܘܡܐ ، ܚܡܝܡܘܬܐ حرارت .

حر – ܚܘܪܐ

ܒܪ ܚܐܪܐ، ܚܐܪܘܬܐ ܡܚܐܪܘܬܐ ܚܐܪܐ ܘܠܐ ܥܒܕܐ
حره ܒܪܬܐ ܚܐܪܬܐ، احرار ܒܢܝ̈ ܚܐܪܐ̈ حراير
ܒܢܬܐ ܚܐܪܬܐ̈ .

حراثت – ܚܪܐܬܐ

ܦܠܚܘܬܐ، ܙܪܥܘܬܐ .

حراج – ܚܪܐܓ

ܡܙܒܢܢܘܬܐ مزایده . – کردن ܙܒܢܢܐ،
ܒܡܙܒܢܘܬܐ .

حرارت – ܚܪܐܪܬ

ܚܡܝܡܘܬܐ، ܚܘܡܐ حر، گرما ܫܚܝܢܘܬܐ
نحونت، گرمی ܙܥܘܬܐ، ܚܡܝܡܘܬܐ ܕܟܡܠܐ
ܕܦܓܪܐ. ܒܪܘܝܐ، ܚܘܡܐ . . . – غریزی
ܚܡܝܡܘܬܐ ܡܛܫܝܬܐ ܚܝܐ ܕܟܝܢܐ .
– مخفیه ܚܡܝܡܘܬܐ ܡܛܫܝܬܐ . واحد مقیاس
حرارت ܡܫܘܚܬܐ ܕܚܘܡܐ (ܚܕܐ ܡܫܘܚܬܐ
ܕܟܠܘܪܝ) مولد – ܡܘܠܕܢܐ، ܡܘܠܕܢܐ
ܕܚܘܡܐ . – نما، سنج ܟܝܠܐ ܚܘܡܐ،
ܟܝܠܐ ܚܡܝܡܘܬܐ . – مزاج، حرارتی
ܚܡܝܡܐ . با – ܚܡܝܡܐܝܬ .

حراست – ܚܪܐܣܬ

ܢܛܘܪܘܬܐ . – کردن ܢܛܪܐ آنها نمیتوانند
حدود مملکت را حراست کنند ܐܢܝ ܠܐ ܡܨܝ
ܢܛܪܝ ܠܬܚܘܡܐ ܕܡܠܟܘܬܐ .

حراف – ܚܪܐܦ

ܦܬܓܡܢܐ، ܡܡܠܠܢܐ ناطق، ܠܫܢܢܐ طلیق
اللسان، ܦܨܝܚ ܡܠܬܐ بلاغ ܡܡܠܠܢܐ شیوا.

حرافی – ܚܪܐܦܝ

ܦܬܓܡܢܘܬܐ، ܡܡܠܠܘܬܐ، ܠܫܢܢܘܬܐ،
ܦܨܝܚܘܬ ܡܠܬܐ، ܡܡܠܠܢܘܬܐ .

حرام – ܚܪܐܡ

ܚܪܡܐ، ܕܠܐ ܫܠܝܛܐ ܕܢܥܒܕ حلال ܡܫܪܝܐ ܠܐ
ܕܥܒܕ ممنوع، ܠܐ ܢܡܘܣܝܐ، ܠܐ ܩܢܘܢܝܐ
نامشروع، ܡܟܠܝܐ، ܟܠܝܐ غدغن ܛܡܐܐ،
ܛܢܦܐ نجس ܛܘܫܐ ملوث . – کردن
ܡܚܪܡܢܐ ܗ . ܒ ܡܚܪܡܢܐ ܡܢ ܚܫܚܘܬܐ
ܕܟܝܢܐ استعمال عادی . ܛܡܐ، ܛܡܐܐ
ܛܢܦܐ . – شدن ܗܘܐ ܚܪܡܐ، ܛܡܐܐ،
ܛܢܦܐ ܛܘܫܐ . – زاده ܒܪ ܙܢܝܘܬܐ . – زادگی
ܒܪ ܙܢܝܘܬܐ .

حرامی – ܚܪܐܡܝ

(1) ܓܝܣܐ، ܓܝܣܝܐ راه زن .
(2) ܠܐ ܢܡܘܣܝܘܬܐ، ܠܐ ܩܢܘܢܝܘܬܐ،
ܛܢܦܘܬܐ حرامیت .

حرب – ܚܪܒ

ܩܪܒܐ، ܩܪܒܐ، ܘܠܚܡܐ جنگ . – کردن، جنگیدن
ܩܪܒܐ، ܘܠܚܐ، ܩܪܒܐ . ارکان – ܪܝܫܢܐ
ܕܩܪܒܐ . دیوان – ܒܝܬܐ ܕܩܪܒܐ . اعلان –
ܡܫܪܝܬܐ ܩܪܒܐ، ܡܫܪܝܢܘܬܐ ܕܩܪܒܐ .
– گاه ܒܝܬ ܩܪܒܐ .

حرباء – ܚܪܒܐ

ܚܘܠܡܐ ܚܝܐ بوقلمون .

حربه – ܚܪܒܗ

ܡܐܢܐ، ܙܝܢܐ ܕܩܪܒܐ اسلحه، تدابیر –
ܬܕܒܝܪܐ ܕܩܪܒܐ مهمات – ܡܙܘܕܘܬܐ ܕܩܪܒܐ.

حرث – ܚܲܪܬ

ܕܪܵܥܬܵܐ، ܦܠܵܚܘܼܬܵܐ؛ ܙܪܵܥܵܐ، ܟܪܵܒܵܐ، ܟܪܵܒܵܐ، ܦܠܵܚܵܐ حارث .

حرج – ܚܲܪܓ

ܣܘܼܪܚܵܢܵܐ، ܣܲܟܲܠܬܵܐ خطا، ܓܢܵܝܵܐ غلط بر من حرجی نیست ܠܲܝܬ ܥܠܝ ܣܘܼܪܚܵܢ (ܓܢܵܗ) .

حرز – ܚܲܪܙ

ܢܛܘܿܪܬܵܐ، ܢܛܵܪܬܵܐ .

حرز – ܚܸܪܙ حرس

ܩܡܝܼܥܵܐ تعويذ، تميمه ܦܲܢܩܝܼܬܵܐ طلسم .
ܐܲܦ ܒܝܼܬ ܓܘܼܢܵܐ پناه گاه ܐܲܦ ܚܸܨܢܵܐ حصن .

حرص – ܚܸܪܨ

ܚܪܵܓܘܼܬܵܐ، ܪܲܒܵܝܘܼܬܵܐ آز ܪܲܥܒܬܢܘܼܬܵܐ پرخواری . – زدن ܗܘܵܐ ܚܪܝܼܓܵܐ .

حرف – ܚܲܪܦ

ܐܵܬܘܼܬܵܐ، ܚܸܪܦܝܼܢ حروف ܐܵܬ̈ܘܵܬܵܐ حروفات . اين كلمه چند حروف دارد ܟܡܵܐ ܐܵܬ̈ܘܵܬܵܐ ܐܝܼܬ ܠܗ ܐܵܗܵܐ ܡܸܠܬܵܐ . حروف الفباه ܐܵܬ̈ܘܵܬܵܐ ܕܐܲܠܦ ܒܹܝܬ . اين چه حرفی است ܐܵܗܵܐ ܡܵܘܢܵܐ ܚܸܪܦܝܼܢ ܝܠܹܗ ؟ – زدن ܡܚܲܪܦܸܢ . – تعريف ܦܣܵܩܵܐ ܡܫܲܘܕܥܵܢܵܐ . – تنكير ܦܣܵܩܵܐ ܠܵܐ ܡܫܲܘܕܥܵܢܵܐ . – ندا ܦܣܵܩܵܐ ܡܩܲܪܝܵܢܵܐ . – عطف، ربط ܦܣܵܩܵܐ . – اضافه ܡܚܲܝܕܵܢܵܐ ܦܣܵܩܵܐ . – مصوت ܐܵܬܘܼܬܵܐ ܩܵܠܵܢܝܼܬܵܐ . حرفاً ܐܵܬܘܼܬܵܐܝܼܬ حروف‌چين ܡܣܲܕܪܵܢܵܐ ܕܐܵܬ̈ܘܵܬܵܐ . حروف‌چينی ܡܣܲܕܪܵܢܘܼܬ ܐܵܬ̈ܘܵܬܵܐ .

حرفه – ܚܸܪܦܹܗ حرفة

ܐܘܼܡܵܢܘܼܬܵܐ، ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ، ܥܒܵܕܵܐ صنعت، صنع ܐܘܼܡܵܢܘܼܬܵܐ . اهل – ܒܲܪ ܐܘܼܡܵܢܘܼܬܵܐ . – ای ܐܘܼܡܵܢܹܐ، ܐܘܼܡܵܢܵܝܵܐ .

حرفی – ܚܲܪܦܝ

ܐܵܬܘܵܬܵܝܵܐ .

حرق – ܚܲܪܩ

ܡܘܿܩܕܵܢܘܼܬܵܐ، ܝܩܝܼܕܵܐ حريق .

حرقت – ܚܲܪܩܲܬ

ܚܘܼܡܵܐ حر ܚܡܝܼܡܘܼܬܵܐ حرارت .

حركت – ܚܲܪܟܲܬ

(1) ܙܵܘܥܵܐ، ܡܸܬܬܙܝܼܥܵܢܘܼܬܵܐ، ܢܩܵܦܬܵܐ .
(2) ܫܢܵܝܵܐ، ܫܘܼܢܵܝܵܐ، ܡܲܠܟܵܐ .
(3) ܢܘܼܩܙܬܵܐ ܕܩܵܠܵܐ، ܙܘܿܥܵܐ . – زمين ܙܵܘܥܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ، ܡܸܬܬܙܝܼܥܵܢܘܼܬܵܐ . – زشت ܫܘܼܢܵܝܵܐ، ܕܘܼܒܵܪܵܐ ܕܒܝܼܫܵܐ . – ما از تهران ܫܘܼܢܵܝܲܢ ܡܢ ܛܗܪܢ . – ارادی ܙܵܘܥܵܐ ܨܒܝܵܢܵܝܵܐ – انبساطيه ܙܵܘܥܵܐ ܡܬܦܫܵܛܵܐ . – انبساطيه قلب (و شرائين) ܙܵܘܥܵܐ ܡܬܦܫܵܛܵܐ ܕܠܸܒܵܐ ܘܥܸܪ̈ܩܹܐ (ܦܘܼܠܣܹܐ، ܫܝܼܢܵܐ) ܗ . ܕ (ܕܝܼܐܣܬܘܿܠ) . – انقباضيه ܙܵܘܥܵܐ ܡܬܩܦܵܨܵܐ . – انقباضيه قلب (و شرايين) ܙܵܘܥܵܐ ܡܬܩܦܵܨܵܐ ܕܠܸܒܵܐ ܘܥܸܪ̈ܩܹܐ ܗ . ܕ (ܣܝܼܣܬܘܿܠ) . – انقلابی زمين ܙܵܘܥܵܐ ܕܗܘܼܦܵܟܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ ܠܘܵܬ ܫܸܡܫܵܐ . – وضعی زمين ܙܵܘܥܵܐ ܕܥܲܠ ܩܘܼܛܒܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ . – قهقرائی ܙܵܘܥܵܐ ܕܒܸܣܬܪܵܐ .

ܢܘܿܗܪܵܐ : ܡܸܠܬܵܐ ܕܐܝܼܬ ܠܵܗ ܡܲܢܵܐ ܕܙܵܘܥܵܐ ܡܸܬܬܙܝܼܥܵܢܘܼܬܵܐ ܒܲܪ ܡܸܬܢܵܐ ܫܸܡܵܐ ܡܸܬܬܙܝܼܥܵܢܘܼܬܵܐ . ܡܲܢܝܵܢܵܐ : ܡܸܬܬܙܝܼܥܵܢܘܼܬܵܐ ܨܒܝܵܢܵܝܬܵܐ ܡܬܦܫܵܛܬܵܐ ، ܡܬܩܦܵܨܬܵܐ ، ܡܗܲܦܟܵܢܝܼܬܵܐ ، ܒܸܣܬܪܵܢܝܼܬܵܐ .

– كردن ، ܙܵܥܵܐ ، ܢܩܵܦܵܐ ، ܫܵܢܹܐ ؛ ܢܩܵܙܵܐ

ܒܙܘܥܐ بحرکت درآمدن . ــ دادن ܙܘܝܥܐ . ܡܙܘܥܐ ܒܙܘܥܐ . ܡܙܘܝܥܐ بحرکت در آوردن . حرکات ܙܘܥܐ ، ܬܢܘܥܬܐ ، ܡܙܘܥܢܐ ܕܙܘܥܐ .

حرم – ܚܲܪܲܡ
ܒܝܬ ܢܫܐ حرمخانه ، حرمسرا ، حریم .

حرمان – ܚܸܪܡܵܢ
ܠܘܚܡܐ ، ܡܚܪܘܡܘܬܐ ، ܒܠܐ ܚܘܠܩܘܬܐ .

حرمت – ܚܘܪܡܲܬ
ܐܝܩܪܘܬܐ ، ܐܝܩܪܐ . ــ کردن ܝܩܪܐ ، ܡܝܩܪܐ بی حرمتی ܡܒܨܪܘܬܐ ، ܡܒܣܪܢܘܬܐ ، ܠܐ ܐܝܩܪܘܬܐ .

حرمل – ܚܲܪܡܲܠ
ܓܠܐ ܕܫܘܒܐ ، ܦܓܢܐ سداب ܦܓܢܐ ܕܒܪܐ اسپند ܝܪܩܘܬܐ .

حرون – ܚܲܪܘܿܢ
ܡܣܪܒܢܐ ، ܡܣܪܒܢܐ آهنخا ، سرکش ܡܪܕܐ چموش ܐܦ ܦܠܚܢܐ ، ܟܠܒܐ ܠܒܝܫܐ ܡܣܪܒܐ ܕܡܘܫܐ ، ܡܣܪܒܢܐ ، ܐܟܠܐ ܦܠܚܢܐ .

حرونی – ܚܲܪܘܿܢܝ
ܡܣܪܒܢܘܬܐ ، ܦܠܚܢܘܬܐ .

حریت – ܚܘܪܪܝܲܬ
ܚܐܪܘܬܐ آزادی . ــ خواه ܚܐܪܐ ، ܚܐܪܘܬܐ آزادی خواه .

حرید – ܚܲܪܝܼܕ
ܠܚܘܕܝܐ ، ܠܚܘܕܝܬ .

حریر – ܚܲܪܝܼܪ
ܬܪܐܣܐ ، ܡܘܫܐ ابریشم .

حریری – ܚܲܪܝܼܪܝ
ܬܪܐܣܐ ، ܡܘܫܐ . پارچه – ܦܪܡܐ ܬܪܐܣܐ .

حریص – ܚܲܪܝܼܨ
ܚܡܕܐ ، ܐܟܠܐ پرخوار ܐܦ ܚܛܘܦܐ خاطف غاصب ، حریصانه ܚܡܕܢܝܬ ، ܐܟܠܢܝܬ ܐܦ ܚܛܘܦܢܝܬ .

حریف – ܚܲܪܝܼܦ
(1) ܒܪܠܒܒܐ ، ܒܪܦܠܚܐ تای .
(2) ܒܪ ܐܘܡܢܘܬܐ همپیشه ܒܪ ܦܘܠܚܢܐ همشغل ܒܪ ܫܘܬܦܘܬܐ همکار . ــ خود را پیدا کرد ܡܫܟܚܠܗ ܠܗ ܒܪ ܦܠܚܗ . دو – پرزور ܬܪܝܢ ܒܪܠܒܒܐ ܚܝܠܬܢܐ .

حریفی – ܚܲܪܝܼܦܝ
ܒܪܠܒܒܘܬܐ ، ܒܪ ܦܠܚܘܬܐ .

حریق – ܚܲܪܝܼܩ
ܝܩܕܐ ، ܢܘܪܐ آتش . ــ زده ܡܝܩܕܐ .

حزاز – ܚܲܙܵܙ
ܚܙܙܝܬܐ . ܒܗܩܝܬܐ بهق ، ܩܪܚܘܬܐ ܕܪܝܫܐ . ܐܦ ܓܪܒܘܬܐ اشنه ܡܫܚܬܐ پژه .

حزامت – ܚܲܙܵܡܲܬ
ܡܪܕܘܬܐ ، ܨܘܪܬܐ حزم ، عزم ܡܚܫܒܬܐ .

حزب – ܚܸܙܒ
ܫܝܥܬܐ ܐܦ ܫܪܒܬܐ قبیله . ــ سیاسی ܫܝܥܬܐ ܦܘܠܝܛܝܩܝܬܐ احزاب ܫܝܥܬܐ ، ܫܪܒ̈ܬܐ .

حزبی – ܚܸܙܒܝܼ

ܣܝܥܬܢܝܐ. ܐܲܦ ܐܝܼܬ ܩܒܝܠܠܐ قبیله‌ای ܫܒܛܢܝܐ.

حزم – ܚܸܙܡ

ܙܗܝܼܪܘܼܬܐ، ܚܟܡܬܐ ܀ ܡܢ ܗܲܘܢܐ حزامت ، ܡܗܝܪܘܼܬܐ.

حزن – ܚܘܼܙܢ، ܚܸܙܢ

ܥܩܬܐ ، ܟܪܝܘܼܬܐ اندوه احزان ܥܩܵܬܐ. – آمیز آور ܡܥܩܵܢܐ، واقعه – آور ܥܝܘܼܦܐ ܐܘ ܥܘܼܩܵܐ ܡܥܩܵܢܝܵܐ.

حزیران – ܚܙܝܼܪܵܢ

ܚܙܝܪܢ ، ܝܲܪܚܐ ܕܫܬܐ ܕܫܲܢܬܐ ܫܸܡܫܝܬܐ ܡܢ ܗܘ ܡܕܝܢ.

حزین – ܚܙܝܼܢ

ܥܩܝܼܢܐ پیر مرد – ܣܵܒܐ ܥܩܝܼܢܐ.

حس – ܚܸܣ

ܪܓܵܫܐ حاسه ، ܪܓܝܼܫܘܼܬܐ . احساس – کردن ܪܓܫܐ. – سامعه ܪܓܵܫܐ ܕܫܡܥܬܐ. – باصره ܪܓܵܫܐ ܕܚܙܵܬܐ. – شامعه ܪܓܵܫܐ ܕܪܝܚܐ – ذائقه ܪܓܵܫܐ ܕܛܥܡܬܐ. – قبل از وقوع ܡܩܕܡ ܪܓܵܫܐ حواس ܪܓܵܫܐ.

حساب – ܚܸܫܒ

ܚܘܼܫܒܵܢܐ ، ܡܚܫܒܢܘܼܬܐ محاسبات ، حسابداری ، ܪܝܫ ܡܲܠܦܢܘܼܬܐ ܐܘ ܚܘܫܒܢ ܡܢܝܢܐ علم‌حساب ܡܢܝܢܐ شماره . ستارگان – ندارند ܟܘܟܒܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܚܘܼܫܒܢܐ ܐܘ ܟܘܟܒܐ ܕܠܐ ܡܢܝܢܐ ܐܝܬ. بحساب من گذاشت ܫܡܠܡܠܗ ܠܚܘܫܒܢܝ. روز – ܝܘܡܐ ܕܚܘܼܫܒܵܢܐ، ܕܝܢܐ. – کردن ܡܚܫܒܵܢܐ، ܡܢܝܢܐ. مخارج آنرا – کردم ܚܘܫܒܢܝ ܠܢܦܩܬܗ.

– بازکردن ܦܬܚܵܐ ܕܚܘܼܫܒܵܢܐ. – بستن ܡܦܨܘܼܬܐ ܐܘ ܕܫܪܝܬܐ ܕܚܘܼܫܒܘܼܢܐ. بحساب آوردن ܡܲܬܝܐ ܠܚܘܼܫܒܘܼܢܐ. بحساب آمدن ܐܬܝܐ ܚܘܫܒܢܐ. – پس دادن ܝܗܒܐ ܚܘܫܒܘܢܐ. – از کسی خواستن ܡܒܥܐ ܐܘ ܒܥܐ ܚܘܫܒܢܐ. – جاری ܚܘܫܒܢܐ ܪܗܛܐ ܚܝܐ – جاری – رمل ܫܒܘܼܩܘܼܬܐ ܒܚܠܐ. – جفر ܫܒܘܼܩܘܼܬܐ ܒܡܢܝܢܐ. – گر ܫܒܩ ܒܚܠܐ ، ܒܡܢܝܢܐ. – گری ܫܒܘܼܩܘܼܬܐ ܒܚܠܐ ، ܒܡܢܝܢܐ. – دان ܝܕܘܿܥܚܫܒܢܐ. – دار ، نویس ܡܚܫܒܢܐ.

حسابی – ܚܸܫܵܒܝܼ

(1) ܚܫܝܒܘܼܬܐ ، ܡܚܫܒܢܐ ، ܡܫܘܬܐ ܡܫܘܚܬܐ صحیح ، حقیقی . حرف – ܡܠܬܐ ܫܪܝܪܬܐ.

حسادت – ܚܵܣܵܕܬ

ܚܣܡܘܼܬܐ ܚܝܐ حسد .

حساس – ܚܲܣܵܣ

ܪܓܝܼܫܐܝܬ، ܪܓܝܼܫܐ ، ܪܓܝܫܐ ، ܡܪܓܫܢܐ احساساتی، سریع الاحساس، سریع الحسن ذی‌حسن برحس ، ܡܠܐ ܕܪܓܫܐ ، ܡܠܐ ܕܚܝܠܐ ܒܡܪܓܫܢ. ܒܟܝܢܐ ܕܓܙܐ ܪܘܚܐ ܡܪܓܫܢܐ ܝܬܝܪ طبیعت غاز ها خیلی حساس است .

حساسیت – ܚܲܣܵܣܝܼܬ

ܪܓܝܼܫܐܝܬܘܼܬܐ ، ܪܓܝܼܫܘܼܬܐ ، ܡܪܓܫܢܘܼܬܐ احساست سرعت ، احساس ، قوه حساسه .

حسام – ܚܘܼܣܵܡ

ܚܪܒܐ ܠܚܝܫܬܐ ، ܣܦܣܪܐ صارم . ܚܪܝܦܬܐ تیز ، ܩܛܘܿܥܬܐ برنده .

حسان — ܚܲܣܵܢ

ܪܵܒܵܐ ܛܵܒܵܐ، ܪܵܒܵܐ ܫܲܦܝܼܪܵܐ، ܪܵܒܵܐ ܚܲܠܝܼܵܐ.

حسب — ܚܣܲܒ

ܚܘܼܫܵܒܘܼܬܵܐ، ܡܢܵܝܵܐ، ܒܚܘܼܫܵܒܘܼܬܵܐ، ܐܝܼܟ ܦܘܼܩܕܵܢܵܐ ܐܝܼܟ حساب بر — ܐܝܼܟ ܡܛܠ. بر — اوامر ملوكانه ܐܝܼܟ ܕ ܡܛܠ ܦܘܼܩܕܵܢܹ̈ܐ ܡܲܠܟܵܝܹ̈ܐ ܕܡܲܠܟܵܐ.

حسب — ܚܲܣܵܒ

ܫܲܪܒܵܐ ܒܚܘܼܫܒܵܢܵܐ ܕܐܒܵܗܵܬܵܐ، ܝܲܚܣܵܐ، ܛܘܼܗܡܵܐ ܕ ܫܲܪܒܵܐ ܐܒܵܗܵܬܵܐ ܕܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ܗ. ܕ ܡܢ ܐܒܵܗܵܬܹܗ، ܡܢ ܛܘܼܗܡܹܗ ܐܘ ܒܚܘܼܫܵܒܘܼܬܵܐ، ܡܢܵܝܵܐ، ܡܢܝܵܢܵܐ.

حسبان — ܚܘܼܫܒܵܢ

ܐܘܼܡܵܢܵܐ، ܪܥܝܵܢܘܼܬܵܐ، ܒܚܘܼܫܵܒܵܐ معنى ܕܡܲܚܫܒܬܵܐ عقيده، ܪܥܝܵܢܵܐ خيال، قصد.

حسد — ܚܣܲܕ

ܚܣܵܡܘܼܬܵܐ، ܚܸܣܡܘܼܬܵܐ حسادت، رشك. — كردن ܚܣܵܡܵܐ، ܚܸܣܡܵܐ.

حسرت — ܚܲܣܪܵܬ

ܐܘܼܠܨܵܢܵܐ اسف، ܐܵܘܝܵܐ آه، ܚܣܵܡܘܼܬܵܐ حسادت حسد. ܐܘ ܐܘܼܡܝܵܢܵܐ آرزو ܣܘܼܥܪܵܢܵܐ. — كشيدن بردن ܛܵܥܢܵܐ، ܐܵܘܝܵܐ ܢܵܦܹܩ، ܚܣܵܡܵܐ، ܚܸܣܡܵܐ ܕܚܝܼ. — زده ܡܛܲܥܢܵܐ. ܐܵܘܝܵܐ. — خوار ܚܣܵܡܵܐ، ܚܸܣܡܵܐ.

حسك — ܚܲܣܵܟ

ܕܘܼܟܵܐ ܕܩܘܼܒܵܠܵܐ، ܕܘܼܟܵܐ ܝܲܩܝܼܪܵܐ باد آورد ܡܘܼܥܕܵܢܵܐ خاربن.

حسن — ܚܘܼܣܢ

ܫܲܦܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܗܲܕܵܪܵܐ، ܫܘܼܦܪܵܐ، ܒܘܼܣܵܡܵܐ، زيبايى ܦܐܝܵܘܬܵܐ برازندگى ܐܘ ܡܫܲܦܪܘܼܬܵܐ ܥܒܝܼܕܘܼܬܵܐ، محاسن ܫܲܦܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܗܲܕܵܪܹ̈ܐ. — اخلاق ܫܲܦܝܼܪܘܼܬܵܐ ܝܲܢ ܫܘܼܦܪܵܐ ܝܲܢ ܛܵܒܘܼܬܵܐ ܕܥܝܵܕܹ̈ܐ ܗ. ܕ ܐܝܼܬܝܼܗܘܿܢ. — ادب ܫܲܦܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܫܘܼܦܪܵܐ ܛܘܼܟܵܣܘܼܬܵܐ ܗ. ܕ ܬܘܼܪܵܨܵܐ.

ܢܘܼܗܵܪܵܐ: ܚܒܵܪܵܐ حسن ܒܠܸܫܵܢܵܐ ܦܵܪܣܵܝܵܐ

ܐܝܼܟ ܚܒܝܼܒܵܐ ܫܲܦܝܼܪܵܐ، ܫܘܼܦܪܵܐ، ܛܵܒܘܼܬܵܐ ܒܠܸܫܵܢܵܐ ܐܬܘܿܪܵܝܵܐ ܒܹܐ ܛܵܒܹܐ ܚܒܝܼܒܵܐ ܡܩܲܒܠܵܐ ܐܝܼܟ ܛܵܒܵܐ، ܒܛܵܠܲܒ ܠܸܫܵܢܵܐ. حس انتخاب اتفاق، انتظام، تدبير، خط، راى، تعليل، تغرير تعبير، طبع، عقيده نيت، قبول، تلقى، معاشرت صوت.

حسناء — ܚܲܣܢܵܐ

ܫܦܝܼܪܬܵܐ، ܫܘܼܦܪܵܢܝܼܬܵܐ ܗ. ܕ ܐܲܢܬܬܵܐ ܝܲܢ ܒܲܪܬܵܐ ܫܦܝܼܪܬܵܐ، ܫܘܼܦܪܵܢܝܼܬܵܐ.

حسنات — ܚܲܣܵܢܵܬ

ܣܘܼܥܪܵܢܹ̈ܐ، ܥܒܵܕܹ̈ܐ ܛܵܒܹ̈ܐ، ܫܘܼܦܪܹ̈ܐ.

حسنه — — ܢܵܗ

ܣܘܼܥܪܵܢܵܐ، ܥܒܵܕܵܐ ܛܵܒܵܐ، ܫܘܼܦܪܵܐ.

حسود — ܚܲܣܘܼܕ

ܚܣܵܡܵܐ، ܚܸܣܡܵܢܵܐ حسودانه ܚܣܵܡܵܐܝܼܬ، ܚܸܣܡܵܐܝܼܬ از روى حسد.

حسودى — — ܕܝܼ

ܚܣܵܡܘܼܬܵܐ حسد، حسادت. — كردن ܚܣܵܡܵܐ ܗܘܵܐ ܚܣܵܡܵܐ.

حسی – ܚܶܣܣܺܝ

(1) ܪܶܓܫܳܢܳܐ ، ܒܪܶܓܫܳܐ .

(2) ܪܓܽܫܳܐ ، ܪܓܽܫܬܳܢܳܐ .

(3) ܡܚܰܘܝܳܢܳܐ آشکار ܓܠܝܳܐ هویدا . این یك چیز حسی است ثابت کردن لازم ندارد ܐܗܳܐ ܡܶܕܶܡ ܡܶܕܶܡ ܡܚܰܘܝܳܢܳܐ ، ܠܐ ܓܠܝܳܐ ܘܠܰܝܬ ܠܶܗ ܣܢܺܝܩܽܘܬܳܐ ܠܫܽܘܪܳܪܳܐ ، ܠܡܫܰܪܪܽܘܬܳܐ حسیات ܪ̈ܶܓܫܶܐ ، ܪܶܓܽܫܝܶܐ .

حسیب – ܚܰܣܺܝܒ

(1) ܡܚܰܫܒܳܢܳܐ ، ܡܦܰܪܣܳܢܳܐ ܕܟܠ ، ܕܘܢܳܝܳܐ ܠܐܚܪܳܢܳܐ .

(2) ܝܰܩܺܝܪܳܐ ، ܓܰܒܝܳܐ ، ܡܫܰܒܚܳܐ ممتاز، رفیع .

حشا – ܚܰܫܳܐܠ

ܡܥܰܝܳܐ ܕܓܰܘܳܐ ، ܡܰܥܝܶܐ احشاء ܡܰܥܝܶܐ ܕܓܰܘܳܐ ، ܡܰܓܪܶܐ .

حشاش – ܚܰܫܰܫ

ܐܰܟܳܠܳܐ ܕܚܰܫܺܝܫ ، ܚܫܝܫ حشیش .

حشاش – ܗܘ ܚܫܫ

ܠܰܚܡܳܐ ܐܰܚܪܺܝܬܳܐ ܕܚܰܝܶܐ .

حشر – ܚܰܫܰܪ

ܩܝܳܡܬܳܐ ، ܡܢܰܚܡܳܢܽܘܬܳܐ ، ܢܘܚܡܳܐ روز – ܝܰܘܡܳܐ ܕܩܝܳܡܬܳܐ ، ܕܢܽܘܚܳܡܳܐ . – گاه ܕܘܟܬܳܐ ܕܩܝܳܡܬܳܐ محشر .

حشرات – ܚܰܫܰܪܳܬ

ܪ̈ܰܚܫܶܐ ܗ . ܕ [illegible] ([illegible]) ܕܪܳܚܫܺܝܢ ܥܰܠ ܐܰܪܥܳܐ ، ܪ̈ܰܡܫܶܐ جنبندگان خزندگان .

حشره – ܚܰܫܪܶܗ

ܪܰܚܫܳܐ ، ܪܰܡܫܳܐ . – شناس ܝܳܕܰܥ ܪ̈ܰܚܫܶܐ .

– شناسی ܝܺܕܰܥܬܳܐ ܕܪ̈ܰܚܫܶܐ . – خوار ܐܳܟܶܠ ܪ̈ܰܚܫܶܐ . – کش ܩܳܛܶܠ ܪ̈ܰܚܫܶܐ .

حشری – ܚܰܫܪܺܝ

ܪܳܚܶܡ ܚܽܘܒܳܒܳܐ مجامعت ، ܪܳܚܶܡ ܙܢܝܽܘܬܳܐ .

حشفه – ܚܰܫܦܶܗ

ܕܘܟܬܳܐ .

حشل – ܚܰܫܰܠ

ܡܣܰܪܒܽܘܬܳܐ ، ܕܰܚܠܬܳܐ ܕܡܰܘܬܳܐ ، ܡܶܕܶܡ خطر ܕܢܳܦܽܘܬܳܐ ، ܡܦܰܪܢܳܣܽܘܬܳܐ .

حشم – ܚܰܫܰܡ

ܢܽܘܟܪܳܝܽܘܬܳܐ ، ܐܰܦܶܐ کوکبه ܡܢܰܚܡܽܘܬܳܐ حشمت .

حشمت – ܚܰܫܡܰܬ

ܡܢܰܚܡܽܘܬܳܐ .

حشمت – ܚܶܫܡܰܬ

ܫܰܘܒܽܘܚܬܳܐ ، ܡܚܰܝܒܽܘܬܳܐ ، ܪܰܒܪܒܳܢܽܘܬܳܐ ܐܦ ܡܢܰܚܡܽܘܬܳܐ ، ܐܰܦܶܐ کوکبه .

حشو – ܚܰܫܘ

ܡܰܠܳܝܽܘܬܳܐ ، ܢܶܩܒܽܘܬܳܐ ، ܫܽܘܡܠܳܝܳܐ معنی ܕܙܰܒܢܽܘܬܳܐ ܗ . ܕ ܡܶܕܶܡ ܠܐ ܡܢ ܣܢܺܝܩܽܘܬܳܐ .

حشوی – ܚܰܫܘܺܝ

ܡܡܰܠܝܳܢܳܐ ، ܢܩܺܝܒܳܐ ، ܙܒܽܘܢܳܐ .

حشیش – ܚܰܫܺܝܫ

(1) ܥܶܣܒܳܐ . ܥܶܣܒܳܐ [illegible] ܡܢ ܡܰܢܳܐ ... ܡܶܕܶܡ ܥܘܫܒܳܐ .

(2) ܓܰܠܠܶܐ ، ܝܰܒܝܶܫܳܐ ، ܥܰܣܒܶܐ ܝܰܒܺܝܫܶܐ علوفه عشب خشك .

حشيشه ـ ـ ܫܝܫܗ
ܓܠܐ ܐܘ ܥܣܒܐ ، ܬܠܝܬܐ ܕܥܒܕܢܐ ܡܕܘܕܢܐ
ܐܢܫ ܐܢܐ . ـ البرق ܩܘܕܒܐ ܕܓܝܬ ܠܫܡ .
ـ البزاز ܓܠܐ ܕܓܪܒܐ ܬܒܐ . ـ الجرب
ܡܡܝܬܐ ماميثا . ـ الحب ܓܠܐ ܕܚܠܒܐ .
ـ الحمراء ܓܪܒܐ ܕܣܘܡܩܐ . ـ الريه ܓܠܐ
ܕܪܐܬܐ . ـ السعال ܥܠܠܬܐ ، ܣܒܐ ܬܠܝܬܐ .
ـ الطحال ܓܠܐ ܕܛܚܠܐ . ـ الكلب ܚܙܢ
ܐܪܟܐ ، ܚܕ ܓܫܡܐ .

حصات ـ ܚܨܐܬ
ܣܐܡܐ ܚܕ ܣܝܦܐ ، ܟܐܦܐ ، ܟܐܦܐ ܘܡܘܪܬܐ .
(2) ܟܐܦ ܕܟܘܫܬܐ سنگ مثانه . ـ كليه
ܟܐܦ ܟܠܝܬܐ .

حصاد ـ ܚܨܐܕ
ܚܨܕܐ ، ܥܢܝܢܐ ܚܕ ܙܒܢܐ ܕܚܨܕܐ .

حصاد ـ ܚܨܐܕ
ܚܨܘܕܐ حصاد (ܗܘܐ ܚܨܕ) ܚܨܘܕܬܐ .

حصار ـ ܚܨܐܪ
(1) ܚܘܕܪܬܐ ، ܚܘܪܐ حوش . ܣܝܓܐ سياج
پرچين .
(2) ܫܘܪܐ سور ، ܚܨܢܐ قصر ܚܨܢܐ حصن
(3) ܚܘܕܪܬܐ ، محاصره ، ܚܘܕܪܐ دور ،
دوره ܚܘܕܪܐ احاطه . ـ كشيدن ܣܝܓܐ .
ـ كردن ܚܕܪܐ ، ܚܠܕܐ ، محاصره كردن ،
دوره كردن . بى ـ ܕܠܐ ܣܝܓܐ ، ܕܠܐ
ܣܝܓܐ ܗ . ܕ ܕܠܐ ܚܘܕܪܬܐ .

حصارى ـ ـ ܪܝ
ܣܝܓܢܐ ، ܕܣܝܓܐ ، ܚܕܝܪܐ ، ܚܕܝܪܐ .

حصافت ـ ܚܨܐܦܬ
ܕܥܠܬܐ ܚܟܝܡܘܬܐ ܦܪܘܫܘܬܐ تفرس ، فراست
ܦܗܝܡܘܬܐ فطانت ܦܪܘܫܘܬܐ .

حصان ـ ܚܨܐܢ
ܣܘܣܝܐ ، ܢܟܦܬܐ ܣܘܣܝܬܐ ، ܢܟܦܬܐ
حصانات ܣܘܣܝܬܐ ، ܢܟܦܬܐ .

حصان ـ ܚܨܐܢ
ܣܘܣܝܐ ܚܕ ܣܘܣܐ ܕܟܝܪ ܓܘܪܐ .

حصانت ـ ܚܨܐܢܬ
ܣܘܝܩܘܬܐ ، ܚܣܝܢܘܬܐ پارسايى ܢܟܦܘܬܐ
احصان ، عفت ܐܘ ܡܚܣܢܘܬܐ .

حصباء ـ ܚܨ ܒܐ
ܚܨܐ ، ܟܐܦܐ ، ܟܐܦܐ ܙܥܘܪܐ .

حصبه ـ ܚܨ ܒܗ
ܟܠܒܗ ܚܘܒܘܫܬܐ ـ ܓܒܘܫܐ ، ܓܒܘܫܐ .
ـ عام ܟܠܒܗ .

حصر ـ ܚܨܪ
ܚܨܪܐ ، ܚܨܪܐ ، ܐܘ ܚܨܪܐ . بيحدو ـ
ܕܠܐ ܚܕܐ ܚܨܪܐ . ـ نمودن ܚܨܪܐ ،
ܚܨܪܐ .

حصر ـ ܚܨܪ
ܡܚܨܪ ܟܘܡܐ ، ܡܚܨܪ ܟܘܡܐ ܟܘܡܐ
يبوست ܡܚܨܪ ܟܘܡܐ ، ܡܚܨܪ قبض .
ـ البول ܡܚܨܪ ܟܘܡܐ ܚܘܡܬܐ .

حصف ـ ܚܨܦ
ܚܨܦܐ ܫܘܚܢܐ ܐܘ ܫܘܚܢܐ حزاز ، زرد
زخم ܬܐܠܐ ܫܘܚܢܐ .

حصن – ܚܨܢ

ܚܣܢܐ ، ܒܝܪܬܐ قصر ، ܕܘܟܬܐ ܕܡܚܒܫܬܐ ܒܩܪܒܐ . – حصين ܚܣܝܢܐ ، ܡܚܣܢܐ .

حصور – ܚܨܘܪ

ܦܪܫ ܐܢܫܐ ، ܡܣܘܒܥܐ جوکی ، صرفه جو از چیزهای جزئی . ܐܦ ܠܐܢܫܐ ، ܗܘ ܕܫܒܩ ܢܦܫܗ ܡܢ ܡܐܟܘܠܬܐ ܕܒܣܪܐ ܘܫܡܝܢܐ ܕܐܢܬܬܐ .

حصول – ܚܨܘܠ

ܡܛܝܘܬܐ ، ܡܬܩܢܘܬܐ ܠܐܢܫܐ ، ܡܛܝܢܘܬܐ استحصال . – پذیر ܡܢ ܡܛܝܢܐ قابل حصول .

حصون – ܚܨܘܢ

ܢܛܘܪܐ ، ܡܦܪܗܙܢܐ پرهیزکار ، ܠܢܛܪܐ ، ܠܐܢܫܐ حصور .

حصه – ܚܨܗ

ܦܠܓܘܬܐ بهره ܡܢܬܐ نصیب ، بخش ܡܦܠܓܘܬܐ سهمیه ، ܗܘ ܕܡܦܠܓ ، ܠܐܢܫܐ ܡܢܬܐ قسمت . – دادن ܝܗܒܐ ܦܠܓܐ ، ܦܠܓܘܬܐ . – بخش ܢܦܠ ܦܠܓܐ ، ܦܠܓܐ ، ܡܦܠܓܢܐ . دار ، مند ܢܦܠ ܦܠܓܘܬܐ ، ܢܛܘܪܐ ، ܡܢܬܐ ܕܦܠܓܘܬܐ .

حصير – ܚܨܝܪ

ܚܨܝܪܬܐ ܗ . ܕ ܡܫܝܚܬܐ ܕܟܠܬܐ ܡܢ ܩܢܝܐ بردی ܘܐܟܠܐ ܢܡ ܟܠܐ نی ، ܒܘܪܝܐ بوریا . – باف ܙܩܪ ܚܨܝܪܐ ، ܙܩܪ ܒܘܪܝܐ . – بافی ܙܩܘܪܘܬ ܚܨܝܪܐ ، ܒܘܪܝܐ .

حصيرى – – ܪܝܐ

ܚܨܝܪܝܐ ، ܕܚܨܝܪܬܐ .

حصيف – ܚܨܝܦ

ܦܪܘܫܐ ، ܦܗܝܡܐ ، ܚܟܝܡܐ .

حصين – ܚܨܝܢ

ܡܚܣܢܐ ، ܠܐ ܡܬܟܒܫܢܐ .

حضانت – ܚܙܢܬ

ܡܪܒܝܢܘܬܐ ، ܢܗܘܪܘܬ ܡܪܒܝܢܘܬܐ ܢܗܘܪܘܬ ܡܪܒܝܢܘܬܐ تهذيب . ܚܘܠܐ ܕܡܪܒܝܢܘܬܐ حق – ܙܕܩܐ ܕܡܪܒܝܢܘܬܐ .

حضر – ܚܙܪ

ܒܝܬܐ ܕܡܬܒܝܬܐ ܐܦ ܡܬܒܝܬܐ حاضر .

حضرت – ܚܙܪܬ

ܠܘܩܒܠ ܕܐܝܢܐ ܡܢ ܩܕܡ ܚܕܐ ܕܝܢ ܐܢܫܐ ܟܐܢܐ ܠܘܩܒܠ ܢܦܫܐ ܕܡܫܒܚܬܐ معنى ܕܡܬܝܩܪܐ ، ܡܥܠܝܐ ، ܡܫܒܚܐ .

حضرى – ܚܙܪܝܐ

ܕܡܕܝܢܬܐ ، ܡܕܝܢܝܐ ، ܒܢܝܐ ܕܡܕܝܢܬܐ

حضن – ܚܙܢ

ܥܘܒܐ ، ܥܘܒܐ آغوش ، بغل ،

حضور – ܚܙܘܪ

ܩܘܕܡܐ . در – من ، تو ، او ܠܩܘܕܡܝ ܠܩܘܕܡܘܗܝ ، ܠܩܘܕܡܝܗ . در – ܠܩܕܡܝܟ – داشتن ܗܘܐ ܡܛܝܒܐ حاضر . – يافتن ܦܬܝܐ ܩܘܡܐ ܠܩܘܕܡܐ ܕܐܝܢܐ . – ذهن ܡܛܝܒܘܬ ܗܘܢܐ حضوراً ܩܘܕܡܐܝܬ ܐܦ ܒܩܘܕܡܐܝܬ ، ܡܬܚܙܝܢܝܬ ، ܦܪܨܘܦܝܬ .

حضورى – – ܪܝܐ

ܩܘܕܡܝܐ ، ܡܬܚܙܝܢܐ ، مذاكرات – ܕܘܪܫܐ ܡܬܚܙܝܢܐ .

حضيض – ܚܲ ܙܝܼܙ

(1) ܐܲܪܥܵܐ ܫܦܝܼܠܬܵܐ ܕܛܘܼܪܵܐ ܕܒܥܘܼܡܩܵܐ ܗ . ܕ
ܕܥܘܼܡܩܵܐ قطب .
(2) ܫܦܘܼܠܵܐ ، ܡܟܝܼܟܘܼܬܵܐ از اوج عزت
بحضيض ذلت افتاد ܢܦܸܠ ܡܢ ܪܘܼܡܵܐ ܕܐܝܼܩܵܪܵܐ
ܠܫܦܘܼܠܵܐ ܕܨܥܝܼܪܘܼܬܵܐ .

حط – ܚܲܛ

ܡܲܚܬܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܚܬܝܵܢܘܼܬܵܐ . . . ܕܛܝܼܡܵܐ
ܕܡܸܕܸܡ .

حطاب – ܚܲܛܵܐܒ

ܩܵܛܘܿܫܵܐ هيزم شكن .

حطام – ܚܘܼܛܵܐܡ

ܫܸܛܡܵܐ ، ܦܪܵܬܵܐ خرده ، ريزه . ܐܦ،
ܗܲܒܠܘܼܬܵܐ . – دنيا ܗܲܒܠܘܼܬܹܗ ܕܥܵܠܡܵܐ .

حطب – ܚܲܛܵܐܒ

ܩܲܝܣܵܐ ، ܦܘܼܫܵܟܵܐ هيزم ܗ . ܕ ܚܲܡܝܼܡܵܐ
ܕܩܲܝܣ ܡܲܘܩܸܕ ܢܘܼܪܵܐ .

حظ – ܚܲܙ

(1) ܦܘܼܨܚܵܐ ، ܦܘܼܨܵܚܵܐ ، ܒܘܼܣܵܡܵܐ ، ܡܒܲܣܡܵܢܘܼܬܵܐ
(2) ܦܲܠܓܘܼܬܵܐ بهره ܡܢܵܬܵܐ ، ܓܲܕܵܐ بخت .
– كردن ܦܪܝܼܣܵܐ ، ܡܒܲܣܸܡܘܼܢܹܐ ، ܡܲܒܣܘܿܡܹܐ
حظوظ ܦܘܼܨܚܹܐ ، ܦܲܠܓܹܐ ، ܒܘܼܣܵܡܹܐ .

حظيظ – ܚܲ ܙܝܼܙ

ܓܲܕܵܢܵܐ ، ܒܲܪ ܓܲܕܵܐ خوشبخت .

حفا – ܚܲ ܦܵܐܐ

ܚܸܦܝܘܼܬ ، ܚܦܝܵܢܘܼܬܵܐ بردى .

حفار – ܚܲܦܵܐܪ

ܚܵܦܘܿܪܵܐ ، ܡܚܲܦܪܵܢܵܐ حافر .

حفارى – – ܪܝܼ

ܚܵܦܘܿܪܘܼܬܵܐ ، ܚܦܵܪܬܵܐ حفر .

حفاظ – ܚܸܦܵܐܙ

ܢܛܘܼܪܘܼܬܵܐ ، ܢܛܵܪܬܵܐ . ܐܝܟ ܣܝܵܓܵܐ سياج ،
ܢܵܛܘܿܪܵܐ حافظ .

حفاظت – – ܙܬ

ܡܢܲܛܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܢܛܝܼܪܘܼܬܵܐ حفظ . – كردن
ܢܛܵܪܵܐ .

حفاظى – – ܙܝܼ

ܡܢܲܛܪܵܢܵܐ ، ܡܦܲܩܕܵܢܵܐ ܐܝܟ ܣܝܵܓܵܐ .

حفر – ܚܲܦܪ

ܚܦܵܪܵܐ . – چاه ܚܦܵܪܬܵܐ ܕܒܝܪܵܐ .
– كردن ܚܦܵܪܵܐ .

حفره – ܚܘܼܦܪܵܗ

ܚܦܵܪܵܐ ، ܕܘܼܟܬܵܐ ܚܦܝܼܪܬܵܐ ، حفيره ܓܘܼܡܵܨܵܐ
ܓܘܼܒܵܐ . حفائر ܚܦܵܪܹܐ ، ܓܘܼܡܵܨܹܐ ، ܓܘܼܒܹܐ .

حفظ – ܚܸܦܙ

ܢܛܝܼܪܘܼܬܵܐ ، ܢܛܵܪܬܵܐ ، ܡܢܲܛܪܵܢܘܼܬܵܐ حفاظت
ܡܦܲܛܪܵܢܘܼܬܵܐ حمايت . – كردن ܢܛܵܪܵܐ ܐܝܟ
ܠܸܒܵܐ ، ܡܢ ܦܘܼܡܵܐ ، ܡܲܚܫܒܬܵܐ ܠܠܸܒܵܐ . از – بردن
ܢܛܵܪ ܡܢ ܠܸܒܵܐ . خدا ترا – كند ܡܵܪܝܵܐ
ܢܵܛܲܪ ܠܘܼܟ ܝܲܢ ܢܵܛܪܵܐ ܠܵܟܝ . – الصحه ܢܛܝܼܪܘܼܬܵܐ
ܕܚܘܼܠܡܵܢܵܐ .

حفظى – ܚܸܦܙܝܼ

ܡܢ ܠܸܒܵܐ ، ܡܸܢܕܝܼ ܕܝܼܠܹܗ ܠܠܸܒܵܐ ، ܦܘܼܡܵܝܵܐ ،
ܦܘܼܡܵܝܘܼܬܵܐ .

حفید — ܚ ܦܝܕ

ܢܒܝܓܐ ܝܢ ܢܒܝܓܬܐ نوه، حفاد ܢܒܝܓܐ، ܢܒܝܓܬܐ .

حفیذ — — ،

ܬܘܪܐܐ ܕܒܝܬ، ܕܡܠܟܐ لقب ܠܐܪܡܢܐ .

حق — ܚܩ

(1) ܙܕܩܐ . آنها — هائی دارند که ما نداریم

ܐܢܝ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܙܕܩܐ ܕܠܝܬ ܠܢ .

(2) ܡܝܬܪܘܬܐ ܝܬܝܪܐ امتیاز .

(3) ܫܪܪܐ، ܫܪܝܪܘܬܐ حقیقت، صحت .

(4) ܟܐܢܐ، ܟܐܢܘܬܐ .

(5) ܐܓܪܐ اجر .

(6) ܦܘܪܥܢܐ، ܚܘܠܦܢܐ پاداش، افره، انعام

(7) ܦܠܚܘܬܐ وظیفه .

(8) ܡܢܬܐ سهمیه . — مرانداد ܠܐ

ܚܝܕܗ ܠܚܙܝܬܗ . — شما است که بدیدن او بروید

ܦܠܚܘܬܐ ܕܝܘܟܘܢ ... ܠܚܙܝܬܗ .

او هم در این زمین حق می برد ... ܐܝܬ ܠܗ

ܡܢܬܐ ܒܐܪܥܐ ... . — تقدم ܡܝܬܪܘܬܐ

ܙܕܩܐ . — شفعه ܡܝܬܪܘܬܐ ܕܫܒܒܐ

ܙܕܩܐ ܕܒܘܟܪܐ . — ارشدیت ܙܕܩܐ ܕܒܘܟܪܘܬܐ

— مخصوص ܙܕܩܐ ܕܝܚܝܕܐ، ܡܝܬܪܘܬܐ ܝܬܝܪܐ

امتیاز .

ܙܕܩܐ : ܗܕܐ حق ܝܢ ܡܕܘܒܪܢܘܬܐ

ܐܪܒܥܐ: ال ... ܗܕܐ ... ܗܕܐ ...

ܝܢ : — العبور ܙܕܩܐ ܕܥܒܪܐ ... ܥܒܪܬܐ

ܕܥܒܪܬܐ . — الورود ܝܢ حق دخول ܥܒܪܬܐ

ܕܡܥܠܢܐ . . . . — بین ܙܕܩܐ، ܟܐܢܐ .

— بینی ܙܕܩܘܬܐ، ܟܐܢܘܬܐ . — شناس ܡܟܝܠ

ܗܕܘܬܐ . — شناسی ܡܟܝܠܢܘܬܐ .

— ناشناس ... ܗܕܘܬܐ . — ناشناسی ...

ܗܕܘܬܐ . — گذاری ܟܐܢܘܬܐ، ܟܐܢܘܬܐ

ܕܟܐܢܐ . — گو ܙܕܩܐ ܡܡܠܠܢܐ، ܫܪܝܪܐ .

— گویی ܙܕܩܘܬܐ ܡܡܠܠܢܘܬܐ، ܫܪܝܪܘܬܐ .

حقاً ܙܕܩܐܝܬ، ܙܕܩܐܝܬ، ܟܐܢܐܝܬ حقوق

ܙܕܩܐ .

حقار — ܚܩܐܪ

ܙܥܘܪܐ، ܫܝܛܐ ܐܢܫܐ ܕܢܕܝܐ هوقار .

حقارت — ܚ ܩܐ ܪܬ

ܡܫܝܛܘܬܐ . ܫܝܛܘܬܐ حقیری ...

ܡܫܝܛܢܘܬܐ استحقار، ܫܝܛܘܬܐ احتقار

ܫܘܝܛܐ تحقیر .

حقانی — ܚܩܐ ܢܝ

ܙܕܩܐ . ܟܐܢܐ، ܫܪܝܪܐ .

حقانیت — — ܝܬ

ܙܕܩܘܬܐ، ܟܐܢܘܬܐ، ܫܪܝܪܘܬܐ . ܫܪܪܐ .

حقب — ܚܩܒ — ܚܘ ܩܒ

ܙܒܢܐ ܕܐܪܝܟ ܫܢܝܐ .

حقد — ܚܩܕ

ܐܟܐ، ܚܣܡܐ، ܐܟܬܐ کیفه ، بغض ، ظلم

حقنه — ܚܩ ܢܗ

ܡܚܩܢܬܐ اماله . — کردن ܠܡܚܩܢܐ

ܠܡܚܩܢܬܐ .

حقود — ܚ ܩܘܕ

ܐܟܝܢܐ، ܐܟܝܕܐ .

حقوق — ܚܩܘܩ

(1) ܡܓܝܐܢܐ ܕܗܕܐ حق ܚ . ܙ ܙܕܩ...

(2) ܙܳܟܽܘܬܳܐ ، ܙܕܩܘܬܐ جامگی ، ܐܓܪܐ ، راتبه . ـ بگیر ܫܩܠ ܐܓܪܐ ܙܕܩܘܬܐ . ـ تقاعد ܙܳܟܽܘܬܳܐ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ ܐܘ ܐܓܪܐ حقوقات ܙܳܟܘܳܬܳܐ ، ܙܕܩܘܬܐ ، ܐܓܪ̈ܐ .

(3) ܢܡܘܣܐ . ܕܝܢܐ . ـ بين الملل ܢܡܘܣܐ ܕܒܝܢ ܥܡ̈ܡܐ . علم ـ ܝܕܥܬܐ ܕܢܡܘܣܐ ܘܕܝ̈ܢܐ ܡܕܝ̈ܢܝܐ ܘܥܕ̈ܬܢܝܐ . ـ مدنی ܢܡܘܣܐ ܡܕܝܢܝܐ ، ܡܕܝܢܝܐ . ـ دان ܝܕܘܥ ܢܡܘܣܐ .

حقوقى ـ ـ ܢܳܡܽܘܣܳܝܳܐ

ܢܡܘܣܝܐ ، ܝܕܘܥܝܐ قضائى ܕܝܢܝܐ قانونى ܙܕܝܩܐ مشروع . مرافعه يا دعواى ـ ܕܝܢܐ ܙܕܝܩܐ .

حقه ـ ܚܘܩܐ

(1) ܚܘܩܐ ، ܩܘܛܝܐ جعبه قوطى ܚܘܩܐ ساغر ܟܣܐ جام . ـ چپوق ܚܘܩܐ ܕܬܘܬܢ .

(2) ܦܝܠܐ حقه گل ، كاسه گل .

(3) ܢܟܠܐ ، ܚܪܫܘܬܐ معنى ܢܟܠܐ ܘܡܟܝܪܘܬܐ حقه بازى ܢܟܝܠܘܬܐ ، حيله بازى .

حقه ـ ܚܘܩܐ

ܕܝܢܐ ، ܦܘܩܕܢܐ ، ܡܫܦܛܢܘܬܐ دعاوى ـ ܥܒܕ ܕܝܢܐ .

حقير ـ ܚܰܩܺܝܪ

ܡܣܟܝܢܐ ، ܡܒܣܪܐ ، ܙܥܘܪܐ ، ܙܠܝܠܐ ذليل . ܡܣܟܢܘܬܐ ܘܡܘܟܟܐ ܕܒܝܫܐ حقير ܘܙܥܘܪܐ ܐܝܟ ܡܢ ܒܣܝܪܐ ܕܢܦܫܐ ܐܝܟ : ܡܣܟܢܐܝܬ ، ܒܡܘܟܟܐ ، ܙܠܝܠܐܝܬ ܕܒܣܝܪܘܬܐ ܬܐܘܠܐ حقيرانه ܡܣܟܢܐܝܬ ، ܙܠܝܠܐܝܬ .

حقيقت ـ ܚܰܩܺܝܩܰܬ

(1) ܫܪܪܐ ، ܩܘܫܬܐ ، ܫܪܝܪܘܬܐ صميميت (2) ܐܡܝܢܘܬܐ راستى . حقيقة ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܡܝܢܐܝܬ ، ܫܪܝܪܐܝܬ ، ܒܩܘܫܬܐܝܬ .

حقيقى ـ ـ ܚܰܩܺܝܩܳܝ

ܩܘܫܬܢܝܐ ܐܘ ܒܩܘܫܬܢܝܐ ، ܫܪܝܪܐ . علت ـ ܥܠܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ، ܒܩܘܫܬܢܝܬܐ . ܠܐ ܢܟܦܬܐ ، ܢܟܦܬܐ .

حك ـ ܚܰܟ

ܓܪܕܐ ، ܚܟܟܐ ، ܓܪܕܐ ، ܓܪܕܐ . ـ كردن ܓܪܕ ، ܚܟܟ ، ܓܪܕ .

حكاك ـ ܚܰܟܳܐܟ

ܢܩܘܫܐ ، ܓܠܘܦܐ .

حكاكى ـ ـ ܟܝܐ

ܢܩܫܘܬܐ . ـ كردن ܢܩܫ . ـ روى مس روى برنج ܢܩܫܬܐ ܕܢܚܫܐ .

حكايت ـ ܚܶܟܳܐܝܰܬ

ܬܫܥܝܬܐ (ܬܫܥܝܬܐ) ܫܘܥܝܬܐ احدوثه . ـ كردن ܬܫܥܝ ، (ܬܫܥܝܬܐ) . ـ مى كنند كه . . . ܐܡܪܝܢ ܕ . . . ـ گو ܬܫܥܝܢܐ ، ܡܫܬܥܝܢܐ . ـ نويس ܟܬܘܒܐ ܕܬܫܥܝ̈ܬܐ حكايات ܬܫܥܝ̈ܬܐ ، ܫܘܥܝ̈ܬܐ .

ܬܫܥܝܬܐ : ܫܡܐ ܕܟܬܒܐ ܐܘܟܝܬ ܕܬܫܥܝ̈ܬܐ .

(1) ܐܝܟ ܕܟܬܝܒܐ ܗܘܐ ܒܟܠ ܫܢܝ̈ܐ ܗܘܝ̈ܢܐ ܫܪܝ̈ܪܐ ، ܐܝܟ : ܬܫܥܝܬܐ تاريخ ܬܫܥܝܬܘܢܐ تاريخچه .

(2) ܐܝܟ ܕܟܬܝܒܐ ܗܘܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܕܩܕܡ ܘܗܘܝ ܕܝ̈ܢܐ ܐܘ ܟܠ ܫܢܝ̈ܐ

ܣܘܼܪܓܵܕܵܝܵܐ ܡܲܕܢܚܵܝܵܐ، ܐܝܼܢ : ܬܲܫܥܝܼܬܵܐ
داستان ، رمان .

(3) ܐܘܼܦ ܕܡܲܚܫܒܵܢܘܼܬܵܐ ܗܵܘܵܐ ܕܬܲܫܥܝܼܬܵܐ ܣܘܼܪܓܵܕܵܝܵܐ ܡܲܕܢܚܵܝܵܐ ܐܝܼܬܵܐ ܫܘܼܪܵܝܵܐ ܕܟܬܝܼܒܵܐ ܕܐܵܢܵܫܵܐ ܐܝܼܢ . ܬܘܼܢܵܝܵܐ حکایت ܥܘܼܕܵܝܬܵܐ احدوثه

(4) ܐܘܼܦ ܕܐܝܼܬ ܒܗܘܢ ܕܡܘܼܬܵܠܵܐ ܘܦܘܼܠܵܚܵܐ ܠܡܲܠܦܵܢܘܼ ܐܵܢܵܫܵܐ ܗ . ܕ ܡܲܚܫܒܵܢܘܼܬܵܐ ܕܡܲܬ̈ܠܵܐ ܐܝܼܢ : ܡܲܬܠܘܼܬܵܐ افسانه ܡܲܬܠܵܐ مثل تمثیل ، ܦܸܐܬܵܐ کنایه ، ܦܸܬܓܵܡܵܐ ضرب المثل ، اسطوره ܐܝܼܬܵܐ ܒܬܘܼܢܵܝܵܐ ܕܟܠ ܥܲܡܵܐ ܡܦܲܠܦܠܵܢܵܐ ܗܵܘܵܐ ܐܝܼܬ ܠܗܘܢ ܕܗܵܘ ܐܵܢܵܫܵܐ .

حکم – ܗܘܼܟܡ

ܦܘܼܩܕܵܢܵܐ ، ܦܘܼܪܡܵܢܵܐ ، ܦܬܘܼܓܵܡܵܐ فرمان ، رقم ܐܘܼܦ ܦܣܵܩ ܕܝܼܢܵܐ ، ܦܣܵܩ ܕܝܼܢܵܐ حکم محکمه ، رای محکمه ، ܦܘܼܣܵܩܵܐ تصمیم . – اعدام ܦܪܵܩ ܕܝܼܢܵܐ ܕܡܵܘܬܵܐ . – توقیف ܦܪܵܩ ܕܝܼܢܵܐ ܕܚܒܘܼܫܝܵܐ . – ران ܐܲܚܝܼܕܵܐ ، ܫܲܠܝܼܛܵܐ حاکم . – رانی ܐܲܚܝܼܕܘܼܬܵܐ ، ܫܲܠܝܼܛܘܼܬܵܐ حاکمیت . – نامه ܦܘܼܩܕܵܢܵܐ ܟܬܝܼܒܵܐ . – بردار ܡܫܲܡܠܵܝܵܢܵܐ ܦܘܼܩܕܵܢܵܐ . – برداری ܡܫܲܡܠܵܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܩܕܵܢܘܼܬܵܐ . – انداز ܓܲܫܵܩܵܐ ܡܗܝܼܪܵܐ کماندار ماهر . حکماً ܟܠܵܐ ܦܘܼܩܕܵܢܵܐ .

حکم – ܗܵܟܹܡ

ܕܲܝܵܢܵܐ

حکمت – ܚܸܟܡܬܵܐ

ܚܸܟܡܬܵܐ ، ܝܼܕܥܬܵܐ ܐܘܼܦ ܦܝܼܠܵܣܘܼܦܘܼܬܵܐ .
– طبیعی ܚܸܟܡܬܵܐ ܟܝܵܢܵܝܬܵܐ . – الهی ܚܸܟܡܬܵܐ ܐܲܠܵܗܵܝܬܵܐ . – آمیز ܚܲܟܝܼܡܵܐܝܼܬ .

حکمی – ܗܘܼܟܡܵܝܵܐ

ܟܠܵܐ ܦܘܼܩܕܵܢܵܐ حکماً .

حکمیت – ܗܵܟܹܡܘܼܬܵܐ

ܕܲܝܵܢܘܼܬܵܐ .

حکومت – ܗܘܼܟܘܼܡܵܬ

ܐܲܚܝܼܕܘܼܬܵܐ حکمرانی ، ܫܲܠܝܼܛܘܼܬܵܐ حاکمیت ܐܘܼܚܕܵܢܵܐ ، ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ سلطنت ܡܲܕܒܪܵܢܘܼܬܵܐ . – کردن ܕܲܒܘܼܪܹܐ ܗܘܼܟܘܼܡܵܐ . – مطلقه ܚܲܕܟܝܼܬ ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ . – مشروطه ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ܡܦܲܣܝܵܢܵܐ ܐܲܝܟ ܢܵܡܘܿܣܵܐ . – جمهوری ܐܘܼܚܕܵܢܵܐ ܕܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ܕܥܲܡܵܐ ܥܡܵܝܵܐ جمهوری . – مستبده ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ܚܕܝܼܕܵܐ ܐܲܝܟ ܚܕܵܢܘܼܬܵܐ . – ملی ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ܐܘܼܡܬܵܢܵܐ ܐܲܝܟ ܥܲܡܡܵܝܵܐ . – اشراف ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ܕܪܵܘܪܒܵܢܹܐ . – محلی ܐܘܼܚܕܵܢܵܐ ܐܲܬܪܵܝܵܐ .

حکه – ܗܘܼܟܵܗ

ܚܲܟܵܟܬܵܐ ܐܲܝܟ ܫܲܚܢܘܼܬܵܐ . – بواسیری ܚܲܟܵܟܬܵܐ ܕܦܘܼܩܵܝܬܵܐ . ܫܲܪܒܵܝܬܵܐ .

حکیم – ܗܵܟܝܼܡ

ܚܲܟܝܼܡܵܐ ، ܝܵܕܘܿܥܵܐ ، ܗܘܼܢܵܢܵܐ خردمند ، عاقل . ܐܘܼܦ ܐܵܣܝܵܐ . – مطلق ܝܵܕܹܥ ܟܠ ، ܟܘܼܠܵܢܵܐ ܠܐܲܠܵܗܵܐ . – الهی ܡܦܲܠܣܘܼܦܵܐ ܐܲܠܵܗܵܝܵܐ ܐܲܝܟ ܦܝܼܠܵܣܘܼܦܵܐ ، ܦܝܼܠܵܣܘܼܦܘܿܣ . – طبیعی، طبیب ܐܵܣܝܵܐ . – دندان ܐܵܣܝܵܐ ܕܫܸܢܹܐ ، ܐܲܝܟ ܢܲܓܵܪ ܫܸܢܹܐ ، ܢܲܓܵܪ ܢܲܓܵܪܵܐ . حکیمانه ܚܲܟܝܼܡܵܐܝܼܬ ܗܘܼܢܵܢܵܐܝܼܬ ܝܵܕܘܿܥܵܐܝܼܬ .

حکیمی – ܗܵܟܝܼܡܝܼ

ܕܚܲܟܝܼܡܵܐ ، ܚܲܟܝܼܡܵܢܵܐ ܐܘܼܦ ܐܵܣܝܘܼܬܵܐ .

حل – ܗܲܠ

(1) ܡܦܲܫܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܦܫܵܪܬܵܐ .
(2) ܫܪܵܝܬܵܐ . – نمك در آب ܦܫܵܪܬܵܐ ܕܡܸܠܚܵܐ ܒܡܲܝܵܐ . – معما ܦܫܵܪܬܵܐ ܕܐܘܼܚܕܬܵܐ

[illegible] — یخ [illegible] ([illegible] بالش) . — معدن [illegible] ذوب . — عقده ، گره [illegible] . قابل — [illegible] . — کردن [illegible] ذوب کردن . — شدن [illegible] .

حلاج — [illegible]

[illegible] نداف پنبه‌زن .

حلاجی — — [illegible]

[illegible] نداقی ، پنبه‌زنی — کردن [illegible] نخیدن .

حلاق — [illegible]

[illegible] دلاك [illegible] سلمانی .

حلال — [illegible]

[illegible] مجاز [illegible] حلال گوشت ، [illegible] . — زادگی [illegible] . — زاده [illegible] . — وار [illegible] . — کردن [illegible] . حق خود را باو — کردم [illegible] .

حلال — [illegible]

[illegible] مشکلات .

حلاوت — [illegible]

[illegible]

([illegible]) [illegible] شیرینی [illegible] .

حلب — [illegible]

[illegible] شیر .

حلبه — [illegible]

[illegible] جنین [illegible] شنبلیل ، شنبلیله .

حلبی — [illegible]

[illegible] . — ساز [illegible] . — سازی [illegible] . [illegible] قلع .

حلزون — [illegible]

[illegible] . — گوش [illegible] .

حلزونی — — [illegible]

[illegible] .

حلف — [illegible]

[illegible] قسم ، سوگند ، احلاف [illegible] .

حلف — [illegible]

[illegible] . حلفاً [illegible] . — نامه [illegible] .

حلق — [illegible]

[illegible] گلو [illegible] حلقوم [illegible] حنجره [illegible] علم امراض — [illegible] . — بین [illegible] آلت معاینه حلق . ورم — [illegible] حزع — [illegible] حلق بری .

حلقوم – ܚܘܠܩܘܡ

ܓܪܓܪܬܐ ، ܡܥܒܪܬܐ ܕܫܬܝܬܐ ܘܕܡܐܟܠܬܐ ܡܢ ܦܘܡܐ ܠܟܪܣܐ .

حلقوی – ܚܘܠܩܘܝܐ

ܓܪܓܪܢܝܐ ، ܚܠܩܝܐ .

حلقه – ܚܠܩܗ

ܥܘܩܬܐ ، ܥܒܕܐ ، ܚܘܙܩܬܐ ܥܝܟܠܐ ، ܓܪܓܪܐ ، ܒܘܟܐ قلاب ، آکج ܐܦ ܙܘܪܬܐ ܥܝܟܠܬܐ ܕܬܪܥܐ حلقه در . – زنجیر ܚܘܙܩܬܐ ܕܫܫܠܬܐ . – انگشتر ܚܘܙܩܬܐ . – گوش ܩܕܫܐ (ܕܐܕܢܐ) . – بینی ܩܕܫܐ (ܕܢܚܝܪܐ) – مو ، زلف ܩܘܨܬܐ ، ܓܕܘܠܐ ، ܦܣܬܐ . – کل ܥܠܝܐ (ܕܦܩܝܬܐ) . – بستن ، زدن ܐܘܩܕܐ ܥܝܟܠܐ ، ܚܝܟܐ چنبره زدن . – ای ܥܝܟܠܝܐ ، ܓܘܠܡܢܝܐ حلقه مانند . – بگوش ܡܫܥܒܕܐ ܐܦ ܫܥܒܕܐ ܕܥܒܕ ܥܒܕܐ غلام حلقه بگوش . – بگوشی ܡܫܥܒܕܘܬܐ .

حلقی – ܚܠܩܝܐ

ܓܪܓܪܢܝܐ ، ܚܪܘܦܝܐ . حرف – ܐܬܘܬܐ ܓܪܓܪܢܝܬܐ ، ܚܪܘܦܝܬܐ .

حلم – ܚܠܡ

ܡܥܒܕܘܬܐ ، ܡܫܬܥܒܕܢܘܬܐ فرمان برداری ، رامی ، ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ صبر ، صبوری ، ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ تحمل ، بردباری .

حلمه – ܚܠܡܗ

ܚܠܡܬܐ ، ܪܝܫܐ ܕܬܕܝܐ ، ܬܕܝܐ .

حلمی – – ܡܝܐ

ܚܠܡܢܝܐ ، ܬܕܝܢܝܐ ، ܕܡܘܡܝܐ ܕܚܠܡܬܐ ، ܬܕܝܐ ثدی ، پستان .

حلو – ܚܠܘ

ܚܠܝܐ شیرین .

حلواء – ܚܠܘܐ

ܚܠܝܐ ، ܥܡܠܐ ܕܡܬܥܒܕܢܘܬܐ ܕܡܢܡܛܝܐ ܡܢ ܡܥܡܐ ܘܕܘܫܐ . ܚܠܘܝܬܐ حلویات ܓܠܝܬܐ .

حلول – ܚܘܠܘܠ

ܡܬܥܒܕܢܘܬܐ ، ܥܒܪܬܐ ܠܓܘ . . . ܥܒܘܪܐ ܐܝܟ ܥܒܘܪܐ ܕܢܦܫܐ ܡܢ ܦܓܪܐ ܠܦܓܪܐ ܗ . ܕ ܡܥܒܪܢܐ ܕܢܦܫܬܐ تناسخ ارواح . ܐܦ ܡܬܥܒܕܢܘܬ ܚܕܕܐ تداخل . – کردن ܥܒܪܐ ܠܓܘ .

حله – ܚܘܠܠܗ

ܡܪܛܘܛܐ ، ܦܠܚܘܬܐ برده ܡܪܛܐ قبا ܕܥܒܕܬܐ ܡܢ ܕܘܒܪܬܐ ، ܢܚܬܐ ܕܡܚܝܕܝܐ .

حلى – ܚܠܝܐ

ܨܒܬܐ ، ܙܝܘܐ ، ܨܘܒܬܐ آرایش ܐܨܛܒܬܐ زنت حلی (ܚܘܠܝܐ) ܙܝܘܐ ܨܒܘܬܐ .

حليب – ܚܠܝܒ

ܚܠܒܐ ܕܥܒܕܐ ܡܢ ܥܙܐ ܗ . ܕ ܚܠܒܬܐ .

حليت – ܚܠܝܬ

ܡܚܠܬܐ ، ܒܫܘܒܩܐ معنی ܕܫܘܒܩܢܐ ، ܕܫܘܒܩܢܐ بخشایش ، ܕܫܘܒܩܢܐ آمرزش . – خواستن ܒܥܝܬܐ ܡܚܠܬܐ .

حليف – ܚܠܝܦ

ܡܫܘܬܦܐ ، ܚܝܠ ܡܫܘܬܦܐ متحد ، حلفاء ܚܒܪܐ ܡܫܘܬܦܐ .

حلیل – ܗ ܒܥܠܐ

ܒܥܠܐ: بعل شوهر ܗ. ܕ ܐܢܬܬܐ مرد ܕܒܝܬܐ ܒܢܝܬܐ زن ، ܒܪܙܘܓܐ زوج همسر . ܫܘܬܦܐ ܐܢܬܬܐ .

حلیله – – ܬܗ

ܒܪܬ ܙܘܓܐ زوجه ܫܘܬܦܬܐ ܕܒܝܬܐ .

حلیم – ܗ ܢܝܚܐ

ܡܫܬܡܥܢܐ ، ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ فرمان بردار ، رام ܡܣܝܒܪܢܐ ، ܡܣܝܒܪܢܐ بردبار ܐܘ ܢܝܚܐ ܒܪܘܚܐ .

حلیه – ܗ ܫܡܗ

ܨܒܬܐ ، ܘܨܒܬܐ حلی ، ܐܘ ܕܡܘܬܐ ܕܦܪܨܘܦܐ ܕܐܢܫܐ ، ܕܡܘܬܐ ܕܦܪܨܘܦܐ ܘܓܘܫܡܐ ، قیافه .

حما – حمی – ܗ ܚܡܬܐ

ܚܡܝܡܘܬܐ ܗ . ܕ ܚܡܝܡܘܬܐ تب ܫܪܘܬܐ جشن .

ܣܘܪܝܝܐ : ܗ ܚܡܝܡܐ ܡܬܚܡܡܐ ܕ حما ...

ܚܡܝܡܐ تب .

حمار – ܗ ܚܡܪܐ

ܚܡܪܐ ، ܚܡܪܬܐ ܐܘ ܚܡܪܬܐ حماره . ܚܡܪܐ ، ܚܡܪܐ حمیر .

حماری – – ܝܐ

ܚܡܪܝܐ ، ܚܡܪܝܘܬܐ حماریه ، قضبه – ܚܡܪܐ ܕܚܡܪܐ .

حماست – ܗ ܚܡܣܬ

ܓܢܒܪܘܬܐ دلیری ، ܕܠܝܪܘܬܐ بهادری ܓܒܪܘܬܐ شجاعی . ܓܢܒܪܘܬܐ قهرمانی .

حماسه – ܗ ܚܡܣܗ

ܗܘܡܣܐ ܐܘ ܫܘܒܚܐ ܓܢܒܪܐ ، ܫܘܒܚܐ

ܓܢܒܪܐ .

حماض – ܗ ܚܡܨܐ

ܚܡܝܨܘܬܐ ترشك ، ܐܝܟ ܚܡܨܐ چکری ܚܡܨܐ ܐܝܟ ܚܡܝܨܐ .

حماضی – – ܝܐ

ܚܡܝܨܝܬܐ .

حماقت – ܗ ܚܡܩܬ

ܫܛܝܘܬܐ ، ܣܟܠܘܬܐ ܗܘܐ ، ܣܟܠܘܬ ܣܟܠܐ ، ܫܛܝܘܬܐ عباوت ، کندی کند ذهنی .

حمال – ܗ ܚܡܠܐ

ܫܩܘܠܐ ܗ . ܕ ܗܘ ܕܫܩܠ ܡܘܒܠܐ ܘܛܥܢܐ ܠܗ ܡܢ ܕܘܟܐ ܠܕܘܟܐ . ܐܘ ܟܪܘܟܬܢܐ زحمت کش .

حمالی – – ܝܐ

ܫܩܘܠܘܬܐ ܐܘ ܟܪܘܟܬܢܘܬܐ .

حمام – – ܡ

ܚܡܝܡܘܬܐ ، ܒܝܬ ܡܣܚܝܬܐ گرمابه . – کردن ܣܚܐ ، ܣܚܝܐ ܒܡܣܚܝܬܐ .

حمام – ܗ ܚܡܡ

ܡܘܬܐ مرگ .

حمام – ܗ ܚܡܡ

ܫܪܬܐ ܐܘ ܚܡܝܡܘܬܐ ܕܐܡܝܢܐ ܘܫܘܫܛܐ .

حمامه – ܗ ܚܡܡܗ حمام

ܝܘܢܐ کبوتر حمامات ܝܘܢܐ .

حمامی – ܗ ܚܡܡܝܐ

ܡܪܐ ܚܡܝܡܘܬܐ ، ܡܪܐ ܒܝܬ ܡܣܚܝܬܐ .

حمایت — ܚܡܵܝܼܬ

ܡܥܲܕܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܣܘܼܝܵܥܵܐ ، ܥܘܼܕܪܵܢܵܐ ، ܐܝܼܕܵܐ ܠܘܼܒܵܒܵܐ ، ܥܘܼܕܪܵܢܵܐ مساعدت ، یاری امداد ، کمك . — گر ܡܥܲܕܪܵܢܵܐ ، ܡܥܲܝܵܢܵܐ ، ܣܘܼܥܵܕܵܐ . — کردن ܥܕܵܪܵܐ .

حمائل — ܚܡܵܐܝܠ حمایل

ܚܲܡܵܝܠܵܐ ، ܚܲܒܠܵܐ دوال ܚܲܡܵܪܵܐ کمر ، ܙܘܼܢܵܪܵܐ زنار . — شمشیر ܚܲܡܵܝܠܵܐ ܕܣܲܝܦܵܐ ، ܚܲܒܠܵܐ ܕܣܲܝܦܵܐ .

حمائی — ܚܡܵܐܝܵܐ

ܡܚܲܡܝܵܢܵܐ ، ܚܲܡܝܵܢܵܐ حموی .

حمد — ܚܡܲܕ

ܡܫܲܒܚܵܢܘܼܬܵܐ ، ܫܘܼܒܚܵܐ تمجید ܫܘܼܒܚܵܐ درود ، ܬܘܼܕܝܼܬܵܐ مدح ܐܵܦ ܬܘܼܕܝܼܬ ܫܘܼܟܪܵܢܘܼܬܵܐ سپاس گذاری . — کردن ܫܲܒܘܼܚܹܐ ، ܫܲܒܘܼܚܵܐ ، ܬܘܼܕܝܼܬܵܐ .

حمدان — ܚܡܕܵܢ حمدون

ܟܘܼܪܵܐ ، ܓܒܲܪ ܓܲܒܪܘܼܬܵܐ ایر ، ذکر ، کیر .

حمدونه — ܚܡܕܘܼܢܵܗ

ܩܘܼܦܵܐ قرد ، بوزینه .

حمر — ܚܘܼܡܪ

ܣܘܼܡܵܩܵܐ ܝܢ ܣܘܼܡܵܩܵܐ ، ܚܲܡܪܵܢܵܐ ܕ احمر ܣܘܼܡܵܩܵܐ ܝܢ ܣܘܼܡܵܩܵܐ . حمراء ܣܘܼܡܵܩܘܼܬܵܐ ܝܢ ܣܘܼܡܵܩܘܼܬܵܐ .

حمر — ܚܘܼܡܵܪ

ܟܘܼܦܪܵܐ ܕܝܼܗܘܼܕ قفر الیهود ، ܙܦܬܵܐ زفت ، ܩܝܼܪܵܐ قیر .

حمره — ܚܘܼܡܪܵܗ حمرة

ܣܘܼܡܵܩܘܼܬܵܐ ܝܢ ܣܘܼܡܵܩܘܼܬܵܐ . — آور ܡܣܲܡܩܵܢܵܐ ܐܵܦ ܣܘܼܡܵܩܵܐ ܦܲܓܪܵܐ ، ܝܲܕ ܡܲܪܥܵܐ ܕܟܝܼܗ ܣܵܡܹܩ ܦܲܓܪܵܐ ܕܐܢܵܫܵܐ ، ܪܘܼܚܵܐ ܣܘܼܡܵܩܬܵܐ بادسرخ .

حمز — ܚܡܲܙ

ܚܘܼܪܦܵܢܘܼܬܵܐ ، ܚܪܝܼܦܘܼܬ ܓܘܼܡܪܵܐ تند مزگی ، تیزی .

حمس — ܚܡܲܣ

ܡܚܲܡܣܵܢܘܼܬܵܐ ، ܠܵܐ ܡܙܘܼܥܙܥܵܢܘܼܬܵܐ تزلزل ناپذیر .

حمص — ܚܡܲܨ

ܟܦܝܼܬܵܐ ، ܟܦܝܼܬܵܐ ܐܝܼܢ ܟܦܝܼܬܵܐ ܕܩܘܼܦܵܐ ، ܐܝܼܠܵܐ ܠܝܼ ܐܵܦ ܓܪܝܼܣܘܼܬܵܐ .

حمص — ܚܡܲܨ ܡܨ

ܚܡܨܵܐ ܗ . ܕ ܚܡܨܘܼܬܵܐ نخود .

حمصی — — ܚܡܨܵܐ

ܚܡܨܵܐ ܢܵܫܵܐ ، ܚܵܕ ܓܘܼܡܨܘܼܬܵܐ ، ܕܚܘܼܡܨܵܐ ܕܚܡܨܵܐ ، ܕܚܵܕ ܓܘܼܡܨܘܼܬܵܐ .

حمض — ܚܡܲܙ

ܚܡܨܵܐ ، ܚܘܼܡܨܵܐ معنی ܕܚܡܝܼܥܘܼܬܵܐ حموضت .

حمق — ܚܘܼܡܩ

ܫܛܝܘܼܬܵܐ ، ܡܣܲܟܠܘܼܬ ܗܘܼܢܵܐ ܣܲܟܠ حماقت ، حمقاء ܫܛܝܹܐ .

حمل ـ ܚܡܠ

(1) ܡܫܩܠܐ ، ܡܥܒܪܢܐ ، ܡܘܒܠܐ نقل ، ܛܥܢܐ ܕܫܩܝܠܘܬܐ ، ܕܛܥܘܢܐ بارکشتی .

(2) ܒܛܝܢܘܬܐ ، ܒܛܢܘܬܐ حاملگی .

(3) ܛܥܘܢܝܘܬܐ ܕܡܘܒܠܐ ، ܕܡܥܒܪܢܐ ، ܕܝܠܬܐ . ـ و نقل ܡܫܩܠܐ ܝܢ ܡܥܒܪܢܐ ܡܘܒܠܐ . وسائل ـ و نقل ܘܪ̈ܝܫܐ ܕܡܥܒܪܢܐ ܡܘܒܠܐ . ـ کردن ܫܩܠܐ ، ܥܒܪܐ ، ܛܥܘܢܐ . ـ گرفتن ، برداشتن ܒܛܢܬܐ ، ܗܘܐ ܒܛܢܬܐ حامله ، آبستن شدن . ـ کاذب ܒܛܢܘܬܐ ܕܓܠܘܬܐ وضع حمل ܡܠܕܢܘܬܐ ، ܡܘܠܕܢܘܬܐ (ܕܝܠܕܘܬܐ) . وضع ـ کردن ܡܠܕܐ (ܕܝܠܕܐ). وضع ـ قبل از موعد طبیعی ܡܠܕܢܘܬܐ ܒܓܝܪܘܬܐ ، ܕܡܩܕܡ ܙܒܢܐ .

حمل ـ ܚܡܠ

ܐܡܪܐ ، ܒܪ ܥܢܐ بره ܐܦ ܚܕ ܡܢ ܡܠܘܫ̈ܐ برج اسمانی ، ܗܘ ܡܠܘܫܐ برج حمل . لسان الحمل ܠܫܢ ܐܡܪܐ ، ܠܫܢܐ بار هنگ . ܣܡܐ ܡܠܝܬܐ .

جمل ـ ܓܡܠ

ܛܥܢܐ ، ܡܘܒܠܐ بار ، احمال ܛܥܢ̈ܐ ، ܡܘܒ̈ܠܐ .

حمله ـ ܚܡܠܗ

(1) ܫܠܝܛܘܬܐ ، ܛܘܪܦܐ ، ܛܪܘܕܐ ، ܛܪܘܕܘܬܐ هجوم ، يورش . ـ کردن ܫܠܛܐ ، ܛܪܦܐ ܚܝܠ ܛܪܘܕܐ .

(2) ܚܢܩܐ ܕܡܫܘܛܘܬܐ ، ܢܦܠܐ صرع .

حموضت ـ ܚܘܡܘܙܬ

ܚܡܝܥܘܬܐ ، ܚܡܝܥܐ حمض .

حمول ـ ܚܘܡܘܠ

ܡܣܝܒܪܢܐ ، ܡܣܝܒܪܢܐ ، ܡܫܬܒܩܢܐ ܡܬ ـ ܡܣܝܒܪܢܐ حليم ، صابر ، بردبار فرمان بردار .

حموله ـ ـ ܚܡܘܠܗ

ܚܝܘܬܐ ܛܥܘܢܬܐ ، ܚܝܘܬܐ ܕܛܥܢܐ ، ܒܥܝܪܐ دابه ، بهيمه .

حموى ـ ܚܡܘܝ

ܚܡܝܡܐ ، ܚܡܝܡܬܐ حمائی . ܚܘܡܐ ، ܛܝܢܐ ܚܡܝܡܐ .

حميت ـ ܚܡܝܐܬ

ܪܓܘܬܐ ، ܚܣܝܕܘܬܐ ، ܪܓܫܐܝܬ ܚܣܝܢܐܝܬ ܚܡܝܡܘܬܐ حرارت . با ـ ܚܡܝܡܐܝܬ .

حميد ـ ܚܡܝܕ

ܡܫܒܚܐ ، ܡܫܒܚܐ ، ܫܒܝܚܐ ، ܡܫܬܒܚܢܐ ، ܡܫܒܚܢܐ ، ܫܘܐ ܠܫܘܒܚܐ ܕܝܠܬܢܝܬܐ ܡܫܒܚܬܐ اوصاف حميده .

حميل ـ ܚܡܝܠ

ܫܩܝܠܐ ، ܥܡܝܠܐ ، ܠܘܒܠܐ .

حميم ـ ـ ܡ

(1) ܡܝܐ ܚܡܝܡܐ .

(2) ܚܡܝܡܐ ، ܚܣܝܢܐ گرم ܚܡܝܡܘܬܐ حميمه .

حناء ـ ܚܢܐ

ܣܡܐ ܐܦ ܠܝܠܝܐ ܕܨܘܒܥܐ . ـ گذاشتن ، بستن ܡܫܚܐ ܣܡܐ .

حناطت ـ ܚܢܐܛܬ

ܚܛܝܬܘܬܐ .

حنان ـ ܚܢܐܢ

ܚܢܢܐ ، ܪܚܡܢܐ .

حنان – ܚܲܢܵܢ
ܚܢܵܢܵܐ، ܡܪܲܚܡܵܢܵܐ.

جنائی – ܓܲܢܵܝܵܐ حنایی
ܚܢܵܢܵܐ، ܕܚܸܢܵܐ. ܚܢܵܢܵܐ، ܕܚܘܡܪܵܐ، ܕܟܘܪܵܐ ܕܚܸܢܵܐ.

حنث – ܚܸܢܬ
ܚܘܼܒܵܬ݂ܵܐ احناث. ܚܸܛܵܗܵܐ، ܚܛܵܗܵܐ.

حنجره – ܚܲܢܓܸܪܵܗ حنجر
ܚܢܵܩܘܼܬ݂ܵܐ، ܚܲܠܩܘܼܡܬܵܐ حلقوم.

حنجری – ܓܪܵܝܵܐ
ܚܢܵܩܘܼܬ݂ܵܢܵܝܵܐ، ܚܲܠܩܘܼܡܵܢܵܝܵܐ.

حنظل – ܚܲܢܙܲܠ
ܦܩܘܼܥܵܐ ܕܚܘܼܪܵܐ.

حنف – ܚܲܢܲܦ
ܦܘܼܟܵܐ، ܦܬܝܼܠ ܪܸܓ݂ܠܵܐ.

حنك – ܚܲܢܲܟ
ܚܸܟܵܐ كام ܗ. ܕ ܡܲܢܵܬ݂ܵܐ ܚܸܟܵܢܵܝܬܵܐ ܕܦܘܼܡܵܐ ܕܦܘܼܡܵܐ، ܐܲܓܲܪ ܦܘܼܡܵܐ سقف الحلق، سقف دهن.
عظم – ܓܲܪܡܵܐ ܕܚܸܟܵܐ.

حنکی – ܚܲܢܲܟܝܼ
ܚܸܟܵܝܵܐ.

حنوط – ܚܲܢܘܼܛ
ܚܢܵܛܬ݂ܵܐ، ܐܲܒ݂ ܚܢܵܛܬ݂ܵܐ، ܚܢܵܛܵܐ. – کردن
ܚܢܵܛܵܐ.

حنين – ܚܲܢܝܼܢ
ܚܢܝܼܢܘܼܬ݂ܵܐ.

جواء – ܓܘܵܐܲܠ
ܗܵܘܵܐ، ܐܵܪ ܕܐܲܓܪܵܐ ܐܲܥܠܵܝܵܐ.

حواری – ܚܲܘܵܪܝܼ
ܫܠܝܼܚܵܐ، ܬܲܠܡܝܼܕܵܐ ܕܡܵܪܲܢ، حواریون ܫܠܝܼܚܹ̈ܐ، ܬܲܠܡܝܼܕܹ̈ܐ ܕܡܵܪܲܢ.

حواس – ܚܲܘܵܣ
(1) ܪ̈ܓ݂ܝܼܫܵܐ. – پنجگانه ܚܲܡܫܵܐ ܪ̈ܓ݂ܝܼܫܵܐ
حواس حمسه.
(2) ܗܵܘܢܵܐ، ܡܲܕܥܵܐ، ܬܘܼܪܥܝܼܬ݂ܵܐ. – پرت
ܬܪܝܼܕ ܗܵܘܢܵܐ، ܫܠܝܼܠ ܡܲܕܥܵܐ. – پرتی
ܬܪܝܼܕܘܼܬ݂ ܗܵܘܢܵܐ. ܫܠܝܼܠܘܼܬ݂ ܡܲܕܥܵܐ.

حواصیل – ܚܲܘܵܨܝܼܠ حواصل
ܗܲܩܵܐ، ܘܦܘܼܩܵܠ، ܦܲܬܵܐ ܬܪܝܼܨ ܪ̈ܓ݂ܝܼܫܵܐ حقار.

حواله – ܚܲܘܵܠܹܗ
(1) ܫܛܵܪ ܚܲܠܦܵܐ، ܫܛܵܪ ܕܡܲܩܪܵܐ برات، چك
(2) ܓܘܼܒ݂ܠܵܢܵܐ امانت. – کردن ܫܲܠܸܡܵܐ
ܫܛܵܪ ܚܲܠܦܵܐ، ܓܘܼܒ݂ܠܵܐ.

حوالی – ܠܵܝ
ܚܕܵܪܵܐ، ܚܕܵܪܝܼ، ܚܕܵܪܵܝܵܐ توابع ܚܕܵܪܹ̈ܐ
ܡܕܝܼܢܬ݂ܵܐ حوالی شهر.

حور – حوری – ܚܘܼܪ، ܚܘܼܪܵܐ
ܚܘܼܪܵܐ.

حوزه – ܚܲܘܙܹܗ
ܚܘܼܕܵܪܵܐ، ܡܲܘܬܒ݂ܵܐ، ܫܘܼܠܛܵܢܵܐ. – انتخابی
ܡܲܘܬܒ݂ܵܐ ܓܘܼܒ݂ܝܵܢܵܐ.

حوش – ܚܰܘܫ

ܒܪܐ، ܫܘܪܝܬܐ حصار ܦܘܪܐ ساحت، ܓܕܪܬܐ حیاط. احواش ܒܪ̈ܐ.

حوصله – ܚܘܨܠܗ

(1) ܦܫܘܟܐ ܕ ܬܪܢܓܠܬܐ چینه دان.

(2) ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ صبر صبوری، ܡܣܝܒܪ-ܢܘܬܐ برد باری.

(3) ܦܪܡܝܬܐ فهم ܡܕܪܟܢܘܬܐ استدراك. از حوصلهٔ بشر خارج است ܠܥܠ ܡܢ ܦܪܡܝܬܐ ܕ ܡܕܪܟܢܘܬܐ ܕܒܪܢܫܐ ܝܠܗ.

(4) ܡܢܝܚܢܘܬܐ میل، تمایل. امروز حوصلهٔ کار کردن را ندارم ܠܝܬ ܠܝ ܝܘܡܢ ܡܢܝܚܢܘܬܐ ܠܦܘܠܚܢܐ. – کردن ܣܝܒܪܐ، ܣܒܠܐ. قدری – داشته باش ܗܘܝ ܠܟ ܩܠܝܠ ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ. ܓܐ ܐܡܝܢ ܐܦ ܗܘܝ ܠܟ ܦܫܘܟܐ ܕ ܬܪܢܓܠܬܐ. با – ܡܣܝܒܪܢܐ، ܡܣܝܒܪܢܝܬ. بی – ܠܐ ܡܣܝܒܪܢܐ.

حوض – ܚܰܘܙ

ܓܘܡܐ، ܐܓܢܬܐ ܕܡܝ̈ܐ حیاض ܓܘܡ̈ܐ.
– آبتنی ܓܘܡܐ ܕܣܚܝܐ.

حول – ܚܰܘܠ

(1) ܚܝܠܐ.

(2) ܚܘܠܢܘܬܐ، ܡܣܚܪܢܘܬܐ لوچی ܘܥܝܢܐ ܚܘܠܬܐ کج، کژ چشمی ܚܘܠܢܘܬܐ.

حول و حوش – ܚܰܘܠ ܘ ܚܰܘܫ

ܣܚܪܐ، ܣܚܪܢܐ، ܚܕܪ̈ܢܐ حوالی توابع ܦܢܝ̈ܬܐ حومه.

حوله – ܚܘܠܗ

ܐܪܒܝܐ، ܡܫܘܐ ܠܢܘܫܦܐ ܕܐܝܕ̈ܐ. – ای

ܕܐܪܒܝܐ، ܕܡܫܘܐ.

حولی – ܚܘܠܝ

ܒܪܐ حوش، ܓܕܪܬܐ حیاط، ܕܪܬܐ.

حومه – ܚܘ ܡܗ

ܦܢܝܬܐ، ܦܘܠܚܢܐ.

حومه –

ܠܡܘܬܐ ܗ. ܕ ܦܠܚܬܐ ܣܓܕܬܐ ܡܩܪܒܬܐ، ܠܐܘܪܚܐ ܦܡܩܪܒܬܐ. – نشین ܠܡܘܬܐ، ܬܚܝܬ ܠܡܘܬܐ. – ای ܠܡܘܬܐ، ܕܠܡܘܬܐ.

حی – ܚܝ

ܚܝܐ زنده، ܐܠܗܐ ܚܝܐ الحی.

حیاء – حیا – ܚܝܐ

ܒܗܬܬܐ، ܢܟܦܘܬܐ، ܟܘܡܪܢܘܬܐ آزرم ܒܗܬܬܐ خجالت ܢܟܦܘܬܐ شرم. – کردن ܒܗܬܐ، ܗܘܐ ܒܗܬܢܐ با حیاء، ܗܘܐ ܢܟܦܐ. بی – ܠܐ ܢܟܦܐ، ܦܪܨܐ، ܦܠܝܓܐ.

حیات – ܚܝܐܬ

ܚܝ̈ܐ، ܚܝܘܬܐ ܗ. ܕ ܡܫܚܐ ܕܚܝ̈ܐ ܚܝܐ ܡܫܪܪܬܐ. – داشتن ܚܝܐ، ܗܘܐ ܚܝܝܐ، ܗܘܐ ܚܝܐ. – ابدی ܚܝܘܬܐ ܠܥܠܡ ܕܠܐ ܣܟܐ، ܡܫܡܫܢܘܬܐ سرمدی. – دادن ܡܚܝܢܐ، ܝܗܒܐ ܚܝ̈ܐ.

حیاتی – ܚܝܐܬܝ

ܚܝܘܬܢܝܐ، ܚܝܐ.

حیاط – ܚܝܐܛ

ܓܕܪܬܐ.

حیث – ܚܝܬ

ܦܢܝܬ بابت ܡܢ ܦܢܝܬ از حیث ܡܢ ܟܠ ܦܢܝܬ از هر حیث .

حیثیت – ܚܝܬܝܘܬܐ

ܕܝܒܘܬܐ ، ܫܒܝܚܘܬܐ اشتهار .

حیران – ܚܝܪܢ

ܬܡܝܗܐ ، ܬܡܝܗܐ ، ܕܡܝܗܐ متحیر ، متعجب . – شدن ܬܡܗ . ܬܘܪ ܐܢܐ ܒܬܘܡܗܝܐ ܕܝܕܥܬܝ .

حیرانی – – ܝܐ

ܬܡܝܗܘܬܐ .

حیرت – ܚܝܪܬ

ܬܗܪܐ ، ܬܡܗܐ تحیر ، ܬܡܗܐ . – کردن ܬܗܪ . – افزا ، انگیز ܡܬܡܗܢܐ . – زده ܬܡܝܗܐ . – زدگی ܬܡܝܗܘܬܐ .

حیز – ܚܝܙ

ܕܘܟܬܐ ، ܬܚܘܡܐ ، ܓܒܐ . این از حیز امکان بیرون است ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܟܚܘܬܐ ܝܠܗ . ܕ ܠܒܪ ܡܢ ܬܚܘܡܐ ܕܡܫܟܚܘܬܐ ܝܠܗ . ܕ ܠܐ ܝܠܗ ܡܬܡܨܝܢܐ .

حیض – ܚܝܙ

ܕܫܬܐ ܝܠܗ . ܕ ܕܡܐ ܕܢܫܐ ܕܦܠܛܐ ܡܢ ܢܫܐ ܐܝܟ ܕܝܢܐ ܕܢܫܐ ܛܡܬ طمث .

حیطه ܚܝܛܗ

ܕܪܬܐ حوش ܚܕܪܢܘܬܐ حصار ܦܪܘܬܐ ساحت .

حیف – ܚܝܦ

ܡܫܟܚܘܬܐ ، ܚܣܪܐ اسفا ܡܫܟܚܝܢ ܐܢ ܚܣܪܐ . ܒܟܠܐ ܕܚܝܠܗ ܚܝܐ حیف که زنده نماند .

– و میل ܡܫܩܠܬܐ ܕܡܐ ، ܓܢܒܘܬܐ اختلاس ܡܫܩܠܐ ܠܗ ܠܕܝܠܗ ܕܡܠܟܘܬܐ مال دولت را حیف و میل کرد .

حیله – ܚܝܠܗ

ܡܟܝܠܘܬܐ ، ܢܟܝܠܘܬܐ (ܒܡܥܠܬܐ ܕܒܝܫܬܐ معنی بد) ܕܟܝܠܘܬܐ ، ܡܟܪܟܘܬܐ . – کردن ܢܟܠ ، ܥܒܕ ܢܟܠܐ . – باز ܡܟܝܠܐ حیله ساز ، گر ، کار . – جنگی ܢܟܠܐ ܕܩܪܒܐ ، ܕܡܩܪܒܐ .

حین – ܚܝܢ

ܥܕܢܐ وقت ، ܙܒܢܐ زمان ܡܬܚܡܐ مدت ܐܬܪܐ ، ܐܬܚܡܐ اثناء . ܒܡܬܚܡܐ ܕܡܡܠܠܐ ܐܢ ܕܡܡܠܠܘܬܐ در حین گفتگو ܒܥܕܢܐ ܕܐܙܠܬܐ در حین رفتن ܡܢ ܥܕܢܐ ܠܥܕܢܐ ، ܡܢ ܙܒܢܐ ܠܙܒܢܐ حینا بعد حین .

حیوان – ܚܝܘܢ

(1) ܚܝܘܬܐ ، ܒܥܝܪܐ بهیمه ، دابه ܚܝܘܬܐ حیوانات .

(2) ܚܝܐ . آب – ܡܝܐ ܕܚܝܐ .

(3) ܚܝܐ جاندار ، زنده . – ناطق ܚܝܘܬܐ ܡܠܝܠܬܐ ܘ ܕ ܒܪܢܫܐ . – اهلی ܚܝܘܬܐ ܒܝܬܝܬܐ ܐܢ ܒܝܬܝܬܐ . – وحشی ܚܝܘܬܐ ܕܒܪܐ ܚܝܐ ܕܝܒܪܐ . – پستاندار ܚܝܘܬܐ ܬܕܝܢܝܬܐ . – درنده ܚܝܘܬܐ ܛܪܘܦܬܐ ܐܢ ܒܪܘܫܬܐ . – خزنده ܚܝܘܬܐ ܪܚܫܬܐ ܐܢ ܪܚܫܘܬܐ . – ذره بینی ܚܝܘܬܐ ܙܥܘܪܬܐ – خاکی ܚܝܘܬܐ ܕܝܒܫܐ . – آبی ܚܝܘܬܐ ܕܡܝܐ . – خاکی و آبی یا ذوجنبتین ܚܝܘܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܚܝܐ . – علف خوار ܚܝܘܬܐ ܕܐܟܠܐ ، ܕܥܣܒܐ علوفه ܘ . ܕ ܚܝܘܬܐ ܕܐܟܠܐ ܥܣܒܐ . – گوشتخوار ܚܝܘܬܐ ܕܒܣܪܐ ܘ . ܕ ܐܟܠܐ

ܒܝܼܫܵܐ . — گیاهی یا نباتی ܚܲܝܘܵܬܵܐ ܝܲܪܩܵܢܵܝܬܵܐ (ܙܘܿܐܘܿܦܝܼܛܵܐ) . — چهار پا ، دو پا ܚܲܝܘܵܬܵܐ ܕܐܲܪܒܲܥ ܪ̈ܓܠܹܐ ، ܕܬܪ̈ܬܹܝܢ ܪ̈ܓܠܹܐ . — چهار ، دو دست ܚܲܝܘܵܬܵܐ ܕܐܲܪܒܲܥ ܐܝܼ̈ܕܹܐ ، ܕܬܪ̈ܬܹܝܢ ܐܝܼ̈ܕܹܐ . — ذیفقار ܚܲܝܘܵܬܵܐ ܦܲܩܵܪܵܢܵܝܬܵܐ ܚܝܵܐ ܕܣܘܼܡܵܩܵܐ ܐܝܼܬܹܗ̇ . — سم دار ܚܲܝܘܵܬܵܐ ܐܲܪܣܵܢܵܝܬܵܐ . شرح حیوانات ܬܘܼܪܵܨܵܐ ܚܲܝܘܵܬ̈ܐ (ܙܘܿܐܘܿܓܪܵܦܝܼܵܐ) طبقه بندی حیوانات ܦܘܼܪܵܫܵܐ ܚܲܝܘܵܬ̈ܐ (ܙܘܿܐܘܿܬܵܟܣܝܼܵܐ) . — پرست ܦܵܠܵܚ ـ ܚܲܝܘܵܬ̈ܐ . — پرستی ܦܘܼܠܚܵܢ ܚܲܝܘܵܬ̈ܐ (ܙܘܿܐܘܿ ـ ܠܵܛܪܝܼܵܐ) . — شناس ܝܵܕܘܿܥ ܚܲܝܘܵܬ̈ܐ . — شناسی ܝܼܕܲܥܬ ܚܲܝܘܵܬ̈ܐ (ܙܘܿܐܘܿܠܘܿܓܝܼܵܐ) .

حیوانی — ܚܲܝܘܵܢܵܝܵܐ
ܚܲܝܘܵܬܵܢܵܝܵܐ ، ܒܥܝܼܪܵܝܵܐ ، ܒܪܝܼܪܵܝܵܐ .

حیوانیت — — ܬܵܐ
ܚܲܝܘܵܬܵܢܘܼܬܵܐ ، ܒܥܝܼܪܘܼܬܵܐ .

حیه — ܗܹܐ ܚܝܘܹܐ
ܚܘܼܝܵܐ ܐܘܿ ܚܘܼܝܵܐ حیات ܚܘܼ̈ܘܵܬܵܐ .

خ

خ — ܟ݂ܹܐ ، ܟ݂ܹܬ
ܐܵܬܘܼܬܵܐ ܕܐܲܠܦܒܹܝܬ ܕܦܵܪܣܵܝܵܐ ܘܥܲܪ̈ܒܵܝܹܐ ܦܪܝܼܫܬܵܐ .

خا — ܟ݂ܹܬ
ܥܲܠܝܼܬܵܐ ، ܓܲܪܓܪܬܵܐ بالوعه ، بلعوم ܦܘܼܡܵܝܵܐ بـارگین ، گنداب‌رو ، زهـکش . ܓܘܼܪܵܒܵܐ ܕܡܲܝܵܐ ܛܲܢܦܵܐ ܡܵܐ ܕܡܲܝܵܐ ܕܒܲܝ̈ܬܵܐ ܚܲܡܝܼܪܹܐ .

خاتم — — ܚܵܬܡ
(1) ܚܵܬܡܵܐ .
(2) ܥܸܙܩܬܵܐ ܡܚܲܬܡܬܵܐ .

ܚܬܡܐ ܡܠܟܢܝܐ چرغان ، خاتم ملوكانه ـ كار ، بند ، ساز ܦܠܚܐ ܕܒܝܬܐ ܚܬܝܡܬܐ . ـ كارى ، بندى ، سازى ܦܘܠܚܢܐ ܕܒܝܬܐ ܚܬܝܡܬܐ . جبهٔ ـ ܦܪܨܘܦܐ ܕܒܝܬܐ ܚܬܝܡܬܐ خواتم ܚܬܝܡܬܐ .

خاتم ـ ـ ܚܬܡ

ܡܚܬܡܢܐ ، ܐܚܪܝܐ . ـ الانبياء ܐܚܪܝܐ ܕܢܒܝܐ .

خاتمه ـ ـ ܚܬܡܬܐ

ܚܘܬܡܐ . ـ دادن ܚܬܡܐ ، ܫܘܠܡܐ ܥܒܕܘܢܐ ܘܫܠܡܬܐ ܠܡܫܠܡܘ . ܠܡܫܠܡ . نطقش را ـ داد ܚܬܡܗ ܠܡܫܠܡܘܬܗ . ـ يافتن ܥܒܕܐ ܚܬܡܐ ، ܫܠܡ . . ـ كلام ܚܘܬܡ ܡܠܬܐ ، ܚܘܬܡ ܡܫܠܡܢܐ . ـ نمايش ܚܘܬܡ ܚܙܘܐ .

خاتن ـ ـ ܚܬܢ

ܟܠܘܬܐ ، ܓܘܪܐ ختان .

خاج ـ ـ ܨܠ

ܙܩܝܦܐ ، ܨܠܝܒܐ صليب . ـ زدن ܙܩܦܐ ، ܨܠܝܒܐ . ـ پرست ܣܓܕ ܙܩܝܦܐ ، ܣܓܕ ܨܠܝܒܐ ، ܕܒܝܬ ܡܫܝܚܝܐ ܡܚܝܫܢܐ . ـ شوران ، شويان ܚܕܐ ܥܐܕܐ ، ܥܠ ܫܡܐ . ܥܐܕܐ ܕܒܝܗ ܡܥܡܕܝܢ ܒܡܝܐ ܨܠܝܒܐ ܒܝ ܙܩܝܦܐ ܠܗ ܡܝܐ .

خادع ـ ـ ܓܠܒ

ܓܠܘܒܐ ، ܕܓܠܐ . ܟܕ ܓܠܒܐ .

خادم ـ ـ ܚܕܡ

ܚܕܡܐ ܒܝ ܚܕܡܬܐ ܫܡܫܐ ܒܝ ܚܕܡܬܐ (ܚܕܡܬܐ) خادمه ܗ . ܒ ܡܫܡܫܢܐ ، ܡܫܡܫܢܝܬܐ . ܐܘ ... ܥܒܕܐ عبد . ܐܘ ... ܦܘܠܚܢܐ خواجه . ـ كليسا يا مسجد ܥܒܕܐ خدم ܚܕܡܬܐ .

خاده ـ ـ ܓܕܗ

ܠܒܐ ܒܝ ܓܕܐ پارو .

خار ـ ـ ܟ

(1) ܟܘܒܐ ܒܝ ܟܘܒܐ . ܟܘܒܬܐ شوك ܟܘܒܐ ܚܘܒܐ بادآورده ـ شتر ܟܘܒܐ ܕܓܡܠܐ ـ دار ، ناك ܟܘܒܢܐ ܒܝ ܟܘܒܐ ، ܟܘܒܢܝܐ . ـ بست ܣܝܓܐ ܕܟܘܒܐ . ـ بن ܥܩܪܐ ܕܟܘܒܐ . ـ پشت ܟܘܒܢܝܬܐ ، ܩܘܦܕܐ قنفذ . ـ خسك ܚܡܘܨ ܗ . ܒ ܟܘܒܐ ܚܘܒܢܝܐ . ـ زار ܕܘܟܐ ܒܝ ܟܘܒܐ ܗ . ܒ ܟܘܒܬܐ ܟܘܒܢܝܬܐ . ـ ماهى ܟܘܒܐ ܕܢܘܢܐ . (2) ܟܘܠܡܬܐ ، ܟܠ ܦܘܠܓܐ . كيسو . ـ شده ܚܡܐ ܟܘܠܡܬܐ .

خارا ـ ـ ܚܪܐ

ܟܐܦܐ ، ܕܝܘܐ ܚܘܪܬܐ . ـ گوش ܚܪܫܬܐ ، ܕܚܪܬܐ ܚܪܝܬܐ .

خاراندن ـ ـ ܚܪܢ خارانيدن

ܚܟܟܐ ܒܝ ܚܟܝܟܐ .

خارايى ـ ـ ܝܐ

ܟܐܦܢܝܘܬܐ ، ܩܫܝܘܬ ܟܐܦܐ .

خارج ܗ ܦܠܛ

ܠܒܪ بيرون ܒܪܝܐ بيرونى ، خارجى . ـ از شهر ܠܒܪ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ . ـ كردن ܦܠܛܐ ، ܛܪܕܐ ܛܪܕܐ بيرون كردن ، طرد كردن . ܐܘ ܛܪܕܐ ܠܒܪ . ـ شدن ܦܠܛܐ ، ܦܩܬܐ ܠܒܪܝܐ .

ܠܒܪܝܐ . ـ از مرکز ܠܒܪ ܡܢ ܡܨܥܬܐ ، ܠܒܪ ܡܢ ܡܬܚܡܐ . ـ از حد ܠܒܪ ܡܢ ܬܚܘܡܐ ، ܒܠܐ ܬܚܘܡܐ بی حد . ـ از قوهٔ بشر ܠܒܪ ܡܢ ، ܠܒܪ ܡܢ ܚܝܠܐ ܐܢܫܝܐ . ـ از طبیعت ܠܒܪ ܡܢ ، ܠܒܪ ܡܢ ܟܝܢܐ . از ـ ܡܢ ܠܒܪ . بطرف ـ ܠܓܒܐ ܠܒܪ .

خارجه ـ ـ ܚܪܓܗ

ܕܠܒܪܝܐ ، ܢܘܟܪܝܐ اجنبی ، ܒܪܝܐ . ممالك ـ ܐܬܪܘܬܐ ܕܠܒܪ . امور ـ ܨܒܘܬܐ ܒܪܝܐ ، ܢܘܟܪܝܐ . وزارت امور ـ ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܨܒܘܬܐ ܢܘܟܪܝܐ ܝܢ ܒܪܝܐ (ܕܠܘܩܒܠ) .

خارجی ـ ـ ܚܪܓܝ

ܒܪܝܐ . استعمال ـ ܡܦܠܚܢܘܬܐ ܒܪܝܬܐ ܝܢ ܡܦܩܢܐ ܒܪܝܐ . ܐܘ ܕܠܒܪܝܐ ، ܢܘܟܪܝܐ .

خارچینه ـ ـ ܚܪ ܚܝܢܗ

ܡܠܡܠܡܐ موچینه . ܡܠܡܠܐ انبر .

خارش ـ ܚܪ ܪܫ

ܚܪܘܟܬܐ . ܐܘ ܚܟܘܟܬܐ حکه . ـ کردن ܚܟܟ . خاریدن . ـ دار ܚܟܘܟܐ .

خارق ـ ـ ܚܪܩ

ܫܪܘܝܐ ، ܦܣܘܩܐ ، ܝܢ ܕܡܦܪܩܐ ܕ خارج از ܠܒܪ ܡܢ ܗܘ ܡܥܝܕܐ ܡܥܒܕܢܐ ܝܢ ܒܪܐ : ـ العاده ܠܒܪ ܡܢ ܥܝܕܐ عادت ܠܒܪ ܡܢ ܥܝܕܐ ، ܬܕܡܘܪܬܐ ܕܟܝܢܐ . ـ طبیعت ܠܒܪ ܡܢ ܟܝܢܐ ، ܬܕܡܘܪܬܢܝܐ . خوارق ܬܕܡܘܪܬܐ ܗ . ܕ ܥܝܕܐ ܕܝܠܗ ܬܕܡܘܪܬܐ ܕܟܝܢܐ . ܡܕܡܝܢܐ ܠܒܪ ܡܢ ܥܝܕܐ .

خارك ـ ـ ܚܪܟ

ܕܩܕܩܐ ، ܬܡܪܐ ܕܩܐ . ܕܩܐ ، ܬܡܪܐ ܝܒܝܫܐ .

خارو ـ ـ ܚܪܘ

ܬܪܥܐ ܕܩܘܪܐ .

خاریدن ـ ـ ܚܪܝ ܕܢ

ܚܟܟܐ .

خـاز ـ ـ ܚܙ

ܩܨܝܐ ، ܦܬܟܘܪܐ ܗ . ܕ ܟܐܦܐ ܡܦܬܠܬܠܬܐ خلل و فرج دار ܡܦܬܠܬܠܐ سنگ پا . ܐܘ ܟܐܦܐ ܝܢ ܥܘܩܐ چرك .

خازف ـ ـ ܚܙܦ

ܦܚܪܐ خزنده ܪܚܫܐ غزنده ، ܪܚܫܢܐ .

خازن ـ ـ ܚܙܢ

ܓܙܒܪܐ ܝܢ ܓܙܒܪܐ خزانه دار .

خازوق ـ ـ ܚܙܘܩ

ܣܟܬܐ میخ چوبی ܗܘ ܕܩܒܥܝܢ ܠܗ ܥܠ ܩܝܣܐ .

خاست ـ ـ ܚܣܬ

ܩܝܡܬܐ ، ܩܝܡܬܐ .

خاستن ـ ܚܣ ܬܢ

ܩܝܡܐ ، ܩܡܐ ܠܥܠܐ .

خاسته ـ ـ ܚܣܬܗ

ܩܝܡܐ .

خاسر ـ ܚܣܪ

ܚܣܝܪܐ ، ܗܘ ܕܚܣܪ ܚܘܣܪܢܐ خسران .

خاشاك ـ ـ ܚܫܟ خاش

ܩܫܐ ، ܩܫܐ ، ܩܫܐ خرده چوب ܩܫܐ ܕܩܝܣܐ ذره ، خس .

خاشع – – ܚܫܝܥ

ܡܟܝܟܐ ، ܡܫܥܒܕܐ ، ܡܬܟܬܟܐ خاضع .

خاشی – – ܚܫܝ

ܣܘܝܕܐ ، ܚܫܝܫܬܐ ، ܙܕܘܥܬܐ ترسو .

خاص – – ܚܨ

(1) ܕܝܠܢܝܐ ، ܡܢܬܐ ، ܘܕܝܠܢܝܐ مخصوص ، مختص . ܚܫܝ چابی طعمی – دارد ܓܐܝܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܝܟ ܛܥܡܐ ܘܕܝܠܐ .

(2) ܡܫܢܝܐ ، ܦܪܝܫܬܐ ، ܡܘܡܟܢܐ . اسم – ܫܡܐ ܡܘܡܟܢܐ ، ܡܫܢܝܐ .

(3) ܡܝܬܘܡܐ اصیل ܒܪ ܛܘܗܡܐ اعلی نژاد . ܒܪܝܪ ܛܘܗܡܐ نجیب .

(4) ܡܩܕܫܐ مقدس ، ܩܕܝܫܐ . – خدا ܩܕܝܫܐ ܠܐܠܗܐ . – کردن ܩܕܫܬܐ خاصان ܪܘܪܒܢܐ اعیان ، اشراف ، خواص ܕܝܠܢܝܬܐ ܡܝܬܪܘܬܐ فضائل . ܡܢܝܢ ܡܫܬܪܪܢܐ ܕ خاص .

خاصة – – ܚܨܨܐ

ܕܝܠܢܝܬ ، ܘܕܝܠܢܝܬ ، ܡܝܬܪܢܝܬ ، ܡܢܬܢܝܬ مخصوصاً .

خاصره – – ܚܨܪܗ

ܡܫܪܐ ܗ . ܕ ܡܢܬܐ ܕܦܓܪܐ ܕܫܪܘܐ . خواص ܡܫܪܝܐ . لکن – ܠܚܡܐ ܕܡܫܪܘܬܐ ܡܢ ܡܬܚܙܝܬܐ ܕܡܫܪܘܬܐ .

خاص کتان – – ܚ ܟܬܢ

ܟܬܢܐ ܕܩܝܛܐ .

خاصه – – ܚܨܗ

ܕܝܠܢܝܬܐ ، ܡܝܬܪܘܬܐ ܣܓܝܐܐ خاصیت ܕܡܫܢܝܐ ܕܝܠܟܘܢ خاص ܚܫܝ : این از وظایف خاصهٔ شما است ܗܕܐ ܚܕܐ ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܠܢܝܐ ܗܘ . ܐܢܐ ، ܪܘܪܒܢܐ ، ܡܝܬܪܢܐ ، ܡܝܬܪܢܝܐ اشراف ، خاصگان ، ܪܘܪܒܢܐ ، ܡܝܬܪܢܝܐ اعیان . ܚܫܝܒܐ ܕܝܠܢܐ . خواص ܕܝܠܢܝܬܐ . ܡܝܬܪܘܬܐ فضائل .

خاصیت – – ܚܨܝܬ

ܕܝܠܢܝܬܐ ، ܚܫܝܫܘܬܐ ܘܕܝܠܢܝܬܐ ܕܡܢܬܐ ، ܡܝܬܪܘܬܐ فضیلت ، خصائص ، خاصیات ܕܝܠܢܝܬܐ . – مخصوص ܕܝܠܢܝܬܐ ܘܕܝܠܢܝܬܐ . – عمومی ܕܝܠܢܝܬܐ ܓܘܢܝܬܐ ܕܟܠܢܝܬܐ .

خاضع – – ܚܨܥ

ܡܫܥܒܕܐ ، ܡܟܝܟܐ ، ܡܬܟܬܟܐ خاشع ، فروتن .

خاطب – – ܚܛܒ

ܐܡܘܪܐ ، ܗܘ ܕܐܡܪ ، ܕܗܘܐ ܡܡܠܠ . ܡܚܘܝܢܐ ، ܡܡܠܠܢܐ ، ܡܫܡܥܢܐ . ܗܘ ܕܡܘܠܟܐ ܫܠܚ ܡܢ ܡܟܪܙܢܐ خواستگار . ܐܡܘܪܐ ، ܡܡܠܠܢܐ ܡܫܡܥܢܐ . ܡܟܪܙܢܐ خطاب .

خاطر – – ܚܛܪ

(1) ܪܥܝܢܐ ، ܪܥܝܐ ، ܗܘܢܐ . در – داشته باش ܗܘܢܐ ܕܪܥܝܢܘܟ ܗܫܝܐ ، ܗܫܝܐ ܠܗܘܢܟ .

(2) ܡܬܥܗܕܢܘܬܐ ، ܕܥܗܕܢܐ یاد بود ، تذکار . ܥܘܗܕܢܐ یاد ، حافظه .

(3) ܡܚܕܐ ، ܥܠܬܐ بخاطر تو ܡܛܠ ܕܝܠܟ ܡܛܠ ܥܠܬܐ ، ܡܛܠܬܐ ܕܝܠܟܘܢ .

(4) ܫܦܝܪܘܬܐ ، ܚܫܝܫܘܬܐ . خواطر ܪܥܝܢܐ . . . . – داشتن ܗܘܐ ܗܘܢܐ ، ܕܪܫܐ ، ܥܒܕܐ . – آوردن ܡܬܥܗܕܢܐ ، ܥܘܗܕܢܐ . – جمع ܕܠܝܬ ܪܥܝܢܐ ، ܗܘܢܐ ܘܫܦܝܪܐ بی شک ܠܐ ܡܬܦܠܓܢܐ یقین . – جمعی ܕܠܝܬ ܪܥܝܢܐ ܠܐ ܡܬܦܠܓܢܘܬܐ . – خواه ܪܥܝܢܐ ،

ܡܪܚܡܢܐ ܝܢ ܡܚܒܢܐ ، ܡܚܘܝܐ عاشق .
— خواهی ܪܚܡܘܬܐ ، ܡܚܒܢܘܬܐ
ܡܚܘܝܘܬܐ عاشقی ، عشق .

خاطره — — ܕ ܟܪܘ

ܬܐܪܐ ، ܬܘܟܪܢܐ تذکار ، یادبود ܬܘܟܪܘܬܐ .
— های جوانی ܬܘܟܪܐ ܕܛܠܝܘܬܐ .

خاطف — — ܚܛܦ

ܚܛܘܦܐ ، ܚܛܘܦܝܐ . ܐܘ ܡܚܛܦܢܐ ،
ܡܒܪܩܢܐ خیره کننده ܝܢ برق — ܒܪܩܐ
ܡܒܪܩܢܐ ، ܡܚܛܦܢܐ .

خاطی — — ܚܛ

ܚܛܝܐ .

خافض — — ܚܦ

ܡܡܟܟܢܐ ܝܢ ܡܡܟܟܢܐ ، ܡܫܦܠܢܐ ܠܥܠܐ
ܠܬܚܬ .

خافق — — ܚܦܩ

(1) ܡܕܢܚܐ ، ܡܥܪܒܐ افق .
(2) ܢܦܩܬܐ ، ܠܒܐ ܠܒܘܬܐ ، ܒܪܦܬܐ
حفقان .

خافقین — — ܚܦܩܝܢ خافقان

ܬܪܬܝܢ ܡܕܢܚܐ ، ܡܥܪܒܐ .

خافی — — ܚܦ

ܟܣܝܐ ، ܡܟܣܝܐ مخفی ܚܒܝܐ مخفیه ܟܣܝܘܬܐ .
خوافی ܟܣܝܐ ܐܘ ܛܫܝܐ .

خاك — — ܥ

ܥܦܪܐ ، ܐܪܥܐ ، ܥܦܪܘܬܐ ، ܐܪܥܐ زمین ،
ܐܬܪܐ سرزمین ، ܝܒܝܫܘܬܐ خشکی ، ܩܒܪܐ
قبر . — ایران ܥܦܪܐ ܕܐܝܪܢ ܗ . ܕ ܐܬܪܐ ،
ܐܬܪܐ ܕܐܝܪܢ . برخاك من ܥܠ ܐܬܪܝ .
در — کردن ܩܒܘܪܝܐ دفن کردن . — برسرم
ܥܦܪܐ ܒܪܝܫܝ . چه خاکی بسرم کنم ܡܘܢ
ܥܦܪܐ ܒܪܝܫܝ . — اره ܢܣܪܘܬܐ .
— ذغال ܦܚܡܐ ܕܦܚܡܐ . — آلود ܥܦܪܢܐ .
— انداز ܐܪܥܘܬܐ . — توده ܟܘܡܐ ، تل . — دان
ܒܝܬ ܥܦܪܐ . — روب ܟܢܫܐ ܟܢܫܬܐ جاروکش
ܐܘ ܟܢܫܘܬܐ ܝܢ ܟܢܫܬܐ جاروب . — روبه
ܩܠܝܬܐ . — ریز ܡܫܦܘܬܐ ، ܟܢܫܬܐ ܥܦܪܢܐ ،
ܟܘܡܐ خاك توده . — ریزی ܫܦܝܟܘܬܐ ܡܫܦܟܬܐ .
— برداری ܡܫܩܠܢܘܬܐ ، ܫܩܠܬܐ استخراج .
— زاد ، نهاد ܡܥܦܪܢܐ . ܡܢ ܥܦܪܐ ܡܢ ܥܦܪܐ ،
ܡܢ ܥܦܪܐ ܗ . ܕ ܐܪܥܢܝܐ . — سار ܥܦܪܢܐ ،
ܡܟܝܟܐ ܥܦܪܐ . ܐܘ ܡܟܝܟܐ خاشع . — شو
ܚܠܝܨ ܥܦܪܐ . — شویی ܚܠܝܨܘܬܐ ܥܦܪܐ .
— صفت ܥܦܪܢܝܐ ، ܕܡܘܬܐ ܕܥܦܪܐ .
ܐܘ ܡܟܝܟܐ . ܡܟܟܐ . — مال ܚܠܝܠ ܥܦܪܐ .
ܐܘ ܡܟܟܐ ، ܡܟܝܟܐ . — نشین ܡܬܘܬܒܐ .
ܒܥܦܪܐ ܗ . ܕ ܥܦܪܐ ܡܬܘܬܒܐ .

خاکستر — — ܩܛܡ

ܩܛܡܐ . — کردن ܩܛܡܘܬܐ ܡܩܛܡܢܐ
ܠܩܛܡܐ . — دار ܒܝܬ ܩܛܡܐ . — گون
ܩܛܡܢܝܐ .

خاکستری — — ܩܛ

ܩܛܡܢܝܐ ، ܕܩܛܡܐ ، ܩܛܡܢܝܐ ، ܕܡܘܬܐ ،
ܓܘܢܐ ܕܩܛܡܐ .

خاکی — — ܥܦ

ܥܦܪܢܝܐ ، ܥܦܪܢܝܐ ، ܕܥܦܪܐ . ܐܪܥܢܝܐ ،
ܐܪܥܢܝܐ زمینی ، ارضی ܡܢ ܥܦܪܐ ، ܡܢ
ܥܦܪܐ . خاکیان ܥܦܪܢܝܐ ، ܥܦܪܢܝܐ . . .

خاگ — — ܟ݂ܵܓ

ܒܹܥܬܵܐ ܡ̣ܢ ܟܬܵܝܬܵܐ تخم مرغ .

خاگینه — — ܟ݂ܵܓܝܼܢܵܗ

ܥܘܼܓܵܐ .

خال — — ܟ݂ܵܠ

(1) ܢܩܘܼܕܬܵܐ خیلان ܢܩܘܼܕ̈ܝܵܬܵܐ .
(2) ܡܲܥܡܲܪܬܵܐ ܗ . ܕ ܢܩܘܼܕ̈ܝܹܐ ܕܡܒܘܼܥܹܐ . — دار ܢܩܘܼܕ̈ܢܵܐ . — خال ܢܩܘܼܕ̈ܢܵܝܵܐ . — كوب ܬܡܵܐ ܢܩܘܼܕ̈ܝܵܬܵܐ . — كوبی ܬܡܵܘܢܵܬ ܢܩܘܼܕ̈ܝܵܬܵܐ .

خال . خالو — — ܟ݂ܵܠ — ܟ݂ܵܠܘܼ

ܚܵܠܵܐ ܡ̣ܢ ܚܵܠܘܼܬܵܐ . ܐܲܚܵܐ ܕܝܸܡܵܐ دایی . — اقلی ܟܵܠܵܐ ܚܵܠܵܐ . — قزی ܟܵܠܬ ܚܵܠܵܐ .

خالد — — ܟ݂ܵܠܸܕ

ܡܬܘܼܡܵܝܵܐ ازلی ܠܥܵܠܡܝܼܢܵܝܵܐ جاودانی ، ابدی ܐܲܝܟ ܫܡܵܐ ܡܬܘܼܡܵܝܵܐ ܕܝܼܕܵܐ .

خالص — — ܟ݂ܵܠܸܨ

(1) ܫܦܝܼܵܐ ، ܠܵܐ ܡܘܼܙܓܵܐ ، ܕܟܝܼܵܐ ، ܨܦܝܼܵܐ نامزوج ، صاف .
(2) ܕܟܼܝܼܬܵܐ خالصاً ، خالصانه ܕܟܼܝܼܬܵܐܝܼܬ .

خالصه — — ܟ݂ܵܠܨܵܗ

ܝܕܥܵܬܵܐ ، ܡܕܝܼܢܵܬܵܐ ܕܡܲܠܟܘܼܬܵܐ خالصجات مملکتی .

خالف — — ܟ݂ܵܠܸܦ

ܕܵܩܝܼܬܵܐ بی قدر ، بی قیمت ܨܒܼܵܝܵܐ جعلقی ܠܵܝܬ ܦܘܼܬܵܐ .

خالق — — ܟ݂ܵܠܸܩ

ܡܗܘܼܝܵܢܵܐ ، ܒܵܪܘܿܝܵܐ . — همه چیز ܡܗܘܼܝܵܢܵܐ ܕܟܠ . ܒܵܪܘܿܝܵܐ ܕܟܠ . ܕܒܪܹܐ ܠܟܠܗܘܿܢ .

خالقین ܡܗܘܼܝܵܢܹ̈ܐ ، ܒܵܪܘܿܝܹ̈ܐ .

خالقیت — — ܟ݂ܵܠܩܝܼܝܲܬ

ܡܗܘܼܝܵܢܘܼܬܵܐ . ܚܲܝܠܵܐ ܡܗܘܼܝܵܢܵܐ . ܐܲܝܟ ܒܵܪܘܿܝܘܼܬܵܐ .

خاله — — ܟ݂ܵܠܵܗ

ܚܵܠܬܵܐ ، ܚܵܬܵܐ ܕܝܸܡܵܐ .

خالی — — ܟ݂ܵܠܝܼ

ܣܦܝܼܩܵܐ . ظروف — ܡܵܐܢܹ̈ܐ ܣܦܝܼܩܹ̈ܐ . — از معنی ܣܦܝܼܩ ܡܲܥܢܵܐ . — كردن ܡܣܦܩܵܐ . — دماغ ܣܦܝܼܩ ܪܹܫܵܐ ܡ̣ܢ ܪܹܫܵܗ ܣܦܝܼܩܵܐ . ܣܦܝܼܩ ܗܵܘܢܵܐ تهی مغز .

خام — — ܟ݂ܵܡ

(1) ܢܲܝܵܐ ، ܠܵܐ ܒܫܝܼܠܵܐ ، ܠܵܐ ܡܫܘܼܠܡܵܐ .
(2) ܠܵܐ ܡܕܘܼܒܪܵܐ . ܠܵܐ ܝܲܠܦܵܐ ܡ̣ܢ ܕܘܼܡܵܐ .
(3) ܕܠܵܐ ܝܘܼܠܦܵܢܵܐ خام دست ، خامكار .
(4) ܢܲܚܠܵܐ . ܣܦܝܼܩܵܐ : ܕܠܵܐ ܡܫܘܼܠܡ . گوشت — ܒܸܣܪܵܐ ܢܲܝܵܐ . — پخت ܠܵܐ ܒܫܝܼܠܵܐ . میوه — ܦܹܐܪܹ̈ܐ ܠܵܐ ܡܫܘܼܠܡܹ̈ܐ ܡ̣ܢ ܦܝܼܪܵܐ ܠܵܐ ܒܫܝܼܠܵܐ . فلز — ܦܠܵܙܵܐ ܡ̣ܢ ܦܠܵܙܵܐ ܠܵܐ ܡܕܘܼܒܪܵܐ . جوان — ܥܠܲܝܡܵܐ ܕܠܵܐ ܝܘܼܠܦܵܢܵܐ . خیالات — ܚܘܼܫܵܒܹ̈ܐ ، ܪܲܥܝܵܢܹ̈ܐ ܢܲܚܠܝܵܬܵܐ ، ܣܪܝܼܩܹ̈ܐ بیهوده . مواد — ܨܒܼܘܼܬܵܐ ܢܲܝܵܐ . — سوز ܝܘܼܠܦܵܢܵܐ ܢܲܝܵܐ .
(5) ܩܢܝܵܐ قلم ܣܦܪܵܐ خامه .

خامس — — ܟ݂ܵܡܸܣ

ܚܲܡܝܼܫܵܝܵܐ پنجم ܚܲܡܝܼܫܵܝܵܐܝܼܬ خامساً .

خاموش — — ܟ݂ܵܡܘܼܫ

(1) ܫܸܬܝܼܩܵܐ ، ܕܠܵܐ ܩܵܠܵܐ . ساكت .
(2) ܕܥܝܼܟܼܵܐ ܡ̣ܢ ܥܡܝܼܩܘܼܬܵܐ . او حرف زد من

- ماندم ܗܘ ܗܘܡܕܡܕܝܗ، ܐܢܐ ܦܝܫܠܝ ܫܬܝܩܐ . آتش - است ܢܘܪܐ ܕܟܒܝܐ ܝܢ ܕܡܝܗܐ ܡܠܝܗ . - شدن ܫܬܩܐ، ܕܟܒܐ ܝܢ ܕܡܗܐ . - كردن ܡܫܬܩܘܢܐ . ܡܟܘܒܐ، ܡܕܡܘܢܗܐ . - ماندن ܫܬܩܐ، ܗܘܐ ܫܬܝܩܐ . چراغ اميدش - شد ܕܟܝܒܠܗ ܫܪܓܐ ܕܣܒܪܘܬܗ .

خاموشاندن - - ܫܬܩ ܒ
ܡܫܬܩܘܢܐ خاموش كردن .

خاموشى - - ܫܬܩ
ܫܬܝܩܘܬܐ .

خاموشيدن - - ܒ
ܫܬܩܐ، ܗܘܐ ܫܬܝܩܐ خاموش شدن .

خامه - ܚܐ ܡܚܗ
1) ܩܢܝܐ خام، قلم .
(2) ܚܠܒܐ، ܡܫܚܬܐ ܝܢ ܡܪܘܒܬܐ سرشير . ܘܦܪܕܐ ܗ . ܕ ܡܪܘܒܬܐ ܕܡܫܚܬܐ زبده .
(3) ܡܫܘܚܐ ܝܢ ܙܪܥܐ ܢܝܐ ابريشم خام .
(4) ܩܫܝܬܐ ܝܢ ܟܘܡܪܐ ܕܚܠܐ ܝܢ ܦܠܓܐ تودهٔ شن . - دام ܦܚܐ ܩܢܝܐ قلمدان . - ران ܦܘܪܐ، ܩܠܘܠܐ . - رانى ܦܘܪܘܬܐ . ܩܠܘܠܘܬܐ . - گير ܡܩܒܠܢܐ ܝܢ ܠܘܒܐ ܗܘ ܡܩܒܠ ܒܠܘܒܗ ܚܠܠܐ .

خامى - - ܡܝܐ
ܢܝܘܬܐ . ܠܠܝܘܬ ܝܫܘܥܐ، ܠܐ ܒܫܝܠܘܬܐ .

خان - - ܢ
ܚܐܢ . ܩܘܪܐ لقب ܡܠܟܐ ܗܘ ܡܠܟܐ ܒܥܒܪ ܡܢܓܘܠܝܐ : چنگيزخان . ܐܒܘܐ ܕܩܢܝܐ ܡܥܝܢܐ ܗܘ ܚܝܠܐ ܕܡܠܟܘܬܐ . - زاده ܒܪ - ܚܐܢ، ܕܢܘܗܐ ܕܚܐܢ . خوانين ܚܐܢܐ .

خاندان - - ܒ
ܒܝܬܐ ܕܡܘܠܕܐ ܕܒܪܢܫܘܬܐ خانواده ، ܕܫܘܠܡܐ نژاد . ܡܠܟܐ ܕܝܘܒܐ ܡܢ ܒܝܬܐ ܕܒܘܝܢ ܝܘܗܘ .

خانع - ܚܐ ܢܥܠ
ܡܫܥܒܕܐ، ܒܢܝܢܐ ܠܗ ܦܘܩܕܢܐ شك .

خانق - - ܚܢܩ
ܚܢܘܩܐ، ܚܢܩܐ ܡܚܢܩܢܐ ܠܚܢܩܐ ܕܡܝܬܐ ܡܩܛܠܢܐ ܢܫܝ : - الذئب ܩܛܠ ܕܐܒܐ، ܚܢܩ ܟܠܒܐ ܡܚܢܩܢܐ . - الكلب ܩܛܠ ܟܠܒܐ، ܚܢܩ ܟܠܒܐ ܝܢ ܩܛܘܠܐ، قاتل الكلب .

خانقاه - - ܚܢܩܗ خ نگاه
ܕܝܪܐ، ܒܝܬ ܡܫܡܫܢܐ ܕܢܣܒܘܢܐ .

خانگى - - ܓܝ
ܒܝܬܝܐ، ܕܒܝܬܐ، ܐܦ ܗܘܐ ܠܗ ܒܝܬܐ . ܐܦ ܓܘܝܐ، ܕܓܘܐ، ܓܘܝܐ داخلى .

خانم - ܚܐܢܡ
(1) ܡܪܬܐ، ܥܡܪܬܐ ܕܒܝܬܐ ܠܒܥܠܐ خانمها ܡܪܘܬܐ . خانمها و آقايان ܡܪܘܬܐ ܘܡܪܐ .
(2) ܒܝܬ ܘܟܠܐ . ܒܝܬܐ، ܒܝܬܐ خانم من خانه نيست ܒܝܬ ܘܟܠܝ ܠܝܬ ܠܝܗ ܒܝܬܐ .

خانمان - - ܡܐܢ
ܡܕܝܢ ܕܒܝܬܐ، ܒܝܬܘܬܐ . ܐܦ ܒܝܬܐ، ܒܪܒܝܬܐ . بى - ܕܠܐ ܒܝܬܘܬܐ، ܕܠܐ ܒܝܬܐ . ܦܘܚܐ ولگرد .

خانوادگی — ܒܝܬܝܘܬܐ

ܒܝܬܝܘܬܐ . ܐܘ ܒܝܬܝܐ ، ܕܒܝܬܐ خانگی .
ܐܣܝܐ ܒܝܬܝܐ طبیب — .

خانواده — ܒܝܬܐ

ܒܝܬܝܘܬܐ ، ܫܪܒܬܐ ، ܒܝܬܐ خاندان ܐܘ ܒܝܬܝܐ . اعضای — ܒܢܝ̈ ܒܝܬܐ ، ܕܒܝܬܝܘܬܐ .

خانوار — ܒܝܬܘܬܐ

ܒܝܬܐ ܚܕ ܐܝܟ ܒܝܬܝܘܬܐ ܗܘ ܕܡܬܚܫܒ ܒܡܢܝܢܐ ܡܢܝܢܐ سرشماری ، ܚܕ : این‌ده پانصد — دارد ܐܝܬ ܡܠܟܐ ܒܝܬ ܐܠܦ ܡܐܐ ܒܝܬܐ .

خانواری — ܒܝܬܝܐ

ܐܝܟ ܒܝܬܐ ܗ . ܕ ܡܕܝܢܬܐ مالیت ܕܒ ܡܕܒܚܐ باج ܕܝܗܒ ܟܠ ܒܝܬܐ ܠܡܠܟܘܬܐ .

خانه — ܒܝܬܐ

ܒܝܬܐ ، ܡܫܟܢܐ ، ܕܝܪ ܡܕܝܪܐ : — بدوش ܥܡܪܐ ، ܥܡܘܪܐ ولگرد ، ܡܕܒܪܐ بادیه‌نشین .
— بدوشی ܥܡܪܘܬܐ ، ܥܡܘܪܘܬܐ ، ܡܕܒܪܘܬܐ . — برانداز ܐܣܩܦܐ ، ܦܙܪܐ مبذر ، ܦܙܪܐ خراج . — پرداز ܡܨܒܬܢܐ ܒܝܬܐ . — پردازی ܡܨܒܬܢܘܬܐ ܒܝܬܐ .
— خراب ܒܝܬܐ ܚܪܒܐ . — خراب‌کن ܡܚܪܒܢܐ ܕܒܝܬܐ ، ܡܣܚܦܢܐ . — خرابی ܚܪܒܘܬܐ ܒܝܬܐ ، ܚܪܒܐ ، ܒܛܠܘܬܐ ، ܡܣܚܦܢܘܬܐ . — دار ܡܕܒܪ ܒܝܬܐ ، ܡܬܩܢܢܐ پس انداز کننده . زن — دار ܡܕܒܪܢܝܬܐ ܒܝܬܐ ، ܡܕܒܪܢܝܬ ܒܝܬܐ ، ܡܬܩܢܢܝܬܐ .
— داری ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܒܝܬܐ ، ܡܬܩܢܢܘܬܐ .
— یکی ܒܪ ܒܝܬܐ .

خانی — ܢܝܐ

(1) ܚܢܢܘܬܐ ، ܡܪܘܬܐ ܕܚܢ ܚܢܐ .
(2) ܢܒܥܐ . ܥܝܢܐ ܕܡܝܐ .
(3) ܚܢܢܐ ܕܚܢܢܐ .

خاو — ܒ خاب

ܡܕܢܚܐ ، ܡܥܪܒܐ ܕܩܪܩܪܐ کرک .

خاور — ܘܪ

ܡܕܢܚܐ ܐܘ ܡܕܢܚܝܐ .

خاوری — ܝܐ

ܡܕܢܚܝܐ ܐܘ ܡܕܢܚܝܬܐ .

خاوی — ܫܐ ܝܐ

ܣܦܝܩܐ خالی . — البط ܒܛܝܠܐ ܣܦܝܩܘܬܐ ܗ . ܕ ܣܦܝܩܐ .

خاویار — ܫܐ ܘ ܝܪ

ܒܪܬܐ . ܐܘ ܒܝܥܐ ܕܢܘܢܐ ܕܟܘܪܕܐ ܐܘܪܘܫܐ .

خائب — ܒܝܒ

ܡܚܝܒ ܡܩܒܠܐ مایوس ܐܘ ܣܡܝܟ ܝܬܝܪܐ محروم .

خائف — ܚܝܦ

ܕܚܝܠܐ . ܕܚܘܠܬܢܐ جبان ، جبون ܕܚܘܠܬܢܐ ܙܘܥܐ ترسو .

خائن — ܚܝܢ

ܢܟܝܠܐ ، ܢܟܠܐ ، ܟܠ ܡܫܘܚܠܦܐ ܟܠ ܒܢܟܠܐ خائنانه ܒܢܟܝܠܘܬܐ .

خاینده — ܢܕ ܒܝܬܐ

ܠܥܘܣܐ .

خايه — — ܒܝܥܐ

ܘܒܠܬܐ ܝܢ ܘܣܒܠܬܐ ، ܙܪܥܐ ܝܢ ܙܪܥܝܬܐ . بيضه ، تخم . — ساك آبى ܙܪܥܢܝܬܐ ܟܕܒܐ بيد ستر . — ديس ܦܛܘܪܬܐ قارچ ؛ ܦܛܘܪܬܐ ܡܘܪܬܐ سماروغ . ܐܡܘܐܢܛܐ ؛ ܕܒܘܫܝܬܐ ܕܙܪܥܝܬܐ . ܣܘܦܐ ديس . — كشيده ، كنده ܡܦܪܫܐ اخته . — بردار ، مال ܒܥܘܠܕܢܐ ، ܠܚܘܒܪܢܐ ، ܕܘܩܐ مداهنه كار ، چاپلوس ، پست . — مالى ܒܥܘܠܕܢܘܬܐ ، ܠܚܘܒܪܢܘܬܐ ܕܘܕܘܬܐ . — گير ، گز ، گزك ܥܠܡܘܢܬܐ رتيل ܥܘܟܒܐ عنكبوت .

خايدگى — — ܟܝܐ ܕܝ ܓܝܐ

ܠܟܝܫܘܬܐ .

خايدن — — ܟ̈ܝ

ܠܟܫܐ .

خايده — — ܟ̈ܝܫ

ܠܟܝܫܐ .

خباء — ܚܒܐܠ

ܡܛܫܝܘܬܐ ، ܡܛܘܫܝܘܬܐ اختفاء ܐܘ ܡܫܟܢܐ ، ܫܟܝܢܬܐ اوغروق ، خيمه .

خباثت — ܚܒܐܠ ܬܐ

ܒܝܫܘܬܐ .

خباره — — ܚܒܪܐ

ܡܕܝܢܬܐ ܡܟܪܬܐ ، ܥܘܡܩܐ .

خباز — ܚܒܐܙ

ܢܚܘܡܐ ، ܗܘ ܕܐܦܐ ܘܡܙܒܢ ܠܚܡܐ . — خانه ܒܝܬ ܢܚܘܡܐ .

خبازى — — ܚܒܙܝ

ܢܚܘܡܘܬܐ ، ܐܘܡܢܘܬ ܢܚܘܡܐ ܐܘ ܒܝܬ ܢܚܘܡܐ .

خبث — ܚܒܬ

ܒܝܫܘܬܐ خباثت .

خبر — ܚܒܪ

(1) ܚܒܪܐ ، ܡܘܕܥܢܘܬܐ ، ܫܘܥܝܐ .
(2) ܫܡܘܥܬܐ شاعيه .
(3) ܡܫܬܪܬܐ آگاهى . — دادن ܡܘܕܘܥܐ ، ܝܗܒܐ ܚܒܪܐ ، ܡܘܕܘܥܐ اطلاع دادن ܡܫܬܘܥܐ . — داشتن ܚܒܝܪܐ ، ܝܕܥܐ ܝܢ ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܕܥܐ ܕܚܒܪܐ ، ܡܕܥܐ ܕܝܕܥܬܐ . — گرفتن ܫܡܘܥܐ ، ܫܡܘܥܐ ܚܒܪܐ . — دروغ ܚܒܪܐ ܕܓܠܐ . — صحيح ܚܒܪܐ ܫܪܝܪܐ ، ܫܪܝܪܐ . — خوش ܚܒܪܐ ܛܒܐ ، ܡܣܒܪܬܐ . با — ܚܟܝܡܐ ، ܚܟܝܡܐ هوشيار ܙܗܝܪܐ خبردار . بى — ܕܠܐ ܚܒܪܐ ، ܠܝܬ ܝܕܥܬܐ . — چين ܐܟܠ ܩܪܨܐ ، ܗ . ܕ ܡܫܕܪܢܐ ܕܡܠܐ ܡܢ ܕܘܟ ܠܕܘܟܐ ܕܒܝܬܐ ܕܡܠܐ ܘܡܠܐ ܐܟܠ ܩܪܨܐ چغل ، نمام . — چينى ܐܟܠܩܪܨܘܬܐ . — دهنده ܡܚܒܪܢܐ ، ܗܒܢܐ ܕܚܒܪܐ . — جو ܒܥܘܝܐ ، ܡܒܨܝܢܐ جستجو كننده . — گير ܡܒܨܝܢܐ ܓܫܘܫܐ جاسوس ܐܘ ܒܥܘܝܐ خبر جو . — گيرى ܡܒܨܝܢܘܬܐ ، ܓܫܘܫܘܬܐ جاسوسى ܘܒܨܝܬܐ ܒܨܝܬܐ ܕܠܐ . — نگار ، نويس ܡܟܬܒܢܐ ܚܒܪܐ .

خبرت — ܚܒܪܬ خبرويت

ܚܟܝܡܘܬܐ ، ܝܕܥܬܐ ، ܢܣܝܢܐ تجربه .

خبره — — ܚܒܪܐ

(1) ܚܟܝܡܐ ، ܝܕܘܥܐ دانا ܡܢܣܝܢܐ تجربه دار .

(2) ܒܚܝܪܘܬܐ خبرت ، خبرویت .

خبز – ܚܒܙ
ܠܚܡܐ نان .

خبط – ܚܒܛ
ܛܥܝܘܬܐ ، ܛܥܝܬܐ ، ܛܥܘܬܐ سهوقلم
ܦܘܕܐ اشتباه ، ܛܥܝܬܐ غلط . – دماغ
ܛܥܝܘܬ ܗܘܢܐ . – کردن ܛܥܝܐ .

خبل – ܚܒܠ
(1) ܫܓܝܫܘܬ ܡܕܥܐ .
(2) ܚܓܝܪܘܬ ܗܕܡܐ ܐܘ ܡܫܬܓܪܘܬ
ܗܕܡܐ فالج اعضاء .

خبی – ܚܒܐ
ܡܛܫܝܐ ، ܡܚܒܝܐ مخفى ܡܛܫܝܐ پنهان .

خبيث – ܚܒܝܬ
ܦܘܪܫܐ ، ܒܝܫܐ خبيثه ܦܘܪܫܬܐ . ܒܝܫܬܐ .
روح – ܪܘܚܐ ܒܝܫܬܐ . خبثا . خبيثات
ܦܘܪܫܐ ، ܒܝܫܐ . خبائث . ܚܒܝܬܐ خبيثات
و خبائث ܦܓܥܐ ܕ خبيثه ܐܢܐ . ܐܡܪ : اما
الخبائث ܐܝܬܐ ܐܘ ܝܠܗ ܕܟܠܝ ܒܝܫܬܐ ܗ . ܕ
ܚܒܝܬܐ ܐܘ ܐܒܕܐ ܗ . ܕ ܒܬܝܬܐ ܦܘܪܫܬܐ .

خبير – – ܪ
ܚܟܝܡܐ ، ܡܕܥܐ ܕܚܒܝܪܐ ܒܟܠ ܡܕܡ ،
ܡܘܕܥܐ آگاه ܚܟܝܡܐ ، ܡܘܕܥܢܐ خبراء .

خبيره – – ܪܗ
ܚܬܝܪܐ ، ܗܘܕܪܐ ، ܙܝܢܢܐ مسلح .

خپيدن – ܚܦܝܕܢ
(1) ܕܡܘܟܐ ، ܠܡܕܡܟ ܡܕܡܟ ܕܡܟܐ

خپيده ܫܢܐ ، ܡܕܡܟܬܐ خفتن .
(2) ܗܘܐ ܚܢܝܩܐ . ܦܬܝܩܐ ܚܢܝܩܐ ܫܢܐ .
خفه شدن .

خپيده – – ܕܝܗ
(1) ܕܡܝܟܐ ، ܡܕܡܟܐ خفته .
(2) ܚܢܝܩܐ خفه ، خفيده .

ختام – ܚܬܐܡ
ܚܘܬܡܐ ، ܫܘܠܡܐ ، ܚܬܡܬܐ خاتمه .

ختان – ܚܬܐܢ
ܓܙܘܪܐ ، ܓܙܘܪܐ خاتن .

ختر – ܚܬܪ
ܡܘܪܕܐ غدر .

ختل – ܚܬܠ
ܢܟܠܝܬܐ . ܢܟܠܐ ܕܢܟܠܝܬܐ .

ختم – ܚܬܡ
ܚܬܡܬܐ ، ܫܘܠܡܬܐ . پس از – عمل ܫܬܡ
ܚܬܡܬܐ ܕܦܘܠܚܢܐ . – کردن ܚܬܡܐ
ܫܘܠܡܐ .

ختن – ܚܬܢ
ܓܙܘܪܬܐ .

ختنه – ܚܬܢܗ
ܓܙܘܪܬܐ ، ܓܙܘܪܬܐ . – کردن ܓܙܘܪܐ
ܓܙܘܪܐ ، ܓܙܪܐ . – کرده ܓܙܝܪܐ ، ܓܙܝܪܐ
ܡܓܙܪܐ . – نکرده ܠܐ ܓܙܝܪܐ ، ܠܐ ܓܙܝܪܐ
ܠܐ ܡܓܙܪܐ ܗ . ܕ ܥܘܪܠܐ . – گاه ܓܙܘܪܬ
ܥܘܪܠܘܬܐ . ܡܫܟܐ ܕܒܣܪܐ ܠܪܝܫ ܗܕܡܐ
ܡܕܟܪܐ ܐܘ ܕܪܝܫ ܕܘܟܬܐ . غلفه يا قلفه
ܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܚܒܪܐ ܥܘܪܠܘܬܐ . – سورا

ܚܠܵܠܵܐ ܕܚܲܠܝܼܘܼܬܵܐ . ܡܲܫܡܫܵܢܘܼܬܵܐ ܕܥܹܕܬܵܐ
ܚܲܠܵܐ ܩܵܫܹܐ ܠܚܲܠܝܵܐ .

خجالت – ܚܸܓܵܠܲܬ   خجلت
ܒܸܗܬܘܼܬܵܐ ، ܟܸܦܢܘܼܬܵܐ . – كشيدن ܡܒܲܗܬܘܼܬܵܐ ، ܟܸܦܢܵܐ . – دادن ܡܲܒܗܬܘܼܬܵܐ ، ܡܲܟܦܢܵܐ . – آور ܡܲܒܗܬܵܢܵܐ ، ܡܲܟܦܢܵܢܵܐ . – كش خجول ܡܒܲܗܬܵܢܵܐ ، ܟܦܝܼܢܵܐ . – زده ، خجل ܡܲܒܗܬܵܐ ، ܡܟܘܼܦܢܵܐ .

خجستگی – ܚܘܼܓܲܣܬܲܓܝܼ
ܛܵܒܘܼܬ ܦܲܐܠܵܐ .

خجسته – – ܬܹܗ
ܛܵܒܵܐ ܦܲܐܠܵܐ ، ܫܲܦܝܵܐ ، ܒܪܝܼܟ݂ܵܐ . – طالع اختر ܓܲܕܵܐ خوشبخت . – فرجام ܚܲܬܸܡܬܵܐ ܛܵܒܵܐ ܦܲܐܠܵܐ خوش فال .

خجل – ܚܸܓܸܠ
ܡܒܲܗܬܵܐ ، ܡܟܘܼܦܢܵܐ .

خجند – ܚܘܼܓܸܢܕ
ܓܲܕܵܝܵܐ ، ܛܵܒܵܐ ܦܲܐܠܵܐ خجسته ، خوش فال .

خجول – ܚܸܓܘܼܠ
ܟܦܘܼܢܵܐ ، ܒܗܬܵܢܵܐ خجالت كش .

خجيدن – ܚܸܓܝܼܕܲܢ
ܒܗܝܼܬܵܐ ، ܓܠܘܼܦܵܐ .

خجير – ܚܸܓܝܼܪ
ܓܵܒܵܐ ܣܝܼܡܵܐ ، ܛܵܒܵܐ ܣܝܼܡܵܐ خوش اندام .

خد – ܚܲܕ
ܦܲܪܨܘܼܦܵܐ رخسار ܦܸܬܵܐ ܕܦܲܪܨܘܼܦܵܐ رخ گونه . ܚܕܘܼܕ خدود ܦܲܪܨܘܼܦܹ̈ܐ ܚܕܘܼܕܹ̈ܐ .

خدا – ܚܘܼܕܵܐ
ܐܲܠܵܗܵܐ ، ܐܝܼܠܵܗܵܐ ܕܲܟ݂ܵܐ ܐܲܠܵܗܝܼ . ܐܲܠܵܗܘܼܬܵܐ الله ، ايزد . – نكند ܐܲܠܵܗܵܐ ܕܠܵܐ ܥܵܒܹܕ خدايا ! ܐܲܠܵܗܝܼ ! ܝܵܐ ܡܵܪܝܵܐ ! – نگهدار شما ܐܲܠܵܗܵܐ ܢܵܛܘܿܪܘܟ݂ . – حافظ ܡܵܪܝܵܐ ܢܵܛܘܿܪܘܟ݂ . ܢܵܛܘܿܪܵܐ ܕܢܵܛܪܵܐ . – حافظى ܢܛܵܪܵܐ ܢܵܛܘܿܪܘܼܬܵܐ . – حافظى كردن ܢܵܛܘܿܪܵܐ ܕܢܵܛܪܵܐ . تو را بخدا ܠܐܲܠܵܗܵܐ ܢܵܛܘܿܪܘܟ݂ . – پرست ܦܵܠܹܚ ܐܲܠܵܗܵܐ . – پرستى ܦܘܼܠܚܵܢ ܐܲܠܵܗܵܐ . – ترس ܕܵܚܹܠ ܐܲܠܵܗܵܐ – ترسى ܕܸܚܠܲܬ ܐܲܠܵܗܵܐ . – شناس ܝܵܕܹܥ ܐܲܠܵܗܵܐ . – وند ܡܵܪܵܐ ، ܐܲܠܵܗܵܐ . – ثروت ܡܵܪܵܐ ܕܥܘܼܬܪܵܐ . – عالم ܡܵܪܵܐ ܕܥܵܠܡܵܐ ܗ . ܕ ܐܲܠܵܗܵܐ . – وندى ܡܵܪܘܼܬܵܐ ܐܲܠܵܗܘܼܬܵܐ .

خدارت – ܚܝܼܕܵܪܲܬ
ܢܲܟ݂ܦܘܼܬܵܐ ، ܢܲܟ݂ܦܘܼܬ ܕܒܲܪܬܵܐ پاكدامنى .

خداع – ܚܝܼܕܵܥ
ܢܟ݂ܠܵܝܘܼܬܵܐ ، ܡܢܲܟ݂ܠܘܼܬܵܐ حيله .

خداع – ܚܲܕܵܥ
ܡܢܲܟ݂ܠܵܐ حيله باز ܡܢܲܟ݂ܠܵܢܵܐ شياد ܢܟ݂ܠܵܢܵܐ .

خدايى – ܚܘܼܕܵܝܝܼ
(1) ܐܲܠܵܗܘܼܬܵܐ ، ܐܲܠܵܗܵܝܘܼܬܵܐ .
(2) ܐܲܠܵܗܵܝܵܐ . كارهاى – ܥܒܵܕܹ̈ܐ ܐܲܠܵܗܵܝܹ̈ܐ .

خدر – ܚܲܕܲܪ
ܢܟ݂ܘܼܦܘܼܬܵܐ ، ܡܲܣܡܲܝܘܼܬܵܐ بى حسى ܗܸܣܝܘܼܬܵܐ .

خدر – ܚܸܕܸܪ
ܢܟ݂ܘܼܦܵܐ ، ܗܸܣܝܵܐ ، ܗܸܣܝܵܐ . – كردن ܢܟ݂ܵܦܵܐ ، ܡܲܗܣܝܵܐ بيحس كردن ܡܲܗܣܝܵܐ بيهوش كردن .

خدر – ܚܲܕܲܪ

ܬܚܕܪܘܬܐ ، ܡܬܟܪܟܪܘܬܐ .

خدر – ܚܸܕܪܐ

ܦܲܪܕܐ ، ܦܪܥܒܬܐ پرده ܦܪܕܘܐ برقع .

خدشه – ܚܕܫܗ

ܟܪܝܬܐ ، ܙܪܥܐ .

خدعه – ܚܕܥܗ

ܢܟܠܬܐ ، ܡܢܟܠܢܘܬܐ شیادی ܡܢܟܠܢܘܬܐ حیله . – کردن ܢܟܠܘܬܐ . – آمیز ܢܟܠܢܝܐ . سخنان – آمیز ܦܬܓܡܐ ܢܟܠܢܝܐ .

خدك – ܚܕܟ

ܓܫܪܐ پل ، جسر .

خدمت – ܚܕܡܬ

(1) ܬܫܡܫܬܐ . ܦܘܠܚܢܐ .

(2) ܩܘܕܡܬܐ حضور . در – شما هستم ܐܢܐ ܩܕܡܘܟܘܢ . – کردن ܫܡܫܐ ، ܫܡܫ ܬܫܡܫܬܐ . حاضر – ܡܫܡܫܢܐ ܠܬܫܡܫܬܐ . – کشوری ܬܫܡܫܬܐ ܡܕܝܢܝܬܐ . – لشکری ܬܫܡܫܬܐ ܦܠܚܝܬܐ . – سربازی ܬܫܡܫܬܐ ܦܠܚܘܬܐ . – کار ܫܡܫܐ ، ܡܫܡܫܢܐ ، ܡܥܒܕܢܐ ، ܚܫܡܫܐ خادم ܥܒܕܐ نوکر – کاری ܫܡܫܘܬܐ ، ܡܫܡܫܢܘܬܐ ، ܡܥܒܕܢܘܬܐ ، ܥܒܕܘܬܐ . – گذار ܡܫܡܫܢܐ ܠܬܫܡܫܬܐ . ܡܫܡܫܢܐ خدمتکار . – گذاری ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܠܬܫܡܫܬܐ . ܡܫܡܫܢܘܬܐ خدمتکاری . ܚܕܡܐ ܫܡܫܐ ܘܫܡܫܢܘܬܐ ܕܚܝܠܐ ܚܝܠܐ ܡܘܦܠܝܬܐ ܕܝܢ ܘܪܚܡܬ ܗܘ ܡܫܡܫܢܐ ، ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܟܘܡܪܐ ܥܡ ܕܓܝܪܬܐ . خدمات ܬܫܡܫܬܐ ، ܦܘܠܚܢܐ .

خدمتی – – ܕܫܢܐ

ܕܫܢܐ پیشکش .

خدنگ – ܚܕܢܓ

(1) ܓܐܪܐ تیر .

(2) ܕܘܠܒܐ ܚܘܪܐ چنار سفید ܕܡܝܢܗ ܓܐ ܐܪܙܐ ܓܐܪܐ .

خدو – ܚܕܘ

ܡܝܐ ܕܦܘܡܐ آب دهن ، ܟܠܘܦܐ لعاب . ܪܘܩܐ بزاق .

خدی – ܚܕܝܐ

ܐܘܒܕܢܐ ، ܕܐܘܒܕܢܐ خد ، ܐܠܗܐ ، ܓܕܓܕ ܐܘ ܠܐܝܬ ܐܘܒܕܢܐ ܗ . ܕ ܓܪܡܐ ܕܓܕܓܐ .

خدیش – ܚܕܝܫ

ܡܪܬܐ خانم ܡܪܬܐ ܕܒܝܬܐ .

خدیعه – ܚܕܝܥܗ

ܢܟܘܠܬܘܬܐ ، ܡܢܟܠܢܘܬܐ حیله . ܢܟܠܬܐ خدعه .

خذل – ܚܕܠ

ܫܒܘܩܘܬܐ ، ܥܙܩܬܐ ترك ܡܫܬܒܩܢܘܬܐ

خذلان – ܚܕܠܢ

ܥܘܒܕܢܐ ، ܚܘܣܪܢܐ تجنب ܡܢ ܗܢܕܐ .

خر – ܚܪ

ܚܡܪܐ . حمار ܚܡܪܬܐ حماره ، خرماده ܐܬܢܐ ܟܐ ܦܪܡܫܢܐ ، ܓܠܝܐ ܗܘܢܐ . . . از او خر

کسی را ندیدم ܒܘܫ ܚܡܪܐ ܡܢܗ ܐܢܫܐ ܠܐ
ܚܙܐ ܠܒܝ . ـ دشتی ܚܡܪܐ ܕܒܪܐ . ـ پیر
ܣܘܣܪܐ ، ܚܡܪܐ ، ܦܬܪܐ . ـ کردن ܡܫܝܓܐ
ܚܡܪܐ ، ܡܠܒܘܫܐ ، ܕܪܟܐ ܠܐܒܕܐ ، ܡܕܒܘܩܐ
نوازش کردن ، ܡܕܘܓܐ گول زدن . ـ شدن
ܗܘܐ ܚܡܪܐ ، ܦܬܢܐ ܠܘܠܒܢܐ ، ܣܘܒܠܐ .
ـ بان ܚܡܪܢܝܐ خرکچی ܒܝܕ ܚܡܪܐ . خر
حمالی ܚܡܠܘܬܐ ، ܕܝܚܘܬܐ ، ܦܪܝܫܘܬ ܗܘ
ܠܡܪܕܝܐ .

خر ـ ܚܪ
ܒܝܬܐ ܐܘܚܕܐ ܚܡ ܠܘܩܕܐ .

خراب ـ ܚܪܒ
(1) ܚܪܘܒܬܐ .
(2) ܚܪܝܒܐ ، ܚܪܝܒܐ ، ܡܚܪܒܐ خراب شده
اين ده ـ است ܐܗܐ ܡܬܐ ܚܪܝܒܬܐ ܝܠܗ
ܗ . ܕ ܚܪܝܒܬܐ ܝܠܗ .
ܢܘܗܪܐ : ܟܠܢܫܐ ܫܘܕܥܐ ܥܠ ܐܡܕܝܢ ܚܪܝܒܐ
ܗܘ ܠܐ ܡܫܘܕܥܢܐ ܘܚܪܝܒܐ ܗܘ ܡܫܘܕܥܢܐ
جاندار ܚܝܐ : ܚܝܘܬܐ ܚܪܝܒܐ . ܐܢܫܐ ܚܪܝܒܐ
ܒܚܝܠܐ . ܟܠܢܫܐ ܫܘܦܪܐ ܐܗܐ ܦܘܪܫܢܐ
ܕܦܝܫܐ ܝܠܗ ܡܢ ܟܬܒܐ ـ کردن ܡܚܪܘܒܐ .
ـ شدن ܚܪܒܐ . ـ آباد ܒܝܬ ܚܪܘܒܬܐ
ܗ . ܕ ܐܗܐ ܥܠܡܐ .

خرابه ـ ـ ܚܝܗ
ܚܪܒܬܐ ܗ . ܕ ܕܘܟܬܐ ܓܕܝܬܐ ، ܒܘܝܬܐ
ويران ܐܦ ܓܕܝܐ ، ܒܘܗܝܐ .

خرابی ـ ـ ܒܝ
ܚܪܝܒܘܬܐ ، ܚܪܝܒܘܬܐ ، ܚܪܒܬܐ . ـ شهر
ܚܪܝܒܘܬܐ ܚܡ ܚܪܝܒܘܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ .
ـ کارها ܚܪܝܒܘܬ ܫܘܠܛܢܐ .

خراطين

خراتين ـ ـ ܛܝܢ
ܬܘܠܥܐ ܕܐܪܥܐ کرم خاکی .

خراج ـ ܟܪܐܓ
ܡܕܐܬܐ ماليات ، ܡܕܐܬܐ باج ܓܙܝܬܐ جزيه
ܕܫܢܬܐ ܫܢܬܢܝܐ سرانه . ـ گذار ܡܕܐܬܢܐ
ܕܡܕܐܬܐ ، ܕܡܕܐܬܐ . . . خراجات ܡܕܐܬܐ ،
ܡܕܐܬܐ . . .

خراج ـ ܟܘܪܐܓ
ܢܘܡܐ ، ܢܘܡܐ . ܠܘܒܟܐ اماس ܒܘܨܪܐ .
خراجات ܢܘܡܐ ، ܢܘܡܐ .

خراج ـ ܟܪܐܓ
ܢܘܡܐ ܗܘ ܕܟܝܕ ܢܘܡܬܐ ܚܬܝܐ ، ܐܣܘܬܐ .

خراجی ـ ـ ܓܝ
ܢܘܡܢܝܬܐ . ܐܣܘܬܢܝܬܐ .

خرازی ـ ܟܪܐܙܝ
ܡܙܒܢܘܬ ܩܢܝܐ ܚܡ ܙܘܪܐ ܩܢܝܐ . ܒܙܙܘܬܐ .
قزازی . ܒܙܙܘܬܐ بزازی . ـ فروش ܡܙܒܢܢ
ܩܢܝܐ ، ܒܙܙܐ قزار ، ܒܙܙܐ بزاز .

خراس ـ ـ ܣ
ܪܚܝܐ ܕܚܡܪܐ ܗ . ܕ ܪܚܝܐ (ܪܚܝܐ)
ܡܬܕܒܪܢܘܬܐ ܒܝܕ ܚܡܪܐ ܒܗܘܢܐ ܕܪܚܝܐ
ܕܡܝܐ آسياب ܪܚܝܐ ܕܗܘܐ آسياب بادی .
ـ بان ܪܚܝܐ آسيابان .

خراش ـ ـ ܫ
ܚܪܡܬܐ ، ܠܠܫܬܐ خدشه ܡܠܫܘܬܐ سلنج ،
شخاشخن ܪܝܫܬܐ .

خراشاندن ـ ـ ܫܐܢܕܢ
ܡܚܪܘܡܐ ، ܡܪܡܘܫܐ ، ܡܠܠܘܫܐ .

خراشه — — ܚܪܵܫܵܗ
ܓܪܵܕܬܵܐ . — مس ܓܪܵܕܬܵܐ ܕܢܚܵܫܵܐ .

خراشیدگی — — ܓܪܵܕܵܐ ܕܓܵܝܵܐ
ܡܬܓܪܕܘܬܵܐ ، ܡܓܪܕܢܘܬܵܐ خراش ، ܘܬܓܪܕܘܬܵܐ ܓܠܝܕܘܬܵܐ .

خراشیدن — — ܓܪܵܕܵܐ ܕܵܢ
ܡܓܪܕܵܐ ، ܘܓܪܵܕܵܐ ، ܓܠܵܠܵܐ .

خراشیده — — ܓܪܵܕܵܐ ܕܵܗ
ܡܓܪܕܵܐ ، ܘܓܪܝܕܵܐ ، ܓܠܝܠܵܐ .

خراط — ܚܪܵܛ
ܓܘܠܠܵܐ چرخ خراطی . ܡܬܓܪܕܢܵܐ ،

خراطی — — ܝܼ
ܕܘܠܫ ܓܘܠܠܵܐ ، ܡܬܓܪܕܘܬܵܐ . — كردن ܡܓܘܠܫܵܐ ܓܘܠܠܵܐ ، ܡܓܪܕܵܐ ، ܡܓܠܓܠܘܢܵܐ .

خرافه — ܚܘ ܪܵܐ ܦܵܗ
ܬܫܥܝܵܬܵܐ ژاژخاهی ܠܚܘܫܒܵܐ بلادت ܡܬܚܪܵܐ ܡܬܘܕܝܫܵܐ ܘܬܚܝܪܘܬ ܕܡܠܝܠܘܬܵܐ خرافات ܕܚܘܒܠܵܐ ܕܚܕܝܪܘܬܵܐ ܗ . ܕ ܚܕܪܘܡܪܘܬܵܐ ܕܠܵܐ ܚܘܫܵܢ .

خرام — ܚܪܵܡ
ܘܡܪܓܠܵܐ ܗ . ܕ ܚܠܕܵܐ ܠܚܘܫܒܵܐ ܘܡܠܠܵܐ ܡܢ ܕܡܚܫܒܵܐ . ܐܘ ܚܕܵܬܵܐ ܕܡܪܕܘܬܵܐ . ܚܘܡ . چم .

خرامان — — ܡܵܢ
ܡܬܪܕܠܝܵܐ چمان .

خرامیدن — — ܡܝܼ ܕܵܢ
ܪܕܘܝܵܐ ، ܐܬܚܠܐ ܡܢ ܗܕܘܡܐ (ܗܕܘܡܐ)

ܕܗ ܪܕܝܵܐ ܕܚܝܐ ܕܡܬܦܠܝܚܘܬܵܐ ܡܢ ܕܡܬܚܕܝܬܵܐ .

خربوزه — ܚܪܒܘܙܗ خربزه
ܦܛܝܚܵܐ ܡܢ ܕܚܘܒܠܵܐ . — زار ܕܝܗ ܦܛܝܚܵܐ ܗ . ܕ ܓܢܬܵܐ ܕܦܛܝܚܐ .

خربق — ܚܪܒܘܩ
ܡܪܒܪܢܵܐ ، ܡܪܵܐ ܕܡܬܵܐ . ܕܘܡܝܵܐ خربق سياه يا اسود .

خرپا — — ܦܵܐ
ܗܢܘܬܵܐ ܕܚܝܠܬܵܐ ܕܦܠܝܠܵܐ .

خرپشت — — ܦܫܬ
ܕܘܚܢܵܐ محدب .

خرپشته — — ܦܫܬܗ
ܪܡܐ ، ܕܠ ܡܬܬܪܝ ܕܗܘܡܝ ܠܪܫ ܐܝܟ ܗܡܬܵܐ ܡܢ ܗܘܡܬܵܐ تپه ، ܚܠܵܐ تل .

خرج — ܚܪܵܓ
ܕܘܡܬܵܐ ، ܦܘܩܵܢܵܐ مخارج . — سفر ܕܘܡܬܵܐ ܕܫܘܪܝܬܐ ، ܕܠܘܟܫܐ . — و دخل ܕܘܡܬܵܐ ܘܡܟܠܝܐ . صورت — ܚܘܒܵܢ ܕܦܘܩܵܢܵܐ . — كردن ܡܚܪܝܢ ܕܘܡܬܵܐ . ܡܬܘܓܵܢ .

خرجی — ܚܪܓܝ
(1) ܕܘܡܬܵܐ ، ܕܘܡܬܢܵܐ .
(2) ܡܚܫܝܬܵܐ معاش . ܡܘܢܵܐ .

خرجین — ܚܘܪ ܓܝܢ
ܕܘܓܢܵܐ ،

خرچسنه — ܚܪ ܟܘ ܣܢ ܢܗ
ܡܬܟܘܫܵܐ ܕܟܘܡܫܵܐ ، ܡܬܟܘܫܵܐ ܐܕܘܡܫܵܐ جعل ܡܬ ܕܚܫܵܐ .

خرچنگ ـ ـ ܟܪܛܐ.
ܣܪܛܢܐ ، ܟܪܛܐ ، ܥܩܪܒܐ سرطان . ـ دریایی ܣܪܛܢܐ ܕܝܡܐ .

خرخر ـ ܚܪ ܚܪ خرخره
ܚܪܚܘܪܬܐ، ܢܚܝܪܐ خرناس ܢܚܪܐ . ـ کردن ܚܪܚܪ، ܢܚܪ خرناس کشیدن ، ܢܚܪܐ ، ܡܢܚܪܢܐ ܢܚܝܪܐ ܘܢܚܪܐ . ـ گربه، سگ ܚܪܚܘܪܬܐ ܕܫܘܢܪܐ ܘܟܠܒܐ . ܢܚܪܐ .

خرخر ـ ܚܪ ܚܪ
ܩܠܐ ܕܡܐ ܕܓܪܓܪܬܐ ܕܐ ܡܝܐ ܣܪܝܩܬܐ ، ܣܪܩܬܐ .

خرخره ـ ܚܪ ܚܪܘܬܐ
ܓܓܪܬܐ ، ܚܪܘܒܬܐ حلقوم .

خرخره ـ ܚܪ ܚܪܘܬܐ
ܩܠܦܬܐ ، ܫܘܫܒܐ قشو ، ܡܣܪܩܐ ܕܣܘܣܘܬܐ ܐܘ ܕܣܘܣܘܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܫܢܝܢܐ ܐܘ ܩܪܢܐ ܕܡܣܪܩܝܢ ܒܗ ܠܚܝܘܬܐ ܐܘ ܫܥܪܐ ܐܘ ܫܥܪܬܐ . پشت خار .

خرخری ـ ܚܪ ܚܪܝ
ܚܪܚܪܐ ، ܚܪܘܪܐ . صدای ـ ܩܠܐ ܚܪܚܪܐ ، ܚܪܘܪܐ .

خرخسه ـ ܚܪ ܚܣܐ
ܠܘܚܐ ܚܪܚܣܐ ܗ . ܕ ܠܘܚܐ ܡܛܠܬܐ ܘ ܗ ܚܪܚܣܐ ܘܡܕܡܪܬܐ ܕܠܘܚܐ ܠܡܐܢܐ .

خرخشه ـ ـ ܚܫܗ
ܣܘܪܦܐ . ܡܫܓܘܫܘܬܐ، ܫܓܝܫܘܬܐ اضطراب .

خرخیار ـ ܚܪ ܚܝܪ
ܩܛܘܐ ܣܩܪܐ ، ܩܛܘܐ ܕܣܩܪܐ ܕܒܪܐ ܕܒܪܐ .

خرد ـ ܚܪܕ
ܡܕܥܐ ، ܚܟܡܬܐ حکمت ، ܗܘܢܐ عقل ، ܝܕܥܬܐ دانش ، ܝܕܘܥܘܬܐ دانایی . دندان ـ ܟܟܐ ܐܘ ܟܟܐ ܕܗܘܢܐ . ـ مند ܝܕܘܥܬܢܐ ، ܚܟܝܡܐ ، ܡܕܥܢܐ تیز هوش ، ܗܘܢܬܢܐ عاقل ، ܚܟܝܡܐ حکیم . ܝܕܘܥܐ دانا . ـ مندی ܝܕܘܥܬܢܘܬܐ ، ܚܟܝܡܘܬܐ ، ܗܘܢܬܢܘܬܐ ، ܚܟܡܬܐ ، ܝܕܘܥܘܬܐ . ـ مندانه ܝܕܘܥܬܢܐܝܬ ، ܗܘܢܬܢܐܝܬ ، ܚܟܝܡܐܝܬ ، ܝܕܘܥܐܝܬ .

خرد ـ ܚܘܪܕ
ܙܥܘܪܐ ، ܙܥܘܪܐ کوچک ܩܛܝܢܐ ܗ . ܕ ܡܢܬܐ ܡܢ ܟܠܐ خرده ܦܬܘܬܐ ، ܕܩܝܩܐ ریز ܩܛܝܢܐ پاره ، ܒܨܝܪܐ کم . ـ کردن ܦܬܬ ، ܦܬܘܬܐ ، ܦܪܘܩܐ ، ܕܩܩ . ـ سال ܙܥܘܪ ܫܢܝܐ ، ܥܠܝܡܐ جوان ܛܠܝܐ بچه . ـ سالی ܙܥܘܪܘܬ ܫܢܝܐ ، ܥܠܝܡܘܬܐ جوانی ، ܛܠܝܘܬܐ بچگی . ـ خرد ܒܨܝܪ ܒܨܝܪ .

خرداد ـ ـ ܚܪܕܕ
ܝܪܚܐ ܬܠܝܬܝܐ ܕܫܢܬܐ ܦܪܣܝܬܐ ܕܝܪܚܐ .

خردگی ـ ـ ܕܓܝ
ܙܥܘܪܘܬܐ ، ܩܛܝܢܘܬܐ .

خردل ـ ܚܪ ܕܠ
ܚܪܕܠܐ . تخم ـ ܙܪܥܐ ܕܚܪܕܠܐ اسپندان .

خرده ـ ܚܘܪ ܕܗ
ܦܬܘܬܐ ، ܩܨܝܐ پاره ܦܠܓܘܬܐ تکه ܩܨܝܐ . ـ نان ܦܬܘܬܐ ܕܠܚܡܐ . ـ آجر ܩܨܝܐ ܕܠܒܢܬܐ . ـ سماط ܩܨܝܐ ܐܘ ܦܬܘܬܐ ܕܦܬܘܪܐ . ـ چوب ܩܝܣܐ ، ܩܝܣܐ ܙܥܘܪܐ ، ܩܝܣܐ ܕܩܝܣܐ خاشاک . ـ سیارات ܟܘܟܒܐ ܙܥܘܪܐ ، ܦܠܢܝܬܐ .

پول – ܒܟܣܦܐ ܡܢ ܙܘܙܐ ܙܥܘܪܐ ܡܢ ܙܘܙܐ ܐܟܘܡܬܐ . – بين ܠܚܝܪܐ ܕܝܢܐ ܐܘ ܕܒܘܩܪܐ نقاد . – بینی ܠܚܝܪܘܬܐ ܕܝܢܐ ܐܘ ܕܒܘܩܪܘܬܐ نقادی . – گیر ܦܠܛܐ ܦܘܪܢܐ ، عیب جو ، ܦܠܛܢܐ . – گیری ܦܠܛܢܘܬܐ ، ܦܠܛܐ ܦܘܪܢܐ عیب جویی . ܐܝܟ ܡܢ ܐܘ ܡܟܘܠܐ ، ܡܟܘܠܘܬܐ . – فروش ܙܒܢܢ ܕܟܠܒܐ ܕܙܥܘܪܐ ܐܘ ܒ . ܡܙܒܢܢܐ ܕܟܠܒܐ ܟܠ ܚܕܡܢܝܬܐ ܐܘ ܡܦܝܟܐ . – فروشی ܙܒܢܢ ܕܟܠܒܐ ، ܡܦܝܟܘܬܐ .

خردی – – ܝܐ

ܙܥܘܪܘܬܐ ، ܛܠܝܘܬܐ . یاد دارم که در عهد – ܒܙܒܢܐ ܗܘܐ ܝܠܕܬܐ ܕܙܥܘܪܘܬܝ ، ܡܢ ܕܛܠܝܘܬܝ . . . .

خرزه – ܚܪ ܙܗ

ܡܪܓܢܝܬܐ ، ܡܪܓܠܝܬܐ ، ܡܙܪܓܢܝܬܐ ܚܘܡܪܐ ܕܙܓܘܓܝܬܐ تسبیح شیشه‌ای ، خرز ، جرمهره .

خرس – ܚܪܣ

ܕܒܐ ܚܝܘܐ دب . – بان ܢܛܘܪ ܡܢ ܢܛܘܪ ܕܒܐ

خرسك – – ܣܟ

ܕܒܘܢܐ ، ܕܒܐ ܙܥܘܪܐ ، ܒܪܐ ܕܕܒܐ . ܐܘ ܚܕܐ ܛܠܝܘܬܐ .

خرسند – ܚܘܪ ܣܢܕ

(1) ܣܒܝܥܐ ، ܣܒܝܥܐ راضی .
(2) ܚܕܝܐ ، ܡܢ ܚܕܝܐ ، ܦܨܝܚܐ ، ܚܕܝܪܐ ܒܣܝܡܐ خوشحال ، خوشنود مسرور ، بشاش .
ܐܘ ܒܣܝܡ ܢܦܫܐ .

خرسندی – – ܝܐ

(1) ܣܒܝܥܘܬܐ .

(2) ܚܕܝܘܬܐ ، ܒܣܝܡܘܬܐ ، ܦܨܝܚܘܬܐ ، ܚܕܝܪܘܬܐ ، ܒܣܝܡܘܬ ܢܦܫܐ .

خرسنگ – ܚܪ ܣܢܓ

ܟܐܦܐ ܪܒܬܐ . ܐܘ ܫܘܥܐ ، ܟܐܦܐ ܕܛܘܪܢܝܬܐ .

خرشف – – ܫܘܦ

ܩܠܦܬܐ ، ܩܠܦܐ قشر ܕܦܪܬܩܢܐ ܗܝ ܕܛܘܪܐ ، ܕܒܘܫܝܐ .

خرشفی – – ܫܦܝ

ܩܠܦܢܝܐ ، ܕܒܘܫܝܐ ܕܩܠܦܬܐ ܗܘ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܩܠܦܐ .

خرطوم – ܚܘܪ ܛܘܡ

ܚܪܛܘܡܐ ، ܦܪܛܘܡܐ ، ܦܪܘܡܐ ܚܪܣܘܡܐ ܚܘܛܡܐ پوز . – فیل ܚܪܛܘܡܐ ܕܦܝܠܐ . – دار ܡܪܐ ܕܚܪܛܘܡܐ . جوك – دار ܚܘܛܡܐ ܡܪܐ ܕܚܪܛܘܡܐ .

خرع – ܚܪ ܥܐ

ܒܝܪܘܬ ܚܝܠܐ ، ܡܚܝܠܘܬܐ .

خرف – ܚܪ ܦܐ

ܟܠܐ ، ܒܛܠܢܐ جلف ܡܚܝܠ . ܡܟܠܐ ، ܡܚܝܠ ܗܘܢܐ ، ܒܝܟܐ جعلقی ، ܢܝܡ : بعضی اشخاص چون پیر میشوند خرف میشوند ܚܒܪܡܐ ܐܢܫܐ ܟܕ ܒܣܒܝܐ ܗܘܝ ܗܘܝܢ ܗܘܝ ܟܠܝܐ .

خرف – ܚܪ ܦܐ خرفی

ܟܠܝܘܬܐ ، ܒܛܠܢܘܬܐ ، ܒܝܟܘܬܐ .

خرفه – ܚܪܦܗ

ܦܪܦܚܝܢܐ بخله ، ܦܩܘܥܐ ܚܝ ܦܩܘܥܐ ܡܨܪܝܬܐ .

خرق – ܚܪܩܐ

[illegible] ، [illegible] ، [illegible] . شیار ، گودال .

– عادت [illegible] خارق العاده .

خرق – ܚܘܪܩܐ

[illegible] ، [illegible] .

خرق – ܚܪܩܐ

[illegible] ، [illegible] .

خرقه – ܚܪܩܬܐ

[illegible] خستواله ، [illegible] آستر [illegible] پنبه . [illegible] برده . – خز [illegible] پوستین ، – پوش ، [illegible] ، [illegible] .

خرك – ܚܪܟܐ

[illegible] ، [illegible] . زهها [illegible] اوتار [illegible] . – تاراز استخوان است [illegible] .

خرکی – ܚܪܟܝܐ

[illegible] ، [illegible] .

خرگاه – ܚܪܓܐܗ

[illegible] اوغروق . [illegible] . سایبان ، سایه گاه . – ماه [illegible] – زدن [illegible] ، [illegible] ، [illegible] .

خرگوش – – ܐܪܢܒܐ

[illegible] . – بی دم [illegible] ابتر .

خرگوشی – – ܝܐ

[illegible] ؛ [illegible] .

خرم – ܚܘܪܪܡ

[illegible] ، [illegible] : [illegible] . شگفته [illegible] تازه ، باطراوت [illegible] . – دل [illegible] . – دلی [illegible] . – رو [illegible] . – رویی [illegible] . – کردن [illegible] ، [illegible] ، [illegible] .

خرما – ܚܘܪܡܐ

[illegible] میوه درخت خرما یا خرمابن . – ی هندی [illegible] . – خرك [illegible] . – نرسیده [illegible] .

خرمایی – – ܝܐ

[illegible] خرمایی رنگ [illegible] حنایی ، بلوطی ، تریاکی .

خرمگس – ܚܪ ܡܓܣ

[illegible] ، [illegible] .

خرمن – ܚܪܡܢ

[illegible] ، [illegible] جاش ، غله [illegible] توده گندم . [illegible] . – کردن [illegible] ، [illegible]

ܩܲܠܒܝܼܫܵܐ ܣܝܼܡܵܢܹܐ ، ܡܲܚܒܘܼܫܵܐ ܐ̄ܦ ܣܟܼܪܵܐ .
— کوفتن ، کوبیدن ܕܩܵܩܵܐ ، ܚܫܵܠܵܐ ، ܡܲܚܒܘܼܫܵܐ
— کوب ܩܲܠܩܵܠܵܐ (ܩܲܠܩܸܠ) . — کوبی
ܚܫܝܼܠܘܼܬܼ ܡ̣ܢ ܕܩܵܩܘܼܬܼ ܡܲܚܒܘܼܫܵܐ . — گاه
ܩܘܼܪܵܐ ، ܒܹܝܬ ܩܘܼܪܵܐ .

خرموش — ܚܲܪܡܘܼܫ

ܡܲܠܡܘܼܠܵܐ ܡ̣ܢ ܡܲܠܡܘܼܠܵܐ ܪܲܒܵܐ ، ܡܲܠܡܘܼܠܵܐ
ܪܲܒܵܐ .

خرمهره — — ܡܘܼܗܪܵܐ

ܡܘܼܗܪܹܐ ܕܙܓܘܼܓܝܼܬܵܐ خرز .

خرمی — ܚܘܼܪܪܵܡܵܐ

ܪܘܼܝܵܝܘܼܬܵܐ ، ܦܨܝܼܚܘܼܬܵܐ ، ܪܲܛܝܼܒܘܼܬܵܐ طراوت .

خرناس — ܚܲܪܢܵܣ

ܢܘܼܚܵܪܵܐ ، ܢܘܼܚܵܪܵܐ خرخر . — کشیدن ܢܚܵܪܵܐ ،
ܢܚܵܪܵܐ .

خرند — ܚܲܪܲܢܕ

ܣܘܼܟܵܐ ܕܟܘܼܫܵܐ . دیوار کوتاه

خرنده — — ܙܒܘܼܢܵܐ

ܙܒܘܼܢܵܐ خریدار .

خرنش — ܚܘܼܪܢܹܫ

ܢܚܵܪܬܵܐ ، ܢܚܵܪܬܵܐ .

خرنوب — ܚܲܪܢܘܼܒ خروب

ܚܪܘܼܒܵܐ ، ܚܸܪܵܒ ܐܝܼܠܵܢܵܐ .

خروار — ܚܲܪܘܵܪ

ܚܸܡܠܵܐ ܕܚܡܵܪܵܐ ܕܡܲܠܝܵܐ ܩܲܦܝܼܙܹܐ . ܚܲܡܫܵܐ ܕܚܸܡܠ
ܩܲܦܝܼܙܵܐ .

خروج — ܚܘܼܪܘܼܓ

ܡܲܦܩܵܐ ، ܡܦܵܩܬܵܐ ، ܦܠܵܛܘܼܬܵܐ ، ܡܲܦܩܘܼܬܵܐ ، ܡܲܦܩܵܢܹܐ
مهاجرت . ܪܸܕܝܵܐ جریان . — کردن ܢܦܵܩܵܐ ،
ܦܠܵܛܵܐ خارج شدن ، بیرون رفتن . — طمث ܪܸܕܝܵܐ
ܕܝܲܪܚܵܐ . — چشم ܦܠܵܛܘܼܬܵܐ ܕܥܲܝܢܵܐ (ܐ̄ܦ
ܦܲܠܛܘܼܬܹܗ) . سفر — ܣܸܦܪܵܐ ܕܡܲܦܩܵܢܹܐ
ܗ . ܕ ܚܡܸܫܵܐ ܕܣܹܦܪ ܡ̣ܢ ܚܡܫܵܐ ܣܸܦܪܹܐ ܕܐܘܼܪܵܝܬܵܐ
ܡܲܦܩܵܢܵܐ ܕܒܢܲܝ ܐܝܼܣܪܵܝܹܠ ܡ̣ܢ ܡܸܨܪܹܝܢ .

خروس — ܚܘܼܪܘܼܣ

ܬܲܪܢܵܓܼܠܵܐ . ܬܲܪܢܵܓܼܠܬܵܐ ، ܬܲܪܢܵܓܼܠܹܐ ، ܬܲܪܢܵܓܼܠܹܐ ܕܟܲܐܸܠ .
ܐ̄ܦ ܚܸܡܵܝܬܵܐ ܗ̇ܝ ܩܸܢܵܐ ܡ̣ܢ ܬܲܪܢܵܓܼܠܵܐ .
— اخته ܬܲܪܢܵܓܼܠܵܐ ܡ̣ܢ ܡܲܣܪܝܼܣܵܐ .
— بازی ܡܲܓܼܘܼܚܟܼܘܼܬܵܐ ܕܬܲܪܢܵܓܼܠܹܐ .

خروسک — — ܚܢܩ

(1) ܬܲܪܢܵܓܼܠܵܐ ܙܥܘܿܪܵܐ .
(2) ܠܘܼܥܵܬܵܐ ܡ̣ܢ ܝܲܠܘܼܕܘܼܬܵܐ چوچوله .
(3) ܚܢܵܩܵܐ ܡܲܪܥܵܐ .

خروش — — ܚ

ܓܢܓܼܘܼܢܝܘܼܬܵܐ ، ܠܲܚܡܵܢܘܼܬܵܐ زغند ܢܝܼܡܘܼܬܵܐ غرش
ܩܵܠܵܐ بانك ܩܪܵܝܬܵܐ غریو ، ܨܘܼܘܵܚܵܐ برخان
ܩܵܠܵܐ داد ، فریاد ܨܘܼܚܵܐ صیحه ܩܲܠܩܲܠܬܵܐ
هیاهو ، قالمقال ، ܕܵܘܫܵܐ جلب . — زدن ،
خروشیدن ܓܢܓܼܘܼܢܹܐ ، ܠܲܚܡܵܐ ، ܩܵܠܵܐ ، ܨܘܼܚܵܐ .

خروشان — ܚܘܼܪܘܼܫܵܢ

ܓܢܓܼܘܼܢܵܐ ، ܠܲܚܡܵܐ ، ܩܵܠܵܢܵܐ ، ܨܘܼܚܵܢܵܐ .

خروشیدن — — ܟܸܪܘܼܫ

ܓܢܓܼܘܼܢܹܐ ، ܠܲܚܡܵܐ ، ܩܵܠܵܐ ، ܨܘܼܚܵܐ .

خره — ܚܲܪܹܗ

ܚܸܡܬܵܐ ܠܝܼܚܘܼܬܵܐ ܕܩܝܼܡܬܵܐ شمر مخزن ܚܸܡܠܬܵܐ
کدر ܚܲܡܝܼܢܵܐ لجن .

خره – ܚܘܪܪܗ

ܕܡܚܢܩܐ ، ܕܡܚܢܩܬܐ . – کشیدن ܕܡܚܢܩܐ ،
ܕܚܢܩܬܐ خرناس کشیدن .

خری – ܚܪܝ خریت

ܚܡܪܘܬܐ .

خرید – ܙܒܢ

ܙܒܢܐ ، ܙܒܢܬܐ . – کردن ، ܙܒܢܐ خریدن .
– و فروش ܙܒܢܐ ܘܙܒܢܐ ، ܙܒܢܬܐ ܘܙܒܢܬܐ .

خریدار – ܙܒܢ

ܙܒܘܢܐ خرنده .

خریداری – ܙܒܢ ܢܝ

ܙܒܘܢܘܬܐ ، ܙܒܢܢܐ .

خریده – ܙܒܢܗ

(1) ܙܒܝܢܐ .
(2) ܡܪܓܢܝܬܐ ܠܐ ܕܡܝܬܐ خرائد
ܡܪܓܢܝܬܐ ܠܐ ܕܡܝܬܐ .

خریش – ܚܪܫ

(1) ܚܡܫܬܐ ، ܚܪܫܬܐ خدشه .
(2) ܓܚܟ ܓܚܟܐ مسخره ، مضحله .

خریطه – ܚܪܝܛܗ

ܚܪܛܐ انبان ، ܚܪܛܐ همیان .

خریف – ܚܪܝܦ

ܚܪܝܦܐ ܝܢ ܙܒܢܐ ܚܪܝܦܐ ܘܚܪܝܦܝܐ
خزان ، پاییز .

خریفی – ܚܪܝܦܝ

ܚܪܝܦܝܐ ، ܚܪܝܦܝܬܐ ، ܕܚܪܝܦܐ . اعتدال –
ܫܘܝܘܬܐ ܚܪܝܦܝܬܐ .

خز – ܚܙ

(1) ܡܛܪܐ . ܡܛܪܐ ܝܢ ܡܛܪܐ ܝܢ ܚܡܪܐ
ܘܡܚܝܢܐ ܗܘ ܕܚܡܪܐ راسو ܕܚܡܪܐ
سمور ܘܡܪܐ ܕܚܝܘܬܐ ܐܝܟܢܐ ܕܚܝܘܬܐ
ܚܡܪܐ ܕܐ ܗܘܐ ܠܒܫܐ .
(2) ܘܡܫܐ ܢܫܐ ابریشم خام . ܢܘ قز .
– پوش ܠܒܝܫ ܡܛܪܐ .

خزاف – ܚܙܐܦ

ܦܚܪ ܦܚܪܐ ، ܦܚܪܐ . ܘܡܫܐ کوزه گر .

خزان – ܚܙܐܢ

(1) ܕܡܢܝܘܬ ܐܝܠܢܐ ܗ . ܒ ܚܪܝܦܝܬܐ
خریف پاییز .
(2) ܕܙܘܚܐ خزنده .

خزانه – ܚܙܐܢܗ

ܓܙܐ ، ܗܡܝܢܘܬܐ گنج . – دار ܓܙܒܪܐ ܝܢ
ܓܙܒܪܐ . – داری ܓܙܒܪܘܬܐ ܝܢ ܓܙܒܪܘܬܐ
خزائن ، خزاین ܓܙܐ .

خزانی – ܚܙܐܢܝ

ܚܪܝܦܝܐ ، ܚܪܝܦܝܬܐ خریفی .

خزع – ܚܙܥ

ܕܡܫܚܐ . – اعصاب ܘܡܫܚܐ ܓܝܕܐ
(ܠܘܪܘܡܝܐ) .

خزف – ܚܙܦ

ܦܚܪܐ ، ܡܐܢܐ ܕܦܚܪܐ ܡܘܡܬܐ ܕܠܘܩܐ ܢܡ
ܡܐܢܐ ܕܦܚܪܐ سفل .

خزنده – ܚܙܢܕܗ

ܪܚܫܐ ، ܪܚܫܬܐ خزندگان ܪܚܫܐ ،
ܪܚܫܐ ، ܪܚܫܐ .

خزوك – ܚܙܘܟ

ܚܝܘܬܐ ܕܡܬܚܙܝܐ سوسك خنفس . ܚܙܘܟ ܕܒܩܪܐ سرگين غلتان .

خزه – ܚܙܗ

ܚܙܝܬܐ اشنه ܥܠܬܐ پژه . – شناس ܚܙܘܟ ܚܙܝܬܐ ، ܚܙܝܐ ܥܠܬܐ . – شناسی ܝܕܥܬܐ ܕܚܙܝܬܐ ، ܝܕܘܥܐ ܥܠܬܐ (ܡܘܣܘܠܘܓܝܐ – ܡܘܣܘܠܘܓܝܐ) .

خزيدن – ܚܙܝܕܢ

ܪܚܫ ، ܙܚܠ .

خزيده – ܕܗ

ܪܚܫܐ .

خزينه – ܢܗ

ܡܝܐ ܕܚܡܡܐ مخزن حمام ܐܘ ܓܙܐ خزانه .

خس – ܚܣ

(1) ܩܝܣܐ ، ܥܠܐ ܕܩܝܣܐ خرده چوب
(2) ܟܘܒܐ ܗܘ ܕܟܘܒܐ خار . – وخاش ܩܝܣܐ ܥܠܐ كزل .
(3) ܦܪܘܕܬܐ ذره .
(4) ܚܫܐ ، ܟܘܒܐ ، ܡܣܟܢܐ ܐܘ ܚܣܝܪܐ ، ܥܙܝܙ جوكی ، زفت ܡܠܘܐܐ خسيس .
(5) ܚܣܐ كاهو .

خسارت – ܚܣܪܬ

ܡܚܣܪܢܘܬܐ ، ܚܘܣܪܢܐ خسران ܢܘܟܪܐ زيان ܢܘܟܪܐ صدمه ܚܘܒܠܐ ضرر . – ديدن ܐܬܚܣܪ ، ܚܙܐ ܚܘܣܪܢܐ . – رساندن ܡܚܣܪܢܐ ܚܘܣܪܢܐ . – آميز ܡܚܣܪܢܐ ، ܡܚܒܠܢܐ ܕܚܘܣܪܢܐ .

خسباندن – ܚܣܒܢܕܢ خسبانيدن

ܡܕܡܟܢܐ ، ܡܫܢܝܢܐ خواباندن .

خسبيدن – ܕܢ

ܕܡܟ ، ܫܢܐ خفتن ، خوابيدن .

خست – ܚܣܬ

ܚܣܝܪܘܬܐ ، ܕܢܘܝܘܬܐ ܐܘ ܡܣܟܢܘܬܐ خسيسی ܥܙܝܙܘܬܐ زفتی .

خستگی – ܚܣܬܓܝ

ܠܐܝܘܬܐ ، ܫܚܩܘܬܐ ، ܡܫܠܡܢܘܬܐ ملامت . – دركردن ܡܢܝܚܢܐ . – ناپذير ܠܐ ܡܬܠܐܝܢܐ .

خستن – ܬܢ

ܡܚܝܢܐ ، ܡܫܚܩܢܐ .

خستو – ܬܘ

(1) ܡܘܕܝܢ . ܡܘܕܝܢܐ ܕܫܪܪܐ ، ܫܪܝܪܐ هسته .
(3) ܡܘܕܝܢܐ اقراركننده . – شدن ܡܘܕܝܢܐ ، ܐܘܕܝ ܫܪܪܐ اقراركردن ܡܘܕܝܢܐ راضی‌شدن .

خستوانه – ܬܘܢܗ

ܕܠܩܐ ، ܚܝܠܐ ܕܡܣܟܢܐ ، ܒܪܡܫܐ ܕܡܫܒܚܐ . ܕܡܫܒܚܐ ܕܒܝܬܐ خرقه ܡܠܒܫܐ ، ܚܝܠܐ ܕܡܣܟܢܐ .

خسته – ܬܗ

(1) ܠܐܝܐ ، ܫܚܩܐ . ܡܫܠܡܐ ملال . – كردن ܠܐܝܢܐ ، ܡܫܚܩܢܐ . – شدن ܠܐܝܢܐ ، ܫܚܩ . – كننده ܡܠܐܝܢܐ .
(2) ܫܪܝܪܐ ، ܡܘܕܝܢ خستو .

خسخس – ܚܸܫܚܸܫ

ܚܫܚܫܬܐ .

خسر – ܚܘܼܣܪ

ܚܘܼܣܪܵܢܵܐ خسران .

خسر – ܚܘܼܣܘܼܪ

ܚܣܪܵܐ ، ܒܨܪܵܢܵܐ ܚܙܝ خسور .

خسران – ܚܘܼܣܪܵܢ

ܚܘܼܣܪܵܢܵܐ ܚܙܝ خسارت .

خسرو – – ܪܘܼܒ݂

ܡܲܠܟܵܐ ܪܲܒܵܐ ܡܢ ܫܡܵܐ ܕܡܲܠܟܵܐ ܦܵܪܣܵܝܵܐ . ܐܵܦ ܫܡܵܐ ܥܘܼܡܵܪܵܐ ܕܒܝܬܵܐ . – انه ܡܲܠܟܘܼܬ݂ܵܐ ،
– انی ܡܲܠܟܵܝܵܐ . – پرست ܦܵܠܹܚ ܡܲܠܟܵܐ .
– گهر ܡܢ ܓܢܣ ܡܲܠܟܹ̈ܐ .

خسروی – – ܒܵܝ

ܡܲܠܟܵܝܵܐ . تاج – ܬܵܓ݂ܵܐ ܡܲܠܟܵܝܵܐ .

خسك – ܚܸܣܟ

ܟܘܼܒܵܐ ܡܢ ܓܢܣܵܐ ܕܟܘܼܒܹܐ̈ ܐܵܦ ܛܝܼܒܘܼܪܵܐ ،
ܛܝܼܒܵܐ ܕܟܘܼܪܵܐ خس .

خسك – ܚܸܣܟ

ܟܵܟܘܼܒܵܐ ܕܒܲܪܵܐ كافيشه برى . ܐܝܼܬ ܐܲܚܵܪܵܐ ܡܢ
ܐܲܚܵܪܵܐ .

خسودن – ܚܘܼܣܘܼܕܵܢ

ܚܨܵܕܵܐ دروكردن .

خسور – ܚܘܼܣܘܼܪ

ܚܣܪܵܐ ، ܒܨܪܵܢܵܐ ، خسوره ܚܣܪܘܼܬ݂ܵܐ .

خسوف – – ܣܘܼܦ

ܚܘܼܫܵܟ݂ ܣܲܗܪܵܐ ، ܟܘܼܣܵܦܵܐ ، ܒܨܝܪܘܼܬ݂ܵܐ ܡܢ
ܢܘܼܗܪܵܐ ܕܣܲܗܪܵܐ كسوف ܫܸܡܫܵܐ ܗ . ܒ ܒܨܝܪܵܐ
ܕܗܘܝܵܐ ܒܐܲܪܥܵܐ ܒܨܝܪܵܐ ܘܟܣܝܼܵܐ .

خسى – ܚܸܣܝܵܐ

ܒܝܼܫܘܼܬ݂ܵܐ ، ܕܘܼܢܝܘܼܬ݂ܵܐ پستى .

خسير – ܚܸܣܝܼܪ

ܚܣܝܼܪܵܐ ، ܒܝܼܫܵܐ ، ܚܘܼܣܪܵܢܵܐ .

خسيس – – ܣܝܼܣ

ܫܠܘܼܡܵܐ ، ܣܦܝܼܣ ܐܝܼܕܵܐ ، ܡܸܬ݂ܪܝܼ زفت ، خست .

خسيسى – – ܣܝܼܣܝ

ܫܠܘܼܡܘܼܬ݂ܵܐ ، ܡܓ݂ܝܼܣܘܼܬ݂ ܐܝܼܕܵܐ ، ܡܸܬ݂ܪܝܼܘܼܬ݂ܵܐ .
زفتى .

خش – ܚܘܼܫ – ܚܸܫ

ܚܡܵܬ݂ܵܐ ، ܚܡܵܬ݂ܵܐ ܕܒܪܲܬ݂ܵܐ مادر زن ܚܡܵܬ݂ܵܐ
ܕܒܲܥܠܵܐ مادرشوهر .

خشاب – ܚܸܫܫܵܒ݂

ܟܲܪܵܐ ܡܢ ܩܲܝܣܹ̈ܐ ܓܲܪܒܹ̈ܐ ، ܩܲܝܣܵܐ ܡܙܲܒܢܵܢܵܐ
چوب فروشى .

خشاده – ܚܘܼܫܵܕܵܗ

ܡܬ݂ܪܲܒܝܵܐ شديار ܐܲܚܪܵܐ ܘܙܒܝܼܠܵܐ ، ܐܲܚܪܵܐ
ܕܡܸܬܚܪܵܐ ܘܙܒܝܼܠܵܐ .

خشام – – ܫܵܡ

ܩܲܪܢ ܢܚܝܼܪܵܐ ، ܢܚܝܼܪܹܗ ܡܢ ܢܚܝܼܪܹܗ ܪܘܼܒܵܐ .
داراى بينى بزرگ .

خشانيدن – ܚܸܫܵܢܝܼܕܵܢ

ܡܪܲܓܵܙܵܐ ، ܙܪܟܘܼܝܵܐ .

خشب – ܚܸܫܲܒ݂

ܟܲܪܵܐ ܡܢ ܩܲܝܣܵܐ چوب ، هيزم .

خشت — [illegible]
(1) [illegible] آجر .
(2) [illegible] خشت زر . — پز [illegible] آجر پز [illegible] . سر — [illegible] .

خشتك — [illegible]
[illegible] .

خشتوك — [illegible]
[illegible] حرامزاده .

خشتی — [illegible]
[illegible] .

خشخاش — [illegible]
[illegible] كوكنار . گل — [illegible] . شيره — [illegible] .
تخم — [illegible] .

خشخاشی — [illegible]
[illegible] .

خشخش — [illegible]
[illegible] . — كردن [illegible] .

خشع — [illegible]
[illegible] .

خشف — [illegible]
[illegible] ([illegible] بالش) .

خشك — [illegible]
[illegible] . — شدن [illegible] . — كردن [illegible] . — اندام [illegible] . — بار [illegible] آجيل ، خشكه بار . — دست [illegible] جوكی ، خسيس . — دستی [illegible] . — دماغ ، مغز [illegible] . دماغی [illegible] . — زار [illegible] . — سال سالی [illegible] . — كن [illegible] . — گردن [illegible] . — مقدس [illegible] . — مقدسی [illegible] .

خشكاندن — [illegible] خشكانيدن
[illegible] خشك كردن .

خشكی — [illegible]
[illegible] شاهره [illegible] .
از راه [illegible] .

خشكيدن — [illegible]
[illegible] خشك شدن .

خشكيده — [illegible]
[illegible] .

خشل — [illegible]
[illegible] مقل [illegible]
[illegible] رياحين .

خشم — ܚܝܡܐ ، ܚܡܐ

ܚܡܬܐ ، ܪܘܓܙܐ خلم . ܥܘܪܙܐ غضب ܚܡܝܬܐ
غيظ ، ܪܘܓܙܐ حقد ܚܣܡܐ كينه . ܐܘ ܚܘܪܬܐ
خشم و غضب مفرط . — آلود ܚܡܝܬܢܐ ، ܐܬܚܡܬܐ ،
ܪܓܝܙܐ ، ܪܘܓܙܢܐ . خشم نـاك . — نـاكى
ܚܡܝܬܘܬܐ ، ܐܬܚܡܬܐ ، ܪܓܝܙܘܬܐ ،
ܪܘܓܙܘܬܐ . — گين ܚܡܝܡܐ ، ܪܓܝܙܐ ،
ܪܓܝܙܐ ، ܚܡܝܬܐ ܡܬܚܡܬܢܐ . — گیتى
ܚܡܝܡܘܬܐ ، ܪܓܝܙܘܬܐ ، ܚܡܝܬܘܬܐ ،
ܪܓܝܙܘܬܐ ، ܡܬܚܡܬܢܘܬܐ .

خشن — ܚܣܝܢ

ܥܒܝܐ ، ܥܒܝܫܐ ، ܚܣܝܢܐ ، ܩܫܝܐ زمخت
ܚܣܝܢܐ زبر ، ܐܝܟ ܗܘ ܩܛܢܐ ܚܣܝܢܐ ܗܢܐ
اين پارچه — است . ܥܒܝܐ ܥܒܝܐ اخلاق —
ܒܝܫܐ ܐܘܟܝܬ ؛ ܩܫܝܐ ܚܣܝܢܐ . ܠܒܘܫܐ
ܚܣܝܢܐ ، ܗܢܐ ܥܒܝܐ ܚܣܝܢܐ .

خشودن — ܓܪܕ

ܓܪܕܐ ، ܚܪܡܐ تراشيدن .

خشور — ܫܠܝܚܐ

ܢܒܝܐ پيغمبر ، نبى . ܐܘ ܫܠܝܚܐ رسول ، حوارى .

خشوع — ܡܟܝܟܘܬܐ

ܡܟܝܟܘܬܐ ، ܡܫܬܥܒܕܘܬܐ خشع .

خشونت — ܩܫܝܘܬܐ

ܥܒܝܘܬܐ ، ܚܣܝܢܘܬܐ ، ܩܫܝܘܬܐ ، ܚܣܝܢܘܬܐ .
با — بـآنها حرف زد ܒܩܫܝܘܬܐ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ .
ܥܒܝܘܬܐ ܐܝܟ ܒܥܒܝܘܬܐ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܥܡܗܘܢ .
ܚܣܝܢܘܬܐ ، ܩܫܝܘܬܐ .

خشيب — ܚܫܝܒ

ܚܫܝܒܐ ، ܚܕܝܐ ، ܩܫܝܐ . ܚܫܝܒܐ .

خشيت — ܚܫܝܬܐ

ܕܚܠܬܐ ، ܕܚܝܠܘܬܐ ترس . — الله ܕܚܠܬܐ
ܕܐܠܗܐ ܐܘ ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ .

خشيج — ܫܬܐܣ

ܐܣܛܘܟܣܐ ، ܝܣܘܕܐ . ܐܘ ܐܣܛܘܟܣܐ اخشيج

خصاصت — ܚܨܝܨܬܐ

ܡܣܟܢܘܬܐ ، ܚܣܝܪܘܬܐ فاقه ܚܘܣܪܢܐ
فقر . ܡܣܟܢܘܬܐ حرمان ، بينوايى .

خصاف — ܚܨܦ

ܥܩܒܐ ، ܡܣܐܢܐ ܡܣܐܢ نعلين ܣܝܢܐ ،
ܡܣܐܢ ܡܣܐܢܐ ، ܣܘܟܦܐ كفش دوز . ܐܘ
ܐܟܦܐ پينه دوز .

خصام — ܚܨܡ

ܕܝܢܐ ، ܚܪܝܢܐ تجادل ، ܚܪܝܢܐ تنازع .
ܡܬܕܝܢܢܘܬܐ . ܐܘ ܕܝܢܐ ܕܝܢܐ دعواى حقوقى .

خصب — ܚܨܒ

ܥܘܫܢܐ ܡܬܡܚܝܘܬܐ نمو فراخ .

خصلت — ܚܨܠܬ

ܐܝܬܘܬܐ . ܕܝܠܝܬܐ خاصيت ܗ . ܕ ܐܝܬܘܬܐ
ܕܝܠܢܝܘܬܐ ܕܡܕܡ ، ܥܝܕܐ عـادت .
ܡܕܡܝܘܬܐ خو . ܐܝܬܘܬܐ خصال ، خصائل
ܕܝܠܝܬܐ ، ܥܝܕܐ .

خصم — ܚܨܡ

ܒܥܠܕܒܒܐ ، ܣܩܘܒܠܢܐ ، ܒܥܠܕܒܒܐ دشمن ،
مخالف ، محارب ، ܒܥܠܕܒܒܐ خصوم .

خصمانه — ܡܬܚܪܐ

ܒܥܠܕܒܒܐܝܬ ܐܘ ܒܥܠܕܒܒܐ . رفتار —
ܕܒܥܠܕܒܒܐ ܒܥܠܕܒܒܐ .

خصوص – ܚܘܼܨܘܼܨ

(1) ܕܝܼܠܵܝܘܼܬܵܐ ، ܘܲܚܝܼܕܘܼܬܵܐ ܕܡܸܕܸܡ .

(2) ܫܘܼܠܵܛܵܐ، ܥܘܼܒܵܕܵܐ، ܨܒܼܘܼܬܵܐ امر، کار، شغل.

(3) ܡܸܛܠ ، ܥܸܠܬܵܐ ، ܠܒܼܝܵܐ مطلب ، موضوع .

ܡܸܛܠ ܡܲܢܵܐ درچه خصوص؟ ܡܸܛܠ ܡܲܢܝܼ درخصوص کی. راجع بکی؟ ܘܲܚܝܼܕܵܐܝܼܬ بخصوص ܕܝܼܠܵܢܵܐܝܼܬ علی الخصوص .

خصوصاً – – ܐ̈

ܘܲܚܝܼܕܵܐܝܼܬ ، ܕܝܼܠܵܢܵܐܝܼܬ . ܡܲܢܵܫܵܐܝܼܬ بویژه .

خصوصی – – ܝܼ

ܡܲܢܵܫܵܝܹ̈ܐ ، ܘܲܚܝܼܕܵܝܹ̈ܐ . ܠܵܐ ܥܘܼܡܵܡܵܝܹ̈ܐ غیر رسمی، ܨܒܼܘܼܬ݂ܹ̈ܐ . کارهای – ܨܒܼܘܼܬ݂ܹ̈ܐ ܕܥܘܼܒܵܕܹ̈ܐ ܡܲܢܵܫܵܝܹ̈ܐ ، ܨܒܼܘܼܬ݂ܹ̈ܐ . مراسله – ܐܸܓܲܪܬܵܐ ܡܲܢܵܫܵܝܬܵܐ ، ܠܵܐ ܥܘܼܡܵܡܵܝܬܵܐ .

خصوصیت – – ܝܼܬ

(1) ܡܲܢܵܫܵܝܘܼܬܵܐ .

(2) ܨܒܼܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܫܘܼܠܛܵܢܘܼܬܵܐ ، ܝܲܕܘܼܥܬܵܐ ܚܘܼܨܘܼܨܝܼܬܵܐ خصوصیات ܡܲܢܵܫܵܝܵܬܹ̈ܐ .

خصومت – – ܡܲܬ

ܒܥܸܠܕܒܼܵܒܼܘܼܬܵܐ . ܫܘܼܩܵܠܵܝܘܼܬܵܐ ، ܒܥܸܠܕܵܝܘܼܬܵܐ

دشمنی ، مخالفت محاربت ، مرافعه .

خصی – ܚܲܨܝܼ

ܫܲܒܝܼ ، ܫܲܠܝܼܛܵܐ ܘܲܚܝܼܕܵܐܝܼܬ ؛ ܡܗܲܝܡܢܵܐ

آغا ، خواجه ، محهٔ اخته .

خصیه – ܚܘܼܨܝܼܬ݂ܵܐ

ܐܸܫܟܵܬܵܐ (ܐܸܫܟܵܬܵܐ) ܕܲܓܒܼܪܵܐ خایه ، بیضه .

ܐܸܫܟܵܬܹ̈ܐ خصی . ܬܪܸܝܢ ܐܸܫܟܵܬܹ̈ܐ خصیتان ، خصیتین .

خصیم – ܚܲܨܝܼܡ

ܒܥܸܠܕܒܼܵܒܼܵܐ دشمن ، خصم . ܫܘܼܩܵܠܵܝܵܐ مخالف ܐܵܘ ܒܥܸܠܕܝܼܢܵܐ ܕܝܼܢܵܐ مدعی ܗ . ܕ ܗܘ ܕܐܝܼܬ ܠܹܗ ܒܥܵܠܬܵܐ ܥܲܡ ܐܲܚܪܹ̈ܢܵܐ ܒܕܝܼܢܵܐ . خصماء ܒܥܸܠܕܒܼܵܒܹ̈ܐ خصوم ܫܘܼܩܵܠܵܝܹ̈ܐ ، ܒܥܸܠܕܝܼܢܵܐ .

خضاب – ܚܸܙܵܒ

ܚܸܢܵܐ ܐܵܘ ܗܸܢܵܐ حنا . ܡܝܼܠܵܐ ܐܵܘ ܡܝܼܠܵܢܵܐ نیل . – کردن ܡܫܲܚ ܚܸܢܵܐ ܠܐܝܼܕܹ̈ܐ ܘܠܪܹܫܵܐ . خضاب نهادن ܐܵܘ ܨܒܼܵܥܵܐ .

خضارت – ܚܘܼܙܵܪܲܬ

ܝܘܼܪܵܩܘܼܬܵܐ . ܡܝܼܪܵܩܘܼܬܵܐ سبزی ، سبزه . ܝܲܪܩܵܐ ܝܲܪܘܿܩܵܐ .

خضر – ܚܲܙܪ

ܝܘܼܪܵܩܵܐ ، ܗܘ ܕܐܝܼܬ ܠܹܗ ܓܘܼܢܵܐ ܝܲܪܘܿܩܵܐ ܕܥܸܣܒܵܐ ܠܓܘܼܢܵܐ ܕܥܸܣܒܵܐ عشب ܕܥܸܩܵܪܵܐ ܝܲܪܘܿܩܵܐܝܼܬ ، ܠܓܘܼܢܵܐ ܕܚܲܫܝܼܫܵܐ ܕܝܼܠܵܢܵܐ . ܡܝܼܪܵܩܵܐ سبز .

خضر – ܚܲܙܵܪ

ܝܘܼܪܵܩܘܼܬܵܐ خضارت .

خضراء – ܚܲܙܪܵܐ

ܝܘܼܪܵܩܘܼܬܵܐ ، ܐܲܕܡܵܬܵܐ ܕ خضر ܐܵܘ ܐܲܪܥܵܐ ܥܲܡ ܥܸܣܒܵܐ ܥܘܼܡܪܵܢܵܝܬܵܐ .

خضرت – ܚܘܼܙܪܲܬ

ܝܘܼܪܵܩܘܼܬܵܐ . ܥܸܣܒܵܐ ، ܥܘܼܩܵܪܵܐ ܕܓܲܢܬܵܐ ܕܝܼܠܵܢܵܐ ܝܲܪܩܵܐ . ܡܝܼܪܵܩܘܼܬܵܐ .

خضل – ܚܲܙܠ

ܫܲܠܩܵܢܘܼܬܵܐ ܠܲܚܠܘܼܠܘܼܬܵܐ .

خضوع — ܟܘܼܢܵܥܵܐ.
ܡܟܲܝܟܘܼܬܵܐ ، ܡܟܝܼܟܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܥܒܕܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܥܒܕܘܼܬܵܐ خشوع ، فروتنی .

خضيب — ܨܒܝܼܥܵܐ.
ܨܒܝܼܥܵܐ ܚܝܼܢܵܐ ܐܘ ܡܨܘܼܒܥܵܐ .

خضير — ܝܘܼܪܵܩܵܐ.
ܝܘܼܪܵܩܵܐ ، ܝܘܼܪܩܵܐ خضر . ܝܲܪܘܼܩܬܵܐ ܝܘܼܪܩܵܐ .

خط — ܣܲܪܛܵܐ
(1) ܦܝܼܫܵܐ ܥܡ ܣܲܪܛܵܐ . ܣܲܪܛܵܐ سطر ܦܣܘܼܥܬܵܐ ܬܲܚܬ ܣܲܪܛܵܐ ܟܬܝܼܒܵܐ . زیر آن خطی کشیدم .
(2) ܟܬܵܒܬܵܐ خطش خوانا است ܟܬܵܒܬܹܗ ܡܬܩܪܝܵܢܝܼܬܵܐ ܝܠܵܗ .
(3) ܨܝܼܢܵܝܵܐ . — چینی ܨܝܼܢܵܝܵܐ ܟܬܵܒܬܵܐ .
(4) ܐܘܪܚܵܐ . — شیراز طهران ܐܘܪܚܵܐ ܕܫܝܼܪܵܙ ܟܒܝܼܫܬܵܐ ، ܣܲܪܛܹ̈ܐ خطوط ܣܲܪܛܹ̈ܐ ܥܡ ܣܲܪܛܹ̈ܐ ܦܫܝܼܛܹ̈ܐ ، ܟܬܵܒܹ̈ܐ ، ܐܘܪܚܵܬܵܐ . . .
— آهن ܐܘܪܚܵܐ ܕܦܲܪܙܠܵܐ ܥܡ ܣܲܪܛܵܐ . — استوا ܣܲܪܛܵܐ ܥܡ ܣܲܪܛܵܐ ܕܫܘܼܝܘܼܬܵܐ . — افق ܣܲܪܛܵܐ ܐܘܦܩܵܝܵܐ ܥܡ ܦܠܓܘܼܬܵܐ . — نصف النهار ܣܲܪܛܵܐ ܕܦܠܓܘܼܬ ܝܲܘܡܵܐ . — مستقیم ܣܲܪܛܵܐ ܬܪܝܼܨܵܐ . — منحنى ܣ . ܟܦܝܼܦܵܐ . — مايل ܣ . ܡܨܠܝܵܐ . — عمودى ܣ . ܩܵܝܘܿܡܵܝܵܐ ܗ . ܕ ܩܘܼܝܵܡܵܐ ܥܡ ܟܠܵܐ ܦܫܝܼܛܵܐ ܦܫܝܼܛܵܐ خط قائم . — مستدير ܣ . ܚܘܼܕܵܪܵܝܵܐ . — متوازى ܣ . ܒܵܣܵܡܵܐ ܥܡ ܣܲܪܛܹ̈ܐ ܫܘܵܝܹ̈ܐ خطوط متوازى . — مماس ܣ . ܡܩܲܪܒܵܐ . — تربيع ܣ . ܕܪܘܼܒܵܥܵܐ . — متقاطع ܣ . ܕܦܣܘܼܩܘܼܬܵܐ ܥܡ ܣ . ܕܦܣܘܼܩܵܐ ܦܣܝܼܩܵܐ . — منكسر ܣ . ܕܡܲܣܘܿܪܵܐ خط منشارى . — ناصف ܣ . ܕܡܦܲܠܓܵܐ .

ܕܡܦܲܠܓܵܐ . — نيمرخ ܣ . ܕܦܲܠܓܘܼܬ ܐܲܦܹ̈ܐ .
— فاصل ܣ . ܦܘܼܪܵܫܵܐ ܥܡ ܡܦܲܪܫܵܢܵܐ . — ناظم ܣ . ܕܢܵܛܘܿܪܵܐ . — سير ܕܪܘܼܒܵܐ . — اتصال ܣ . ܡܚܲܝܕܵܢܵܐ . — وصل ܣ . ܕܚܘܼܝܵܕܵܐ ܥܡ ܣ . ܐܣܘܼܪܵܐ خط ربط . — قاطع ܣ . ܩܵܛܘܿܥܵܐ . — ساحلى ܣ . ܣܦܲܪ ܝܲܡܵܐ . — فرعى ܣ . ܦܲܪܥܵܝܵܐ . — ميخى ܟܬܵܒܬܵܐ ܕܣܸܟܹ̈ܐ .
— صورتى يا تصويرى ܟܬܵܒܬܵܐ ܕܨܘܼܪ̈ܬܵܐ .
— بطلان ܣ . ܡܒܲܛܠܵܢܵܐ . — كشيدن ܣܲܪܛܵܐ ܣܵܪܸܛ ، ܣܪܸܛ ܠܹܗ . — زدن ܫܩܵܠܵܐ ܣܲܪܛܵܐ .
— تراش ܓܪܘܼܕ ܣܪܛܵܐ . — خطى ܣܪܛܵܐ ܣܪܛܵܐ . — دار ܡܪܵܐ ܕܣܪܛܵܐ ، ܣܲܪܛܵܢܵܐ .
— كش ܡܣܲܪܛܵܢܵܐ . — كشى ܡܣܲܪܛܵܢܘܼܬܵܐ
— كشى كردن ܣܪܵܛܵܐ .

خطا — ܚܛܵܝܵܐ.
ܚܛܵܗܵܐ ، ܚܘܼܒܵܐ گناه ، اشتباه ܦܘܼܕܵܐ ، ܛܘܼܥܝܵܐ غلط ܫܘܼܒܵܩܵܐ . — كردن ܚܛܹܐ ܥܡ ܚܛܵܝܵܐ .
— گرفتن ܐܚܸܕ ܦܘܼܕܵܐ ܥܡ ܕܒܵܩܵܐ ܦܘܼܕܵܐ ، ܚܛܵܐ . — رفتن ܛܥܵܝܵܐ ، ܛܥܹܐ ܡܢ ܐܘܪܚܵܐ .
— بخش ܫܒܘܿܩܵܐ ، ܚܵܣܘܿܝܵܐ ܕܚܛܵܗܹ̈ܐ . — كار ܚܛܵܝܵܐ خاطى . — كارى ܚܛܵܝܘܼܬܵܐ .

خطاب — ܚܛܵܒ.
ܐܡܵܪܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܢܵܝܵܐ ، ܡܡܲܠܠܵܢܘܼܬܵܐ .
— كردن ܐܡܵܪܵܐ ، ܡܡܲܠܠܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܢܵܝܵܐ خطاباً ܐܡܪܵܐܝܼܬ .

خطابه — ܚܛܵܒܵܗ خطابت
ܡܐܡܪܵܐ ، ܟܪܘܿܙܘܼܬܵܐ ، ܡܡܲܠܠܵܐ ܦܘܼܢܵܝܵܐ .

خطاط — ܚܲܛܵܛ
ܟܬܘܿܒ ܟܬܵܒܬܵܐ خوشنويس ܡܪܵܐ ܕܩܢܝܵܐ صاحب قلم .

خطاطی – – ܛܐ

ܬܟܝܪܘܬ ܟܬܝܒܬܐ ، ܡܪܘܬ ܚܛܛܐ .

خطاف – – ܦ

ܚܛܘܦܐ (ܟܠܘܒܐ) ܕܝܬܢܐ ܠܚܛܦܬܐ .

خطاف – ܚܘܛ ܛܐܦ

ܚܕ ܐܕܫܐ ܕܣܢܘܢܝܬܐ يك نوع پرستوك .

خطام – ܚܸ ܛܐܡ

ܒܠܡܐ ، ܗܘ ܡܐ ܕܐܣܪܝ ܒܝܗ ܦܘܡܐ ܕܟܠܒܐ . ܘܓܘܪܒܬܐ جلو ، زمام ܠܓܡܠܐ لگام ܦܣܪܐ افسار .

خطب – ܚܛܒ

ܫܘܠܛܢܐ ، ܬܟܬܐ خطوب ܫܘܠܛܢܐ ، ܬܟܬܐ .

خطبه – ܚܘܛ ܒܗ

ܟܪܘܙܘܬܐ ، ܡܡܠܠܐ . خطب ܟܪܘܙܘܬܐ ، ܡܡܠܠܐ . – خواندن ܡܟܪܙ . – خوان ܡܟܪܙܢܐ ، ܟܪܘܙܐ .

خطبه – ܚܸܛ ܒܗ

ܡܟܘܪܘܬܐ ، ܡܬܒܥܘܬܐ خواستكارى .

خطر – ܚܛܪ

ܣܘܟܢܕܘܬܐ ، ܢܣܝܘܢܐ ܗ . ܕ ܟܝܒܘܬܐ ܕܐܢܫܐ ܘܡܟܬܒܐ ܚܛܐ ܐܢܫܐ حشل . ܣܟܢܐ ، ܣܟܢܬܐ . – ناك ܡܠܐ ܕܣܘܟܢܕܘܬܐ ، ܡܠܐ ܕܣܟܢܐ . – گاه ܕܘܟ ܣܟܢܬܐ .

خطل – ܚܛܠ

ܡܛܠܝܘܬܐ ، ܡܛܠܝܘܬ ܡܡܠܠܐ ܟܦܝܘܬܐ .

خطم – ܚܛܡ

(1) ܢܟܘܬܐ ، ܢܘܟܪܝ ܕܚܝܘܬܐ ܡܘܡܐ

منقار .

(2) ܢܩܘܫܐ پوزه ܦܩܘܣܬܐ ܚܘܛ پوز .

خطمی – ܚܛ ܡܝ

ܚܛܡܝܬܐ ، ܚܕܐ ܥܒܝܬܐ .

خطوه – ܚܘܛ ܘܗ

ܦܣܥܬܐ ، ܡܫܘܚܬܐ اندازه ܙܒܢܐ زمان .
ܦܣܥܬ̈ܐ خطوات .

خطوه – ܚܛ ܘܗ

ܦܣܝܥܬܐ ، ܥܩܒܐ ܕܪܓܠܐ ܕܡܫܬܢܝܐ ܠܗܿ ܡܫܘܚܬܐ قدم ܦܣ̈ܝܥܬܐ خطى (ܚܘܛܘܬ) .

خطه – ܚܸܛ ܬܗ

ܢܘܗܪܬܐ ، ܐܬܪܐ . ܘܡܕܝܢܬܐ قلمرو ، سرزمين .

خطى – ܚܛ ܛܐ

(1) ܚܛܝܬܐ ، ܟܬܝܒܐ ܒܐܝܕܐ .
(2) ܕܣܘܪܛܐ .

خطيب – ܚܛ ܛܝܒ

ܟܪܘܙܐ ، ܡܟܪܙܢܐ . ܐܦ ܡܥܒܕܢܐ ܡܠܝܠܐ .
خطباء ܟܪܘܙܐ ، ܡܟܪܙܢܐ ܡܥܒܕܢܐ ، ܡܠܝܠܐ .

خطيبه – – ܒܗ

ܡܥܒܕܢܘܬܐ ، ܡܠܝܠܘܬܐ .

خطيبى – – ܒܝ

ܟܪܘܙܘܬܐ .

خطير – ܚܛ ܛܝܪ

ܐܢܫܝܐ ، ܐܢܫܝܐ ، ܢܦܝܫܐ . ܐܦ ܡܠܐ ܕܣܘܟܢܕܘܬܐ ، ܡܠܐ ܕܣܟܢܐ خطرناك .

خطيف – – ܦ

ܚܛܝܦܐ ܐܦ ܟܘܒܐ ܕܓܠܐ جابك پا .

خطیه — — ܚܛܝܗ

ܚܛܝܬܐ خطایا ܚܛܗ̈ܐ .

خف — ܚܦ

ܚܦܐ ، ܗܘܠܐ ܡܘܡܪܝܬܐ قو .

خف — ܚܝܦ

ܩܠܝܠܐ ، ܩܠܝܠ خفیف ܘܠܘܐ ܝܘܡܪܐ .

خف — ܚܘܦ

(1) ܦܣܬܐ ܕܪܓܠܐ کف پا .
(2) ܦܪܣܬܐ ܗ . ܕ ܪܓܠܐ ܕܓܡܠܐ
ܕܚܝܘܬܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܓܡܠܐ .
(3) ܟܪܒܘܠܐ ܕܪܓܠܐ چکمه . ܦܣܬܐ .
ܦܣܘܬܐ ، ܟܝܬ ܟܘܫܐ خفاف .

خفاء — ܚܦܐܐ

ܟܣܝܘܬܐ ، ܡܟܣܝܘܬܐ اختفاء ܛܫܝܘܬܐ
پنهانی ܛܫܝܘܬܐ ، ܡܛܫܝܘܬܐ سرپوشی .
در — ܟܣܝܬܐܝܬ ، ܛܫܝܬܐܝܬ ܡܛܫܝܐܝܬ ،
ܐܣܬܪܐܝܬ .

خفارت — ܚܘܦܐܪܬ

ܢܛܪܬܐ ، ܡܢܛܪܢܘܬܐ حمایت .

خفاش — ܚܘܦܐܫ

ܦܪܚܕܒܝܐ ، ܥܘܡܪܐ ܦܪܘܫܐ شبپره ، شبکور
ܦܪܚܕܒܐ خفافیش .

خفت — ܚܝܦܬ

ܩܠܝܠܘܬܐ سبکی ܐܦ ܩܠܠܐ . ܘܩܠܐ ،
ܚܦܝܐ افتضاح . — عقل ܩܠܝܠܘܬ ܗܘܢܐ .
— مزاج ܩܠܝܠܘܬ ܐܝܟ ܪܐ . — دادن ܩܠܘܠܐ ،
ܚܝܪܐ ܡܩܠܠܐ ، ܡܨܥܪܐ ، ܡܚܣܪܐ .
— کشیدن ܗܘܐ ܡܩܠܠܐ . . . . . — آمیز ، آور
ܡܩܠܩܠܢܐ ܡܚܣܪܢܐ .

خفت — ܚܝܦܬ

ܡܚܢܩܐ ، ܚܠܘܨܐ . ܐܠܐ ܟܪܟܘܡܝܬܐ ،
ܪܩܠܐ ربقه . — کردن ܚܢܘܩܐ ، ܚܠܩܢܐ
ܚܠܘܨܐ . — شدن ܚܢܩܐ ، ܗܘܐ ܚܠܘܨܐ .

خفت — ܚܘܦܬ

ܦܪܚܬܐ .

خفتان — ܚܦܬܐܢ

ܕܘܝܪܐ ܕܟܬܦܬ ܙܪܕܐ بکتر ، ܬܘܬܦܬ ܙܪܕܐ زره .

خفتاندن — ܚܘܦܬܐܢܕܢ

ܡܕܡܟܢܐ ، ܡܫܟܒܢܐ خواباندن .

خفتك — — ܬܟ

ܬܠܐ ܐܝܟ ܬܠܐ سکاچه ، بختك ، ܟܒܘܫܐ کابوس
فرنجك .

خفتگی — — ܬܓܝ

ܕܡܟܝܘܬܐ ، ܕܡܟܝܘܬܐ .

خفتن — — ܬܢ

ܕܡܟܐ ، ܫܟܒܐ خوابیدن .

خفته — — ܬܗ

ܕܡܝܟܐ ، ܕܡܝܟܐ ܗ . ܕ ܫܟܝܒܐ ܒܫܢܬܐ .

خفجه — ܚܦܓܗ

ܥܘܣܓܐ ، ܐܝܠܢܐ ܕܟܘܒܐ عوسج .

خفچه — — ܟܝܗ

(1) ܚܛܐ ܕܫܝܢܬܐ ܕܫܥܪܐ ܐܝܟ ܕܦܬܝܠܐ .
(2) ܩܘܨܬܐ حلقه مو .

خفر — ܚܦܪ

ܢܛܘܪܘܬܐ .

خفره – ܚܘܼܦܪܵܗ
ܡܫܬܪܢܘܬܐ حمایت ܐܘ ܡܫܬܪܢܐ حمایتکار .

خفض – ܚܦܵܨ
ܡܫܟܢܘܬܐ . ܡܟܝܟܘܬܐ ܡܡܟܟܘܬܐ .

خفقان – ܚܲܦܩܵܢ
ܪܦܬܐ ، ܪܦܪܦܐ . – قلب ܪܦܬܐ ܕܠܒܐ .

خفگی – ܚܲܦܓܹܐ
(1) ܚܢܝܩܘܬܐ ، ܦܪܝܟܘܬܐ . – هوا ܦܪܝܟܐ ܐܐܪ .
(2) ܫܘܪܡܐ ܩܠܐ ، ܚܪܝܡܘܬܐ ܚܪܚܪܘܬܐ گرفتگی ، خرخری صدا .

خفوف – ܚܘܼܦܘܼܦ
ܩܠܝܠܘܬܐ ، ܪܗܝܒܘܬܐ ، ܙܪܝܙܘܬܐ چابکی .

خفه – ܚܲܦܵܗ
ܚܢܝܩܐ خفیده ܐܘ ܦܪܝܟܐ ܡܢ ܦܪܝܟܐ .
هوای – ܐܐܪ ܦܪܝܟܐ . – کردن ܦܚܢܩܐ ܐܘ ܦܪܟܐ ܡܢ ܦܪܦܫܘܬܐ . – شدن ܚܢܩܐ ܦܪܟܐ ، ܛܡܥܐ . – کن ܚܢܘܩܐ ܡܚܢܩܢܐ .
ܡܬܠܐ : ܒܟܦܢܐ ܕܡܢ ܦܐ ܐܡܬܚܐ ܚܢܩܐ ܒܣܟܝܢܐ ، ܒܡܫܬܐ ، ܒܩܢܝܐ .

خفی – ܚܲܐܦܹܐ
ܟܣܝܐ ، ܡܟܣܝܐ مخفی ܛܫܝܐ پنهان خفیه ܚܦܝܬܐ .

خفیت – – ܚܬ
ܐܪܙܐ سر . خفیات ܐܪ̈ܙܐ .

خفیدن – – ܕܵܢ
(1) ܦܚܢܘܩܐ خفه کردن .
(2) ܠܫܥܠܐ ܡܢ ܬܩܘܬܐ ، ܫܥܠܐ . عطسه سرفه کردن .

خفیدن – ܚܘܦܝܐ ܕܵܢ
ܫܥܠܐ سرفه کردن ܐܘ ܚܢܩܐ خفه شدن

خفیده – ܚܦܝܐ ܕܝܗ
ܚܢܝܩܐ .

خفیر – ܚܦܝܪ
ܡܫܬܪܢܐ ، ܦܩܘܕܐ ܕܚܝܠܐ خفراء ܡܫܬܪܢܐ .

خفیف – – ܦ
ܩܠܝܠܐ ، ܙܥܘܪ ܘܡܒܘܣܐ . تب – ܐܫܬܐ ܡܢ ܟܡܟܡܘܬܐ ܩܠܝܠܘܬܐ . – العقل ܚܣܝܪ ܗܘܢܐ ، ܩܠܝܠ ܗܘܢܐ .

خفیه – ܚܘܦܝܗ
ܟܣܝܘܬܐ ، ܡܟܣܝܘܬܐ خفاء در – ܡܟܣܝܐܝܬ ܟܣܝܐܝܬ ܡܛܫܝܐܝܬ درخفاء ، خفیةً .

خل – ܚܠ
ܚܠܐ سرکه .

خل – ܚܝܠ
ܪܚܡܐ دوست ، ܚܒܪܐ ܗܘܪܐ اخلال ܪ̈ܚܡܐ .

خل – ܚܘܠ
ܩܠܝܠ ܦܟܪܐ ، ܘܚܣܝܪ ܗܘܢܐ .

خلاء – ܚܠܐ
(1) ܒܝܬ ܡܝܠܘܬܐ مبال ܒܝܬ ܦܢܝܬܐ مستراح ، جایی .
(2) ܡܪܩܐ ܡܢ ܡܫܘܚܘܬܐ . ܘܦܠܣܦܐܝܬ ܡܫܘܚܘܬܐ ܕܡܠܝܐ ܡܢ ܐܐܪ .

خلاب — — ܒ݂

ܛܝܢܐ ܡܪܪܐ ، ܣܝܢܐ لجن .

خلاشه — — ܫܝܗ

ܓܝܒܐ ، ܩܫܝܫܐ ، ܕܩܛܐ آشغال ܕܟܝܫܐ . خار و خاشاك .

خلاص — — ܨ

ܡܚܘܪܪܘܬܐ ، ܚܘܪܪܐ : تخليص ܘܦܪܩܐ تنجيه ، ܦܨܝܚܘܬܐ ، ܦܪܘܩܘܬܐ نجات ، ܘܫܘܙܒܐ ܡܫܘܙܒܘܬܐ رهايى . — شدن ܚܘܪܪܐ ، ܘܦܪܩܐ ، ܘܫܘܙܒܐ ، ܘܦܨܚ . ܗܘܐ ܡܫܘܙܒܐ رها . — كردن ܚܘܪܪܐ ܦܪܩܐ ܦܨܝܐ ، ܫܘܙܒܐ .

ܥܘܕܠܐ : ܒܝܕܐ ܐܘܕܥܐ ܠܝܬ ܘܦܪܩܢܐ ܒܝܬ ܐܢܐ ܡܠܬܐ . ܟܐ ܐܡܪܝ : ܚܘܪܒ ܡܢ ܒܚܝܠܘܬܐ ܕܠܝܬ ܟܘܠܗ ܡܥܕܐ خطر . ܦܨܝ ܒܚܝܠܐ ܘܥܘܬܕܐ قدرت . ܦܨܚܐ ܒܦܘܪܫܐ ܘܡܟܝܠܘܬܐ حيله زرنگى . ܘܢܡܐ ܒܡܠܬܐ ܘܡܗܘܝܬ ܦܘܠܚܐ .

خلاصه — ܚܘܠܨܝܗ

(1) ܦܫܝܛܘܬܐ ܗ . ܕ ܡܬܘܬܐ ܕܝܬܝܘܬܐ ܘܦܠܚܘܬܐ ܕܡܕܒܪ . ميكويند او — تمام موجودات است ܟܠ ܗܘ ܦܫܝܛܘܬܐ ܕܝܠܗ ܕܟܠܗ ܗܘܝܐ .

(2) ܐܘܣܝܐ او چيز .

(3) ܦܣܩܬܐ . ܒܩܛܝܢ ܦܣܩܬܐ اجمال ܗ . ܕ ܡܕܒܪ ܦܣܩܐ مخلص ܡܦܣܩܐ . ܟܬܒܐ ، ܡܦܣܩܐ ، ܦܫܝܛܐ ܗ . ܕ ܡܕܒܪ ܕܡܕܒܪ . ܠܝܬ ܟܡ ܐܦ ܡܦܣܩܘܬ ܒܟܬܒܐ خلاصه مطلب — اين نطق چه بود ܡܕܒܪ ܡܢܗ ܒܩܛܝܢܐ ܦܣܩܬܐ ܚܕܐ ܡܦܣܩܘܬ

ܟܬܒܐ ܕܐܢܐ ܡܦܣܩܬܐ ؟ ܗ . ܕ ܡܕܒܪ . — نويس ܟܬܒ ܒܦܣܩܬܐ . — نويسى ܟܬܒܘܬ ܒܦܣܩܬܐ . — كردن ܘܦܣܩ ، ܦܣܩ ، ܦܬܟܐ ܡܟܬܒܝܢ .

خلاصى — ܚܠܐܨܝ

(1) ܡܚܘܪܪܘܬܐ .

(2) ܚܘܪܪ ܦܪܩܐ .

(3) ܡܚܘܪܪܘܬܐ خلاص .

خلاف — — ܦ݂

(1) ܡܣܠܘܬܐ ، ܚܘܠܦܐ معنى ܦܘܚܠܦܐ ܠܐ ܗܘ ܡܘܡܬܐ . خطا ، گناه ، تقصير جنحه ܦܫܥ : ܡܬܐ ܚܛܗܐ ܣܟܠܐ ܡܣܟܠܘܬܐ ܒܟܠܝ . ܡܣܟܠܘܬܐ خلاف كارى .

(2) ܕܠܘܩܒܠ ، ܦܠܘܓܬܐ تضاد ܣܬܪܐ ܕܡܠܬܐ .

(3) ܣܬܪܐ بيد مشك ܚܕ ܦܠܓܐ . — كردن ܡܣܬܪܝܢ . ܡܬܩܠܐ ܚܕ ܥܒܕܐ ، ܣܬܪܐ . — گفتن ܕܠܐ ܦܠܘܓܬܐ ، ܦܠܘܓܝܐ . بر — ܦܠܘܓܝܐ . — قاعده ܠܐ ܡܫܚܠܦܘܬܐ . — عادت ܦܠܘܓܝܐ ܥܝܕܐ ، ܠܟܠ ܡܢ ܥܝܕܐ ܠܐ ܥܝܕܝܐ . — عقل ܦܠܘܓܝܐ ܗܘܢܐ . — شرع ܦܠܘܓܝܐ ܢܡܘܣܐ . ܠܐ ܢܡܘܣܐ ، ܠܐ ܡܢܡܘܣܐ . — قول ܦܠܘܓܝܐ ܡܠܬܐ . — كار ܡܣܟܠܐ ، ܚܛܝܐ مقصر — كارى ܡܣܟܠܘܬܐ . — گويى ܣܬܪ ܡܠܬܐ . خلافاً ܦܠܘܓܝܐܝܬ .

خلافى — — ܦܝ

(1) ܕܡܣܠܘܬܐ ، ܕܡܣܟܠܘܬܐ امور — ܗܘܝܐ ܕܡܣܠܘܬܐ ، ܕܡܣܟܠܘܬܐ .

(2) ܦܠܘܓܝܬܐ ، ܣܬܪܝܐ .

خلاق – ܚܲܠܵܩ
ܒܵܪܘܿܝܵܐ ܕܟܠ . ܒܵܪܘܿܝܵܐ آفریدگار ܒܵܪܘܿܝܵܐ آفریننده .

خلال – ܚܸܠܵܠ
(1) ܚܸܠܵܠܵܐ ، ܒܘܼܫܵܐ .
(2) ܒܓܵܘ ، ܒܘܼܫܵܐ . ܒ ܡܸܢ ܕܒܸܫܵܐ ܕܒܲܬܪܵܐ ܘܒܬܵܘܵܐ در – این احوال ܒܗܵܕܟܘܿܢ در این اثنا .
(3) ܡܲܫܒܚܵܢܵܐ . ܒ ܦܫܝܼܛܵܐ ܕܟܼܠܗ ܩܘܿܒܸܠ ܚܲܕ ܕܟܹܐ ܡܢ ܡܲܫܒܘܿܠܬܵܐ ܕܩܵܪܵܐ ܕܟܹܐ . ܟܠܵܐ ܐܲܡܪܝܼ ܐܲܘ ܚܲܕܵܐ ܡܢ ܡܲܫܟܢܵܐ .

خلالت – ܚܲܠܵܠܘܼܬ
(1) ܒܲܣܝܼܡܘܼܬܵܐ دوستی ، ܚܲܒܝܼܒܘܼܬܵܐ ܚܒܝܼܒܘܼܬܵܐ .
(2) ܡܲܠܬܵܐ ܕܒܵܗܿ ܕܩܵܪܸܢ ܟܠܗ ܚܕܵܐ ܡܢ ܟܹܐ .

خلالی – – ܝܵܐ
ܕܚܸܠܵܠܵܐ ، ܚܸܠܵܠܵܝܵܐ .

خلانیدن – ܚܲܠܵܢܝܼܕܲܢ
ܡܲܕܒܘܿܩܹܐ ، ܡܲܕܠܘܿܩܹܐ .

خلب – ܚܘܼܠܒ
ܟܠܵܐ ܡܲܛܵܪܵܐ . ܐܲܘ ܚܲܒܫܵܐ ܕܟܠܵܐ ܡܲܛܵܪܵܐ .

خلبان – ܚܲܠܒܵܢ
ܡܲܕܒܪܵܢ ܛܲܝܵܪܵܐ . ܡܲܕܒܪܵܢܵܐ ܕܛܲܝܵܪܵܐ .

خلبای – – ܒܵܝ
ܚܠܵܒܝܼܬܵܐ باریچه ܡܲܦܠܲܚܬܵܐ استراك .

خلتیت – – ܬܝܼܬ
ܚܠܬܝܼܬܵܐ ، ܚܲܒܵܐ ܕܣܲܠܩܵܐ ܡܸܢ ܫܸܪܫܵܐ ܦܘܼܠܵܐ ܡܘܿܣܟܝܼܢܘܼܬܵܐ ܟܘܼܗܵܝܘܼܬܵܐ ܘܡܲܥܝܼܕܢܘܼܬܵܐ انقوزه .

خلجان – ܚܲܠܓܵܢ
ܬܪܵܘܬܘܼܬܵܐ ، ܙܵܘܥܵܘܢܘܼܬܵܐ خرخشه ܛܘܦܵܢܵܐ اختلاج خفقان ، ܛܘܦܵܢܵܐ ، ܦܲܪܦܲܪܘܼܬܵܐ . – قلب ܠܒܵܐ ، ܦܲܪܦܲܪܘܼܬܵܐ ܕܠܸܒܵܐ اختلاج ، خفقان قلب .

خلخال – ܚܲܠܚܵܠ
ܚܠܚܵܠܵܐ ، ܚܲܠܩܹܐ پا برنجن ܕܪܲܓܠܹܐ ܕܟܹܐ ܡܢ ܕܲܗܒܵܐ ܕܣܹܐܡܵܐ . خلاخیل ܚܠܚܵܠܹܐ .

خلد – ܚܘܼܠܕ
ܡܲܬܡܲܠܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܠܥܵܠܡܲܠܥܵܠܡܝܼܢܘܼܬܵܐ ابد ، ازلیت . ܐܲܘ ܓܲܢ ، ܦܲܪܕܲܝܣܵܐ بهشت . – برین ܦܲܪܕܲܝܣܵܐ ܚܠܝܼܬܵܐ جنة الخلد ܗ . ܕ ܡܲܡܠܝܘܼܬܵܐ .

خلد – ܚܘܼܠܕ
ܚܘܼܠܕܵܐ موش کور ، موش زیر زمینی .

خلر – ܚܘܼܠܪ ܟܵܪ
ܚܵܪܘܿܒܵܐ ܟܲܪܵܐ . ܐܲܘ ܚܲܕ ܛܘܼܡܵܪܵܐ نخود .

خلسه – ܚܲܠܣܹܗ
ܚܘܼܛܦܵܐ ، ܚܸܛܦܵܐ ، ܓܢܵܒܘܼܬܵܐ اختلاس ܓܢܘܿܒܝܵܐ ، ܒܙܙܵܐ سرقت تاراج تالان .

خلش – ܚܲܠܸܫ
ܕܚܵܨܬܵܐ ܕܒܲܨܬܵܐ ، ܕܘܼܩܵܪܬܵܐ ، ܡܲܚܘܼܬܵܐ زخم .

خلص – ܚܸܠܨ
ܒܲܣܝܼܡܵܐ ܚܒܝܼܒܵܐ خل .

خلط — ܚܠܛ

ܚܠܛܐ ܗ. ܕ ܚܠܛܬܐ (ܚܠܛܬܐ) ܕܡܚܠܛܐ ܕܡܚܠܛܐ ܐܚܪܢܐ، ܚܘܠܛܢܐ اختلاط . ܚܘܠܛܐ اخلاط .

خلط — ܚܠܛ

ܕܘܡܘܫܐ ܡܢ ܚܠܛܐ ܗ. ܕ ܡܫܬܟܚܢܐ ܒܓܘܐ ܕܓܘ ܕܓܘܫܡܐ [illegible] . — زجاجی ܚܠܛܐ ܕܒܠܓܡܐ . — مائی ܚܠܛܐ ܡܢ ܕܘܡܘܫܐ ܡܝܐ . — ريوى ܕܘܡܘܫܐ ܡܢ ܚܠܛܐ ܕܪܐܬܐ . — بلغمی ܚܠܛܐ ܕܒܠܓܡܐ . — دموى ܚܠܛܐ ܕܕܡܐ . سودائی ܚܠܛܐ ܡܪܬܐ . — سيه ܚܠܛܐ ܐܘܟܡܐ ، ܪܘܚܐ اخلاط ܚܠܛܐ اخلاط چهار گانه ܐܪܒܥܐ ܚܠܛܐ ܕܓܘܫܡܐ .

خلطه — ܚܘܠܛܢܐ

ܚܠܛܘܬܐ ، ܚܘܠܛܐ آميزش ܡܫܘܬܦܘܬܐ ܡܢ ܡܫܘܬܦܘܬܐ .

خلطى — ܚܠܛܝ

ܚܠܛܢܐ ، ܕܘܡܘܫܢܐ .

خلع — ܚܠܥ

ܡܫܬܠܚܢܐ ܗ. ܕ ܡܫܬܠܚܢܘܬܐ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܐܬܪܗ . ܡܢ ܕܘܟܬܗ ܡܢ ܕܘܟܬܗ ܡܢ ܫܘܠܛܢܗ .
ܐܘ ܕܫܠܚܐ ܐܝܟ : — مفاصل ܫܠܚܐ ܕܗܕܡܐ .
ܐܘ ܕܫܒܩܐ طلاق . ܐܘ ܕܫܪܝܐ ܐܝܟ : — سلاح ܫܪܝܐ ܙܝܢܐ . — كردن ܡܫܬܠܚܢܐ .

خلعت — ܚܠܥܬ

ܡܬܠܒܫܢܐ ܕܝܗܒܐ ، ܐܣܛܠܐ ܕܝܗܒܐ ܠܒܘܫܐ ܕܝܗܒܐ .

خلعت — ܚܘܠܥܬ

ܕܫܠܚܐ ܡܬܠܒܫܐ پذيرفته ܕܫܠܚܐ ܐܣܛܠܐ ܡܢ ܡܠܟܘܬܗ ܗ. ܕ ܡܠܟܘܬܐ ܡܢ ܡܠܟܘܬܗ .

خلف — ܚܠܦ

ܒܣܬܪܐ ، ܒܣܬܪ ، ܒܬܪ . — گوش ܒܣܬܪ ܐܕܢܐ ، ܒܬܪ ܐܬܐ خلوف ܒܣܬܪܐܝܬ .

خلف — ܚܠܦ

ܡܚܠܦܢܐ ܗ. ܕ ܐܬܝܐ ܡܢ ܒܬܪ ܚܠܦܐ ܡܢ ܚܠܦ ܗ. ܕ ܕܘܟܬܐ ، ܝܪܘܬܐ جانشين ܗ. ܕ ܕܪܐ ، ܕܪܐ . ܐܘ ܫܪܒܬܐ ܕܒܬܪܗ ܡܢ ܕܪܘܗܝ ܒܬܪܗ . فرزند خلف ܡܚܠܦܢܐ ܕܒܬܪܗ . اخلاف ܡܚܠܦܢܐ .

خلف — ܚܘܠܦ

ܘܥܕܐ ܡܚܠܦܢܐ ، ܥܒܪܬܐ ܕܡܘܠܦܢܐ قول شكنى . — يمين ܘܥܕܐ ܡܡܝܢܐ . ܐܘ ܕܥܐ ܡܘܠܦܢܐ ، ܕܥܐ ܡܡܝܢܐ .

خلفت — ܚܠܦܬ خلفه

ܗܘܦܟܐ ܕܗܘܦܟܐ معنى ܕܡܘܡܐ آك ، لكه ، ܚܛܗܐ عيب ، ܕܘܟܐ خلف ܗܘܦܟܐ .

خلفى — ܚܠܦܝ

ܡܚܠܦܢܐ متوالى ، ܒܬܪܝܐ ، ܐܬܝܐ ܡܢ ܒܬܪ .

خلق — ܚܠܩ

(1) ܒܪܝܬܐ ܒܪܝܘܬܐ ايجاد آفرينش ، خلقت ، ܗ. ܕ ܚܠܩܐ ܕܡܗܘܢܘܬܐ ܡܢ ܠܐ ܡܕܡ . ܡܗܘܢܘܬܐ خالقيت .
(2) ܒܪܝܬܐ ܗ. ܕ ܟܠ ܡܕܡ ܒܪܝܐ ܡܗܘܝܐ مخلوق ܘܒܪܝܬܐ ܟܠܗ ܐܢܫܐ . خلائق ܒܪܝܬܐ ، ܗܘܝܐ موجودات .

(3) ܒܘܢܝܐ ، ܬܘܩܢܐ ، ܡܬܩܢܢܘܬܐ ܕܡܕܕܝ ܠܗܘܢܐ ، ܪܘܟܒܐ ترکیب .
(4) ܬܘܠܕܘܬܐ . ـ الساعه ܬܘܠܕܘܬܐ ܡܫܝܚܐ .
ـ کردن ܒܪܝܐ ، ܡܦܘܫܝܐ ܦܘܫܝܐ ܡܢ ܡܬܒܠܘܝܐ . خلقت کردن آفریدن . ـ شدن
ܗܘܝܐ ، ܦܝܫܐ ܒܪܝܐ ، ܐܬܐ ܠܐܝܬܘܬܐ .

خلق ـ ܚܘܠܩ ـ ܚܘܠܩܐ

ܡܬܒܠܘܬܐ ، ܛܒܥܐ طباع ، خو ܥܝܕܐ طبیعت ܡܘܙܓܐ ، ܡܙܓܐ مزاج ، ܥܝܕܐ عادت ، ܟܝܢܐ ذات . خوش ـ ܛܒܐ ܛܒܥܐ . خوش خلقی ܛܒܘܬܐ ܛܒܥܐ . بد ـ ܒܝܫ ܛܒܥܐ ، ܐܘ ܡܒܝܫܐ ، ܕܘܪܫܐ ، ܚܘܠܩܢܐ بداخم .

ܥܘܗܕܢܐ : ܡܬܠܬܬܝܐ ܕ خلق ܒܝܗ اخلاق ܘܐܝܬ ܠܗ ܡܘܠܟܢܐ ܕܢܝܫܐ ܣܘܝ اخلاق .

خلق ـ ܚܠܩ

(1) ܒܠܝܐ ܡܢ ܥܬܝܩܘܬܐ .
(2) ܒܠܝܐ ܗ . ܕ ܡܐܢܐ ܡܢ ܠܒܘܫܐ ܥܬܝܩܐ ܘܒܠܝܐ . خلقان ܒܠܝܐ ܐܘ ܒܠܝܐ . ܥܬܝܩܐ خلقان ܘܚܐܠܗ ܡܘܥܠܝܐ ܐܘ ܦܝܢ ܚܕܬܐ ܦܝܢ : جامعه خلقان ܠܒܘܫܐ ܒܠܝܐ .

خلقت ـ ܚܠܩܬ

(1) ܣܘܝ خلق ܚܠܩ .
(2) ܣܘܝ خلق ܚܘܠܩ . ـ کردن ܒܪܝܐ خلق کردن آفریدن ـ ناقص ܒܨܝܪܘܬ ܡܢ ܒܪܝܬܐ ܒܘܢܝܐ ܐܘ ܒܪܝܬܐ ܚܙܘܐ بد گلی ، بدشکلی ، ܒܪܝܬܐ ܬܘܩܢܐ بد ترکیبی . ܐܘ ܒܘܢܝܐ ܒܪܝܬܐ . ناقص الخلقه ܒܨܝܪ ܡܢ ܒܪܝܬ ܒܘܢܝܐ ، ܒܪܝܬ ܚܙܘܐ ، ܒܪܝܬ ܬܘܩܢܐ ،

خلقی ـ ܚܠܩܝ

ܡܬܒܥܝܐ ، ܡܒܥܝܐ ، ܕܡܢ ܒܪܝܬܐ ܒܝܬܝܐ ، ܟܝܢܝܐ طبیعی ، ܟܝܢܝܐ ذاتی .

خلل ـ ܚܠܠ

(1) ܒܠܘܥܐ ، ܢܦܘܠܐ
(2) ܢܘܩܦܐ صدمه ܡܙܡܝܢܘܬܐ آسیب ـ رساندن ܡܡܛܘܝܐ ܢܘܩܦܐ . ـ پذیر ܡܙܕܡܢܢܐ ܡܢܩܦܢܐ .

خلم ـ ܚܘܠܡ

ܥܘܡܐ

خلم ـ ܚܝܠܡ

ܓܠܡܐ ، ܚܝܡܬܐ ، ܦܠܓܐ .

خلنك ـ ܚܠܢܟ

خلنج

ܐܘܠܓܐ ، ܦܠܡܐ ، ابلق . ܦܠܓܐ ܢܒܘܥܐ ابرش . ܦܪܫܐ . ܣܘܝ ابلق .

خلو ـ ܚܘܠܘ

ܣܦܝܩܘܬܐ . ܐܘ ܣܦܩܐ ، ܡܣܦܩܢܘܬܐ خلاء ،

خلوت ـ ܚܠܘܬ

(1) ܒܥܠܬܐ ܠܚܘܕܐ . ܣܦܝܩܘܬܐ .
(2) ܡܬܚܘܒܘܬܐ ، ܥܒܝܕܘܬܐ ܠܚܘܕܐ کناره گیری . ܦܠܚܘܕܝܘܬܐ تنهایی .
(3) ܡܢܛܪܐ خصوصی ـ کردن ܢܘܚܡܐ ، ܥܒܕܐ ܠܚܘܕܗ در ـ ܠܚܘܕܝܬ ܡܢܛܪܬ ـ خانه ، سرا ܡܬܓܪܐ ، ܒܥܠܬܐ ܕܡܫܡܫܐ ܘܡܡܠܟܢܘܬܐ ـ گاه ܕܝܬ ܥܘܡܪܐ ـ گزیده ܡܬܚܒܪܐ ܥܒܝܕܐ ܠܚܘܕܗ . ܝܚܝܕܝܐ

- گزین، نشین ܚܒܝܫܬܐ گوشه نشین ܕܝܪܝܐ صومعه نشین، ܚܒܝܫܐ ܡܬܒܘܕܐ

خلوتی — — ܝܐ

ܠܚܘܕܝܐ، ܡܢܥܐ خصوصی ܐܘ ܒܚܘܕܝܘܬ، ܡܢܥܝܬ در خلوت.

خلود — ܚܠܘܕ

ܐܠܡܝܢܘܬܐ، ܡܬܡܘܡܘܬܐ ابدیت. ازلیت.

خلوص — — ܨ

ܕܟܝܘܬܐ، ܨܦܝܘܬ ܠܒܐ، ܨܦܝܘܬܐ
- کار ܕܟܝܐ ܨܦܝ ܠܒܐ [illegible] ܨܦܝܐ.

خلی — ܚܠܝ

ܣܦܝܩܐ خالی، ܚܐܪܐ آزاد ܦܛܝܪܐ، ܣܦܝܩܐ.

خلیج — ܚܠܝܓ

ܡܥܠܢܐ.
- فارس ܡܥܠܢܐ ܦܪܣܝܐ، ܝܡܐ ܕܝܡܐ.
بغاز ܠܫܢ ܝܡܐ.

خلیدگی — ܚܠܝܕܘܬܐ

ܣܦܝܩܘܬܐ، ܕܚܝܩܘܬܐ، ܕܚܝܨܘܬܐ نیش سبوختگی.

خلیدن — — ܕ

ܣܦܩܐ، ܕܚܩܐ، ܕܚܨܐ، ܕܩܪܐ ܒܡ ܕܘܟܐ.

خلیطه — ܚܠܝܛ

(1) ܚܠܝܛܐ، ܚܒܝܟܐ (ܚܒܝܟܬܐ) مخلوط ܡܚܠܛܐ آمیخته ܐܘ ܚܠܝܛܘܬܐ.
(2) ܡܬܚܘܒܐ، ܚܒܝܒܐ.

خلیطه — — ܛܗ

ܟܝܣܐ، ܡܪܝܥܐ [illegible] ܕܕܪܘܝܫܐ. همیان، کیسه درویش، گدا.

خلیع — ܚܠܝܥ

ܦܪܝܥܐ، ܚܒܝܠܐ، ܡܦܪܥܐ. ܐܘ ܚܠܝܥܐ ܒܡ ܒܕܘܟܐ ܦܪܝܥܐ ܡܦܪܥܐ طرید. ܚܒܝܠܐ.
خلعاء ܦܪܝܥܐ.
- لعذار ܦܪܝܥ ܐܦܐ. ܚܒܝܠ ܐܦܐ.

خلیف — — ܦ

ܐܠܝܦܐ ܘ. ܕ [illegible] ܐܠܦܐ، [illegible] دره.

خلیفه — — ܦܗ

ܚܠܝܦܐ، ܡܕܒܪܢܐ مبصر خلفاء ܚܠܝܦܐ، ܡܕܒܪܢܐ خلائف.

خلیق — — ܩ

ܚܢܝܢܐ، [illegible] لایق. با استعداد، قادر. ܐܘ [illegible] خلقاء [illegible].

خلیل — ܚܠܝܠ

ܪܚܡܐ [illegible] لقب ܐܒܪܗܡ، [illegible] ܐܘ [illegible]
- الله ܪܚܡܐ ܕܐܠܗܐ.

خم — ܚܡ

(1) [illegible] پشت.
- [illegible]
(2) [illegible] خمی [illegible]
خمیدگی [illegible] - ابرو [illegible]

ܚܡ ܕܩܘܬܐ ܕܓܠܝܒܘܬܐ .
(3) ܓܕܘܠܐ ، ܩܘܨܝܬܐ خم زلف ، حلقه مو .
(4) ܓܡܐܐ ܚܡ ܚܒܠܘܩܝܬܐ ܕܨܝܕܐ خم کمند ، خم ربقه . ـ کردن ܟܦܘܦܐ ، ܓܒܒܐ ܡܟܦܦ ܟܦܝܦܐ . ـ شدن ܟܦܝܦܐ ܗܘܐ ܟܦܝܦܐ ܒܩܘܬܐ . ـدار ܟܦܝܦܐ ܡܟܦܦܐ خمیده .

خم – ܚܘܡ

ܓܠܠܐ ، ܡܐܢܐ ܕܚܡܪܐ ، ܚܨܒܐ خمره ܕܢܐ دن ، ܠܓܢܐ چلیك . ـ چه ܓܠܠܘܢܐ ܠܓܢܐ ، ܠܘܩܐ . ـ خانه ܒܝܬ ܓܠܠܝܬܐ . ـ گر ܦܚܪ ، ܥܒܕ ܓܠܠܝܬܐ .

خمار – ܚܘܡܐܪ

ܡܪܝܪܘܬܐ ܗ . ܕ ܒܐܒܐ ܕܪܝܫܐ سر درد ܕܒܬܪ ܫܟܪܘܬܐ ܕܚܡܪܐ . ـ آلود ܡܪܝܪܐ . ܥܝܢܐ ܪܘܝܬܐ چشمان ـ ܓܡܝܬܐ ܡܪܝܪܐ ، ܓܡܝܬܐ ܥܝܢܐ ܪܘܝܬܐ ـ شكن ܓܠܝܬܐ ܡܪܝܪܘܬܐ . ـ شكستن ܓܠܝܬܐ ܡܪܝܪܘܬܐ . ـ خانه ܒܝܬ ܚܡܪܐ ، ܒܝܬ ܡܒܝܥܢܐ میخانه .

خمار – ܚܡܡܐܪ

ܚܡܪܐ ، ܗܘ ܕܡܙܒܢ ܘܫܩܠ ܚܡܪܐ می ، باده فروش .

خمار – ܚܝܡܐܪ

ܦܬܐ ، ܥܛܦܐ سیاج ܕܡܟܣܝܐ پرده سیمی .

خماری – ܚܘܡܐܪܝ

ܡܪܝܪܘܬܐ خمار .

خماسی – – ܣܝ

ܚܡܫܢܐ ܚܡܫܝܬܐ ، ܚܡܫܐ ܕܚܡܫܐ ܚܡܫܝܬܐ .

خمان – ܚܡܐܢ

(1) ܟܦܝܦܐ ، ܩܫܬܐ كمان .
(2) ܟܦܝܦܐ خم ܡܟܦܦܐ خمیده .

خماندن – – ܢ ܕܢ　　خمانیدن

ܟܦܘܦܐ خم كردن .

خمباره – ܚܘܡܒܐܪܗ　　خمپاره

ܩܘܒܠܐ ܕܢܘܪܐ نارنجك ،

خمر – ܚܡܪ

ܚܡܪܐ می ، باده ، شراب ܚܡܪܝܐ خمور .

خمر – ܚܡܝܪ

ܡܚܡܪܐ مست ܪܘܝܐ .

خمره – ܚܘܡܪܗ

ܚܨܒܐ ، ܠܓܢܐ ܕܚܡܪܐ چلیك ܕܢܐ دن .

خمری – ܚܡܪܝ

ܚܡܪܢܝܐ ܕܚܡܪܐ ، ܚܡܪܢܝܬܐ ܗ . ܕ ܡܪܕܝܬ ܕܚܡܪܐ ܗܝ ܫܬܝܬܐ ܘܫܟܪܘܬܐ ܕܚܡܪܐ . جنون ـ ܫܢܝܘܬܐ ܚܡܪܢܝܬܐ ܚܡ ܫܥܝܘܬ ܫܟܪܐ . (ܕܠܝܪܝܘܡ ܛܪܡܝܢܣ) .

خمريات – ܚܡܪܝܐܬ

ܚܡܪܝܐ ، ܩܘܠܐ ܚܡܪܝܐ . ܐܦ ܚܡܪܝܐ ، ܚܡܪܢܝܐ .

خمس – ܚܘܡܣ

ܚܘܡܫܐ ، ܚܕ ܡܢ ܚܡܫܐ . اخماس ܚܘܡܫܝܬܐ .

خمسه – ܚܡܣܗ

ܚܡܫܐ پنج .

خمسين – ܚܡܣܝܢ

ܚܡܫܝܢ پنجاه . ܐܦ ܥܐܕܐ ܕܦܢܛܝܩܘܣܛܝ .

عيدالخمسين ܥܐܕܐ ܕܦܢܛܝܩܘܣܛܐ ܗ. ܕ ܚܡܫܝܢ ܝܘܡܝܢ܆ ܕܒܬܪ ܩܝܡܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܥܐܕܐ ܕܩܝܡܬܐ.

خمل – ܚܡܠ
ܟܘܟܡܐ ܕܕܒܪܐ زعفران برى .

خمود – ܚܘܡܘܕ
ܕܥܟܐ ، ܚܡܪܐ پژمردن ، ܕܥܟ̈ܐ خاموش‌شدن ܐܘ ܫܬܩܘܬܐ خدر .

خمول – – ܠ
ܚܫܘܟܘܬܐ ظلمت ، ܚܫܘܟܐ ܕܠܐ ܢܗܝܪܐ ܘܠܐ ܡܬܚܙܝܢܘܬܐ . – ستان ܒܝܬ ܚܫܘܟܐ . ܐܬܪܐ ܕܚܫܘܟܐ ܗ. ܕ ܫܝܘܠ .

خمى – ܚܡܝ
ܕܟܝܦܘܬܐ ، ܟܦܝܦܘܬܐ ، ܘܟܦܝܦܘܬܐ .

خميازه ܚܡܝܐܙܗ
ܘܦܬܚܐ ، ܦܬܝܚܘܬܐ ܦܘܡܐ ܦܬܝܚܘܬܐ دهن دره ، باسك ، فاژ – كشيدن ܦܬܚ ܦܘܡܐ ، ܦܬܚ ܦܘܡܐ .

خميدگى – ܚܡܝܕܓܝ
ܡܦܟܦܟܘܬܐ ، ܡܬܟܦܝܦܘܬܐ ، ܕܟܦܝܦܘܬܐ خمى .

خميدن – – ܕܢ
ܕܟܦܐ . ܐܘ ܕܟܦܐ خم شدن .

خميده – – ܕܗ
ܡܟܦܦܐ , ܕܟܦܝܦܐ خم ܡܬܟܦܦܐ . – پشت ܕܟܦܝܦ ܚܨܐ . – قامت ، قد ܕܟܦܝܦ ܩܘܡܬܐ .

خمير – ܚܡܝܪ
ܚܡܝܪܐ . ܐܘ ܚܡܝܥܐ خمير ترش ܗ. ܕ ܚܡܝܪܐ خميره ، خميرمايه . – كردن ܚܡܝܪܐ – گير ܚܡܝܪܐ .

خميره – – ܪܗ
ܚܡܝܪܐ ، ܚܡܝܥܐ خمير مايه ܐܘ ܚܡܝܥܘܬܐ .

خميرى – – ܪܝ
ܚܡܝܪܐ ، ܕܚܡܝܪܐ . ܚܡܝܪܘܬܐ ، ܕܚܡܝܥܘܬܐ ܕܚܡܝܪܐ . ܚܡܝܥܘܬܐ .

خميس – – ܣ
(1) ܚܡܫܐ ܒܫܒܐ پنجشنبه .
(2) ܚܕ ܚܝܠܐ ܡܕܡܕܡ ܡܢ ܚܡܫܐ ܡܕܒܪܢܘܬܐ . ܦܪܘܫܬܐ جبهه . ܚܨܐ ܐܘ ܣܘܦܐ ܚܨܐ عقب ، عقبدار ܩܕܡܝܐ ܒܪܘܫܐ جناح ܘܡܚܝܠܘܬܐ .

خن – ܚܢ
ܡܠܘܐܐ ܕܐܠܦܐ . ܡܠܝܐ ܐܠܦܐ ܗ. ܕ ܕܡܟܐ ܕܒܓܘ ܐܠܦܐ . – بخن كردن ܒܫܘܝܐ ܡܠܘܐܐ ܡܢ ܐܠܦܐ ܠܐܠܦܐ .

خنازير – ܚܢܐܙܝܪ
ܚܙܝܪܬܐ ܗ. ܕ ܚܙܝܪܐ ، ܚܡܝܡܬܐ ܕܫܘܚܐ ܕܫܘܚܢܐ ورم ، دمل . ܐܘ ܫܘܚܢܐ ܕ خنزير ܗ. ܕ ܚܙܝܪܐ .

خنازيرى – – ܪܝ
ܚܙܝܪܝܐ .

خناس – ܚܢܐܣ
ܣܛܢܐ ابليس ، ܫܐܕܐ شيطان ܕܝܘܐ ديو .

خناسى – – ܣܝ
ܣܛܢܝܐ ، ܫܐܕܢܝܐ ، ܕܝܘܢܝܐ .

خناق – ܚܢܐܩ
ܚܢܘܩܐ ܗ. ܕ ܟܐܒܐ ܕܩܘܠܐ ܠܐܠܗ ܡܢ ܘܡܚܢܩ ܕܩܕܠܐ ܕܢܫܡܬܐ ܘܐܝܟ ܠܫܘܠܐ ܘܠܐܚܢܩܐ .

ܡܓܡܓܢܐ (ܐܝܟ ܩܝܪܐ ܡܠܟܐ) ܐܝܟܢܐ ܕܚܠܘܦܬܐ (ܕܦܪܣܝܬܐ) . — كاذب ܚܠܘܦܐ ܕܓܕܐ .

خناق — ܚܢܩܐ .
ܚܠܘܦܐ ، ܗܘ ܕܚܢܩ ، ܗܘ ܕܚܢܩ ܒܐܕܝܬܐ .

خنثى — ܚܢܬܝ .
ܡܘܠܕܐ , ܠܓܒܪܝܬܐ نرموك ، دورگ ܘ . ܕ
ܡܕܡ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܓܢܣܐ ؛ ܕܓܒܪܬܐ ܘܢܩܒܬܐ .
ܐܝܟ ܐܢܫܐ ܐܘ ܚܝܘܬܐ ܕܠܐ ܝܕܝܥ نرو ماده ܐܘ
ܕܓܒܪܐ ܡܢ ܐܢܬܬܐ . ܡܘܠܕܐ ܐܝܟ ܩܝܪܐ
ܘܒܢܝܐ ܐܘ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܕܡ ܕܒܣܪܐ
ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܓܢܣܐ . خناث ܡܘܠܕܐ . — كردن
ܠܓܒܪܐ ܡܘܠܕܐ ، ܡܚܠܝܢܐ زحمات مارا — نمود
ܘܡܚܠܝܢ ܠܐܢܫܐ .

خنج — ܚܢܓ .
(1) ܡܘܬܪܢܐ ، ܦܐܕܐ سود ، فايده ، نفع
ܐܘ ܒܣܝܡܐ ، ܘܒܣܡܐ حظ ، لذت ܐܘ ܚܕܘܬܐ
ܕܢܦܫܐ .
(2) ܒܛܝܠܐ ، ܣܪܝܩܐ بيهوده .
(3) ܕܓܠܬܐ ، ܕܓܠܘܬܐ .

خنجر — ܚܢܓܪ
ܣܟܝܢܐ خناجر ܣܟܝܢܐ . — زدن ܡܚܐ
ܒܣܟܝܢܐ .

خنجرى — — ܢܐ
ܣܟܝܢܝܐ ، ܕܕܡܐ ܠܣܟܝܢܐ ܚܪܝܦܐ .
غضروف — ܓܪܡܐ ܪܟܝܟܐ ܣܟܝܢܝܬܐ .

خندان — ܚܢܕܐܢ
ܓܚܟܐ ܐܘ ܦܬܝܚ ܘܦܪܝܚ ܐܝܟ : بسته خندان
ܦܬܚܐ ܓܚܟܬܐ .

خنداندن — — ܢܕܢ خندانيدن
ܡܓܚܟܢܐ .

خندق — ܚܢܕܩ .
ܚܦܝܪܬܐ ، ܦܘܩܐ ، ܓܘܒܐ چاله ܚܦܝܪܬܐ خنادق .

خنده — — ܕܗ
ܓܘܚܟܐ . — كردن ܓܚܟܐ خنديدن — آور
ܡܓܚܟܢܐ . — دار ܡܓܚܟܢܐ . ܐܝܟ ܫܘܥܝܬܐ
ܡܓܚܟܢܝܬܐ حكايات — دار .

خنديدن — — ܝܕܢ
ܓܚܟܐ .

خنزير — ܚܢܙܝܪ
ܚܙܝܪܐ خوك . ܚܙܝܪܐ خنازير .

خنش — ܚܢܫ .
ܚܪܫܬܐ خارش ܚܟܟܬܐ ، ܚܟܝܟܘܬܐ حكه .
— كردن ܚܟܟܐ ܐܝܟ ܚܪܫܐ خاريدن .

خنصر — ܚܢܨܪ — ܚܘܢܨܪ
ܨܒܥܐ ، ܨܒܥܐ ܐܝܟ ܨܒܥܬܐ ܙܥܘܪܬܐ خناصر
ܨܒܥܐ .

خنفس — ܚܘܢܦܣ خنفاء
ܚܢܦܣܐ ، ܩܡܨܐ ܐܘܟܡܐ ، ܡܕܡ ܕܫܩܝܬܐ
ܩܡܨܐ ܘܚܝܘܬܐ ܙܥܘܪܐ سوسك .

خنق — ܚܢܩ .
ܚܢܩܐ ܐܘ ܐܝܟ ܚܠܘܦܬܐ خناق .

خنك — ܚܢܟ
ܩܪܝܪܐ ، ܩܪܝܪܐ . هواى — ܐܐܪ ܩܪܝܪܐ .
آب — ܡܝܐ ܩܪܝܪܐ . — كردن ܡܩܪܪܢܐ
ܡܩܪܪܐ . — كننده ܡܩܪܪܢܐ ، ܡܩܪܪܢܐ .

خنکی — — ܒܝܼܐ

ܦܝܼܢܘܼܬܵܐ ، ܦܝܼܫܘܼܬܵܐ .

خنگ — ܒܝܼܠܵܟ݂

(1) ܣܘܼܣܝܵܐ ܕܝܼ ܣܘܼܣܵܐ ܓܘܼܢܵܝܵܐ ܗ . ܒ ܚܵܘܵܪܵܐ ، ܕܓܘܼܢܵܐ ܕܚܵܘܵܪܵܐ .

(2) ܐܕܝܼܐ ܡܕܵܟ݂ܵܐ ، ܦܓܵܟ݂ܵܐ کودن .

خنگ — ܚܵܠܵܟ݂

ܡܓܵܠܒܘܼܬܵܐ ، ܡܓܵܢܡܘܼܬܵܐ ، ܣܢܝܼܩܘܼܬܵܐ خباثت .

خنیا — ܣܘܼܪ ܚܵܠܵܐ

ܙܡܝܼܪܬܵܐ ، ܢܥܡܬܵܐ نغمه ܘܡܙܡܪܬܵܐ ، ܘܩܵܠܬܵܐ .

— گر ܡܙܡܪܵܢܵܐ ܘܩܵܠܵܐ . — گری ܡܙܡܪܵܢܘܼܬܵܐ ܘܩܵܠܘܼܬܵܐ .

خنیدن — ܚܵ ܝܵܐ ܕܵܪ

ܢܗܵܐ ܒܵܪ ܩܵܠܵܐ .

خنیده — — ܕܵܪܗ

ܒܵܪ ܩܵܠܵܐ ܐܘ ܡܫܡܗܘܼܬܵܐ شهرت .

خنیق — — ܕ݂

ܚܢܝܼܩܵܐ .

خو — ܚܘܼ خوی

ܡܝܼܬܵܐ ، ܝܕܝܼܥܵܐ طباع ، عادت ܡܥܝܼܕܘܼܬܵܐ خوکردگی ، خوگرفتگی ، ܡܥܝܼܕܘܼܬܵܐ خلق ܕܝܼܢܵܐ طبیعت . ܐܘ ܡܘܢ ܒܢܝܼܫܘܼܬܵܐ ܕܚܒܝܼܒܘܼܬܵܐ الفت، انس . — کردن ، گرفتن ܡܥܒܢܝܼܫܘܼܝܵܐ ، ܗܘܵܐ ܡܥܒܢܝܼܫܵܢܵܐ الفت گرفتن ، ܡܥܒܝܼܕܘܼܝܵܐ ، ܗܘܵܐ ܝܕܝܼܥܵܐ عادت کردن ، ܗܘܵܐ ܒܚܒܝܼܒܬܵܐ انس گرفتن . بد — ܒܝܼܫܵܐ ܡܝܼܬܵܐ خوش — ܛܵܒܵܐ ܡܝܼܬܵܐ بدخلق ، خوش خلق . — کرده ،

گرفته ܡܥܝܼܕܵܐ خوگر .

خو — ܚܘܼܒ

(1) ܓܒܵܠܵܐ ، ܓܠܵܠܵܐ ܡܕܵܝܵܢܵܐ ، ܘܝܘܼܩܵܐ علف هرزه .

(2) ܦܣܬܵܐ ، ܦܵܫܵܐ ܕܐܝܼܕܵܐ کف‌دست .

(3) ܕܘܼܝܬܵܐ عرق .

خواب — ܚܵܠܡ

ܫܢܬܵܐ . ܐܘ ܚܠܡܵܐ ، ܚܙܘܵܐ رویا — رفتن ܕܡܟ݂ܵܐ ، ܓܠܝܼܢܵܐ ، ܕܢܵܠܵܐ ܕܝܼ ܓܵܠܵܐ ܒܫܢܬܵܐ خوابیدن ܐܘ ܐܝܼܟ݂ܵܐ (ܐܝܼܟ݂ܵܐ) بی حس شدن . — کردن ܡܕܡܕܡܟ݂ܵܐ . ܡܓܵܠܕܘܼܝܵܐ خواباندن ܐܘ ܡܐܠܘܼܝܵܐ بی حس کردن ܐܘ ܡܕܡܕܘܼܝܵܐ . — دیدن ܚܵܠܡܵܐ ܚܙܵܐ ܚܠܡܵܐ . بی — ܕܠܵܐ ܫܢܬܵܐ ܠܠܝܼ ܫܢܬܵܐ . — راحت ܫܢܬܵܐ ܒܠܝܼܬܵܐ . — سنگین ܫܢܬܵܐ ܝܩܝܼܪܬܵܐ ، ܝܩܝܼܪܬܵܐ . — سبك ܫܢܬܵܐ ܩܠܝܼܠܬܵܐ . — آشفته ܫܢܬܵܐ ܕܒܝܼܫܬܵܐ ، ܒܓܝܼܒܬܵܐ . — نیمروز ܡܕܡܕܡܟ݂ܵܐ ܕܛܗܪܵܐ ، ܫܢܬܵܐ ܕܛܗܪܵܐ — غفلت ܫܢܬܵܐ ܕܡܫܬܒܩܘܼܬܵܐ ، ܕܡܗܡܝܵܢܘܼܬܵܐ اهمال . — مرگ ܫܢܬܵܐ ܕܡܘܼܬܵܐ . گردش در — ܡܠܵܐ ܕܝܼ ܡܓܒܬܵܐ ܒܚܠܡܵܐ . تعبیر — ܦܘܼܫܵܩ ܚܠܡܵܐ . — آلود ܫܢܬܵܢܵܐ . — آلودگی ܕܡܝܼܟ݂ܘܼܬܵܐ خفتگی . — آور ܡܕܡܕܡܟ݂ܵܢܵܐ ܡܓܵܠܵܢܵܐ . — برده ܕܡܝܼܟ݂ܵܐ ، ܓܠܝܼܢܵܐ ܐܘ ܡܗܡܝܵܢܵܐ اهمال‌کار ܡܫܒܩܵܢܵܐ غفلت‌کار . — بند ܐܣܵܪ ܫܢܬܵܐ . — بین ܚܵܠܘܿܡܵܐ . ܚܙܵܐ ܚܠܡܵܐ . — تعبیرکن ܦܵܫܹܩ ܚܠܡܹܐ معبر . — رفتگی ܐܝܼܟ݂ܘܼܬܵܐ . — رفته ܐܝܼܟ݂ܵܐ (ܐܝܼܟ݂ܵܐ) . — گاه ܒܝܼܬ ܡܕܡܟ݂ܵܐ .

ܕܘܼܗܵܪܵܐ : ܐܝܼܟ݂ ܚܕܵܐ ܡܢ ܡܠܹܐ ܚܠܘܿ ܡܘܼܬܒܬܵܐ ܒܣܘܼܟܵܐ ܕܝܼܕ ܒܚܠܡܬܵܐ ܕܦܘܼܩܵܐ ܕܐܬܘܿܪܵܝܵܐ : ܐܝܼܟ݂ܵܐ ܡܢ ܓܢܵܐ ܐܝܼܟ݂ܵܐ ،

ܡܫܟܒܢܐ ܡܢ ܫܢܬܐ ܡܫܟܒܢܐ ، ܡܥܝܪܢܐ ܡܢ
ܫܢܬܐ ܡܥܝܪܢܐ ܘܡܫܕܬܐ ܣܕܝܐ بالش .

خواباندن – ܚ̈ܐ ܒܐ ܢ ܕܢ خوابانیدن
ܡܕܡܟܢܐ ، ܡܫܟܠܒܢܐ ، ܡܕܘܡܟܢܐ ܒܫܢܬܐ .
ܐܘ ܡܕܡܟܢܐ ، ܡܫܟܒܢܐ .

خوابیدن – ܚ̈ܐ ܒܝ ܕܢ
ܕܡܟ݂ܐ ܫܢܬܐ ، ܢܦܠܐ ، ܫܟܒܐ ܒܫܢܬܐ
ܐܘ ܒܢܦܠܐ ، ܟܫܢܐ .

خوابیده – – ܕܝܗ
ܕܡܝܟ݂ܐ ، ܫܢܝܬܐ ܐܘ ܫܢܝܬܐ ، ܒܢܦܠܐ .

خواجه – ܚ̈ܐ ܓ̰ܝܗ
ܚܘܓ̰ܐ آغا ܡܗܝܡܢܐ ، ܡܗܝܡܢܐ اخته ،
خصی . ܚܘܓ̰ܐ̈ خواجکان .

خوار – ܚ̈ܐܪ
ܫܝܛܐ ، ܡܨܥܪܐ ، ܒܨܝܪܐ پست ܒܣܝܡܐ: حقیر .
– شمردن ܫܝܛܘܬܐ . – کردن ܡܫܝܛܢܐ .
– کننده ܡܫܝܛܢܐ .

خوار – خور
ܐܟ݂ܘܠܐ ، ܐܟ݂ܠ . ܫܬܘܝܐ ، ܫܬܝܐ ، ܡܟ̈ܠܬܐ
ܡܘܦܠܝܬܐ ܐܚܪܢ ܒܡܠܘ̈ܢܐ ܡܪ̈ܟܒܢܐ ܐܝܟ :
کوشتخوار ܐܟ݂ܠ ܒܣܪܐ ، ܐܟ݂ܘܠܐ ܕܒܣܪܐ .
شرابخوار ܫܬܐ ܚܡܪܐ ، ܫܬܘܝܐ ܕܚܡܪܐ
ܕܚܡܪܐ . – بار ܡܙܘܕܐ ، ܡܙܘܕ ܙܘܕܐ .
ܙܘܕܐ آزواد ، آزوقه .

خوار – ܚܘ̈ܐܪ
ܟܐ ، ܟܝܬܐ ܗܟܐ ܕܙܡܪܐ بغ بغ .

خواری – ܚ̈ܐ ܪܝ
ܫܝܛܘܬܐ ، ܒܨܝܪܘܬܐ پستی ܒܣܝܡܘܬܐ

حقارت .

خوازه – ܚ̈ܐ ܙܝܗ
ܡܫܒܚܬܐ ܕܩܝܡܐ تلوازه ، ܡܫܒܚܬܐ سکو
ܡܥܒܕܢܐ ، ܡܘܬܒܬܐ قبه ܕܟܘܣܐ شاه‌نشین ،
ܦܬܘܬܐ ܕܟܝܬܐ ܕܡܠܟܐ ܕܟܘܪܣܝܐ ܡܠܟܐ
عرشه .

خواست – ܚ̈ܐܣܬ
ܒܥܝܬܐ ، ܨܒܝܢܬܐ ، ܪܥܝܢܐ ، ܫܘܐܠܬܐ
خواهش . ܨܒܝܢܬܐ در خواست – خدا ܨܒܝܢܐ
ܕܐܠܗܐ . – گار ܨܒܝܢܐ ، ܨܒܘܝܐ ܐܘ
ܨܒܝܢܐ ܡܢ ܡܫܘܒܐ . – کاری ܨܒܝܢܘܬܐ
ܡܢ ܡܫܘܒܘܬܐ .

خواستار – – ܬܐܪ
ܒܥܝܐ ܡܢ ܒܥܝܬܐ ، ܒܥܝܐ ، ܫܐܘܠܐ خواهنده
ܫܐܘܠܐ مسائل در خواست کننده .

خواستاری – – ܬܐ ܪܝ
ܒܥܬܐ ، ܒܥܝܬܐ ، ܨܒܝܬܐ .

خواستن – – ܬܢ
ܒܥܐ ، ܨܒܐ ، ܨܒܝܐ .

خواسته – – ܬܝܗ
ܒܥܝܐ ، ܨܒܝܐ .

خواستی – – ܬܝ
ܨܒܝܢܝܐ ارادی .

خوال – ܚܘ̈ܐܠ
(1) ܣܡܡܐ ، ܛܢܢܬܐ ܕܫܪܓܐ دوده چراغ
ܐܘ ܕܝܘܬܐ مرکب .
(2) ܙܘܕܐ خواربار ܙܘܕܘܬܐ ، ܙܘܕ̈ܐ
آزواد .

خوالیگر — ܛܲܒܵܚܵܐ

ܡܛܲܒܚܵܢܵܐ آشپز ، ܛܲܒܵܚܵܐ طباخ ܐܵܦ ܒܲܪ - ܩܘܼܪܵܐ خوان سلار .

خوان — ܦܵܬܘܿܪ

(1) ܦܵܬܘܿܪܵܐ میز ܛܲܒܠܝܼܬܵܐ سفره ܡܸܟܪܲܙܬܵܐ ܕܡܲܛܒܚܵܐ طبق ܢܲܘܫܵܐ پیشیاره . — سالار ܒܲܪ ܦܵܬܘܿܪܵܐ ܪܲܒ ܛܲܒܵܚܹܐ خوالیگر .

(2) ܢܝܼܫܵܢܵܐ ، ܢܝܼܫܵܢܹܐ ، ܫܲܒܥܵܐ ܫܒܝܼܠܹ̈ܐ هفت — رستم ܫܒܥܵܐ ܢܝܼܫܵܢܹܐ ܕܪܘܿܣܬܲܡ . ܫܲܒܥܵܐ ܫܒܝܼܠܹ̈ܗ .

خوانا — ܩܪܝܼܐ

ܡܲܢܩܲܪܝܵܢܵܐ . خط او — نیست ܟܬܝܼܒܬܹܗ ܠܵܐ ܝܠܵܗ̇ ܡܲܢܩܲܪܝܵܢܝܼܬܵܐ .

خوانایی — ܩܪܝܼ

ܡܲܢܩܲܪܝܵܢܘܼܬܵܐ .

خواندگان — ܩܪܝܼ ܩܪܵܝܵܐ

ܩܪܝܼܬܵܐ ، ܩܪܝܼܬܵܐ ، ܩܪܵܝܵܐ .

خواندن — ܩܪܝܼ

(1) ܩܪܵܝܵܐ . ܩܲܪܝܵܐ .

(2) ܙܡܵܪܵܐ سراییدن .

(3) ܝܠܵܦܵܐ یادگرفتن .

(4) ܩܪܝܼܬܵܐ ، ܩܪܵܝܵܐ دعوت کردن .

(5) ܫܡܵܗܵܐ ܡܢ ܫܸܡܵܐ ܩܪܵܝܵܐ نامیدن .

(6) ܩܪܵܐ ، ܩܪܵܝܵܐ ، ܡܩܲܪܝܵܢܵܐ . خواندن و نوشتن ܩܪܵܝܵܐ ܘܟܬܵܒܵܐ . آواز — ܙܡܵܪܵܐ ، ܙܡܵܪܬܵܐ درس — ܝܠܵܦܵܐ ܕܵܪܵܫܵܐ . مهمان — ܩܪܝܼܬܵܐ ܡܢ ܩܪܵܝܵܐ ܩܪܵܝܵܐ ܡܢ ܩܪܝܼܬܵܐ . پسر — ܩܪܵܝܵܐ ܕܟܬܵܒܵܐ .

خواندنی — ܩܪܝܼ

ܗܵܘ ܡܲܢܩܲܪܝܵܢܵܐ خوانا ، ܟܬܝܼܒܵܐ ܩܪܵܝܵܐ ܐܵܦ ܗܵܘ ܩܪܵܝܵܐ .

خوانده — ܩܪܹܗ

(1) ܩܪܝܼܐ ، ܩܪܝܼܬܵܐ ، ܩܪܝܼܬܵܐ ܡܢ ܩܪܵܝܵܐ ܐܵܦ ܡܩܲܪܝܵܢܵܐ .

(2) ܗܵܘ ܕ . ܗ ܒܪܵܐ ܕܒܝܼܬܵܐ ܕܡܲܪܒܝܵܢܵܐ ܠܗ ܡܲܪܒܝܵܢܵܐ ܡܪܲܒܝܼܬܵܐ ܠܹܐ ܠܝܼܬ : بشر خوانده ܗܵܘ ܒܪܵܐ ܗ . ܕ ܒܪܵܐ ܕܡܲܪܒܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܒܪܵܐ ܠܝܼܬ ܒܪܵܢܵܐ ܕܡܲܪܒܝܵܢܘܼܬܵܐ . برادر — ܗܵܘ ܐܲܚܵܐ .

خواندگی — ܩܪܝܼ ܩܪ ܩܪܵܝ

ܩܪܵܝܘܼܬܵܐ . — کردن ܩܪܵܝܵܐ خواندن .

خواننده — ܩܪܹܗ

ܩܵܪܘܿܝܵܐ ، ܩܵܪܘܿܝܵܐ ܐܵܦ ܩܵܪܘܿܝܵܐ ܩܵܪܘܿܝܵܐ .

خواه — ܫܵܗ

ܫܹܝܠ . — نخواهی ܫܹܝܠ ܠܵܐ ܫܹܝܠ .

خواهان — ܫܵܗ

ܫܵܐܹܠܵܐ خواهنده ܫܵܐܘܿܠܵܐ .

خواهر — ܚܵܬܵܐ

ܚܵܬܵܐ همشیره . — اندر ܚܵܬܵܐ ܕܡܲܪܒܝܵܢܵܐ . — خوانده ܗܵܘ ܚܵܬܵܐ . — زاده ܒܪܵܐ ، ܒܪܵܬ ܚܵܬܵܐ ܗ . ܕ ܒܪܵܢܵܐ ܡܢ ܒܪܵܬ ܕܚܵܬܵܐ . — شوهر ܕܒܲܥܠܵܐ ، ܚܵܬܵܐ ܕܒܲܥܠܵܐ ܕܐܲܢܬܬܵܐ ، ܚܵܬܵܐ ܕܒܲܥܠܵܐ ܕܒܲܥܠܵܐ . — زن ܚܵܬܵܐ ܕܒܲܥܠܵܐ ܕܐܲܢܬܬܵܐ . — کش ܩܵܛܘܿܠܵܐ ܚܵܬܹܗ . — انه ܚܵܬܵܢܵܐ .

خواهش – ܒܥܵܐ

ܒܥܘܼܬܵܐ ، ܨܒܝܵܢܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܩܕܵܢܘܼܬܵܐ حسب – شما ܡܨܵܠܹܐ ܒܥܘܼܬܘܼܟ݂ ܐܝܟ ܒܥܘܼܬܘܼܟ݂ : ܐܝܟ ܨܒܝܵܢܘܼܟ݂ ܬܲܠܒܘܼܬܵܐ در خواست . – كردن ܒܥܵܐ ܨܒܵܐ ، ܦܩܵܕ݂ܵܐ . – مند ܨܒܘܿܝܵܐ ، ܨܒܵܝܵܐ ، خواهنده ܦܘܼܩܕܵܢܵܐ .

خواهنده – ܒܥ ܒܹܝܗ

ܨܒܘܿܝܵܐ ، ܨܒܵܝܵܐ ܐܘ ܨܒܵܝܬܵܐ ܡ̣ܢ ܡܲܚܒܘܼܒܵܐ خواستكار .

خوب – ܛܵܒ݂

(1) ܫܲܦܝܼܪ ، ܛܵܒ݂ܵܐ ، ܛܵܒ݂ مرد خوبی است ܗܵܘ ܫܲܦܝܼܪ ܓܲܒ݂ܪܵܐ ܝܠܹܗ ܗܵܘ ܓܲܒ݂ܪܵܐ ܝܠܹܗ ܛܵܒ݂ܵܐ رفتار – ܕܘܼܒܵܪܵܐ ܛܵܒ݂ܵܐ .

(2) ܝܵܘܡܵܐ روز خوبی است ܗܵܘ ܛܘܿܒ݂ܵܐ ܝܠܹܗ ܝܵܘܡܵܐ .

(3) ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ . روی – ܦܵܬܵܐ ܦܲܪܨܘܿܦܘܼܬܵܐ .

(4) ܫܲܥܫܵܐ . گفتار – ܡܸܠܹ̈ܐ ܫܲܥܫܵܝܹ̈ܐ .

(5) ܡܲܘܬܪܵܢܵܐ سودمند مفيد ،

(6) ܡܲܥܒܕܵܢܵܐ ، ܡܲܫܟܲܚܬܵܢܵܐ مؤثر – و بد ܒܝܼܫܵܐ ܘܒܝܼܫܵܐ ، ܒܝܼܫܘܼܬܵܐ ܘܒܝܼܫܘܼܬܵܐ . خيلى – ܪܵܒܵܐ ܫܲܦܝܼܪ . ܗܵܕܵܐ خوب ܕܗܵܕܵܟ݂ܵܐ ܡܲܚܒܲܒܬܵܐ ܝܠܵܗ̇ ܡܲܚܪܵܐ ܩܘܼܒ݂ܵܠ ܘܒܲܥܘܼܬܵܐ ܕܗܵܕܵܟ݂ܵܐ : ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ، ܦܲܪܨܘܿܦ : ܒܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ، ܦܲܪܨܘܿܦܹ̈ܐ ܦܲܪܨܘܿܦܘܼܬܵܐ ، ܦܲܪܨܘܿܦܘܼܬ . . ܐܝܟ : – رخسار ، رو ܦܲܪܨܘܿܦ ܫܲܦܝܼܪܬܵܐ ܟܵܠܘܼܬܵܐ ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ܫܲܦܝܼܪܬܵܐ ، ܟܲܠܝܼܬܵܐ ܦܲܪܨܘܿܦܵܝܵܐ ܫܲܦܝܼܪܬܵܐ . – روبی ܦܲܪܨܘܿܦܘܼܬ ܫܲܦܝܼܪܬܵܐ . – سيرت ܦܲܪܨܘܿܦ ܐܲܪܥܵܐ . – فرجام ܦܲܪܨܘܿܦ ܚܲܪܬܵܐ . – كردار ܦܲܪܨܘܿܦ ܕܘܼܒܵܪܵܐ – منظر ܦܲܪܨܘܿܦ ܚܙܵܘܵܐ . . . . . خوبان ܛܵܒ݂ܹ̈ܐ ، ܫܲܦܝܼܪܹ̈ܐ ܛܵܒ݂ܹ̈ܐ .

خوبی – ܛܘܼܒ݂ܵܐ

ܫܲܦܝܼܪܘܼܬܵܐ ، ܛܵܒ݂ܘܼܬܵܐ . – طبع ܛܵܒ݂ܘܼܬ ܟܝܵܢܵܐ . – كردن ܥܒ݂ܵܕ݂ܵܐ ܛܵܒ݂ܘܼܬܵܐ ، ܫܲܦܝܼܪܘܼܬܵܐ .

خود – ܓܵܢ

ܠܓܵܢ ، ܢܲܦ̮ܫܵܐ ܡ̣ܢ ܓܵܢܵܐ . خودم ܠܓܵܢܝ ܒܢܲܦ̮ܫܝ ، ܒܓܵܢܝ . خودت ܠܓܵܢܘܼܟ݂ ܒܢܲܦ̮ܫܘܼܟ݂ ܒܓܵܢܘܼܟ݂ . خودش ܠܓܵܢܘܼܗܝ ، ܒܢܲܦ̮ܫܹܗ ، ܒܓܵܢܹܗ خودمان ܠܓܵܢܲܢ ، ܒܢܲܦ̮ܫܲܢ ، ܒܓܵܢܲܢ خودتان ܠܓܵܢܵܘܟ݂ܘܿܢ (ܝܚܝܼܕܵܝܵܐ) ܠܓܵܢܵܘܟ݂ܝܼܢ (ܣܲܓܝܼܐܵܝܵܐ) ܒܢܲܦ̮ܫܵܘܟ݂ܘܿܢ ܒܢܲܦ̮ܫܵܘܟ݂ܝܼܢ ، ܒܓܵܢܵܘܟ݂ܘܿܢ ، ܒܓܵܢܵܘܟ݂ܝܼܢ . خودشان ܠܓܵܢܲܝܗܝ ، ܒܢܲܦ̮ܫܲܝܗܝ ، ܒܓܵܢܲܝܗܝ .

ܗܵܕܵܐ خود ܦܬܵܐ ܝܠܹܗ ܡܦܲܠܫܵܐ ܐܘ . ܐܝܟ ܫܲܟܸܪܬܵܐ ܡܢܵܐ ܗ . ܒ ܕܝܠܝ ܕܝܠܘܼܟ݂ . ܕܝܠܗ̇ ، ܕܝܠܗ ، ܕܝܠܗ̇ ܕܝܠܗܘܿܢ ، ܕܝܠܗ ܐܝܟ . كتاب خودرا فروختم ܙܒܸܢܝ ܟܬܵܒ݂ܵܐ ܕܝܠܝ ، ܟܬܵܒ݂ܝ . كتاب خود را بفروش ܙܒܘܿܢ ܟܬܵܒ݂ܵܐ ܕܝܠܘܼܟ݂ ، ܟܬܵܒ݂ܘܼܟ݂ ܡ̣ܢ ܟܬܵܒ݂ܝ كتاب خود را فروخت ܙܒܸܢܹܗ ܟܬܵܒ݂ܵܐ ܕܝܠܹܗ ܡ̣ܢ ܕܝܠܹܗ ، ܙܒܸܢܹܗ ܟܬܵܒ݂ܘܼܗܝ ܡ̣ܢ ܙܒܸܢܘܼܗ̇ ܟܬܵܒ݂ܘܼܗ̇ . ܗܵܕܵܐ خود ܕܵܐ ܐܲܟܝܼܕ ܕܗܵܕܵܐ ܡܲܚܒܲܒܬܵܐ ܘܦܵܐ ܩܘܼܒ݂ܵܠ ܘܒܲܥܘܼܬܵܐ ܓܘܼܢܵܝܵܐ ܕܗܵܕܵܐ ܢܲܦ̮ܫܵܐ ܡ̣ܢ ܢܲܦ̮ܫܹܗ ܐܝܟ : – بين ܫܲܘܵܐ ܢܲܦ̮ܫܹܗ . ܒ ܡܫܲܒܠܵܢܵܐ بانخوت . ܡܫܲܒܠܵܢܵܐ متكبر . ܡܚܲܙܝܵܢܵܐ ܢܲܦ̮ܫܵܐ . – بينى ܚܲܘܝܼܘܼܬ ܢܲܦ̮ܫܵܐ ، ܡܫܲܒܠܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܒܠܵܢܘܼܬܵܐ . ܡܚܲܙܝܵܢܘܼܬ ܢܲܦ̮ܫܵܐ . – خواه ، پرست ، پسند ܪܵܚܸܡ ܢܲܦ̮ܫܹܗ ، ܚܵܒܹܒ ܢܲܦ̮ܫܹܗ ܗ . ܒ ܐܲܬܢܵܐ . – خواهى ، پرستى ، پسندى ܪܚܸܡܬܵܐ ܢܲܦ̮ܫܵܐ ، ܚܘܼܒܵܐ ܢܲܦ̮ܫܵܐ ܗ . ܒ ܐܲܢܝܘܼܬܵܐ . – دار ܕܒܵܒܸܫ ܢܲܦ̮ܫܹܗ ܠܓܵܘ ܢܲܦ̮ܫܹܗ – دارى ܕܒܵܒܫܘܼܬ ܠܓܵܘܘܼܬ ܢܲܦ̮ܫܵܐ . – دارى كردن ܠܟ݂ܒܵܫܵܐ ، ܕܟ݂ܒܵܫܵܐ ܢܲܦ̮ܫܹܗ . ܥܵܨܵܐ ، ܥܵܨܘܿܝܹܐ

— رأی ، سر [illegible] .
— رائی ، سری [illegible] .
— رسته ، رو [illegible] .
— ساز [illegible] .
— سازی [illegible] .
— ستا [illegible] با نخوت .
— ستایی [illegible] .
— سوز [illegible] .
— سوزی [illegible] .
— شکنی [illegible] .
— کشی [illegible] .
— کشی کردن [illegible] .
— نما ، فروش [illegible] .
— نمایی ، فروشی [illegible] .
— نویس [illegible] .
— بخود [illegible] .
— بی [illegible] .

خود — [illegible]

[illegible] ترك [illegible] .

خودمانی — — [illegible]

[illegible] خویش [illegible] .

خودی — [illegible]

[illegible] خودمانی [illegible] خویش بیگانه .

خور — [illegible]

(1) [illegible] خورشید ، آفتاب .

(2) [illegible] خوار .

(3) [illegible] .

خوراك — [illegible]

[illegible] غذا طعام [illegible] ازواد ، توشه . — پز [illegible] آشپز [illegible] طباخ . — پزی [illegible] ، — دادن [illegible] .

خوراکی — — [illegible]

[illegible] خوراك [illegible] خوردنی .

خوراندن — — [illegible] خورانیدن

[illegible] .

خوردگی — [illegible]

[illegible] فرسایش .

خوردن — — [illegible]

(1) [illegible] . نان — [illegible] .

(2) [illegible] آب — [illegible] .

(3) [illegible] . چوب کرم خورده . [illegible] لباس بید خورده . [illegible] .

(4) [illegible] تصادم کردن ، بهم خوردن . غصه — [illegible] . زمین — [illegible] . قسم — [illegible] . گول — [illegible] . بدرد ، بکار — [illegible] . پول — [illegible] .

خوردنی — — [illegible]

[illegible] .

خورده — ܚܘܪܕܐ

ܢܦܝܠܐ ܝܢ ܢܦܝܠܐ ، ܒܠܝܐ ، ܒܥܪܐ .

خورش — ܚܘܪܫ

ܡܠܝܐ ܕܡܐܟܠܐ .

خورشيد — ܚܘܪܫܝܕ

ܫܡܫܐ آفتاب ، خور .

خورشيدى — — ܕܝ

ܫܡܫܢܝܐ ، ܕܫܡܫܐ ، ܫܡܫܢܢܝܐ .

خوركا — ܚܘܪܟܐ

ܩܘܦܕܐ ، ܟܘܒܝܬܐ ܝܢ ܟܘܒܝܬܐ خارپشت ، قنفذ .

خورمك — ܚܘܪܡܟ

ܩܡܝܥܐ ܕܢܘܢܐ تعويد يا حرز از گوش ماهى .

خورند — ܚܘܪܢܕ

ܫܘܝܐ ، ܦܐܝܐ . ܡܠܝܡܐ در خور مناسب .

خورنده — ܕܗ

ܐܟܘܠܐ ، ܐܟܠܢܐ .

خوره — ܚܘܪܗ

(1) ܐܟܘܠܝܬܐ ܝܢ ܐܟܘܠܬܐ ܕܝܒܐ - ܐܟܘܠܬܐ ، ܕܝܒܐ ، ܓܪܒܐ جذام ܓܪܒܘܬܐ داءالفيل .

(2) ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܟܠ ، ܟܕ ܡܟܠܐ ܡܕܡ ܐܚܪܢܐ ܝܢ: ܫܬܐ بيد ܟܘܫܬܐ زنگ .

خوز — ܚܘܙ

ܩܢܝܐ ܕܫܟܪ نى شكر .

خوز — ܚܘܙ

ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ دشمنى .

خوست — ܚܘܣܬ

ܓܙܪܬܐ جزيره .

خوش — ܚܘܫ

(1) ܛܒܐ ، ܛܒ ، ܫܦܝܪ خوب .

(2) ܚܠܝܡܐ ܕܚܘܠܡܢܐ ܝܢ ܚܠܝܡܐ سالم .

(3) ܚܕܝܐ ، ܦܨܝܚܐ .

(4) ܒܣܝܡܐ ، ܗܢܝܐ .

(5) ܒܣܝܡܐ . — آنيه ܡܚܙܝܬܐ ܕܒܣܝܡ ܫܦܝܪ — آمد ܡܛܠܢܘܬܐ ܕܒܝܬܐ . — آواز ܒܣܝܡ ܩܠܐ ܕܒܣܝܡ ܩܠܐ ܕܡܘܣܝܩܝ خوش نغمه ، آهنگ . — اختر ܛܒ ܓܕܐ ، ܓܕܢܐ خوش اقبال . — خلق اخلاق ܛܒ ܐܘܪܚܐ ، ܒܣܝܡ ܐܘܪܚܐ ܒܣܝܡ ܕܥܒܕܐ . — اطوار ، ادا ܛܒ ܕܒܪܐ ، ܒܣܝܡ ܕܒܪܐ ، ܒܣܝܡ ܗܕܡܐ . — اندام ܛܒ ܒܣܝܡ ܩܘܡܬܐ . — بخت ܓܕܢܐ . — بختى ܓܕܢܘܬܐ . — بو ܒܣܝܡ ܪܝܚܐ . — بين ܛܒ ܚܙܝܐ . — بينى ܛܒܝܘܬ ܚܙܝܐ . — تركيب ريخت ܛܒ ، ܒܣܝܡ ܨܘܪܬܐ ، ܛܒ ܒܣܝܡ ܐܘܪܚܐ نما — جنس ܛܒ ܓܢܣܐ — حال ܚܕܝܐ ، ܦܨܝܚܐ . — حالى ܚܕܘܬܐ ، ܦܨܝܚܘܬܐ . — حساب ܛܒ ܚܘܫܒܢܐ . — خرام ܒܣܝܡ ܗܠܟܐ . — خو ܛܒ ܐܘܪܚܐ ، ܛܒ ܥܒܕܐ ܒܣܝܡ ܐܘܪܚܐ . — خوراك ܒܣܝܡ ܡܐܟܘܠܬܐ — خوراكى ܒܣܝܡܘܬ ܡܐܟܘܠܬܐ . — دل ܚܕܝ ܠܒܐ — دلى ܚܕܝܘܬ ܠܒܐ . — رفتار ܒܣܝܡ ܗܠܟܬܐ . — رفتارى ܒܣܝܡܘܬ ܗܠܟܬܐ خوش سلوكى . — رنگ ܒܣܝܡ ܓܘܢܐ . — رو صورت ܒܣܝܡ ܐܦܐ . — رويى ܒܣܝܡܘܬ ܐܦܐ — زبان ܒܣܝܡ ܠܫܢܐ خوش سخن . — سا ܛܒ ܛܥܡܐ . — سليقه ܒܣܝܡ ܛܥܡܐ — صحبت ܒܣܝܡ ܡܡܠܠܐ . — فطرت ܒܣ

ܛܒܬܐ . – قلب ܒܣܝܡ ܠܒܐ . – قواره ܫܦܝܪ ܩܘܡܬܐ . – قول ، عهد ، ܫܦܝܪ ܡܘܠܟܢܐ . – قولی ܫܦܝܪܘܬ ܡܘܠܟܢܐ . – لحن ܒܣܝܡ ܩܠܐ . – لهجه ܫܦܝܪ ܠܫܢܐ . – مزه ܒܣܝܡ ܛܥܡܐ . – نویس ܫܦܝܪ ܟܬܒܐ . – نویسی ܫܦܝܪܘܬ ܟܬܒܬܐ .

خوشا – ܚܘܫ ܬܐܠ

ܛܘܒܐ . – بحال کسی که بخدا توکل کند ܛܘܒܐ ܠܗܘ ܕܬܟܝܠ ܥܠ ܐܠܗܐ .

خوشگل – ܚܘܫ ܓܠ

ܫܦܝܪܐ ، ܫܦܝܪܬܐ زیبا ، قشنگ .

خوشکلی – – ܓܠܐ

ܫܘܦܪܐ ، ܫܦܝܪܘܬܐ .

خوشه – ܚܘ ܫܗ

(1) ܣܒܠܬܐ سنبله .
(2) ܛܘܛܝܬܐ ، ܥܛܘܟܐ ، ܥܢܒܐ سریغ کوچك ܝܢ ܡܘܥܛܩܐ ، ܥܢܒܐ . – انگور ܛܘܛܝܬܐ ܝܢ ܥܛܘܟܐ ܕܥܢܒܐ . – چیدن ܩܛܦܐ ، ܩܛܦܐ ܥܛܘܟܐ . – چین ܩܛܘܦܐ ܕܥܛܘܟܐ ، ܩܛܘܦܐ . – چینی ܩܛܘܦܘܬ ܥܛܘܟܐ ، ܩܛܘܦܘܬܐ . ܐܦ ܩܛܘܦܘܬ ܫܒܠܐ ، ܗ . ܕ ܩܛܦܬܐ ܕܫܒܠܐ ܡܢ ܕܒܬܪ ܚܨܕܐ ܕܚܩܠܐ ܝܢ ܟܪܡܐ .

خوشی – ܚܘ ܫܝ

ܚܕܘܬܐ ܝܢ ܣܒܘܬܐ . ܦܨܝܚܘܬܐ ܒܣܝܡܘܬܐ شادی ، خوشحالی ، مسرت .

خوض – ܚܘܨ

(1) ܥܒܪܐ ܒܡܝܐ ، ܒܡܥܒܪܐ گدار ، پایاب ܗ . ܕ ܥܒܪܬܐ ܒܡܝܐ ܕܢܗܪܘܬܐ ܘܡܥܒܪܢܐ ܐܝܟ ܐܝܟܐ ܕܡܨܡܥܝܬܐ ܐܝܬ ܥܡܩܐ ܕܡܝܐ ܡܥܠܝܬܐ ܕܡܥܒܪܐ ܕܡܝܐ ܕܪܓܠܐ .
(2) ܓܘܚܐ ܗ . ܕ ܥܘܡܩܐ ܕܡܥܒܪܐ ܡܢ ܓܒܐ ܓܘܚܐ ܗ . ܕ ܐܪܥܐ ܥܡܝܩ ܡܥܒܪܐ ، ܡܝܐ ܕܡܥܒܪܐ ܥܡܝܩܐ .

خوف – ܚܘܦ

ܕܚܠܬܐ ܒܫܘܪܝܐ معنی ܕܚܝܠܐ ، ܘܕܘܚܠܐ ترس . – ناك ܡܕܚܠܢܐ ܡܕܚܠܢܐ ترسناك .

خوك – ܚܘܟ

ܚܙܝܪܐ . – دریایی ܩܘܛܐ ܝܢ ܚܙܝܪܐ ܕܝܡܐ . – خرطوم دار ܚܙܝܪܐ ܡܢܐ ܕܒܪܘܛܘܡܐ . – وحشی ܚܙܝܪܐ ܕܒܪܐ ܝܢ ܚܙܝܪܐ ܕܒܪܐ . – ماده ܚܙܝܪܬܐ . – اخته ܚܙܝܪܐ ܡܚܒܘܫܐ . – پرواری ܚܙܝܪܐ ܕܦܛܡܐ . – بان ܪܥܝܐ ܗ . ܕ ܪܥܝܐ ܕܚܙܝܪܐ . – بچه ܚܙܝܪܐ ܙܥܘܪܐ . – چران ܪܥܝܐ ܕܚܙܝܪܐ ܗ . ܕ ܡܪܥܝܬܐ . چربی – ܬܪܒܐ ، ܫܚܡܐ ܕܚܙܝܪܐ .

خول – ܚܘܠ

ܢܫܪܐ ، ܛܝܪܐ ܛܥܝܢܐ ܘܫܛܘܦܐ ܝܢ ܢܫܪܐ ܘܓܘܕܪܐ قوش کرکس .

خولان – ܚܘܠܢ

ܚܘܕ ܒܫܡܐ ܚܕܐ ܥܩܪܬܐ .

خولنجان – – ܓܢ ܓܠܢ

ܥܩܪܐ ، ܥܣܒܐ عشب ܕܒܗ ܐܝܬ ܥܩܪܐ ܕܚܡܝܪܐ . ܚܘܒ سعده .

خون – ܚܘܢ

ܕܡܐ . – کردن ܡܫܕܐ ، ܫܦܝܟܘܬ ܕܡܐ . – ریختن ܫܦܝܟܐ ܕܡܐ ، ܫܦܝܟܘܬ ܕܡܐ .

– گرفتن ܫܩܠܐ ܕܡܐ . – گریستن ܒܟܝܬܐ ܕܡܐ ܕܡܐ ܕܡܐ . – افتادن ܕܡܐ ܕܡܐ ، ܢܦܠܐ ܕܡܐ . – آوردن ܕܡܐ ܕܡܐ ܡܝܬܝܐ ܕܡܐ . – خواستن ܒܥܝܐ ܕܡܐ . – اب ، ابه ܕܡܐ ܡܝܐ . ܐܘ ܕܡܐ ܕܡܐ ، ܕܡܐ ܡܝܐ . – آشام ܫܬܝܐ ܕܡܐ . – آلود ܕܡܐ . ܡܚܒܠܐ ܕܕܡܐ خون اندود . – بند ܡܐܣܪܢ ܕܡܐ (ܗܝܡܘܣܛܐܛܝܩܐ) . بستن – ܡܐܣܪܢܘܬ ܕܡܐ (ܗܝܡܘܣܛܐܣܝܣ) . – بها ܕܡܝ ܕܡܐ خون تاوان . – خوار ܡܨܨ ܕܡܐ . – خواری ܡܨܨܘܬ ܕܡܐ . – خواه ܬܒܘܥ ܕܡܐ ، ܡܬܦܪܥܢܐ انتقام گیرنده . – خواهی ܬܒܘܥܘܬ ܕܡܐ . – ریز ܫܦܘܟ ܕܡܐ . – ریزی ܫܦܘܟܘܬ ܕܡܐ . – سرد ܩܪܝܪ ܕܡܐ . – سردی ܩܪܝܪܘܬ ܕܡܐ . – گرم ܚܡܝܡ ܕܡܐ . – گرمی ܚܡܝܡܘܬ ܕܡܐ . – سیاووشان ܕܡ ܬܢܝܢܐ دم الاخوین . – مرده ، زیر جلد ܚܢܝܩܘܬ ܕܡܐ (ܐܟܝܡܘܣܝܣ) . تولید – ܡܘܠܕܢܘܬ ܕܡܐ (ܗܝܡܐܛܘܦܘܝܐܣܝܣ) . استفراغ خون ܬܘܒܥܐ ܕܡܐ (ܗܝܡܐܛܡܣܝܣ) .

خونی – ܕܡܝܐ

ܕܡܢܝܐ ، ܡܚܒܠܐ ܕܕܡܐ ܐܘ ܕܡܢܝܐ ، ܕܡܢܝܬܐ ، ܕܕܡܐ ، ܩܛܘܠܐ ܕܕܡܐ . ܐܘ ܩܛܘܠܐ جانی قاتل .

خونین – – ܢ

ܕܡܢܝܐ . جنگ – ܩܪܒܐ ، ܩܪܒܐ ܕܡܢܝܐ .

خوی – ܕܘܝ

ܕܥܬܐ ، ܕܥܬܐ عرق . – کردن ܕܥܬܐ . – آور ܡܕܥܬܢܐ عرق وار .

خوید – ܚܨܝܕ

ܫܒܠܬܐ ܠܐ ܡܛܝܬܐ سنبله نرسیده .

خویش – ܚܘܝܫ

(1) ܢܦܫܐ ، ܓܢܐ ܐܘ ܢܦܫܐ ، ܢܦܫܗ ، ܢܦܫܗ . – را بچیزی عادت کردن ܡܥܠܡܢܐ ܢܦܫܐ ܠܡܕܡ . – را بدست دشمن سپرد ܗܦܟܗ ܢܦܫܗ ܠܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒܐ .

(3) ܐܚܘܢܐ ܘܚܡܘܢܐ خویشاوند . او – من است ܗܘ ܐܚܘܢܐ ܕܝܠܝ . – اوند ܐܚܘܢܘܬܐ ، ܩܪܝܒܘܬ ܓܢܣܐ ، ܩܪܝܒܘܬܐ .

خویشی – ܚܘܝܫܝ

ܐܚܘܢܘܬܐ ، ܩܪܝܒܘܬܐ . با من – دارد ܐܝܬ ܠܗ ܐܚܘܢܘܬܐ ܥܡܝ .

خه‌خه – ܗܗ ، ܗܗ

ܝܐܝܐ ، ܛܒܐ ܥܒܕܬ ! احسنت .

خیابان – ܚܝܐܒܐܢ

ܫܩܩܐ ؛ ܫܘܩܐ ܦܬܝܐ .

خیار – ܚܝܐܪ

ܩܬܘܐ ، ܩܬܘܬܐ ، ܚܝܪܐ . – ترشی ܚܝܪܐ ܡܠܝܚܐ . – چنبر ܩܬܘܐ ܐܪܡܢܝܬܐ . – زار ܡܩܬܝܢܐ .

خیارك – – ܟ

ܒܠܘܛܐ ، ܒܠܘܛܐ ܕܒܝܬ ܫܚܝܬܐ .

خیاط – – ܛ

ܡܚܝܛܐ (ܡܚܛܐ) سوزن ܡܚܛ بالش .

خیاط – ܚܝܐܛ

ܚܝܛܐ ، ܚܝܛܘܬܐ خیاطه .

خیاطی – – ܝ

ܚܝܛܘܬܐ ، ܡܚܝܛܘܬܐ ܕܚܝܛܐ . – کردن ܚܝܛܐ .

خیال – ܚܝܵܠ

(1) ܗܸܠܡܵܐ ، ܦܘܼܫܵܩܵܐ سبح ܗܸܠܡܵܢܘܼܬܵܐ
توئی برابر من یا خیال در نظرم ܐܲܢ̱ܬ ܝܘܸܬ
ܩܵܡܘܼܩܵܕܡܝܼ ܝܢ ܗܸܠܡܵܐ ܩܕܵܡ ܥܲܝܢܲܝ̈ .
(2) ܗܸܠܡܵܢܘܼܬܵܐ تخیل ، ܚܸܠܡܵܐ بندور ܚܙܵܘܵܐ
رؤیا ، ܗܸܠܡܵܐ . دنیا خوابی و خیالی است
ܥܵܠܡܵܐ ܗ̇ܘܼ ܕܚܸܠܡܵܐ ܘܕܚܝܵܠܡܵܐ .
(3) ܦܘܼܫܵܩܵܐ ܝܢ ܥܘܼܩܒܵܠܵܐ . ܗܘܼܡܵܐ
ܡܲܥܠܲܢܘܼܬܵܐ وهم ، انگار .
(4) ܣܒܵܪܬܵܐ ، ܡܲܚܫܲܒܬܵܐ ، ܪܵܥܝܵܐ گمان ،
عقیده ، رای . – کردن ܣܒܵܪܵܐ ، ܡܲܚܫܘܿܒܹܐ ،
ܗܸܠܡܵܐ . خیالات ܗܸܠܡܹܐ ، ܦܘܼܫܵܩܹܐ ،
ܗܸܠܡܹܐ ܣܘܼܥܵܪܹܐ ، ܡܲܚܫܲܒܵܬܹ̈ܐ . – واهی
ܣܒܵܪܬܵܐ ܣܲܪܝܼܩܬܵܐ ، ܒܲܛܝܼܠܬܵܐ . – باف
ܚܵܠܡܵܐ ، ܚܵܙܘܵܐ رؤیایی .

خیالی – – ܝܵܐ

ܗܸܠܡܵܢܵܝܵܐ ܕܗܸܠܡܵܐ ، ܗܸܠܡܵܢܵܝܵܐ ܕܗܸܠܡܵܐ .
ܦܘܼܫܵܩܵܐ ، ܥܘܼܩܒܵܠܵܝܵܐ ܕܝܼ ܨܘܼܪܬܵܐ . ܕܝܼ ܠܡܵܕܬܵܐ
تخیلی تصویری ܣܝܵܡܬܵܐ فرضی . خط استوا
خط خیالی است ܣܘܼܪܵܛܵܐ ܦܲܫܘܼܛܵܐ ܣܘܼܪܵܛܵܐ
ܝܼܠܹܗ ܣܝܵܡܬܵܐ .

خیام – ܚܲܝܵܡ

(1) ܐܘܼܪܸܩ ܓܲܕܵܠܬܵܐ ، ܐܘܼܪܸܩ ܡܲܫܟܢܵܝܬܵܐ
او غروق ، خیمه دوز .
(2) ܣܦܵܡܵܐ ورنام ܝܢ ܟܘܼܢܵܝܵܐ کنیه ܕܝܼܕ
ܥܘܼܡܲܪ ܣܦܝܼܬܵܐ ܝܢ ܫܵܥܪܵܐ ܡܫܲܡܗܵܐ ܕܐܝܼܠܹܗ
ܡܬܪܲܓܡܵܐ ܒܲܣܡܵܐ ܕܐܘܼܡܵܪ ܚܲܝܵܡ .

خیانت – ܚܝܵܢܵܬ

ܓܢܵܒܬܵܐ ، ܟܲܕܒܘܼܬ ܡܘܼܠܵܟܵܐ بدعهدی ܓܢܵܒܵܐ ،
ܟܵܐ ܡܲܥܪܘܼܩܬܵܐ . – کردن ܥܒܵܕܵܐ ܓܢܵܒܬܵܐ .

– آمیز ܓܢܵܒܵܝܵܐ کارهای – آمیز ܥܘܼܒܵܕܹ̈ܐ
ܝܢ ܥܒܵܕܹ̈ܐ ܓܢܵܒܵܝܹ̈ܐ .
– کار ، گر ܓܵܢܒܵܐ . دوست – کار ܪܵܚܡܵܐ
ܓܵܢܒܵܐ . – کارانه ܓܵܢܒܵܐܝܼܬ . – کاری ،
گری ܓܵܢܒܘܼܬܵܐ .

خیبت – ܚܝܒܲܬ

ܡܲܦܠܘܼܬ ܣܒܵܪܵܐ . ܡܚܲܣܪܘܼܬܵܐ ناکامی ،
نامرادی .

خیتال – ܚܝܬܵܠ

ܒܘܼܦܵܪܵܐ بذله ، ܡܲܓܵܚܬܵܐ ، ܫܸܥܝܵܐ شوخی .
ܐܵܦ ܦܘܼܪܫܵܐ ، ܦܘܼܪܫܵܢܘܼܬܵܐ حقه ، حقه بازی
ܐܵܦ ܕܘܼܓܠܵܐ دروغ .

خیر – ܚܹܐܪ

(1) ܡܲܢܚܘܼܬܵܐ برخور ܝܘܼܬܪܵܢܵܐ استفاده ،
فائده منفعت .
(2) ܥܘܼܕܪܵܢܵܐ اعانه ، امداد ܛܵܒܘܼܬܵܐ ،
ܛܵܒܬܵܐ خوبی . – عامه ܝܘܼܬܪܵܢܵܐ ܓܡܵܝܵܐ .
– وشر ܛܵܒܵܐ ܘܒܝܼܫܵܐ . برای خیر عموم
ܠܡܲܢܚܘܼܬܵܐ ܝܢ ܠܝܘܼܬܪܵܢܵܐ ܟܠܵܢܵܝܵܐ . خیور
ܛܵܒܬܵܐ ܝܘܼܬܪܵܢܵܝܵܐ .
(3) ܠܵܐ نه ܒܗܵܦܟܵܐ ܕ بله ܗܹܐ .

خیر – ܚܲܝܝܵܪ

ܥܵܕܘܿܪܵܐ مددکار ܛܵܒܵܐ ܡܲܒܪܚܡܵܢܵܐ . – اندیش
ܝܘܼܬܒܵܐ . – اندیشی ܝܘܼܬܒܵܢܘܼܬܵܐ .
– خواه ܡܲܛܵܐܒܵܢܵܐ . – خواهی ܡܲܛܵܐܒܵܢܘܼܬܵܐ .
– خواهانه ܡܲܛܵܐܒܵܢܵܐܝܼܬ .

خیرگی – ܚܝܵܪ ܓܝܼ

ܩܲܫܝܘܼܬ ܐܲܦܹ̈ܐ ، ܩܲܫܝܘܼܬܵܐ ، ܐܵܦ
ܚܲܨܝܼܦܘܼܬ ܐܲܦܹ̈ܐ بی شرمی ܩܲܠܝܼܠܘܼܬ ܐܲܦܹ̈ܐ
پر رویی . ܡܲܪܚܘܼܬܵܐ گستاخی .

خیره – – ܪܝܗ

ܒܗܝܪܐ ، ܐܦܝ ܚܨܝܦܐ ܐܝܢܐ ܗ . ܒ ܒܟܠܐ ܨܘܡܟܪܐ بی‌شرم ܒܟܠܐ ܚܨܝܦܘܬܐ بی‌حیا ܡܪܫܐ گستاخ ܠܟܝܐ ܐܝܢܐ ، ܦܪܨܘܦܐ پررو . – کردن ܡܠܗܘܝܐ ܒܗܝܪܐ ܠܗܝܪܐ . – شدن ܠܗܘܝܐ ، ܗܘܐ ܠܗܝܪܐ . – نگریستن ، نگاه کردن ܨܒܪܐ . – چشم‌رو ܚܨܝܦܐ ܐܝܢܐ . – چشمی ، رویی ܚܨܝܦܘܬ ܐܝܢܐ . – سر ܝܠܟܢܐ .

خیرة – ܚܝܪܬ

ܛܒܝܘܬܐ ، ܒܒܝܪܐ ܛܒܬܐ ، ܙܕܩܬܐ صدقه . ܛܒܬܐ خیرات ، ܙܕܩܬܐ صداقات .

خیری – ܟ݂ܝܪܝ

ܦܪܚ ܡܪܒܐ ، ܘܗܫܐ ܒܒܘܢܐ ܠܡܫܐ ܒܡܪܒܐ ذبابه . ܐܦܝ شب‌بو .

خیریت – ܚܝܪܝܬ

ܛܒܝܘܬܐ ܫܠܡ خیر .

خیریه – – ܪܝܗ

ܕܛܒܝܘܬܐ ، ܕܥܘܕܪܢܐ ، ܡܥܕܪܢܝܬܐ امدادی . مؤسسات – ܒܝܬ ܣܘܢܗܕܘܣ ܡܥܕܪܢܝܐ ، ܕܥܘܕܪܢܐ .

خیز – ܟ݂ܝܙ

ܫܘܪܬܐ ، ܫܘܪܬܐ ، ܫܘܪܬܐ جست ܫܘܪܬܐ ، ܫܘܪܐ جهش ܕܫܘܪܬܐ . – اب ܓܠܠܐ موج .

خیزاندن – ܟ݂ܝܙܐܢܕܢ   خیزانیدن

ܡܪܘܡܐ ، ܡܫܘܫܐ .

خیزران – ܚܝܙܪܐܢ

ܩܢܝܐ . چوب – ܩܝܣܐ ܕܩܢܝܐ .

خیزنده – ܟ݂ܝܙܢܕܗ

ܡܫܘܪܝܢܐ ܫܘܘܪܐ .

خیزیدن – ܟ݂ܝܙܝܕܢ

ܫܘܪܐ ، ܫܘܪܐ ، ܫܘܪܐ ، ܕܒܪܐ .

خیس – ܟ݂ܝܣ

ܡܪܛܒܐ ، ܪܛܝܒܐ ، ܬܠܝܠܐ . تر – کردن ܡܪܛܒܐ ، ܡܬܪܛܒܐ . – شدن ܡܪܛܒܐ ، ܬܪܛܒܐ .

خیسانده – ܟ݂ܝܣܐܢܕܗ

ܡܪܛܒܐ ، ܡܬܪܛܒܐ ܝܢ ܡܬܪܛܒܐ .

خیسانیدن – – ܝܕܢ

ܡܪܛܘܒܐ ، ܡܬܪܛܘܒܐ خیس‌کردن .

خیسیدن – ܟ݂ܝܣܝܕܢ

ܡܪܛܒܐ ، ܬܪܛܒܐ خیس شدن .

خیسیده – – ܕܝܗ

ܡܪܛܒܐ ، ܪܛܝܒܐ ܝܢ ܡܪܛܒܐ .

خیش – ܟ݂ܝܫ

ܣܡܟܬܐ ܕܦܕܢܐ ܝܢ ܚܪܒܐ ܕܦܕܢܐ . – کردن ܕܪܒܐ .

خیشوم – ܚܝܫܘܡ

ܢܘܚܪܬܐ ، ܢܚܝܪܐ ܚܝܡ ܢܚܝܪܐ خیاشوم ܢܘܚܪܬܐ ، ܢܚܝܪܐ .

خیط – ܚܝܛ

ܚܘܛܐ ، ܓܕܐ نخ ܠܓܕܐ . خیوط ܚܘܛܐ . – ابیض ܚܘܛܐ ܚܘܪܐ ܗ . ܒ ܗܘ ܫܪܓܐ ܕܗܘܐ ܒܡܕܢܚܐ ܩܕܡ ܕܪܫ ܝܘܡܐ ܘܩܪܝܐ ܒܫܡܐ ܕܠܠܝܐ ܡܢ ܠܘܬܗ ܕܨܦܪܐ . – اسود ܚܘܛܐ ܐܘܟܡܐ ܗ . ܒ ܥܦܪܐ ܕܚܘܛܐ ܚܘܪܐ .

خیك — ܚܝܟ

ܣܠܝܩܐ ، ܙܩܐ زق ܩܘܪܒܐ قربه ܓܘܢܐ زاویه .
ܕܟܠܝ ܢܝܐ ܡܐܢܐ ܝܬܐ ܕܡܫܚܐ ܕܓܠܝܬܐ ܩܐ
ܢܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ ، ܢܡܪܐ ، ܢܠܝܐ ، ܡܫܚܐ
ܘܡܫܚܐ .

خیل — ܚܝܐܠ

ܘܡܝܬܐ آب بینی .

خیل — ܚܝܠ

ܪܟܒܐ ، ܪܟܒܐ ܣܘܣܘܬܐ خیول ، اخیال
ܪܟܒܐ ܪܟܒܐ .

خیلی — ܚܝܠܝ

ܪܒܐ ܢܝ ܡܢܝܢܐ . — خوب ܛܒܐ ܛܒܐ ܢܝ
ܪܒܐ ܝܬܝܪ . — زیاد ܣܓܝܐ . — از مردم
ܣܓܝܐ ܕܒܢܝܢܫܐ .

ܢܘܗܪܐ : ܗܘܝܬܐ ܗܝ ܠܢܗܪܐ ܕܪܐ ܕܢܝܢ
ܕܝܢܐ ، ܗܘܐ ܕܦܪܢܣܗ ܡܢ ܕܪܐ ܕܢܝܬ ܠܗ
ܗܘܕܠܐ ܕܓܘܪܐ بزرگ ܢܝܢ : ܡܕܠܪܐ ܕܪܐ .

خیمه — ܚܝܐ ܡܝܗ

ܡܫܟܢܐ ، ܫܪܝܬܐ او غروق — زدن ܕܩܛܐ
ܢܝ ܕܥܒܐ ܡܫܟܢܐ ܩܒܠܐ ܡܫܟܢܐ . — دوز
ܡܩܝܡ ܢܝ ܐܦܝ ܡܫܟܢܐ . — نشين ܥܡܪܐ
ܡܫܟܢܐ ، ܡܕܒܪܐ بادیه‌نشین — گاه ܕܘܟ
ܡܫܟܢܐ ، ܡܫܪܝܬܐ اردو ، اوردو گاه .

خیو — ܚܝܘ

ܡܝܐ ܕܦܘܡܐ ، ܪܝܩܐ بزاق ܠܥܘܒܐ لعاب
ܬܦܘܐ تف ܪܩ ܩܝܡ ܕܦܪܩ ܐܦ ܠܦܘܡܐ .

خیوی — ܚܝܘܝ

ܠܥܘܒܐ ، ܠܥܘܒܢܝܐ .

د

د — ܕܠܕ

ܐܬܘܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܕܐܠܦܒܝܬ ܕܦܪܣܝܐ
ܕܝܠܗ ܕܪܫܐ .

داء — ܕܐܠ

ܟܐܒܐ ، ܕܘܪܥܢܐ بیماری ، ܡܪܥܐ مرض .
— الاسد ܟܐܒ ܐܪܝܐ جذام ܐܪܝܘܬܐ داء الفيل

ܚܕ ܐܘܪܚܐ ܕܡܚܢܐ ܀ ـ الثعلب ܫܝܕܐ ܕܬܥܠܐ ܚܕ ܡܥܠܝܘܬܐ ܀ ܐܬܝܘܬܐ ܀ ܢܩܕܐ ܕܡܥܕܪܢܐ ܕܡܟܪܐ ܘܕܐܒܐ ܀ ـ الحيه ܫܝܕܐ ܕܚܘܝܐ ܚܕ ܢܟܝܬܘܬܐ ܚܢܝܩܐ ܚܕ ܐܘܪܚܐ ܕܡܥܠܝܐ ܠܚܕ ܡܠܘܝܘܬܐ جرب ܕܓܪܒܐ ܕܓܪܒܐ ܚܕ ܟܠܒܐ ܡܟܪܐ ܕܡܟܘܡܪܐ ܡܫܪܐ ܠܡܠܟܐ ܀ ـ لخمر ܫܝܕܐ ܕܚܡܪܐ ܚܕ ܡܫܘܢܝܘܬ ܕܚܡܪܐ (ܕܚܡܪܢܝܬܐ ܡܫܘܢܝܘܬ) ܗ ܀ ܕ ܡܪܥܝܠܘܬܐ رعشه ܕܚܡܪܐ ܚܕ ܡܪܥܝܠܘܬܐ لرزه در جنون خمرى

ـ الخنازير ܫܝܕܐ ܕܚܙܝܪܐ ܗ ܀ ܕ ܡܥܠܝܐ ܡܥܠܝܘܬܐ ܕܚܙܝܪܐ ، ܕܚܙܝܪܐ ܘܡܫܘܢܝܘܬܐ ܕܠܘܥܐ ܀ (ܗܘܢܘܩܘܠܐ) ܀ ـ الذقن ܫܝܕܐ ܕܕܩܢܐ (ܡܪܥܠܐ) ܡܥܠܝܘܬܐ ܚܕ ܕܚܫܝܘܬܐ بهق ܕܚܘܪܐ ܕܥܒܐ ܕܕܩܢܐ ܚܕ ܕܚܝܘܬܐ ܀ ـ الرقص ܡܪܩܕܢܐ ܕܪܩܕܐ (ܕܪܩܕܐ) ܀ ـ الزيبق ܫܝܕܐ ܕܙܝܒܩܐ (ܡܪܥܠ ܕܙܝܒܩܐ) ܀ ـ السبات ܕܡܟܐ ܕܕܡܟܐ (ܡܕ ܕܡܟܐ) ܀ ـ العضله ܫܝܕܐ ܕܥܨܠܐ (ܡܥܠܝܘܬܐ) ܀ ـ الفرفير ܦܪܦܝܪ ܀

دأب ـ ܥܝܕܐ

ܡܥܝܕܝܘܬܐ ، ܥܝܕܐ عادت ܀ ܐܘ ܥܝܕܐ ܀ ادؤب ܡܥܝܕܝܘܬܐ ، ܥܝܕܐ ܀

داب ـ ܥܝܕܐ

(1) ܟܘܟܒܘܬܐ ، ܙܗܪܐ ، ܡܙܗܪܢܘܬܐ كوكبه ، آروند ، طمطراق ܙܗܝܪܘܬܐ ܫܘܒܚܐ ، ܘܪܒܐ شكوه ܪܒܘܬܐ ܢܗܝܪܘܬܐ ، ܪܒܘܬ ܫܘܒܚܘܬܐ عظمت ܡܙܗܪܢܘܬܐ حشمت ܀

(2) ܡܫܬܒܗܪܢܘܬܐ خودنمايى ܡܙܗܪܢܐ ـ ܢܒܘܬܐ لاف زنى ܀

دابر ـ ܥܒܪܐ

ܦܠܛܐ ، ܡܥܒܪܢܐ ܥܒܪܐ ܀

دابه ـ ـ ܕܒܝܐ دابة

ܚܝܘܬܐ ܡܪܟܒܬܐ ܀ ܚܝܘܬܐ ܡܪܟܒܢܝܬܐ ܒܥܝܪܐ بهيمه ܀

داثر ـ ـ ܛܫܐ

ܡܛܫܝܢܘܬܐ ، ܡܛܫܝܢܐ اهمال كار ܡܛܫܝܢܐ بى توجه ܀

داج ـ ـ ܚܫܟ

ܚܫܟܐ ܗ ܀ ܕ ܚܫܟܢܐ ، ܚܫܟܐ تاريكى ܐܘ ܚܫܘܟܐ ܚܫܟܢܐ ܀ ܚܫܘܟܘܬܐ ظلمت ܀

داحس ـ ـ ܕܚܣ

ܘܥܝܢܘܬܐ ، ܐܢܣܐ ، ܟܐܒܐ ܕܛܦܪܐ ܕܒܝܬ ܛܦܪܐ ܘܥܝܢܘܬܐ ܀ درد ناخن ܀

داخل ـ ـ ܓܘ

ܓܘܐ ، ܓܘ ، ܓܘܝܐ ܀ قسمت داخل ، داخله ܀ ـ مملكت ܓܘ ܚܕ ܓܘܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܀ ـ شدن ܥܠܝܐ ܓܘ ܀ ـ كردن ܡܥܠܢܐ ܓܘ ، ܡܥܘܠܐ ܀ از ـ ܡܢ ܓܘ ، ܡܢ ܠܓܘ ܀

داخلى ـ ـ ܓܘ

(1) ܓܘܝܐ ، ܕܓܘܐ ܀ براى استعمال ـ ܕܚܫܚܐ ܓܘܝܐ ܀

(2) ܕܒܝܬܝܐ خانگى ܀

داد ـ ܥܝܛ

(1) ܩܥܝܬܐ ، ܙܥܩܬܐ ، ܩܥܬܐ بانك ، فرياد ܀ ܩܥܝܬܐ صيحه ، ܩܥܬܐ داد و فرياد ، داد و بيداد ܀ ـ از دست تو ܩܥܝ ܡܢ ܐܝܕܘܟ!

ـ زدن ܩܥܝܐ ܙܥܩܐ ، ܩܥܐ ܀

(2) ܬܒܥܬܐ ، ܬܒܥ ܕܝܢܐ داد خواهى ܀ ـ كردن ܕܝܢܐ ، ܬܒܥܐ ܕܝܢܘܬܐ ܀ ـ خواستن ܬܒܥܐ ، ܬܒܥܢܐ ܕܝܢܐ ܀ ـ خواه ܬܒܥ ܕܝܢܐ ܀

ܒܥܠ ܕܝܢܐ مدعی ـ خواهی ܬܒܘܥ ܕܝܢܐ .
ܒܥܠܘܬ ܕܝܢܐ دعوای حقوقی ـ آفرید ، آفرین
ܒܪܝܡ ܕܝܢܐ ܗ . ܕ ܐܠܗܐ . ـ بخش ܦܠܓ
ܕܝܢܐ ܡܦܠܓ ܕܝܢܐ . ـ بخشی ܡܦܠܓܢܘܬ ܕܝܢܐ
ـ رس ܦܠܓ ܕܝܢܐ ، ܡܫܡܥܢܐ ܠܐܘܠܨܢܐ ܕܐܝܕܐ ،
ܗܕܝܐ ، ܡܦܨܝܢܐ . ـ رسی ܦܘܨܝܐ ܕܝܢܐ .
ـ ستان ܒܝܬ ܕܝܢܐ . ـ گاه ܒܝܬ ܕܝܢܐ . ـ گر
ܕܝܢܐ ܐܘ ܕܝܢܐ ، ܙܕܝܩܐ . ـ گری
ܕܝܢܘܬܐ ، ܕܝܢܘܬܐ ، ܙܕܝܩܘܬܐ . ـ گستر
ܡܦܩ ܕܝܢܐ . ـ گستری ܡܦܩܢܘܬ
ܕܝܢܐ . بی داد ܠܐ ܕܝܢܐ ، ܥܘܠܐ ،
ܥܠܘܒܝܐ . بی داد گر ܥܘܠܐ ، ܥܠܘܒܐ .
(3) ܡܘܗܒܬܐ ، ܡܘܗܒܠܐ ܗ . ܕ ܡܘܗܒܬܐ .
ـ وستد ܡܘܗܒܬܐ ܘܡܣܒܬܐ ܗ . ܕ ܡܘܗܒܬܐ
ܘܫܩܠܐ . ܐܘ ܡܣܒܬܐ ܘܡܘܗܒܠܐ .

دادا ـ ܕܐܕܐ

ܐܡܬܐ ، ܡܪܒܝܢܝܬܐ ܕܝܠܕܬܐ داه .

دادر ـ ـ ܕܕܐ

ܐܚܐ برادر .

دادن ـ ـ ܕܢ

ܝܗܒܐ . ܡܫܠܡܢܐ .

دادنی ـ ـ ܕܢܝ

ܡܬܝܗܒܢܐ .

داده ـ ـ ܕܝܗ

ܝܗܝܒܐ .

دار ـ ܕܐܪ

ܩܝܣܐ ، ܘܙܩܝܦܘܬ ܗܘ ܕܨܠܘܒܐ ܐܠܗܝܐ
ܡܫܝܚܐ . ـ زدن ܐܨܛܠܒ ܥܠ ܩܝܣܐ . ـ علم
ܩܝܣܐ ܕܐܬܐ چوب پرچم .

دار ـ ـ

(1) ܡܪܐ ، ܩܢܝܐ ، ܐܚܝܕܐ ، ܐܚܝܕܐ ܕ دارنده
ܡܘܦܩܢܐ ܒܡܠܬܐ ܡܪܟܒܬܐ ܐܝܟ پول دار
ܡܪܐ ܕܙܘܙܐ ، ܥܬܝܪܐ .
(2) ܒܝܬܐ ، ܕܘܒܪܐ ، ܒܝܬ ܕܘܪܐ ܐܚܝܕܐ
ܡܘܦܩܢܐ ܘܦܝܫܬ ܒܡܠܬܐ ܡܪܟܒܬܐ ܐܝܟ
ܐܝܢܐ : ـ الاخرة ܕܘܪܐ ܐܚܪܝܐ ܗ . ܕ ܥܠܡܐ
ܐܚܪܢܐ . ـ الادب ܒܝܬ ܡܪܕܘܬܐ . ـ الاعانه
ܒܝܬ ܥܘܕܪܢܐ . ـ الانشاه ܒܝܬ ܦܘܪܫܐ .
ـ الايتام ܒܝܬ ܝܬܡܐ . ـ التدريس ܒܝܬ
ܕܘܪܫܐ . ـ الترجمه ܒܝܬ ܬܘܪܓܡܐ .
ـ الحرب ܒܝܬ ܩܪܒܐ . ـ الحكومه ܒܝܬ
ܫܘܠܛܢܐ . ـ الرضاعه ܒܝܬ ܡܪܒܝܢܝܬܐ ܐܘ
ܒܝܬ ܝܢܘܩܐ . ـ السلطنه ܒܝܬ ܡܠܟܘܬܐ .
ـ الشفاء ܒܝܬ ܐܘܠܨܢܐ ، ܒܝܬ ܟܪܝܗܐ
مريضخانه بيمارستان . ـ الشورى ܟܢܘܫܝܐ
ܡܠܟܐ . ـ الشوراى ملى ܟܢܘܫܝܐ ܡܠܟܐ
ܕܐܘܡܬܐ . ـ المعجزه ܒܝܬ ܬܕܡܪܬܐ . ـ العلم
ܒܝܬ ܝܘܠܦܢܐ . ـ العلوم ܒܝܬ ܕܪܫܐ ܪܒܐ
ܐܘ ܡܪܕܘܬܐ ܪܒܬܐ . ـ العيار ܒܝܬ
ܟܘܪܐ . ـ الفنون ܒܝܬ ܐܘܡܢܘܬܐ . ـ المجانين
ܒܝܬ ܫܐܢܝܐ . ـ المساكين ܒܝܬ ܡܣܟܢܐ .
ـ المعلمين ܒܝܬ ܡܠܦܢܐ . ـ الوكاله .
ܒܝܬ ܡܘܟܠܢܐ . ديار ܕܘܪܐ ديران ܕܝܪܐ ،
ܕܘܪܐ .

دارا ـ ܕܐܪܐ

(1) ܡܪܐ ، ܩܢܝܐ دار . ـ ثروت ܡܪܐ
ܕܥܘܬܪܐ .
(2) ܥܬܝܪܐ دولتمند .

دارايى ـ ـ ܝܐ

ܩܢܝܢܐ ، ܒܥܘܬܪܐ معنى ܕܠܐ ܡܠܟܝ

ܒܝܬ ܠܗ ܐܪܥܐ ܗ . ܒ ܡܦܠܚܢܘܬܐ ، ܢܟܣܐ ،
ܡܐܠ ܡܫܬܢܝܢܐ مال منقول ، ܥܘܬܪܐ ثروت .

داربزین — ܕܐܪ ܒܙܝܢ
ܣܬܪܐ ܕܡܣܬܡܟܢܘܬܐ ܠܣܘܠܩܐ ܕܕܪܓܐ .

داربو — — ܒܘ
ܩܝܣܐ ܕܒܣܡܐ چوب عود .

دارچین — — ܚܝܢ دارچینی
ܩܘܪܦܬܐ .

دارکوب — — ܟܘܒ
ܢܩܪ ܩܝܣܐ ، ܢܩܪ ܛܝܪܐ ܡܢ ܦܪܚܬܐ .

دارموش — — ܡܘܫ
ܣܡܐ ܕܥܘܟܒܪܐ ، ܙܪܢܝܟܐ زرنیخ .

دارندگی — ܕܐܪ ܢܕ ܓܝ
ܩܢܝܢܘܬܐ ، ܐܚܝܕܘܬܐ .

دارنده — — ܢܕܗ
ܩܢܝܐ ، ܡܪܐ دارا ܐܚܝܕܐ دارندگان ܩܢܝܢܐ ،
ܡܪܘܬܐ ܐܚܝܕܢܐ .

دارو — ܕܐܪܘ
ܣܡܐ ، ܣܡܐ حب . — خانه ܒܝܬ ܣܡܡܢܐ
ܒܝܬ ܐܣܝܘܬܐ دواخانه ، ܒܝܬ ܡܙܒܢܢܐ .
— شناس ܝܕܥ ܣܡܡܢܐ ، ܐܣܝܐ . — شناسی
ܝܕܥܬܐ ܣܡܡܢܐ ، ܐܣܝܘܬܐ . — کر
ܐܣܝܐ ܥܒܕ دوا .

داس — — ܣ
ܡܓܠܐ . — غاله ܡܓܠܐ ܙܥܘܪܬܐ .

داستان — — ܣܬܐܢ
ܬܫܥܝܬܐ ، ܡܬܠܐ ܕܥܒܕܬܐ ܐܘ ܦܠܚܘܬܐ

ܡܢ ܬܫܥܝܬܐ ܕܓܢܒܪܐ . — رستم و سهراب
ܬܫܥܝܬܐ ܕܪܘܣܬܡ ܘܣܘܗܪܐܒ . ܐܘ ܬܫܥܝܬܐ
ܕ « ܫܗܢܐܡܐ » ܕܦܪܕܘܣܝ .

داسی — ܕܐ ܣܝ
ܡܓܠܢܝܐ ، ܕܕܘܡܐ ܕܡܓܠܐ .

داشتن — ܕܐܫ ܬܢ
ܐܝܬ ܠܝ دارم ܐܝܬ ܠܝ . ندارم ܠܝܬ ܠܝ ، ܐܝܬ
ܠܟ ، ܠܝܬ ܠܟ ، ܐܝܬ ܠܗ ، ܠܝܬ ܠܗ
داشتم ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܝ . نداشتم ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܝ .
خواهم داشت ܒܕ ܗܘܐ ܠܝ . . . . .

داشخار — — ܫܟܐܪ
ܣܪܝܐ ، ܦܪܙܠܐ ، ܡܬܟܐ اقلیمیا . ܗ . ܒ
ܓܘܪܬܐ ܡܢ ܕܘܟܬܐ ܕܦܠܛܐ ܡܢ ܦܪܙܠܐ ܡܢ
ܦܪܙܠܐ ܡܬܟܐ فلز مذاب .

داشن — ܕܐ ܫܢ
ܦܘܪܥܢܐ ، ܡܘܗܒܬܐ موهوبه ܦܘܪܥܢܐ پاداش .

داعی — — ܥܝ
(1) ܥܠܬܐ . — ندارد او را نبریم ܠܝܬ
ܥܠܬܐ ܕܠܐ ܡܒܠܝ ܠܗ .
(2) ܡܩܪܝܢܐ ، ܩܪܝܐ ܠܨܠܘܬܐ موذن .

داعیه — — ܥܝ ܝܗ
ܥܠܬܐ ، ܒܥܝܬܐ . ܪܓܬܐ .

داغ — — ܓ
(1) ܫܚܝܢܐ ، ܚܡܝܡܐ .
(2) ܟܘܝܐ ، ܪܘܫܡܐ ، ܣܡܢܐ . — شدن
ܚܡܐ ، ܗܘܐ ܫܚܝܢܐ . — کردن ܫܚܢ
ܚܡܡܐ ܫܚܝܢܐ ܐܘ ܟܘܝܐ ، ܒܚܡܐ داغ
زدن — دل ܟܘܝܐ ܕܠܒܐ ، ܟܐܒܐ ܕܠܒܐ

ندامت ، ܡܲܚܫܲܒ݂ܬܵܐ . — دار ܡܲܚܫܵܒ݂ܵܐ .
— آهن ܡܲܟ݂ܘܵܝܵܐ ܕܦܲܪܙܠܵܐ ܕܡܲܠܚܵܐ ܕܟܘܵܝܵܐ .
ܟ݂ܡܵܝܵܐ ، ܟ݂ܡܵܝܬܵܐ . — ديده ܡܟ݂ܘܵܐ . ܗܘ
ܕܗܘܵܐ ܡܓ݂ܘܵܐ ܒܵܬ݂ ܡܢ ܐܲܪܝܵܐ .

داغان — ܕܵܓ݂ܵܢ

ܡܫܘܼܚܵܐ ، ܡܫܘܼܚܬܵܐ . — كردن .

داغی — ܕܓ݂ܝ

ܒܲܡܫܲܡܫܘܼܬܵܐ ، ܣܒܲܣܒܘܼܬܵܐ تاب .

داغينه — ܕܓ݂ܝܢܗ

ܒܲܠܝܵܐ ، ܡܲܥܬܲܩܬܵܐ مستعمار ، كهنه .

دافع — ܕܵܦܸܥ

(1) ܕܵܚܘܿܝܵܐ ، ܡܲܕܚܝܵܢܵܐ ، ܡܲܦܠܛܵܢܵܐ .
(2) ܡܦܲܢܝܵܢܵܐ ܗ . ܕ ܡܲܦܠܛܵܢܵܐ ܕܟܘܼܪܗܵܢܵܐ
ܕܡܲܚܠܝܵܐ ܠܐܝܢܵܐ ܒܬ : اين دوا — بسيارى
از امراض است ܐܵܗܵܐ ܣܲܡܵܐ ܕܵܚܘܿܝܵܐ ܒܝ ܡܲܕܚܝܵܢܵܐ
ܠܝܗ ܕܟܠܵܐ ܡܢ ܡܲܪܥܵܐ ܗ . ܕ ܡܲܦܢܝܵܢܵܐ ܒܝ
ܡܲܦܠܛܵܢܵܐ ܠܝܗ ܕܒܟܘܼܪܗܵܢܵܐ . قوة دافعه ܚܲܝܠܵܐ
ܕܵܚܘܿܝܵܐ . — سم ܕܵܚܹܐ ܣܲܡܵܐ ، ܡܲܦܠܛܵܐ ܣܲܡܵܐ
ܗ . ܕ ܡܲܦܢܝܵܢܵܐ . — جرب ܕܵܚܹܐ ܓܲܪܒܘܼܬܵܐ .
— عفونت ܕܵܚܹܐ ܒܝ ܡܲܚܒܲܠ ܣܪܝܚܘܼܬܵܐ ، ܡܲܦܪܲܕ-
ܡܚܲܠܠܘܼܬܵܐ . —تشنج ܡܵܢܹܐ ܕܚܲܠܸܨܵܐ . — تب
ܡܲܦܠܛ ܐܫܵܬܵܐ ، ܕܵܚܹܐ ܫܲܚܝܢܘܼܬܵܐ . — ورم
ܡܲܒܣܲܪ ܢܘܼܦܵܚܵܐ . — كرم ܡܲܦܠܛ ܬܘܼܠܥܹܐ
ܡܲܦܠܛ ܩܲܠܥܹܐ . — بلغم ܕܵܚܹܐ ܕܝܼܠܲܡܵܐ ܒܝ
ܡܲܚܠܛܵܐ مخاط . — صفرا ܕܵܚܹܐ ܡܪܵܪܬܵܐ .

دال — ܕܵܠ

(1) ܢܸܫܪܵܐ عقاب ، اله ، قره‌قوش .
(2) ܬܘܼܩܲܦܬܵܐ . ܐܵܬܵܐ نشان ، ܡܲܚܘܝܵܢܘܼܬܵܐ
اين دال بر حماقت اوست ܐܵܗܵܐ ܬܘܼܩܲܦܬܵܐ ܠܝܗ

ܕܫܲܛܝܘܼܬܹܗ .

دالان — ܕܵܠܵܢ

ܐܲܣܛܘܵܐ ܗ . ܕ ܡܲܥܠܵܢܵܐ مدخل ܒܸܝܬܵܐ ܡܥܲܠܬܵܐ
ܕܒܲܝܬܵܐ ܠܗܘ ܡܟ݂ܬܵܝܵܐ ܒܟܠܗ ܟ݂ܢܸܫܬܵܐ . ܦܪܵܘܵܐ
دهليز . — دار ܬܲܪܥܵܐ ܒܝܬ ܢܸܛܪܵܐ ، ܒܝܬ
ܐܲܟ݂ܣܢܵܝܘܼܬܵܐ كاروانسرا . — دارى ܬܲܪܥܵܐܝܘܼܬ
ܒܝܬ ܢܸܛܪܵܐ .

دالبر — ܕܵܠܒܲܪ

ܕܹܠܒܵܐ ، ܕܹܠܒܵܐ ܕܲܒܪܵܐ ܕܠܒܘܼܢܹܐ .

دام — ܕܵܡ

ܢܸܫܒܵܐ ، ܦܲܚܵܐ فخ ، تله ܡܲܨܕܵܐ پهند بدام انداختن
ܢܦܘܼܠܐ ، ܢܨܸܕ ܢܸܫܒܵܐ ، ܨܵܕ ܦܲܚܵܐ .
دام تله نهادن . — ساز ܥܵܒ݂ܹܕ ، ܡܲܬܩܸܢ ܢܸܫܒܹܐ .
— گاه ܒܝܬ ܢܸܫܒܹܐ .

داماد — ܚܲܬ݂ܢܵܐ

ܚܲܬ݂ܢܵܐ . — شدن ܗܘܵܐ ܚܲܬ݂ܢܵܐ . — كردن
ܚܲܬ݂ܢܹܐ . ܡܲܚܸܕ ܚܲܬ݂ܢܵܐ .

دامادی — ܕܝ

ܚܲܬ݂ܢܘܼܬܵܐ ، ܡܫܘܼܬܵܐ ܕܚܲܬ݂ܢܵܐ . ܐܘܿ ܚܲܬ݂ܢܹܐ ،
ܕܚܲܬ݂ܢܵܐ .

دامعه — ܕܵܡܥܵܐ

ܡܲܕܡܥܵܢܵܐ ، ܡܲܕܡܥܵܢܝܬܵܐ راعف ܡܚܘܼܬܵܐ
ܡܲܕܡܥܵܢܝܬܵܐ زخم دمعه .

دامن — ܕܵܡܸܢ

(1) ܬܲܚܬܵܝܬܵܐ ܒܝ ܫܲܡܠܵܐ . ܐܘܿ ܟܢܦܵܐ ،
ܟܢܦܵܐ دامنه .
(2) ܐܝܼܕܵܐ دست بدامن تو ܠܟ݂ܘܼܟ ܟܢܦܵܘܟ݂
گربه در دامنش نشست ܩܛܘܼ ܝܬܸܒ݂ ܒܟܢܦܹܗ
ܒܝ ܟܢܦܘܼܗܝ . يك — گندم ܚܲܕ ܐܝܼܕܵܐ ܕܚܸܛܹܐ .

— دار ܦܬܐ . — گیر ܐܚܝܕ ܥܡ ܕܡܡܐ
ܡܘܦܠܐ ܗ . ܕ ܦܬܐ ܕܠܬܚܬ ܕܥܝܢܐ
ܕܢܘܫܬܐ ܚܝܗ . ܐܦ ܕܣܘܦܠܐ ܕܡܫܘܚܬܐ ،
ܟܐ ܟܠܟܬܐ ܕܒܝܬܐ ܐܝܟ ܡܠܟܐ ܡܫܘܚܬܐ
مرض دامنگیر . ܗ . ܕ ܕܡܡܐ ܡܘܦܠܐ
ܕܠܬܚܬ ܗܟܐ ܟܠܝܐ ܕܒܝܬܐ ܡܢܝܗ . — گیری
ܐܘܚܕܢܐ ܚܕܐ .

دامنه — ܬܡܗ

(1) ܡܘܦܠܐ ، ܡܘܦܠܬܐ .
(2) ܓܕܫܐ كنف . — كو ܡܘܦܠܐ ܥܡ ܓܕܫܐ ܕܛܘܪܐ .

دان — ܕܢ

(1) ܦܪܕܬܐ ، ܙܪܥܘܢܐ . ܐܦ ܠܦܠܛܐ ܗ . ܕ ܫܡܗܐ ، ܗܟܢܐ ܡܝܕܝܥ ܐܝܟܢܐ ܕܦܕܝ ܗܠ ܙܪܥܐ ܗܝ ܐܕܬܐ ܕܦܩܚܐ ، ܣܘܝ دانه . — دان ܦܪܕܢܐ .
(2) ܝܕܘܥܐ ، ܝܕܥܢܐ ܝܕܥܐ ܠܟܠܡܕܡ ܕ دانده ܡܦܠܚܢܐ ܒܣܝܬܐ ܡܣܓܝܐ : بسیار — ܟܠܐ ܝܕܘܥܐ . . . .
(3) ܕܘܟܬܐ ، ܚܘܬܐ ܕܝܕܥܬܐ ܕܣܝܬܐ ܡܣܓܝܐ . آتشدان ، قلم — ܓܘ ܢܘܪܐ ، ܓܘ ܩܢܝܐ . . . .

دانا — ܝܕܥ

ܝܕܘܥܐ ، ܚܟܝܡܐ عالم ܡܠܝܦܐ اديب دانشمند ، ܗܘܢܢܐ خردمند ܐܦ ܝܕܥܐ ܗ . ܕ ܝܕܥܢܐ ، ܗܘ ܕܝܕܥ . دانده . ܝܕܘܥܐ دانایان ، ܝܕܥܐ .
ܡܘܕܥܐ : ܟܐ ܦܫܛ ܚܟܡܬܐ ܝܕܥܐ ܣܝܡ ܝܕܥܐ ، ܐܦ ܐܡܪܬܐ ܠܝܬ ܠܗ ܡܘܦܠܐ معنی ܕ علامت ، شعار نشان .

دانایی — — ܝܕܥ

ܝܕܘܥܘܬܐ ، ܚܟܡܬܐ دانش .

دانستگی — ܕܐ ܝܕܥ ܝܕܥ

ܚܟܝܡܘܬܐ ، ܡܣܬܟܠܢܘܬܐ . دانندگی .

دانستن — — ܝܕܥ

ܝܕܥ ، ܣܟܠ . ܣܒܪ ، ܦܪܫ من میدانم ܝܕܥܢܐ ܐܢܐ . من او را لایق میدانم ܡܫܘܚܐ ܝܕܥܢܐ ܠܗ . دانست كه گول خورده است ܕܦܪܝܫܐ ܕܡܬܛܥܝܐ ܗܘܐ ܡܬܛܥܝܢܐ .

دانسته — — ܝܕܥܗ

ܒܝܕܥܬܐ ، ܒܝܕܥܬܗ ، ܒܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ ܐܦ ܒܝܕܥ . — این كار را كردم ܒܝܕܥܬܐ ܠܥܒܕܐ ܗܢܐ ܒܝܕܥܬܐ ܐܘ ܒܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ .

دانش — ܕܐ ܝܕܥ

ܝܕܥܬܐ ، ܡܕܥܐ ، ܝܕܘܥܘܬܐ ܝܘܠܦܢܐ . ܝܕܘܥܘܬܐ دانایی . — آموز ܝܘܠܦܢܐ ، ܗܘ ܕܝܠܦ ܝܕܥܬܐ . ܝܠܦܐ ، ܗܘ ܕܝܠܦ ܡܕܥܐ . — افزا ܡܪܒܐ ܝܕܥܬܐ ܡܕܥܐ . — پژوه ܒܨܝܐ ܝܕܥܬܐ . — كده ܒܝܬ ܡܕܥܐ . ܡܕܪܫܬܐ ܕܝܕܥܬܐ دارالعلوم . — مند ܡܠܐ ܕܝܕܥܬܐ . ܚܟܝܡܐ ܡܠܝܦܐ ، ܗܘܢܐ اديب ، ܣܟܘܠܬܢܐ . — مندانه ܗܘܢܬܢܐܝܬ ܚܟܝܡܐܝܬ ܡܠܝܦܐܝܬ ، ܣܟܘܠܬܢܐܝܬ .

دانك — ܕܐ ܢܟ

ܐܦܐ ܕܡܥܠܝܢܘܬܐ ܡܘܒܠܬܐ ܠܟܠܗ ܕܐܫܢܐ ܥܡ ܫܘܡܠܝܐ ܘܦܠܓܘܬܐ ܒܡܘܬܐ ܕܦܠܓܘܬܐ ܫܢܐ ܥܡ ܡܦܩܬܐ ܫܢܐ خروج دندان ܕܝܠܕ ܛܠܝܐ .

دانگ — ܕܵܐܢܓ

(1) ܡܢܵܬܵܐ ܕܐܝܬܘܬܵܐ دارایی ܕܝܵܕܥܵܐ مال . ܡܬܠ : دو ـ این خانه مال من است ܗܵܕܹܐ ܒܲܝܬܵܐ ܕܝܼܠܝ ܝܠܹܗ .

(2) ܚܲܕ ܒܲܝܬܵܐ ܕܩܵܠܵܐ اوج ܕܩܵܠܵܐ ܕܙܘܼܡܵܪܵܐ ܐܵܘ ܚܲܕ ܡܢ ܡܵܐܢܹ̈ܐ ܕܙܘܼܡܵܪܵܐ آلت‌موسیقی ،

(3) ܦܘܼܠܵܓܵܐ نصیب ، سهم ، ܡܢܵܬܵܐ سهمیه ـ انه ܦܘܼܠܵܓܵܐ ܕܝܘܼܪܬܵܢܘܼܬܵܐ مخارج .

دانگی — ـ ܓܝ

ܦܘܼܠܵܓܵܐ ، ܕܦܘܼܠܵܓܵܐ .

دانندگی — ܕܵܐܢܲܢܕܲܓܝ

ܝܕܥܬܵܐ ، ܡܝܲܕܥܵܢܘܼܬܵܐ ، ܚܲܟܝܡܘܼܬܵܐ دانستگی .

داننده — ـ ܕܵܐܢܲܢܕܵܗ

ܝܵܕܘܿܥܵܐ ، ܚܲܟܝܼܡܵܐ ܐܵܘ ܡܝܲܕܥܵܢܵܐ دانا .

دانه — ܕܵܐܢܵܗ

(1) ܙܲܪܥܵܐ دان ܐܵܘ ܚܲܒܵܐ ܡܢ ܟܠ ܙܲܪܥܵܐ ܕܚܛܹܐ ܘܣܥܵܪܹ̈ܐ غله . گندم و جو را دانه میگویند ܚܛܹܐ ܘܣܥܵܪܹ̈ܐ ܟܵܐ ܩܵܪܹܝܢܵܐ ܙܲܪܥܵܐ حبوبات غله ܡܢ ܙܲܪܥܵܐ تخم ..

(2) ܦܸܪܥܵܐ ، ܓܲܪܥܹܐ ܕܦܹܐܪܹ̈ܐ خستو ' هسته میوجات . ܓܲܪܥܵܐ . ـ انگور ܦܸܪܥܵܐ ܕܥܸܢܒܹ̈ܐ .

(3) ܚܲܕ ܥܕܵܐ ' ܟܠ ܚܲܕ ܡܢ ܚܲܕ ܡܢܝܵܢܵܐ ܘܚܲܕ ܡܢ ܡܢܝܵܢܹ̈ܐ . دو ـ سیب ܬܪܹܝܢ ܚܲܒܘܼܫܹ̈ܐ ܕܚܲܕ ܡܢܝܵܢܵܐ ـ دانه‌ای یك ریال ܟܠ ܚܲܕ ܡܢ ܟܠ ܚܲܕ ܕܝܢܵܪܵܐ . ܝܵܐ ܐܵܘ ܚܲܕ تا ܕܐܝܬ ܠܗ ܬܪܹܝܢ ܦܘܼܠܵܓܹ̈ܐ

معنی یك‌تا ' دوتا . . . ـ دانه‌کردن ܙܪܵܥܵܐ دانه‌کردن . ـ پاشیدن ، افشاندن ܙܪܵܩܵܐ ، ܒܕܵܪܵܐ ܙܪܵܥܵܐ . ـ بر چیدن ܠܩܵܛܵܐ ܙܲܪܥܵܐ . ـ نهادن ܕܪܵܝܵܐ ܙܲܪܥܵܐ دان ـ دار ܐܝܬ ܠܗ ܙܲܪܥܵܐ ، ܕܙܲܪܥܵܐ ܕܙܲܪܥܘܼܬܵܐ .

داودی — ܕܵܐ ܘܘܼ ܕܝ

ܕܵܘܝܼܕܝܵܐ . ܚܲܕ ܘܲܪܕܵܐ .

داور — ܕܵܐ ܘܲܪ

ܕܲܝܵܢܵܐ قاضی ܐܵܘ ܫܲܦܝܼܛܵܐ ، ܡܕܝܼܢܵܐ . سفر داوران ܣܦܲܪ ܕܲܝܵܢܹ̈ܐ . ـ ستان ܒܲܝܬ ܕܝܼܢܵܐ .

داوری — ـ ـ ܪܝ

ܕܝܼܢܘܼܬܵܐ . ܕܝܼܢܵܐ . روز ـ ܝܘܡܵܐ ܕܕܝܼܢܵܐ . ـ کردن ܕܵܢܹܐ .

داوطلب — ܕܵܐܘ ܛܲܠܲܒ

(1) ܡܲܟܝܼܟ ܢܲܦܫܵܐ . ܒܥܹܐ ܢܲܦܫܵܐ .

(2) ܨܒܝܵܢܵܐ ارادی . ـ انه ܨܒܝܵܢܵܐܝܬ ܡܲܟܝܼܟ ܢܲܦܫܵܐ .

داوطلبی — ـ ـ ܒܝ

ܡܲܟܝܼܟ ܢܲܦܫܵܐ ، ܡܲܟܝܼܟܘܼܬܵܐ ܕܢܲܦܫܵܐ . ܒܥܹܐ ܢܲܦܫܵܐ ܐܵܘ ܨܒܝܵܢܘܼܬܵܐ .

داه — ܕܵܐܗ

(1) ܡܫܲܡܫܵܢܵܐ ، ܡܫܲܡܫܵܢܝܼܬܵܐ خدمتکار .

(2) ܥܒܸܕܵܐ ، ܕܘܼܢܵܐ پست ، ܦܚܝܼܬܵܐ دون .

داهل — ـ ـ ܗܸܠ

ܕܲܚܠܘܼܠܵܐ مترس .

داهی — ـ ـ ܗܝ

ܚܲܟܝܼܡܵܐ ، ܨܸܠܝܼܡܵܐ ' ܦܘܼܗܵܡܵܐ زرنگ‌زیرك .

داهیه — ܕܗܝܐ
ܚܘܪܫܐ ، ܚܟܝܡܐ ܪܒ ܥܩܠܐ ܚܟܝܡܘܬܐ دهاة
ܚܘܪܫܐ ، ܚܟܝܡܐ .

دایر — ܕܐܝܪ دائر
(1) ܩܝܡܐ ܒܦܘܠܚܢܐ معنی ܒܡܥܒܕܐ ،
ܡܛܝܒܐ ܠܦܘܠܚܢܐ حاضر برای کار ܡܬܩܢܐ
برقرار این ماشین — است یا نه؟ ܐܢܐ ܡܟܝܢܐ
ܩܝܡܐܝܬ ܐܝܬ ܝܢ ܗܝ . ܕ . ܒܡܥܒܕܢܘܬܐ
ܐܝܬ ܠܦܘܠܚܢܐ ܝܢ ܠܐ ؟
(2) ܡܥܡܪܐ ، ܝܫܝܒܐ ܒܥܡܘܪܐ آباد ܘܠܐ
ܝܢ ܘܠܐ ܫܘܐ آیش ، ܐܢܝ این زمین — است یا بائر
ܐܢܐ ܐܪܥܐ ܘܠܐ ܫܘܐ ܐܝܬ ܝܢ ܒܪܐ ؟
— کردن ܩܝܡܐ ܒܦܘܠܚܢܐ ܕܡܬܥܒܕܐ ،
ܡܫܡܫܐ ، ܚܝܠܐ ، ܡܛܝܒܐ ܠܦܘܠܚܢܐ .

دایره — ܕܐܝܪܗ دائره
(1) ܚܘܕܪܐ ، ܕܘܪܐ دور ܚܘܕܪܢܘܬܐ .
(2) ܪܒܝܥܐ ܝܢ ܦܠܓܐ ܡܪܒܥܐ طبل
چهار گوش .
(3) ܟܢܘܫܝܐ پا از — ادب بیرون گذاشت .
ܡܢ ܟܢܘܫܝܐ ܕܡܪܕܘܬܐ . دوائر ܚܘܕܪ̈ܐ .
— نصف النهار ܚܘܕܪܐ ܦܠܓܗ ܝܢ ܦܠܓ ܝܘܡܐ .
— افق ܚܘܕܪܐ ܐܘܦܩܐ . — استوا ܚܘܕܪܐ
ܫܘܝܘܬܐ . — انقلاب ܚܘܕܪܐ ܕܗܘܦܟܐ .
— سمت ܚܘܕܪܐ ܡܬܘܪܝܢܐ . — متقاطعه
ܚܘܕܪܐ ܡܬܦܣܩܢܐ ܗܝ . ܕ ܡܬܦܣܩܢܐ ܕܚܘܕܪܐ
ܐܚܪܢܐ . نصف — ܦܠܓܗ ܚܘܕܪܐ . ربع —
ܪܒܝܥܐ ܕܚܘܕܪܐ . — زدن ܥܒܕܐ ܚܘܕܪܐ
ܝܢ ܡܚܐ ܪܒܝܥܐ ܝܢ ܦܠܓܐ . — کش
ܥܒܕ ܚܘܕܪܐ . — وار ܚܘܕܪܢܝܐ ، ܕܡܚܐ
ܨܘܪܬܐ ܕܚܘܕܪܐ .

دایگی — ܕܝܐ
ܡܪܒܝܢܘܬܐ . — کردن ܡܪܒܝܢܘܬܐ .

دایما — ܕܐܡ
ܐܡܝܢܐܝܬ ، ܟܠ ܙܒܢܐ ، ܒܐܡܝܢܘܬ .

دایمی — ܕܐܡܝ
ܐܡܝܢܐ ، ܕܟܠ ܙܒܢܐ استمراری .

دایمیت — ܕܐܡܝܬ
ܐܡܝܢܘܬܐ ، ܕܟܠ ܙܒܢܘܬܐ استمرار .

داین — ܕܐܝܢ
ܡܪܐ ܚܘܒܐ . ܡܘܙܦܢܐ ܕܡܘܙܦܐ ܗܝ . ܕ
ܕܐܝܢܐ مدیون ܐܢܝ حساب — ܚܘܝܒܐ
ܡܘܙܦܢܐ .

دایه — ܕܝܗ
ܡܪܒܝܢܘܬܐ دایگان ܡܪܒܝܢܝܬܐ .

دایی — ܕܝܝ
ܚܠܐ ، ܚܠܗ ܝܢ ܚܠܘܬܐ ، ܐܚܐ ܕܝܡܐ .

دب — ܕܘܒ
ܕܒܐ خرس ܐܘ ܕܡܘܬܐ ܟܘܟܒܬܐ ܐܢܝ
ܕܒܐ ܙܥܘܪܬܐ دب اصغر ، ܕܒܐ ܪܒܬܐ
دب اکبر .

دبار — ܕ ܒܪܐ
ܐܪܕܐ ، ܚܘܪܒܐ .

دباغ — ܕܒܓ ܒܓ
ܦܝܣ ܡܕܒܓܢܐ ، ܐܟܠ ܓܠܕܐ ، ܒܘܪܣܝܐ .
— خانه ܒܝܬ ܒܘܪܣܝܐ .

دباغی — — ܓ݂ܝܼ

ܒܘܼܪܣܵܝܘܼܬ݂ܵܐ . — کردن ܒܪܣܵܝܵܐ ܘܲܥܒ݂ܵܕ݂ܵܐ ، ܓܠܵܕ݂ܵܐ ܓܸܠܕܹ̈ܐ .

دبدبه — ܕܲܒ݂ ܕܲܒ݂ ܒܵܗ

ܓܵܐܝܘܼܬ݂ܵܐ ، ܫܘܼܒ݂ܚܵܐ ، ܬܘܼܩܦܵܐ ܦܵܐܝܘܼܬ݂ܵܐ ܬܩܘܼܦ ܝܵܐܝܘܼܬ݂ܵܐ عظمت ،

دبر — ܕܘܼ ܒܘܼܪ

ܒܸܣܬܪܵܐ ، ܚܲܨܵܐ ، ܒܘܼܠܟܵܐ دم ܩܘܼܕܵܐ . ܐܵܘ ܡܲܝܪܵܐ ، ܡܲܝܪܘܼܬܵܐ جفته .

دبرت — ܕܲܒ݂ ܪܵܬ݂

ܬܒܵܪܬܵܐ ، ܥܸܩܬܵܐ ، ܠܘܼܐܵܝܬܵܐ ܕܘܼܟܝܘܼܬ݂ܵܐ ادبار .

دبس — ܕܸ ܒܸܣ

ܕܸܒܫܵܐ عسل ܐܵܘ ܚܡܘܼܛܘܼܬ݂ܵܐ ܡ̣ܢ ܚܠܝܼܫܘܼܬܵܐ ܕܥܸܢܒܹ̈ܐ .

دبستان — ܕܲ ܒܸܣ ܬܵܢ

ܒܹܝܬ ܡܲܪܕܘܼܬ݂ܵܐ ادبستان ܒܹܝܬ ܣܦܪܵܐ ، ܒܹܝܬ ܥܘܼܠܵܡܵܐ .

دبستانی — — ܢܝܼ

ܕܒܹܝܬ ܣܦܪܵܐ . . . ܐܵܘ ܝܵܠܘܼܦܹܐ ܕܡܲܠܦܵܢܵܐ .

دبش — ܕܸ ܒܸܫ

ܥܸܩܪܵܐ .

دبغ — ܕܲܒ݂ܲܓ݂ دباغت

ܒܘܼܪܣܵܝܘܼܬ݂ܵܐ دباغی .

دبق — ܕܸ ܒܸܩ

ܕܸܒܩܵܐ ، ܕܲܒܘܼܩܝܵܐ ، ܕܸܒܩܘܼܬ݂ܵܐ سریشم .

دبور — ܕܲ ܒܘܼܪ

ܪܘܼܚܵܐ ܡ̣ܢ ܦܘܼܬܵܐ ܕܡܲܥܪܒ݂ܵܐ .

دبوس — ܕܲܒ݂ ܒܘܼܣ

ܒܘܼܣܟܵܐ طوپوز ܡܘܼܪܙܒܵܐ گرز ܩܘܼܪܙܵܐ چماق .

دبه — ܕܲܒ݂ ܒܵܗ دبة

(1) ܕܲܢܵܐ ܗ . ܕ ܚܲܠܵܐ ܕܚܲܠܵܐ سرکه دان ܐܵܘ ܡܲܣܢܘܼܬ݂ܵܐ ܕܡܸܫܚܵܐ دبه روغن .
(2) ܣܘܼܦܣܵܪܵܐ ܡ̣ܢ ܒܵܬ݂ܲܪ ܬܲܓܵܪܵܐ جانه زدن بعد از معامله .

دبیت — ܕܲ ܒܹܝܬ

ܐܒܵܪܵܐ ܕܒܘܼܨܵܐ ܐܒܘܼܬܵܐ ܡܘܼܦܠܸܚܵܐ ܡ̣ܢ ܠܒܘܼܫܘܼܬ݂ܵܐ آستر .

دبیر — ܕܲ ܒܹܝܪ

ܣܵܦܪܵܐ ، ܟܵܬ݂ܘܿܒ݂ܵܐ منشی .

دبیری — — ܪܝܼ

ܣܵܦܪܘܼܬ݂ܵܐ ، ܟܵܬ݂ܘܿܒ݂ܘܼܬ݂ܵܐ .

دبیله — — ܠܹܗ

ܝܘܼܪܵܐ ، ܫܘܼܚܢܵܐ دمل ܥܘܼܠܟܵܢܵܐ طاول .

دثار — ܕܸ ܣܵܪ

ܢܚܬܵܐ ܕܠܒ݂ܵܫܵܐ .

دثور — ܕܲ ܣܘܼܪ

ܡܲܝܬܵܐ تنبل ، ܚܸܫܘܿܟ݂ܵܐ تاریك .

دجاء — ܕܘܼ ܓܵܐ

ܚܸܫܟܵܐ داج ، ܚܸܫܟܵܐ ، ܚܸܫܘܿܟ݂ܵܐ تاریکی .

دجاج — — ܓܹܐ

ܩܲܢܝܵܐ ܒܲܝܬܵܝܵܐ ، ܒܲܝܬܵܝܬܵܐ . — بری ܩܲܢܝܵܐ ܕܒܲܪܵܐ .

دجاجه — — ܓܵܗ

ܟܬ݂ܵܝܬܵܐ ، ܡܲܪܢܝܼܓܘܼܠܬܵܐ . مرغ .

دجال – ܕܲܓܵܠܵܐ

ܡܫܝܚܐ ܕܓܠܐ، ܢܒܝܐ ܕܓܠܐ، ܕܓܠܐ دروغگو.

دجل – ܕܓܵܠ

ܕܘܓܠܐ، ܡܕܓܠܢܘܬܐ .

دجله – ܕܓܠܝܗ

ܢܗܪܐ ' ܫܡܐ ܕܚܕ ܡܢ ܢܗܪܘܬܐ ܪܒܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ ' ܐܚܪܐ ܕܦܪܬ .

دخال – ܕܚܐܠ

ܦܠܚܬܐ، ܙܢܐ ܕܡܫܠܚܬܐ .

دخالت – – ܬܐ

ܡܬܥܒܪܢܘܬܐ مداخله ܐܝܕܐ، ܡܥܠܢܘܬܐ من دراين كار – ندارم ܠܝܬ ܠܝ ܐܝܕܐ ܠܗ ܐܗܐ ܥܒܕܐ، ܠܝܬ ܠܝ ܡܬܥܒܪܢܘܬܐ ܒܐܗܐ ܥܒܕܐ. – كردن ܡܥܠܐ ܐܝܕܐ ܒܓܘ ܚܕ ܥܒܕܐ ܠܐ ܥܒܕܐ . – بيموقع ܡܬܥܒܪܢܘܬܐ ܕܠܐ ܕܘܟܬܐ . ܡܬܥܒܪܢܘܬܐ ܕܠܐ ܨܒܝܐ . فضولى .

دخان – ܕܘܚܵܢ

ܬܢܢܐ (ܬܢܢܐ) دود .

دخانى – – ܢܝܐ

ܬܢܢܝܐ ܝܢ ܡܬܬܢܢܢܐ .

دخانيت – – ܢܝܬܐ

ܡܬܬܢܢܝܘܬܐ . ادارۀ – ܒܝܬ ܕܘܟܪܢܐ ܕܡܟܣ ܬܢܢܝܬܐ .

دختر – ܕܘܚܬܪ

ܒܪܬܐ ܝܢ ܒܪܬܐ، ܒܬܘܠܬܐ ܥܠܝܡܬܐ، ܥܠܝܡܬܐ . باكره، دوشيزه ܐܘ : او دختر من است ܗܝ ܒܪܬܝ ܝܠܗ . مدرسه

دختران ܒܝܬ ܣܦܪܐ ܕܒܢܬܐ . او دختر مانده است ܗܝ ܦܝܫܬܐ ܝܠܗ ܒܬܘܠܬܐ . – برادر ܒܪܬ ܐܚܐ ܝܢ ܒܪܬܐ ܕܐܚܘܢܐ ܗ . ܒ ܚܬܢܘܬܐ – خواهر ܒܪܬ ܚܬܐ . – اندر ܒܪܬܐ ܕܒܝܬܐ . – چه، بچه ܒܪܬܘܢܬܐ دخترك – انه ܒܢܬܐ ܒܢܬܢܝܐ ܐܘ ܒܢܬܢܝܬܐ .

دختر كى – – ܪܝܐ

ܒܪܬܘܬܐ . ܐܘ ܒܬܘܠܘܬܐ بكارت – كسى را بردن، برداشتن ܫܩܠܐ ܥܠܡܐ ܒܬܘܠܘܬܐ .

دخترى – – ܪܝܐ

ܒܢܬܢܝܐ ' ܒܪܬܢܝܬܐ . ܐܘ ܥܠܝܡܘܬܐ ، ܒܬܘܠܘܬܐ .

دخل – ܕܟܠ

(1) ܡܥܠܢܝܬܐ درآمد، عايدى ، ܡܥܠܬܐ . ܗܘ ܡܢ ܕܢܦܩ ܠܐܝܕܐ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܒܝܬܐ ܡܢ ܦܠܚܘܬܐ ܕܒܝܕܝܗܝ ، ܡܢ ܦܠܚܘܬܐ ܕܐܘܡܢܘܬܐ . ܒܢܝܢܐ ܘܓܒܝܐ . . . – و خرج ܡܥܠܢܝܬܐ ܘܡܦܩܢܝܬܐ . – دار ܡܥܠܢܝܐ مفيد ܡܥܕܪܢܐ . – كردن ܡܥܠܐ ' ܡܥܠܐ ܠܐܝܕܐ . (2) ܒܝܬ ܚܫܐ ، ܒܝܬ ܙܘܙܐ دخل پول ، دخل دان .

(3) ܐܚܝܕܐ ، ܐܚܝܕܘܬܐ ارتباط ربط . ܐܘ ܦܘܚܡܐ مقايسه ܐܝܢ اين بشما – ندارد ܐܗܐ ܠܝܬ ܠܗ ܐܚܝܕܐ ܠܘܟܘܢ . خانه من – بخانه شما ندارد ܒܝܬܝ ܠܝܬ ܠܗ ܦܘܚܡܐ ܠܒܝܬ ܒܝܬܘܟܘܢ . چه – دارد ܡܘܢ ܦܘܚܡܐ . ܡܘܢ ܐܚܝܕܐ ؟

دخمه – ܕܘܟܡܐ

ܡܥܪܬܐ ܕܩܒܘܪܐ ܗ . ܒ ܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܠܡܝܬܐ ܕܩܒܘܪܐ ܕܩܒܘܪܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܡܥܪܬܐ ܕܥܕܬܐ سرداب كليسا .

دخول – ܕܘܚܘܠ

(1) ܡܥܠܢܐ ورود ' ܒܗܘܝܐ ܕܡܦܩܢܐ خروج.
(2) ܝܕܥܬܐ ارتباط جنسی ܚܕܘܬܐ مجامعت .

دخیل – ܕܚܝܠ

(1) ܡܫܬܘܬܦܢܐ ، ܐܝܬܐ دخالت من در این کار – نبودم ܠܐ ܗܘܝܢ ܡܫܬܘܬܦܢܐ ܒܐܗܐ ܒܘܠܐ ܗ . ܕ ܠܝܬ ܗܘܐ ܠܝ ܐܝܬܐ ܠܗ ܐܗܐ ܒܘܠܐ .
(2) ܡܥܒܕܢܐ مؤثر . ܐܢܝ : سرما خوردگی در این ناخوشی خیلی – است ܡܥܒܕܢܝܬܐ ܕܐܘܪܬܐ ܡܥܒܕܢܝܬܐ ܝܠܗ ܒܐܗܐ ܟܪܗܐ ،

دد – ܕܕ

ܒܝܬܐ ܚܝܘܢܝܬܐ ، ܚܝܘܬܐ ' ܚܝܘܬܐ ܚܝܘܢܐ ، ܚܝܘܬܐ .

دده – ܕܕܐ

ܡܪܒܝܢܝܬܐ ، ܡܝܢܩܢܝܬܐ دایه .

در – ܕܪ

(1) ܬܪܥܐ . – بستن ܬܪܥܐ ، ܕܪܟܐ ܬܪܥܐ . – زدن ܢܩܫܐ ، ܡܩܫܐ ܠܬܪܥܐ . بشت – ܒܬܪ ܬܪܥܐ دم – ܩܕܡ ܬܪܥܐ . – بان ܬܪܥܢܐ ، ܢܛܘܪ ܬܪܥܐ . – بانی ܬܪܥܢܘܬܐ ܢܛܘܪܘܬܐ ܬܪܥܐ . – بدر ܡܢ ܬܪܥܐ ܠܬܪܥܐ ، ܡܚܙܪܢܐ ' ܦܬܟܪܐ ولگرد آواره – بدری ܡܚܙܪܢܘܬܐ ، ܦܬܟܪܘܬܐ . – بدر شدن ܡܚܙܪ ، ܦܬܟܪ ، ܗܘܐ ܦܬܟܪܐ ܦܪܝܫܬܐ . – دار ܡܪܐ ܕܬܪܥܐ ܡܪܐ ܕܒܝܬܐ . – بست ܒܓܡܘܪܐ تمام ܐܘ ܒܓܡܘܪܝܘܬ ܒܫܠܡܘܬ
(2) ܒܐ ، ܒܝ دردستم ܒܐܝܕܝ ' ܒܐܝܕܝ .
(3) ܛܪܘܦܐ ، ܛܝܡܐ ܕܚܝܘܬܐ درنده ܡܘܪܝܫܐ ܒܚܝܘܬܐ ܡܛܪܦܢܐ .

در – ܕܘܪ

ܡܪܓܢܝܬܐ مروارید ' درة . – شاهوار ܡܪܓܢܝܬܐ ܡܠܟܝܬܐ . – یتیم ܡܪܓܢܝܬܐ ܝܚܝܕܝܬܐ . – افشان ܒܙܪ ܡܪܓܢܝܬܐ ܗ . ܕ ܦܫܝܛ ܡܠܠܐ ، ܡܦܨܚܢܐ طليق الالسان ' بلیغ . – افشانی ܦܫܝܛܘܬ ܡܠܠܐ ܡܦܨܚܢܘܬܐ بلاغت . ܡܪܓܢܝܬܐ درر .

درا – ܕܪܐܠ

ܙܓܐ ܐܘ ܙܓܐ زنگ ، جرس ܢܩܘܫܐ ناقوس .

دراج – ܕܘܪܐܓ دراجه

ܦܪܕܐ ' ܐܘ ܛܝܪܐ ܕܒܪܝܐ ܠܟܘܟܒܐ کبك ، ܠܘܦܝܐ زرج ، ܦܪܕܐ درار یج .

دراج – ܕܪܐܓ

ܐܟܠ ܩܪܨܐ ، ܡܠܫܢܐ بدگو غیبت گر .

دراز – ܝܪܝܟ

ܐܪܝܟܐ ، ܡܘܪܟܐ طویل . – کردن ܡܘܪܟ – شدن ܝܪܟ ܗܘܐ ܐܪܝܟܐ (ܐܪܝܟܬܐ . – پا ܐܪܝܟ ܪܓܠܐ . مرغان – پا ܦܪܚܬܐ ܐܪܝܟܬ ܪܓܠܐ . – دست ܐܪܝܟ ܐܝܕܐ : – دستی ܐܪܝܟܘܬ ܐܝܕܐ . – عمر ܐܪܝܟ ܚܝܐ . – قد ܐܪܝܟ ܩܘܡܬܐ . – گوش ܐܪܝܟ ܐܕܢܐ ܐܢܝ ܐܪܢܒܐ ܐܪܢܒܐ خرگوش . – نفس ܐܪܝܟ ܡܠܠܐ . – نفسی ܐܪܝܟܘܬ ܡܠܠܐ . – زبان ܐܪܝܟ ܠܫܢܐ ، ܠܫܢܗ ܐܪܝܟܐ . – زبانی ܐܪܝܟܘܬ ܠܫܢܐ .

درازی – – ܝܘ

ܐܪܝܟܘܬܐ . – عمر ܐܪܝܟܘܬ ܚܝܐ ، ܣܝܒܘܬܐ

دراست – ܝܕܐܥܬ

ܝܠܦܘܬܐ ، ܡܠܦܢܘܬܐ .

دراسج – ܕܪܐܣܓ
ܡܫܒܚܬܐ ، ܝܩܪܘ .

دراعه – ܕܘܪܐܥܗ
ܕܘܪܥܐ ، ܟܘܬܝܢܐ ܕܠܒܘܫܐ ܩܕܡܝܐ ܕܥܪܒܝܐ .
ܐܘ ܣܪܝܢܐ ܙܪܐ درع ، ܙܪܕܐ زره .

دراك – ܕܪܐܟ
ܡܕܪܟܢܐ ܡܕܪܟܢܐ ، ܡܕܪܟܢܝܬܐ
دراكه ܝܡܐ : قوة دراكه ܚܝܠܐ ܡܕܪܟܢܐ .

درآمد – ܕܪܐܡܕ
(1) ܥܠܠܬܐ دخل ، عايدى ܡܥܠܬܐ .
(2) ܡܘܥܠܘܬܐ ܒܡܘܫܚܬܐ . – وبرآمد ܥܠܠܬܐ ܘܦܘܩܬܐ .

درآمدن – – ܡܕܪ
ܠܩܛܐ ، ܐܬܐ ܠܓܘ ، ܥܠܠܐ . ܐܘ ܡܛܝܐ ،
ܒܪܝܐ ، ܡܒܘܥܝܐ . . . ܡܥܠܘܝܐ . . . .

دراندن – – ܕܪ
ܦܪܡܐ ܣܪܝ دريدن .

درآوردن – – ܐܘܪܕܪ
ܡܦܠܘܛܐ ، ܡܦܘܩܐ . . ܐܘ ܡܫܪܘܝܐ . .

درايت – ܕܪܐܝܬ
ܝܕܥܬܐ ، ܦܪܘܫܘܬܐ .

درب – ܕܪܒ
(1) ܬܪܥܐ در . – چه ، دريچه ܬܪܥܘܢܐ .
(2) ܕܪܒܐ ܗ . ܕ ܐܘܪܚܐ ، ܫܒܝܠܐ ܡܥܠܬܐ
تنگه ، گردنه .

دربار – ܕܪܒܐܪ
ܗܝܟܠ ܡܠܟܘܬܐ . ܬܪܥܐ ܕܡܠܟܐ . ܐܘ
ܒܝܬ ܡܘܬܒܐ ܡܠܟܝܐ . – سلطنتى ܗܝܟܠ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܘܬܒܐ ܡܢ ܒܝܬ ܡܘܬܒܐ
ܕܡܘܠܟܢܐ .

درباری – – ܪܝ
ܕܗܝܟܠ ܡܠܟܘܬܐ ، ܕܒܝܬ ܡܘܬܒܐ ܡܠܟܝܐ
ܐܘ ܒܪ ܡܢ ܒܢܝ ܗܝܟܠ ܡܠܟܘܬܐ ، ܒܪ ܡܢ
ܒܢܝ ܒܝܬ ܡܘܬܒܐ ܡܠܟܝܐ ܗ . ܕ ܚܕ ܡܢ
ܦܩܘܕܘܗܝ . اوضاع – ܐܕܒܐ ܕܗܝܟܠ
ܡܠܟܘܬܐ ، ܐܕܒܐ ܕܒܝܬ ܡܘܬܒܐ ܡܠܟܝܐ .

دربت – ܕܘܪܒܬ
ܡܕܪܒܘܬܐ ، ܗܘܠܡܕܐ .

دربند – ܕܪܒܢܕ
ܡܠܝܫܘܪܐ ، ܟܒܝܠܐ ، ܐܘܪܚܐ ܐܠܝܨܬܐ ܒܝܬ
ܛܘܪܐ . ܫܒܝܠܐ تنگنا ܡܥܠܬܐ گردنه .

درج – ܕܪܓ
(1) ܡܥܒܪܬܐ ، ܡܬܒܬܐ ܠܘ ܟܬܒܬܐ ،
(2) ܥܒܘܬܐ ܒܪ ܡܠܬܐ . يك مقاله براى – در
روزنامه ܣܕܪܐ ܒܟܬܒܬܐ ܩܠܐ ܟܬܒܬܐ ܡܢ
ܡܬܒܬܐ ܡܢ ܡܥܒܪܬܐ ܡܢ ܥܒܘܐ ܠܘ ܫܩܘ
ܬܘܡܐ . – كردن ܟܬܒܐ ، ܡܥܒܘܪܐ ܡܬܘܒ
ܠܘ ، ܥܒܘܐ .

درج – ܕܘܪܓ
ܒܝܬ ܥܒܝܬܐ . ܕܘܪܓܐ قوطى ܕܡܬܒ
ܠܓܘܗ ܒܪܘܫܐ ܢܩܝܐ . ܚܡܕܘܢܐ حقه .

درجه – ܕܪܓܗ درجة
(1) ܕܪܓܐ . ܐܘ ܫܘܩܐ ܕܣܒܠܬܐ درج
يا پله نردبان . – بدرجه ܡܢ ܕܪܓܐ ܠܕܪܓܐ
ܡܕܪܓܢܐܝܬ درجه درجه . – صفت ܕܪܓ
ܕܘܫܡܐ . – مطلق ܕܪܓܐ ܡܫܡܫܢܐ

– عالی [illegible] – بندی [illegible] تدریج .

درخت – [illegible]

[illegible] درختك . – ستان [illegible] – کار [illegible] – کاری [illegible] .

درخش – [illegible]

درخشان – – [illegible] براق ، تابان .

درخشاندن – – [illegible] درخشانیدن [illegible] .

درخشندگی – – [illegible] .

درخشنده – – [illegible] درخشان ، تابناک .

درخشیدن – – [illegible] .

درخواست – [illegible] خواست [illegible] خواهش ، [illegible] عریضه ، عرض حال . – کردن [illegible] درخواستن .

درخور – [illegible] در خورد [illegible] . او – آن مقام نیست [illegible] .

درد – [illegible]

(1) [illegible] . – سر [illegible] .
(2) [illegible] ناخوشی [illegible] مرض .
(3) [illegible] . سر – [illegible] . – چشم [illegible] ([illegible]) رمد ، ورم چشم . – گوش [illegible] ([illegible]) . – دندان [illegible] ([illegible]) . – نصفه سر [illegible] ([illegible]) . – معده [illegible] ([illegible]) . – شکم [illegible] ([illegible]) . – دل [illegible] . – امعاء [illegible] ([illegible]) . – کلیه [illegible] ([illegible]) ([illegible]) . – کبد [illegible] ورم کبد ، التهاب کبد ([illegible]) ، [illegible] فتق کبد ([illegible]) . – کمر [illegible] ([illegible]) – رحم [illegible] ([illegible]) . – گلو [illegible] باد زهره . – ناخن [illegible] داحس [illegible] . – پستان [illegible] ([illegible]) . – مفاصل [illegible] ([illegible]) . – زانو [illegible]

(ܟܘܼܪ̈ܟܵܡܹܐ) . ـ زه ، حمل ܣܝܼܡܵܢܹܐ ܕܒܹܐܬܵܐ ܝܢ ܣܝܼܡܵܢܵܐ ܕܒܹܐܬܵܐ . ـ اعصاب ܓܝܼܕܹܐ ܕܟܘܼܪ̈ܟܵܡܹܐ (ܕܥܘܼܪ̈ܩܹܐ) . ـ كردن ܥܒܵܕܵܐ ، ܡܟܲܐܹܒܵܐ ، درد كشيدن . ـ آوردن (به) ܡܲܝܬܘܼܝܹܐ ، ܡܲܝܬܘܼܝܹܐ . ـ سردادن ܡܲܡܛܘܼܝܹܐ ܟܹܐܒܵܐ . ـ خوردن (به) ܣܲܟܼܠܵܐ . ـ آگين ، آلود ، گين ، زده ، مند ܟܹܐܒܵܢܵܝܵܐ ، ܡܟܲܐܹܒܵܐ ، ܟܹܐܒܵܢܵܐ . ـ مندى ܟܹܐܒܵܢܘܼܬܵܐ . ـ ناك ܟܹܐܒܵܢܵܐ . ـ آور ܡܲܟܐܹܒܵܢܵܐ الم آور . ـ چين ܟܸܠܝܵܐ ܟܹܐܒܵܐ ، ܡܲܟܠܹܐ ܟܹܐܒܵܐ . ـ شريك ܒܲܪ ܟܹܐܒܵܐ همدرد .

درد ـ ܕܘܼܪܕ

ܫܸܡܪܵܐ ، ܚܘܼܠܵܐ ، ܥܲܟܼܪܵܐ ته نشين رسوب . ـ انه ܫܸܡܪܵܢܵܝܵܐ . ܝܢ ܫܸܡܪܵܐ .

دردا ـ ܕܲܪܕܲܐ

ܘܵܝ ، ܘܲܝܠܝܼ اسفا ، افسوس ، حيف .

دردار ـ ـ ܐ

ܕܲܕܵܪܵܐ ، ܐܝܼܠܵܢ ܐܲܒܠܵܩܵܐ شجره البق ، نارون .

دررسيدن ـ ܕܲܪ ܪܲܣܝܼܕܲܢ

ܡܛܵܝܵܐ ܥܲܠ ܐܲܦ ܕܲܪܒܵܐ ، ܡܘܼܩܕܵܐ در گردنه كوه باو در رسيدم ܡܛܹܐܠܝܼ ܥܲܠܘܼܗܝ . ܒܫܸܢܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܡܲܚܘܼܬܵܐ . ناگهان بلائى باو در رسيد ܒܲܠܵܐ ܗܵܕܵܢܘܼܬܵܐ ܟܡܘܼܚܵܐ ܡܘܼܡܚܘܼܠܹܗ ܝܢ ܟܡܲܡܛܹܐ ܥܲܠܘܼܗܝ .

دررفتگى ـ ـ ܓܸܠܝܵܐ

ܥܲܠܝܵܫܘܼܬܵܐ ، ܡܲܦܩܵܫܘܼܬܵܐ ، ܥܲܠܝܵܫܘܼܬܹܐ ܝܢ ܡܲܦܩܵܫܘܼܬܹܐ ܕܲܪܕܵܡܹܐ در رفتگى يا خلع مفاصل .

دررفتن ـ ـ ܓܢܲܚ

ܥܪܵܩܵܐ ، ܥܲܪܘܼܩܵܐ ، ܦܸܠܛܵܐ ، ܦܸܫܛܵܐ گريختن ، فرار كردن . ܥܪܵܩܵܐ ܡܸܢ ܕܝܼܘܵܢܹܗ ܝܢ ܟܘܼܠܵܝܵܐ ، ܟܘܼܪ̈ܟܵܡܹܐ .

دررفته ـ ـ ܓܸܠܝܹܗ

ܥܲܠܝܵܫܵܐ ، ܥܲܠܝܵܫܵܐ ، ܡܦܘܼܪܩܹܗ .

دررو ـ ܕܲܪ ܪܘ

ܡܲܦܵܩܵܐ ، ܡܲܦܩܵܢܵܐ ، ܡܲܦܵܩܵܐ ܕܫܘܼܩܵܐ اين كوچه ـ ندارد ܐܵܗܵܐ ܫܘܼܩܵܐ ܠܲܝܬ ܠܹܗ ܡܲܦܩܵܢܵܐ .

درز ـ ܕܲܪܙ

(1) ܕܲܪܙܵܐ . ܚܝܵܛܵܐ ܝܢ ܚܲܝܛܵܐ ܗ . ܕ ܕܚܝܼܛܵܐ ܒܚܲܝܛܵܐ ܡܲܠܒܘܼܫܹܐ ܡܸܢ ܕܲܪܙܵܐ ، ܕܲܪܙܵܢܘܼܬܵܐ زخم ܝܢ ܕܚܝܼܛܵܐ ܒܲܚܘܼܛܵܪܵܐ ܝܢ ܚܲܝܛܵܐ ܕܲܪܙܵܬܹܐ بخيه .

(2) ܦܸܠܵܐ ، ܦܠܵܫܵܐ ، ܦܲܠܚܵܐ . برين ، رخنه .

(3) ܕܲܪܙܘܼܬܵܐ . ـ گرفتن ܕܲܪܙܵܐ ، ܦܸܠܵܐ ، ܚܝܵܛܵܐ ܕܲܪܙܵܬܹܐ . ـ كردن ܦܲܠܵܐ ، ܦܲܠܚܵܐ رخنه پيدا كردن . ـ اكليلى ܕܲܪܙܵܐ ܝܢ ܚܝܵܛܵܐ ܟܠܝܼܠܵܝܵܐ ܕܲܪܙܵܐ ܝܢ ܕܲܪܙܵܐ ܟܠܝܼܠܵܝܵܐ . ـ سهمى ܕܲܪܙܵܐ ܓܝܼܪܵܢܵܝܵܐ ܗ . ܕ ܕܲܪܙܵܢܵܐ ܕܓܝܼܪܵܐ . ـ لامى ܕܲܪܙܵܐ ܝܢ ܚܝܵܛܵܐ ܠܵܡܲܕܵܝܵܐ ܗ . ܕ ܕܲܪܙܵܢܵܐ ܕܠܵܡܲܕ .

درزى ـ ܕܲܪܙܝ

(1) ܕܲܪܙܵܝܵܐ ، ܕܲܪܙܵܢܵܐ .

(2) ܚܲܝܵܛܵܐ خياط . ـ گرى ܚܲܝܵܛܘܼܬܵܐ خياطى .

درس ـ ܕܲܪܣ

ܕܘܼܪܵܫܵܐ ، ܝܘܼܠܦܵܢܵܐ ܗ . ܕ ܩܸܪܝܵܢܵܐ ܕܟܲܬܒܵܐ ܗ̄ ܡܲܠܦܵܢܵܐ . ܡܲܠܦܵܢܘܼܬܵܐ ، ܬܘܼܠܡܵܕܘܼܬܵܐ ، ܕܘܼܪܵܫܵܐ . دروس ܕܘܼܪ̈ܫܹܐ ܝܘܼܠܦ̈ܵܢܹܐ . ـ دادن ܡܲܠܘܼܦܹܐ ܡܲܠܦܵܢܵܐ . ـ خواندن ܩܪܵܝܵܐ ، ܝܵܠܘܼܦܹܐ ،

درست – ܕܪܘܣܬ

(1) ܐܡܝܢܐܝܬ صحیح ، ܫܪܝܪܐ راست .

(2) ܟܐܢܐ درستکار .

(3) ܡܫܡܠܝܐ تمام . ܓܡܝܪܐ . ܡܫܠܡܐ کامل .

(4) ܫܠܝܡܐ ، ܡܫܠܡܐ ܗ . ܕ ܚܘܠܡܢܐ ܣܘܠܡܢܐ سالم .

(5) ܐܡܝܢܐܝܬ ܟܐܢܐܝܬ ، ܫܪܝܪܐܝܬ .

حرف او – نیست ܡܫܬܘܬܦܐ ܥܡ ܡܠܬܐ ܕܝܠܐ

ܐܢܐ ܐܡܝܢܐܝܬ . او آدم – است ܒܪܢܫܐ ܝܠܗ

ܟܐܢܐ . یك نان – ܚܕ ܠܚܡܐ ܡܫܡܠܝܐ

(ܕܢܝܫ) تنش – نیست ܦܓܪܗ ܠܐ ܝܠܗ

ܫܠܝܡܐ . تن – ܫܠܝܡ ܦܓܪܐ تن درستی

ܫܠܡܘܬ ܦܓܪܐ . – پیمان ܫܪܝܪ ܡܘܠܟܢܐ .

– کار ܟܐܢܐ ، ܙܕܝܩܐ . با انصاف حق بین .

– کاری ܟܐܢܘܬܐ ، ܙܕܝܩܘܬܐ . – کارانه

ܟܐܢܐܝܬ ܙܕܝܩܐܝܬ . – گردار ܫܪܝܪ ܕܘܒܪܐ

– گمان ܫܪܝܪ ܒܪܢܝܐ ܗ . ܕ ܡܚܫܒܬܐ ܕܪܢܝܢܐ

ܐܡܝܢܐܝܬ . – گردن ܐܫܪܘܬܐ ، ܫܪܪܐ

ܬܪܝܨܐ ، ܬܪܨ . – شدن ܗܘܐ ܐܡܝܢܐܝܬ ،

ܫܪܝܪܐ ، ܟܐܢܐ .

درش – ܕܪܫ

ܒܝܬ ܣܘܣܘܬܐ ، ܐܘܪܝܐ ، ܐܣܛܒܠܐ ܦܬܝܐ .

طویله ، اصطبل .

در ... – ܕܪܘܢܓ

(1) ܪܒܬܐ ، ܪܘܒܐ بزرگ ܥܡ سیب های –

ܡܘܙܐ ܪܒܬܐ .

(2) ܐܪܘܫܐ زبر ܥܡ بافت – ܘܡܘܫܚ

ܐܪܘܫܐ ، ܪܒܬܐ .

(3) ܩܫܝܐ زمخت .

(4) ܩܫܝܐ ، ܩܫܝܐ ، ܐܪܘܫܐ خشن – کردن

ܐܩܫܝܐ . – خو ، خوی ܩܫܝܐ ܥܡ ܕܐ .

– خوبی ܩܫܝܘܬܐ ܥܡ ܕܐ .

درشتی – – ܩܫܝܘܬܐ

ܪܒܘܬܐ ، ܐܪܘܫܘܬܐ ، ܩܫܝܘܬܐ

ܐܪܘܫܘܬܐ ، ܩܫܝܘܬܐ .

درشکه – – ܕܪܫܟܐ

ܐܓܠܬܐ ܕܣܘܣܘܬܐ ܗ . ܕ ܡܪܟܒܬܐ ܕܣܘܣܘܬܐ

ܐܓܠܬܐ ادابه . – چی ܡܕܒܪܢܐ ܡܪܟܒܬܐ ،

ܥܓܠܢܐ .

درع – ܕܪܥ

ܙܪܕܐ ، ܙܪܕܐ بکتر ، زره ܕܘܪܥܐ دراع ܙܪܥܐ ،

ܕܘܪܥܐ ادراع .

درغ – ܕܪܓ

ܡܣܟܪܐ ܥܡ ܣܟܪܐ سد .

درغال – – ܕܪܓܠ

ܚܡܬܐ ، ܚܠܬܐ ، ܚܢܐ ܕܚܠܬܐ ܚܕܚܕܐܝܬ

ܐܦ ܚܡܝܬܐ ܗ . ܕ ܚܠܬܐ ، ܚܝܠܐ .

درغاله – – ܕܪܓܠܐ

ܡܠܚܘܦܐ دربند ܥܒܪܬܐ ، ܙܘܛܐ ܐܠܦܐ ܐ

ܒܝܬ ܐܘܪܚܐ ، ܚܠܦܐ تنگنا ، ܡܥܒܪܬܐ گردنه .

درغست – ܕܪ ܓܣܬ

ܕܓܠܬܐ جفنگ ، ܐܠܘܦܐ جلف ܗܕܝܘܛܐ

پوچ . ܡܠܬܐ ܕܓܠܬܐ حرف درغست ܝܡܝܢܐ

ܐܠܘܦܬܐ ، ܫܒܝܢܐ ܗܕܝܘܛܐ .

درفش – ܕ ܪܦܫ

(1) ܡܩܒܐ . ܡܩܒܢܬܐ سوراخ کن .

(2) ܢܫܒܐ ܗ . ܕ ܢܝܫܐ ܥܡ ܢܝܫܐ علم ، بیرق ،

پرچم ܕܦܠܚܝܢ ܦܠܚܐ سربازها ܒܕ ܢܦܠܝܢ

ܠܩܪܒܐ .

(3) ܫܘܝܢ درخش .

درفشان — — ܒܪܩܢ
(1) ܚܙܝ درخشان .
(2) ܡܠܡܠܢܐ .

درفشیدن — — ܒܪܩܐ
ܚܙܝ درخشیدن .
(2) ܡܠܡܠ .

درق — ܕܪܩ
ܬܪܣܐ ، ܦܪܣܐ چك پس کردنی ܕܦܣܘܥ ܬܝܚܐ تپانچه ، ܦܪܛܐ سیلی ܕܦܫܐ کشیده .
— زدن ܡܚܐ ، ܦܪܣܐ ، ܕܪܛܐ .

درقه — ܕܪܩܐ
ܡܓܢܐ ، ܬܪܣܐ سپر ܡܓܢܐ درق .

درقی — ܕܪܩܝ
ܡܓܢܢܝܐ ܕ ܡܓܢܢܝܐ ܘ . ܕ ܕܪܣܢܝܐ ܡܓܢܐ غدهٔ — ܡܣܪܢܐ ܡܓܢܢܝܐ ܕ ܡܓܢܢܝܐ ܐܣܕܘܬܐ (ܦܫܪܘܬܐ) ܡܓܢܢܝܘܬܐ ܕ ܡܓܢܢܝܬܐ ، غضروف — ܫܚܣܘܦܐ ܕ ܬܪܘܨܐ ܡܓܢܢܝܐ .

درك — ܕܪܟ
ܕܪܘܟܐ ، ܬܕܟܕܟܘܬܐ ادراك ܦܠܚܐ ، ܦܪܘܫܘܬܐ فهم . — کردن ܕܪܟ ، ܦܪܫ . قابل — ܡܬܦܪܫܢܐ .

درك — ܕܪܟ
(1) ܓܗܢܐ جهنم دوزخ . — اسفل ܓܗܢܐ ܬܚܬܝܬܐ .
(2) ܥܘܡܩܐ درکه .
(3) ܥܘܡܩܐ ܕܝܡܐ هاویه دریا ادراك ܥܘܡܩܐ ܕܝܡܐ .

درکردن — ܕܪܟܪܕܢ
ܣܒܪܐ ، ܦܠܛܘܬܐ .

درکشیدن — — ܟܫܝܕܢ
ܓܢܒܐ ܕܟܫܝܕܐ ، ܓܕܕܐ ܓܪܓܪܐ کشیدن .

درکندن — — ܟܢܕܢ
ܫܠܚܐ ، ܚܦܪܐ کندن .

درکه — ܕܪܟܐ
ܥܘܡܩܐ ، ܬܗܘܡܐ هاویه ܥܘܡܩܐ درکات .

درگاه — ܕܪܓܐ درگه
ܬܪܥܐ ܡܠܟܐ ، ܦܠܛܘܬܐ ܕܐܝܩܪܘܬܐ آستانه . ܐܦ ܬܪܥܐ ܡܠܟܐ دربار . — الهی ܬܪܥܐ ܡܠܟܐ ، ܬܪܥܐ ܡܠܟܐ ܐܠܗܝܐ .

درگذشتن — ܕܪܓܕܫܬܢ
ܥܒܪܐ مرد ، ܫܒܩܐ ، ܡܝܬܘܬܐ .

درم — ܕܪܡ
ܚܕ ܡܢܐ ܕܚܕ ܕܪܡ . ܐܦ ܕܙܒܝܢܐ ܗ . ܕ ܙܘܙܐ ܕܟܣܦܐ ܙܒܝܢܐ . — خریده ܙܒܝܢܐ ܕܙܒܝܢܐ ܗ . ܕ ܙܒܝܢܐ . ܙܒܝܢܐ ܕܟܣܦܐ زرخرید . — دار ܡܪܐ ܕܙܒܝܢܐ ܗ . ܕ ܙܒܝܢܐ .

درمان — ܕܪܡܢ
(1) ܐܣܝܘܬܐ . ܐܣܘܬܐ چاره ، ܡܬܐܣܝܢܘܬܐ التیام ، علاج . ܣܡܡܢܐ مداوا . ܐܦ ܣܡܐ ܕܐܣܝܐ ܕ ܡܚܐ ܕܟܐܒܐ ܐܝܟ ܗܕܐ ܣܡܐ معنی .
(2) ܣܡܐ ܚܙܝ دارو ، دوا . — کردن ܐܣܝ ، ܣܡܡܐ ، ܐܣܝܐ . بی — ܕܠܐ ܐܣܝܘܬܐ ، ܠܐ ܡܬܐܣܝܢܐ ، ܠܐ ܡܬܐܣܝܢܘܬܐ بی چاره بی علاج ܠܐ ܡܬܐܣܝܢܐ . درد بی — ܟܐܒܐ ܕ ܟܐܒܐ ܕܠܐ ܐܣܝܘܬܐ ܗ . ܕ ܠܐ ܡܬܐܣܝܢܐ .

درماندگى — — ܕܵܓܝ

ܡܣܟܢܘܬܐ ، ܠܠܐ ܝܘܡܐ ܥܠܝܠܬܐ ܥܠܝܠܘܬܐ بيچارگى ،

درماندن — — ܕܲܢ

ܗܘܐ ܦܟܐ ܥܠܝܠܬܐ ، ܗܘܐ ܟܘܪܐ .

درمانده — — ܕܲܗ

ܡܣܟܢܐ ، ܥܒܘܪܐ ، ܟܘܪܐ ، ܠܠܐ ܥܠܝܠܬܐ .

درمنه — ܕܝܪ ܡܲ ܢܗ

ܠܒܝܬܐ ، ܣܒܐ ܦܝܪܘܬܐ ܥܠܝܠܬܐ جوهر — ܣܡ ܕܐ ܕܠܒܝܬܐ .

درنا — ܕܘܪ ܢܐ

ܟܘܠܝܢܐ ܝܢ ܩܘܪܠܐ ، ܩܘܪܩܬܐ كنگ .

درند — ܕܲ ܪܲܢܕ

ܦܪܟܐ ، ܕܘܡܩܐ ܩܝܢܬܐ ܕܡܝܐ ܡܩܪܩܪܐ . ܝܢ فلك — ܩܘܡܩܐ ܕܩܡܩܬܐ ܝܢ ܩܡܩܩܩܐ .

درندگى — — ܕܵܓܝ

ܩܪܘܦܘܬܐ ܝܢ ܚܝܘܬܐ . ܚܛܘܦܘܬܐ غصب . ܐܦ ܒܥܪܝܪܘܬܐ وحشى گرى ܒܝܫܘܬܐ سبعيت .

درنده — — ܕܲܗ

ܩܪܘܦܐ ܝܢ ܚܝܘܬܐ . ܒܝܫܬܐ سبعى شرزه ܚܛܘܦܐ غاصب ، خاطف ، ژيان ܐܦ ܝܢܘܬܐ ܚܝܘܬܐ ، ܩܪܘܦܘܬܐ درندگان ܚܝܘܬܐ ܚܝܘܬܐ ، ܩܪܘܦܐ . — خو ܒܝܫܬܐ سبعى ܒܥܪܝܪܐ ܐܝܬܐ . — خويى ܒܥܪܝܪܘܬܐ ܝܢ ܒܥܪܝܪܘܬܐ ܐܝܬܐ ، ܒܝܫܘܬܐ سبعيت .

درنگ — ܕܝ ܪܲܢܓ

ܦܘܫܐ ، ܥܘܟܒܐ ترديد ، ܥܟܒܘܬܐ تردد

ܩܘܝܐ مكث ܥܘܟܒܐ ابطاء ، ܦܘܫܫܐ تاخير — كردن ܦܫܐ ، ܐܬܥܟܒ ، ܡܘܚܪܐ درنگيدن . بلا — ܕܠܐ ܦܘܫܐ ، ܕܠܐ ܥܘܟܒܐ ܕܠܐ ܥܘܟܒܐ بى درنگ .

درو — ܕܸܪܵܘ

ܚܨܕܐ . — كردن ܚܨܕ ܕܐ درويدن موسم ، وقت — ܙܒܢܐ ، ܙܒܢܐ ܕܚܨܕܐ . — گر ܚܨܕܐ ، ܚܨܘܕܐ درونده . — گرى ܚܨܘܕܘܬܐ .

دروازه — ܕܲܪ ܘܵ ܙܗ

ܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ، ܬܪܥܐ ܪܒܐ ، ܬܪܥܐ ܪܒܐ . — بان ܬܪܥܐ ܬܪܥܐ ، ܢܛܪ ܬܪܥܐ .

درواس — — ܣ

ܟܠܒܐ ܪܥܝܐ . ܟܠܒܐ ܢܛܘܪܐ .

درود — ܕܘ ܪܘܕ

(1) ܫܠܡܐ ، ܩܘܕܫܐ ، ܫܘܒܚܐ ܐܦ ܒܘܪܟܬܐ ܩܘܪܒܬܐ ، ܫܘܒܚܐ ܬܘܕܝܬܐ . سبحان تمجيد ، مدع ، دعا بركت شكر . . ܒܪܟܬܐ صلوات . — فرستادن ، رساندن ܫܕܪ ܫܠܡܐ ، ܫܕܪ ، ܫܠܡܐ . (2) ܩܝܣܐ ، ܠܘܚܐ ܕܩܝܣܐ چوب ، تخته چوب . — گر ܦܠܚ ܩܝܣܐ ܝܢ ܢܓܪܐ نجار — گرى ܦܘܠܚܢ ܩܝܣܐ ، ܢܓܪܘܬܐ نجارى .

درودن — — ܕܲܢ درويدن

ܚܨܕ ܕܐ دروكردن .

دروغ — — ܓ݂

ܕܓܠܘܬܐ . ܐܦ ܕܓܠܐ ܝܢ وعدة — ܡܕܓܠܢܐ ܕܓܠܐ . اشك — ܕܡܥܐ ܕܓܠܐ . — گفتن ܕܓܠܢܐ . — باف ܙܩܪ ܕܓܠܘܬܐ . — گو ، زن ܕܓܠܐ ، ܟܕܒܐ كاذب . — گويى ܕܓܠܘܬܐ ،

ܕ̈ܪܵܒܘܼܬܵܐ .

دروغی — — ܕܓܹܠܐ

ܕܓܵܠܘܼܬܵܐ ، ܡܕܲܓܠܵܢܘܼܬܵܐ .

درون — ܕܵܪܘܿܢ

(1) ܓܵܘܵܐ ، ܓܵܘ داخل . ܡܢ ܓܵܘ .

(2) ܠܸܒܵܐ . ܐܘܼܦ ܡܲܚܫܲܒܬܵܐ ܕ . ܕ ܡܲܚܫܲܒ̈ܬܵܐ ܓܵܘܵܝܵܐ خیال درونش را فهمیدم ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ ܠܲܚܫܲܒ̈ܬܵܐ ܕܓܵܘ ܠܸܒܵܗ̇ . — نشین ܡܲܬܘܼܬܒܵܐ ܠܓܵܘ̈ܝܹܐ .

درونج — ܕܘܼܪܘܿܢܲܓ درونك

ܥܸܣܒܵܐ ܕܝܲܡ̈ܵܐ ، ܣܲܡܵܐ ܕܚܲܒܵܬܵܐ .

درونه — — ܢܲܐ

(1) ܩܲܫܬܵܐ كمان .

(2) ܩܲܫܬܵܐ ܡܵܪܲܢ قوس و قزح .

درونی — ܕܵܪܘܿܢܵܝ

ܓܵܘܵܝܵܐ ، ܕܓܵܘܵܐ . حیاط — ܕܵܪܬܵܐ ܓܵܘܵܝܬܵܐ .
ܕܵܪܬܵܐ ܕܓܵܘܵܐ .

درودن — ܕܪܘܿܕܲܢ

ܚܨܵܕܵܐ دروکردن ، درودن .

درویش — ܕܲܪܘܝܼܫ

ܕܲܪܘܝܼܫܵܐ ، ܡܣܟܹܢܵܐ دراویش ܕܲܪܘܝܼ̈ܫܹܐ ، ܡܣܟܹ̈ܢܹܐ .

درویشانه — — ܐܵܢܲܐ

ܕܲܪܘܝܼܫܵܢܵܐܝܼܬ ، ܡܣܟܹܢܵܐܝܼܬ .

درویشی — — ܫܝܼ

ܕܲܪܘܝܼܫܘܼܬܵܐ ، ܡܣܟܹܢܘܼܬܵܐ .

دره — ܕܲܪܵܐ

ܢܲܚܠܵܐ ، ܦܲܩܥܵܐ . — آسمان ܫܒܝܼܠܵܐ ܕܫܸܡܵܝܵܐ .

دره — ܕܘܼܪܵܐ

ܡܲܚܘܵܬܵܐ ܗ . ܕ ܦܲܪܓܠܵܐ تازیانه ܡܵܚܹܐ ܒܦܲܪܓܠܵܐ تسمه‌های ܦܲܪ̈ܓܠܵܐ . ܘܐܝܼܬܲܝܗܝ ܐܵܢܵܐ ܐܲܚ ܡܲܚܘܵܬܵܐ ܡܢ ܚܝܵܠܵܐ ܐܲܚ ܩܵܠܵܐ ܕܡܲܚܫܵܐ ܐܲܚܹ̈ܪܹܐ .

دره — — درة

ܡܲܪܓܵܢܝܼܬܵܐ مروارید .

درهم — ܕܲܪܗܲܡ

ܡܒܲܠܒܠܵܐ ، ܚܒܝܼܛܵܐ ، (ܚܒܝܼܛܵܐ ܕܘܼܠܒܵܠܵܐ) .
ܡܒܲܪܒܵܐ . — کردن ܒܲܠܒܘܿܠܹܐ ، ܚܒܵܛܵܐ .
— شدن ܗܘܹܐ ܡܒܲܠܒܠܵܐ ، ܡܒܲܪܒܵܐ ، ܚܒܝܼܛܵܐ .
— برهم ܡܒܲܠܒܠܵܐ ܚܒܝܼܛܵܐ ܚܘܼܠܛܵܢܵܐ .
— برهمی ܡܒܲܠܒܠܘܼܬܵܐ ، ܡܒܲܪܒܘܼܬܵܐ درهمی .

درهمی — — ܡܝܼ

ܡܒܲܠܒܠܘܼܬܵܐ ، ܡܒܲܪܒܘܼܬܵܐ ، ܚܒܝܼܛܘܼܬܵܐ .

دری — ܕܲܪܝܼ

(1) ܕܲܠܝܼܠܵܐ ، ܕܢܲܚܠܵܐ .

(2) ܠܸܫܵܢܵܐ ܦܵܪ̈ܣܵܝܵܐ ܥܲܬܝܼܩܵܐ ܕܦܲܪܣ .

دریا — ܕܲܪܝܵܐ

ܝܲܡܵܐ بحر ܐܘܿܩܝܲܢܘܿܣ اقیانوس . — سفید ܝܲܡܵܐ ܚܘܵܪܵܐ ܐܲܚ ܣܘܼܡܵܩܵܐ . — سیاه ، بحر اسود ܝܲܡܵܐ ܐܘܼܟܵܡܵܐ . — اعظم ܝܲܡܵܐ ܪܲܒܵܐ . — قلزم ܝܲܡܵܐ ܣܘܼܡܵܩܵܐ ܐܲܚ ܣܘܼܡܵܩܵܐ بحر احمر — ی روم ، بحر الروم ܝܲܡܵܐ ܪܵܒܵܐ ܝܲܡܝܼ̈ܬܵܐ . مدیترانه . — چه ܝܲܡܬܵܐ دریاچهٔ ارومیه ܝܲܡܬܵܐ ܕܐܘܿܪܡܝܼ . لب — ܝܲܡܵܐ ܝܲܡܵܐ ، ܣܲܦܬܵܐ ܝܲܡܵܐ ساحل دریا ܣܲܦܬܵܐ ܕܝܲܡܵܐ کناردریا . — هند ܝܲܡܵܐ ܗܸܢܕܘܼܝܵܐ .

سطح — ܐܲܦܹ̈ܐ ܡܲܝܵܐ، ܦܵܬܘܼܬܵܐ ܕܡܲܝܵܐ. — بکی ܐܲܡܝܼܢܵܐ ܡܲܝܵܐ، ܐܲܡܝܼܢܵܐ ܕܡܲܝܵܐ. — بند ܠܡܹܐܢܵܐ ܕܡܲܝܵܐ بندر — نورد ܫܘܼܘܵܪܵܐ ܒܝܲܡܡܹ̈ܐ ܝܲܠܘܼܦܵܐ ܦܘܼܬܵܐ، ܡܲܠܵܚܵܐ. — نوردی ܫܘܼܘܵܪܘܼܬܵܐ ܒܝܲܡܡܹ̈ܐ، ܝܲܠܘܼܦܘܼܬܵܐ، ܦܘܼܬܘܼܬܵܐ، ܡܲܠܵܚܘܼܬܵܐ.

دریایی — — ܝܝܼ
ܝܲܡܡܵܝܵܐ. ماهی های — ܢܘܼܢܹ̈ܐ ܝܲܡܡܵܝܹ̈ܐ.

دریچه — ܕܲ ܪܝܼ ܟ̰ܹܗ
ܦܲܬܵܘܬܵܐ، ܚܲܠܘܿܢܵܝܬܵܐ با چنگ ܝܲܢ ܟܘܼܚܝܬܵܐ سرپوش.

دریدگی — — ܕܝܼܕܲܓܝܼ
ܦܪܝܼܩܘܼܬܵܐ، ܡܫܲܪܫܘܼܬܵܐ. — دهن ܦܪܝܼܩܘܼܬ ܦܘܼܡܵܐ.

دریدن — — ܕܲܢ
ܦܪܵܩܵܐ، ܦܪܘܼܩܵܐ ܫܲܪܘܼܩܹܐ پاره کردن، پاره پاره کردن.

دریده — — ܕܹܗ
ܦܪܝܼܩܵܐ، ܦܪܘܼܩܵܐ، ܡܫܲܪܫܵܐ. — چشم ܦܪܝܼܩ ܥܲܝܢܵܐ، ܟܠܵܐ ܕܟܸܦܵܐ. — دهن ܦܪܝܼܩ ܦܘܼܡܵܐ ܡܕܵܐ ܕܦܘܼܡܵܐ ܦܪܝܼܩܵܐ ܝܲܢ ܒܝܼܫ ܦܘܼܡܵܐ بد دهن ܡܨܲܚܢܹ̈ܐ فحاش.

دریغ — ܕܲ ܪܝܼܓ̰
(1) ܚܣܘܼܟܘܼܬܵܐ، ܚܣܘܼܟܝܵܐ. ܚܣܘܼܟܵܝܵܐ، اجتناب، تجنب. ܡܟܲܠܝܵܐ. — داشتن ܚܣܵܟܵܐ. (2) ܐܲܣܘܼܦܘܼܬܵܐ اسف ܐܲܣܘܼܦܘܼܬܵܐ آزمان. — خوردن ܐܲܣܘܼܦܵܐ، ܐܲܣܘܼܦܘܼܬܵܐ افسوس خوردن. بی — ܒܠܵܐ ܚܣܘܼܟܝܵܐ ܒܠܵܐ ܚܣܘܼܟܘܼܬܵܐ، ܟܹܐ ܣܲܡܟܹܬ ܠܝܼ مساعدت خود را از من —

مدار ܟܵܠܵܐ ܚܘܼܕܵܪܵܐ ܡܕܝܼ ܚܘܼܕܵܪܵܐ.

دریغا — — ܓ̰ܵܐ
ܡܘܼܫܟܹܝܢ. — که در جوانی مرد ܡܘܼܫܟܹܝܢ ܕܡܝܼܬ ܠܹܗ ܒܥܲܠܝܡܘܼܬܹܗ.

دری وری — — ܘܲ ܪܝܼܐ
ܦܲܚܡܘܼܬܵܐ، ܟܲܝܘܿܠܘܼܬܵܐ ژاژ خایی ܦܘܼܚܡܵܐ چرند، چرند پرند.

دریوز — ܕܲܪ ܝܘܿܙ دریوزه
ܓܕܵܝܘܼܬܵܐ گدایی.

دزد — ܕܘܼܙܕ
ܓܲܢܵܒܵܐ (ܓܢܵܒܵܐ). — شاهراه ܓܲܝܣܵܐ راهزن. — دریایی ܠܸܣܛܵܝܵܐ، ܓܲܝܣܵܐ ܕܝܲܡܡܹ̈ܐ. — تألیفات دیگران ܓܢܵܒ ܣܲܦܪܹ̈ܐ. — افشار ܡܲܟܪܵܐ ܕܓܲܢܵܒܹ̈ܐ. — انه ܓܲܢܵܒܬܵܐ. — برده ܓܢܝܼܒܵܐ ܝܲܢ ܓܘܼܢܒܵܐ ܗ. ܒ. ܡܕܡ ܓܢܝܼܒܵܐ مسروقه. — گاه، ناك ܟܹܢ ܓܢܵܒܹ̈ܐ ܗ. ܒ. ܕܘܼܟܬܵܐ ܕܟܹܐܢ ܟܹܢܘܼܗܝ ܓܢܵܒܹ̈ܐ ܡܲܛܫܹ̈ܐ. — گیر ܕܵܒܹܩ ܓܲܢܵܒܵܐ.

دزدی — — ܕܝܼ
ܓܲܢܵܒܘܼܬܵܐ، ܓܢܘܼܒܘܼܬܵܐ، ܓܢܘܼܒܝܵܐ سرقت. — کردن ܓܢܵܒܵܐ دزدیدن.

دزدیدن — — ܕܲܢ
ܓܢܵܒܵܐ ܝܲܢ ܓܢܵܒܝܼܐ. ܐܢܫ بعضی اشخاص سال خود را میدزدند ܡܲܟܡܵܐ ܐ̱ܢܵܫܹ̈ܐ ܟܹܐ ܓܢܒܝܼ ܫܢܝܼܗܘܿܢ.

دزدیده — — ܕܹܗ
ܓܢܝܼܒܵܐ دزدبرده.

دزغاله ـ ܓܕܝܐ ܙܥܘܪܐ دژغاله

ܘܥܢܙܐ ؛ ܥܢܙܐ .

دژ ـ ܕܶܙ

ܩܠܥܐ ، ܚܨܢܐ صرح ܡܓܕܠܐ حصن ܚܨܢܐ

قصر . ـ بان ܢܛܘܪ ܩܠܥܐ ܐܘ ܢܛܘܪ ܕܩܠܥܐ .

ـ بانی ܢܛܘܪܘܬ ܕܩܠܥܐ . ܢܛܘܪܘܬ ܩܠܥܐ .

دژ ـ ܕܶܙ

ܫܩܐ . ـ خیم ܕܫܩ ܫܩܐ .

دژم ـ ܕܶܙܡ

ܡܥܝܩܐ ܐܘ ܥܨܝܒܐ ، ܥܩܝܩܐ دژمناك .

دژمان ـ ܕܶܙܡܢ

ܐܣܦ ܐܣف ܟܡܝܪܘܬܐ دریغ .

دژن ـ ܕܶܙܢ

ܥܣܝܩܐ ، ܥܣܩܘܬܐ تند ܫܪܝܪܐ تیز

ܚܪܝܦܐ کس ܪܘܚܐ اذفر .

دژهخت ـ ܕܶܙܗܘܟܬ

ܟܘܪܗܢܐ .

دست ـ ܕܶܣܬ

(1) ܐܝܕܐ ، ܝܕ (ܝܕܥܢܘܬܐ) ܐܝܟ ܫܡܫܐ

ܐܝܬ ܠܗ ܡܫܠܛܢܘܬܐ معانی ܡܫܡܠܝܢܘܬܐ

ܕܝܕܥܝܢ ܠܗ :

(2) ܢܘܒܐ . ܟܠܗ ܕܝܠܝ ܡܛܠ ܕܢܘܒܐ .

ـ من است ܢܘܒܐ ܕܝܠܝ ܗܝ . چهار ـ بازی

کردیم ܡܛܠ ܐܪܒܥ ܟܪܟܐ .

(3) ܝܕܥܬܐ ، ܕܐܝܕܐ ، ܡܗܝܪܘܬܐ مهارت

ܕܝܕܥܬܐ . من در این کار دستی ندارم ܐܢܐ

ܠܝܬ ܠܝ ܡܗܝܪܘܬܐ ܒܐܝܕܐ ܒܗܢܐ

ܥܒܕܐ .

(4) ܚܝܠܐ ܡܫܠܛܢܘܬܐ قدرت ܐܝܕܐ ܕܐܠܗܐ .

ܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒܐ دست خدا ، دست دشمن .

(5) ܓܒܐ ، ܓܢܒܐ ، ܣܛܪܐ پهلو ، جنب

جناح ، کنار ، طرف ܓܒ ܝܡܐ کنار دریا ، ساحل

ܓܒ ܐܘܪܚܐ پهلوی راه ، راه رو . ܐܝܕܐ

ܕܝܡܝܢܐ ، ܕܣܡܠܐ دست راست ، چپ .

(6) ܡܫܘܬܦܘܬܐ دخالت ܐܝܕܐ . او هم

در این کار دستی داشت ܐܦ ܗܘ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ

ܐܝܕܐ ܒܗ ܡܫܘܬܦܘܬܐ ܒܗܢܐ ܥܒܕܐ .

(7) ܡܨܥܝܘܬܐ وساطت ، ܒܝܕ توسط این

کار بدست ܫܠܡ انجام یافت ܗܢܐ ܥܒܕܐ

ܐܬܓܡܪ ܒܡܨܥܝܘܬܐ ܒܐܝܕܐ ܕܝܠܗ ܫܠܡ .

(8) ܦܘܪܨܐ فرصت ܦܘܪܨܬܐ مجال ܟܪ

کارها ـ ندادند که بخدمت برسیم ܦܘܪܨܬܐ ܠܐ

ܝܗܒܘ ܠܢ ܐܝܕܐ ܒܗ ܦܘܪܨܐ ܕܢܥܒܕ

ܬܫܡܫܬܐ .

(9) ܡܘܬܪܢܘܬܐ منفعت سود . ـ آویز

(1) ܡܣܟܐ سند ، تمسك ، قبض .

(2) ܥܠܬܐ ، ܡܥܠܬܐ بهانه ـ آس ܕܪܚܝܐ

ܕܐܝܕܐ . ـ ابرنجن ܫܘܫܪܐ . ـ اره ܡܣܪܐ

ܕܐܝܕܐ . ـ افزار ܡܐܢܐ ܕܐܝܕܐ ، ܡܐܢܐ

ܕܐܝܕܐ اسباب دستی . ـ باز ܚܟܝܡ ܐܝܕܐ

ܡܗܝܪ ܐܝܕܐ سخی . ܐܦ ܡܗܝܪ ܐܝܕܐ

تردست . ـ بند ܐܣܘܪܐ ، ܫܘܫܪܐ ابرنجن

ܐܦ ܩܘܦܣܐ نخو ، دستبند محبوسین .

ـ پاچگی ܡܫܓܫܢܘܬܐ ، ܫܓܘܫܝܐ ܕܐܝܕܐ

ܘܪܓܠܐ . ـ پاچه ܡܫܓܫܢܐ . ـ پخت

ܡܘܒܠܐ ܐܝܕܐ . این غذا ـ پخت کیست ܗܢܐ

ܡܐܟܘܠܬܐ ܡܘܒܠܐ ܐܝܕܐ ܕܡܢܝܢ ܗܘ .

ـ باف ܙܩܘܪ ܐܝܕܐ . ـ بوسی ܢܘܫܩ ܐܝܕܐ .

ـ بدست ܡܢ ܐܝܕܐ ܠܐܝܕܐ . ـ پناه ܓܒܝܢ

ܐܝܕܐ دستکش . ـ تنگ ܐܠܝܨ ܐܝܕܐ .

ܣܢܝܩܐ ، ܡܣܟܢܐ . ـ تنگی ܐܠܝܨܘܬ

ܐܝܼܕܵܐ ، ܫܘܼܠܛܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܠܛܵܢܘܼܬܵܐ . — خط ܟܬ݂ܝܼܒ݂ܬ݂ ܐܝܼܕܵܐ ، ܟܬ݂ܝܼܒ݂ܘܼܬܵܐ ، ܪܲܫܡܵܐ خطی ܐܵܘ ܦܘܼܩܕܵܢܘܼܬܵܐ . ܦܘܼܪܡܵܢܵܐ فرمان ، حکم . — خط همایونی ܦܘܼܩܕܵܢܘܼܬܵܐ ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ . — خوان ܣܘܼܦ݂ دستار . — دس ܟܬܘܿܒ݂ ܐܝܼܕܵܐ . — رنج ܥܲܡܠܵܐ ܕܐܝܼܕܵܐ ، ܐܲܓ݂ܪܵܐ اجر . — سنگ ܩܲܠܥܵܐ فلاخن ܐܵܘ سنگ قلاب . — شوی ܡܫܝܼܓ݂ܘܼܬܵܐ ، ܡܵܐܢܵܐ ܕܥܲܠܘܼܗ ܚܠܝܼܠܝܼ ܐܝܼܕܹ̈ܐ ، ܠܲܓܲܢܬܵܐ لگن . — فروش ܙܒ݂ܘܿܢܵܐ ܗ . ܕ ܡܙܲܒ݂ܢܵܢܵܐ ܦܲܬܫܵܐ دوره گرد . — فروشی ܙܒ݂ܘܿܢܘܼܬܵܐ . — کار ܦܘܼܠܚܵܢ ܐܝܼܕܵܐ . — کش ܟܬܵܒ݂ ܐܝܼܕܵܐ . — کوتا ܟܪܝܼܐ ܐܝܼܕܵܐ ܗ . ܕ ܡܚܝܼܠܵܐ ، ܟܠܵܐ ܡܲܟܬܵܢܹܐ . — گیر ܡܫܲܒ݂ܝܵܢܵܐ ، ܫܒ݂ܝܵܐ سبی ܐܲܣܝܼܪܵܐ اسیر ܐܵܘ ܡܲܩܒ݂ܠܵܐ ، ܦܘܼܪܡܵܝܵܐ درك کرده ، فهمیده . — گیر کردن ܫܒ݂ܵܝܵܐ . — گیری ܫܒ݂ܝܼܬܵܐ ، ܫܘܼܒ݂ܠܵܐ . — گیره ܐܲܣܬܵܐ ܕܐ ܕܐܲܣܬܵܐ ، ܐܲܣܬܘܼܬܵܐ دسته . — مال ܡܫܘܼܪܵܐ ، ܡܫܝܼܚܘܼܬܵܐ ، ܐܲܠܡܵܢܵܐ حوله ܦܘܼܪܵܐ سفره . — مالی ܡܫܝܼܚܘܼܬܵܐ ܓܫܘܼܫܘܼܬܵܐ پرماس . ܓܫܘܼܫܘܼܬܵܐ ܡܫܝܼܚܘܼܬܵܐ . — مالی کردن ܡܫܵܚܵܐ ، ܓܫܵܫܵܐ پرماسیدن . — مزد ܐܲܓ݂ܪܵܐ . — نشان ܛܘܼܦ݂ܣ ܐܝܼܕܵܐ . — نمار ܫܲܒ݂ܚܘܼܬܵܐ ܕܒܲܬܪ ܡܵܟ݂ܠ ܠܲܚܡܵܐ . — وپا ܐܝܼܕܵܐ ܐܲܩܠܹ̈ܐ ، ܐܵܘ ܟܘܼܠܗܘܿܢ ، ܟܲܠܟܘܼܬܵܐ . — و پا زدن ܡܚܵܐ ܐܝܼܕܵܐ ܐܲܩܠܹ̈ܐ ، ܓܠܘܼܫܵܐ . بی — وپا ܕܠܵܐ ܐܝܼܕܵܐ ܐܲܩܠܹ̈ܐ ، ܠܵܐ ܟܲܫܝܼܪܵܐ . — یاب ܐܲܫܟ݂ܵܚܵܐ ܠܐܝܼܕܵܐ ، ܡܫܲܟ݂ܚܵܢܵܐ ܐܵܘ دست یافت . — یار ܡܥܲܕܪܵܢܵܐ ، ܡܥܲܕܪܵܢܵܐ . — یاری ܥܘܼܕܪܵܢܵܐ مساعدت ܐܝܼܕܵܐ یاری ܡܥܲܕܪܵܢܘܼܬܵܐ کمك . — یافت ܟܘܼܢܫܵܐ ܙܒ݂ܢܵܐ ، ܦܠܵܛܵܐ مجال ܦܘܼܪܨܵܐ فرصت ܐܵܘ ܢܸܨܚܵܢܵܐ ، ܙܟ݂ܘܼܬܵܐ تصرت پیروزی . ܥܘܼܘܵܕܵܐ ، ܡܲܨܠܚܵܢܘܼܬܵܐ کامیابی .

دستار — ܕܲܣܬܵܪ

(1) ܡܲܪܦܘܼܬܵܐ ، ܟܘܼܦܝܼܬܵܐ ، ܟܘܼܡܟܘܼܬܵܐ عمامه . (2) ܐܘܼܪܵܪܵܐ ، ܡܲܟܣܝܼܬܵܐ دستمال ܐܲܠܡܵܢܵܐ حوله ܦܘܼܪܵܐ سفره دستار خوان . — بند ܟܪܝܼܟ݂ܵܐ ܡܲܪܦܘܼܬܵܐ .

دستاق — — ܕ

ܚܒܘܼܫܝܵܐ حبس . — خانه ܒܲܝܬ ܚܒܘܼܫܝܵܐ محبس .

دستانه — — ܕ݂ܗ

ܦܫܘܼܪܬܵܐ ، ܦܪܲܓܠܵܐ تازیانه ܩܲܡܫܵܐ شلاق ، قمچی .

دستبرد — ܕܲܣܬ ܒܘܼܪܕ

ܚܛܘܼܦܝܵܐ ، ܓܢܘܼܒܝܵܐ . ܐܵܘ ܡܫܲܕܪܘܼܬ ܐܝܼܕܵܐ ܒܐܝܼܕܵܐ ܒܝܲܕܵܐ . — زدن ܚܛܵܦܵܐ ܒܩܵܠܵܐ ܒܥܲܛܝܼܪܵܐ ܠܵܐ ܒܝܲܕܥܵܐ ، ܓܢܵܒ݂ܵܐ .

دستك — ܕܲܣܬܲܟ

(1) ܐܝܼܕܵܐ ܙܥܘܿܪܬܵܐ .

(2) ܐܘܼܨܵܪܵܐ ܒܪܵܟ݂ܵܐ چپه . — زدن ܢܩܵܫܵܐ ܒܪܵܟ݂ܵܐ ، ܡܚܵܐ ܒܪܵܟ݂ܵܐ .

(3) ܣܡܵܟ݂ܵܐ تکیه ، پشتی .

دستگاه — ܕܲܣܬ ܓܵܗ

(1) ܡܵܐܢܵܐ آلت ، ܡܵܐܢܹ̈ܐ اسباب .

(2) ܒܲܝܬ ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ کارخانه .

(3) ܥܘܼܒܵܕܵܐ ساخت .

(4) ܛܘܼܟ݂ܣܵܐ ترتیب .

(5) ܚܲܝܠܵܐ . ܚܲܝܠܬܵܢܘܼܬܵܐ قوه نیرو .

(6) ܥܘܼܬܪܵܐ ثروت . — بافندگی ܡܲܥܒ݂ܕܵܢܘܼܬܵܐ ܡܵܐܢܵܐ ܕܙܩܘܿܪܘܼܬܵܐ . — خراطی ܓܘܼܠܵܠܵܐ . — رنگریزی ܡܲܨܒ݂ܥܵܢܘܼܬܵܐ ، ܒܲܝܬ ܨܘܼܒ݂ܥܵܐ .

دستنبو (ی) — ܕܲܣܬܲܢܒܘܿ

ܬܲܦܘܼܚܵܐ .

دستور — ܕܣܬܘܪ

(1) ܡܦܩܕܢܘܬܐ ، ܦܘܩܕܢܐ امر — های اخلاقی ܡܦܩܕܢܘܝܬܐ ܐܝܬܝܩܝܐ . مطابق — شما عمل کردم ܥܒܕܠܝ ܠܦܘܬ ܦܘܩܕܢܘܟ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܘܟ .

(2) ܐܘܪܚܐ ، ܙܢܐ راه طرز ، طریق — درست کردن غذا ܐܘܪܚܐ ܝܢ ܙܢܐ ܕܬܘܩܢܐ ܝܢ ܕܬܘܩܢ ܡܐܟܘܠܬܐ .

(3) — زبان ܬܘܩܢ ܡܡܠܠܐ ܝܢܝ ܓܪܡܡܛܝܩܝ .

(4) ܡܣܘܟܬܐ اماله .

(5) ܦܣܣܐ اجازه .

(6) ܣܘܢܗܕܘܣ . — جلسه ܣܘܢܗܕܘܣ ܡܬܟܢܫܐ ܗܘ ܡܢܝܢܐ ܕܦܝܫܐ ܡܢܗ ܣܘܢܗܕܘܣ ܝܢ ܬܘܣܦܬܐ ܠܡܥܒܕܐ ܒܗܘ ܡܬܟܢܫܐ . — دادن ܦܣܣܐ . — العمل ܦܘܩܕܢܝ ܐܝܟ ܐܡܝܪܐ ܗ . ܕ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܡܝܪܘܬܐ ܕܐܝܟ ܡܢܝܢܐ مطابق — العمل طبیب ܠܦܘܬ ܦܘܩܕܢܝ ܐܝܟ ܕܐܡܝܪܐ ܕܐܣܝܐ . دساتیر ܡܦܩܕܢܘܝܬܐ ، ܦܘܩܕܢܐ̈ .

دستوری — — ܝܐ

ܕܬܘܩܢ ܡܡܠܠܐ ، ܓܪܡܡܛܝܩܝܬܐ صرف و نحوی .

دسته — ܕܣܬܗ

(1) ܐܣܬܐ ܝܢ ܐܣܬܐ ، ܩܬܬܐ ، ܐܝܕܐ دستگیره . ܗ . ܕ ܡܐܝܕ ܐܝܕܐ ܕܡܐܢܐ . — شمشیر ܐܣܬܐ ܕܣܝܦܐ . — هاون ܐܝܕܐ ܕܡܕܘܟܬܐ ܗ . ܕ ܡܕܒܚܐ . — دار ܡܪܐ ܕܐܣܬܐ ܝܢ ܐܣܬܐ .

(2) ܡܐܣܘܪܬܐ ، ܟܦܐ ، ܓܘܪܐ . — کل ܟܦܐ ܕܘܪܕܐ . یك — چوب ܚܕ ܓܘܪܐ ܝܢ ܚܒܠܐ ܡܐܣܘܪܬܐ ܕܩܝܣܐ ܗ . ܕ ܚܕ ܚܒܠܐ ܕܩܝܣܐ̈ .

(3) ܟܢܫܐ ، ܓܘܕܐ ، ܚܘܠܐ ، ܓܘܠܬܐ ܕܒܐ ، ܣܝܥܬܐ ، ܬܓܡܐ . یك — اشخاص ܚܕ ܟܢܫܐ ܕܐܢܫܐ . یك — خوانندگان ܚܕ ܓܘܕܐ ܕܙܡܪܐ یك — راهزن ܚܕ ܚܘܠܐ ܕܓܝܣܐ یك — گرگ ܚܕ ܓܘܠܬܐ ܕܕܐܒܐ . یك — کبوتر ܚܕ ܟܘܪܐ ܕܝܘܢܐ . — دسته ܣܝܥܬܐ ܣܝܥܬܐ ، ܓܘܕܐ ، ܓܘܕܐ ، ܬܓܡܐ ܬܓܡܐ طبقه طبقه . — کردن ܦܠܓ ܠܓܘܕܐ ، ܣܝܥܬܐ ، ܬܓܡܐ . ܐܦ— ܦܠܓ ܡܐܣܘܪܐ ، ܓܘܕܐ ، ܟܘܪܐ . — بندی ܬܘܩܢ ܓܘܕܐ ، ܬܘܩܢ ܬܓܡܐ طبقه بندی .

دستی — ܕܣܬܝ

ܕܐܝܕܐ . کار — ܦܘܠܚܢܐ ܕܐܝܕܐ . چوب — ܚܘܛܪܐ ܕܐܝܕܐ .

دستینه — — ܢܝܗ

ܣܝܡܐ ܨܒܬܐ ܝܢ ܫܘܪܐ ܕܐܝܕܐ زینت دستی .

دسکره — ܕܣܟܪܗ

ܚܣܢܐ حصن ، ܩܨܪܐ قصر ܐܘ ܡܕܝܢܬܐ .

دسم — ܕܣܡ دسومت

ܕܗܢܐ ، ܬܪܒܐ پیه ܫܚܡܐ شحم ، ܡܫܚܫܐ چربی .

دسیسه — ܕܣܝܣܗ

ܡܬܦܪܣܢܘܬܐ ، ܚܒܠܘܬ ܐܪܥܐ . — کار ܡܬܦܪܣܢܐ ܚܒܠ ܐܪܥܐ . — کردن ܣܟܠܐ ܐܪܥܐ .

دسیم — — ܡ

ܡܪܐ ܕܗܢܐ ، ܬܪܒܢܐ . پیه‌دار ܫܚܡܐ شحیم .

دشبل — ܕܫܒܠ

ܡܘܟܪܐ ، ܛܝܪܬܐ خیاوك ܥܢܕܐ غده .

دشت — ܕܲܫܬ

(1) ܕܫܬܐ . ܫܦܝܠܐ جلگه (ܕܫܬܐ)
ܐܦ ܦܩܥܐ، ܒܪܝܐ . — بان ܢܛܪܐ ܕܕܫܬܐ .
(2) ܕܫܢܐ، ܕܫܢܐ، ܡܘܗܒܬܐ موهوبه
داشن . — دادن ܝܗܒܐ ܕܫܢܐ، ܕܫܢܐ،
ܝܗܒܐ ܕܫܢܐ . — کردن ܥܒܕܐ ܕܫܢܐ، ܕܫܢܐ .

دشتان — ܕܲܫܬܵܢ

ܕܕܫܬܢܝܬܐ ܗ . ܕ ܐܢܬܬܐ ܐܝܟ ܕܕܫܬܢܝܬܐ
ܕܕܫܬܢܝܬܐ حائضه .

دشتی — — ܝ

ܕܫܬܢܝܐ، ܕܕܫܬܐ .

دشتیاد — ܕܫܬܝܐܕ

ܡܟܠܟܠܢܘܬܐ، ܡܟܠܟܠ ܒܟܢܐ، ܐܟܠܩܪܨܐ
بدگویی ، غیبت .

دشمن — ܕܘܫܡܢ

ܣܢܝܐ، ܒܥܠܕܒܒܐ، ܒܥܠܕܒܒܐ خصم ، محارب ،
عدو . ܐܦ ܒܥܠܕܒܒܐ، ܡܒܥܠܕܒܒܐ .
— داشتن ܗܘܐ، ܗܘܐ ܒܥܠܕܒܒܐ . — شدن
ܗܘܐ ܣܢܝܐ، ܒܥܠܕܒܒܐ . — کردن ܥܒܕܐ
ܣܢܝܐ . . . — انه ܒܥܠܕܒܒܐܝܬ، ܣܢܝܐܝܬ
ܐܝܟ ܣܢܝܐ .

دشمنی — — ܝ

ܣܢܝܘܬܐ، ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ، ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ
خصومت ، عداوت .

دشنام — ܕܘܫܢܐܡ

ܨܘܚܝܐ، ܨܘܚܝܬܐ، ܟܠܡܐ ܒܝܫܐ فحش
— دادن ، گفتن ܨܘܚܝܐ، ܨܘܚܝܐ .

دشنه — ܕܲܫܢܗ

ܣܟܝܢܐ خنجر .

دشوار — ܕܘܫܘܐܪ

ܥܣܩܐ، ܥܣܩܐ مشگل ܥܣܩܐ ܩܫܝܐ
سخت . — کردن ܥܒܕܐ ܥܣܩܐ، ܥܒܕܐ
ܥܣܩܐ . — شدن ܗܘܐ ܥܣܩܐ . — گیر ܠܐ
ܡܬܦܬܟܢܐ ܠܐ ܡܬܦܬܟܢܐ؛ ܩܫܝܐ . — گیری
ܩܫܝܘܬܐ، ܠܐ ܡܬܦܬܟܢܘܬܐ .

دشواری — — ܝ

ܥܣܩܘܬܐ، ܥܣܩܘܬܐ اشکال ܩܫܝܘܬܐ
سختی .

دعاء — ܕܘܥܐ

ܨܠܘܬܐ . ادعیه ܨܠܘܬܐ . — کردن ܨܠܝܐ
دعاء خواندن ܨܠܝܐ ܨܠܘܬܐ . — خوان
ܡܨܠܝܢܐ؛ ܐܝܢܐ ܕܨܠܝܐ ܨܠܘܬܐ . — گفتن
ܒܪܟܐ، ܡܠܟܐ ܕܒܪܟܬܐ ܗܘ ܕ ܐܝܢܐ .
— نویس ܟܬܒܐ ܨܠܘܬܐ، ܟܬܒ ܩܡܝܥܐ
تعویه نویس .

دعائی — — ܝ

ܨܠܘܬܢܝܐ دعائیه ܨܠܘܬܢܝܬܐ .

دعوا — ܕܥܘܐ

ܗܪܝܐ، ܡܨܘܝܬܐ، ܘܟܘܚܐ، ܡܨܘܝܬܐ
نزاع . ܢܨܝܐ تنازع ܡܬܢܨܝܢܐ تجادل ،
ܡܬܢܨܝܢܘܬܐ مجادله ܚܪܝܢܐ مشاجره ܐܦ
ܕܝܢܐ ܕܝܢܐ دعوی . — کردن ܡܬܢܨܝܐ
ܘܟܘܚܐ، ܕܝܢܐ، ܥܒܕܐ ܚܪܝܢܐ ܐܦ ܕܝܢܐ
ܕܝܢܐ . دعوی کردن .

دعوت — ܕܥܘܬ

ܙܡܝܢܘܬܐ، ܩܪܝܬܐ . — کردن ܙܡܝܢܐ،
ܩܪܝܐ . — داشتن ܗܘܐ ܡܙܡܢܐ ܐܝܟ ܩܪܝܐ .
— نامه ܐܓܪܬܐ ܡܙܡܢܢܝܬܐ، ܩܪܝܬܐ .

دعوى ـ ܕܥܘܐ

ܒܥܠܘܬ ܕܝܢܐ ܗ . ܕ ܒܥܬܐ ܕܝܢܐ ܠܐܓܪܐ ܒܕܝܢܐ . ـ كردن ܒܥܐ ܕܝܢܐ .

دغا ـ ܕܓܠܐ دخل

ܢܟܠܐ ، ܡܛܥܝܢܘܬܐ . ܟܐ ܬܪܝܨܘܬܐ ܕܐܢܫܐ ܒܝܬ ܐܝܣܪܐ . ܢܟܠܘܬܐ دغايا دغل بازى ، دغل . ܢܟܠܢܝܬܐ ܕܥܝܢܐ ܠܐܝܕܐ . فريب ، گول . ـ باز يا دخل باز ܢܟܠܬܢܐ ܢܟܠܐ . ـ بازى ، دخل بازى ، دخل دغا . ܢܟܠܘܬܐ ، ܢܟܠܬܢܘܬܐ ، ܢܟܠܢܝܬܐ ، ܕܥܝܢܐ ܠܐܝܕܐ .

دغدغان ـ ܕܓܕܓܢ

ܡܕܓܕܓܢܘܬܐ ، تخ ، گزنه ܝܕ ܠܝܟܢܐ .

دغدغه ـ ـ ܓܢܗ

ܕܚܠܐ ، ܕܚܘܠܬܐ ، ܡܬܟܪܟܢܘܬܐ سراسيمى ، درهمى ، ܕܚܘܠܬܐ ترس . ـ خاطر ܕܚܠܬܐ ܕܠܒܐ ، ܕܠܒܐ ܡܬܟܪܟܢܐ .

دغدغه ـ ܓܓ ܓܓܗ

ܣܘܟܟܐ ، ܓܓܓܘܬܐ غلغلك ܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܣܘܟܟܐ ܘܣܘܟܟܐ ܕܓܐ ܐܚܪܢܐ ܡܘܕܥܐ معنى .

دف ـ ܕܦ

ܛܒܠܐ ، ܛܒܠܐ طبل ، تنبور ܛܒܠܘܢܐ . ܛܒܠܐ تبيره ، ܕܗܘܠܐ دهل ، ܢܩܪܬܐ كوس ܕܝܢܐ نقاره ܗ . ܕ ܛܒܠܐ ܡܛܒܠܐ طبل چهار گوش . ـ زدن ܡܚܐ ܒܛܒܠܐ .

دفاع ـ ܕܦܥ

ܡܦܩܢܘܬܐ ، ܢܛܘܪܘܬ ܢܦܫܐ ܐܦ ܡܕܚܝܢܘܬܐ ، ܡܕܚܝܢܘܬܐ دفع ـ كردن ܡܦܩܢܐ ، ܢܛܪܐ ܢܦܫܗ . ـ نفس يا از خود ܡܦܩܢܐ ܢܦܫܐ ܝܢ ܡܦܩܢܐ ܢܦܫܗ .

دفاعى ـ ـ ܥܝܐ

ܡܦܩܢܝܐ .

دفتر ـ ܕܦܬܪ

ܟܘܢܫܐ ܗ . ܕ ܐܓܪܬܐ ܟܪܝܟܐ ܕܟܘܢܫܐ ܕܟܝܬܒܐ ܟܬܝܒܬܐ ، ܐܦ ܟܬܝܒܬܐ ܐܦ ܟܬܝܒܬܐ ܐܘ ܟܬܒܐ كتاب ، ܣܦܪܐ سفر ܡܓܠܬܐ مجله ، ܟܪܟܐ طومار ܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܡܠܐ ܐܚܪܢܝܬܐ ܕܓܐ ܡܢ ܐܚܪܢܐ ܠܐܘ ܡܘܕܥܢܐ معنى . ـ حساب ܟܘܢܫܐ ܚܘܫܒܢܐ . ـ يوميه ܟܘܢܫܐ ܝܘܡܝܐ ܐܘ ܝܘܡܢܝܐ روزنامه . ـ مشق ܟܘܢܫܐ ܕܝܘܠܦܢܐ . ـ ياد داشت ܟܘܢܫܐ ܕܥܘܗܕܢܐ ܝܢ ܫܢܬ ܕܥܘܗܕܢܐ سالنامه . ـ فهرست ܡܦܚܡܢܘܬܐ ܝܢ ܦܘܪܫܢܐ ܕܟܬܒܐ . ـ جزو ، جمع ܟܘܢܫܐ ܡܟܢܫܐ . ـ خانه ܒܝܬ ܟܘܢܫܐ ، ܒܝܬ ܟܬܒܐ . ـ دار ܢܛܪܐ ܚܘܫܒܢܐ محاسب . ـ دارى ܢܛܘܪܘܬ ܚܘܫܒܢܐ ܗ . ܕ ܢܛܘܪܘܬܐ ܕܟܘܢܫܐ ܕܚܘܫܒܢܐ . ـ چه ܟܘܢܫܘܢܐ ، ܟܬܒܘܢܐ .

ܟܘܢܫܐ : ܫܡܐ ܟܘܢܫܐ ܐܝܬ ܠܗ ܐܦ ܡܘܕܥܢܐ ܕ جزوه ، كراسه ، مجله .

دفترى ـ ـ ܪܝܐ

ܕܟܘܢܫܐ ، ܕܒܝܬ ܟܘܢܫܐ . كار ـ ܦܘܠܚܢܐ ܕܒܝܬ ܟܘܢܫܐ .

دفته ـ ܕܦܬܗ دفتين

ܡܩܘܡܢܘܬܐ انگاره ܗ . ܕ ܡܩܡܘܬܐ ܝܢ ܡܚܝܢܘܬܐ ܕܥܡܪܐ ܐܘ ܟܘܠܐ چرخ خراطى .

دفر — ܕܦܪ

ܙܘܪܐ ܗܘܐ ܒܣܡܐ ، ܙܘܪܐ اذفر .

دفع — ܕܦܥ

ܡܕܚܝܢܘܬܐ ، ܕܚܝܐ . ܗܘܦܟܐ تخليه ܡܕܚܝܢܐ طرد ܡܫܘܚܪܢܘܬܐ تأجيل . ܟܠܝܬܐ تعويق ܕܚܝܐ رد . ـ كردن .

(1) ܕܚܐ ، ܡܕܚܐ .

(2) ܕܚܝܐ ردكردن .

(3) ܟܠܝܐ تعويق انداختن .

(4) ܐܣܝܐ شفاء دادن .

(5) ܡܕܚܐ طردكردن ، ܦܘܟܝܐ . . . ـ شدن ܗܘܐ ܡܕܚܝܐ ، ܕܚܝܐ ܡܕܚܝܐ ܗܘܐ ܡܕܚܝܐ . . . . . ـ بلا ܕܚܝܐ ܒܥܒܪܐ . ـ خطر ܕܚܝܐ ܡܚܫܐ . ـ عفونت ܕܚܝܐ ܡܕܚܝܢܘܬܐ . ـ اجنه ܕܚܝܐ ܡܢ ܡܕܚܝܢܘܬ ܫܐܕܐ ܡܢ ܡܕܚܝܢܘܬܐ . ـ اجانب ܡܕܚܝܢܘܬ ܢܘܟܪܝܐ ܡܢ ܡܕܚܝܢܐ ܕܢܘܟܪܝܐ . ـ الوقت ܟܠܝܐ ܙܒܢܐ .

دفعه — ܕܦܥܬܐ   دفعة

ܙܒܢܐ ، ܟܪܬܐ دفعات ܙܒܢܐ ܙܒܢܬܐ . يك ـ ܚܕ ܙܒܢܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܚܕ . ܚܕܐ ܟܪܬܐ . ܐܦ ܡܚܕܐ ܗ . ܒ ܡܚܕܐ ܚܕܐ الساعه في الحال . ܒܚܕܐ . دفعةً دو ـ ܬܪܝܢ ܙܒܢܝܢ ، ܬܪܬܝܢ ܟܪܬܐ ܐܦ ܡܢ ܒܬܪ ܡܢ ܡܕܝܢ ، ܚܕ ܟܪܬܐ ܬܪܬܝܢ . سه ـ ܬܠܬܐ ܙܒܢܝܢ ܬܠܬ ܟܪܬܐ ܡܢ ܙܒܢܐ ܒܬܠܬ . چند ـ ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ، ܟܡܐ ܟܪܬܐ . چندين ـ ܙܒܢܬܐ ، ܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܐ .

دفق — ܕܦܩ

ܟܠܝܫܐ ، ܕܦܩܬܐ ، ܕܦܩܐ .

دفك — ܕܦܟ

ܕܒܝܬܐ ، ܗܘ ܡܐ ܕܡܕܡ ܗܘܐ ܢܫܢܐ ، ܗܘ ܡܐ ܕܫܩܠ ܕܡܕܡܝܢ . هدف مقصود . ܐܦ ܗܘ ܕܡܕܡ ܡܚܝܠ ܢܫܢܐ نشانه ، نشانگاه .

دفن — ܕܦܢ

ܩܒܘܪܐ ، ܩܒܘܪܬܐ تدفين ܡܩܒܘܪܢܐ ، ܡܩܒܪܢܘܬܐ . ـ كردن ܩܒܪܐ ، ܡܩܒܪܐ .

دفين — ܕܦܝܢ

ܩܒܝܪܐ ، ܡܩܒܪܐ .

دفينه — ـ ܬܗ

ܡܩܒܪܐ ، ܡܛܡܪܐ ܡܩܒܪܐ ، ܓܙܐ ܩܒܝܪܐ . دفائن ܡܛܡܪܐ .

دق — ܕܩ

(1) ܕܩܘܩܐ ، ܕܩܩܢܘܬܐ . ـ كردن ܕܩܩܐ ، ܕܩܩܝܐ .

(2) ܛܪܝܐ ، ܛܪܩܢܘܬܐ ، ܛܪܩܝܢܘܬܐ گدايي .

(3) ܡܩܒܠܢܘܬܐ ܡܢ ܕܩܘܩܐ .

دق — ܕܩ

(1) ܡܕܩܕܩܢܘܬܐ .

(2) ܡܕܩܩܐ . تب ـ ܐܫܬܐ ܡܢ ܡܕܩܕܩܢܘܬܐ ܡܕܩܕܩܢܘܬܐ . ـ دل ܡܕܩܩ ܠܒܐ .

دقاق — ܕܩܐܩ

ܡܕܩܝܐ ܕܡܥܝܐ ܡܢ ܡܥܝܢܐ معاء دقاق .

دقت — ܕܩܬ

(1) ܚܬܝܬܘܬܐ ، ܚܦܝܛܘܬܐ . توجه ܒܚܝܠܐ اعتناء .

(2) ܚܬܝܬܘܬܐ صحت ، راستی .

(3) ܕܩܝܩܘܬܐ ܐܘ ܢܩܝܕܘܬܐ . نزاکت، رشاقت لطافت . ـ کردن ܥܒܕ ܢܩܝܕܘܬܐ ،
ܡܢܩܕܢܐ ܢܩܝܕܘܬܐ . با ـ ܢܩܝܕܐܝܬ ،
ܡܢܩܕܢܐܝܬ ، ܢܩܝܕܐܝܬ ، ܢܩܝܕܢܐܝܬ .
ـ گیر ܢܩܝܕܘܬܐ ܡܢܩܕܢܐ .

دقیق ـ ܕܩܝܩ

(1) ܕܩܝܩܐ ، ܢܩܝܕܐ . نکات ـ ܕܩܝܩܘܬܐ .
ܢܩܝܕܬܐ . او درکار خود خیلی ـ است ܗܘ
ܐܝܬܘܗܝ ܕܩܝܩܐ ܒܗ ܒܥܒܕܘܗܝ .
(2) ܡܢܩܕܢܐ ، ܢܩܝܕܘܬܐ باتوجه صحی .

دقیقانه ـ ـ ܐܝܬܗ

ܕܩܝܩܐܝܬ . ܡܢܩܕܢܐܝܬ ܢܩܝܕܐܝܬ .

دقیقه ـ ܕܩܝܩܬܐ

(1) ܕܩܝܩܐ . ـ شمار ܡܢܝܢ ܕܩܝܩܬܐ .
(2) ܕܩܝܩܐ ، ܢܩܝܕܐ دقیق ܒܐܝܕ ܫܘܠܛܢܐ
ܝܬܒܢܐ ܗܘ ܕܢܗܘܐ دقیق .

دك ـ ܕܟ

(1) ܕܝܫܐ ܝܢ ܕܝܫܐ سر .
(2) ܦܘܬܐ بهره ܫܘܠܛܢܐ نصیب .
(3) ܟܝܣܬܐ گدا ܟܝܣܘܬܐ گدایی . ـ ودهن
ܕܝܫܐ ܘܦܘܡܐ . ـ ودیم ܕܝܫܐ ܘܦܪܨܘܦܐ .

دکان ـ ܕܘܟܢ

ܚܢܘܬܐ دکاکین ܚܢܘܬܐ . ـ دار ܚܢܘܬܢܐ .
ـ داری ܚܢܘܬܢܘܬܐ .

دکتر ـ ܕܘܟܬܘܪ

ܐܣܝܐ پزشك ، طبیب ، حکیم .

دکلان ـ ـ ܟܠܢ

ܡܕܝܢܬܐ ، ܡܥܡܘܪܐ منزل ܒܝܬܐ ܝܢ ܕܘܟܬܐ
دوك .

دکمه ـ ـ ܩܘܡܐ تکمه

ܩܘܡܘܬܐ . ـ انداختن ܩܡܘܪܐ .

دکه ـ ܕܟ ܟܗ

(1) ܡܢ ܟܘܒܐ ، ܕܘܟܬܐ ܕܡܟܐ ܡܢ
ܕܘܟܐ ܐܝܟ ܡܟܐ ܗܘ ܡܟܢܐ ܡܟܢܘܬܐ . ܐܘ
ܗܘ ܒܕܘܟܬܐ ܡܥܕܝܢܘܬܐ ܝܢ ܚܢܘܬܐ دکان .
(2) ܣܡܟ تکه .

دکه ـ ܕܘܟܗ

ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ، ܒܝܬ ܟܠܝܐ زندان .

دگل ـ ܕܓܠ

ܩܠܥܐ ، ܐܣܛܘܢܐ . تیر ، تیرك کشتی .

دل ـ ܠܒ

ܠܒܐ قلب . ܐܦܢ ܢܦܫܐ ܐܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ
ܡܫܚܠܦܬܐ معانی مختلف ܒܠܫܢܐ ܠܒܝܐ .
(1) ܗܘܢܐ ، ܡܕܥܐ عقل خاطر هن .
(2) ܨܒܝܢܐ ، ܡܢ ܨܒܝܢܘܬܐ میل ، تمایل
ܝܢ ܠܝܬ ܠܝ ܠܒܐ ܠܨܒܝܢܐ . دل بازی ندارم .
(3) ܡܢܬܐ ܠܒܢܘܬܐ ܕܡܠܟܐ ܝܢ : ܠܒܐ
ܕܝܠܝ ، ܠܒܐ ܕܝܠܟ ، ܕܝܠܗ .
(4) ܐܢܫܐ ، ܕܒܝܬܐ . . . . . . اهل ـ
ܡܪܐ ܕܠܒܐ ܗ . ܕ ܠܒܢܐ ، ܕܠܒܐ ، ܡܪܚܡܢܐ .
با ـ و جان ܡܢ ܟܠ ܠܒܐ ، ܒܠܒܢܐܝܬ .
ـ و دماغ ܡܢ ܨܒܝܢܘܬܐ حوصله ، تمایل .
ـ دادن ܠܒܒܐ ، ܝܗܒ ܠܒܐ . جرأت دادن
تشویق کردن ܐܘ ܠܒܒܐ ، ܠܐܒܐ ܒܠܒܐ
عاشق شدن ، دل باختن . ܐܘ ܡܚܒܐ ܠܒܐ .

- آرا ܡܨܒܬܢܘܬܐ ، ܡܨܒܬܢܘܬܐ دلبر . - آرام
ܡܢܝܚܐ ܠܒܐ . - آزار ܡܟܐܒ ܠܒܐ ܡܟܐܒܢܐ
ܕܠܒܐ ܡܥܩܬܐ . - آزرده ܠܒܐ ܡܟܐܒܐ
ܠܒܐ ܡܥܩܐ . - آسا ܡܒܝܐܢܐ ܡܢܝܚܢܐ
تسلی بخش - تسلی آمیز . - آسایی ܡܒܝܐܢܘܬܐ
ܡܢܝܚܢܘܬܐ دلداری . - آسوده ܫܠܝܐ ܠܒܐ .
- افتاده ܢܦܝܠ ܠܒܐ . - باخته ܡܚܝܕܐ .
دل آشفته . - آویز ܡܫܒܩܢܐ . - بخواه
ܪܚܡܢܐ . اختیاری - پذیر ܡܩܒܠܐ ، ܡܩܒܠܢܐ
دل پسند . - تنگ ܥܩܝܩ ܠܒܐ ܐܘ ܥܩܘܒܐ
- تنگی ܥܩܝܩܘܬ ܠܒܐ . - خسته ܬܒܝܪ
ܠܒܐ . - خور ܥܩܝܪ ܠܒܐ ، ܥܩܝܪܐ . - خوری
ܥܩܝܪܘܬ ܠܒܐ ، ܥܩܝܪܘܬܐ رنجش . - خوش
ܒܣܝܡ ܠܒܐ ، ܚܕܝܐ ، ܦܨܝܚܐ . - خوشی
ܒܣܝܡܘܬ ܠܒܐ ، ܚܕܘܬܐ ܦܨܝܚܘܬܐ ܐܘ
ܡܒܣܡܢܘܬܐ ܠܒܢܐ . - درد ܟܐܒ ܠܒܐ . - ربا
ܫܠܘܦ ܠܒܐ . - ربایی ܫܠܘܦܘܬ ܠܒܐ .
- سخت ܩܫܐ ܠܒܐ . - سرد ܩܪܝܪ ܠܒܐ .
- سردی ܩܪܝܪܘܬ ܠܒܐ ܥܡ ܟܐ ܐܘ ܦܫܝܪ
ܩܛܥܐ ، ܦܫܝܪܘܬ ܩܛܥܐ نامید ، نامیدی .
- سوخته ܝܩܝܕ ܥܩܝܩ . - سوز ܡܚܡܨܢܐ
اشفاق انگیز . - سوزی ܡܚܡܨܢܘܬܐ
ܪܘܚܡܢܐ . - شکستگی ܬܒܝܪܘܬ ܠܒܐ ،
ܬܒܝܪܘܬ ܠܒܐ . - شکسته ܬܒܝܪ ܠܒܐ ،
ܬܒܝܪ ܠܒܐ دل خسته . - فروز ܡܢܗܪܢܐ .
- فریب ܓܢܒ ܠܒܐ ، ܫܠܘܦ ܠܒܐ . - فکار
ܟܐܒ ܠܒܐ ، ܡܟܐܒ ܚܫܝܫܐ . - فکاری
ܟܐܒܘܬ ܠܒܐ ، ܟܐܒܘܬ ܚܫܝܫܘܬܐ . - کش
ܢܓܕ ܠܒܐ . - گرم ܡܒܝܐܢܐ . - گرمی
ܡܒܝܐܢܘܬܐ . - واپس ܥܩܝܩ ܠܒܐ ، ܚܫܝܫ
ܠܒܐ . - واپسی ܥܩܝܩܘܬ ܠܒܐ ، ܚܫܝܫܘܬ
ܠܒܐ . ܡܒܝܢܐ ܕܒܝܬܐ ܡܩܕܡܝܐ ܠܒܝܬܐ .

دلاك - ܕܲܠܵܟ݂

(1) ܡܫܘܚܐ ، ܡܫܝܓܢܐ ܕܓܘܫܡܐ ܒܚܡܡܐ ، ܗܘ ܕܡܫܝܓ ܠܓܘܫܡܐ ܒܚܡܡܐ . ܡܣܪܩܢܐ .
(2) ܓܠܒܐ سلمانی ܓܲܠܵܒܵܐ حلاق .

دلاکی - - ܝ

ܓܠܒܘܬܐ ܕܡܫܘܚܐ ܕܒܚܡܡܐ . ܐܘ ܓܠܒܘܬܐ ܓܠܒܘܬܐ .

دلال - - ܠ

ܡܟܪܙܢܐ ܗ . ܒ ܡܙܒܢܢܐ ܕܗܒ ܡܙܒܢܢܐ ܘܡܟܪܙܢܐ . دلاله ܡܟܪܙܢܘܬܐ .

دلال - ܕܲ ܠܵܠ

ܢܓܘܪܘܬܐ ، ܢܓܪܐ عشوه گری ، طنازی .

دلالت - - ܬ

ܡܚܘܝܢܘܬܐ ، ܒܡܫܘܕܥܢܐ معنی ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܐܘ ܡܕܒܪܢܘܬܐ . هدایت ، ܡܚܘܝܢܘܬܐ . راه نمایی . - کردن ܡܫܘܕܥܐ ، ܡܚܘܝܐ ܐܘ ܡܕܒܪܐ ، ܕܒܪܐ ، ܡܚܘܝܐ ܠܘܪܚܐ ، ܒܕܝܠܐ . . . . ܐܚܐ ܡܥܒܪܢܐ ܡܫܘܕܥܐ ܠܗ ܠܗ ܠܐ ܡܙܕܕܩܢܘܬܐ . او را براه راست - کردم ܡܕܒܪܢܐ ܠܘܪܚܐ ܬܪܝܨܬܐ .

دلالی - ܕܲ ܠܵ ܠܝ

ܡܟܪܙܢܘܬܐ ، ܙܒܘܢܘܬܐ ܐܘ ܬܓܪܐ ܕܡܟܪܙܐ - کردن ܡܟܪܙܢܐ .

دلاور - ܕܠܐ ܘܪ

ܠܒܝܒܐ ، ܓܢܒܪܐ دلیر ܓܢܒܪܐ شجاع ܚܝܠܬܢܐ .

دلاوری - - ܝ

ܠܒܝܒܘܬܐ ، ܓܢܒܪܘܬܐ ، ܓܢܒܪܘܬܐ ، ܚܝܠܬܢܘܬܐ .

دلدل – ܕܘܿܠ ܕܘܿܠ

ܟܘܼܦܕܵܐ، ܕܩܘܼܒܠܬܵܐ خارپشت ܩܘܼܦܕܵܐ قنفذ .
ܐܦ ܕܩܘܼܒܠܬܵܐ ܡܢ ܚܘܼܕܵܐ ܕܓܡܠܵܐ شتر على .

دلس – ܕܸܠܣ دلست

ܚܘܼܫܟܵܐ، ܚܫܘܿܟܵܐ ܡܢ ܚܫܟܵܐ تاريكى ܚܫܟܵܐ
داج ، دجاء . ܚܫܘܼܟܬܵܐ ظلمت .

دلفين – ܕܘܿܠ ܦܝܼܢ

ܢܘܼܢܵܐ ܪܒܵܐ ܗ . ܕ ܕܘܿܠܦܝܼܢܵܐ، ܢܘܼܢܵܐ ܪܒܵܐ .

دلق – ܕܸܠܩ

ܟܬܝܼܢܬܵܐ ܟܠܝܼܬܵܐ، ܩܘܼܦܣܬܵܐ جبه ܟܬܝܼܢܬܵܐ
ܒܣܝܬܵܐ ܕܡܣܒܪܵܐ، ܟܣܝܼܬܵܐ، ܡܟܣܝܵܢܵܐ
عبا ، بالاپوش . – پوش ܠܒܝܫܵܐ ܕܟܬܝܼܢܬܵܐ .
ܐܦ ܟܘܼܡܝܵܐ ܡܢ ܩܢܘܿܢܵܐ .

دلق – ܕܵܠܵܩ

ܩܘܿܡܵܐ ܣܘܿܓ݂ܝ دله .

دلك – ܕܸܠܟ

ܟܬܘܼܦܬܵܐ، ܟܘܼܬܦܵܐ ماساج .

دلمه – ܕܵܠܡܵܗ

ܟܒܝܼܢܵܐ، ܡܠܝܼܚܵܐ، ܟܠ ܡܝܢܵܐ ܟܒܝܼܢܵܐ ܡܢ
ܩܘܼܠܝܼܬܵܐ . ܐܦ ܓܒܘܿܢܬܵܐ ܗ . ܕ ܟܒܝܼܬܵܐ
ܡܢ ܟܘܼܒܬܵܐ ܕܝܼܒܝܼܫܬܵܐ پنير تازه . – شدن
ܟܒܝܼܢܵܐ ܡܢ ܟܒܘܿܫܝܵܐ، ܡܠܝܼܚܘܼܬܵܐ . – غضروفى
ܟܒܝܼܢܵܐ ܦܫܘܼܫܵܐ، ܡܠܝܼܚܵܐ (ܕܓܪܓܪܘܿܡܵܐ) .

دلمه – ܕܘܿܠ ܡܵܗ

ܕܘܿܠܡܵܐ، ܢܘܼܢܵܐ ܟܣܝܵܐ ܡܢ ܟܝܢܵܐ ܦܘܼܪܢܵܐ .

دلو – ܕܸܠܘ

ܕܘܿܠܵܐ سطل ܐܦ ܚܕ ܡܢ ܡܕܠܘܼܝܵܐ، ܗܘܿ

ܒܝܬ ܡܘܼܦܬܵܐ ܣܘܿܓ݂ܝ برج .

دله – ܕܵܠܗ

ܩܘܿܡܵܐ، ܚܝܘܬܵܐ ܙܥܘܿܪܬܵܐ ܕܟܠܒܵܐ ܕܫܘܼܪܩܵܐ
ܦܪܢܓܠܝܵܐ ܡܢ ܒܩܝܢܵܐ . ܟܘܼܦܪܵܐ راسو .
ܙܒܘܼܢܬܵܐ ابن عرس ܐܦ ܦܪܝܵܐ، ܦܪܝܵܐ شره .
– دزد ܟܢܒ ܟܢܒܝܵܐ ܗ . ܕ ܟܢܒܵܐ ܕܡܟܢܒܝܵܢܵܐ
ܟܢܒܝܵܐ . – دزدى ܟܢܒܘܼܬ ܟܢܒܝܵܐ .

دلهات – ܕܸܠ ܗܵܬ

ܐܪܝܵܐ شير .

دلى – ܕܸܠܝ

ܠܸܒܵܐ، ܠܸܒܝܵܐ . ܠܸܒܢܵܝܵܐ قلبى .

دليجه – – ܟܸܝܓܹܗ

ܚܕ ܐܒܵܐ ܕܙܝܢܵܐ باز . ܕܩܘܪܟܘܿܢ . بازك
باشه ، ܕܙܗܒܵܐ شاه‌باز .

دلير – ܕܵܠܹܝܪ

ܙܢܝܼܪܵܐ، ܓܒܪܵܢܵܐ شجاع ܠܒܝܒܵܐ دلاور .
ܙܒܝܪܵܐ، ܚܝܠܬܵܐ . – انه ܙܢܝܼܪܐܝܬ
ܠܒܝܒܐܝܬ . . . .

دليرى – – ܪܵܐ

ܙܢܝܼܪܘܼܬܵܐ، ܓܒܪܢܘܼܬܵܐ، ܠܒܝܒܘܼܬܵܐ .

دليل – ܕܵܠܹܝܠ

(1) ܥܸܠܬܵܐ علت جهت ، سبب ܣܘܿܓ݂ܝ ܠܐܝܵܐ
ܚܘܼܝܵܬܵܐ برهان . بچه – ܗܵܘܵܐ ܡܘܼܚܒܵܐ
ܕܘܼܟ ܡܘܼܚܒܵܐ ܠܡܢܵܐ . به – ܒܥܸܠܬ، ܡܢ
ܥܸܠܬ . – آوردن ܡܗܝܼܪܵܐ ܡܢ ܡܚܘܼܝܵܐ ܡܢ
ܡܚܘܼܝܵܐ ܥܸܠܠܬܵܐ دلائل ، ادله ܥܸܠܠܬܵܐ
ܚܘܼܝܵܬܵܐ .
(2) ܡܕܒܪܵܢܵܐ . راه‌نما ܢܡܘܿܣ دليل راه تو باش
ܗܘܝ ܡܕܒܪܵܢܘܼܢ . ادلاء ܡܕܒܪܵܢܹ̈ܐ .

دم — ܕܵܡ

(1) ܢܸܫܡܬܵܐ ، ܢܲܦܫܵܐ نفس . — آخر ܢܸܫܡܬܵܐ ܐ̱ܚܪܵܝܬܵܐ .

(2) ܡܲܦܘܼܚܵܐ ، ܡܲܦܘܚܵܐ منفخ . — زرگری ܡܲܦܘܚܵܐ ܕܝܵܬܠܵܐ ، ܕܩܘܼܝܵܐ .

(3) ܩܲܠܝܼܠܵܐ ، ܫܥܬܵܐ ، ܫܥܬܐ آن ، لحظه — بدم ܡܸܢ ܫܥܬܵܐ ܠܫܥܬܵܐ . دما — ܩܲܠܝܼܠܵܐܝܼܬ ܐܝܼܡܲܢ ܕܝܼܡ . هر — ܟܠ ܫܥܬܵܐ ܟܠ ܩܲܠܝܼܠܵܐ . يك — ܚܕܵܐ ܫܥܬܵܐ . دمی — زدن ܢܫܵܡܵܐ . دم برآوردن ، نفس كشيدن ܐܘ̱ ܗܡܙܘܼܡܹܐ . حرف زدن ܐܘ̱ ܡܠܵܐ ، ܦܬܚܘܼܝܹܐ . — كردن ܡܲܚܡܘܼܨܹܐ خيساندن ، ܦܬܚܘܼܝܹܐ ܢܣܵܝܬ ، ܦܬܚܘܼܝܹܐ ܟܠܗܘܿܢ ܐܢܝ ܦܘܼܠܵܐ . — بخت ܒܥܝܼܠܵܐ ܟܠܗܘܿܢ .

(4) ܩܸܡܵܐ . بو ܪܹܝܚܵܐ .

(5) ܚܲܪܒܵܐ ، ܦܘܼܡܵܐ . — شمشير ܦܘܼܡܵܐ ܕܚܲܪܒܵܐ .

(6) ܣܝܼܪܵܐ ابت ، ܩܘܼܪܵܐ . باحور باحوراء ܗ . ܕ ܐܝܵܡܵܐ ܚܡܝܼܡܹܐ ܘܫܲܪܘܩܵܐ . — دار ، گیر ܩܵܢܝܵܐ . گرفتن ܗܘܵܐ ܩܵܢܝܵܐ . — ساز ܚܕܵܐ ܢܫܡܬܵܐ ، ܚܕ ܪܹܝܫܵܐ ܚܕ ܡܲܕܥܝܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܚܒܪܵܐ رفيق ܩܪܵܡܵܐ دوست . ܐܘ̱ ܡܐܘܢܝܵܐ ܐܢܝ دو صدای دم ساز ܐܩܝܼܡ ܩܵܠܹܐ ܡܐܘܢܝܹܐ . — سازی ܡܲܕܥܝܼܬܵܐ ، ܚܒܪܘܼܬܵܐ ، ܩܪܵܡܘܼܬܵܐ ܐܘ̱ ܐܘܝܘܼܬ ܩܵܠܹܐ . — گير ܚܕ ܪܹܝܫܵܐ ، ܗܘ ܕܐܵܚܹܕ ܪܹܝܫ ܐܢܵܫܹ̈ܐ . — گيرى ܚܕ ܪܹܝܫܘܼܬܵܐ .

دم — ܕܘܼܡܵܗ

ܥܘܼܪܒܵܐ ، ܠܚܘܼܕ ، ܥܕܵܡ . — دست ܥܕܵܡ ܐܝܼܕܵܐ ، ܬܚܘܼܬ ܐܝܼܕܵܐ . — در ܥܘܼܪܒܵܐ ܠܚܪܵܝܵܐ ، ܠܚܘܼܕ ܚܪܵܝܵܐ .

دم — ܕܵܡ

ܕܡܵܐ خون ܕܡܹܐ . دماء . — الاخوين . ܕܡ ܐܲܚ̈ܐ ، ܥܣܪܐ ܐܘ̱ خون سياوشان . ܚܕ ܓܢܣܵܐ

سفك — ܫܦܝܼܟ ܕܡܵܐ . نزف — ܐܲܪܝܸܥܬܵܐ ܕܡܵܐ (ܗܲܡܙܘܼܪܵܐ) خونريزى .

دم — ܕܘܼܡ

ܕܘܼܢܒܵܐ دمب (ܫܘܼܦܪܵܐ) . — تكان دادن ، جنبانيدن ܡܲܪܕܘܼܝܹܐ ܗ . ܕ ܡܲܪܗܘܼܛܹܐ ܕܘܼܢܒܵܐ ܐܢܝ ܟܠܒܵܐ ܕܟܝܼܢ ܠܡܲܪܝܹܗ . ܡܘܼܦ تبصبص . — باز ܡܪܗܛܒ ܕܘܼܢܒܹܗ ، ܡܪܗܛܢܹܐ ܦܘܼܪܟܲܢܹܐ مداهن . — بازى ܡܘܼܪܗܵܛ ܕܘܼܢܒܵܐ . دم لابه ܡܪܗܛܢܘܼܬܵܐ ، ܦܘܼܪ ܟܲܢܘܼܬܵܐ مداهنه . — بريده ܦܣܝܼܩ ܕܘܼܢܒܵܐ . — جنبانك ܡܲܪܗܛ ܕܘܼܢܒܹܗ ، ܚܕ ܛܲܝܪܵܐ دم سيچه . — دار ܡܵܪܵܐ ܕܘܼܢܒܵܐ . — دراز ܐܲܪܝܼܟ ܕܘܼܢܒܵܐ . — سياه ܚܕ ܐܟܘܵܐ ܕܪܘܼܫܵܐ ܕܟܹܐܢܵܐ . — كل ܡܩܘܼܛܵܐ . — كلفت ܥܒܝܼܛ ܕܘܼܢܒܵܐ ܡܠܟܹܐ . — گاه ܥܸܩܪ ܕܘܼܢܒܵܐ ܐܢܝ ܬܠܝܼܬܵܐ ، ܥܘܼܠܒܵܐ ܗ . ܕ ܬܠܝܼܬܵܐ ܕܛܲܝܪܵܐ .

دما — ܕܡܵܐ

(1) ܢܸܫܡܬܵܐ .

(2) ܩܪܝܼܒܬ ܩܘܼܫܵܐ ܐܢܝ ܫܲܒܝܼܫܘܼܬ ܢܸܫܡܬܵܐ (ܐܣܬܡܵܐ) ، ܥܩܘܼܬܵܐ تنگه نفس ، ضيق نفس . — ور ܒܥܹܐ ܩܘܼܫܵܐ ، ܫܲܒܝܼܫܵܐ ܢܸܫܡܬܵܐ . (ܐܣܬܡܵܝܵܐ) .

دمار — ܕܡܵܪ

(1) ܐܲܒܕܵܢܵܐ ، ܡܚܲܪܒܘܼܬܵܐ ، ܗܘܼܠܵܟܘܼܬܵܐ هلاكت .

(2) ܐܲܟܵܠܬܘܼܬܵܐ . ܬܒܵܥ ܕܡܵܐ . كينه‌جويى .

دماغ — ܕܡܵܓ

ܡܘܼܚܵܐ مغز ، مخ . — صغير ܡܘܼܚܵܐ ܙܥܘܿܪܵܐ . — كبير ܡܘܼܚܵܐ ܪܘܼܒܵܐ ، ܡܘܼܚܵܐ ܪܲܒܵܐ .

ورم – ܢܦܘܚܝܐ ܡܘܚܐ ، ܘܪܡܐ ܕܡܘܚܐ
(ܦܪܢܝܛܝܣ) . اغشیه – ܩܠܦܐ ܕܡܘܚܐ
(ܡܢܝܢܓܝܣ) . ورم اغشیه – ܢܦܘܚܝܬܐ ܕܝ
ܘܪܡܐ ܕܩܠܦܐ ܕܡܘܚܐ (ܡܢܝܢܓܝܛܝܣ)
جرم – ܓܘܫܡܐ ܕܝ ܡܓܙܐ ܕܡܘܚܐ .

دماغ – ܕܡܐܓ̰

(1) ܢܚܝܪܐ ، ܦܢܚܪܐ . بینی ، انف ܐܦـ
ܟܝܠܐܝܬ .
(2) ܟܘܒܪܐ ، ܝܩܪܐ ، ܫܒܗܪܘܬܐ ،
ܡܬܪܘܪܒܘܬܐ .
(3) ܡܙܓܠܢܝܘܬܐ . تمایل ، میل .
(4) ܚܫܝܫܘܬܐ . استعداد، شوق ܫܘܟܝܘܬܐ .
(5) ܕܪܓܝܘܬܐ ، ܦܪܢܣܘܬܐ حال . ܦܝܠ .
– این کار را ندارم ܗ . ܕ ܠܝܬ ܠܝ
ܡܙܓܠܢܝܘܬܐ ܠܐܗܐ ܟܘܦܠܐ ܝܢ ܠܝܬ ܠܝ
ܚܫܝܫܘܬܐ ܠܐܗܐ ܟܘܦܠܐ . – چاقی
ܡܙܠܚܝܘܬܐ . برخور ، انجاح ܡܕܠܚܝܘܬܐ .
– بالا گرفته ، دار ܡܬܪܡܝܐ ܡܬܪܘܪܒܢܐ .
متکبر ، دماغ باد دار .

دماغه – – ܓ̰ܝܗ

(1) ܢܚܝܪ ܛܘܪܐ ܗ . ܕ ܘܝܠܐ ܡܢ ܛܘܪܐ
خشکی ܕܐܟ̰ܠ ܒܝܡܐ . – امید صالح ܢܚܝܪ
ܛܘܪܐ ܕܣܒܪܐ ܛܒܐ .
(2) ܢܚܝܪ ܓܠܠܐ ܗ . ܕ ܡܠܟܬܐ ܐܢܓܠܝܬܐ
ܕܓܠܠܐ ، ܦܝܫܘܢ .

دماغی – ܕܡܐܓ̰ܝܐ

ܡܘܚܢܝܐ ، ܕܡܘܚܐ . شرایین – ܥܪ̈ܩܐ
ܡܘܚܢܝܐ ، ܥܪ̈ܩܐ ܕܡܘܚܐ .

دماغی – ܕܡܐܓ̰ܝܐ

ܢܚܝܪܢܝܐ ، ܕܢܚܝܪܐ . تو دماغی .

دمامه – ܕܡܐܡܗ

(1) ܕܘܗܠܐ دف ܛܒܠܐ . طبل ܕܘܗܠܐ
کوس .
(2) ܩܘܪܢܐ ، ܚܨܘܪܬܐ ، ܩܪܢܐ کرنا .

دمان – – ܢ

(1) ܙܒܢܐ زمان .
(2) ܦܘܠܚܐ ، ܠܓܒܝܢܐ ܢܬܢܐ . پیل –
ܦܝܠܐ ܠܓܒܝܢܐ .
(3) ܢܦܫܐ دمنده .

دمب – ܕܘܡܒ

ܕܘܢܒܐ دم .

دم پهن – ܕܡ ܦܗܢ

ܬܠܦܐ ܪܥܝܐ ، ܦܠܩܛܐ . انبر ܦܠܩܬܐ
کلبتان .

دمجا – ܕܡܓ̰ܐܝܐ دمه‌جا

ܟܘܣܪܐ ، ܪܫܘܬܐ رشوه .

دمدمه – ܕܡ ܕܡܝܗ

(1) ܪܢܢܘܬܐ ، ܓ̰ܝܪܐ قال مقال ، هیاهو .
(2) ܩܠܐ ܕܛܒܠܐ صدای طبل .
(3) ܢܟܝܠܘܬܐ ، ܢܟܠܢܘܬܐ ، ܡܢܟܠܢܘܬܐ
حیله ، حقه .
(4) ܟܘܠܘܬܐ شایعه ܛܒܒܘܬܐ اشتهار .

دمدمی – – ܡܝܐ دمدمی مزاج

(1) ܡܙܘܙܓܐ .
(2) ܕܠܐ ܨܒܝܢܐ . بی تصمیم ، ܕܠܐ ܨܒܘܬܐ
بی عزم . ܣܓܘܙܬܐ بوالهوس .

دمر – ܕܲܡܲܪ دمرو

ܡܲܚܪ̈ܒܵܢܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܟܪ̈ܝܗܐ ، ܠܘܝܬܐ ܚܘܝܫܬܐ ܚܕ ܢܟܝܐ ܟܐܪܬܐ ܕܡܘܬܐ ܐܝܟ ܟܪܝܗܬܐ ܕܠܗܘܬܐ ܘܚܕܝܪܘܬܐ .

دمش – ܕܲܡܸܫ

ܠܩܝܡܬܐ ، ܚܘܦܫܝܬܐ .

دمع – ܕܸܡܥܵܐ دمعة

ܕܡܥܬܐ اشك ܕܸܡ̈ܥܐ دموع .

دمغ – ܕܸܡܓ݂

ܠܘܩܒ ܡܘܚܐ ، ܟܘܪܬܐ ܕܡܘܚܐ .

دمل – ܕܘܼܡܲܠ

ܫܘܡܛܐ ܗ . ܕ ܟܘܫܪܐ ܠܐ ܟܟܝܠܐ ܐܝܟ ܠܐ ܚܠܝܬܐ . ܟܘܠܟܬܐ . طاول ܬܘܠܢܐ كورك . – جلدى ܫܘܡܛܐ ܕܓܠܕܐ . – خونى ܫܘܡܛܐ ܕܕܡܐ (ܗܡܘܪܘܝܕܣ) ܠܗ ܡܪܟܐ ܕܠܒܝܒܘܬ ܕܡܐ (ܗܡܘܪܘܝܕܐ) .

دمندان – ܕܲܡܢܕܲܐܢ

ܓܗܢܐ جهنم ، دوزخ .

دمنه – ܕܲܡܢܲܗ

ܟܝܠܐ ܫܡܐ ܗ . ܕ ܠܘܬܐ ܕܚܝܘܬܐ ܦܠܛܐ ܫܡܐ ܕܚܕ ܚܝܘܬܐ ܐܝܟ ܠܘܬܐ .

دموق – ܕܲܡܘܩ

ܠܚܝܡܐ ، ܚܕܬܐ (ܫܘܬܐ) .

دموكرات – ܕܹܡܘ ܩܪܐܛ

ܕܐ ܓܒܐ ܕܫܘܠܛܢܐ ܥܡܐ

دموكراسى – – ܕܹܡܘ

ܫܘܠܛܢ ܥܡܐ حكومت ملى . ܗ . ܕ ܐܘܪܚܬܐ ܕܟܠܗ ܫܘܠܛܢܐ ܐܝܟ ܚܝܠܐ ܫܘܠܛܢܘܬܐ ܟܝܕܐ ܕܥܡܐ ܝܠܗ ܟܡܢܟܘܬܐ ܕܚܠܘܦܘܗܝ (ܚܟܡܐ ܡܘܢܝܫܬܐ ܟܝܢܝ) .

دموى – ܕܲܡܲܘܝ

ܕܡܐ ، ܝܟ݂ܝܢܐ ܕܕܡܐ . ܕܡܝܐ ، ܕܕܡܐ . دمى ܕܡ̈ܝܐ ، ܟܕܘܡܝܐ ܕܕܡܐ خونى .

دمه – ܕܲܡܲܗ

ܚܘܦܫܐ ، ܚܘܦܫܐ ܡܘܚܐ دم .

دميدگى – ܕܲܡܝܕ ܓܝ

ܠܘܚܫܘܬܐ ، ܡܢܦܚܘܬܐ .

دميدن – – ܕܝܼܢ

(1) ܠܘܚܫܐ . زرگر دم را دميد ܐܢܓܟܐ ܐܝܟ ܡܢܦܚܐ ܠܘܚܫܠܗ ܠܟܘܪܐ . بر صورتم دميد ܠܘܚܫܠܗ ܟܦܢܝ ܠܘܚܫܠܗ ܠܗ ܦܐܬܝ . خدا روح خـود را بـر آدم دميد ܡܪܝܐ ܠܘܚܫܠܗ ܪܘܚܐ ܟܐܕܡ . ܪܘܚܐ ܕܢܦܫܗ ܠܘܚܫܠܗ ܠܓܘ ܡܠܝܟܐ .

(2) ܡܘܘܠܝܕܐ ، ܡܠܟܐ ܩܘܫܐ . بادكردن .

(3) ܕܢܚܐ . سپيده دميد ܕܢܚܠܗ ܠܘܓܗܐ .

(4) ܟܘܫܐ ، ܫܠܠܐ ܗ . ܕ ܡܕܝܢܝܐ .

(5) ܙܡܪܐ ، ܫܘܠܐ ، ܚܒܘܒܝܐ .

دميده – – ܕܝܼܗ

ܠܘܚܫܐ ، ܡܢܦܘܚܐ ، ܙܡܪܐ ، ܟܘܦܫܐ .

دن – ܕܲܢ

ܕܢܐ ، ܡܘܡܠܝܬܐ ܕܚܡܪܐ . – شراب ܕܢܐ ܕܚܡܪܐ . ܠܚܕܢܐ . ܐܝܟ ܠܐ چليك ، خمره . ܕܢ̈ܐ دنان .

دنائت – ܕܢܵܐܝܼܬ

ܒܨܝܼܪܘܼܬܵܐ . ܥܒܝܼܕܘܼܬܵܐ دونی ܕܘܼܢܘܼܬܵܐ پستی.

دنبال – ܕܘܼܢܒܵܠ

(1) ܒܵܬܲܪ دبر ܒܵܬܲܪ ܚܲܨܵܐ ، ܒܵܬܲܪ خلف :
(2) ܥܸܩܒܵܐ عقب پاشنه . – کردن ܠܲܚܩܵܐ :
ܐܵܙܠܵܐ ܒܵܬܲܪ ܥܸܩܒܵܐ ܕܐܵܢܵܫܵܐ ، ܒܵܬܲܪ ܡܸܕܸܡ .
تعقیب کردن : – کس رفتن ܐܵܙܠܵܐ ܒܵܬܲܪ ܐܵܢܵܫܵܐ :
– من بیا ܬܵܐ ܒܵܬܲܪܝ : در – ܒܲܨܵܪ ، ܒܵܬܲܪ
ܒܵܬܲܪ ܚܲܨܵܐ . – کشتی ܒܲܨܵܪ ܣܦܝܼܢܬܵܐ ،
ܒܲܨܵܪ ܐܲܠܦܵܐ ܗ. ܕ. ܕܘܼܢܒܵܐ ܕܐܲܠܦܵܐ ܕܗܘܵܐ
ܕܢܲܒܵܐ ܕܐܲܠܦܵܐ دماغه کشتی .

دنباله – – ܟܸܠܗ

(1) ܒܵܬܲܪ دنبال ܒܲܨܵܪ .
(2) ܓܸܦܝܼܬܵܐ ، ܦܘܼܟܵܐ سجاف ܒܲܕܓܵܕܵܐ .
ܫܘܼܦܬܵܐ لبه .
(3) ܕܘܼܢܒܵܐ دم ، دنب .
(4) ܥܸܩܒܵܐ : ܚܲܪܬܵܐ ܕܡܸܕܸܡ عقب .
– کشتی ܒܲܨܵܪ ܐܲܠܦܵܐ . – ذوذف ܓܸܦܝܼܬܵܐ
ܕܦܘܼܟܵܐ ܓܸܦܝܼܬܵܐ . – لباس ܦܘܼܟܵܐ
ܕܠܒܘܼܫܵܐ . دار ܓܸܦܝܼܬܵܐ ܡܵܪܵܐ ܕܓܸܦܝܼܬܵܐ ،
ܡܵܪܵܐ ܕܕܘܼܢܒܵܐ : – کلام ܚܲܪܬܵܐ ܕܡܲܡܠܠܵܐ .

دنبک – ܕܘܼܢܒܲܟ تنبک

ܛܲܒܠܵܐ ، ܛܲܒܠܘܿܢܵܐ ܕܚܲܕ ܓܸܢܒܵܐ .

دنبلان – – ܒܲܠܲܢ

(1) ܥܸܪܒܵܐ ، ܒܲܝܥܵܐ ܡܲܚܒܠܵܢܵܐ ܡܢ ܒܝܼܥܹܐ
ܕܒܲܗܪܘܼܬܵܐ .
(2) ܒܲܝܥܹܐ ܥܸܪܒܵܐ .

دنبلیچه – ܕܘܼܢܒܘܼܠܝܼܟ̰ܵܐ

ܚܲܪܬܵܐ ܕܥܲܡܵܐ ܒܲܨܵܪ ܟܘܼܢܵܐ ܓܸܦܝܼܬܵܐ دنبه
ܐܵܦ ܩܘܼܠܵܐ ܗ. ܕ. ܓܸܦܝܼܬܵܐ ܕܛܲܝܪܹܐ .

دنبه – – ܒܲܝܗ

ܓܸܦܝܼܬܵܐ .

دنج – ܒܝܼܢܓ̰

ܟܢܝܼܟܵܐ آرام ܘܢܘܼܚܵܝܵܐ خودمانی . جای –
ܕܘܼܟܬܵܐ ܟܢܝܼܟܬܵܐ ܘܢܘܼܚܵܝܬܵܐ .

دندان – ܟܲܕܟܵܢ

ܟܲܟܵܐ ܡܢ ܦܘܼܡܵܐ دندانها ܟܲܟܹܐ ، ܦܟܹܐ ܐܵܦ
ܟܲܟܘܼܬܵܐ . – های پیش ܟܲܟܹܐ ܩܘܼܕܡܵܝܹܐ ܡܢ
دندانهای ثنایا ܟܲܟܹܐ ܩܘܼܫܡܵܝܹܐ . – ناب
ܕܝܲܒܵܐ ܟܲܟܵܐ ܕܟܲܠܒܵܐ دندان‌کلبی – های انیاب
ܕܝܲܟܹܐ . – آسیاب ܛܵܚܢܹܐ : – های طواخن
ܛܵܚܢܹܐ ، ܟܲܟܹܐ ܛܵܚܢܹܐ . – عقل ، خرد
ܟܲܟܵܐ ܕܗܵܘܢܵܐ ، ܕܚܲܟܝܼܡܘܼܬܵܐ . – شیر ܟܲܟܵܐ
ܕܚܲܠܒܵܐ . – فیل ܓܲܪܡܵܐ ܕܦܝܼܠܵܐ ܡܢ ܓܲܪܡܵܐ ܕܦܝܼܠܵܐ .
– زدن ܢܟܵܬܵܐ . – درآوردن ܦܠܵܛܵܐ ܟܲܟܹܐ .
پر کردن ܡܠܵܝܵܐ ܟܲܟܹܐ . – کشیدن ܠܲܚܩܵܐ ،
ܓܪܵܫܵܐ ܟܲܟܹܐ . – بهم فشردن ܚܪܵܩܵܐ ܟܲܟܹܐ ،
ܚܪܵܩܬܵܐ ܟܲܟܹܐ دندان قروچه کردن . – مصنوی
ܟܲܟܹܐ ܕܥܒܝܼܕܹܐ . – کرم خورده ܟܲܟܵܐ ܟܠܝܼܛܵܐ
کرم خوردگی – ܟܠܝܼܛܘܼܬ ܟܲܟܵܐ . راسته –
ܣܲܕܪܵܐ ܕܟܲܟܹܐ . نبت – ܡܲܘܠܵܕܘܼܬܵܐ ܕܟܲܟܹܐ .
خمیر – ܡܲܕܓܵܐ ܟܲܟܹܐ ܡܢ ܚܡܝܼܪܵܐ ܕܟܲܟܹܐ .
خلال – ܡܚܲܨܨܵܢܵܐ ، ܫܓܝܼܦܵܐ دندان گاو .
– تیز ܚܪܝܼܦ ܟܲܟܵܐ . – درد ܟܐܹܒ ܟܲܟܵܐ .
– ریخته ܦܠܝܼܛܵܐ (ܩܦܝܼܣ) ܗ. ܕ. ܗܵܘ ܕܦܠܝܼܛ
ܠܹܗ ܟܲܟܹܐ : – ساز ܥܵܒܘܿܕܵܐ ܟܲܟܹܐ ܡܢ ܐܘܼܣܡܵܐ
ܕܟܲܟܹܐ . – سازی ܡܥܲܒܕܵܢܘܼܬ ܟܲܟܹܐ ܡܢ
ܐܘܼܣܡܘܼܬ ܟܲܟܹܐ . – گاو ܡܚܲܨܨܵܢܵܐ ، ܫܓܝܼܦܵܐ
حلال دندان . – کش ܠܲܚܘܿܩ ܟܲܟܹܐ . – قرچه
ܚܪܵܩܬ ܟܲܟܹܐ ، ܚܪܵܩܬܵܐ ܕܟܲܟܹܐ .

دندانه ـ ـ ܢܗ

ܫܢܢܐ ، ܦܪܣܐ سوفار . ـ چرخ ܫܢܢܐ ܕܐܘܦܢܐ . ـ كليد ܩܠܝܕܐ ܕܡܠܝܐ ܣܘܝ. كليد ـ دار ܩܪܐ ܕܫܢܝܬܐ . ـ دندانه ܫܒܝܫ ܫܢܝܬܐ .

دندانی ـ ـ ܢܝ

(1) ܕܫܢܢܐ ، ܕܟܪܟܐ ، ܫܢܢܝܐ ، ܟܪܟܐ .
حروف ـ ܐܬܘܬܐ ܫܢܢܝܐ ܗ . ܕ ، ܣ . ܨ . ܫ . ܬ . ܕܫܢܢܐ ܐܬܘܬܐ .
(2) ܫܢܢܝܐ ، ܟܪܟܢܝܐ ܕܒܘܟܢܐ ܕܫܢܐ ، ܕܟܪܟܐ .

دندش ـ ܕܢܕܫ

ܟܡܟܡܢܘܬܐ ܐܘ ܬܡܬܡܢܘܬܐ ܕܠܫܢܐ كنايه .

دندنه ـ ܕܢܕܢܗ

ܟܘܡܟܡܐ ، ܟܡܟܡܢܘܬܐ دندش ܬܡܬܡܢܘܬܐ ܕܡܣܝܒܪܐ ܘܟܝܢܐ ܫܢܬܐ ܡܢ ܟܪܬܐ . ܕܘܓܪܐ لندلند ܓܘܓܡܐ غرغر ܠܘܟܡܐ منمن .

دنده ـ ܕܢܕܗ

ܐܠܥܐ ضلع ܫܩܦܐ ܕܓܠ ܚܕ ܡܢ ܓܒܝܢ ܘܐܪܓܠܐ ܐܓܡܐ ܕܘܝܬܐ ܕܝܓܪܐ ܫܠܝܐ ܕܢܕܢܐ . ܐܘ ܫܢܢܐ دندانه ، ܫܢܐ دندان ـ های آزاد ܐܠܥܬܐ ܚܐܪܬܐ ܡܢ ܐܠܥܬܐ ܡܫܬܘܝܐ شناور . ـ های کاذب ܐܠܥܬܐ ܟܕܒܬܐ ܡܢ ܐܠܥܬܐ ـ ای ܐܠܥܢܝܐ ، ܕܐܠܥܐ . ـ ور ܐܠܥܢܐ ، ܐܠܥܢܝܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܠܥܬܐ ܐܘ ܡܟܪܟܐ ܡܢ ܐܠܥܬܐ . ـ وران ܐܠܥܢܝܐ ܗ . ܕ ܚܝܘܬܐ ܐܠܥܢܝܐ . ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܠܥܬܐ .

دندیدن ـ ܕܢܕܝܕܢ

ܟܡܟܡܝܐ ܣܘܝ. دندنه .

دنس ـ ܕܢܣ

ܛܢܦܘܬܐ ، ܛܢܦܘܬܐ ناپاکی .

دنس ـ ܕܢܣ

ܛܢܦܢܐ ، ܛܢܦܐ ناپاك ، ܛܢܦܐ كثيف ، ܒܠܘܫܬܐ پلشت ܐܘ ܫܦܠܐ ، ܕܘܝܐ پست . ܛܢܦܝܬܐ ܫܦܠܬܐ ادناس .

دنع ـ ܕܢܥ

ܕܘܝܐ ، ܟܘܝܘܬܐ دنائت ܫܦܠܘܬܐ ، ܕܘܝܘܬܐ پستی .

دنع ـ ܕܢܥ

ܟܘܝܐ ، ܫܦܠܐ ܕܘܝܐ پست .

دنف ـ ܕܢܦ

ܕܘܪܗܢܐ ܒܠܝܪܐ مرض مزمن .

دنگ ـ ܕܢܓ

(1) ܡܕܟܢܐ ، ܕܡܘܩܐ بته ܐܝܕܐ ܕܡܕܩܢܘܬܐ دسته هاون پا ـ ܡܕܟܢܐ ܕܪܓܠܐ . آب ـ ܡܕܟܢܐ ܕܡܝܐ .
(2) ܓܐܝܪܐ ، ܡܓܘܪܐ . منگ گیج ܠܝܬܐ .

دنگاله ـ ܕܢܓܐܠܗ دنگداله

ܒܠܓܐ ܕܠܠܝܐ . ܣܘܝ. بالش .

دنگل ـ ܕܢܓܠ

(1) ܒܓܠ ܠܛܪܢܘܬܐ ديوث ܗ . ܕ ܟܠܒܐ (ܠܟܪܐ) ܕܐܢܬܬܗ (ܕܟܒܫܗ) ܗܘܝܐ ܠܛܪܢܘܬܐ .
(2) ܫܒܝܫ ܚܙܘܐ . زشت ܓܘܫܢܐ بدگل ܫܒܝܫ ܚܘܫܬܐ بدترکیب .

ܫܒܝܼܩܵܐ، ܝܘܼܒܵܩܵܐ . – شنبه ܬܪܹܝܢܒܫܲܒܵܐ .

ܕܘܼܗܵܠܵܐ : ܫܡܵܐ دو ܬܪܘܼܨܵܐ ܡܢܹܗ ܡܠܹ̈ܐ

ܡܬܚܲܒܪܵܐ ܒܫܘܼܬܵܦܘܼܬܵܐ ܥܲܡ ܫܡܹ̈ܐ ܦܘܼܠܵܓܵܐ ܕܫܡܵܝܘܼܬܵܐ ܐܝܟ ܡܠܹ̈ܐ : ܬܪܹܝܢ، ܬܪܬܹܝܢ، ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ـ ܬܪܹ̈ܝܢܵܝ، ܬܪܹ̈ܝܢܵܝܬ ܬܪܹ̈ܝܢܵܝܬ، ܒܠܸܫܵܢܵܐ ܐܲܬܘܿܪܵܝܵܐ . ܫܡܲܥܬܵܐ ܦܘܼܫܵܩܵܐ ܒܬܪܘܿܝܗܝ ܠܸܫܵܢܹ̈ܐ ܗܵܘܹܐ ܫܘܼܘܵܝܵܐ ܐܘܿܦܝܼܬܵܐ ܕܫܘܼܬܵܦܘܼܬܵܐ ܕܠܸܫܵܢܵܐ ܡܠܹ̈ܐ ܡܬܚܲܒܪ̈ܵܢܵܐ . – دم ܕܬܪܹܝܢ ܕܘܼܡܹ̈ܐ . ܫܝܼܦܵܐ ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܕܘܼܡܹ̈ܐ ܫܝܼܦܹ̈ܐ ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ . ܕܘܼܡܹ̈ܐ . ܫܒܝܼܠܘܼܬܵܐ ܬܪܹ̈ܝܢܵܝܬ ܕܘܼܡܹ̈ܐ ، ܫܒܝܼܠܹ̈ܐ ܬܪܹ̈ܝܢܵܝܬ ܕܘܼܡܹ̈ܐ . – زبانه ܕܬܪܹܝܢ ܠܸܫܵܢܹ̈ܐ ܐܝܼܢ ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܠܸܫܵܢܹ̈ܐ . دوپایه – ܕܬܪܹܝܢ ܩܕܵܠܹ̈ܐ ܩܵܐܘܿܪܵܐ ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܩܕܵܠܹ̈ܐ . ܩܵܐܘܿܪܹ̈ܐ ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܩܕܵܠܹ̈ܐ . ܐܝܼܬܘܼܬܵܐ ܬܪܹ̈ܝܢܵܝܬ ܩܕܵܠܹ̈ܐ ، ܐܝܼܬܝܼܘܼܬܵܐ ܬܪܹ̈ܝܢܵܝܬ ܩܕܵܠܹ̈ܐ . – بال ، باله ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܓܸܦܹ̈ܐ دوبالان . – برگه ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܛܲܪܦܹ̈ܐ . – بیتی ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܒܲܝܬܹ̈ܐ . – بینی ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܢܚܝܼܪܹ̈ܐ ܗ . ܕ . ܡܫܲܚܠܦܘܼܬܵܐ بوچی . – پیکر ܬܐܘܿܡܹ̈ܐ ܗ . ܕ . ܐܬܵܐ ܬܠܝܼܬܵܝܬܵܐ ܕܡܲܙܲܠܹ̈ܐ جوزاء ܡܢ برج . – تاه ܝܘܼܒܵܩܵܐ . – تخمه ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܙܲܪܥܹ̈ܐ ، ܗܲܠܝܵܢܹ̈ܐ ، ܗܲܠܝܵܢܵܐ اكدش ، دورگ ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܓܸܢܣܹ̈ܐ دوجنسه . – چرخه ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܓܝܼܓܠܹ̈ܐ ـ ܬܪܹܝܢ ܓܝܼܓܠܹ̈ܐ . – چشمه ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܥܲܝܢܹ̈ܐ . – حرفه ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܐܘܼܡܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܠܹ̈ܐ ܬܪܹ̈ܝܢܵܝܬ ܐܘܼܡܵܢܘܼܬܵܐ . – دست ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܐܝܼܕܹ̈ܐ . – دندانه ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܟܲܟܹ̈ܐ ، ܐܵܦ ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܫܢܲܝ̈ܐ . – راهی ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܐܘܼܪܚܵܬܹ̈ܐ . – رنگ ܬܪܹ̈ܝܢܲܝ ܓܘܼܢܹ̈ܐ . – رو ܡܸܢܕܝܼܢ ܕܬܪܹܝܢ ܐܲܦܹ̈ܐ ܐܝܼܢ ܦܐܘܿܬܵܐ ܗ . ܕ . ܢܲܦܫܵܐ ܕܐܲܦܹ̈ܐ ܡܛܲܪܦܹ̈ܢܵܐ ابلوك . – رویی ܬܲܦܢܲܟ ܕܐܲܦܹ̈ܐ . ܡܛܲܪܦܢܘܼܬܵܐ . – سر

دنو – ܕܘܼܢܘܵܝ

ܩܪܝܼܒܘܼܬܵܐ ، ܢܩܝܼܦܘܼܬܵܐ ܡܛܝܼܬܵܐ . ܐܵܦ ܡܟܝܼܟܘܼܬܵܐ ، ܡܚܝܼܠܘܼܬܵܐ .

دنی – ܕܢܝܵܐ

(1) ܡܛܝܵܐ نزدیك .
(2) ܡܟܝܼܟܵܐ ، ܡܚܝܼܠܵܐ ، ܕܘܝܵܐ پست .
– زاده ܡܟܝܼܟ ܫܲܪܒܵܐ .

دنيا – ܕܘܼܢܝܵܐ

ܥܵܠܡܵܐ . ܕܘܼܢܝܵܐ . به – آمدن ܐܬܵܐ ܠܹܗ ܠܐܬܝܵܐ ܠܥܵܠܡܵܐ ܗ . ܕ . ܒܪܝܵܐ ܝܠܝܼܕܵܐ . از – رفتن ܝܪܩܵܐ ܡܢ ܥܵܠܡܵܐ ܗ . ܕ . ܡܝܼܬܘܼܬܵܐ . ترك – كردن ܝܪܩܵܐ ܡܢ ܥܵܠܡܵܐ ، ܫܒܵܩܵܐ ܥܵܠܡܵܐ مال – ܩܢܝܵܢܵܐ ܕܝܠܹܗ ܕܥܵܠܡܵܐ ܗ . ܕ . ܥܘܼܬܪܵܐ ثروت . – جديد ܥܵܠܡܵܐ ܚܕܵܬܵܐ . – قديم ܥܵܠܡܵܐ ܥܲܬܝܼܩܵܐ . – پرست ܦܵܠܚ ܥܵܠܡܵܐ . ܩܢܝܵܢܵܝܵܐ دنیادار . – پرستی ܦܠܵܚܬ ܥܵܠܡܵܐ ، ܩܢܝܵܢܵܝܘܼܬܵܐ دنیاداری . – دیده ܚܙܹܐ ܥܵܠܡܵܐ ، ܡܢܲܣܝܵܐ تجربه دار .

دنیاوی – – ܝܵܐ دنیایی

ܥܵܠܡܵܢܵܝܵܐ ، ܕܥܵܠܡܵܐ .

دنیوی – ܕܘܼܢܝܵܘܵܝܵܐ

ܥܵܠܡܵܢܵܝܵܐ ، ܥܵܠܡܵܢܵܝܵܐ دنیایی . امور – ܨܘܼܒܵܝܹ̈ܐ ܥܵܠܡܵܢܵܝܹ̈ܐ .

دو – ܕܘܿ

ܬܪܹܝܢ . ܬܪܬܹܝܢ . ܬܪܹܝܢ ܓܲܒܹ̈ܐ ܬܪܬܹܝܢ ܓܢܲܝ̈ܬܐ . هردو ܬܪܘܲܝܗܝ (ܬܪܬܲܝܗܹܝܢ) هردوما ، شما ، ایشان ܬܪܘܲܝܗܘܿܢ ، ܬܪܘܲܝܟܘܿܢ (ܕܟܪܵܐ) ܬܪܘܲܝܟܹܝܢ (ܢܩܒܵܐ) ܬܪܘܲܝܗܝ . – دو ܬܪܹܝܢ ܬܪܹܝܢ ܐܝܼܢ ܙܘܼܓܹ̈ܐ ܙܘܼܓܵܐ . – برابر ، چندان

ܕܐܘܪܐ ܕܡܝܐ ܡܢ ܕܝܐ. ܐܒܪ̈ܐ ܕܝܐ.
جو دوس ܒܝܬ ܕܐܘܒܐ. — لا ܚܘܒܐ...

دواء — ܕ̈ܘܐ

(1) ܕܘܪܡܐ، ܕܘܐ حب ܐܡܘܪܬܐ درمان ... دارو.
(2) ܕܐܡܘܪܡܐ مداوا ܐܘܪܝܐ علاج، ܕܐܘܪܡܐ معالجه. — كردن ܕܐܘܪܡܐ مداواكردن ادويه ܕܐܘܪܡܐ ܐܘ ܡܐܘܪܐ ابزار.

دوات — ܕܘܐܬ

ܒܝܬ ܕܘܬܐ.

دواج — ܓ

ܡܘܪܬܐ ܕܓܠܬܐ.

دواخانه — ܚܢܐ

ܒܝܬ ܕܘܪܡܐ، ܒܝܬ ܕܐܘܪܐ ܒܝܬ ܕܘܪܡܢܐ ... داروگاه.

دوار — ܪ

ܕܘܪܐ.

دوار — ܕܘܐܪ

ܕܘܪܐ، ܕܘܪܐ، ܕܘܪܐ ܕܓܠܓܠ چرخ يا ... فلك — ܕܘܪܐ ܕܘܪܐ.

دوازده — ܕܘܐܙܕܗ

ܬܪܥܣܪ. دوازدهم ܬܪܥܣܪܝܐ دوازدهمی، دوازدهمين ܗܘ ܬܪܥܣܪ. دوازدهمی ܡܥܝܐ ... ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܡܥܝܐ.

دواساز — ܣܐܙ

ܕܘܪܡܢܐ، ܗܘ ܕܥܒܕ ܘܡܙܓ ܕܘܪܡܐ

ܘܡܙܒܢ ܕܘܪܡܐ دارو ساز دوا فـروش . ܕܘܪܡܢܐ دواشناس ܝܕܥ ܕܘܪܡܐ.

دواسازی — ܣܐܙܝ

ܕܘܪܡܢܘܬܐ، ܙܒܢܘܬܐ، ܕܘܪܡܢܘܬܐ.
دواشاهی ... ܕܘܪܡܐ.

دوال — ܠ

(1) ܥܪܩܬܐ، ܥܪܩܬܐ تسمه، نوار ܥܪܩܬܐ ܕܒܝܬ ܪܓܠܐ بند ركاب ܥܪܩܬܐ ܕܒܝܬ ܪܓܠܐ قيش ركاب.
(2) ... دغا. — باز، بازی ... دغا.

دواله — ܕܘܐܠܗ

ܥܩܪܬܐ ܕܐܝܠܢܐ اشنه.

دوالی — ܕܘܐܠܝ

ܒܝܥܬܐ ܗ. ܕ ... ܡܢ ... — بيضه ܒܝܥܬܐ ܕ... (...). — ضفن ܒܝܥܬܐ ܕܒܝܬ ...

دوام — ܡ

ܡܩܘܝܢܘܬܐ، ܩܘܝܐ، ܡܬܡܨܝܢܘܬܐ، ... ܡܥܕܪܢܐ مدد، ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ. — داشتن ܩܘܝܐ.
— آوردن ܗܘ ܡܩܘܝܐ. با، بر — ܡܩܘܝܐ.
بی — ܕܠܐ ܩܘܝܐ ܗ. ܕ ܠܐ ܡܩܘܝܐ، ܠܐ ܡܣܝܒܪܢܐ، ܥܒܘܪܐ فانی، ܥܒܘܪܐ ܠܐ ܩܝܡܐ. علی‌الدوام ܡܩܘܝܢܐܝܬ.

دوان — ܢ

ܪܗܛܐ. — دوان ܪܗܛܐ ܪܗܛܐ.

دواندن — ܢܕܢ دوانيدن

ܡܪܗܛܐ.

دوایی — — ܝܐ
ܬܫܡܫܬܵܐ ܐܵܦ ܕܐܣܝܘܼܬܵܐ .

دوباره — ܕܘܼ ܒܵܐ ܒܵܪܹܗ
ܡܢ ܕܪܝܼܫܵܐ ܡܢ ܡܫܘܼܪܝܵܐ ، ܡܫܘܼܪܝܵܐ ܗ . ܕ ܡܢ ܪܹܫܵܐ ، ܚܕ ܓܵܗܵܐ ܐܚܹܪܢܝܼܬܵܐ ܡܢ ܐܚܹܪܢܝܼܬܵܐ .

دوبه — ܕܘܼ ܒܹܗ
ܐܸܠܦܘܿܢܝܼܬܵܐ ܕܢܲܗܪܵܐ ، ܐܸܠܦܵܐ ܙܥܘܿܪܬܵܐ ܕܵܐ ܡܲܥܒܪܵܢܝܼܬܵܐ ܕܐܸܠܦܵܐ ܡܢ ܕܩܘܼܦܵܝܬܵܐ سفینه ܒܢܲܗܪܵܐ.

دوبل — ܕܘܼ ܒܸܠ
ܟܵܐ ܒܲܪܒܲܪܵܐ ، ܙܵܦܘܼܢܵܐ .

دوچار — ܕܘܼ ܟ̰ܵܪ دچار
(1) ܢܘܼܟܪܵܐ ، ܦܓܵܥܬܵܐ .
(2) ܡܲܦܓܥܵܢܘܼܬܵܐ ، ܠܩܵܝܵܢܘܼܬܵܐ ܒܐܘܼܪܚܵܐ .
— شدن ܦܓܵܥܵܐ ، ܡܛܵܝܵܐ ܠܐܘܼܪܚܵܐ ܕܐܚܵܪܵܢܵܐ ملاقات کردن ܐܵܦ ܠܩܵܝܵܐ ܒܫܲܘܬܵܦܘܼܬܵܐ . در کوچه باهم — شدیم ܦܓܝܼܥܠܲܢ ܒܫܒܝܼܠܵܐ ܒܟܠܦܘܼܬܵܐ ܡܢ ܡܚܵܒܪܹܐ ܒܐܘܼܪܚܵܐ ܕܫܒܝܼܠܹܐ . . با بعضی اشکالات — شد ܦܓܝܼܥܠܹܗ ܒܡܲܚܒܠܵܢܘܼܬܵܐ ܒܫܲܘܬܵܦܘܼܬܵܐ . — مرض ܡܲܦܓܥܵܢܘܼܬ ܡܲܪܥܵܐ . — کردن ܦܓܵܥܵܐ ، ܡܲܦܓܘܿܥܹܐ ܒܫܲܘܬܵܦܘܼܬܵܐ .

دوخ — ܕܘܼܚ
ܦܘܼܪܵܐ ، ܐܲܪܥܵܐ ܒܘܼܪܬܵܐ زمین بایر ، ܪܹܫܵܐ ܡܟܲܪܵܐ سرطاس .

دوخ — ܕܘܼܚ
ܫܦܝܼܠܘܼܬܵܐ ، ܫܘܼܦܠܘܼܬܵܐ پستی

دوخت — ܕܘܼܚܬ
ܚܘܼܝܵܛܵܐ ܡܢ ܚܘܼܝܵܛܵܐ . ܕܵܪܵܐ بخیه . ܦܬܵܠܬܵܐ .

دوختن — — ܚܵܛ
ܚܵܝܛܵܐ ، ܕܪܵܪܵܐ ، ܦܬܵܠܘܼܝܹܐ ܐܵܦ ܡܫܘܼܦܵܛܘܼܬܵܐ ܥܲܝܢܹܐ چشم دوختن .

دوخته — — ܚܝܼܛܹܗ
ܚܝܼܛܵܐ ، ܡܫܘܼܠܡܵܐ .

دود — ܕܘܼܕ
(1) ܬܸܢܵܢܵܐ ܡܢ ܬܸܢܵܢܵܐ . — بخاری ܬܸܢܵܢܵܐ ܕܟܘܼܪܵܐ .
(2) ܠܗܵܓܵܐ بخار (ܗܵܓܵܐ) . — کردن ܥܵܢܵܢܵܐ ، ܬܢܵܢ ܬܸܢܵܢܵܐ : — دادن ܬܲܥܛܘܼܪܵܐ .
— شدن ܥܵܢܵܢܵܐ ܗܘܵܐ ܬܸܢܵܢܵܐ . — آسا ܬܸܢܵܢܵܝܵܐ .
— آلود ܡܫܝܼܫ ܬܸܢܵܢܵܐ ، ܡܠܹܐ ܬܸܢܵܢܵܐ .
— گرفتگی ܡܬܲܢܢܘܼܬܵܐ . — گرفته ܡܬܲܢܢܵܐ
— کش ، آهنج ܡܦܲܩܵܢ ܬܸܢܵܢܵܐ . ܡܦܲܩܵܢܵܐ ܕܬܸܢܵܢܵܐ .

دود — —
ܬܘܼܠܥܵܐ کرم ܬܘܼܠܥܹܐ دیدان .

دودمان — — ܡܵܢ
ܫܲܪܒܬܵܐ . ܫܲܒܛܵܐ سبط ܫܲܪܒܬܵܐ ایل ، خاندان، خانواده . ܓܘܼܗܡܵܐ نژاد .

دوده — ܕܘܼ ܕܹܗ
(1) ܫܲܚܪܵܐ ، ܫܲܡܪܵܐ .
(2) ܫܲܪܒܬܵܐ دودمان .
(3) ܬܘܼܠܥܵܐ دود ، کرم .

دودی — ܕܘܼ ܕܝܼ
(1) ܬܸܢܵܢܵܝܵܐ دودآسا ܡܠܹܐ ܬܸܢܵܢܵܐ دودآلود ، ܡܬܲܢܢܵܐ دود گرفته . ܢܘܼܢܵܐ ماهی — ܢܘܼܢܵܐ ܡܬܲܢܢܵܐ .

(2) ܡܘܼܠܒܵܫܵܐ، ܕܪܘܼܚܵܫܵܐ ܕܡܘܼܠܒܵܫܵܐ. ديدانى، كرم مانند ܐܝܟ حركت ـ ܪܘܼܚܵܫܵܐ ܡܘܼܠܒܵܫܵܐ.

دور ـ ܕܘܼܪ

ܪܘܼܚܩܵܐ، ܪܵܚܘܿܩܵܐ، ܕܪܚܝܼܩܵܐ ܪܘܼܚܩܵܐ. خانه من دور از كار من است ܒܲܝܬܝܼ ܪܘܼܚܩܵܐ ܝܠܹܗ ܡܢ ܥܒܵܕܬܝܼ. ـ دست ـ دستى ܪܵܚܘܿܩܵܐ. ـ ... اين كار از او ـ است ܪܘܼܚܩܵܐ ܝܠܹܗ ܗܵܕܵܐ ܥܒܵܕܵܐ (بعيد است). ـ شدن ܪܚܵܩܵܐ. ـ كردن ܡܲܪܚܘܿܩܹܐ. ـ انديش ܪܵܚܘܿܩ ܚܲܫܘܼܒܵܐ. ـ انديشى ܪܵܚܘܿܩ ܚܲܫܘܼܒܘܼܬܵܐ. ـ بين ܚܵܙܹܐ ܗ . ܕ ܪܵܚܘܿܩ ܚܙܵܝܵܐ (ܬܸܠܸܣܩܘܿܦ) ܐܘܿ ܪܵܚܘܿܩ ܚܙܵܝܵܐ. ܗ ܪܘܼܚܩܵܐ ܡܲܚܙܝܵܢܵܐ. حصيف ـ بينى ܪܵܚܘܿܩ ܚܙܵܝܘܼܬܵܐ ܐܝܟ ܚܘܼܦܵܛܵܐ ܪܘܼܚܩܵܐ، ܡܲܚܙܝܵܢܘܼܬܵܐ. حصافت ـ نما ܪܵܚܘܿܩ ܚܙܵܝܵܐ.

دور ـ ܕܵܘܪ

(1) ܕܵܘܪܵܐ ܝܲܪܚܵܐ، ܙܲܒܢܵܐ. ـ قمر ܕܵܘܪܵܐ ܕܣܲܗܪܵܐ.

(2) ܕܵܘܪܵܐ ܐܝܟ ܢܘܿܒܵܐ نوبت. ـ كيست ܕܵܘܪܵܐ ܕܢܘܿܒܵܐ ܕܡܲܢܝܼ ܝܠܹܗ ؟

(3) ܙܒܢܵܐ، ܥܸܕܵܢܵܐ، ܡܲܕܲܬܵܐ ܕܵܘܪܵܐ دوره.

(4) ܡܘܼܠܒܵܫܬܵܐ ܕܘܼܪܵܐ دوره. ـ زدن ܚܕܵܪܵܐ، ܡܲܚܕܘܿܪܵܐ ܕܵܘܪܵܐ ܡܲܚܕܘܿܪܵܐ چرخ خوردن ܗ . ܕ ܚܕܵܪܵܐ ܓܝܼܪܵܐ. ـ گرداندن ܡܲܚܕܘܿܪܹܐ ܡܲܚܕܘܿܪܹܐ ܗ . ܕ ܡܲܚܕܘܿܪܹܐ ܓܝܼܪܵܐ چرخ دادن. ـ وبر ܚܕܵܪܵܐ ܐܝܟ ܚܕܵܪܘܿܬܵܐ.

دوراغ ـ ܕܘܼܪܵܓ݂

ܚܲܠܒܵܐ ܚܡܝܼܥܵܐ، ܚܲܠܒܵܐ ܠܒܝܼܢܵܐ.

دوران ـ ܕܵܘܪܵܢ

(1) ܚܕܵܪܬܵܐ، ܕܪܘܼܚܵܫܵܐ. ـ دم ܕܪܘܼܚܵܫܵܐ ܐܝܟ ܚܕܵܪܬܵܐ ܕܕܡܵܐ.

(2) ܥܘܼܠܵܠܵܐ دوار.

(3) ܙܒܢܵܐ، ܥܸܕܵܢܵܐ ܫܢܹܐ دوره. ـ كردن زدن ܕܘܼܪܵܐ، ܚܕܵܪܵܐ ܐܝܟ ܕܡܵܐ ܕܡܲܚܕܘܿܪܹܐ. ܐܘܿ ܥܘܼܠܵܠܵܐ ܐܝܟ ܓܠܝܼܙܘܼܬܵܐ. سرم ـ ميكند ܥܵܒܹܕ ܐܝܟ ܥܘܼܠܵܠܵܐ ܐܝܟ ܓܠܝܼܙܘܼܬܵܐ ܝܠܹܗ.

دورس ـ ܕܘܼܪܣ

ܕܲܪܵܫܬܵܐ. ܡܘܼܚܪܵܒܵܐ خربق ܝܲܪܩܵܐ ܥܸܣܒܵܐ.

دوره ـ ܕܵܘܪܵܐ

(1) ܫܵܥܬܵܐ ܡܠܲܦܢܵܐ. براى ـ دروس يك هفته وقت داريم ܗܵܐ ܫܵܥܬܵܐ ܡܢ ܕܝܼܘܿܢ ܕܕܵܘܪܵܐ ܚܕܵܐ ܫܵܒܬܵܐ ܥܸܕܵܢܵܐ ܠܝܼܬܲܢ.

(2) ܙܒܢܵܐ زمان، ܥܸܕܵܢܵܐ وقت، مدت ܡܲܕܲܬܵܐ مدد، مسافت ܫܢܹܐ ܕܘܼܪܵܐ. ـ مرض ܙܒܢܵܐ ܕܡܲܪܥܵܐ.

(3) ܕܵܪܵܐ، ܡܘܼܠܒܵܫܬܵܐ. ـ بعد آزادى بيشترى خواهد داشت ܡܘܼܠܒܵܫܬܵܐ ܕܒܵܬܲܪ ܕܗܵܕܹܐ ܝܠܹܗ ܕܗܘܵܐ ܙܒܢܵܐ ܚܹܐܪܘܼܬܵܐ.

(4) ܡܲܕܵܪܵܐ. يك ـ مجله ܚܲܕ ܡܲܕܵܪܵܐ ܕܡܲܓܠܬܵܐ.

(5) ܚܘܼܕܵܪܵܐ دايره.

(6) ܚܲܝܘܼܬܵܐ. ـ زندگانى ܚܲܝܘܼܬܵܐ ܕܒܢܲܝܢܵܫܵܐ.

(7) ܕܵܘܪܵܐ دور ܗ . ܕ ܢܘܿܒܵܐ نوبت. ـ كردن ܫܵܥܬܵܐ ܡܢ ܕܝܼܘܿܢ، ܕܘܼܪܵܐ. ـ دادن ܡܲܚܕܘܿܪܹܐ چاى را ـ داد ܡܲܚܕܘܿܪܹܐ ܠܹܗ ܟܵܣܹܐ. ـ گر ܦܵܬܘܿܪܵܐ ܗ . ܕ ܚܲܕܵܪܵܐ ܦܲܬܵܐ ܐܝܟ ܫܵܪܒܵܐ. ـ گردى ܦܵܬܘܿܪܘܼܬܵܐ.

ܢܘܼܗܵܪܵܐ: ܠܝܬ ܫܘܼܚܠܵܦܵܐ ܒܝܢܵܬ ܥܸܕܵܢܹܐ،

[illegible] مسافت بین کوها . [illegible]

دوری — ܕܘܪܝ

(1) [illegible] دور دستی .
(2) [illegible] احتراز [illegible] اجتناب . — کردن [illegible] .

دوری — ܕܘܪܝ

(1) [illegible] .
(2) [illegible] . حرکت — سیارات [illegible] دوریه [illegible] .

دوز — ܕܘܙ

[illegible] دوزنده [illegible] کفشدوز [illegible] .

دوزانیدن — [illegible]

[illegible] .

دوزخ — [illegible]

[illegible] جهنم . اهل ، اهالی — [illegible] .

دوزخی — — [illegible]

[illegible] .

دوزندگی — — [illegible]

[illegible] بالش) .

دوزنده — — [illegible]

[illegible] خیاط .

دوس — [illegible]

(1) [illegible] .
(2) [illegible] پرداخت [illegible] پرداز .

دوس — [illegible]

[illegible] چسب [illegible] دبق .
[illegible] .

دوسانیدن — [illegible] دوساندن

[illegible] چسباندن .

دوست — [illegible]

[illegible] رفیق . [illegible] . — داشتن [illegible] . — شدن [illegible] رفاقت کردن
— انه [illegible] . — داشتنی [illegible] .

دوستی — [illegible]

[illegible] رفاقت . — کردن [illegible]
دوست شدن .

دوسیدن — [illegible]

[illegible] چسبیدن .

دوش – ܕܘܼܫ

(1) ܟܲܬܦܵܐ ، ܫܲܢܦܵܐ کتف , شانه .
(2) ܬܡܵܠܹܐ ܒܠܸܠܝܘܿܗ̇ دیشب .

دوشا – ܕܘܼܫܵܐ

ܬܘܿܪܬܵܐ ܕܚܲܠܒܵܐ . ܡܫܲܚܠܒܵܢܝܼܬܵܐ شیرده
ܚܙܝ : گاو – ܗܘܿܪܬܵܐ ܚܝ ܗܘܿܪܬܵܐ ܬܘܿܪܬܵܐ
ܕܚܲܠܒܵܐ ، ܗܘܿܪܬܵܐ ܡܫܲܚܠܒܵܢܝܼܬܵܐ .

دوشاب – – ܒ

ܕܸܒܫܵܐ ܕܥܸܢܒܹ̈ܐ شیره انگور ، ܕܸܒܫܵܐ شیره .

دوشاندن – – ܢ ܕܵܢ   دوشانیدن

ܡܫܲܚܠܘܿܦܹܐ .

دوشنده – – ܢ ܕܵܗ

ܚܵܠܘܿܒܵܐ ، ܚܵܠܘܿܒܬܵܐ شیردوش .

دوشنه – – ܢܹܗ

ܡܫܲܚܠܒܵܐ ، ܡܵܐܢܵܐ ܕܚܵܠܒܝܼ ܒܓܵܘܹܗ شیر دوشه .

دوشیدن – ܕܘܼܫܝܼܕܵܢ

ܚܠܵܒ݂ܵܐ .

دوشیدنی – – ܕܵܢܝܼ

ܡܫܲܚܠܒܵܢܵܐ ، دوشا .

دوشیده – – ܕܵܗ

ܚܠܝܼܒܬܵܐ .

دوشیزگی – – ܙܓܝܼ

ܒܬܘܼܠܘܼܬܵܐ ، ܒܬܘܼܠܘܼܬܵܐ بكارت .

دوشیزه – – ܙܹܗ

ܒܬܘܼܠܬܵܐ ، ܥܠܲܝܡܬܵܐ ، ܒܪܵܬܵܐ دختر ܒܬܘܼܠܬܵܐ
دوشیزگان ܒܬܘܼܠܵܬܹ̈ܐ ، ܥܠܲܝܡܵܬܹ̈ܐ ، ܒܢܵܬܹ̈ܐ . .

دوشین – – ܢ

ܕܬܡܵܠܹܐ ܒܠܸܠܝܘܿܗ̇ دیشبی .

دوشینه – – ܢܹܗ

(1) دوشین ، دیشبی .
(2) ܬܡܵܠܹܐ ܒܠܸܠܝܘܿܗ̇ دوش ، دیشب .

دوغ – ܕܘܼܓ݂

ܕܵܘܓ݂ܵܐ ܚܝ ܕܵܘܓ݂ܹ̈ܐ . – زن ܡܙܲܒܢܵܢܝܼܬܵܐ ܕܕܵܘܓ݂ܵܐ .
– اب ܡܲܝܵܐ ܕܕܵܘܓ݂ܵܐ .

دوقلی – ܕܘܿ ܩܘܿ ܠܝܼ

ܬܐܘܡܹ̈ܐ ܗ . ܕ ܬܪܹܝܢ ܝܲܠܕܹ̈ܐ ܒܚܲܕ ܡܵܘܠܵܕܵܐ .

دوقو – ܕܘܼܩܘܼ

ܙܲܪܥܹ̈ܐ ܚܝ ܓܸܙܪܵܢܹ̈ܐ ܕܓܸܙܪܵܢܹ̈ܐ ܚܝ ܓܸܙܪܵܐ .
تخم های گزر یا هویج زردك .

دوك – ܕܘܼܟ

ܕܘܿܟܵܐ ܚܝ ܕܘܿܟܹ̈ܐ ، ܡܲܥܙܠܵܐ دكلان ܡܥܲܙܠܵܢܵܐ
مغزل . – دان ܒܹܝܬ ܕܘܿܟܹ̈ܐ . – ریس
ܥܵܙܠܵܐ ، ܥܵܙܠܝܼ ܡܥܲܙܠܵܢܵܐ . – مانند ܕܘܿܟܹ̈ܐ
ܕܕܘܼܡܝܵܐ ܕܕܘܿܟܵܐ .

دول – ܕܘܼܠ

(1) ܕܘܿܠܵܐ ، دلو ، سطل . – چه ܕܘܿܠܘܿܢܹܐ .
(2) ܕܘܿܠܵܐ ܕܓܲܪܡܵܐ (ܦܸܪܡܵܐ) ܗܘܿ ܕܣܵܠܩܵܐ
ܕܡܲܝܵܐ ܗܘܿ ܕܚܵܠܩܵܐ .
(3) ܡܵܪܘܿܢܵܐ دكل .
(4) ܟܝܼܣܬܵܐ کیسه ܐܲܪܢܵܩܵܐ همیان .
(5) ܒܸܢܝܵܢܵܐ ܣܘܿܥܵܐ ܦܘܼܫܵܐ ܕܘܼܟܵܐ
ܕܚܲܠܵܐ .

دولاب – ܕܘܿ ܠܵܒ

(1) ܬܲܠܘܿܠܵܐ ܗ . ܕ ܐܘܿܦܵܢܵܐ ܕܚܲܣܵܐ چرخ

آب ܚܘܕܪܐ ܕܡܬܦܢܐ ܡܝ̈ܐ ܡܢ ܓܘܪܐ ܠܐ ܢܗܪܐ ܗܘ ܡܫܩܝܢܬܐ ܠܓܢ̈ܐ ܘܚܩܠ̈ܬܐ .
(2) ܚܠܝܦܘܬ ܕܙܒܢܐ ، ܡܫܚܠܦܢܐ ܕܚܠܝܦܘܬܐ (ܡܫܚܠܦܐ ܕܚܕܕ ـ ܕܪܐ ܓܝܫܐ) بوال .
(3) ܓܝܬ ܘܩܛܪܐ . ـ چه ܓܝܬ ܘܩܛܪܐ ܘܠܘܟܪܐ .

دولابی ـ ـ ܓܝܐ

(1) ܕܚܘܪܕܐ ، ܕܕܘܪܐ ܕܚܘܪܕܐ ، ܚܘܪܕܢܐ .
(2) ܕܚܠܝܦܘܬ ܕܙܒܢܐ ، ܕܡܫܚܠܦܐ ܕܚܠܝܦܘܬܐ ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܘܪܐ ܡܫܚܠܦܐ .

دولبند ـ ܕܘܠ ܒܢܕ

(1) ܟܘܒܥܬܐ ، ܡܨܢܦܬܐ عمامه .
(2) ܚܒܠܐ ܕܕܘܠܐ بند سطل ،

دولت ـ ܕܘܠܬ

(1) ܥܘܬܪܐ ، ܩܢܝܢܐ ، ܡܘܬܪܐ تمال ، ثروت (ܕܘܠܬܐ) .
(2) ܫܘܠܛܢܐ ، ܡܠܟܘܬܐ سلطنت .
(3) ܓܕܐ ، ܚܠܘܠܐ اقبال . ـ بهم زدن ܕܘܠܬܐ ، ܓܕܐ (ܡܘܬܪܐ ܕܓܕܝܫܐ) ܡܘܬܪܐ ، ܥܘܬܪܐ ، ܗܘܐ ܡܬܬܒܪܐ . ـ خوابیده ܚܠܘܠܐ ܕܡܬܒܛܠ ، ܟܣܝܐ ܓܕܐ بدبخت .
ـ مند ܡܬܬܪܐ ثروتمند ، ܡܪܐ ܕܥܘܬܪܐ متمول . ـ مندی ܡܬܬܪܢܘܬܐ . از ـ شما ܡܢ ܡܘܬܪܟܘܢ . دول (ܕܘܠܐ) : ܫܘܠܛܢܝ̈ܬܐ
ܥܡܡܝ̈ܐ : دول معظمه ܫܘܠܛܢܝ̈ܬܐ ، ܥܡܡܝ̈ܐ ܪܘܪܒܐ ، ܚܝܠܬܢܝ̈ܬܐ . دول اجنبی ܫܘܠܛܢܝ̈ܬܐ ܥܡܡܝ̈ܐ ܢܘܟܪܝ̈ܐ ܚܕ ܕܚܒܪܐ . دول متحابه ܫܘܠܛܢܝ̈ܬܐ ، ܥܡܡܝ̈ܐ ܪܚܡܝ̈ܐ . دول متحاربه ܫܘܠܛܢܝ̈ܬܐ ܥܡܡܝ̈ܐ ܡܩܪܒܢܝ̈ܬܐ . دول متخاصمه ܫܘܠܛܢܝ̈ܬܐ ، ܥܡܡܝ̈ܐ ܕܡܠܟܠܒܝ̈ܬܐ ܚܕ ܥܡ ܚܒܪܬܐ .

دولتی ـ ـ ܬܝܐ

ܫܘܠܛܢܝܬܐ ، ܕܫܘܠܛܢܘܬܐ . ܐܦ ܡܠܟܘܬܐ ، ادارات ـ ܒܝܬ ܦܘܪܢܣܐ ܫܘܠܛܢܝܐ .

دوم ـ ܕܘ݂ܡ ܕܘܡ

ܬܪܝܢܐ ، ܕܬܪܝܢ ، ܕܬܪܬܝܢ .

دومی ـ ـ ܡܝܐ

ܗܘ ، ܗܝ ܕܬܪܝܢ دومین . دومی ܟܠܐ ܩܕܡ ܡܘܬܒܢܐ ܡܢ ܡܕܡ ܐܚܪܢܐ ܟܪ دومین ܓܒܐ ܡܝܬܪܐ ܩܕܡ ܡܘܬܒܢܐ ܡܢ ܡܕܡ ܚܕ ܡܢ ܬܠܬ ܐܚܪܢܐ .

دون ـ ܕܘܢ

ܙܥܘܪܐ ، ܫܦܠܐ ، ܟܘܦܐ پست ܢܟܝܠܐ دنع . ـ همت ܙܥܘܪ ܡܚܫܒܬܐ ، ܙܥܘܪ ܢܦܫܐ . ـ همتی ܙܥܘܪܘܬ ܡܚܫܒܬܐ بدون و مادون ܚܙܝ ܐܢܐ ܡܠܝܬܐ .

دونی ـ ܕܘܢܝܐ

ܙܥܘܪܘܬܐ ، ܫܦܠܘܬܐ ، ܟܘܦܘܬܐ .

دویدن ـ ܕܘܝܕܢ

ܪܗܛܐ

دویست ـ ܕܘܝܣܬ

ܬܪܝܢ ܡܐܐ ܚܕ ܬܪܝܢܡܐܐ .

دویستم ـ ـ ܣܬܡ

ܕܬܪܝܢ ܡܐܐ دویستمی ، دویستمین ܗܘ ، ܗܝ ܕܬܪܝܢ ܡܐܐ . ܚܙܝ ܠܘܬܐ ܕ دومی .

دویی ـ ܕܘܝܐ

ܬܪܝܢܘܬܐ

ده — ܕܵܗ

ܥܣܪܐ، ܥܣܪ. ܥܣܪܐ ܐܠܦܐ ܥܣܪ ܒܬܐ — هزار ܥܣܪܐ ܐܠܦܐ — يك ܚܕܥܣܪܐ . ܚܕ ܚܕ ܥܣܪܐ — برابر، چندان ܒܥܣܪܐ ܥܐܦܐ .

ده — ܕܵܗ

ܩܪܝܬܐ ، ܩܘܪܝܬܐ قريه . — حه ܒܪ ܩܪܝܬܐ دهاتی — خدا ܒܪ. ܩܪܝܬܐ دهات ܩܘܪܝܬܐ ، ܩܘܪܝܐ .

دهاء — ܕܲܗܵܐ

ܚܟܡܬܐ ، ܚܪܝܦܘܬܐ ܗܘܢܐ ذكاوت ، هوش .

دهاتی — ܕܸܗ

ܒܪ ܩܪܝܬܐ دهحه ܒܪ ܩܘܪܝܬܐ ܐܘ ܩܪܝܐ . ܩܘܪܝܝܐ دهقانی ، روستايی .

دهاده — ܕܸܗܵܕܵܗ

ܕܘܪܕܐ ܕܘܪܕܝܐ دمدمه ، قال مقال حرب . هياهيؤ جنگ .

دهار — ܕܲܗܵܪ

ܡܥܪܐ ، ܡܥܪܬܐ مغاره ، غار ܡܥܪܬܐ كهف .

دهاز — و

ܩܠܐ ، ܐܠܝܠܐ فرياد ، داد ناله ماتم .

دهام — ܕܗܵܡ

ܐܘܟܡܐ ܐܘ ܐܘܟܡܐ سياه .

دهان — ܕܲܗܵܢ دهن

ܦܘܡܐ . بد — ܒܝܫ. ܦܘܡܐ — باز ܦܬܝܚ — ܦܘܡܐ . — بند ܣܟܪܐ ، ܒܠܡܐ پوزبند — دره ܦܘܡܐ . — دريده ܦܬܝܚ ܦܘܡܐ ، ܒܝܫ ܦܘܡܐ بددهن هرزه .

دهانه — ܬܗܵ

(1) ܦܘܡܐ ، ܦܘܡܐ — رودخانه ܦܘܡܐ ܕܢܗܪܐ — خيابان ܦܘܡܐ ܕܫܘܩܐ .

(2) ܦܘܡܐ ܐܘ ܦܘܡܐ ، ܦܘܡܐ ܕܣܘܣܝܐ يشم .

دهانی — ܕܸܗ

ܦܘܡܝܐ ، ܕܦܘܡܐ ، ܦܘܡܝܬܐ .

دهره — ܕܲܗ ܪܵܗ

(1) ܡܓܠܐ ، ܡܓܠܬܐ داس .

(2) ܓܪܓ ܕܟܘܪܐ سم تراش .

دهری — ܕܲܗ ܪܝ

(1) ܒܪ ܥܠܡܐ ، ܥܠܡܝܐ .

(2) ܒܪ ܙܒܢܐ ، ܙܒܢܝܐ .

دهش — ܕܸܗܸܫ

ܡܘܗܒܬܐ ܝܗܒܐ ، ܡܘܗܒܬܐ ܝܗܒܐ ܫܘܒܩܢܐ ܝܗܒܐ . ايثار ، بذل ، بخشش . . . .

دهشت — ܕܸܗ ܫܲܬ

ܕܚܠܬܐ ، ܕܚܠܬܐ ترس ܠܪܗܒܬܐ بهت ܡܬܡܗܢܘܬܐ خوف ܕܚܠܬܐ رهبت . — ناگ ، انگيز ܡܕܚܠܢܐ ، ܡܬܡܗܢܐ ، ܡܪܗܒܢܐ ܡܕܚܠܢܐ .

دهشور — ܕܸܗܫܘܪ

ܡܘܗܒܬܐ ، ܝܗܒܐ ، ܝܗܒܐ ܫܒܩ ܝܗܒܐ بخشنده دست‌باز سخى .

دهقان — ܕܸܗ ܩܵܢ

ܒܪ ܩܘܪܝܬܐ ، ܒܪ ܩܪܝܬܐ دهاتى ܐܘ ܦܠܚܐ ܐܘ ܦܠܚܐ ܕܩܪܝܬܐ ، ܙܪܘܥܐ زارع . ܦܠܚܐ ، ܗܘ ܕܦܠܚ ܐܪܥܐ دهاقين ܒܢܝ ܩܘܪܝܬܐ ، ܒܢܝ ܩܪܝܬܐ .

دهقانی — ـ ـ ܝܵܐ

ܡܘܼܕܝܵܢܵܝܵܐ روستایی ܡܵܬܵܝܵܐ ܕܡܵܬܵܐ . ܐܲܟܵܪܵܐ . ܐܘ ܐܲܟܵܪܘܼܬܵܐ ܘܦܠܵܚܘܼܬ ܐܲܪܥܵܬܵܐ ، ܦܠܵܚܘܼܬܵܐ.

دهك — ܕܹܗܵܟ

ܡܲܬܘܿܢܬܵܐ ، ܡܵܬܵܐ ܙܥܘܿܪܬܵܐ ، ܩܪܝܼܬܘܿܢܬܵܐ ، ܩܪܝܼܬܵܐ ܙܥܘܿܪܬܵܐ .

دهكده — ܕܹܗ ܟܲ ܕܹܗ

ܟܦܲܪܵܢܵܐ . ܐܘ ܡܲܬܘܿܢܬܵܐ دهك .

دهل — ܕܘܿܗܘܿܠ

ܛܲܒܠܵܐ ، ܛܒܲܠܵܐ طبل ܐܲܪܓܲܒܵܐ كوس . ـ زدن ܡܚܵܝܵܐ ، ܡܚܵܝܵܐ ܛܲܒܠܵܐ . ـ زن ܛܲܒܵܠܵܐ .

دهله — ܕܘܿܗ ܠܹܗ

ܓܸܫܪܵܐ پل جسر خدك .

دهليز — ܕܹܗ ܠܝܼܙ

ܦܬܵܐ دهاليز ܦܬܵܐ . ـ قلب ܦܬܵܐ ܕܠܸܒܵܐ ، ـ گوش ܦܬܵܐ ، ܡܲܠܠܵܢܵܐ ܕܐܸܕܢܵܐ .

دهم — ܕܲܗܘܿܡ

ܥܣܝܼܪܵܝܬ ، ܐܘ ܥܣܝܼܪܵܝܵܐ .

دهم — ܕܹܗܡ

ܚܫܝܼܟܘܼܬܵܐ ، ܡܲܚܫܲܟܵܐ ܠܘܿܟܵܐ .

دهمت — ܕܘܿܗܡܲܬ

ܐܘܿܟܡܘܼܬܵܐ ܚܝܼܪ ܐܘܿܟܡܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ . ܓܘܼܢܵܐ ܐܘܿܟܡܵܐ سیاهی .

دهمست — ܕܲܗ ܡܲܣܬ

ܓܘܼܦܸܬܵܐ ܥܲܪܵܐ غار . ܡܥܵܪܬܵܐ.

دهمی — ܕܲܗܘܿܡܝܼ

ܗܵܘ ، ܗܵܝ ܕܝܼܩܵܪܵܐ دهمین . ܣܘܼܦ ܥܘܼܣܵܪܵܐ ܕ دومی .

دهن — ܕܹܗܢ

ܕܸܗܢܵܐ ܡܲܕܗܸܢܘܼܬܵܐ چرب کردن .

دهن — ܕܘܿܗܘܿܢ

ܕܘܼܗܢܵܐ ، ܫܘܼܡܢܵܐ سمن ܚܸܠܒܵܐ پیه ، ܡܸܫܚܵܐ روغن . ـ مصری ܕܘܼܗܢܵܐ ܡܸܨܪܵܝܵܐ ܝܲܢ ܡܸܫܚܵܐ ܕܒܲܠܣܵܡܵܐ روغن بلسان ، انکم . ܕܘܼܗܢܹܐ ادهان دهون .

دهناد — ܕܲܗܢܵܕ

ܚܲܒܫܵܐ ، ܚܘܼܒܫܵܐ ܐܘ ܕܝܵܕܘܼܬ ܡܚܲܒܫܘܼܬܵܐ (ܕܝܼܬܝܼܩܝܼ) .

دهنده — ܕܹܗܲܢ ܕܹܗ

ܗܘܿܒܵܢܵܐ ، ܝܵܗܘܿܒܵܐ .

دهنه — ܕܲܗܢܹܗ

(1) ܦܘܼܡܵܐ ، ܟܠܵܡܵܐ پوزبند ، دهان‌بند ، ܐܘ ܟܡܵܡܘܼܬܵܐ .
(2) ܦܘܼܡܵܐ ، ܦܘܼܡܵܐ دهانه .
(3) ܠܓܵܡܵܐ ، ܦܓܘܿܕܵܐ .
ـ کردن ܡܲܠܓܸܡܘܼܬܵܐ ، ܣܵܡܵܐ ܦܘܼܡܵܐ ܦܠܘܿܓܵܐ .

دهنی — ܕܘܿܗܢܝܼ

ܕܸܗܢܵܢܵܐ . دهنیات ܕܸܗܢܵܢܝܵܬܵܐ ܗ . ܕ . ܡܸܢܕܝܵܢܹܐ ܕܸܗܢܵܢܹܐ .

دهنیت — ـ ـ ܝܲܬ

ܕܸܗܢܵܢܘܼܬܵܐ .

دهون — ܕܘܿܗܘܿܢ

(1) ܡܲܚܠܵܠܹܐ ܕ دهن ܗ . ܕ . ܕܘܼܗܢܹܐ .

(2) ܠܘܒܗܬܐ، ܕܒܕܐ ܠܒܐ، ܒܪܐ از ـ ܡܢ ܠܒܐ، ܠܒܠ ܒܪܐ ازبر ، از حفظ .

دهی ـ ܕܗܝܐ

(1) ܕܗܒܐ ܫܦܝܐ طلا خالص .
(2) ܦܪܫܘܟܘܬܐ ܚܟܝܡ دهاء .

دی ـ ܕܝ دیماه

ܝܪܚܐ ܕܥܣܪܐ ܕܫܢܬܐ ܦܪܣܝܬܐ .

دی ـ ܕܝܐ

ܕܐܬܝܐ، ܐܬܡܠ ܝܘܡ : ـ روز ܝܘܡܐ ܕܐܬܝܐ ܬܡܠ ، ܬܡܠ . ـ شب ܠܠܝܐ ܕܐܬܝܐ دوش . ـ روزی، شبی ܕܬܡܠ، ܕܠܠܝܐ ܕܐܬܝܐ .

دیار ـ ܕܝܪܐ

ܕܝܪܬܐ . ܥܘܡܪܐ ܕܕܝܪܝܐ دیر .

دیان ـ ـ ܢ

ܕܝܢܐ ܐܘ ܕܝܢܐ ܕܟܠ، ܥܠܝܡܐ ܠܐܠܗܐ .

دیانت ـ ܕܝܐܢܬ

ܗܝܡܢܘܬ ܕܝܢـــــــܬܐ، ܬܘܕܝܬܐ ܕܝܢܘܬܐ ܡܗܝܡܢܘܬܐ دینداری ؛ یا ـ ܗܝܡܢ ܕܝܢܬܐ، ܬܘܕܝܬܐ ܡܗܝܡܢܐ دیندار . بی ـ ܗܝܡܢܘܬ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ .

دیبا ـ ܕܝܒܐ دیباه

ܕܝܒܐ ܗ . ܕ . ܢܣܝܬܐ ܕܐܪܓܘܢܐ ܦܠܚ ܠܒܘܫܐ ܡܢ ܚܪܝܪܐ ܥܡ ܠܒܘܫܐ ܕܡܬܥܒܕ رخت ابریشمی زربافته . ܕܝܒܬܐ بزیون . ـ گر ܦܪܨ ܕܝܒܝܐ . ـ روی ܗܝܡܢ ܦܪܨܐ . ܗܝܡܢܘܬ ܦܪܨܐ .

دیباچه ـ ـ ܕܝܗ

ܠܘܒܒܐ ܕܟܬܒܐ . دیباچه کتاب ܡܢ ܗܘ

ܕܝـــܐ ܦܪܥــ ܗܘܐ ܫܘܡܠـــܐ ܕܕܗܒܐ ܕܡܕܗܒܢܘܬܐ طلاکاری ܕܙܗܒـــܐ ܕܚܕ ܕܝܒܐ دیبا .

دیجور ـ ܕܝܓܘܪ

ܚܫܘܟܐ ، ܠܚܫܘܟܐ تاریك . شب ـ ܠܠܝـــܐ ܚܫܘܟܐ ، ܠܠܝܐ ܕܠܝܬ ܒܝܗ ܢܘܗܪܐ .

دید ـ ܕܝܕ

(1) ܚܙܝܬܐ . ܚܙܝܢܘܬܐ بینایی بینش .
(2) ܬܒܥܬܐ ܐܚܪ ܠܘ ܚܕܕܐ بازدید .
(3) ܦܩܕܬܐ ܕܚܟܡܬܐ . ـ کردن ܚܙܐ ، ܦܩܘܕܝܐ ܥܡ ܦܩܘܕܝܐ . ܦܩܘܕܝܐ ܚܟܝܡܐ یك نفر خبره بیاوریم تا آنرا دیدکند ܦܩܕܝܢܢ ܚܕ ܐܢܫܐ ܒܚܕܐ ܕܦܩܕ ܠܟܠܗܘܢ ܚܟܝܡܐ .

دیدار ـ ܕܝܕܐܪ

ܚܙܝܬܐ دید ܬܦܢܝܬܐ دیدنی ܐܘܪܥܐ ملاقات . بدیدار او رفتم ܐܙܠܝ ܠܚܙܝܗ ، ܐܙܠܝ ܕܦܓܥܢ ܒܝܗ ، ܐܙܠܝ ܠܐܘܪܥܗ .

دیدانی ـ ـ ܕܝ

ܬܘܠܥܢܝܐ، ܕܕܡܝܐ ܕܬܘܠܥܐ . دود مانند ، دودی ، کرم مانند .

دیدبان ـ ܕܝܕܒܐܢ دیده بان

ܕܝܘܩܐ . ـ گاه ܕܘܟܐ ܕܡܛܪܐ ܕܕܝܘܩܘܬܐ ܕܡܬܐ ܕܢܛܘܪܐ ܐܢܫܐ ܕܝܘܡ دیدگاه .

دیدبانی ـ ـ ܕܝ

ܕܝܘܩܐ ، ܕܝܘܩܘܬܐ ، ܢܛܪܐ ، ܢܛܪܘܬܐ ܦܩ ܕܘܩܘܬܐ .

دیدن ـ ܕܝܕܢ

(1) ܚܙܐ ، ܚܙܝܐ .

(2) ܦܓܘܫܐ ، ܠܘܩܒܐ ، ܡܦܓܫܐ ܒܚܕܕܐ
ملاقات کردن .

دیدنی — — ܕܝܐ
ܚܙܝܐ ، ܠܘܩܒܠܝܬܐ .
(2) ܡܚܙܝܢܐ . — کردن ܦܓܘܫܐ ܠܘܩܒܐ
دیدن کردن .

دیده — ܕܝܕܗ
(1) ܥܝܢܐ چشم بصر ܚܙܝܬܐ دید .
(2) ܕܝܕܒܢܐ دیدبان .
(3) ܚܙܘܬܐ ܝܢ ܚܙܝܬܐ . دیدگان ܥܝܢܬܐ ،
ܕܝܕܒܢܐ . — شور ܒܥܝܢܐ ܥܝܢܬܐ . — کار
ܕܘܟܬܐ دیدگاه . — ور ܚܙܝܬܢܐ ܚܙܝܬܐ ،
ܡܕܘܟܐ دانا ܚܙܘܝܐ بصیر — وری ܚܙܝܬܢܘܬܐ
ܚܙܝܬܐ ، ܡܕܥܬܢܘܬܐ ، ܚܙܝܬܢܘܬܐ بصیرت .

دیر — ܕܝܪ
(1) ܡܢܘܚܪܐ ، ܠܐܚܪܬܐ .
(2) ܢܝܚܐ ، ܡܬܡܢܐ متانی ܝܢ : شما
خیلی دیر کار میکنید ܝܬܘܢ ܥܒܕܐ ܢܝܚܐ
ܒܦܠܚܐ ܝܬܘܢ .
(3) ܙܒܢܐ ܪܒܐ ܠܐ ܚܙܝܬܐ . دیر زمانی است
که ترا ندیدم ܙܒܢܐ ܙܒܢܐ ܝܠܗ ܕܠܐ ܚܙܝܢ
ܚܙܝܬܘܟ ܝܢ ܠܝܬ ܪܒܐ ܚܙܝܬܐ ܕܠܐ ܚܙܝܢ
ܚܙܝܬܘܟ . — شدن ، کردن ܡܢܘܚܪܢܐ ، ܗܘܐ
ܡܢܘܚܪܐ . — کشیدن ܬܘܪܟܐ طول کشیدن .
— باز ܙܒܢܐ . — پا ܒܠܝܕܐ بادوام ، پردوام .
— پایی ܒܠܝܕܘܬܐ . — جنبش ܢܝܚܐ ܙܘܥܐ
ܡܬܬܙܝܥ . — رس ܠܐܚܪܬܐ . میوهٔ — رس
ܦܐܪܐ ܠܐܚܪܬܐ . — رنج ܡܣܝܒܪܢܐ متحمل .
— گاه ܙܒܢܐ ܙܒܢܐ . — گذار ܒܠܝܕ ܕܥܒܪܐ
ܠܐܚܪ ܕܥܒܪܐ . ܠܐ ܡܬܦܫܩܢܐ . — گوار
ܠܐܚܪܢܐ ܗܘܝܐ ، ܠܐ ܡܬܦܫܩܐ ܠܢܘܟܪܝܐ .
ܠܐܚܪܢܐ ܕܡܬܦܫܩܐ دیرهضم .

دیر — ܕܝܪ
ܕܝܪܐ . ادیار ܕܝܪܝܐ ، ܕܝܪܝܬܐ .

دیرك — ܕܝܪܟ
ܥܡܘܕܐ ܠܡܫܟܢܐ ܗ . ܕ ܡܫܟܢܝܬܐ ܣܘܦܐ
ܐܘ ܠܒܘܫܐ ܗ . ܕ ܡܙܕܪܥܢܐ ܝܢ ܦܕܪܘܬܐ
وردنه . — چادر ܡܫܟܢܝܬܐ ܕܥܡܘܕܘܬܐ دیرك
اوغروق . — کشتی ܦܡܠܐ دکل .

دیری — ܕܝܪܝ
ܡܢܘܚܪܘܬܐ ، ܠܐܚܪܢܘܬܐ

دیرین — — ۱ دیرینه
ܥܬܝܩܐ . عهد — ܡܫܟܐ ܥܬܝܩܐ . — روز ،
سال ܥܬܝܩܐ ܕܘܡܝܐ ، ܫܢܐ .

دیز — ܕܝܙ دیس
ܝܢ ، ܒܕܘܡܝܐ ، ܒܠܘܬܐ دیس ܡܕܘܡܝܬܐ
ܝܢ ، ܒܥܒܕܐ ܡܕܒܕܝܐ ܝܢ شب دیز ،
ماه دیس ܝܢ ܠܠܝܐ ܝܢ ܣܗܪܐ . ܒܕܘܡܝܐ ،
ܒܠܘܬܐ ܕܠܠܝܐ ܕܣܗܪܐ .

دیزی — ܕܝܙܝ
ܩܕܪܬܐ .

دیفتری — ܕܝܦܬܪܝ
ܥܒܕܐ ܕܟܘܣܬܐ ، ܗ . ܕ ܡܬܠܘܫܐ ܝܢ ܕܝܦܬܐ
ܕܡܬܠܘܫܐ ܗ . ܕ ܕܝܦܬܐ ܕܗܘܐ ܠܘܐ ܕܦܘܡܐ ،
ܒܕܝܢ ܥܒܕܐ حلقوم . ܘܡܝܬ ܠܡܕܝܗ .

دیك — ܕܝܟ
ܦܕܚܐ ، ܩܕܪܐ ، ܐܝܕܐ دیك حلقه دار . — پایه
ܦܡܦܐ دیزندان . — دان ܦܡܦܐ ܐܘ ܕܝܬ

ܐܘܼܡܵܢܵܐ ܗ . ܕ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܘܪܵܐ اجاق . ـ چه
ܐܘܼܡܵܢܘܵܬܵܐ .

ديگر ـ ܕܝܼܓܲܪ

(1) ܐ̱ܚܹܪ̈ܢܹܐ ܝܢ ܐ̱ܚܹܪ̈ܢܹܐ ، ܝܢܐ ܐ̱ܚܹܪ̈ܢܐ .
اشخاص ـ ܦܲܪ̈ܨܘܿܦܹܐ ܝܢ ܐ̱ܢܵܫ̈ܐ ܐ̱ܚܹܪ̈ܢܹܐ .
كتاب ـ ندارم ܝܢܐ ܕܟܬܵܒ̈ܐ ܐ̱ܚܹܪ̈ܢܹܐ ܠܝܬ ܠܝ .
ܐ̱ܚܹܪܬܵܐ ܝܢ ܐ̱ܚܪܹܬܵܐ . سال ـ ܫܢܹܬܵܐ ܐ̱ܚܪܹܬܵܐ .
(2) ܡܢ ܒܵܬ݂ܲܪ ܐܝܢ اين سه‌شنبه نه سه‌شنبه
ديگر ܐܵܗܵܐ ܬܠܵܬ݂ܒܫܲܒܵܐ ܠܵܐ ܗܘܿ ܡܢ ܒܵܬ݂ܲܪ
ܡܢܹܗ . بار ـ ܝܢܐ ܙܒ̈ܢܹܐ ܐ̱ܚܹܪ̈ܢܹܐ ، ܚܕܵܐ ܓܵܗܵܐ
ܐ̱ܚܪܹܬܵܐ . ܝܢ ܡܢ ܕܒܵܬ݂ܲܪ . ـ آنكه ، اينكه
ܠܒܲܪ ܡܢ ، ܣܲܓܝ ܡܢ ܗܵܕܵܐ ، ܣܲܓܝ ܡܢ ܗܵܢܵܐ .
طور ـ ܐ̱ܚܹܪ̈ܢܵܐܝܬ ܝܢ ܠܵܐ ܐܝܟ ، ܕܘܼܟ̰ܵܐ
ܐ̱ܚܹܪ̈ܢܹܐ . ديگران ܐ̱ܚܹܪ̈ܢܹܐ .

ديگرى ـ ـ ܕܝܼ

ܗܘܿ ܐ̱ܚܹܪ̈ܢܵܐ ، ܗܝܼ ܐ̱ܚܪܹܬܵܐ .

ديگى ـ ܕܝܼܓܝܼ ديگينه

ܕܐܝܠܹܗ ܕܐܘܡܢܵܐ .

ديلم ـ ܕܲܝܠܲܡ

ܡܲܕܢܚܬܵܐ ، ܡܲܕܢܚܬܵܐ ܕܦܲܪܣܵܐ .

ديله ـ ܕܝܼܠܹܗ

ܕܘܼܢܝܬܵܐ ديوك ، چاوادار .

ديم ـ ܕܲܝܡ

ܡܕܝܢ̈ܬܵܐ ܡܲܪܝܵܐ . ܐܲܦ ܙܪܵܥܬܵܐ ܕܠܵܐ
ܡܲܝ̈ܵܐ . ܗ . ܕ ܙܪܵܥܬܵܐ ܕܠܵܐ ܡܫܲܩܝܵܢܝܼܬ݂ܵܐ
ܡܢ ܡܛܪܵܐ ܝܢ ܡܢ ܡܕܝܼܢ̈ܬܵܐ ܡܲܪܝܵܐ .
ديم‌كارى .

ديم ـ ܕܹܐܡ

ܐܲܦܹ̈ܐ ، ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ صورت ، رو .

ديمت ـ ܕܝܼܡܘܵܬ

ܟܣܝܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܡܲܛܪܵܐ ܩܲܠܝܼܠܵܐ ܘܢܵܫܝܼܦܵܐ
ديم ܟܣܝܼܬܵܐ .

ديمومت ـ ܕܲܝܡܘܼܡܘܵܬ

ܠܥܵܠܲܡ ، ܡܲܬܡܝܼܢܵܐ . ܡܲܬܡܝܼܢܘܼܬܵܐ .

ديماج ـ ܕܝܼܡܵܗܵܓ̰

ܦܵܬܹܐ ܐܘܼܪܵܐ ، ܚܕܵܐ ܦܝܼܫܬܵܐ .

ديمى ـ ܕܲܝܡܝܼ

ܡܠܝܼܐ ، ܠܥܵܠܲܡ ܕܡܫܲܠܡܘܼܬܵܐ ، ܕܢܲܛܪܘܼܬܵܐ
ܟܠܹܐ ܝܘܡܵܬܵܐ .

دين ـ ܕܝܼܢ

(1) ܬܘܕܝܬܵܐ ، ܬܹܐܘܿܠܘܿܓܝܼܵܐ ܗ . ܕ ܩܘܿ
ܡܵܐ ܕܢܵܬܹܐ ܡܵܘܪܵܐ ܕܝܗ مذهب ܬܘܕܝܬܵܐ
ܕܡܫܝܚܵܝܹܐ ، ܕܝܗܘܼܕܵܝܹܐ ܕܡܫܠܡܵܢܹܐ . ـ حق
ܬܘܕܝܬܵܐ ܫܪܝܪܬܵܐ . ـ باطل ܬܘܕܝܬܵܐ
ܕܓܘܼܕܵܐ ܬܘܕܝܬܵܐ ܕܟܕܒܘܬܵܐ . علم ـ
ܬܹܐܘܿܠܘܿܓܝܼܵܐ ܝܢ ܡܫܝܚܵܝܘܼܬ ܐܠܵܗܘܼܬܵܐ ܝܢ
ܡܫܝܚܵܝܘܼܬ ܐܠܗܝܼܬܵܐ . دينا ܬܘܕܝܬܵܢܵܐܝܬ .
ـ دار ܬܘܕܝܬܵܢܵܝܵܐ ، ܡܵܪܵܐ ܕܬܘܕܝܬܵܐ .
دين پرست . ـ دارى ܬܘܕܝܬܵܢܘܼܬܵܐ ، ܕܚܹܠܬ
ܐܲܠܵܗܵܐ ديانت دين پرستى . ܫܘܼܪܵܪ ܬܘܕܝܬܵܐ ،
ܫܘܼܪܵܪܵܐ ܬܘܕܝܬܵܐ .
(2) ܕܝܼܢܵܐ ، ܕܝܵܢܘܼܬܵܐ . يوم الدين ܝܘܡܵܐ
ܕܕܝܼܢܵܐ ، ܕܝܼܢܵܐ ܐܲܚܪܵܝܵܐ .

دين ـ ܕܲܝܢ

ܚܘܼܒܬܵܐ (ܕܲܝܢܵܐ) ܩܲܒܝܼܠܬܵܐ . ܦܪܘܼܥܵܐ بدهى ،

قرض . ـ داشتن ܗܘܵܐ ܚܲܝܵܒ݂ܵܐ . ديون ܚܘܿܒ݂ܝܵܬ݂ܵܐ
ܦܪܝܼܥܹ̈ܐ . ديون عمومى ܚܘܿܒ݂ܬ݂ܵܐ ܓ̰ܘܼܡܗܘܼܪܵܝܹ̈ܐ ،
ܕܥܲܡܵܐ . اصحاب ديون ܡܵܪܵܘܵܬ݂ܵܐ ܕܚܘܿܒ݂ܝܵܬ݂ܵܐ .
ـ دار ܚܲܝܵܒ݂ܵܐ .

دينار ـ ܕܝܼܢܵܪ

ܕܝܼܢܵܪܵܐ ، ܙܘܼܙܵܐ ، ܙܘܼܙܵܐ .

دينى ـ ܕܝܼܢܵܝܵܐ

ܬܘܕܝܬܵܢܵܝܵܐ ، ܕܬܘܕܝܬܵܐ . مسائل ـ ܒܥܵܝܹ̈ܐ
ܬܘܕܝܬܵܢܵܝܹ̈ܐ . برادر ـ ܐܲܚܵܐ ܬܘܕܝܬܵܐ .

ديو ـ ܕܝܼܘ

ܕܹܝܘܵܐ ، ܫܹܐܕܵܐ ، ܣܵܛܵܢܵܐ خناس ابليس شيطان .
ـ پرست ܣܵܓ̣ܹܕ ܕܹܝܘܹ̈ܐ . ـ پرستى ܣܓܝܼܕܘܼܬ ܕܹܝܘܹ̈ܐ
ـ دار ، زده ܕܹܝܘܵܢܵܐ ܕܐܝܬ ܠܹܗ ܕܹܝܘܵܐ . ـ زاد
ܝܠܝܼܕܵܐ ܡܼܢ ܕܹܝܘܵܐ . ܐܝܟ ܕܹܝܘܵܢܵܐ ܫܘܼܡܵܝܵܐ
ܕܕܹܝܘܵܐ ديوسار، ديوسان . ـ ستان ܒܹܝܬ ܕܹܝܘܹ̈ܐ
ܗ . ܕ ܕܘܼܟܬܵܐ ܕܫܟܝܼܢܝܼ ܕܹܝܘܹ̈ܐ ، ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ
ܡܼܢ ܕܹܝܘܹ̈ܐ . مبحث ـ ܡܲܡܠܠܘܼܬ ܕܹܝܘܹ̈ܐ :
اعتقاد بديو ܡܗܝܡܢܘܼܬܵܐ ܒܕܹܝܘܹ̈ܐ . ـ بند ،
كير ܟܵܒܹܫ ، ܐܵܣܘܿܪ ܕܹܝܘܹ̈ܐ .

ديوار ـ ܕܝܼܘܵܪ

ܫܘܼܪܵܐ ، ܓܘܼܕܵܐ (ܣܘܼܪܵܝܬ) . ـ كشيدن
ܒܢܵܝܵܐ ، ܒܢܹܐ ܫܘܼܪܵܐ . ـ مشترك ܫܘܼܪܵܐ
ܡܫܘܼܬܦܵܐ . ـ بينى ܓܘܼܕܵܐ ، ܣܘܿܟܵܐ ܦܪܘܿܫܵܐ
ܕܢܚܝܼܪܵܐ ، ܚܲܣܘܿܬܵܐ ܡܼܢ ܦܪܘܿܫܬܵܐ ܕܦܘܼܪܵܝ
ܒܹܝܬ ܡܼܢ ܒܹܝܬ ܬܪܹܝܢ ܢܵܦܘܼܩܹ̈ܐ ܕܢܚܝܼܪܵܐ
(ܢܚܝܼܪܵܐ) . ـ بست ܟܪܝܼܗܬܵܐ ܕܫܘܼܪܹ̈ܐ ،
ܣܬܝܼܡܘܼܬܵܐ ، ܕܘܼܟܬܵܐ ܟܪܝܼܗܬܵܐ ܕܫܘܼܪܹ̈ܐ .
ـ كوب ܡܚܵܝܵܐ ܕܫܘܼܪܵܐ ، ܕܫܘܼܪܵܐ . چراغ
ـ كوب ܫܪܵܓ̰ܵܐ ܕܫܘܼܪܵܐ ܗ . ܕ ܡܚܵܝܢܘܼܬܵܐ
ܕܫܘܼܪܵܐ .

ديواره ـ ـ ܪܹܗ

(1) ܦܲܪܣܵܐ ، ܬܲܟܣܵܐ طارمى، نرده ، دستانداز .
ܕܠܝ ܡܝܠܕܝ ܕܪܡܝܐ ܠܫܘܼܪܵܐ :
(2) ܣܦܵܬ݂ܵܐ لبه . ـ پل ܦܲܪܣܵܐ ܕܓܸܫܪܵܐ .

ديوارى ـ ـ ܪܵܐ

ܫܘܼܪܵܢܵܝܵܐ ، ܕܫܘܼܪܵܐ جدارى . ܐܝܟ ܡܚܵܝܵܐ
ܠܫܘܼܪܵܐ : آيينة ـ ܦܲܪܨܘܿܦܵܝܬܵܐ ܫܘܼܪܵܢܵܝܬܵܐ ܚܵܡ
ܢܘܼܪܵܐ ܫܘܼܪܵܢܵܝܵܐ .

ديواله ـ ـ ܠܹܗ

ܡܦܲܠܗܵܪܵܐ مفلس ، ورشكست .

ديوالى ـ ـ ܠܵܐ

ܡܦܲܠܗܪܘܼܬܵܐ ، ܦܠܗܵܪܵܐ افلاس ورشكستكى .

ديوان ـ ܕܝܼܘܵܢ

(1) ܕܝܼܢܵܐ ܡܕܝܼܢܵܢܘܼܬܵܐ . ـ حافظ ܕܝܼܢܵܐ
ܡܕܝܼܢܵܢܘܼܬܵܐ ܕܡܲܠܟܘܼܬܵܐ .
(2) ܒܹܝܬ ܕܝܼܢܵܐ محكمه ، ديوان خانه .
ـ كردن ܕܵܢܹܐ . ـ حرب ܒܹܝܬ ܕܝܼܢܵܐ ܕܦܲܪܨܵܐ .

ديوانگى ـ ـ ܢܓܝܼ

(1) ܡܫܲܢܝܘܼܬܵܐ ، ܫܲܢܝܘܼܬܵܐ .
(2) ܡܲܫܬܲܪܝܘܼܬܵܐ جنون . ـ كردن
ܗܘܵܐ . ܕܹܝܘܵܢܵܐ ، ܫܵܢܝܵܐ ، ܡܫܬܪܝܢܐ ، ܗܘܵܐ
ܒܪܵܐ ܫܲܢܝܵܐ .

ديوانه ـ ـ ܢܹܗ

(1) ܫܵܢܝܵܐ ، ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܹܗ ܫܵܢܝܵܐ ܐܝܟ
ܡܚܝܠܐ ܗܘܢܵܐ كم عقل .
(2) ܕܹܝܘܵܢܵܐ ديودار ، ديوزده .
(3) ܡܫܬܪܝܢܐ (ܠܘܢܬܝܩܐ) ܒܪܵܐ ܫܠܝܐ .
ـ كردن ܒܲܕܘܝܹܐ ܡܲܥܒܪܵܐ ܫܵܢܝܵܐ . ـ شدن

ܒܕܘܝܐ ܗܘܐ ܒܐܒܪܐ . – وار ܒܐܒܪܐ ܐܘ
ܒܐܒܪܬܐ .

ديوانى – – ܕܝܘ

ܕܝܘܢܐ ، ܕܕܝܘܢܐ . سهم – ܡܕܝܘܢܘܬܐ
ܕܝܘܢܝܘܬܐ . عواید – ܡܠܟܘܬܐ ܕܝܘܢܝܐ ،
ܕܕܝܘܢܐ ، دیوانیان ܕܝܘܢܝܐ .

ديوباد – ܕܝܘ ܒܐܕ

ܡܠܟܐ ܕܙܒܢܐ . ܐܦܬܐܦܬ ܦܘܫܐ ܕܝܘܢܐ .
ܡܠܟܐ گردباد ܡܫܐ ܗ . ܕ ܦܘܫܐ ܡܫܐ
ܘܪܘܚܐ .

ديوث – ܕܝܘܬ

ܩܪܢܐ ܬܪܢܢܐ ، ܡܠܟܐ ܡܢ ܬܪܢܐ ܕܬܪܢܢܐ .
ܐܘ ܩܠܦܣܐ قرمساق .

ܕܝܘܬܐ : دیوث ܗܘ ܐܝܠܗ ܕܒܥܠܗ ܐܘܟܐ
ܡܢ ܐܝܢܐ ܟܐ ܥܡܠܗ . ܩܠܦܣܐ ܗܘ
ܕܒܥܠܐ ܘܗܘܐ .

ديوثى – – ܕܝܘܬܝ

ܡܠܟܘܬ ܬܪܢܢܘܬܐ ، ܩܠܦܣܘܬܐ .

ديوچه – ܕܝܘ ܓܝܗ

(1) ܥܠܩܐ زالو علق .

(2) ܥܘܫܐ بید .
(3) ܣܘܣܐ سوسه شیشه .

ديوك – ܕܝܘܟ

ܫܘܝܠܐ دیله ، چاودار . ܐܒܢܐ ܕܫܥܪܐ ܡܢ
ܐܒܠܐ نوع بنشن خوردنی .

ديوى – ܕܝܘܝ

ܕܝܘܢܐ ܐܘ ܕܝܘܢܘܬܐ .

ديه – ܕܝܐ ܬܝܗ دیت

ܥܘܠ ܕܡܐ ، ܘܦܪܐ ܕܕܡܐ ، ܡܣܒܐ جریمه .

ديه – ܕܝܗ دیهه

ܩܪܝܬܐ ده ܡܕܝܢܬܐ قریه .

ديهور – ܕܝܗܘܪ

ܫܡܝܐ ، ܪܩܝܥܐ فلك آسمان .

ديهيم – ܕܝܗܝܡ

(1) ܬܐܓܐ تاج ܕܡܠܟܐ اکلیل :
(2) ܬܪܘܢܘܣ تخت . ܟܘܪܣܝܐ ܡܠܟܘܬܐ .
– دار ܡܪܐ ܕܬܐܓܐ تاجدار ܡܠܟܐ ، ܡܠܟܬܐ .

ذ

ذ - [illegible]
[illegible]

ذأب - [illegible]
[illegible] ، [illegible] ملامت [illegible] نكوهش .

ذابح - [illegible]
[illegible] ، [illegible] كشتار كننده ، سلاخ .

ذات - [illegible]
(1) [illegible] ، [illegible] اوچيز ، [illegible] هويت . - خدا [illegible] . - لايزل [illegible] ، [illegible] . فى حد ذاته [illegible] ، [illegible] ذاتاً . برذاتش لعنت [illegible] .
(2) [illegible] طبيعت ، [illegible] جنس [illegible] خو .
[illegible]: اسم - [illegible] . بد - [illegible] . [illegible] ، [illegible] بد جنس [illegible] بد خو .
(3) [illegible] ، [illegible] شخص [illegible]: - محترم [illegible] بالذات [illegible] ، [illegible] شخصاً ، [illegible] جنساً ، [illegible] ذاتاً . [illegible] به ذاته ، فى ذاته [illegible] .
(4) ذات [illegible] ذو ذى [illegible] :
- البين [illegible] آهنك ، [illegible] دوستى .
- الجنب [illegible] (. [illegible]) - الجنب كاذب [illegible] . مبتلا بذات الجنب [illegible] . - الريه [illegible] ([illegible])
- الصدر [illegible] .
- الكليه [illegible] .

ذاتی – ܙܵܐܬܝ
ܟܝܵܢܵܝܵܐ، ܐܘܣܝܵܝܵܐ، ܟܝܵܢܵܝܵܐ طبیعی ، ܡܝܠܵܕܵܝܵܐ مادرزا . ܣܓܝ: صفات – ܕܝܠܵܢܵܝܵܬܵܐ ܟܝܵܢܵܝܹܐ ܝܢ ܐܘܣܝܵܝܹܐ .

ذاخر – – ܫܝܪ
ܫܡܘܼܟ݂ܵܐ ܗ. ܕ ܡܫܲܢܝܵܐ ܕܓܒܝܼܟ݂ܵܐ ܐܘ ܩܡܝܼܬܵܐ .

ذاکر – – ܕܝܪ
ܡܕܟܪܵܢܵܐ ܐܘ ܕܟܘܼܪܵܐ .

ذاکره – – ܕܟܪܗ
ܕܘܼܟ݂ܪܵܢܵܐ ܐܘ ܕܘܼܟ݂ܪܵܢܵܐ ، ܚܘܼܦܵܙܵܐ حافظه .

ذاهب – ܙܐܗܒ
ܐܵܙܠܵܐ ، ܗܘ ܕܐܵܙܹܠ ، ܫܒܘܼܩܵܐ ܕܠܐ ܡܕܥܝ ܕܐܵܙܹܠ ، ܫܒܝܼܩܵܐ ܡܢ ܚܘܼܪܵܐ .

ذاهل – – ܗܝܠ
ܠܵܐ ܫܵܡܘܿܥܵܐ، ܡܢܫܝܵܢܵܐ ، ܡܢܫܝܵܢܵܐ فراموش‌کار ܡܗܡܝܵܢܵܐ اهمال‌کار ܡܡܲܚܠܵܢܵܐ غفلت‌کار .

ذائب – – ܫܝܒ
ܡܬܦܫܪܵܢܵܐ قابل‌ذوب ܡܬܦܲܫܪܵܢܵܐ .

ذائق – – ܫܝܩ
ܛܵܥܘܿܡܵܐ ، ܗܘ ܕܛܵܥܹܡ ܡܕܥܝ چشنده .

ذائقه – – ܫܝܩܗ
ܛܥܘܿܡܘܼܬܵܐ ܐܘ ܛܥܡܵܐ ، ܛܥܡܬܵܐ ܗ . ܕ ܚܫܵܐ ܝܢ ܚܝܠܵܐ ܛܥܡܵܐ حس یا قوهٔ ذائقه .
بی – ܕܠܵܐ ܛܥܡܵܐ ܡܛܝܼܒܵܐ بی مزه .

ذبابه – ܙܘܼܒܵܐܒܗ
ܕܒܵܒܵܐ ذباب ܕܒܵܒܹܐ . زنبور ، مکس .

ذبح – ܙܒܚ
ܕܒܚܵܐ ، ܕܒܚܬܵܐ ܗ . ܕ ܡܕܥܝ ܕܒܚܵܐ ، ܩܛܠܵܐ .

ذبح – ܙܒܚ
ܕܒܝܼܚܵܐ ، ܕܒܝܼܚܬܵܐ ، ܩܘܪܒܵܢܵܐ .
– کردن ܕܒܚܵܐ قربانی کردن ܩܪܘܿܒܹܐ ، ܩܛܵܠܵܐ کشتن .

ذبر – ܙܒܪ
ܟܬܵܒ ܡܢ ܕܒܝܪܝ .

ذبول – ܙܘܼܒܘܼܠ
ܡܢ ܟܘܼܫܵܬܵܐ ، ܡܕܒܕܒܘܼܬܵܐ ، ܢܚܝܼܦܘܼܬܵܐ
نزاری ܢܚܝܼܦܘܼܬܵܐ نحیفی .

ذبیح – ܙܒܝܚ
ܕܒܝܼܚܵܐ – الله ܕܒܝܼܚ ܐܠܵܗܵܐ ܕܒܝܼܚܵܐ ܕܐܠܵܗܵܐ ܕܝܼܠܹܗ ܐܘ ܩܘܼܪܒܵܢܵܐ ܕܒܝܼܚܵܐ .

ذبیحه – – ܗܝܗ
ܕܒܝܼܚܬܵܐ ، ܕܒܚܵܐ . ذبایح ܕܒܚܹ̈ܐ ܕܒܝܼܚܵܬܵܐ .

ذخر – ܙܘܼܚܪ
ܡܬܡܲܟܠܘܼܬܵܐ ܝܢ ܡܫܲܚܬܵܐ ܕܓܒܝܼܟ݂ܵܐ . ܐܘܨܪܵܐ ܝܢ ܡܐܘܨܪܘܼܬܵܐ .

ذخیره – ܙܚܝܼܪܗ
(1) ܒܝܬ ܚܠܵܐ ، ܐܘܨܪܵܐ انبار .
(2) ܙܘܵܕܵܐ زاد .
(3) ܓܙܵܐ گنج . – کردن ܚܠܵܐ ، ܐܘܨܪܵܐ انبار کردن ، ܟܢܵܫܵܐ جمع کردن . – شده ܡܚܠܵܐ ، ܐܘܨܪܵܐ . ذخائر ܒܝܬ ܚܠܵܬܵܐ ، ܐܘܨܪܹܐ ܐܘ ܙܘܵܕܹܐ .

ذراح — ܙܘܼܪܵܐܚ درّاح

ܙܒܵܒܹܐ ܝܲܢ ܕܸܒܵܒܹܐ ܕܐܝܼܣܦܵܢܝܵܐ ذراریح ܙܒܵܒܹܐ ܝܲܢ ܕܸܒܵܒܹܐ ܕܐܝܼܣܦܵܢܝܵܐ. زنابیر یا مگس‌های اسپانیا.

ذراع — ܙܪܵܥ

ܕܪܵܥܵܐ بازو ܐܵܘ ܐܲܡܬܵܐ ܝܲܢ ܐܲܡܬܵܐ ܗ. ܕ ܡܫܘܚܬܐ ܕܕܪܥܐ ارش، ܟܘܼܡܵܫܹܐ ارج. اذرع ܕܪܥܹܐ، ܐܲܡܵܬܹܐ، ܟܘܼܡܵܫܹܐ. ܚܙܝ ذرع.

ذرت — ܙܘܼܪܲܬ

ܙܲܪܥܵܐ ܝܲܢ ܚܸܛܹܐ. ܐܵܘ ܕܡܵܫܵܐ ܥܲܪܘܵܬܵܐ ذرت جاروبی. چوب — ܩܲܝܣܵܐ ܕ ܙܲܪܥܵܐ. آرد — ܩܲܡܚܵܐ ܕܙܲܪܥܵܐ.

ذرع — ܙܪܲܥ

ܕܪܵܥܵܐ. ܚܲܕ ܟܡܘܬܐ ܝܲܢ ܚܘܼܠܵܐ ܕܡܵܫܚܝ ܒܹܗ ܡܸܕܸܡ. — کردن ܟܝܵܠܵܐ، ܡܫܵܚܵܐ ܝܲܢ ܟܡܵܠܵܐ ܕܕܪܵܥܵܐ ذرع.

ذرعی — ܙܲܪܥܝ

ܕܪܵܥܵܐ، ܙܪܥܵܐ ܘܡܘܼܫܚܵܐ ܕܕܪܵܥܵܐ ذرع.

ذروه — ܙܘܼܪܘܵܗ ذروة

ܩܲܪܩܲܦܬܵܐ تارك، ܐܲܡܬܵܐ اوج ܪܵܡܘܼܬܵܐ. ذرى ܪܵܡܘܼܬܵܐ ܩܲܪܩܲܦܵܬܵܐ، ܐܲܡܵܬܹܐ.

ذره — ܙܲܪܪܵܗ ذرّة

ܦܲܪܬܘܼܬܵܐ، ܦܸܠܓܵܐ، ܦܪܝܕܬܐ ܗ. ܕ ܡܢܬܐ ܕܠܵܐ ܡܸܬܦܠܓܵܐ. ܐܲܛܘܡܘܿܣ، ܐܵܛܘܼܡܵܐ.

ܐܝܬ ܠܲܢ ܐܵܘ ܚܲܕܟܐ ܡܫܟܚܬܐ ܕܟܠ ܡܐܢܐ ܕܡܲܢ ܩܕܡ ܐܢܫܐ ܗܘܵܟܵܐ معنی ܗ. ܕ (ܡܦܵܪܕܵܢ) در هر جسمی ذرات بیشمار است ܟܠ ܕܟܠ ܦܓܪܵܐ ܐܝܬ ܡܫܟܚܬܐ ܕܠܐ ܡܢܝܢܐ. — ای ܡܫܟܚܬܐ. ܕܦܓܪܵܢܵܝܵܐ ܕܦܪܕܘܬܐ. — بین ܡܢܝܐ ܡܫܟܚܬܐ، ܡܢܝܐ ܦܓܪܵܢܵܝܵܬܐ (ܡܦܪܕܣܡܘܣ). ذرات ܦܪܕܘܬܐ، ܡܫܟܚܬܐ، ܦܓܪܵܢܵܝܬܐ. ذرات صغار خون ܡܫܟܚܬܐ ܕܕܡܵܐ. جاذبهٔ ذرات ܕܘܒܩܐ ܕܡܫܟܚܬܐ. — وار ܡܫܟܚܢܝܐ، ܕܕܘܡܝܐ ܕܡܫܟܚܐ. — ذره ܡܫܟܚܬܐ ܡܫܟܚܬܐ، ܩܠܝܠܬܐ ܩܠܝܠܬܐ.

ذریعه — ܙܲܪܝܼܥܵܗ

ܡܥܲܕܪܵܢܵܐ ܐܵܘ ܐܲܝܕܘܼܬܵܐ. ذرایع ܡܥܲܕܪܵܢܹܐ، ܐܲܝܕܘܵܬܵܐ.

ذریه — ܙܘܼܪܪܝܼܝܵܗ

ܙܲܪܥܝܘܼܬܵܐ، ܙܲܪܥܵܝܹܐ ذریات زراری ܗ. ܕ ܫܲܪܒܬܘܼܬܵܐ نسل ܫܲܪܒܵܬܵܐ ܒܢܲܝܢܵܫܵܐ ܕܫܘܼܚܠܵܦ ܕܡ ܝܘܼܠܕܵܐ ܝܲܢ ܝܲܠܕܵܐ ܕܐܲܒܵܗܹܐ. این شخص دریهٔ داود است ܐܵܢܵܐ ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ܙܲܪܥܝܘܼܬܵܐ ܕܕܵܘܝܼܕ ܝܠܹܗ.

ذعاف — ܙܘܼܥܵܐܦ ذفاف

ܣܲܡܵܐ ܩܵܛܘܿܠܵܐ سم قاتل، زهر کوشنده.

ذعف — ܙܥܲܦ

ܣܲܡܵܐ.

ذفر — ܙܦܲܪ ذفره

ܙܘܼܗܡܵܐ ܗ. ܕ ܪܹܝܚܵܐ ܣܲܪܝܵܐ.

ذقن — ܙܩܲܢ

ܕܲܩܢܵܐ، ܣܘܼܟܵܟܵܐ، ܟܵܦܵܐ ܝܲܢ ܕܸܩܢܘܼܬܵܐ. زنج زنجدان، چك، چانه.

ذكاء — ܙܘܼܟܵܐܥ

ܫܸܡܫܵܐ، خورشید, آفتاب.

ذکاة — ܙܟܝܘܬ

ܕܟܝܘܬܐ ܕܒܣܪܐ ، ܬܘܟܝܬܐ .

ذکاوت — — ܬܐ

ܚܟܝܡܘܬܐ ܚܟܡܬܐ ، ܫܦܝܪܘܬܐ ܚܟܝܡܘܬܐ خردمندی، ܡܕܥܢܘܬܐ دانایی، هوش ܦܗܝܡܘܬܐ فطانت با — ܚܟܝܡ ܚܟܡܬܐ ، ܫܦܝܪܐ ܚܟܝܡܐ، ܡܕܥܢܐ ، ܦܗܝܡܐ .

ذکر — ܕܟܪ

(1) ܕܘܟܪܢܐ ، ܕܘܟܪܢܐ یادبود .
(2) ܡܕܟܪܢܘܬܐ .
(3) ܬܫܒܘܚܬܐ ܫܘܒܚܐ ، ܩܪܝܢܐ .
— قران ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܩܘܪܐܢ .
(4) ܥܘܗܕܢܐ . — خدا ܥܘܗܕܢܐ ܕܐܠܗܐ .
(5) ܐܚܘܕܬܐ حافظه — کردن ܡܕܟܪܘܬܐ ، ܐܬܕܟܪܐ ، ܟܣܝܐ ، ܠܐ ܕܟܝܪܐ سابق الذکر ܐܬܡܠܠ ، ܡܕܟܪܐ ، ܐܬܐ ܒܬܪ . آتی الذکر ܐܬܡܠܠ ܡܕܟܪܐ ܠܬܚܬ.

ذکر — ܙܟܪ

ܕܟܪܐ ، ܡܘܣܝܐ ܕܦܘܠܚܢܐ . ܠܐ ܡܕܟܪܐ ܕܚܝܠܘܬܐ ܗ . ܕ ܥܗܕܢܐ . ذکور ܕܟܪܐ ذکران .

ذکری — ܕܘܟܪܢ

ܡܕܟܪܢܘܬܐ ، ܡܕܟܪܢܬܐ ، ܕܘܟܪܢܐ .

ذکور — ܙܟܘܪ

ܕܟܘܪܐ ذاکر ܠܐ ܐܬܡܕܟܪܢܐ ܗ . ܕ ܗܘ ܕܠܐ ܠܗ ܐܚܘܕܬܐ ܚܟܝܡܐ ذهین .

ذکوریت — ܗܘܟܪܝܬ

ܕܟܪܘܬܐ .

ذکی — ܙܟܝ

ܚܟܝܡ ܚܟܡܬܐ با ذکاوت ، ܡܕܥܢܐ دانا ، ܚܟܝܡܐ . اذکیاء ܡܕܥܢܐ . . . . — لذهن ܚܟܝܡ ܐܚܘܕܬܐ .

ذلاقت — ܙܠܩܬ

ܚܟܝܡܘܬ ܠܫܢܐ ، ܦܫܝܛܘܬ ܡܠܠܘܬܐ سلاست لسان ܠܫܢܢܘܬܐ طلاقت لسان ܡܠܠܘܬܐ لفاظی .

ذلت — ܙܠܬ

ܙܠܝܠܘܬܐ ، ܒܨܝܪܘܬܐ ܐܬܒܣܪܐ به معنی بد . ܒܣܝܪܘܬܐ خواری .

ذلول — ܙܠܘܠ

ܡܫܬܥܒܕܢܐ ܗ . ܕ ܗܘ ܕܡܬܕܒܪ ܒܝܕ ܒܘܠܫܐ ܘܫܡܥܐ ܡܠܘܢܘܬܐ ܘܡܫܬܡܥܢܐ ، ܘܡܬܕܒܪ ܗܘ ܫܡܘܥܐ ܕܝ چاکر ، حلقه بگوش ܗܘ ܡܫܬܥܒܕܐ .

ذلیق — ܙܠܝܩ

ܚܟܝܡ ܠܫܢܢܐ ، ܦܫܝܛ ܡܠܠܐ سلیس ܡܠܠܐ لفاظ ܠܫܢܢܐ .

ذلیل — ܙܠܝܠ

ܙܠܝܠܐ ، ܒܨܝܪܐ ܐܬܒܣܪܐ . بمعنی بد . ܒܣܝܪܐ خوار ، ܒܨܝܪܐ پست . — کردن ܙܠܘܠܐ اذلاء ܙܠܝܠܐ .

ذم — ܙܡܡ

ܘܡܟܣܢܐ ، ܟܣܢܐ ، ܡܙܠܙܠܢܘܬܐ سر زنش. ܒܝܫܬܐ ܡܠܠܬܐ بد گویی ܡܨܚܝܢܘܬܐ ناسزا گویی ، ܘܡܥܩܠܬܐ افتراء ܐܬܡܟܣܢܐ ملامت — کردن ܙܠܘܠܐ ، ܟܣܢܐ : ܐܬܡܟܣܢܐ ملامت کردن ܠܐ ܡܙܠܙܠܐ ، ܐܬܟܣܐ ܡܚܝܐ .

ذمام – ܙܡܐܡ

ܐܝܡܢܐ، ܫܘܬܦܘܬܐ . ܐܘ ܙܗܝܪܐ حق ، ܐܝܡܢܐ اذمه .

ذمه – ܙܡܡܗ ذمة

ܩܠܝܬܐ ، ܡܛܠ ܚܝܒܘܬܐ وظيفه ، تكليف ، وجوب . ܐܘ ܫܝܐܬܐ وجدان . – من است آن كار را بكنم ܩܠܝܬܐ ܝܠܗ ܕܥܒܕܢ ܠܗܘ ܥܒܕܐ . برى الذمه ܡܚܪܪܐ ܡܢ ܩܠܝܬܐ ابراء – ܫܘܪܪܐ ܡܢ ܡܚܪܪܘܬܐ ܡܢ ܩܠܝܬܐ . – دار ܡܪܐ ܕܩܠܝܬܐ ، ܡܛܠ ܚܝܒܐ مشغول الذمه . – دارى ܡܛܠ ܚܝܒܘܬܐ ، اهل – ܕܡܡܐ ܡܪܝܢܘܬܐ ، ܡܪܐ ܩܠܝܬܐ ذمى ، ذمه دار ،

ذمى – ܙܡܡܝܐ

ܕܡܡܐ ܡܪܝܢܘܬܐ اهل ذمه ، ܬܚܝܬ ܡܪܝܢܘܬܐ ܠܐܝܬܝܐ ، ܐܝܟ ܝܗܘܕܝܐ ܘܟܪܝܣܛܝܢܐ ܒܝܢ ܡܫܠܡܢܐ ܗܘ ܡܢܡܘܕܝܢܐ ܙܒܢܐ .

ذمير – ܙܡܝܪ

ܙܗܝܪܐ ، ܗܘܢܢܐ ، ܚܟܝܡܐ دانا .

ذميم – – ܡ

ܙܠܝܠܐ ، ܡܣܪܩܐ ، ܫܝܛܐ .

ذميمه – – ܡܗ

ܙܠܝܠܘܬܐ ܐܘ ܙܠܝܠܬܐ ، ܥܒܕܝܢܬܐ ܕܢܟܦܐ ذميم . ܫܝܛܘܬܐ . ذمائم ܙܠܝܠܬܐ .

ذنابت – ܙܢܐܒܬ

ܫܘܡܠܝܘܬܐ ܡܢ ܐܚܪܝܘܬܐ .

ذنب – ܙܢܒ

ܚܛܗܐ ، ܚܛܝܬܐ گناه خطا ܚܛܗܐ ذنوب .

ذنب – ܙܢܒ

ܕܘܢܒܐ دم (ܕܘܢܒܐ) ذو – ܟܘܟܒܐ ܫܒܛܢܝܐ . ܐܘ ܫܒܛܢܝܐ ܗ . ܕ ܡܪܐ ܕܕܘܢܒܐ . دنوب ܕܘܢܒܐ .

ذنبى – ܙܢܒܝ

ܕܘܢܒܢܝܐ ، ܕܕܘܢܒܐ .

ذو – ܙܘ

ܡܪܐ ، ذات ܡܪܘܬܐ ذوات ذوو ، ذوى ܡܪܘܬܐ . ܫܒܝܐ ܡܘܠܝܐ ܕܡܝܐ ܡܪܘܬܐ ܐܝܟ : ذوات الاوتا ܡܪܘܬܐ ܕܝܬܪܐ . ܕܡܝܐ ، ܡܢܝܢܐ ، ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܡܢܝܢܐ ܕܙܡܪܐ (ܩܝܬܪܐ ، ܡܢܟܠܐ ، ܦܝܬܪܐ) . ܐܘ ذوات الضرب ܡܪܘܬܐ ܕܡܚܐ ، ܡܪܘܬܐ ، ܐܝܟ : ܡܢܝܢܐ ܡܪܘܬܐ ܕܙܡܪܐ ، ܐܢܝ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܢܝܢܐ ܕܡܚܐ ܬܘܠܝ ܒܚܘܬܐ نبصان ܐܝܕܐ ܕܡܚܝ ܫܠܡܐ . اذوات الضرب ܐܝܟ ܐܢܝ ܡܘܒܠܐ ܕܠܠܠ . ذوات النفخ ܡܪܘܬܐ ܕܢܦܚܐ ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܕܢܦܚܐ ܕܙܡܪܐ ادوات النفخ ܐܝܟ ܫܒܘܒܐ ، ܩܪܢܐ . . .
– جنبتين ܡܪܐ ܕܬܪܝܢ ܓܒܐ ܒܝܢ ܚܝܘܬܐ ܓܒܐ ܐܘ ܚܝܘܬܐ ܕܬܪܝܢ . – حياتين ܚܝܘܬܐ ܚܝܐ ، ܡܪܐ ܕܬܪܝܢ ܚܝܐ . حيوان – حياتين ܚܝܘܬܐ ܚܝܘܬܐ ܚܝܐ ܐܝܟ ܥܘܪܥܘܪܐ ܡܢ ܦܩܐ قورباغه ܕܝܠܗ ܚܝܐ ܕܡܝܐ ܘܕܝܒܫܐ آبى و خاكى . – ذنب ܡܪܐ ܕܕܘܢܒܐ ܒܝܢ ܟܘܟܒܐ ܫܒܛܢܝܐ ܐܝܟ ستارهٔ دنباله دار ܟܘܟܒܐ ܫܒܛܢܝܐ . . . ذوى العقول ܡܪܘܬܐ ܕܗܘܢܐ ܗ . ܕ ܐܝܬܝܐ ܡܠܝܠܐ .

ذوب – ܙܘܒ

ܡܫܚܠܢܘܬܐ ، ܕܘܒܐ اذابه ܦܫܪܐ . – آهن ܡܫܚܠܢܘܬܐ ܦܪܙܠܐ ܒܝܢ ܦܫܪܐ . – كردن

ܟܘܼܪܵܐ ܡܩܝܼܕܵܢܵܐ. کارخانهٔ ـ فلزات ܒܹܝܬ ܕܡܲܬ̈ܟܵܬܵܐ ܕܦܲܪ̈ܙܠܵܐ.

ذوق ـ ܙܵܘܩ

(1) ܛܲܥܡܘܼܬܼܵܐ، ܥܒܼܝܼܕܘܼܬ ܛܥܵܡܬܵܐ. ܘ. ܕ ܡܲܪܓܸܫܵܢܘܼܬܵܐ ܕܛܥܵܡܵܐ ܒܡܹܐܟܼܠܵܐ. ܪܓܼܝܼܓܼܘܼܬܵܐ رغبت، ܪܸܓܼܝܼܓܼܘܼܬܵܐ، ܠܒܼܝܼܒܼܘܼܬܵܐ.

(2) ܦܘܼܪܫܵܐ، ܡܲܫܟܚܵܢܘܼܬܵܐ ܡܲܝܬܼܝܼܬܵܐ ܘܡܘܼܗܝܼܒܼܘܼܬܵܐ. استعدات. ܡܘܼܗܒܼܘܼܬܵܐ.

(3) ܒܣܝܼܡܘܼܬܵܐ، ܚܕܼܝܼܘܼܬܵܐ ܚܲܕܘܼܬܵܐ. ܫܲܦܝܼܪܵܐ شوق. ـ سلیم ܛܥܵܡܵܐ ܫܲܦܝܼܪܵܐ. با ـ ܡܲܢ ܕܦܘܼܪܫܵܐ، ܡܲܢ ܕܛܥܵܡܵܐ ܫܲܦܝܼܪܵܐ.

ذولق ـ ܙܵܘܠܩ

ܦܘܼܡ ܠܸܫܵܢܵܐ، ܦܘܼܡ ܣܸܦܘܵܬܵܐ، ܠܫܵܢܵܝܘܼܬܵܐ.

ذولقی ـ ـ ܦܘܼܡܵܝܵܐ

ܕܣܸܦܘܵܬܵܐ. حروف ـ ܐܵܬܘܵܬܵܐ ܕܣܸܦܘܵܬܵܐ ܘ. ܕ ܕ، ܦ، ܡ، ܒ ܒܣܸܦܘܵܬܵܐ ܐܵܡܪܝܼܢܵܢ،

ذهاب ـ ܙܗܵܒ

ܡܐܙܵܠܵܐ، ܡܐܙܵܠܬܵܐ ܡܢ ܐܲܬܼܪܵܐ. اياب و ـ ܡܐܬܵܝܵܐ ܘܡܐܙܵܠܵܐ ܡܢ ܡܐܬܝܼܬܵܐ ܘܡܐܙܵܠܬܵܐ ܡܢ ܐܲܬܼܪܵܐ ܠܐܲܬܼܪܵܐ.

ذهب ـ ܙܗܒ

ܕܲܗܒܵܐ طلا.

ذهل ـ ܙܗܠ

ܛܘܼܥܝܵܐ، ܡܲܫܝܵܢܘܼܬܵܐ

ذهن ـ ܙܗܢ

(1) ܡܲܕܥܵܢܵܐ، ܗܵܘܢܵܐ. در ـ سپردن ܒܗܵܘܢܵܐ ܐܲܚܕܵܐ.

(2) ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ، ܡܲܕܲܥܵܐ اذهان ܡܲܕ̈ܥܹܐ، كند ـ ܥܲܛܝܼܠ ܡܲܕܥܵܢܵܐ، ܥܲܛܝܼܠ ܡܲܕܲܥܵܐ.

ذهنی ـ ܙܗܢܝ

ܡܲܕܥܵܢܵܝܵܐ ܦܘܼܪܫܵܢܵܝܵܐ، ܗܵܘܢܵܝܵܐ خیالی، فکری

ذهول ـ ܙܗܘܠ

ܠܵܐ ܡܲܕܥܵܢܵܐ، ܛܥܝܼܝܘܼܬ ܡܲܕܥܵܢܵܐ. ܡܲܢܫܝܵܢܘܼܬܵܐ فراموشکاری، ܡܲܡܣܲܢܝܘܼܬܵܐ احمال ܡܲܛܥܝܵܢܘܼܬܵܐ غفلت کاری.

ذهین ـ ܙܗܝܢ

ܡܲܕܥܵܢܵܝܵܐ، ܡܲܢ ܕܡܲܕܥܵܢܵܐ ܚܲܪܝܼܦܵܐ. ܚܲܪܝܼܦ ܡܲܕܥܵܢܵܐ ذکی الذهن.

ذی ـ ܙܝ

ܡܲܢ ܕܐܝܼܬ ذو ܒܚܲܕܟܡܵܐ ܡܲܦܩܵܢܵܐ: ـ جاه شان ܡܲܢ ܕܐܝܼܩܵܪܵܐ. ـ حق ܡܲܢ ܕܙܕܝܼܩܘܼܬܵܐ. ـ حیات ܡܲܢ ܕܚܲܝܘܼܬܵܐ، ܚܲܝܵܐ. ܡܲܢܫܡܵܐ جاندار ـ روح ܡܲܢ ܕܪܘܼܚܵܐ، ܪܘܼܚܵܢܵܐ، ܡܲܢܫܡܵܐ. غیرذیروح ܠܵܐ ܡܲܢܫܡܵܐ ـ شعور ܡܲܢ ܕܡܲܪܓܸܫܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܲܢ ܕܚܲܝܘܼܬܵܐ خرد مند ـ قفار ܡܲܢ ܕܡܲܕܒ̈ܪܵܐ ܐܝܼܬ ܡܲܢ ܕܡܲܪܕܘܼܬܵܐ ܚܲܝ̈ܠܵܐ، ܕܡܲܪܕܘܼܬܵܐ ܕܚܲܝܵܐ ـ قیمت ܡܲܢ ܕܛܝܼܡܵܐ، ܛܝܼܡܵܢܵܐ ـ نفس ܡܲܢܫܡܵܐ

ذیل ـ ܙܝܠ

(1) ܫܘܼܠܵܐ، ܐܵܚܪܵܐ ܡܢ ܟܠ ܡܸܕܸܡ.

(2) ܬܘܼܣܦܬܵܐ لاحقه، ملحق الکتاب.

(3) ܬܘܼܣܦܬܵܐ ضمیمه.

(4) ܣܸܦܬܵܐ حاشیه. ܣܘܼܦܵܐ لبه، ܟܢܦܵܐ.

(5) ܫܸܦܠܵܐ، ܬܲܚܬܵܝܬܵܐ. (6) ܕܘܼܡܵܠܵܐ دم.

(7) ܚܫܸܚ، ܠܚܫܸܚ. اذیال، ذیول ܬܘܼܣ̈ܦܵܬܵܐ، ܬܘܼܣܦܵܬܵܐ. . . . . این فرهنگ یك ـ هم دارد ܐܵܦ ܒܗܵܢܵܐ ܡܸܠܘܼܢܵܐ ܐܝܼܬ ܚܲܕ ܬܘܼܣܦܬܵܐ ܚܲܕ ܬܘܼܣܦܬܵܐ ܐܝܼܬ ܚܲܕ ܬܘܼܣܦܬܵܐ. در ـ مراسله ܒܫܸܦܠܵܐ ܡܢ ܒܬܲܪ ܫܡܵܐ ܕܐܸܓܲܪܬܵܐ. در ـ ܠܚܫܸܚ، ܒܠܚܫܸܚ. اسامی ـ ܒܫܡܵܗܹܐ ܐܝܼܬ ܒܫܡ̈ܵܗܹܐ ܒܠܚܫܸܚ.

ر

ر - ܪܝܫ

ܐܬܘܬܐ ܥܣܪܝܢܝܬܐ ܒܣܕܪܐ ܕܐܬܘܬܐ ܕܠܫܢܐ ܦܪܣܝܐ .

رأب - ܪܐܒ

ܡܬܩܢܢܘܬܐ ، ܡܬܪܨܘܬܐ ، ܫܪܝܪܘܬܐ ܕܡܕܡܝ . . .
ܡܬܬܩܢܢܘܬܐ ، ܬܘܩܢܐ ܚܙܝ تعمير .

راب - ܪܐܒ

ܫܠܘܦܬܐ ܕܠܐ ܩܠܝܦܐ حلزون بی صدف .

رابح - ܪܐܒܚ

ܡܥܕܪܢܐ ، ܡܘܬܪܢܐ پرسود .

رابط - ܪܐܒܛ

ܐܣܘܪܐ ، ܡܨܥܝܢܐ واسطه ܡܫܝܢܢܐ آشتی دهنده
ܡܚܒܪܢܐ . حرف - ܐܬܘܬܐ ܐܣܘܪܬܐ ܘ . ܕ
ܘܐܦ ܡܚܒܪܢܝܬܐ .

رابطه - - ܗܝܡ

ܐܣܘܪܐ ، ܐܣܘܪܐ ربط - دوستی ܐܣܘܪܐ ܕܚܘܒܐ .
ܚܠܡܘܬܐ ܐܦ ܐܣܘܪܐ ܡܚܒܪܢܐ . ܐܝܟ
ܡܦܠܚܬܐ ܐܣܘܪܬܐ . روابط ܐܣܘܪ̈ܐ ، ܐܣܘܪ̈ܐ ،
ܐܣܘܪ̈ܐ .

رابع - ܪܐܒܥ

ܪܒܝܥܝܐ چهارم ، ܪܒܝܥܝܬ رابعاً .

رابيه - ܪܐܒܝܗ

ܬܠܐ ܐܘ ܪܡܬܐ ܕܥܦܪܐ تودة خاك ܪܡܘܬܐ
بلندی ܬܠ̈ܐ ܪܡܬ̈ܐ ܕܥܦܪܐ روابی .

راتب - ܪܐܬܒ

(1) ܡܩܘܝܢܐ ، ܫܪܝܪܐ ، ܠܐ ܡܫܬܢܝܢܐ
ثابت .
(2) ܐܓܪܐ ܚܙܝ راتبه .

راتبه — ـ ܬܒܗ
ܐܓܪܐ ، ܦܘܪܣܢܐ جيره ، ܐܓܪܐ حقوق ، اجر.
ܐܘܣܦܢܝܬܐ جامكى . – خوار ܐܟܠ ܐܓܪܐ،
ܐܟܠ ܦܘܪܣܢܐ ܐܟܠ ܐܘܣܦܢܝܬܐ . رواتب
ܐܓܪ̈ܐ ܦܘܪ̈ܣܢܐ .

ܪܘܗܛܐ : ܦܘܪܣܢܐ ܝܘܡܝܐ ܝܠܗ ܕܒ ܐܓܪܐ ܝܪܚܝܐ .

راتيان — ـ ܬܝܢ   راتيانه
ܕܡܫܝܚܬܐ ܡܢ ܕܫܝܚܬܐ ܗ . ܕ ܕܘܒܫܬܐ ܕܐܣܛܪܕܟܐ
انكم چلر . راتيانج .

راج — ܪܐܓ݂
ܐܪܙܐ ، ܡܪܕ ܐܝܟܪܐ .

راجح — ܪܐܓ݂ܚ
ܡܫܒܚܐ مرجح ، ܝܬܝܪ ܡܢ ، ܡܝܬܪܐ به بهتر .

راجع — ܪܐܓ݂ܥ
(1) ܥܘܦܕܐ ܒܣܘܪܟܐ ܕܐܫܘܬܐ ܡܬܕܥܪܢ.
بر گردنده ܐܦ ܠܥܠܝܬܐ ܡܢ : تب — ܐܫܬܐ
ܡܢ ܡܬܡܬܢܝܬܐ ܥܘܦܕܢܝܬܐ ، ܗܝ ܕܐܫܬܐ
ܡܬܕܥܪܢ ، ܗܝ ܕܩܝܡܐ ܫܒܝܬܐ . ܐܫܬܐ
ܠܥܕܢܫ ܦܘܠܓܐ تب متناوب ، نب نوبه .
(2) ܡܬܥܒܟܐ ، ܡܬܩܪܒܐ ، ܡܬܕܥܪܢܐ .
– به ܒܘܫ ، ܥܠ ܫ باره ، ܠܘܬ . نطق شما –
به چيست ܒܘܫ ܡܠܠܘܬܟܘܢ ܝܠܗ ܡܫܬܥܠܠܘܗܝ .
ܠܘܬ ܡܠܠܘܬܟܘܢ ܝܠܗ . ܠܡܘܢ ܝܬܝܪܐ ܝܠܗ ،
ܡܠܠܘܬܟܘܢ ܝܠܗ ܡܫܬܥܠܐ . . . اين كتاب – به
ايران است ܐܗܐ ܟܬܒܐ ܠܘܬ ܐܝܪܢ ܝܠܗ . .

راجفه — ـ ܓܦܗ
ܙܘܥܬܐ ܡܙܕܘܥܢܝܬܐ ܕܐܪܥܐ ܒܥܘܡܩܐ ܕܝܘܡܬܐ.

راجل — ـ ܓܠ
ܪܓܠܐ پياده ، پياده‌رو .

راجلا — ـ ܓܠܐ
ܪܓܠܐܝܬ ، ܒܪܓܠ

راجى — ܪܐܓ݂ܝܐ
ܡܣܟܐ ܡܣܒܪܐ ، ܡܣܟܐ ܕܣܒܪ اميدوار .

راح — ܪܐܚ
ܪܘܚܐ ، ܪܘܚܬܐ ، ܢܝܚܘܬܐ .

راحت — ܪܐܚܬ
(1) ܢܝܚܬܐ ، ܪܘܚܬܐ راحت جان .
(2) ܡܪܘܚܐ ܕܡܚܫܒܬܐ خيال — ܪܥܝܢܐ
ܡܪܘܚܐ ܕܪܥܝܢܐ ܕܡܚܫܒܬܐ . ܕܡܚܫܒܬܢܝܬܐ .
(3) ܡܬܬܢܝܚܢܝܬܐ استراحت ܢܝܚܬܐ آرامش
ܕܡܚܫܒܬܐ .
(4) ܟܪܝܗܐ مريض – است ܡܪܥܐ ܡܢ ܡܪܥܐ
ܟܪܝܗܐ ܝܠܗ ܡܢ ، ܕܡܚܫܒܬܐ ܝܠܗ . – بودن ܗܘܐ
ܕܡܚܫܒܬܐ ܕܢܝܚܐ ܢܝܚܐ ، ܗܘܐ ܟܪܝܗܐ . – كردن
ܡܬܢܝܚܐ ܐܦ ܗܘܝܐ ܢܝܚܐ ܕܢܝܚܐ ، ܡܬܢܝܚܢܐ
– شدن ܡܬܢܝܚܐ ܢܝܚܘܬܐ ، ܢܝܚܘܬܐ ، ܗܘܐ
ܢܝܚܐ ، ܟܪܝܗܐ . – افزا ، بخش ܡܢܝܚܢܐ
ܡܢܝܚܢܐ ܗܘ ܕܝܗܒ ܢܝܚܐ ܡܢܝܚܢܐ .
– طلب ܒܥܐ ܢܝܚܘܬܐ . – طلبى ܒܥܝܬܐ
ܢܝܚܘܬܐ .

راحتى — ـ ܚܬܐ
ܒܪ ܣܘܟܠܐ هم معنى ܟܠܐ ܝܬܝܪܬܐ ܕܝܗܒܐ
راحت .

راحل — ܪܐܚܠ
ܪܓܠܐ ، ܐܘܪܚܐ دونده ܪܗܘܛܐ ، ܐܘܪܚܝܐ مسافر .

راحله — — ܓܝܗ

ܣܒܪܐ ܓܡܠܐ ܝܢ ܝܗܘܝܬܐ ܠܝܒܪܬܐ ܡܢ ܒܪܒܝܬܐ. رواحل ܝܗܘܝܬܐ ܡܢ ܒܪܒܝܐ.

راخ — ܪܐܚ

ܒܪܝܫ ܠܒܐ. ܓܒܪܝܬܐ تاس. ܝܩܪܐ غصه، ܟܡܝܬܐ اندوه.

راد — ܪܐܕ

ܦܬܝܚ ܐܝܕܐ ܗ. ܕ ܐܝܕܘܗܝ. ܦܬܝܚܘܬܐ ܒܦܝܠ ܐܝܕܐ باذل ܐܘ ܪܒ ܢܦܫܐ بلند همت، رادمرد، رادمنش.

رادبو — — ܒܘ رادبوى

ܩܝܣܐ ܕܒܣܡܐ عود.

رادف — ܪܐ ܕܦ

ܪܕܘܦܐ، ܒܫܘܠܐ ܩܕܡܝܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܪܕܦ ܗ. ܕ ܐܙܘܠܐ، ܪܗܘܛܐ ܒܬܪ، ܢܫܘܦܐ پسرو. ܐܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܬܪ...

رادفه — — ܦܗ

ܙܘܥܬܐ ܫܪܝܬܐ ܕܩܪܢܐ ܒܫܘܠܐ ܕܥܘܫܢܐ ܣܘܦ راجفه.

راده — ܪܐܕ ܕܝܗ

ܪܘܫܡܐ، ܝܕܥܐ، ܢܝܫܢܝܬܐ علم علامت اثر.

رادى — ܪܐ ܕܝ

ܦܬܝܚܘܬ ܐܝܕܐ ܒܦܝܠܘܬ ܐܝܕܐ بذل ايثار. ܐܘ ܪܒܘܬ ܢܦܫܐ بلند همتى.

راز — ܪܐܙ

ܐܪܙܐ ܝܢ ܪܐܙܐ، ܡܛܫܝܐ، ܟܣܝܐ ܘܡܛܫܝܬܐ پوشيده، پنهان — سر. — دار، بـان ܢܛܘܪ ܐܪܙܐ، ܫܬܝܩ ܐܪܙܐ، ܡܗܘܡܢܐ. — دارى ܢܛܘܪܘܬ ܐܪܙܐ. — دان ܝܕܥ ܐܪܙܐ. هم — ܒܪ ܐܪܙܐ، ܒܥܠ ܐܪܙܐ، ܗܘ ܕܡܫܘܬܦ ܒܐܪܙܐ ܕܐܚܪܢܐ.

ܡܘܕܥܢܘܬܐ: ܗܘܟܡܐ ܡܕܡܟܐ ܗ. ܕ ܐܪܙܐ ܦܝܫܐ ܥܠܗ ܡܘܦܠܫܐ ܒܐܬܘܪܝܐ ܡܕܘܪܝܐ ܘܡܬܪܝܨ ܒܐܘܫܝܐ ܐܘܪܚ.

راز — —

ܟܘܒܝܬܐ خارپشت، ܩܘܦܕܐ قنفذ.

راز — —

ܓܘܢܐ رنگ.

رازق — ܪܐ ܙܩ

ܪܙܘܩܐ روزى رسان.

رازقى — — ܩܝ

ܫܘܫܢܬܐ ܝܢ ܫܘܫܢܬܐ ܚܘܪܬܐ سوسن سفيد. ܐܘ ܫܘܫܢܬܐ. گل — ܦܩܥܐ ܫܘܫܢܬܐ.

رازك — ܪܐ ܙܟ

ܝܕ ܐܕܢܐ ܕܝܡܠܘ پيچك.

رازيانه — ܪܐܙ ܝܐ ܢܝܗ رازيانج

ܫܡܪܐ، ܪܘܡܝܐ رازيانه رومى. — آبى ܫܡܪܐ ܕܡܝܐ ܝܢ ܫܡܪܐ ܕܢܗܪܐ.

راس — ܪܐܫ

(1) ܪܝܫܐ ܝܢ ܪܝܫܐ سر.
(2) ܓܒܪܢܐ، ܡܕܒܪܢܐ رئيس.
(3) ܩܘܪܩܦܬܐ تارك ܩܕܠܐ قله تارك كو.
(4) ܒܚܕ ܩܕܡܐ دماغه.

(5) ܣܘܦܐ ، ܚܪܬܐ انتها .

ܪܝܫܐ: ܗܘܼܠܵܡܵܐ ܩܲܕܡܵܝܵܐ ܗ . ܕ ܪܹܫܵܐ ܕܪܝܫܐ ܐܝܬ ܠܗ ܡܢܘܢܝܐ ܒܬܘܪܓܡܐ ܡܕܢܚܝܐ ܘܒܪ ܡܕܝܢ ܠܐܘܪܚܐ ܐܘܪܚܐ ، ܗܘ ܕܠܐܝܬ ܗ . ܕ ܪܝܫܐ ܒܪ ܬܘܪܓܡܐ ܡܕܢܚܝܐ ܕܒܗܝ ܫܡܝܐ ܐܝܬ ܗ ܕܐܝܬܘܗܝ . رؤس ، رووس ܪܹܫܹ̈ܐ ܐܝܬ ܪܹ̈ܫܵܐ . . . ܐܝܟ ܐܡܪܝܢ ܒܠܫܢܐ ܕܟܬܒܐ ܬܠܬܐ ܪܹ̈ܫܵܐ ܕܥܸܢܵܐ سه راس گوسفند . ـ الجدى ܪܝܫܐ ܓܕܝܐ ܗ . ܕ ܚܕ ܡܢ ܡܠܘܫܐ ، ܗܘ ܕܓܕܝܐ ܝܘܡ برج ܗ . ܕ ܡܕܘܪܐ ܗܦܘܟܝܐ . مدار ـ الجدى ܘܒܬܪ ܪܝܫܗ ܒܟܠܗ ܡܢ ܚܘܪܐ ܡܢ ܗܦܘܟܝܐ ܕܣܪܛܢܐ ܦܬܓܡܐ . ـ السرطان ܪܝܫ ܣܪܛܢܐ ، ܡܠܘܫܐ ܕܣܪܛܢܐ ܝܘܡ برج ، ܗ . ܕ ܡܕܘܪܐ ܣܪܛܢܐ مدار راس السرطان . ـ العين ܪܝܫ ܥܝܢܐ ، ܡܒܘܥܐ سر چشمه . ـ الملِ ܪܝܫ ܡܡܘܢܐ ܗ . ܕ ܡܡܘܢܐ ܩܲܕܡܵܝܵܐ ܕܡܬܓܪ ، ܡܡܘܢܐ ܕܪܒܐ راساً ܡܢ ܪܝܫܐ ، ܐܦܝܠܘ .

راسب ـ ܪܵܣܸܒ

ܡܬܬܚܬ ، ܢܚܬ ܠܐ ܡܬܓܪܫܐ راتب .

راست ـ ܪܵܣܬ

(1) ܐܦܝܐ ، ܐܦܝܠܘ مستقيم .

(2) ܫܪܝܪܬܐ درست صحیح .

(3) ܟܐܢܐ درستکار ܟܐܢܐ منصف ، عادل .

(4) ܙܩܝܦܐ عمودى . . . خط ـ ܣܪܛܐ ܐܦܝܐ . حرف ـ ܐܬܘܬܐ ܐܦܝܬܐ . كار ـ ܥܒܕܐ ܡܢ ܣܘܥܪܢܐ ܫܪܝܪܬܐ . ـ كار ܐܦܝܐ ، ܟܐܢܐ ، ܟܐܢܐ ، ܘܙܕܝܩܐ درستکار با انصاف ، حق بین . ـ کاری ܐܦܝܘܬܐ ، ܟܐܢܘܬܐ ، ܟܐܢܘܬܐ ، ܘܙܕܝܩܘܬܐ ܒܪܐ ܐܘ ܣܘܥܪܢܐ ܡܢ ܫܪܪܐ . ـ گو ܐܦܝ ܡܡܠܠܐ ، ܘܙܕܝܩ ܡܡܠܠܐ . ـ گویى ܐܦܝܘܬ ܡܡܠܠܐ ، ܘܙܕܝܩܘܬ ܡܡܠܠܐ . ـ باز ܦܫܝܛܐ ، ܬܡܝܡܐ ، ܡܫܡܫܢܐ ܡܢ ܡܫܡܫܢܐ. ـ بازى ܦܫܝܛܘܬܐ ܬܡܝܡܘܬܐ ، ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܡܢ ܡܫܡܫܢܘܬܐ . ـ بين ܙܕܝܩ ܚܙܝܐ ، ܚܙܝܐ ܗ . ܕ ܟܠ ܚܙܝܐ ܕܫܪܪܐ . ـ بينى ܙܕܝܩܘܬ ܚܙܝܐ . ـ بالا ܬܪܝܨܘܬܐ سرو ، ܚܕ ܐܝܠܢܐ ܕܩܐܡ ܘܙܩܝܦܐ ܬܪܝܨܐ . دست ـ ܐܝܕܐ ܝܡܝܢܐ . به ـ ܠܝܡܝܢܐ . ـ كردن ܬܪܝܨ ، ܡܬܪܨ ܐܦܝܐ ܐܘ ܡܫܘܫܛܐ ، ܡܬܩܢܢܐ ܐܘ ܬܘܪܨܐ . ـ شدن ܐܦܝ ، ܗܘܐ ܐܦܝܐ ، ܩܘܡ ، ܟܠ ܠܝܡܝܢܐ . راستان ܟܐܢܐ ܘܙܕܝܩܐ .

راستاد ـ ܪܵܣܬܵܕ

ܙܒܘܢܝܘܬܐ جامگى ، ܪܘܚܬܐ جيره ܙܘܕܐ راتبه .

راسته ـ ـ ܐܣܛܗ

(1) ܣܕܪܐ ، ܣܕܪܐ ردیف ، صف ܘܫܘܪܝܬܐ ܣܕܪܐ ܕܚܢܘܬܐ ܒܫܘܩܐ رديف دكاكين در بازار ، راسته بازار .

(2) ܝܡܝܢܐ ، ܝܡܝܢ ܐܝܕܐ ، ܗܘ ܕܠܐ ܒܠܝܘܗ ܕܝܡܝܢܐ ܒܚܕܐ ܕܣܡܠܐ ܡܢ ܕܣܡܠܐ ܕܣܡܠܐ چپ دست .

راستى ـ ـ ܫܪܪܐ

ܐܦܝܘܬܐ ، ܟܐܢܘܬܐ ، ܘܙܕܝܩܘܬܐ ܫܪܝܪܘܬܐ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ، ܡܢ ܫܪܪܐ ܒܫܪܪܐ صدق حقيقت . ܐܘ ܒܫܪܪܐ ܠܫܪܝܪܘܬܐ ، ܫܪܝܪܬܐ براستى حقيقة .

راستين – – ܪܐܣܬܝܢ راستينه

ܬܪܝܨܐ ، ܫܪܝܪܐ ، ܫܠܝܡܬܐ .

راسخ – ܪܐ ܣܝܚ

ܡܫܬܪܪܬܐ ، ܚܝܨܐ ، ܡܫܘܪܪܐ راسب راتب ؛

راسخ – ܪܐ ܣܘܟ راسخت

(1) ܟܐܦܐ ܠܘܬܐ ܣܘܡܩܬܐ ܡܢ ܣܡܘܩܬܐ توتیا معدنی قرمز .

(2) ܟܐܦܐ ܨܒܝܥܐ ܣܡܘܩܬܐ سنگ سرمه قرمز .

راسن – ܪܐ ܣܝܢ

(1) ܦܠܦܠܐ ، ܝܪܘܩܬܐ ܕܐܣܝܘܬܐ .

(2) ܙܢܓܒܝܠܐ زنجبیل شامی ܝܠܝܕܬܐ ܕܒܝܬܐ ܕܛܘܪܐ ܝܠܝܬܐ .

راسو – ܪܐ ܣܘ

ܠܘܡܪܪܐ ، ܡܘܙܐ دله . ܚܝܘܬܐ ܕܡܡܬܐ ܠܣܘܡܪܐ سمور ܘܡܫܟܐ ܕܦܪܘܬܐ ܚܝܠ ܕܟܪܬܐ .

راسى – ܪܐ ܣܝܐ

ܡܩܝܡܐ ، ܚܝܨܐ ، ܡܫܬܪܪܬܐ راتب راسب راسخ .

راشد – ܪܐ ܫܝܕ

ܬܪܝܨ ܫܘܒܚܐ ܡܢ ܐܪܬܕܘܟܣܐ راشدین ، راشدون ܬܪܝܨܝ ܫܘܒܚܐ ܡܢ ܐܪܬܕܘܟܣܝܐ .

راشن – ܪܐ ܫܝܢ

ܐܟܠ ܡܓܢ مفتخوار .

راشى – ܪܐ ܫܝܐ

ܫܘܚܕܐ ، ܗܘ ܕܝܗܒ ܫܘܚܕܐ ܡܢ ܫܚܘܕܬܐ رشوه دهنده مرتشی .

راصد – ܪܐ ܨܝܕ

(1) ܢܛܘܪܐ .

(2) ܟܡܐܢܐ درکمین نشسته ܡܟܡܢܢܐ .

راضع – ܪܐ ܙܝܥ

ܝܢܘܩܐ ، ܡܝܢܘܩܐ .

راضى – ܪܐ ܙܝܐ

ܪܥܐ ، ܣܒܝܪ ܒܕܢܬܐ ܐܘ ܟܠܢܬܐ . ܒܕܘܟܬܐ ܦܪܝܫܬܐ . – هستید بروید یا غیر ܟܕܐ ܟܝܠܗ ܐܝܬܝܗ ܐܢܐ ؟ ܒܕܘܟܬܐ ܗܘܐ ܠܦܪܫܢܐ ܐܢܐ . ܐܘ ܡܣܘܝܒܐ ، ܡܣܒܪܢܐ . – کردن ܡܣܒܪܢܘܬܐ ܪܢܘܝܐ رضا کردن ، ܡܣܒܪܢܘܬܐ ، ܠܒܒܐ ܪܥܐ – شدن ܣܒܪܐ ، ܒܣܒܪܐ رضا شدن ܪܢܘܝܐ ܦܪܝܫܘܬܐ ܗܘܐ ܪܥܐ .

راعف – ܪܐ ܥܝܦ

(1) ܡܕܡܕܡܐ ، ܨܒܝܢܐ ܕܕܡܐ .

(2) ܢܝܫܐ ܕܣܝܦܐ .

راعى – ܪܐ ܥܝܐ

ܪܥܝܐ شبان چوپان .

راغ – ܪܐ ܓ

(1) ܡܪܥܝܬܐ ܗ . ܕ ܕܘܟܬܐ ܕܪܥܝ ܟܝܘܗ ܥܣܒܐ ܡܪܥܝܐ چمن .

(2) ܡܚܣܝܢ ܛܘܪܐ ، ܡܚܣܢܬܐ ܕܛܘܪܐ .

راغب – ܪܐ ܓܝܒ

ܪܓܘܓܐ ، ܗܘ ܕܪܓܝܓ . ܪܓܝܓܐ . ܡܬܓܠܓܠܢܐ مایل ، ܠܗܝܩܐ مشتاق ܚܘܫܒܐ .

راف – ܪܐ ܦ

ܩܠܦܐ ܡܢ ܩܠܦܬܐ ܕܦܪܩܡܘܣܬܐ پوست جوز بویا . ܩܠܦܬܐ ܕܓܘܙܐ ܕܒܣܡܐ . برباز .

رأفت ـ ܪܐܦܬ

ܪܚܡܐ، ܡܪܚܡܢܘܬܐ شفقت ܒܡܘܟܟܐ معنى ܚܢܢܐ حنان، ܚܘܣܝܐ رحم. ܐܘ ܛܝܒܘܬܐ مهربانى ܛܒܬܐ ܛܝܒܘܬܐ احسان.

رافد ـ ܪܐܦܕ فرات

ܦܪܬ، ܚܕ ܡܢ ܢܗܪ̈ܘܬܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ، ܢܦܩܐ ܕܐܪܡܢܝܐ، ܟܝܠܐ ܒܝܫܢܬܐ ܗܘܐ ܐܪܡܢܝܐ، ܐܘܪܟܗ ܗܘܐ 2165 ܡܝܠܘܢ̈ܐ. رافدان ܕܩܠܬ ܘܦܪܬ دجله و فرات.

رافض ـ ܪܐܦܙ

ܡܪܚܩܢܐ ܐܘ ܫܒܘܩܐ، ܫܒܘܩܐ.

رافضه ـ ـ ܙܝܗ

ܠܘܒܐ ܕܡܪܚܩܢܐ، روافض ܠܘܒ̈ܐ ܕܡܪܚܩܢ̈ܐ

رافضى ـ ـ ܙܝ

ܡܪܚܩܢܝܐ ارفاض ܡܪܚܩܢܝ̈ܐ.

رافوند ـ ܪܐܦܘܢܕ

ܥܘܩܪܬܐ ܕܦܘܢܕܐ پودنه ܚܕܐ ܥܣܒܬܐ گیاه.

راقب ـ ܪܐܩܒ

ܢܛܘܪܐ راصد. ܢܛܘܪܐ ܐܘ ܡܛܪ̈ܢܐ رقیب.

راقص ـ ـ ܩܨ

ܪܩܘܕܐ، ܪܩܕܐ رقاص.

راقم ـ ـ ܩܡ

ܟܬܘܒܐ ܐܘ ܣܦܪܐ.

راقى ـ ـ ܩܐ

ܚܪܫܐ، ܚܪܫܐ ساحر ܚܪܫܘܬܐ راقیه ܚܪܫܬܐ.

راك ـ ܪܐܟ

ܠܘܚܐ ܕܩܝܣܐ لیوان چوبی.

راكاره ـ ـ ܪܐܟܐܪܗ

ܦܠܘܚܬܐ جنده, قحبه ܙܢܝܬܐ، ܦܪܘܨܬܐ.

راكب ـ ـ ܟܒ

ܪܟܒܐ، ܪܟܝܒܐ رکیب. سوار. ܪܟܒ̈ܐ، ܪܟܝܒ̈ܐ رکبان.

راكد ـ ـ ܟܕ

ܫܠܝܐ، ܫܠܘܝܐ، ܟܠܝܐ ܡܝ̈ܐ آب ـ ܡܝ̈ܐ ܫܠܝ̈ܐ، ܡܝ̈ܐ ܩܝܡ̈ܐ.

راكع ـ ـ ܟܥ

ܟܪ̈ܝܥܐ، ܟܪܝܥܐ ܐܝܢܐ ܕܟܪܥ ܐܝܟ ܟܪܝܥܐ ܥܠ ܒܘܪܟܐ.

رام ـ ܪܐܡ

(1) ܡܪ̈ܟܢܐ، ܡܪܟܢܐ. حیوان ـ ܚܝܘܬܐ ܡܪ̈ܟܢܬܐ، ܚܝܘܬܐ ܡܪܟܢܬܐ.

(2) ܡܫܝܢܐ اهلی، ܫܝܢܐ آرام ܡܫܝܢܐ، ܡܫܥܒܕܐ، ܡܫܬܥܒܕܢܐ ܡܫܝܢܐ. ذلول، مطیع حرف شنو ـ كردن ܡܫܝܢܐ، ܫܥܒܕܐ ـ شدن ܗܘܐ ܡܫܝܢܐ، ܡܫܝܢܐ. ܗܘܐ ܡܫܝܢܬܐ ... ܡܫܥܒܕܐ ... ـ شدنی ܡܫܬܥܒܕܢܐ.

رامج ـ ـ ܡܓ

ܛܪܦܐ ܕܡܫܟܐ پرمشت، پره پو، ܛܪܦܐ ܕܩܠܝܠܐ ܘܡܫܘܦܝܐ ܗܘ ܕܥܠ ܛܪܦܐ ܕܐܝܠܢܐ ܠܫܘܦܝܐ ܘܢܩܝܘܬܐ ܕܒܝܬܐ.

رامح ـ ـ ܡܚ

ܪܡܚܐ، ܢܣܝܒ ܪܘܡܚܐ نیزه دار.

رامش ـ ـ ܡܫ

(1) ܢܝܚܐ، ܫܠܝܘܬܐ، ܫܠܝܐ آرامش

- گاه ܒܝܼܬ ܢܘܼܡܵܐ .

(2) ܘܡܲܕܥܵܐ ܚܲܝ - گر ܡܫܲܚܠܦܵܢܵܐ ، ܡܲܕܥܵܐ .

- گری ܡܫܲܚܠܦܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܕܥܵܢܘܼܬܵܐ .

رامی - - ܡܸܢܵܐ

(1) ܫܲܝܢܵܝܘܼܬܵܐ . ܡܲܟܝܼܟܘܼܬܵܐ ، ܡܫܲܝܢܵܝܘܼܬܵܐ .

(2) ܫܲܕܵܝܵܐ . ܗܘܼ ܕܫܵܕܹܐ . ܓܹܐܵܪܹܐ ، ܓܹܐܵܪܵܐ ، ܗܘܼ ܕܓܵܪܹܐ ܒܲܓܹܐܵܪܘܼܬܵܐ . ܐܵܦ ܚܲܕ ܡܸܢ ܡܲܠܘܵܫܹܐ ، ܗܘܼ ܕܩܲܫܬܵܐ ܣܝܼܡܵܐ برج قوس .

رامیار - ܪܵܥܝܵܐ

(1) ܪܵܥܝܵܐ رمه بان .

(2) ܪܵܥܝܵܐ شبان ، چوپان راعی .

ران - ܪܵܢ

ܫܵܩܵܐ ، ܡܬܘܼܡܵܐ . - گوسفند ܡܬܘܼܡܵܐ ܕܥܸܪܒܵܐ - خوك ܡܬܘܼܡܵܐ ܕܚܲܙܝܼܪܵܐ .

راندگی - - ܛܪܝܼܕܘܼܬܵܐ

ܡܛܲܪܕܘܼܬܵܐ ، ܛܪܝܼܕܘܼܬܵܐ طرید گی .

راندن - ܪܵܢ ܕܲܢ

(1) ܛܪܵܕܵܐ ، ܕܪܵܝܵܐ . ܛܪܵܕܵܐ ܡܢ ܐܲܬܪܵܐ ، ܛܪܵܕܵܐ ܡܢ ܒܲܝܬܵܐ .

(2) ܛܪܵܕܵܐ طرد کردن ܛܪܵܕܵܐ ، ܕܪܵܝܵܐ ܡܢ ܕܘܼܟܬܵܐ ، ܕܘܼܟܬܵܐ .

رانده - - ܛܪܝܼܕ

(1) ܛܪܝܼܕܵܐ ، ܛܪܝܼܕܵܐ ܡܢ ܕܘܼܟܬܵܐ .

(2) ܛܪܝܼܕܵܐ طرید ܕܡܢ ܥܵܠܡܵܐ . ܡܛܲܪܕܵܐ ܡܛܲܪܕܵܐ .

رانش - ܪܵܢܸܫ

ܛܪܵܕܬܵܐ ، ܡܛܲܪܕܘܼܬܵܐ ، ܛܪܵܕܵܐ طرد .

ܕܚܵܦܘܿܝܵܐ .

راننده - ܪܵܢܸܢܕܵܗ

(1) ܡܲܕܒܪܵܢܵܐ ، ܡܲܕܒܪܵܢܵܐ . ܡܲܕܥܵܢܵܐ ܕ . ܕܥܲܒܕܵܐ ܡܕܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ، ܡܲܕܒܪܵܢܵܐ چاروادار کالسکه چی ، سور چی ، عرابه چی .

(2) ܡܲܕܒܪܵܢܵܐ ، ܡܲܕܒܪܵܢܵܐ ، ܕܚܵܦܘܿܝܵܐ دافع .

رانی - ܪܵܢܝ

. ܫܲܩܲܝܵܐ ، ܕܫܲܩܵܐ .

رانین - - ܢ

ܡܫܲܩܝܵܢܵܐ ، ܡܫܲܩܵܝܵܐ ، ܠܫܲܩܵܐ ܕܫܲܩܵܐ ܫܲܩܲܝܘܼܬܵܐ ܡܢ ܚܲܕܵܐ ܗܵܝ ܫܲܩܵܐ بکتر ، درع برای ران .

راود - ܪܵܐܘܵܕ

ܕܡܲܕܒܪܵܐ ܝܘܼܪܘܿܩܬܵܐ دشت سبز .

راوکی - - ܟܹܐ

ܚܲܡܪܵܐ ܢܸܒܝܵܐ ، ܢܸܒܝܵܐ . ܐܵܦ ܡܲܢܬܵܐ ܚܲܡܝܼܪܬܵܐ ܡܢ ܚܲܠܒܵܐ ܕܡܸܠܚܵܐ . ܡܲܚܡܲܥܬܵܐ ܕܚܲܠܒܵܐ .

راوماده - ܪܵܐܘܡܵܐܕܵܗ

ܥܘܼܕܪܵܢܵܐ ، ܚܲܕ ܫܸܡܵܐ ܡܢ ܫܸܡܵܐ . ܢܸܫܪܵܢܵܐ انجدان .

راوند - ܪܵܐܘܸܢܕ

(1) ܪܵܐ . ܚܲܕ ܫܸܡܵܐ ܣܝܼܡܵܐ ریوند .

(2) ܫܲܒܵܟܵܐ ܗܘܿ ܗܵܝ ܫܲܟܠܘܼܢ ܡܲܕܢܚܵܐ . ܫܲܒܬܵܐ رخت ، ܣܲܓܘܼܠܹܐ ܡܢ ܣܘܼܓܠܹܐ ܕܥܸܢܒܹܐ خوشه انگور .

راوه - ܪܵܐܘܹܐ

ܢܸܗܡܬܵܐ افغان ، ܝܲܒܒܘܼܬܵܐ آه ܓܲܥܝܵܬܵܐ ناله .

راوی — ܪܵܘܝܼ

ܪܵܘܝܵܐ، ܡܫܲܡܥܵܢܵܐ روایان، رواة ܪܵܘܝܹ̈ܐ، ܡܫܲܡܥܵܢܹ̈ܐ.

راویه — — ܗ̈ܝܗ

ܙܵܩܵܐ بطری چرمی ܩܘܼܦܬܵܐ قربه.

راویز — — ،

ܐܲܘܪܵܢ ܙܲܡܠܵܐ، ܐܲܘܪܵܢܵܐ ܕܙܒ݂ܠܵܐ ܙܲܡܠܵܐ.

راه — ܪܵܗ

(1) ܐܘܼܪܚܵܐ، ܫܒ݂ܝܼܠܵܐ سبیل جاده.
(2) ܘܲܬܵܐ طریق، طور، طرز. — آب ܐܘܼܪܚܵܐ ܕܡܲܝܵܐ. — آهن ܐܘܼܪܚܵܐ ܕܦܲܪܙܠܵܐ ܝܲܢ ܕܦܪܙܠܵܐ. — کهکشان ܐܘܼܪܚܵܐ ܕܬܸܒ݂ܢܵܐ ܝܲܢ ܐܘܼܪܚ ܬܸܒ݂ܢܵܐ. — راست ܫܒ݂ܝܼܠܵܐ ܬܪܝܼܨܵܐ. — زندگی، حیات ܫܒ݂ܝܼܠܵܐ ܕܚܲܝܹ̈ܐ. — ورسم ܥܝܵܕܵܐ ܘܡܲܢܗܲܓ݂ܬܵܐ — ببراه ܛܲܘܥܵܐ — بر ܡܫܲܒ݂ܠܵܢܵܐ، ܡܫܲܪܝܵܢܵܐ ܕܐܘܼܪܚܵܐ راهنما، ܗܵܕܵܝܵܐ هادی — بری ܡܫܲܒ݂ܠܵܢܘܼܬܵܐ راهنمایی. — پیما ܐܵܙܠܵܐ ܒܐܘܼܪܚܵܐ، ܡܫܲܦܪܵܐ مسافر — دارخانه ܒܲܝܬ ܡܲܟ݂ܣܹ̈ܐ. — داری ܡܲܟ݂ܣܵܐ ܕܐܘܼܪܚܵܐ. — راه ܡܫܲܬܦܵܐ ܝܲܢ ܕܦܫܝܼܛܵܐ ܡܫܲܬܦܬܵܐ، ܦܬܵܐ ܡܫܲܬܦܵܐ پارچه راه راه. — رو ܡܲܪܕܘܼܬܵܐ ܒܲܝܬ ܡܲܥܠܵܐ، ܐܲܣܛܘܵܐ دالان، ܦܘܼܬܵܐ دهلیز ܝܲܢ ܐܲܣܛܘܵܐ، ܐܵܙܠܬܵܐ ܒܐܘܼܪܚܵܐ — روی ܡܲܗܠܟ݂ܬܵܐ ܒܐܘܼܪܚܵܐ، ܫܘܼܘܵܫܵܐ سفر — زن ܓܲܝܵܣܵܐ، ܠܸܣܛܵܝܵܐ دزد شاهراه — زنی ܓܲܝܵܣܘܼܬܵܐ، ܠܸܣܛܵܝܘܼܬܵܐ — گذار ܥܒ݂ܵܪܵܐ، ܗܵܘ ܕܥܵܒ݂ܲܪ ܒܐܘܼܪܚܵܐ. ܝܲܢ ܡܲܥܒܲܪܬܵܐ ܗ. ܕ. ܕܥܒ݂ܵܪܬܵܐ ܕܲܒ݂ܗ ܥܵܒ݂ܪܝܼ ܐܢܵܫܵܐ ܒܝܲܒ݂ܫܵܐ ܘܐܝܼܢ ܒܝܲܡܵܐ خشکی. ܝܲܢ ܡܲܥܒܲܪܵܐ ܕܒܝܼܗ ܥܵܒ݂ܪܝܼ ܐܢܵܫܵܐ ܡܢ ܢܲܗܪܵܐ ܠܢܲܗܪܵܐ — نشین ܝܵܬܹܒ݂ ܒܐܘܼܪܚܵܐ

ܗ. ܕ. ܥܲܒ݂ܪܵܝܹ̈ܐ ܝܲܢ ܓܹܒ݂ܪܵܐ. — نشینی ܓܹܒ݂ܪܘܼܬܵܐ ܝܲܢ ܓܹܒ݂ܪܘܼܬܵܐ. — وار ܕܠܸܐܠܵܐ ܗܲܠܟ݂ܵܐ، ܕܡܸܬܦܲܠܬܵܐ ܗܲܠܟ݂ܵܐ. اسب — وار ܣܘܼܣܝܵܐ ܝܲܢ ܣܘܼܣܵܐ ܕܠܐܠܵܐ ܗܲܠܟ݂ܵܐ — رفتن ܐܵܙܠܵܐ ܐܘܼܪܚܵܐ. — بردن ܓܵܕܘܿܠܵܐ ܐܘܼܪܚܵܐ. — دادن ܝܗܵܒ݂ܵܐ ܐܘܼܪܚܵܐ. — یافتن ܡܲܫܟܘܼܚܹܐ ܐܘܼܪܚܵܐ — زدن ܓܲܝܣܵܐ راه بریدن. — افتادن ܢܦܵܠܵܐ ܒܐܘܼܪܚܵܐ....

راهب — ܪܵܗܸܒ݂

ܪܲܒ݂ܢ، ܕܲܝܪܵܝܵܐ. راهبه ܪܲܒ݂ܢܵܝܬܵܐ ܕܲܝܪܵܝܬܵܐ رهبان ܪܲܒ݂ܢܹ̈ܐ راهبات رواهب ܪܲܒ݂ܢܵܝܵܬ݂ܵܐ. ܚܵܐ. ܐܲܡܪܝܼܢ ܝܲܢ ܢܲܟ݂ܦܵܐ، ܢܲܟ݂ܦܘܼܬܵܐ، ܢܲܟ݂ܦܹ̈ܐ.

راهن — ܪܵܗܹܢ

ܝܵܗܹܒ݂ ܪܲܗܒܘܿܢܵܐ، ܝܵܗܘܿܒ݂ܵܐ ܕܪܲܗܒܘܿܢܵܐ.

راهی — ܪܵܗܝܼ

ܐܘܼܪܚܵܝܵܐ، ܫܘܼܘܵܫܵܐ، ܝܲܢ ܡܫܲܕܪܵܐ ܠܐܘܼܪܚܵܐ. — شدن ܢܦܝܼܩܵܐ ܒܫܘܼܘܵܫܵܐ، ܗܘܵܐ ܐܘܼܪܚܵܝܵܐ.

رای — ܪܵܝ

(1) ܪܸܢܝܵܐ، ܗܲܝܡܵܢܘܼܬܵܐ عقیده.
(2) ܨܒ݂ܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܪܸܢܝܵܐ، ܨܒ݂ܝܵܢܘܼܬܵܐ (ܘܘܣ) ܩܵܠܵܐ.
(3) ـ ܦܘܼܩܕܵܢܵܐ ܕܕܝܼܢܵܐ حکم ورای ܝܲܢ ܐܲܝܟ ܕܐܸܡܲܪ ܚܵܐ ܡܲܠܟܵܐ ܝܵܗܹܒ݂ ܫܘܼܩܵܠܵܐ ܕܩܘܼܫ ܝܲܢ ܣܝܼܡܬܵܐ ܕܪܸܢܝܵܐ ܥܲܠ ܡܸܠܬܵܐ.
(4) ܡܠܸܟ݂ܬܵܐ نصیحت، پند. — دادن ܝܗܵܒ݂ܵܐ ܨܒ݂ܝܵܢܘܼܬܵܐ، ܩܵܠܵܐ، ܦܘܼܩܕܵܢܵܐ ܗ. ܕ. ܣܘܼܩܵܐ ܪܸܢܝܵܐ. — منفی ܩܵܠܵܐ ܡܲܟ݂ܠܝܵܢܵܐ، ܨܒ݂ܝܵܢܘܼܬܵܐ ܡܲܟ݂ܠܝܵܢܝܼܬܵܐ. — مثبت ܩܵܠܵܐ ܡܫܲܪܪܵܢܵܐ ܝܲܢ ܩܲܒ݂ܘܼܠܵܐ، ܨܒ݂ܝܵܢܘܼܬܵܐ ܡܫܲܪܪܵܢܝܼܬܵܐ ܝܲܢ ܩܲܒ݂ܘܼܠܬܵܐ. آراء ܪܸ̈ܢܝܹܐ، ܩܵܠܹ̈ܐ، ܨܒ݂ܝܵܢܘܵܬ݂ܵܐ

ܡܢܝܢܐ . اکثریت آراء ܒܣܘܡܟܬܐ ܕܩܠ̈ܐ ،
اتفاق آراء ܐܘܡܣ ܩܠ̈ܐ — العین ܚܘܪܬܐ ܚܝܡ
ܚܘܒܐ ܕܟܝܢܐ .

رایاندن — ܪܐܝܢܕܢ

ܡܕܘܝܐ ، ܡܣܘܝܐ ܐܘܦܣܐ ܡܕܘܝܐ .

رائب — ܪܐܝܒ

ܕܘܒܕܢܐ ، ܡܢ ܦܘܒܕܢܐ مشکوک ، مردد .

رایت — ܪܐܝܬ

ܐܬܐ ، ܢܝܫܐ ܕܡܠܟܘ ܦܠܓܐ ܕܚܝܠܐ .
رایات ܐܬܘܬܐ ، ܢܝܫܐ علم ، بیرق .

رائج — ܪܐܝܓ رایج

ܪܘܘܚܐ ، ܣܘܘܚܐ ، ܫܩܝܠ ܢܝܫܐ ܠܩܢܝܐ ،
ܡܬܬܠܩܢܐ قابل معامله ܐܝܟ این پول رائج
مملکت ایران است ܐܗܐ ܙܘܙܐ ܫܩܝܠ ܢܝܫܐ ܠܝܗ
ܒܐܘܚܕܢܐ ܕܐܝܪܐܢ . ܗ . ܕ ܡܬܩܒܠܐ ،
ܘܠܩܢܝܐ ܠܝܗ .

رایحه — ܪܐܝܚܗ

ܪܝܚܐ بو ܪܝܚܐ ܓܡ ܪܝܚܢܐ روایح .

رایش — ܪܐܝܫ

ܡܣܟܢܐ ܦܠܢ ܗܘܠܢܐ ܕܫܘܚܕܐ رشوه
ܘܡܣܟܢܘܬܐ .

رائض — ܪܐܝܙ رایض

ܡܕܘܫܐ . ܗ . ܕ ܗܘ ܕܡܠܦ ܡܘܗܪܐ ܘܡܕܝܠܐ
(کره اسب و الاغ) ܕܘܟܐ ܘܡܠܦܢܘܬܐ
ܕܪܟܫܐ .

رایق — ܪܐܝܩ

ܡܙܝܓܐ ، ܡܫܝܓܐ ، ܨܠܝܠܐ شفاق .

رایگان — ܪܐܝܓܐܢ

(1) ܡܓܢ مجانی ، مفت ، ܕܠܐ ܦܝܠܐ
ܕܠܐ ܒܘܠܛܢܐ ، ܕܠܐ ܐܓܪܐ ، بدون
پاداش ، بدون اجر ، ܣܪܩܐ .
(2) ܕܠܐ ܥܠܬܐ ، ܕܠܐ ܢܝܫܐ ، ܗܠܝܢ ܐܝܬ
خون آنها را — ریختند ܐܫܕܘܗܝ ܕܡܗܘܢ
ܕܠܐ ܥܠܬܐ ܗ . ܕ . ܣܪܩܐ ܕܡܓܢ . به —
ܡܓܢܐܝܬ . ܡܓܢ مجاناً . — خوار ܐܟܠ ܡܓܢ
مفت خوار ، راشن .

رب — ܪܒ

ܡܪܐ ، ܡܪܝ ، ܡܪܢ ، ܡܪ̈ܘܬܐ ارباب
ܡܪ̈ܘܬܐ ، ܡܪ̈ܘܢܐ ارباب ܒܐ ܥܠܝܗ ...
ܗܘܒܠܐ معنی ܕܡܪܘܬܐ ܗ . ܕ ܡܪܐ ܕܒܝܬܐ
ܡܪܐ ܕܒܝܬܐ ، ܒܥܠܐ . ܡܪ̈ܘܬܐ ، ܡܪܢ
(ܡܪܢ ܕܝܠܢ ربنا) ܘܢܝܫܐ ܥܠܐ ܡܘܕܝܢܐ
ܕܠܡܕܝ ܐܝܟ ܗܘ ܐܠܗܐ ܘܗܘ ܡܫܝܚܐ ؟
ܐܝܟ ܗܐ ܡܪܝܐ یا رب . ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ،
ܚܕܐ ܠܡܪܝܐ ܡܪܢ ܘܢܝܫܐ ܠܝܗ
ܡܘܕܝܢܐ ܐܝܟ ܒܘܩܕܐ ܕܐܠܗܐ ܡܘܫܐ
ܘܢܝܫܐ ܠܒܢ̈ܝܐ ܘܠܒܢ̈ܬܐ ܕܫܡܝܐ
ܕܝܠܗ ، ܐܝܟ : ܡܪܝ ܥܘܕܐ ، ܡܪܝ
ܐܘܡܢܐ ܘܦܘ . . .

رب — ܪܘܒ

ܥܨܝܪܐ شیره . — انار ܥܨܝܪܐ ܕܪܘܡܢܐ .
— ریوند ܥܨܝܪܐ ܕܪܝܘܐ — سوس ܥܨܝܪܐ
ܕܫܘܫܐ . ربوب ܥܨܝܪ̈ܐ .

ربا — ܪܒܐ

ܪܒܝܬܐ ܕܠܐ ܒܙܘܥܐ ، ܪܒܝܬܐ ܐܣܛܪܬܐ .
بهرهٔ غیر مجاز — خوار ܡܪܒܝܢܐ سود خوار .
— خواری ܡܪܒܝܢܘܬܐ .

ربا — ܪܘܒܐܠ

ܬܡܘܩܐ جاذب ܗ̇. ܕ ܬܠܘܒܐ ܐܝܟ ܟܗܪܒܐ ܠܦܘܫܟܐ، ܐܘ ܚܠܘܨܐ ܐܝܟ ܫܠܘܦܐ خاطف ܐܝܢܐ ܕܝܠܗ ܕ رباينده ܡܫܒܚܬܐ ܒܡܚܝܠܬܐ ܡܩܪܒܐ ܐܝܟ آهن ربا ܦܪܙܠܐ ܬܡܘܩܐ ܗ̇. ܕ ܦܪܙܠܐ. كهربا ܬܡܘܩܐ ܕܬܒܢܐ كاه ܗ̇. ܕ ܟܘܠܗ ܩܫܐ ܚܘܦ رباينده.

ربابه — ܪܒܐܒܗ

ܐܝܕ ܐܪܒܐ ܕܡܢܬܐ ܕܡܢܬܐ ܕܒܡܢܬܐ ܕܡܘܠܦ ܐܘ ܒܡܬܐ ܒܡܘܡܬܐ ܕܝܘܡܐ.

رباح — ܪܒܐܚ

ܡܘܬܪܢܐ سود منفعت ܐܘ ܪܒܚܬܐ ربح. ܪܒܚܬܐ ܐܝܬܪܬܐ ربا.

رباط — ܪܒܐܛ

(1) ܩܘܛܐ، ܒܝܬ ܡܫܪܝܐ ܕܩܘܒܠܝܐ.

(2) ܒܝܬ ܐܟܣܢܝܐ كاروانسرا.

(3) ܐܣܪܐ، ܚܒܠܐ، ܟܬܪܐ رباطات ܐܣܪܐ، ܟܬܪܬܐ ܚܒܠܐ رباطات منشارى ܐܣܪܐ ܐܝܟ ܟܬܪܬܐ ܡܣܪܐ اره مانند. رباطات محيط رسغ ܟܬܪܬܐ ܕܒܝܬ ܩܘܡܬܐ.

رباطى — — ܝܐ

ܟܬܪܬܐ، ܐܣܪܐ.

رباع — ܪܘܒܐܠ

ܪܒܝܥܐ، ܡܩܪܒܐ ܡܢ ܐܪܒܥܐ ܐܣܘܪܝܬܐ.

رباعى — — ܝܐ

ܡܫܘܚܬܐ ܪܒܝܥܝܬܐ ܫܥܬܐ ܐܪܒܥ ܫܥܬܐ ܕܝܘܡ، ܒܩܝܡ ܘܐܪܒܥܐ ܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܫܚܬܐ ܒܦܝܐ، ܐܝܟ ܐܘܢ ܕܩܘܪܐ ܚܝܐ. رباعيات ܪܒܝܥܝܐ ܫܥܬܐ.

ربانى — ܪܒܐܢܝ

ܡܪܢܝܐ، ܐܠܗܝܐ خدايى الهى. ܐܝܟ عشاء — ܚܫܡܝܬܐ ܡܪܢܝܬܐ دعاى — ܨܠܘܬܐ ܡܪܢܝܬܐ.

رباياندن — ܪܘܒܐܝܐܢܝܕܢ

ܡܚܠܘܨܐ ܐܝܟ ܡܚܛܘܦܐ.

ربايش — — ܝܫ

ܚܠܘܨܐ ܐܝܟ ܚܛܘܦܐ.

ربايندگى — — ܢܕܓܝ

ܚܠܝܨܘܬܐ، ܚܛܝܦܘܬܐ، ܡܬܡܚܛܦܢܘܬܐ ربودگى ܘܡܬܒܠܥܢܘܬ ܚܛܝܦܘܬ ܠܒܐ دلربايى فريبندگى.

رباينده — ܪܘܒܐܝܢܕܗ

ܚܠܘܨܐ ܐܝܟ ܡܚܛܦܢܐ، ܫܠܘܦܐ خاطف ܐܘ ܬܡܘܩܐ جاذب ܫܒܝܐ ܠܒܐ دلربا. دلكش ܚܠܘܨܬܐ، ܡܚܛܦܢܝܬܐ، ܫܠܘܦܬܐ ربايندگان.

ربح — ܪܒܚ

(1) ܪܒܚܬܐ ܐܘ ܪܒܚܬܐ ܐܝܬܪܬܐ.

(2) ܡܘܬܪܢܐ، ܗܢܝܘܬܐ منفعت، سود — مركب ܪܒܚܬܐ ܡܪܒܝܬܐ.

ربض — ܪܒܨ

ܡܪܒܥܬܐ، ܡܫܪܝܘܬܐ ܗ̇. ܕ ܚܝܘܬܐ ܡܢܗ ܐܝܟ ܕܡܝܢܐ كمين ܒܩܘܒܠܐ.

ربط — ܪܒܛ

(1) ܐܣܪܐ، ܐܣܘܪܐ حرف — ܐܣܪܐ ܒܡܠܬܐ ܡܚܒܪܢܐ ܕܡܠܬܐ ܕܐܣܪܐ ܠܦܠܓܘܬܐ

ܕܡܫܡܠܠܐ ܒܝܠܕܐ حرف عطف .
(2) ܐܚܝܕܘܬܐ ، ܡܚܝܕܘܬ ܥܡ ܐܚܪܢܐ نسبت ، ارتباط ܐܚܝܕܘܬܐ .
(3) ܒܝܬܝܘܬܐ ، ܡܢ ܒܝܬ ܐܒܘܬܐ انس ، الفت ܡܕܝܢܝܘܬܐ بلدیت ، آشنائی . ـ دادن ܝܗܒܐ ، ܝܗܒ ܐܝܕܐ ܐܚܝܕܘܬܐ . . . . .

ربع ـ ܪܘܒܥܐ

ܪܘܒܥܐ . ܡܢܬܐ ܚܕܐ ܡܢ ܐܪܒܥ ܡܢܘܬܐ . يك چهارم ، چهار يك ، چارك .

ربع ـ ܪܒܥ

ܪܒܝܥܬܐ ، ܡܥܡܪܐ مسكن ، ܒܝܬܐ .

ربعی ـ ܪܘܒܥܝܐ

(1) ܕܪܘܒܥܐ ، ܪܘܒܥܝܐ .
(2) ܪܒܘܥܝܬܐ ، ܟܝܠܐ صاع ܐܪܒܥܐ ܩܒܝܢ ܕܝܒܫܘܬܐ بطرى ، ܟܝܠܐ ܪܘܒܥܐ ܕܝܒܫܘܬܐ ܠܚܡܢܐ .

ربقه ـ ܪܒܩܗ

ܪܒܩܐ . ܚܒܠܐ ܕܒܝܬ ܒܝܘܬܐ ܕܪܒܩܢܝܬܐ . كمند .

ربنا ـ ܪܒܢܢ

ܡܪܢ ، ܡܪܐ ܕܝܠܢ ܒܥܒܕܐ ܕܠܝܛܘܪܓܝܐ ܕܥܒܕܝܢ .

ربوبی ـ ܪܘܒܘܒܝܐ

ܡܪܢܝܐ . ܐܠܗܝܐ ربانی الهی .

ربوبیت ـ ـ ܬܐ

ܡܪܢܝܘܬܐ ܕܫܘܠܛܢܐ ܕܐܠܗܘܬܐ .

ربوخه ـ ܪܒܘܚܗ

ܪܘܚܐ ܕܐܠܗܘܬܐ ܒܡܪܢܝܬܐ . ܕܫܘܠܛܢܐ

ܒܫܘܠܛܢܐ .

ربودگی ـ ܪܒܘܕܓܝ

ܡܢ ܒܠܒܠܘܬܐ ܐܘ ܡܢ ܚܛܘܦܝܘܬܐ ܐܘ ܡܢ ܠܫܕܝܘܬܐ ، ܡܛܠܛܘܠܝܘܬܐ غارت زدگی دزد بردگی .

ربودن ـ ـ ܕܢ

(1) ܒܠܒܠܐ ، ܓܢܒܐ ܐܘ ܚܛܦܐ .
(2) ܠܫܕܝܐ ، ܓܢܒܐ دزدیدن ܒܙܙܐ ، ܒܙܘܙܐ تاراج كردن .
(3) ܒܪܘܚܐ شيفته كردن ـ طفل ܒܪܘܚܐ ܛܠܝܐ ܚܘܒܐ ܛܠܝܐ

ربوده ـ ـ ܕܗ

ܒܠܒܠܐ ، ܓܢܝܒܐ ܐܘ ܚܛܝܦܐ ، ܐܘ ܒܪܘܚܐ شيفته .

ربون ـ ܪܒܘܢ

ܥܪܒܘܢܐ عربون ، ܐܪܝܒܘܬܐ ليعانه ܪܗܒܘܢܐ .

ربی ـ ܪܒܝ

ܡܪܝ ، ܪܒܝ ، ܪܒܘܢܝ ، ܐܝܟ ܚܘܫܒܐ ܗܘܦܟܐ . ܐܘ ܡܠܦܢܐ ܡܪܢܐ ܗܘܦܟܐ .

ربیب ـ ܪܒܝܒ

ܒܪܐ ܕܐܢܬܬܐ ، ܚܘܬܢܐ ܚܡ ܒܪ ܐܢܫ ، ܒܪ ܐܢܬܬܐ . ربيبه ܒܪܬܐ ܕܐܢܬܬܐ ، ܚܘܬܢܬܐ ، ܒܪܬ ܐܢܫ ܒܪܬ ܐܢܬܬܐ . ربائب ܒܢܝܐ ܐܢܫܐ ܒܢܬ ܐܢܫܐ ، ܒܢܝܐ ܐܢܬܐ ܒܢܬ ܐܢܬܐ ، ܚܘܬܢܐ ، ܚܘܬܢܬܐ .

ربیط ـ ܪܒܝܛ

(1) ܒܠܝܛܐ ، ܗܘ ܕܡܠܒܫ ܒܡܘܒܕܐ ܒܠܝܛܘܬܐ . ܕܝܘܪܐ كلبه نشين ، گوشه

نشين ، ܚܣܝܕܘܬܐ تارك دنيا .
(2) ܪܗܝܒܐ ܡܢ ܥܗܝܒܐ .

ربيع – ܪܒܝܥ

ܪܒܝܥܐ ، ܒܣܘܪܥܐ معنى ܕܪܒܥܐ ܕܫܢܬܐ ، ܦܪܥܐ بهار ، ܝܘܡ ܕܫܒܬܐ . – الاول ، الاخر ܟܡܘܢܐ ܕܪܩܝܥܐ ܦܠܓܘܬܐ ܘܪܒܥܐ ܕܬܪܝܢܬܐ ܫܘܪܝܬܐ ܕܐܪܥܝܐ ܡܢ ܠܥܠܝܐ .

ربعى – – ܪܒܝܐ

ܪܒܝܥܝܐ ، ܒܪܒܝܥܐ ܗ . ܕ ܦܪܥܐ ܦܪܥܢܝܐ . اعتدال – ܡܫܘܚܬܐ ܦܪܥܢܝܬܐ ܚ——— ܫܘܝܘܬܐ ܦܪܥܢܝܬܐ .

رت – ܪܬ

ܪܘܩܠܝܐ ، ܒܥܪܛܠܐ لخت برهنه .

رتبه – ܪܬܒܗ رتبة

ܕܪܓܐ درجه ، منصب ܡܕܒܪܬܐ مقام ܗ . ܕ ܫܘܦܐ ܕܐܬܪܐ . – دادن ܡܝܗܒܬܐ ، ܝܗܒܐ ܕܪܓܐ – گرفتن ܫܘܦܐ ، ܫܩܠܐ ܒܕܪܓܐ ܒܥܠܝܐ ܕܪܓܐ . ترفيع – ܡܪܝܡܘܬܐ ، ܡܣܩܬܐ ܒܕܪܓܐ ܐܘ ܡܪܘܡܘܬܐ . ܫܩܠܬܐ ܒܕܪܓܐ .

رتق – ܪܬܩ

ܦܬܝܐ ܡܢ ܕܒܪܐ ، ܕܒܪܐ ܚܢ ܡܕܒܪܢܘܬܐ – وفتق ܦܬܝܐ ܘܦܬܩܐ ܗ . ܕ ܦܘܪܢܣܐ اداره كردن . – وفتق امور مملكت ܦܘܪܢܣܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܘܝܕܢܐ .

رتيل – ܪܬܝܠ رتيلا

ܓܠܕܢܝܐ ، ܚܕ ܚܝܘܬܐ . – باغى ܓܠܕܢܝܐ ܕܓܠܐ .

رثاء – ܪܬܐܐ

ܐܘܠܝܬܐ ، ܐܠܝܐ مرثيه شيون . ܡܪܩܘܕܬܐ حاتم . سوگوارى . ماتم .

رج – ܪܓ

(1) ܫܘܪܐ ، ܣܘܪܓܐ ، ܓܪܓܐ سيم رگ .
(2) ܪܟܟܐ ، ܒܟܒܬܐ .

رجاء – ܪܓܐܐ

ܣܒܪܐ ، ܗܒܝ اميد .

رجاست – – ܛܡ رجس

ܛܢܦܘܬܐ ، ܛܠܠܘܬܐ ، ܡܛܢܦܘܬܐ كثافت ، ناپاكى ، ܐܦ ܣܝܒܬܐ .

رجاع – ܪܓܐܥ

ܡܗܦܟܐ ، ܠܗܘܦܟܐ ، ܗܦܟܬܐ رجع ܦܢܝܐ . ܐܦ ܢܪܬ ܩܠܐ .

رجاف – ܪܓܓܐܦ

ܩܝܡܬܐ ܕܩܝܡܬܐ ، ܩܝܡܬܐ ܕܩܝܡܬܐ روز قيامت .

رجال – ܪܓܐܠ

(1) ܓܘܓܝ عنكبوت . تارتنك ܟܘܟܐ ܕܘܪܐ .

رجاله – ܪܓܓܐܠܗ

ܒܫܢܝܐ ܕܓܡܠܐ ܗ . ܕ ܓܠܠܝܐ اجامر ܗ . ܕ ܦܓܪܐ ܢܫܡܬܐ ܕܓܡܠܐ .

رجب – ܪܓܒ

ܒܡܕܐ ܕܚܫܐ ܟܒܪܐ ܕܝܪܚܐ ܫܘܪܝܬܐ ܕܟܪܟܝܐ ܡܢ ܕܐܪܟܝܐ .

رجحان – ܪܘܓܚܢ

ܡܬܝܬܪܢܘܬܐ، ܝܬܝܪܘܬܐ، ܦܪܝܫܘܬܐ ترجیح ' برتری افضلیت ، ܝܗܒ : بیکاری بر آن شغل پست – دارد ܦܝܫܠܗ ܡܬܝܬܪܢܘܬܐ ܝܗܝܒܐ ܠܗ ܡܢ ܛܘܒܐ ܕܘܟܐ ܗ . ܕ ܦܝܫܠܗ ܡܬܝܬܪܢܘܬܐ ܐܠܗ (ܕܘܟ ܚܕܐ ܐܠܗ) ܡܢ ܛܘܒܐ ܕܘܟܐ .

رجس – ܪܓܫ

ܚܘܪ رجاست .

رجع – ܪܓܥ

ܗܦܟܬܐ ' ܡܗܦܟܢܐ رجاع ܠܗܦܟܬܐ ، ܕܥܕܬܐ ܗܦܟܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕܩܝܡܬܐ (ܦܢܝܬܐ) ܠܦܢܝܬܐ (ܠܗܦܟܬܐ) .

رجعت – ܪܓܥܬ

ܗܦܟܬܐ ' ܕܥܕܬܐ ܐܘ ܩܝܡܬܐ قیامت بر گشت . – کردن ܗܦܟܐ ، ܕܥܪܐ بر گشتن مراجعت کردن . – مرض ܗܦܟܐ ܡܪܥܐ .

رجفان – ܪܓܦܢ رجفت

ܙܘܥܐ ' ܙܘܥܐ ، ܪܬܝܬܘܬܐ ارتعاش ܙܘܥܐ ܕܐܪܥܐ زلزله . ܙܘܥܙܥܐ ܪܓܝܫܬܐ ' ܪܥܠܬܐ .

رجل – ܪܓܠ

ܓܒܪܐ ، ܐܢܫܐ . ܐܢܫܐ ܡܕܘܪܐ ' ܐܝܟܢܐ ، رجال ܓܒܪܐ ܝܕܝܥܐ . ܐܢܫܐ ܡܕܘܪܐ ، ܐܝܟܢܐ . ܪܘܪܒܐ .

رجل – ܪܓܠ

ܪܓܠܐ یا ܐܩܠܐ . ارجل ܪܓܠܐ . – الجبار ܪܓܠܐ ܕܓܢܒܪܐ ܗ . ܕ ܫܡ ܟܘܟܒܐ – الغراب ܪܓܠܐ ܕܥܘܪܒܐ ܡܢ ܥܣܒܐ . ܥܘܪܒܐ رجل الزاغ ܚܕܐ ܢܝܫܬܐ .

رجله – ܪܓܠܗ

ܪܓܠܝܬܐ ܗ . ܕ ܥܣܒܐ ܡܢ ܦܓܪܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܓܠܐ ܕܪܓܠܐ ܡܢ ܥܘܦܐ ܕܐ ܐܬܩܪܝ ܐܘ ܪܓܠܝܬܐ .

رجم – ܪܓܡ

ܪܓܡܐ ܡܢ ܪܓܝܡܬܐ . (ܗܘܝܐ ܟܐܦܐ ܕܟܐܦܐ ܕܐܬܪܓܡ ܒܗ ܒܟܐܦܐ) سنگسار . – کردن ܪܓܡܐ (ܪܓܡܐ) ܐܦ ܩܛܠܐ ܢܝܫܐ ܐܘ ܗܘܟܠܐ مبنی ܪܓܡܐ . ܐܘܪܚܐ ܕܡܪܥܐ ܪܓܝܡܐ .

رجوع – ܪܘܓܘܥ

ܗܦܟܬܐ ، ܗܦܟܬܐ ܐܘ ܠܗܦܟܬܐ ܕܥܕܬܐ ܠܐܢܫܐ ، ܚܘܪ مراجعت . ܡܫܬܘܐܠܢܘܬܐ، ܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ – کردن ܗܦܟܐ ، ܕܥܪܐ ، ܡܫܬܐܠ ܠܐܢܫܐ ܗܦܟܐ . رجوعات ، ܗܘܦܟܐ ، ܕܥܪܐ ، ܬܘܝܒܬܐ .

رجولیت – – ܓܒܪܘܬ

ܓܒܪܘܬܐ ، ܓܒܪܢܝܘܬܐ ، ܓܢܒܪܘܬܐ ܓܒܪܬܢܘܬܐ . آلت – ܗܕܡܐ ܕܓܒܪܘܬܐ ܡܢ ܗܕܡ ܓܒܪܘܬܐ .

رجه – ܪܓܗ

ܚܘܪܐ ' ܗܘܪܐ .

رجیم – ܪܓܝܡ

ܪܓܝܡܐ (ܪܓܝܡܐ) ܐܘ ܓܠܝܙܐ ܡܚܒܠܢܐ ، ܣܛܢܐ ܚܘܪ رجم .

رحاله – ܪܚܐܠܗ

ܗܕܡܐ ܕܡܝܬܐ ܠܗ ܗܕܡܐ ܕܪܓܠܐ ܕܗܘܘܝܐ ܡܢ ܗܘܘܝܐ . رحائل ܗܕܡܐ .

رحب – ܪܚܒ

ܪܘܝܚܐ ܘ․ ܕ ܦܬܝܐ، ܪܘܝܚܐ انبون، فراخ، وسیع .

رحل – ܪܚܠ

ܐܟܦܐ ܘ․ ܕ ܓܡܠܐ ܕܓܡܠܐ جهاز شتر ܐܘ ܡܫܟܢܐ مسکن . – اقامت افکندن ܫܩܠܬܐ ܫܘܪܝܬܐ .

رحلت ܪܚܠܬ

ܐܙܠܬܐ، ܡܫܬܢܝܢܘܬܐ، ܐܘܢܩܠܐ ارتحال ܘ․ ܕ ܪܚܠܬܐ، ܐܘܪܚܬܐ، ܡܪܕܝܬܐ، ܫܢܝܬܐ ܡܢ ܗܪܟܐ، ܡܢ ܥܠܡܐ . – کردن ܐܙܠܐ ܡܢܝܬܐ رحلت یافتن .

رحم – ܪܚܡ

ܪܚܡܐ . – کردن ܪܚܡܐ ܪܚܡܐ . خدایا برما – کن ܝܐ ܡܪܝܐ ܪܚܡ ܥܠܢ! با – ܪܚܡܢܐ رحیم، رحمن . بی – ܕܠܐ ܪܚܡܐ، ܛܠܘܡܐ، ܛܠܘܡܐ، ܐܪܘܡܐ ظالم ستمگر . – دل ܛܝܒ ܪܚܡܐ، ܪܚܡܢܐ:

رحم – ܪܚܡ

ܪܚܡܐ، ܡܪܒܥܐ، ܒܝܬ ܝܠܕܐ جنین گاه . ܫܘܦܐ ܕܝܠܕܐ . ورم – ܢܦܚܐ ܪܚܡܐ، ܐܘܡܐ ܪܚܡܐ . (ܡܛܪܝܛܝܣ-ܗܝܣܛܪܝܛܝܣ) استسقاء – ܡܝܐ ܕܪܚܡܐ (ܗܝܕܪܘܡܛܪܐ) . خزع – ܦܘܫܐ ܪܚܡܐ (ܗܝܣܛܪܘܦܝܐ) . درآوردن – ܦܘܠܛܐ ܪܚܡܐ (ܗܝܣܛܪܘܛܘܡܝܐ) . اختناق – ܚܢܩܬܐ ܕܪܚܡܐ (ܗܝܣܛܪܝܐ) . – بند ܐܣܘܪ ܪܚܡܐ .

رحمانی – ܪܚܡܢܝܐ

ܐܠܗܝܐ الهی .

رحمت – ܪܚܡܬ

ܪܚܡܢܘܬܐ ܐܘ ܦܘܫܟܐ . – کردن ܪܚܡܐ ܪܚܡܐ .

رحمن – ܪܚܡܢ

ܡܪܚܡܢܐ، ܪܚܡܢܐ ܐܘ ܫܡܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܒܪܝܐ .

رحی – ܪܚܝ

ܓܘ ܪܚܝܐ، ܓܘܦܐ ܕܛܚܢܐ آسیاسنگ .

رحیب – ܪܚܝܒ

ܪܘܝܚܐ رحب ܦܬܝܐ، ܪܘܝܚܐ ܐܘ ܢܝܚ ܘܠܝܐ مهربان مؤدب .

رحیق – ܪܚܝܩ

ܚܡܪܐ ܛܒܐ، ܡܙܓܐ .

رحیل – ܪܚܝܠ

ܐܘܪܚܬܐ، ܚܘܪܓܐ سفر .

رحیم – ܪܚܝܡ

ܪܚܡܢܐ . ܡܪܚܡܢܐ ܐܘ ܫܡܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܒܪܝܐ .

رخ – ܪܘܟ

(1) ܦܐܬܐ ܝܢ ܐܦܐ رو . ܐܦܬܐ ܝܢ ܦܐܬܐ ܕܐܦܐ ܘ․ ܕ ܦܐܬܐ . خد، گونه، رخسار .
(2) ܫܒܘܬܐ، ܦܪܨܘܦܐ چهره، قیافه زی .
– دادن ܓܕܫܐ، ܐܬܐ ܦܣܩܬܐ، ܦܣܩܬܐ . اتفاق افتادن ܐܝܢ چه قضیه – داده است ܡܘܕܝ ܗܘܐ ܓܕܫܐ، ܦܣܩܬܐ؟ هرگاه اختلافی – دهد ܟܠ ܐܡܬܝ ܕܗܘܐ ܦܠܓܘܬܐ . .

رخ – ܪܘܼܚ

(1) ܦܠܚܵܐ ، ܦܠܵܩܵܐ ܕܠܩܵܐ شكاف ، برين ، رخنه ؛

(2) ܚܫܘܼܟܼܘܼܬܼܵܐ ، ܟܪܝܼܘܼܬܼܵܐ ܕܪܝܼܫܵܐ ܟܪܵܐ غصه .

رخاء – ܪܘܼܚܵܐ

ܫܝܢܵܐ ܘܫܠܝܵܐ ، ܢܝܵܚܘܼܬܼܵܐ ܘܫܝܢܵܐ .

رخام – ܪܘܼܚܵܡ

ܟܐܦܵܐ ܚܘܵܪܬܵܐ ، ܡܪܡܪ مرمر ܫܝܫܵܐ ܕܙܵܓ݂ܘܼܬܼܵܐ . ܕ ܟܐܦܵܐ ܕܗܝܼܪܘܼܬܼܵܐ ܘܙܗܝܼܪܘܼܬܼܵܐ شفاف ܡܢ ܒܢ̈ܝܵܢܵܐ ܕܡܪܡܪ .

رخامی – ܡܢܵܐ

ܕܟܐܦܵܐ ܚܘܵܪܬܵܐ ، ܡܪܡܪܵܝܵܐ ، ܫܝܫܵܝܵܐ ܡܢ ܒܢ̈ܝܵܢܵܐ ، ܕܡܪܡܪ̈ܵܐ ܕܡܪܡܪ .

رخاوت – ܪܘܼܚܵܘܬ

ܪܟܝܼܟܘܼܬܼܵܐ ، ܢܝܵܚܘܼܬܼܵܐ ، ܪܦܝܘܼܬܼܵܐ نرمی ، سستی .

رخت – ܪܘܼܚܬ

(1) ܠܒܘܼܫܵܐ ، ܟܘܼܬܼܝܼܢܵܐ ، ܠܒܘܼܫ̈ܐ ، ܡܠܒܫܘܼܬܼܵܐ لباس ، پوشاك – رخوت ܠܒܘܼܫ̈ܐ ܟܘܼܬܼܝܼܢ̈ܐ ، ܠܒܘܼܫ̈ܐ .

(2) ܡܐܢܵܐ ، ܡܐܢ̈ܐ . ܕ ܒܝܬܵܐ ܕܒܝܬܵܐ اثاثیه .

(3) ܛܥܝܼܢܘܼܬܼܵܐ بند مسافرت ، رخت سفر . – خواب ܫܘܝܵܐ ، ܡܫܟܒܵܐ ، ܡܫܡܫܵܐ ، ܕܫܢܬܵܐ ܕܡܫܡܫܵܐ . – شور ܚܠܵܠܵܐ ܠܒܘܼܫ̈ܐ ، ܡܚܠܠܵܢܵܐ ܕܟܘܼܬܼܝܼܢ̈ܐ . – شوری ܡܚܠܠܵܢܵܐ ܠܒܘܼܫ̈ܐ ܡܚܠܠܵܢܘܼܬܼܵܐ ܕܟܘܼܬܼܝܼܢ̈ܐ . – مال ܡܚܘܵܪܵܐ ܡܚܘܵܪܵܐ ܕܟܘܼܬܼܝܼܢ̈ܐ قصار .

رخسار – ܪܘܼܚܣܵܪ رخساره

ܦܪܨܘܿܦܵܐ ، ܦܐܬܵܐ ܕܦܐܬܵܐ ܦܵܬܵܐ ، ܦܵܬ̈ܐ ܐܘ ܨܘܼܪܬܵܐ ܕܦܪܨܘܿܦܵܐ قیافه چهره .

رخش – ܪܘܼܚܫ

ܣܘܼܣܵܐ ، ܓܘܼܕܵܢܵܐ خوشبخت .

رخش – ܪܘܼܚܫ

ܙܗܝܼܪܘܼܬܼܵܐ ܕ رخش ، رخشان ، رخشندگی ، رخشنده رخشیدن ܙܗܝܼܪ درخش ، درخشان ، درخشندگی ، درخشنده ، درخشیدن .

رخصت – ܪܘܼܚܨܵܬ

ܦܣܝܼܩܘܼܬܼܵܐ ، ܦܣܵܩܵܐ اجازه – خواستن ܫܐܠܵܐ ܦܣܵܩܵܐ . – گرفتن ܫܩܠܵܐ ܦܣܵܩܵܐ . – دادن ܝܗܵܒܼܵܐ ܦܣܵܩܵܐ . – نامه ܡܦܣܩܵܢܘܼܬܼܵܐ اجازه نامه ܐܓܪܬܵܐ ܡܦܣܩܵܢܘܼܬܼܵܐ .

رخنه – ܪܘܼܚܢܵܗ

ܦܠܵܩܵܐ ܐܘ ܕܠܩܵܐ ، ܡܦܝܼܩܘܼܬܼܵܐ خروج مایع از درز ، ترشح ، تراوش . – كردن ، پیداكردن ܕܠܩܵܐ ، ܢܦܵܩܵܐ ܡܢ ܦܠܵܩܵܐ . – دار ܦܠܝܼܩܵܐ ؛ ܐܘ ܕܠܝܼܩܵܐ . – انداختن ܦܠܵܩܵܐ . – در دین ܡܚܠܠܵܢܘܼܬܼܵܐ رفض ، ܟܦܘܼܪܝܵܐ انكار .

رخیم – ܪܘܼܚܝܼܡ

ܪܚܝܼܡܵܐ ، ܒܣܝܼܡܵܐ ، ܢܥܝܼܡܵܐ . خوش آهنگ ، خوش نوا ، خوش آواز .

رد – ܪܕ

(1) ܡܦܢܝܵܢܘܼܬܼܵܐ ܠܐܚܪܵܐ ، ܡܗܦܟܢܘܼܬܼܵܐ ܕܡܦܢܝܵܢܵܐ ܠܕܘܼܟܬܵܗ ، ܠܕܘܼܟܬܵܗ ، ܡܦܢܝܵܢܘܼܬܼܵܐ استرداد ، ܫܘܼܢܵܝܵܐ اعاده .

(2) ܕܚܝܼܩܘܼܬܼܵܐ ، ܕܚܝܼܩܵܐ ، ܠܐ ܡܩܒܠܵܢܘܼܬܼܵܐ

عدم قبول .

(3) ܛܪܕܬܐ ، ܦܪܕܬܐ ، ܦܪܘܕܝܐ طرد ، ܟܘܦܪܢܐ انکار .

(4) ܣܝܡܬܐ ، ܚܘܒܐ ܕܪܓܠܐ رد پا ، اثرپا .

(5) ܡܦܠܓܐ ، ܙܘܓܐ قلب جعلی ، بدل ܙܘܙ

پول رد ܙܘܙܐ ܙܘܓܐ ، ܡܦܠܓܐ . ـ جواب ܦܘܢܝ ܦܬܓܡܐ ردکلام . ـ کردن ܡܦܢܝܐ ܕܫܘܐ ܦܬܓܡܐ . . . ـ شدن ܦܢܝܐ ܕܫܘܐ . ܡܩܒܠܐ ، ܠܐ ܡܩܒܠܐ .

رداء ـ ܪܕܐܐ

ܦܪܝܣܬܐ ، ܠܒܘܫܐ ، ܡܥܛܦܐ بالاپوش .

ردائت ـ ܪܕܐܝܬ

ܠܐ ܛܒܘܬܐ ، ܒܝܫܘܬܐ ، ܣܢܝܩܘܬܐ خباثت .
ـ مزاج ܒܝܫܘܬ ܡܙܓܐ (ܩܘܡܡܝܐ) .

ردع ـ ܪܕܥ

ܡܬܦܠܚܢܘܬܐ ، ܦܠܚܢܐ امتناع ، ܟܠܝܬܐ مانع . ܐܦ ܡܬܦܠܚܢܘܬܐ ، ܘܬܦܠܚ قدغن .

ردف ـ ܪܕܦ

ܪܕܦܐ ، ܒܡܫܠܡܢܐ معنی ܡܕܝܢܐ ܕܡܠܬܐ ܗ . ܕ ܒܣܦܐ ، ܐܬܪܐ ܚܕܐ .

رده ـ ܪܕܗ

ܣܕܪܐ ، ܣܕܪܐ . صف ردیف ܣܕܝܪܘܬܐ صف بندی . ـ کشیدن ܣܕܪܐ ܣܕܝܪܐ . ـ بندی ܣܕܝܪܘܬ ، ܣܕܝܪܘܬ ܡܕܒܪ ܐܦ ܣܕܝܪܘܬܐ .

ردی ـ ܪܕܝ

ܠܐ ܛܒܐ ، ܒܝܫܐ بد ܣܢܝܩܐ خبیث .

ردیف ـ ܪܕܝܦ

ܣܕܪܐ ، ܪܕܝܦܐ . رداف ܣܕܝܪܐ ، ܪܕܝܦܐ .

ـ ایستادن ܩܐܡܐ ܒܣܕܪܐ . ـ کردن ܣܕܝܪܐ .

رذالت ـ ܪܙܐܠܬ

ܒܣܝܡܘܬܐ دنائت ܟܘܪܟܘܢܘܬܐ اوباشی ، الواطی ܟܘܦܘܬܐ ، ܒܝܫܘܬܐ پستی خست .

رذالت ـ ܪܙܐܠܬ

ܩܠܝܐ ، ܡܠܝܚܬܐ فضله ܙܒܠܐ زبیل .

رذیل ـ ܪܙܝܠ

ܒܣܝܡܐ دنع ، ܟܘܪܟܘܢܐ اوباش ، الواط ܟܘܦܐ ، ܒܝܫܐ پست . ܒܝܫܐ . رذلاء ، ارذال ܒܣܝܡܐ ، ܟܘܪܟܘܢܐ ، ܟܘܦܝܐ . رذیلانه ܒܣܝܡܐܝܬ ܟܘܪܟܘܢܐܝܬ . . .

رز ـ ܪܙ

ܓܦܬܐ ، ܓܦܬܐ ܝܢ ܓܦܬܐ مو تاك . ܐܦ ܓܢܬܐ ܕܓܦܢܐ ܝܢ ܓܢܬ ܓܦܬܐ تاکستان . ـ بان ، گر ܢܛܘܪ ܓܦܬܐ ܢܛܘܪ ܟܪܡܐ . دختر خون ـ ܒܪܬ ܓܦܬܐ ، ܚܡܪܐ ܕܓܦܬܐ ܗ . ܕ ܫܡܝܐ رزان ܓܦܬܐ ، ܟܪܡܐ .

رز ـ ܪܙ

ܪܘܙܐ ܝܢ ܪܘܙܐ برنج . ـ از ܙܝܦܐ ܪܘܙܐ ، ܡܪܘܙܐ ܝܢ ܙܪܥܐ ܕܪܘܙܐ . ـ ازی ܘܫܡ ܪܘܙܐ .

رزاق ـ ܪܙܐܩ

ܪܙܩܐ ، ܪܙܘܩܐ رازق . ܐܠܗܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܡܪܙܩܢܐ (ܝܗ ܩܘܝܠ ܐܠܗܐ) ܪܙܩܐ . خدای رزاق .

رزانت ـ ܪܙܐܢܬ

ܫܪܝܪܘܬܐ ، ܡܫܪܪܘܬܐ استحکام . ـ رأی ܫܪܝܪܘܬ ܪܥܝܢܐ .

رزد — ܪܙܕ

ܓܪܓܪܢܐ شكم خوار ، شكم‌پرست ܟܪܣܬܢܐ حريص ܓܪܓܪܐ پرخور ܐܟܘܠܐ اكول ܥܠܘܥܐ ، ܥܠܘܥܐ شره .

رزده — ܪܙܕܗ

ܣܘܟܠܐ ، ܥܠܘܥܐ ، ܚܣܝܪܐ ܐܦܝܐ ، ܟܪܝܗܘ .

رزق — ܪܙܩ

ܪܙܩܐ ، ܠܚܡܐ ܡܘܢܐ روزى ܐܦ ܡܙܘܢܘܬܐ ، ܦܘܪܢܣܐ . ارزاق ܪܙܩܐ .

رزم — ܪܙܡ

ܩܪܒܘܬܐ ، ܩܪܒܐ آورد نبرد . ܡܚܒܘܫܐ حرب . ܩܪܒܐ جنگ . ܡܠܚܡܐ ، ܐܬܟܬܫܐ . — كردن ܩܪܒܬ ، ܡܠܚܡܐ ܒܩܪܒܐ . . . — آرا ܛܟܣ ܩܪܒܐ ، ܛܟܣ ܡܠܚܡܐ . — آزما ܡܢܣܐ ܩܪܒܐ : — جو ، خواه ، ميوز ، ميوش ܩܪܒܬܢܐ ، ܡܠܚܡܢܐ ܩܠܘܛܐ . — ديده ܡܢܣܝܐ ܒܩܪܒܘܬܐ . — گاه ܕܘܟ ܩܪܒܐ ، ܕܘܟ ܡܠܚܡܐ .

رزمه — ܪܙܡܗ

ܦܩܥܐ ، ܒܘܪܡܘܙܘܬܐ .

رزمى — ܪܙܡܝ

ܡܠܚܡܝܐ ، ܩܪܒܝܐ .

رزنده — ܪܙܢܕܗ

ܡܨܒܥܢܐ رنك رز ܨܒܥܐ صباغ .

رزه — ܪܙܗ

ܨܢܪܐ . چفت و — ܩܠܘܦܐ ܘܨܢܪܐ .

رزيدن — ܪܙܝܕܢ

ܨܒܘܥܝܐ ، ܨܒܥܐ .

رزيده — ܪܙܝܕܗ

ܡܨܒܥܢܐ رنك زده ܡܨܛܒܥܐ .

رزين — ܪܙܝܢ

ܝܩܝܪܐ ، ܡܝܩܪܘܬܐ ، ܝܩܪܐ .

رزيه — ܪܙܝܗ

ܥܩܬܐ ، ܒܝܫܬܐ ، ܒܝܫ ܓܕܐ ، ܒܝܫܘܬܐ رزايا ܥܩܬܐ .

رس — ܪܣ

(1) ܝܩܪܐ ، ܚܝܠܬܢܐ .

(2) خاك — ܡܕܪܐ ، ܡܕܪܐ ܕܦܚܪܐ خاك كوزه گر .

رسا — ܪܣܐ

ܡܫܡܥܢܐ ، ܡܫܡܥܐ ، ܪܡܐ بلند پر صدا ، مسموع .

رسالت — ܪܣܐܠܬ

ܡܫܕܪܘܬܐ ، ܫܠܝܚܘܬܐ ، ܫܠܝܚܘܬܐ ماموريت ܐܦ ܫܘܕܪܐ . رسالات ܡܫܕܪܘܝܬܐ ، ܫܠܝܚܘܝܬܐ . . .

رساله — ܪܣܐܠܗ

ܐܓܪܬܐ مراسله ، نامه . ܐܓܪܬܐ رسائل .

رسام — ܪܣܐܡ

ܨܝܘܪܐ ، ܨܘܪܬܐ .

رساندن — ܪܣܐܢܕܢ رسانيدن

(1) ܡܡܛܝܐ ، ܡܡܛܝܢܐ سلام مرا باو برسانيد ܡܡܛܝܬܘܢ ܫܠܡܝ ܠܗ . دستت را برسان ܡܛܝ ܐܝܕܟ .

(2) ܫܕܪܐ ܠܝ ܟܣܦܐ پولى براى من برسان ܫܕܪ ܠܝ ܟܣܦܐ .

(3) ܡܫܡܥܐ ، ܡܡܛܝܐ اين حرف ميرساند

که او مایل نیست برود [illegible]
[illegible] .
(4) [illegible] .

رساننده — [illegible]
[illegible] .

رسانه — [illegible]
[illegible] اندوه ، [illegible] حزن غصه ، [illegible]
آزرنگ . [illegible] اسف [illegible] تأسف
[illegible] پشیمانی .

رسایی — [illegible]
[illegible] مسموعیت [illegible]
[illegible] کفایت .

رست — [illegible]
[illegible]
[illegible] نجات ، رهایی . — گار [illegible]
[illegible] . — گاری [illegible] .

رستاخیز — [illegible]
[illegible]
[illegible] قیامت .

رستك — [illegible]
[illegible] .
جوانه قلمه [illegible] نهال .

رستن — [illegible]
[illegible] رستکار [illegible]
رها شدن ، نجات یافتن .

رستن — [illegible]
[illegible] روییدن .

رستنی — [illegible]
[illegible] روییدنی .

رسته — [illegible]
[illegible] .

رسته — [illegible]
[illegible] روییده .

رستی — [illegible]
(1) [illegible] .
[illegible] .
(2) [illegible] دلیری [illegible] دلاوری .
(3) [illegible] زور قوت .
(4) [illegible] پیروزی .
(5) [illegible] آرامش .

رسد — [illegible]
[illegible]
بخش ، [illegible] بهره . [illegible]
سهمیه سهم .

رسغ — [illegible]
[illegible] . — دست [illegible] ،
[illegible] مچ . — پا
[illegible] مچ پا ، کعب [illegible]
[illegible] پاشنه . [illegible]
[illegible] قوزك ، بحولق ، [illegible] اشتالنگ

[illegible] : [illegible]
[illegible]
[illegible] انگشت کوچك [illegible]
[illegible] وسط .

رسغی — — ܓܝܼܐ

ܟܘܼܠܵܬܵܐ ، ܒܪܵܡܘܼܟܵܬܵܐ ، ܟܘܼܟܵܬܵܐ ܚ̈ܝܼܠܵܢܹܐ ܦܠܵܟܬܵܐ ܐܵܦ ܡܘܼܦܪܵܟܬܵܐ ، ܚܪܡܘܼܟܬܵܐ . ܗ . ܕ ܦܟܘܼܠܬܵܐ . . . . .

رسم — ܪܸܣܡ

(1) ܪܘܼܫܡܵܐ ܘܪܸܫܡܵܐ رسیم ܗ . ܕ ܢܝܼܫܵܢܬܵܐ نشان ، اثر ܐܵܦ ܡܘܼܚܘܼܬܵܐ ، ܟܬܝܼܒܬܵܐ .

(2) ܥܝܵܕܵܐ ، ܥܝܵܕܹ̈ܐ رسوم ܢܵܫܵܐ ܥܝܵܕܹ̈ܐ ܢܬܝܼܢܹ̈ܐ رسوم محلی .

(3) ܛܟܼܣܵܐ . — دینی ܛܟܼܣܵܐ ܕܬܘܼܕܝܼܬܵܐ ܝܢ ܬܘܼܕܝܼܬܵܢܵܝܬܵܐ ܥܕܬܵܢܵܝܬܵܐ .

(4) ܡܥܒܕܵܢܹ̈ܐ ܢܵܫܵܐ ܡܥܒܕܵܢܹ̈ܐ ܚ̈ܝܼܠܵܢܹܐ ܛܟܼܣܹ̈ܐ ܕܢܵܬܘܼܪܘܼܬܵܐ .

(5) ܡܫܡܗܘܼܬܵܐ شهرت ܫܡܵܐ نام ، ܝܩܵܪܘܼܬܵܐ مقام شأن .

(6) ܐܘܼܪܚܵܐ ، ܙܢܵܐ راه طرز .

(7) ܡܟܣܵܐ ܠܚܝܼܢܹ̈ܐ ، ܡܟܣܢܘܼܬܵܐ باج ، جزبه مالیات .

(8) ܐܓܼܪܵܐ ، ܙܕܩܵܐ اجر ، حق . — کردن ܪܫܡܵܐ ، ܡܫܠܡܵܐ . ܐܵܦ ܥܒܕܵܐ ܥܝܵܕܵܐ ، ܥܒܵܕܵܐ ܡܥܒܕܵܐ . راه و — ܥܝܵܕܹ̈ܐ ܘܢܵܡܘܿܣܹ̈ܐ . رسماً ܪܘܼܫܡܵܢܵܝܬ ܡܥܒܕܵܢܵܝܬ . رسمانه ܢܵܫܵܐ رسماً ܘܢܵܫܵܐ رسمی .

رسمی — — ܡܝܼܐ

(1) ܪܘܼܫܡܵܝܵܐ البسه — ܠܒܘܼܫܹ̈ܐ ܪ̈ܘܼܫܡܵܝܹܐ .

(2) ܥܝܵܕܵܝܵܐ عادی ، ܛܟܼܣܵܝܵܐ ܡܥܒܕܵܢܵܝܵܐ . نیم — ܦܠܓܘܼ ܪܘܼܫܡܵܝܵܐ — کردن ܥܒܵܕܵܐ ܪܘܼܫܡܵܝܵܐ ، ܥܒܵܕܵܐ ܡܥܒܕܵܢܵܝܵܐ ܝܢ ܩܢܘܿܢܵܝܵܐ .

(3) ܡܫܡܫܵܢܵܐ ، ܡܫܪܟܢܵܐ ، ܓܠܵܐ نوکر .

رسمیت — — ܝܘܼܬ

ܪܘܼܫܡܵܝܘܼܬܵܐ .

رسن — ܪܸܣܸܢ

ܚܒܠܵܐ طناب — بار ܪܸܣܸܢ ܚܒܠܵܐ .

رسوا — ܪܘܼܣܘܵܝ

(1) ܡܒܙܵܐ .

(2) ܒܝܼܫ ܫܡܵܐ بد نام .

(3) ܡܬܚܘܝܵܐ انگشت نما ، ܟܘܼܦܵܐ پست ܟܠܝܼܠܵܐ ننگین ، ܒܝܼܬܵܐ خوار ، ܡܚܣܕܵܐ مفتضح . — کردن ܒܙܵܐ ، ܚܣܕܵܐ افتضاح کردن ، ܡܒܣܪܵܐ خوار کردن . — شدن ܗܘܵܐ ܡܒܙܵܐ ، ܒܝܼܫ ܫܡܵܐ . ܡܬܚܘܝܵܐ . .

رسوایی — — ܝܐ

ܡܒܙܵܐ ܪܘܼܬܵܐ ، ܒܝܼܫܘܼܬ ܫܡܵܐ بد نامی ܡܬܚܘܝܘܼܬܵܐ انگشت نمایی ، ܚܣܕܵܐ افتضاح . .

رسوب — ܪܘܼܣܘܼܒ

ܡܘܼܟܵܐ ܗ . ܕ ܛܝܼܢܵܐ درد ܕܩܘܼܙܵܐ ܕܢܵܚܸܬܵܐ ܕܬܬܵܐ ܕܐܝܬ ܒܝܗ ܢܵܣܟܵܐ ، ته نشین . ܐܝܬ ܠܝ ܐܵܦ ܡܟܬܵܐ ܠܒܘܼܠܬܵܐ ܗ . ܕ جسمی که از محلول جدا میشود .

رسوبی — — ܒܝܐ

ܡܘܼܟܵܢܵܝܵܐ ، ܛܝܼܢܵܢܵܝܵܐ .

رسوخ — — ܚ

ܣܝܼܡܘܼܬܵܐ ، ܫܪܝܪܘܼܬܵܐ ، ܡܫܪܪܘܼܬܵܐ .

رسول — ܪܣܘܼܠ

ܡܫܕܪܵܐ ، ܫܠܝܼܚܵܐ ، ܢܒܝܵܐ . رسل ܫܠܝ̈ܚܹܐ ، ܡܫܕܪܹ̈ܐ .

رسید — ܪܣܝܼܕ

ܫܘܼܪܵܐ ܗ . ܕ ܟܬܵܒܵܐ ܕܫܩܝܠܘܼܬܐ ܕܟܣܵܦܵܐ ܕܘܼܟܵܢܵܐ ܝܢ ܡܕܡܕܡ ܡܩܒܠ ܠܗ ܣܓܼܠܵܬܵܐ .

رسیدگی — — ܕܸܓܝܼ

(1) ܡܫܲܠܡܘܼܬܵܐ ܥܲܠ، ܦܩܵܩܘܼܬܵܐ ܕܦܘܼܠܚܵܢܵܐ .
— کردن ܡܫܲܠܡܵܢܵܐ ܥܲܠ، ܦܩܵܩܵܐ ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ چرا بکار من — نمیکنید ܩܵܐ ܡܘܼܕܝܼ ܠܹܐ ܝܼܬܘܿܢ ܡܫܲܠܡܵܢܹܐ ܥܲܠ ܦܩܵܩܵܐ ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ܠܕܝܼܠܝܼ .
(2) ܒܫܝܼܠܘܼܬܵܐ، ܡܛܵܝܘܼܬܵܐ ܕܝܼܠܹܗ ܦܹܐܪܹ̈ܐ ܕܦܹܐܪܹ̈ܐ ميوه جات .

رسیدن — — ܕܲܢ

(1) ܡܛܵܝܵܐ، ܐܵܬܹܐ، ܡܲܩܪܘܼܒܹܐ بعد از دو روز به‌آن شهر رسیدیم ܡܢ ܒܵܬܲܪ ܬܪܹܝܢ ܝܵܘܡܵܬܵܐ ܡܛܹܐ ܠܲܢ ܠܗܵܘ ܡܕܝܼܢ̈ܬܵܐ . بمقصد رسیدن ܡܛܵܝܵܐ ܠܢܝܼܫܵܐ .
(2) ܡܛܵܝܵܐ ܥܲܠ، ܡܦܲܩܕܵܐ ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ، وقت ندارم باینکار برسم ܠܲܝܬ ܠܝܼ ܥܸܕܵܢܵܐ ܕܡܲܛܹܐ ܠܐܵܗ ܒܘܼܟܵܐ ܗ. ܕ. ܕܡܦܲܩܕܸܢ ܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ܥܠܘܼܗܝ .
(3) ܡܛܵܝܵܐ ܠܹܗ ܡܛܵܝܵܐ، ܡܵܛܹܐ ܠܐܝܼܕܵܐ دستم نمیرسد او را کمک کنم ܠܹܐ ܝܵܗܒܵܐ ܡܛܵܝܵܐ ܕܥܵܕܪܸܢ ܠܹܗ، ܠܹܐ ܝܲܠܗ ܡܵܛܝܵܐ ܐܝܼܕܝܼ ܕܥܵܕܪܸܢ ܠܹܗ.
(4) ܒܫܵܠܵܐ ܗ. ܕ ܡܛܵܝܵܐ ܠܹܗ ܦܹܐܪ̈ܵܐ، ܦܹܐܪܹ̈ܐ ܠܵܐ ܒܫܝܼܠܹܐ ميوهٔ نرسيده .

رسیده — — ܕܸܗ

ܡܛܵܝܵܐ، ܒܫܝܼܠܵܐ .

رسیم — ܪܲܣܝܼܡ

ܪܸܫܡܵܐ‘ ܪܘܼܫܡܵܐ رسم ، ܛܘܼܒܥܵܐ اثر ܥܸܩܒܵܐ ܕܐܲܩܠܵܐ جای پا .

رشا — ܪܲܫܵܐ

ܛܠܘܼܝܵܐ ، ܐܲܠܕܵܐ ܕܛܲܒܝܵܐ آهو بره ܕܛܲܒܝܵܬܵܐ .

رش — ܪܲܫ

ܪܸܣܣܵܐ، ܡܸܛܪܵܐ ܢܲܦܝܵܐ باران ریز .

رشاد — ܪܲܫܵܕ

(1) ܬܪܝܼܨܘܼܬ ܒܘܼܫܵܐ ، ܬܪܝܼܨܘܼܬ ܪܸܥܝܵܢܵܐ، ܢܸܨܝܼܚܘܼܬܵܐ .
(2) ܛܲܟܼܣܵܐ ترتیزک ، ܚܲܒܵܐ ܪܝܼܚܵܢܵܐ — جبلی ܛܲܟܼܣܵܐ ܕܛܘܼܪܵܐ .

رشادت — — ܕܲܬ

ܓܲܢܒܵܪܘܼܬܵܐ شجاعت ، ܠܒܝܼܒܘܼܬܵܐ دلیری .

رشاقت — — ܩܲܬ

ܡܪܝܼܡܘܼܬ ܩܘܼܡܬܵܐ ، ܢܵܨܘܼܦܘܼܬܵܐ ܦܠܝܼܠܘܼܬܵܐ .

رشت — ܪܲܫܬ

ܦܫܝܼܛܵܐ ܗ. ܕ ܡܝܼܬ ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ترد .

رشته — ܪܸܫܬܸܗ

(1) ܚܘܼܛܵܐ‘ ܫܲܫܠܬܵܐ ، ܫܲܫܠܬܵܐ سلسله ܚܲܕ : يك — مرواريد ܚܲܕ ܚܘܼܛܵܐ ܕܡܲܪ̈ܓܵܢܝܵܬܵܐ . يك — بد بختى ܚܕܵܐ ܫܲܫܠܬܵܐ ܕܒܝܼܫ ܒܲܟܼܬܘܼܬܵܐ . يك — وقايع ܚܕܵܐ ܫܲܫܠܬܵܐ ܕܦܲܓ̈ܥܹܐ ، ܕܗܵܘ̈ܝܵܬܵܐ . — جبال ܫܲܫܠܬܵܐ ܕܛܘܼܪ̈ܵܢܹܐ .
(2) ܣܲܕܪܵܐ ، ܕܲܪܓܵܐ رديف . صف .
(3) ܚܘܼܛ̈ܝܹܐ ܢܲܦܝܹܐ ܕܠܲܚܡܵܐ ܗ. ܕ ܢܘܼܕܸܠ̈ܝܹܐ رشته فرنگى . ܒܘܼܫܵܠܵܐ ܕܢܘܼܕܸܠ̈ܝܹܐ آش رشته — پلو ܦܘܼܠܵܘ ܕܢܘܼܕܸܠ̈ܝܹܐ . برشته كشيدن ، در آوردن ܚܪܵܙܵܐ ܗ. ܕ ܢܩܵܫܵܐ ، ܒܙܵܩܵܐ‘ ܦܪܘܼܕܹܐ ܥܲܠ ܚܘܼܡܕܹܐ ܒܚܘܼܛܵܐ .

رشح — ܪܲܫܚ

ܕܘܼܠܦܵܐ ، ܕܘܼܠܦܵܐ ܕܡܲܝ̈ܵܐ ، ܒܲܪܚܘܼܬܵܐ ܕܝܘܼܩܵܐ ترشح ܬܲܪܫܵܚܘܼܬܵܐ تراوش .

رشحه – ܪܫܚܗ

ܛܘܦܬܐ، ܬܛܘܦܬܐ چکه، قطره ܢܝܣܠܬܐ ܐܘ ܢܛܦܬܐ، ܢܘܛܦܐ. رشحات ܛܘܦܝܬܐ، ܢܝܣܠܝܬܐ.

رشد – ܪܘܫܕ

ܓܪܘܫܬܐ، ܠܡܫܬܘܫ ܩܘܡܬܐ ܡܝܬ ܒܠܡܕܘܬܐ ܗ. ܕ ܗܘܝܬܐ ܠܒܠܡܐ. ܒܫܘܬܐ بلوغ ܐܘ ܪܘܒܐ – کردن ܓܪܘܫܐ، ܫܩܠܐ ܩܘܡܬܐ ܗܘܐ ܠܒܠܡܐ.

رشف – ܪܫܦ

ܡܨܬܐ ܐܘ ܡܘܨܬܐ جرعه ܐܘ ܡܠܡܠܬܐ ܡܢ ܡܫܬܐ.

رشك – ܪܫܟ

ܚܣܘܡܐ، ܚܣܡܘܬܐ حسادت، حسد. – بردن ܚܣܡܐ، ܚܣܡܐ حسدبردن، حسادت کردن. – انگیز، آور ܡܚܣܡܢܐ، ܡܚܣܡܢܬܐ. – خور، ناك ܚܣܘܡܐ، ܚܣܡܐ.

رشك – ܪܫܟ

ܪܫܐ، ܪܫܟܐ. – کن ܡܩܛܠܢܐ، ܩܛܠܐ ܐܘ ܩܛܠܬܐ. – کن کردن ܩܛܠܐ، ܩܛܠܐ ܪܫܟܐ ܛܠܒܬܐ ܚܠܝ ܪܫܟܐ. – ناك ܪܫܟܢܐ، ܡܠܝܐ ܡܢ ܪܫܟܐ رشکین.

رشمه – ܪܫܡܗ

ܐܦܣܪܐ ܕܣܘܣܝܐ. افسار تزيينى ܡܨܒܬܐ ܡܨܒܬܐ پالهنگ مزین.

رشوه – ܪܫܘܗ رشوت

ܫܘܚܕܐ ܡܢ ܚܘܒܕܬܐ. – دادن ܝܗܒܐ، ܗܒܐ ܫܘܚܕܐ، ܫܚܕܐ. – خوردن، گرفتن ܫܩܠܐ ܫܘܚܕܐ. – خور ܡܫܚܕܐ. – خورى ܡܫܚܕܘܬܐ. – دهنده ܫܚܘܕܐ.

رشيد – ܪܫܝܕ

ܓܢܒܪܐ شجاع؛ ܘܚܝܠܐ دلیر، ܐܘ ܚܟܝܡ ܫܘܠܛܢܐ راشد. ܐܘ ܫܡܐ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.

رشيدى – – ܝܐ

ܓܢܒܪܘܬܐ ܣܘܦ رشادت.

رشيق – – ܩ

ܡܚܝܡ، ܩܘܡܬܐ، ܢܡܝܐ، ܫܦܝܪܐ.

رصاد – ܪܨܐܕ

ܕܘܩܐ، ܚܙܝܐ ܟܘܟܒܐ ܗ. ܕ ܐܠܗܐ ܐܣܛܪܘܢܘܡܐ ܕܝܕܥ ܡܢ ܫܘܪ ܟܘܟܒܐ ܕܟܘܟܒܐ.

رصاص – ܪܨܐܨ

ܐܒܪܐ سرب.

رصانت – ܪܨܐܢܬ

ܫܪܝܪܘܬܐ، ܚܝܠܬܢܘܬܐ، ܡܫܬܪܪܘܬܐ ܣܘܦ رسوخ.

رصد – ܪܨܕ

(1) ܕܘܩܐ، ܟܘܡܪܐ معنى ܕܝܘܩܐ ܕܡܢܬܐ ܕܡܪܕܘܬܐ ܚܘܬܐ ܕܚܘܪܐ ܡܢ ܕܚܘܟܐ ܕܟܘܟܒܐ.

(2) ܕܘܩܐ ܕܚܝܬܐ (ܗܘܪܘܣܩܘܦ).

(3) ܦܘܠܦܠܐ ܡܢ ܣܘܪܓܕܐ ܕܚܝܠܬܐ ܕܟܘܟܒܐ زیج، زیك. – بند ܐܣܛܪܘܠܘܓܐ ܚܙܝ ܡܠܠܐ ܟܘܟܒܐ – بندى ܡܡܠܠܘܬ ܟܘܟܒܐ ܡܢ ܐܣܛܪܘܠܘܓܝܐ. – خانه، گاه ܒܝܬ ܕܘܩܐ. ܗ. ܕ ܕܘܩܐ. – نشين ܝܬܝܒ ܕܕܘܩܐ ܡܢ ܚܙܘܩܐ رصاد.

رصيف – ܪܨܝܦܐ

ܪܨܝܦܘܬܐ ، ܒܫܘܟܠܐ ܕܓܘܒܬܐ ܒܣܝܡܬܐ ܒܣܦܝܢܬܐ . ܕܘܟ ܡܠܚܐ فرودگاه ، ܢܡܠܐ اسكله .

رصين – ܪܨܝܢ

ܚܣܝܢܐ ، ܫܪܝܪܐ ، ܡܫܪܪܬܐ .

رضا – ܪܙܐ

ܪܥܝܐ ، ܫܒܝܩܘܬ ܨܒܝܢܐ . ܪܥܝܘܬܐ ، ܪܥܝܘܬܐ تواطوء ، ܐܘܝܘܬܐ توافق ܗ . ܒ ܒܟܠܗܘܬܐ ܠܐܢܫܝܢ ، ܗܘܝܘܬܐ ܐܘܢܐ ܚܕܐ . ܐܘ ܡܫܠܡܘܬܐ تسليم ، ܡܫܝܢܘܬܐ ܚܡ ܡܬܦܝܘܬܐ سازگارى ܐܘ ܨܒܝܢܐ اراده ، ܒܥܘܬܐ ، ܚܫܚܬܐ خواست . ܡܨܛܠܝܢܘܬܐ تمايل ، ميل . ܐܘ ܓܒܝܘܬܐ اختيار . ܐܘ ܫܬܝܩܘܬܐ ܗܘܝܐ ܨܒܝܢܐ . سكوت‌موجب – است ܫܬܩܐ ܐܘܬܐ ܚܕܐ ܕܪܥܝܘܬܐ ، ܒܫܠܡܘܬܐ . رضاى سلطان ܨܒܝܢܐ ܕܡܠܟܘܬܐ . – دادن ܝܗܒܐ . ܗܘܐ ܐܘܢܐ ܚܡ ܒܟܠܗ ܚܕܐ ܡܗܘܝܐ . – كردن ܪܥܝܐ ، ܡܪܥܝܐ ، ܚܒܝܒܐ ܒܠܒܐ ܐܢܫܐ ܠܐܢܫܝܢ . براى – خدا ܒܫܡ ܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ . – مند ܫܒܝܥ ܨܒܝܢܐ راضى ܪܥܝܐ : ܪܒ ܐܘܝܘܬܐ . – مندى ܨܒܝܢܘܬܐ رضايت . ܫܒܝܩܘܬ ܨܒܝܢܐ ܪܥܝܘܬܐ رضا .

رضاعت – – ܬܐ رضاع

ܝܢܩܘܬܐ ، ܡܫܩܝܢܘܬܐ ܕܚܠܒܐ ܡܢ ܬܕܝܐ ܚܡ ܕܝܬܐ . ܡܫܩܝܬܐ ܕܚܠܒܐ دارالرضاعه ܒܝܬ ܝܢܩܘܬܐ ܚܡ ܒܝܬ ܝܢܩܐ .

رضاعى – – ܝܐ

ܝܢܩܘܝܐ . برادر ، مادر – ܐܚܐ ܝܢܩܘܝܐ ، ܐܡܐ ܝܢܩܘܝܬܐ .

رضايت – – ܬܐ

ܨܒܝܢܘܬܐ ، ܫܒܝܩܘܬ ܨܒܝܢܐ ، ܪܥܝܘܬܐ ܪܥܝܘܬܐ رضا . – بخش ܡܨܒܝܢܢܐ ܡܫܒܩܢܐ ܕܨܒܝܢܐ جواب – بخش ܠܦܢܝܬܐ ܡܫܒܩܢܐ .

رضوان – ܪܘܙܘܢ

(1) ܨܒܝܢܘܬܐ ، ܫܒܝܩܘܬ ܨܒܝܢܐ رضايت .

(2) ܒܘܪܟܬܐ .

(3) ܫܡ ܡܠܐܟܐ ܢܛܘܪܐ ܕܓܢܬܐ ܕܦܪܕܝܣܐ ܚܡ ܥܕܢ .

(4) ܦܪܕܝܣܐ ܥܕܢ ، ܦܪܕܝܣܐ بهشت، عدن.

رضوانى – – ܝܐ

ܦܪܕܝܣܢܝܐ بهشتى ܥܕܢܝܐ عدنى .

رضى – ܪܙܝ

ܪܥܝܐ ، ܪܥܝܐ ، ܫܒܝܩ ܨܒܝܢܐ راضى .

رضيع – ܪܙܝܥ

ܝܢܩܐ ، ܛܠܝܐ ܕܝܢܩ ، ܝܢܩܐ شيرخوار .

رطب – ܪܛܒ

ܬܡܪܐ ܪܛܝܒܐ حرما رطب (ܪܛܒ) .

رطب – ܪܛܝܒ رطيب

ܪܛܝܒܐ ، ܪܛܝܒܐ ، ܪܛܒܐ نمناك ، تازه .

رطب – ܪܛܒ ، ܪܛܘܒ

ܪܛܒܐ ، ܝܢܩܐ .

رطل – ܪܛܠ

ܪܛܠܐ ، ܬܩܠܐ وزن ܡܬܩܠܐ ܕܫܘܝܐ ܡܬܩܠ ܕܡܫܠ ܚܡ 372 ܓܪܡܐ .

رطوبت — ܪܛܘܒܘܬܐ

(1) ܪܛܝܼܒܘܼܬܐ ، ܪܛܝܼܒܐ ، ܢܕܝܼܕܘܼܬܐ . — داشتن ܪܛܝܼܒܐ ، ܗܘܐ ܪܛܝܼܒܐ ܗܘܐ ܢܕܝܼܕܐ رطوبت کشیدن .

(2) ܕܘܡܕܘܡܐ ܕܓܘܫܡܐ ܚܠܛ ܘ . ܕ ܒܠܓܡܐ بلغم . ܥܨܝܼܪܐ عصیر . — معده ܕܘܡܕܘܡܐ ܕ ܚܠܛܐ ܕܟܪܣܐ . — مفصلی ܕܘܡܕܘܡܐ ܕ ܚܠܛܐ ܕܦܪܩܐ (ܡܦܪܩܝܬܐ) — زجاجیه ܕܘܡܕܘܡܐ ܕ ܚܠܛܐ ܙܓܘܓܝܬܐ خلط زجاجی . — زلالیه ܕܘܡܕܘܡܐ ܕ ܚܠܛܐ ܨܠܝܠܐ ܕ ܡܝܐ . — ناپذیر ܠܐ ܡܬܒܠܥܢܐ .

رعاف — ܪܥܵܦܐ

ܡܫܪܝܫܝܬܐ ܕܢܚܝܪܐ (ܐܦܝܡܛܣܝܣ) .

رعایت — ܢܛܪܬܐ

ܢܛܘܪܐ ، ܢܛܝܼܪܘܼܬܐ . — قوانین ܢܛܝܼܪܘܼܬܐ ܕܢܡܘܣܐ . ܐܦ ܗܕܡܐ ، ܢܛܪܐ اعتناء ܚܫܝܼܒܘܼܬܐ ܠܗ ، ܡܛܠܬܐ ܠܗ . بدون — اشخاص دیگر ܒܠܐ ܗܕܡܐ ܕܐܢܫܐ ܐܚܪܢܐ ، ܒܠܐ ܚܫܝܼܒܘܼܬܐ ܒܠܐ ܡܛܠܬܐ . ܠܗܘܢ . — کردن ܢܛܪܐ ܗܕܡܐ ، ܢܛܪ ، ܚܫܝܼܒ ܠܗ .

رعب — ܪܥܒܐ

ܡܪܬܘܬܐ ܕ ܡܚܫܒܬܐ ܘ . ܕ ܡܩܛܠܐ باك ܪܗܒܐ رهب ܘܕܚܠܬܐ ترس ܕܚܠܬܐ بیم . . .

رعد — ܪܥܡܐ

ܪܥܡܐ ܘ . ܕ ܩܠܐ ܡܛܪܢܝܐ ܕ ܪܥܡܐ ܩܠܐ ܡܛܪܢܝܐ ܘܒܪܩܐ بختو تندر . ܫܡܝܐ ܩܪܩܐ آسمان قرقره . — آسا ، سان ܪܥܡܢܝܐ ، ܕܘܡܝܐ ܕܪܥܡܐ ، ܪܥܡܢܐ ، رعد وار .

رعشه — ܪܬܝܬܐ

ܪܬܝܬܐ ، ܪܬܝܬܘܬܐ ܘ . ܕ ܪܬܝܬܐ ܕ ܪܬܬܐ ܪܬܝܬܐ . — براندامش افتاد ܢܦܠ ܪܬܝܬܐ ܕ ܪܬܬܐ ܒܦܓܪܗ . — دار ܪܬܝܬܢܐ ، ܪܬܝܬܐ ܗܘ ܕܢܦܠ ܒܗ ܪܬܝܬܐ .

رعنا — ܪܥܢܐ

ܫܦܝܪܐ ܓܘܫܡܐ ، ܫܦܝܪ ܓܘܫܡܐ ، ܫܦܝܪܬܐ خوش اندام ، خوش هیکل . ܫܦܝܪܐ ܚܙܘܐ ، ܫܦܝܪ ܚܙܘܐ . جوان — ܥܠܝܡܐ ܫܦܝܪܐ ܓܘܫܡܐ ، ܫܦܝܪ ܚܙܘܐ . دختر — ܒܪܬܐ ܫܦܝܪܬ ܓܘܫܡܐ ، ܫܦܝܪܬ ܚܙܘܐ .

رعنایی — — ܝܐ

ܫܦܝܪܘܬ ܓܘܫܡܐ ، ܫܦܝܪܘܬ ܚܙܘܐ ، ܫܘܦܪܐ ܘܫܦܝܪܘܬܐ . . .

رعی — ܪܥܝܐ

ܪܥܝܘܬܐ چوپانی .

رعیت — ܪܥܝܬܐ

(1) ܡܫܥܒܕܐ ، ܬܚܝܬ ܐܝܕܐ تابع ، ܕܒܝܬܐ بومی . — ایران ܡܫܥܒܕܐ ، ܬܚܝܬ ܐܝܕܐ ܕܐܝܪܐܢ . ܢܫܐ ، ܥܡܐ .

(2) ܡܪܥܝܢܐ روستایی ܒܪ ܩܪܝܬܐ دهقانی ܒܪ ܩܪܝܬܐ دهاتی .

(3) ܦܠܚܐ حارث شخم‌زن ، ܙܪܘܥܐ زارع . . .

(4) ܡܫܡܫܢܐ ، ܫܡܫܐ خدمتکار ، ܚܕܡܬܐ خادم ܡܫܡܫܢܐ . رعایا ܡܫܥܒܕܐ ، ܒܢܝ ܐܝܕܐ ܕܒܝܬܐ ، ܡܪܥܝܢܐ ܒܢܝ ܩܪܝܬܐ ، ܒܢܝ ܩܪܝܬܐ ، ܦܠܚܐ ، ܙܪܘܥܐ ܡܫܡܫܢܐ ܡܫܡܫܢܐ . — پرور — ܡܪܒܝܢܐ ܡܫܥܒܕܐ ، ܡܪܒܝܢܐ ܡܪܥܝܢܐ . . . — پروری ܡܪܒܝܢܘܬܐ

ܡܪܲܒܝܵܢܹ̈ܐ . . . — دار ܡܵܪܵܐ ܕܡܪܲܒܝܵܢܹ̈ܐ
ܡܵܪܵܐ ܕܛܘܼܒܵܢܝܹ̈ܐ . . . . . — نواز ܪܵܚܸܡ
ܡܪܲܒܝܵܢܹ̈ܐ . . . — نوازی ܪܚܸܡܬܵܐ ܡܪܲܒܝܵܢܹ̈ܐ .

رعیتی — — ܥܝܵܐ
(1) ܡܪܲܒܝܵܢܘܼܬܵܐ .
(2) ܫܘܼܥܒܵܕܘܼܬܵܐ .
(3) ܪܥܝܘܼܬܵܐ ، ܪܵܥܝܘܼܬܵܐ ܝܲܢ ܫܘܼܥܒܵܕ̈ܐ ، ܪ̈ܥܝܵܬܵܐ ، ܡܲܪ̈ܥܝܵܬܵܐ .

رغبت — ܪܲܓܒܲܬ
ܪܲܓܒܵܐ ، ܪܲܓܒܘܼܬܵܐ ܫܘܼܘܵܝܘܼܬܵܐ ، ܒܥܝܼܬܵܐ .
آدم ناخوش — بگوشت ندارد ܐܢܵܫܵܐ ܒܝܼܫܵܐ
ܠܲܝܬ ܠܹܗ ܪܲܓܒܘܼܬܵܐ ܠܒܸܣܪܵܐ ܗ . ܕ ܠܒܸܣܪܘܼܗܝ
ܠܹܐ ܟܹܐܠܹܗ ܒܸܣܪܵܐ . — كردن ܪܲܓܒܵܐ ، ܒܥܵܐ .
بی — ܠܠܲܝܬ ܪܲܓܒܘܼܬܵܐ ܠܲܝܬܘܼܬܵܐ . ' بی رغبتی
ܠܠܲܝܬܘܼܬ ܪܲܓܒܘܼܬܵܐ ، ܠܲܝܬܘܼܬܵܐ .

رغد — ܪܲܓܕ
ܒܣܝܼܡܘܼܬ ܚܲܝܹ̈ܐ ، ܡܦܲܢܩܘܼܬܵܐ تنعم .

رغوه — ܪܲܓܘܹܗ
ܪܘܼܓܬܵܐ ܕܚܲܠܒܵܐ . كف ، سرجوش .

رغیبه — ܪܲܓܝܼܒܹܗ
ܪܓܝܼܒܘܼܬܵܐ ، ܡܝܼܕܸܡ ܪܓܝܼܒܵܐ . رغائب ܪܓܝܼܒܵܬܵܐ .

رف — ܪܲܦ
ܪܲܦܵܐ ܟܫܘܼܒܵܠܵܐ معنی ܟܸܠܕܵܕܵܐ طاقچه . ܝܲܢ
ܡܸܢ ܣܸܒܵܬܵܐ سکو ܪܘܼܬܵܐ .

رفاده — ܪܸܦܵܐܕܹܗ
ܫܦܵܠܵܝܵܐ ، ܟܸܦܬܵܐ ܗ . ܕ ܦܪܵܣܵܐ ܕܡܸܬܚܵܫܚܵܐ
ܘܡܸܬܚܲܒܫܵܐ ܥܲܠ ܡܚܘܼܬܵܐ (ܕܦܲܬܵܐ
ܫܠܝܼܚܘܼܬܵܐ ܥܲܠ ܡܚܘܼܬܵܐ) زخم بند .

رفاق — — ܪܦܹܩ
ܦܪܵܣܵܐ ܗ . ܕ ܚܲܒܠܵܐ ܕܫܵܘܸܫ ܚܲܕ ܐܝܼܕܹܗ
ܒܝܼܘܗܝ ܚܲܒܠܵܐ ܕܓܡܲܠܵܐ .

رفاقات — ܪܦܵܩܵܬ
ܚܲܒܪܘܼܬܵܐ ، ܪܵܚܡܘܼܬܵܐ دوستی — كردن ܗܘܵܐ
ܚܲܒܪܵܐ ، ܠܒܵܫܵܐ ܚܲܒܪܘܼܬܵܐ ܥܲܡ . با شخص
بد — نکن ܠܵܐ ܠܒܵܫ ܚܲܒܪܘܼܬܵܐ ܥܲܡ ܐܢܵܫܵܐ
ܒܝܼܫܵܐ .

رفاه — ܪܸܦܵܗ رفاهت
ܪܘܼܚܵܐ ، ܡܪܲܝܚܘܼܬܵܐ ، ܒܣܝܼܡܘܼܬ ܚܲܝܹ̈ܐ رغد
ܡܸܢ ܢܝܚܘܼܬܵܐ بر خورداری ܡܢܝܼܚܘܼܬܵܐ
آسودگی .

رفتار — ܪܲܦܬܵܪ
(1) ܗܠܵܟ݂ܬܵܐ ، ܗܠܵܟ݂ܵܐ . — كبك ܗܠܵܟ݂ܵܐ
ܕܩܲܒܵܓ݂ܵܐ . ܐܲܝܟ݂ܬܵܐ ܕܒܘܼܪܫܵܐ .
(2) ܗܘܼܦܵܟ݂ܵܐ ، ܕܘܼܒܵܪܵܐ سلوك ، ܛܵܒ݂ :
خوش — ܚܲܡܝܼܪ ܗܘܼܦܵܟ݂ܵܐ . بد — ܒܝܼܫ
ܗܘܼܦܵܟ݂ܵܐ . گفتارش خوب ولی رفتارش بد است
ܗ̇ܡܙܲܡܙܵܢܹܗ ܛܵܒ݂ ܠܵܟܸܢ ܗܘܼܦܵܟ݂ܹܗ ܚܲܕ ܕܘܼܒܵܪܹܗ
ܒܝܼܫܵܐ . — كردن ܗܠܘܼܟ݂ܵܐ ، ܕܘܼܒܵܪܵܐ ، ܥܒܵܕܵܐ
ܥܒܵܕܵܐ . بامن بمهربانی — كرد ܗܠܸܟ݂ܠܹܗ ܕܟܝܼܢܹܗ
ܥܲܡܹܗ ܚܲܕܲܝ ܒܚܘܼܢܵܢܘܼܬܵܐ دراینجا ابلهانه —
كردی ܠܵܐ ܕܟܝܼܪܲܝ ܚܲܕ ܥܲܡ ܣܲܟ݂ܠܘܼܬ ܟܝܼܢܵܝܵܬ
ܚܲܕ ܠܟܵܐܝܼܬ .

رفتگی — ܪܲܦܬܓܝܼ
ܡܫܲܠܡܘܼܬܵܐ ، ܦܪܝܼܫܘܼܬܵܐ . ܝܲܢ ܐܲܪܥܘܼܬܵܐ ܡܸܢ
ܐܢܵܫܵܐ ܚܲܕ ܡܫܲܠܡܘܼܬܵܐ . — خون ܦܪܝܼܫܘܼܬ ܕܡܵܐ ،
ܡܫܲܠܡܘܼܬ ܕܡܵܐ .

رفتن — ܪܲܦܬܲܢ
ܐܵܙܵܠܵܐ ܚܲܕ ܐܝܼܙܵܠܵܐ . ܐܵܗܵܐ ܡܲܠܬܵܐ ܐܝܼܬ ܠܹܗ

ܣܘܼܟܵܠ̈ܐ ܡܫܲܚܠܦ̈ܐ معانی مختلف ܒܫܘܼܓܵܫ
ܠܫܵܢ̈ܐ .
(1) ܐܘܼܪܚܵܐ ܗ. ܕ ܒܲܥܢܵܐ ܡ̣ܢ ܕܘܼܟܬܵܐ ܠܕܘܼܟܬܵܐ
بروخانه ܝܵܠܘܼܦ ܠܒܝܼܬܵܐ .
(2) ܦܠܵܚܵܐ ، ܐܘܼܪܚܵܐ ܐܘܼܢܵܫܵܐ :
(3) ܡܝܼܬܘܼܬܵܐ . ܫܢܵܝܵܐ مردن در گذشتن .
(4) ܕܠܵܩܵܐ ، ܝܘܼܩܕܵܢܵܐ آتش — ܕܘܼܟܬܵܐ ܕܝܼܩܕܸܗ .
(5) ܫܢܵܝܵܐ يك سال ديگر رفت ܫܢܵܐ ܐܚܹܪܬܵܐ
ܐܚܹܪܬܵܐ ܡ̣ܢ ܐܝܼܕܵܬܵܐ ܐܘܼܠܹܗ .
(6) ܫܠܵܩܵܐ ܕܣܘܼܦܵܠܵܐ ܕܟܵܘ̈ܟܒܵܐ
غروب کردن ܢܵܚ . — آفتاب ܫܠܵܩܵܐ ܕܫܸܡܫܵܐ
ܗ. ܕ ܥܲܪܒܵܬܵܐ ܕܫܸܡܫܵܐ :

رفتن — ܪܘܼܦܬܸܢ

ܟܢܵܫܵܐ ܡ̣ܢ ܕܫܹܐܵܐ جاروب کردن .

رفتنی — ܪܘܼܦܬܢܝܼ

ܫܩܝܼܠܵܐ ܠܐܘܼܪܚܵܐ آماده برای رفتن ܐܘ ܣܘܼܓܵܐ
ܠܫܘܼܬܵܐ .

رفته — ܪܘܼܦܬܹܗ

ܢܘܼܟܪܵܝܵܐ ܡ̣ܢ ܐܘܼܪܚܵܐ ܐܘ ܡܛܝܼܬܵܐ . — رفته رفته ܕܝܼܫܵܐ
ܕܝܼܫܵܐ ، ܡܕܲܪܓܵܢܵܝܼܬ بتدریج .

رفته — ܪܘܼܦܬܹܗ

ܫܡܝܼܛܵܐ ، ܕܝܼܫܵܐ .

رفد — ܪܘܼܦܕ

ܕܲܫܢܵܐ ، ܝܲܗܒܵܐ ܡܘܼܗܒܬܵܐ پیشکش هبه ،
موهبه . ܐܘ ܛܝܒܘܼܬܵܐ ܥܲܡ ܓܒܘܼܕܘܼܬ
ܛܝܒܘܼܬܵܐ تعارف .

رفرف — ܪܘܼܦܪܘܼܦ

ܪܘܼܦܪܵܦܵܐ ، ܙܘܼܟܵܐ ܕܓܸܦܵܐ ، ܓܢܝܼܢܵܐ .

رفض — ܪܘܼܦܣ

ܦܲܪܫܝܼܣܘܼܬܵܐ . ܐܘ ܕܫܘܼܩܵܢܵܐ ܡ̣ܢ ܦܩܵܕܘܼܬܵܐ ،
ܟܘܼܦܪܵܢܵܐ انکار .

رفع — ܪܘܼܦܥ

(1) ܫܩܵܠܵܐ ܗ. ܕ ܡܪܵܡܬܵܐ ، ܥܠܵܠܬܵܐ
ܡ̣ܢ ܬܲܚܬ . ܢܵܚ ܫܩܵܠܵܐ ܕܦܘܼܠܚܵܢܵܐ ܕܟܘܼܪܬܵܐ ܥܲܡ
ܛܵܫܝܼܬܵܐ . رفع چادر ، حجاب نقاب .
(2) ܡܬܲܢܣܵܒܘܼܬܵܐ التیام . ܚܠܝܼܡܘܼܬܵܐ شفا
ܣܘܼܡܵܣܵܐ مداوا . — مرض ܡܬܢܣܒܵܢܘܼܬ
ܟܘܼܪܗܵܢܵܐ .
(3) ܒܘܼܛܵܠܵܐ تبطیل ܡܒܲܛܠܵܢܘܼܬܵܐ ابطال
ܡܦܲܣܩܵܢܘܼܬܵܐ فسخ ، ܦܘܼܣܵܩܵܐ نسخ ܥܒܵܪܬܵܐ
لغو . — مالیات ܒܘܼܛܵܠܵܐ ܕܡܲܕܵܐܬܵܐ . — شهادت
ܦܘܼܣܵܩ ܣܵܗܕܘܼܬܵܐ .
(4) ܛܘܼܠܵܡܵܐ ، ܩܛܵܠܬܵܐ قطع . — ظلم
ܛܘܼܠܵܡ ܛܠܘܼܡܝܵܐ .
(5) ܕܘܼܥܵܟܵܐ ، ܕܥܵܟܬܵܐ اطفاء . — عطش
ܕܘܼܥܵܟ ܨܲܗܝܵܐ .
(6) ܥܒܵܪܬܵܐ . — اختلاف ܥܒܵܪܬܵܐ ܕܦܘܼܠܓܵܐ
ܗ. ܕ ܡܫܲܝܢܵܢܘܼܬܵܐ ، ܫܠܵܡܘܼܬܵܐ آشتی .
(7) ܦܘܼܠܵܚܵܐ ، ܦܠܵܚܬܵܐ . — خستگی
ܦܘܼܠܵܚ ܠܐܘܼܬܵܐ ܗ. ܕ ܡܢܝܼܚܬܵܐ .
— توقیف ܦܠܵܚܬܵܐ ܡ̣ܢ ܚܒܘܼܫܝܵܐ ܗ. ܕ
ܥܘܼܙܵܪܵܐ .
(8) ܡܲܪܝܼܡܬܵܐ ܡܪܵܡܬܵܐ . — لواء ܡܪܵܡܬܵܐ
ܕܕܸܓܠܵܐ ܕܝܼܫܵܐ ، ܕܓܠܵܬܵܐ بیرق ، پرچم .

رفعت — ܪܘܼܦܥܲܬ

ܡܪܝܼܡܘܼܬܵܐ ، ܪܵܡܬܵܐ ܪܵܡܘܼܬܵܐ مقام بلند ܪܵܡܵܐ
ܪܵܡܵܐ برفره بلند ܪܵܡܘܼܬܵܐ بلندی .

رفق — ܪܘܼܦܩ

ܡܲܟܝܼܟܘܼܬ ܪܘܼܚܵܐ ، ܡܲܟܝܼܟܘܼܬܵܐ تمکسین ،

فروتنی با زیردست . ܪܚܡܬܐ مهربانی .

رفقت - ܪܦܩܬ

ܚܒܪܘܬܐ ܐܘ ܟܘܒܪܐ ܕܫܘܦܝܢܐ .

رفو - ܪܘܦܘ

ܡܪܩܥܬܐ ، ܪܩܥܬܐ . - کردن ܡܪܩܥܘܬܐ ، ܪܩܥܐ . - کار ، گر ܡܪܩܥܢܐ ، ܪܘܩܥܐ . - گری ܡܪܩܥܘܬܐ ، ܪܘܩܥܘܬܐ ܗ . ܕ ܐܘܡܢܐ ܕܡܪܩܥܢܐ ܕܪܘܩܥܐ .

ܫܘܪܐ: ܡܠܬܐ ܡܪܩܥܘܬܐ ܦܬܚܬܐ ܥܠܗ ܡܘܦܩܬܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܐܠܗܘܬ .

رفیع - ܪܦܝܥ

ܡܪܝܡܐ . ܐܘ ܪܡܐ بلند ، ܥܠܝܐ برین . ܕܪܓܐ ܡܪܝܡܬܐ مقام رفیع . ܐܘ ܒܪܡܐ ܘܪܘܡܐ ܕܕܪܓܐ .

رفیق - ܪܦܝܩ

ܚܒܪܐ ، ܪܚܡܐ دوست ܒܪܬܐ همقطار ، ܒܪ . - کار ܚܒܪܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ، ܒܪ ܦܘܠܚܢܐ . - سفر ܒܪ ܐܘܪܚܐ ، ܒܪ ܓܘܢܐ . - نیمه راه ܚܒܪܐ ܕܦܠܓܗ ܐܘܪܚܐ ، ܚܒܪܐ ܕܬܘܡܝܢܐ ܦܩܘܠ ܢܦܫܟ . رفقاء ܚܒܪܘܬܐ ، ܪܚܡܐ ، ܡܚܒܐ ، ܒܢܝܐ .

ܒܡܫܠܡܘܬܐ ܒܫܠܚ ܫܪܐ ܒܟܘܪܐ ܐܘܪܚܐ
ܠܐ ܝܕܥܬ ܕܢܦܠܬ ܒܓܘ ܒܐܪܐ
ܐܡܪܬ ܠܠܒܝ ܚܒܪܐ ܗܘܐ ܠܝ ܥܕܡܐ ܠܒܝܬܐ
ܠܐ ܝܕܥܬ ܚܒܪܐ ܗܘܐ ܦܠܓܗ ܐܘܪܚܐ

بنادونی گرفتم کوره راهی
ندونستم که افتادم به چاهی
بدل گفتم رفیقی تا به منزل
ندونستم رفیق نیمه راهی (بابا طاهر)

رق - ܪܩ

ܪܩ... ܗ . ܕ ܓܠܕܐ ܪܩܝܩܐ ܕܟܬܒܬ ܟܬܒܘܬܐ ܗ . ܕ ܓܘܕܐ پوست نوشتنی .

رقابت - ܪܩܐܒܬ

(1) ܡܬܚܪܝܢܘܬܐ برهان ܗ . ܕ ܡܬܚܪܝܢܐ ܕܓܒܪܐ ܠܐܚܪܢܐ ܒܚܕܐ ܡܠܬܐ ܚܒܠܐ . ܣܢܐܬܐ ، ܚܣܡܘܬܐ رشك ܒܚܕܐ ܚܒܪܐ . ܒܬܪܓܡܘܬܐ .
(2) ܡܣܬܟܠܘܬܐ . - کردن ܡܬܚܪܐ ، ܣܡܪܐ (ܒܚܕܐ ܚܒܪܐ) .

رقاص - ܪܩܐܨ

ܪܩܕܐ ، ܪܩܕܬܐ رقاصه .

رقاصی - - ܝ

ܡܪܩܕܢܘܬܐ ، ܪܩܕܐ رقص . - کردن ܪܩܕܐ رقصیدن .

رقاقه - ܪܩܐܩܗ

ܪܩܐ ܗ . ܕ ܠܚܡܐ ܪܩܝܩܐ .

رقبه - ܪܩܒܗ

(1) ܨܘܪܐ ، ܩܕܠܐ گردن .
(2) ܩܕܠܐ قفا ܒܣܬܪ ܩܕܠܐ پشت گردن .
(3) ܥܒܕܐ عبد ، بنده ܫܒܝܐ برده ܨܘܪܐ ، ܩܕܠܬܐ . . . . رقاب ، رقبات .

رقبه - ܪܩܒܗ

ܒܡܛܪܐ کمین .

رقت - ܪܩܬ

(1) ܪܚܡܬܘܬܐ ، ܡܚܝܠܘܬܐ ܪܚܡܐ شفقت ، ܚܢܢܐ حنان .
(2) ܪܚܡܬܐ ، ܪܘܩܝܩܘܬܐ ، ܪܩܝܩܘܬ

ܠܒܐ . رقت قلب .

(3) ܪܩܝܩܘܬܐ ، ܢܩܝܦܘܬܐ رقیقی — خون ܪܩܝܩܘܬ ܕܡܐ ، ܢܩܝܦܘܬ ܕܡܐ (ܐܢܝܡܝܐ) ܡܪܩܝܩܘܬܐ — کردن ، آوردن ܡܪܩܩܐ ، ܡܢܩܦܐ — آمیز ، آور ، انگیز ܡܢ ܪܩܝܩܘܬܐ . ܡܢ ܝܕܥܐ ܐܘ ܪܩܝܩܘܬܐ .

رقص — ܪܩܕ

ܪܘܩܕܐ . — کردن ܪܩܕ رقصیدن — کنان ، رقصان ܪܩܕ ܪܩܕ .

رقصانیدن — ܪܩܕ ܠܗ ܠܗ

ܡܪܩܕܢܐ برقص آوردن .

رقصنده — ܪܩܕ ܪܩܕܢ

ܪܩܕܢܐ ، ܪܩܘܕܐ ، ܗܘ ܕܪܩܕ .

رقصیدن — ܪܩܕ ܠܗ

ܪܩܕܐ .

رقعه — ܪܩܥܬܐ

ܪܘܩܥܬܐ . ܕ ܡܫܐ ܡܢ ܦܪܘܬ ܐܘ ܒܘܪܟܐ معنی ܕܡܘܪܩܥܘܬܐ پینه ، وصله . — ای ܪܘܩܥܐ رقع ، رقاع ܪܘܩܥܐ .

رقم — ܪܩܡ

(1) ܡܢܝܢܐ ، ܡܢܝܢܐ ارقام ، رقوم ܐܝܟ این عدد سه — دارد ܬܠܬ ܡܢܝܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢܝܢܐ ܗܘ ܠܗ .

(2) ܪܘܩܡܐ ، ܪܘܩܡܐ ارقام ܐܝܟ ارقام آشوری ܪܘܩܡܐ ܐܬܘܪܝܐ .

(3) ܐܬܐ ، ܢܝܫܐ ، ܪܘܡܙܐ ، ܪܘܫܡܐ نشان ، علامت ، اشاره ، رسم — نویس ܪܘܫܡܘܬܐ ترقیم .

(4) ܪܩܡܐ نوع ، ܓܢܣܐ طورجور ܐܝܟ چه — شراب خریده اید ܡܢܘ ܪܩܡܐ ܕܚܡܪܐ ܙܒܢܬܘܢ .

(5) ܡܢܝܢܐ عدد .

(6) ܟܬܝܒܘܬܐ خط .

(7) ܪܫܡ ܐܝܕܐ ، ܚܬܝܡܐ امضاء .

(8) ܦܘܩܕܢܐ فرمان . — کردن ، زدن ܟܬܒܐ نوشتن .

رقمی — ܡܢܝܢܝܐ

ܕܡܢܝܢܐ ، ܡܢܝܢܝܐ .

رقومی — ܪܘܩܡܝ ܡܢܝܢܝܐ

ܡܢܝܢܝܐ ، ܪܘܩܡܝܐ . هندسه — ܡܫܘܚܘܬܐ ܕܪܘܩܡܐ هندسه ترسیمی .

رقیب — ܪܩܝܒ

ܡܪܩܒܢܐ ، ܢܛܘܪܐ (ܕܢܛܪ ܠܓܒܪܐ) ܒܪ ܙܘܓܐ ܬܐ ܐܘ ܡܢܘܬܐ ܕܪܚܡܬܐ حریف . ܐܘ ܬܪܥܐ ܡܬܒܥܢܐ (ܢܛܪܐ ܡܩܒܠܢܐ ܕܟܠ ܡܥܢܐ معنی) رقباء ܡܪܩܒܢܐ ، ܢܛܘܪܐ . . .

رقیت — ܪܩܝܬܘܬܐ

ܥܒܕܘܬܐ بندگی عبودیت ܫܘܥܒܕܘܬܐ بردگی .

رقیق — ܪܩܝܩ

(1) ܢܩܝܦܐ ، ܢܩܝܦܘܬܐ رقیقه .

(2) ܝܩܝܪܐ ، ܡܝܬܝܪܐ کم یاب نادر .

(3) ܡܝܢܐ آبکی — کردن ܢܩܦ ، ܡܪܩܩ ܡܪܩܩ ܢܩܝܦܐ . — القلب ܢܩܝܦ ܠܒܐ .

رقیمه — ܪܩܝܡܐ

ܪܩܝܡܘܬܐ مرقومه ، مراسله .

ܪܘܩܡܐ : مراسله ܗ̇ . ܕ ܐܓܪܬܐ . رقیمه مرقومه ܐܓܪܬܐ ܕܝܠܗ ܕܟܬܝܒܐ ܗ̄ ܥܠ ܓܘܦܐ ܡܢܗ .

رقیه — ܪܘܩܝܗ

(1) ܪܩܘܝܬܐ راق ، ܐܫܦܐ افسون ܠܘܚܫܬܐ حرز ، ܛܠܣܡܐ طلسم ܩܡܝܥܐ تعویذ .

رك — ܪܘܟ

ܓܠܐ ܡܓܠܝܬܐ ، ܦܬܝܚܐ ܐܦܪܝܫ ، ܕܠܐ ܛܘܒܐ . حرف — ܦܫܝܛܐ ܓܠܝܐ . ܐܝܟ ܓܠܝܐ̈ܝܬ ، ܓܠܝܐܝܬ بی پرده . — گو ܓܠܐ ܡܓܠܝܬܐ . — گویی ܓܠܝܘܬ ܡܓܠܝܬܐ .

رکاب — ܪܟܒ

ܒܝܬ ܪܓܠܐ ܫܩܠܐ بند — ܘܓܪܐ ܕܒܝܬ ܪܓܠܐ . — دار ܐܚܝܕ ܒܝܬ ܪܓܠܐ .

رکابی — — ܒܝܐ

ܕܒܝܬ ܪܓܠܐ ، ܕܥܘܡܪܐ ܕܝܗ .

رکاکت — ܪܟܝܟܘܬ

ܓܠܝܙܘܬܐ ، ܡܚܝܠܘܬܐ ، ܪܟܝܟܘܬܐ ܐܝܟ ܩܠܝܠܘܬܐ رقیقی ܕܠܝܠܘܬܐ کم یابی ܐܝܟ ܓܠܝܙܘܬ ܐܝܩܪܐ .

رکب — ܪܟܒ

ܙܘܚܐ ܕܪܟܒܐ حرکت دسته جمعی سوارگان .

رکبه — ܪܘܟܒܗ　　رکبة

ܒܘܪܟܐ ، رکب ܒܘܪܟܐ زانو .

رکعت — ܪܟܥܬ

ܒܪܟܬܐ ، ܗܘܝ ܒܘܪܟܐ . ܐܝܟ ܒܛܠܬܐ ܦܫܝܛܬܐ ܣܓܕܬܐ ܡܢ ...

ܐܟܠܬܐ ܙܘܢܝܐ :

(1) ܩܝܡܬܐ ܠܨܠܘܬܐ قیام .

(2) ܒܪܟܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܒܘܪܟܐ رکوع .

(3) ܣܓܕܬܐ سجود ܥܠ ܐܪܥܐ ܒܫܠܡܘܬܐ ܡܢ ܒܬܪ ܐܝܬ ܠܗ ܒܫܡܫܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ، ܐܝܟ ܒܡܗܘܪܢܝܬܐ ، ܐܪܒܥ ܒܠܚܘܕ ، ܐܪܒܥ ܡܢ ܒܬܪ ܫܒܥܐ ، ܐܠܐ ܒܝܬ ܩܡܝܐ ܡܢ ܒܪܟܬܐ ܗ . ܕ ܓܢܝܬܐ ܕܝܡܝܢܐ ܘܐܪܒܥ ܡܢ ܒܬܪ ܠܒܪܟܬܐ ܡܢ ܓܢܝܬܐ ܕܝܡܝܢܐ .

رکن — ܪܘܟܢ

(1) ܥܡܘܕܐ ، ܐܣܛܘܢܐ ܡܢ ܣܛܘܢܐ ستون ܐܢܫ او را — دین خود میدانستند ܒܐ ܥܡܘܕܐ ܗܘܘ ܠܗ ܥܡܘܕܐ ܡܢ ܐܣܛܘܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ .

(2) ܐܪܟܘܢܐ ، ܩܪܢܐ ܡܢ ܩܪܢܐ ، ܙܠܝܩܐ .

(3) ܫܬܐ پایه ، ܫܘܬܐܣܐ پی ܫܬܐܣܬܐ اساس .

(4) ܐܣܛܘܟܣܐ عنصر .

(5) ܐܝܬܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܫܪܐ ܡܬܬܣܝܡܬܐ ، این شعر روی چند — بنا شده است ܥܠ ܟܡܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܒܢܝܬܐ ܝܠܗ ܐܝܟ ܡܬܬܣܝܡܬܐ . ارکان ܥܡܘܕܐ ، ܐܣܛܘܢܐ ، ܐܪܟܘܢܐ ܕܡܠܟܐ . . . ارکان دولت ܐܪܟܘܢܐ ܕܐܘܚܕܢܐ . ارکان حرب ܐܪܟܘܢܐ ܕܩܪܒܐ ستاد . ܐܝܟ ارکان یك قرار داد ܐܣܛܘܟܣܐ ܕܝܗ ܩܝܡܐ . — الدین ܥܡܘܕܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ، ܐܣܛܘܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܟ ܒܡܠܐ ܩܘܡܝܐ ܕܕܝܢܐ .

رکوب — ܪܘܟܘܒ

ܪܟܒܬܐ سوار شدن .

رکود — — ܕ

ܓܠܝܙܘܬ ܙܘܥܐ ، ܫܠܝܘܬܐ ، ܫܩܝܠܘܬܐ ،

ܕܝܬܒܘܬܐ . ܐܘ—— ܫܠܝܛܘܬܐ ܕܝܬܒܘܬܐ .
سوب راكد .

رکوع — — ܟ
ܦܢܡ ܕܡܘܪܟܐ ، ܕܪܟܢܘܬܐ . — کردن ܕܪܟܢܐ .

رکیب — ܪܟܝܒ
ܪܟܝܒܐ ، ܪܟܒܐ راکب .

رکیدن — — ܕ رکیدن
ܪܦܬܐ ܗ . ܕ ܦܪܦܬܐ .

رکیک — — ܓ
(1) ܠܠܝܘ ܝܕܩܐ ، ܟܐ ܣܡܝܟܐ ، ܡܟܝܪܐ زشت .
(2) ܠܣܝܡܐ ، ܡܣܝܟܐ ، ܒܘܟܐ .
(3) ܪܩܝܩܐ رقیق ܠܦܟܐ پایاب .

رکین — — ܝ
ܦܡܝܟܐ ، ܡܣܡܦܡܬܐ ، ܡܩܡܘܬܐ ܟ—— ܡܝܘܕܥܬܐ ، ܟܐ ܡܫܢܝܠܩܬܐ استوار ثابت قدم .

رگ — ܪܓ
(1) ܐܕܘܒ ܕܡܐ ، ܐܠܘܒ ܕܡܐ عرق .
(2) ܥܪܩܬܐ شریان . ܘܪܝܕܐ ورید .
(3) ܣܪܡܐ ورقه ، طبقه ܦܘܪܐ ردیف .
ܦܘܪܐ سطر ܫܪܟܐ .
(4) ܫܪܫܐ شجره ، ܫܠܣܠܬܐ نژاد — جان ܘܪܝܕܐ ܕܚܝܐ — جهنده ܘܪܝܕܐ ܡܦܪܬܐ ܝܢ ܕܦܩܬܐ نبض . — باسلیق ܘܪܝܕܐ ܡܠܟܝܬܐ ، ܥܪܩܬܐ ܡܠܟܝܬܐ شاه رگ . — قیفال ܥܪܩܬܐ ܝܢ ܘܪܝܕܐ ܕܫܢܝܐ . — دیوانگی ܘܪܝܕܐ ܕܫܢܝܘܬܐ ، ܕܫܢܝܘܬܐ . — برگ ܘܪܝܕ ܛܪܦܐ — دار ܡܪܐ ܕܘܪܝܕܐ ، ܡܪܐ ܕܐܕܘܒ

ܕܡܐ ، ܡܪܐ ܕܥܪܩܝܐ .

ܪܘܗܪܐ : ܕܟܠܗ ܐܝܐ ܡܝܠܐ ܡܩܪܒܝܐ ܝܐ ܡܢܝܢ ܡܪܘܝܚܢ ܠܝܕܪܐ ܐܕܘܒ ܕܡܐ ܕܟܘܦܐ ܕܥܪܩܬܐ ܝܢ ܕܘܪܝܕܐ . — های مویی ܐܕܘܒܐ ܕܡܝܘܬܐ عروق شعریه . — زدن ܕܩܪܐ ܗ . ܕ ܫܪܟܐ ܘܪܝܕܐ . — زده ܕܩܝܪܐ . — زن ܕܩܪ ܘܪܐ فصاد . — زنی ܕܩܪ ܘܪܝܕܘܬܐ فصادی . — شناسی ܡܫܠܠܘܫ ܘܪܝܕܐ (ܐܠܝܘܠܘܓܝܐ) . بی — ܕܠܐ ܘܪܝܕܐ ، ܪܘܟܐ ܕܘܝܐ ܠܟܐ . بد — ܕܝܟ ܫܠܣܠܬܐ دو — ܦܠܓܐ ܝܢ ܗܓܝܢܐ .

رم — ܪܡ
ܬܘܪܐ ܐܘ—— ܪܘܪܬܐ رمش . — کردن ܪܘܪܐ ܗ . ܕ ܪܘܪܐ ܘܠܪܡܐ ܡܢ ܡܕܝܠ ܡܠܟܐ ܝܠܗ ܘܡܕܝܬܐ . ܡܢ ܐܡܪܐ (ܝܐ ܩܝܬܐ ܐܡܝܪܬܐ) ܝܠܗ ܚܝܘܬܐ حیوانات ܐܝܟ ܦܘܦܐ ܐܝܟ ܦܘܦܐ ، ܠܡܟܐ ܘܕܘܪܬܐ ܝܢ ܪܘܒܬܐ . — دادن ، رمـانـدن ܡܪܘܘܪܐ ، ܡܪܘܘܪܐ ، ܡܪܪܘܪܐ ، ܡܪܘܪܐ .

رم — ܪܘܡ
ܦܦܪܐ ܝܢ ܦܪܐ بال ، بانه ، موی زهار ܦܘܪܬܐ رمگان .

رمال — ܪܡܡܐܠ
ܩܝܡ ܕܦܘܪܐ فالگیر باخاك .

رمالی — — ܝܐ
ܩܝܡܐ ܕܦܘܪܐ فالگیری باخاك .

رمام — ܪܡܐܡ
ܪܡܘܬܐ ، ܪܡܦܘܬܐ ، ܕܟܝܘܬܐ ܕܠܩܡܝܐ ، ܡܦܝܘܫܐ .

رمان – ܪܘܡܢ

ܪܘܡܢܐ، ܪܘܡܢܝܬܐ انار .

رمان – ܪܘܡܢ

ܫܡܐ ܕܒܪܢܫܐ ܗ . ܕ ܕܡܘܢܝܐ .

رمان – ܪܡܢ

ܪܘܡܢܛܝܩܐ، ܪܘܡܢܛܐ، ܪܘܡܢܐ .

رمانی – ܪܘܡܢܝܐ

ܪܘܡܢܝܐ، ܣܡܘܩܐ ܕܪܘܡܢܐ ܐܘ ܪܘܡܢܝܬܐ . ياقوت – ܝܩܘܢܕܐ ܪܘܡܢܝܐ .

رماندن – ܪܡܢܕܢ رمانیدن

ܡܥܪܩܢܐ، ܡܥܪܩܢܐ رم دادن .

رمایت – ܪܡܝܬ رماته

ܫܕܝܘܬܐ، ܫܕܝܬܐ ܐܘ ܡܫܕܝܢܘܬܐ ܗ . ܕ تیر اندازی .

رمبیدن – ܪܡܒܝܕܢ

ܢܦܠ، ܢܦܠܐ ܐܘ ܫܩܠܐ ܐܘ ܦܠܓܬܐ (ܦܘܠܓܐ) دیوار رمبید ܦܠܓܬܐ ܢܦܠ ܠܗ .

رمح – ܪܘܡܚ

ܪܘܡܚܐ، ܢܝܙܟܐ نیزه ܪܘܡܚܐ رماح .

رمل – ܪܡܠ

ܚܠܐ، ܪܘܡܚܐ ܫ ܚܠܐ ܕܝܡܐ (ܠܘܒܟܐ ܠܡܝܐ) . ܚܠܐ ܕܝܡܐ رمص . – یابس ܚܠܐ ܝܒܝܫܐ . ܗ . ܕ ܚܘܪܢܐ (ܕܠܐ ܠܘܒܟܐ ܠܡܝܐ) .

رمز – ܪܡܙ

(1) ܪܡܙܐ .

(2) ܐܪܙܐ سر .

(3) ܐܬܐ، ܫܘܕܥܐ ܡܘܕܥܢܘܬܐ نشان علامت اشاره .

(4) ܦܠܐܬܐ كنايه ܐܘܚܕܬܐ معما – كردن ܪܡܙܐ، ܪܡܙ ܒܪܡܙܐ كتاب – ܪܡܙ ܒܪܡܙܐ – نويس ܟܬܒ ܒܪܡܙܐ – نويسی ܟܬܒܬܐ ܒܪܡܙܐ . رموز ܪܡܙܐ ܐܪܙܐ . . .

رمزی – ܪܡܙܝ

ܪܡܙܢܝܐ، ܡܪܡܙܐ مرموز ܐܪܙܢܝܐ سری ܟܣܝܐ مستور ܟܣܝܐ پوشيده .

رمس – ܪܡܣ

ܩܒܪܐ قبر ܐܘ ܡܩܒܪܬܐ .

رمش – ܪܡܫ

ܥܦܥܦܬܐ .

رمص – ܪܡܨ

ܪܡܨܐ، ܚܘܫܬܐ ܚܘܪܬܐ ܕܥܝܢܐ، ܪܡܨܐ رمد .

رمق – ܪܡܩ

ܢܫܡܬܐ ܐܚܪܝܬܐ (ܕܚܝܐ) .

رمل – ܪܡܠ

(1) ܚܠܐ ܐܘ ܚܠܐ ܗ . ܕ ܦܫܝܛܐ ܕܚܠܐ ܚܠܐ ܕܝܡܐ ماسه ܐܘ ܚܠܐ ܕܢܗܪܐ، ܕܚܠܐ ريك .

(2) ܚܙܝܐ ܕܚܙܘܐ رمالی – كليه ܕܚܙܘܐ ܘܦܠܐܬܐ ܚܠܐ ܕܦܠܐܬܐ – انداختن ܚܙܝܐ ܕܚܙܘܐ .

رملی – ܪܡܠܝ

(1) ܚܠܢܝܐ، ܕܐܝܬ ܒܗ ܚܠܐ ܐܘ ܚܠܐ ܐܘ

ܕܒܘܡܕܐ ܕܫܠܐ ، حجر – ܕܐܦܐ ܫܠܝܡܬܐ .
(2) ܦܬܐ ܕܒܘܕܐ رمال .

رمنده – ܪܡܢܕܗ
ܬܘܪܐ ، ܬܘܦܪܐ رم ܬܘܦܪܐ .

رموك – ܪܡܘܟ
ܬܘܦܪܐ ، ܬܘܦܪܐ رم ܐܢܝ ܩܘܦܐ .

رمه – ܪܡܗ
ܒܡܕܐ ، ܒܡܕܐ گله – بان ، چران ، يار
ܒܡܕܐ ، ܪܥܝܐ ܕܒܡܕܐ – دار ܡܪܐ ܕܒܡܕܐ .

رمى – ܪܡܝ
ܪܡܝܬܐ ، ܪܡܝܬܐ .

رميدگى – ܪܡܝܕܓܝ
ܬܘܦܪܬܐ ، ܬܘܦܪܬܐ .

رميدن – – ܕܢ
(1) ܬܘܦܪܐ رم كردن ، ܬܘܦܪܐ .
ܬܘܦܪܐ : … رميدن ، ܘ
رم كردن … حيوانات .
(2) … رمان … .
(3) … رنجيده .

رميده – – ܕܗ
… ترسيده ، رنجيده .

رميم – – ܡ
… استخوان – …
… پوسيده .

رنان – ܪܢܐܢ
… پرصدا .

رنب – ܪܢܒ رنبه
… رم .

رنج – ܪܢܓ
… درد . … تعب ،
… زحمت ، … اندوه . …
محنت … خستگى … .
… دلواپسى . … – بردن ،
كشيدن ، ديدن … .
– دادن … .
… – آور … ،
… الم آور . – بر ، كش … ،
… زحمت‌كش رنج بردار .

رنجاندن – ܪܢܓܐܢܕܢ رنجانيدن
… بغضب آوردن …
… اذيت كردن … .
رنجيدن .

رنجش – ܪܢܓܫ
… ، …
رنجيدگى … .

رنجور – ܪܢܓܘܪ
… ، … بيمار … ،
مريض ، ناخوش . … .

رنجورى – – ܝ
… ، … بيمارى …
ناخوشى . … .

رنجه – ܪܢܓܗ
… دردآلود … ملول .

رنجيدن — ܪ̈ܢܓܝܕܢ

ܪܢܘܓܝܐ، ܥܩܬܐ ܕܢܦܫܐ رنجيده . ܪܓܙܐ غضب كردن ܓ̰ܡ : از حرف من رنجيد ܡܢ ܡܠܬܝ ܪܓܙܗ ܡܢܝ ܗܘܐ .

ܪܘܓܙܐ : ܕܢܩܫܐ ܘܡܢ ܕܐܘܢܫܐ ܕܢܘܚ ܗܡܬܐ رنج بردن رنج دادن ٥ رنجيدن ، رنجاندن ܐܢܝ ܡܢܦܫܬܐ ܕܝܠ ܠܥܩܝ ܐܢܫܘܬܐ ܠܪܘܓܙܐ ܐܢܝ ܐܢܫܐ ܠܥܘܩܐ .

رنجيده — — ܪܓܝܙܐ

ܕܥܝܩܐ ، ܪܓܝܙܐ ، ܡܥܝܩܐ .

رند — ܪܢܕ

ܣܪܝܣܘܬܐ ܩܝܣܐ خرده چوب ، خاشك .

رند — ܪܢܕ

ܥܠܝܡܐ ـ ܡܠܝܩܐ ، ܡܫܬܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ آب زير كاه . ܥܝܩܘܬܐ پست فطرت . ܕܝܥܩܐ بدذات .

رندش — ܪ̈ܢܕܫ

ܫܘܦܐ ، ܫܦܝܪܐ . ܐܘ ܫܪܝܫܘܬܐ ، ܩܝܣܐ ܫܘܦܝ رند (ܪܢܕ) .

رنده — — ܪܢܕܐ

ܡܫܘܦܐ ، ܡܫܘܬܐ ܕܫ ܫܘܦܐ ܦܢܬܐ . — كردن ܫܘܦܐ رنديدن ܠܝܠܗ ܐܘ ܡܫܘܦܐ : ܢܓܪܐ انده درودگر ، ܢܓܪܘܬܐ .

رندى — ܪܢܕܝ

ܕܥܝܩܘܬܐ ܕܥܠܝܡܐ ـ ܡܠܝܩܐ ܕܡܫܬܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ . ܥܝܩܘܬܐ پست فطرتى ܕܥܝܩܘܬܐ بدذاتى .

رنديدن — ܪ̈ܢܕܝܕܢ

ܫܘܦܐ ، ܫܦܝܐ ، ܪܕܝܐ ܦܢܬܐ .

رنگ — ܪܢܓ

ܓܘܢܐ گون ، لون ، ܨܒܥܐ صبغ ܨܒܥܐ صباغ ، مادهٔ رنگى . — كردن ܓܘܢܘܝܐ ، ܨܒܥܐ ، ܡܢܐ ܓܘܢܐ ܠܡܨܒܥ . — آميز ܡܓܘܢܐ ܓܘܢܝܐ . — آميزى ܡܓܘܢܘܬܐ ܓܘܢܝܐ . — برنگ يا رنگارنگ ܡܓܘܢ ܓܘܢܝܐ ، ܡܓܘܢܓܘܢ گوناگون . — باخته ، پريده ، رفته ܡܚܠܝܦ ܓܘܢܐ ، ܘܦܠܝܚ ܓܘܢܐ ܘܡܚܠܦ ܓܘܢܐ ه . ܕ ܓܘܢܗ ܡܚܠܦܐ ، ܘܦܠܝܚܐ ܘܡܚܠܦܐ . — رز ܡܓܘܢܢܐ ، ܨܒܥܐ صباغ . — رزخانه ܒܝܬ ܡܓܘܢܢܐ ܒܝܬ ܨܒܥܐ صباغ خانه . — رزى ܡܓܘܢܢܘܬܐ ، ܨܒܥܘܬܐ . — زده ܡܓܘܢܐ ، ܨܒܝܥܐ . — ريزان ܚܫܒܘܢܐ ܚܪܝܦܐ پاييز . — كمان ܩܫܬܐ ܕܡܪܝܐ . قوس ، قزح . — رخ رو ܕܒܫܪܐ بشره .

رنگى — — ܓܘܢܐ

ܡܓܘܢܐ ، ܨܒܝܥܐ .

رنگين — — ܓܘܢܝܢ

ܓܘܢܢܐ ، ܡܓܘܢܐ رنگى .

رو — ܪܘ

(1) ܦܪܨܘܦܐ ، ܐܦܐ . ܡܩܘܒܠܘܬܐ ܕ ܡܩܘܒܠܐ (جاندار) ܗܘ ܕܐܝܬ ܡܩܘܒܠܐ ܓ̰ܡ ܦܪܨܘܦܐ ܕܒܪܢܫܐ ، ܦܪܨܘܦܐ ܕܚܝܘܬܐ .
(2) ܡܚܙܝܬܐ قيافه ܕܦܪܨܘܦܐ چهره بشره .
(3) ܦܐܬܐ ، ܠܦܐܬܐ ܡܢ آبهايى روى زمين . ܡܝܐ ܕܦܐܬܐ ܕܐܪܥܐ .
(4) ܠܦܬܐ روبه ، سمت . — به جنوب ܠܦܬܐ ܬܝܡܢܐ . از چه — ܕܡܢܘ ܦܪܨܘܦܐ ،

ܒܦܘܼܬ ܐܲܠܵܗܵܐ ، ܒܦܘܼܬ ܦܘܼܬܵܝܹܐ . — برو
ܠܦܘܼܬ ܠܦܘܼܬܵܐ خانه من روبرو خانه تو
است . ܦܬܝܼܚܵܐ ܠܦܘܼܬܵܐ ܦܬܝܼܚܵܐ ܝܠܹܗ .
— در رو ܦܪܵܫܬܵܐ ܠܐ ܦܪܵܫܬܵܐ . پیش — ܠܦܘܼܩܡ
درحضور . — باز ܦܬܝܼܚܵܐ ، ܦܬܝܼܚܵܐ . — بند
ܐܸܣܝܼܪܘܼܬܵܐ . — بوسی ܕܦܘܼܡܵܐ ܢܘܼܫܵܩܵܐ . — پوش
ܟܣܝܼܵܐ ܦܵܬ̈ܵܐ ، ܟܣܝܼܘܼܬܵܐ پوشاك . — پوشی
ܕܦܵܬܵܐ ܦܵܬ̈ܵܐ . — سفید ܚܘܵܪ ܦܪܵܫܬܵܐ . — سفیدی
ܚܘܵܪܘܼܬ ܦܵܬ̈ܵܐ . (ܚܘܵܪ ܦܪܘܼܫܘܼܬܵܐ) . — سیاه
ܐܘܼܟܡ ܦܵܬ̈ܵܐ . — سیاهی ܐܘܼܟܡܘܼܬ ܦܵܬ̈ܵܐ .
— گردان ܗܦܝܼܟ ܦܵܬ̈ܵܐ . — گردانی ܗܦܝܼܟܘܼܬ
ܦܵܬ̈ܵܐ ܗ . ܕ ܡܚܲܦܢܘܼܬܵܐ ܦܪܵܫܬܵܐ ܡܢ . . . ܠܐ
ܡܲܩܒܠܵܢܘܼܬܵܐ ܠܲܢܒܵܐ ܕܐܝܼܬܵܐ ܡܢ ، ܠܐܝܼܬܘܼܬܵܐ .
— گیر ܡܟܲܣܝܵܢܵܐ پوشیده رو ܐܘܿ ܡܟܲܣܝܵܢܵܐ
ܡܢ ܡܟܲܣܝܵܬܵܐ ܕܦܬܵܐ ، ܦܬܵܐ ܠܐܢܵܐ طرفدار .
— گیری ܡܟܲܣܝܵܢܘܼܬܵܐ ܐܘܿ ܡܟܲܣܝܵܢܘܼܬ ܦܬ̈ܐ ،
ܡܟܲܣܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܦܬ̈ܐ ، ܡܟܲܣܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܦܬ̈ܐ . — گیری
کردن ܡܟܲܣܝܵܢܹܐ ܐܘܿ ܡܟܲܣܝܵܢܹܐ ، ܦܬ̈ܐ .
— نویس ܐܲܪܫܲܡܬܵܐ ، ܪܘܼܫܡܵܐ ܕܦܘܼܬܵܐ . — نویسی
ܡܪܲܫܡܵܢܘܼܬܵܐ . — نویس کردن ܡܪܲܫܡܵܢܵܐ ܡܢ
ܐܲܪܫܡܵܐ ܦܠܘܼܚܵܐ ܕܦܘܼܬ̈ܐ .

روا — ܪܵܘܵܐ

(1) ܡܢ ܦܫܝܼܛܵܐ ، ܕܦܫܝܼܛܵܐ جایز ، ܡܢ ܡܩܲܒܠܵܢܵܐ قابل قبول ، ܡܩܲܒܠܵܐ مقبول ܐܘܿ ܢܵܡܘܿܣܵܝܵܐ ، ܢܵܡܘܿܣܵܝܵܐ قانونی ، مشروع ܫܲܠܝܼܛܵܐ حلال .
(2) ܪܘܵܚܵܐ ، ܫܘܼܘܵܚܵܐ ، ܡܢ ܕܝܢܝܵܐ ܫܝܼܛ رایج ، رواج .
(3) ܡܩܲܒܠܵܢܵܐ .
(4) ܪܘܵܚܵܐ ܫܝܼܛ روان . — داشتن ܡܲܪܘܝܼܚܵܐ ܥܒܵܕܵܐ ، ܫܒܵܩܵܐ ܦܫܝܼܛܵܐ . — کردن ، ساختن ܥܒܵܕܵܐ ܒܦܘܼܩܕܵܢܵܐ ܕܦܘܼܫܵܩܵܐ ، ܝܗܵܒܵܐ ܦܫܝܼܛܵܐ

اجازه دادن ، ܡܲܦܣܹܐ ܦܘܼܣܵܝܵܐ .

رواج — — ܪܘܵܚ

(1) ܪܘܵܚܵܐ ، ܫܘܼܘܵܚܵܐ .
(2) ܫܘܼܪܵܝܵܐ ܕܝܢܝܵܐ ، ܡܲܕܢܝܘܼܬܵܐ ، ܕܝܢܝܘܼܬܵܐ .
(3) ܫܘܼܚܠܵܦܵܐ استعمال . — دادن ܡܪܲܘܝܼܚܵܐ ، ܡܫܘܼܘܚܵܐ ، ܝܗܵܒܵܐ ܦܘܼܣܵܝܵܐ ، ܕܝܢܝܵܐ ، ܝܗܵܒܵܐ ܫܝܼܛ ܕܝܢܝܵܐ رایج . — داشتن ܗܘܵܐ ܫܝܼܛ ܕܝܢܝܵܐ ܐܝܼܬ ܪܘܵܚܵܐ ، ܡܫܲܘܚܠܦܵܢܵܐ قابل معامله ܫܝܼܛ رایج روا .

رواق — — ܪܘܵܩ

(1) ܐܸܣܛܘܿܐ ، ܒܝܼܬ ܡܵܐ ایوان .
(2) ܦܪܵܙܵܐ ، ܦܵܪܵܙܵܐ ، ܦܪܗܵܐ . — بی ستون ܐܸܣܛܘܿܐ ܕܠܵܐ ܣܛܘܿܢܹ̈ܐ ܗ . ܕ ܒܦܪܵܙܵܐ ،

رواقی — — ܪܘܵܩܝܵܐ

ܐܸܣܛܘܿܝܵܢܵܐ . ܐܸܣܛܘܿܝܵܝܵܐ رواقیون ܗ . ܕ ܐܸܣܛܘܿܝܝܼܩܘܿܣ ، ܐܸܣܛܘܿܝܩܵܝܵܐ ܐܸܣܛܘܿܝܵܝܹ̈ܐ ܦܝܼܠܘܿܣܘܿܦܹ̈ܐ ܝܘܿܢܵܝܹ̈ܐ ܕܗܵܘܵܘ ܡܫܲܠܡܵܢܹ̈ܐ ܕܙܹܢܘܿܢ ܦܝܼܠܘܿܣܘܿܦܵܐ ܝܘܿܢܵܝܵܐ ܕܡܸܢܝܵܐ ܡܲܠܦܵܢܵܐ ܗܘܵܐ ܕܒܲܝܬܹ̈ܐ ܕܫܸܡܫܵܐ ܠܲܝ ܠܵܟܵܐ ܫܲܠܝܼܛܵܐ ܘܲܠܵܐ ܡܪܲܦܝܵܢܵܐ ܠܲܝ ܒܠܵܐ ܡܘܿܬܵܐ ܘܲܠܵܐ ܒܝܼܫܘܼܬܵܐ ، ܐܲܝܟ ܒܦܲܠܵܐ ܘܝܼܠܵܐ ܗܘܵܐ ܒܦܫܝܼܛܵܐ ܡܢ ܐܸܣܛܘܿܐ ܗ . ܕ ܕܦܘܼܪܫܵܐ ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ ܠܵܐ ܫܘܼܚܠܵܦܵܐ ܡܢ ܒܲܝܬܹ̈ܐ ܐܵܝܠܹܝܢ ܕܦܫܝܼܛܹ̈ܐ ܡܢ ܐܘܼܪܚܵܬ̈ܐ ܐܲܝܟ ܕܝܵܐ ܐܸܣܛܘܿܝܵܐ ܗܘܵܘ ܝܘܿܢܵܝܹ̈ܐ ܦܝܼܠܘܿܣܘܿܦܹ̈ܐ .
حکمت رواقیون ܐܸܣܛܘܿܝܘܼܬܵܐ (ܐܸܣܛܘܿܝܩܘܼܬܵܐ) ܗ . ܕ ܡܲܠܦܵܢܘܼܬܵܐ ܡܢ ܦܝܼܠܘܿܣܘܿܦܹ̈ܐ ܕܐܸܣܛܘܿܝܵܝܹ̈ܐ (ܐܸܣܛܘܿܝܩܹ̈ܐ) ܗ . ܕ (ܐܸܣܛܘܿܝܩܝܼܙܡ) .

روان — — ܪ

(1) ܢܲܦܫܵܐ ܡܢ ܚܲܝܹ̈ܐ ، ܪܘܼܚܵܐ ܕܚܲܝܹ̈ܐ روح ، جان .

ܐܝܼ ܓܵܢܵܐ، ܪܘܼܚܵܐ . — بخش ܝܗܵܒ݂ ܚܲܝܹܐ، ܕܝܵܗܹܒ݂ ܠܚܲܝܹܐ ܐܝܼ ܡܚܲܝܵܢܵܐ، ܡܲܚܝܵܢܵܐ ܗ . ܕ ܝܗܵܒ݂ܵܐ ܕܚܲܝܹܐ، ܕܚܲܝܹܐ . — شناسی ܡܲܫܟܠܠܘܼܬ ܚܲܝܹܐ (ܣܦܪܵܐ ܕܢܲܦܫܵܐ) .

روان — —

(1) ܪܵܕܘܿܝܵܐ، ܪܵܕܝܵܐ سیال جاری .

(2) ܪܵܗܘܿܛܵܐ، آب — ܡܲܝܵܐ ܪܵܕܝܹܐ ܪܵܗܘܿܛܹܐ .

(3) ܦܫܝܼܛܵܐ، ܦܫܝܼܩܵܐ، ܒܠܝܼܛܵܐ سلیس آسان ܡܸܠܬܵܐ ܡܸܢ ܡܹܐܡܲܪ . انشای — ܟܘܼܬܵܒ݂ܵܐ ܪܵܕܝܵܐ، ܦܫܝܼܛܵܐ، ܦܫܝܼܩܵܐ .

(4) ܐܵܙܠܵܐ، ܡܗܲܠܟ݂ܵܐ رونده .

(5) ܡܲܕܲܒܪܵܐ، ܚܲܕܵܪܵܐ ܫܘܼܪ رایج . — شدن ܪܵܕܹܐ (ܓܵܪܹܐ) ܡܸܢ ܡܲܝܵܐ ܘܡܲܕܝܵܢܹܐ، ܐܝܼ ܐܵܙܠܵܐ، ܡܗܲܠܟ݂ܵܐ . . . بطرف قریه — شد ܐܵܙܸܠ ܠܩܘܼܪܝܵܐ ܡܸܢ ܠܓܵܢܵܐ ܕܡܵܕܝܼܢܬܵܐ . — بودن ܗܘܵܐ ܪܵܕܝܵܐ، ܦܫܝܼܛܵܐ (ܡܸܠܬܵܐ) ܡܸܢ ܚܲܕܵܐ ܕܲܥܒ݂ܵܕܬܵܐ، ܚܲܕܵܐ ܡܲܕܪܘܼܫܬܵܐ . ܐܝܼ ܦܲܠܸܛ ܡܸܢ ܓܵܢܵܐ . — ساختن، کردن ܡܲܕܒܘܿܪܹܐ، ܫܲܕܘܿܪܹܐ . روانه‌کردن ܐܝܼ ܡܲܠܟܵܐ، ܡܲܠܟܵܐ ܡܸܢ ܓܵܢܵܐ ܐܝܼ ܡܲܕܒܲܪ ܡܲܕܒܲܪܵܐ، ܚܲܕܵܪܵܐ .

روانه — ܪܘܵܢܹܗ

ܐܵܙܠܵܐ، ܫܘܼܕܪܵܐ، ܡܫܲܕܪܵܐ ܡܸܢ ܥܘܼܒܵܕܵܐ . — کردن ܫܲܕܘܿܪܹܐ، ܫܵܠܘܿܚܹܐ فرستادن ܐܝܼ ܦܠܵܛܵܐ، ܦܲܠܘܿܛܹܐ . اخراج، بیرون‌کردن . — شدن ܐܵܙܠܵܐ، ܫܘܼܕܪܵܐ، ܪܕܵܐ ܠܥܘܼܒܵܕܵܐ .

روانی — — ܢܝܼ

(1) ܪܵܕܝܘܼܬܵܐ، ܦܫܝܼܛܘܼܬܵܐ سلاست ܒܠܝܼ ܠܡܲܕ آسانی ܦܫܝܼܩܘܼܬܵܐ . روانی اشعار مار ابریم ܪܵܕܝܘܼܬܵܐ ܘܦܫܝܼܛܘܼܬܵܐ ܕܡܘܼܡܪ̈ܵܢܹܐ ܕܡܵܪܝ ܐܦܪܹܝܡ .

(2) ܚܙܝܼ رواج .

(3) ܝܘܼܒܵܠܵܐ، ܪܘܼܚܵܢܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܕܝܘܼܒܵܠܵܐ ܕܪܘܼܚܵܐ .

روایت — ܪܘܵܝܲܬ

ܚܒܲܪܵܐ، ܬܲܫܥܝܼܬܵܐ، ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ ܬܘܼܢܵܝܵܐ . — کردن ܡܲܕܘܿܥܹܐ، ܬܲܢܘܿܝܹܐ نقل، حکایت کردن . — است . میشود ܟܹܐ ܐܵܡܪܝܼ، ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ ܐܝܼܠܹܗ ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ . . روایات ܚܒܲܪܹ̈ܐ، ܬܘܼܢܵܝܹ̈ܐ .

روایی — ܪܘܵܝܝ

ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܲܫܠܡܵܢܘܼܬܵܐ ܡܲܦܪܝܵܢܘܼܬܵܐ ܬܲܫܥܝܼܬܵܢܘܼܬܵܐ ܚܙܝܼ روا .

روباندن — ܪܘܼܒܵܢܕܲܢ روبانیدن

ܡܲܟܢܘܿܫܹܐ .

روباه — — ܗ

ܬܲܥܠܵܐ، ܬܲܥܠܬܵܐ روباه ماده ܢܩܸܒ݂ܬܵܐ ܕܬܲܥܠܵܐ ܐܝܼ ܡܲܪܟܲܒܬܵܐ ܡܲܪܟܒ݂ܵܐ، ܡܲܪܟܒ݂ܵܐ ܡܸܢ ܡܲܪܟܒ݂ܵܐ . — باز ܬܲܥܠܵܢܵܐ، ܡܲܪܟܒ݂ܵܐ ܗ . ܕ ܕܢܟܝܼܠܵܐ ܚܲܟܝܼܡܵܐ ܡܸܢ ܬܲܥܠܵܐ . — بازی ܬܲܥܠܵܢܘܼܬܵܐ ܡܸܢ ܬܲܥܠܵܢܘܼܬܵܐ ܕܥܘܼܒܵܕܵܐ ܢܟܠܵܐ، ܚܲܟܝܼܡܘܼܬܵܐ .

روبنده — ܪܘܼܒܲܢܕܹܗ

ܟܢܘܿܫܵܐ .

روبیان — ܪܘܼܒܝܵܢ

ܐܲܪܒܝܼܢܘܼܬܵܐ میگو .

روبیدن — ܪܘܼܒܝܼܕܲܢ

ܡܲܟܢܸܫ، ܟܢܵܫܵܐ ܕܥܘܼܒܵܕܵܐ ܒܟܢܵܫܵܐ ܒܟܢܘܿܫܝܵܐ ܡܸܢ ܡܲܟܢܫܵܢܘܼܬܵܐ جاروب .

روح — ܪܘܼܚ

ܪܘܼܚܵܐ ܕܥܘܼܒܵܕܵܐ ܕܚܲܝܹܐ، ܓܵܢܵܐ ܢܲܦܫܵܐ روان، جان . ܐܝܼ ܡܲܫܒܚܵܐ . ارواح ܪܘܼܚܹ̈ܐ، ܪܘܼܚܵܢܹ̈ܐ

جهان ارواح ܥܠܡܐ. — خبیث ܪܘܚܐ ܒܝܫܬܐ
— القدس ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. — دادن ܢܦܩܬܐ،
ܝܗܒܐ ܢܦܫܐ ܠܦܫܐ ܪܘܚܐ، ܡܚܝܢܐ، ܝܗܒܐ
ܚܝܐ، ܐܬܐ ܠܡܝܬܐ. روحاً ܪܘܚܢܐܝܬ.
— افزا، پرور ܡܢܦܫܢܐ، ܡܚܝܢܐ، ܝܗܒܢܐ
ܕܢܦܫܐ، ܕܚܝܐ. — دار ܪܘܚܢܐ، ܗܘ ܕܐܝܬ
ܠܗ ܪܘܚܐ، ܡܢܦܫܐ ذیروح، جاندار.

روحانی — ܪܘܚܢܝܐ
(1) ܪܘܚܢܝܐ، ܠܐ ܓܘܫܡܢܝܐ.
(2) ܕܝܢܝܐ، ܥܕܬܢܝܐ، ܩܕܝܫܐ.
(3) ܡܫܡܫܢܐ ܡܢ ܥܕܬܢܝܐ روحانیون
ܪܘܚܢܝܐ، ܡܫܡܫܢܐ ܥܕܬܢܝܐ.

روحانیت — ـܬܐ
ܪܘܚܢܝܘܬܐ ܐܘ ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܥܕܬܢܝܘܬܐ.

روحی — ܪܘܚܝ
(1) ܪܘܚܢܐ، ܕܪܘܚܐ، ܪܘܚܢܝܐ روحانی.
(2) ܢܦܫܢܝܐ، ܟܘܢܝܐ.

رود — ܪܘܕ
ܢܗܪܐ، نهر، رودخانه. بستر — ܦܫܛܘܢܐ
ܗ. ܕ ܥܒܪܬܐ ܕܢܗܪܐ. مصب — ܦܘܡܐ ܕܢܗܪܐ
ساحل — ܣܦܪܐ ܕܢܗܪܐ، ܝܕ ܢܗܪܐ. — بار
ܣܓܝܣܐ ܢܗܪܘܬܐ. ܕܘܟܬܐ ܣܓܝܣܬ
ܢܗܪܘܬܐ ܗ. ܕ ܡܠܝܘܬܐ ܡܢ ܢܗܪܘܬܐ.
— خانه ܓܝܣ ܢܗܪܐ ܡܢ ܢܗܪܐ. — خانهٔ دجله
ܢܗܪܐ ܕܕܩܠܬ.

رود — ܪܘܕ
ܪܘܕܐ، ܡܐܢܐ ܕܡܘܣܝܩܝ، ܡܐܢܐ ܕܙܡܪܐ
اوتردار. — زن ܡܚܝܐ ܪܘܕܐ. — ساز ܥܒܕ
ܥܒܕܐ ܪܘܕܐ.

روده — ܪܘܕܝܗ
(1) ܡܥܝܐ، ܡܥܝܢܐ رودگان، امعاء
ܡܐܢܐ ܕܟܪܣܐ.
(2) ܝܬܪܐ وتر، زه، — کردن، شدن
ܡܬܝܬܪܐ، ܡܬܡܬܚܢܐ. نخ — شده است
ܚܘܛܐ ܡܢ ܓܝܕܐ ܡܬܡܬܚܐ ܡܢ ܡܥܝܐ ܕܚܝܘܬܐ.
— کردن ܡܬܝܬܪܐ آبروت کردن ܡܬܡܬܚܢܐ.
— بینی ܡܢ ܐܦܐ ܕܡܥܝܐ. — دراز ܐܪܝܟ ܡܥܝܐ
ܗ. ܕ ܦܘܡܐ، ܪܥܒܬܢܐ ܓܘܪܓܢܐ. — درازی
ܐܪܝܟܘܬ ܡܥܝܐ ܗ. ܕ ܦܘܡܘܬܐ ܪܥܒܬܢܘܬܐ
ܓܘܪܓܢܘܬܐ، ܓܘܪܓܢܘܬܐ. — ای ܕܡܥܝܐ.

روز — ܪܘܙ
ܝܘܡܐ، ܝܘܡܢܐ مدت روز — بروز ܝܘܡ
ܒܝܘܡ. همه — ܟܠܝܘܡ. در — ܒܝܘܡܢܐ.
— انه ܝܘܡܢܝܐ. — مره ܡܢ ܝܘܡܐ ܠܝܘܡܐ.
امروز ܝܘܡܢܐ ܗ. ܕ ܝܘܡܐ ܗܢܐ، ܝܘܡܢܐ.
— بازپسین، آخر ܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ ܕܕܝܢܐ.
— کور ܣܡܝܐ ܐܝܡܡܐ. — کوری ܣܡܝܘܬ
ܐܝܡܡܐ (ܗܡܡܢܐ ܠܢܘܗܪܐ). — کار ܙܒܢܐ،
ܝܘܡܬܐ، ܝܘܡܢܝܘܬܐ. — کار جوانی ܙܒܢܐ
ܕܥܠܝܡܘܬܐ. ܐܘ ܥܠܡܐ ܡܢ ܕܘܢܝܐ دنیا.
— کاربردن گذراندن ܡܥܒܪܢܘܬܐ ܕܝܘܡܢܝܘܬܐ.
— گارآفرین ܒܪܘܝܐ ܕܥܠܡܐ ܗ. ܕ ܐܠܗܐ.
— کاردیده ܡܢܣܝܐ. مجرب ܚܙܐ ܥܠܡܐ
دنیا دیده. — نامه ܣܦܪ ܝܘܡܢܐ، ܡܓܠܬܐ
جریده، مجله. — هفتگی ܣܦܪ ܫܒܘܥܐ. روزها
ܝܘܡܢܐ، ܝܘܡܢܝܘܬܐ. ܒܐ ܐܡܬܝ، ܝܘܡܢܐ ܡܢ
ܚܕ ܠܚܕܐ ܘܝܘܡܢܝܘܬܐ ܡܢ ܥܕܢܐ ܘܠܥܠ.

روزنه — ܪܘܙܢܗ
ܟܘܠܒܬܐ، ܟܘܠܒܬܐ شکاف ܟܘܝܐ سوراخ
ܟܘܫܐ دهانه ܟܘܬܐ پنجره. — کشتی ܟܘܫܐ
ܕܐܠܦܐ.

روزه — ܪܘܼܙܹܗ

ܨܘܡܐ . گرفتن ܨܵܐܹܡ . — خوردن ܐܲܟ݂ܠܵܬܵܐ ܕܨܘܡܐ . — خوار ܐܵܟ݂ܠܵܐ ܨܘܡܗ . — دار ܨܵܝܘܡܐ .

روزی — ܪܘܼܙܝܼ

ܠܚܡܐ ܝܘܡܢܵܝܵܐ ، ܪܘܼܙܝܼܩܵܐ ، ܪܘܼܙܩܵܐ رزق .

روس — ܪܘܼܣ

ܬܥܠܐ روباه .

روسپی — — ܦܝܼ

ܙܢܝܬܐ ، ܩܚܒܘܬܐ جنده قحبه فاحشه . — زاده ܒܪ ܙܘܢܝܬܐ ܒܪ ܩܚܒܘܬܐ ، ܒܪ ܟܘܪܐ حرامزاده .

روستا — — ܬܵܐ

ܩܘܪܝܐ ، ܡܕܝܢܬܐ قریه ܡܬܐ ده ܐܘ ܒܪ ܩܘܪܝܐ ܒܪ ܐܢܫ ܩܘܪܝܐ ܣܘܟ روستایی .

روستایی — — ܬܵܐܝܼ

(1) ܒܪ ܩܘܪܝܐ ، ܐܢܫ ܩܘܪܝܐ روستازاده ܡܘܬܝܐ ، ܒܪ ܡܬܐ دهاتی .
(2) ܩܘܪܝܬܐ ، ܡܘܬܝܬܐ ܡܬܝܬܐ زندگانی — ܚܝܘܬܐ ܩܘܪܝܝܬܐ ܡܘܬܝܝܬܐ ، ܡܬܝܝܬܐ .

روش — ܪܘܼܫ

(1) ܐܘܪܚܐ ، ܙܢܐ ، ܐܝܟܢܝܘܬܐ ، ܕܐܟܝܢܘܬܐ راه طریقه طرز چگونگی . . .
(2) ܗܠܟܐ ، ܗܠܟܬܐ مشی رفتار . — کبک ܗܠܟܐ ܕܩܒܓܐ . . .
(3) ܫܘܠܐ خطسیر خط مشی ، مجرا . . .
(4) ܕܘܒܪܐ رویه ܥܝܕܐ عادت ܢܡܘܣܐ ܢܘܡܘܣܐ آداب ، آیین ܙܝܢܐ ، ܛܘܟܣܐ ترتیب . بدین — ܗܟܢܐ ، ܗܟܘܢ .

روشن — ܪܘܼܫܲܢ

(1) ܢܘܗܪܐ ܕܡܘܗܪܐ معنی ܕܢܗܪܬܐ ܕܢܘܗܪܐ . روز — ܝܘܡܐ ܢܗܝܪܐ خورشید جسم روشنی است . ܫܡܫܐ ܓܘܫܡܐ ܡܢܗܪܐ ܢܗܝܪܐ .
(2) ܡܢܗܪܐ ، ܫܦܝܐ شفاف .
(3) ܣܓܝܐ ، ܨܡܘܚܐ زغال — ܦܚܡܐ ܚܝ ܠܡܘܢܬܐ ܣܓܝܐ ، ܣܓܝܘܬܐ .
(4) ܓܠܝܐ ، ܓܠܝܬܐ ، ܓܠܝܢܐ ، ܡܚܝܢܐ هویدا ، علنی ، آشکار . — کردن ܢܗܘܪ ، ܡܢܗܪ ، ܡܓܠܐ ܐܘ ܓܠܝܐ ، ܓܠܝܢܐ ، ܡܚܘܝܐ . ܐܘ ܡܢܗܘܪ ، ܗܘܝܐ ܕܢܗܪܐ . — شدن ܗܘܐ ܢܗܝܪܐ ، ܓܠܝܐ ܓܠܝܢܐ . . . — بصر ، بین ܢܗܝܪ ܚܙܬܐ . — بینی ܢܗܝܪܘܬ ܚܙܬܐ . — رای ܢܗܝܪ ܪܥܝܢܐ . — ضمیر ܢܗܝܪ ܪܓܫܐ . — گهر ، نهاد ܢܗܝܪ ܟܝܢܐ .

روشنان — — ܢܵܢ

ܢܗܝܪܐ ܗ . ܕ ܟܘܟܒܐ کواکب ، ستارگان .

رشنایی — — ܢܵܐܝܼ

ܕܘܗܪܐ ، ܢܘܗܪܐ نور . ܕܘܗܪܢܝܘܬܐ ܐܘ ܢܗܝܪܘܬܐ روشنی .

روشنی — — ܢܝܼ

ܢܗܝܪܘܬܐ ܐܘ ܕܘܗܪܐ ، ܢܘܗܪܐ ܕܘܗܪܢܝܘܬܐ . نور روشنایی .

روضه — ܪܘܼܙܹܗ

ܓܢܬܐ باغ ܦܪܕܝܣܐ فردوس .

روغن — — ܓܲܢ

ܡܫܚܐ . — زدن ܡܫܚܐ ، ܡܫܚ ܒܡܫܚܐ . — دار ܡܫܚܢܝܐ . — دان ܟܠܝ ܡܫܚܐ . — مالی ܡܫܚܬܐ .

روغنی – – ܓܼܢܝܼ

ܕܡܸܫܚܵܐ، ܡܸܫܚܵܢܵܐ. ܐܵܦ ܡܸܫܚܵܢܵܐ ܐܵܦ ܡܸܫܚܵܢܵܝܵܐ، ܕܒܘܼܣܡܵܐ ܕܡܸܫܚܵܐ.

رؤف – ܪܲܐܘܼܦ

ܡܪܲܚܦܵܢܵܐ، ܡܪܲܚܡܵܢܵܐ، ܪܲܚܡܵܢܵܐ.

روکش – ܪܘܼܟܲܫ

(1) ܦܲܪܦܘܼܣܬܵܐ، ܦܲܪܦܵܣܬܵܐ ܗ. ܕ ܡܫܲܚܬܵܐ ܕܡܸܢܕܝܼ، ܟܡܸܢܕܝܼ ܐܚܹܪܵܢܵܐ.
– کردن ܦܲܪܦܵܣܵܐ ܡܟܲܣܘܼܝܹܐ. – کردن دیوار با چوب ܦܲܪܦܵܣܵܐ ܕܩܲܝܣܵܐ ܟܩܲܝܣܵܐ. – کردن طرف با نقره ܦܲܪܦܵܣܵܐ ܡܵܐܢܹܐ ܟܣܹܐܡܵܐ ܡܟܲܣܘܼܝܹܐ ܟܩܲܝܣܵܐ، ܟܣܹܐܡܵܐ.
(2) ܦܵܬܵܐ ܕܒܸܣܬܵܕܵܐ روبالش.

روناس – ܪܘܼܢܵܣ

ܘܲܪܕܵܐ، ܫܹܡ ܕܥܸܩܵܪܵܐ ܕܝܼ ܨܒܲܥܬܵܐ ܕܡܸܢܕܝܼ ܕܨܘܼܒܥܵܐ رنگ – ܨܒܲܥ ܒܘܲܪܕܵܐ.

رونده – ܪܵܘܲܢܕܵܗ

ܐܵܙܠܵܐ، ܡܗܲܠܟܵܢܵܐ، ܫܵܘܸܫܵܐ روندگان ܐܵܙܠܝܼܢܹܐ ܫܵܘܫܝܼܢܹܐ...

رونق – ܪܵܘܢܲܩ

ܒܲܗܪܵܐ، ܠܲܘܗܵܐ، ܫܘܼܦܪܵܐ، ܡܙܲܗܪܘܼܬܵܐ جلا ܡܙܲܠܓܪܘܼܬܵܐ درخشندگی. ܨܲܡܚܵܐ تابش: ܐܵܦ ܗܲܝܠܘܼܬܵܐ، ܟܘܼܪܵܐ. – شمشیر ܒܲܗܪܵܐ ܕܣܲܝܦܵܐ ܠܘܼܓܵܗ، ܡܙܲܗܪܘܼܬܹܗ، ܨܡܵܚܹܗ. با – ܡܒܲܗܪܵܐ، ܠܵܘܹܓܵܐ، ܗܲܝܠܵܐ، ܓܲܘܪܵܐ. بی – ܕܠܵܐ ܒܲܗܪܵܐ، ܕܠܵܐ ܠܘܼܓܵܐ. ܚܫܘܼܟܵܐ، ܥܡܵܗܵܐ تیره.

روه – ܪܘܼܗ

(1) ܦܵܬܵܐ روی. ܡܵܬܵܐ ܦܲܛܪܵܐ ܕܡܸܢܕܝܼ

روۀآن بقشنگی آسترش نبود ܦܵܬܵܗ̇ ܫܲܦܝܼܪ ܠܵܐ ܗܘܵܐ ܐܲܝܟ ܒܸܛܢܵܢܵܗ̇.
(2) ܦܵܬܵܐ ܗ. ܕ ܡܵܬܵܐ ܐܲܪܥܵܐ ܕܡܲܫܝܵܐ ܫܡ ܨܘܼܪܬܵܐ.

روی – ܪܘܼܝܼ

(1) ܦܵܬܵܐ، ܐܲܦܹܐ ܫܹܡ رو.
(2) ܥܲܠ. – میر ܥܲܠ ܦܵܬܘܼܪܵܐ. – سر ܥܲܠ ܪܹܫܵܐ ܫܹܡ ܪܹܫܵܐ. – هم ܫܹܡ ܥܲܠ ܚܕ̈ܵܕܹܐ ܐܵܦ ܟܠܵܐ ܚܕ ܒܚܕ. ܟܠܵܗܝܼܢ.

رویا – ܪܘܼܝܵܐ

ܡܘܼܟܝܵܢܵܐ، ܡܵܟܝܵܢܵܐ.

رؤیا – ܪܘܼܝܵܐ

ܚܸܙܘܵܐ، ܚܸܠܡܵܐ خواب.

رویانیدن – ܪܘܼܝܵܢܝܼܕܲܢ رویاندن

ܡܘܼܟܘܿܝܹܐ، ܡܵܟܝܘܼܝܹܐ.

رؤیت – ܪܘܼܝܲܬ

ܚܙܵܝܬܵܐ، ܚܙܵܝܵܐ. – کردن ܚܙܵܐ ܚܙܵܝܵܐ دیدن.

رویز – ܪܘܼܝܸܙ

ܪܘܼܝܘܼܬܵܐ، ܪܹܝܫܵܐ، ܗܲܝܡܵܢܘܼܬܵܐ عقیده.

روینده – ܪܘܼܝܲܢܕܵܗ

ܡܘܼܟܝܵܢܵܐ، ܡܵܟܝܵܢܵܐ ܐܵܦ ܝܵܠܘܼܕܬܵܐ، ܝܵܠܕܬܵܐ.

رویه – ܪܘܼܝܹܗ

ܕܘܼܒܵܪܵܐ، ܐܘܼܪܚܵܐ ܕܥܒܵܕܘܼܬܵܐ طرز فعالیت. ܗܘܼܦܵܟܵܐ رفتار، ܐܘܼܪܚܵܐ راه، طریقه، ܐܘܼܪܚܵܐ طور طرز. ܕܲܠܵܐ ܗܘܼܦܵܟܵܐ. ܥܲܡܡܵܝܵܐ. بی – ܕܠܵܐ ܦܘܼܪܫܵܢܵܐ، ܕܠܵܐ ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ، ܕܠܵܐ ܗܘܼܦܵܟܵܐ ܕܠܵܐ ܕܲܠܵܐ.

روی – ܪܘܝܐ

(1) ܕܠܥܠ ، ܕܠܥܠܝܐ ، ܥܠܝܐ . طبقه – ܡܕܒܪܐ ܕܠܥܠܝܐ ܗ . ܕ ܥܠܝܐ . بالایی ، فوقانی .

(2) ܒܪܝܐ بیرونی خارجی .

رویدگی – – ܝܠܝܐ

ܡܥܒܘܬܐ ، ܡܥܠܝܢܘܬܐ .

رویدن – – ܪܥ

ܝܥܐ ، ܡܥܠܝܐ ، ܕܩܝܐ رستن ܕܩܫܐ .

رویدنی – – ܪܥܝܐ

ܡܬܡܕܢܐ ، ܡܕܥܘܫܢܐ ܡܕܐܘܩܐ ܢܐ رستنی .

رویده – – ܪܥܗ

ܡܥܢܐ ، ܡܥܠܝܢܐ ، ܕܥܫܐ ܡܕܐܘܩܐ رسته .

رها – ܪܗܐܠ

ܡܦܪܩܐ ، ܚܪܐ آزاد شده . ܡܦܘܪܩܢܐ رستگار . ܦܨܝܚܐ خلاص شده . – کردن ܦܪܘܩܐ ، ܚܪܘܪܐ ، ܚܪܪܐ ܫܒܩܐ آزاد ، ܫܘܒܩܐ ، ܦܨܘܚܐ رهاندن . – شدن ܦܪܩܐ ، ܦܨܚܐ ܗܘܐ ܚܪܐ ، ܡܦܘܪܩܐ رهایی یافتن .

رهاندن – – ܪܗܢ رهانیدن

ܦܪܘܩܐ ܚܘܪ رهاکردن .

رهایی – – ܝܐ رهایش

ܦܘܪܩܢܐ ، ܦܘܪܣܐ ، ܫܘܙܒܐ ، ܦܪ ܦܪܩܘܬܐ ، ܦܨܝܚܘܬܐ ܡܫܘܙܒܘܬܐ نجـات ، رستگاری . – دادن ܚܘܪ رهاندن ، رهاکردن . – یافتن ܚܘܪ رهاشدن . – بخش ܦܪܘܩܐ ، ܦܪܘܩܐ .

رهب – ܪܗܒ

ܕܚܠܬܐ ، ܡܚܠܬܐ ، ܕܚܠܬܐ ، ܕܚܠܬܐ ܘܙܘܥܬܐ خوف ، باك ، ترس .

رهبانیت – ܪܗܒܐܢܝܬ

ܪܒܢܘܬܐ ، ܕܝܪܝܘܬܐ ، ܝܚܝܕܘܬܐ .

رهبت – ܪܗܒܬ

ܪܗܒܬܐ ، ܙܘܥܬܐ .

رهبر – ܪܗܒܪ

ܡܕܒܪܢܐ ، ܒܡܕܒܪܢܐ ܕܡܕܒܪܢܝܬܐ رهنما ، ܡܫܒܚܢܐ ، ܡܒܝܠܐ ، ܡܒܝܠܢܐ پیشرو ، پیشوا ، هادی ܡܠܘܝܢܐ بدرقه .

رهبری – – ܪܝ

ܡܕܒܪܢܘܬܐ ، ܡܕܒܪܢܘܬܐ ، ܡܕܒܪܢܘܬܐ ، ܡܠܘܝܢܘܬܐ . – کردن ܕܒܘܪܐ ، ܕܒܘܪܐ ، ܕܒܘܪܐ .

رهل – ܪܗܠ

ܕܗܠܐ ، ܡܢܐ ܕܒܝܬܐ ܕܗܘܝ ܡܢ ܩܠܐ ܡܬܠܕܐ . ܡܠܘܐ ܡܫܝܐ ܕܒܝܬܐ ܡܢ ܐܡܐ ܡܒܕܠܐ . ܚܘܪ مشیمه .

رهلی – ܪܗܠܝܐ

ܕܗܠܢܐ ، ܕܗܠܢܝܐ .

رهن – ܪܗܢ

ܪܗܒܘܢܐ ، ܡܪܗܢܢܐ شالهنگ ܠܡܪܗܢܢܐ گره . ܪܗܒܘܢܐ رهون رهان . – کردن ܪܗܒܘܢܐ ، ܡܪܗܒܘܢܐ به رهن گذشتن ، دادن .

رهنما – ܪܗܢܡܐ

ܡܕܒܪܢܐ . ܡܫܝܢܐ ܕܡܕܒܪܢܐ ، ܕܘܒܫܐ ، ܡܠܘܝܢܐ بدرقه .

رهنمایی — — ـيܐ

ܡܲܕܒܪܵܢܘܼܬܵܐ، ܡܲܚܘܝܵܢܘܼܬܵܐ ܕܫܒܝܼܠܵܐ ܕܐܘܼܪܚܵܐ. ܡܲܠܦܵܢܘܼܬܵܐ. — کردن ܡܕܲܒܘܼܪܹܐ، ܡܲܚܘܹܐ ܫܒܝܼܠܵܐ، ܐܘܼܪܚܵܐ. ܠܦܵܐ.

رهنی — ܪܲܗܢܵܝܵܐ

ܪܲܗܢܵܝܵܐ، ܕܪܲܗܢܘܼܬܵܐ ܐܵܘ ܡܲܪܗܢܵܐ، ܡܲܘܟܸܠܵܐ ܒܡܲܫܟܢܵܐ، ܒܪܲܗܢܘܼܬܵܐ.

رهی — ܪܲܗܝܵܐ

ܥܲܒܕܵܐ عبد، ܩܘܼܠܵܐ برده ܐܵܘ ܡܫܲܡܫܵܢܵܐ، ܡܫܲܡܫܵܢܵܐ، ܓܲܠܵܐ، ܚܲܕܵܡܵܐ خدمتکار، نوکر، بنده، خادم.

رهیدن — — ܪܸܗܕ݂

ܦܠܵܛܵܐ، ܘܦܪܵܩܵܐ ܡܢ رها شدن رستن.

رهیده — — ܪܗܝܕܗ

ܡܦܲܠܛܵܐ، ܡܦܘܼܪܩܵܐ ܡܚܘܼܪܪܵܐ رسته.

رهین — ܪܗܝܢ

(1) ܡܲܫܟܢܵܐ، ܡܲܘܟܸܠܵܐ ܒܪܲܗܢܘܼܬܵܐ.

(2) ܚܲܝܵܒܵܐ ܒܡܵܘܗܵܒܵܐ معنی ܕܡܲܦܩܬ ܩܘܼܒܠܬܵܐ ܗ. ܕ ܚܲܝܵܒܵܐ بدهکار، مدیون.

رهینه — — ܪܗܝܢܗ

ܡܲܫܟܢܘܼܬܵܐ، ܡܕܡ ܡܲܘܟܸܠܵܐ ܒܡܲܫܟܢܵܐ ܒܪܲܗܢܘܼܬܵܐ. — ܓܘܼܡܠܵܐ گره.

ری — ܪܝ

ܡܲܪܘܝܵܢܘܼܬܵܐ، ܪܘܝܵܢܘܼܬܵܐ فراوانی.

ریا — ܪܝܵܐ

ܥܒܝܼܕܬܵܐ ܦܲܐܝܵܐ، ܦܲܪܨܘܿܦܵܐ ܕܐܘܼܪܚܵܐ، دورویی ܥܒܝܼܕܬܵܐ ܢܵܦܘܿܩܬܵܐ توریت. — کار ܢܵܦܘܿ ...

ܕܐܘܼܪܚܵܐ، ܡܢ ܪܝܫܐ ابلوك، ܢܵܦܘܿܩܬܵܐ.

ریاست — ܪܝܲܐܣܲܬ رئاست

ܪܝܼܫܘܼܬܵܐ ܩܫܝܼܫ ܪܝܼܫܘܼܬܵܐ، ܡܕܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܡܕܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ رهبری. — کردن ܡܕܲܒܘܼܪܹܐ، ܪܵܕܹܐ، ܗܘܹܐ ܪܝܼܫܵܐ — جمهور ܡܕܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܐܘܼܡܬ݂ܵܐ. — مجلس، انجمن ܡܕܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܟܢܘܼܫܬܵܐ، ܕܟܘܼܢܵܫܵܐ، ܐܵܘ ܕܟܢܘܼܫܝܵܐ، ܕܗܲܝܟܠܘܼܬܵܐ هیئت. — وزراء ܡܕܲܒܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܡܲܠܟܘܼܬܵܐ.

ریاضت — — ـܘܬ

ܥܲܡܠܵܐ، ܕܥܵܡܠܵܐ ܕܢܲܦܫܵܐ ܦܓܪܵܐ، ܥܲܡܠܵܐ ܦܓܪܵܐ تپاس. ܐܵܘ ܚܒܘܼܫܝܘܼܬܵܐ زهد، ܫܲܘܦܵܢܘܼܬܵܐ جان کنی، ܥܸܡܠܵܐ — کشیدن ܥܵܡܹܠ ܦܓܪܵܐ ܕܦܓܪܹܗ ܗܘܵܐ ܚܒܘܼܫܝܵܐ زاهد، ܫܲܦܝܵܐ، ܦܓܪܵܐ ܫܲܘܦܵܢܘܼܬܵܐ، ܫܲܦܝܵܐ. — کش ܚܒܘܼܫܵܐ، ܫܲܘܦܵܐ، ܫܲܦܝܵܐ.

ریاضی — — ـيܐ

ܡܫܘܼܚܚܵܝܵܐ، ܕܡܫܘܼܚܚܵܐ. ܐܵܘ ܡܢܝܵܢܵܐ ܕܡܫܘܼܚܚܵܐ ریاضی دان ܡܢ ܡܫܘܼܚܚܵܝܹ̈ܐ ریاضیون.

ریاضیات — — ـيܐܬ

ܡܫܘܼܚܚܵܐ.

ریائی — ܪܝܵܐܝܵܐ

ܢܵܦܘܿܩܵܝܵܐ، ܕܢܵܦܘܿܩܬܵܐ ܕܐܘܼܪܚܵܐ.

ریب — ܪܝܒ

ܦܠܝܓ ܪܸܢܝܵܐ، ܦܠܝܓ ܠܒܵܐ دو دلی ܦܘܼܠܓܵܐ شك، ܦܘܼܠܓܵܐ تردید.

ریح — ܪܝܼܚ

(1) ܪܘܼܚܵܐ ܡܢ ܩܘܼܪܵܐ باد.

(2) ܢܫܡܬܐ ܢܦܫܐ دم ، نفس .
(3) ܪܝܚܐ رایحه ، بو ܒܣܝܡܬܐ ، ܪ̈ܝܚܐ رياح ، ارياح .

ريحان — ܪܝܚܢ
ܪܝܚܢܐ ܒܣܘܡܐ ܕܣܓܝ ܛܒܝܥܬܐ گیاه ܢܣܒܬܐ ܪܝܚܢܐ . — بری ܪܝܚܢܐ ܕܕܒܪܐ ܝܢ ܣܦܪ ܕܒܪܐ — کوهی ܪܝܚܢܐ ܕܛܘܪܐ ܝܢ ܣܘܪ ܓܒܠܐ . ܟܠܒܐ ܝܪܘܩܐ ܪܝܚܢܐ ܦܝܠܐ ܠܝܗ ܒܣܝܡܐ ܡܒܣܡܬܢܐ ܝܬ ܓܘ ܣܘܟܠܗ ܝܢ ܟܘܪ̈ܬܐ ܝܠܗ بو دار .

ريخ — ܪܝܚ ريغ
ܦܘܪܣܬܐ ܗ . ܕ ܚܩܝܠܐ (ܐܣܝܐ) ܡܫܝܬܐ ܝܢ ܒܫܪܝ ܟܪܣܐ اسهال .

ريخت — ܪܝܚܬ
ܦܪܨܐ ، ܗܕܡܐ ܝܢ ܐܣܟܡܐ . خوش — ܫܦܝܪ ܦܪܨܐ ، ܫܦܝܪ ܗܕܡܐ بد — ܒܝܫܐ ܦܪܨܐ ، ܒܝܫܐ ܗܕܡܐ .

ريختگى — ܬܝܟܐ
ܒܘܝܫܘܬܐ ، ܐܘܝܫܘܬܐ . ܡܒܝܫ ܦܫܝܫܘܬܐ انصباب .

ريختن — ܬܝܢ
(1) ܫܦܘܟܐ ، ܕܪܬܐ آب گرم روى آن بريز ܫܦܘܟ ܝܢ ܕܪܝ ܡܝ̈ܐ ܫܚܝܢܐ ܥܠܘܗܝ . خون — ܫܦܘܟܐ ܕܡܐ . اشك — ܫܦܘܟܐ ܕܡܥܬܐ .
(2) ܙܪܘܩܐ افشاندن ، ܐܫܦܘܟܐ شير را نريز روى زمين ܠܐ ܙܪܘܩ ، ܠܐ ܐܫܦܘܟ ܚܠܒܐ ܥܠ ܐܪܥܐ .

(3) ܘܪܕܐ پاشیدن ، ܒܪܕܐ ، ܫܕܘܝܐ درجلو پای او گل ریخت ܘܪܕܠܗ ܝܢ ܒܘܪܕܝܗ ܦܣܝܬܐ ܩܕܡ ܐܩܠܘܗܝ .
(4) ܢܬܟܐ ، ܚܛܠܐ ، فلز ریخته ܦܪܙܠܐ ܝܢ ܦܪܙܠܐ ܢܬܟܐ ، چدن .
(5) ܙܪܘܥܐ ܙܪܥܐ ܝܢ ܙܪܥܐ ܝܢ ܒܙܪܥܐ تخم ریختن .
(6) ܠܒܬܐ ܡܫܐ ܕܠܒܝܫܐ انبودن .

ریختنگاه — — ܬܝܢܓܐܗ
ܦܘܡܐ ܕܝܗܪܐ مصب .

ريخته — — ܬܝܗ
(1) ܫܦܝܟܐ ، ܫܦܝܟܐ ، ܐܫܦܝܟܐ ܘܢܝܚܐ ، ܫܘܪܝܐ .
(2) ܢܬܟܐ ، ܚܛܝܠܐ — گر ܬܟܘܟܐ (ܫܟܘܟܐ ، ܚܛܠܐ ܢܦܚܐ آهنگر) — گری ܬܟܘܟܘܬܐ کار خانه — گری ܒܝܬ ܦܠܚܢܐ ܕܬܟܘܟܘܬܐ .

ريدن — ܚܪܝܢ
ܚܪܐ ، ܚܪ̈ܝܐ .

ريز — ܪܝܙ
(1) ܙܥܘܪܐ ، ܘܙܘܥܪܢܐ کوچولو ܘܙܘܥܪܐ کوچك . ماهی — ܢܘܢܐ ܙܥܘܪܐ .
(2) ܢܥܝܡܐ ، ܪܩܝܩܐ ܝܢ ܫܚܝܩܐ ܢܥܝܡܐ آرد ریز ، ܥܦܪܐ ܪܩܝܩܐ خاك بسيار ريز .
(3) ܩܛܝܢܐ باريك لطيف ܝܢ پارچه ریز باف ܦܪܬܐ ܩܛܝܢܬܐ .
(4) ܦܪܕܢܝܬܐ دان دان — باریدن ܪܫܘܫܐ ، ܪܫܘܫܐ . — باران ܪܫܘܫܐ ܗ . ܕ ܡܛܪܐ ܩܛܝܢܐ . — ناك ܙܥܘܪܐ ریز ܐܘ ܦܣܬܘܩܐ ، ܬܝܗ ܦܪܕܢܐ ترد ، رشت خرد شونده . — ريز

ܡܙܡܪܢܘܬܐ ܕܡܘܣܝܩܝ . — کـردن ܕܡܫܐ ، ܙܡܪܘܬܐ ، ܦܪܕܘܟܐ .

ریزاندن — ܪܝܼܙܵܢܕܸܢ ریزانیدن

ܡܫܦܘܟܐ ، ܡܢܛܘܦܐ .

ریزش — ܪܝܼܙܸܫ

ܫܘܦܟܐ ، ܫܘܦܟܬܐ سفك ܐܘ ܫܦܟܘܬܐ . ܫܦܝܟܘܬܐ انصباب ، ܢܛܝܦܘܬܐ . — خون ܫܘܦܟ ܕܡܐ ، ܐܘ ܫܦܝܟܘܬ ܕܡܐ سفك خون ، خون ریزی — خاك ܫܦܝܟܘܬ ܥܦܪܐ . — مو ܢܬܝܪܘܬ ܣܥܪܐ ܝܢ ܩܪܚܘܬܐ ܬܥܠܘܬܐ داء الثعلب . — کردن ܫܦܘܟܐ ریختن ܐܘ ܫܦܟܐ ، ܪܕܝܐ جاری شدن ، ܢܬܪܐ ، ܢܦܠܐ .

ریزگی — — ܓܝܐ

ܡܙܥܘܪܘܬܐ ، ܕܩܝܩܘܬܐ ، ܙܥܝܪܘܬܐ ، ܩܛܝܢܘܬܐ .

ریزنده — ܪܝܼܙܵܢܕܵܗ

ܡܫܦܟܢܐ ، ܡܢܛܦܢܐ ، ܡܢܣܟܢܐ .

ریزه — ܪܝܼܙܵܗ

(1) ܦܪܕܘܟܐ ، ܦܪܬܘܬܐ ܕܠܚܡܐ ریزه نان ، خرده نان .

(2) ܣܘܦܪܬܐ سوراخ گیر .

(3) ܩܝܣܐ ؛ ܩܝܣܐ خرده چوب .

(4) ܙܥܘܪܝܬܐ ، ܙܥܘܪܬܐ . — چین ܙܥܘܪܐ ، ܟܪܝܐ ، ܩܛܘܢܐ — کار ܕܩܝܩ ܥܒܕܐ . — کاری ܕܩܝܩܘܬ ܥܒܕܐ .

ریزی — ܪܝܼܙܝ

ܡܙܥܘܪܘܬܐ ، ܙܥܝܪܘܬܐ ریزگی .

ریزی — —

ܫܘܦܟܐ ریزش ، ܫܘܦܟܢܐ سفك ܚܕܟܐ ܡܫܦܟܢܐ ܕܡܐ ܡܩܛܠܢܐ ܝܢ خون ریزی ܫܘܦܟ ܕܡܐ .

ریس — ܪܝܼܣ

ܟܘܬܢܐ ܡܫܝܚܬܐ

ریساندن — ܪܝܼܣܵܢܕܸܢ

ܡܥܙܘܠܐ .

ریستن — ܪܝܼܣܬܸܢ

ܥܙܠܐ تنیدن .

ریسته — — ܬܵܗ

ܥܙܝܠܐ تنیده ؛

ریسمان — — ܡܵܢ

ܚܒܠܐ ، ܚܒܠܐ طناب ܓܕܐ ܝܢ ܓܕܠܐ نخ . ܐܘ ܡܠܫܐ ܗ . ܕ ܚܒܠܐ ܚܒܝܠܐ ܕܫܦܝܬܐ کابل . — باز ܫܪܐ ܚܒܠܐ بند باز . — بازی ܫܘܪܝܬ ܚܒܠܐ — باف ܓܕܠܐ ܚܒܠܐ . — کار ܕܠܘܠܬܐ ܠܣܘܪܟܐ معنی ܕܡܬܬܩܠܢܘܬܐ ܝܢ ܬܩܘܠܬܐ شاقول . ܐܘ ܡܬܩܢܐ قاتمه .

ریسمانی — — ܢܝ

ܚܒܠܢܝܐ ، ܚܒܠܢܝܐ ، ܕܡܢܝܢܐ ܕܚܒܠܐ ، ܕܚܒܠܐ .

ریسنده — ܪܝܼܣܵܢܕܵܗ

ܥܙܘܠܐ تننده .

ریش — ܪܝܼܫ

ܩܢܝܐ . — دار ، ریشو ܩܢܝܢܐ . — چه ܩܢܝܘܬܐ ܝܢ ܩܢܝܬܐ — بز ܩܢܐ ܕܥܙܐ ، ܚܕ ܥܣܒܐ عشب . — تراش ܡܓܠܚ ܩܢܐ . — تراشی

ܚܘܪܘܬ ܪܝܫܐ ـ سفيد ܚܘܪ ܪܝܫܐ ـ سفيدی ܚܘܪܘܬ ܪܝܫܐ، ܣܝܒܘܬܐ .

ريش ـ ـ

ܫܘܚܐ، ܡܚܘܬܐ زخم، ܓܘܪܚܬܐ جراحت، ܪܫܐ. ܐܘ ܡܢܐ ܕܫܘܚܐ ريشناك، ܓܪܝܚܐ مجروح، ܪܫܢܐ، دل ـ ܓܪܝܚ ܠܒܐ . ـ كردن ܡܚܐ ܫܘܚܐ ܪܫܘܢܐ. زخم كردن مجروح كردن .

ريش ـ ـ

ܦܪܘܠܘܬܐ، ܓܕܐ، ܓܠܠܐ ܗ. ܒ پر،

ريشخند ـ ـ ܡܡܟ

ܓܚܟܘܬܐ ܒܪܝܫܐ، ܡܘܩܐ، ܒܙܚܐ سخريه، ܡܗܠܠܐ استهزاء ـ كردن ܓܚܟܐ ܒܪܝܫܐ، ܡܘܩܐ ܒܙܚܐ، ܡܗܠܐ.

ريشه ـ ܪܐܫܗ

(1) ܥܩܪܐ، ܫܪܫܐ ܝܢ ܫܪܫܐ بيخ. ܥܩܪܐ ܕܐܝܠܢܐ، ܫܪܫܐ ܕܐܝܠܢܐ.
(2) ܡܫܚܐ ܝܢ ܡܫܚܐ. ܫܘܒܒܐ ليف.
(3) ܓܕܘܠܬܐ، ܥܘܠܬܐ، ܫܦܬܐ حاشيه، ܡܫܩܐ منگوله، شرابه. ـ كوچك ܥܩܪܘܢܐ. ـ اى ܥܩܪܢܝܐ ـ دار ܥܩܪܢܐ، ܡܢܐ ܕܥܩܪܐ. ܐܘ ܡܢܐ ܕܫܪܫܐ، ܕܫܘܪܫܐ. ـ كن ܥܩܪܢܐ، ܫܪܫܢܐ، ܡܫܪܫܢܐ بيخكن. ـ كن كردن ܥܩܪܐ، ܫܪܫ ܡܢ ܥܩܪܐ. ـ كنى ܥܩܪܢܘܬܐ، ܫܪܫܢܘܬܐ ـ خور ܐܟܠ ܥܩܪܐ.

ريع ـ ܪܝܥ

ܡܫܚܘܬܐ، ܡܫܪܬܘܬܐ حشو ܦܘܚܘܬܐ برو مندى. ـ كردن ܡܫܪܬܘܬܐ، ܗܘܐ ܡܫܚܐ، ܗܘܐ ܡܫܚܐ ريع ناك، ܡܫܪܬܢܐ حشوى .

ريغ ـ ܪܝܓ

ܣܘܪܚ ريخ .

ريغو ـ ـ ܓܘ

(1) ܦܪܘܬܢܐ.
(2) ܟܝܡܢܐ بى قدر و قيمت ܦܪܡܘܛܐ پفيوز .

ريق ـ ـ ܪܝ

ܪܘܩܐ، ܪܘܩܬܐ تف؛ ܪܝܩܐ بزاق .

ريگ ـ ـ ܪܝ

ܚܠܐ، ܚܘܠܐ، ܓܠܠܐ ܕܒܘܪܐ شن ܡܠܚܐ ܝܢ ܚܠܐ ماسه، رمل. ܚܨܨܐ ܝܢ ܚܨܨܐ حصات. ـ روان ܚܠܐ ܝܢ ܡܠܚܐ ܪܕܘܦܐ ܝܢ ܡܙܓܐ متحرك. ـ پشته ܬܠܝܠܘܬܐ ܕܚܠܐ، ܟܕܝܬܐ ܕܡܠܚܐ ريك توده ـ زار ܕܘܟܐ ܚܠܐ ܝܢ ܕܘܟܬܐ ܡܫܚܬ ܚܠܝܬܐ. ـ ستان ܒܝܬ ܚܠܝܬܐ، ܒܝܬ ܚܘܠܝܬܐ. ـ شور، مال ܥܒܝܕ ܚܠܐ، ܥܒܕ ܡܠܚܐ ܗ. ܒ ܥܒܝܕܐ ܝܢ ܡܫܘܝܢܐ ܒܚܠܐ، ܒܡܠܚܐ ـ شورى، مالى ܥܒܝܕܘܬܐ ܒܚܠܐ، ܒܡܠܚܐ.

ريگى ـ ـ ܪܝܓܐ

ܚܠܢܐ، ܒܘܠܢܐ، ܡܠܚܢܐ ܝܢ ܡܠܚܢܐ.

ريم ـ ܪܝܡ

(1) ܡܘܓܠܐ اوستيم، جراحت. ܥܘܚܘܬܐ شوخ، ܣܐܬܐ چرك ـ ܨܘܐܐ.
(2) ܣܪܝܐ ܣܘܪܐ كف فلز، تفاله ܗ. ܒ ܥܘܚܘܬܐ ܝܢ ܣܐܬܐ ܕܦܠܙܐ ܡܢ ܣܘܪܐ ܡܕܝܢܬܐ معادن مذاب. ܐܘ ܡܘܪܐ اقليميا .

(3) ܟܹܐܒܼܵܐ درد — چشم ܥܲܝܢܵܐ . — گوش
ܐܸܕܼܢܵܐ — آهن ܦܲܪܙܠܵܐ . — نقره ܣܹܐܡܵܐ
— نشستن ܡܬܝܲܬܒܼܵܢܵܐ ، ܡܬܘܬܒܼܵܢܵܐ — آلود
ܡܛܲܘܫܵܐ ، ܛܘܫܵܐ — ناك ، ريمن ܡܛܲܘܫܵܐ ،
ܡܛܲܘܫܵܐ ܥܡ ܡܛܘܫܵܐ . ܚܘܒ ܕܟܘܪܗܵܐ ܕܦܲܪܕܵܐ
جراحت .

ريو — ܪܵܐܙ

ܕܡܘܡܵܐ ، ܢܟܼܠܵܐ ܢܟܝܼܠܘܼܬܵܐ فريب ܢܟܝܼܠܘܼܬܵܐ ،
ܕܓܼܠܘܼܬܵܐ مكر ، حيله .

ريواس — ܪܵܐܘܵܣ ريباس

ܟܪܦܵܣ ܥܡ ܢܛܡܥܵܐ ܕܚܡܘܨܵܐ ، ܐܘ ܪܹܝܫܵܐ ريوند .

ريوند — ܪܵܐܘܵܢܕ

ܪܹܝܫܵܐ . — چينى ܪܹܝܫܵܐ ܕܨܝܢ ، ܪܹܝܫܵܐ ܨܝܢܵܝܵܐ .

ريوى — ܪܵܐܘܵܝ

ܪܵܐܬܵܢܵܝܵܐ .

ريه — ܪܵܐܝܗ ريّة

ܪܵܐܬܵܐ ريتين ܪܵܐܬܵܘܵܬܼܵܐ . ذات الريه ܟܐܒ ܪܵܐܬܵܐ
(ܘܪܡ ܡܘܼܪܵܐ) — البحر ܪܵܐܬܵܐ ܕܝܲܡܵܐ .
— دار ܪܵܐܬܵܢܵܐ ܡܵܪܵܐ ܕܪܵܐܬܵܐ .

رئيس — ܪܹܝܫ

ܪܹܝܫܵܢܵܐ ، ܪܹܝܫܵܐ ، ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ، ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ مدير ،
رهبر . — اداره ܪܹܝܫܵܐ ܕܥܡ ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ܕܒܹܝܬ
ܕܘܼܪܵܫܵܐ . — مدرسه ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ܕܥܡ ܪܹܝܫܵܐ
ܕܡܕܲܪܫܬܵܐ . — جمهور ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ܕܐܘܼܡܬܵܐ
ܢܬܼܐ — مجلس ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ܕܡܘܼܫܵܠܵܐ ،
ܕܟܢܘܼܫܬܵܐ — ايل ، ايلخانى ܪܹܝܫ ܫܲܒܛܵܐ ،
ܪܹܝܫ ܫܲܒܛܘܼܬܵܐ — خانواده ܪܹܝܫ ܒܲܝܬܵܐ ، ܪܹܝܫ
ܫܲܒܛܵܐ — الوزراء ܡܕܲܒܪܵܢܵܐ ܕܡܲܠܟܘܼܬܵܐ
رئيسه ܡܕܲܒܪܵܢܝܼܬܵܐ ، ܡܕܲܒܪܵܢܝܼܬܵܐ ، ܡܕܲܒܪܵܢܝܼܬܵܐ
رؤساء ܪܹܝܫܵܢܹܐ ، ܪܹܝܫܹܐ . ܡܕܲܒܪܵܢܹܐ . . .

ز

ز — ܙܝܢ، ܙܐܝܢ

ܐܬܘܬܐ ܫܒܝܥܝܬܐ ܒܣܕܪܐ ܕܐܬܘܬܐ ܕܠܫܢܐ ܦܪܣܝܐ.

زاب — ܙܐܒ

ܐܝܟܢܘܬܐ ܕܐܝܟܢܝܘܬܐ، ܐܝܟܢܝܘܬܐ کیفیت ، چگونگی . ܙܦܐ ܦܘܫܩܐ ܡܦܫܩܢܘܬܐ ܐܝܟܢܘܬܐ ܕܡܦܫܩ شرح ، تشریح ، وصف .

زابیدن — — ܙܐܒܕܢ

ܦܫܩܬܐ، ܡܦܫܩܢܐ ܐܝܟܢܘܬܐ ܕܡܦܫܩ شرح دادن ، وصف کردن .

زاج — — ܙܐܓ

ܫܚܝܕܐ ، ܙܐܓܐ زاغ . — سفید ܫܚܝܕܐ ܚܘܪܐ ܚܘܪܐ . — کبود ܫܚܝܕܐ ܕܟܘܟܒܐ . — سبز ܫܚܝܕܐ ܝܘܪܩܐ . — احمر ܫܚܝܕܐ [illegible] ܗ . ܕ [illegible].

زاج — —

ܐܢܬܬܐ ܕܡܢ ܐܬܪܐ ܕܙܢܓܘܬܐ زن زاج . — سور ܐܟܠܐ ܕܡܫܘܬܐ ܕܒܬ ܐܢܫܐ .

زاجر — — ܙܐܓܪ

ܙܓܘܪܐ .

زاجه — — ܙܐܓܗ

ܝܠܕܐ ܝܠܕܬܐ ܝܠܝܕܬܐ .

زاجی — — ܙܐܓܝ

ܫܚܝܕܬܐ ، ܒܫܚܝܕܐ ، ܫܚܝܕܢܝܬܐ . ܕܐܝܬ ܒܗ ܫܚܝܕܐ . ܒܕܘܡܝܐ ܒܫܚܝܕܐ .

زاخر — — ܙܚܪ زخار
ܡܪܡܪܐ، ܟܐܒܐ ܐܝܟ ܡܪܐ .

زاد — — ܙ

(1) ܙܘܕܐ ، ازواد ܙܘܕܐ̈ . ܒܙܒܢܐ ܕܐܝܬ ܐܘܪܚܐ ܡܒܣܡܐ ܐܝܟ ܚܝܠܗ ܣܒܪܬܐ . آذوقه‌توشه .
(2) ܡܠܕܐ ، ܡܘܠܕܐ . ܡܒܣܡܐ ܡܘܦܠܚܐ ܐܢܫܝܐ ܒܡܠܬܐ ܡܬܝܠܕܐ . ܐܝܟ آدمیزاد ، پـاکزاد . — بود ، بوم ܐܪܥܐ ܕܝܠܝܕܘܬܐ ، ܐܬܪܐ ܡܠܕܐ . — ولـد ܡܠܕܐ ܘܡܘܠܕܐ . ܡܘܠܕܢܘܬܐ .

زادگی — — ܙܕܓܐ

ܝܠܝܕܘܬܐ . ܡܒܣܡܐ ܡܘܦܠܚܐ ܐܢܫܝܐ ܒܡܠܬܐ ܡܬܝܠܕܐ ، ܐܝܟ : حرام زادگی .

زاده — — ܙܐܕܗ

ܝܠܝܕܐ ܐܘ ܡܠܕܐ ܒܫܘܟܠܐ ܕܒܪܐ ܒܪܘܢܐ . زادگان ܝܠܝܕܐ̈ ، ܡܠܕܐ̈ ، ܒܢܝܐ ܒܪܘܢܐ̈ . ܐܝܟ ܦܘܪܫܢܐ ܒܝܢ زاد و زاده . ܗܘ ܡܬܡܠܠܐ ܒܐ ܦܬܓܡܐ ܡܘܦܠܚܐ ܐܢܫܝܐ ܒܡܠܬܐ ܡܬܝܠܕܐ .

زار — — ܙܪ

(1) ܡܐܢܚ ܩܪܐ ، ܚܢܝܢܐ ، ܡܪܡܪܢܐ .
(2) ܡܪܝܪܐ ، ܡܥܝܩܢܐ ، غمانگیز . — زار ܡܪܝܪܐܝܬ زار زار گـریست ܒܟܐ ܠܗ ܡܪܝܪܐܝܬ .
(3) ܡܚܝܠܐ ܡܢ ܟܪܝܗܐ لاغر ܡܣܟܢܐ ضعیف ܐܝܟ تن زار ܦܓܪܐ ܡܚܝܠܐ .
(4) ܡܚܐ ܒܫܘܚܢܐ ، ܛܠܝܩܐ مجروح ، ܟܪܝܗܐ ریش دار ، زخمی .
(5) ܡܟܝܟܐ فروتن ܐܘ ܒܨܝܪܐ ، ܥܒܝܕܐ پست ، خوار .

(6) ܫܒܝܩܐ ، ܦܠܓܐ ܡܢ ܒܝܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܝܟ : گلزار ܗ . ܒ ܕܘܟܬܐ ܫܒܝܩܬ ܦܩܝܬܐ ، ܡܠܝܬܐ ܡܢ ܦܩܝܬܐ .

زارع — — ܙܪܥ

ܙܪܘܥܐ ، ܟܪܒܐ حـارث ، کشتکار ܦܠܚܐ کشاورز . . ܐܟܪܐ . زارعین ، زراع ܙܪܘܥܐ̈ . .

زاری — — ܙܪܝ

(1) ܡܐܢܚ ܩܪܘܝܬܐ ، ܚܢܝܢܘܬܐ . ܒܟܝܐ ܡܪܝܪܐ . گـریـه — ܒܟܝܐ ܘܚܢܝܢܘܬܐ . — کردن ... زاریدن .
(2) ܛܠܝܒܘܬܐ .
(3) ܐܠܝܨܘܬܐ ، ܕܡܪܝܪܘܬܐ ܡܣܟܢܘܬܐ .
(4) ܡܪܝܪܘܬܐ .

زاریدن — — ܙܪ

ܚܢܢܐ ، ܒܟܝܐ ܡܪܝܪܐܝܬ ، ܐܠܝܨܐ .

زاغ — — ܙܓ

(1) ܐܪܒܐ کلاغ ، ܥܘܪܒܐ غراب . — چه ܐܪܒܘܢܐ ، ܥܘܪܒܐ ܙܥܘܪܐ .
(2) ܙܓܘܓܝܬܐ ܡܢ ܥܣܝܪܐ زاج .
(3) ܙܪܩܐ ، ܙܪܩܐ ، ܡܫܟܐ آبی . — چشم ܙܪܩ ܥܝܢܐ .
(4) ܙܘܫܝܬܐ ܕܡܥܝܬܐ ܕܡܟܐ ܠܐܬܪܐ ܕܡܥܝܬܐ وترکمان .

زاغی — — ܙܓܝ

(1) ܡܪܩܡܐ ، ܥܘܪܒܐ ܦܪܨܐ غراب ابلق . ܐܪܒܐ ܦܪܨܐ کلاغ ابلق .
(2) ܙܪܩܘܬܐ ܐܝܟ ܙܪܩܘܬܐ ܕܥܝܢܐ .

زاكى — — ܙܟܝ

ܙܟܝܐ .

زال — — ܙܠ

ܦܪܬܘܬܐ، ܫܪܝܪܬܐ فرتوت . ܗ . ܕ ܣܒܬܐ ܣܒܝܬܐ ܡܣܝܒܬܐ پيرزال .

زالزالك — — ܙܠܙܠܟ

ܫܫܐ ܕܟܠܒܐ .

زالو — — ܙܠܘ زلو

ܥܠܩܐ علقه . — اسبى ܥܠܩܐ ܕܣܘܣܝܐ ܝܢ ܕܣܘܣܐ .

زان — — ܢ

ܨܒܒܐ چلر .

زانو — — ܙܢܘ

ܒܘܪܟܐ . — زدن ܡܚܐ ܒܘܪܟܐ، ܒܪܟܐ . — درد ܟܐܒ ܒܘܪܟܐ .

زانى — — ܙܢܐ

ܓܝܪܐ، ܓܝܘܪܐ . زانيه ܓܝܪܬܐ ܝܢ ܓܝܘܪܬܐ، ܓܝܪܬܐ .

زاور — — ܙܘܪ

ܟܘܟܒܐ، ܕܠܒܬ ܕܠܒܬܐ زهره . ܗ . ܕ ܟܘܟܒܐ ܕܢܘܓܗ ܝܢ ܕܘܝܬܐ ناهيد (ܐܘܢܘܣ) .

زاووش — — ܙܘܫ

ܟܘܟܒܐ ܕܒܐܠ مشترى (ܙܘܣ ܐܝܦܝܛܪ) .

زايه — — ܙܝܗ

ܙܘܝܬܐ . ܩܪܢܐ گوشه، كنج . ܙܘܝܬܐ ܩܪܢܬܐ زوايا . ܩܪܢܬܐ ܕܝܘܢ ܡܩܪܢܐ ܕܚܕ ܩܪܢܐ ܕܩܘܦܐ ܕܘܝܬܐ .

— حاده ܩܪܢܐ ܚܪܝܦܬܐ . — منفرجه ܩܪܢܐ ܦܬܝܬܐ . — قائمه ܩܪܢܐ ܬܪܝܨܬܐ . — مكمله ܩܪܢܐ ܡܫܡܠܝܢܝܬܐ . — داخله ܩܪܢܐ ܓܘܝܬܐ . — خارجه ܩܪܢܐ ܒܪܝܬܐ . — مجسمه ܩܪܢܐ ܡܓܫܡܬܐ . — ورود ܩܪܢܐ ܕܡܛܝܘܬܐ . — انعكاس ܩܪܢܐ ܕܗܦܟܬܐ . سنج ܟܠܝܐ ܩܪܢܬܐ ܝܢ ܡܫܘܚ ܩܪܢܬܐ . — سنجى ܟܠܝܐ، ܡܫܘܚ ܩܪܢܬܐ . — نشين ܡܬܒܘܕܐ گوشه نشين ܝܢ ܕܝܪܝܐ . سنگ — ܟܐܦܐ ܕܙܘܝܬܐ .

زاهد — — ܙܗܕ

ܢܟܦܐ ، ܡܬܚܡܣܢܐ . ܐܘ ܕܝܪܝܐ گوشه نشين ܡܬܒܘܕܐ . زهاد ܢܟܦܐ . — انه ܢܟܦܬܐ ، ܡܬܚܡܣܢܝܬܐ .

زاهدى — — ܙܗܕܝ

ܢܟܦܘܬܐ، ܡܬܚܡܣܢܘܬܐ، ܕܝܪܝܘܬܐ .

زاهر — — ܙܗܪ

ܙܗܝܪܐ ، ܡܙܗܪܢܐ پرتوافكن ܝ ܡܙܗܪܐ تابان ، درخشان .

زايچه — — ܙܝܓܗ زايجه

ܟܬܒܐ ܕܡܠܘܐ زيج ، رصد (ܗܘܪܘܣܩܘܦܘܣ) ܟܠܕܝܐ .

زائد — — ܙܝܕ زايد

ܝܬܝܪܐ ܝܢ ܝܬܝܪܐ . ܡܫܬܘܬܦܢܐ ܝܢ ܠܐ ܐܢܢܩܝܐ غيرضرورى . ܡܘܣܦܐ اضافى ، ܐܬܘܬ ܚܪܦ حروف زائده ܐܬܘܬܐ ܝܬܝܪܬܐ ، ܝܬܝܪܐ . — الوصف ܐܬܐ ܚܪܦ ܕܡܫܘܚܬܐ . زوائد ܝܬܝܪܬܐ .

زائر — — ܙܵܐܹܪ
ܡܫܲܠܡܵܢܵܐ ܡܢ ܫܸܢܝܵܢܵܐ دیدنی کننده ܐܵܦ ܫܘܼܐܵܠܵܢܵܐ زوار ' زیارت کننده اماکن مقدسه . ܡܫܲܠܡܵܢܝܼܬܵܐ زوار .

زایش — — ܙܵܝܸܫ
ܝܠܝܼܕܘܼܬܵܐ ܐܵܦ ܝܵܠܕܘܼܬܵܐ ، ܘܸܠܕܘܼܬܵܐ .

زائل — — ܙܵܐܹܠ زایل
ܥܒܘܿܪܵܐ ، ܠܵܐ ܡܩܘܼܝܵܡܵܐ زودگذار نا پایدار . ܦܫܝܼܛܵܐ فانی . — شدن ܥܒܵܪܵܐ ܕܗܘܵܠܵܐ معنی ܗܘܵܐ ܠܵܐ ܡܩܘܼܝܵܡܵܐ . ܘܦܫܵܛܵܐ ، ܦܫܵܛܵܐ ، ܘܚܵܒܵܐ ܝܬܝܼܪܵܐ . — کردن ܡܲܥܒܘܼܪܹܐ ، ܦܫܵܛܘܼܝܹܐ ܡܢ ܡܫܲܠܛܘܼܝܹܐ . ܒܛܘܼܠܹܐ نابود کردن ܡܥܲܘܘܼܝܹܐ نیست کردن ܒܛܘܼܠܹܐ زوائل ܥܒܘܼܪܹܐ ، ܠܵܐ ܡܩܘܼܝܵܡܹܐ .

زاینده — — ܙܵܝܸܢܕܵܗ
ܡܝܲܠܕܵܢܵܐ ، ܝܵܠܘܿܕܵܐ ، ܡܘܿܠܕܵܢܵܐ والد ، مولد . ܡܦܪܹܝܵܢܵܐ ، ܡܦܪܝܵܕܵܢܵܐ .

زائو — — ܙܵܐܘܼ
ܝܵܠܕܵܐ ، ܝܵܠܕܬܵܐ ، ܐܲܢܬܬܵܐ ܕܝܵܠܕܵܐ ܫܒܝܼܩܬܵܐ . ܒܪ ܝܵܠܕܬܵܐ .

زایدن — — ܙܵܝܕܸܢ
ܝܵܠܕܵܐ ، ܒܪ ܝܘܼܠܕܵܐ .

زایده — — ܙܵܝܕܵܗ
ܝܝܼܠܕܵܐ ، ܗܘܵܝܵܐ ܡܢ ܝܵܠܕܵܐ .

زایمان — — ܙܵܝܡܵܢ
ܝܵܠܕܵܐ ، ܝܠܝܼܕܘܼܬܵܐ . ܡܘܿܠܵܕܵܐ ، ܡܫܝܠܕܵܢܘܼܬܵܐ ميلاد . در بستر — ܒܥܸܣܩܘܼܬܵܐ ܕܡܘܿܠܵܕܵܐ . در حال — ܒܙܒܢܵܐ ܕܡܘܿܠܵܕܵܐ .

زباب — ܙܒܵܒ زبابه
ܥܘܼܠܵܐ ، ܥܘܼܒܪܵܐ ܕܒܲܪܵܝܹܐ . موش دشتی ، موش صحرایی .

زباد — — ܙܒܵܕ
ܥܘܼܒܪܵܐ ، ܙܘܼܢܵܪܵܐ سنور ، ܥܒܪܵܐ گربه زباد . — هندی ܥܘܼܒܪܵܐ ܗܢܕܘܼܝܵܐ .

زبال — ܙܒܵܠ
ܙܒܵܠܵܐ ، ܟܢܫܵܐ ، ܟܢܘܿܫܵܐ جاروکش .

زباله — ܙܒܵܠܵܗ
ܙܒܠܵܐ ، ܣܘܼܚܵܬܵܐ ، ܛܢܦܘܼܬܵܐ ، ܣܚܝܼܦܘܼܬܵܐ زبیل سرکین آشغال خاك روبه ܗ . ܕ ܕܠ ܡܕܒܲܪ ܒܸܝܬ ܕܝܼܠܵܗ (ܕܩܵܝܸܬ ܕܒܸܝܬܵܐ) ܡܢ ܒܲܝܬܵܐ .

زبان — ܙܒܵܢ
ܠܸܫܵܢܵܐ . ܗܲܡܙܵܐ ܕܦܘܼܡܵܐ ܘܟܠܵܐ . ܐܵܦ ܡܸܢ ܟܬܝܼܒܵܐ ܕܝܼܗ ܡܫܲܠܛܵܐ ܡܢ ܗܵܡܙܝܼܢ ܒܲܪܢܵܫܵܐ . — گاو ܠܸܫܵܢܵܐ ܕܬܵܘܪܵܐ . — آشوری ܠܸܫܵܢܵܐ ܐܵܬܘܿܪܵܝܵܐ . — کوچك ܠܸܫܵܢܘܼܬܵܐ زبانك . — محاوره ܠܸܫܵܢܵܐ ܣܘܼܪܵܝܵܐ . — عامیانه ܠܸܫܵܢܵܐ ܥܲܡܡܵܝܵܐ . — بومی ܠܸܫܵܢܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ . — حرفه‌ای ܣܘܼܥܵܪܵܐ ، ܠܸܫܵܢܵܐ ܘܡܲܕܪܫܵܐ . دستور — ܦܘܼܩܕܵܢ ܡܲܠܠܵܐ . نوك — ܪܹܫ ܠܸܫܵܢܵܐ علم — ܡܫܲܠܡܘܼܬ ܠܸܫܵܢܹܐ (ܦܝܠܘܿܠܘܿܓܝܼܐ) ܡܢ ܪܹܫܵܐ ܠܸܫܵܢܹܐ . — زدن ܠܚܵܟܵܐ چشیدن ܠܚܵܟܵܐ لیسیدن — آور ܠܸܫܵܢܵܢܵܐ ܐܵܦ ܡܡܲܠܠܵܢܵܐ بلیغ فصیح ܡܠܝܼܠܵܐ سخنور ، سخن‌ران . — آوری ܠܸܫܵܢܵܢܘܼܬܵܐ ܡܡܲܠܠܵܢܘܼܬܵܐ . . . . — باز ܘܦܬܝܼܚ ܠܸܫܵܢܵܐ ܒܲܪܟܬܵܢ ، ܠܥܘܿܣܵܢܵܐ چاپلوس . — بازی ܘܦܬܝܼܚܘܼܬ ܠܸܫܵܢܵܐ ، ܒܪ ܟܬܘܼܒܘܼܬܵܐ ܠܥܘܿܣܵܢܘܼܬܵܐ چاپلوسی . — بر ܡܥܲܩܪܵܢܵܐ . — بستگی ܦܣܝܼܩܘܼܬܵܐ ، ܠܐܠܘܼܬܵܐ لالی . — بسته ܦܣܝܼܩܵܐ ،

ܠܸܠܵܐ لال . ـ بريده ܦܣܝܩ ܠܫܵܢܵܐ . ـ تيز
ܚܪܝܦ ܠܫܵܢܵܐ . ـ خواه ܬܵܠܸܒ ܙܒܝܼܬܵܐ ،
ܠܸܫܵܢܵܐ گدا . ـ دار ܡܵܪܵܐ ܕܠܸܫܵܢܵܐ . ـ دان
ܝܵܕܥ ܠܸܫܵܢܵܐ . ـ دراز ܐܪܝܼܟ ܠܸܫܵܢܵܐ ܗ . ܕ .
ܠܸܫܵܢܹܗ ܐܪܝܼܟܵܐ . ـ درازی ܐܪܝܼܟܘܬ ܠܸܫܵܢܵܐ .
ـ گرفته ܐܚܝܼܕ ܠܸܫܵܢܵܐ ـ گرفتگی ܐܚܝܼܕܘܬ
ܠܸܫܵܢܵܐ ـ گز ܩܛܝܼܥ ܠܸܫܵܢܵܐ . ـ كنجشك ܠܸܫܵܢ
ܨܸܦܪܵܐ لسان العضور .

زبانك ـ ـ ܬܡ

ܠܸܫܵܢܬܵܐ ܐܘ ܠܸܫܵܢܘܢܬܵܐ ، ܙܢܵܐ ܚܝܼܫܵܐ .

زبانه ـ ـ ܬܹܗ

ܠܸܫܵܢܬܵܐ . ـ زنگ ܠܸܫܵܢܬܵܐ ܕܙܘܓܵܐ ܝܢ ܙܸܓܵܐ .
ـ قفل ܠܸܫܵܢܬܵܐ ܕܩܘܦܠܵܐ ـ كليد ܠܸܫܵܢܬܵܐ
ܕܩܠܝܼܕܵܐ (ܣܘܝܼ بالش) ـ آتش ܠܸܫܵܢܬܵܐ
ܕܢܘܪܵܐ . ܫܠܗܒܵܐ ، ܫܠܗܵܐ شعله ، آلاو .

زبانی ـ ـ ܝܵܐ

(1) ܕܠܸܫܵܢܵܐ ، ܠܸܫܵܢܵܝܵܐ ، ܒܦܘܡܵܐ ܕܠܸܫܵܢܵܐ
حروف ـ ܐܬܘܵܬܐ ܠܸܫܵܢܵܝܹܐ .
(2) ܡܸܠܬܵܢܵܝܵܐ ، ܦܘܡܵܢܵܝܵܐ . پيغام ـ ܫܘܕܪܵܐ
ܦܘܡܵܢܵܝܵܐ . جنگ ـ ܩܪܵܒܵܐ ܡܸܠܬܵܢܵܝܵܐ .

زبده ـ ܙܘܒܕܹܗ

ܙܘܒܕܵܐ ، ܩܪܵܡܬܵܐ سرشير ، ܫܡܘܢܬܵܐ خامه .

زبر ـ ܙܒܲܪ

ܠܥܸܠܵܐ ܠܥܸܠ ܡܢ ، ܠܥܸܠ بالا ܠܪܹܫܵܐ
ܕܦܵܬܵܐ . بر ـ ܗܘܝܼܠܥܸܠ بالای . ܐܘ از ـ
ܡܢ ܠܥܸܠ ازبالا . ـتنگ ܪܲܒܲܬܵܐ ܠܥܸܠܬܵܐ ܣܘܝܼ
تنگ . ـ جد ܓܵܕܵܐ ܕܫܘܢܵܐ ܣܒܵܐ ܓܵܕܵܐ
ܫܡܲܝܵܢܬܵܐ ܒܠܘܬܵܐ ܕܫܢܬܵܐ . ـ جدی ، جدين
ܒܠܘܬܵܐ ܕܓܵܕܵܐ ܕܫܘܢܵܐ ، ܗ . ܕ ܟܬܝܼܒܵܐ .
ـ دست ܠܥܸܠܬܵܐ ܡܫܲܠܛܵܐ . ܐܘ ܒܣܝܼܡܵܐ خبره ،
ܡܗܝܼܪܵܐ ماهر . ܐܘ ܠܥܘܠܵܐ ، ܥܵܠܘܵܡܵܐ ظالم
ـ دستی ܥܘܠܘܒܘܬܵܐ ܒܗܘܦܵܟܹܐ ܕܡܫܲܠܛܵܢܘܬܵܐ
ܕܐܢܵܫܹܐ ܘܕܝܼܢܵܐ ܡܢ ܐܝܼܕܵܐ ܘܕܥܵܠܘܡܘܬܵܐ
ܐܘ ܒܣܝܼܡܘܬܵܐ ، ܡܗܝܼܪܘܬܵܐ .

زبر ـ ܙܒܲܪ

ܚܫܘܦܵܐ ، ܚܫܝܼܢܵܐ زمخت ، ܥܪܘܩܵܐ درشت .
ܐܝܼܢ دستهای ـ ܐܝܼܕܵܬܹܐ ܚܫܘܦܹܐ .

زبری ـ ܙܒܪܵܐ

ܚܫܘܦܘܬܵܐ ، ܚܫܝܢܘܬܵܐ ، ܥܪܘܩܘܬܵܐ .

زبرين ـ ܙܒܪܝܢ

ܠܥܸܠܵܝܵܐ . لب ـ ܣܦܬܵܐ ܠܥܸܠܝܬܵܐ ܐܘ ܪܵܡܵܐ ،
ܡܫܲܠܛܵܐ .

زبل ـ ܙܒܠ

ܙܒܠܵܐ ܝܢ ܙܒܠܵܐ ܒܗܘܦܵܟܹܗ ܘܒܗܘܦܵܟܹܐ
ܕܒܲܩܪܹܐ پهين ، كود . ـ دان ܣܡܠܬܵܐ ܗ . ܕ
ܕܘܟܬܵܐ ܕܫܵܕܝܼ ܓܘܵܗ ܙܒܠܵܐ ܘܢܩܝܼܬܵܐ
ܘܗܘܠܵܐ . ܗܘܠܬܵܐ .

زبور ـ ܙܒܘܪ

ܡܙܡܘܪܵܐ . ـ داود ܡܙܡܘܪܹܐ ܕܕܵܘܝܼܕ . كتاب ـ
ܟܬܵܒܵܐ ܕܡܙܡܘܪܵܐ ܝܢ ܟܬܵܒܵܐ ܕܡܙܡܘܪܹܐ زبر .
ـ خوان ܡܙܡܪܵܢܵܐ ، ܩܵܪܘܝܵܐ ܕܡܙܡܘܪܹܐ .
ـ نويس ܟܵܬܹܒ ܡܙܡܘܪܹܐ .

زبون ـ ـ ܢ

ܟܠܝܼܙ ܚܠܝܼܫܵܐ ، ܡܚܝܼܠܵܐ ، ܡܣܟܝܼܢܵܐ ضعيف .
ܐܘ ܡܵܟܵܐ فروتن ܐܘ ܥܒܝܼܕܵܐ ܕܦܘܩܵܐ خوار پست .
ـ كردن ܥܒܵܕܵܐ ܡܣܟܝܼܢܵܐ ، ܡܵܟܵܐ ، ܡܚܝܼܠܵܐ ..

زبونی — — ܝܐ
ܒܠܝܘܗ ܫܝܠܐ. ܡܣܟܢܘܬܐ، ܡܚܝܠܘܬܐ. ܐܘ ܡܟܝܟܘܬܐ، ܥܢܝܘܬܐ، ܕܘܕܘܬܐ.

زبیب — ܙܒܝܒ
ܙܒܝܒܐ ܒܠܐ ܦܪܕܣܐ کشمش بی دانه.

زبیل — — ܠ
ܣܠܐ ܝܢ ܙܒܠܐ.

زجاج — ܙܓܓ
ܙܓܓܝܬܐ شیشه.

زجاج — ܙܓܓ
ܙܓܓܐ، ܡܥܡܠ ܙܓܓܝܬܐ شیشه گر.

زجاجی — ܙܓܓܝ
ܙܓܓܝܬܐ، ܕܙܓܓܝܬܐ، ܙܓܓܝܬܢܝܐ. ܕܡܝܐ ܕܙܓܓܝܬܐ. زجاجیه ܙܓܓܝܬܢܝܘܬܐ

زجاجیت — — ܬܐ
ܙܓܓܝܬܢܘܬܐ.

زجر — ܙܓܪ
(1) ܥܝܩܘܬܐ، ܡܥܩܘܬܐ رنجش.
(2) ܡܥܝܩܐ، ܡܥܝܩܢܐ شکنجه.
(3) ܫܘܢܩܐ عذاب ܫܓܝܫܘܬܐ.
(4) ܡܥܘܩܘܬܐ، ܡܥܩܢܘܬܐ — دادن ܡܥܩܢܐ رنجاندن، ܫܘܢܩܐ ܫܢܩܢܐ. — کردن ܡܥܘܩܐ، ܡܥܩܢܐ ܐܘ زجردادن.

زحف — ܙܚܦ
ܫܘܪܒܐ، ܩܪܒܘܬܐ، ܙܚܦܐ ܡܩܪܒܢܐ.

زحل — ܙܚܠ
ܟܘܟܒܐ ܝܢ ܟܘܟܒܐ، ܫܡ ܚܕ ܡܢ ܟܘܟܒܐ ܢܘܗܪܢܐ ܗ. ܕ ܫܒܥܐ. ܟܝܘܢ كيوان.

زحلی — — ܝܐ
ܟܘܟܒܢܝܐ ܝܢ ܟܝܘܢܝܐ کیوانی.

زحمت — ܙܚܡܬ
ܥܡܠܐ، ܠܐܘܬܐ، ܠܐܝܘܬܐ تعب، ܡܠܝܘܬܐ ملال، ملالت بی — ܒܠܐ ܥܡܠܐ، ܒܠܐ ܠܐܘܬܐ ܒܠܝܐ آسان، ܒܠܝܠܝܬ. با — ܥܡܠܐܝܬ ܥܡܝܠܐܝܬ. — کش ܥܡܘܠܐ ܐܘ ܫܚܝܩܐ زنجیر — کشیدن ܥܡܠ، ܠܐܐ ܥܡܠܐ — دادن ܗܒ ܥܡܠܐ، ܡܠܐܝ. ܡܥܡܠ ܠܐܘܬܐ ܠܐܢܫܐ.

زحیر — ܙܚܝܪ
ܥܨܪܘܬܐ، ܫܠܐ ܕܡܥܝܐ ܕܡܝܐ اسهال خونی (ܕܝܣܢܛܪܝܐ).

زخرف — ܙܘܚܪܦܐ
ܙܝܢܐ، ܨܒܬܐ ܐܘ ܨܒܬܐ. ܫܘܦܪܘܬܐ، زخارف ܨܒܬܐ، ܨܒܬܐ ܫܘܦܪܐ ܕܥܠܡܐ زخارف دنیا ܫܘܦܪܐ ܕܥܠܡܐ.

زخم — ܙܚܡ
(1) ܡܚܘܬܐ، ܡܚܝܬܐ، ܦܠܓܐ، ܡܚܐ.
(2) ܫܘܒܐ ریش. ܡܚܘܬܐ جراحت. ܐܘ ܟܘܪܗܐ قرحه.
(3) ܕܩܝܩܬܐ سخمه ܕܢܝܟ ܒܗ ܕܡܘܡܐ، ܕܪܘܡܚܐ رمح نیزه. ܕܩܝܩܬܐ، ܕܡܚܘܬܐ ضربت.
(4) ܕܠܝܩܬܐ حدشه، ܙܘܢܐ، ܚܪܫܘܬܐ خراش — زدن ܡܚܐ ܡܚܘܬܐ، ܫܘܚܐ ܕܢܚܐ. — خوردن ܩܒܠ ܡܚܘܬܐ — بد ܟܘܪܗܐ ܒܝܫܐ. جای — ܕܘܟܬܐ — بردار،

پذیر ܡܚ ܡܚܠܡܢܐ، ܡܚ ܡܚܠܡܢܐ - خورده ܡܚܠܡܢܐ، ܕܡܚܘܬܐ زخم زده - دار، ناك ܡܠܐ ܕܡܚܘܬܐ، ܕܡܚܘܬܐ ܘ. ܕ. ܕܒܝܬܐ، ܐܚܝܬܐ. - زن ܡܚܘܝܢܐ، ܡܚܐ ܡܚܘܬܐ ܕܒܝܬܐ.

زخمی - - ܡܚܐ

ܕܒܝܬܐ، ܕܡܚܘܬܐ. ܡܠܐ ܕܡܚܘܬܐ ܐܘ ܕܡܚܘܝܐ قرحه‌ای. - شدن ܡܚܝ زخم خوردن. - کردن ܡܚܝ زخم زدن.

زدایش - ܙܕܝܫ

ܡܕܟܝܢܘܬܐ ܕܡܒܪܩܢܐ معنی ܡܒܪܩܢܘܬܐ پردازش، ܕܡܒܪܩܢܐ صیقل.

زداینده - - ܡܙܕܢܐ

ܡܕܟܝܢܐ ܕܡܒܪܩܢܐ ܡܢܩܝܢܐ پرداخت گر، ܡܒܪܩܢܐ صیقل گر.

زدگی - ܙܕܓܝ

ܡܚܝܢܘܬܐ

زدن - ܙܕܢ

(1) ܡܚܝܐ، ܡܚܝܐ بچه را چوب زد ܡܚܐ ܠܗ ܠܛܠܝܐ ܒܩܝܣܐ.

(2) ܡܚܝܐ چقماق را بزن ܡܚܝ ܠܩܕܚܬܐ.

(3) ܛܪܦܐ زدن تخم مرغ ܛܪܦܬܐ ܕܒܝܥܬܐ.

(4) ܡܚܐ، ܡܚܐ شیپور زدن ܡܚܐ ܒܫܝܦܘܪܐ.

(5) ܕܒܩܐ زدن زنبور ܕܒܩܬܐ ܕܕܒܘܪܬܐ، ܕܒܘܪܐ.

(6) ܡܚܝܘܬܐ خسران - ܡܚܝܘܬܐ ܚܘܣܪܢܐ. سر - ܪܝܫܐ. پنبه - ܥܡܪܐ. حرف - ܡܠܬܐ. جوانه - ܦܩܥܬܐ، ܥܡܪܐ ܕܒܝܬܐ.

زدوخورد - ܙܕܘܚܘܪܕ

ܕܡܚܘܬܐ، ܡܚܝܘܬܐ نزاع، ܡܚܝܢܘܬܐ ܕܡܚܝܬܐ. - مختصر ܕܡܚܘܬܐ ܙܥܘܪܬܐ.

زدوار - ܙܕܘܐܪ جدوار

ܕܒܒܐ ܡܚܝܐ. ܙܕܘܐܪܐ زرنباد ܚܡܪܐ ܕܒܝܬܐ. - خطابی ܕܒܒܐ ܡܚܝܐ ܕܒܝܬܐ.

زدودن - ܙܕܘܕܢ

ܙܕܘܕܐ، ܙܕܘܝܐ پاك کردن ܡܕܟܝܐ ܫܦܝܐ پرداخت، صیقل کردن.

زده - ܙܕܗ

ܡܚܝܐ، ܡܚܝܬܐ. آفتاب - ܡܚܐ ܕܫܡܫܐ. قروح - ܡܚܐ ܕܡܚܘܬܐ تخم مرغ - ܕܒܝܥܬܐ ܛܪܝܦܬܐ.

زر - ܙܪ

ܕܗܒܐ طلا ܐܘ ܙܘܙܐ، ܕܗܒܐ، ܥܘܬܪܐ ثروت، مال. - ناب ܕܗܒܐ ܫܦܝܐ - قلب ܕܗܒܐ ܙܝܦܐ، ܕܗܒܐ ܡܙܝܦܐ - سفید ܣܐܡܐ. - افشان ܕܒܒܐ ܕܗܒܐ، ܡܕܗܒܐ سخی، ܪܘܚܢܐ ܒܐܕܠ. - افشانی ܕܒܒܘܬܐ ܕܗܒܐ ܡܕܗܒܘܬܐ، ܪܘܚܢܘܬܐ ܒܐܕܠ. - اندود، اندوده ܡܕܗܒܐ ܘ. ܕ. ܡܕܗܒܐ ܕܗܒܐ، ܡܕܗܒܐ، ܡܕܗܒܢܐ ܡܢ ܕܗܒܐ. - اندود کردن ܕܗܒܐ ܡܕܗܒܐ، ܡܕܗܒܢܐ ܡܢ ܕܗܒܐ مطلا کردن - باف دوز ܙܪܕ ܕܕܗܒܐ. - بافت ܡܚܝܛܐ ܕܕܗܒܐ ܐܘ ܕܡܚܛܐ بزیون. - بافی، دوزی ܙܪܕܘܬܐ ܕܕܗܒܐ. - بدست، دار ܐܝܬ ܠܗ ܕܗܒܐ تروتمند ܡܠܐ ܕܥܘܬܪܐ دولت مند متمول. ܡܠܐ ܕܙܘܙܐ پول دار. - پرست ܣܓܕܐ ܕܗܒܐ، ܡܘܡܢܢܐ - پرستی ܣܓܕܬܐ ܕܗܒܐ، ܡܘܡܢܘܬܐ - پزی ܒܫܠܐ ܕܗܒܐ، ܕܒܫܠ ܕܗܒܐ

- پوش ܠܒܝܫܐ ܕܗܒܐ . - تشت ، دشت
ܪܕܒܘܣܬܐ ، ܡܠܩܢܐ ܕܡܓܠܝܬ ـ ܕܗܒܐ - تشتی ،
دشتی ܪܕܒܘܣܬܢܐ ، ܩܠܝܬ ܕܗܒܐ . - حل ܡܫܪܐ
ܕܗܒܐ ، ܡܫܪܐ ܕܕܗܒܐ - خرید ܙܒܢ ܕܗܒܐ .
ܙܒܝܢܐ ܙܒܢ ܒܟܣܦܐ - خیز ܡܒܝܥ ܕܗܒܐ
ܐܘ ܕܗܒܢܝܐ - کوب ܡܚܐ ܕܗܒܐ ܐܘ
ܡܪܝܡ ܕܗܒܐ - کوفت . - گر ܚܫܠܐ ، ܨܝܢܝܐ
- گری ܚܫܠܘܬܐ ، ܨܝܢܝܘܬܐ . - گون
ܕܗܒܢܝܐ ، ܒܓܘܢܐ ܕܕܗܒܐ . - نشان ܡܪܝܡ
ܕܗܒܐ ، ܡܘܣܡܟܐ ܥܡ ܕܗܒܐ - نشان کردن
ܡܣܡܘܟܐ ܥܡ ܕܗܒܐ - ورق ܛܪܦܐ ܕܕܗܒܐ ،

زر - -
ܙܩܝܢܐ ، ܣܒܐ ، ܦܪܘܦܬܐ زال ܚܡܝܕܬܐ
فرتوت .

زراعت - ܙܪܥܬܐ
ܙܪܘܥܘܬܐ ، ܐܟܪܘܬܐ فلاحت . ܦܠܚܘܬܐ
کشاورزی . - دیم ، دیمی ܙܪܘܥܘܬܐ ܕܠܐ
ܡܝܐ (ܕܠܐ ܡܫܩܝܬܐ) . - کردن ܙܪܥܐ .

زراغن - - ܓܠܝ زراغنک
ܥܘܡܩܬܐ فواق ، ܓܓܓܬܐ آروغ ، ܝܪܘܩ
سکسکه ، هکهك ، اسکرك .

زرافه - ܙܪܐܦܐ
ܪܡܫܐ ܥܡ ܝܪܟ ܓܡܠܐ شتر گاو پلنگ .

زراق - - ܩ
ܝܡܡܬܢܐ ، ܢܡܝ ܒܢܦܫܐ ریاکار ܡܘܪܝܟܢܐ
ابلوك .

زراوند - ܙܪܐܘܢܕ
ܦܠܠܘܠܐ ، ܚܒܐ ܕܝ ܒܬܐ .

زراه - - ܗ
ܝܡܐ دریا .

زرتك - ܙܪܬܟ
ܩܪܒܐ ܕܓܪܘܒܬܐ .

زرد - ܙܪܕ
ܝܪܘܩܐ اصفر ܟܘܪ ܟܪܟܡܐ زعفران رنگ
ܒܪܘܩܬܐ موم رنگ . ܙܪܕܐ - شدن ܙܪܘܩܐ
ܗܘܐ ܙܪܕܐ ܝܪܘܩܐ ، ܡܟܝܟܬܐ : - کردن
ܙܪܘܩܐ ، ܥܒܕܐ ܙܪܕܐ ܡܝܪܘܩܐ ܒܪܘܩܬܐ ،
ܒܪܘܩܐ - چهره - ܦܐܝܐ ܙܪܘܩܐ ،
ܦܐܝܐ ܟܡܝܫܬܐ . - رو ، رخ ܦܐܝܐ ، ܡܪܟܐ
ܒܗܘܟܟܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܓܘܢܐ ܝܪܘܩܐ زرد فام
ܐܘ ܢܟܦܐ کم رو ، ܒܗܘܬܬܢܐ خجول .
- رویی ܦܐܝܘܬܐ ، ܦܐܝܘܬ ܙܪܘܩܐ .
ܒܗܘܬܬܘܬܐ ، ܒܗܬܬܐ . - زخم ܚܙܘܪܬܐ .

زرد - ܙܪܕ
ܙܪܕܐ ، ܙܪܐ ܚܘܝ زره .

زرداب - ܙܪܕܐܒ
ܡܪܪܬܐ ، ܡܪܪܬܐ صفرا . - ریز ܡܪܪܢܐ ܐܘ
ܙܪܕܢܐ ، ܩܪܘܚܐ .

زردابی - - ܒܐ
ܡܪܪܢܝܐ ، ܕܡܪܪܬܐ ܕܡܪܪܬܐ صفراوی . ܐܘ
ܡܪܪܢܐ .

زردالو - - ܠܘ
ܚܪ ܡܘܡܫܐ

زردچوبه - ܙܪܕܓܘܒܗ رزچوبه
ܡܪܩܘܩܐ ، ܟܘܪܟܡܐ جادی

زردك – ܙܪܕܟ
ܡܘܫܟܐ، ܓܙܪܐ هويج ، گزر

زرده – – ܒܝܥܐ
ܡܘܣܪܐ، ܟܘܐ ܫܬܘܬܐ ܕܒܝܥܬܐ ܙܪܕܐ ܕܒܝܥܬܐ زرده تخم مرغ .

زردى – – ܦܐ
ܫܪܘܡܘܬܐ، ܫܡܘܡܘܬܐ، ܟܘܪ ܟܡܘܬܐ، ܙܪܕܘܬܐ .

زرديان – – ܦܐ ܢܝܢ
ܝܪܩܢܐ، ܡܪܥܐ ܕܪܕܦܐ ܠܡܪܝܪܐ ܙܪܕܐ ܠܦܓܪܐ ܕܐܢܫܐ يرقان .

زرشك – ܙܪܫܟ
ܙܪܫܟ ܝܢ ܙܪܫܟܐ، ܐܪܙܐ ܡܢ ܦܐܪܐ .

زرشكى – – ܦܐ
ܙܪܫܟܢܝܐ، ܟܠܘܢܐ ܕܙܪܫܟܐ ܗ. ܕ. ܙܪܓܘܢܝܐ ارغوانى ܝܢ ܣܡܘܩܐ .

زرع – ܙܪܥ
ܙܪܥܐ، ܙܪܥܘܬܐ زراعت . – كردن ، زراعت كردن ܙܪܥܐ . قابل – ܡܙܕܪܥܢܐ .

زرغنج – ܙܪܓܢܓ
ܫܠܡ ܦܢܝܢܐ ܚܕܐ ܐܪܥܐ: ܦܘܠܝܠܬܐ شنبليله .

زرفين – ܙܪܦܝܢ زلفين
ܥܘܩܬܐ حلقه زلف .

زرق – ܙܪܩ
ܡܣܒܪܢܘܬܐ ، ܡܫܪܫܐ ܒܐܦܐ: رياكارى – فروش ܡܣܒܪܢܐ زراق ، ܢܣܒ ܒܐܦܐ .

زرقون – – ܓܘܢ
(1) ܫܪܝܩܐ، ܗܘܠܐ ܣܘܣܘܩܐ ܟܘܢܐ ܘܡܬܡܪܩܝܢܬܐ ܡܕܡܕܢܬܐ ܡܢ ܦܪܪܝܬܐ ܣܡܘܩܐ ܫܢܓܐ . ܣܪܢܓܘܢ سرنج شنكرف .
(2) ܡܓܣܪܘܢ زرجون زرگون .

زرم – ܙܪܡ
ܕܡܥܬܐ ، ܕܡܥܐ اشك .

زرنا – ܙܘܪܢܐ
ܙܘܪܢܐ ، ܫܒܘܪܐ .

زرنباد – ܙܘܪܘܢܒܐܕ
ܙܕܘܘܪܬܐ . ܥܩܪ ܫܡܫܐ زدوار ، جدوار .

زرنگ – ܙܪܢܓ
ܙܪܝܓܐ ، ܒܣܘܟܠܐ معنى ܕܥܒܕܐ ، جاهد ܠܐ ܡܚܝܠܐ ، ܠܐ ܡܥܝܢܐ غير تنبل ܚܦܝܛܐ . شاگرد – ܡܣܬܟܠܢܐ ܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܙܪܝܙܐ ، ܥܒܕܐ ، ܚܦܝܛܐ .

زرنگ – ܙܪܢܓ
(1) ܚܕܬܐ نو .
(2) ܢܝܟܬܐ ܕܓܘܪܐ ܕܫܡܫܐ ܐܢܠ ܠܒܪܐ ܕܓܠܝܐ .

زرنگ – ܙܘܪܢܓ
ܓܘܠܐ ܕܣܘܣܘܬܐ گروه يا دسته اسب .

زرنگى – ܙܪܢܓܝ
ܙܪܝܙܘܬܐ ، ܒܣܘܟܠܐ ܕܥܒܕܢܘܬܐ ܕܚܦܝܛܘܬܐ ، ܠܐ ܡܚܝܠܘܬܐ ܠܐ ܡܥܝܢܘܬܐ . ܚܙܝ زرنگ .

زرنيخ — ܙܪܢܝܟ݂

ܙܪܢܝܩܬܐ . — زرد ܙܪܢܝܩܬܐ ܙܪܕܐ — قرمز ܙܪܢܝܩܬܐ ܣܡܘܩܬܐ .

زره — ܙܪܗ

ܙܪܕܐ، ܙܪܐ بكتر ܫܪ̈ܝܢܐ جوش، درع — سينه ܙܪܕܐ ܕܚܕ̈ܝܐ ܝܢ ܬܕ̈ܝܐ — بازو ܫܪ̈ܝܢ ܕܕܪ̈ܥܐ . ܙܪܕܐ ܕܨܘ̈ܪܐ — شانه و گردان ܙܪܕܐ ܕܫܩ̈ܘܬܐ — ساق ܙܪܕܐ ܕܐܩ̈ܠܐ ܝܢ ܬܪܦܘܩܐ — پوشيدن ܠܒܫܐ ܙܪܕܐ، ܠܒܫܐ ܙܪܐ — پوش ܠܒܝܫ ܙܪܕܐ . — باف، ساز، گر ܡܙܪܕܢܐ ܙܪܕܐ، ܥܒܕ ܙܪܕܐ .

زرى — ܙܪܝ

ܕܐܘܛܒܐ بزيون . — باف ܙܪܝ ܕܐܘܛܒܝܐ .

زرير — — ܪ

(1) ܝܪܩܐ ܕܨܒܥܐ اسپرك .
(2) ܡܪܪܬܐ، ܡܪܬܐ زرداب .
(3) ܝܪܩܢܐ زرديان .

زرين — ܙܪܝܢ

ܕܗܒܢܐ، ܕܕܗܒܐ، ܕܗܒܢܝܐ زريون

زريون — ܙܪܝܘܢ زرگون

ܕܗܒܢܝܐ ܐܝܟ ܘܪܕܐ ܕܕܗܒܐ شقايق .

زشت — ܙܫܬ

(1) ܥܘܬܐ ܝܢ ܣܢܝ ܚܙܘܐ، ܣܢܝܐ ܚܙܘܐ بد شكل، بد نما .

(2) ܣܢܝܐ، ܕܠܐ ܢܟܦܘܬܐ بى شرم، ܠܐ ܚܫܝܚܐ . كلمات — ܡ̈ܠܐ ܣܢ̈ܝܐ — اندام ܣܢܝܐ ܦܓܪܐ، ܣܢܝܐ ܩܘܡܬܐ . — خو ܣܢܝܐ ܝܨܪܐ ܒܝܫ ܝܨܪܐ بد خو . ܝܨܪܢܐ .

— خوى ܣܢܝܘܬ ܝܨܪܐ، ܒܝܫܘܬ ܝܨܪܐ بد خوى ܒܝܫܘܬܐ . — رو، روى ܣܢܝܐ ܐܦ̈ܐ — گو، گوى ܣܢܝܐ ܡܠܬܐ، ܡܪܡܪܢܐ بد گو بد زبان ܡܘܣܒܪܢܐ تهمت زن، ܐܟܠ ܩܪܨܐ غيبت گو . — گويى ܣܢܝܘܬ ܡܠܬܐ، ܡܘܣܒܪܢܘܬܐ تهمت، ܐܟܠܘܬ ܩܪܨܐ غيبت، زشت ياد . — نام ܣܢܝܐ ܫܡܐ ܒܝܫ ܫܡܐ بد نام، ܓܕܝܫܐ، ܡܓܕܫܐ رسوا — نامى ܣܢܝܘܬ ܫܡܐ . . . . .

زشتى — — ܝܐ

ܥܘܪܘܬܐ، ܣܢܝܘܬ ܚܙܘܐ ܐܘ ܣܢܝܘܬܐ، ܠܐ ܚܫܝܚܘܬܐ . . . . .

زعاف — ܙܥܐܦ

ܥܩܬܐ ܕܡܘܬܐ ܗ. ܕ ܡܘܬܐ ܕܠܐ ܫܠܝܐ، ܡܘܬܐ ܕܚܝܪ ܒܚܝܪ . ܐܘ ܡܘܬܐ ܩܛܘܠܐ .

زعرور — ܙܥܪܘܪ

ܙܥܪܘܪܐ، ܦܐܪܐ ܡܢ ܦܐܪ̈ܘܬܐ از گيل .

زعفران — ܙܥܦܪܢ

ܟܘܪܟܡܐ، ܟܘܪ ܟܡܐ جادى .

زعفرانى — — ܝܐ

ܟܘܪܟܡܢܝܐ، ܕܓܘܢܐ ܕܟܘܪܟܡܐ . ܟܘܪܟܡܢܝܐ .

زغار — ܙܓ݂ܐܪ

(1) ܢܗܪܐ ܙܥܘܪܬܐ .
(2) ܠܚܡܐ ܕܕܘܚܢܐ نان ارزن .

زغال — ܙܓ݂ܐܠ

ܟܘܡܪ ܡܢ ܦܚܡܐ فحم، ܨܒܥܐ انگشت، بجال . . — چوب ܟܘܡܪ ܕܩܝܣܐ،

ܟܐܘܪܐ ـ سنگ ܕܟܘܡܪܐ ܦܚܡܐ ܕܐܪܥܐ .
ـ روشن ܫܡܝܫܬܐ جمره اخگر ، سینجر .
ـ دار ܡܟܐ ܕܦܚܡܐ .

زغالی ـ ـ ܦܚ

ܦܚܡܢܝ ، ܕܦܚܡܐ . ܦܚܡܢܝܐ ܡܢ ܟܪܟܐ ، ܟܘܡܪܬܐ ܕܦܚܡܐ . ܐܘܡܢܐ .

زغره ـ ܙܓܪܗ

ܐܪܡܐ ܕܐܪܥܐ ܫܚܝܡܬܐ ܒܚܒܘܫܐ ܕܐܪܘܡܝܐ .

زغن ـ ܙܓܢ

ܦܪܬܐ ، ܕܝܘܦܐ علیواج ، خول . ܦܪܕܐ ܦܪܡܬܐ ܘܫܪܘܬܐ .

زغند ـ ܙܓܢܕ

(1) ܫܘܪܬܐ ، ܝܡܡܬܐ . ܡܟܐ ܕܝܡܡܐ ، ܕܐܪܐ .
(2) ܫܘܪܬܐ ، ܕܫܡܬܐ جست ، پرش .

زغیده ـ ܙܓܝܕܗ

ܡܥܨܪܐ ، ܡܫܘܓܐ ، ܡܫܦܪܐ فشرده چکیده .

زغیر ـ ـ ܪ

ܙܪܥܐ ܕܟܬܢܐ تخم کتان ، بذرک .

زفاف ـ ܙܦܐܦ

(1) ܘܫܬܐ ܟܠܬܐ ، ܘܫܬܐ ܕܟܠܬܐ .
(2) ܚܠܘܠܐ ، ܚܘܦܬܐ عروسی .

زفت ـ ܙܦܬ

ܙܦܬܐ ، ܡܝܬܐ قیر ، ܚܘܡܪܐ قفر ـ رومی ܚܘܡܪܐ ܕܪܘܡܝܐ .

زفت ـ ܙܘܦܬ

(1) ܩܫܝܐ ܝܒܝܫܐ ، ܩܫܝܐ ܐܘܪܐ ܚܒܝܫ ܐܘܪܐ تر شرو ، بداخم ܥܒܘܣܐ ܚܘܠܡܢܐ اخمو .
(2) ܩܫܝܐ ܡܢ ܥܘܝܨܐ ، ܐܟܝܢܐ ، ܚܣܝܡܐ بخیل ، ܩܠܝܠܐ خسیس .

زفتی ـ ܙܦܬܐ

ܙܦܬܐ ، ܙܦܬܢܐ .

زفتی ـ ܙܘܦܬܐ

(1) ܩܫܝܘܬܐ ܝܒܝܫܐ ، ܩܫܝܘܬܐ ܐܘܪܐ ܕܚܒܘܫܐ ܐܘܪܐ ، ܥܒܘܣܐ ، ܚܘܠܡܐ .
(2) ܩܫܝܘܬܐ ، ܥܘܝܨܘܬܐ ܐܟܝܢܐ ܚܣܝܡ ـ ܟܝܠܘܬܐ ، ܩܠܝܠܘܬܐ خست زفت (ܙܘܦܬ)

زفر ـ ܙܦܪ

ܥܡܐ دهن . ܠܥܡܐ ܡܢ ܠܥܘܣܐ آرواره .

زفیر ـ ܙܦܝܪ

ܐܢܚܬܐ ܥܡܝܩܬܐ ناله عمیق .

زق ـ ܙܩ

ܙܩܐ ، ܡܫܟܐ ܡܢ ܡܫܟܐ ܕܓܕܝܐ ܐܘ ܥܙܐ ܕܒܗ ܚܡܪܐ ، ܚܡܪܐ ، ܚܠܒܐ ܡܢ ܡܫܟܐ .

زقاق ـ ܙܘܩܐܩ

ܫܘܩܐ ، ܫܒܝܠܐ ܐܘܪܚܬܐ ܩܛܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܟܕ ܡܢ ܟܐ ܒܘܬܐ ܘܒܝܢܬ ܒܬܐ ܒܬܐ ܫܘܩܐ ܒܝܢܬܐ کوچه .

زکام ـ ܙܘܟܐܡ

ܡܘܟܟܐ ، ܡܘܟܐ نزله ܘ . ܒ ܡܘܟܟܐ ܕܢܚܝܪܐ ܘܢܚܝܪܐ . ܒܘܪܐ ܕܢܚܝܪܐ .

زکاوت ـ ܙܟܐܘܬ

ܙܟܝܘܬܐ ܚܘܟܡܬܐ معنی ܕܕܟܝܘܬܐ پاکی ، ܕܝܗܒܘܬܐ پارسایی ܕܕܚܠܬܐ ܕܐܠܗܐ خداترسی .

زکاة — ܙܟܬ زکوة

ܙܕܩܬܐ [illegible] ܕܗ ܝܟ [illegible] عشر .

زکی — ܙܟܝ

[illegible] معنی [illegible] ، [illegible] پارسا ، [illegible] خداترس ، [illegible] زکیه [illegible] ازکیاء .

زگیل — ܙܓܝܠ

[illegible] ، [illegible] معنی [illegible] داحس [illegible] — دار [illegible] .

زگیلی — ܙܓܝܠܝ

[illegible] ، [illegible] .

زل — ܙܠ

[illegible] ، [illegible] لغزش ، [illegible] سحو قلم . [illegible] اشتباه .

زل — ܙܠ

[illegible] .

زلال — ܙܠܐܠ

[illegible] .

زلالی — ܙܠܐܠܝ

[illegible] .

زلزال — ܙܠܙܐܠ

[illegible] ، [illegible] تزلزل .

زلزله — ܙܠܙܠܗ

[illegible] ، [illegible] زمین لرزه [illegible] ، [illegible] . زلازل [illegible] ، [illegible] . شرح — [illegible] ([illegible]) — شناسی [illegible] . ([illegible]) — ای [illegible] ، [illegible] . — سنج [illegible] ([illegible]) .

زلف — ܙܠܦ

(1) [illegible] ، [illegible] ، [illegible] مو .
(2) [illegible] حلقه مو [illegible] گیسو طره ، ذوابه . — پریشان [illegible] . — دار [illegible] . [illegible] . [illegible] .

زلفت — ܙܠܦܬ زلفی

(1) [illegible] قرابت ، نزدیکی .
(2) [illegible] ، [illegible] رتبه ، درجه ، منصب مقام ،

زلل — ܙܠܠ

[illegible] ، [illegible] زل [illegible] لغزش . [illegible] اشتباه . [illegible] کسروزن .

زله — ܙܠܗ

[illegible] ، [illegible] رنجیده [illegible] عاجز . [illegible] ، [illegible] خسته [illegible] ملال — کردن [illegible] رنجانیدن [illegible] بعض آوردن ، [illegible] اذیت کردن [illegible] عاجز کردن .

زلة — ܙܠܠܐ زله
ܙܠܝܩܘܬܐ زل ܡܫܬܘܬܐ لغزش ܐܘ ܣܟܠܘܬܐ خطا .

زلبیا — ܙܠܒܝܐ زلوبیا
ܚܕ ܐܕܫܐ ܕܡܛܥܡܢܐ ܚܠܝܐ توتك شیرین ‘ ܕܥܘܠܝܬܐ ܚܠܝܬܐ كلیچه شیرین .

زلیف — ܙܠܝܦ
ܙܘܥܬܐ ترس ܕܚܠܬܐ ܐܘ ܙܘܥܬܐ رعب .

زم — ܙܡ
ܩܘܪܐ ܚܪܝܦܐ سرماسخت .

زمار — ܙܡܪ
ܡܙܡܪܢܐ ܕܙܡܪܘܬܐ ‘ ܫܒܝܒܐ شبابه .

زماروغ — ܙܡܪܘܓ سماروغ
ܡܫܪܘܬܐ ܐܘ ܡܫܚܬܐ ، ܦܛܪܝܬܐ قارج .

زماره — ܙܡܪܐ
ܙܡܪܘܬܐ ‘ ܫܒܝܒܐ شبابه .

زمام — ܙܡܡ
ܦܓܘܕܬܐ ‘ ܙܡܡܐ افسار ‘ ܠܓܡܐ لگام .
— امور مملکت ܦܓܘܕܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
ازمه ܦܓܘܕܐ — دار ܐܚܝܕ ܕܘܒܪܐ . ܐܘ
ܐܚܝܕ ܙܡܡܐ ، ܫܠܝܛܐ . — داری ܐܚܝܕܘܬ
ܕܘܒܪܐ ܕܝ ܡܠܟܐ ܐܘ ܙܡܡܐ ܐܚܝܕ
ܦܓܘܕܬܐ ، ܐܚܝܕܘܬ ܦܓܘܕܬܐ .

زمان — ܙܡܢ
(1) ܙܒܢܐ . در — سارگون ܕܙܒܢܐ ܕܡܠܬܐ ،
— حال ܙܒܢܐ ܩܝܡ . — گذشته ، ماضی مطلق
ܙܒܢܐ ܥܒܪ . — آینده ܙܒܢܐ ܥܬܝܕ .
در این — ܒܗܢܐ ܙܒܢܐ .
(2) ܥܕܢܐ وقت ܡܫܘܚܬܐ مدت ، ܕܪܐ عصر ، دوره .
(3) ܥܠܡ ܙܒܢܐ زمانه ‘ دنیا ، ܙܒܢܐ ازمنه .

زمانه — ܙܡܢܗ
ܥܠܡ ܙܒܢܐ . ܗ ܐܘ ܥܠܡܐ ܙܒܢܐ ، ܕ . ܗ
ܥܠܡܐ ، ܕܘܢܝܐ دنیا .

زمانی — ܙܡܢܝ
ܙܒܢܝܐ . ܕܙܒܢܐ بترتیب — ܒܡܫܘܚܬܐ ، ܒܥܕܢܐ
ܙܒܢܝܐ . ܐܘ ܙܒܢܝܐ .

زمانیان — ܙܡܢܝܢ
ܒܢܝ ܥܠܡܐ .

زماهن — ܙܡܗܢ
ܦܪܙܠܐ ܐܘ ܦܪܙܠܐ ܩܪܝܪܐ آهن سرد ܗ . ܕ .
ܠܐ ܡܟܬܫܐ غیر چکوش خور .

زمخت — ܙܡܟܬ
ܥܒܝܬܐ ، ܓܪܡܐ درشت ܚܪܘܦܐ زبر .

زمختی — ܝ
ܥܒܝܘܬܐ ، ܓܪܡܘܬܐ ، ܚܪܘܦܘܬܐ .

زمرد — ܙܡܪܪܕ
ܙܡܪܓܕܐ ܐܘ ܙܡܪܓܕܐ ، ܟܐܦܐ ܝܩܝܪܬܐ .
— گیا ܥܣܒܐ ܐܘ ܥܣܒܐ قنب ، ܟܢܫܐ ܕܡܠܟܐ
شاهدانه ܚܠܝܠ ܙܪܥ ܥܣܒܐ . — نشان ، نگار
ܥܠܡ ܙܡܪܓܕܐ .

زمردی — ܝ
ܙܡܪܓܕܢܝܐ ‘ ܙܡܪܓܕܢܝܐ زمردین .

زمره — ܙܘܼܡܪܵܐ

ܓܲܘܵܐ ، ܦܲܠܓܘܼܬܵܐ ، ܡܲܪܬܒܵܐ ، ܣܲܕܪܵܐ طبقه . ردیف . دسته ܓܲܘܵܐ ، ܦܲܠܓܘܼܬܵܐ زمر .

زمزمه — ܙܲܡܙܘܼܡܹܐ

ܙܡܵܪܬܵܐ . ܩܵܠܵܐ ܕܙܲܡܵܪܵܐ ܡܼܢ ܒܸܣܬܵܐ ܘܩܲܕܸܡ ܕܡܲܠܟܵܐ — کردن ܙܲܡܙܸܡ ، ܙܲܡܵܪܵܐ ، ܙܲܡܙܘܼܡܹܐ .

زمستان — ܙܲܡܣܬܵܢ

ܣܸܬܘܵܐ .

زمستانی — ܝܹܐ

ܣܸܬܘܵܝܵܐ . لباس — ܠܒܘܼܫܵܐ ܣܸܬܘܵܝܵܐ .

زمهریر — ܙܲܡܗܲܪܝܼܪ

ܩܘܼܪܵܐ ܕܫܸܬܘܵܐ . ܩܘܼܪܵܐ ܣܲܓܝܼܐܵܐ زم .

زمین — ܙܲܡܝܼܢ

(1) ܐܲܪܥܵܐ . ܠܦܘܼܡ ܕܟܠ ܕܝܲܕܥܝܼ ܒܝܼܫ ܕܫܲܪܝܼܪܵܐ ܘܥܲܠܵܡܵܐ ܕܡܸܬܝܲܕܥܵܐ ܚܲܕ ܟܵܘܟܒܵܐ . ܟܘܼܪܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ کرهٔزمین .

(2) ܝܲܒܝܼܫܵܐ ، ܡܲܝܵܐ ܝܲܒܝܼܫܬܵܐ خشك ܕܐܲܪܥܵܐ . ܓܘܼܪܵܐ ܕܝܲܒܝܼܫܬܵܐ . خشكی ܕܐܲܪܥܵܐ ܠܝܲܒܝܼܫܬܵܐ . ܐܲܪܥܵܐ !

(3) ܥܲܦܪܵܐ ، ܥܲܦܪܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ ، ܐܲܕܡܬܵܐ خاك .

(4) ܦܲܪܫܵܐ فرش ، كف صحن ، ساخت . ܐܲܪܥܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ ܘ . ܕ ܦܲܪܫܵܐ .

(5) ܐܲܬܪܵܐ ، ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ كشور ، مملكت ، قلمرو . ܐܲܪܥܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ ܘ . ܕ ܐܲܬܪܵܐ ܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ܕܒܲܝܬܵܐ .

(6) ܕܘܼܟܬܵܐ سرزمین ، بوم ، ناحیه . — پیما ܡܫܘܼܚܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ مساح . — پیمایی ܡܫܘܼܚܘܼܬܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ مساحی . — دار ܡܵܪܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ ، ܕܐܲܪܥܵܢܵܝܵܐ . ܡܵܪܵܐ ܕܡܲܠܟܘܼܬܵܐ ملاك . — شناس ܡܝܲܕܥܵܢܵܐ ܐܲܪܥܵܢܵܝܵܐ . — شناسی ܡܝܲܕܥܵܢܘܼܬܵܐ ܐܲܪܥܵܢܵܝܬܵܐ . — لرزه ܙܘܼܥܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ ، ܙܘܵܥܵܐ زلزله .

زمینه — ܙܲܡܝܼܢܹܗ

(1) ܐܲܪܥܵܐ ܕܨܘܼܪܬܵܐ . این تصویر — قشنگی دارد ܐܲܪܥܵܐ ܕܨܘܼܪܬܵܐ ܗܵܕܵܐ ܫܲܦܝܼܪܬܵܐ ܝܠܵܗ̇ .

(2) ܡܲܟܢܲܫܬܵܐ ، ܓܢܵܙܵܐ ذخیره .

(3) ܫܸܬܐܣܬܵܐ ، ܫܸܬܐܣܬܵܐ اساس . ܥܸܠܬܵܐ علت ، سبب ، داعی .

زمینی — ܝܹܐ

ܐܲܪܥܵܢܵܝܵܐ ، ܐܲܪܥܵܢܵܝܵܐ ، ܕܐܲܪܥܵܐ ارضی ، خاكی . ܚܲܝܘܵܬܵܐ . حیوانات — ܚܲܝܘܵܬܵܐ ܐܲܪܥܵܢܵܝܹܐ ، ܚܲܝܘܵܬܵܐ ܕܐܲܪܥܵܐ .

زن — ܙܲܢ

ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ ، ܒܲܚܬܵܐ . زنان ܢܸܫܹ̈ܐ ܒܲܚܬܵܬܹ̈ܐ .

— شوهردار ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ ܡܙܘܘܼܓܬܵܐ ܒܲܚܬܵܐ ܕܓܲܒܪܵܐ .

— و شوهر ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ ܘܓܲܒܪܵܐ . ܒܲܚܬܵܐ ܘܓܲܒܪܵܐ ، ܒܲܚܬܵܐ ܘܓܲܒܪܵܐ . ܒܲܚܬܵܐ ܘܡܲܪܵܐ . — گرفتن ܫܩܵܠܵܐ ܕܒܲܚܬܵܐ ، ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ ، ܓܵܘܵܪܵܐ . — دادن ܡܲܓܘܪܵܐ ، ܡܲܓܘܪܵܐ . — بابا ، پدر ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ ܒܵܒܵܐ ، ܒܲܚܬܵܐ ܕܒܵܒܵܐ . — برادر ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ ܐܲܚܵܐ ، ܒܲܚܬܵܐ ܕܐܲܚܘܼܢܵܐ . — دایی ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ ܚܵܠܵܐ ، ܒܲܚܬܵܐ ܕܚܵܠܘܼ . — عمو ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ ܕܕܵܐ ، ܒܲܚܬܵܐ ܕܕܵܕܘܼ .

— پرست ܪܵܚܸܡ ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ ، ܪܵܚܸܡ ܢܸܫܹ̈ܐ (ܦܝܼܠܘܿܓܝܼܢܘܿܣ) . — پرستی ܪܲܚܡܘܼܬ ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ . ܪܲܚܡܘܼܬ ܢܸܫܹ̈ܐ (ܦܝܼܠܘܿܓܝܼܢܝܵܐ) . — دوست ܪܵܚܸܡ ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ . ܪܵܚܸܡ ܢܸܫܹ̈ܐ (ܦܝܼܠܘܿܓܝܼܢܘܿܣ) .

— دوستی ܪܲܚܡܘܼܬ ܐܲܢ݇ܬܬܵܐ ، ܪܲܚܡܘܼܬ ܢܸܫܹ̈ܐ (ܦܝܼܠܘܿܓܝܼܢܝܵܐ) . — باز ܙܲܢܝܵܝܵܐ ، ܓܲܘܪܵܢܵܝܵܐ جنده‌باز .

زناء — ܙܢܵܐ

ܙܲܢܝܘܼܬܵܐ ، ܡܲܓܘܪܘܼܬܵܐ ܕܓܲܒܪܵܐ ܓܲܘܪܵܢܘܼܬܵܐ ܕܓܲܒܪܵܐ ܥܲܡ ܒܲܚܬܵܐ ܠܵܐ ܡܙܘܘܼܓܬܵܐ . زنای محصنه

ܙܢܝܘܬܐ زنای بالجبر ، جبری ܩܛܝܪܐ ܙܢܝܘܬܐ ܥܡ ܐܢܫܐ ܡܚܪܡܐ . زنای اقربا . محارم ܐܢܫܐ ܩܪܝܒܐ ܥܡ ܐܢܫܐ ܡܚܪܡܐ . — کردن ܙܢܝ ، ܓܘܪ ، ܙܢܝܘܬܐ . ܥܒܕ ܙܢܝܘܬܐ ܙܢܝܬܐ جنده .

زناء — ܙܢܝܐ

ܙܢܝܐ زانی .

زنار — ܙܢܪܐ

ܙܢܪܐ ، ܚܨܐ ، ܚܘܨܐ ، ܚܘܪܐ کمر . ܙܢܪܐ زنانیر .

زناشویی — ܙܘܘܓܐ

ܙܘܘܓܝܘܬܐ ، ܡܙܕܘܓܘܬܐ .

زناکار — ܙܢܝܐ

ܙܢܝܐ زانی ، زناء ، ܙܢܝܬܐ ، ܙܘܢܝܬܐ جندہباز .

زناکاری — ܙܢܝܘܬܐ

ܙܢܝܘܬܐ ، ܙܢܝܘܬܐ ، ܙܘܢܝܘܬܐ .

زنانه — ܢܫܝ

(1) ܢܫܝܐ ، ܐܢܬܬܐ .
(2) ܢܫܝܐ . امراض — ܟܐܒܐ ܢܫܝܐ ܥܡ ܢܫܐ .

زنبر — ܙܒܝܠܐ

ܡܫܩܠܬܐ ܕܝܕܐ ارابه دستی .

زنبرك — ܦܪܓ

ܦܪܓܘܬܐ فنر .

زنبق — ܙܢܒܩܐ زنبه

ܫܘܫܢܬܐ ܫܘܫܢܬܐ ، ܫܘܫܢܬܐ .

زنبور — ܕܒܘܪܐ

ܕܒܘܪܐ ، ܕܒܘܪܬܐ زنبورعسل . ܕܒܘܪܐ ܕܕܒܫܐ زنبور سرخ . — طلایی ܕܒܘܪܐ ܕܗܒܢܝܐ ، ܩܫܘܫܐ . — سیاه ܕܒܘܪܐ ܐܘܟܡܐ ، ܩܫܘܫܐ ܐܘܟܡܐ . — خانه ܒܝܬ ܕܒܘܪܐ ، ܕܒܘܪܬܐ کندو . — خور ܐܟܠ ܕܒܘܪܐ ، ܡܫܡܫ. چرخ ریسك ܕܒܘܪܐ ، ܕܒܘܪܬܐ ، ܕܒܘܪܝܬܐ زنابیر .

زنبیل — ܙܒܝܠ

ܙܒܝܠܐ ، ܙܒܝܠܐ ܗ . ܕ ܗܒܝܠܬܐ . — باف ܙܩܘܪ ܙܒܝܠܐ . زنابیل ܙܒܝܠܐ ܥܡ ܙܒܝܠܐ ܗܒܝܠܬܐ .

زنج — ܙܢܓ سنج

ܨܠܨܠܐ ، ܨܠܨܠܐ ܩܘܫ سنج .

زنجبیل — ܙܢܓܒܝܠ

ܙܢܓܒܝܠܐ . — شامی ܙܢܓܒܝܠܐ راسن .

زنجبیلی — ܙܢܓܒܝܠܝ

ܙܢܓܒܝܠܝܐ .

زنجره — ܙܢܓܪܗ

ܨܪܨܘܪܐ ، ܐܝܟ ܐܘܪܐ ܕܨܪܨܪܐ جیرجیرك .

زنجیر — ܙܢܓܝܪ

ܫܝܫܠܬܐ . — کردن ܫܝܫܠܘܗܝ ، ܐܣܪ . — کوچك ، زنجیره ܫܝܫܠܬܐ ܩܘܫ سلسله .

زنجیری — ܙܢܓܝܪܝ

ܫܝܫܠܝܐ .

زنخ — ܙܢܚ زنخدان

ܙܩܢܐ ، ܟܪܘܦܬܐ ، ܣܦܪܕܐ چانه ، چك ، ذقن ܟܪܝܟܬܐ . — زدن ܟܡܟܡܬܐ ، ܡܚܝܐ ܙܩܢܬܐ چانه زدن . — زن ܟܡܟܡܢܬܐ .

زند — ܙܢܕ

(1) ܙܢܕܐ ، ܓܪܡܐ ܕܐܝܕܐ . — اعالی ܙܢܕܐ ܐܠܝܬܐ ، ܗܘ ܓܪܡܐ ܓܪܝܐ ܘܥܒܝܐ ܡܢ ܬܪܝܢ ܓܪܡܝܐ ܕܓܪܡܐ ܕܐܝܕܐ . — اسفل ܙܢܕܐ ܬܚܬܝܐ .

(2) ܟܘܪܐ ، ܓܪܘܫܐ . ܦܬܬܐ .

زندان — ܙܢܕܐܢ

ܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ، ܒܝܬ ܕܛܘܪܦܐ ، ܒܝܬ ܚܒܘܫܝܐ محبس . — اوكندن ، كردن ܚܒܫܐ ܒܐܘܪܟܐ ܕܡܪܕܘܬܐ ، ܝܗܒܬܐ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܒܒܝܬ ܚܒܘܫܝܐ . — بان ܢܛܘܪ ܒܝܬ ܚܒܘܫܝܐ . — بانی ܢܛܘܪܘܬ ܒܝܬ ܚܒܘܫܝܐ . . .

زندانی — — ܢܝܐ

ܐܣܝܪܐ ، ܚܒܝܫܐ ܒܒܝܬ ܚܒܘܫܝܐ .

زندقه — ܙܢܕܝܩܗ

ܗܪܛܝܩܘܬ ܐܠܗܝܘܬܐ (ܕܘܟܣܝܙܡ) .

زندگانی — — ܓܐܢܝܐ

ܚܝܘܬܐ ، ܕܘܒܪܐ ܕܚܝܐ . ܙܒܢܐ ܕܚܝܐ . — كردن ܚܝܐ ، ܗܘܐ ܚܝܐ زنده .

زندگی — — ܓܝܐ

ܚܝܐ ܗ . ܕ ܒܐܝܬܘܬ ܦܘܠܚܢܐ ܕܐܢܫܝܐ ܘܦܪܢܣܝܐ .

زنده — ܙܢܕܗ

(1) ܚܝܐ ، ܕܐܝܬ ܠܗ ܚܝܐ .

(2) ܩܢܐ ، ܟܠ ܒܥܝܪܐ . گوش — ܦܬܝܚܐ ܚܝܐ ܡܢ ܩܢܐ .

(3) ܡܠܝܐ ܡܢ ܚܝܐ . زندگان ܚܝܝܢܐ ، ܚܝܐ . — كردن ܡܚܝܝܢܐ ܡܚܝܢܐ ، ܡܩܝܡܢܐ ܚܝܐ ܡܢ ܡܝܬܐ . — شدن ܩܡܬܐ ، ܗܘܐ ܚܝܐ . — باد ܚܝܗ ܢܝܫ . ܚܝܐ ܠܥܠܡ . — دل ܠܒܐ ܚܝܐ . — دلی ܚܝܘܬ ܠܒܐ .

زندی — ܙܢܕܝܐ

ܙܢܕܝܐ ، ܙܢܕܢܝܐ .

زندیق — ܙܢܕܝܩ زندیك

ܗܪܛܝܩܐ ܒܗܪܛܝܩܘܬ ܐܠܗܝܘܬܐ زندقه .

زنك — ܙܢܟ زنكه

ܙܢܓܘܠܝܬܐ ، ܟܘܠܐܘܢܝܬܐ ، ܙܢܓܝܬܐ ܡܢ ܟܦܪܬܐ ܘܠܘܪܝܬܐ ܘܡܪܬܝܬܐ ܒܐܝܕܐ ܕܡܫܟܢܬܐ ܘܡܕܒܪܢܝܬܐ .

زنگ — ܙܢܓ

(1) ܙܢܓܐ ܡܢ ܙܢܓܐ درای ، جرس ܢܩܘܫܐ ناقوس . — زدن ܡܚܝܐ ܙܢܓܐ ، ܢܩܫܐ . ܙܢ ܙܢܓܘܢܐ .

(2) ܙܢܓܪܐ ܡܢ ܦܪܙܠܐ . — آهن ܙܢܓܪܐ ܡܢ ܦܪܙܠܐ ܕܦܪܙܠܐ ܡܢ ܕܗܒܐ . — مس ܦܪܙܠܐ ܕܢܚܫܐ . — زدن ܦܪܙܠܐ ، ܦܪܙܠܐ ܙܢܓܪܐ . — زده ، گرفته ، بسته ܦܪܙܠܐ ܙنگار ܡܠܝܐ ܕܙܢܓܪܐ . — زدگی ܦܪܙܠܘܬܐ .

زنگار — ܙܢܓܐܪ

(1) ܙܢܓܪܐ ܡܢ ܦܪܙܠܐ ܕܢܚܫܐ .

(2) ܙܢܓܪܐ باديج .

زنگاری — ـ ـ ܪܝ

ܘܲܬܓܪ̈ܢܐ ، ܟܘܼܣܦܵܢܵܐ .

زنده — ܙܸܢܕܵܗ

(1) ܬܟܘܦܦܢܐ ، ܚܡܝܡܐ ، ܥܙܝܙܐ تند ، دژن ، تیز ؛

(2) ܕܚܘܦܢܐ دافع ܡܕܚܩܢܐ .

(3) ܡܚܝܢܐ ܠܒܝܬܐ .

(4) ܡܚܘܝܐ ، ܡܚܝܢܐ ܐܝܟ بربط هست زنده‌اش کیست ؟ ܐܝܢܐ ܝܠܗ ܡܚܝܢܘܗܝ ܡܕܝ ؟

زنوبه — ܙܢܘܼܒܵܗ

ܠܵܘܵܐ ، ܠܘܬܐ ، ܙܘܙܝܬܐ .

زنوبیدن — ـ ـ ܒܝܕܢ

ܠܘܬܐ ، ܙܘܙܝܐ .

زنهار — ܙܢܗܵܪ

(1) ܠܒܝܪܘܬ ܢܦܫܐ ، ܘܗܝܪܘܬܐ احتیاط .

(2) ܠܠܒܘܬ ܣܝܦܐ امان .

(3) ܡܛܪܢܘܬܐ حمایت ، ܡܢܛܪܢܘܬܐ حفاظت ، ܓܘܣܐ پناه .

(4) ܩܝܡܐ عهد .

(5) ܩܒܠܬܐ شکایت . — خواستن ܒܥܐ ܓܘܣܐ ، ܫܠܚܐ ܡܛܪܢܘܬܐ ، ܥܝܕܬܐ . — دادن ܓܘܣܝܐ ، ܝܗܒܐ ܓܘܣܐ ، ܥܘܕܝܐ . — خوردن ܦܣܩܐ ܩܝܡܐ ، ܒܛܘܠܐ ܩܝܡܐ . — خوار ܦܣܩܝ ܩܝܡܐ . — خواه ܒܥܝܐ ܓܘܣܐ ، ܒܥܐ ܓܘܣܐ . ܐܘ ܓܘܣܢܐ ܡܛܫܝܢܐ پناهنده .

زنی — ܙܢܝ

ܙܢܝܘܬܐ ، ܝܢܒܐܘܬܐ .

زنیان — ܙܢܝܵܢ

ܙܟܐ ܕܡܢܡܢܝܢܐ .

زوار — ܙܘܵܐܪ

ܡܣܒܪܢܐ ، ܡܛܟܪܢܐ زائر ܛܝܒܪܢܐ ܕܒܣܒܪܬܐ ܡܛܒܪܢܐ زوار (ܘܙܘܵܐܪ) ܡܣܒܪܢܐ ܡܛܟܪܢܐ .

زوال — ܙܘܵܐܠ

ܦܘܬܐ ، ܚܪܒܬܐ ، ܡܦܠܘܬܐ آغاز تنزل ، افت . ܐܦ ܝܕܥܬܐ ܚܕܐ . ܐܦ ܡܫܒܩܢܘܬܐ ابارة ܕܡܠܟܘܬܐ ناپایداری . — سلطنت او ܦܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ . ܗ . ܕ ܡܦܠܘܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ . ܝܕܥܗ ܚܕܐ . — یافتن ܚܪܒܐ ، ܦܐܫ ܠܦܝܫܐ ، ܡܦܝܫܐ ܠܝܕܥܬܐ . بی — ܠܐ ܦܘܬܐ ، ܡܫܘܝܢܐ ، ܡܬܦܘܫܢܐ — پذیر ܡܬܬܚܪܒܢܐ ، ܡܢ ܝܘܠܢܐ ، ܦܛܘܪܐ فانی .

زواله — ـ ـ ܠܗ

ܓܒܘܠܬܐ ܕܠܚܡܐ .

زوبعه — ܙܘܒܥܗ

(1) ܙܒܝܒܬܐ ، ܡܪܚܐ دیو باد ܥܠܥܠܐ گردباد .

(2) ܫܐܕܐ دیو ، ܦܛܟܪܐ زوابع ܙܒܝܒܬܐ ، ܫܐܕܐ .

زوبین — ܙܘܒܝܢ

ܣܘܟܐ ، ܩܘܢܛܪܐ مزراق ܡܘܪܢܝܬܐ سخمه ܢܝܙܟܐ ܕܪܝܫܬܐ .

زوج — ܙܘܓ

(1) ܙܘܓܐ جفت ܕܟܘܪܝܐ ܕܙܘܓܐ طاق ، تك فرد .

(2) ܒܪܬܙܘܓܐ همسر شوهر ܒܪܬܐ ܙܘܓܐ همسر زن ، ܒܢܬܐ ܙܘܓܐ همسران .
(3) ܙܘܓܐ . ازواج ܙܘܓܐ̈ .

زوجه – ܙܘܓܗ

ܒܪܬܙܘܓܐ . ܐܢܬܬܐ زن . ܒܢܬܐ ܙܘܓܐ زوجات

زوجی – ܙܘܓܝ

ܙܘܘܓܐ ، ܡܙܘܓܘܬܐ .

زوجیت – ܘܬܐ

ܡܙܘܓܢܘܬܐ ، ܙܘܘܓܐ ازدواج .

زوخ – ܙܘܚ

ܚܪܘܓܐ زكيل ܡܘܪܓܫܢܐ داحس .

زود – ܙܘܕ

(1) ܥܓܠܐ . صبح – ܡܩܕܡܬܐ ܥܓܠܐ ܡܥܓܠܘܬܐ ܥܓܠܐ . ܠܥܓܠ ، ܠܥܓܠܐܝܬ – بيا ܠܥܓܠܐܝܬ ، ܬܐ ܥܓܠܐ ܠܐ ܡܥܟܒ ܬܐ . – زود ܥܓܠ ܥܓܠ ، ܥܓܠܐ ܥܓܠܐ . بزودی ܒܥܓܠܘܬܐ .
(2) ܦܗܝܡܐ ، ܡܦܗܡܢܐ . ܐܝܢܫ – فهم ܦܗܝܡ ܚܪܝܦܐ . ܡܘܬܐ ܡܦܗܡܢܬܐ مرگ نابهنگام .
(3) ܦܫܝܩܐ آسان ܐܝܢܫ – گوار ܦܫܝܩ ܥܦܚܐ ܦܫܝܩܐ ܘܗܛܡܐ زود هضم . – باور ܗܝܡܢ ܥܓܠܐ . – باوری ܗܝܡܢܘܬܐ ܥܓܠܐ . – خیز ܩܝܡ ܥܓܠܐ . – رس ܡܛܝܐ ܥܓܠܐ . ܕܚܝܩܐ باكور . – رنج ܟܪܝ ܥܓܠܐ . – غضب ܪܓܙܢܐ . – گذر ܥܒܪ ܥܓܠܐ ، ܦܠܝܛܢܐ فانی .

زودی – ܙܘܕܝ

ܥܓܠܘܬܐ ، ܦܗܝܡܘܬܐ ، ܡܦܗܡܢܘܬܐ .

زور – ܙܘܪ

(1) ܚܝܠܬܢܐ ، ܚܝܠܐ قوه نیرو . ܚܝܠܬܐ شدد .
(2) ܚܝܠܬܢܐ جبر ، ܚܝܠܬܐ اجبار .
(3) ܙܒܢܘܬܐ ، ܩܛܝܪܐ اشتلم ، ܡܩܛܪܐ اضطرار به – ܩܛܝܪܐ ، ܚܝܠܬܐܝܬ ، ܐܢܛܠܝܢ – آزما ، ܡܢܩܐ ܚܝܠܬܢܐ . ܐܘ... ܚܝܠܬܢܐ پهلوان ، – آمایی ܡܢܩܢܘܬܐ ܚܝܠܬܢ... – آور ܚܝܠܬܢܐ ܚܝܠܬܢܐ . – خانه ܒܝܬ ܚܝܠܐ ، ܒܝܬ ܕܘܒܫܢ... (ܐܡܬܘܪܝܢ) – گویی ܡܚܝܠܘܬ ܡܠܟܘܬܐ – مند ܚܝܠܬܢܐ – مندی ܚܝܠܬܢܘܬܐ . – دار ، ناك ܚܝܠܬܢܐ ، ܡܕܝܢܐ ܚܝܠܐ ، ܚܝܠܬܢܐ .

زورق – ܙܘܪܩ

ܙܘܪܩܐ ܐܘ ܩܪܩܘܪܩܘܪܬܐ ، قایق كوچك ، ܩܪܩܘܪܐ قایـق – سیمین ܩܘܪܩܐ ܕܣܐܡܐ . – زرین ܕܕܗܒܐ ، زوارق ܙܘܪ̈ܩܐ .

زوره – ܙܘܪܗ

ܩܛܪܬܐ ܐܘ ܩܛܪܐ فقره ܐܘ ܚܘܠܦܢܐ ܚܪܙܐ مهره .

زوزه – ܙܘܙܗ

ܙܘܙܝܬܐ ، ܢܒܚܐ ، ܢܒܚܬܐ زنویه ܬܘܠܐ ܕܬܘܠܒܐ شغال ܩܠܐ صدا . – كشیدن ܙܘܙܝܢ ، ܢܒܚܐ .

زوش – ܙܘܫ

ܥܙܝܙܐ ، ܚܝܠܬܢܐ ، ܚܪܝܦܐ شدید .

زوفا – ܙܘܦܐ

ܙܘܦܐ ، ܥܒܪ ܡܕܡܐ ܒܣܝܡ ܪܝܚܐ خوش بو .

زه — ܙܗ

(1) ܚܘܛܐ وتر ܓܘ ܩܫܬܐ ܕܒܝܫ ܡܢ ܚܘܛܐ (ܦܬܝܠܐ ܣܘܪܡܬܐ) ܡܢܬܐ . ܓܘ ܡܬܚܬܐ ܦܬܝܠܐ . — كردن كمان ܚܘܛܐ ، ܬܘܪܐ ܡܢܬܐ . — تاب ܦܬܠ ܚܘܛܐ ، ܦܬܠ ܚܒܠܐ ، ܦܬܠ ܡܬܚܐ . — تاب خانه ܒܝܬ ܦܬܠܐ ܚܒܠܐ ، ܒܝܬ ܦܬܠܐ ܡܚܝܛܐ . — تابى ܦܬܠ ܚܒܠܐ ، ܦܬܠ ܡܬܚܐ . — تابيدن ܦܬܠܐ ܚܒܠܐ ، ܦܬܠܐ ܡܬܚܬܐ . — گير ܬܒܪ ܚܘܛܐ ، ܬܥܢ ܚܘܛܐ .

(2) ܚܠܒܐ . ܚܠܝܒܘܬܐ زايمان ܝܠܕܐ درد — ܚܒܠܐ ، ܚܒܠܐ ܚܠܒܐ . — زاد ܝܠܕܐ ، ܚܠܒܐ . ܒܪܐ .

(3) ܒܫܝܢ ، ܝܫܝܢ ، ܫܠܡܐ ܠܒܘܟ ! آفرين ، احسنت ، مرحبا ، زهازه ، زهى .

(4) ܡܦܢܬܐ لبه ܟܦܢܐ .

زه — ܙܗ

ܡܒܘܥܐ ܐܘ ܥܝܢܐ ܕܡܝܐ چشمه .

زهار — ܙܗܐܪ

ܡܚܫܝܐ ، ܒܝܬ ܥܪܛܝܐ ܡܦܫܪܝܐ . ܥܢܬܐ ܥܢܬܐ عانه ܦܘܪܫܐ شرمگاه ܒܝܬ ܥܪܛܝܐ ܕܒܝܬܗܬܐ . مو — ܣܥܪܐ ܕܡܚܫܝܐ ܗ . ܕ ܓܘܦܐ ܐܘ ܡܦܪܐ بال ، بانه .

زهاز — ܙܗܐܙ

ܙܢܓܬܐ برخان ܡܢܬܐ بانك ܩܠܐ صدا .

زهازه — ܙܗܐܙܗ

ܒܫܝܢ ، ܒܫܠܡܐ ܠܒܘܟ زه ، آفرين .

زهد — ܙܗܕ

ܡܟܪܘܟܘܬܐ . — خشك ܡܟܪܘܟܘܬܐ ܝܒܝܫܘܬܐ .

— فروش ܡܟܪܘܟܐ ܝܒܝܫܐ . — فروشى ܡܟܪܘܟܘܬܐ ܝܒܝܫܘܬܐ ܐܘ ܡܟܪܘܟܘܬܐ ܕܒܪܬܐ .

زهدان — ܙܗܕܐܢ

ܡܬܠܕܐ ܗ . ܕ ܡܬܠܕܢܐ ܕܝܠܕܘܬܐ بچه دان ܟܪܣܐ ، ܪܚܡܐ رحم .

زهر — ܙܗܪ

ܣܡܐ سم . — دادن ، خوراندن ܣܡܡܝܐ ، ܡܣܡܡܝܐ . — خوردن ܐܟܠܐ ܣܡܐ . — قاتل ، هلاهل ܣܡ ܩܛܘܠܐ ، ܣܡ ܡܘܬܐ . — مار ܣܡ ܚܘܝܐ . — اگين ، آلود ، ناك ܡܣܡܡܐ ܡܣܡܡܐ مسموم . — دار ܡܪܐ ܕܣܡܐ ، ܣܡܡܢܐ ، — كش ܩܛܠ ܣܡܐ ، ܟܬܠܐ ܣܡܐ . — با ܡܫܒܘܩܬܐ ܣܡܝܡܘܬܐ — باد ܚܢܩܐ ܗ . ܕ ܒܠܥܐ ܚܢܚܢܬܐ ورم لوزتين (ܐܘܢܓܠܝܐ) . — خنده ܓܘܚܟܐ ܣܡܝܡܐ .

زهر — —

ܦܪܚܐ گل . ܦܪܚܐ ازهار ، زهور — الربيع ܦܪܚܐ ܕܒܗܪܐ ܐܘ ܦܪܚܐ ܕܒܗܪ .

زهراب — ܙܗܪܐܒ

(1) ܡܫܬܢܬܐ ، ܫܝܢܐ بول ، ܓܘܪܐ شاش ، ادرار .

(2) ܡܬܝܐ ܫܝܢܐ — ريختن ܫܬܝܢܐ ، ܓܬܪܐ ادرار كردن ، شاشيدن .

زهره — ܙܗܪܗ

ܟܘܟܒ ܢܘܓܗܐ (ܙܗܘܪ) . ܟܘܟܒܐ ܕܢܘܓܗܐ ناهيد .

زهره — ܙܘܗܪܗ

ܡܪܪܬܐ ، ܡܪܝܪܬܐ زرداب . — تراك ܦܩܥܐ. ܡܪܪܬܐ ܗ . ܒ ܡܬܦܪܕܐ وحشت زده .

زهری — — ܕܝܐ

ܣܡܡܢܐ ، ܣܡܡܢܝܐ سمی .

زهكش — ܙܗܟܫ

ܫܠܝܚܬܐ ، ܟܠܦܟܬܐ بابوغه ، ܦܪܥܢܝܬܐ بارکین ، کنداب رو ، خا .

زهم — ܙܗܡ

ܪܝܚܐ ܕܒܣܪܐ ܕܡܝܬܐ ܦܪܝܬܐ ܕܡܣܪܚܐ ܦܪܬܐ .

زهی — ܙܗܐ

ܛܝܒܘ ، ܛܘܒܐ ܠܟܘܢ ، زه ، زهازه .

زی — ܙܝ

ܠܘܬ ، ܠܓܒܐ سو ، سوی ܡܢ ܠܘܬ ܡܕܡܕܐ

زی — ܙܝ

ܙܝܢܐ ، ܙܝܘܬܐ .

زی — ܙܝܐ

ܡܚܙܝܬܐ ، ܚܙܘܐ ، ܦܪܨܘܦܐ ، ܣܘܟܠܐ ضاهر ، قیافه منظر . . .

زیاد — ܙܝܕ

(1) ܣܓܝ ، ܛܘܒܐ خیلی ، بسیار ܐܝܬ ܠܗ پول زیادی دارد ܐܝܬ ܠܗ ܪܒܐ ܙܘܙܐ . عدة — ܟܡܐ ܛܘܒܐ .
(2) ܝܬܝܪ ، ܝܬܝܪܐ ܕܡܘܬܪܐ معنی ܕܙܘܕܐ ܡܢ ܣܦܐ . محبت — ܚܘܒܐ ܝܬܝܪܐ ،

زحمت — ܠܡܟܠܐ ܝܬܝܪܐ — کردن ܡܣܓܘܝܐ ، ܡܙܝܘܕܐ تکثیر نمودن ، ܡܘܣܘܦܐ اضافه کردن — شدن ܙܝܕܐ ، ܪܒܝܐ ، ܗܘܐ ܪܒܐ ܝܣܦܐ اضافه شدن .

ܒܩܗܪܐ : ܗܝ ܗܘܠܟܬܐ ܕܝܬܒܐ ܪܒܐ ܣܘܝ بسیار .

زیادت — — ܙܝܬ

ܙܝܕܘܬܐ ، ܡܣܓܝܐܘܬܐ ، ܡܙܝܕܢܘܬܐ ، ܡܘܣܦܢܘܬܐ .

زیاده — — ܙܝܕܗ

ܙܘܕܐ . — حرف تمیزنم ܙܘܕܐ ܠܐ ܐܡܪܝܢ . — از حد ܙܘܕܐ ܡܢ ܣܦܐ ، ܠܒܪ ܡܢ ܣܦܐ بیرون از حد . — جو ، رو ܐܣܘܛܐ ، ܦܪܥܢܐ شره ، ܝܬܢܐ طمعکار . — روی ܐܣܘܛܘܬܐ ܠܐ ܡܛܒܣܢܘܬܐ ، ܦܪܥܢܘܬܐ شراهت ܝܬܢܘܬܐ طمعکاری — روی کردن ܗܘܐ ܐܣܘܛܐ ، ܠܐ ܡܛܒܣܐ ܗܘܐ ܠܒܪ ܡܢ ܡܟܣܢܘܬܐ ، ܗܘܐ ܦܪܥܢܐ ، ܝܬܢܐ .

زیادی — — ܙܝܕܝ

ܙܘܕܢܐ ، ܝܬܝܪܐ . کلمات — ܡܠܐ ܙܘܕܝܐ .

زیارت — — ܙܝܪܬ

ܣܘܓܕܐ ، ܫܪܒܢܬܐ . ܐܦ ܡܣܓܕܢܘܬܐ ܗ . ܒ ܫܪܒܢܬܐ ܕܣܟܢܬܐ ܡܕܝܢܬܐ . — مکه ܡܣܓܕܢܘܬܐ ܕܡܟܟܗ . — دوستان ܣܘܓܕܐ ܩܕܝܫܐ ܝܡ ܣܘܓܕܐ ܕܩܕܝܫܐ . — کردن ܣܓܕܐ ܫܪܒܢܐ ، ܐܦܩܐ . — گاه ܕܘܟܐ ܡܣܓܕܐ .

زیان — — ܢ

ܠܘܛܐ ، ܚܘܣܪܢܐ خسران ، ܨܘܕܥܬܐ صدمه ܚܘܪܒܐ ضرر ܡܙܝܩܢܘܬܐ آسیب . — کردن ، بردن ، دیدن ، ܠܛܐ ، ܚܙܐ ܠܘܛܐ . — رساندن ܡܠܘܛܐ ܡܡܛܝܐ ܠܘܛܐ ܠܐܚܪܢܐ . — آور ܡܠܛܢܐ ، ܡܡܛܝܢܐ ܕܠܘܛܐ . — دیده ، رسیده ، ܡܠܛܐ ، ܚܙܐ ܠܘܛܐ .

زیب — ܙܝܒ

(1) ܙܝܘܐ ، ܨܒܬܐ زینت .
(2) ܫܘܦܪܐ ، ܫܦܝܪܘܬܐ زیبایی . — دادن ܙܝܘܐ ، ܨܒܘܬܐ ، ܫܘܦܪܐ .

زیبا — — ܫܦܝܪ

(1) ܫܦܝܪܐ ، ܚܠܝܐ خوشگل ، قشنگ .
(2) ܫܦܝܪܐ ، ܨܒܝܬ .
(3) ܦܐܝܐ ܫܘܝܐ درخور ، زیبنده .
(4) ܡܨܒܬܐ مزین . — رو ܫܦܝܪ ܐܦܐ . — سرشت ܫܦܝܪ ܟܝܢܐ ، ܫܦܝܪ ܟܝܢܐ . سیرت — ܕܝܠܢܝܬܐ ܫܦܝܪܬܐ . — افزا ܡܫܦܪܢܐ ، ܫܦܪܢܐ . — گر ، زیبگر ܡܨܒܬܢܐ آراینده .

زیبایی — — ܝܐ

ܫܦܝܪܘܬܐ ، ܫܘܦܪܐ خوشگلی قشنگی .

زیبق — ܙܝܒܩ

ܙܝܒܩ ، ܟܣܦܐ جیوه ، ܚܝܐ ܕܚܝܐ .

زیبقی — — ܝܐ

ܙܝܒܩܝܐ ، ܙܝܒܩܢܝܐ ، ܕܟܣܦܐ ܚܝܐ .

زیبندگی — — ܙܝܒܢܕ ܓܝ

ܠܝܩܘܬܐ ، ܦܐܝܘܬܐ برازندگی ܐܦ

ܡܫܝܠܘܬܐ ، ܫܦܝܪܘܬܐ .

زیبنده — — ܕܗ

ܫܘܝܐ ، ܫܘܝܐ . ܦܐܝܐ ، ܠܐܝܩܐ ، ܦܐܝܩܐ برازنده ، درخور ܐܦ ܡܫܠܝܐ ܫܦܝܪܐ ܐܦ ܠܝܩܐ ܫܘܝܐ ܕܝܠܗ .

زیبیدن — ܙܝ ܒܝ ܕܢ

(1) ܠܝܩܐ ، ܦܐܝܐ ، ܝܐܐ . او را نمی زیبد چنین سخن گوید ܠܝܬ ܠܗ ܠܝܩܘܬܐ ܠܡܐܡܪ ܗܕܟܐ ܡܠܬܐ . این کلا باو نمی زیبد ܐܗܐ ܟܘܣܝܬܐ ܠܐ ܠܗ ܦܐܝܐ ، ܠܐ ܝܐܐ ܠܗ ܐܗܐ ܟܘܣܝܬܐ .
(2) ܡܫܦܪܐ ܫܦܝܪܐ .
(3) ܨܒܬܐ ܦܐܝܐ .

زیپو — ܙܝ ܦܘ

ܪܩܝܩܐ رقیق ، ܡܝܢܐ آبکی . ܡܝܐ ܡܝܢܐ . ܡܫܚܐ ܫܡܝܢܐ ܐܦ : آب — ܫܘܪܒܐ . آبگوشت — ܡܝܐ ܕܒܣܪܐ ، ܡܝܐ ܫܡܝܢܐ .

زیت — ܙܝܬ

ܡܫܚܐ ܕܙܝܬܐ روغن زیتون .

زیتون — ܙܝܬܘܢ

ܙܝܬܐ ، ܐܝܠܢܐ ܕܙܝܬܐ . صمغ — ܨܡܓܐ ܕܙܝܬܐ ܗ . ܕ ܕܡܫܚܐ . — تلخ ܙܝܬܐ ܡܪܝܪܬܐ . — ستان ܓܢܬܐ ܕܙܝܬܐ ܗ . ܕ ܒܣܬܢܐ ܕܙܝܬܐ .

زیتونی — — ܝܐ

ܙܝܬܢܝܐ ، ܙܝܬܢܝܐ . ܕܙܝܬܐ ، ܕܡܫܚܐ ܕܙܝܬܐ . جسم — ܓܘܫܡܐ ܙܝܬܢܝܐ .

زيج – ܙܝܼܓ݂ زيك

(1) ܦܠܩ̈ܕܐ ܗ . ܕ ܡܘܼܪܟܒ̈ܐ ܕܟܘܟ̈ܒܬܐ
ܕܚܘܼܪܵܢܵܐ رصد .
(2) ܕܘܼܦܵܩ̈ܬܵܐ ܕܠܸܒܵܐ اختلاج قلب .

زير – ܙܝܼܪܗ

ܬܲܚܘܿܬ . ـ پا ܬܲܚܘܿܬ ܪܸܓ݂ܠܵܐ ، ܬܲܚܘܿܬ ܐܲܩܠܵܐ .
ـ پاکردن ܕܘܼܫܵܐ ، ܕܝܵܫܵܐ ، ܪܘܼܣܵܐ ، ܪܥܣܘܼܬܵܐ
ـ لب ܬܲܚܘܿܬ ܣܸܦܬܵܐ . ـ لب گفتن ܠܚܘܼܫܵܐ ،
ܠܡܠܘܼܫܵܐ . ـ خاك ܬܲܚܘܿܬ ܥܦܪܵܐ ، ܬܲܚܘܿܬ
ܐܲܪܥܵܐ . ـ خاك كردن ܛܡܵܪܵܐ ، ܩܒܵܪܵܐ دفن
كردن . ـ بار ܬܲܚܘܿܬ ܛܥܵܢܵܐ . ـ بغل ܥܫܵܬܵܐ
ܬܲܚܘܿܬ ܕܪܵܥܵܐ .

زير – ܙܝܼܪ

ܬܲܚܬ ، ܬܸܚܬ . ܠܬܲܚܬ پاين ܬܲܚܬܵܝܵܐ
زيرى ، زيـرين ، ܬܲܚܘܿܬ درزير ܡܢ از زير
به بالا ܡܢ ܠܬܲܚܬ ، ܠܥܸܠܵܐ به ـ آمدن ܢܚܵܬܵܐ
ܠܬܲܚܬ ، ܢܚܵܬܵܐ پاين آمدن . ـ وزبر ܪܝܫ ܥܲܠ
ܪܝܫ ܠܬܲܚܬ . ܐܘܼܡܟ݂ܵܐ . ـ و زبر كردن
ܡܥܠܘܼܝܹܐ ܪܝܫ ܠܬܲܚܬ ، ܡܥܠܘܼܝܹܐ ܐܘܼܡܟ݂ܵܐ .
ـ وروكردن ܡܚܘܼܦܵܟ݂ܵܐ ܪܝܫܵܐ ܠܬܲܚܬ ، ܗܘܼܦܵܟ݂ܵܐ
واژگون كردن . ܐܦ ܦܠܵܚܘܼܝܹܐ ، ܡܚܲܦܘܼܛܹܐ
ܦܬܘܼܫܹܐ جستجو كردن .
ـ و رو شدن ܗܦܝܼܟ݂ܵܐ ܪܝܫ ܠܬܲܚܬ ، ܡܫܬܢܝܵܐ
واژگون شدن . ـ گرفتن ܥܒܵܕܵܐ ܬܲܚܘܿܬ ـ پايى
ܡܥܫܝܵܐ عسلى . ـ پوش ܬܲܚܬ ܠܒܘܼܫܵܐ ،
ܟܘܼܬܝܼܢܬܵܐ ܠܬܲܚܬ ، ܩܘܼܡܵܐ ܕܬܲܚܘܿܬܵܐ . ـ تبرى
ܬܲܚܬ ܐܲܪܡܵܐ ܗ . ܕ ܟܘܼܙܵܐ ܕܗܲܦܟ݂ܵܐ ܕܩܲܠܘܼܗܝ
ܟܠܒܝ ܚܦܝܼܬܵܐ . ـ تنگ ܬܲܚܬ ܥܲܒ݂ܪܵܐ .
ـ دست ܬܲܚܬ ܐܝܼܕܵܐ ، ܬܲܚܬ ܐܝܼܕܵܐ . ـ زبانى
ܬܲܚܬ ܠܸܫܵܢܵܐ . ـ زمين ܬܲܚܬ ܐܲܪܥܵܐ ، ܐܲܪܥܵܢܵܐ
ܒܹܝܬ ܡܛܲܠܠܵܐ سرداب . ـ زمينى ܕܬܲܚܬ ܐܲܪܥܵܐ
ܕܬܲܚܘܿܬ ܐܲܪܥܵܐ . لوائـ ـ زمينى ܐܲܪܥܵܢܵܐ ܡܢ
ܡܠܘܵܬܵܐ ܕܬܲܚܬ ܐܲܪܥܵܐ . ـ سرى ، گوشى
ܬܲܚܬ ܪܝܫܵܐ ، ܒܘܼܣܵܕܵܐ بالش .

زيرا – ܙܝܼܪܵܐ

ܒܝܠܕ چونكه براى اينكه ، بعلت .

زيرفون – ܙܝܼܪܦܘܿܢ

ܦܠܘܼܪܵܐ ، ܡܢ ܐܝܼܠܵܢܵܐ .

زيرك – ܙܝܼܪܟ

ܚܟܝܡܵܐ ، ܦܗܝܼܡܵܐ حصيف ܝܕܘܿܥܵܐ دانا ،
ܚܟܝܡܵܐ . ܐܦ ܙܗܝܼܪܵܐ ، ܦܚܝܼܕܵܐ زرنگ .

زيركى – – ܝܵܐ

ܚܟܝܡܘܼܬܵܐ ، ܦܗܝܼܡܘܼܬܵܐ حصافت
ܝܕܘܿܥܘܼܬܵܐ ، دانايى ، ܚܟܝܡܘܼܬܵܐ . ܐܦ
ܙܗܝܼܪܘܼܬܵܐ ، ܦܚܝܼܕܘܼܬܵܐ زرنگى .

زيره – ܙܝܼܪܗ

(1) ܟܡܘܿܢܵܐ .
(2) ܟܫܘܼܫܵܐ تخت كفش .

زيرى – ܙܝܼܪܝ زرين

ܬܲܚܬܵܝܵܐ ، ܠܬܲܚܬ تحتانى ، پاينى ܡܢ طبقهٔ ـ
ܡܕܝܪܵܐ ܬܲܚܬܵܝܵܐ .

زيست – ܙܝܼܣܬ

ܡܘܼܩܕܵܐ ܕܗܘܼܕܵܝܵܐ ܕܝܬܝܬܐ ، ܟܢܘܼܫܝܵܐ ،
ܗܘܼܦܵܟ݂ܵܐ ܚܝܼܬܵܐ ، ܐܝܬܘܼܬܵܐ ـ كردن ܚܝܵܐ ،
ܟܢܘܼܫܝܹܐ ܚܝܼܬܵܐ زيستن .

زيغ – ܙܝܼܓ݂

(1) ܙܝܼܓ݂ܵܐ . ـ الشمس ܙܝܼܓ݂ܵܐ ܕܫܸܡܫܵܐ .
ـ البصر ܠܘܼܟ݂ܵܕܘܼܬܵܐ ، ܡܣܲܠܵܘܬ ܚܘܼܪܬܵܐ .
(2) ܚܘܼܦܬܵܐ حصير .

زیل – ܙܝܠ زل

(1) ܥܸܪܒܵܐ گسفند ܥܸܪܒܵܐ ܕܸܟ݂ܪܵܐ قوچ زیل .

(2) ܒܩܵܠܬܵܐ ܒܡܪܵܡܬܵܐ .

زیلو – ܙܝܠܘ

ܕܪܝܫܬܵܐ ، ܣܦܝܠܬܵܐ ܕܟܐ ܡܘܬܵܐ .

زین – ܙܝܢ

ܫܪܟܵܐ ، ܓܘܪܵܐ . – کردن ܫܪܘܟܹܐ – ساز، گر ܓܝܼܒ݂ ܫܪܵܟ݂ܵܐ ، ܓܘܠܕܵܐ سراج – سازی ܓܘܠܕܘܼܬܵܐ سراجی .

زین – ܙܝܢ

ܨܒܬܵܐ زینت ܫܘܦܪܵܐ ، ܫܘܘܕܵܐ ܙܠܦܵܐ زیب .

زینت – ܙܝܢܬ

ܨܒܬܵܐ ، ܙܠܦܵܐ زیب ܐܘ ... ܨܘܒܬܵܐ تزین ، آرایش . ܐܘ ܫܡܵܐ ܡܢܦܩܵܢܵܐ ܕܝܡܒܵܐ – کردن ܨܒܘܬܹܐ . – دادن ܨܒܘܬܹܐ ܫܡܘܫܹܐ ، ܨܒܘܬܝܵܐ . – افز ܡܨܒܬܵܢܵܐ آراینده ܨܒܘܬܵܢܵܐ .

زینه – ܙܝܢܗ

ܣܒܠܬܵܐ (ܣܘܒܠܬܵܐ) نردبان .

زیور – ܙܝܘܪ

ܓܨܒܝܬܵܐ ، ܨܒܬܵܐ زین ، زینت ܐܘ ܫܡܵܐ ܡܢܦܩܵܢܵܐ ܕܝܡܒܵܐ . – بستن ܨܒܘܬܹܐ ، ܫܡܘܫܹܐ ܓܢܵܐ . – دادن ܨܒܘܬܹܐ ، ܫܡܘܫܹܐ ܠܝܕܝܵܐ .

ژ

ژ - ܙ̰ܗ

ܐܵܬܘܼܬܵܐ ܐܲܪܒܲܥܣܲܪܝܼܬܵܐ ܒܣܸܕܪܵܐ ܕܐܵܬܘܵܬܹ̈ܐ ܕܠܸܫܵܢܵܐ ܦܵܪܣܵܝܵܐ .

ژابیژ - ܙ̰ܐܒܝܙ̰

(1) ܠܸܙ̰ܝܼܬܵܐ ، ܒܲܠܒܲܠܬܵܐ جرقه .
(2) ܓܲܠܓܘܼܠܬܵܐ ܕܒܲܠܒܲܠܬܵܐ ܡ̣ܢ ܢܘܼܗܪܵܐ ܕܟܲܘܟܒܹ̈ܐ ܐܘ ܩܝܼܡ ܡܫܲܠܗܵܐ ܠܹܐ ܠܡܵܪܵܐ .

ژاژ - ܙ̰ܐܙ̰ ژاژه

(1) ܚܲܕ ܐܝܼܠܵܢܵܐ ܕܟܘܼܒܵܐ خاراگوش .
(2) ܒܘܼܠܠܹܐ ، ܦܣܝܼܩܘܼܬܵܐ ܦܲܟܝܼܗܘܼܬܵܐ بی‌مزه ܣܪܝܼܩܘܼܬܵܐ پوچ . - خا ، خای ܠܥܵܣܵܐ .
- خایی ܠܥܵܣܘܼܬܵܐ .

ژاژیدن - - ܙ̰ܐܙ̰ܝܕܢ

(1) ܓܘܼܪܓܵܐ نشخور کردن .

(2) ܨܘܿܡܵܝܵܐ روزه کردن .

ژاله - - ܙ̰ܠܗ

(1) ܛܲܠܵܐ ܝܢ ܛܲܠܘܼܠܵܐ . شبنم , بژم ܐܘ---
ܓܠܝܼܕܘܼܬܵܐ ܗ . ܕ ܛܲܠܘܼܠܵܐ ܡܓܲܠܕܵܐ شبنم یخزده
ܓܠܝܼܕܵܐ سرما ریزه .
(2) ܒܲܪܕܵܐ تگرگ .

ژانطیانا - ܙ̰ܐܢܛܝܐܢܐ
ܫܸܡ ܣܘܼܡܵܐ ܝܢ ܓܠܫܝܼܬܵܐ .

ژاویدن - ܙ̰ܐܘܝܕܢ
ܚܙܝ ژاژیدن ، جاویدن .

ژخ - ܙ̰ܚ

(1) ܫܸܡܵܐ ܝܢ ܙܹܝܩܵܐ ܒܣܘܼܪܓܵܠܵܐ معنی ܕܓܲܪܒܘܼܬܵܐ
زکیل ܕܣܘܼܪܓܵܠܵܐ داحس .
(2) ܚܲܪܒܘܼܬܵܐ ، ܝܘܼܒܫܘܼܬܵܐ ܕܚܲܝܘܵܬܹ̈ܐ حیوانات .

ژخار — ܙ̰ܚܵܪ

ܨܪܵܚܬܵܐ ، ܩܥܵܬܵܐ فریاد .

ژدن — ܙ̰ܕܵܢ

ܚܝܵܛܬܵܐ بخیه زدن ، آخیدن ܡܚܝܵܛܬܵܐ . ܪܩܵܥܵܐ رفوکردن .

ژرد — ܙ̰ܪܕ

ܐܟܘܠܵܐ ، ܐܟܠܘܬܵܐ پرخوری . ܟܪܣܘܬܵܐ شکم خوراگی ، شکم گندگی .

ژرف — ܙ̰ܪܦ

(1) ܥܡܝܩܵܐ ، ܥܡܝܩܬܵܐ عمیق . ܡܬܠ : دریای — ܝܡܵܐ ܥܡܝܩܵܐ .

(2) ܐܪܝܟܵܐ دراز ܡܬܠ : راه — ܐܘܪܚܵܐ ܐܪܝܟܬܵܐ .

(3) ܪܒܵܐ زیاد ، ܣܓܝܵܐ ، ܦܪܝܫܵܐ ، ܡܦܪܫܵܐ مفصل فراوان ، وافر ܡܬܠ : باران — ܡܛܪܵܐ ܣܓܝܵܐ .

(4) ܥܣܩܵܐ ، ܥܛܝܠܵܐ ، ܩܫܝܵܐ دشوار سخت . — بین ، یاب ܥܡܝܩ ܚܙܝܬܵܐ .

ژرفی — ܙ̰ܪܦܝ

ܥܡܝܩܘܬܵܐ ، ܥܘܡܩܵܐ عمق . ܐܦ ܙܗܝܪܘܬܵܐ احتیاط .

ژغار — ܙ̰ܓ̰ܵܪ

(1) ܒܝܫ ܓܕܵܐ ، ܒܝܫ ܒܟܬܘܬܵܐ بدبختی .

(2) ܨܪܵܚܬܵܐ ژخار ، ܩܥܵܬܵܐ فریاد .

(3) ܡܣܟܢܘܬܵܐ کبك زدگی . ܟܢܝܫܘ ܓܪܵܐ زغار .

ژغارو — ܙ̰ܪܘ

ܟܠܒܬܵܐ جنده فاحشه . ܐܦ ܒܝܬ ܟܠܒܬܵܐ جنده خانه .

ژغاره — ܙ̰ܪܗ

ܠܚܡܵܐ ܕܕܘܚܢܵܐ زغار .

ژغال — ܙ̰ܓ̰ܵܠ

ܠܚܡܵܐ ܕܕܘܚܢܵܐ زغار ، ژغاره نان ارزن .

ژغژغ — ܙ̰ܓ̰ ܙ̰ܓ̰

ܫܘܦܵܐ ܕܫܢܵܐ ܥܡ ܚܒܪܬܗ ܕܫܢܵܐ .

ژف — ܙ̰ܘܦ

ܪܛܝܒܵܐ تر .

ژفره — ܙ̰ܪܗ

ܣܦܪܵܐ ܕܦܘܡܵܐ ܗ . ܕ ܚܝܘܬܵܐ ܕܦܘܡܵܐ .

ژفك — ܙ̰ܦܟ

(1) ܦܘܠܵܐ ܗ . ܕ ܢܵܬܵܐ ܕܐܕܢܵܐ چرك گوش دیم گوش .

(2) ܕܡܥܵܐ ܗ . ܕ ܥܝܢܵܐ ܕܥܝܢܵܐ قیح چشم .

ژك — ܙ̰ܟ

ܪܛܢܵܐ ، ܪܛܢܵܐ لندلند ܡܪܛܢܢܘܬܵܐ قرقره .

ژکاره — ܙ̰ܟܵܪܗ

ܓܢܒܵܪܵܐ ، ܩܪܒܵܢܵܐ ܚܕ ܚܝܘܬܐ . ܐܦ ܦܠܚܘܬܵܐ لجوج جنگجو .

ژکیدن — ܙ̰ܟܝܕܵܢ

ܡܪܛܢܢܘܬܵܐ ، ܪܛܢܵܐ لندلندکردن .

ژم — ܙ̰ܡ

ܚܝܠܵܐ باراج ܡܩܒܠܢܘܬܵܐ قابله ܡܩܒܠܬܵܐ باراج ܡܘܠܕܢܝܬܵܐ ماما .

ژنده – ܙ̰ܲܢܕܵܗ

ܟ̰ܪܘܿܬܵܐ ، ܟ̰ܪܘܿܬܵܐ ܝܢ ܠܒܼܝܫܹ̈ܐ . ܡܘܿܪܒܸܟ݂ܵܐ
بازافکن ܗ . ܕ ܡܲܠܹ̈ܐ ܟ̰ܢܵܐ ܘܡܲܦܨܥܵܐ وصله‌دار
– پوش ܠܒܼܝܫܵܐ ܟ̰ܪܘܿܬܵܐ .

ژنگ – ܙ̰ܲܢܓ

ܡܘܿܓ̰ܠܵܐ ܝܢ ܬܓ̰ܘܼܦܬܵܐ ܕܦܵܓ̰ܪܵܐ .

ژنه – ܙ̰ܲܢܹܗ

ܥܘܼܩܣܵܐ نیش .

ژول – ܙ̰ܘܿܠ

(1) ܟ̰ܪܘܿܕܵܐ چکاوک ، غزلاغ . ܝܢ ܓ̰ܢܕܵܐ .
(2) ܩܡܓ̰ܵܐ چین .

ژولیدن – – ܙ̰ܝܵܪܵܢ

ܦܠܡܘܿܣܵܐ .

ژولیده – – ܙ̰ܝܪܵܗ

ܡܦܲܠܡܣܵܐ . موی – ܣܘܿܣܵܐ ܡܦܲܠܡܣܵܐ .

ژی – ܙ̰ܝܼ

ܦܘܿܬܵܐ ܕܡܲܝܵܐ ، ܩܘܿܛܵܐ آب انبار ، ܩܵܐ ܕܒܵܝܬܵܐ ،
ܢܓ̰ܘܿܓܵܐ ܕܡܲܝܵܐ آبگذر .

ژیان – ܙ̰ܝܵܐܢ

ܣܓ̰ܘܿܦܵܐ ، ܦܪܘܿܓ̰ܵܐ درنده ܝܢ ܟܠܒܵܐ .

ژیژ – ܙ̰ܝܼܙ̰

ܥܪܵܐ ناپاک ، ܓ̰ܡܪܵܐ نجس .

ܦܘܼܫܵܩܵܐ

ابهت – ܡܥܢܝܕ ܦܝܫܐ ܓܢܝܒܘܬܐ .

احتقار – ܡܥܢܝܕ ܫܝܛܘܬܐ .

اراقه – ܡܥܢܝܕ ܐܫܝܕܘܬܐ .

اسائه – ܡܥܢܝܕ ܡܒܐܫܘܬܐ .

اشتقاق – ܡܥܢܝܕ ܡܫܬܩܠܐ ܡܢ ܫܡܐ .

اضطراب – ܡܥܢܝܕ ܛܘܪܦܐ .

اعتناء – ܡܥܢܝܕ ܒܛܝܠܘܬܐ .

اعیان – ܡܥܢܝܕ ܐܘܛܕܝܐ .

اغراق – ܒܪܘܒܐ ܫܦܝܪ ܫܪܪܐ ܡܢܝ ܡܫܒܩܠ ܫܪܪܐ .

امتداد – ܡܥܢܝܕ ܡܘܪܟܐ .

انتحار – ܡܥܢܝܕ ܩܛܠܐ ܢܦܫܗ

باعث – ܡܥܢܝܕ ܡܥܠܬܐ ܝܢ ܡܥܠܘܬܐ .

بال – ܓܦܐ ܡܦܪܚܐ ܐܘܗ ܝܒܠܬܐ ܡܢܗ ܕܘܗܬܐ ܕܦܪܚܬܐ 145 .

بانه – ܡܥܢܝܕ ܓܒܐ ܐܘܪܚܐ ، ܡܫܚܬܐ زهار ، عانه ܦܘܪܫܬܐ ، ܓܒܐ ܕܗܬܬܐ شرم گاه .

بطی – ܡܥܢܝܕ ܡܛܠܛܐ .

بغل – ܟܘܕܢܐ ، ܒܪ ܕܘܢܝܐ استر ܕܘܪܢܝܬܐ قاطر .

بلاء – ܡܥܢܝܕ ܢܣܝܘܢܐ ܗ . ܕ ܟܡܝܪܐ ܡܣܟܢܘܬܐ ، ܦܓܥܐ ܒܝܫܐ .

بوق – ܡܥܢܝܕ ܒܘܩܝܢܐ ، ܩܪܢܐ .

بهاء – ܡܥܢܝܕ ܙܗܝܘܬܐ .

بهت – ܡܥܢܝܕ ܒܘܗܬܐ .

بیهودگی – ܣܪܝܩܘܬܐ ، ܗܒܠܢܝܘܬܐ ܗܒܝܠܘܬܐ .

بیهوده – ܣܪܝܩܐ ، ܣܦܝܩܐ ، ܗܒܝܠܐ ، ܒܛܝܠܐ . – کار ܣܪܝܩ. ܣܘܥܪܢܐ . – کاری ܣܪܝܩܘܬܐ ܣܘܥܪܢܐ . – گو ܣܪܝܩ. ܡܠܠܬܐ ، ܗܦܟܐ . – گویی ܣܪܝܩܘܬܐ ܡܡܠܠܢܘܬܐ ، ܗܦܟܘܬܐ .

تابوت – ܡܥܢܝܕ ܐܪܘܢܐ تابوت عهد .

تاجیل – ܡܥܢܝܕ ܡܘܚܪܘܬܐ ܙܒܢܐ .

تائب – ܡܥܢܝܕ ܡܬܬܘܝܢܐ .

تبختر – ܡܥܢܝܕ ܡܙܕܗܝܢܘܬܐ .

تبیین – ܡܥܢܝܕ ܡܬܬܦܪܫ ܓܠܝܘܬܐ .

تپانچه – ܡܥܢܝܕ ܦܬܫܢܬܐ .

تجاهل – ܡܚܐܠܘܬܐ ܚܟܝܡܘܬܐ ܚ------ ܚܟܝܡܘܬܐ ܡܚܐܠܬܐ ܗ . ܕ ܡܚܘܝܬܐ ܢܦܫܬܐ ܕܚܟܝܡܘܬܐ .

تدبیر – ܡܥܢܝܕ ܡܕܒܪܢܘܬܐ .

ترتیل – ܡܥܢܝܕ ܡܙܡܪܬܐ .

ترمز – ܡܥܢܝܕ ܟܠܝܘܬܐ .

تطبیقی – ܡܥܢܝܕ ܠܚܡܝܐ .

تظاهر – ܡܥܢܝܕ ܚܒܝܒܘܬܐ ܐܣܝܡܐ .

تعب – ܡܥܢܝܕ ܛܘܪܦܐ .

تعهد – ܒܕܘܟܬܐ ܕܟܬ ܐܝܬܒܘܬܐ ܡܢܝ ܕܟܬ ܚܫܝܒܘܬܐ .

تفحص – ܡܥܝܕ ܒܨܘܝܬܐ ، ܒܩܪܬܐ تتبع ܡܫܟܚܢܘܬܐ جستجو .

تفکر – ܡܥܝܕ ܚܘܫܒܐ .

تکاور – ܪܗܛܬܐ ، ܠܝܫܢܝܬ ، ܡܠܝܠܢܝܬ

تکاهل – ܚܝܢܢܘܬܐ – کردن ܗܘܝܐ ܚܝܢܢܐ کاهل ܠܐ ܗܘܝ ܚܝܢܢܐ ܒܐܗܐ ܒܘܟܠܐ مکن – در این کار ܝܡ ܠܐ ܡܚܘܝ ܚܝܢܢܘܬܐ ܒܐܗܐ ܒܘܟܠܐ .

ܒܘܗܠܐ : ܚܘܫܡܐ ܕܐܒܕܠܐ تکاهل ܘܐܝܬܐ ܡܢܗ ܡܘܚܕܐ ܒܝܠܛܐ ܚܣܘܚ ܐܒܕܐ تکاور.

تنهم – ܡܥܝܕ ܠܘܒܕܐ .

تورم – ܡܥܝܕ ܡܒܪܠܘܬܐ .

توصیفی – ܡܫܘܡܐ ܡܦܠܚܘܬܐ ، ܡܒܪܟܐ

تیول – ܠܘܡܠܢ ܐܪܥܢܝܬܐ ܗ . ܕ ܐܪܥܢܝܬܐ ܡܗܝܡܢܐ ܒܠܘܡܠܐ ܒܐܪܥܐ ܕܡܗܘܡܢܘܬܐ ܠܡܠܟܐ ܡܪܘܬܐ ܕܡܢ ، ܡܢ ܐܚܬܐ ܠܠܘܗܝ ܘܡܠܟܘܬܐ ܗܝܡ ܙܒܢܐ ܕܡܪܘܬܐ (ܦܐܕܘܒ- ܠܝܙܡ) ܐܒܕܐ ܡܘܚܕܐ ܒܝܢܝ .

تیولی – ܕܠܘܡܠܢ ܐܪܥܢܝܬܐ (ܦܐܕܘܒܐܠ)

ثرب – ܚܠܒܐ ܕܡܪܒܐ .

ثوب – ܡܥܝܕ ܠܒܫܐ .

جره – ܡܘܠܘܬܐ .

جلب – ܡܥܝܕ ܕܒܒܘܬܐ .

جمال – ܡܥܝܕ ܫܦܝܪܘܬܐ .

جمیل – ܡܥܝܕ ܫܦܝܪܐ .

جوزق – ܠܘܒܫܐ ܕܟܬܢܐ ܠܘܦܝܬܐ پنبه .

جوش – ܡܥܝܕ ܠܒܘܫܐ .

خجول – ܡܥܝܕ ܒܗܬܢܘܬܐ .

خرافات – ܡܥܝܕ ܒܕܝܐ ، ܐܘܒܕܢܐ .

خزن – ܡܥܝܕ ܐܒܝܠܘܬܐ .

خضوع – ܡܥܝܕ ܕܒܝܟܘܬܐ .

خواب – ܒܕܘܟܬ ܠܠܝܐ ، ܡܠܠܘܢܐ ܡܠܠܝܐ . . . ܡܢܝ ܠܠܝܐ ܡܠܠܘܢܐ ، ܡܠܠܝܐ .

داغان – – کردن ܒܫܘܐ ، ܐܡܒܘܡܐ ܐܬܒܘܡܐ .

داوطلب – ܡܥܝܕ ܒܪ ܨܒܝܢܐ ، ܕܒܝܚ ܢܦܫܐ فداکار .

دجاجه – ܐܪܒܘܬܐ ، ܕܚܝܬܐ .

دو – ܪܗܛܐ – کردن ܪܗܛܐ .

راحت – ܐܦ ܐܒܕܐ ܕܫܠܘܬܐ ܦܐܡܪܐ ܗܘܐ ܠܗ ܐܘܐ ܚܘܕܠܐ .

راهب – ܐܦ ܐܒܝܠܐ .

رایت – ܡܥܝܕ ܒܪܒܐ .

راغب – ܡܥܝܕ ܒܨܝܐ .

رای – ܡܥܝܕ ܪܥܝܘܬܐ .

رسام – ܡܥܝܕ ܨܝܪܐ طراح .

رطوبی – ܛܠܝܠܐ ، ܡܛܠܠܝܐ مرطوب – مزاح ܡܙܓܐ ܕܡܘܙܓܐ ܡܛܠܠܐ ܝܢ ܦܝܠܓܡܬܐ ܝܢ ܦܝܠܓܡܠܝܬܐ .

رگه – ܦܥܝܕ ܠܒܘܫܐ ، ܦܥܝܕ ܫܪܝܐ .

زخار – ܡܠܝܘܬܐ ، ܣܓܝܐܘܬܐ ܐܝܟ ܗܝ ܕܝܡܐ .

زرخ – ܙܪܥܐ ، ܫܡܘܪܐ ܘܒܘܪܐ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܝܫܠܐ ، ܐܪܓܘܢܐ دراج ܦܪܘܓܐ ܥܪܘܒܠܐ اصفر .

زرود – ܡܕܒܪܐ ، ܚܘܪܒܐ بيابان باديه صحرا ؛ ܐܪܥܐ ܚܪܒܬܐ ܠܐ ܦܠܝܚܬܐ ، ܕܩܪܩܐ ܐܝܟ ܕܩܪܩܐ زمين بائر ، نامزروع . ܐܦ ܕܘܟܬܐ ܣܒܝܟܬܐ ܕܟܠܝܬܐ ܐܝܟ ܕܘܡܣܬܐ . .

زلالی – ܡܬܝܕ (2) ܡܠܒܫܢܐ ܐܝܟ ܕܘܡܣܬܐ .

زودی – ܡܬܝܕ ܚܕܐ ܩܠܝܠ ܥܡ ܩܠܝܠ ܩܪܝܒܐܝܬ بزودی ، قريباً .

ܬܘܪܨ ܛܥܘܝܬܐ

ܦܐܬܐ	ܡܠܬܐ	ܛܥܘܝܬܐ	ܬܘܪܨܐ
12	آب	ܐܒܗ̈ܐ	ܐܒܗ̈ܐ
16	آدم	ܐܕܡ	ܐܕܡ
17	آرام	ܫܘܝܢܐ	ܫܘܝܢܐ
17	آرامی	ܒܫܝܢܐ	ܒܫܝܢܐ
18	آرایش	ܒܨܡܦܪܐ	ܒܨܡܦܪܐ
19	آزادی	ܠܝܛܘܬ	ܚܐܪܘܬܐ ܫܠܝܛܘܬ
19	آزرم	ܒܗܬܬܬܐ	ܒܗܬܬܐ
20	»	»	»
20	آزمایش	ܒܒܫܡܫܐ	ܒܒܫܡܫܐ
20	آزمند	ܪܘܓܬܢܐ	ܪܘܓܬܢܐ
20	»	ܪܘܓܬܢܘܬܐ	ܪܘܓܬܢܘܬܐ
20	آژند	ܡܠܛܐ	ܡܠܛܐ
21	آستار	ܣܣܛܪܐ	ܣܣܛܪܐ
22	آسمانی	ܫܐ	ܫܝ
23	آشفته	ܫܓܘܫܐ	ܫܓܘܫܐ
24	آغا	ܚܒܝܒܐ	ܚܒܝܒܐ
26	آفندك	ܡܪܝ	ܡܪܝ
26	آگاهی	ܝܕܥܬܐ	ܝܕܥܬܐ
27	آلنگ	ܒܘܪܐ	ܒܘܪܐ
30	آمیختن	ܒܚܠܛܐ	ܒܚܠܛܐ
30	آن	ܗܡܢ	ܗܡܢ
31	آواز	ܩܪܬܐ	ܩܪܬܐ
33	اب	ܐܒܐ	ܐܒܐ
34	ابابیل	ܣܢܘܢܝܬܐ	ܣܢܘܢܝܬܐ
34	ابتداع	ܫܘܪܝܐ	ܫܘܪܝܐ
35	ابتهال	ܬܟܫܦܬܐ	ܬܟܫܦܬܐ
35	ابتياع	ܙܒܢܐ	ܙܒܢܐ
37	ابطال	مسخ	فسخ

ܦܐܬܐ	ܡܠܬܐ	ܟܬܝܒܬܐ	ܫܘܚܠܦܐ
40	اثبات	ܡܫܪܪܢܘܬܐ	ܡܫܪܪܐ ..
41	اثر	ايهه	ايمه
41	اجابت	ܥܢܝܐ	ܥܢܝܐ
41	اجاق	ܬܦܝܐ	ܬܦܝܐ
43	اجلاء	ܡܓܠܝܢܘܬܐ	ܡܓܠܝܢܘܬܐ
44	احاطه	اسواد	اسوار
51	ادات	ܡܐܢܐ	ܡܐܢܐ
53	ادهان	ܕܗܢܐ	ܕܗܢܐ
56	ارتداع	ܟܣܝܐ	ܡܟܣܐ
58	ارزاق	ܡܙܘܢܐ	ܡܙܘܢܐ
60	ارشاء	ܫܘܚܕܐ	ܫܘܚܕܐ
62	ازگيل	ܙܥܪܪܐ	ܙܥܪܪܐ
65	استجابت	ܥܢܝܘܬܐ	ܥܢܝܘܬܐ
67	استخراج	ܦܠܛܐ	ܦܠܛܐ
68	استرحام	ܪܚܡܬܐ	ܪܚܡܬܐ
70	استظهار	ܡܣܬܡܟܢܘܬܐ	ܡܣܬܡܟܢܘܬܐ
71	استعمار	ܡܥܡܪܢܘܬܐ	ܡܥܡܪܢܘܬܐ
71	استفاضه	ܡܦܝܫܢܘܬܐ	ܡܦܝܫܢܘܬܐ
74	استوار	ܫܪܝܪܐ	ܫܪܝܪܐ
75	استيلاء	ܡܫܠܛܢܘܬܐ	ܡܫܠܛܢܘܬܐ
76	اسطوره	ܬܫܥܝܬܐ	ܬܫܥܝܬܐ
78	اسلحه	ܙܝܢܐ	ܙܝܢܐ
79	اسهال	ܡܫܠܝܐ	ܡܫܠܝܐ
82	اشفاق	ܡܚܡܣܢܘܬܐ	ܡܚܡܣܢܘܬܐ
82	»	ܡܚܡܣܢܘܬܐ	ܡܚܡܣܢܘܬܐ
82	»	ܡܚܡܣܢܘܬܐ	
83	اصطبل	ܐܘܪܝܐ	ܐܘܪܝܐ
84	اصل	ܫܪܫܐ	ܫܪܫܐ
90	اعدام	ܩܛܠܐ	ܩܛܠܐ
92	اغواء	ܡܛܥܝܢܘܬܐ	ܡܛܥܝܢܘܬܐ
93	افتادگی	ܢܦܝܠܘܬܐ	ܢܦܝܠܘܬܐ
96	افسر	ܟܠܝܠܐ	ܟܠܝܠܐ
101	اكابر	ܪܘܪܒܢܐ	ܪܘܪܒܢܐ
101	اكتابی	ܡܟܬܒܢܐ	ܡܟܬܒܢܐ
105	الجاء	ܩܛܝܪܐ	ܩܛܝܪܐ
106	الفت	ܡܫܘܬܦܘܬܐ	ܡܫܘܬܦܘܬܐ
108	الهام	ܕܝܠܝܘܬܐ	ܕܝܠܝܘܬܐ
108	اليف	ܡܫܘܬܦܢܐ	ܡܫܘܬܦܢܐ
109	اماله	ܡܨܠܐ	ܡܨܠܐ
115	انتظار	ܡܣܟܝܢܘܬܐ	ܡܣܟܝܢܘܬܐ
118	اندرونی	ܓܘܝܝܐ	ܓܘܝܝܐ
119	انزعاج	ܥܩܬܐ	ܥܩܬܐ
121	انطباق	ܠܚܡܘܬܐ	ܡܠܚܡܘܬܐ
121	انطباق	ܡܠܚܡܘܬܐ	ܠܚܡܘܬܐ
121	انعام	ܒܘܣܡܐ	ܒܘܣܡܐ
123	انقسام	ܦܠܓܐ	ܦܠܓܐ
126	انگورک	ܥܢܒܬܐ	ܥܢܒܬܐ
129	اهرم	ܡܪܡܡܬܐ	ܡܪܡܡܬܐ
133	ايوان	ܐܣܛܘܐ	ܒܝܬܐ
133	»	ܒܝܬܐ	ܐܣܛܘܐ
135	باخت	ܦܘܝܬܐ	ܦܘܝܬܐ
137	بادريس	ܡܕܝܢܬܐ	ܡܕܝܢܬܐ
137	باديج	ܦܬܓܡܐ	ܦܬܓܡܐ
142	باصر	ܡܚܙܝܢܐ باصره	ܚܙܝܐ (1)
144	باقه	ܟܪܟܐ	ܟܪܟܐ
146	بالغ	ܪܒܝܐ	ܪܒܝܐ
150	بچه	ܫܒܠܘܠܐ	ܫܒܠܘܠܐ
154	بد	ܒܝܫܐ	ܒܝܫܐ
154	بداهت	ܒܝܫܐ ܡܢ ܫܠܝܐ ܗ . ܒ	
		ܫܠܝܛܘܬܐ ܦܬܓܡܐ . بالبداهه	ܫܠܝܐ ܒܗ
157	برادر	ܫܒܠܘܒܐ	ܫܒܠܘܒܐ
158	برامدگی	ܡܪܡܪܡܘܬܐ	ܡܪܡܪܡܘܬܐ

ܦܐܬܐ	ܚܒܪܐ	ܓܠܘܢܐ	ܦܘܫܩܐ
162	برزن	ܟ̰ܠܘܟܐ	ܟ̰ܠܘܟܬܐ
164	برکند	ܪܣܘܬܐ	ܪܣܘܬܐ
167	برواق	ܟ̰ܝܪܘܝܐ	ܟ̰ܝܪܘܬܐ
175	بطلان	ܐܥܘܬܐ	ܐܥܘܬܐ
175	بعد	ܗܐܘܠܝܐ	ܗܐܘܠܟܐ
181	بناء	بناء شدن	بناء شد
184	بوته	جنگل کوچه	جنگل کوچك
184	بوجار	ܪܣܘܟܐ	ܪܣܘܟܐ
193	پا	افرار	افزار
196	پاك	ܕܟܪ	ܕܟܪ
197	پالهنك	ܣܘܪܣܡܐ	ܣܘܪܣܡܐ
197	پالیدن	ܢ̰ܠܠܘܝܐ	ܢ̰ܠܘܝܐ
201	پرت	ܡܒܕܒܕܐ	ܡܒܕܒܕܐ
202	پرداخت	نظره	نقره
202	پرداختن	ܕܟܟܐ	ܦܟܟܐ
202	پرداخته	ܫܝܦܐ	ܫܝܦܐ
204	پرما	پرما	پرماه
205	پروراندن	ܡܦܠܚܘܝܐ	ܡܦܠܚܘܡܝܐ
206	پز	ܕܠܒܝܬܐ	ܕܠܒܝܬܐ
211	پشه	ܒܩܘܩܐ	ܒܩܘܩܐ
213	پنیر	پنیران	پنیراب
222	پیغاره	ܡܚܣܕܢܘܬܐ	ܡܚܣܕܢܘܬܐ
223	پیغمبری	بنوت	نبوت
229	تأدیبی	جزالی	جزایی
229	تارومار	ܗܘܦܟܐܝܥ	ܗܘܦܟܐܝܥ
231	تأسف	ܥܘܬܐ	ܥܘܬܐ
231	تافته	ܣܕܝܟܐ	ܣܕܝܟܐ
233	تایچه	ܦܪܬܐ	ܦܪܬܐ
239	تجامس	ܫܘܝܬܐ	ܫܘܝܬܐ
239	تجاوز	ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ	ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ
242	تخت	ܬܟ̰ܬܐ	ܬܟ̰ܬܐ

ܦܐܬܐ	ܚܒܪܐ	ܓܠܘܢܐ	ܦܘܫܩܐ
242	تجدید	ܕܥܚܘܡܬܐ	ܕܥܘܚܡܬܐ
243	تحریم	ܘܘܠܕܐ	ܘܘܠܕܐ
244	تحفه	ܡܘܗܒܬܐ	ܡܘܗܒܬܐ
246	تخدیر	ܕܥܢܟܐ	ܕܥܕܟܐ
246	»	ܡܥܘܗܐ	ܡܥܘܗܐ
247	تخفیف	ܡܕܢܬܐ	ܡܕܢܬܐ
250	تدریب	تمر	تمرین
»	تدمیر	اضل	ضل
»	تدهین	ܟܒܘܗܬܐ	ܟܒܘܗܬܐ
251	تر	ܛܪܝܐ	ܛܪܝܐ
252	تراب	ܥܦܪܐ	ܥܦܪܐ
»	»	الفتی	القی
»	تراشه	ܩܝܣܐ	ܩܝܣܐ
261	تسریس	ܦܠܓܣܬܐ	ܦܠܓܣܬܐ
262	تسلسل	ܫܘܠܫܐ	ܫܘܠܫܠܐ
266	تشکی	شکو	شکوه
269	تصلیب	ܨܠܝܒܐ	ܨܠܝܒܐ
269	تصمیم	تانیت	یا نیت
272	تطویل	تطاویل	تطویل
274	تعدد	ܣܓܝܐܘܬ	ܣܓܝܐܬ
281	تفاوت	ܦܘܪܫܢܐ	ܦܘܪܫܢܐ
281	تفتیك	ܦܪܕ ܕܝܘܐ	ܦܪܕ ܕܝܘܐ
283	تفسیر	ایصاح	ایضاح
283	تفسیق	ܫܪܝܚܐ	ܫܪܝܚܐ
283	تفش	ܡܕܪܫܬܐ	ܡܕܪܫܬܐ
285	تقاعد	من	سن
292	تلخ	ܟܪܝ ܡܪܝܪܐ	ܡܪܝܪ ܡܪܝܪܬܐ
295	تماثل	ܡܥܒܕܢܘܬܐ	ܡܥܒܕܢܘܬܐ
295	تلهف	ܟܪ ܫܘܠܝܬܐ	ܟܪܝܫ ܫܘܠܝܬܐ
298	تملك	ܡܣܢܢܘܬܐ	ܡܣܢܢܘܬܐ
301	تناهی	ܡܫܥܡܫܘܬܐ	ܡܫܥܡܫܘܬܐ

ܦܐܬܐ	ܫܪܒܐ	ܦܘܫܩܐ	ܬܘܪܨܐ
302	تنزل	ܒܪ ܒܫܘܪܝܘܬܐ	ܒܪ ܒܫܘܪܝܘܬܐ
305	تنگ	ܥܝܩ	ܥܝܩ
307	تواتر	ܝܡܬܐ	ܝܡܬܐ
313	توفيق	ܡܘܦܩܬܐ	ܡܘܦܩܬܐ
318	تيرك	ܓܒܬܐ	ܓܒܬܐ
319	تيزى	ܚܪܝܦܘܬ	ܚܪܝܦܘܬܐ
321	ثار	ܢܩܡܬܐ	ܢܩܡܬܐ
321	ثاقب	ܢܩܘܒܐ	ܢܩܘܒܐ
321	ثانيه	ܪܦܦܐ	ܪܦܦܐ
323	ثناء	ܡܗܠܠܬܐ	ܡܗܠܠܬܐ
327	جارى	ܪܕܝܐ	ܪܕܝܐ
331	جبه	پرده	برده
332	جخت	ܪܕܝܐ	ܪܕܝܐ
334	جراده	ܚܪܓܠܐ	ܚܪܓܠܐ
335	جرم	ܡܣܟܘܠܝܐ	ܡܣܟܘܠܝܐ
338	جسارت	ܡܪܚܝܐ	ܡܪܚܬܐ
342	جلباب	بر	برقع
346	جناب	ܡܘܦܠܝܬܐ	ܡܘܦܠܝܬܐ
349	جنين	ܥܘ	ܥ · ܒ
351	جور	ܘܬܝܬܐ	ܘܢܝܬܐ
362	چرغان	ܢܗܡܬܐ	ܢܗܡܬܐ
365	چقرمه	ܩܘܝܬܐ	ܩܘܝܬܐ
370	چهار	ܐܪܒܥ	ܐܪܒܥ
373	حاجز	ܣܘܓܪܐ	ܣܘܓܪܐ
377	حبط	ܪܒܝܒܐ	ܪܒܝܒܐ
377	حبه	ܦܪܝܕܬܐ	ܦܪܝܕܬܐ
379	حجم	ܥܒܝܛܘܬܐ	ܥܒܝܛܘܬܐ
379	حجيم	ܥܒܝܛܐ	ܥܒܝܛܐ
386	حشل	ܢܦܝܘܬܐ	ܢܦܝܘܬܐ
387	حصر	ܡܚܝܕܘܬ	ܡܚܝܕܘܬ
400	حيوان	ܚܝܘܬܐ	ܚܝܘܬܐ
401	حيوان	ܚܝܘܬܐ	ܚܝܘܬܐ
401	»	ܚܝܘܬܐ	ܚܝܘܬܐ
408	خانه	ܡܕܒܪܢܘܬܐ	ܡܕܒܪܢܘܬܐ
413	خراب	ܚܪܝܒܬܐ	ܚܪܝܒܬܐ
416	خرطوم	جوك	خوك
424	خضاب	ܨܒܘܥܐ	ܨܒܘܥܐ
424	خضر	ܝܪܘܩܐ	ܝܪܘܩܐ
426	خطبه	ܡܠܠܘܬܐ	ܡܠܠܘܬܐ
429	خلاعه	ܦܪܩܐ	ܦܪܩܐ
431	خلط	ܚܠܛܐ	ܚܠܛܐ
431	خلف	ܡܚܠܦܢܐ	ܡܚܠܦܢܐ
432	خلنگ	ܬܒܘܢܐ	ܬܒܘܢܐ
433	خليطه	خليطه	خليط
433	خليل	ܪܚܡܢܐ	ܪܚܡܢܐ
438	خوازه	ܩܝܒܘܠܢܐ	ܩܝܒܘܠܢܐ
438	خواست	ܨܒܝܢܐ	ܨܒܝܢܐ
439	خواليگر	ܒܪ ܩܪܒܢܐ	ܒܪ ܩܪܒܢܐ
439	خوانده	بشر	پسر
445	خيال	سبح	شبح
448	داء	ܟܐܒܐ	ܟܐܒܐ
448	داد	ܨܠܠܐ	ܨܠܠܐ
450	داغ	ܡܫܘܩܝܐ	ܡܫܘܩܝܐ
453	دبدبه	ܚܝܠܘܬܐ	ܚܝܠܘܬܐ
456	دختر	ܒܪܬܐ	ܒܪܬܐ
458	درج	ܡܠܒܘܫܐ	ܡܠܒܘܫܐ
458	درخشان	ܡܨܠܡܢܐ	ܡܨܠܡܢܐ
462	درقه	ܬܪܣܐ	ܬܪܣܐ
462	دركشيدن	ܢܓܕܐ	ܢܓܕܐ
464	دره	ܢܚܠܝܬܐ	ܢܚܠܝܬܐ
464	دريا	ܝܡ ܝܡܐ	ܝܡ ܝܡܐ
464	»	ܓܠܘܠܐ	ܓܠܘܠܐ

ܦܐܬܐ	ܡ̈ܠܐ	ܦܫܝܛܬܐ	ܣܘܪ̈ܝܐ
465	دریغ	ܒܟܦܝܠܘܬ	ܒܟܦܝܠܘܬ
466	دست	ܕܣܬܐ	ܕܣܬܐ
466	»	ܕܐܝܕܐ	ܕܐܝܕܐ
467	دستگاه	ܘܫܘܕܘܬܐ	ܘܫܘܕܘܬܐ
468	دشبل	خیاوك	خیارك
470	دف	ܡܕܒܟܐ	ܡܕܒܟܐ
472	دگل	ܩܡܕܢܐ	ܩܡܕܢܐ
472	دل	ܡܢ ܠܒܢܕܘܬܐ	ܡܢ ܠܒܢܕܘܬܐ
477	دمیدن	ܢܦܚܐ	ܢܦܚܐ
481	دوام	ܢܓܪܐ	ܢܓܪܐ
482	دوخت	ܒܕܠܬܐ	ܒܕܠܬܐ
483	دور	ܪܚܝܩܐ	ܪܚܝܩܐ
483	دور	ܣܘܪܐ	ܣܘܪܐ
485	دوغ	زن	زدن
485	دول	ܕܕܣܬܐ	ܕܕܣܬܐ
487	دهشت	ܕܗܒܬܐ	ܕܗܒܬܐ
491	دیگر	ܐܚܪܢܐ	ܐܚܪܢܐ
497	ذکی	لذهن	الذهن
498	ذمه	ܡܢ ܚܒܪܘܬܐ	ܡܢ ܚܒܪܘܬܐ
502	راز	ܐܪܙ	ܐܪܙ
505	رافد	ܒܥܕܘܪܝܐ	ܒܥܕܘܪܝܐ
505	راقوند	رافوند	رافونه
505	راکع	ܟܦܝܦܐ	ܟܦܝܦܐ
506	راندن	ܕܚܝܐ	ܕܚܝܐ
506	راننده	ܕܚܘܝܐ	ܕܚܘܝܐ
512	رحاله	ܓܠܠܐ	ܓܠܠܐ
513	رحیب	ܦܬܝܐ	ܦܬܝܐ
513	رخ	ܐܦܝ̈ܐ	ܐܦܝ̈ܐ
514	رخت	بند	بنه
514	رخسار	ܦܪܨܘܦܐ	ܦܪܨܘܦܐ
516	رزد	حریس	حریص

ܦܐܬܐ	ܡ̈ܠܐ	ܦܫܝܛܬܐ	ܣܘܪ̈ܝܐ
517	رستاخیز	ܩܝܡܬ	ܩܝܡܗ
517	رسغ	ܦܪܩܐ	ܦܪܩܐ
518	رسوا	ܦܨܘܝܐ	ܦܨܘܝܐ
521	رصیف	ܒܝܬ ܡܫܬܐ	ܒܝܬ ܡܫܝܚܘܬܐ
521	رضا	ܡܨܒܝܢܘܬܐ	ܡܨܒܝܢܘܬܐ
522	رعایت	ܪܢܐ	ܪܢܐ
522	رعنا	ܠܒܪ ܚܙܘܐ	ܠܒܪ ܚܙܘܐ
522	رعی	ܪܥܝܘܬܐ	ܪܥܝܘܬܐ
525	رفو	ܡܪܩܥܬܐ	ܡܪܩܥܬܐ
525	رفیق	ܒܪܠܘܢܐ	ܒܪܠܘܢܐ
526	رقیب	ܡܩܪܒܢܐ	ܡܩܪܒܢܐ
528	رم	ܥܘܪܩܐ	ܥܪܩܐ
530	رمه	ܓܡܠܐ	ܓܡܠܐ
532	رو	ܡܚܙܝܬܐ	ܡܚܙܝܬܐ
541	ربع	ܪܒܥܐ	ܪܒܥܐ
541	ریشه	ܥܩܪܐ	ܥܩܪܐ
545	زائد	ܝܬܝܪܐ	ܝܬܝܪܐ
551	زرقون	ܩܫܠܘܢ	ܩܫܠܘܢ
552	زشت	ܡܣܡܠܬܐ	ܡܣܡܠܬܐ
552	زشت	ܡܣܪܩܐ	ܡܣܪܩܐ
554	زگیل	ܡܢܕܝܠܫܬܐ	ܡܢܕܝܠܫܬܐ
554	زلال	ܡܝ̈ ܕܟܐ	ܡܝ̈ ܕܟܐ
558	زنگ	را	درا
559	زوال	ܦܘܠܫܢܐ	ܦܘܠܫܢܐ
561	زهر	ܣܡܝܠܗ	ܣܡܝܠܗ
562	زهکش	بابوغه	بالوعه
563	زبینده	ܦܝܘܣܬܐ	ܦܝܘܣܬܐ
564	زیر	ܫܬܬܐ	ܫܬܬܐ
»	زیرفون	ܒܝܠܘܛܐ	ܒܝܠܘܛܐ
»	زیرکی	ܦܠܚܘܬܐ	ܦܠܚܘܬܐ
567	ژفك	دیم گوش	ریم گوش

-D412a-

ܦܘܫܩ ܡܠܐ

ܦܪܣܝܐ - ܐܬܘܪܝܐ

ܒܝܕ

ܘܠܝܡ ܣܪܡܣ

فرهنگ جامع فارسی - آشوری

تالیف

مهندس ویلیام سرمس

جلد اول

ا - چ - ژ